ဆဋ္ဌသံဂါယနာတင် ပိဋကတ်တော်

မဇ္ဈိမနိကာယ်ဝင် သုတ္တန်ပိဋကတ်

ဥပရိပဏ္ဏာသပါဠိတော်

နိဿယ

မြန်မာနိုင်ငံ ဗုဒ္ဓသာသနာအဖွဲ့
ပုံနှိပ်တိုက်၌ ရိုက်နှိပ်သည်

သာသနာတော်နှစ် ၂၅၀၆ ကောဇာသက္ကရာဇ် ၁၃၂၄ ၁၉၆၃

၄၄၄၆

ဆဋ္ဌသံဂါယနာတင် ပိဋကတ်တော်

မဇ္ဈိမနိကာယ်ဝင် သုတ္တန်ပိဋကတ်

ဥပရိပဏ္ဏာသပါဠိတော်

နိဿယ

မြန်မာနိုင်ငံ ဗုဒ္ဓသာသနာအဖွဲ့
ပုံနှိပ်တိုက်၌ ရိုက်နှိပ်သည်။

သာသနာတော်နှစ် ၂၅၀၆ ကောဇာသက္ကရာဇ် ၁၃၂၄ ၁၉၆၂

ဥပရိပဏ္ဏာသပါဠိတော်နိဿယ
မှတ်သားဖွယ်ရာ မာတိကာ

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	မျက်နှာအမှတ်

၁-ဒေဝဒဟဝဂ်
၁-ဒေဝဒဟသုတ်

၁။ ဝေဝံ မေ သုတံ, ဧကံ သမယံ, သက္ကေသု- ပုဒ်တို့၌ မှတ်သားဖွယ်နှင့် ဒေဝဒဟမည်ပုံ.... ၁

၂။ နိဂဏ္ဌတို့၏ ဝါဒနှင့် အားထုတ်မှုသည် ယုတ္တိလည်း မရှိ, အကျိုးလည်း မရဟု ဥပမာနှင့်တကွ မိန့်တော်မူခြင်း ၁-၈

၃။ အားထုတ်လျှင် အကျိုးရှိသော ဗုဒ္ဓဝါဒနှင့် ထိုဝါဒအရ (စျာန်,အဘိညာဉ် အဆင့်ဆင့်) အားထုတ်ပုံကို ဟောတော်မူခြင်း .... ၉၊၂၀

၂-ပဉ္စတ္တယသုတ်

၁။ နေဝ ရူပိံ နာရူပိံ- ပုဒ်ကို သဒ္ဒတ္ထ ဝေဖန်၍ ပြခြင်း ၂၁

၂။ သညီဝါဒ, အသညီဝါဒ, နေဝသညီနာသညီဝါဒ, ဥစ္ဆေဒဝါဒ- စသည်တို့ကို ဟောတော်မူခြင်း ၂၀-၂၇

၃-ကိန္တိသုတ်

၁။ "ပစ္စည်း ၄-ပါးနှင့် ဘဝကြီးပွါးရေးကို လိုလား၍ တရားဟောတော်မူခြင်းဖြစ်သည်ဟု သင်တို့ ယူဆကြသလော"ဟု မေးတော်မူသည်ကို ထိုသို့မယူဆကြောင်း, အကျိုးစီးပွါးများပြားစေလို၍ သနားစောင့်ရှောက်တော်မူသဖြင့် ဟောတော်မူခြင်းဖြစ်သည်ဟု ယူဆကြောင်း လျှောက်ထားခြင်း ၂၇-၈

၂။ သတိပဋ္ဌာန်စသော (အဘိဓမ္မာ)တရားတို့၌ ငြင်းခုံမှုမပြုပဲ လိုက်နာကျင့်သုံးရန်နှင့် အယူဝါဒ ကွဲပြားသည်ရှိသော် လိုက်နာဆောင်ရွက်ရန် နည်းလမ်းများကို ဟောတော်မူခြင်း .... ၂၈၊၃၁

၄-သာမဂါမသုတ်

၁။ ပါဝါမြို့၌ နိဂဏ္ဌနာဋပုတ္တ ကွယ်လွန်ပြီးစ၌ပင်လျှင် ၎င်း၏တပည့်များ ခိုက်ရန်ငြင်းခုံကြသဖြင့် ဒကာ,ဒကာမတို့ ငြီးငွေ့ကာ ဂါရဝ နည်းပါးလာကြပုံ ၃၂-၃

ဦးရေ　　အကြောင်းအရာ　　မျက်နှာအမှတ်

၄-သာမဂါမသုတ်

၂။ ဝိနည်းသိက္ခာပုဒ်တို့နှင့်ပတ်သက်သော ငြင်းခုံမှုသည် ပြေပျောက် ပြီးငြိမ်းလွယ် အနည်းငယ်မျှသာဖြစ်ကြောင်း, ပုဗ္ဗဘာဂမဂ်, ပုဗ္ဗဘာဂပဋိပဒ် (သမထ ဝိပဿနာအလုပ်)နှင့် ပတ်သက်သော ငြင်းခုံမှုဖြစ်လတ်သော် သတ္တဝါ အများ. အစီးအပွါးမဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း ဟောတော်မူပုံ ၃၄

၃။ ငြင်းခုံခြင်းအကြောင်း (ဝိဝါဒမူလ) ၆-ပါး၊ အဓိကရုဏ်း ၄-ပါးနှင့် သမထ ၇-ပါး၊ သာရဏီယတရား ၆-ပါးတို့ကို အကျယ် ဟောကြားတော်မူခြင်း ၃၄၊၄၁

၅-သုနက္ခတ္တသုတ်

၁။ မြတ်စွာဘုရားရှင်အား ရဟန်းများက မိမိတို့ ရဟန္တာဖြစ်ကြောင်း လျှောက် ထားသည်ကို ကြားရသောအခါ "အားလုံးပင် စင်စစ် ရဟန္တာ ဖြစ်ကြပါ သလော" ဟူသော သုနက္ခတ်ရဟန်း၏အမေးကို ဘုရားရှင်ဖြေဆိုတော်မူခြင်း ၄၁

၂။ ရဟန္တာဖြစ်ပြီဟုမှတ်ထင်၍ လျှောက်ထားသော ရဟန်းများအား ဖြေရှင်း ဟောကြားတော်မူလိုသော အကြံသည်ပင် တရားထူးရလေဟန် ဟန်ဆောင် သူ မောဃပုရိသတို့ကြောင့်(ရံခါ)ပြောင်းလဲရသည်ဟု မိန့်တော်မူခြင်း ၄၁-၃

၃။ လောကာမိသာဓိမုတ္တ, အာနေဉ္ဇာဓိမုတ္တ-စသော ပုဂ္ဂိုလ်များကို ဥပမာအသီး အသီးနှင့်တကွ သုနက္ခတ်ရဟန်းအား ဟောကြားတော်မူခြင်း .... ၄၃၊၅၀

၄။ ရဟန်းများ လူထွက်ခြင်းသည် သေသည်မည်၍ ဂရုကအာပတ်သင့်ခြင်းသည် သေလုမြောပါး ဒုက္ခဝေဒနာ ခံစားရသည်မည်ပုံ ၄၈

၆-အာနေဉ္ဇသပ္ပါယသုတ်

၁။ အာနေဉ္ဇ, အာကိဉ္စည, နေဝသညာအား သင့်လျော်သော ကျင့်စဉ်များကို ဟောကြားတော်မူခြင်း ၅၀-၅၃

၂။ နာဟံ ကွစနိ၊ ကဿစိ ကိဉ္စနတသ္မိ၊ န စ မမ ကွစနိ၊ ကိသ္မိဉ္စိ ကိဉ္စနတတ္ထိ- ဝါကျများ၌ ပါဌ်မှား, ပါဌ်မှန်ကို ဂန္ထန္တရ ညှိ၍ ပြခြင်း ၅၃

၇-ဂဏကမောဂ္ဂလ္လာနသုတ်

၁။ "လှေကားထစ်ကဲ့သို့-တစ်တလီတစ် အခြေခံမှုစ၍ ဝေဒပညာကို သင်ယူရ သကဲ့သို့ရင်း, လေးအတတ်၌လည်း တရက်တည်းဖြင့်မပြီး၊ အဆင့်ဆင့် လေ့ ကျင့်ယူရသကဲ့သို့ရင်း သာသနာတော်၌ ဤသို့သောလေ့ကျင့်စဉ် ရှိပါ သလော" ဟု လျှောက်ထားသော ဂဏကမောဂ္ဂလ္လာန်ပုဏ္ဏားကြီးအား သီလသံဝရ, ဣန္ဒြိယသံဝရမှစ၍ ကျင့်စဉ်တရားများကို ဟောကြားတော် မူခြင်း ၅၅-၆

ဦးရေ | အကြောင်းအရာ | မျက်နှာအမှတ်

၇-ဂဏကမောဂ္ဂလ္လာနသုတ်

၂။ "(က) နိဗ္ဗာန် (ခ) သွားရာလမ်း (ဂ) ညွှန်ကြားသူရှိပါလျက် အချို့သူများ အဘယ့်ကြောင့် နိဗ္ဗာန်မရောက်ကြပါသနည်း"ဟူသော အမေးကို ဥပမာနှင့် တကွ ဖြေတော်မူလိုက်ရာ ပုံဏားကြီး သဘောကျ ကြေနပ်လှသဖြင့် "အမြစ်တွင် ကရမက်၊ အနှစ်တွင် စန္ဒကူး၊ ပန်းတွင် မြတ်လေး၊ လက်ရှိ တရားဘို့တွင် ဂေါတမ၏ တရားသာလျှင် အမြတ်ဆုံး" ဖြစ်ကြောင်း လျှောက်ကာ ဥပါသကာအဖြစ် ခံယူလိုက်ခြင်း .... ၆၀၊၆၃

၃။ "အဇ္ဇတဂ္ဂေ ပါဏုပေတံ" ပုဒ်ကို ယုတ္တိ သဘာဝ သာဓကတို့ဖြင့် ကျနစွာ အနက် ပေး၍ ပြခြင်း ၆၃

၈-ဂေါပကမောဂ္ဂလ္လာနသုတ်

၁။ စဏ္ဍပဇ္ဇောတမင်း၏ အန္တရာယ်ကို ကြောက်ရွံ့စိုးရိမ်သဖြင့် အဇာတသတ်မင်း၏ အမိန့်အရ ရာဇဂြိုဟ်မြို့လုံခြုံရေးကိစ္စကို ဆောင်ရွက်နေရသော ဂေါပက-မောဂ္ဂလ္လာန်ပုံဏားထံ အရှင်အာနန္ဒာ ကြွရောက်ရာ "အရှင်ဂေါတမကဲ့သို့ သဗ္ဗညုတဉာဏ်ရသော ရဟန်းတပါးတလေ ရှိပါသလော"ဟူသော ပုံဏား၏ အမေးကို ရှင်အာနန္ဒာ ဖြေတော်မူခြင်း ၆၃-၄

၂။ ထိုအချိန် ဝဿကာရပုံဏား ရောက်လာကာ "အရှင်ဂေါတမ ပရိနိဗ္ဗာန်စံသည့် နောက် ရဟန်းတပါးပါးကို ကိုယ်တော်စားအဖြစ် ထားရှိပြီးလျှင်ထားသည့် အတိုင်းလည်း အခြားရဟန်းတို့က အသိအမှတ်ပြုကာ လိုက်နာလေးစား အပ်သော ရဟန်းတော်ရှိပါသလော" စသည်ဖြင့် အဆင့်အဆင့် မေး လျှောက်သည်ကို အရှင်အာနန္ဒာ ဖြေဆိုခြင်း ၆၅-၆

၃။ ကြည်ညိုလေးစားမှုကို ခံယူနိုင်သောရဟန်းကောင်းတို့၏အရည်အချင်း ၁၀-ချက် ကို ကြားနာရသော ဝဿကာရ ပုံဏားကြီးသည် ဥပနန္ဒ စစ်သူကြီးဘက်သို့ လှည့်ကာ ချီးကျူးစကား ပြောကြားပုံ ၆၇-၉

၄။ "ဝေဠုဝန်ကျောင်းတော်ကြီးသည် ဆိတ်ငြိမ်ချမ်းမြေ့၍ မွေ့လျော်ဘွယ် ရှိပါ၏ လော" စသည်ဖြင့် လျှောက်ထားသော ဝဿကာရ ပုံဏားကြီးသည် "အသင်တို့ကဲ့သို့သောပုဂ္ဂိုလ်ကြီးများ စောင့်ရှောက်ပြုစုကြသဖြင့် ဆိတ် ငြိမ်ချမ်းမြေ့၍ မွေ့လျော်ဘွယ်ရှိပေ၏" ဟု မိမိအား ချီးမွမ်းမိန့်ဆိုသည်ကို ကြေနပ်လှသဖြင့် "အရှင်တို့ကဲ့သို့ ဈာနလာဘီ အရှင်မြတ်တို့ သီတင်းသုံး စောင့်ရှောက်ကြသဖြင့် ဆိတ်ငြိမ်ချမ်းမြေ့၍ မွေ့လျော်ဘွယ်ရှိနေခြင်းဖြစ် ပါသည်"ဟု ရှင်အာနန္ဒာအား ပြန်လည်ချီးကျူးစကား လျှောက်ထားခြင်း.... ၆၉-၇၀

ဦးရေ | အကြောင်းအရာ | မျက်နှာအမှတ်

၈-ဂေါပကမောဂ္ဂလ္လာန သုတ်

၅။ "အရှင်ဂေါတမသည် ဝေသာလီမြို့ မဟာဝုန်တောတွင်းရှိ အထွတ်တင် စရပ်ကျောင်း၌နေတော်မူစဉ် ဈာန်တရားကို များစွာပြောဟော၍ ၎င်းကိုယ်တိုင်လည်း ဈာန်ဝင်စားလေ့ ရှိသည်ကိုဖူးတွေ့ခဲ့ရဘူးပါသည်၊ အရှင်ဂေါတမသည် ဈာန်အားလုံးကို ချီးကျူးလေ့ ရှိပါသည်" ဟု (အယူအဆမှားယွင်းစွာ) လျှောက်ထားသော ဝဿကာရပုဏ္ဏားကြီးအား (မျက်နှာမထောက်ပဲ အမှန်အတိုင်း) ချီးကျူးအပ်,မအပ် ဈာန်နှစ်ရပ်ကို ဖြေရှင်းတော်မူခြင်း ၇၀-၇၁

၆။ ဝဿကာရ ပြန်သွားပြီးနောက်(ဝဿကာရ မေးစဉ်က ဝဿကာရ၏ နာမည်ကိုခေါ်၍ အကျယ်ဖြေဆိုသည်ကို နားထောင်ရင်း ဝဿကာရအပေါ် မနာလိုဖြစ်နေသော) ဂေါပကမောဂ္ဂလ္လာန်ပုဏ္ဏားကြီးက "အရှင်ဘုရား တပည့်တော်မေးလျှောက်သည်ကို မဖြေဆိုတော့ပဲကိုး" ဟု လျှောက်သည်ကို ထပ်မံဖြေရှင်းတော်မူရခြင်း ၇၁-၂

၉-မဟာပုဏ္ဏမသုတ်

၁။ မိဂါရမာတုပြာသာဒ်၌ သီတင်းသုံးတော်မူစဉ် တခုသော လပြည့်နေ့ညချမ်း ရဟန်းပရိသတ်ခြံရံ၍ စမွယ်တော်မူသောအခါ ဥပါဒါန်, ခန္ဓာ, ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာ, သက္ကာယဒိဋ္ဌိ, ရူပဿာဒ-အာဒီနဝ-နိဿရဏ စသော ရဟန်းတပါး၏ လျှောက်ထားချက် ပုစ္ဆာများကို တခုစီ တခုစီ ဖြေဆိုတော်မူစဉ် သံဃပရိသတ်အတွင်းရှိ အခြားရဟန်းတပါးသည် "ခန္ဓာ ၅-ပါးသည် အနတ္တတဲ့၊ အနတ္တဖြစ်လျှင် ထိုအနတ္တ ခန္ဓာ ၅-ပါးက ပြုလုပ်သမျှကံသည်လည်း အနတ္တပင်ဖြစ်သည်၊ (အကျိုးအပြစ် စံဘွယ်, ခံဘွယ် မရှိပြီ)"ဟု (သဿတဝါဒ) အကြံအစည် ကြံစည်တွေးတောနေသည်ကို သိတော်မူသဖြင့် ဆက်လက်၍မေးဖြေပြုကာ ဟောကြားတော်မူရာ ရဟန်းတော် ၆-ကျိပ် ရဟန္တာဖြစ်ပုံ.... ၇၂-၆

၁၀-စူဠပုဏ္ဏမသုတ်

၁။ မိဂါရမာတု ပြာသာဒ်၌ သီတင်းသုံးတော်မူစဉ် တခုသောလပြည့်နေ့ ညချမ်းဆိတ်ငြိမ်စွာခြံရံ၍နေသော ရဟန်းပရိသတ်အား "ချစ်သားတို့ သူယုတ်မာသည် သူယုတ်နှင့် သူမြတ်ကို ခွဲခြား၍ သိနိုင်ရာသလော"ဟု မေးတော်မူကာ ခွဲခြား၍ သိရှိ(အကဲခတ်) နိုင်ရန် ၎င်းတို့၌ရှိသော သဘောထား(ဓမ္မ) အပေါင်းအသင်း (ဘတ္တိ) အကြံအစည်(စိန္တိ) အတိုင်အပင်(မန္တိ) အပြောအဆို(ဝါစာ) အလုပ်အကိုင်(ကမ္မန္တ) အစွဲအယူ(ဒိဋ္ဌိ) အလှူအတန်း(ဒါန) တို့ကို ခွဲခြားပြဆိုကာသူယုတ် (အသပ္ပုရိသ) သူမြတ်(သပ္ပုရိသ)ကို ဝေဘန်၍ ဟောတော်မူခြင်း ၇၆-၈၁

ဦးရေ | အကြောင်းအရာ | မျက်နှာအမှတ်

၂-အနုပဒဝဂ်

၁-အနုပဒသုတ်

၁။ ပညာကြီးသော ရှင်သာရိပုတြာသည် လခွဲပတ်လုံး တရားတို့ကို အစဉ်အတိုင်း ရှုနိုင်ပုံနှင့် ရှုသောတရား (ဈာန်စသည်) တို့ကို ပြဆိုပြီးနောက် သီလ, သမာဓိ, ပညာစခန်း၌ လေ့ကျင့်ခဏ်းပြောင်မြောက်၍ အပြီးဆုံးသို့ရောက်သူ, ဩရသ, ဓမ္မဒါယာဒ ဖြစ်သူဟုဆိုလျှင် ရှင်သာရိပုတြာကိုသာ ပြောဆို (ညွှန်ပြ) ရမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ဘုရားရှင်၏ ဓမ္မစက်ယန္တရားကို မမှားမယွင်းအောင် ပြန်လည်လှည့်နိုင်သူဖြစ်ကြောင်း ဟောတော်မူခြင်း.... .... ၇၂-၅

၂-ဆဗ္ဗိသောဓနသုတ်

၁။ ရဟန္တာဖြစ်ပြီဟု ဝန်ခံ, ပြောဆိုသူများ၏ စကားကို ကန့်လည်းမကန့်ကွက်, လက်လည်းမခံသေးပဲ (က) ဝေါဟာရ ၄-ပါး (ခ) ခန္ဓာ ၅-ပါး၊ (ဂ) ဓာတ် ၆-ပါး၊ (ဃ) အာယတန ၆-ပါး၊ (င) သကာယ (စ) ပရကာယ ဤ ၆-မျိုးနှင့် စပ်သော ပြဿနာတို့ကို အဆင့်ဆင့် မေးစိစစ်ပြီးနောက် (တရားအမှန်အတိုင်း ဖြေဆိုနိုင်မှသာလျှင်) လက်ခံ, သာဓု ခေါ်၍ "အရှင်ကဲ့သို့သော သီတင်းသုံးဘော်ကို တွေ့ရသည်မှာ တပည့်တော်တို့ လာဘ်ရသည်မည်ပါသည်" ဟု ချီးကျူး ပြောဆိုသင့်ကြောင်း.... (ရဟန္တာ ဟုတ်, မဟုတ် စစ်ဆေးနည်းကို အဋ္ဌကထာ၌လည်း အကျယ်ဖွင့်ပြထားသေးသည်။) ၇၅-၉

၃-သပ္ပုရိသသုတ်

၁။ ဆွေကြီး မျိုးကြီး, ပစ္စည်းဂုဏ်ဇာတ်, မြင့်မြတ်သောအမျိုးမှ ထွက်၍ ရဟန်းပြုခဲ့စေကာမူ ဇာတိမာန်ဖြင့် မိမိကိုယ်ကို ချီးပင့်, သူတပါးကိုရှုတ်ချနေသူဖြစ်လျှင် သူယုတ်မာပင် မည်၍, မြင့်မြတ်သောအမျိုးမှ ထွက်၍ ရဟန်းပြုသူ မဟုတ်စေကာမူ တရားအတိုင်း ကျင့်ကြံသူဖြစ်လျှင် ပူဇော် ချီးမွမ်းထိုက်သူ သူမြတ်မည်ကြောင်း သူယုတ်, သူမြတ်တို့ကို စိတ်နေသဘောထားဖြင့် ခွဲခြား၍ ဟောတော်မူခြင်း .... ၇၉၊၈၁

၂။ အခြံအရံပေါ၍ ကျော်စောထင်ရှားသူ, လာဘ်ပေါသူ, ဗဟုဿုတရှိသူ, ဝိနယဓရ, ဓမ္မကထိက, ဓုတင်ဆောင်, ဈာန်ရသူတို့၌လည်း စိတ်နေသဘောထားကို ထောက်ဆ၍ အသပ္ပုရိသ, သပ္ပုရိသ ခွဲခြား၍ ပြတော်မူခြင်း ၈၁-၃

၄-သေဝိတဗ္ဗာသေဝိတဗ္ဗသုတ်

၁။ လိုက်နာ, ရှောင်ကြဉ်သင့်သော တရား (နည်းလမ်း) ကို ဟောတော်မူမည်ဟု မိန့်ဆိုကာ ကိုယ်, နှုတ်, စိတ်စသည်၌ ၂-မျိုးစီခွဲခြား၍ အကျဉ်း (မာတိကာ) မျှ ဟောကြားသည်ကို ရှင်သာရိပုတြာက ဆက်လက်၍ အကျယ်ခွဲ၍ ဟောတော်မူခြင်း ၈၃-၇

ဦးရေ　　အကြောင်းအရာ　　မျက်နှာအမှတ်

၄-သေဝိတဗ္ဗာသေဝိတဗ္ဗသုတ်

၂။ ထိုနောက် သေဝိတဗ္ဗာ သေဝိတဗ္ဗ (လိုက်နာ,ရှောင်ကြဉ်သင့်သော) ဆဝိဉ္ဉေယျ-အာရုံ ၆-ပါး, ပစ္စည်းလေးပါး, ဂေါစရဂါမ်, ပုဂ္ဂိုလ်တို့၌လည်း မြတ်စွာဘုရား အကျဉ်းမျှ စကားပျိုးသည်ကို ရှင်သာရိပုတြာ ဖွင့်ဆိုလျှောက်ထားရာ သာဓုခေါ်တော်မူ၍ "ချစ်သား သာရိပုတြာ သတ္တဝါအားလုံး ဤနည်းလမ်းကိုသာ သိရှိမည်ဆိုလျှင် ထာဝစဉ် အကျိုးများ၍ ချမ်းသာ တိုးပွါးပေမည်" ဟု မိန့်တော်မူခြင်း ၉၉-၁၀၀

၅-ဗဟုဓာတုကသုတ်

၁။ "အမှိုက်ကစ ပြာသာဒ်မီးလောင်" ဟူသကဲ့သို့ ဘေးရန်ဟူသည် လူမိုက်ထံမှသာ ဖြစ်ပေါ်, ကူးစက်တတ်ကြောင်း၊ ထိုကြောင့် လူလိမ္မာ (ပဏ္ဍိတ) ဖြစ်အောင် လေ့ကျင့်ကြရမည်ဖြစ်ကြောင်းမိန့်တော်မူရာ အရှင်အာနန္ဒာက မည်မျှလောက် သိရှိလိမ္မာမှ လူလိမ္မာခေါ်နိုင်ပါမည်နည်း ဟု လျှောက်ထားသဖြင့် ဓာတ်, အာယတန, ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်နှင့် ဌာနာဌာန၌ လိမ္မာမှ ပဏ္ဍိတမည်ကြောင်း အသီးအသီး ခွဲခြား၍ အကျယ်ဟောကြားတော်မူခြင်း .... ၁၀၀၊၁၀၂

၂။ ဌာနာဌာနကုသလ-အရာ၌ သောတာပတ္တိဉာဏ် အမြင်မှန်ရှိသူသည် မည်သည့်သင်္ခါရကို မည်သို့သောနည်းနှင့်မျှ နိစ္စစသည် ရှုရိုးထုံးစံမရှိကြောင်း, ပဉ္စာ-နန္တရိယကံငါးပါးကို လွန်ကျူးရိုးထုံးစံမရှိကြောင်း, လောကဓာတ်တခုတည်း-၌ ဘုရားနှစ်ဆူတပြိုင်နက်ပွင့်ရိုးထုံးစံမရှိကြောင်း, မိန်းမသားက ဘုရားစသည် ဖြစ်နိုင်ရိုးထုံးစံမရှိကြောင်း, ဒုစရိုက်က ကောင်းကျိုးပေးရိုးထုံးစံမရှိကြောင်း အရာအားလျော်စွာ အမှန်အတိုင်းသိပုံ ၁၀၂-၄

၃။ ဤသုတ်ဒေသနာသည် ဓာတ်ခွဲတရား, စက်လှဲ့တရား, တရားကြေးမုံ, တရားအမြိုက် စည်, အတုမဲ့ စစ်အောင်ပွဲတရားမည်၏ ဟု မှတ်သားရန်မိန့်တော်မူခြင်း ၁၀၄

၆-ဣသိဂိလိသုတ်

၁။ ရာဇဂြိုဟ်မြို့အနီးရှိ တောင်ငါးလုံးတွင် ဣသိဂိလိတောင်မှတပါး အခြားတောင် ၄-လုံးမှာ အမည်အမျိုးမျိုးခေါ်တွင်ခဲ့သော်လည်း ဣသိဂိလိတောင်မှာ ဣသိ (ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ) ငါးရာတို့ တက်ရောက်ဝင်သွားပြီးနောက် မမြင်ရအောင် ပျောက်ကွယ်သွားသဖြင့် လူတွေက ရဟန်းမျိုတောင် (ဣသိဂိလိ ပဗ္ဗတ) ဟုသာ ခေါ်တွင်ခဲ့ကြကြောင်းနှင့် ပစ္စေကဗုဒ္ဓါတို့၏ ဘွဲ့တော်များကို ဟောကြားတော်မူခြင်း ၁၀၄-၇

ဦးရေ အကြောင်းအရာ မျက်နှာအမှတ်

၇-မဟာစတ္တာရီသကသုတ်

၁။ မိစ္ဆာမဂ္ဂင်ရှစ်ခု၏ သရုပ် တရားကိုယ်, သမ္မာ မဂ္ဂင် ရှစ်ပါး၏ လောကီ,လောကုတ္တရာ နှစ်မျိုးစီထုတ်ပြသော သရုပ်တရားကိုယ် အကျယ်နှင့် သမ္မာဒိဋ္ဌိ(၅-မျိုး) ရှေ့သွားရှိပုံစသည်ကို ဟောတော်မူခြင်း .... ၁၀၇၊၁၁၂

၂။ မဟာစတ္တာရီသကအမည်ရပုံနှင့် ဤတရားကို မည်သူတဦးတယောက်ကမျှ မှား သည်ဟုမတော်လှန် မကဲ့ရဲ့ဝံ့ကြောင်း ဟောတော်မူခြင်း ၁၁၂-၃

၈-အာနာပါနဿတိသုတ်

၁။ ဘုရားရှင်သည် သာဝတ္ထိပြည်၌ ထင်ရှားသော ရဟန်းများနှင့် သီတင်းသုံးတော်မူစဉ် ကြီးသူက ငယ်သူကို ဆုံးမ၍ တရားထူးရ ငြိမ်သက်လှသည့် ရဟန်းပရိသတ်ကိုကြည့်တော်မူကာ "ကြာစုံပွင့်တုန်း တန်ဆောင်မုန်းလတိုင်အောင် ဤသာဝတ္ထိနေပြည်တော်၌ပင် သီတင်းသုံးငံ့လင့်နေမည်၊ အထက်ထက် ရှေးနည်းတူ တရားထူးရအောင်ကြိုးစားကြ"ဟု မိန့်တော်မူသည်ကို ကြားသိရသော နယ်ရဟန်းတို့သည် အရပ်ရှစ်မျက်နှာမှ လာရောက်ဖူးမျှော်ရင်း တရားထူးရကြပြန်ရာ တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်နေ့ညဥ့်အခါ လရောင်လင်းပြင်၌ စင်ကြယ် ငြိမ်းချမ်းသည့် ရဟန်းပရိသတ်ကြီးကို ကြည့်ရှု၍ "ဤသို့သော ပရိသတ်မျိုးကို ယူဇနာပေါင်းများစွာ ဝေးကွာသော်လည်း ထမင်းထုပ် ထမ်း၍ သွားရောက် ဖူးမျှော်သင့်သည်"စသည် ဖြင့် မိန့်တော်မူခြင်း။ ၁၁၃-၇

၂။ အာနာပါနကို ပွါးများရှုမှတ်လျှင် သတိပဋ္ဌာန် ၄-ပါးမှအစ ဗောဓိပက္ခိယတရား ၃၇-ပါးလုံးကိုပင် ပွါးများရာရောက်ပုံနှင့် အဆင့်ဆင့် ပွါးများပုံတို့ကိုအကျယ် တဝင့်ဟောကြားတော်မူခြင်း .... ၁၁၇၊၁၂၀

၉-ကာယဂတာသတိ

၁။ ဤခန္ဓာကိုယ် (ကာယ) ကြီးကို ပြောင်း နှမ်းပဲ သီးနှံစုံထည့်ထားသော ၂-ဖက်ပေါက်အိတ်ကြီး ဥပမာ, နွားဖျက်ပုံ ဥပမာ, သူသေကောင် ဥပမာ, အရိုးစု ဥပမာတို့ဖြင့် ၃၂-ကောဋ္ဌာသ ခေတ်ခွဲပုံ ထင်မှတ်ရှုမှတ်ပုံကို ပြဆိုပြီးနောက် ထိုသို့ ရှုမှတ်ခြင်းကြောင့် ရရှိလာမည့်ဈာနသုခကို ဥပမာ အသီးသီးပြ၍ ဟောတော်မူခြင်း ၁၂၁-၁၂၆

၂။ မြစ်ရေတမျှ မဟာသမုဒ္ဒရာသို့သာ သက်ဝင်ရသကဲ့သို့ ကာယဂတာသတိ ရှုမှတ်ပွါးသူ၏သန္တာန်၌ ကုသိုလ်ခမ္မ မှန်သမျှ စုဝေးပေါင်းဆုံ ဖြစ်ပေါ်လာကြပုံ အကြောင်းနှင့် မရှုမှတ်မပွါးသူအား အပြစ်များပုံကို ဥပမာ ၅-မျိုးဖြင့် ဟောကြားတော်မူခြင်း ၁၂၇-၈

၃။ ရှုမှတ်ပွါးများသူအား ဥပမာ ၄-မျိုးနှင့်တကွ အကျိုး ၁၀- ပါး ရရှိကြောင်း ဟောတော်မူခြင်း ၁၂၉-၁၃၀

ဦးရေ | အကြောင်းအရာ | မျက်နှာအမှတ်

၁၀-သန္ဒိဂါရုပပတ္တိသုတ်

၁။ သဒ္ဓါ, သီလ, သုတ, စာဂ, ပညာရှိလျှင် တောင့်တမှု(ဆုတောင်းပတ္ထနာ)အတိုင်း ပြည့်စုံကြောင်း(ရောက်လို, ရလိုရာဘဝ, ဓမ္မကိုရစေနိုင်ကြောင်း) ဘုံဘဝအဆင့်ဆင့်ပြ၍ ဟောကြားတော်မူခြင်း .... ၁၃၀၊၁၃၃

၂။ ဒက္ခိဏဝိဘင်္ဂသုတ်ဥက္ကာမုခသုကုသလသမ္ပတ္တိ-ပုဒ်ကို အဋ္ဌကထာ, ဋီကာ, ဗျာကရဏ်းတို့ဖြင့် စိစစ်၍ပြခြင်း ၁၃၂

၃-သုညတဝဂ်

၁-စူဠသုညတသုတ်

၁။ ဂါမသညာ, မနုဿသညာမှစ၍ နေဝသညာနာသညာယတနသညာ တိုင်အောင် အဆင့်ဆင့်သော သညာကို ပယ်ပုံနှင့် သုညတာဖလသမာပတ်ခေါ် အရဟတ္တဖိုလ် သမာပတ်နှင့် ပြည့်စုံအောင် နေပုံကို ဟောတော်မူခြင်း .... ၁၃၅၊၁၄၂

၂-မဟာသုညတသုတ်

၁။ ကပိလဝတ်မြို့ နိဂြောဓာရုံကျောင်းအာရာမ်အတွင်းရှိ ကာဠခေမက ကျောင်း၌ ကျောင်းသုံး ပရိဘောဂများ အများအပြား ခင်းကျင်း ထားရှိသည်ကို မြင်တော်မူသဖြင့် "ရဟန်းတော်များစွာ နေထိုင်ကြသလော" ဟု ရှင်အာနန္ဒာအား မြတ်စွာဘုရား မေးတော်မူသောအခါ (ရဟန်းသံဃာများဖက်မှ ကူညီဖေးမ, သည့် အနေဖြင့်) "သင်္ကန်း ချုပ်ဆိုးရာအခါ ဖြစ်ပါသည်" ဟု လျှောက်ထားသော်လည်း ဂဏသင်္ဂဏိကာရာမ (သင်းဖွဲ့ပေါင်းစု၍ နေထိုင်သူ)၏ လောကီ လောကုတ္တရာ ချမ်းသာများကို မရနိုင်ပုံ, တစုံတခု (ရုပ်ဝတ္ထု)ကို စွဲလမ်း နှစ်သက်နေသူသည် ထိုစွဲလမ်းနှစ်သက်ဖွယ်၏ ဖောက်ပြန်ခြင်း, မိမိမှတပါး အခြားသူသို့ ပြောင်းလဲခြင်း စသည်ကြောင့် သောက စသည် မဖြစ်သူကို ငါဘုရား မြင်တော်မမူ-စသည်ဖြင့် စုပေါင်းနေထိုင်မှု၏အပြစ်နှင့် ဧကီဘာဝသုညတာဖလသမာပတ္တိဝိဟာရ၏ မွန်မြတ်ပုံကို အကျယ် ဟောတော်မူခြင်း ၁၄၂-၉

၂။ တိရစ္ဆာနကထာ ၃၂-မျိုး၏ သရုပ်နှင့် အနက်ပေးပုံကို ဂန္ထန္တရညှိ၍ ပြဆိုခြင်း ၁၄၇

၃။ စုပေါင်းနေထိုင်မှု (ဂဏ) သဘော သက်ရောက်သော်လည်း ဆရာက နှင်ထုတ်စေကာမူ (သီလ စသော) အကျိုးရှိက ဆရာ့နောက်သို့ လိုက်အပ်ကြောင်း သို့ရာတွင် အကျင့် (ပဋိပတ်)မကျင့်ကြံပဲ ဗဟုသုတ (ပရိယတ်) အတွက် သက်သက်ကြောင့်မူ မလိုက်သင့်ကြောင်း, အချို့သူအား တကိုယ်တည်း နေသော်လည်း အကျိုးမများကြောင်း ဆရာ, တပည့်, အကျင့် ၃-မျိုး၏ အန္တရာယ်များကိုပါ ဟောတော်မူခြင်း ၁၅၀-၁၅၁

ဦးရေ အကြောင်းအရာ မျက်နှာအမှတ်

၂-မဟာသုညတသုတ်

၄။ ဆရာ (ငါဘုရား)ကို ရန်သူအနေဖြင့်မဆက်ဆံပဲ, မိတ်ဆွေသဘောဖြင့် ဆက်ဆံရန်နှင့် "အိုးထိန်းသည်သည် အိုးကို မကွဲမပျက်အောင် ကိုင်တွယ် ပြုလုပ်သကဲ့သို့ မဟုတ်ပဲ ငါဘုရားသည်ကား သင်တို့အား အထပ်ထပ် နှိပ်ကွပ်ဆုံးမမည်, အပြစ်ရှိလျှင်လည်း ဖော်ထုတ်၍ ဖော်ထုတ်၍ ဆုံးမမည်" ဟု မိန့်တော်မူခြင်း ၁၅၂-၃

၃-အစ္ဆရိယအဗ္ဘုတသုတ်

၁။ "ယတြ ဟိ နာမ"စသော နာမသဒ္ဒါ၏ အယူဉ်ဖြစ်သော ပုဒ်နှင့်ပတ်သက်၍ ပါဠိ-ဋ္ဌကထာ-ဋီကာ-ဗျာကရုဏ်းတို့အရ အကျယ်ဝေဖန်၍ ပြခြင်း ၁၅၃-၅

၂။ ဗုဒ္ဓနှင့် ဗုဒ္ဓင်္ကုရတို့၏ မဖြစ်စဖူး ချီးကျူးဘွယ်ဂုဏ်များ .... ၁၅၃၊၁၆၀

၃။ "သတ္တာဟဇာတော" ပုဒ်၏ အတ္ထနိစ္ဆယ ကို ဋ္ဌကထာ-ဋီကာ-ဗျာကရုဏ်း အမျိုးမျိုးတို့ကို ကိုးကား၍ ပြဆိုခြင်း ၁၅၀

၄-ဗာကုလသုတ်

၁။ အရှင်ဗာကုလနှင့် အသက်လည်းတူ ရှေးလူဝတ်ကြောင်ဘဝက သူငယ်ချင်းလည်းဖြစ်သော အစေလကဿပ သည် အသက် ၁၆၀-ခန့်ရှိမှ အရှင်ဗာကုလ ရဟန်းပြုသည်ကိုသိ၍ ဝေဠုဝန်ကျောင်းသို့လိုက်လာကာ အရှင်ဗာကုလအား "ရဟန်းပြုသည့် အနှစ် ၈၀-ကာလအတွင်း အကြိမ်မည်မျှလောက် မေထုန ပြုဘူးပါသနည်း" ဟူသော ဗာလပုစ္ဆာ နှင့် ပတ်သက်၍ ကာမသညာမျှပင် မဖြစ်ဖူးကြောင်း မိန့်ဆိုသည်ကိုကြားရသဖြင့် ချီးကျူးအံ့ဩသွားခြင်း ၁၆၁-၂

၂။ ဝါဆိုသင်္ကန်း, ကထိန်သင်္ကန်းများကို မခံယူဘူးသည့်အပြင် သင်္ကန်းကို ကိုယ်တိုင်ချုပ်,ဆိုး,စီမံ၍ မဝတ်ဘူးကြောင်း, ရောဂါမဖြစ်ဘူးကြောင်း,အနင်းအနှိပ်မခံဘူးကြောင်း, ဆေးဆိုလျှင် ဖန်ခါးသီးတခြမ်းမျှပင် မစားသုံးဘူးကြောင်း စသော အရှင်ဗာကုလ ၏ အံ့ဖွယ်များ ၁၆၂-၃

၃။ အစေလကဿပ ရဟန်းပြုကာ ရဟန္တာဖြစ်ပုံ၊ (သက်တော် ၁၆၀၊ ဝါတော် ၈၀-ရ) ဒီဃာယုက အရှင်ဗာကုလ သည် (အသက်ရှင်စဉ်ကလည်း မိမိအတွက် အခြားသူတို့အပေါ်၌ တာဝန်မတက်စေခဲ့ဘူးသကဲ့သို့ ပရိနိဗ္ဗာန်စံပြီးသည့်နောက်တွင်လည်း တာဝန်မတက်ရစ်စေလိုသဖြင့်) ကျောင်းတိုင်းရှိ ရဟန်းများကို ဖိတ်ခေါ်၍ သံဃာအလယ်၌ တေဇောဓာတ် ပရိနိဗ္ဗာန် စံလွန်တော်မူသွားပုံကို အံ့ဖွယ် တပါးအဖြစ် (ဒုတိယ သံဂါယနာဆရာတို့) မှတ်တမ်းတင်တော်မူခဲ့ခြင်း ၁၆၃-၄

ဦးရေ | အကြောင်းအရာ | မျက်နှာအမှတ်

၅-ဒန္တဘူမိသုတ်

၁။ ဗိမ္ဗိသာရမင်း၏ သားတော် ဇေယျသိန်မင်းသားသည် ကမ္ဘဋ္ဌာန်းကျောင်းနေ ကိုရင် အစိရဝတ အား သမာဓိနှင့်ပတ်သက်၍ တရားဟောရန်လျှောက်ထား သဖြင့် အချင်းချင်းကတိထားကာ ဟောကြားသော်လည်း "မဖြစ်နိုင်" ဟု ငြင်းဆိုကာ ထပြန်၍သွားသည့်အတွက် ဘုရားရှင်က ကာမဂုဏ်အလယ်၌ နေသူများ ဤတရားမျိုးကို မသိမြင်နိုင်ကြောင်း ဆင်ယဉ်, ဆင်ရိုင်း အသွား မတူပုံ ဥပမာ, တောင်ခြေနှင့် တောင်ပေါ်နေသူ ၂-ဦးတို့၏ အမြင်ချင်းမတူပုံ ဥပမာတို့ဖြင့် ကိုရင်အား ဟောကြားတော်မူခြင်း ၁၆၄-၈

၂။ ရဟန်းပြုသည်မှအစ ရဟန္တာဖြစ်သည်တိုင်အောင် အဆင့်ဆင့်ကျင့်ကြံရပုံကို တောဆင်ရိုင်းကို ဖမ်း၍ မင်းသုံးတော်ဝင် ဆင်ရတနာဖြစ်အောင် အဆင့်ဆင့် လေ့ကျင့်ယူရပုံဖြင့် ဥပမာပြ၍ ရဟန္တာမဖြစ်ပဲ သေသွားရခြင်းကို မယဉ် ကျေး (ရိုင်းစိုင်း) သော သေခြင်းဟု မိန့်တော်မူခြင်း .... ၁၆၈၊၁၇၄

၆-ဘူမိဇသုတ်

၁။ "မြော်လင့်တောင့်တချက်ဖြင့် ဗြဟ္မစရိယကျင့်သူအား အကျိုးရ-မရ" စသော တူတော်ဇေယျသိန်မင်းသား၏အမေးကိုအရှင်ဘူမိဇက "တောင့်တမှုရှိမရှိသည် လိုရင်းမဟုတ်၊ ယောနိသောမနသိကာရသာ လိုရင်းဖြစ်သည်ဟု ငါတို့ဆရာ ဘုရားဟောကြားမည် ထင်ကြောင်း" ဖြေဆို၍၊ ဘုရားရှင်က သဲကို ဆီပွတ် ဦးချိုနို့ ညှစ်ပုံ-စသော ဥပမာတို့ဖြင့် မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးသာလျှင် အခြေခံအကြောင်း ရင်းဖြစ်သည်ဟု မိန့်တော်မူခြင်း ၁၇၄-၅

၇-အနုရုဒ္ဓသုတ်

၁။ ပဉ္စကင် လက်သမားဆရာကြီးအား အပ္ပမာဏစေတောဝိမုတ္တိ, မဟဂ္ဂတစေတော- ဝိမုတ္တိ ၂-မျိုးတို့၏ ထူးခြားပုံအရ တရားကိုယ်နှင့် ဘဝူပပတ္တိ ၄-ပါး (နတ် ဗြဟ္မာတို့ ကိုယ်ရောင်အဆင်း အချင်းချင်းမတူပုံအကြောင်း)ကို လုပ်ငန်းစဉ် ဖြင့်၎င်း, ဥပမာတို့ဖြင့်၎င်း အရှင်အနုရုဒ္ဓါဟောကြားတော်မူသောအခါ အရှင် သဘိယကလည်း ဝင်ရောက်မေးမြန်းကာ အရှင်အနုရုဒ္ဓါအား "အရှင်၏ ဟောကြားချက်ကို ကြားနာရာ ဤသို့ကြားဘူးသည်, ဤသို့ဖြစ်သင့်သည်ဟု မဆိုပဲ တထစ်ချ ဟောကြားနိုင်သည်ကို ထောက်သော် အရှင်သည် နတ် ဗြဟ္မာတို့နှင့် အတူတကွ ပြောဆိုနေထိုင်ဘူးပါသလား" ဟု မေးမြန်းသည်ကို ဖြေဆိုခြင်း .... ၁၇၆၊၁၈၁

ဦးရေ အကြောင်းအရာ မျက်နှာအမှတ်

၈-ဥပက္ကိလေသသုတ်

၁။ ကောသမ္ဗီမြို့နေ ခိုက်ရန် ငြင်းခုံသော ရဟန်းများအား "ရန်ကိုရန်ချင်း မတုံ့လျှင်းလင့်"စသော ရန်ပြေ မာန်ပြေဂါထာတို့ကို သံဃာအလယ်၌ ရပ်၍ ဟောတော်မူပြီးနောက် (တပါးတည်းနေသော) ဆားချက်ရွာနေ အရှင်ဘဂုထံ ကြွ၍ ကေစာရနှင့် စပ်သော တရားစကားကို ဟောကြား၍ သွားတော်မူခြင်း ၁၇၂-၅

၂။ ထိုမှတဆင့် သေနာသနဝတ်ကို အလိုက်သိစွာ ပြုလုပ်၍ ကိုယ်ကြိုက်ကို ဖယ်ကာ သူကြိုက်လုပ်လျက် သုံးကိုယ်တစိတ် ညီညီညွတ်ညွတ် နေထိုင်ကြသော ပါစီနဝံတောနေ အရှင်အနုရုဒ္ဓ, အရှင်နန္ဒိယ, အရှင်ကိမိလတို့ထံသို့ကြွကာ ညီညွတ်မှုရှိ-မရှိ, တရားထူးရ-မရ မေးမြန်းတော်မူပြီးနောက် ဥပက္ကိလေသတရား ၁၁-ပါးနှင့် စျာန်တရားတို့ကို ဥပမာပြု၍ ဟောကြားတော်မူခြင်း .... ၁၇၅၊၁၉၂

၉-ဗာလပဏ္ဍိတသုတ်

၁။ လူမိုက်ဟုသိကြောင်း ၃-မျိုး, ၎င်းလူမိုက်ခံရမည့်-ဒိဋ္ဌဓမ္မကိုယ်စိတ်ဆင်းရဲမှု ၃-မျိုးနှင့်-တမလွန်ရောက်ရမည့် ငရဲဒုက္ခကို ဥပမာပြု၍ပင် မလွယ်ကူဟု မိန့်တော်မူသောအခါ"ဥပမာပြုခြင်းငှါမူ တတ်ကောင်းပါသလားဘုရား"ဟု ရဟန်းတပါးက လျှောက်သဖြင့် ဥပမာနှင့်တကွ ငရဲဒုက္ခကို ဆက်လက်ပြတော်မူပြီးနောက် ငရဲဒုက္ခကို (အနှစ်ရာထောင်) ဟော၍ကုန်နိုင်ဖွယ်မရှိဟု မိန့်တော်မူခြင်း။ ၁၉၃-၉

၂။ ၎င်းလူမိုက်သည် တိရစ္ဆာန်အမျိုးမျိုးဖြစ်ရကြောင်း, လိပ်ကာဏ်းကွင်းစွပ် ဥပမာကိုပြု၍ အပါယ်၌ တရားမျှတမှုစသည်မရှိခြင်းကြောင့် အပါယ်၌ရောက်ရသော ထိုလူမိုက်သည် လူ့ဘဝကိုပြန်၍ ရရန် ထိုဥပမာထက်ပင် ခဲယဉ်းကြောင်း, လူပင်ဖြစ်ရသည့်တိုင်အောင် ယုတ်ညံ့ဆင်းရဲ မွဲတေ်ရုပ်ဆိုးဖြစ်ရကြောင်း ကြွေအံရှုံးသူ ဥပမာဖြင့် ဟောတော်မူခြင်း .... ၁၉၉၊၂၀၃

၃။ အပြန်နည်းအားဖြင့် ပညာရှိဟုသိကြောင်း ၃-မျိုးမှစ၍ လူကောင်း နတ်ကောင်းဖြစ်ရပုံကို (ရတနာ ၇-ပါး, တန်ခိုး ၄-ပါးနှင့်ပြည့်စုံသော) စက္ကဝတ္တိမင်းအကြောင်း (စက္ကဝတ္တိသုတ္တန်), မြင်းမိုရ်တောင် ဥပမာ, ကြွေအံနိုင်သူ ဥပမာတို့ဖြင့် အကျယ်ဟောတော်မူခြင်း ၂၀၃-၉

၁၀-ဒေဝဒူတသုတ်

၁။ ယထာကမ္မူပဂဉာဏ်တော်ကိုအစချီကာ ဒုစရိုက်ပြု၍ ငရဲသို့ကျရောက်လာသူအား ငရဲထိန်းတို့က ယမမင်းထံ ဆွဲခေါ်အပ်နှံ၍ ယမမင်းက (၁) ဇာတိ (၂) ဇရာ (၃)ဗျာဓိ (၄)မင်းဒဏ်သင့်သော ကြမ္မာငင်သူ ခိုးသား (၅)မရဏဟူသော နတ်တမန် ၅-မျိုးဖြင့် စစ်ဆေးကာ ပြစ်မှုထင်ရှား၍ မဟာအဝီစိငရဲသို့ ချပုံ, ထိုမှထွက်ခွင့်ရသောအခါတွင်လည်း (၁)ဘင် (၂)ပြာ (၃)လက် (၄)သန် (၅) ကြေးနီ (၆) သံ–ငရဲတို့၌ ဆက်လက်ခံရပုံ ဒုက္ခကိုဟောပြတော်မူခြင်း .... ၂၁၀၊၂၁၅

ဦးရေ အကြောင်းအရာ မျက်နှာအမှတ်

၁၀-ဒေဝဒူတသုတ်

၂။ ယမမင်းကြီးသည် လူ့ဘဝကိုရကာ ဘုရားရှင်၏တရားကို နာလိုကြောင်း အကြံအစည်ဖြစ်ပုံနှင့် ဤဒေဝဒူတဒေသနာကို မည်သူတဦးတယောက်ထံမှ တဆင့်ကြားရရှိသောအသိဖြင့် ဟောတော်မူခြင်းမဟုတ်၊ ကိုယ်တော်တိုင် သိမြင်ထင်ရှားသည့်အတိုင်းသာ ဟောတော်မူခြင်း ဖြစ်ကြောင်း မိန့်တော်မူ၍ (အပ္ပမာဒတရား လက်ကိုင်ထားရန်) "စောဒိတာ ဒေဝဒူတေဟိ" စသော ဂါထာတို့ဖြင့် သတိပေးဟောကြားတော်မူခြင်း ၂၁၆-၇

၄-ဝိဘင်္ဂဝဂ်

၁-ဘဒ္ဒေကရတ္တသုတ်

၁။ အတိတ်နှင့် အနာဂတ်ကို မစွဲလမ်း၊ မမြော်လင့်ပဲ၊ ပစ္စုပ္ပန်ကျကျ ရှုမှတ်ခြင်းဖြင့် ဘဒ္ဒေကရတ္တမည်ကြောင်း အကျဉ်း, အဖွင့်၊ အသင့်, အပြန်နည်းအားဖြင့် ဟောတော်မူခြင်း ၂၁၈-၉

၂-အာနန္ဒဘဒ္ဒေကရတ္တသုတ်

၁။ ဘဒ္ဒေကရတ္တသုတ်ကို ရဟန်းတို့အား တဆင့်ဟောကြားသော အရှင်အာနန္ဒာအား ဘုရားရှင် ကောင်းချီးပေးတော်မူခြင်း ၂၂၀

၃-မဟာကစ္စာနဘဒ္ဒေကရတ္တသုတ်

၁။ နံနက်စောစော တပေါဒါ ရေပူချောင်း၌ ရေချိုးပြီး ပြန်တက်လာသော အရှင် သမိဒ္ဓိအား နတ်သားတယောက်က မဂ္ဂဖြဟ္မစရိယ၏ အမှန်အစဖြစ်သော ဘဒ္ဒေကရတ္တဒေသနာကို ဆောင် ရွတ် နာယူထားရန် တိုက်တွန်းသဖြင့် အရှင်သမိဒ္ဓိသည် ဘုရားရှင်အား လျှောက်တောင်းပန်ရာ အကျဉ်းချုပ် ဂါထာ မျှကိုသာ ဟောကြားပြီး ကြွသွားတော်မူခြင်း ၂၂၁-၂

၂။ ထိုကြောင့် အရှင်ကစ္စာနအား အကျိုးအကြောင်းစုံ လျှောက်ထား၍ အကျယ် ဟောကြားပေးရန် တောင်းပန်သောအခါ အနှစ်ကိုရှာဖွေသူသည် အနှစ်ပြည့် သစ်ပင်ကြီးကို တွေ့၍မှ ပင်စည်၌ အနှစ်မရှာပဲ ပင်စည်ကို ကျော်လွန်ကာ အရွက်၌ အနှစ်ရှာသကဲ့သို့ ဘုရားရှင်ထင်ရှားရှိပါလျက် ၎င်းအား လာရောက် မေးရကောင်းသည်ဟု ထင်ကြသလော-စသည်ဖြင့် ပြောဆိုကာ ဘုရားရှင် အားသာ မေးလျှောက်ရန် ပြန်လည်တိုက်တွန်းသော်လည်း အရှင်ကစ္စာန သည် ဘုရားရှင်နှင့်တကွ သီတင်းသုံးဘော်တိုင်းကပင် ချီးကျူးရသူ ဖြစ်သည့်အတွက် ဝန်လေးမနေပဲ ဟောကြားပါဟု ထပ်မံလျှောက်ထားကြရာ (ရှေ့နောက် ၃-သုတ်တို့နှင့်မတူ၊ တမူထူးခြား၊ ဘုရားရှင်၏ အလိုတော်ကျ) အာယတန ၁၂-ပါး တို့ဖြင့် အကျယ်ဝေဘန်၍ ဟောပြ လိုက်ခြင်း (မှတ်ချက်၊ ၂၈၁-အပိုဒ်၌ သာရဂဝေသီ-ကို "သည်"ဟု အနက်ပြင်ပေးပါ).... ၂၂၃-၅

ဦးရေ အကြောင်းအရာ မျက်နှာအမှတ်

၄-လောမသကင်္ဂိယဘဒ္ဒေကရတ္တသုတ်

၁။ ကပိလဝတ်မြို့နေ အရှင်လောမသကင်္ဂိယသည် စန္ဒနနတ်သား၏ တိုက်တွန်းချက်အရ သာဝတ္ထိမြို့၌သီတင်းသုံးတော်မူသော ဘုရားရှင်ထံ လာရောက်၍ ဘဒ္ဒေကရတ္တ ဒေသနာကို နာယူခြင်း ၂၂၅-၆

၅-စူဠကမ္မဝိဘင်္ဂသုတ်

၁။ မလှူမတန်းရက်ပဲ ဥစ္စာ၌ စွဲလမ်းကာ သေပြီးနောက် ခွေးဖြစ်ရသော (အဋ္ဌကထာ၌) တောဒေယျပုဏ္ဏားကြီး၏ သားဖြစ်သူ သုဘလုလင်က ဘုရားရှင်အား "လူချင်းတူလျက် အဘယ့်ကြောင့် အသက်တို့ရှည်-စသည်ဖြင့် ကွဲပြားခြားနားရပါသနည်း"ဟု လျှောက်ရာ–

"မြတ်ယုတ်မျိုးနွယ်၊ ကြီးငယ်ဂုဏ်သိမ်၊ စည်းစိမ်နည်းများ၊ နာဖျားကင်းထူ၊ သက်မူရှည်တို၊ ရုပ်ကိုယ်ရူပ၊ လှ-မလှက၊ ဉာဏ်ရှိမဲ့၊ လွန်ထင်ပြဲသား၊ တဆဲ့လေးဖြာ၊ ဤခြင်းရာကား၊ (ပြဟ္မာဝိဿနိုး၊ နတ်အမျိုးတို့၊ တန်းခိုးဖန်ဆင်း၊ မဟူလျှင်းတည့်၊) ခပင်းသတ္တဝါ၊ ကံဖြင့်သာလျှင်၊ နာနာကာရ၊ ဖြစ်ကုန်ကြ၏" (မဃဒေဝ ၄၁၃-အပိုဒ်)ဟု—

မိန့်တော်မူသည်ကို နားမလည်သဖြင့် အကျယ်ဟောရန် လျှောက်ပြန်၍ ပုစ္ဆာ ၁၄-ချက်လုံး ကြောင်းကျိုးဖော်ပြကာ အကျယ်ဟောတော်မူရခြင်း (မဃဒေဝလင်္ကာအကျယ်လိုမူ ၃၂၈-အပိုဒ်၌ ရှုလေ) ၂၂၆-၉

၆-မဟာကမ္မဝိဘင်္ဂသုတ်

၁။ ပေါတလိယ ပရိဗိုဇ်သည် (တိတ္ထိယတို့လောက၌အပြောများ၍ တဆင့်ကြားဖြင့်) "ကံ ၃-ပါးတွင် မနောကံသာလျှင် အကျိုးပေး၍ လိုရင်းအမှန်ဖြစ်သည်ဟုရင်း, သမာပတ်ဝင်စားသောသူသည် မည်သည့် ဝေဒနာကိုမျှ မခံစားရပြီဟုရင်း ရဟန်းကြီးဂေါတမအထံမှ ကြားနာရဘူးသည်"ဟု လမ်းလျှောက်လှည့်လည်ရင်း အရှင်သမိဒ္ဓိအား ဝင်၍ လျှောက်ထားရာ အရှင်သမိဒ္ဓိက "ဤသို့ ဘုရားမဟောတန်ရာ၊ မစွပ်စွဲပါလင့်"ဟု တားမြစ်သဖြင့် "သုံးဝါမျှသာရှိသေးသော ကိုယ်တော်လေးကပင် (သူတို့၏) ဆရာကို ကာကွယ်ရကောင်းမှန်း သိပါပေ ရဲ့"ဟု ပြောဆိုကာ အရှင်သမိဒ္ဓိ၏ ဖြေရှင်းချက်ကို မနှစ်သက် လက်မခံပဲ ထသွားခြင်း ၂၂၉-၂၃၀

ဦးရေ အကြောင်းအရာ မျက်နှာအမှတ်

၆-မဟာကမ္မဝိဘင်္ဂသုတ်

၂။ အရှင်သမိဒ္ဓိသည် အရှင်အာနန္ဒာနှင့်အတူ ဘုရားရှင်အား သွားရောက် လျှောက်ထားရာ "ပေါတလိယနှင့် စကားပြောဘူးတို့ မဆိုထားလင့်၊ တွေ့ပင် မတွေ့ဆုံခဲ့စဘူး" ဟု မိန့်ကာ အကျယ်ဖြေရှင်းသင့်သည်ကို မဖြေရှင်းသဖြင့် အရှင်သမိဒ္ဓိအား 'မောဃပုရိသ' ဟု အပြစ်တင်တော်မူသည်ကို ကြားရသော အရှင်လာလုဒါယီ က "ခံစားမှု မှန်သမျှ ဒုက္ခချည်းဘဲ" ဟု ဟောတော်မူသည်ကို ရည်ရွယ်ပြီး ခုလို အကျဉ်းအားဖြင့် ဖြေလိုက်ခြင်း ဖြစ်ပါလိမ့်မည် မြတ်စွာဘုရား" ဟု (အကျယ်ဖြေရှင်းရန် မလိုသကဲ့သို့) အရှင်သမိဒ္ဓိဖက်မှ လိုက်၍ ဝင်ရောက်လျှောက်ထားမိသဖြင့် မတော်တရော် ခေါင်းဖော်၍ လျှောက်သည့်အတွက် မောဃပုရိသဟုပင် ပြစ်တင်ရှုတ်ချကာ မည်သို့ မည်ပုံ ဖြေဆိုရမည်ဟု ပြတော်မူခြင်း .... ၂၃၀၊၂၃၂

၃။ အကုသိုလ်ကံကြောင့် ငရဲရောက်သူ, နတ်ပြည်ရောက်သူ, ကုသိုလ်ကံကြောင့်ငရဲရောက်သူ, နတ်ပြည်ရောက်သူများကို ကိုယ်တိုင်တွေ့မြင်ကြရသည်ဆိုသော ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်အမြင်ရှိသူများက 'ဤကံကြောင့် ဤအကျိုးရသည်' ဟု ကိုယ်တိုင်တွေ့မြင်၍ ပြောဆိုကြသည့်တိုင်အောင် ကမ္မ, ကမ္မဝိပါကဝိဘင်္ဂ (ကြောင်းကျိုးဝေဘန်မှု) အရာ၌ တထစ်ချ မယူမှားအပ်ကြောင်း ပုဂ္ဂိုလ် ၄-မျိုးဖြင့် အစပျိုးကာ (က)ပြုလုပ်ဆဲကံ (ခ)ငင်း၏ ရှေ့ကံ (ဂ)နောက်ကံ(ဃ)မရဏာသန္နကံ (က)ဒိဋ္ဌဓမ္မအကျိုးပေး (ခ) ဥပပဇ္ဇအကျိုးပေး (ဂ)အပရာပရိယအကျိုးပေး ဟူသောကံ–၄-မျိုး အကျိုးပေး ၃-ချက်တို့ဖြင့် ဝေဘန်၍ ဟောတော်မူခြင်း။ ၂၃၂-၆

၇-သဠာယတနဝိဘင်္ဂသုတ်

၁။ အတိုက် (ဗဟိဒ္ဓ) အခံ (အဇ္ဈတ္တ) အာယတန ၁၂-ပါးမှစ၍ ဝိညာဏကာယ, ဖဿကာယ, မနောပဝိစာရ, သတ္တပဒတို့ကို အကျယ်ဝေဘန်၍ ပြပုံ, ဟိတသုခကို လို၍ ဆုံးမ ပြောဟောသောအခါ တပည့်တို့ မနာယူသော်လည်း နှလုံးမသာမှု မဖြစ်ပုံ, ဆုံးမတတ်သူဘုရားတွင် အမြတ်ဆုံး(အနုတ္တရော ပုရိသဒမ္မသာရထိ) ဖြစ်ပုံကို ဥပမာဖြင့် ဟောတော်မူခြင်း .... ၂၃၇၊၂၄၁

၈-ဥဒ္ဒေသဝိဘင်္ဂသုတ်

၁။ တွင်း, ပြင် အာရုံတို့၌ မစွဲ မတပ် မရပ်တည်အောင် ရှုဆင်ခြင်လျှင် ဒုက္ခခပ်သိမ်းကင်းငြိမ်းသည် ဟူသော ဘုရားရှင်၏ အကျဉ်းချုပ် (ဥဒ္ဒေသ) ဒေသနာကို ရဟန်းများ၏ တောင်းပန်ချက်အရ အရှင်ကစ္စာန က အကျယ် (ဝိဘင်္ဂ)ကို ဟောတော်မူခြင်း ၂၄၂-၃

ဦး၀ရ | အကြောင်းအရာ | မျက်နှာအမှတ်

၉-အရဏဝိဘင်္ဂသုတ်

၁။ ပင်ပန်းချမ်းသာမှု ၂-ခုတို့၏ အလယ်၌ ဖြစ်သော မဇ္ဈိမပဋိပဒါလမ်းစဉ်လိုက်နာရေး, မြှောက်ပင့် ရှုတ်ချမှု မပြုပဲ တရားသဘောအတိုင်း ပြောဟောရေး, နောက်ကွယ်၌လည်း အပြစ်မပြော-ရှေ့၌လည်း မရှုတ်ချရေး, အလျင်စလို မပြောပဲ မဆောမလျင်ပြောဆိုရေး, ဒေသန္တရဝေါဟာရကို အထင်တကြီး မသုံးစွဲပဲ မလွန်လဲ မလွန်ဆံရေး—တို့ကို တခုစီတခုစီ ၂-ပက္ခ (နှစ်ဘို့)ထား၍ အကျယ်ဟောကြားတော်မူခြင်း ၂၄၄-၀

၁၀-ဓာတုဝိဘင်္ဂသုတ်

၁။ မြတ်စွာဘုရား ရာဇဂြိုဟ်မြို့ ကြွ၍ အိုးထိန်းသည်အား ၎င်း၏အိမ်၌ တညတာ တည်းခိုခွင့်တောင်းရာ အိုးထိန်းသည်က (ရဟန်း ၂-ပါး အငြင်းမပွါးစေလိုသဖြင့်) အလျင်ရောက်နှင့်သော ရဟန်းတပါး ရှိပါသည်၊ ၎င်းက ခွင့်ပြုလျှင် ချမ်းသာသလို နေပါ လျှောက်၍ အလျင်ရောက်နှင့်သူ (ဗိမ္ဗိသာရမင်း၏ ဓမ္မလက်ဆောင် သတင်းစကားများဖြင့် ဘုရားရှင်အား ကြည်ညိုကာ တက္ကသိုလ်မြို့တော်ကြီးနှင့် ထီးနန်းကိုစွန့်၍ ရဟန်းပြုပြီးနောက် ဘုရားရှင်ကို တွေ့မြင်ဖူးမျှော်ရန် ရောက်လာသော။ အဋ္ဌကထာ၌) ပုက္ကုသာတိ ရဟန်းကြီးအား ခွင့်တောင်းပြန်ရာ "နေရာကျယ်ဝန်းပါသည်၊ ချမ်းသာသလို နေပါ"ဟု ပေးသဖြင့် အိုးထိန်းသည် အိမ်၌ပင် (တည်ငြိမ်သော ဣန္ဒြေဖြင့် တညပတ်လုံး မမေးမမြန်းပဲ သမာပတ်ဝင်စားရင်း) သီတင်းသုံးတော်မူကြရာတွင် ဘုရားရှင်က စတင်၍"မည်သူ့ကို အကြောင်းပြု၍ ရဟန်းပြုခဲ့သနည်း၊ သင့်ဆရာ အသူနည်း၊ မည်သူ့တရားကို သင် နှစ်သက်လက်ခံသနည်း၊ ဘုရားရှင် ယခု ဘယ်မှာ သီတင်းသုံးသနည်း၊ မြင်ဘူးသလော၊ မြင်လျှင်ကော သိပါမည်လော" ဟု အဆင့်ဆင့်မေးမြန်းသည်ကို ဖြေဆိုစေ၍ ဥပမာ ဥပမေယျတို့ဖြင့် အာယတန, ဓာတ်စသော တရားတို့ကို ဟောကြားတော်မူခြင်း .... ၂၄၀၊၂၅၆

၂။ တရားဆုံးသောအခါ(မြတ်စွာဘုရားမှန်းသိ၍)"အလို မြတ်စွာဘုရားရှင်ကြွရောက်တော်မူလာတာပါကလား"ဟု အားရဝမ်းသာ ခြေတော်ဦးတိုက် ရှိခိုးပြီးနောက် ခွင့်လွှတ်ရန်နှင့် ရဟန်းပြုပေးရန် တောင်းပန်ရာ "သပိတ်သင်္ကန်း မပြည့်စုံသူအား ရဟန်းပြု မပေးနိုင်"ဟု မိန့်တော်မူသဖြင့် သပိတ်သင်္ကန်း ရှာဖွေရန် လှည့်လည်ခိုက် (လိုက်ပါခဲ့သော ဝဋ်ကြွေးကြောင့်) နွားတိုက်ဝှေ့ခြင်းခံရ၍ ပြန်လွန်တော်မူကာ သုဒ္ဓါဝါသဗြဟ္မာကြီး ဖြစ်သွားရခြင်း ၂၅၃-၀

ဦးရေ အကြောင်းအရာ မျက်နှာအမှတ်

၁၁-သစ္စဝိဘင်္ဂသုတ်

၁။ မြတ်စွာဘုရားသည် (မိမိဟောပြီး တရားစက်ကို မှားသည်ဟု မည်သူတဦး တယောက်ကမျှ ပြန်၍မတွန်းလှည့်နိုင်သော) အမှန်လေးချက် တရားစက်ကို မိဂဒါဝုန်၌ လှည့်တော်မူခဲ့ပြီဟု အစချီကာ တပည့်တို့ကို သောတာ ပန်ဖြစ်စေ တတ်၍ မွေးသည့်မိခင်နှင့်တူသော အရှင်သာရိပုတြာ,သကဒါဂါမ် စသည် ဖြစ် တတ်၍ကျွေးသည့်မိခင်နှင့်တူသော အရှင်မောဂ္ဂလ္လာန်တို့ကို ဆည်းကပ်ကြလေ၊ အရှင်သာရိပုတြာ သည် သစ္စာလေးပါးကို အကျယ် ဟောကြားတတ်သည်ဟု မိန့်ဆိုကာ ဂန္ဓကုဋိသို့ ပြန်လည်ဝင်သွားပြီးနောက် အရှင်သာရိပုတြာက ရဟန်း တို့အား သစ္စာ ၄-ပါးကို အသေးစိတ် ဖွင့်ဆိုဟောကြားခြင်း (နန္ဒီရာဂ- သဟဂတာ-မှတ်ချက်ပါသည်) .... ၂၅၀၊၂၆၄

၁၂-ဒက္ခိဏာဝိဘင်္ဂသုတ်

၁။ ဂေါတမီသည် မိမိကိုယ်တိုင် ရက်လုပ်သော သက်န်းကို အလှူခံရန် မြတ်စွာ ဘုရားအား လျှောက်ထားသောအခါ မြတ်စွာဘုရားက "ဂေါတမီ သံဃာ ကိုသာ လှူ၊ သံဃာလှူလျှင် ငါဘုရားရော သံဃာပါ အလှူခံရာရောက်၏"ဟု ၃-ကြိမ်တိတိ အမိန့်တော်ရှိသည်ကို ရှင်အာနန္ဒာက မိထွေးတော်ဂေါတမီသည် (မယ်တော်မာယာဒေဝီ နတ်ရွာစံသည့်နောက်) ဘုရားရှင်အပေါ်၌ မည်သို့ ကျေးဇူးများခဲ့ကြောင်း,ဘုရားရှင်သည်လည်း မိထွေးတော်အပေါ်၌ သရဏဂုံ တည်စေသည်မှစ၍ မည်သို့ ကျေးဇူးများခဲ့ကြောင်း၊ ထိုကြောင့် သက်န်း အလှူခံရန် ဝင်၍ လျှောက်တောင်းပန်ရာ (သရဏဂုံ စသည် တည်အောင် ညွှန်ပြသူ) ဆရာအား တပည့်ဖြစ်သူက အရိုအသေပေးရုံ, ပစ္စည်းလှူဒါန်းရုံ မျှဖြင့် ပြည့်စုံသော ကျေးဇူးတုံ့ပြန်မှုဟု မဆိုနိုင်ကြောင်း မိန့်တော်မူခြင်း (အဟန္တေ၊ ငါဘုရားသည်ရင်း။ သံဃော စ၊ သံဃာသည်ရင်း။ ပူဇိတော၊ အပူဇော်ခံယူရာရောက်သည်။ ဘဝိဿာမိ၊ အံ့"ဟု ပဓာနကြိယာကို ငဲ့၍ပြင်၍လည်း ပေးနိုင်၏။) ၂၆၄-၅

၂။ ပါဋိပုဂ္ဂလိကဒါန ၁၄-မျိုး (အလှူခံ တကျိပ်လေး) ၎င်း၏အကျိုး, သံဃိကဒါန ၇-မျိုးတို့ကို ဟောတော်မူပြီးနောက်နောင်အခါ၌ ရဟန်းဟု ဆိုရရုံ လည်ပင်း၌ သက်န်းပတ်ထားသော ဒုဿီလ ရဟန်းယုတ်များကိုပင် (သံဃိကဒါန ဖြစ် အောင်) လှူဒါန်းနိုင်လျှင် အကျိုး အသင်္ချေရရှိကြောင်း, ယင်း သံဃိက ဒါနထက် ပုဂ္ဂလိကဒါနကို မည်သည့်နည်းနှင့်မျှ အကျိုးများသည်ဟု မဆို နိုင်ကြောင်း မိန့်တော်မူကာ အလှူပေး, အလှူခံတို့၏ စင်ကြယ်မှု ရှိ-မရှိ ကို (အနုဂီတိတို့ဖြင့်လည်း) ဆက်လက် ဟောကြားတော်မူခြင်း ၂၆၅-၆

၅-သဠာယတနဝဂ်

၁-အနာထပိဏ္ဍိကောဝါဒသုတ်

၁။ အနာထပိဏ်သူဌေးကြီး မမာမကျန်းရှိစဉ် ရှင်သာရိပုတြာအား ပင့်လျှောက်စေရာ ရှင်အာနန္ဒာနှင့်အတူ ကြွရောက်၍ ဝေဒနာအကြောင်း မေးမြန်းပြီးနောက် ရှင်သာရိပုတြာက "အကျိုးတရားမဖြစ်ရန် အကြောင်းတရား (သက်ရှိသက်မဲ့ ပစ္စည်းများ) ကို မစွဲလမ်းနှင့်"ဟု အာယတန စသော နက်နဲသည့်တရားတို့ကို ဟောကြားပြီးသော အဆုံး၌ သူဌေးကြီး ငြင်းစွာငိုကြွေးသဖြင့် ရှင်အာနန္ဒာက "သူဌေးကြီး စွဲလမ်း ဆုတ်နစ်နေသေးသလော"ဟု မိန့်ဆိုရာ "မဟုတ်ပါ အရှင်အာနန္ဒာ၊ ဘုရားရှင်နှင့်တကွ ရဟန်းတော်များထံ (ကြာမြင့်စွာ) ဆည်းကပ်ခဲ့ပါလျက် ဤကဲ့သို့သော တရားမျိုးကို ကြားနာခွင့် မကြုံခဲ့ရသောကြောင့်ဖြစ်ပါသည်"ဟု လျှောက်၍ ဤတရားမျိုးကို လူဝတ်ကြောင်တို့ သဘောပေါက်ရန် ခဲယဉ်းကြောင်း ရှင်အာနန္ဒာက မိန့်ဆိုပုံ၊ သူဌေးကြီးက ရှင်သာရိပုတြာအား "နားလည်နိုင်မည့်သူများ ရှိတတ်ကြသေးသဖြင့် တရားမနာရလျှင် ရှုံးကြမည်ဖြစ်သောကြောင့် ဟောကြားပါ"ဟု တိုက်တွန်းစကားလျှောက်ထားပြီးနောက် မထေရ်နှစ်ပါးအပြန်တွင် ကွယ်လွန်၍ တုသိတာနတ်ပြည်သို့ရောက်ကာ တခုသောညဉ့်အခါ၌ ဘုရားရှင်ထံလာရောက်၍ ဇေတဝန်ကျောင်းတော်ဘွဲ့ ဂါထာဖြင့် အစချီကာ အမျိုးအနွယ်ဥစ္စာတို့ထက် သီလ သမာဓိ ပညာ အရေးပါပုံနှင့် ရှင်သာရိပုတြာ၏ ကျေးဇူးဂုဏ်ဘွဲ့တို့ကို ဖွဲ့ဆိုလျှောက်ထားလာခြင်း .... ၂၃၀၊၂၃၄

၂-ဆန္နောဝါဒသုတ်

၁။ ဂိဇ္ဈကုဋ်တောင်၌ နေကြစဉ် အရှင်သာရိပုတြာနှင့် အရှင်စုန္ဒတို့ ဂိလာနဖြစ်သော အရှင်ဆန္နထံ သွားရောက်၍ လူမမာမေးကြရာ ဝေဒနာမသက်သာသောကြောင့် ဓားလက်နက်ဖြင့် သေတော့မည်၊ အသက်ရှင်၍ မနေလိုတော့ပြီဟု ဆိုသော အရှင်ဆန္နအား အရှင်သာရိပုတြာက တားမြစ် တောင်းပန်ပုံ၊ သင့်တင့်သော ဆေးဝါးခတ်စာနှင့် သူနာပြုများမရှိလျှင် ရှိအောင်ရှာကြံပေး၍ ကိုယ်တိုင်လည်းလုပ်ကျွေးမည်ဖြစ်ကြောင်း ပြောသောအခါ အရှင်ဆန္နက "မရှိ၍ မဟုတ်ပါ၊ သို့ရာတွင် ဘုရားရှင်၏ သဘောတော်ကျ (ရဟန္တာဖြစ်သည်အထိ ကျင့်ကြံသောအကျင့်ဖြင့်) ဘုရားရှင်ကို လုပ်ကျွေးခဲ့ပြီးပါပြီ၊ တပည့်တော်အား နောက်ထပ် ဘဝသစ် မရှိပြီ ဟု ယူဆတော်မူပါ" စသည်ဖြင့် ရဟန္တာဖြစ်ပြီထင်မှတ်၍ လျှောက်ထားပုံ၊ ရှင်သာရိပုတြာက "ငါ့ရှင် ခွင့်ပေးလျှင် အနည်းငယ်မေးပါရစေ" ဆိုကာ အရှင်ဆန္နအား စက္ခုစသည်၌ ရှုမှတ်နည်းတို့ကို စစ်ဆေးမေးမြန်းပြီးနောက် အရှင်စုန္ဒ က တဏှာဒိဋ္ဌိ မပြတ်သေးလျှင် တုန်လှုပ်မှုရှိသည် စသော ဘုရားရှင်၏ ဩဝါဒကို ညွှန်ပြကာ ၎င်းကို အမြဲနှလုံးသွင်း၍ နေရန် တိုက်တွန်းပြီး ပြန်ကြွတော်မူကြခြင်း ၂၃၄-၇

ဦးရေ　　　　　　　　　　အကြောင်းအရာ　　　　　　　　　　မျက်နှာအမှတ်

၂-ဆန္နောဝါဒသုတ်

၂။ အရှင်သာရိပုတြာသည် အရှင်ဆန္န၏ (လူမမာမေးစဉ်က) အပြောအဆို၊ (မျိုးဆွေ ဒကာ ဒကာမတို့၌ အကျွမ်းတဝင် ခင်မင်တွယ်တာမှု) အနေအထိုင်၊ (ဓားဖြင့် မိမိကိုယ်ကို လည်သျှိး၍ ပြန်လွန်ရခြင်း) အပြုအမူတို့ကို ထောက်ဆ၍ ရဟန္တာဖြစ်ပြီဟု ဝန်ခံ၍သွားသော အရှင်ဆန္န၏ လားရာဂတိကို (သံသယရှိစွာဖြင့်) ဘုရားရှင်အား လျှောက်ထားရာ (သမသီသီ) ရဟန္တာ အမှန်ပင် ဖြစ်သွားကြောင်း မိန့်တော်မူခြင်း ၂၇၀

၃-ပုဏ္ဏောဝါဒသုတ်

၁။ "ဆိတ်ငြိမ်ရာ၌ တပါးတည်းနေ၍အားထုတ်ရန် တရားအကျဉ်းချုပ်ကို ဟောတော်မူပါ"ဟု အရှင်ပုဏ္ဏ၏ လျှောက်ထားချက်အရ ဒွါရခြောက်ပါး၌ သစ္စာနှစ်ပါး တပ်၍ ဟောတော်မူသောအဆုံး၌ အရှင်ပုဏ္ဏက သုနာပရန္တဇနပုဒ်၌ သွားရောက်နေမည် လျှောက်ရာ ထိုဇနပုဒ်သားတို့သည် ကိုယ်ကြမ်း နှုတ်ကြမ်းရှိကြောင်း သင့်ကိုဆဲရေးလျှင် မည်သို့ရှိမည်နည်း စသည်ဖြင့် တွေ့ကြုံနိုင်သည့် ဘေးရန် ၇-မျိုးကို ပြ၍ မေးတော်မူသည်ကို အရှင်ပုဏ္ဏက ၎င်း၏သဘောထားဖြေဆိုပုံ၊ သုနာပရန္တဇနပုဒ်၌ သွားရောက်ရာ ထိုဝါတွင်းမှာပင် ဝိဇ္ဇာသုံးပါး ရ၍ ပရိနိဗ္ဗာန် စံလွန်တော်မူခြင်း .... ၂၇၀၊၂၇၁

၄-နန္ဒကောဝါဒသုတ်

၁။ မဟာပဇာပတိဂေါတမီကြီးမှူးသော ဘိက္ခုနီမတို့အား ရဟန်းတော်များအလှည့်ကျ တရားဟောပြောကြရာ အရှင်နန္ဒကသည် ၎င်း၏ အလှည့်ကျသောအခါ ရှောင်တိမ်းနေသဖြင့် ဘုရားရှင်ကိုယ်တိုင် တိုက်တွန်းမှ ရာဇကာရုံကျောင်းသို့ သွား၍ ဟောကြားပုံ၊ တရားမဟောမီ သိသောဘိက္ခုနီမတို့က သိသည်ဟုရင်း မသိသူတို့က မသိဟုရင်း သံသယရှိသူတို့က မည်သို့ပါလဲ စသည်ဖြင့်ရင်း လျှောက်ထားနိုင်ကြောင်း ကြိုတင်ခွင့်ပေးပြီးနောက် စက္ခုသည် မြဲသလော စသည်ဖြင့် အာယတန ၁၂-ပါး၊ ဝိညာဏကာယ ၆-ပါးတို့၌ ဆီမီး၊ သစ်ပင်၊ နွား ဥပမာတို့ဖြင့် တန်းဆာဆင်၍ ဗောဇ္ဈင် ၇-ပါးတို့ဖြင့် နိဂုံးချုပ်လျက် အမေးအဖြေ ပြုလုပ်ဟောကြားရာ ဘုရားရှင်ကလည်း နောက်ရက်၌ ဤနည်း ထပ်ပြီး ဟောရန် မိန့်ဆိုပုံ၊ ဘိက္ခုနီမတို့ သောတာပန်စသည် ဖြစ်ကြပုံ ၂၇၂-၈

ဦးရေ | အကြောင်းအရာ | မျက်နှာအမှတ်

၅-စူဠရာဟုလောဝါဒသုတ်

၁။ ဘုရားရှင်သည် ရာဟုလာအား ရဟန္တာဖြစ်အောင် ပို့ဆောင်ညွှန်ပြလိုသဖြင့် ဆွမ်းခံအပြန် ရာဟုလာအား နိသီဒိုင် အယူခိုင်းကာ နောက်ပါခေါ်ဆောင်၍ တောကြီးမျက်မဲသို့ ကြွရောက်ရာ ထိုအကြောင်းကိုသိ၍ နတ်အများလိုက်ပါကြည့်ညိုကြပုံ၊ (နန္ဒကသုတ်၌ကဲ့သို့) စက္ခုစသည်ကို မေး ဖြေပြုကာ ဟောကြားသောအဆုံး၌ ရှင်ရာဟုလာလည်း ရဟန္တာဖြစ်၊ နတ်များစွာလည်း သောတာပန် စသည် ဖြစ်ပုံ ၂၈၈-၉

၆-ဆဆက္ကသုတ်

၁။ အခံ (အဇ္ဈတ္တိက) အာယတန ၆-ပါး၊ အတိုက် (ဗာဟိရ) အာယတန ၆-ပါး၊ ဝိညာဏကာယ ၆-ပါး၊ ဖဿကာယ ၆-ပါး၊ ဝေဒနာကာယ ၆-ပါး၊ တဏှာကာယ ၆-ပါးတို့ကို "စက္ခုံ စ ပဋိစ္စ ရူပေ စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ စက္ခုဝိညာဏံ၊ တိဏ္ဏံ သင်္ဂတိ ဖဿော၊ ဖဿပစ္စယာ ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာပစ္စယာ တဏှာ" စသည်ဖြင့် သဘောအရ တရားကိုယ် အသီးသီး ထုတ်ဆို၍ ဝဋ္ဋ, ဝိဝဋ္ဋအားဖြင့် ခွဲခြား၍ ဟောတော်မူသဖြင့် ရဟန်းတော်ခြောက်ကျိပ် ရဟန္တာဖြစ်တော်မူခြင်း .... ၂၉၀၊၂၉၂

၇-မဟာသဠာယတနိကသုတ်

၁။ စက္ခုစသည်ကို သဘာဝမှန်အတိုင်း မသိသောကြောင့် တွယ်တာမှုမှစ၍ ဘဝခန္ဓာနှင့် ဒုက္ခအမျိုးမျိုးဖြစ်ရပုံ၊ သိလျှင်ကား ဗောဓိပက္ခိယတရားတို့ ဖြစ်ပေါ်ကာ သမထနှင့် ဝိပဿနာလည်း ထမ်းပိုးထမ်းညီသော နွားတရှဉ်းကဲ့သို့ရှိ၍ "သိ-ပယ်-ဆိုက်-ပွါး ၄-ပါးကိစ္စ အပိုင်ရ"ပုံနှင့် သိ-ပယ်-ဆိုက်-ပွါးရမည့်တရားတို့ကိုဟောတော်မူခြင်း.... .... ၂၉၃-၅

၂။ နန္ဒီရာဂသဟဂတာ, တတြတတြာဘိနန္ဒိနီ, ယုဂနဒ္ဓါပုဒ်များကို ဋ္ဌ + ဋ္ဌီတို့ဖြင့် စိစစ်၍ ပြဆိုခြင်း.... .... ၂၉၃-၄

၈-နဂရဝိန္ဒေယျသုတ်

၁။ ဘုရားရှင် ကောသလတိုင်း၌ လှည့်လည်ရာ နဂရဝိန္ဒမည်သော ပြာဟ္မဏရွာသို့ အရောက် ရွာသူရွာသားတို့သည် ဘုရားရှင်၏ ကျော်စောသတင်းကို ကြားသိကြပြီး ဖြစ်သည့်အတိုင်း ဘုရားရှင်ထံ လာရောက်ဖူးမျှော်ကြစဉ် ဘုရားရှင်က "ဒါယကာတို့ တိတ္ထိယတို့က သင်တို့အား မည်သို့သော သမဏပြာဟ္မဏတို့ကို ရိုသေလေးမြတ် ရှိခိုးပူဇော်မှု မပြုအပ်သနည်းဟုမေးလျှင် ဤသို့ဖြေဆိုကြရမည်"ဟု အစချီကာ ဖြေဆိုပုံနှင့်တကွ ရာဂကင်းသူ, ကင်းစေရန် ကျင့်ကြံအားထုတ်သူ အမှန်ကိုလည်း အကဲခပ်နိုင်ရန် (ရည်ရွယ်ချက် တမျိုးဖြင့်) ဟောကြားတော်မူရာ အားလုံး သမ္မာဒိဋ္ဌိ (ဗုဒ္ဓဘာသာ) ဝင် အဖြစ်ခံယူခြင်း.... .... ၂၉၅-၆

ဦးရေ | အကြောင်းအရာ | မျက်နှာအမှတ်

၉-ပိဏ္ဍပါတပါရိသုဒ္ဓိသုတ်

၁။ သုညတာဝိဟာရ (ဖလသမာပတ်) မှ ထတော်မူသော အရှင်သာရိပုတြာအား ဘုရားရှင်က "သင်၏ ဣန္ဒြေ အရေအသားတို့သည် သန့်ရှင်းဖြူစင် ကြည်လင် တောက်ပလှဘိသည်၊ မည်သို့သော နေခြင်းမျိုးဖြင့် အချိန်ကြာကြာ နေလေ့ ရှိသနည်း"ဟု မေးတော်မူကာ (သင်ကဲ့သို့) ယောကျ်ားမြတ်တို့၏ နေခြင်း (သုညတာဝိဟာရ)ဖြင့် နေလိုသောရဟန်းသည် ဆွမ်းခံ ဝင်ထွက် သွားလာချိန် များ၌ အာရုံတို့၌ ခင်မင်နှစ်သက် အမျက် တွေ့ဝေခြင်း ရှိ-မရှိ၊ ကိလေသာ အငြိအစွန်း ထင်-မထင် ဆင်ခြင် ပယ်ဖျောက်ရမည်၊ သိ-ပယ်-ဆိုက်-ပွါးရမည့် တရားစုကိုလည်း သိ ပယ်-ဆိုက်-ပွါး ပြီးပြီလော—ဟု အမြဲမပြတ် သုံးသပ် ဆင်ခြင်ရမည်၊ ဤသည်ပင်လျှင် ဆွမ်းကို စင်ကြယ်အောင် သုတ်သင်သည် မည်၏ ဟု ဟောတော်မူခြင်း.... .... ၂၉၉၊၃၀၂

၁၀-ဣန္ဒြိယဘာဝနာသုတ်

၁။ ဥတ္တရလုလင်အား ဘုရားရှင်က "(သင့်ဆရာ) ပါရာသိဝိယ ပုဏ္ဏားသည် တပည့် တို့အား ဣန္ဒြေပွါးရှုပုံကို ဟောပြောသလော၊ မည်သို့ ဟောပြောသနည်း"ဟု မေးတော်မူ၍ အဆင်းကို မကြည့်ရ၊ အသံကိုနားမထောင်ရ-ဟု ပြောဟော ကြောင်း လျှောက်ထားရာ "ဤသို့ဆိုလျှင် မျက်စိကာဏ်း + နားပင်းသူတို့မှာ ဣန္ဒြေကို ပွါးရှုပြီးဖြစ်ကြပေလိမ့်မည်"ဟု မိန့်တော်မူလျက် အာရုံနှင့် တွေ့ဆုံ သောအခါ ဖြစ်ပေါ်လာသည့် နှစ်သက်မှု, မနှစ်သက်မှု, နှစ်သက်သည်လည်း မဟုတ် မနှစ်သက်သည်လည်း မဟုတ်သော ခံစားရချက်များသည် ပြုပြင်အပ် သော သဘောချည်းသာတည်း စသည်ဖြင့် ဝိပဿနုပေက္ခာတင်၍ ရှုမှတ်သူ အား ထိုခံစားရချက်များသည် လက်ဖျစ်တတွက် မျက်စိတမှိတ်ခန့် အတွင်းမှာ ပင်ချုပ်ပျောက်၍ ဝိပဿနုပေက္ခာ တည်လာပုံကို အာရုံတခု ဥပမာတမျိုးစီဖြင့် ပြ၍ ပဋိကူလ အပ္ပဋိကူလ၌ ရှုမှတ်ပုံကိုပါ ဟောတော်မူခြင်း.... .... ၃၀၃

ဥပရိပဏ္ဏာသနိဿယ မှတ်သားဖွယ်ရာ မာတိကာအချုပ်ကား
ဤတွင် ပြီးပြည့်စုံပြီ။

ယံယု'ပလက္ခိယံ ဟေတ္တ၊ တံ တ'ဒုဒ္ဒါဟနံ့ အယံ။

မာတိကာ သန္တတံ ဝမ္ဗ—နဒိံ တာယာ'မတဏ္ဍွံ။

ကြိုတင်သိမှတ်ရန် သင်္ကေတအမှတ်များ

“ ” ဤကဲ့သို့ အင်ဗားတက်ကော်မာပြလျှင် ကော်မာအတွင်းရှိ စာသားများမှာ ပါဠိတော်ပါဠ် အာကာရဝါကျကို ယောဇနာသည် ဟု သိမှတ်ရန်။

( ) ဤကဲ့သို့ ဘရက်ကက် လက်သည်းကွင်းပြလျှင် ၎င်းအတွင်းရှိ စာသားများသည် အန္တာပေက္ခဆဋ္ဌီကိုင်း, အဓိပ္ပါယ်အကျဉ်းကိုင်း, သာဓကပါဌ်ကိုင်း, ထည့်စွက်ပါဌ်နက်ကိုင်း, တနည်းကားကိုင်း ဖော်ပြသည် ဟု သိမှတ်ရန်။

— ဤကဲ့သို့ လောင်းဒက်ခေါ် ဒက်ရှည်ကို ပြလျှင် အနက်ယောဇနာစကားဝါကျ မဆုံးသေး ဟု သိမှတ်ရန်။

၁–၂ ဤကဲ့သို့ စာသားအတွင်း၌ ဂဏန်းကိုပြလျှင် ၎င်းဂဏန်းနှင့် ကပ်လျက်ရှိသော ပုဒ်၏ အဓိပ္ပါယ်ကိုင်း, ပဒဝိစယကိုင်း, ပါဠိ-အဋ္ဌကထာ-ဋီကာတို့၏ ဆိုလိုချက်ကိုင်း သိလွယ်စေရန် အောက်ခြေတွင် မျဉ်းသားလျက် သီးခြားဂဏန်းစဉ်အလိုက် ဖော်ပြထားသည် ဟု သိမှတ်ရန်။

ဥပရိပဏ္ဏာသပါဠိတော် နိဿယ ပဋိဝိသောဓက ဆရာတော်များ

၁။ ဆရာတော် ဦးသုန္ဒရ အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ။

၂။ ဆရာတော် ဦးတိလောက အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ဗားကရာတိုက် တိလောကာရုံကျောင်း ရန်ကုန်။

၃။ ဆရာတော် ဦးဝေပုလ္လ ပတ္တမြားတိုက် မန္တလေး။

၄။ ဆရာတော် ဦးသဇ္ဇန ပါဠိကာရီသုံးခွချောင် စစ်ကိုင်းတောင်ရိုး။

၅။ ဆရာတော် ဦးဉာဏဗလ အရှေ့ပိန္နဲကုန်းတိုက် ရန်ကုန်။

၆။ ဆရာတော် ဦးကောသိနိယ မစိုးရိမ်တိုက် မန္တလေး။

၇။ ဦးမျိုးမြင့် (ဥပတ္ထမ္ဘက အယ်ဒီတာ)။

ဥပရိပဏ္ဏာသပါဠိတော် နိဿယ ပြုသာန ဆရာတော်များ

၁။ ဆရာတော် ဦးနရပတိ ဓမ္မိကာရုံကျောင်းတိုက် မန္တလေး။

၂။ ဆရာတော် ဦးဝေပုလ္လ ပတ္တမြားတိုက် မန္တလေး။

၃။ ဆရာတော် ဦးဇောတိက အရှေ့ပိန္နဲကုန်းတိုက် ရန်ကုန်။

၄။ ဆရာတော် ဦးသဇ္ဇန ပါဠိကာရီသုံးခွချောင် စစ်ကိုင်းတောင်ရိုး။

၅။ ဆရာတော် ဦးဉာဏဗလ အရှေ့ပိန္နဲကုန်းတိုက် ရန်ကုန်။

၆။ ဆရာတော် ဦးဓမ္မာလောက မြတောင်ချောင် စစ်ကိုင်းတောင်ရိုး။

၇။ ဆရာတော် ဦးတိလောကသာရ ရွှေစာရုံကျောင်း ပေါင်းတလည်။

၈။ ဆရာတော် ဦးကောသိနိယ မစိုးရိမ်တိုက် မန္တလေး။

၉။ ဦးမျိုးမြင့် (ဥပတ္ထမ္ဘက အယ်ဒီတာ)။

မဇ္ဈိမနိကာယ်

ဥပရိပဏ္ဏာသပါဠိတော်

နိဿယ

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

၁-ဒေဝဒဟဝဂ်

၁-ဒေဝဒဟသုတ်

၁။ (ဣဒံ သုတ္တံ၊ ဤဒေဝဒဟသုတ်ကို)။ မေ၊ တပည့်တော်အာနန္ဒာသည်။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ သုတံ၊ နာခံမှတ်သား ဆောင်ထားအပ်ပါပြီ[၁]။ ဧကံ၊ တပါးသော။ သမယံ၊ အခါ၌[၂]။ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ သက္ကေသု၊ သက္ကဘိုင်းတို့၌။ (ဥပစာရတ္ထ)။ ဝါ၊ သက္ကတိုင်းအနီး၌။ (မုချတ္ထ)။ ဒေဝဒဟံနာမ၊ ဒေဝဒဟမည်သော[၃]။ သကျာနံ၊ သာကီဝင်မင်းတို့၏။ နိဂမော၊ နိဂုံးသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။ တသ္မိံ၊ ထိုနိဂုံး၌။ ဝါ၊ နိဂုံးအနီး လုမ္ဗိနီတော၌။) ဝိဟရတိ၊ နေတော်မူ၏။ တတြခေါ၊ ထိုအခါ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဘိက္ခူ၊ ရဟန်းတို့ကို။ ဘိက္ခဝေါတိ၊ ရဟန်းတို့ဟူ၍။ အာမန္တေသိ၊ ခေါ်တော်မူပြီ။ တေ ဘိက္ခူ၊ တို့သည်။ ဘဒန္တေတိ၊ အရှင်ဘုရား ဟူ၍။ ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရားအား။ ဝါ၊ ၏(စကားတော်ကို)။ ပစ္စဿောသုံ၊ ရှေးရှုနာယူကုန်ပြီ။ ဘဂဝါ၊ သည်—"ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ အယံပုရိသပုဂ္ဂလော၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ကိဉ္စိ၊ တစုံတခုသော။ ယံ သုခံ ဝါ၊ အကြောင်းချမ်းသာကိုဖြစ်စေ။ ယံ ဒုက္ခံ ဝါ၊ အကြောင်းဆင်းရဲကိုဖြစ်စေ။ ယံ အဒုက္ခမသုခံ ဝါ၊ အကြောင်းမဆင်းရဲ မချမ်းသာ (ဥပေက္ခာဝေဒနာ)ကိုဖြစ်စေ။ ပဋိသံဝေဒေတိ၊ ခံစားရ၏။

၁။ ဧဝံ-နိဒဿန၊ မေ-တတိယာကတ္တား၊ သုတံ-ဥပမာရဏတ္ထ ကမ္မရုပ်ပြန်ဆိုသည်။ ဧဝံ "ဤသို့သောအခြင်းအရာအားဖြင့်"ဟု အာကာရ၊ "ဤသို့သော"ဟု အဝဓာရဏ အနက်လည်း ပြန်ဆိုနိုင်သည်။ မေ ကို ဆဋ္ဌျတ္ထသမ္ဗန်အနက်ယောဇနာသော် သုတံ ကို ဥပမာရဏတ္ထဘာဝရုပ် ကြံ၍ ယောဇနာလေ။

၂။ ဤအဋ္ဌကထာအလိုကျ ယောဇနာသော် "ဧကံ၊ သော။ သမယံ၊ အခါပတ်လုံး"ဟု အစ္စန္တသံယောဂတ္ထ ပေးလေ။ ၌-ဟုပေးသည်ကား ပေါရာဏာစရိယတို့အလိုတည်း။

၃။ ဒေဝါနံ (သကျရာဇူနံ) ဒဟော (မင်္ဂလပေါက္ခရဏီ) ဒေဝဒဟော။ မင်္ဂလာရေကန်တည်း။ ၎င်းရေကန်ကို စွဲ၍ ဒေဝဒဟနိဂုံး ခေါ်၏။

သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော။ တံ၊ ထိုဝေဒနာသည်။ ပုဗ္ဗေကတဟေတု၊ ရှေးဘဝ၌ပြုအပ်သော ကံဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ဤသို့။ ပုရာဏာနံ၊ အဟောင်းဖြစ်ကုန်သော။ ကမ္မာနံ၊ ကံတို့၏။ တပသာ၊ အကျင့်အားဖြင့်။ ဗျန္တီဘာဝါ၊ ကင်းသော အဆုံးအပိုင်းအခြား ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ (ပျက်စီးခြင်းကြောင့် ဟူလို)။ နဝါနံ၊ အသစ်ဖြစ်ကုန်သော။ ကမ္မာနံ၊ တို့ကို။ အကရဏာ၊ မပြုခြင်းကြောင့်ရင်း။ အာယတိံ၊ နောင်အခါ၌။ အနဝဿဝေါ၊ မပွါးခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) အာယတိံ၊ ၌။ အနဝဿဝါ၊ မပွါးခြင်းကြောင့်။ ကမ္မက္ခယော၊ ကံ၏ကုန်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ကမ္မက္ခယာ၊ ကံ၏ကုန်ခြင်းကြောင့်။ ဒုက္ခက္ခယော၊ ဆင်းရဲ၏ကုန်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဒုက္ခက္ခယာ၊ ကြောင့်။ ဝေဒနာက္ခယော၊ ဝေဒနာ၏ကုန်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဝေဒနာက္ခယာ၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲဝေဒနာသည်။ နိဇ္ဇိဏ္ဏံ၊ အကြွင်းမဲ့ဆွေးမြေ့ပျက်စီးသည်။ ဘဝိဿတိတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့ ဟူ၍။ ဧဝံ ဝါဒိနော၊ ဤသို့ ဆိုလေ့ရှိကုန်သော။ ဧဝံဒိဋ္ဌိနော၊ ဤသို့အယူရှိကုန်သော။ ဧကေ၊ အချို့ကုန်သော။ သမဏဗြာဟ္မဏာ၊ ရဟန်းပုဏ္ဏားတို့သည်။ သန္တိတိ၊ ရှိကုန်၏”ဟူသော။ ဧတံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။ (ဣတိသဒ္ဒါ လုတ္တနိဒ္ဒိဋ္ဌ။) ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ နိဂဏ္ဌာ၊ နိဂဏ္ဌတို့သည်။ ဧဝံဝါဒိနော၊ ဤသို့ ဆိုလေ့ရှိကုန်၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အဟံ၊ သည်။ ဧဝံဝါဒီ၊ ဤသို့ ဆိုလေ့ရှိကုန်သော။ နိဂဏ္ဌေ၊ နိဂဏ္ဌတို့ကို။ ဥပသင်္ကမိတွာ၊ ချဉ်းကပ်၍။ “အာဝုသောနိဂဏ္ဌာ၊ ငါ့ရှင်နိဂဏ္ဌတို့။ တုမှေ၊ သင်တို့သည်။‘အယံ ပုရိသပုဂ္ဂလော၊ သည်။ပ။ဘဝိဿတီတိ၊ ဟူ၍။ ဧဝံဝါဒိနော၊ ဤသို့ ဆိုလေ့ရှိကြ၏ဟူသည်။ ဧဝံဒိဋ္ဌိနော၊ ဤသို့ အယူရှိကုန်၏’ဟူသည်။ သစ္စံကိရ၊ တိ၊ မှန်သလော”ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝဒါမိ၊ ပြောဆို၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တေ နိဂဏ္ဌာ၊ ထိုနိဂဏ္ဌတို့သည်။ ဧဝံ၊ သို့။ မေ၊ သည်။ ပုဋ္ဌာ၊ မေးအပ်ကုန်သည်ရှိသော်။ အာမာတိ၊ မှန်ပါ၏ဟူ၍။ ဧဝ ပဋိဇာနန္တိ၊ ဝန်ခံကုန်ငြားအံ့။

အဟံ၊ သည်။ တေ၊ ထိုနိဂဏ္ဌတို့ကို။ “အာဝုသောနိဂဏ္ဌာ၊ တို့။ တုမှေ၊ တို့သည်။ ‘မယံ၊ ငါတို့သည်။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေးဘဝ၌။ အဟုဝမှေဝ၊ ဖြစ်ဘူးကြကုန်သည်သာလျှင်တည်း။ န နာဟု ဝမှာတိ၊ မဖြစ်ဘူးကြကုန်သည် မဟုတ်’ဟူ၍။ ဇာနာထ ကိံ ပန တိ၊ သိကြကုန်သလော”ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝဒါမိ၊ ၏။ အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်ဂေါတမ။ ဣဒံ၊ ဤအမေးစကားသည်။ နောဟိ၊ မသင့်ပါ။

အာဝုသောနိဂဏ္ဌာ၊ တို့။ တုမှေ၊ တို့သည်။ ‘မယံ၊ တို့သည်။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ ပါပကမ္မံ၊ ကို။ အကရမှေဝ၊ ပြုဘူးကုန်သည်သာတည်း။ န နာကရမှာတိ၊ မပြုဘူးကုန်သည်ကား မဟုတ်’ဟူ၍။ ဇာနာထ ကိံ ပန၊ သိကြကုန်၏လော။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးတော်မူ၏။ အာဝုသော၊ မ။ ဣဒံ၊ သည်။ နောဟိ၊ မသင့်ပါ။

အာဝုသောနိဂဏ္ဌာ၊ တို့။ တုမှေ၊တို့သည်။ ‘ဧဝရူပံ၊ ဤသို့ သဘောရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ ဧဝရူပံဝါ၊ သော။ ပါပကမ္မံ၊ ကို။ အကရမှာတိ၊ ပြုဘူးကုန်၏’ဟူ၍။ ဇာနာထကိံ ပန၊ သိကြကုန်၏လော၊ ဣတိ၊ ဤသို့မေးတော်မူ၏။ အာဝုသော၊ မ၊ ဣဒံ၊ သည်၊ နောဟိ၊ ပါ။

အာဝုသောနိဂဏ္ဌာ၊ တို့။ တုမှေ၊ တို့သည်။ ‘ဧတ္တကံ၊ ဤမျှလောက်သော။ ဒုက္ခံဝါ၊ ဆင်းရဲသည်လည်း၊ နိဇ္ဇိဏ္ဏံ၊ ဆွေးမြေ့ပြီ။ ဧတ္တကံ၊ သော။ ဒုက္ခံဝါ၊ သည်လည်း။ နိဇ္ဇီရေတဗ္ဗံ၊ဆွေးမြေ့ရာ၏။ (တဗ္ဗပစ္စည်းဘောဟော။) ဧတ္တကမှိ၊ သော။ ဒုက္ခေဝါ၊ သည်လည်း။ နိဇ္ဇိဏ္ဏေ၊ဆွေးမြေ့

လတ်သော်။ သဗ္ဗံ၊ သော။ ဒုက္ခံ၊ သည်။ နိဗ္ဗိန္နံ၊ သည်။ ဘဝိဿတီတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့'ဟူ၍။ ဇာနာထ ကိံပန၊ လော။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးတော်မူ၏။ အာဝုသော၊ မ။ ဣဒံ၊ သည်။ နော ဟိ၊ မသင့်ပါ။

အာဝုသောနိဂဏ္ဌာ၊ ဟို။ တုမှေ၊ တို့သည်။ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ၊ မျက်မှောက်သောကိုယ်၏ အဖြစ်၌ ပင်လျှင်။ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ၊ တို့ကို။ ပဟာနံ၊ ပယ်ခြင်းကိုရင်း။ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ ဥပသမ္ပဒံ၊ ပြည့်စုံခြင်းကိုရင်း။ ဇာနာထ ကိံပန၊ လော။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးတော်မူ၏။ အာဝုသော၊ မ။ ဣဒံ၊ သည်။ နော ဟိ၊ မသင့်ပါ။ ဣတိ၊ ဤသို့ပြေဆိုကုန်၏။

၂။ ဣတိ၊ ဤသို့ဖြစ်လျှင်။ အာဝုသောနိဂဏ္ဌာ၊ တို့။ တုမှေ၊ တို့သည်။ 'မယံ၊ တို့သည်။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ အဟုဝမှေဝ၊ ကုန်သည်သာတည်း။ န နာဟုဝမှာတိ၊ မဖြစ်ဘူးကုန်သည် မဟုတ်' (ဖြစ်ဘူးကုန်သည်သာတည်း)ဟူ၍။ န ဇာနာထ ကိရ၊ မသိရှာကြလေကုန်။ ပ။ ဥပသမ္ပဒံ၊ ကိုရင်း။ နဇာနာထ ကိရ၊ မသိရှာကြလေကုန်။ ဧဝံသန္တေ၊ ဤသို့ မသိသည်ရှိသော်။ အာယသ္မန္တာနံ နိဂဏ္ဌာနံ၊ အရှင်နိဂဏ္ဌတို့၏။ 'ယံကိဉ္စာယံ။ ပ။ နိဇ္ဇိဏ္ဏံ ဘဝိဿတီတိ၊ ဘဝိဿတိ'ဟူ၍။ ဝေယျာကရဏာယ၊ ပြောဆိုခြင်းငှါ။ ကလ္လံ၊ လျောက်ပတ်သည်။ န အဿ၊ မဖြစ်ရာ။

အာဝုသောနိဂဏ္ဌာ၊ တို့။ တုမှေ၊ တို့သည်။ 'အဟုဝမှေဝ။ ပ။ နနာဟုဝမှာတိ၊ ဝမှ'ဟူ၍။ သစေ ဇာနေယျာထ၊ အကယ်၍ သိကုန်ငြားအံ့။ 'အကရမှေဝ။ ပ။ န နာကရမှာတိ၊ ကရမှ'ဟူ၍။ သစေ ဇာနေယျာထ၊ ကုန်ငြားအံ့။ ပ။ ဥပသမ္ပဒံ၊ ကိုရင်း။ သစေ ဇာနေယျာထ၊ ကုန်ငြားအံ့။ ဧဝံသန္တေ၊ သော်။ အာယသ္မန္တာနံနိဂဏ္ဌာနံ၊ တို့၏။ 'ယံကိဉ္စာယံ။ ပ။ နိဇ္ဇိဏ္ဏံ ဘဝိဿတီတိ၊ တိ'ဟူ၍။ ဝေယျာကရဏာယ၊ ပြေဆိုခြင်းငှါ။ ကလ္လံ။ သည်။ အဿ၊ ရာ၏။

၃။ သေယျထာပိ၊ ဖြစ်သင့်ဖြစ်ရာ ဥပမာကိုဆိုအံ့။ အာဝုသော နိဂဏ္ဌာ၊ တို့။ ပုရိသော၊ သည်။ သဝိသေန၊ အဆိပ်နှင့်တကွသော။ ဂါဠှူပလေပနေန၊ စွဲမြဲအောင် (အထပ်ထပ်) လိမ်းကျံ အပ်သော။ သလ္လေန၊ မြားဖြင့်။ ဝိဒ္ဓေါ၊ ဖောက်ထွင်း (စူးဝင်) အပ်သည်။ အဿ၊ ဖြစ်ရာ၏။ သော၊ ထိုယောကျ်ားသည်။ သလ္လဿ၊ မြား၏။ ဝေဓနဟေတုပိ၊ ဖောက်ထွင်း(စူးဝင်)ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း။ ဒုက္ခာ၊ ဆင်းရဲကုန်သော။ တိဗ္ဗာ၊ ထက်ကုန်သော။ ကဋုကာ၊ စပ်ကုန်သော။ ဝေဒနာ၊ တို့ကို။ ဝေဒိယေယျ၊ ခံစားရာ၏။ တဿ၊ ထိုယောကျ်ား၏။ မိတ္တာမစ္စာ၊ မိတ်ဆွေအပေါင်းအဖော်တို့သည်ရင်း။ ဉာတိသာလောဟိတာ၊ ဆွေမျိုးသားချင်းတို့သည်ရင်း။ သလ္လကတ္တံ၊ မြားကိုနုတ်တတ်သော။ ဘိသက္ကံ၊ ဆေးဆရာကို။ ဥပဋ္ဌာပေယျုံ၊ အနီး၌တည်စေကုန်ရာ၏။ (ပင့်ဆောင်ကုန်ရာ၏ဟူလို။) တဿ၊ ထိုလူနာယောကျ်ား၏။ ဝဏမုခံ၊ အမာဝကို။ သလ္လကတ္တော၊ သော။ သော ဘိသက္ကော၊ သည်။ သတ္ထေန၊ ထားဖြင့်။ ပရိကန္တေယျ၊ ဖြတ်လှီးရာ၏။ သော၊ ထိုယောကျ်ားသည်။ ဝဏမုခဿ၊ ကို။ သတ္ထေန၊ ဖြင့်။ ပရိကန္တနဟေတုပိ၊ ဖြတ်လှီးခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း။ ဒုက္ခာ၊ ကုန်သော။ တိဗ္ဗာ၊ ကုန်သော။ ကဋုကာ၊ ကုန်သော။ ဝေဒနာ၊ တို့ကို။ ဝေဒိယေယျ၊ ရာ၏။ တဿ၊ ထိုလူနာယောကျ်ား၏။ သလ္လံ၊ ငြောင့် (မြား) ကို။ သလ္လကတ္တော၊ သော။ သော ဘိသက္ကော၊ သည်။ ဧသနိယာ၊ ငြောင့်ရှာတံကိရိယာဖြင့်[1]။ ဧသေယျ၊ ရှာရာ၏။ သော၊ သည်။ ဧသနိယာ၊ ဖြင့်။ သလ္လဿ၊

၁။ ဧသနိယာတိ ဧသနိသလာကာယ အန္တမသော နန္တကဝဋ္ဋိယာပိ။ အဋ္ဌကထာ။

ငြောင့်ကို။ သေနာပေဟတုပိ၊ ရှာခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း။ပ။ အဗျှပေယျ၊ နုတ်ရာ၏။ (အဝ+ဥဟ)။ သော၊ သည်။ သလ္လသာ၊ ကို။ အဗျုဟနပေဟတုပိ၊ နုတ်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း။ပ။တဿ၊ ၏။ ဝဏမုခေ၊ ၌။ သလ္လကတ္တော၊ သော။ သော ဘိသက္ကော၊ သည်။အဂဒင်္ဂါရံ၊ ဆေးမီးသွေးမုန့်ကို။ ဩဒဟေယျ၊ ထည့်ရာ၏။ (အဝပုဗ္ဗ ဓာဓာတ်)။ သော၊ သည်။ ဝဏမုခေ၊ ၌။ အဂဒင်္ဂါရဿ၊ ဆေးမီးသွေးမုန့်ကို။ ဩဒဟနဟေတုပိ၊ ထည့်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း။ပ။ ဝေဒိယေယျ၊ ရာ၏။

သော၊ ထိုယောကျ်ားသည်။ အပရေန သမယေန၊ တပါးသောအခါ၌။ ရူဠှေန၊ အသားနုတက်သော။ သဉ္ဆဝိနာ၊ ကောင်းသော အရေရှိသော။ ဝဏေန၊ အနာဖြင့်။ အရောဂေါ၊ အနာမရှိသည်။ (ရူဠှေန ဝဏေန၊ အသားနုတက်သော အနာရှိသည်ဖြစ်၍။ သဉ္ဆဝိနာ ဝဏေန၊ ကောင်းသော အရေရှိသော အနာရှိသည်ဖြစ်၍-ဟု ဣတ္ထမ္ဘူတလက္ခဏတတိယာသော်လည်းပေး)။သုခီ၊ ချမ်းသာခြင်းရှိသည်။ သေရီ၊ မိမိနှင့် စပ်၍ဖြစ်ခြင်းရှိသည်။ (သ+ဤရ=မိမိအလိုအတိုင်းနေနိုင်သူ ဟူလို။) သယံဝသီ၊ မိမိအလိုအတိုင်းရှိသည်။ ယေန ကာမင်္ဂမော၊ မိမိအလိုအတိုင်း သွားနိုင်သည်။အဿ၊ရာ၏။ တဿ၊ထိုယောကျ်ား၏။ "အဟံ ခေါ၊ငါသည်။ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။သဝိသေန၊သော။ ဂါဠ္ဟုပလေပနေန၊ သော။ သလ္လေန၊ ဖြင့်။ ဝိဒ္ဓေါ၊ အပ်သည်။ အဟောသိံ၊ ဖြစ်ပြီ။ပ။ သော (အဟံ)၊သည်။ ဧတရဟိ၊ ယခုအခါ၌။ပ။ယေန ကာမင်္ဂမော၊ သည်။ အမှိ၊ ဖြစ်၏" ဟူသော။ ဧဝံ၊ ဤအကြံသည်။ အဿ၊ ရာ၏။

အာဝုသော နိဂဏ္ဌာ၊ တို့။ ဧဝမေဝ၊ ဤအတူသာလျှင်။ပ။ အဿ၊ ရာ၏။ (ဥပမေယျဝါကျ၊ အားလုံး တူပြီ)။

အာဝုသော နိဂဏ္ဌာ၊ တို့ တုမှေ၊ တို့သည်။ 'အဟုဝမှေဝ။ပ။ နာဟုဝမှာတိ၊ ဝမှ'ဟူ၍။ယသ္မာ စ ခေါ၊ အကြင်ကြောင့်လျှင်။ န ဇာနာထ၊ မသိကုန်။ပ။ ဥပသမ္ပဒံ၊ ကိုရင်း။ ယသ္မာ စ ခေါ၊ လျှင်။ န ဇာနာထ၊ ကုန်။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ အာယသ္မန္တာနံ နိဂဏ္ဌာနံ၊ တို့၏။ 'ယံကိဉ္စာယံ။ပ။ နိဇ္ဇိဏ္ဏံ ဘဝိဿတီတိ၊ ဿတိ'ဟူ၍။ ဝေယျာကရဏာယ၊ ငှါ။ ကလ္လံ၊ သည်။ န အဿ၊ ရာ။

၄။ ဘိက္ခဝေ၊တို့။ ဧဝံဝုတ္တေ၊ အပ်သော်။ တေ နိဂဏ္ဌာ၊တို့သည်။ မံ၊ ကို၊ "အာဝုသော ငါ့ရှင်ဂေါတမ။ နာဋပုတ္တော၊ နာဋပုတ္တမည်သော။ နိဂဏ္ဌော၊ နိဂဏ္ဌာသည်။ သဗ္ဗညူ၊ (အခါခပ်သိမ်း)အလုံးစုံကို သိ၏။ သဗ္ဗဒဿာဝီ၊ (အခါခပ်သိမ်း)အလုံးစုံကို မြင်၏။ စရတော စ၊ သွားစဉ်ရင်း။ တိဋ္ဌတော စ၊ ရပ်စဉ်ရင်း။ သုတ္တဿ စ၊ အိပ်ပျော်ဧဉ်ရင်း။ ဇာဂရဿ စ၊ နိုးစဉ်ရင်း။ သတတံ၊ အမြဲ။ သမိတံ၊ မပြတ်။ မေ၊ ၏။ ဉာဏဒဿနံ၊ ဉာဏ်အမြင်သည်။ ပစ္စုပဋ္ဌိတန္တိ၊ ရှေးရှုထင်၏ဟူ၍။ အပရိသေသံ၊အကြွင်းမရှိသော။ ဉာဏဒဿနံ၊ ဉာဏ်အမြင်ကို။ ပဋိဇာနာတိ၊ဝန်ခံ၏။ သော၊ထိုနာဋပုတ္တနိဂဏ္ဌာသည်။'အာဝုသော နိဂဏ္ဌာ၊တို့။ ပုဗ္ဗေဝ၊ ရှေး၌သာလျှင်၊ (မ-၁ စူဠဒုက္ခက္ခန္ဓသုတ်၁၇၉-ပိုဒ်၌ ဝေသဒ္ဒါ မပါ။) ကတံ၊ ပြုအပ်ပြီးသော။ ပါပကမ္မံ၊ မကောင်းမှုသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏၊) တံ၊ ထိုမကောင်းမှုသည်။ ကဋုကာယ၊ ကြမ်းသော။ ဣမာယ ဒုက္ကရကာရိကာယ၊ ဤပြုနိုင်ခဲသောအကျင့်ဖြင့်။ နိဇ္ဇီရေထ၊ ဆွေးမြေ့ရာ၏။ ဧတ္ထ၊ ဤပြုနိုင်ခဲသောအကျင့်၌။ ဧတရဟိ၊ ယခုအခါ၌။ ကာယေန၊ ကိုယ်ဖြင့်။ ယံ သံဝုတာ၊ အကြင်စောင့်ရှောက်အပ်ကုန်၏။ ဝါစာယ၊ စကားဖြင့်။ယံ သံဝုတာ၊ ကုန်၏။ မနသာ၊ စိတ်ဖြင့်။ ယံ သံဝုတာ၊ ကုန်၏။ တံ၊ ထိုစောင့်ရှောက်ခြင်းသည်။ အာယတိံ၊ နောင်အခါ၌။ ပါပကမ္မဿ၊ မကောင်းမှုကို။ (ပါပဿ ကမ္မဿ ဟု မ-၁-

၄-သုတ်၌ ရှိ၏။) အကရဏံ၊ မပြုခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပုဉ္ဇာဏာနံ၊ ကုန်သော ။ပ။ ဘဝိဿတီတိ၊ လတ္တံ့ ’ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ အာဟ၊ ပြောဆိုပြီ။ တဥ္စ၊ ထိုနာဠပုတ္တ၏ စကားသည် သာလျှင်။ အမှာကံ၊ ငါတို့အား။ (ငါတို့၏စိတ်၌ဟူ၍သော်လည်း မဟုတ္လလာန်အလိုပေး။) ရုစ္စတိ စေဝ၊ နှစ်လည်းနှစ်သက်၏။ ခမတိစ၊ အလိုလည်းကျ၏။ တေနစ၊ ထိုနာဋပုတ္တ၏ စကားဖြင့် သာလျှင်။ အတ္တမနာ၊ နှစ်သက်သောစိတ် ရှိကုန်သည်။ အမှာတိ၊ ကုန်၏”ဟူသော။ ဧတံ၊ ကို။ အဝေါစုံ၊ ကုန်ပြီ။

၅။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝုတ္တေ၊ သော်။ အဟံ၊ သည်။ တေ နိဂဏ္ဌေ၊တို့ကို။ “အာဝုသော နိဂဏ္ဌာ၊ တို့။ ဣမေ ပဥ္စဓမ္မာ၊ ဤငါးပါးကုန်သော တရားတို့သည်။ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ၊ ၌ပင်လျှင်။ ဒွိဓာဝိပါကာ၊ အမှန်အမှား နှစ်ပါးသောအကျိုးရှိကုန်၏။ ပဥ္စ၊ ငါးပါးတို့ဟူသည်။ ကတမေ၊ အဘယ်တို့နည်း။ သဒ္ဓါ၊ ယုံကြည်ခြင်းငှင်း။ ရုစိ၊ နှစ်သက်ခြင်းငှင်း။ အနုဿဝေါ၊ အဆင့်ကြားခြင်းငှင်း။ အာကာရပရိဝိတက္ကော၊ အခြင်းအရာကို အဖန်ဖန်ကြံဆခြင်းငှင်း။ ဒိဋ္ဌိနိဇ္ဈာနက္ခန္တိ၊ စဉ်းစားတွေးကြံ လက်ခံနှစ်သိမ့်သောအယူငှင်းတည်း။ အာဝုသောနိဂဏ္ဌာ၊ တို့။ ဣမေပဥ္စဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ၊ ၌ပင်လျှင်။ ဒွိဓာဝိပါကာ၊ ကုန်၏။ တတြ၊ ထိုငါးပါးကုန်သော တရားတို့တွင်။ အာယသ္မန္တာနံ နိဂဏ္ဌာနံ၊ အရှင်နိဂဏ္ဌာတို့၏။ (သဒ္ဓါစသည်၌စပ်။) အတီတံသေ၊အတိတ် အဖို့ကိုယူလေ့ရှိသော။ သတ္ထရိ၊ သင်တို့ဆရာဘုရား၌။ သဒ္ဓါ၊ ယုံကြည်ခြင်းဟူသည်။ ကာ၊ အဘယ်နည်း ၊ ရုစိ၊ နှစ်သက်ခြင်းဟူသည်။ ကာ၊ နည်း။ အနုဿဝေါ၊ အဆင့်ကြားခြင်းဟူသည်။ ကော၊ နည်း။ အာကာရပရိဝိတက္ကော၊ အခြင်းအရာကို အဖန်ဖန်ကြံဆခြင်းဟူသည်။ ကော၊ နည်း။ ဒိဋ္ဌိနိဇ္ဈာနက္ခန္တိ၊ စဉ်းစားတွေးကြံ လက်ခံနှစ်သိမ့်သောအယူဟူသည်။ ကာတိ၊ အဘယ်နည်း” ဟူသော။ ဧတံ၊ ကို။ အဝေါစံ၊ပြီ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧဝံဝါဒီခေါ၊ ဤသို့မိန့်ဆိုသော။ အဟံ၊ သည်။ နိဂဏ္ဌေသု၊ နိဂဏ္ဌာတို့၌။ကဥ္စိ၊ တစုံတခုသော။သဟဓမ္မိကံ၊ အကြောင်းနှင့်တကွသော။ ဝါဒပဋိဟာရံ၊ ဖြေရှင်းနိုင်သောအယူဝါဒကို [၁]။ န သမနုပဿာမိ၊ မြင်တော်မမူ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပုနစပရံ၊ လည်း။ အဟံ၊ သည်။ တေနိဂဏ္ဌေ၊ တို့ကို။ “အာဝုသောနိဂဏ္ဌာ၊တို့။ တံ၊ ကို။ကိံမညထ၊ နည်း။ယသ္မိံသမယေ၊ အကြင်အခါ၌။ဝေါ၊ သင်တို့၏။တိဗ္ဗော၊ထက်သော။ (အားကြီးသောလည်းပေး။)ဥပက္ကမော၊ လုံ့လသည်။ တိဗ္ဗံ၊သော။ပဓာနံ၊ အားထုတ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မိံသမယေ၊ ၌။ ဝေါ၊ တို့သည်(လိုက်စပ်။) တိဗ္ဗာ၊ ကုန်သော။ ဩပက္ကမိကာ၊ လုံ့လကြောင့်ဖြစ်ကုန်သော။ ဒုက္ခာ၊ ဆင်းရဲကုန်သော။တိဗ္ဗာ၊ ကုန်သော။ကဋုကာ၊ ကုန်သော။ ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာတို့ကို။ ဝေဒိယေထ၊ ခံစားကုန်ရာ၏လော။ ယသ္မိံပနသမယေ၊ ၌ကား။ ဝေါ၊ တို့၏။ တိဗ္ဗော၊ သော။ ဥပက္ကမော၊ သည်။နဟောတိ၊ မဖြစ်။တိဗ္ဗံ၊သော၊ပဓာနံ၊သည်။နဟောတိ၊ မဖြစ်။ တသ္မိံသမယေ၊၌။ ဝေါ၊တို့သည်။ (လိုက်စပ်။) တိဗ္ဗာ၊ ကုန်သော။ ဩပက္ကမိကာ၊ ကုန်သော။ ဒုက္ခာ၊ ကုန်သော။ တိဗ္ဗာ၊ ကုန်သော။ ကဋုကာ၊ ကုန်သော။ ဝေဒနာ၊ တို့ကို။ နဝေဒိယေထာတိ၊ ကုန်၏လော”ဟူ၍။ဧဝံ၊ သို့။ ဝဒါမိ၊၏။

အာဝုသော ဂေါတမ၊ မ။ ယသ္မိံသမယေ၊ ၌။ နော၊ငါတို့၏။ပ။ဟောတိ၊ ၏။တသ္မိံသမယေ၊ ၌။ပ။ဝေဒိယာမ၊ ခံစားကုန်၏။ ယသ္မိံပနသမယေ၊ ၌ကား။ပ။န ဟောတိ၊ မဖြစ်။တသ္မိံသမယေ၊ ၌။ပ။နဝေဒိယာမ၊ မခံစားရကုန်။ ဣတိ၊ ဤသို့ ဖြေဆိုကုန်၏။

၁။ ပဋိဟရတိ ပဋိဝတ္တေတီတိ ပဋိဟာရော၊ဝါဒေါဧဝ ပဋိဟာရော ဝါဒပဋိဟာရော၊တံ၊ ဥတ္တရန္တိအတ္ထော။ဋီကာ။

၆။ ဣတိကိရ၊ ဤသို့ဖြစ်လျှင်။ အာဝုသောနိဂဏ္ဌာ၊ တို့။ ပ။ ကလ္လံ၊ သည်။ အဿ၊ ရာ၏။ (ဣတိကိရ-အစ, ဘဝိဿတိတိ-အထိ ပေယျာလထိုးသည်)။

အာဝုသော နိဂဏ္ဌာ၊ တို့။ ယသ္မာစ ခေါ၊ အကြင်ကြောင့်လျှင်။ ပ။ ဝေဒိယေထ၊ ခံစားကုန်ရာ၏။ ယသ္မာ စ ခေါ၊ အကြင်ကြောင့်လျှင်။ ပ။ န ဝေဒိယေထ၊ မခံစားကုန်ရာ။ (တသ္မာ၊ ကြောင့်။) တေ တုမှေ၊ ထိုသင်တို့သည်[1]။ သာမံယေဝ၊ ကိုယ်တိုင်သာလျှင်။ ဩပက္ကမိကာ၊ ကုန်သော။ ပ။ ဝေဒနာ၊ တို့ကို။ ဝေဒယမာနာ၊ ခံစားကုန်သော်။ အဝိဇ္ဇာ၊ အဝိဇ္ဇာကြောင့်။ အညာဏာ၊ မသိခြင်းကြောင့်။ (အဝိဇ္ဇာ၊ ဖြင့်။ အညာဏာ၊ ကြောင့်-ဟု ဋီကာနည်းသော်လည်းပေး)။ သမ္မောဟာ၊ လွန်စွာတွေဝေခြင်းကြောင့်။ "ယံကိဉ္စာယံ။ ပ။ နိဇ္ဇိဏ္ဏံ ဘဝိဿတိ၊ ဘဝိဿတိ" ဟူ၍။ ဝိပစ္စေထ၊ ဖောက်ပြန်သောအားဖြင့် ယုံကြည်ကုန်ရာ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပ။ န သမနုပဿာမိ၊ မြင်တော်မမူ။

၇။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပုန စပရံ၊ လည်း။ အဟံ၊ သည်။ တေ နိဂဏ္ဌေ၊ တို့ကို။ "အာဝုသော နိဂဏ္ဌာ၊ တို့။ တံ၊ ကို။ ကိံ မညထ၊ နည်း။ ယမိဒံ ကမ္မံ၊ အကြင်ကံသည်။ ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနီယံ၊ မျက်မှောက်သောကိုယ်၏ အဖြစ်၌ ခံစားအပ်သော အကျိုးရှိ၏[2]။ တံ၊ ထိုကံသည်။ ဥပက္ကမေန ဝါ၊ လုံ့လကြောင့်ရင်း။ ပဓာနေန ဝါ၊ အားထုတ်ခြင်းကြောင့်ရင်း။ သမ္ပရာယဝေဒနီယံ၊ တမလွန်၌ (ဒုတိယ တတိယ အတ္တဘာဝကိုယူ။) ခံစားအပ်သော အကျိုးရှိသည်။ ဟောတူတိ၊ ဖြစ်စေသတည်းဟူသော။ ဧတံ၊ ဤတောင့်တမှုကို။ လဗ္ဘန္တိ၊ ရအပ်သလော" ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝဒါမိ၊ ပြောဆို၏။ အာဝုသော၊ မ။ ဣဒံ၊ ဤစကားသည်။ နောဟိ၊ မသင့်ပါ။ ယံ ပနိဒံ ကမ္မံ၊ သည်ကား။ သမ္ပရာယဝေဒနီယံ၊ ၏။ တံ၊ သည်။ ဥပက္ကမေန ဝါ၊ ကြောင့်ရင်း။ ပဓာနေန ဝါ၊ ကြောင့်ရင်း။ ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနီယံ၊ သည်။ ဟောတူတိ၊ တည်းဟူသော။ ဧတံ၊ ကို။ လဗ္ဘာ၊ ရအပ်၏လော။ ဣတိ၊ ဤသို့ မေးတော်မူ၏။ အာဝုသော၊ မ။ ဣဒံ၊ သည်။ နောဟိ၊ ပါ။

အာဝုသော နိဂဏ္ဌာ၊ တို့။ တံ၊ ကို။ ကိံ မညထ၊ နည်း။ 'ယမိဒံ ကမ္မံ၊ သည်။ သုခဝေဒနီယံ၊ သုခဝေဒနာ၏ အကျိုးစီးပွါးတည်း[3]။ တံ၊ သည်။ ဥပက္ကမေန ဝါ၊ ကြောင့်ရင်း။ ပဓာနေန ဝါ၊ ကြောင့်ရင်း။ ဒုက္ခဝေဒနီယံ၊ ဒုက္ခဝေဒနာ၏ အကျိုးစီးပွါးသည်။ ဟောတူတိ၊ တည်း'ဟူသော။ ဧတံ၊ ကို။ လဗ္ဘာ၊ လော။ ဣတိ၊ ၏။ အာဝုသော၊ မ။ ဣဒံ၊ သည်။ နောဟိ၊ ပါ။ 'ယံ ပနိဒံ ကမ္မံ၊ သည်ကား။ ဒုက္ခဝေဒနီယံ၊ တည်း။ တံ၊ သည်။ ဥပက္ကမေန ဝါ၊ ကြောင့်ရင်း။ ပဓာနေန ဝါ၊ ကြောင့်ရင်း။ သုခဝေဒနီယံ၊ သည်။ ဟောတူတိ၊ တည်း'ဟူသော။ ဧတံ၊ ကို။ လဗ္ဘာ၊ လော။ ဣတိ၊ ၏။ အာဝုသော၊ မ။ ဣဒံ၊ သည်။ နောဟိ၊ ပါ။

၁။ တေ တုမှေ မရှိဘဲ တသ္မာတုမှေ ရှိက တသ္မာမထည့်ရသဖြင့် ကောင်းစွ။

၂။ ဒိဋ္ဌဓမ္မော ဝုစ္စတိ ပစ္စက္ခဘူတော၊ တတ္ထ ဝေဒိတဗ္ဗံ ဖလံ၊ တေနာဟ ဣမသ္မိံယေဝ အတ္တဘာဝေ ဝိပါကဒါယကန္တိ-ဋီကာနှင့်အညီ ဘိန္နာဓိကရဏ ဗဟုဗ္ဗီဟိ သမာသ်ပြု။

၃။ နိဗ္ဗတ္တကဘာဝတော သုခဝေဒနာယ ဟိတန္တိ သုခဝေဒနီယံ၊ သာ ပန ဝိပါကဝေဒနာဘာဝတော ဧကန္တတော ဣဋ္ဌာရမ္မဏာဧဝ ဟောတီတိ အာဟ ဣဋ္ဌာရမ္မဏဝိပါကဒါယကန္တိ၊ ဋီကာနှင့်အညီတည်း။ သုခ-ဟူသော ခံစားအပ်သောအကျိုးရှိ၏။ ဟူ၍သော်လည်း ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနီယပုဒ်အတိုင်းပေးလေ။

အာဝုသော နိဂဏ္ဌာ၊ တို့။ တံ၊ ကို။ ကိံ မညထ၊ နည်း။ 'ယမိဒံ ကမ္မံ၊ သည်။ ပရိပက္က ဝေဒနီယံ၊ ရင့်ကျက်သော ကိုယ်၏အဖြစ်၌ ခံစားအပ်သော အကျိုးရှိ၏ [၁]။ တံ၊ သည်။ ဥပက္က မေနဝါ၊ ကြောင့်ရင်း။ ပဓာနေန ဝါ၊ ကြောင့်ရင်း။ အပရိပက္ကဝေဒနီယံ၊ မရင့်ကျက်သော ကိုယ်၏ အဖြစ်၌ ခံစားအပ်သော အကျိုးရှိသည်။ ဟောတူတိ၊ တည်း" ဟူသော။ ဧတံ၊ ကို။ လဗ္ဘံ၊ လော။ ဣတိ၊ ၏။ အာဝုသော၊ မ။ ဣဒံ၊ သည်။ နော ဟိ၊ ပါ။ 'ယံ နိဒံ ကမ္မံ၊ သည်ကား။ အပရိပက္ကဝေဒနီယံ၊ ၏။ တံ၊ သည်။ ပ။ ဟောတူတိ၊ တည် 'ဟူသော။ ဧတံ၊ ကို။ လဗ္ဘံ၊ လော။ ဣတိ၊ ၏။ အာဝုသော၊ မ။ ဣဒံ၊ သည်။ နော ဟိ၊ ပါ။

အာဝုသော နိဂဏ္ဌာ၊ တို့။ တံ၊ ကို။ ကိံ မညထ၊ နည်း။ 'ယမိဒံ ကမ္မံ၊ သည်။ ဗဟုဝေဒနီယံ၊ များသော ခန္ဓာရှိသော ဘဝတို့၌ ခံစားအပ်သော အကျိုးရှိ၏။ တံ၊ သည်။ ဥပက္ကမေန ဝါ၊ ကြောင့်ရင်း။ ပဓာနေန ဝါ၊ ကြောင့်ရင်း။ အပ္ပဝေဒနီယံ၊ နည်းသော ခန္ဓာရှိသော ဘဝ၌ ခံစား အပ်သော အကျိုးရှိသည် [၂]။ ဟောတူတိ၊ တည်း 'ဟူသော။ ဧတံ၊ ကို။ လဗ္ဘံ၊ လော။ ဣတိ၊ ၏။ အာဝုသော၊ မ။ ဣဒံ၊ သည်။ နော ဟိ၊ ပါ။ 'ယံ ပနိဒံ ကမ္မံ၊ သည်ကား။ အပ္ပဝေဒနီယံ၊ နည်းသော ခန္ဓာရှိသော ဘဝ၌ ခံစားအပ်သောအကျိုးရှိ၏။ တံ၊ သည်။ ပ။ ဟောတူတိ၊ တည်း 'ဟူသော။ ဧတံ၊ ကို။ လဗ္ဘံ၊ လော။ ဣတိ၊ ၏။ အာဝုသော၊ မ။ ဣဒံ၊ သည်။ နော ဟိ၊ ပါ။

အာဝုသော နိဂဏ္ဌာ၊ တို့။ တံ၊ ကို။ ကိံ မညထ၊ နည်း။ 'ယမိဒံ ကမ္မံ၊ သည်။ သဝေဒနီယံ၊ ခံစားအပ်သော အကျိုးရှိ၏။ တံ၊ သည်။ ပ။ အဝေဒနီယံ၊ ခံစားအပ်သော အကျိုးမရှိသည်။ ဟောတူတိ၊ တည်း 'ဟူသော။ ဧတံ၊ ကို။ လဗ္ဘံ၊ လော။ ဣတိ၊ ၏။ အာဝုသော၊ မ။ ဣဒံ၊ သည်။ နော ဟိ၊ ပါ။ 'ယံ ပနိဒံ ကမ္မံ၊ သည်ကား။ အဝေဒနီယံ၊ ခံစားအပ်သောအကျိုးမရှိ။ တံ၊ သည်။ ပ။ သဝေဒနီယံ၊ သည်။ ဟောတူတိ၊ တည်း 'ဟူသော။ ဧတံ၊ ကို။ လဗ္ဘံ၊ လော။ ဣတိ၊ ၏။ အာဝုသော၊ မ။ ဣဒံ၊ သည်။ နော ဟိ၊ ပါ။ ဣတိ၊ ဤသို့ဖြေဆိုကုန်၏။

ဂ။ ဣတိကိရ၊ လျှင်။ အာဝုသော နိဂဏ္ဌာ၊ တို့။ 'ယမိဒံ ကမ္မံ၊ သည်။ ပ။ ဟောတူတိ၊ တည်း' ဟူသော။ ဧတံ၊ ကို။ အလဗ္ဘံ၊ မရအပ်။ ပ။ 'ယံ ပနိဒံ ကမ္မံ၊ သည်ကား။ ပ။ ဟောတူတိ၊ တည်း' ဟူသော။ ဧတံ၊ ကို။ အလဗ္ဘံ၊ မရအပ်။ ဧသန္တေ၊ ဤသို့မရသည်ရှိသော်။ အာယသ္မန္တာနံ နိဂဏ္ဌာနံ၊ တို့၏။ အဖလော၊ အကျိုးမရှိသော။ ဥပက္ကမော၊ လုံ့လသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အဖလံ၊ အကျိုးမရှိသော။ ပဓာနံ၊ အားထုတ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ နိဂဏ္ဌာ၊ တို့သည်။ ဧဝံဝါဒီ၊ ဤသို့ဆိုလေ့ရှိကုန်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧဝံဝါဒီနံ၊ ကုန်သော။ နိဂဏ္ဌာနံ၊ တို့၏။ သဟဓမ္မိကာ၊ အကြောင်းနှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော။ ဒသ၊ ဆယ်ပါးကုန်သော။ ဝါဒါနုဝါဒါ၊ နိဂဏ္ဌတို့သည် ပြောဆိုအပ်သောဝါဒ (၎င်းတို့၏ တပည့်တို့သည်) အတုလိုက်၍ ပြောဆိုအပ်သော ဝါဒတို့သည်။ ဂါရယှံ၊ ကဲ့ရဲ့ထိုက်သော။ ဌာနံ၊ အကြောင်းသို့။ အာဂစ္ဆန္တိ၊ ရောက်ကုန်၏။

၁။ ဤတဘဝအတွင်း အကျိုးပေးသော ကံဟူသမျှသည် ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနီယချည်းမည်၏။ သို့ရာတွင် (၇)ရက် အတွင်းအကျိုးပေးသော ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနီယကံကိုသာ ပရိပက္ကဝေဒနီယကံဟု ဆိုလို၏။ ဥပပဇ္ဇဝေဒနီယ အပရာ ပရိယဝေဒနီယ ဟူသောသမ္ပရာယဝေဒနီယကံကို အပရိပက္ကဝေဒနီယကံ ဟု ခေါ်၏။ အဋ္ဌကထာ။

၂။ စတုပဉ္စက္ခန္ဓဖလတာယ သညာဘဝူပဂံ ကမ္မံ ဗဟုဝေဒနီယန္တိ ဝုတ္တံ၊ ဧကက္ခန္ဓဖလတာယ အသညာဘဝူပဂံ ကမ္မံ အပ္ပဝေဒနီယံ၊ ဋီကာနှင့်အညီတည်း။

၉။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သတ္တာ၊ သတ္တဝါတို့သည်။ ပုဗ္ဗေကတဟေတု၊ ရှေးဘဝ၌ ပြုအပ်သော အကြောင်းကြောင့်။ သုခဒုက္ခံ၊ ချမ်းသာဆင်းရဲကို။ သစေ ပဋိသံဝေဒေန္တိ၊ အကယ်၍ခံစားကုန်အံ့။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ နိဂဏ္ဌာ၊ တို့သည်။ အဒ္ဓါ၊ စင်စစ်။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ ဒုက္ကဋကမ္မကာရိနော၊ မကောင်းမှုကို ပြုကုန်၏။ ယံ၊ ယင်းသို့ရှေးဘဝ၌ မကောင်းမှုကို ပြုခြင်းကြောင့်။ ဧတရဟိ၊ ၌။ ဧဝရူပါ၊ ဤသို့ သဘောရှိကုန်သော။ ဒုက္ခာ၊ ကုန်သော။ တိဗ္ဗာ၊ ကုန်သော။ ကဋုကာ၊ ကုန်သော။ ဝေဒနာ၊ တို့ကို။ ဝေဒိယန္တိ၊ ခံစားကုန်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ဣဿရနိမ္မာနဟေတု၊ အစိုးရသူ သည် ဖန်ဆင်းခြင်းဟူသောအကြောင်းကြောင့်။ သုခဒုက္ခံ၊ ကို။ သစေ ပဋိသံဝေဒေန္တိ၊ ကုန်အံ့။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ နိဂဏ္ဌာ၊ တို့ကို။ အဒ္ဓါ၊ မချွတ်။ ပါပကေန၊ ယုတ်မာသော။ ဣဿရေန၊ အစိုးရ သူသည်။ နိမ္မိတာ၊ ဖန်ဆင်းအပ်ကုန်၏။ ယံ၊ ယင်းသို့ ယုတ်မာသော အစိုးရသူဖန်ဆင်းခြင်းကြောင့်။ ဧတရဟိ၊ ၌။ပ။ ဝေဒိယန္တိ၊ ကုန်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ သင်္ဂတိဘာဝဟေတု၊ အမြဲ မပြတ်ပေါင်းဆုံသည်၏ အဖြစ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ သုခဒုက္ခံ၊ ကို။ သစေ ပဋိသံဝေဒေန္တိ၊ ကုန်အံ့။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ နိဂဏ္ဌာ၊ တို့သည်။ အဒ္ဓါ၊ စင်စစ်။ ပါပသင်္ဂတိကာ၊ ယုတ်မာသောသူတို့နှင့် ပေါင်းဆုံခြင်းရှိကုန်၏။ ယံ၊ ယင်းသို့ယုတ်မာသောသူတို့နှင့် ပေါင်းဆုံခြင်းကြောင့်။ ဧတရဟိ၊ ၌။ပ။ ဝေဒိယန္တိ၊ ကုန်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ အဘိဇာတိဟေတု၊ ဇာတိ (၆-ပါး) ဟူသော အကြောင်းကြောင့်[၁]။ သုခဒုက္ခံ၊ ကို။ သစေပဋိသံဝေဒေန္တိ၊ ကုန်အံ့။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ နိဂဏ္ဌာ၊ တို့သည်။ အဒ္ဓါ၊ စင်စစ်။ ပါပါဘိဇာတိကာ၊ ယုတ်ညံ့သော ဇာတိရှိကုန်၏။ ယံ၊ ယင်းသို့ယုတ်ညံ့သော ဇာတိ ရှိခြင်းကြောင့်။ ဧတရဟိ၊ ၌။ပ။ ဝေဒိယန္တိ၊ ကုန်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ဒိဋ္ဌဓမ္မူပက္ကမ ဟေတု၊ မျက်မှောက်သောကိုယ်၏အဖြစ်၌ အားထုတ်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ သုခ ဒုက္ခံ၊ ကို။ သစေ ပဋိသံဝေဒေန္တိ၊ ကုန်အံ့။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ နိဂဏ္ဌာ၊ တို့သည်။ အဒ္ဓါ၊ စင်စစ်။ ဧဝရူပါ၊ ဤသို့သဘောရှိကုန်သော။ ဒိဋ္ဌဓမ္မူပက္ကမာ၊ မျက်မှောက်သောကိုယ်၏အဖြစ်၌ အားထုတ်ခြင်းရှိ ကုန်၏။ ယံ၊ ယင်းသို့ မျက်မှောက်သောကိုယ်၏ အဖြစ်၌ အားထုတ်မှုရှိခြင်းကြောင့်။ ဧတရဟိ၊ ၌။ပ။ ဝေဒိယန္တိ၊ ကုန်၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ပုဗ္ဗေ ကတဟေတု၊ ကြောင့်။ သုခဒုက္ခံ၊ ကို။ သစေ ပဋိသံဝေဒေန္တိ၊ ကုန်အံ့။ နိဂဏ္ဌာ၊ တို့သည်။ ဂါရယှာ၊ ကဲ့ရဲ့ထိုက်ကုန်၏။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ပုဗ္ဗေကတ ဟေတု၊ ကြောင့်။ သုခဒုက္ခံ၊ ကို။ နော စေ ပဋိသံဝေဒေန္တိ၊ ကုန်အံ့။ နိဂဏ္ဌာ၊ တို့သည်။ ဂါရယှာ၊ ကုန်၏။ပ။ အာဂစ္ဆန္တိ၊ ရောက်ကုန်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧဝံ ခေါ၊ ဤသို့လျှင်။ အဖလော၊ သော။ ဥပက္ကမော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အဖလံ၊ သော။ ပဓာနံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

၁၀။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကထဉ္စ၊ အဘယ်သို့လျှင်။ သဖလော၊ အကျိုးရှိသော။ ဥပက္ကမော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သနည်း။ အဖလံ၊ သော။ ပဓာနံ၊ အားထုတ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣဓ၊ ဤသာသနာတော်၌။ ဘိက္ခု၊ သည်။ အနဒ္ဓဘူတံ၊ မလွှမ်းမိုးအပ်သော[၂]။

၁။ အဘိဇာတိခြောက်ပါးကား-ကဏှာဘိဇာတိ, နီလာဘိဇာတိ, လောဟိတာဘိဇာတိ, ဟလိဒ္ဒါဘိဇာတိ သုက္ကာဘိဇာတိ, ပရမသုက္ကာဘိဇာတိ။ ဋီ။ ဆ ဋ္ဌာဘိဇာတိ ယောတိ ဆ ဇာတိယော။ အံ-၄-၃-၁၂၆။ အဘိ ဇာတိယောတိ ဧတ္ထ အဘိသဒ္ဒေါ ဥပသဂ္ဂမတ္တံ၊ န အတ္ထဝိသေသဇောတကောတိ အာဟ ဆဇာတိယောတိ။အံ-ဋီ၊၂။
၂။ အနဒ္ဓဘူတံ-၌ အဒ္ဓပုဗ္ဗ ဘူဓာတု တပစ္စယ အဘာဘဝနတ္ထ၊ အဒ္ဓသဒ္ဒါသည် အဓိသဒ္ဒါနှင့် တူသောအနက် ရှိ၏၊ အနဒ္ဓဘူတန္တိဧတ္ထ အဓိသဒ္ဒေန သမာနတ္ထော အဒ္ဓသဒ္ဒေါတိ အာဟ အနဒ္ဓဘူတန္တိ အနဓိဘူတန္တိ၊ ဋီကာ။

အတ္တာနံ၊ မိမိကိုယ်ကို။ ဒုက္ခေန၊ ဆင်းရဲဖြင့်။ န ဟောဝ အဒ္ဓဘာဝေတိ၊ မလွှမ်းမိုးစေသည်သာ။ ဓမ္မိကံ၊ အသင့်အားဖြင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော။ (ဓမ္မေန ဉာယေန အာဂတသုခံ ဓမ္မိကသုခန္တိ အာဟ သံဃတော ဝါ၊ပ၊ ပစ္စယသုခန္တိ ဋီကာ။) သုခံ စ၊ ချမ်းသာကိုလည်း။ န ပရိစ္စဇတိ၊ မစွန့်။ တသ္မိံ စ သုခေ၊ ထိုချမ်းသာ၌လည်း။ အနဓိမုစ္ဆိတော၊ (တဏှာဖြင့်) မမိန်းမော မတွေဝေသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ သင်္ခါရံ၊ တဏှာကို လွန်စွာဖျက်ဆီးတတ်သော လုံ့လကို[၁]။ "ပဒဟတော၊ အားထုတ်သော။ မေ၊ ငါ၏။ သင်္ခါရပ္ပဓာနာ၊ တဏှာကို လွန်စွာဖျက်ဆီးတတ်သောလုံ့လကို အားထုတ်ခြင်းကြောင့်။ ဣမဿ ခေါ ဒုက္ခနိဒါနဿ၊ ဤဆင်းရဲ၏ အကြောင်းတဏှာ၏။ ဝိရာဂေါ၊ တပ်ခြင်းကင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အဇ္ဈုပေက္ခတော၊ လျစ်လျူရှုသော။ ဥပေက္ခံ၊ ဥပေက္ခာဘာဝနာကို။ ဘာဝယတော၊ ပွါးများသော။ မေ၊ ၏။ ဣမဿ ပန ဒုက္ခနိဒါနဿ၊ ၏။ ဝိရာဂေါ၊ သည်။ ဟောတီတိ၊ ၏"ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ ပဇာနာတိ၊ သိ၏။ သော၊ သည်။ (ပဒဟတိ ဘာဝေတိ-တို့၌စပ်။) သင်္ခါရံ၊ ကို။ ပဒဟတော၊ သော။ သင်္ခါရပ္ပဓာနာ၊ ကြောင့်။ ယဿ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်၏။ အဿ ဒုက္ခနိဒါနဿ၊ ၏။ ဝိရာဂေါ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုအရိယာမဂ်၌။ သင်္ခါရံ၊ ကို။ ပဒဟတိ၊ အားထုတ်၏။ အဇ္ဈုပေက္ခတော၊ သော။ ဥပေက္ခံ၊ ကို။ ဘာဝယတော၊ သော။ ယဿ ပန၊ ၏ကား။ အဿ ဒုက္ခနိဒါနဿ၊ ၏။ ဝိရာဂေါ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ၌။ ဥပေက္ခံ၊ ကို။ ဘာဝေတိ၊ ပွါးများ၏။ သင်္ခါရံ၊ ကို။ ပဒဟတော၊ သော။ တဿ၊ ထိုရဟန်း၏။ သင်္ခါရပ္ပဓာနာ၊ ကြောင့်။ တဿ ဒုက္ခနိဒါနဿ၊ ၏။ ဝိရာဂေါ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဧဝမ္ပိ၊ ဤသို့လည်း။ အဿ၊ ထိုရဟန်း၏။ တံဒုက္ခံ၊ ထိုဆင်းရဲသည်။ နိဇ္ဇိဏ္ဏံ၊ ဆွေးမြေ့သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အဇ္ဈုပေက္ခတော၊ သော။ ဥပေက္ခံ၊ ကို။ ဘာဝယတော၊ သော။ တဿ၊ ထိုရဟန်း၏။ တဿ ဒုက္ခနိဒါနဿ၊ ၏။ ဝိရာဂေါ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဧဝမ္ပိ၊ လည်း။ အဿ၊ ထိုရဟန်း၏။ တံ ဒုက္ခံ၊ သည်။ နိဇ္ဇိဏ္ဏံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

၁၁။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သေယျထာပိ၊ အံ့။ ပုရိသော၊ ယောကျ်ားသည်။ ဣတ္ထိယာ၊ မိန်းမ၌။ သာရတ္တော ပြင်းစွာတပ်၏။ ပဋိဗဒ္ဓစိတ္တော၊ နှောင်ဖွဲ့အပ်သော စိတ်ရှိ၏။ တိဗ္ဗစ္ဆန္ဒော၊ အားကြီးသော အလိုရမ္မက်ရှိ၏။တိဗ္ဗာပေက္ခော၊အားကြီးသော ငဲ့ကွက်မှုရှိ၏။ သော ထိုယောကျ်ားသည်။ တံဣတ္ထိံ၊ ထိုမိန်းမကို။ အညေန၊ တပါးသော။ပုရိသေန၊ယောကျ်ားနှင့်။ သဒ္ဓိံ၊တကွ။သန္တိဋ္ဌန္တိံ၊ တပေါင်းတည်း ရပ်နေသည်ကို။သလ္လပန္တိံ၊ တပေါင်းတည်း ပြောဆိုနေသည်ကို။ သဉ္ဇဂ္ဃန္တိံ၊ ရယ်မောနေသည်ကို။ သံဟသန္တိံ၊ ပြုံးရယ်နေသည်ကို။ ပဿေယျ၊မြင်ရာ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တံ၊ ကို။ ကိံ မညထ၊နည်း။ တဿ ပုရိသဿ၊ ထိုယောကျ်ား၏ (သန္တာနိ၌)။ (သောက ပရိဒေဝ ဒုက္ခ ဒေါမနဿုပါယာသာ-၌စပ်)အမုံ ဣတ္ထိံ၊ထိုမိန်းမကို။အညေန၊ တပါးသော။ပုရိသေန၊ ယောကျ်ားနှင့်။ သဒ္ဓိံ၊တကွ။ သန္တိဋ္ဌန္တိံ၊ ကို။ပ။သံဟသန္တိံ၊ ကို။ ဒိသွာ၊ မြင်၍ (မြင်သောကြောင့်သော်လည်းပေး) ။သောကပရိဒေဝဒုက္ခဒေါမနဿုပါယာသာ၊ စိုးရိမ်ခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာယာခြင်း ပြင်းစွာပူပန်ခြင်းတို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇေယျုံအပိနု၊ ဖြစ်ကုန်ရာ၏လော။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးတော်မူ၏။ ဘန္တေ၊ မြတ်စွာဘုရား။ ဧဝံ၊ မှန်ပါ၏ဘုရား။ တံ၊ ထို(သောကစသည်တို့၏)

၁။ သင်္ခါရံ-၌ သံပုဗ္ဗ ကရဓာတ် အဘိသင်္ခရဏတ္ထမဟုတ်၊ သံပုဗ္ဗ ခရဓာတ် နာသနတ္ထတည်း၊ ထိုကြောင့် ဋီကာ၌ သာတိသယံ ကရဏတောဟု မဖွင့်မူ၍ သင်္ခါရန္တိ ယထာရဒ္ဓါယ သာတိသယံ ခရဏတော သင်္ခါရန္တိ လဒ္ဓနာမံ ဗလဝ ဝီရိယံ ဥဿောဠှိံ-ဟု ဖွင့်၏။

ဖြစ်ခြင်းသည်။ ကိဿဟေတု၊ ဘယ်အကြောင်းကြောင့်နည်း။ ဘန္တေ၊ ရား။ ဟိယာသ္မာ၊ အကြင် ကြောင့်။အမှုပုရိသော၊ ထိုယောကျ်ားသည်။ အမုဿာ ဠတ္ထိယာ၊ ထိုမိန်းမ၌။ သာရတ္တော၊ ၏။ပ။ တိဗ္ဗာပေက္ခော၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံဠတ္ထိံ၊ ကို။အညေန၊ တပါးသော။ ပုရိသေန၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တက္ခ။ သန္တိဋ္ဌန္တိံ၊ ကို။ပ။သံဟသန္တိံ၊ ကို။ ဒိသွာ၊ ၍။ သောကပရိဒေဝဒုက္ခဒေါမနဿူ-ပါယာသာ၊ တို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇေယျုံ၊ ကုန်ရာ၏။ ဠတိ၊ ဤသို့မိန့်တော်မူ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အထခေါ၊ ၌။ တဿ ပုရိသဿ၊ ၏။ "အဟံခေါ၊ ငါသည်။ အမုဿာ ဠတ္ထိယာ၊ ၌။ သာရတ္တော၊ ၏။ပ။တိဗ္ဗာပေက္ခော၊ ၏။ တဿ မေ၊ ထိုငါ၏သန္တာန်၌။ အမုံ ဠတ္ထိံ၊ ကို။ အညေန၊ သော။ ပုရိသေန၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တက္ခ။ သန္တိဋ္ဌန္တိံ၊ ကို။ပ။သံဟသန္တိံ၊ ကို။ ဒိသွာ၊ ၍။ သောက ပရိဒေဝဒုက္ခဒေါမနဿူပါယာသာ၊ တို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ အဟံ၊သည်။ (ပဇဟေယျံ-၌စပ်) မေ၊ ငါ၏။ အမုဿာ ဠတ္ထိယာ၊ ၌။ ယော ဆန္ဒရာဂေါ၊ အကြင် ပြင်းစွာတပ်ခြင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တံ၊ ထို(မိန်းမ၌)ပြင်းစွာတပ်ခြင်းကို။ ယံနူန ပဇဟေယျန္တိ၊ ပယ်ရမူကား ကောင်းစွ"ဟူ သော။ ဝေံ၊ ဤအကြံသည်။ အဿ၊ ရာ၏။ သော၊ ထိုယောကျ်ားသည်။ (ပဇဟေယျ-၌စပ်) အမုဿာ ဠတ္ထိယာ၊ ၌။ ယော ဆန္ဒရာဂေါ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တံ၊ ကို။ ဇဟေယျ၊ ရာ၏။ သော၊ သည်။ အပရေန၊ သော။ သမယေန၊ ၌။ တံ ဠတ္ထိံ၊ ကို။ပ။ ပဿေယျ၊ မြင်ရာ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တံ၊ ကို။ ကိံမညထ၊ နည်း။ တဿ ပုရိသဿ၊ ၏(သန္တာန်၌)။ အမုံ ဠတ္ထိံ၊ကို။ပ။ ဥပ္ပဇ္ဇေယျုံအပိနု၊ ရာကုန်၏လော။ ဠတိ၊ ၏။ ဘန္တေ၊ ရား။ ဧတံ၊ ဤစကားသည်။ နောဟိ၊ မသင့်ပါ။ တံ၊ ထို(သောကစသည်တို့၏) မဖြစ်ခြင်းသည်။ ကိဿဟေတု၊ နည်း။ ဘန္တေ၊ ရား။ ဟိယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အမုပုရိသော၊ သည်။ အမုဿာ ဠတ္ထိယာ၊ ၌။ ဝိရာဂေါ၊ တပ်ခြင်းကင်း၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံဠတ္ထိံ၊ ကို။ပ။နဥပ္ပဇ္ဇေယျုံ၊ မဖြစ်ကုန်ရာ။ ဠတိ၊ ဤသို့မိန့်တော်မူ၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧဝမေဝ၊ သာသျှင်။ပ။ဟောတိ၊ ၏။ (ဥပမေယျဝါကျ တဝါကျလုံး ပေယျာလ ထိုးသည်၊ နိဂုံးဝါကျလည်း တူပြီ။)

၁၂။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပုနစပရံ၊ လည်း။ ဘိက္ခု၊ သည်။ "ယထာသုခံ၊ အကြင်အကြင် ချမ်းသာသောအကျင့်ဖြင့်။ (ယံယံ သုခံ ယထာသုခံ၊ တေန-ဟု တတိယာအဗျယီဘောပုဒ်)ဝိဟရတော၊ နေသော။မေ၊ ငါ၏(သန္တာန်၌)။အကုသလာ ဓမ္မာ၊ အကုသိုလ်တရားတို့သည်။ အဘိဝဍ္ဎန္တိ၊တိုးပွါး ကုန်၏။ ကုသလာ ဓမ္မာ၊ ကုသိုလ်တရားတို့သည်။ ပရိဟာယန္တိ၊ ဆုတ်ယုတ်ကုန်၏။ ဒုက္ခာယ ပန၊ ဆင်းရဲသောအကျင့်ဖြင့်။ အတ္တာနံ၊ မိမိကိုယ်ကို။ပဒဟတော၊ အားထုတ်သော။ မေ၊ ၏(သန္တာန်၌)။ အကုသလာ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ပရိဟာယန္တိ၊ ကုန်၏။ ကုသလာ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။အဘိဝဍ္ဎန္တိ၊ ကုန်၏။ အဟံ၊ သည်။ ဒုက္ခာယ၊ ဖြင့်။ အတ္တာနံ ကို။ ယံနူန ပဒဟေယျန္တိ၊ အားထုတ်ရမူကား ကောင်းစွ"ဟူ၍။ ဠတိ၊ သို့။ ပဋိသဉ္စိက္ခတိ၊ ဆင်ခြင်၏။ သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ ဒုက္ခာယ၊ ဖြင့်။ အတ္တာနံ၊ ကို။ ပဒဟတိ၊ ၏။ ဒုက္ခာယ၊ ဖြင့်။ အတ္တာနံ၊ ကို။ ပဒဟတော၊ သော။ တဿ၊ ထိုရဟန်း၏(သန္တာန်၌)။ အကုသလာ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ပရိဟာယန္တိ၊ ကုန်၏။ ကုသလာ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အဘိဝဍ္ဎန္တိ၊ ကုန်၏။ သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ အပရေန၊ သော။သမယေန၊၌။ ဒုက္ခာယ၊ ဖြင့်။ အတ္တာနံ၊ ကို။ န ပဒဟတိ၊ အားမထုတ်။ တံ၊ ထိုအားမထုတ်ခြင်းသည်။ ကိဿဟေတု၊ နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဟိ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သော ဘိက္ခု၊ ထိုရဟန်းသည်။ ယဿ အတ္ထာယ၊ (အကုသိုလ်ဆုတ်ယုတ်၍ ကုသိုလ်တိုးပွါးခြင်းဟူသော) အကြင်အကျိုးငှါ။ ဒုက္ခာယ၊ ဖြင့်။ အတ္တာနံ၊ ကို။ ပဒဟေယျ၊ ရာ၏။ အဿ၊ ထိုရဟန်း၏။ သော အတ္ထော၊

ထိုအကျိုးသည်။ အဘိနိပ္ဖန္နော၊ ပြီးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ပ။ န ပဒဟတိ၊ အားမထုတ်။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သေယျထာပိ၊ အံ့။ ဥသုကာရော၊ မြားသမားသည်။ တေဇနံ၊ မြားကောက်ကို။ ဒွီသု၊ နှစ်ဘက်ကုန်သော။ အလာတေသု၊ မီးစတို့၌။ အာတာပေတိ၊ ရှေရှုပူစေ၏။ (မြိုက်၏။)ပရိတာပေတိ၊ ထက်ဝန်းကျင်ပူစေ၏။ (တမြားလုံးမြိုက်၏။) ဥဇုံ၊ ဖြောင့်အောင်။ကမ္မနိယံ၊ အမှု၌ခံ့အောင်။ (ပစ်ကောင်းအောင်)။ ကရောတိ၊ ပြု၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယတော ခေါ၊အကြင်ကြောင့်လျှင်။ ဥသုကာရဿ၊ မြားသမားသည်။ (အာတာပိတံ-စသည်၌စပ်)တေဇနံ၊မြားကောက်ကို။ (အာတာပိတံ-စသည်၌ပင်စပ်)ဒွီသု၊ ကုန်သော။ အလာတေသု၊ တို့၌။ အာတာပိတံ၊ရှေးရှုပူစေအပ်ပြီးသည်။ ပရိတာပိတံ၊ ထက်ဝန်းကျင်ပူစေအပ်ပြီးသည်။ ဥဇုံ၊ ဖြောင့်အောင်။ ကမ္မနိယံ၊ အမှု၌ခံ့အောင်။ ကတံ၊ ပြုအပ်ပြီးသည်။ ဟောတိ၊၏။(တတော၊ထိုကြောင့်။)သော ဥသုကာရော၊ သည်။ အပရေန သမယေန၊ ၌။ တံ တေဇနံ၊ ကို။ ဒွီသု၊ ကုန်သော။ အလာတေသု တို့၌။ န အာတာပေတိ၊ မပူစေ။ န ပရိတာပေတိ၊ ထက်ဝန်းကျင်မပူစေ။ ဥဇုံ၊ အောင်။ ကမ္မနိယံ၊ အောင်။ န ကရောတိ၊ မပြု။ တံ၊ ထိုမပူစေခြင်းစသည်သည်။ ကိဿဟေတု၊ နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သော ဥသုကာရော၊ သည်။ ယဿ အတ္ထာယ၊ အကြင် (ဖြောင့်ခြင်းစသော) အကျိုးငှါ။ တေဇနံ၊ ကို။ပ။ကရေယျ၊ ရာ၏။ အဿ၊ ထိုမြားသမား၏။ သော အတ္ထော၊ ထိုအကျိုးသည်။ အဘိနိပ္ဖန္နော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ပ။ န ကရောတိ၊ မပြု။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧဝမေဝခေါ၊ သာလျှင်။ပ။ပဒဟတိ၊၏(ဥပမေယျဝါကျအားလုံး ပေယျာလမြှုပ်သည်၊ နိဂုံးဝါကျလည်းတူ၏။)

၁၃။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပုနစပရံ၊ လည်း။ ဣဓလောကေ၊ ဤလောက၌။ အရဟံ၊ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော။သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊မဖောက်မပြန် ကိုယ်တိုင်သိတော်မူသော။ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော၊ အသိဉာဏ် အကျင့်တို့နှင့်ပြည့်စုံတော်မူသော။ သုဂတော၊ ကောင်းသောစကားကို ဆိုတော်မူသော။ လောကဝိဒူ၊လောကကို သိတော်မူသော။အနုတ္တရော၊ မိမိထက်မြတ်သူမရှိသည်ဖြစ်၍။ပုရိသဒမ္မသာရထိ၊ဆုံးမထိုက်သောပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို ဆုံးမတော်မူသော။ဒေဝမနုဿာနံ၊နတ်လူတို့၏။ သတ္ထာ၊ ဆရာဖြစ်တော်မူသော။ ဗုဒ္ဓေါ၊ သစ္စာလေးပါးကို သိတော်မူသော။ ဘဂဝါ၊ ဘုန်းရှိတော်မူသော။ တထာဂတော၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ပွင့်တော်မူ၏။ သော၊ ထိုဘုရားသည်။ သဒေဝကံ၊ နတ်ပြည်ငါးထပ်နှင့်တကွသော။ သမာရကံ၊ ဝသဝတ္တီမာရ်မင်းပြည်နှင့်တကွသော။ သဗြဟ္မကံ၊ ဗြဟ္မာနှစ်ဆယ်နှင့်တကွသော။ ဣမံလောကံ၊ ဤဩကာသလောကကို။ သဿမဏဗြာဟ္မဏိံ၊ ရဟန်းပုဏ္ဏားနှင့်တကွသော။ သဒေဝမနုဿံ၊ သမ္မုတိနတ်မင်း ကြွင်းသောလူနှင့်တကွသော။ ဣမံပဇံ၊ ဤသတ္တလောကကို။ သယံ၊ ကိုယ်တော်တိုင်။ အဘိညာ၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့်သိ၍။ (ယကြေသည်)။သစ္ဆိကတွာ၊ မျက်မှောက်ပြု၍။ ပဝေဒေတိ၊ သိစေတော်မူ၏။ သော၊ ထိုဘုရားသည်။ အာဒိကလျာဏံ၊ အစ၌ကောင်းခြင်းရှိသော။ မဇ္ဈေကလျာဏံ၊အလယ်၌ကောင်းခြင်းရှိသော။ ပရိယောသာနကလျာနံ၊ အဆုံး၌ကောင်းခြင်းရှိသော။ သာတ္ထံ၊အနက်နှင့်ပြည့်စုံသော။ သဗျဉ္ဇနံ၊ သဒ္ဒါနှင့်ပြည့်စုံသော။ ကေဝလပရိပုဏ္ဏံ၊ အလုံးစုံပြည့်စုံသော။ ပရိသုဒ္ဓံ၊ စင်ကြယ်သော။ ဓမ္မံ၊ တရားကို။ ဒေသေတိ၊ ဟောတော်မူ၏။ ဗြဟ္မစရိယံ၊ မြတ်သောအကျင့်ကို။ ပကာသေတိ၊ ထင်ရှားပြတော်မူ၏။ တံဓမ္မံ၊ ထိုတရားကို။ ဂဟပတိဝါ၊ သူကြွယ်သည်ရင်း။ ဂဟပတိပုတ္တောဝါ၊ သူကြွယ့်သားသည်ရင်း။ အညတရသ္မိံ၊ တမျိုးမျိုးသော။ကုလေ၊ အမျိုး၌။

ပစ္စာဇာတော ဝါ၊ ဖြစ်သောသူသည်ရင်း။ သုဏာတိ၊ ကြားနာ၏။သော၊ ထိုအမျိုးကောင်းသားသည်။ တံ ဓမ္မံ၊ ထိုတရားကို။ သုတွာ၊ ကြားနာရ၍။ တထာဂတေ၊ ငါဘုရား၌။ သဒ္ဓံ၊ ယုံကြည်ခြင်းကို။ ပဋိလဘတိ၊ ရ၏။ သော၊ ထိုအမျိုးကောင်းသားသည်။ တေန သဒ္ဓါပဋိလာဘေန၊ ထိုယုံကြည်မှုကို ရခြင်းနှင့်။ ဝါ၊ ထိုရအပ်သော ယုံကြည်ခြင်းနှင့်။ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍။ "ဃရာဝါသော၊ အိမ်၌နေခြင်းသည်။ သမ္ဗာဓော၊ ကျဉ်းမြောင်း၏။ ရဇောပထော၊ ကိလေသာမြူလမ်းတည်း။ ပဗ္ဗဇ္ဇာ၊ ရဟန်းအဖြစ်သည်။ အဗ္ဘောကာသော၊ လွင်တီးခေါင်နှင့်တူ၏။ အဂါရံ၊ အိမ်၌။ အဇ္ဈာဝသတာ၊ နေသူသည်။ ဧကန္တပရိပုဏ္ဏံ၊ စင်စစ်ပြည့်စုံသော။ ဧကန္တပရိသုဒ္ဓံ၊ စင်စစ် စင်ကြယ်သော။ သင်္ခလိခိတံ၊ ခရုသင်းပွတ်သစ်နှင့်တူသော[၁]။ ဣဒံ ဗြဟ္မစရိယံ၊ ဤမြတ်သောအကျင့်ကို။ စရိတုံ၊ ကျင့်ခြင်းငှါ။ န သုကရံ၊ မလွယ်ကူ။ အဟံ၊ သည်။ ကေသမဿုံ၊ ဆံမုတ်ဆိတ်ကို[၂]။ ဩဟာရေတွာ၊ ပယ်၍။ ကာသာယာနိ၊ ဖန်ရည်ဆိုးအပ်ကုန်သော။ ဝတ္ထာနိ၊ အဝတ်(သင်္ကန်း)တို့ကို၊ အစ္ဆာဒေတွာ၊ ဖုံးလွှမ်း(ဝတ်ရုံ)၍။ အဂါရသ္မာ၊ မှ။ အနာဂါရိယံ သို့။ ယံ နူန ပဗ္ဗဇေယျန္တိ၊ ဝင်ရောက်ရမူကား ကောင်းစွ"ဟူ၍။ ဣတိ၊ သို့။ ပဋိသဉ္စိက္ခတိ၊ ဆင်ခြင်၏။ သော၊ ထိုအမျိုးကောင်းသားသည်။ အပရေန သမယေန၊ တပါးသောအခါ၌။ အပ္ပံ ဝါ၊ အနည်းငယ်လည်းဖြစ်သော။ ဘောဂက္ခန္ဓံ၊ စည်းစိမ်စုကို။ ပဟာယ၊ ပယ်၍။ မဟန္တံ ဝါ၊ များသည်လည်းဖြစ်သော။ ဘောဂက္ခန္ဓံ ကို။ ပဟာယ၊ ၍။ အပ္ပံ ဝါ၊ သော။ ဉာတိပရိဝဋ္ဋံ၊ ဆွေမျိုးအဖွဲ့အစည်းကို။ ပဟာယ၊ ၍။ မဟန္တံ ဝါ၊ သော။ ဉာတိပရိဝဋ္ဋံ၊ ကို။ ပဟာယ၊ ၍။ ကေသမဿုံ၊ ကို။ ဩဟာရေတွာ၊ ၍။ ကာသာယာနိ၊ ကုန်သော။ ဝတ္ထာနိ၊ တို့ကို၊ အစ္ဆာဒေတွာ၊ ၍။ အဂါရသ္မာ၊ မှ။ အနာဂါရိယံ၊ သို့။ ပဗ္ဗဇတိ၊ ၏။

၁၄။ သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ ဧဝံ၊ သို့။ ပဗ္ဗဇိတော၊ သည်။ သမာနော၊ ဖြစ်လတ်သော်။ ဘိက္ခူနံ၊ တို့၏။ သိက္ခာသာဇီဝသမာပန္နော၊ အဓိသီလသိက္ခာ ပညတ်တော်မူအပ်သော သိက္ခာပုဒ်ဟူသော သာဇီဝသို့ ရောက်သည်ဖြစ်၍။ ပါဏာတိပါတံ၊ သူ့အသက်ကို လျှင်စွာချခြင်းကို။ ပဟာယ၊ ၍။ ပါဏာတိပါတာ၊မှ။ ပဋိဝိရတော၊ ရှောင်ကြဉ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ နိဟိတဒဏ္ဍော၊ ချအပ်ပြီးသော တုတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ နိဟိတသတ္ထော၊ ချအပ်ပြီးသော ဓားလက်နက်ရှိသည်ဖြစ်၍။ လဇ္ဇီ၊ ရှက်ခြင်းရှိသည်ဖြစ်၍။ ဒယာပန္နော၊ ချစ်ခြင်းသို့ ရောက်သည်ဖြစ်၍။ သဗ္ဗပါဏဘူတဟိတာနုကမ္ပီ၊ အလုံးစုံသော သတ္တဝါတို့ကို အစီးအပွါးဖြင့် စောင့်ရှောက်ခြင်းရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရတိ၊ နေ၏။

အဒိန္နာဒါနံ၊ မပေးအပ်သော ဥစ္စာကို ယူခြင်းကို။ ပဟာယ၊ ၍။ အဒိန္နာဒါနာ၊ မှ။ ပဋိဝိရတော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဒိန္နာဒါယီ၊ ပေးအပ်သော ဥစ္စာကိုသာ ယူလေ့ရှိသည်။ ဒိန္နပါဋိကင်္ခီ၊ ပေးအပ်သော ဥစ္စာကိုသာ လိုလားသည်၊ ဟောတိ၊ ၏။ အထေနေန၊ မခိုးဝှက်သော။ သုစိဘူတေန၊ စင်ကြယ်သည်ဖြစ်၍ဖြစ်သော၊ အတ္တနာ၊ ကိုယ်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဝိဟရတိ၊ ၏။

အဗြဟ္မစရိယံ၊ မမြတ်သောအကျင့်(မေထုန်)ကို။ ပဟာယ၊ ၍။ ဗြဟ္မစာရီ၊ မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်လေ့ရှိသည်။ အာရာစာရီ၊ မေထုန်မှ ဝေးစွာကျင့်လေ့ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဂါမဓမ္မာ၊ ရွာသူတို့၏ အကျင့်ဖြစ်သော။ မေထုနာ၊ မေထုန်မှ။ ဝိရတော၊ ရှောင်ကြဉ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

၁။ သင်္ခလိခိတံ-ပုဒ်၏အမှာကို မ-၁၊ စူဠဟတ္ထိပဒေါပမသုတ် (၂၉၁)ပိုဒ်၌ရှု။
၂။ ကေသမဿုံ-အမှာကိုလည်း-မ-၁၊ ၎င်းပိုဒ်၌ပင်ရှု။

မုသာဝါဒံ၊ မဟုတ်မမှန်ပြောဆိုခြင်းကို။ ပဟာယ၊ ၍။ မုသာဝါဒါ၊ မှ။ ပဋိဝိရတော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သစ္စဝါဒီ၊ အမှန်ကိုသာ ဆိုလေ့ရှိသည်။ သစ္စသန္ဓော၊ အမှန်ချည်းဖြစ်အောင် စပ်တတ်သည်။ ထေတော၊ တည်တံ့သော စကားရှိသည်။ ပစ္စယိကော၊ ယုံကြည်ခြင်းငှါ ထိုက်သူသည်။ လောကဿ၊ လူအပေါင်းကို။ အဝိသံဝါဒကော၊မချွတ်ယွင်းစေတတ်သူသည်။ဟောတိ၊၏။

ပိသုဏံ၊ ချောပစ်ကုန်းတိုက်သော။ ဝါစံ၊စကားကို။ပဟာယ၍။ ပိသုဏာယ၊ သော။ ဝါစာယ၊ မှ။ ပဋိဝိရတော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတော၊ ဤသူတို့ထံမှ။ သုတ္ဝာ ကြားရ၍။ ဣမေသံ၊ ဤသူတို့၏။ ဘေဒါယ၊ ကွဲပြားခြင်းငှါ။ အမုတြ၊ ထိုသူတို့ထံ၌။ နအက္ခာတာ၊မပြောကြားတတ်။ အမုတြ ဝါ၊ ထိုသူတို့အထံ၌လည်း။ သုတ္ဝာ၊ ၍။ အမူသံ၊ ထိုသူတို့၏။ ဘေဒါယ၊ ငှါ။ ဣမေသံ၊ ဤသူတို့၏ (အထံ)၌။ နအက္ခာတာ၊ တတ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဘိန္နာနံ ဝါ၊ ကွဲပြားသောသူတို့ကိုလည်း။ သန္ဓာတာ၊ စေ့စပ်တတ်၏။ သဟိတာနံ ဝါ၊ ညီညွတ်သူတို့ကိုလည်း။ ဝါ၊ တို့အား။ အနုပ္ပဒါတာ၊ ထပ်ဆင့်အားပေးတတ်၏။ သမဂ္ဂါရာမော၊ ညီညွတ်ခြင်းလျှင် မွေ့လျော်ရာရှိသည်။ သမဂ္ဂရတော၊ ညီညွတ်သူတို့၌ မွေ့လျော်သည်။ သမဂ္ဂနန္ဒီ၊ ညီညွတ်မှုကို နှစ်သက်တတ်သည်။ သမဂ္ဂကရဏိံ၊ ညီညွတ်ခြင်းကို ပြုတတ်သော။ ဝါစံ၊ ကို။ ဘာသိတာ၊ ပြောဆိုတတ်သည်။ ဟောတိ၊၏။

ဖရုသံ၊ ကြမ်းထမ်းသော။ ဝါစံ၊ ကို။ ပဟာယ၊ ၍။ ဖရုသာယ၊ သော။ ဝါစာယ၊ မှ။ ပဋိဝိရတော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ယာ သာ ဝါစာ၊ အကြင်စကားသည်။ နေလာ၊ အပြစ်မရှိ။ ကဏ္ဏသုခါ၊ နားချမ်းသာ၏။ ပေမနိယာ၊ ချစ်မြတ်နိုးခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်၏။ ဟဒယင်္ဂမာ၊ စိတ်နှလုံးသို့ သက်ဝင်၏။ ပေါရီ၊ ပြည်ကြီးသူတို့၏ အသုံးအနှုန်းသည်။ ဗဟုဇနကန္တာ၊ များစွာသော လူတို့သည် နှစ်သက်အပ်သည်။ ဗဟုဇနမနာပါ၊ များစွာသော လူတို့၏ စိတ်ကို ပွါးတိုးစေတတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တထာရူပိံ၊ ထိုသို့သဘောရှိသော။ ဝါစံ၊ ကို။ ဘာသိတာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

သမ္ဖပ္ပလာပံ၊ ပြိန်ဖျင်းသော စကားကို။ ပဟာယ၊ ၍။ သမ္ဖပ္ပလာပါ၊ မှ။ ပဋိဝိရတော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကာလဝါဒီ၊ သင့်သောအခါ၌ ဆိုလေ့ရှိသည်။ ဘူတဝါဒီ၊ သဘာဝအမှန်ကိုသာ ပြောဆိုလေ့ရှိသည်။ အတ္ထဝါဒီ၊ အကျိုးရှိကိုသာ ဆိုလေ့ရှိသည်။ ဓမ္မဝါဒီ၊ တရားသဘောကိုသာ ဆိုလေ့ရှိသည်။ ဝိနယဝါဒီ၊ အဆုံးအမကိုသာ ဆိုလေ့ရှိသည်။ နိဓာနဝတိံ၊ နှလုံးသွင်းထားရာ အရပ်ရှိသော။ သာပဒေသံ၊ အကြောင်းနှင့်တကွသော။ ပရိယန္တဝတိံ၊ အပိုင်းအခြားရှိသော။ အတ္ထသံဟိတံ၊ အကျိုးနှင့် ပြည့်စုံသော။ ဝါစံ၊ကို။ ကာလေန၊ လျောက်ပတ်သောအခါ၌။ ဘာသိတာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ ဗီဇဂါမဘူတဂါမသမာရမ္ဘာ၊ မျိုးစေ့အပေါင်း အပင်အပေါင်းကို ဖျက်ဆီးခြင်းမှ။ ပဋိဝိရတော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဧကဘတ္တိကော၊တထပ်သာစားလေ့ရှိသည်။ ရတ္တူပရတော၊ ညစာစားခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်သည်။ ဝိကာလဘောဇနာ၊ နေလွဲအခါစားခြင်းမှ။ ဝိရတော၊ ရှောင်ကြဉ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ နစ္စ ဂီတ ဝါဒိတ ဝိသူက ဒဿနာ၊ ကခြင်း ကစေခြင်း သီဆိုခြင်း သီဆိုစေခြင်း တီးမှုတ်ခြင်း တီးမှုတ်စေခြင်း ထိုကခြင်းစသည်တို့ကို ပြောင့်တံကျင် သဖွယ်ဖြစ်သော ကြည့်ရှုနားထောင်ခြင်းမှ။ ပဋိဝိရတော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏[၁]။ မာလာဂန္ဓ

၁။ ရင်းပုဒ်၏အမှာကိုလည်း၊ မ-၁၊၂၉၃ ပိုဒ်၌ရှု။

ဝိလေပနံ မာရဏ မဏ္ဍန ဝိဘူသနဋ္ဌာနာ၊ပန်းပန်ခြင်း နံ့သာလိမ်းခြင်း နံ့သာပျောင်းတို့ဖြင့် အပြေ အပြစ်ပြုခြင်း (တို့၏အကြောင်း စေတနာ)မှ။ပ။ဥစ္စာသယနမဟာသယနာ၊ မြင့်သောနေရာ မြတ်သောနေရာမှ[1]။ (မြင့်သောနေရာ၌အိပ်ခြင်း မြတ်သောနေရာ၌ အိပ်ခြင်းမှသော်လည်းပေး) ။ပ။ဇာတရူပရဇတပဋိဂ္ဂဟဏာ၊ ရွှေငွေကိုခံယူခြင်းမှ။ပ။ အာမကဓညပဋိဂ္ဂဟဏာ၊ စပါးစိမ်းကို ခံယူခြင်းမှ။ပ အာမကမံသ ပဋိဂ္ဂဟဏာ၊အသားစိမ်းကိုခံယူခြင်းမှ။ပ။ဣတ္ထိကုမာရိကပဋိဂ္ဂဟဏာ၊ အိမ်ထောင်ကျပြီးမိန်းမ မကျသေးသောမိန်းမပျိုတို့ကို ခံယူခြင်းမှ။ပ။ ဒါသိဒါသပဋိဂ္ဂဟဏာ၊ ကျွန်မိန်းမ ကျွန်ယောကျ်ားတို့ကို ခံယူခြင်းမှ။ပ။အဇေဠကပဋိဂ္ဂဟဏာ၊ဆိတ်နှင့်သိုးတို့ကို ခံယူခြင်း မှ။ပ။ကုက္ကုဋသူကရ ပဋိဂ္ဂဟဏာ၊ ကြက်ဝက်တို့ကို ခံယူခြင်းမှ။ပ။ဟတ္ထိဂဝဿဝဠဝပဋိဂ္ဂဟဏာ၊ ဆင် နွား မြင်း မြည်းတို့ကို ခံယူခြင်းမှ။ပ။ခေတ္တဝတ္ထုပဋိဂ္ဂဟဏာ၊ လယ်ယာတို့ကို ခံယူခြင်းမှ။ပ။ ဒူတေယျပဟိဏဂမနာနုယောဂါ၊ တမန်အမှု အစေခံသွားလာမှုတို့ကို အားထုတ်ခြင်းမှ။ပ။ကယ ဝိက္ကယာ၊ ဝယ်မှု ရောင်းမှုမှ။ပ။တုလာကူဋ ကံသကူဋ မာနကူဋာ၊ ချိန်စဉ်းလဲ အသပြာစဉ်းလဲ ချင့်စဉ်းလဲမှ။ပ။ဥက္ကောဋန ဝဉ္စန နိကတိသာဝိယောဂါ၊ တံစိုးယူခြင်း လှည့်ပတ်လိမ်လည်ခြင်း တည်းဟူသော ကောက်ကျစ်(ညစ်ပတ်)ခြင်းမှ။ပ။ဆေဒန ဝဓ ဗန္ဓန ဝိပရာမောသ အာလောပ သဟသာကာရာ၊ ဖြတ်ခြင်း သတ်ခြင်း နှောင်ဖွဲ့ခြင်း လုယက်ခြင်း ဖျက်ဆီးခြင်း နိုင်ထက်စီးနင်း (ဓားပြတိုက်)ပြုခြင်းမှ။ ပဋိဝိရတော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ကာယပရိဟာရိကေန၊ ကိုယ်ကိုဆောင်နိုင်ရုံ(ဝတ်လောက်ရုံ)မျှသော။ စီဝရေန၊ သင်္ကန်းဖြင့်ရင်း။ ကုစ္ဆိပရိဟာရိကေန၊ ဝမ်းကိုဆောင်နိုင်ရုံ(အဆာပြေရုံ)မျှသော။ ပိဏ္ဍပါတေန၊ ဆွမ်းဖြင့်ရင်း။ သန္တုဋ္ဌော၊ ရောင့်ရဲသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သော၊ သည်။ ယေန ယေနေဝ၊ အကြင်အကြင်အရပ်သို့သာလျှင်။ ပက္ကမတိ၊ ဖဲသွား၏။ (တေန တေနေဝ၊သို့သာ လျှင်။) သမာဒါယေဝ၊ ပရိက္ခာရကို ဆောင်ယူ၍သာလျှင်။ ပက္ကမတိ၊ ၏။ သေယျထာပိနာမ၊ ဖြစ်သင့်ဖြစ်ရာ ဥပမာကိုဆိုအံ့။ ပက္ခီ၊ အတောင်ရှိသော။ သကုဏော၊ငှက်သည်။ယေန ယေနေဝ၊ သို့သာလျှင်။ ဍေတိ၊ ပျံ၏။ (တေန ဘေနေဝ၊ သို့သာလျှင်။) သပတ္တဘာရောဝ၊ အတောင် တည်းဟူသော ဝန်ရှိသည်ဖြစ်၍သာလျှင်။ ဍေတိ၊ ပျံ၏။ ဧဝမေဝ၊ သာလျှင်။ ဘိက္ခု၊ သည်။ပ။ ပက္ကမတိ၊ ၏။ သော၊ သည်။ အရိယေန၊ အပြစ်ကင်းသော။ ဣမိနာ သီလက္ခန္ဓေန၊ ဤသီလ အစုနှင့်။ (သီလဂုဏ်နှင့်သော်လည်းပေး။) သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍။ အဇ္ဈတ္တံ၊ မိမိ သန္တာန်၌ဖြစ်သော။ အနဝဇ္ဇသုခံ၊ အပြစ်မဲ့ချမ်းသာကို။ ပဋိသံဝေဒေတိ၊ ခံစား၏။

၁၅။ သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ စက္ခုနာ၊ မျက်စိဖြင့်။ ရူပံ၊ အဆင်းကို။ ဒိသွာ၊ မြင်၍။ န နိမိတ္တဂ္ဂါဟီ၊ (ယောကျ်ား မိန်းမ လှ မလှဟု အကြမ်းအားဖြင့် ခွဲခြားသော) အမှတ်အသား ကို မယူလေ့ရှိသည်။ နာနုဗျဉ္ဇနဂ္ဂါဟီ၊ (လက်ခြေသဏ္ဌာန် ပြုံးရယ်ဟန်စသော အသေးစိတ်) ထင်ရှားသော အမှတ်အသားကို မယူလေ့ရှိသည်၊ ဟောတိ၊ ၏။ ယတွာဓိကရဏံ၊ အကြင်စက္ခုန္ဒြေ ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ စက္ခုန္ဒြိယံ၊ စက္ခုန္ဒြေကို။ အသံဝုတံ၊ မစောင့်စည်းသည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရန္တံ၊ နေသော၊ နံ၊ ထိုရဟန်းကို။ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿာ၊ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿဟု ဆိုအပ်ကုန် သော။ ပါပကာ၊ယုတ်မာကုန်သော။အကုသလာဓမ္မာ၊ အကုသိုလ်တရားတို့သည်၊ အနွာသဝေယျုံ၊

၁။ ရင်းပုဒ်အမှာကိုလည်း မ-၁၊ ရင်းအပိုဒ်၌ပင်ရှု။

အစဉ်လိုက်ကုန်ရာ၏။ တဿ၊ ထိုစက္ခုန္ဒြေကို။သံဝရာယ၊ စောင့်စည်းခြင်းငှါ။ ပဋိပဇ္ဇတိ၊ ကျင့်၏။ စက္ခုန္ဒြိယံ၊ ကို။ ရက္ခတိ၊ စောင့်၏။ စက္ခုန္ဒြိယေ၊ ၌။ သံဝရံ၊ သို့။ အာပဇ္ဇတိ၊ ရောက်၏။ သောတေန၊ နားဖြင့်။ သဒ္ဒံ၊ အသံကို။ သုတွာ၊ ကြား၍။ပ။ ဃာနေန၊ နှာခေါင်းဖြင့်။ ဂန္ဓံ၊ အနံ့ကို။ဃာယိတွာ၊ နမ်း၍။ပ။ ဇိဝှါယ၊ လျှာဖြင့်။ ရသံ၊ အရသာကို။ သာယိတွာ၊ လျက်၍။ပ။ ကာယေန၊ ကိုယ်ဖြင့်။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗံ၊ တွေ့ထိအပ်သောအရာကို။ ဖုသိတွာ၊ တွေ့ထိ၍။ပ။ မနသာ၊ စိတ်ဖြင့်။ ဓမ္မံ၊ သဘောတရားကို။ ဝိညာယ၊သိ၍။ပ။ အာပဇ္ဇတိ၊၏။ သော၊ သည်။ အရိယေန၊ သော။ ဣမိနာ ဣန္ဒြိယသံဝရေန၊ ဤဣန္ဒြေခြောက်ပါးကို စောင့်ခြင်းနှင့်။ သမန္နာဂတော၊ သည် (ဖြစ်၍)။အဇ္ဈတ္တံ၊ သော။အဗျာသေကသုခံ၊ကိလေသာတို့ဖြင့် မသွန်းလောင်းအပ်သော ချမ်းသာကို။ ပဋိသံဝေဒေတိ၊ခံစား၏။

သော၊ သည်။ အဘိက္ကန္တေ၊ ရှေ့တိုးရာ၌ရင်း။ ပဋိက္ကန္တေ၊ နောက်ဆုတ်ရာ၌ရင်း။ သမ္ပဇာနကာရီ၊ သည်။ ဟောတိ၊၏။ အာလောကိတေ၊ တည့်တည့်ကြည့်ရာ၌ရင်း။ ဝိလောကိတေ၊ စောင်းငဲ့ကြည့်ရာ၌ရင်း။ သမ္ပဇာနကာရီ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သမိဉ္ဇိတေ၊ ကွေးရာ၌ရင်း။ ပသာရိတေ၊ ဆန့်ရာ၌ရင်း။ သမ္ပဇာနကာရီ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သံဃာဋိပတ္တစီဝရဓာရဏေ၊ သင်္ကန်းကြီး သပိတ်သင်္ကန်းဘို့ကို သုံးစွဲသောအားဖြင့် ဆောင်ရာ၌။ သမ္ပဇာနကာရီ၊ သည်။ ဟောတိ၊၏။ အသိတေ၊ စားရာ၌ရင်း။ ပီတေ၊ သောက်ရာ၌ရင်း။ ခါယိတေ၊ ခဲကိုက်ရာ၌ရင်း။ သာယိတေ၊ လျက်ရာ၌ရင်း။ သမ္ပဇာနကာရီ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဥစ္စာရပဿာဝကမ္မေ၊ ကျင်ကြီးကျင်ငယ်ပြုရာ၌။ သမ္ပဇာနကာရီ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဂတေ၊ သွားရာ၌ရင်း။ ဌိတေ၊ ရပ်ရာ၌ရင်း။ နိသိန္နေ၊ ထိုင်ရာ၌ရင်း။ သုတ္တေ၊ အိပ်ရာ၌ရင်း။ ဇာဂရိတေ၊ နိုးရာ၌ရင်း။ ဘာသိတေ၊ ပြောဆိုရာ၌ရင်း။ တုဏှီဘာဝေ၊ဆိတ်ဆိတ်နေရာ၌ရင်း။သမ္ပဇာနကာရီ၊ သည်။ဟောတိ၊၏။

၁၆။ သော၊ သည်။ အရိယေန၊ အပြစ်ကင်းသော။ ဣမိနာစ သီလက္ခန္ဓေန၊ ဤသီလအစုနှင့်လည်း။ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍။ အရိယာယ၊ သော။ ဣမာယစ သန္တုဋ္ဌိယာ၊ ဤရောင့်ရဲခြင်းနှင့်လည်း။ သမန္နာဂတော၊ ၍။ အရိယေန၊ သော။ ဣမိနာစ ဣန္ဒြိယသံဝရေန၊ ဤဣန္ဒြေခြောက်ပါးကို စောင့်ခြင်းနှင့်လည်း။ သမန္နာဂတော၊ ၍။ အရိယေန၊ သော။ ဣမိနာစ သတိသမ္ပဇညေန၊ ဤသတိသမ္ပဇဉ်နှင့်လည်း။ သမန္နာဂတော၊ ၍။ ဝိဝိတ္တံ၊ လူတို့မှဆိတ်သော။ သေနာသနံ၊ အိပ်ရာနေရာဟူသော။ အရညံ၊ တောကိုရင်း။ ရုက္ခမူလံ၊သစ်ပင်ရင်းကိုရင်း။ ပဗ္ဗတံ၊ တောင်ကိုရင်း။ ကန္ဒရံ၊ ချောက်ကိုရင်း။ ဂိရိဂုဟံ၊ ဂူကိုရင်း။ သုသာနံ၊ သင်းချိုင်းကိုရင်း။ ဝနပတ္ထံ၊ တောအုပ်ကိုရင်း။ အဗ္ဘောကာသံ၊ လွင်တီးခေါင်ကိုရင်း။ ပလာလပုဉ္ဇံ၊ ကောက်ရိုးပုံကိုရင်း။ ဘဇတိ၊ မှီဝဲ၏။

သော၊ သည်။ ပစ္ဆာဘတ္တံ၊ ဆွမ်းစားပြီးသည့်နောက်၌။ ပိဏ္ဍပါတပဋိက္ကန္တော၊ ဆွမ်းခံရွာမှ ဖဲပြီးသော်။ ပလ္လင်္ကံ၊ ထက်ဝယ်ကို။ အာဘုဇိတွာ၊ ဖွဲ့ခွေ၍။ ကာယံ၊အထက်ပိုင်းကိုယ်ကို။ဥဇုံ၊ ဖြောင့်စွာ။ ပဏိဓာယ၊ ထား၍။ ပရိမုခံ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းသို့ရှေးရှု။ သတိံ၊ သတိကို။ ဥပဋ္ဌပေတွာ၊ ဖြစ်စေ၍။ နိသီဒတိ၊ ထိုင်၏။

သော၊ သည်။ လောကေ၊ (ဥပါဒါနက္ခန္ဓ)လောက၌။ အဘိဇ္ဈံ၊ သူတပါးစည်းစိမ်ကို ရှေးရှုကြံတတ်သော လောဘအဘိဇ္ဈာကို။ ပဟာယ၊ ပယ်၍။ ဝိဂတာဘိဇ္ဈေန၊ ကင်းပြီးသောအဘိဇ္ဈာ

ရှိသော။ စေတသာ၊ စိတ်ဖြင့်။ ဝိဟရတိ၊ နေ၏။ အဘိဇ္ဈာယ၊ မှ။ စိတ္တံ၊ ကို။ ပရိသောဓေတိ၊ စင်ကြယ်စေ၏။

ဗျာပါဒပ္ပဒေါသံ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်းသို့ရောက်ကြောင်းဖြစ်သော မိမိလည်းပျက်စီး သူတပါးကိုလည်း ဖျက်ဆီးတတ်သောဒေါသကို။ ပဟာယ၊ ၍။ အဗျာပန္နစိတ္တော၊ ဒေါသကင်းသောစိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ သဗ္ဗပါဏဘူတဟိတာနုကမ္ပီ၊အလုံးစုံသောသတ္တဝါတို့ကို အစီးအပွါးဖြင့် စောင့်ရှောက်လေ့ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ ဗျာပါဒပ္ပဒေါသာ၊ မှ။ စိတ္တံ၊ ကို။ ပရိသောဓေတိ၊ ၏။

ထိနမိဒ္ဓံ၊ ထိနမိဒ္ဓကို။ ပဟာယ၊ ၍။ ဝိဂတထိနမိဒ္ဓေါ၊ ကင်းပြီးသော ထိနမိဒ္ဓရှိသည်ဖြစ်၍။ အာလောကသညီ၊အလင်းရောင်ဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။သတော၊သတိရှိသည်ဖြစ်၍။ သမ္ပဇာနော၊ အဆင်ခြင်ပညာရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ ထိနမိဒ္ဓါ၊ မှ။ စိတ္တံ၊ ကို။ ပရိသောဓေတိ၊၏။

ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စံ၊ ကို။ ပဟာယ၊ ၍။ အနုဒ္ဓတော၊ မပျံ့လွင့်သည်ဖြစ်၍။ အဇ္ဈတ္တံ၊ မိမိသန္တာန်၌။ ဝူပသန္တစိတ္တော၊ ငြိမ်သက်သောစိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စာ၊ မှ။ စိတ္တံ၊ ကို။ ပရိသောဓေတိ၊ ၏။

ဝိစိကိစ္ဆံ၊ ကို။ ပဟာယ၊ ၍။ တိဏ္ဏဝိစိကိစ္ဆော၊ လွန်မြောက်ပြီးသော ဝိစိကိစ္ဆာရှိသည်ဖြစ်၍။ ကုသလေသု ဓမ္မေသု၊ ကုသိုလ်တရားတို့၌။ အကထံကထီ၊ သို့လောသို့လော ယုံမှားခြင်းမရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ မှ။ စိတ္တံ၊ ကို။ ပရိသောဓေတိ၊ ၏။

သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ စေတသော၊ စိတ်ကို။ ဥပက္ကိလေသေ၊ ညစ်ညူးစေတတ်ကုန်သော။ ပညာယ၊ ပညာကို။ ဒုဗ္ဗလီကရဏေ၊ အားနည်းအောင်ပြုတတ်ကုန်သော။ ဣမေ ပဉ္စ နီဝရဏေ၊ ဤငါးပါးကုန်သော နီဝရဏတို့ကို။ ပဟာယ၊ ၍။ ကာမေဟိ၊ ဝတ္ထုကာမ ကိလေသာကာမတို့မှ။ ဝိဝိစ္စေဝ၊ ကင်းဆိတ်၍သာလျှင်။ အကုသလေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ အကုသိုလ်တရားတို့မှ။ဝိဝိစ္စ၊၍သာလျှင်။ သဝိတက္ကံ၊ ဝိတက်နှင့်တကွသော။ သဝိစာရံ၊ ဝိစာရနှင့်တကွသော။ ဝိဝေကဇံ၊နီဝရဏတို့မှ ကင်းခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော။ ပီတိသုခံ၊ ဖရဏာပီတိ စေတသိကသုခရှိသော။ပဌမံဈာနံ၊ပဌမဈာန်ကို။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ ပြည့်စုံစေ၍။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧဝမ္ပိ၊ လည်း။ပ။ဟောတိ၊၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပုန စပရံ၊ လည်း။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ဝိတက္ကဝိစာရာနံ၊ ဝိတက်ဝိစာရတို့၏။ ဝူပသမာ၊ ငြိမ်းခြင်းကြောင့်။ အဇ္ဈတ္တံ၊ မိမိသန္တာန်၌။ စေတသော၊ စိတ်ကို။ သမ္ပသာဒနံ၊ ကြည်စေတတ်သော။ စေတသော၊ စိတ်၏။ ဧကောဒိဘာဝံ၊ မြတ်သောသမာဓိကို ဖြစ်စေတတ်သော။ အဝိတက္ကံ၊ ဝိတက်လည်းမရှိသော။ အဝိစာရံ၊ ဝိစာရလည်းမရှိသော။ သမာဓိဇံ၊ ပဌမဈာန်သမာဓိကြောင့်ဖြစ်သော။ ပီတိသုခံ၊ ပီတိသုခရှိသော။ ဒုတိယံ ဈာနံ၊ ဒုတိယဈာန်ကို။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ ၍။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧဝမ္ပိ၊ လည်း။ပ။ဟောတိ၊၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပုန စပရံ၊ လည်း။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ပီတိယာ၊ ပီတိကို။ ဝိရာဂါ စ၊စက်ဆုပ်ခြင်းကြောင့်လည်း။ (စဖြင့် ဝိတက္ကဝိစာရာနံ ဝူပသမာကိုပြန်၍ဆည်း)။ ဥပေက္ခကော စ၊ လျစ်လျူရှုသည်ဖြစ်၍ရင်း။ သတော စ၊ သတိရှိသည်ဖြစ်၍ရင်း။ သမ္ပဇာနော စ၊ အဆင်ခြင်ပညာရှိသည်ဖြစ်၍ရင်း။ ဝိဟရတိ၊ ၏။သုခဉ္စ၊ သုခနှစ်ပါးကိုလည်း။ကာယေန၊နာမကာယဖြင့်။ပဋိသံဝေဒေတိ၊ ခံစား၏။ ယံ၊အကြင်(တတိယဈာန်ဟူသော)အကြောင်းကြောင့်။ တံ၊ ထိုတတိယဈာန်ရှင်ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ အရိယာ၊ (ဘုရားအစရှိသော) အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ "ဥပေက္ခကော၊ (တတိယဈာန်

ချမ်းသာကိုပင်) လျစ်လျူရှုနိုင်ပေသောသူ။ သတိမာ၊ သတိရှိပေသောသူ။ သုခဝိဟာရီတိ၊ ချမ်းသာစွာ နေလေ့ရှိပေသောသူ”ဟူ၍။ အာစိက္ခန္တိ၊ ချီးမွမ်းပြောဆိုကြကုန်၏။ တံ တတိယံ ဈာနံ၊ ထိုတတိယဈာန်ကို။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ ၍။ ဝိဟာရတိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧဝမ္ပိ၊ လည်း။ပ။ ဟောတိ၊၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပုန စပရံ၊ လည်း။ ဘိက္ခု၊ သည်။ သုခဿ စ၊ ကာယိကသုခကိုလည်း။ ပဟာနာ၊ ပယ်ခြင်းကြောင့်။ ဒုက္ခဿ စ၊ ကာယိကဒုက္ခကိုလည်း။ ပဟာနာ၊ ကြောင့်။ ပုဗ္ဗေဝ၊ ရှေးဦးသာလျှင်။ (စတုတ္ထဈာန်ဥပစာရက္ခဏကိုယူ)။ သောမနဿ ဒေါမနဿာနံ၊ သောမနဿဝေဒနာ (စေတသိကသုခ) ဒေါမနဿဝေဒနာ (စေတသိကဒုက္ခ)တို့၏။ အတ္ထင်္ဂမာ၊ ချုပ်ခြင်းကြောင့်။ အဒုက္ခမသုခံ၊ ဒုက္ခလည်းမဟုတ် သုခလည်း မဟုတ်သော။ ဥပေက္ခာသတိပါရိသုဒ္ဓိံ၊ ဥပေက္ခာသည် ဖြစ်စေအပ်သော သတိ၏ စင်ကြယ်ခြင်းရှိသော။ စတုတ္ထံ ဈာနံ၊ စတုတ္ထဈာန်ကို။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ ၍။ ဝိဟာရတိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧဝမ္ပိ၊ လည်း။ပ။ဟောတိ၊၏။

၁၇။ သော၊ သည်။ စိတ္တေ၊ သည်၊ ဧဝံ၊ သို့။ သမာဟိတေ၊ တည်ကြည်သော်။ ပရိသုဒ္ဓေ၊ စင်ကြယ်သော်။ ပရိယောဒါတေ၊ ဖြူစင်သော်။ အနင်္ဂဏေ၊ ကိလေသာမရှိသော်။ ဝိဂတူပက္ကိလေသေ၊ ကင်းပြီးသော ကိလေသာရှိသော်။ မုဒုဘူတေ၊ နူးညံ့စွာ ဖြစ်လတ်သော်။ ကမ္မနိယေ၊ အမှုအားခန့်သော်။ ဌိတေ၊ တည်သော်။ အာနေဉ္ဇပ္ပတ္တေ၊ မတုန်လှုပ်ခြင်းသို့ ရောက်လတ်သော်။ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏာယ၊ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏ်အကျိုးငှါ။ စိတ္တံ၊စိတ်ကို။အဘိနိန္နာမေတိ၊ ညွတ်စေ၏။ သော၊သည်။ အနေကဝိဟိတံ၊ များသောအပြားတို့ဖြင့် စီရင်အပ်သော။ ပုဗ္ဗေနိဝါသံ၊ ရှေးဦးနေဘူးသော ခန္ဓာအစဉ်ကို။ အနုဿရတိ၊ အစဉ်လျှောက်၍ အောက်မေ့၏။ သေယျထိဒံ၊ အဘယ်ရှေးခန္ဓာအစဉ်ကို။ (အနုဿရတိ၊ နည်း။) ဧကမ္ပိဇာတိံ၊ တဘဝကိုရင်း။ပ။ အနေကေပိ သံဝဋ္ဋဝိဝဋ္ဋကပ္ပေ၊ များသော သံဝဋ္ဋ ဝိဝဋ္ဋကပ်တို့ကိုရင်း။“အမုတြ၊ ထိုဘဝ၌။ ဧဝံနာမော၊ ဤသို့သောအမည်ရှိသည်။ ဧဝံ ဂေါတ္တော၊ ဤသို့သော အနွယ်ရှိသည်။ ဧဝံဝဏ္ဏော၊ ဤသို့သောအဆင်းရှိသည်။ ဧဝမာဟာရော၊ဤသို့သော အစာအာဟာရရှိသည်။ဧဝံ သုခ ဒုက္ခပဋိသံဝေဒီ၊ ဤသို့သော ချမ်းသာဆင်းရဲကို ခံစားလေ့ရှိသည်။ ဧဝမာယုပရိယန္တော၊ ဤသို့သော အသက်အပိုင်းအခြားရှိသည်။ အသော၊ ဖြစ်ဘူးပြီ။ သော၊ ထိုငါသည်။ တတော၊ ထိုဘဝမှ။ စုတော၊ စုတေသော်။ အမုတြ၊ ထိုဘဝ၌။ ဥဒပါဒိံ၊ ဖြစ်ပြီ။ တတြာပိ၊ ထိုဘဝ၌လည်း။ ဧဝံနာမော၊သည်။ပ။ အာသိံ၊ ပြီ။ သော၊ ထိုငါသည်။ တတော၊ ထိုဘဝမှ။ စုတော၊ သော်။ ဣဓ၊ ဤဘဝ၌။ ဥပပန္နောတိ၊ ဖြစ်ပြီ”ဟူ၍။ (အနုဿရတိ၊၏။) ဣတိ၊သို့။ သာကာရံ၊ အဆင်းစသော အခြင်းအရာနှင့်တကွသော။ သဥဒ္ဒေသံ၊ အမည်အနွယ်ဟူသော ညွှန်ပြဖွယ်နှင့်တကွသော။ အနေကဝိဟိတံ၊ သော။ ပုဗ္ဗေနိဝါသံ၊ ကို။ အနုဿရတိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧဝမ္ပိ၊ လည်း။ပ။ ဟောတိ၊ ၏။

၁၈။ သော၊သည်။ပ။သတ္တာနံ စုတူပပါတဉာဏာယ၊ သတ္တဝါတို့၏ စုတိပဋိသန္ဓေကို သိသော ဉာဏ်အကျိုးငှါ။ စိတ္တံ၊ ကို။ အဘိနိန္နာမေတိ၊ ညွတ်စေ၏။ သော၊ သည်။ ဝိသုဒ္ဓေန အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော။ အတိက္ကန္တမာနုသကေန၊ လူတို့၏ မျက်စိအမြင်ကိုလွန်သော။ ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ၊ ဒိဗ္ဗစက္ခုအဘိညာဉ်ဖြင့်။ စဝမာနေ၊ စုတေဆဲဖြစ်ကုန်သော။ ဥပပဇ္ဇမာနေ၊ ပဋိသန္ဓေနေဆဲဖြစ်ကုန်သော။ သတ္တေ၊ သတ္တဝါတို့ကို။ ပဿတိ၊ မြင်၏။ ဟီနေ၊ ယုတ်ကုန်သော။ ပဏီတေ၊ မြတ်ကုန်သော။ သတ္တေ၊ တို့ကို။ ပဿတိ။ ၏။ သုဝဏ္ဏေ၊ အဆင်းလှကုန်သော။ ဒုဗ္ဗဏ္ဏေ၊ အဆင်းမလှ

ကုန်သော။ သတ္တေ၊ တို့ကို။ ပဿတိ၊ ၏။ သုဂတေ၊ ကောင်းသောဂတိသို့ လားကုန်သော။ ဝဏ္ဏ၊ ကြွယ်ဝကုန်သော။ ဒုဂ္ဂတေ၊ မကောင်းသော ဂတိသို့ လားကုန်သော။ ဝဏ္ဏ၊ ဆင်းရဲကုန်သော။ သတ္တေ၊ တို့ကို။ ပဿတိ၊ ၏။ ယထာကမ္မူပဂေ၊ အကြင်အကြင်ကံကြောင့် ကပ်ရောက်ကုန်သော။ သတ္တေ၊ တို့ကို။ "ဘောန္တော၊ အရှင်ဖြစ်ကုန်သော။ ဣမေ သတ္တာ၊ ဤသတ္တဝါတို့သည်။ ဝတ၊ စင်စစ်။ ကာယဒုစ္စရိတေန၊ ကာယဒုစရိုက်နှင့်။ သမန္နာဂတာ၊ ပြည့်စုံကုန်၏။ ဝစီဒုစ္စရိတေန၊ ဝစီဒုစရိုက်နှင့်။ သမန္နာဂတာ၊ ကုန်၏။ မနောဒုစ္စရိတေန၊ မနောဒုစရိုက်နှင့်။ သမန္နာဂတာ၊ ကုန်၏။ အရိယာနံ၊ ဘုရားစသော အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို။ ဥပဝါဒကာ၊ စွပ်စွဲတတ်ကုန်၏။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကာ၊ ဖောက်ပြန်သော အယူရှိကုန်၏။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကမ္မသမာဒါနာ၊ ဖောက်ပြန်သောအယူဖြင့် ဆောက်တည်အပ်သော အမှုရှိကုန်၏။ တေ၊ ထိုသတ္တဝါတို့သည်။ ကာယဿ၊ ခန္ဓာကိုယ်၏။ ဘေဒါ၊ ပျက်ခြင်းကြောင့်။ ဝါ၊ ပျက်ခြင်းဟူသော။ မရဏာ၊ သေသည်မှ။ ပရံ၊ အထက်၌။ အပါယံ၊ ချမ်းသာကင်းရာဖြစ်သော။ ဝါ၊ ကောင်းမှုကင်းရာဖြစ်သော။ ဒုဂ္ဂတိံ၊ ဆင်းရဲ၏လည်းလျောင်းရာဖြစ်သော။ ဝါ၊ မကောင်းမှုကိုပြုသူတို့၏ လားရောက်ရာဖြစ်သော။ ဝိနိပါတံ၊ အလိုအာသာ ကင်းလျက် ကျရောက်ရာဖြစ်သော။ နိရယံဥပ၊ ငရဲ၌။ ပန္နာ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဝါ ပန၊ ထို့ပြင်။ ဘောန္တော၊ ကုန်သော။ ဣမေ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ကာယသုစရိတေန၊ ကာယသုစရိုက်နှင့်။ သမန္နာဂတာ၊ ကုန်၏။ ဝစီသုစရိတေန၊ ဝစီသုစရိုက်နှင့်။ သမန္နာဂတာ၊ ကုန်၏။ မနောသုစရိတေန၊ မနောသုစရိုက်နှင့်။ သမန္နာဂတာ၊ ကုန်၏။ အရိယာနံ၊ တို့ကို။ အနုပဝါဒကာ၊ မစွပ်စွဲတတ်ကုန်။ သမ္မာဒိဋ္ဌိကာ၊ မှန်ကန်သောအယူရှိကုန်၏။ သမ္မာဒိဋ္ဌိကမ္မသမာဒါနာ၊ မှန်ကန်သောအယူဖြင့် ဆောက်တည်အပ်သောအမှုရှိကုန်၏။ တေ၊ ထိုသတ္တဝါတို့သည်။ ကာယဿ၊ ၏။ ဘေဒါ၊ ကြောင့်။ ဝါ၊ သော။ မရဏာ၊ မှ။ ပရံ၊ ၌။ သုဂတိံ၊ ချမ်းသာ၏လည်းလျောင်းရာဖြစ်သော။ ဝါ၊ ကောင်းမှုပြုသူတို့၏ လားရောက်ရာဖြစ်သော။ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပ၊ နတ်ပြည်လောက၌။ ပန္နာတိ၊ ကုန်၏"ဟူ၍။ ပဇာနာတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ပ။ ပဇာနာတိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧဝမ္ပိ၊ လည်း။ပ။ ဟောတိ၊ ၏။

၁၉။ သော၊ သည်။ပ။ အာသဝါနံ ခယဉာဏာယ၊ အာသဝတရားတို့၏ ကုန်ရာကို သိသော ဉာဏ်အကျိုးငှါ။ စိတ္တံ၊ ကို။ အဘိနိန္နာမေတိ၊ ၏။ သော၊ သည်။ ဣဒံ၊ ဤတေဘူမက တရား အပေါင်းသည်။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ယထာဘူတံ၊ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ။ ပဇာနာတိ၊ အပြားအားဖြင့်သိ၏။ အယံ၊ ဤလောဘသည်။ ဒုက္ခသမုဒယော၊ ဆင်းရဲအပေါင်း၏အကြောင်း တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ယထာဘူတံ၊ စွာ။ ပဇာနာတိ၊ ၏။ အယံ ဤနိဗ္ဗာန်သည်။ ဒုက္ခနိရောဓော၊ ဆင်းရဲအပေါင်း၏ချုပ်ရာတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ယထာဘူတံ၊ စွာ။ ပဇာနာတိ၊ ၏။ အယံ၊ ဤသမ္မာဒိဋ္ဌိစသည်သည်။ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီပဋိပဒါ၊ ဆင်းရဲတကာတို့၏ချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်းအကျင့်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ယထာဘူတံ၊ စွာ။ ပဇာနာတိ၊ ၏။ ဣမေ၊ ဤလောဘ ဒိဋ္ဌိမောဟတို့သည်။ အာသဝါ၊ ယိုစီးတတ်သော အာသဝတို့တည်း။ပ။ အယံ၊ ဤလောဘသည်။ အာသဝသမုဒယော၊ အာသဝတို့၏အကြောင်းတည်း။ပ။ အယံ၊ ဤနိဗ္ဗာန်သည်။ အာသဝနိရောဓော၊ အာသဝတို့၏ချုပ်ရာတည်း။ပ။ အယံ၊ ဤသမ္မာဒိဋ္ဌိစသည်သည်။ အာသဝနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ၊ အာသဝတို့၏ချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ရောက်ကြောင်းအကျင့်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ယထာဘူတံ၊ စွာ။ ပဇာနာတိ၊ ၏။ ဧဝံ၊ သို့။ ဇာနတော၊ သိသော။ ဧဝံ၊ သို့။ ပဿတော၊ မြင်သော။

တဿ၊ ထိုရဟန်း၏။ စိတ္တံ၊ သည်။ ကာမာသဝါပိ၊ ကာမာသဝမှလည်း။ ဝိမုစ္စတိ၊ လွတ်၏။ပ။
အဝိဇ္ဇာသဝါပိ၊ မှလည်း။ ဝိမုစ္စတိ၊ ၏။ ဝိမုတ္တသ္မိံ၊ ကိလေသာအာသဝတို့မှလွတ်ပြီးသော်။
(မေ၊ ငါ၏။ စိတ္တံ၊ သည်။)ဝိမုတ္တံ၊ ကိလေသာအာသဝဘို့မှလွတ်ပြီ။ ဣတိ၊ ဉာဏံ၊ ဤသို့သိသော
ဉာဏ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဇာတိ၊ ပဋိသန္ဓေသည်။ ခီဏာ၊ ကုန်ပြီ။ ဗြဟ္မစရိယံ၊ မဂ်ဟူသော
မြတ်သောအကျင့်ကို။ ဝုသိတံ၊ ကျင့်သုံးအပ်ပြီ။ ကရဏီယံ၊ ပြုဘွယ်ကိစ္စကို။ ကတံ၊ ပြုအပ်ပြီ။
ဣတ္ထတ္တာယ၊ ဤတဆယ့်ခြောက်ပါးသော မဂ်ကိစ္စအလို့ငှါ။ အပရံ၊တပါးသောကျင့်ဘွယ်ကိစ္စသည်။
နတ္ထိ၊ မရှိ'ဟူ၍။ (ဣတ္ထတ္တာယ၊ ဤဘဝမှ။ အပရံ၊ တပါးသောဘဝသည်။ န ဣတိ၊မရှိဟူ၍။)
ပဇာနာတိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝေမ္ပိ၊ လည်း။ပ။ဟောတိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တထာဂတာ၊
တို့သည်။ ဧဝံဝါဒီ၊ ဤသို့ဆိုသောအယူဝါဒရှိကုန်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧဝံဝါဒီနံ၊ ဤသို့သောအယူ
ဝါဒရှိကုန်သော။ တထာဂတာနံ၊ တို့၏။ ဒသ၊ ဆယ်ပါးကုန်သော။ သဟဓမ္မိကာ၊ အကြောင်း
နှင့်တကွဖြစ်ကုန်သော တရားဘို့သည်။ပါသံသံဌာနံ၊ ချီးမွမ်းထိုက်သော အကြောင်းသို့[၁]။အာဂစ္ဆန္တိ၊
ရောက်ကုန်၏။

၂၀။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ပ။ သစေ ပဋိသံဝေဒေန္တိ၊ ကုန်အံ့။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တထာဂတော၊
သည်။ အဒ္ဓါ၊ စင်စစ်။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေးဘဝ၌။ သုကတကမ္မကာရီ၊ ကောင်းစွာပြုအပ်သောအမှုကို
ပြုတော်မူလေ့ရှိ၏။ ယံ၊ ယင်းအကြောင်းကြောင့်။ ဧတရဟိ၊ ယခုအခါ၌။ ဧဝရူပါ၊ ဤသို့
သဘောရှိကုန်သော။ အနာသဝါ၊ အာသဝမရှိကုန်သော။ သုခါဝေဒနာ၊ ချမ်းသာဝေဒနာတို့ကို။
ဝေဒေတိ၊ ခံစားတော်မူရ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ပ။သစေ ပဋိသံဝေဒေန္တိ၊ ကုန်အံ့။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။
တထာဂတော၊ ကို။ အဒ္ဓါ၊ စင်စစ်။ ဘဒ္ဒကေန၊ ကောင်းသော။ ဣဿရေန၊ အစိုးရသူသည်။
နိမ္မိတော၊ ဖန်ဆင်းအပ်၏။ ယံ၊ ကြောင့်။ပ။ဝေဒေတိ၊ ၏။

　　(ပ) ကလျာဏသင်္ဂတိကော၊ ကောင်းသောသူဘို့နှင့် ပေါင်းဆုံခြင်းရှိတော်မူ၏။
　　(ပ) ကလျာဏာဘိဇာတိကော၊ ကောင်းသောဇာတ်ရှိတော်မူ၏။
　　(ပ) ကလျာဏာဒိဋ္ဌဓမ္မပက္ကမော၊ ကောင်းသော မျက်မှောက်သောကိုယ်၏ အဖြစ်၌
လုံ့လရှိတော်မူ၏။ပ။ ဝေဒေတိ၊ ၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ပုဗ္ဗေကတဟေတု၊ ကြောင့်။ သုခဒုက္ခံ၊ ကို။ သစေ ပဋိ-
သံဝေဒေန္တိ၊ ကုန်အံ့။ တထာဂတော၊ သည်။ ပါသံသော၊ ချီးကျူးခြင်းကို ခံထိုက်တော်မူပေ၏။
(ပသံသံ အရဟတိ၊ ပြု)။သတ္တာ၊ တို့သည်။ပ။ နောစေ ပဋိသံဝေဒေန္တိ၊ ကုန်အံ့။ တထာဂတော၊
သည်။ ပါသံသော၊ ၏။ (နောက်ဝါကျများ၌လည်း နည်းတူပေးလေ။)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တထာဂတာ၊ ဘုရားရှင်ဘို့သည်။ ဧဝံဝါဒီ၊ ဤသို့ဟောတော်မူလေ့ရှိတော်မူ
ကုန်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧဝံဝါဒီနံ၊ ကုန်သော။ တထာဂတာနံ၊ တို့၏(အထံသို့)။ ဒသ၊ ကုန်

၁။ အပိုဒ် ဂ ၌ ဂါရယှံဌာနံ-ရှိသကဲ့သို့ ဤ၌လည်း ပါသံသံ ဌာနံ-ဟုရှိသင့်၏။ သို့မှ ရှေ့နောက်ညီညွတ်သည်။
စာပိုဒ် ဂ အဋ္ဌကထာဝယ် ဝါဒါနုပတ္တာ ဂါရယှာဋ္ဌာနာ‌တိ ပါဌော-ဟု ပါဌ်နက္တိရဖွင့်သောကြောင့်“ဝါဒါနုပတ္တာ၊ဝါဒသို့
အစဉ်ကျရောက်ကုန်သော။ ဂါရယှာဋ္ဌာနာ၊ ကဲ့ရဲ့ထိုက်သောအကြောင်းတို့သည်။ အာဂစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏”ဟူ၍ပေး။
ဤ၌လည်း “သဟဓမ္မိကာ၊ ကုန်သော။ ပါသံသဋ္ဌာနာ၊ ချီးမွမ်းထိုက်သောအကြောင်းတို့သည်။ အာဂစ္ဆန္တိ၊
ကုန်၏”ဟူ၍ပေး။

သော။ဣမေ သဟာမ္ဗိကာ၊ တို့သည်။ ပါသံသံ ဌာနံ၊ သို့။ အာဂစ္ဆန္တိ၊ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဓော၊ ကို။ အဝေါစ၊ ဟောတော်မူပြီ။ (သုတ်အစပြန်သတ်။)

ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဣဒံ၊ ဤတရားစကားကို။ အဝေါစ၊ပြီ။ တေ ဘိက္ခူ၊ ထိုရဟန်းတို့သည်။ အတ္တမနာ၊ နှစ်သက်သော စိတ်ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ ဘာသိတံ၊ တရားစကားကို။ အဘိနန္ဒုံ၊ အလွန်နှစ်သက်ကုန်ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ သုတံ၊ ပြီ။

ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာသော။ ဒေဝဒဟသုတ္တံ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီ။

၂-ပဉ္စတ္တယသုတ်

၂၁။ (ဇေ့ မေ သုတံ။ပ။ ပစ္စဿောသုံ၊ ပေးမြဲ။) ဘဂဝါ၊ သည်— (၃၃ ပိုဒ်အဆုံး အနုပါဒါ-ဝိမောက္ခောတိ-၌ အာကာရ ဆုံးသည်)။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အပရန္တကပ္ပိကာ၊ နောက်အဘို့ကို ကြံဆ၍ ယူကုန်သော။ အပရန္တာနုဒိဋ္ဌိနော၊ နောက်အဘို့သို့ အစဉ်လိုက်သောအယူရှိကုန်သော။ ဧကေ၊ အချို့ကုန်သော။ သမဏဗြာဟ္မဏာ၊ ရဟန်းပုဏ္ဏားတို့သည်။ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ တေ၊ ထိုရဟန်းပုဏ္ဏားတို့သည်။ အပရန္တံ၊ နောက်အဘို့ကို။ အာရဗ္ဘ၊ စွဲ၍။ အနေကဝိဟိတာနိ၊ များသောအပြားတို့ဖြင့် စီရင်အပ်ကုန်သော။ အဓိဝုတ္တိပဒါနိ၊ ဒိဋ္ဌိအမည်ပညတ်ကို ပြတတ်သော ပုဒ်တို့ကို။ (ဒိဋ္ဌိတို့၏ အကြောင်းတို့ကို ဟူ၍သော်လည်းပေး)။အဘိဝဒန္တိ၊ များသောအားဖြင့် သက်ဝင်၍ ဆိုကြကုန်၏။ "အတ္တာ၊ အတ္တသည်။ သညီ၊ သညာရှိသည်။ မရဏာ၊ သေသည်မှ။ ပရံ၊ အထက်၌။ အရောဂေါ၊ ပျက်စီးခြင်းမရှိ မြဲသည်။ (ဠိကာရ)။ ဟောတီတိ၊ ၏"ဟူ၍။ ဣတ္ထံ၊ ဤသို့။ ဧကေ၊ အချို့ရဟန် ပုဏ္ဏားတို့သည်။ အဘိဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ အတ္တာ၊ အတ္တသည်။ အသညီ၊ သညာမရှိသည်။ပ။ အတ္တာ၊ အတ္တသည်၊ နေဝသညီနာသညီ၊ သညာရှိသည်မဟုတ် သညာမရှိသည် မဟုတ်သည်။ပ။ အဘိဝဒန္တိ၊ ကုန်၏၊ သတော ဝါ ပန၊ ထင်ရှားရှိသည်သည်းဖြစ်သော။သတ္တဿ၊ သတ္တဝါ၏။ ဥစ္ဆေဒံ၊ ပြတ်ခြင်းကို။ ဝိနာသံ၊ အထူးပျက်စီးခြင်းကို။ ဝိဘဝံ၊ ဘဝမှ ကင်းခြင်းကို။ ပညပေန္တိ၊ ပညပ်ကြကုန်၏။ ဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာနံ ဝါ ပန၊ မျက်မှောက်သော ကိုယ်၏အဖြစ်၌ ငြိမ်းအေးခြင်းကိုလည်း။ ဧကေ၊ တို့သည်။ အဘိဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ သန္တံ ဝါ၊ထင်ရှားရှိသည်လည်း ဖြစ်သော။ အတ္တာနံ၊ အတ္တကို။ မရဏာ၊ မှ။ပရံ၊ ၌။ အရောဂံ၊ ပျက်စီးခြင်းမရှိ မြဲ၏ဟူ၍။ ပညပေန္တိ၊ ကုန်၏။ သတော ဝါ ပန၊ သော။ သတ္တဿ၊ ၏။ ဥစ္ဆေဒံ၊ ကို။ ဝိနာသံ၊ ကို။ ဝိဘဝံ၊ ကို။ ပညပေန္တိ၊ ကုန်၏။ ဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာနံ ဝါ ပန၊ ကိုလည်း။ ဧကေ၊ တို့သည်။ အဘိဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမာနိ၊ ဤဒိဋ္ဌိအမည်ပညတ်ကို ပြတတ်သော ပုဒ်တို့သည်။ ပဉ္စ၊ ငါးမျိုးတို့သည်။ ဟုတွာ၊ ဖြစ်ကုန်၍။ တီဏိ၊ သုံးမျိုးတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တီဏိ၊ တို့သည်။ ဟုတွာ၊ ကုန်၍။ ပဉ္စ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ အယံ၊ ဤကား။ ပဉ္စတ္တယဿ၊ ပဉ္စတ္တယသုတ်၏။ ဥဒ္ဒေသော၊ အကျဉ်းမာတိကာတည်း။

၂၂။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တတြ၊ ထိုတဆယ့်ခြောက်ပါးသော သညီဝါဒတို့၌။ ယေ တေ သမဏ-ဗြာဟ္မဏာ၊ တို့သည်။ အတ္တာနံ၊ ကို။ သညိံ၊ သညာရှိ၏ဟူ၍။ မရဏာ၊ မှ။ ပရံ၊ ၌။ အရောဂံ၊ ပျက်စီးခြင်း မရှိဟူ၍။ ပညပေန္တိ၊ ကုန်၏။ တေ ဘောန္တော သမဏဗြာဟ္မဏာ၊ ထိုအရှင်ရဟန်း ပုဏ္ဏားတို့သည်။ သညိံ၊ သော။ မရဏာ၊ မှ။ ပရံ၊ ၌။ အရောဂံ၊ သော။ အတ္တာနံ၊ ကို။ ရူပိံ

ဝါ၊ ရုပ်ဟူ၍လည်း။ ပညပေန္တိ၊ ကုန်၏။ တေ ဘောန္တော သမဏဗြာဟ္မဏာ၊ တို့သည်။ သညိံ၊ သော။ မရဏာ၊ မှ။ ပရံ၊ ၌။ အရောဂံ၊ သော။ အတ္တာနံ၊ ကို။ အရူပိံ ဝါ၊ နာမ်ဟူ၍လည်း။ ပညပေန္တိ၊ ကုန်၏။ပ။ ရူပိံ စ အရူပိံ စ ဝါ၊ ရုပ်နာမ်၂ပါးဟူ၍လည်း။ ပညပေန္တိ၊ ကုန်၏။ပ။ နေဝရူပိံ နာရူပိံ ဝါ၊ ရုပ်မဟုတ်နာမ်မဟုတ်ဟူ၍လည်း[၁]။ ပညပေန္တိ၊ ကုန်၏။

တေ ဘောန္တောသမဏဗြာဟ္မဏာ၊ သို့သည်။သညိံ၊ သော။ မရဏာ၊ မှ။ ပရံ၊ ၌။ အရောဂံ။ သော။ အတ္တာနံ၊ ကို။ ဧကတ္တသညိံ ဝါ၊ တူသော သဘောရှိသော သညာရှိ၏ ဟူ၍လည်း။ ပညပေန္တိ၊ ကုန်၏။ပ။ နာနတ္တသညိံဝါ၊ ထူးသော သဘောရှိသော သညာရှိ၏ ဟူ၍လည်း။ ပညပေန္တိ၊ ကုန်၏။ (အံ၊၇-၅-၁၊ ဋီကာ။ နာနတ္တသညီ၂ုဒ်အဖွင့်ကို မှီး၍ပေးသည်။) ။ပ။ ပရိတ္တ-သညိံဝါ၊နည်းသော သညာရှိ၏ဟူ၍လည်း။ (နည်းသောသညာဟူသည် အဝစိုတသညာတည်း။) ။ပ။ အပ္ပမာဏသညိံ ဝါ၊ အတိုင်းအရှည် မရှိသော သညာရှိ၏ဟူ၍လည်း။ (အတိုင်းအရှည် မရှိသော သညာဟူသည် ဝစိုတသညာတည်း)။ ပညပေန္တိ၊ ကုန်၏။

တေံ ဝါ ပန၊ ဤသညာသတ္တကကို။ ဥပါတိဝတ္တတံ၊ လွန်မြောက်ကုန်သော။ ဧကေသံ၊ အချို့ကုန်သော ရဟန်းပုံဏာဘေးတို့တွင်။ ဧကေ၊ အချို့ ရဟန်းပုံဏာဘေးတို့သည်။ ဝိညာဏ ကသိဏံ၊ ဝိညာဏကသိုဏ်းကို။ အပ္ပမာဏံ၊ အတိုင်းအရှည်မရှိဟူ၍။ အာနေဉ္ဇံ၊ တုန်သှုပ်ခြင်းမရှိဟူ၍။ အဘိ-ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တထာဂတော၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ တယိဒံ၊ ထို ဒိဋ္ဌိ, ဒိဋ္ဌိ အကြောင်း, ဒိဋ္ဌိအာရုံကို။ အဘိဇာနာတိ၊ ထူးသောညာဏ်ဖြင့်သိ၏။ပ။ ယဒိ ရူပသညာနံ၊ ရူပသညာတို့တွင်သော်ငြင်း။ ယဒိ အရူပသညာနံ၊ အရူပသညာတို့ဘွင်သော်ငြင်း။ (အာကာသာနဉ္စာ-ယတနသညာ,ဝိညာဏဉ္စာယတနသညာ ၂ပါးကိုသာယူ)။ယဒိဧကတ္တသညာနံ၊ဧကတ္တသညာတို့ဘွင် သော်ငြင်း။ ယဒိ နာနတ္တ သညာနံ၊ နာနတ္တ သညာတို့ဘွင်သော်ငြင်း[၂]။ ဘောသံ သညာနံ၊ ထိုသညာ တို့တွင်။ ယာ ဝါ ပန၊ အကြင်သညာကို။ ပရိသုဒ္ဓါ စင်ကြယ်၏ဟူ၍။ ပရမာ၊ လွန်ကဲဆုံးဟူ၍။

၁။ ကရဇရုပ်သည် သိတုဏှာဒိ၏အစွမ်းကြောင့် ဖောက်ပြန်သည်။ ကသိုဏ်းရုပ်သည် ဝစိုတာ ဝစိုတ-ကာလ၏ အစွမ်းဖြင့် ဖောက်ပြန်သော သဘော သက်ရောက်သည်။ ထိုရုပ် ၂-မျိုးလုံးကို ရုပ္ပနသီလောတိ ရူပီ ဟူသော တဿီလတ္ထဝိဂ္ဂဟအရ မုချတ္ထအားဖြင့် ရူပီ-ဟု ဆိုအပ်၏။ ဤအလို ကရဇကသိဏရုပ် ၂-မျိုးလုံး ကို အတ္တဟု ဧကေ သမဏဗြာဟ္မဏတို့က ပညတ်ကြသည်ဟု ဆိုလိုသည်။ ရူပံ အတ္တတော သမနုပဿတိ ဟူသော ပါဠိတော်စကားနှင့် တသားတည်းဟူလို။

တနည်း ရူပံ အဿ အတ္ထိတိ ရူပီ၊ရုပ္ပနံ ဝါ ရုပ္ပနသဘာဝေါ ရူပံ၊ တံ ဧတဿ အတ္ထိဘိ ရူပီ-ဟု အဿတ္ထိ ပြုလုပ်၏။ ဤနည်း၌ အဿ ဧတဿ အရနှင့်ရူပံ အရသည်တူ၏။ သို့သော် သိလာပုတ္တကဿ သရီရံ-ကဲ့သို့ အဿ ဧတဿ ကိုသာမိ,ရူပံ-ကို သံအဖြစ်ဖြင့် ကြံ၍ အဘေဒူပစာရတ္ထအားဖြင့်ဆိုအပ်၏။ ဤနည်းအလို အတ္တကို ကရဇကသိဏ ရုပ်ရှိ၏ဟု ဧကေသမဏဗြာဟ္မဏတို့က ပညတ်ကုန်၏ဟုဆိုလိုသည်။ ရူပဝန္တံ ဝါ အတ္တာနံ သမနုပဿတ-ဟူသော ပါဠိတော် စကားနှင့် တသားတည်းဟူလို။

အရူပိံ-ပုဒ်၌ အထက်ပါ ၃-ဝိကပ်ပြုလုပ်အပ်သော ရူပီပုဒ်ကို နပဋိသေဓနှင့် န+ရူပီ=အရူပီဟု တွဲရုံသာ ထူးသည်၊ အရူပီအရ အရူပ သမာပတ္တိနိမိတ်နှင့် သညာက္ခန္ဓာမှတပါး ကျန်စေတသိက်ခန္ဓာ ၃-ပါးကိုကောက်၊ အရူပသမာပတ္တိနိမိတ်ကို အတ္တဟူ၍ငြင်း ကျန်စေတသိက်ခန္ဓာ ၃-ပါးကို အတ္တဟူ၍ငြင်း ဧကေ သမဏဗြာဟ္မဏတို့ ပညတ်ကုန်၏ဟူလို။

၂။ မ-၁၊ အပိုဒ် ၇၀၊ ယဒိ နီလကာယာတိ နီလကာယ ဝါ နိလကာဒ္ဓာယဝါတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ-ဟု ယဒိ-ကို ဝိကပ္ပနတ္ထ ဝါကျဖြင့် ဖွင့်ပြသည်ကို မှီး၍ ဤ၌ ယဒိသဒ္ဒါကို ဝိကပ္ပနတ္ထ ကြံသည်။

အဂ္ဂါ၊အမြတ်ဆုံးဟူ၍။ အနုတ္တရိယာ၊ အတုမရှိဟူ၍။ အက္ခာယတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ဧကေ၊ တို့သည်။ နတ္ထိ ကိဉ္စိတိ၊ နတ္ထိ ကိဉ္စိ-ဟူ၍ ပွါးအပ်သော။ ယံ အာကိဉ္စညာယတနံ၊ အကြင်အာကိဉ္စညာယတနကို။ အပ္ပမာဏံ၊ ဟူ၍။ အာနေဉ္ဇံ၊ ဟူ၍။အဘိဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တယိဒံ၊ ထိုအလုံးစုံသောသညာသည်။(ယာသညာ ယံ အာကိဉ္စညာယတနံ-နှစ်မျိုးလုံးကိုစွဲသည်။) သင်္ခတံ၊အကြောင်းတရားတို့သည် ပေါင်းဆုံပြုပြင်အပ်သည်ဖြစ်၍။ ဩဠာရိကံ၊ရုန့်ရင်း၏။ သင်္ခါရာနံ၊သင်္ခါရတရားတို့၏။ နိရောဓော၊ ချုပ်ရာနိဗ္ဗာန်သည်။ အတ္ထိ ခေါ ပန၊ ရှိသည်သာ။ “တံ၊ ဤနိဗ္ဗာန်သည်။ အတ္ထိတိ၊ ရှိ၏”ဟူ၍။ ဝိဒိတွာ၊ သိတော်မူ၍။ တဿ၊ ထိုသင်္ခတ တရား၏။ နိဿရဏဒဿာဝီ၊ လွတ်မြောက်ရာ နိဗ္ဗာန်ကို မြင်တော်မူသော။ တထာဂတော၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ တံ၊ ထိုသင်္ခတ တရားအပေါင်းကို။ ဥပါတိဝတ္တော၊ လွန်မြောက်တော်မူပြီ။

၂၃။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တတြ၊ ထိုရှစ်ပါးသော အသညီဝါဒတို့၌။ ယေ တေ သမဏဗြာဟ္မဏာ၊ တို့သည်၊ အတ္တာနံ၊ ကို။ အသညိံ၊ သညာမရှိဟူ၍။ မရဏာ၊ မှ။ ပရံ၊ ၌။ အရောဂံ၊ ဟူ၍။ ပညပေန္တိ၊ ကုန်၏။ တေ ဘောန္တော သမဏဗြာဟ္မဏာ၊တို့သည်။ပ။ပညပေန္တိ၊ကုန်၏။ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တတြ၊ထိုရှစ်ပါးသော အသညီဝါဒတို့၌။ယေ တေ သမဏဗြာဟ္မဏာ၊တို့သည်။အတ္တာနံ၊ကို။သညိံ၊ ဟူ၍။ပ။ပညပေန္တိ၊ ကုန်၏။ တေသံ၊ ထိုရဟန်းပုဏ္ဏားတို့၏(အယူဝါဒကို)။ ဧတေ၊ ဤအသညီဝါဒီ ရဟန်းပုဏ္ဏားတို့သည်။ ပဋိက္ကောသန္တိ၊ တားမြစ်ကုန်၏။ တံ၊ ထိုသို့တားမြစ်ခြင်းသည်။ ကိဿဟေတု၊ နည်း။ သညာ၊ သညာသည်။ ရောဂေါ၊ ရောဂါတည်း။ သညာ၊ သည်။ ဂဏ္ဍော၊ အိုင်းအမာတည်း။ သညာ၊ သည်။ သလ္လံ၊ ငြောင့်တည်း။ ယဒိဒံ အသညံ၊ အကြင်သညာမရှိသော စျာန်သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဧတံ၊ ဤသညာမရှိသောစျာန်သည်။ သန္တံ၊ ငြိမ်သက်၏။ဧတံ၊သည်။ ပဏီတံ၊ မွန်မြတ်၏။ ဣတိ၊ ဤအကြောင်းကြောင့်တည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တထာဂတော၊သည်။ တယိဒံ၊ ထိုဒိဋ္ဌိ, ဒိဋ္ဌိအကြောင်း, ဒိဋ္ဌိအာရုံကို။ အဘိဇာနာတိ၊ ၏။ပ။ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယောဟိ ကောစိ၊ အကြင်တစုံတယောက်သော။ သမဏော ဝါ၊ ရဟန်းသည်သော်ရင်း။ ဗြာဟ္မဏော ဝါ၊ ပုဏ္ဏားသည်သော်ရင်း။ “ရူပါ၊ ရူပက္ခန္ဓာမှ။ အညတြ၊ ကင်း၍။ ဝေဒနာယ၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓာမှ။ အညတြ၊ ၍။ သညာယ၊ သညာက္ခန္ဓာမှ၊ အညတြ၊ ၍။ သင်္ခါရေဟိ၊သင်္ခါရက္ခန္ဓာတို့မှ။အညတြ၊ ၍။ ဝိညာဏဿ၊ ဝိညာဏ်၏။ အာဂတိံ ဝါ၊ လာခြင်းကိုရင်း။ (လာသကဲ့သို့ဖြစ်သည်ဟူလို)။ ဂတိံ ဝါ၊ သွားခြင်းကိုရင်း။ စုတိံ ဝါ၊ ရွေ့ပြောင်းခြင်းကိုရင်း။ ဥပပတ္တိံ ဝါ၊ ကပ်ရောက်ခြင်းကိုရင်း။ ဝုဒ္ဓိံ ဝါ၊ ကြီးပွါးခြင်းကိုရင်း။ ဝိရူဠှိံ ဝါ၊ စည်ပင်ခြင်းကိုရင်း။ ဝေပုလ္လံ ဝါ၊ ပြန့်ပြောခြင်းကိုရင်း။ အဟံ၊ ငါသည်။ ပညပေဿာမိတိ၊ ပညပ်အံ့”ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝဒေယျ၊ ပြောဆိုရာ၏။ ဧတံ ဌာနံ၊ ဤအကြောင်းသည်။ န ဝိဇ္ဇတိ၊ မရှိ။ တယိဒံ၊ ထိုသညာမရှိသောစျာန်သည်။ သင်္ခတံ၊ ၍။ ဩဠာရိကံ၊ ၏။ပ။ ဥပါတိဝတ္တော၊ ၏။

၂၄။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တတြ၊ ထိုရှစ်ပါးသော နေဝသညီနာသညီဝါဒတို့၌။ပ။ပညပေန္တိ၊ ကုန်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တတြ၊ တို့၌။ ယေ တေ သမဏဗြာဟ္မဏာ၊ တို့သည်။ပ။ပညပေန္တိ၊ ကုန်၏။ တေသံ၊ ထိုရဟန်းပုဏ္ဏားတို့၏(အယူဝါဒကို)။ဧတေ၊ ဤနေဝသညီ နာသညီဝါဒီ ရဟန်းပုဏ္ဏားတို့သည်။ ပဋိက္ကောသန္တိ၊ တားမြစ်ကုန်၏။ တံ၊ ထိုသို့တားမြစ်ခြင်းသည်။ ကိဿဟေတု၊ နည်း။ သညာ၊ သည်။ ရောဂေါ၊ တည်း။ပ။သလ္လံ၊ တည်း။ အသညာ၊ သညာကင်းခြင်းသည်။ သမ္မောဟော၊ တွေဝေခြင်းတည်း။ ယဒိဒံ နေဝသညာနာသညံ၊ အကြင် နေဝသညာနာသညာ

ယတနသည်။ (အဘ္ဘိ၊ ၏။) တော်၊ ထိုနေဝသညာနာသညာယတနသည်။ သန္တံ၊ ၏။ တော်၊ သည်။ ပဏီတံ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤအကြောင်းကြောင့်တည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တထာဂတော၊ သည်။ တယိဒံ၊ ထိုဒိဋ္ဌိ, ဒိဋ္ဌိအကြောင်း, ဒိဋ္ဌိအာရုံကို။ အဘိဇာနာတိ၊ ၏။ ယေခေါ တေ ဘောန္တော သမဏဗြာဟ္မဏာ၊ တို့သည်။ပ။ပညပေန္တိ၊ ကုန်၏။ တေ ဘောန္တော သမဏဗြာဟ္မဏာ၊ တို့သည်။ပ။ပညပေန္တိ၊ ကုန်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကေစိ၊ အချို့ကုန်သော။ ယေ သမဏာ ဝါ၊ အကြင်ရဟန်းတို့သည်ငှင်း။ ယေ ဗြာဟ္မဏာ ဝါ၊ အကြင်ပုဏ္ဏားတို့သည်ငှင်း။ ဒိဋ္ဌသုတမုတဝိညာ-တဗ္ဗသင်္ခါရမတ္တေန၊ မြင်အပ်,ကြားအပ်,တွေ့အပ်သောအာရုံကို သိကာမျှ,(ပဥ္စဝိညာဉ်ဖြစ်ကာမျှ) သြဠာရိကသင်္ခါရ(အာကိဥ္စညာယတနအဆုံးရှိသော သမာပတ်)ဖြစ်ကာမျှဖြင့်။ တေသံ အာယတ-နသာ၊ဤနေဝသညာနာသညာယတန၏။ ဥပသမ္ပဒံ၊ပြည့်စုံခြင်းကို။ပညပေန္တိ၊ကုန်၏။ ဘိက္ခဝေ၊တို့။ တေသံ၊ ထိုရဟန်းပုဏ္ဏားတို့၏။ တော်၊ ဤမြင်အပ်,ကြားအပ်,တွေ့အပ်သော အာရုံကိုသိကာမျှ သြဠာရိကသင်္ခါရ ဖြစ်ကာမျှကို။ တေသ အာယတနဿ၊ ဤနေဝသညာ နာသညာယတန၏။ ဥပသမ္ပဒါယ၊ ပြည့်စုံခြင်း၏။ ဗျသနံ ဟိ၊ ပျက်စီးကြောင်းဟူ၍သာ။ အက္ခာယတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တော် အာယတနံ၊ ဤနေဝသညာနာသညာယတနကို။ သင်္ခါရသမာပတ္တိပတ္တဗ္ဗံ၊ သြဠာရိကသင်္ခါရဖြစ်ကာမျှဖြင့် ရအပ်၏ဟူ၍။ န အက္ခာယတိ၊ မဆိုအပ်။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တော် အာယတနံ၊ ကို။ သင်္ခါရာဝသေသသမာပတ္တိပတ္တဗ္ဗံ၊ သြဠာရိကသင်္ခါရမှကြွင်းသော သုခုမသင်္ခါရဖြစ်ခြင်းဖြင့် ရအပ်၏ဟူ၍။ အက္ခာယတိ၊ အပ်၏။ တယိဒံ၊ ထိုနေဝသညာနာသညာ-ယတနသည်။ သင်္ခတံ၊ ၍။ သြဠာရိကံ၊ ၏။ပ။ဥပါတိဝတ္တော၊ ၏။

၂၅။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တတြ၊ ထိုခုနစ်ပါးသောဥစ္ဆေဒဝါဒတို့၌။ ယေ တေ သမဏဗြာဟ္မဏာ၊ တို့သည်။ပ။ပညပေန္တိ၊ ကုန်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တတြ၊ တို့၌။ ယေ တေ သမဏဗြာဟ္မဏာ၊ တို့သည်။ပ။ပညပေန္တိ၊ ကုန်၏။ တေသံ၊ ထိုရဟန်းပုဏ္ဏားတို့၏(အယူဝါဒကို)။ တော၊ထိုဥစ္ဆေဒဝါဒီရဟန်းပုဏ္ဏားတို့သည်။ ပဋိက္ကောသန္တိ၊ ကုန်၏။ (ပဌမ-ယေတေ သမဏဗြာဟ္မဏာ-ဟူသော အနိယမ၏ နိယမကား တေ-တည်း။ ဒုတိယ ယေ တေ သမဏဗြာဟ္မဏာဟူသော အနိယမ၏နိယမကား တေသံ-တည်း။)ယေပိ တေ ဘောန္တော သမဏဗြာဟ္မဏာ၊တို့သည်လည်း။ပ။ပညပေန္တိ၊ကုန်၏။ပ။ ပဋိက္ကောသန္တိ၊ ကုန်၏။ တံ၊ သည်။ကိဿဟေတု၊ နည်း။ သဗ္ဗေပိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဣမေ ဘောန္တော သမဏဗြာဟ္မဏာ၊ ဤအရှင်ရဟန်းပုဏ္ဏားတို့သည်။ ဥဒ္ဓံ၊ အထက်သံသရာကို။ သရံ၊ အောက်မေ့ကြကုန်လျက်။ "ပေစ္စ၊ တမလွန်ဘဝ၌။ ဣတိ ဘဝိဿာမ၊ ဤသို့ ဖြစ်ကုန်အံ့။ ပေစ္စ၊ ၌။ ဣတိ ဘဝိဿာမာတိ၊ ကုန်အံ့"ဟူ၍။ အာသတ္တိံယေဝ၊ ကပ်ငြိတောင့်တမှုကိုသာလျှင်။ အဘိဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်တည်း။ ဝါဏိဇူပမာယ၊ကုန်သွယ်ခြင်းငှါ။ ဂစ္ဆတော၊ သွားသော။ ဝါဏိဇဿ၊ ကုန်သည်၏။ "မေ၊ ငါ၏။ ဣတော၊ ဤအရင်းအနှီးမှ။ဣဒံ၊ဤအမြတ်အစွန်းသည်။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။ ဣမိနာ၊ ဤအရင်းအနှီးဖြင့်။ ဣဒံ၊ ဤအမြတ်အစွန်းကို။ လစ္ဆာမိတိ၊ ရအံ့"ဟူသော။ ဧဝံ၊ ဤအကြံသည်။ ဟောတိ သေယျထာပိနာမ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့။ ဧဝမေဝ၊ သာလျှင်။ ဣမေ ဘောန္တော သမဏဗြာဟ္မဏာ၊ တို့သည်။ "ပေစ္စ၊ ၌။ ဣတိ ဘဝိဿာမ၊ ကုန်အံ့။ ပေစ္စ၊ ၌။ ဣတိ ဘဝိဿာမာတိ၊ ကုန်အံ့"ဟူ၍။ ဝါဏိဇူပမာ မညေ၊ ကုန်သည်လျှင် ဥပမာရှိကုန်သကဲ့သို့။ ပဋိဘန္တိ၊ (ငါဘုရား၌) ထင်လာကုန်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တထာဂတော၊ သည်။ တယိဒံ၊ ထိုဒိဋ္ဌိ,ဒိဋ္ဌိအကြောင်း,ဒိဋ္ဌိအာရုံကို။ အဘိဇာနာတိ၊ ၏။ ယေ ခေါ တေ ဘောန္တော သမဏ-ဗြာဟ္မဏာ၊ တို့သည်။ပ။ ပညပေန္တိ၊ ကုန်၏။ တေ၊ တို့သည်။ သက္ကာယဘယာ၊ သက္ကာယ

(ပရမတ္ထအားဖြင့် ထင်ရှားသော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာအပေါင်း)မှ ကြောက်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ သက္ကာယ-ပရိဇေဂုစ္ဆာ၊ သက္ကာယကို စက်ဆုပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ သက္ကာယညေဝ၊ သက္ကာယသို့သာလျှင်။ အနုပရိဓာဝန္တိ၊ အဖန်ဖန် ပြေးဝင်ကုန်၏။ အနုပရိဝတ္တန္တိ၊ အဖန်ဖန် လည်ကုန်၏။ ဂဒ္ဒုလဗဒ္ဓေါ၊ တောက်ဖြင့် ဖွဲ့ချီအပ်သော။ သာ၊ ခွေးသည်။ ဒဠှေ၊ မြဲမြံသော။ ထမ္ဘေ ဝါ၊ တိုင်၌ရင်း။ ခိလေ ဝါ၊ ငုတ်၌ရင်း။ ဥပနိဗဒ္ဓေါ၊ ကပ်၍ဖွဲ့ချီအပ်သည်ရှိသော်။ တမေဝ ထမ္ဘံ ဝါ၊ ထိုတိုင်သို့ရင်း။ တမေဝ ခိလံ ဝါ၊ ထိုငုတ်သို့ရင်း။ အနုပရိဓာဝတိ သေယျထာပိ နာမ၊ အဖန်ဖန် ပြေးနေသကဲ့သို့။ အနုပရိဝတ္တတိသေယျထာပိနာမ၊ အဖန်ဖန် လည်သကဲ့သို့။ ဧဝမေဝ၊ သာလျှင်၊ ပ။ အနုပရိဓာဝန္တိ၊ ကုန်၏။ တယိဒံ၊ ထိုဥစ္စာဒဝါဒသည်။ သခ်တံ၊ ၍။ ဩဠာရိကံ၊ ၏။ပ။ ဥပါတိဝတ္တော၊ ၏။

၂၆။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အပရန္တကပ္ပိကာ၊ ကုန်သော။ အပရန္တာနုဒိဋ္ဌိနော၊ ကုန်သော။ ကေစိ၊ ကုန်သော။ ယေ သမဏာ ဝါ၊ တို့သည်ရင်း။ပ။ အဘိဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ သဗ္ဗေ၊ အလုံးစုံကုန်သော။ တေ၊ ထိုရဟန်းပုဏ္ဏားတို့သည်။ ဣမာနေဝ ပဉ္စာယတနာနိ၊ ဤငါးပါးသော အကြောင်းတို့ကိုသာလျှင်။ အဘိဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ဧတေသံ ဝါ၊ ဤငါးပါးသောအကြောင်းတို့တွင်လည်း။ အညတရံ၊ တပါးပါးသောအကြောင်းကို။ အဘိဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။

၂၇။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပုဗ္ဗန္တကပ္ပိကာ၊ ရှေးအဘို့တို့ကို ကြံဆ၍ယူကုန်သော။ ပုဗ္ဗန္တာနုဒိဋ္ဌိနော၊ ရှေးအဘို့ကို အစဉ်လိုက်သော အယူရှိကုန်သော။ ဧကေ၊ အချို့ကုန်သော။ သမဏဗြာဟ္မဏာ၊ တို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ တေ၊ ထိုရဟန်းပုဏ္ဏားတို့သည်။ ပုဗ္ဗန္တံ၊ ရှေးအဘို့ကို။ အာရဗ္ဘ၊ စွဲ၍။ အနေကဝိဟိတာနိ၊ များသောအပြားတို့ဖြင့် စီရင်အပ်ကုန်သော။ အဓိဝုတ္တိပဒါနိ၊ ဒိဋ္ဌိအမည်ကို ပြတတ်သောပုဒ်တို့ကို။ အဘိဝဒန္တိ၊ များသောအားဖြင့် သက်ဝင်၍ ပြောဆိုကုန်၏။ “အတ္တာ စ၊ အတ္တသည်ရင်း။ လောကော စ၊ လောကသည်ရင်း။ သဿတော၊ မြဲ၏။ ဣဒမေဝ၊ ဤအယူသည်သာလျှင်။ သစ္စံ၊ မှန်၏။ အညံ၊ တပါးသောအယူသည်။ မောဃန္တိ၊ အချည်းနှီးတည်း”ဟူ၍။ ဣတ္ထံ၊ သို့။ ဧကေ၊ တို့သည်။ အဘိဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။အတ္တာ စ၊ သည်ရင်း။ လောကော စ၊ သည်ရင်း။ အသဿတော၊ မမြဲ။ပ။ သဿတော စ အသဿတော စ၊ မြဲလည်းမြဲ မမြဲလည်း မမြဲ။ပ။ နေဝ သဿတော နာသဿတော၊ မြဲလည်း မဟုတ် မမြဲလည်း မဟုတ်။ပ။

အတ္တာ စ၊ သည်ရင်း။ လောကော စ၊ သည်ရင်း။ အန္တဝါ၊ အပိုင်းအခြားရှိ၏။ပ။ အနန္တဝါ၊ အပိုင်းအခြား မရှိ။ပ။ အန္တဝါ စ အနန္တဝါ စ၊ အပိုင်းအခြားလည်းရှိ အပိုင်းအခြားလည်း မရှိ။ပ။ နေဝန္တဝါ နာနန္တဝါ၊ အပိုင်းအခြားရှိသည်လည်းမဟုတ် အပိုင်းအခြား မရှိသည်လည်း မဟုတ်။ပ။

အတ္တာ စ၊ သည်ရင်း။ လောကော စ၊ သည်ရင်း။ ဧကတ္တသညီ၊ တူသောသဘောရှိသော သညာရှိ၏။ပ။ နာနတ္တသညီ၊ ထူးသောသဘောရှိသော သညာရှိ၏။ပ။

အတ္တာ စ၊ သည်ရင်း။ လောကော စ၊ သည်ရင်း။ ပရိတ္တသညီ၊ နည်းသော သညာရှိ၏။ပ။ အပ္ပမာဏသညီ၊ အတိုင်းအရှည်မရှိသော သညာရှိ၏။ပ။

အတ္တာ စ၊ သည်ရင်း။ လောကော စ၊ သည်ရင်း။ ဧကန္တသုခီ၊ စင်စစ် ချမ်းသာရှိ၏။ပ။ ဧကန္တဒုက္ခီ၊ စင်စစ်ဆင်းရဲရှိ၏။ပ။ သုခဒုက္ခီ၊ ချမ်းသာဆင်းရဲရှိ၏။ “အတ္တာ စ၊ သည်ရင်း။ လောကော စ၊ သည်ရင်း။ အဒုက္ခမသုခီ၊ ဆင်းရဲလည်းမဟုတ် ချမ်းသာလည်း မဟုတ်သော

(ဥပေက္ခာ)ဝေဒနာ ရှိ၏။ ဣဒမေဝ၊ သည်သာလျှင်။ သစ္စံ၊၏။ အညံ၊ သည်။ မောဃန္တိ၊တည်း” ဟူ၍။ ဣတ္ထံ၊ သို့။ ဧကေ၊ တို့သည်။ အဘိဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။

၂၈။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တတြ၊ ထိုတို့၌။ ယေ တေ သမဏဗြာဟ္မဏာ၊ တို့သည်။ “အတ္တာ စ၊ သည်ရင်း။ လောကော စ၊ သည်ရင်း။ပ။ မောဃန္တိ၊ တည်း”ဟူ၍။ ဧဝံ ဝါဒိနော၊ ဤသို့ ဆိုလေ့ရှိကုန်၏။ဧဝံဒိဋ္ဌိနော၊ဤသို့အယူရှိကုန်၏။တေသံ၊ထိုရဟန်းပုဏ္ဏားတို့၏။ (ပစ္စတ္တံယေဝ ဉာဏံ၌စပ်။) သဒ္ဓါယ၊ ယုံကြည်ခြင်းမှ။ အညတြေဝ၊ ကင်း၍သာလျှင်။ ရုစိယာ၊နှစ်သက်ခြင်းမှ။ အညတြေဝ၊ ကင်း၍သာလျှင်။ (ပုဒ်တိုင်းဝေသဒ္ဒါစပ်)။အနုဿဝါ၊ အဆင့်ကြားခြင်းမှ၊ အညတြေဝ၊ကင်း၍ သာလျှင်။ အာကာရပရိဝိတက္ကာ၊ အခြင်းအရာကိုကြံဆခြင်းမှ။ အညတြေဝ၊ ကင်း၍သာလျှင်။ ဒိဋ္ဌိနိဇ္ဈာနက္ခန္တိယာ၊ စဉ်းစားတွေးကြံလက်ခံနှစ်သက်သောအယူမှ။အညတြေဝ၊ ကင်း၍သာလျှင်။ ပရိသုဒ္ဓံ၊ စင်ကြယ်သော။ ပရိယောဒါတံ၊ ဖြူစင်သော။ ပစ္စတ္တံယေဝ၊ မိမိ၌သာဖြစ်သော။ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်သည်။ (ဝိပဿနာဉာဏ်ကိုယူ)။ဝတ၊ စင်စစ်။ ဘဝိဿတီတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့ ဟူသော။ဧတံ ဌာနံ၊ ဤအကြောင်းသည်။ န ဝိဇ္ဇတိ၊ မရှိ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပရိသုဒ္ဓေ၊ သော။ ပရိယောဒါတေ၊ သော။ ပစ္စတ္တံ၊သော။ ဉာဏေ ခေါ ပန၊ ဉာဏ်သည်ကား။ အသတိ၊ မရှိသော်။ တေ ဘောန္တော သမဏဗြာဟ္မဏာ၊ တို့သည်။ တတ္ထ၊ ထိုမိစ္ဆာအယူ၌။ ယဒပိ ဉာဏဘာဂမတ္တမေဝ၊ အကြင်ဉာဏ်အစုမျှကိုသာလျှင်။ ပရိယောဒပေန္တိ၊ ဖြူစင်စေကုန်၏[၁]။ တေသံ ဘဝတံ သမဏဗြာဟ္မဏာနံ၊ တို့၏။ တဒပိ၊ ထိုဉာဏ်အစုကိုလည်း။ ဥပါဒါနံ၊ ဒိဋ္ဌုပါဒါန်ဟူ၍။ အက္ခာယတိ၊ အပ်၏။ တယိဒံ၊ ထိုဒိဋ္ဌုပါဒါန်သည်။ပ။တဿ၊ ထိုဒိဋ္ဌု- ပါဒါန်၏။ နိဿရဏဒဿာဝီ၊ ထွက်မြောက်ရာနိဗ္ဗာန်ကို မြင်တော်မူသော။ တထာဂတော၊ သည်။ တံ၊ ထိုဒိဋ္ဌုပါဒါန်ကို။ ဥပါတိဝတ္တော၊ လွန်မြောက်တော်မူ၏။

၂၉။ (ဤဝါကျအားလုံး အနက်ထင်ရှားပြီ။)

၃၀။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣဓ၊ ဤလောက၌။ ဧကစ္စော၊ အချို့သော။သမဏော ဝါ၊သည်ရင်း။ ဗြာဟ္မဏော ဝါ၊ သည်ရင်း။ ပုဗ္ဗန္တာနုဒိဋ္ဌီနံ စ၊ ရှေးအဘို့သို့ အစဉ်လိုက်သော အယူတို့ကိုလည်း။ ပဋိနိဿဂ္ဂါ၊ စွန့်ခြင်းကြောင့်။ အပရန္တာနုဒိဋ္ဌီနံ စ၊ နောက်အဘို့သို့ အစဉ်လိုက်သောအယူတို့ကိုလည်း။ ပဋိနိဿဂ္ဂါ၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗသော၊ အလုံးစုံကုန်သော။ ကာမသံယောဇနာနံ၊ ကာမသံယောဇဉ်တို့၏။ အနဓိဋ္ဌာနာ၊ တည်ရာမဲ့ခြင်းကြောင့်။ “ပဝိဝေကံ၊ နီဝရဏတို့မှ ကင်းဆိတ်သော။ ယဒိဒံ ပီတိံ၊ အကြင်ပီတိကို။ (သပ္ပီတိကစျာနဒွယပီတိကိုယူ)။ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ ပြည့်စုံစေ၍။ ဝိဟရာမိ၊ နေ၏။ ဧတံ၊ ဤပီတိသည်။ သန္တံ၊ ၏။ ဧတံ၊သည်။ ပဏီတန္တိ၊ ၏”ဟူ၍။ ပဝိဝေကံ၊ သော။ ပီတိံ၊ ကို။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ ၍။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ တဿ၊ ထိုရဟန်းပုဏ္ဏား၏။ ပဝိဝေကာ၊ သော။ သာ ပီတိ၊ သည်။ နိရုဇ္ဈတိ၊ ချုပ်၏။ ပဝိဝေကာယ၊ သော။ ပီတိယာ၊ ၏။ နိရောဓာ၊ ချုပ်ခြင်းကြောင့်။ ဒေါမနဿံ၊ ဒေါမနဿသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဒေါမနဿဿ၊ ၏။ နိရောဓာ၊ ကြောင့်။ ပဝိဝေကာ၊ သော။ ပီတိ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ယံ၊ အကြင်အရပ်ကို။ ဆာယာ၊ အရိပ်သည်။ ဇဟတိ၊ စွန့်၏။ တံ၊ ထိုအရပ်ကို။ အာတပေါ၊ နေပူသည်။ ဖရတိ၊

[၁] ဩဒါတရေန္တိယေဝ အနုပ္ပဝသေန္တိယေဝ-ဟု အဋ္ဌကထာဋီကာတို့၌ ဖွင့်ကြသည်ကား ဘာဝတ္ထသာ။

ပြန်နှံ့၍။ ယံ၊ ကို။ အာတပေါ၊ သည်။ ဇဟတိ၊ ၏။ တံ၊ ကို။ ဆာယာ၊ သည်။ ဖရတိ၊ သောယျထာပိ၊ ပြန်နှံ့သကဲ့သို့။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧဝမေဝ ခေါ၊ သာလျှင်။ပ။ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တထာဂတော၊ သည်။ တယိဒံ၊ ထိုသပ္ပီတိကစျာန်ကို။ အဘိဇာနာတိ၊ ၏။

အယံ ခေါ ဘဝံ သမဏော ဝါ၊ ဤအရှင်ရဟန်းသည်ရင်း။ အယံ ခေါ ဘဝံ ဗြာဟ္မဏော ဝါ၊ ဤအရှင်ပုဏ္ဏားသည်ရင်း။ပ။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ပ။ ဥပါဘိဝတ္တော၊၏။ (တယိဒံ တဿ တံ-တို့၌ သပ္ပီတိကစျာန်ကိုစွဲ)။

၃၁။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ပ။ပဝိဝေကာယ၊ သော။ ပီတိယာ၊ ကို။ သမတိက္ကမာ၊ လွန်မြောက်ခြင်းကြောင့်။ "နိရာမိသံ၊ ကာမာမိသမရှိသော။ ယဒိဒံ သုခံ၊ အကြင်တတိယစျာန်ချမ်းသာကို။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ ၍။ ဝိဟရာမိ ၏။ တော၊ ဤတတိယစျာန်ချမ်းသာသည်။ သန္တံ၊ ၏။ တော၊ သည်။ ပဏီတန္တိ၊ ၏"ဟူ၍။ နိရာမိသံ၊ သော။ သုခံ၊ ကို။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ ၍။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ (တယိဒံ ထိုတတိယစျာန်ချမ်းသာကို-ဟုပေး၊ အကြွင်းလွယ်ပြီ)။

၃၂။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ပ။နိရာမိသဿ၊ သော။သုခဿ၊တတိယစျာန်ချမ်းသာကို။သမတိက္ကမာ၊ ကြောင့်။ "အဒုက္ခမသုခံ၊ ဒုက္ခလည်းမဟုတ် သုခလည်းမဟုတ်သော။ ယဒိဒံ ဝေဒနံ၊ အကြင်စတုတ္ထစျာန် (နှင့်ယှဉ်သော) ဥပေက္ခာဝေဒနာကို။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ ၍။ ဝိဟရာမိ၊ ၏။ တော၊ ထိုစတုတ္ထစျာန်ဥပေက္ခာဝေဒနာသည်။ သန္တံ၊ ၏။ တော၊ သည်။ ပဏီတန္တိ၊ ၏"ဟူ၍။ အဒုက္ခမသုခံ၊ သော။ ဝေဒနံ၊ ကို။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ ၍။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ (တယိဒံ၊ ထိုစတုတ္ထစျာန်နှင့်ယှဉ်သော ဥပေက္ခာဝေဒနာကို ဟု ပေး။ အကြွင်းလွယ်ပြီ။)

၃၃။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ပ။ အဒုက္ခမသုခါယ၊ သော။ ဝေဒနာယ၊ စတုတ္ထစျာန်ဥပေက္ခာဝေဒနာကို။ သမတိက္ကမာ၊ ကြောင့်။ "အဟံ၊ ငါသည်။ သန္တော၊ ငြိမ်သက်သည်။ အသ္မိ၊ ဖြစ်၏။ အဟံ၊ သည်။ နိဗ္ဗုတော၊ ငြိမ်းအေးသည်။ အသ္မိ၊ ၏။ အဟံ၊ သည်။ အနုပါဒါနော၊ မစွဲလမ်းသည်။ အသ္မီတိ၊ ၏"ဟူ၍။ သမနုပဿတိ၊ အဖန်ဖန် ရှုမြင်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တထာဂတော၊ သည်။ တယိဒံ၊ ထိုရှုမြင်သောအကျင့်ကို။ အဘိဇာနာတိ၊ ၏။ အယံ ခေါ ဘဝံ သမဏော ဝါ၊ သည်ရင်း။ အယံ ခေါ ဘဝံ ဗြာဟ္မဏော ဝါ၊ သည်ရင်း။ပ။ သမနုပဿတိ၊ ၏။ အယံ အာယသ္မာ၊ ဤအရှင်သည်။ အဒ္ဓါ၊ စင်စစ်။ နိဗ္ဗာနသပ္ပါယံယေဝ၊ နိဗ္ဗာန်အား လျောက်ပတ်သည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ ပဋိပဒံ၊ အကျင့်ကို။ အဘိဝဒတိ၊ အထင်ကြီးသောအားဖြင့် ပြောဆို၏။ အထ စ ပန၊ ထိုသို့ပင် အထင်ကြီးသောအားဖြင့် ပြောဆိုသော်လည်း။ အယံ ဘဝံ သမဏော ဝါ၊ သည်ရင်း။ အယံ ဘဝံ ဗြာဟ္မဏော ဝါ၊ သည်ရင်း။ ပုဗ္ဗန္တာနုဒိဋ္ဌိံ ဝါ၊ ရှေးအဘို့သို့ အစဉ်လိုက်သော အယူကိုလည်း။ ဥပါဒိယမာနော၊ စွဲလမ်းသည်ဖြစ်၍။ ဥပါဒိယတိ၊ စွဲလမ်း၏။ အပရန္တာနုဒိဋ္ဌိံ ဝါ၊ ကိုလည်း။ပ။ ကာမသံယောဇနံ ဝါ၊ ကာမသံယောဇဉ်ကိုလည်း။ပ။ ပဝိဝေကံ၊ သော။ ပီတိံ ဝါ၊ ကိုလည်း။ပ။ နိရာမိသံ၊ သော။ သုခံ ဝါ၊ ကိုလည်း။ပ။အဒုက္ခမသုခံ၊ သော။ဝေဒနံ ဝါ၊ကိုလည်း။ဥပါဒိယမာနော၊ ၍။ ဥပါဒိယတိ၊ ၏။ အယံ အာယသ္မာ၊ သည်။ "အဟံ၊ သည်။ သန္တော၊ သည်။ပ။ အသ္မီတိ၊ ၏"ဟူ၍။ ယဒ္ပိ သမနုပဿတိ၊ အကြင်ရှုမြင်၏။ ဣမဿ ဘောတော သမဏဿ၊ ၏။ ဣမဿ ဘောတော ဗြာဟ္မဏဿ၊ ၏။ တဒပိ၊ ထိုရှုမြင်ခြင်းကိုလည်း။ ဥပါဒါနံ၊ ဒိဋ္ဌုပါဒါန်ဟူ၍။ အက္ခာယတိ၊ အပ်၏။ တယိဒံ၊ ထိုဒိဋ္ဌုပါဒါန်သည်။ပ။ ဥပါတိဝတ္တော၊ ၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဆန္ဒံ၊ ခြောက်ပါးကုန်သော။ ဖဿာယတနာနံ၊ ဖဿာယတနတို့၏။ (စက္ခုသမ္ဖဿာယတန-စသည်တည်း။) သမုဒယဉ္စ၊ ဖြစ်ခြင်းကိုရင်း။ အတ္ထင်္ဂမဉ္စ၊ ချုပ်ခြင်းကိုရင်း။ အဿာဒဉ္စ၊ သာယာခြင်းကိုရင်း။ အာဒီနဝဉ္စ၊ အပြစ်ကိုရင်း။ နိဿရဏဉ္စ၊ ထွက်မြောက်ခြင်းကိုရင်း။ ယထာဘူတံ၊ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ။ ဝိဒိတွာ၊ သိ၍။ ယဒိဒံ အနုပါဒါ ဝိမောက္ခော၊ အကြင်တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့် မစွဲလမ်းမူ၍ လွတ်မြောက်ရာနိဗ္ဗာန်သည်[၁]။ (အတ္ထိ၊ ၏။) အနုတ္တရံ၊ မိမိထက်သာလွန်သော တရားမရှိသော။ ဣဒံ ခေါ ပန သန္တိဝရပဒံ၊ ဤနိဗ္ဗာန်ကို။ တထာဂတေန၊ ငါဘုရားသည်။ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓံ၊ ထိုးထွင်းသိတော်မူအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ တေ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။ (သုတ်အစပြန်သတ်။) (ဣဒမဝေါစ ဘဂဝါ-စသည် ပေးမြဲ။)

ဒုတိယံ၊ သော။ ပဉ္စတ္တယသုတ္တံ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီ။

၃-ကိန္တိသုတ်

၃၄။ (ဧဝံ မေ သုတံ၊ ပေးမြဲ။) ဧကံ သမယံ၊ ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ပိသိနာရာယံ၊ ပိသိနာရာ (မည်သော ဝိုင်းဝန်းသော) အရပ်၌။ ဗလိဟရဏေ၊ ဗလိကို ယူဆောင်ရာဖြစ်သော။ ဝနသဏ္ဍေ၊ တောအုပ်၌။ ဝိဟရတိ ၏။ တတြ၊ ထိုသို့နေတော်မူသောအခါ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဘိက္ခူ၊ တို့ကို။ ဘိက္ခဝေါတိ၊ ရဟန်းတို့ဟူ၍။ အာမန္တေသိ၊ ရှေးရှုသိစေတော်မူပြီ။ (ခေါ်တော်မူပြီ ဟူလို)။ ဘဒန္တေတိ၊ အရှင်ဘုရားဟူ၍။ တေ ဘိက္ခူ၊ တို့သည်။ ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရား၏ (စကားတော်ကို)။ ပစ္စဿောသုံ၊ ရှေးရှုနာယူကုန်ပြီ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ "စီဝရဟေတု ဝါ၊ သင်္ကန်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်မူလည်း။ သမဏော ဂေါတမော၊ သည်။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ဒေသေတိ၊ ၏။ ပိဏ္ဍပါတဟေတု ဝါ၊ ဆွမ်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်မူလည်း။ ပ။ သေနာသနဟေတု ဝါ၊ အိပ်ရာနေရာဟူသော အကြောင်းကြောင့်မူလည်း။ ပ။ ဣတိ ဘဝါဘဝဟေတု ဝါ၊ ဘဝငယ် ဘဝကြီးဟူသော အကြောင်းကြောင့်မူလည်း။ (ဣတိ အနက်မဲ့။ ဘဝ+အဘဝဟု ပုဒ်ဖြတ်၊ အ-သည် ဖလာဖလံ၌ကဲ့သို့ ဝုဒ္ဓိအနက်ရှိ၏။) သမဏော ဂေါတမော၊ သည်။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ဒေသေတိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ မယိ၊ ငါဘုရား (အပေါ်)၌။ ဝေါ၊ သင်တို့၏ စိတ်သည်။ ကိန္တိ၊ အဘယ်သို့လျှင်။ ဟောတိတိ၊ နည်း" ဟူသော။ တေ၊ ဤအမေးစကားကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။ ဘန္တေ၊ ရား။ "စီဝရဟေတု ဝါ၊ ကြောင့်မူလည်း။ ပ။ ဣတိဘဝါဘဝဟေတု ဝါ၊ ကြောင့်မူလည်း။ သမဏော ဂေါတမော၊ သည်။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ဒေသေတီတိ၊ ဟော၏" ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ ဘဂဝတိ၊ ဘုရားရှင်(အပေါ်)၌။ နော၊ တပည့်တော်တို့၏စိတ်သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်ပါ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ စီဝရဟေတု ဝါ။ ပ။ ဣတိဘဝါဘဝဟေတု ဝါ သမဏော ဂေါတမော ဓမ္မံ ဒေသေတီတိ၊ ဒေသေတိ-ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ မယိ၊ ငါဘုရား(အပေါ်)၌။ ဝေါ၊ သင်တို့၏စိတ်သည်။ န စ ကိရ ဟောတိ၊ မဖြစ်ခဲ့အံ့။ အထ၊ ယင်းသို့မဖြစ်ခဲ့သော်။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ မယိ၊ ၌။ ဝေါ၊ သင်တို့၏စိတ်သည်။ ကိန္တိ စရဟိ၊ အဘယ်သို့လျှင်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးတော်မူ၏။ ဘန္တေ၊

၁။ အညတ္ထ စ အနုပါဒါဝိမောက္ခောတိ နိဗ္ဗာနမေဝ ဒဿိတံ၊ ဣဓ ပန အရဟတ္တဖလသမာပတ္တိ-ဟု အဋ္ဌကထာ၌ အနုပါဒါဝိမောက္ခအရ အရဟတ္တဖလသမာပတ်ဖွင့်သော်လည်း ဣဒံ-ဟူသော နိယမနှင့် ညီညွတ်စေရန် နိဗ္ဗာနကို ယူ၍ အနက်သမ္ဗန်သည်။

ရား။ "ဘဂဝါ၊ သည်။ အနုကမ္ပကော၊ အစဉ်စောင့်ရှောက်တော်မူပါပေ၏။ ဟိတေသီ၊ အကျိုးစီးပွါးကို အလိုရှိတော်မူပါပေ၏။ အနုကမ္ပံ၊ အစဉ်စောင့်ရှောက်ခြင်းကို။ ဥပါဒါယ၊ အစွဲပြု၍။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ဒေသေတိတိ၊ ဟောတော်မူ၏"ဟူ၍။ ဇဝံ၊ သို့။ ဘဂဝတိ၊ ဘုရားရှင်(အပေါ်)၌။ နော၊ တပည့်တော်တို့၏စိတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဧတိ၊ ဤသို့လျှောက်ထားကြကုန်၏။ (ဧတိတလုံးကြေ)။ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အနုကမ္ပကော။ပ။ ဒေသေတီတိ၊ ဟူ၍။ ဧဝဉ္စ၊ ဤသို့လျှင်။ မယိ၊ ၌။ ဝေါ၊ သင်တို့၏(စိတ်သည်)။ ဟောတိ ကိရ၊ ဖြစ်သတတ်။

၃၅။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣဟ၊ ဤသာသနာတော်၌။ မယာ၊ ငါဘုရားသည်။ ယေ ဓမ္မာ၊အကြင်တရားတို့ကို။ အဘိညာ၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့်သိ၍။ ဝေါ၊ သင်တို့အား။ ဒေသိတာ၊ ဟောတော်မူအပ်ကုန်ပြီ။ သေယျထိဒံ၊ ဤငါဘုရားဟောအပ်ကုန်သော တရားတို့ဟူသည် အဘယ်သည်တို့နည်း။ စတ္တာရော၊ လေးမျိုးကုန်သော။ သတိပဋ္ဌာနာ၊ တို့ရင်း။ပ။ အရိယော၊ မြတ်သော။ အဋ္ဌင်္ဂိကော၊ အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော။ မဂ္ဂေါ၊ မဂ်ရင်းတည်း။ တတ္ထ၊ ထိုသတိပဋ္ဌာန်စသည်တို့၌။ သဗ္ဗေဟေဝ၊ အလုံးစုံသောသူတို့သည်သာလျှင်။ သမဂ္ဂေဟိ၊ ညီညွတ်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ သမ္မောဒမာနေဟိ၊ ဝမ်းမြောက်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ အဝိဝဒမာနေဟိ၊ မငြင်းခုံကြကုန်သည်ဖြစ်၍။ သိက္ခိတဗ္ဗံ၊ ကျင့်ရာ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သမဂ္ဂါနံ၊ ညီညွတ်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ပ။ အဝိဝဒမာနာနံ၊ မငြင်းခုံကြကုန်သည်ဖြစ်၍။ သိက္ခတံ၊ကျင့်ကုန်သော။ တေသဉ္စ ဝေါ၊ထိုသင်တို့တွင်လည်း။ ဒွေဘိက္ခူ၊ တို့သည်။ အဘိဓမ္မေ၊ ထူးသော(ဗောဓိပက္ခိယ)တရား၌။ နာနာဝါဒါ၊ ထူးပြားသောအယူရှိကုန်သည်။ သိယံသု၊ ဖြစ်ကုန်ရာ၏[၁]။

တတြ၊ ထိုသတိပဋ္ဌာန် စသည်တို့၌။ တုမှာကံ၊ သင်တို့၏စိတ်သည်။ "ဧဝမေဿံ ခေါ အာယသ္မန္တာနံ၊ဤအရှင် ၂-ပါးတို့၏အယူဝါဒသည်။အတ္ထတော စေဝ၊အနက်အားဖြင့်လည်း။ နာနံ၊ ထူးပြား၏။ဗျဉ္ဇနတော စ၊သဒ္ဒါအားဖြင့်လည်း။ နာနတ္တံ၊ ထူးပြား၏"ဟူ၍။ ဇဝံ၊ သို့။ စေ အဿ၊ အကယ်၍ဖြစ်ငြားအံ့။ တတ္ထ၊ ထိုရဟန်း ၂-ပါးတို့တွင်။ ယံ ဘိက္ခုံ၊ အကြင်ရဟန်းကို။ သုဝစတရံ၊ ပိုမိုပြောဆိုလွယ်သူဟူ၍။ မညေယျာထ၊ မှတ်ထင်ကုန်၏။ သော၊ ထိုရဟန်းကို။ (အဿ စပ်မူသည်ဟုပေး)။ ဥပသင်္ကမိတွာ၊ ၍။ "အာယသ္မန္တာနံ၊ တို့၏ (အယူဝါဒသည်)။ အတ္ထတောစေဝ၊ အားဖြင့်လည်း။ နာနံ၊ ၏။ ဗျဉ္ဇနတောစ၊ အားဖြင့်လည်း။ နာနံ၊ ၏။ အာယသ္မန္တော၊ တို့။ ယထာ၊ အကြင်အကြောင်းကြောင့်။ အတ္ထတောစေဝ၊ အားဖြင့်လည်း။ နာနံ၊ ၏။ ဗျဉ္ဇနတောစ၊ အားဖြင့်လည်း။ နာနံ၊ ၏။ ဣမိနာပိ၊ ဤအကြောင်းအားဖြင့်လည်း။ တံတော်၊ ထို(ရဟန်း ၂-ပါးတို့၏ ကျန်ရဟန်းတို့နှင့် အယူဝါဒချင်း သဒ္ဒါရောအနက်ပါ)ထူးခြားပုံကို။ (တုမှေ၊ တို့သည်။) ဇာနာထ၊ ကုန်လော့။ အာယသ္မန္တော၊ တို့။ (တုမှေ၊တို့သည်။)ဝိဝါဒံ၊ အယူဝါဒကွဲပြားခြင်းသို့။ မာ အာပဇ္ဇိတ္ထာတိ၊မရောက်ကြကုန်လင့်"ဟူ၍။ ဇဝံ၊ သို့။ ဝစနီယော၊ ပြောဆိုအပ်သည်။ အဿ၊ ဖြစ်ရာ၏။ အထ၊ ထိုမှတပါး။ ဧကတော ပက္ခိကာနံ၊ တဘက်သော အဖို့ရှိကုန်သော။ အပရေသံ၊ ထိုရဟန်းနှစ်ပါးမှ တပါးတခြားကုန်သော။ ဘိက္ခူနံ၊ တို့တွင်။ ယံ ဘိက္ခုံ၊ကို။ သုဝစတရံ၊ ပြောဆို၍ အလွယ်ဆုံးပုဂ္ဂိုလ်ဟူ၍။ မညေယျာထ၊ ကုန်၏။ သော၊ ထိုရဟန်းကို။ ဥပသင်္ကမိတွာ၊ ၍။

[၁]။ အသမာတ်၊ ယျေုဝိဘတ်၊ တဒမိနာဒီနိ-သုတ်ကြီးဖြင့် ယျေုံ-ကို ဧယံသု-ပြု၍ပြီးသည်။မောဂ္ဂလ္လာန တျာဒိကဏ္ဍ ၅၁-သုတ်ရှု၊ သို့မဟုတ် ယျေုမိယံသု-ယျေုမိယံဟူသော နိတိသုတ်ဖြင့်စီရင်၊ နိတိအာချာတ် ၁၀၃၉-သုတ်ရှု။

အာယသ္မန္တာနံ ခေါ။ပ။ အာပဇ္ဇိတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝစနီယော၊ သည်။ အသော၊ ၏။ (အာကာရ-ပေးခဲ့ပြီ)။ဣတိ၊ သို့။ ဒုဂ္ဂဟိတံ၊မကောင်းသဖြင့် သင်ယူအပ်သည်ကို။ ဒုဂ္ဂဟိတတော၊ အားဖြင့်။ ဓာရေတဗ္ဗံ၊ ဆောင်ထားအပ်၏။ သုဂ္ဂဟိတံ၊ ကောင်းသဖြင့် သင်ယူအပ်သည်ကို။ သုဂ္ဂဟိတတော၊ အားဖြင့်။ ဓာရေတဗ္ဗံ၊၏။ ဒုဂ္ဂဟိတံ၊ ကို။ ဒုဂ္ဂဟိတတော၊အားဖြင့်။ ဓာရေတွာ၊ ဆောင်၍။ သုဂ္ဂဟိတံ၊ ကို။ သုဂ္ဂဟိတတော၊ အားဖြင့်။ ဓာရေတွာ၊ ၍။ ယော ဓမ္မော၊ အကြင် သုတ် အဘိဓမ္မာသည်။ ယော ဝိနယော၊ အကြင်ဝိနည်းသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ သော၊ ထိုသုတ် အဘိဓမ္မာ ဝိနည်းကို။ ဘာသိတဗ္ဗော၊ ပြောဆိုအပ်၏။

၃၆။ တတြ၊ ထိုသတိပဋ္ဌာန်စသည်တို့၌။ တုမှာကံ၊ သင်တို့၏စိတ်သည်။ "ဣမေသံ ခေါ အာယသ္မန္တာနံ၊ ဤအရှင်တို့၏ (အယူဝါဒသည်)။ အတ္ထတောဟိ ခေါ၊ အနက်အားဖြင့်သာ။ နာနံ၊ ၏။ ဗျဉ္ဇနတော၊ သဒ္ဒါအားဖြင့်ကား။ သမေတိတိ၊ တူ၏"ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ စေ အဿ၊ အကယ်၍ ဖြစ်ငြားအံ့။ တတ္ထ၊ ထိုရဟန်းနှစ်ပါးတို့တွင်။ (ယံဘိက္ခုံ စသည် ရှေ့နည်းအတိုင်း ပေးလေ။)

၃၇။ တတြ၊ ထိုသတိပဋ္ဌာန်စသည်တို့၌။ တုမှာကံ၊ သင်တို့၏(စိတ်သည်)။ "ဣမေသံ ခေါ အာယသ္မန္တာနံ၊ တို့၏ (အယူဝါဒသည်)။ အတ္ထတောဟိ ခေါ၊ အနက်အားဖြင့်သာ။ သမေတိ၊ တူ၏။ ဗျဉ္ဇနတော၊ အားဖြင့်ကား။ နာနန္တိ၊ ထူး၏"ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ စေ အဿ၊ အကယ်၍ ဖြစ်အံ့။ တတ္ထ၊ ထိုရဟန်းနှစ်ပါးတို့တွင်။ပ။ ဥပသင်္ကမိတွာ၊ ၍။ "အာယသ္မန္တာနံ၊ အရှင်ဘုရား နှစ်ပါးတို့၏ (အယူဝါဒသည်)။ အတ္ထတောဟိ၊ အနက်အားဖြင့်သာ။ သမေတိ၊ ၏။ ဗျဉ္ဇနတော၊ ကား။ နာနံ၊ ၏။ အာယသ္မန္တော၊ တို့။ ယထာ၊ အကြင်အကြောင်းအားဖြင့်။ပ။ နာနံ၊ ၏။ ယဒိဒံ ဗျဉ္ဇနံ၊အကြင်ထူး၏ဟူသော သဒ္ဒါသည်။(အတ္ထိ၊ ၏။) ဧတံ၊ ဤထူး၏ဟူသောသဒ္ဒါသည်။ အပ္ပမတ္တကံ ခေါ၊ အနည်းငယ်မျှသည်သာတည်း။ ဣမိနာပိ၊ ဤ (ပြဆိုအပ်သော) အကြောင်းအားဖြင့်လည်း။ တံ ဧတံ၊ ထိုအနက်သာတူ၍ သဒ္ဒါအားဖြင့် ထူးသည်ကို။ (တုမှေ၊ တို့သည်။) ဇာနာထ၊ ကုန်လော့။ အာယသ္မန္တော၊ တို့။ အပ္ပမတ္တကေ၊ အနည်းငယ်မျှ၌ (မပြောပလောက်သည့်၌ဟူလို့)။ ဝိဝါဒံ၊ သို့။ (တုမှေ၊ တို့သည်။) မာ အာပဇ္ဇိတ္ထာတိ၊ မရောက်ကြကုန်လင့်" ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝစနီယော၊ သည်။အဿ၊၏။(အထာပရေသံ-စသည် ရှေ့နည်းအတိုင်းပေးလေ။)

၃၈။ (ရှေ့နည်းမှီး ပေးလေ။ အနည်းငယ်မျှ ထူး၏။)

၃၉။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ပ။ သိက္ခတံ၊ ကျင့်ကုန်သော။ တေသဉ္စ ဝေါ၊ ထိုသင်တို့တွင်လည်း။ အညတရဿ၊ တပါးပါးသော။ ဘိက္ခုနော၊ ၏။ အာပတ္တိ၊ သည်။ သိယာ၊ ရှိရာ၏။ ဝီတိက္ကမော၊ လွန်ကျူးခြင်းသည်။ သိယာ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တတြ၊ ထိုအာပတ်သင့်ရာ လွန်ကျူးရာ၌။ စောဒနာယ၊ စောဒနာခြင်းငှါ။ န တရိတဗ္ဗံ၊ အဆောတလျင် မပြုအပ်[၁]။ "ဟိ၊ အကြင့်ကြောင့်။ ပရော၊ တပါးသော။ ယော ပုဂ္ဂလော၊သည်။ အက္ကောဓနော၊ အမျက်မထွက်တတ်။ အနုပနာဟီ၊

၁။ အဋ္ဌကထာ၌ ဝေဂါယိတဗ္ဗံဟု ဖွင့်ဆို၏။ ထို့ကြောင့် တုရ နာမ်ပုဒ်နောင် သဒ္ဒါဒိနိ ကရောတိ-ဟူသော မောဂ္ဂလ္လာန်သုတ် အာယပစ္စည်းသက်၍ တုရာယ ဟုနာမဓာတ်ဖြစ်အောင် လုပ်ပြီးမှ တဗ္ဗပစ္စည်းသက်ပြီးလျှင် တုရာယိတဗ္ဗံဟု ရှိစေရလျှင် ပိုမိုရှင်းဘွယ်ရှိ၏။

ရန်ငြိုးမဖွဲ့တတ်။ အဒုဋ္ဌဒိဋ္ဌိ၊ မြဲမြံသော အယူမရှိ။ သုပ္ပဋိနိဿဂ္ဂီ၊ အယူစွန့်လွယ်၏။ တေ ပုဂ္ဂလံ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို။ အကုသလာ၊ မှ။ ဝုဋ္ဌာပေတွာ၊ ထစေ၍။ ကုသလေ၊ ၌။ ပတိဋ္ဌာပေတုံ၊ တည်စေခြင်းငှါ။ အဟံ၊ သည်။သက္ကောမိ၊စွမ်းနိုင်၏။ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ မယှဉ္စ၊ငါ၏လည်း။ အဝိဟေသာ၊ မပင်ပန်းခြင်းသည်။ ပရဿ စ ပုဂ္ဂလဿ၊ သူတပါးကိုလည်း။ အနုပဃာတော၊ မညှဉ်းဆဲခြင်းသည်။ဘဝိဿတီတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့”ဟူ၍။ ပုဂ္ဂလော၊ ကို။ ဥပပရိက္ခိတဗ္ဗော၊ စူးစမ်းဆင်ခြင်အပ်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧဝံ၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့သည့်အတိုင်း။ သဓေ အဿ၊ အံ့။ ဝစနာယ၊ စောဒနာစကား ပြောကြားခြင်းငှါ။ကလ္လံ၊ သင့်လျော်လျောက်ပတ်၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ “ဟိ၊ အကြင်ကြောင့်။ ပရော၊ သော။ယော ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ကောဓနော၊ အမျက်ထွက်တတ်၏။ ဥပနာဟီ၊ ရန်ငြိုးဖွဲ့တတ်၏။ အဒုဋ္ဌဒိဋ္ဌိ၊ မြဲမြံသော အယူမရှိ။ သုပ္ပဋိ-နိဿဂ္ဂီ၊ ၏။ပ။ပရဿ၊ သော။ ပုဂ္ဂလဿ၊ ၏။ ယဒိဒံ ဥပဃာတော၊ အကြင်ညှဉ်းဆဲခြင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တေ၊ ထိုညှဉ်းဆဲခြင်းသည်။ အပ္ပမတ္တကံ ခေါ၊ အနည်းငယ်မျှသာတည်း။ အထခေါ၊ စင်စစ်သော်ကား။ သွာဟံ၊ ထိုငါသည်။ တေံပုဂ္ဂလံ၊ ကို။ပ။ ပတိဋ္ဌာပေတုံ၊ ငှါ။ ယံ သက္ကောမိ၊ အကြင်စွမ်းနိုင်၏။ တဒေဝ၊ ထိုစွမ်းနိုင်ခြင်းသည်ပင်။ ဗဟုတရံ၊ ပိုများ၏။(ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။)မယှံ ခေါ၊ ငါ၏သာ။ အဝိဟေသာ၊ သည်၊ဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ့။ ပရဿ ပုဂ္ဂလဿ စ၊ ကိုကား။ဥပဃာတော၊ သည်။ ဘဝိဿတီတိ၊ လတ္တံ့”ဟူ၍။ ဧဝံသို့။ စေ အဿ၊ အံ့။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧဝံ၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့သည့်အတိုင်း။သစေ အဿ၊ အံ့။ ဝစနာယ၊ စောဒနာ စကားပြောကြားခြင်းငှါ။ ကလ္လံ၊ ၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ “ဟိ၊ အကြင်ကြောင့်။ပရော၊ သော။ ယော ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ပ။ မယံ၊ ၏။ ယဒိဒံ ဝိဟေသာ၊ အကြင်ပင်ပန်းခြင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တေ၊ ထိုပင်ပန်းခြင်းသည်။ အပ္ပ-မတ္တကံ ခေါ၊ အနည်းငယ်သာတည်း။ အထခေါ၊ စင်စစ်သော်ကား။ သွာဟံ၊ သည်။တေံပုဂ္ဂလံ၊ ကို။ အကုသလာ၊ မှ။ ဝုဋ္ဌာပေတွာ၊ ၍။ ကုသလေ၊ ၌။ ပတိဋ္ဌာပေတုံ၊ ငှါ။ ယံ သက္ကောမိ၊ အကြင်စွမ်းနိုင်၏။ တဒေဝ၊ ထိုစွမ်းနိုင်ခြင်းသည်သာ။ ဗဟုတရံ၊ ပိုများ၏။ (ဣတိ၊ကြောင့်။) မယှံခေါ၊ ၏။ ဝိဟေသာ၊ သည်။ ပရဿ စ ပုဂ္ဂလဿ၊ ၏လည်း။ အနုပဃာတော၊ မညှဉ်းဆဲခြင်းသည်။ ဘဝိဿတီတိ၊ လတ္တံ့”ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ သစေ အဿ။ အံ့။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တေံ၊ ဤဆိုခဲ့သည်အတိုင်း။ သစေ အဿ၊ အံ့။ ဝစနာယ၊ စောဒနာစကား ပြောကြားခြင်းငှါ။ ကလ္လံ၊ ၏။

မယှဉ္စ၊ ၏လည်း။ ယဒိဒံ ဝိဟေသာ၊ သည်။ ဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ့ ။ပရဿ စ ပုဂ္ဂလဿ၊ ကိုလည်း။ ယဒိဒံဥပဃာတော၊ သည်။ ဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ့ ။ တေံ၊ ထိုခိမိ၏ပင်ပန်းခြင်း သူတပါးကိုညှဉ်းဆဲခြင်းသည်။ အပ္ပမတ္တကံ၊ တည်း။ (ထူးရာကိုသာ ပေးလိုက်သည်။ ကြွင်းရှေးနည်းမှီးပေး။)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧဝရူပေ၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ ပုဂ္ဂလေ၊ ၌။ ဥပေက္ခာ၊ လျစ်လျူရှုခြင်းကို။ နာတိမညိတဗ္ဗာ၊ ကျော်လွန်၍ မအောက်မေ့အပ်။ (ဥပေက္ခာပြုရမည်ဟူလို၊သစေမှ ပတိဋ္ဌာပေတုံ တိုင်အောင် သိလွယ်၍ ချန်လှပ်ခဲ့သည်။)

၄၀။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သမဂ္ဂါနံ၊ ညီညွတ်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ သမ္မောဒမာနာနံ၊ ဝမ်းမြောက်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ အဝိဝဒမာနာနံ၊ မငြင်းခုံကြကုန်သည်ဖြစ်၍။ သိက္ခတံ၊ ကျင့်ကုန်သော။ တေသဉ္စ၊ ထိုရဟန်းတို့၏လည်း။ အညမညဿ၊ အချင်းချင်း၏။ ဝစီသံဟာရော၊ စကားကို အသွားအပြန် ဆောင်ခြင်းသည် (ဝါ၊ ဂုံးတိုက်ခြင်းသည်)။ ဒိဋ္ဌိပဠာသော၊ အင်တူပြိုင်ဘက်အယူသည်။(ယုဂဂ္ဂါ

ဟာ၀သေန လဒ္ဓိ၊ ဋီကာ။)စေတသော၊ ၏။ အာဃာတော၊ အမျက်ထွက်ခြင်းသည်။ အပစ္စယော၊ မယုံကြည်ခြင်းသည်။ အနဘိရဒ္ဓိ၊ မနှစ်သက်ခြင်းသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ၊ ရာ၏။ တတ္ထ၊ ထိုသို့ဖြစ်ရာ၌။ ကေတောပက္ခိကာနံ၊ တခုသောအဖို့ရှိကုန်သော။ပ။သော၊ ထိုရဟန်းကို။ ဥပသင်္ကမိတွာ၊ ၍။ "အာဝုသော၊ တို့။ သမဂ္ဂါနံ၊ ကုန်သ ည်ဖြစ်၍။ပ။သိက္ခတံ၊ ကုန်သော။ အမှာကံ၊ တို့၏။ အညမညဿ၊ ၏။ ယံ ၀စီသံဟာရော၊ အကြင်စကားကို အသွားအပြန်ဆောင်ခြင်းသည်။ ဝါ၊ (ဂုံးတိုက်ခြင်းသည်)။ ယံ ဒိဋ္ဌိပဠာသော၊ သည်။ စေတသော၊ ၏။ ယံ အာဃာတော၊ သည်။ ယံ အပ္ပစ္စယော၊ သည်။ ဥပ္ပန္နော၊ ဖြစ်၏။ ယံ အနဘိရဒ္ဓိ၊ သည်။ ဥပ္ပန္နာ၊ ၏။ တံ၊ ထိုဝစီသံဟာရ အစရှိသည်ကို။ ဇာနမာနော၊ သိသော။ သမဏော၊ ရဟန်းသည်။ ဂရဟေယျ နော့တိ၊ ကဲ့ရဲ့ရာ သလော"ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ ၀စနီယော၊ သည်။ အဿ၊ ရာ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဘိက္ခု၊ သည်။ သမ္မာ၊ကောင်းစွာ။ဗျာကရမာနော၊ဖြေဆိုသည်ရှိသော်။ ယံ နော အာဝုသော။ပ။ဂရဟေယျာတိ၊ ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ ဗျာကရေယျ၊ ရာ၏။ (ဤအာကာရဝါကျ၌ နောပါဘွယ်မလို။) "အာဝုသော၊ တို့။ တေံမမ္မံ၊ ဤခိုက်ရန်ငြင်းခုံခြင်းသဘောကို။ အပ္ပဟာယ၊ မပယ်မူ၍။ နိဗ္ဗာနံ၊ ကို။ သစ္ဆိကရေယျာတိ၊ မျက်မှောက်ပြုရာသလော"ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ ၀စနီယော၊ သည်။ အဿ၊ ရာ၏။ (ဧဝမဿဝစနီယော-ဟူသော ရှေ့ဝါကျပြန်စပ်၊) ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဘိက္ခု၊ သည်။ သမ္မာ၊ စွာ။ ဗျာကရမာနော၊ သော်။ "အာဝုသော၊ တို့။ တေံ ဓမ္မံ၊ ကို။ အပ္ပဟာယ၊ ၍။ နိဗ္ဗာနံ၊ ကို။ န သစ္ဆိကရေယျာတိ၊ မျက်မှောက်မပြုရာ"ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ ဗျာကရေယျ၊ ရာ၏။

အထ၊ ထိုမှဘပါး။ ကေတောပက္ခိကာနံ၊ ကုန်သော[1]။ အပရေသံ ဘိက္ခူနံ၊ တပါးကုန်သော ရဟန်းတို့၏။ (ကြွင်း ယံဘိက္ခုံ သုဝစတရံ စသည်ကား လွယ်ပြီ။)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တံ ဘိက္ခုံ၊ ထို (သညတ္တိကာရက)ရဟန်းကို။ ပရေ၊ တပါးသော ရဟန်းတို့သည်။ "အာယသ္မတာ၊ သည်။ တေဘိက္ခူ၊ တို့ကို။ပ။ ပတိဋ္ဌာပိတာ နော့တိ၊ တည်စေအပ် ကုန်သလော"ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ ပုစ္ဆေယျုံ၊ မေးကုန်ရာ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဘိက္ခု၊ သည်။သမ္မာ၊စွာ။ ဗျာကရမာနော၊ သော်။ "အာဝုသော၊ တို့။ ယေန၊ ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။)တေန၊ သို့။ အဟံ၊ သည်။ ဥပသင်္ကမိံ၊ ပြီ။ တဿမေ၊ ထိုငါအား။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဓမ္မံကို။ ဒေသေသိ၊ ပြီ။ အဟံ၊ သည်။ တံဓမ္မံ၊ ထို(သာရဏီယ)ဓမ္မကို။ သုတွာ၊ ၍။ တေသံဘိက္ခူနံ၊ တို့အား။ အဘာသိံ၊ ပြောကြားပြီ။ တေ ဘိက္ခူ၊ တို့သည်။ပ။ပတိဋ္ဌဟိံသူတိ၊ တည်ကုန်ပြီဟူ၍။ ဧဝံ၊သို့။ ဗျာကရေယျ၊ ရာ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ဧဝံ၊ သို့။ ဗျာကရမာနော၊ သော်။အတ္တာနံ စေဝ၊ မိမိကိုယ်ကိုလည်း။ န ဥက္ကံသေတိ၊ ချီးမြှောက်သည်မမည်။ ပရံ၊ သူတပါးကိုလည်း။ န ၀မ္ဘေတိ၊ ရှုတ်ချရာမရောက်။ ဓမ္မဿစ၊ ဘုရားရှင်၏ တရားတော်အားလည်း။ အနုဓမ္မံ၊ အလျော် ဖြစ်သောတရားကို။ ဗျာကရောတိ၊ ဖြေဆို၏။ ကောစိ၊ သော။ သဟဓမ္မိကော၊ အကြောင်းနှင့် တကွသော။ ဝါဒါနုဝါဒေါ၊ ဘုရားရှင် ဟောအပ်သောဝါဒ ဘုရားရှင်တပည့်တို့သည် အတုလိုက်၍ ပြောဆိုအပ်သောဝါဒသည်။ အနုဂါရယှံ၊ ကဲ့ရဲ့အပ်သော။ ဌာနံ၊ အရာဌာနသို့။ န စ အာဂစ္ဆတိ၊ မရောက်။ ဣတိ၊ ဤသို့မိန့်တော်မူ၏။ (ဣဒမဝေါစ စသည်ပေးမြဲ။)

တတိယံ၊ သော။ ကိန္တိသုတ္တံ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီ။

---

[1]။ ဤကေတောပက္ခိကဘိက္ခူ-ကား ဒွေဘိက္ခူ မှ ကြွင်းကျန်သော ရဟန်းအားလုံးတည်း။ ၄၀-ပိုဒ်အစ ကေတောပက္ခိကဘိက္ခူကား ဒွေဘိက္ခူ-ကို ဆိုလိုသည်။

၄-သာမဂါမသုတ်

၄၁။ (ဧဝံ မေ သုတံ၊ ပေးမြဲ။) ဧကံ၊ သော။ သမယံ၊ ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ သက္ကေသု၊ သက္ကတိုင်းတို့၌။ သာမဂါမေ၊ သာမရွာ၌[၁]။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ တေန ခေါ ပန သမယေန၊ ၌။ နိဂဏ္ဌော နာဋပုတ္တော၊ နာဋပုတ္တတက္ကတွန်းသည်။ ပါဝါယံ၊ ပါဝါမြို့၌။ အဓုနာကာလင်္ကတော၊ ယခုပင် ကွယ်လွန်သည်[၂]။ ဟောတိ၊ ၏။ တဿ၊ ထိုနာဋပုတ္တ၏။ ကာလင်္ကိရိယာယ၊ ကွယ်လွန်ခြင်းကြောင့်။ ဘိန္နာ၊ ကွဲပြားကုန်သော။ နိဂဏ္ဌာ၊ တို့သည်။ ဒွေဓိကဇာတာ၊ ဖြစ်သော နှစ်ဘို့ နှစ်စုရှိကုန်သည်။ ဘဏ္ဍနဇာတာ၊ ဖြစ်သောငြင် ခုံခြင်းရှိကုန်သည်။ ကလဟဇာတာ၊ ဖြစ်သော ခိုက်ရန် (ကိုယ်ထိလက်ရောက်)ရှိကုန်သည်။ ဝိဝါဒါပန္နာ၊ ဆန့်ကျင်ဘက် ပြောကြားခြင်းသို့ ရောက်ကုန်သည်။ (ဟုတ္ဝာ၊ ၍။) အညမညံ၊ အချင်းချင်းကို။ မုခသတ္တီဟိ၊ နှုတ်လှံတို့ဖြင့်။ "တွံ သည်။ ဣမံ ဓမ္မဝိနယံ၊ ဤသုတ် အဘိဓမ္မာ ဝိနည်းကို။ န အာဇာနာသိ၊ မသိ။ အဟံ၊ သည်။ ဣမံ ဓမ္မဝိနယံ၊ ကို။ အာဇာနာမိ၊ ၏။ တွံ၊ သည်။ ကိံ၊ အဘယ်မှာလျှင်။ ဣမံ ဓမ္မဝိနယံ၊ ကို။ အာဇာနိဿသိ၊ သိနိုင်လတ္တံ့နည်း။ တွံ၊ သည်။ မိစ္ဆာပဋိပန္နော၊ ဖောက်ပြန်သောအားဖြင့် ကျင့်သူသည်။ အသိ၊ ၏။ အဟံ၊ သည်။ သမ္မာပဋိပန္နော၊ မှန်ကန်သောအားဖြင့် ကျင့်သူသည်။ အသ္မိ၊ ဖြစ်၏။ မေ၊ ငါ၏ (စကားသည်)။ သဟိတံ၊ အကျိုးနှင့်စပ်၏။ တေ၊ သင်၏(စကားသည်)။ အသဟိတံ၊ အကျိုးနှင့်မစပ်။ ပုရေဝစနီယံ၊ ရှေး၌ဆိုအပ်သည်ကို။ ပစ္ဆာ၊ နောက်၌။ အဝစ၊ (သင်)ဆိုပြီ။ ပစ္ဆာဝစနီယံ၊ နောက်၌ဆိုအပ်သည်ကို။ ပုရေ၊ ရှေး၌။ အဝစ၊ ပြီ။ တေ၊ သင်၏။ အဓိစိဏ္ဏံ၊ အလေ့အကျက်ကို။ ဝိပရာဝတ္တံ၊ ဆန့်ကျင်သည်၏အစွမ်းအားဖြင့် ဖောက်ပြန်စေအပ်ပြီ[၃]။ တေ၊ သင်၏(အပေါ်၌)။ ဝါဒေါ၊ အပြစ်စကားကို။ အာရောပိတော၊ တင်အပ်ပြီ။ (တွံ၊ သည်။) နိဂ္ဂဟိတော၊ နှိပ်သင့်နှိပ်အပ်သူသည်။ အသိ၊ ၏။ ဝါဒပ္ပမောက္ခာယ၊ အပြစ်စကားမှ လွတ်မြောက်ခြင်းအကျိုးငှါ။ စရ၊ လှည့်လည်ချေလော့။ ဝါ၊ သို့မဟုတ်။ သစေ ပဟောသိ၊ အကယ်၍ စွမ်းနိုင်ငြားအံ့။ နိဗ္ဗေဌေဟိ၊ ဖြေရှင်းလော့"ဟူ၍။ ဝိတုဒန္တာ၊ ထိုးကြကုန်လျက်။ ဝိဟရန္တိ၊ ကုန်၏။ နာဋပုတ္တိယေသု၊ နာဋပုဘ္ဘ၏ တပည့်ဖြစ်ကုန်သော။ နိဂဏ္ဌေသု၊ နိဂဏ္ဌတို့၌။ ဝဓောယေဝ၊ သတ်ဖြတ်ညှဉ်းဆဲခြင်းသည်သာလျှင်[၄]။ ဝတ္တတိ မညေ၊ ဖြစ်ယောင်တကား။ နိဂဏ္ဌဿ နာဋပုတ္တဿ၊ ၏။ ဂိဟီ၊ လူဖြစ်ကုန်သော။ သြဒါတဝသနာ၊ ဖြူသောအဝတ်ကို ဝတ်ကုန်သော။ ယေပိ သာဝကာ၊ တို့သည်လည်း။ (သန္တိ၊ ကုန်၏။) တေပိ၊ တို့သည်လည်း။ နာဋပုတ္တိယေသု၊ ကုန်သော။ နိဂဏ္ဌေသု၊ တို့၌။ နိဗ္ဗိန္နရူပါ၊ ငြီးငွေ့ခြင်းသဘောရှိကုန်သည်။ ဝိရတ္တရူပါ၊

၁။ သာမာကာနံ ဥဿန္နတ္တာ ဧဝံ လဒ္ဓနာမေ ဂါမေ-အဋ္ဌကထာ။

၂။ "အဓုနာ၊ အခုအခါ၌။ ကာလကတော၊ ပြုအပ်ပြီးသော အဘ္တဘောကို ပစ်ချခြင်းရှိသည်"ဟု သဒ္ဒါနက်သော်လည်း ပြန်ဆိုလေ။ ကာလသဒ္ဒါ ခေပနတ္ထ။

၃။ ဝိ-ကို ဝိဒေ္ဓသနဝသေန-ဟု ဖွင့်၍ ပရာဝတ္တ-ကို ပရာဝတ္တိတံ-ဟု ဖွင့်၏။ ဖောက်ပြန်စေအပ်ဟူသည် ဒူသိတ-ပင်ဟု သိစေလို၍ ဒူသိတန္တိ အတ္ထော-ဟု ဋီကာဖွင့်သည်၊ ၎င်းဋီကာနှင့်အညီပေးလိုက်သည်။ မ ၂-၂၃၉-၌ အဖွင့်ရှိသေး၏။

၄။ ဝဓောယေဝါတိ မရဏမေဝ။ အဋ္ဌကထာ။ မရဏမေဝါတိ အညမညဃာတဝသေန မရဏမေဝ။ ဋီကာတို့ ဖွင့်သည့်အလို ဝဓောယေဝ-ကို "သေခြင်းသည်သာလျှင်"ဟုပေး။

တပ်ခြင်းကင်းသော သဘောရှိကုန်သည်။ ပဋိဝါနရူပါ၊ (ရှေးအစဉ်အလာ ဖြစ်သော ရှိသေခြင်းစသော ကျင့်ဝတ်မှ) ဆုတ်နစ်ခြင်းသဘောရှိကုန်သည်[၁]။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

ဒုပ္ပဝေဒိတေ၊ မကောင်းသဖြင့် သိစေအပ်သော။ အနိယျာနိကေ၊ သံသရာဝဋ်မှ ကျွတ်လွတ်ကြောင်း မဟုတ်သော။ အနုပသမသံဝတ္တနိကေ၊ ကိလေသာငြိမ်းအေးခြင်းငှါ မဖြစ်နိုင်သော။ အသမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓပ္ပဝေဒိတေ၊ ဘုရားရှင်သည် မသိစေအပ်သော။ ဘိန္နထူပေ၊ပျက်စီးသော ထောက်တည်ရာရှိသော။ အပ္ပဋိသရဏေ၊ ကိုးကွယ်ရာ မရှိသော။ ဓမ္မဝိနယေ၊ ၌။ တံ၊ ထိုငြိုးငွေ့ခြင်း တပ်မက်ကင်းခြင်း ဆုတ်နစ်ခြင်းသဘောသည်[၂]။ ဟောတိယထာ၊ ဖြစ်ရိုးဖြစ်ကုန်သကဲ့သို့တည်း။

၄၂။ အထ ခေါ၊ ၌။ စုန္ဒော သမဏုဒ္ဒေသော၊ စုန္ဒသာမဏေသည်[၃]။ ပါဝါယံ၊ ၌။ ဝဿံဝုဋ္ဌော၊ မိုးလပတ်လုံး သီတင်းသုံးပြီးသည် ဖြစ်၍။ ယေန၊ ၌။ သာမဂါမော၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ယေန၊ ၌။ အာယသ္မာအာနန္ဒော၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တေန၊ သို့။ ဥပသင်္ကမိ၊ ပြီ။ပ။ အာယသ္မန္တံ အာနန္ဒံ၊ကို။နိဂဏ္ဌော ဘန္တေနာဋပုတ္တော။ပ။အပ္ပဋိသရဏေတိ၊ ဏော-ဟူသော။တော၊ ဤစကားကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝုတ္တေ၊ သော်။ အာယသ္မာ အာနန္ဒော၊ သည်။ စုန္ဒံ သမဏုဒ္ဒေသံ၊ စုန္ဒသာမဏေကို။ “အာဝုသော စုန္ဒ၊ န္ဒ။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ ဒဿနာယ၊ ဖူးမြင်ခြင်းအကျိုးငှါ။ ဣဒံ ကထာပါဘတံ၊ ဤ (နိဂဏ္ဌော ဘန္တေစသော) စကား လက်ဆောင်သည်[၄]။ အတ္ထိ ခေါ၊ ရှိသည်သာတည်း။ “အာဝုသော စုန္ဒ၊ န္ဒ။ အာယာမ၊ လာသွားကြစို့ ။ပ။ ဘဂဝတော၊ အား။ အာရောစေဿာမာတိ၊ လျှောက်ထားကုန်အံ့”ဟူသော။ တော၊ ဤစကားကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။ ဧဝံ ဘန္တေတိ ခေါ၊ ကောင်းပါပြီအရှင်ဘုရားဟူ၍။ စုန္ဒော သမဏုဒ္ဒေသော၊ သည်။ အာယသ္မတော အာနန္ဒဿ၊ ၏(စကားကို)။ပစ္စဿောသိ၊ ရှေးရှုကြားနာပြီ။

အထ ခေါ၊ ၌။ အာယသ္မာ စ အာနန္ဒော၊ သည်၎င်း။ စုန္ဒော စ သမဏုဒ္ဒေသော၊ သည်၎င်း။ပ။ အာယသ္မာ အာနန္ဒော၊ သည်။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ “ဘန္တေ၊ မြတ်စွာဘုရား။ အယံစုန္ဒော သမဏုဒ္ဒေသော၊ ဤစုန္ဒသာမဏေသည်။ နိဂဏ္ဌော ဘန္တေ နာဋပုတ္တော။ပ။အပ္ပဋိသရဏေတိ၊ ဏော-ဟူ၍။ဝေါ၊ သို့၊ အာဟ၊ ပြီ။ ဘန္တေ၊ မြတ်စွာဘုရား။ တဿ မယှံ၊ ထိုတပည့်တော်၏ (စိတ်၌)။ ဘဂဝတော၊ ၏။ အစ္စယေန၊ လွန်တော်မူသဖြင့်။ သံဃေ၊ ၌။ ဝိဝါဒေါ၊ ဆန့်ကျင်ဘက် ပြောဆို

၁။ ပုရိမပဋိပတ္တိတော ပဋိနိဝတ္တနံ ပဋိဝါနံ၊ တံ ရူပံ သဘာဝေါ ဧတေသန္တိ ပဋိဝါနရူပါ၊ တေနာဟ-နိဝတ္တနသဘာဝါတိ။ ဋီကာ။

၂။ အဋ္ဌကထာတိ၌ ယထာတံ-ဝယ်တံ-ကို အနက်မဲ့ အဖွင့်များ၏။ မ-၁၊ ဘယဘေရဝ၊ ၅၂ ၌ ယထာတိ ဩပမ္မေ၊ တန္တိ နိပါတော-ဟု တံ-ကို သာတ္ထက အနည်းငယ်ဖွင့်၏။ ထိုအဖွင့်နည်းတူ ဤ၌ တံ-ကို အနက်ရှိကြံ၍ ပေးလိုက်သည်။

၃။ စုန္ဒသည် သမဏုဒ္ဒေသ ဟု ဆိုသော်လည်း ဧင်စစ်ရဟန်းတည်း။ ဘူတပုဗ္ဗဂတိကနည်းအားဖြင့် သမဏုဒ္ဒေသော ဟု ခေါ်ကြသည်။

၄။ “ပဋိပဝိဋ္ဌ ကတ္ဘာ အာဟရိတဗ္ဗတော သစ္စံ ကာရိတဗ္ဗတော-ပါဘတံ မူလန္တိအာဟ”ဟူသော ဋီကာပါဌ်အရ “ပဋိပဝိဋ္ဌ ကတ္ဘာ အာဘရိယတေတိ ပါဘတံ”ဟု ပြု။ “ကထာ စ သာ ပါဘတဥ္စာတိ”ဟု ကမ္မဓာရည်းတွဲ၍မိမိစကားကို ကြိုတင်သွင်း၍ သူတပါးထံ့ စကားကို မိမိသို့ဆောင်ယူအပ်သော စကားကောက်။ ထိုစကားသည်လည်း တရားစကားဖြစ်ပေါ်လာခြင်း၏အကြောင်းဟု သိစေလို၍ ဓမ္မကထာယ မူလကာရဏန္တိအတ္ထော ဟု ဋီကာ စကားကျပြသည်။ ကထာပါဘတန္တိ ကထာမူလံ-ဟူသော အဋ္ဌကထာနှင့်လည်း ညီညွတ်၏။

ခြင်းသည်။(ငြင်းခုံခြင်းလည်းဟူ)။မာဟောဝ ဥပ္ပဇ္ဇိ၊မဖြစ်ပါစေလင့်။သော ဝိဝါဒေါ၊သည်။ဗဟုဇနာ-ဟိတာယ၊ များစွာသောလူတို့၏ အစီးအပွါးမဲ့အလို့ငှါ။ ဗဟုဇနာသုခါယ၊ များစွာသော လူတို့၏ ချမ်းသာမဲ့အလို့ငှါ။ ဗဟုနော၊ သော။ ဇနဿ၊ ၏။ အနတ္ထာယ၊ အကျိုးမဲ့အလို့ငှါ။ အဟိတာယ၊ အစီးအပွါးမဲ့ အလို့ငှါ။ ဒေဝမနုဿာနံ။ တို့၏။ ဒုက္ခာယ၊ ငှါ။ အဿာတိ၊ ဖြစ်ရာ၏ဟူ၍ ၊ ဇဝံ၊ သို့။ ဟောတိတိ၊ ၏”ဟူ သော။ တေံ၊ ဤစကားကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။

၄၃။ အာနန္ဒ၊ န္ဒာ။ တံ၊ ထိုဆိုအပ်လတ္တံ့သော စကားကို။ ကိံ မညသိ၊ နည်း။ မယာ၊ ငါ ဘုရားသည်။ ယေဓမ္မာ၊ အကြင်တရားတို့ကို ၊ ဝေါ၊ သင်တို့အား။ အဘိညာ၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိ၍။ ဝုတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်ကုန်ပြီ။ သေယျထိဒံ၊ တို့နည်း။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ သတိ-ပဋ္ဌာနာ၊ တို့ရှင်း။ပ။မဂ္ဂေါ၊ ရှင်းတည်း။ အာနန္ဒ၊ န္ဒာ။ ဣမေသု ဓမ္မေသု၊ ဤသတိပဋ္ဌာန် စသော တရားတို့၌။ နာနာဝါဒေ၊ အထူးထူးသော ဇယူဝါဒ ရှိကုန်သော။ ဒွေပိဘိက္ခူ။ နှစ်ပါး ကုန်သော ရဟန်းတို့ကိုလည်း။ တွံ၊ သည်။ ပဿသိ နော၊ မြင်၏လော။ ဣတိ၊ ဤသို့ မေး၏။ ဘန္တေ၊ ရား။ ယေ ဓမ္မာ၊ အကြင် တရားတို့ကို။ မေ၊ တပည့်တော်အာနန္ဒာအား။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ အဘိညာ၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့်သိ၍။ ဒေသိတာ၊ ဟောတော်မူအပ်ကုန်ပြီ။သေယျထိဒံ၊ တို့နည်း။ပ။ မဂ္ဂေါ၊ ရှင်းတည်း။ ဣမေသု ဓမ္မေသု၊ တို့၌။ နာနာဝါဒေ၊ ကုန်သော။ ဒွေပိဘိက္ခူ၊ တို့ကိုလည်း။ အဟံ၊ တပည့်တော် (အာနန္ဒာ)သည်။ န ပဿာမိ၊မမြင်ပါ။ ဘန္တေ၊ ရား။ယေ စ ခေါ ပုဂ္ဂလာ၊ တို့သည်လည်း။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ ပတိဿယမာနရူပါ၊ လေးလေး စားစား မှီခို အားထားခြင်း သဘောရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရန္တိ၊ ကုန်၏ [၁]။ တေပိ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်း။ ဘဂဝတော၊ ၏။ အစ္စယေန၊ သဖြင့်။ အဇ္ဈာဇီဝေ၊ အသက်မွေးမှုကို အစွဲပြု၍ဖြစ်သော ခြောက်ပါးသော သိက္ခာပုဒ်၌ရှင်း။(အာဇီဝံ+ဒ ဓိကိစ္စ+ပဝတ္တံ သိက္ခာပဒံ အဇ္ဈာဇီဝံ တသိံ ဟု ပြု) အဓိပါတိမောက္ခေ ဝါ၊ (၆-ပါးသောသိက္ခာပုဒ်မှ) ကြွင်းသောသိက္ခာပုဒ်၌ရှင်း။ သံဃေ၊ ၌။ ဝိဝါဒံ၊ ဆန့်ကျင်ဘက်စကားကို (ငြင်းခုံခြင်းကိုလည်းဟူ)။ ဇနေယျုံ၊ ဖြစ်စေကုန်ရာ၏။ သော ဝိဝါဒေါ၊ သည်။ ဗဟုဇနာဟိတာယ၊ ငှါ။ပ။ ဒေဝမနုဿာနံ၊ တို့၏။ ဒုက္ခာယ၊ ငှါ။ အဿ၊ ၏။ ဣတိ ၊ ဤသို့လျှောက်၏။ အာနန္ဒ၊ န္ဒာ။ အဇ္ဈာဇီဝေ၊ ၌ရှင်း။ အဓိပါတိမောက္ခေ ဝါ၊ ၌ရှင်း။ ယဒိဒံ ဝိဝါဒေါ၊ သည်။ (အံတ္ထိ၊ ၏။) သော ဝိဝါဒေါ၊ သည်။ အပ္ပမတ္တကော၊ အနည်း ငယ်မျှသာတည်း။ အာနန္ဒ၊ န္ဒာ။ မဂ္ဂေ ဝါ၊ (ပုဗ္ဗဘာဂ) မဂ်၌ရှင်း။ ပဋိပဒါယဝါ၊ (ပုဗ္ဗဘာဂ) ပဋိပဒ်၌ရှင်း။ သံဃေ၊ ၌။ ဝိဝါဒေါ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနော ဥပ္ပဇ္ဇေယျ၊ ဖြစ်သော်ဖြစ်ရာ၏။ (အကြွင်း လွယ်ပြီ။)

၄၄။ အာနန္ဒ၊ န္ဒာ။ ဝိဝါဒမူလာနိ၊ ဝိဝါဒ၏ အကြောင်းတို့သည်။ ဣမာနိ ဆ၊ ဤ ခြောက်မျိုးတို့တည်း။ ကတမာနိ ဆ၊ တို့နည်း။ အာနန္ဒ၊ န္ဒာ။ ဣဓ၊ ဤသာသနာ တော်၌။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ကောဓနော၊ အမျက်ထွက်လေ့ရှိသည်။ ဥပနာဟီ၊ ရန်ငြိုးဖွဲ့လေ့ ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အာနန္ဒ၊ န္ဒာ။ ယောသောဘိက္ခု၊ သည်။ပ။ဟောတိ၊ ၏။ သော၊ သည်။ သတ္ထရိပိ၊ ဘုရား၌လည်း။ အဂါရဝေါ၊ လေးစားခြင်း မရှိသည်။ အပ္ပတိဿော၊ မှီခိုတုပ်ဝပ်ခြင်း မရှိသည် [၂]။ (ဟုတ္ဝာ၊ ၍။) ဝိဟရတိ၊ ၏။ ဓမ္မေပိ၊ တရားတော်၌လည်း။ပ။ သံဃေပိ၊ ၌လည်း။ပ။

၁။ ပတိဿယမာနရူပါတိ အပဒိဿ ပဋိဿယမာနရူပါ၊ ဂရုကဝသေန နိဿယမာနသဘာဝါ။ဋီကာ။

၂။ အပ္ပဋိဿောတိ အပ္ပဋိဿယော အနီစဝုတ္တိ။အဋ္ဌကထာ။ ပဋိပုဗ္ဗ၊သိခါတ်၊ အပစ္စည်းဖြင့် ပြီးသည်။

ဝိဟရတိ၊ ၏။ သိက္ခာယပိ၊ ၌လည်း။ ပရိပူရကာရီ၊ ဖြည့်ကျင့်လေ့ရှိသည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ ယောသောဘိက္ခု၊ သည်။ပ။နဟောတိ၊ မဖြစ်။ သော၊ သည်။ သံဃေ၊ ၌။ ဝိဝါဒံ၊ ကို။ ဇနေတိ၊၏။ ယော ဝိဝါဒေါ၊ သည်။ဗဟုဇနာဟိတာယ၊ငှါ။ပ။ဒေဝမနုဿာနံ၊တို့၏။ ဒုက္ခာယ၊ ငှါ။ ဟောတိ၊ ၏။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ၊ မိမိ, မိမိ၊ပရိသတ်၌၎င်း။ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ၊ သူတပါး, သူတပါးပရိသတ်၌၎င်း။ ဧဝရူပံ၊ သော။ ဝိဝါဒမူလံ၊ ဆန့်ကျင်ဘက် ပြောကြားခြင်း၏အကြောင်းကို။ တုမှေ၊ တို့သည်။ စေ သမနုပဿေယျာထ၊ အကယ်၍ တွေ့မြင်ကုန်ငြားအံ့။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ တတြ၊ ထိုသို့တွေ့မြင်သောအခါ၌။ တုမှေ၊ သင်တို့သည်။ ပါပကဿ၊ ယုတ်မာသော။ တဿေဝ ဝိဝါဒမူလဿ၊ ကိုသာလျှင်။ ပဟာနာယ၊ပယ်ခြင်းငှါ၊ဝါယမေယျာထ၊ အားထုတ်ကြကုန်လော့။ပ။ စေ န သမနုပဿေယျာထ၊ အကယ်၍ မတွေ့မြင်ကြကုန်ငြားအံ့။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ တတြ၊ ၌။ တုမှေ၊ တို့သည်။ ပါပကဿ၊ သော။ တဿေဝ ဝိဝါဒမူလဿ၊ ၏သာလျှင်။ အာယတိံ၊ နောင်အခါ၌။ အနဝဿဝါယ၊ မပွါးစီးခြင်းငှါ။ ပဋိပဇ္ဇေယျာထ၊ ကျင့်ကြကုန်လော့။ ဧဝံ၊ဤသို့ကျင့်သည်ရှိသော်။ ပါပကဿ၊ သော။ တဿ ဝိဝါဒမူလဿ၊ ကို။ ပဟာနံ၊ ပယ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဧဝံ၊ သော်။ပ။ အနဝဿဝေါ၊ မပွါးစီးခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

၄၅။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ ပုန စပရံ၊ တဖန် ထို့ပြင်လည်း။ ဘိက္ခု၊သည်။ မက္ခီ၊ သူတပါးတို့၏ဂုဏ်ကို ချေဖျက်လေ့ရှိသည်။ ပဠာသီ၊ အင်တူပြိုင်ဘက်ပြုလေ့ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ပ။ ဣဿုကီ၊ ငြူစူစောင်းမြောင်းလေ့ရှိသည်။ မစ္ဆရီ၊ ဝန်တိုလေ့ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ပ။ သဌော၊ စဉ်းလဲသည်။ မာယာဝီ၊ လှည့်ပတ်လေ့ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ပ။ပါပိစ္ဆော၊ ယုတ်မာသောအလိုရှိသည်။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ ဖောက်ပြန်သောအယူရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ပ။သန္ဒိဋ္ဌိပရာမာသီ၊ မိမိအယူကို မှားသောအားဖြင့် သုံးသပ်လေ့ရှိသည်။ အာဓာနဂ္ဂါဟီ၊ မြဲမြံစွာယူလေ့ရှိသည်။ ဒုပ္ပဋိနိဿဂ္ဂီ၊ စွန့်လွှတ်နိုင်ခဲလေ့ ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏[၁]။

အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ ယောသောဘိက္ခု၊ သည်။ပ။အနဝဿဝေါ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ ဝိဝါဒမူလာနိ၊ တို့သည်။ ဣမာနိ ဆ၊ ဤခြောက်မျိုးတို့ပင်ဘည်း။

၄၆။ အာနန္ဒ၊နန္ဒာ။အဓိကရဏာနိ၊အဓိကရုဏ်းတို့သည်[၂]။ဣမာနိ စတ္တာရိ၊ဤလေးပါးတို့တည်း။ ကတမာနိ စတ္တာရိ၊ တို့နည်း။ဝိဝါဒါဓိကရဏံ၊ဝိဝါဒါဓိကရုဏ်းငှင်း။ အနုဝါဒါဓိကရဏံ၊ အနုဝါဒါဓိကရုဏ်းငှင်း။အာပတ္တာဓိကရဏံ၊ အာပတ္တာဓိကရုဏ်းငှင်း။ ကိစ္စာဓိကရဏံ၊ ကိစ္စာဓိကရုဏ်းငှင်းတည်း။ အာနန္ဒ၊နန္ဒာ။ အဓိကရဏာနိ၊တို့သည်။ဣမာနိ စတ္တာရိ၊ဤလေးပါးတို့တည်း။ အာနန္ဒ၊နန္ဒာ။ ဣမေ ခေါ ပန သတ္တ၊ဤ(၇)ပါးတို့သည်ကား။အဓိကရဏသမထာ၊အဓိကရုဏ်းငြိမ်းကြောင်း သမထတို့တည်း။ ဥပ္ပန္နုပ္ပန္နာနံ၊ ဖြစ်ပြီးဖြစ်ပြီးကုန်သော။ အဓိကရဏာနံ၊ တို့ကို။ သမထာယ၊ ငြိမ်းစေခြင်းငှါ။ ဝူပသမာယ၊ အထူးသဖြင့် ငြိမ်းစေခြင်းငှါ။ သမ္မုခါဝိနယော၊ သမ္မုခါဝိနည်းကို။ ဒါတဗ္ဗော၊ ပေးအပ်၏။ သတိဝိနယော၊ သတိဝိနည်းကို။ ဒါတဗ္ဗော၊ ပေးအပ်၏။ အမူဠှဝိနယော၊ အမူဠှ-ဝိနည်းကို။ ဒါတဗ္ဗော၊ ပေးအပ်၏။ ပဋိညာယ၊ ဝန်ခံသဖြင့်။ ကာရေတဗ္ဗံ၊ ပြုစေအပ်၏။

၁။ မူလပဏ္ဏာသ၊ သာလေ္လခသုတ်၊ ဓမ္မဒါယာဒသုတ်။အံ-၆၊ ဝိဝါဒမူလသုတ်-ဌ-ဋီ တို့အရ ယောဇနာသည်။

၂။ အဋ္ဌကထာအလို“အဓိကာတဗ္ဗာနီတိ အဓိကရဏာနိ”ဟု ကမ္မသာဓ်ပြု၊ ဋီကာအလို သမထာ-ဝါ သမနုဝသေန အဓိကရီယန္တိ ဧတ္ထာတိ အဓိကရဏာန ဝိဝါဒါဒယော ဟု အဓိကရဏသာဓ်ပြု၏။

ယေဘုယျသိကာ၊ ယေဘုယျသိကကံကို။ ကာတဗ္ဗာ၊ အပ်၏။ တဿပါပိယသိကာ၊ တဿပါပိယ-သိကကံကို။ ကာတဗ္ဗာ၊ အပ်၏။ တိဏဝတ္ထာရကော၊ တိဏဝတ္ထာရကကံကို။ ကာတဗ္ဗော၊ အပ်၏။

၄၇။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ သမ္မုခါဝိနယော၊ သည်။ ကထဉ္စ၊ အသို့လျှင်။ ဟောတိ၊ နည်း။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ ဣဓ၊ ဤသာသနာတော်၌။ ဘိက္ခူ၊ တို့သည်။ ဓမ္မောတိ ဝါ၊ ဓမ္မဟူ၍၎င်း။ အဓမ္မောတိ ဝါ၊ ဓမ္မမဟုတ်ဟူ၍၎င်း။ ဝိနယောတိ ဝါ၊ ဝိနည်းဟူ၍၎င်း။ အဝိနယောတိ ဝါ၊ ဝိနည်းမဟုတ်ဟူ၍၎င်း။ ဝိဝဒန္တိ၊ ငြင်းခုံကြကုန်၏။ (ဆန့်ကျင်ဘက် ပြောဆိုကြကုန်၏ ဟူ၍သော်လည်း သဒ္ဒါနက်ပေး)။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ သဗ္ဗေဟေဝ၊ အလုံးစုံသာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော။ သမဂ္ဂေဟိ၊ ညီညွတ်ကုန်သော။ တေဟ ဘိက္ခူဟိ၊ တို့သည်။ သန္နိပတိတဗ္ဗံ၊ အညီအညွတ် စည်းဝေးအပ်၏။ သန္နိပတိတွာ၊ ၍။ ဓမ္မနေတ္တိ၊ တရားတည်းဟူသော မျဉ်းကြိုးကို။ သမနုမဇ္ဇိတဗ္ဗာ (ဉာဏ်ဖြင့်) ပွတ်တိုက်အပ်၏။ (စူးစမ်းအပ်၏)။ ဓမ္မနေတ္တိံ၊ ကို။ သမနုမဇ္ဇိတွာ၊ ၍။ ယထာ၊ အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့်။ တတ္ထ၊ ထိုတရားတည်းဟူသော မျဉ်းကြိုးနှင့်[၁]။ သမေတိ၊ ညီညွတ်၏။ တထာ၊ ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့်။ တံ အဓိကရဏံ၊ ကို။ ဝူပသမေတဗ္ဗံ၊ ငြိမ်းစေအပ်၏။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ ဧဝံ ခေါ၊ လျှင်။ သမ္မုခါဝိနယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ စေဝ၊ လျှင်။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ ယဒိဒံ၊ အကြင်သမ္မုခါဝိနည်းသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တေန သမ္မုခါဝိနယေန၊ ဖြင့်။ ကေစ္စာနံ အဓိကရဏာနံ၊ အချို့ကုန်သော (ဝိဝါဒ) အဓိကရုဏ်းတို့၏။ ဝူပသမော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

၄၈။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ ကထဉ္စ၊ လျှင်။ ယေဘုယျသိကာ၊ ကံသည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ တေဘိက္ခူ၊ တို့သည်။ တံအဓိကရဏံ၊ ကို။ တသ္မိံ အာဝါသေ၊ ထိုကျောင်း၌။ ဝူပသမေတုံ၊ ငှါ။ စေ န သက္ကောန္တိ၊ အကယ်၍မစွမ်းနိုင်ကုန်ငြားအံ့။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ ယသ္မိံ အာဝါသေ၊ အကြင်ကျောင်း၌။ ဘိက္ခူ၊ တို့သည်။ ဗဟုတရာ၊ လွန်စွာများကုန်၏[၂]။ သော အာဝါသော၊ ထိုကျောင်းသို့။ တေဟိ ဘိက္ခူဟိ၊ တို့သည်။ ဂန္တဗ္ဗော၊ အပ်၏။ တတ္ထ၊ ထိုကျောင်း၌။ သမဂ္ဂေဟိ၊ ညီညွတ်ကုန်သော။ သဗ္ဗေဟေဝ၊ အလုံးစုံသာလျှင်ဖြစ်သော ရဟန်းတို့သည်။ သန္နိပတိတဗ္ဗံ၊ အပ်၏။ပ။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ ဧဝံ ခေါ၊ လျှင်။ ယေဘုယျသိကာ၊ ကံသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ စေဝ၊ လျှင်။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌၊ ယဒိဒံ၊ အကြင်ယေဘုယျသိကကံသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏၊) တာယ ယေဘုယျသိကာယ၊ ထိုယေဘုယျသိကကံဖြင့်။ ကေစ္စာနံ၊ အချို့ကုန်သော။ အဓိကရဏာနံ၊ (ဝိဝါဒ) အဓိကရုဏ်းတို့၏။ ဝူပသမော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

၄၉။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ ကထဉ္စ၊ လျှင်။ သတိဝိနယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ ဣဓ၊ ဤသာသနာတော်၌၊ ဘိက္ခူ၊တို့သည်။ ဘိက္ခုံ၊ကို။ပါရာဇိကေန ဝါ၊ပါရာဇိကဖြင့်သော်၎င်း။ ပါရာဇိကသာမန္တေန ဝါ၊ပါရာဇိက၏အနီးဖြစ်သော သံဃာဒိသိသ်, ဒုက္ကဋ် ထုလ္လစ္စည်းဖြင့်သော်၎င်း[၃]။

၁။ တတ္ထကို တာယ ဓမ္မနေတ္တိယာ ဟု တတိယန္တဖွင့်၏။ သမေတိကို ဋီကာ၌ တာယ ဓမ္မနေတ္တိယာ သမေတိ။ပ။ သံသန္ဒတိ ကေလက္ခဏမေဝ ဟောတီတိ အတ္ထော-ဟု ဖွင့်၏။

၂။ ဗဟူသဒ္ဒါသည် ၂-ပါး ၃-ပါးနှင့်တကွ ထိုထက်အလွန် ရ၏။ ဗဟုတရာသဒ္ဒါသည် ၂-ပါး ၃-ပါး မပါ၊ ထိုထက်အလွန်ကိုသာ ရ၏။

၃။ ပါရာဇိကသာမန္တနှ၌ သာမန္တ အရ ခန္ဓသာမန္တ, အာပတ္တိသာမန္တ နှစ်မျိုးရှိရာ ခန္ဓသာမန္တအရ သံဃာဒိသိသ်၊ အာပတ္တိသာမန္တအရ ဒုက္ကဋ် ထုလ္လစ္စည်းကိုယူ။ အဋ္ဌကထာ။

ဝေရူပါယ၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ ဂရုကာယ အာပတ္တိယာ၊ ဂရုကအာပတ်ဖြင့်။ "အာယသ္မာ၊ သည်။ ပါရာဇိကံ ဝါ၊ သို့သော်ငြင်း။ ပါရာဇိကသာမန္တံ ဝါ၊ သို့သော်ငြင်း။ ဝေရူပံ၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ ဂရုကံ အာပတ္တိံ၊ သို့။ အာပဇ္ဇိတာ၊ ရောက်၏ဟူ၍။ သရတုတိ၊ အောက်မေ့လော့"ဟူ၍။ စောဒေန္တိ၊ မေးစိစစ်ကြကုန်၏။ သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ "အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်။ အဟံ၊ သည်။ပ။ အာပဇ္ဇိတာ၊ ရောက်၏ဟူ၍။ န သရာမီတိ၊ မအောက်မေ့မိ"ဟူ၍။ ဝေ၊ သို့။ အာဟ၊ ပြီ။ အာနန္ဒ၊ န္ဒာ။ တဿ ဘိက္ခုနော၊အား။ သတိဝိနယော၊ကို။ ဒါတဗ္ဗော၊ အပ်၏။ပ။ ဝေဠု ပန၊ လျှင်။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ ယဒိဒံ၊ အကြင်သတိဝိနည်းသည်။ (အတ္ထိ၊၏။) တေန သတိဝိနယေန၊ ဖြင့်။ ကေစ္စာနံ အဓိကရဏာနံ၊ အချို့ကုန်သော (အနုဝါဒ) အဓိကရုဏ်းတို့၏။ ဝူပသမော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

၅၀။ အာနန္ဒ၊ န္ဒာ။ ကထဉ္စ၊ လျှင်။ အမူဠ္ဟဝိနယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ အာနန္ဒ၊ န္ဒာ။ ဣဓ၊ ဤသာသနာတော်၌၊ ဘိက္ခု၊ တို့သည် ပ။ သရတာယသ္မာ။ပ။ ပါရာဇိကသာမန္တံ ဝါတိ၊ ဝါ-ဟူ၍။ စောဒေန္တိ၊ ကုန်၏။ (သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ န ခေါ အဟံ အာဝုသော။ပ။ ပါရာဇိကသာမန္တံဝါတိ၊ ဝါ-ဟူ၍၊ ဝေ၊ သို့။ အာဟ၊ ပြီ။ သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ နိဗ္ဗေဌေန္တံ၊ ဖြေရှင်းသော။ တမေနံ၊ ထိုရဟန်းကို။ "အာယသ္မာ၊ အရှင်။ ပါရာဇိကံ ဝါ၊ သို့သော်ငြင်း။ ပါရာဇိကသာမန္တံ ဝါ၊ သို့သော်ငြင်း။ ဝေရူပံ၊ သော။ ဂရုကံ၊ သော။ အာပတ္တိံ၊သို့။ အာပဇ္ဇိတာ၊ ၏ ဟူ၍။ ယဒိသရတိ၊ အကယ်၍ အောက်မေ့မိအံ့။ ဣဃံ၊ တိုက်တွန်းပါ၏။ သာဓုကမေဝ၊ ကောင်းစွာသာလျှင်။ (တံ၊ သည်၊)ဇာနာဟီတိ၊ သိလော့"ဟူ၍၊ အတိဝေဌေတိ၊ အလွန်ရစ်ပတ်၏[၁]။) သော၊ သည်။ "အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်။ အဟံ၊ သည်၊ ဥမ္မာဒံ၊ ရူးသွပ်ခြင်းသို့။ စေတသော၊ စိတ်၏။ ဝိပရိယာသံ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်းသို့။ ပါပုဏိံ၊ ရောက်ပြီ၊ တေန ဥမ္မတ္တကေန၊ ထိုသို့ ရူးသွပ်သဖြင့်။ မေ၊ ငါသည်၊ ဗဟုံ၊ များစွာသော။ အဿာမဏကံ၊ ရဟန်းတို့၏ အမူအရာ မဟုတ်သည်ကို။ အဇ္ဈာစိဏ္ဏံ၊ လေ့ကျက်အပ်ပြီ၊ ဘာသိတပရက္ကန္တံ၊ ပြောဆိုအားထုတ်အပ်ပြီ[၂]။ တံ၊ ထိုပြောဆိုအားထုတ်မိသမျှကို။ အဟံ၊ သည်၊ န သရာမိ၊ မအောက်မေ့မိ။ မူဠှေန၊ တွေဝေသဖြင့်၊ ဧတံ၊ ထိုရဟန်းတို့၏အမူအရာမဟုတ်သည်ကို။ ကဘန္တိ၊ ပြုအပ်မိပြီ"ဟူ၍ ဝေ၊ သို့။ အာဟ၊ ပြီ။ အာနန္ဒ၊ န္ဒာ။ တဿ ဘိက္ခုနော၊အား။ အမူဠ္ဟဝိနယော၊ကို၊ ဒါတဗ္ဗော၊အပ်၏။ပ။ ဝေဠု ပန၊ ဤသို့လျှင်။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ ယဒိဒံ၊ အကြင်အမူဠ္ဟဝိနည်းသည်၊ (အတ္ထိ၊ ၏၊) တေန အမူဠ္ဟဝိနယေန၊ ဖြင့်။ ကေစ္စာနံ အဓိကရဏာနံ၊ အချို့ကုန်သော (အနုဝါဒ) အဓိကရုဏ်းတို့၏။ ဝူပသမော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

၁။ ဤလက်သည်းကွင်းရှိ အနက်များ မပါသင့်ကြောင်း။ ( )ဌေန္တံရေ ပါဌော၊ ဝိ ၄-စူဠဝဂ္ဂ (၃၂၀) ပိဌေ နတ္ထိ၊ တဿ ပါဠိယသိကာဝါရေယေဝေတေန ဘဝိတဗ္ဗံဟု ဆဋ္ဌမူအောက်ခြေ၌ မှာကြားထား၏။ ထိုစကားမှန်၏။ အထက်၌ ဘိက္ခူ စောဒေန္တိဟု စောဒကပုဂ္ဂိုလ်အများ ဖြစ်ပါလျက် တမေနံ သော နိဗ္ဗေဌေန္တံ အတိဝေဌေတိ-ဝယ် သော အတိဝေဌေတိ ဟု စောဒကပုဂ္ဂိုလ်ဘပါးတည်း ပြောင်းလွဲသွားသည်ကို ထောက်သောအားဖြင့် ထင်ရှား၏။

၂။ ဘာသိတပရက္ကန္တန္တိ ဝါစာယ ဘာသိတံ ကာယေန စ ပရက္ကန္တံ၊ပရက္ကမိတ္ဘာ ကတန္တိ အတ္ထော။အဋ္ဌကထာ။ ပရက္ကမိတွာ ဥပက္ကမိတွာ၊ ဋီကာတို့ ဖွင့်ပုံထောက်လျှင် ပရက္ကမောကဲ့သို့ ပရသဒ္ဒါပုပဒ ကမုဓာတ်၊ တပစ္စည်းဖြင့် ပြီးရကား ပရက္ကန္တံဟု ရှိစေ၊ ပရိပုဗ္ဗ ကမုဓာတ် မဟာဘ်ကြောင်း ပရက္ကမိတွာ ဥပက္ကမိတွာကို မြင်သောအားဖြင့် သိအပ်၏။ ကမုဓာတ်ဆိုလျှင် ကွ ဒွေဘော်ရောက်သည်ကိုလည်း သတိရှိ။

၅၁။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒ၁။ ကထဉ္စ၊ လျှင်။ ပဋိညာတကရဏံ၊ သည်။ (ဝန်ခံခြင်းကို ပြုခြင်းသည်
ဟု သော်လည်း ဖော်ပေး) ဟောတိ၊ နည်း။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒ၁။ ဣဓ၊ ဤသာသနာတော်၌။ ဘိက္ခု၊
သည်။ စောဒိတော ဝါ၊ မေးစိစစ်အပ်သော်ငြားး။ အစောဒိတော ဝါ၊ မမေးစိစစ်သော်ငြားး။
အာပတ္တိံ၊ ကို။ သရတိ၊ အောက်မေ့၏။ ဝိဝရတိ၊ ဖွင့်ပြ၏။ ဥတ္တာနီကရောတိ၊ပေါ်လွင်အောင်
ပြု၏။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒ၁။ တေန ဘိက္ခုနာ၊ သည်။ ဝုဍ္ဎတရံ၊ အကြီးဆုံးဖြစ်သော။ ဘိက္ခုံ၊
သို့။ ဥပသင်္ကမိတွာ၊ ၍။ ဧကံသံ၊ တဖက်သော ပခုံး၌။ စီဝရံ၊ ကို။ ကတွာ၊၍။ ပါဒေ၊ ခြေ
တို့ကို။ ဝန္ဒိတွာ၊ ရှိခိုး၍။ ဥက္ကုဋိကံ၊ ဆောင့်ကြောင့်။ နိသီဒိတွာ၊ ၍။ အဉ္ဇလိံ၊ လက်အုပ်ကို။
ပဂ္ဂဟေတွာ၊ ချီ၍။“ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။ အဟံ၊ သည်။ ဣတ္ထန္နာမံ၊ ဤမည်သော။ အာပတ္တိံ၊
သို့။ အာပန္နော၊ ရောက်ပြီ၊ တံ၊ ထိုအာပတ်ကို၊ ပဋိဒေသေမိတိ၊ ပြောကြားပါ၏”ဟူ၍ ဝံသို့။
ဝစနီယော၊ သည်။ အသာ၊ ရာ၏။ သော၊ ထိုမထေရ်ကြီးသည်။ ပဿသိတိ၊ မြင်သလောဟူ၍။
ဝံသို့။ အာဟ၊ပြီ၊ အာမပဿာမိတိ၊မှန်ပါ့မြင်ပါ၏ ဟူ၍ သော၊ထိုဒေသကရဟန်းသည်။ အာဟ၊
ပြီ။(ပြန်စပ်သည်)။အာယတိံ၊ နောင်အခါ၌။ သံဝရေယျာသိတိ၊ စောင့်ရှောက်လော့ဟု။ အာဟ၊
(မထေရ်ကြီးက)မိန့်ပြီ။[သံဝရိဿာမိတိ၊ စောင့်ရှောက်အံ့ဟု(ဒေသကရဟန်းက) ဆို၏။]အာနန္ဒ၊
နန္ဒ၁။ ဝံခေါ၊ လျှင်။ ပဋိညာတကရဏံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝေဉ္စပန၊ လျှင်။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌၊
ယဒိဒံ၊ အကြင်ဝန်ခံခြင်းကိုပြုခြင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တေနပဋိညာတကရဏေန၊ ဖြင့်။ကေစ္စာနံ
အဓိကရဏာနံ၊ အချို့သော (အာပတ္တိ) အဓိကရုဏ်းတို့၏။ ဝူပသမော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

၅၂။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒ၁။ ကထဉ္စ၊ လျှင်။ တဿပါပိယသိကာ၊ ကံသည်။ ဟောတိ၊ နည်း။
အာနန္ဒ၊ နန္ဒ၁။ ဣဓ၊ ဤသာသနာတော်၌။ ဘိက္ခု၊ သည်။ပ။သရတာယသ္မာ။ပ။ပါရာဇိက-
သာမန္တံဝါတိ၊ ဝါ-ဟူ၍။စောဒေတိ၊ ၏။သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ န ခေါ အဟံ။ပ။ပါရာဇိကသာမန္တံ
ဝါတိ၊ ဝါ-ဟူ၍။ ဝံ၊ သို့။ အာဟ၊ ပြီ။ သော၊ သည်။ နိဗ္ဗေဌေန္တံ၊ ဖြေရှင်းသော။ တမေနံ၊
ထိုရဟန်းကို။ “အာယသ္မာ၊ အရှင်။ ပါရာဇိကံဝါ၊ သို့သော်ငြားး။ ပါရာဇိကသာမန္တံ ဝါ၊ သို့သော်
ငြားး။ ဝေရူပိံ၊ သော။ ဂရုကံ၊ သော။ အာပတ္တိံ၊ သို့။ အာပဇ္ဇိတာ၊ ၏(ဟူ၍)။ ယဒိ သရသိ၊
အကယ်အောက်မေ့မိအံ့။ ဣဃ်၊ တိုက်တွန်းပါ၏။ သာဓုကမေဝ၊ ကောင်းစွာသာလျှင်။ (တံ၊
သင်သည်။) ဇာနာဟီတိ၊ သိလော့”ဟူ၍။ အတိဝေဌေတိ၊ အလွန်ရစ်ပတ်၏။ သော၊ ထိုစစ်ဆေး
ခံရသော ရဟန်းသည်။အာဝုသော၊ငါ့ရှင်။အဟံ၊သည်။ပ။အာပဇ္ဇိတာ၊ ၏(ဟူ၍)။န ခေါသရာမိ၊
မအောက်မေ့မိ။ အာဝုသော၊ ရှင်။ အဟံ၊ သည်။ ဧရူပိံ၊ သော။ အပ္ပမတ္တိကံ၊ အနည်းငယ်မျှ
သော။ အာပတ္တိံ၊ သို့။ အာပဇ္ဇိတာ၊ ၏(ဟူ၍)။ သရာမိစာတိ၊ အောက်မေ့၏”ဟူ၍။ ဝံ၊ သို့။
အာဟ၊ ၏။ သော၊ ထိုစစ်ဆေးသောရဟန်းသည်။ နိဗ္ဗေဌေန္တံ၊ သော။ တမေနံ၊ ထိုရဟန်းကို။
“အာယသ္မာ၊ ရှင်။ပ။ဇာနာဟီတိ၊ လော့”ဟူ၍။ အတိဝေဌေတိ၊ ၏။ သော၊ ထိုစစ်ဆေးခံရသော
ရဟန်းသည်။ “အာဝုသော၊ ရှင်။ အဟံ၊ သည်။ အပ္ပမတ္တိကံ၊ သော။ ဣမံ ဟိ နာမ အာပတ္တိံ၊
ဤမည်သောအာပတ်သို့။အာပဇ္ဇိတွာ၊ရောက်၍။အပုဋ္ဌော၊ မမေးမြန်းသော်လည်း။ ပဋိဇာနိဿာမိ၊
ဝန်ခံပါအံ့။ အဟံ၊ သည်။ ပါရာဇိကံဝါ၊ သို့သော်ငြားး။ ပါရာဇိကသာမန္တံဝါ၊ သို့သော်ငြားး။
ဝေရူပိံ၊ သော။ ဂရုကံ၊ သော။ အာပတ္တိံ၊ သို့။ အာပဇ္ဇိတွာ၊ ၍။ ပုဋ္ဌော၊ မေးမြန်းအပ်သော်။
ကိံပန န ပဋိဇာနိဿာမီတိ၊ အဘယ်မှာဝန်မခံဘဲရှိပါအံ့နည်း”ဟူ၍။ ဝံ၊ သို့။ အာဟ၊ ၏။ သော၊
စစ်ဆေးသောရဟန်းသည်။ “အာဝုသော၊ ရှင်။ တွံ၊ သည်။ အပ္ပမတ္တိကံ၊ သော။ ဣမံ ဟိ နာမ
အာပတ္တိံ၊ သို့။ အာပဇ္ဇိတွာ၊ ၍။ အပုဋ္ဌော၊ သော်။ န ပဋိဇာနိဿသိ၊ ဝန်မခံ။ တံ၊ သည်။ပ။

အာပဇ္ဇိတွာ၊ ၍။ ပုဗ္ဗော၊ သော်။ ကိံပနပဋိဇာနိဿသိ၊ အဘယ်မှာဝန်ခံပါအံ့နည်း။ အာယသ္မာ၊ ရှင်။ပ။ဝေနာဟိတိ၊ လေ့”ဟူ၍။ ဝဝံ၊ သို့။ အာဟ၊ ၏။ သော၊ ထိုစစ်ဆေးခံရသောရဟန်းသည်။ “အာဝုသော၊ ရှင်။ အဟံ၊ သည်။ပ။အာပဇ္ဇိတာ၊ ၏(ဟူ၍)။ သရာမိခေါ၊ ၏။ မေ၊ သည်။ ဒဝါ၊ အဆောတလျှင်။ (ဒဝါတိ သဟသာ၊ အဋ္ဌကထာ။) တော၊ ဤစကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်မိပြီ။ မေ၊ သည်။ ရဝါ၊ ချွတ်ချော်သဖြင့်။ တော၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ အဟံ၊ သည်။ပ။ဝေရူပိံ၊ သော။ တံ ဂရုကံအာပတ္တိံ၊ သို့။ အာပဇ္ဇိတာ၊ ၏(ဟူ၍)။ နသရာမိတိ၊ မအောက်မေ့မိ”ဟူ၍။ ဝဝံ၊ သို့။ အာဟ၊ ၏။ အာနန္ဒ၊ န္ဒာ။ ဝဝံ ခေါ၊ လျှင်။ တဿပါပိယသိကာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝေဠူပနံ၊ လျှင်။ ဣဓ၊ ဥ။ ယဒိဒံ၊ အကြင် တဿပါပိယသိကကံသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တာယ တဿ ပါပိယသိကာယ၊ ဖြင့်။ ဧကစ္စာနံ အဓိကရဏာနံ၊ အချို့ကုန်သော(အနုဝါဒ) အဓိကရုဏ်းတို့၏။ ဝူပသမော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

၅၃။ အာနန္ဒ၊ န္ဒာ။ ကထဉ္စ၊ လျှင်။ တိဏဝတ္ထာရကော၊ သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ အာနန္ဒ၊ န္ဒာ။ ဣဓ၊ ဤသာသနာတော်၌။ ဘဏ္ဍနဇာတာနံ၊ ဖြစ်၍။ ကလဟဇာတာနံ၊ ဖြစ်၍။ ဝိဝါဒါပန္နာနံ၊ ဖြစ်၍။ (ဤသုတ် ၄၁-ပိုဒ်ရှု) ဝိဟရတံ၊ နေကုန်သော။ ဘိက္ခူနံ၊ ရဟန်းတို့သည်။ ဗဟုံ၊ သော။ အဿာမဏကံ၊ ကို။ အဇ္ဈာစိဏ္ဏံ၊ အပ်သည်။ ဘာသိတပရက္ကန္တံ၊ အပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အာနန္ဒ၊ န္ဒာ။ သဗ္ဗေဟေဝ၊ ကုန်သော။ သမဂ္ဂေဟိ၊ ညီညွတ်ကုန်သော။ တေဟိ ဘိက္ခူဟိ၊ တို့သည်။ သန္နိပတိတဗ္ဗံ၊ အပ်၏။ သန္နိပတိတွာ၊ ၍။ ဧကတော ပက္ခိကာနံ၊ ကုန်သော။ ဘိက္ခူနံ၊ ရဟန်းတို့တွင်။ ဗျတ္တေန၊ လိမ္မာသော။ ဘိက္ခုနာ၊ ရဟန်းသည်။ပ။ သံဃော၊ သံဃာကို—

“ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရားတို့။ သံဃော၊ သည်။ မေ၊ တပည့်တော်၏ (စကားကို)။ သုဏာတု၊ နားထောင်တော်မူပါ။ ဘဏ္ဍနဇာတာနံ၊ ဖြစ်၍။ ကလဟဇာတာနံ၊ ဖြစ်၍။ ဝိဝါဒါပန္နာနံ၊ ဖြစ်၍။ ဝိဟရတံ၊ ကုန်သော။ အမှာကံ၊ တပည့်တော်တို့သည်။ ဗဟုံ၊ သော။ ဣဒံအဿာမဏကံ၊ ဤရဟန်းတို့၏ အမူအရာ မဟုတ်သည်ကို။ အဇ္ဈာစိဏ္ဏံ၊ အပ်သည်။ ဘာသိတပရက္ကန္တံ၊ အပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သံဃဿ၊ ၏။ ပတ္တကလ္လံ၊ လျောက်ပတ်သောအခါရှိသောကံသည်။ ယဒိသိယာ၊ အကယ်၍ ဖြစ်အံ့။ အဟံ၊ သည်။ ဣမေသံ အာယသ္မန္တာနံ၊ ဤအရှင်တို့၏။ ယာစေဝ အာပတ္တိ၊ အကြင် အာပတ်သည်ရင်း။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ ယာ စ အာပတ္တိ၊ အကြင်အာပတ်သည်ရင်း။ (အတ္ထိ၊ ၏။ တာ အာပတ္တိယော၊ ထိုအာပတ်တို့ကို။) ဣမေသံ စေဝ အာယသ္မန္တာနံ၊ ဤအရှင်တို့၏လည်း။ အတ္ထာယ၊ အကျိုးငှါ။ အတ္တနော စ၊ မိမိ၏လည်း။ အတ္ထာယ၊ အကျိုးငှါ။ သံဃမဇ္ဈေ၊ သံဃာ့ အလယ်၌။ တိဏဝတ္ထာရကေန၊ တိဏဝတ္ထာရကကံဖြင့်။ ထုလ္လဝဇ္ဇံ၊ ကြီးသောအပြစ်ရှိသော။ (ပါရာဇိကသံဃာဒိသေသ) အာပတ်ကို။ ဌပေတွာ၊ ထား၍။ ဂိဟိပဋိသံယုတ္တံ၊ လူတို့နှင့်စပ်၍ သင့်သောအာပတ်ကို။ ဌပေတွာ၊ ၍။ ဒေသေယျန္တိ၊ ပြောကြားအံ့”ဟူ၍။ ဉာပေတဗ္ဗော၊ သိစေအပ်၏။

အထ၊ ထိုနောက်၊ အပရေသံ၊ တပါးကုန်သော။ ဧကတောပက္ခိကာနံ၊ ကုန်သော။ ဘိက္ခူနံ၊ တို့တွင်။ ဗျတ္တေန၊ သော။ ဘိက္ခုနာ၊ သည်။ပ။သံဃော၊ ကို—

သုဏာတု။ပ။ဂိဟိပဋိသံယုတ္တန္တိ၊ ဟူ၍။ ဉာပေတဗ္ဗော၊ ၏။

အာနန္ဒ၊ န္ဒာ။ ဝဝံခေါ၊ လျှင်။ တိဏဝတ္ထာရကော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝေဠူပနံ၊ လျှင်။ ဣဓ၊ ဥ။ ယဒိဒံ၊ အကြင်တိဏဝတ္ထာရကကံသည်။ (အတ္ထိ၊၏။) တေန တိဏဝတ္ထာရကေန၊ ဖြင့်။

ကေစ္စာနံ အဓိကရဏာနံ အချို့ကုန်သော (အာပတ္တိ) အဓိကရုဏ်းတို့၏။ ဝူပသမော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

၅၄။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒ၁။ သာရဏီယာ၊ အောက်မေ့သင့် အောက်မေ့ ထိုက်ကုန်သော။ ဆ၊ ခြောက်ပါးကုန်သော။ ဣမေ ဓမ္မာ၊ ဤတရားတို့သည်။ ပိယကရဏာ၊ ချစ်အပ်သည်ကို ပြုတတ်ကုန်၏။ (ပိယံ ပိယာယိတဗ္ဗံ ကရောန္တီတိ၊ မ-၁၊ ဋီကာ၊ ကောသမ္ဗိယသုတ် ၄၉၂-ပိုဒ်)။ ဂရု-ကရဏာ၊ လေးစားအပ်သည်ကို ပြုတတ်ကုန်၏။ သင်္ဂဟာယ၊ ချီးမြှောက်ခြင်း အကျိုးငှါ။ အဝိဝါဒါယ၊ မငြင်းခုံခြင်းအကျိုးငှါ။ သာမဂ္ဂိယာ၊ ညီညွတ်ခြင်း အကျိုးငှါ။ ဧကီဘာဝါယ၊ တပေါင်းတည်းဖြစ်ခြင်းအကျိုးငှါ။ သံဝတ္တန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ကတမေ ဆ၊ အဘယ်ခြောက်ပါးတို့သည်။ပ။သံဝတ္တန္တိ၊ ကုန်သနည်း [၁]။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒ၁။ ဣဓ၊ ဤသာသနာ၌။ ဘိက္ခုနော၊ ရဟန်း၏။ မေတ္တံ၊ မေတ္တာနှင့်ယှဉ်သော။ ကာယကမ္မံ၊ ကာယကံသည်။ သဗြဟ္မစာရီသု၊ သီတင်းသုံးဖော်တို့၌။ အာဝိစေဝ၊ မျက်မှောက်၌၎င်း။ ရဟော စ၊ မျက်ကွယ်၌၎င်း။ ပစ္စုပဋ္ဌိတံ၊ ရှေးရှုတည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သာရဏီယော၊ သော။ အယမ္ပိ ဓမ္မော၊ ဤတရားသည်လည်း။ ပိယကရဏော၊ ၏။ ဂရုကရဏော၊ ၏။ သင်္ဂဟာယ၊ ငှါ။ပ။ သံဝတ္တတိ၊ ၏။ (၁)

အာနန္ဒ၊ နန္ဒ၁။ ပုန စပရံ၊ လည်း။ ဘိက္ခုနော၊ ၏။ မေတ္တံ၊ မေတ္တာနှင့် ယှဉ်သော။ ဝစီ-ကမ္မံ၊ ဝစီကံသည်။ပ။ ပစ္စုပဋ္ဌိတံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (အကြွင်းတူ၏။) (၂)

အာနန္ဒ၊ နန္ဒ၁။ ပုန စပရံ၊ လည်း။ပ။ မနောကမ္မံ၊ မနောကံသည်။ပ။ ပစ္စုပဋ္ဌိတံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (အကြွင်းတူ၏။) (၃)

အာနန္ဒ၊နန္ဒ၁။ပုန စပရံ၊ လည်း။ ဘိက္ခု၊ သည်။ယေ တေ လာဘာ၊ အကြင်းလာဘ်တို့သည်။ ဝါ၊ တို့ကို။ ဓမ္မိကာ၊ တရားသဖြင့်ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏။ ဓမ္မလဒ္ဓါ၊ တရားသဖြင့်ရအပ်ကုန်၏ [၂]။ အန္တမသော၊ ယုတ်သော အပိုင်းအခြားအားဖြင့်။ ပတ္တပရိယာပန္နမတ္တမ္ပိ၊ သပိတ်၌ အကျုံးဝင်သော ဆွမ်းအနည်းငယ်မျှသည်လည်း။ ဝါ၊ ကိုလည်း။(ဓမ္မိကံ၊ ၏။ ဓမ္မလဒ္ဓံ၊ ၏။) တထာ-ရူပေဟိ၊ ထိုသို့သဘောရှိကုန်သော။ လာဘေဟိ၊ လာဘ်တို့ဖြင့်။ အပ္ပဋိဝိဘတ္တဘောဂီ၊ မခွဲခြားမူ၍ သုံးဆောင်လေ့ရှိသည်။ (အလှူခံ လှူဘွယ်ဝတ္ထုကို မခွဲခြားဟူလို။မဋီ ၂-၃၀၇-မျက်နှာ။) သီလဝန္တေဟိ၊ သီလရှိကုန်သော။ သဗြဟ္မစာရီဟိ၊ သီတင်းသုံးဖော်တို့နှင့်။ သာဓာရဏဘောဂီ၊ ဆက်ဆံသောအားဖြင့် သုံးဆောင်လေ့ရှိသည်။ဟောတိ၊ ၏။ (အကြွင်းတူ၏။) (၄)

အာနန္ဒ၊ နန္ဒ၁။ ပုန စပရံ၊ လည်း။ဘိက္ခု၊သည်။ (ဝိဟရတိ-၌ စပ်)။ ယာနိ တာနိ သီလာနိ၊ အကြင်သီလတို့သည်။ ဝါ၊ တို့ကို။ အခဏ္ဍာနိ၊မကျိုးကုန်။ အဆိဒ္ဒါနိ၊ မပေါက်ကုန်။ အသဗလာနိ၊ မကျားကုန်။ အကမ္မာသာနိ၊ မပြောက်ကုန်။ ဘုဇိဿာနိ၊ အလိုရှိအပ်သော သုံးစွဲခွင့်ရှိသော ပိုင်ရှင်အဖြစ်ကို ပြုတတ်ကုန်၏။ (ဘုဇိဿာနိ ပုဒ်အမှာကို မ-၁၊ ကောသမ္ဗိယသုတ် ၄၉၂-ပိုဒ်ရှု)။ဝိညုပ္ပသတ္ထာနိ၊ ပညာရှိတို့သည် ချီးကျူးအပ်ကုန်၏။ အပရာမဋ္ဌာနိ၊ တဏှာဒိဋ္ဌိတို့သည်

၁။ ဣမေ ခေါ အာနန္ဒဟူသော နောက်ဝါကျထောက်၍ "ကတမေ ဆ၊ အဘယ်ခြောက်ပါးနည်း"ဟုမပေးလင့်၊ သံဝတ္တန္တိ တိုင်အောင်ပြန်စပ်။

၂။ ဖြစ်ပေါ်စဉ်က စင်ကြယ်သော်လည်း ရရှိသောအခါ စင်ကြယ် မစင်ကြယ် နှစ်မျိုးဖြစ်နိုင်သောကြောင့် ဓမ္မလဒ္ဓါကို ထပ်ဆင့်၏။မ ဋီ ၂-ကောသမ္ဗိယသုတ် ၃၀၇-မျက်နှာ။

မှားသောအားဖြင့် မသုံးသပ်အပ်ကုန်။ (တစုံတယောက်သောသူသည် မစွပ်စွဲနိုင်ကုန် ဟူ၍လည်း မှဋ္ဌ ၂ တနည်းဖွင့်သေး၏။) သမာဓိသံဝတ္တနိကာနိ၊ (ဥပစာအပ္ပနာ) သမာဓိတိုက်ဖြစ်စေတတ်ကုန်၏။ တထာရူပေသု၊ ထိုသို့သဘောရှိကုန်သော။ သီလေသု၊ သီလတို့၌။ သဗြဟ္မစာရီဟိ၊ တို့နှင့်။ အာဝိစေဝ၊ ၌ရင်း။ ရဟောစ၊ ၌ရင်း။ သီလသာမညဂတော။ သီလအားဖြင့်တူသည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်သည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရတိ၊ နေ၏။ (အကြောင်းတူ၏။) (၅)

(အခဏ္ဍစသော အမှာကို မ-၁၊ ကောသမ္ဗိယသုတ် ၄၉၂ ပိုဒ်ကိုပင် ရှု။)

အာနန္ဒ၊ နှာ။ ပုန စပရံ၊ လည်း။ ဘိက္ခု၊ သည်။ (ဝိဟရတိ၌ပင်စပ်)။ ယာယံ ဒိဋ္ဌိ၊ အကြင် (သောတာပတ္တိဖိုလ်နှင့် ယှဉ်သော) သမ္မာဒိဋ္ဌိသည်။ အရိယာ၊ ဖြူစင်၏။ နိယျာနိကာ၊ ဝဋ်မှ ထွက်မြောက်တတ်၏။ သမ္မာ၊ ကောင်းစွာ။ တက္ကရဿ၊ ထို ဟောတိုင်း ပြုကျင့်သူ၏။ ဒုက္ခက္ခယာယ၊ ဆင်းရဲ၏ ကုန်ခြင်းအကျိုးငှါ။ နိယျာတိ၊ ဖြစ်၏။ တထာရူပါယ၊ ထိုသို့သဘောရှိသော။ ဒိဋ္ဌိယာ၊ ၌။ သဗြဟ္မစာရီဟိ၊ တို့နှင့်။ အာဝိစေဝ၊ ၌ရင်း။ ရဟောစ၊ ၌ရင်း။ ဒိဋ္ဌိသာမညဂတော၊ အယူအားဖြင့် တူသည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်သည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရတ၊၏။ (အကြောင်းတူ၏။) (၆)

အာနန္ဒ၊ နှာ။ သာရဏီယာ၊ ကုန်သော၊ ဆ၊ခြောက်ပါးကုန်သော။ ဣမေ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ပ။ သံဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။

အာနန္ဒ၊ နှာ။ တုမှေ၊ တို့သည်။ သာရဏီယေ၊ ကုန်သော။ ဆ၊ ကုန်သော။ ဣမေ ဓမ္မေ၊ တို့ကို။ သမာဒါယ၊ ကောင်းစွာယူ၍။ စေ ဝတ္တေယျာထ၊ အကယ်၍ ကျင့်ကုန်အံ့။ အာနန္ဒ၊ နှာ။ တုမှေ၊ တို့သည်။ ယံ၊ အကြင်စကားကို။ နာဓိဝါသေယျာထ၊ သည်းမခံကုန်ရာ။ အဏုံဝါ၊ အပြစ်ငယ်သည်လည်း ဖြစ်သော။ ထူလံဝါ၊ အပြစ်ကြီးသည်လည်းဖြစ်သော၊ တံ ဝစနပထံ၊ ထိုစကားကို။ တုမှေ၊ တို့သည်။ ပဿထ နော၊ ရှုမြင်ကြကုန်သလော။ ဣတိ၊ ဤသို့ မေးတော်မူ၏။ ဘန္တေ၊မြတ်စွာဘုရား။ဧတံ၊ သည်။ နောဟိ၊ မသင့်ပါ၊ အနာန္ဒ၊နှာ။ တသ္မာ၊ထို့ကြောင့်။ ဣဟ၊ ဤသာသနာတော်၌။ သာရဏီယေ၊ ကုန်သော။ ဆ၊ ကုန်သော။ ဣမေ ဓမ္မေ၊ တို့ကို။ သမာဒါယ၊၍။ ဝတ္တထ၊ ကျင့်ကြကုန်လော့။ တံ၊ ထိုကျင့်ခြင်းသည်။ ဝေါ၊ သင်တို့၏။ ဒီဃရတ္တံ၊ ရှည်စွာသော ကာလပတ်လုံး။ ဟိတာယ၊ အစီးအပွါးအလို့ငှါ။ သုခါယ၊ ချမ်းသာခြင်းငှါ။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့၊ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏။ (ဣဒမဝေါစ-စသည်ပေးမြဲ။)

စတုတ္ထံ၊ သော၊ သာမဂါမသုတ္တံ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီ။

၅-သုနက္ခတ္တသုတ်

၅၅။ (ဧဝံ မေ သုတံ၊ ပေးမြဲ။) ဧကံ သမယံ၊ အခါတပါး၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဝေသာလိယံ၊ ဝေသာလီပြည်၌။ မဟာဝနေ၊ မဟာဝုန်တော၌။ ကူဋ္ဌာဂါရသာလာယံ၊ စုလစ်မွန်းချွန်တပ်သော

၁။ သာရဏီယတရားခြောက်ပါးသည် အံ ၃-သာရဏီယ ဝဂ်၊ သာရဏီယသုတ်၌လည်း လာ၏။

စရပ်(ကျောင်း)၌။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ တေန ခေါ ပန သမယေန၊ ၌။ သမ္ဗဟုလေဟိ၊ များစွာကုန်သော။ ဘိက္ခူဟိ၊ ရဟန်းတို့သည်။ ဘဂဝတော၊ ၏။ သန္တိကေ၊ အထံ၌။ "ဧဝတ်၊ ပဋိသန္ဓေသည်။ ဒီဏာ၊ ကုန်ပြီ။ ဗြဟ္မစရိယံ၊ မဂ်ဟူသော အကျင့်မြတ်ကို။ ဝုသိတံ၊ ကျင့်သုံးအပ်ပြီ။ ကရဏီယံ၊ ပြုဘွယ်ကိစ္စကို။ ကတံ၊ ပြုအပ်ပြီ။ ဣတ္ထတ္တာယ၊ ဤတဆယ့်ခြောက်ချက် မဂ်ကိစ္စအလို့ငှါ။ အပရံ၊ တပါးသော ကျင့်ဘွယ်ကိစ္စသည်။ န ဣတိ၊ မရှိဟူ၍။ ပဇာနာမာတိ၊ သိကုန်၏" ဟူ၍။ အညာ၊ အရဟတ္တဖိုလ်ကို။ ဗျာကတာ၊ ပြောကြားအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

သုနက္ခတ္တော လိစ္ဆဝိပုတ္တော၊ လိစ္ဆဝီ၏သား သုနက္ခတ္တသည်။ သမ္ဗဟုလေဟိ၊ ကုန်သော။ ဘိက္ခူဟိ၊တို့သည်။ပ။ ဗျာကတာ၊ အပ်သည်။ ဟောတီတိ၊ ၏ ဟူသော စကားကို။ အဿောသိ ခေါ၊ ကြားပြီ။

အထခေါ၊ ၌။ သုနက္ခတ္တော လိစ္ဆဝိပုတ္တော၊ သည်၊ ပ။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ ဘန္တေ၊ မြတ်စွာဘုရား။ မေ၊ တပည့်တော်သည်။ သမ္ဗဟုလေဟိ၊ ကုန်သော။ ဘိက္ခူဟိ၊ တို့သည်။ပ။ အညာ၊ကို။ ဗျာကတာ ကိရာတိ၊ ပြောကြားအပ်သတဲ့" ဟူသော၊ ဧတံ၊ ဤစကားကို။ သုတံ၊ ကြားအပ်ပါပြီ။

"ဘန္တေ၊ ရား။ ယေ တေ ဘိက္ခူ၊ အကြင်ရဟန်းတို့သည်၊ပ၊ အညံ၊ ကို၊ ဗျာကံသု၊ ပြောဆိုကုန်ပြီ။ ဘန္တေ၊ ရား တေ ဘိက္ခူ၊ တို့သည်။ သမ္မဒေဝ၊ ဟုတ်မှန်တိုင်းသာလျှင်။ အညံ၊ ကို။ ဗျာကံသု ကစ္စိ၊ ပြောဆိုကြကုန်သလော၊ ဥဒါဟု၊ သို့မဟုတ်။ ဧတ္ထ၊ ဤရဟန်းတို့တွင်။ ဧကစ္စေ၊ အချို့ကုန်သော။ ဘိက္ခူ၊ တို့သည်။ အဓိမာနေန၊ ရ၏ဟု မှတ်ထင်ခြင်းဖြင့်[1]။ အညံ၊ ကို။ ဗျာကံသု၊ ကုန်ပြီ။ တေ၊ တို့သည်။ သန္တီတိ၊ ရှိကုန်သလော" ဟူသော။ ဧတံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ပြီ။

၁၆။ သုနက္ခတ္တ၊ သုနက္ခတ္တ။ ယေ တေဘိက္ခူ၊ တို့သည်၊ မမ၊ ငါဘုရား၏၊ သန္တိကေ၊ ၌။ "ခီဏာ။ပ။ပဇာနာမာတိ၊ မ" ဟူ၍။ အညံ၊ ကို။ ဗျာကံသု၊ ကုန်ပြီ။ ဧတ္ထ၊ ဤရဟန်းတို့တွင်။ ဧကစ္စေ၊ ကုန်သော။ ဘိက္ခူ၊ တို့သည်။ သမ္မဒေဝ၊ သာလျှင်။ အညံ၊ ကို။ ဗျာကံသု၊ ကုန်ပြီ။ တေ၊ တို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣဓ၊ ဤသာသနာတော်၌။ ဧကစ္စေ၊ ကုန်သော၊ ဘိက္ခူ၊ တို့သည်။ အဓိမာနေနပိ၊ ရ၏ဟု မှတ်ထင်ခြင်းဖြင့်လည်း။ အညံ၊ ကို။ ဗျာကံသု၊ ကုန်ပြီ။ တေ ပန၊ ထိုရဟန်းတို့သည်ကား။ သန္တိ၊ ရှိကုန်သေး၏။ သုနက္ခတ္တ၊ တ္တ။ တတြ၊ ထိုနှစ်မျိုးနှစ်စားသော ရဟန်းဘို့တွင်။ ယေ တေဘိက္ခူ၊ တို့သည်။ သမ္မဒေဝ၊ သာလျှင်။ အညံ၊ ကို။ ဗျာကံသု၊ ကုန်ပြီ။ တေသံ၊ ထိုရဟန်းတို့၏၊ တံ၊ ထိုပြောဆိုခြင်းသည်။ တထေဝ၊ ထိုပြောဆိုသည့်အတိုင်းသာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ယေ ပန တေဘိက္ခူ၊ တို့သည်ကား။ အဓိမာနေန၊ ဖြင့်။ အညံ၊ ကို၊ ဗျာကံသု၊ ကုန်ပြီ၊ သုနက္ခတ္တ၊ တ္တ။ တတြ၊ ထိုပြောဆိုရာ၌။ တထာဂတဿ၊ ငါဘုရား၏။ "နေသံ၊ ထိုရဟန်းတို့အား။ ဓမ္မံ၊ တရားကို။ ဒေသေဿန္တိ၊ ဟောကြားအံ့" ဟူသော။ ဧဝံ၊ ဤစိတ်အကြံသည်၊ ဟောတိ၊ ၏။ သုနက္ခတ္တ၊ တ္တ။ ဧတ္ထ၊ ဤရဟန်းတို့၏ အမေးကို ဖြေဆိုရာ၌။ တထာဂတဿ၊ ၏။ "နေသံ၊ တို့အား။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ဒေသေဿန္တိ၊ အံ့" ဟူသော။ ဧဝဉ္စ၊ ဤစိတ်အကြံသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ အထ စ ပန၊ ထိုသို့ဖြစ်လျက်။ ဣဓ၊ ၌။ ဧကစ္စေ၊ ကုန်သော။ မောဃပုရိသာ၊ အချည်းနှီးသော ယောကျ်ားတို့သည်၊ ပဉှံ၊ ပြဿနာကို။ အဘိသင်္ခရိတွာ အဘိသင်္ခရိတွာ၊ ပြုပြင်၍ ပြုပြင်၍။ တထာဂတံ၊ကို။ ဥပသင်္ကမိတွာ၊ ၍။ ပုစ္ဆန္တိ၊

၁။ ဤအဋ္ဌကထာအလို တနည်းသာ ပေးလိုက်၏။ ပါဠိဇာတ်ကအဋ္ဌကထာ၌ အဓိဂတမာနေန။ပ။ အဓိကမာနေန ဝါ ဟု ၂-နည်း ဖွင့်၏။

မေးလျှောက်ကုန်၏။ သုနက္ခတ္တ၊ တွ။ တဗြ၊ ထိုမေးလျှောက်ရာ၌။ တထာဂတဿ၊ ၏။ "ဓမ္မံ နေသံ ဒေသေဿန္တိ၊ဿံ" ဟူသော။ယမ္ပိ ဝေံ၊ အကြင်စိတ်အကြံသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ တဿာပိ၊ ထို စိတ်အကြံ၏လည်း။ အညထတ္တံ တပါးသော အခြင်းအရာ၏ အဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ဘုရားရှင်က မိန့်တော်မူ၏။

ဘဂဝါ၊ သည်။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ယံဒေသေယျ၊ အကြင်ဟောရာ၏။ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရား။ တေဿ၊ ဤတရားဟောခြင်း၏။ ကာလော၊ အခါပါတည်း။ သုဂတ၊ မြတ်စွာဘုရား။ တေဿ၊ ၏။ ကာလော၊ တည်း။ ဘဂဝတော၊၏။ (ဓမ္မ၊ တရားကို။) သုတွာ၊ ကြားနာရသော်။ ဘိက္ခူ၊ ရဟန်းတို့သည်။ ဓာရေဿန္တိ၊ ဆောင်ကုန်လတ္တံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့ သုနက္ခတ္တက လျှောက်၏။ သုနက္ခတ္တ၊ တွ။ တေနဟိ၊ ထိုသို့ဖြစ်မူ။ သုဏာဟိ၊ နာလော့။ သာဓုကံ၊ ကောင်းစွာ။ မနသိ-ကရောဟိ၊ နှလုံးသွင်းလော့။ ဘာသိဿာမိ၊ ဟောတော်မူအံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏။ သုနက္ခတ္တော လိစ္ဆဝိပုတ္တော၊ သည်။ ဧဝံ ဘန္တေတိ၊ မှန်ပါအရှင်ဘုရားဟူ၍။ ဘဂဝတော၊ ၏ (စကားကို)။ ပစ္စဿောသိ၊ ရှေ့ရှုနာယူပြီ၊ ဘဂဝါ၊ သည်—

၅၇။ သုနက္ခတ္တ၊ တွ။ ဣမေ ကာမဂုဏာ၊ ဤကာမဂုဏ်တို့သည်။ပဉ္စ ခေါ၊ ငါးပါးတို့တည်း။ ပဉ္စ၊ ငါးပါးတို့သည်။ ကတမေ၊ အဘယ်တို့နည်း။ ဣဋ္ဌာ၊ ရှာမှီးအပ်ကုန်သော။ ဝါ၊ အလိုရှိအပ်ကုန်သော။ ကန္တာ၊ နှစ်သက်အပ်ကုန်သော။ မနာပါ၊ စိတ်ကို ပွါးစေတတ်ကုန်သော။ ပိယရူပါ၊ ချစ်အပ်သောသဘောရှိကုန်သော။ ကာမူပသံဟိတာ၊ ကာမရာဂဖြင့် ကပ်၍ထားအပ်ကုန်သော။ ဝါ၊ ကာမရာဂနှင့် ယှဉ်ကုန်သော။ ရဇနီယာ၊ တပ်စွဲအပ်ကုန်သော။ စက္ခုဝိညေယျာ၊ စက္ခု-ဝိညာဉ်ဖြင့် မြင်အပ်ကုန်သော[၁]။ ရူပါ၊ ရူပါရုံတို့သည်ရှင်း ပ။ သောတဝိညေယျာ၊ သောတဝိညာဉ်ဖြင့် ကြားအပ်ကုန်သောသဒ္ဒါရုံတို့သည်ရှင်း။ပ။ ဃာနဝိညေယျာ၊ ဃာနဝိညာဉ်ဖြင့် နံအပ်ကုန်သောဂန္ဓာရုံတို့သည်ရှင်း။ပ။ ဇိဝှါဝိညေယျာ၊ ဇိဝှါဝိညာဉ်ဖြင့် လျက်အပ်ကုန်သောရသာရုံတို့သည်ရှင်း။ပ။ ဣဋ္ဌာ၊ ကုန်သော။ပ။ ရဇနီယာ၊ ကုန်သော။ ကာယဝိညေယျာ၊ ကာယဝိညာဉ်ဖြင့် တွေ့ထိအပ်ကုန်သော။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံတို့သည်ရှင်းတည်း။ သုနက္ခတ္တ၊ တွ။ ကာမဂုဏာ၊ တို့သည်။ ဣမေ ခေါ ပဉ္စ၊ ဤငါးပါးတို့တည်း။

၅၈။ သုနက္ခတ္တ၊ တွ။ ယံ၊ အကြင်အကြောင်းကြောင့်၊ ဣဓ၊ ဤလောက၌။ ဧကစ္စော၊ သော။ ပုရိသပုဂ္ဂလော၊ ယောကျ်ားသည်။ လောကာမိသာဓိမုတ္တော၊ လောက၌ အကုန်းဝင်သော အာမိသ(ကာမဂုဏ်)တို့၌ စိတ်ညွတ်သူသည်။ အဿ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဌာနံ၊ ဤအကြောင်းသည်။ ဝိဇ္ဇတိ၊ ၏။ သုနက္ခတ္တ၊ တွ လောကာမိသာဓိမုတ္တဿ ခေါ၊ သော။ ပုရိသပုဂ္ဂလဿ၊ ၏။ တပ္ပတိရူပီ၊ ထိုလောကာမိသ (ကာမဂုဏ်)တို့အား လျောက်ပတ်သော။ ကထာ စေဝ၊ စကား သည်လည်း။ သဏ္ဌာတိ၊ တည်၏။ တဒနုဓမ္မဉ္စ၊ ထိုလောကာမိသသို့ အစဉ်လိုက်သော တရား သဘောကိုလည်း။ အနုဝိတက္ကေတိ၊ အဖန်ဖန်ကြံစည်၏၊ အနုဝိစာရေတိ၊ အဖန်ဖန် သုံးသပ်၏။ တဉ္စပုရိသံ၊ ထိုလောကာမိသ၌ နှလုံးသွင်းသော ယောကျ်ားကိုလည်း။ ဘဇတိ၊ ဆည်းကပ်၏။

၁။ စက္ခုဒွါရိကဝိညာဉ်တို့ဖြင့် သိအပ်ကုန်သော ဟူ၍သော်ရှင်း၊ စက္ခုဝိညာဉ်, စက္ခုဒွါရိကဝိညာဉ်တို့သည် မြင်အပ်ကုန်သော ဟူ၍သော်ရှင်း ယောဇနာလေဦး။ ရှင်းအမှာ မ-၁၊ ၁၆၆-ပိုဒ်ရှု။

တေနစ၊ ထိုလောကာမိသ၌ နှလုံးသွင်းသော ယောကျ်ားဖြင့်လည်း။ ဝိတ္တိံ၊ နှစ်သက်ခြင်းသို့။ အာပဇ္ဇတိ၊ ရောက်၏။ အာနေဉ္ဇပဋိသံယုတ္တာယ၊ အာနေဉ္ဇသမာပတ် (ပေႏၷင္ဝိမအရူပသမာပတ်) တို့နှင့် စပ်ယှဉ်သော။ ကထာယ၊ စကားကို။ ကစ္ဆမာနာယ စ ပန၊ ဆိုအပ်သော်ကား။ နသုဿူသတိ၊ မနာလို။ သောတံ၊ နားကို။ နဩဒဟတိ၊ မထောင်။ အညာ၊ သိခြင်းငှါ။ (ယကြေသည်။) စိတ္တံ၊ စိတ်ကို။ န ဥပဋ္ဌာပေတိ၊ မဖြစ်စေ၊ တံ ပုရိသံစ၊ ကိုလည်း။ န ဘဇတိ၊ မဆည်းကပ်။ တေနစ၊ ဖြင့်လည်း။ ဝိတ္တိံ၊ သို့။ န အာပဇ္ဇတိ၊ မရောက်။

သုနက္ခတ္တ၊ တ္တ။ သေယျထာပိ၊ အံ့။ ပုရိသော၊ သည်။ သကမှာ ဂါမာ ဝါ၊ မိမိရွာမှသော်ငှင်း။ သကမှာ နိဂမာ ဝါ၊ မိမိနိဂုံးမှသော်ငှင်း။ စိရဝိပ္ပဝုတ္ထော၊ ကြာမြင့်စွာ ကွေကွင်းသူသည်။ အဿ၊ ရာ၏။ သော၊ ထိုယောကျ်ားသည်။ တမှာ ဂါမာ ဝါ၊ မှသော်ငှင်း။ တမှာ နိဂမာ ဝါ၊ မှသော်ငှင်း။ အစိရပက္ကန္တံ၊ ဖဲခွါ၍မကြာမြင့်သေးသော။ အညတရံ၊ တယောက်ယောက်သော။ ပုရိသံ၊ ကို။ ပဿေယျ၊ မြင်ရာ၏။ သော၊ သည်။ တံ ပုရိသံ၊ ကို။ တဿ ဂါမဿ ဝါ၊ ၏သော်ငှင်း။ တဿ နိဂမဿ ဝါ၊ ၏သော်ငှင်း။ ခေမတဉ္စ၊ ဘေးကင်းသည်၏အဖြစ်ကိုငှင်း။ သုဘိက္ခတဉ္စ၊ အစာပေါသည်၏အဖြစ်ကိုငှင်း၊ အပ္ပါဗာဓတဉ္စ၊ အနာရောဂါ ကင်းသည်၏ အဖြစ်ကိုငှင်း။ ပုစ္ဆေယျ၊ မေးရာ၏။ တဿ၊ ထိုမေးသော ယောကျ်ားအား။ သောပုရိသော၊ ထိုမေးအပ်သော ယောကျ်ားသည်။ တဿ ဂါမဿ ဝါ၊ ၏သော်ငှင်း။ တဿ နိဂမဿ ဝါ၊ ၏သော်ငှင်း။ ခေမတဉ္စ၊ ကိုငှင်း။ သုဘိက္ခတဉ္စ၊ ကိုငှင်း။ အပ္ပါဗာဓတဉ္စ၊ ကိုငှင်း။ သံသေယျ၊ ပြောဆိုရာ၏။

သုနက္ခတ္တ၊ တ္တ။ တံ၊ ကို။ ကိံမညသိ၊နည်း။ သော ပုရိသော၊ ထိုမေးသောယောကျ်ားသည်။ တဿ ပုရိသဿ၊ ထိုမေးအပ်သော ယောကျ်ား၏ (စကားကို)။ သုဿူသေယျ အပိနု၊ နာလိုရာသလော။ သောတံ၊ ကို။ ဩဒဟေယျ အပိနု၊ ထောင်ရာသလော။ အညာ၊ ငှါ။ စိတ္တံ၊ ကို။ ဥပဋ္ဌာပေယျ အပိနု၊ ဖြစ်စေရာသလော။ တဉ္စ ပုရိသံ၊ ထိုမေးအပ်သောယောကျ်ားကိုလည်း။ ဘဇေယျ အပိနု၊ ဆည်းကပ်ရာသလော။ တေန စ၊ ထိုမေးအပ်သောယောကျ်ားဖြင့်လည်း။ ဝိတ္တိံ၊ သို့၊ အာပဇ္ဇေယျ အပိနု၊ ရောက်ရာသလော။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးတော်မူ၏။ ဘန္တေ၊ ရား။ ဧဝံ၊ မှန်ပါ၏။ သုနက္ခတ္တ၊ တ္တ။ ဧဝမေဝ ခေါ၊ သာလျှင်။ပ။ န အာပဇ္ဇတိ၊ မရောက်။ သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို။ "အာနေဉ္ဇသံယောဇနေန၊ အာနေဉ္ဇသမာပတ်ဟူသော သံယောဇဉ်နှင့်။ ဝိသံယုတ္တော၊ မယှဉ်သော။ လောကာမိသာဓိမုတ္တော၊ သော။ ပုရိသပုဂ္ဂလောတိ၊ ယောကျ်ား ပုဂ္ဂိုလ်ဟည်း" ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်သည်။ အဿ၊ ရာ၏။

၅၉။ သုနက္ခတ္တ၊ တ္တ။ ယံ၊ အကြင်အကြောင်းကြောင့်။ ဣဓ၊ ၌။ ဧကစ္စော၊ သော၊ ပုရိသပုဂ္ဂလော၊ သည်။ အာနေဉ္ဇာဓိမုတ္တော၊ အာနေဉ္ဇသမာပတ် (ဟေဋ္ဌိမ ဆသမာပတ်) တို့၌ စိတ်ညွတ်သူသည်။ အဿ၊ ရာ၏။ ဌာနံ၊ သည်။ ဝိဇ္ဇတိ၊ ၏။ သုနက္ခတ္တ၊ တ္တ။ အာနေဉ္ဇာဓိမုတ္တဿ၊ အာနေဉ္ဇသမာပတ်တို့၌ စိတ်ညွတ်သော။ ပုရိသပုဂ္ဂလဿ၊ ၏။ပ။ န အာပဇ္ဇတိ၊ မရောက်။ သုနက္ခတ္တ၊ တ္တ။ ဗန္ဓနာ၊ အညှာမှ။ ပဝုတ္တော၊ ကင်းလွတ်ကြွေကျသော။ ပဏ္ဍုပလာသော၊ ဖက်ရွက်ယော်သည်။ ဟရိတတ္တာယ၊ တဖန်စိမ်းစိုခြင်းငှါ။ အဘဗ္ဗော သေယျထာပိ၊

၁။ ပစ္စနီကကိလေသေဟိ အနိဉ္ဇနတော-ဋ္ဌီကာလာသောကြောင့် အဋ္ဌကထာ၌ ကိလေသိဉ္ဇနဝိရဟိတာသု-ဟု ရှိရမည်။ ကိလေသသိဉ္ဇနဝိရဟိတာသု-ဟု ပျက်လျက်ရှိသည်။ ကိလေသ+ဣဉ္ဇန-ဟု ပုဒ်ဖြတ်။

မသိုက်သကဲ့သို့။ သုနက္ခတ္တ၊ တ္တ။ ဧဝမေဝ ခေါ၊ သာသျှင်။ အာနေဥ္ဇာဓိမုတ္တဿ၊ သော။ ပုရိသ ပုဂ္ဂလဿ၊ ၏။ ယေ လောကာမိသ သံယောဇနေ၊ အကြင်လောကမိသ သံယောဇဉ်သည်။ (အတ္ထိ၊၏။) သေ၊ ထို လောကာမိသ သံယောဇဉ်သည်။ ပဝုတ္တေ၊ ကင်းလွတ်ပြီ[၁]။ သော။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို။ "လောကာမိသသံယောဇနေန လောကာမိသသံယောဇဉ်နှင့်။ ဝိသံယုတ္တော၊ သော။ အာနေဥ္ဇာဓိမုတ္တော၊ သော။ ပုရိသပုဂ္ဂလောတိ၊ တည်း"ဟူ၍။ ဝေ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်သည်။ အဿ၊ ရာ၏။

၆၀။ သုနက္ခတ္တ၊ တ္တ။ ယံ၊ ကြောင့်။ ဌာနံ၊ ၌။ ကေစ္စော၊ သော။ ပုရိသပုဂ္ဂလော၊ သည်။ အာကိဉ္စညာယတနာဓိမုတ္တော၊ အာကိဉ္စညာယတန သမာပတ်၌ စိတ်ညွတ်သူသည်။ အဿ၊ ရာ၏။ တေ ဌာနံ၊ သည်။ ဝိဇ္ဇတိ၊၏။ပ။န အာပဇ္ဇတိ၊ မရောက်။ သုနက္ခတ္တ၊ တ္တ။ ဒွေဓာဘိန္နာ၊ (အလယ်၌)နှစ်ခြမ်းကွဲသော။ ပုထုသိလာ၊ ကျောက်ဖျာကြီးသည်။ အပ္ပဋိသန္ဓိကာ၊တဖန်မဆက်စပ်နိုင်သည်။ ဟောတိ သေယျထာပိ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့၊ သုနက္ခတ္တ၊ တ္တ။ ဧဝမေဝ ခေါ၊ သာလျှင်။ အာကိဉ္စညာယတနာဓိမုတ္တဿ၊ သော။ ပုရိသပုဂ္ဂလဿ၊၏။ ယေ အာနေဥ္ဇသံယောဇနေ၊ အကြင် အာနေဥ္ဇသံယောဇဉ်သည်။ (အတ္ထိ၊၏။) သေ၊ ထိုအာနေဥ္ဇသံယောဇဉ်သည်။ ဘိန္နေ၊ ပျက်ပြီ။ သော၊ကို။ "အာနေဥ္ဇသံယောဇနေန၊နှင့်။ ဝိသံယုတ္တော၊ သော။ အာကိဉ္စညာယတနာဓိမုတ္တော၊ သော။ ပုရိသပုဂ္ဂလောတိ၊တည်း"ဟူ၍ ဝေ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သည်။ အဿ၊ ရာ၏။

၆၁။ သုနက္ခတ္တ၊ တ္တ။ ယံ၊ ကြောင့်။ ဌာနေ၊ ၌။ ကေစ္စော၊ သော။ပုရိသပုဂ္ဂလော၊သည်။ နေဝသညာနာသညာယတနာဓိမုတ္တော၊ သည်။ အဿ၊ ရာ၏။ တေ ဌာနံ၊ သည်။ ဝိဇ္ဇတိ၊ ၏။ပ။န အာပဇ္ဇတိ၊ မရောက်။ သုနက္ခတ္တ၊ တ္တ။ သေယျထာပိ၊ အံ့။ ပုရိသော၊ သည်။ မနုညဘောဇနံ၊ နှစ်သက်ဘွယ်ဘောဇဉ်ကို။ ဘုတ္တာဝီ၊ စားပြီးသည်ဖြစ်၍။ ဆဍ္ဍေယျ၊ စွန့်ရာ၏။ သုနက္ခတ္တ၊ တ္တ။ တံ၊ ကို။ ကိံ မညသိ၊ နည်း။ တဿ ပုရိသဿ၊ ၏။ တသ္မိံ ဘတ္တေ၊ ထိုထမင်းဘောဇဉ်၌၊ ပုန၊ တဖန်။ ဘောတ္တုကမျတာ၊ စားလိုသည်၏အဖြစ်သည်။ အဿ အပိနု၊ ဖြစ်ရာသေးသလော။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးတော်မူ၏။ ဘန္တေ၊ ရား၊ တော၊ သည်။ နောဟိ၊ မဖြစ်နိုင်ပါ။ တံ၊ ထိုမစားချင်ခြင်းသည်၊ ကိဿဟေတု၊ အဘယ်အကြောင်းကြောင့်နည်း။ ဘန္တေ၊ ရား။ ဟိ၊ အကြင်ကြောင့်။ အဒုံဘတ္တံ၊ ထိုထမင်းဘောဇဉ်ကို၊ ပဋိကူလသမ္မတံ၊ စက်ဆုပ်ဘွယ်ဟု သမုတ်အပ်၏။ ဣတိ၊ ထိုကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့လျှောက်၏။ သုနက္ခတ္တ၊ တ္တ။ ဧဝမေဝ ခေါ၊ သာလျှင်။ နေဝသညာနာသညာယတနာဓိမုတ္တဿ၊ သော။ ပုရိသပုဂ္ဂလဿ၊ ၏။ ယေ အာကိဉ္စညာယတနသံယောဇနေ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊၏။) သေ၊သည်၊ ဝန္တေ၊ထွေးအန်ပြီးပြီ၊ သော၊ ကို။ "အာကိဉ္စညာယဘနသံယောဇနေန၊ နှင့်။ ဝိသံယုတ္တော၊ သော။ နေဝသညာ နာသညာယတနာဓိမုတ္တော၊ သော။ ပုရိသပုဂ္ဂလောတိ၊ တည်း"ဟူ၍။ ဝေ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သည်။ အဿ၊ ရာ၏။

၆၂။ သုနက္ခတ္တ၊ တ္တ။ ယံ၊ ကြောင့်။ ဌာနေ၊ ၌။ ကေစ္စော၊ သော။ ပုရိသပုဂ္ဂလော၊ သည်။ သမ္မာ၊ ကောင်းစွာ။ နိဗ္ဗာနာဓိမုတ္တော၊ နိဗ္ဗာန်၌စိတ်ညွတ်သူသည်။ အဿ၊ ရာ၏။ တေ ဌာနံ၊

၁။ သေ ပဝုတ္တေတိ တံ ပဝုတ္တံ၊ အဋ္ဌကထာ။ ၁၁၀-ကွစေဝါ-ဟူသော မောဂ္ဂလ္လာန်သုတ်ဖြင့် ပုလ္လိင် နပုလ္လိင်၌ သိကို ေ-ပြုသည်။

သည်။ ဝိဇ္ဇာဘိ၊ ၏။ပ။နအာပဇ္ဇာဘိ၊ မရောက်၊ သုနက္ခတ္တ၊ တ္တ။ မဘ္ထကစ္ဆိန္နော၊ ဦးခေါင်းပြတ်
ပြီးသော။ တာလော၊ ထန်းပင်သည်၊ ပုနဝိရုဠ္ဟိယာ၊ တဖန်စည်ပင်ခြင်းငှါ။ အဘဗ္ဗော သေယျ-
ထာပိ၊ မထိုက်သကဲ့သို့၊ သုနက္ခတ္တ၊ တ္တ ဧဝမေဝ ခေါ၊ သာလျှင်။ သမ္မာ၊ ကောင်းစွာ။
နိဗ္ဗာနာဓိမုတ္တဿ၊ သော။ ပုရိသပုဂ္ဂလဿ၊ ၏။ ယေ နေဝသည နာသညာယတနသံယောဇနော၊
သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) သော၊ ထိုနေဝသညာနာသညာယတနသံယောဇဉ်သည်။ ဝါ၊ ကို။
ဥစ္ဆိန္နမူလော၊ ဖြတ်အပ်ပြီးသော အမြစ်အရင်းရှိ၏။ တာလာဝတ္ထုကတော၊ ထန်းပင်၏တည်ရာ
(ကျင်း)ကဲ့သို့ပြုအပ်ပြီ၊ အနဘာဝံကတော၊ နောက်ထပ်မဖြစ်အောင်ပြုအပ်ပြီ အာယတိံ၊ နောင်
အခါ၌၊ အနုပ္ပါဒဓမ္မော၊ မဖြစ်ခြင်းသဘောရှိပြီ၊ သော၊ ကို။ "နေဝသညာနာသညာယတန
သံယောဇနေန၊ နှင့်၊ ဝိသံယုတ္တော၊ သော၊ သမ္မာ၊ ကောင်းစွာ။ နိဗ္ဗာနာဓိမုတ္တော၊ သော။
ပုရိသပုဂ္ဂလောတိ၊ တည်း"ဟူ၍။ ဇာနံ၊ သို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သည်။ အဿ၊ ရာ၏။

၆၃။ သုနက္ခတ္တ၊ တ္တ။ ယံ၊ ကြောင့်။ ဣဓ၊ ၌။ ဧကစ္စဿ၊အချို့သော။ဘိက္ခုနော၊ရဟန်း၏။
"တဏှာ ခေါ၊ တဏှာကို။ သလ္လံ၊ ငြောင့်ဟူ၍။ သမဏေန၊ ရဟန်း(ဘုရား)သည်။ ဝုတ္တံ၊ ဟော
တော်မူအပ်ပြီ။ အဝိဇ္ဇာဝိသဒေါသော၊ အဝိဇ္ဇာတည်းဟူသော အဆိပ်အပြစ်သည်။ ဆန္ဒရာဂ-
ဗျာပါဒေန၊ဆန္ဒရာဂဗျာပါဒကြောင့် ရုပ္ပတိ၊ ဖောက်ပြန်ပျက်စီး၏ မေ၊ ငါသည်။တံ တဏှာသလ္လံ၊
ထိုတဏှာငြောင့်ကို။ ပဟီနံ၊ ပယ်အပ်ပြီ။ အဝိဇ္ဇာဝိသဒေါသော၊ ကို။ အပနီတော ပယ်ရှား
အပ်ပြီ။ အဟံ၊ သည်၊ သမ္မာ၊ စွာ၊ နိဗ္ဗာနာဓိမုတ္တော၊ သည် အသ္မိတိ၊ ဖြ၏"ဟူသော၊ ဇာံ၊
ဤစိတ်အကြံသည်။ အဿ၊ ဖြစ်ရာ၏။ အတထံ၊ မဟုတ်မမှန်သည်။ သမာနံ၊ဖြင်လျက်။ဧဝံမာနီ၊
ဤသို့မှတ်ထင်လေ့ရှိသည်။ အဿ၊ ရာ၏။ သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ ယာနိ၊အကြင်အာရုံတို့သည်။
သမ္မာဗွာ နိဗ္ဗာနာဓိမုတ္တဿ၊ အား။ အသပ္ပါယာနိ၊ မလျော်ပတ်ကုန်။ တာနိ၊ ထိုအာရုံတို့ကို။
အနုယုဉ္ဇေယျ၊ (မဖြစ်အောင်)အားထုတ်ရာ၏ စက္ခုနာ၊ စက္ခုပသာဒဖြင့်။အသပ္ပါယံ၊မလျော်
ပတ်သော။ ရူပဒဿနံ၊ ရူပါရုံကို အနုယုဉ္ဇေယျ၊ ရာ၏။ပ။မနသာ၊ စိတ်ဖြင့်။ အသပ္ပါယံ၊ သော။
ဓမ္မံ၊ ဓမ္မာရုံကို။ အနုယုဉ္ဇေယျ၊ ရာ၏။ စက္ခုနာ၊ ဖြင့်။ အသပ္ပါယံ သော။ ရူပဒဿနံ၊ ကို။
အနုယုတ္တဿ၊ သော။ တဿ၊ ထိုရဟန်း၏။ပ။မနသာ၊ ဖြင့် ဓမ္မံ၊ ကို။ အနုယုတ္တဿ၊ သော။
တဿ၊ ၏၊ စိတ္တံ၊ စိတ်ကို။ ရာဂေါ၊ ရာဂသည်။ အနုဒ္ဓံသေယျ၊ ဖျက်ဆီးရာ၏။ သော၊ ထိုရဟန်း
သည်။ ရာဂါနုဒ္ဓံသိတေန၊ ရာဂသည် ဖျက်ဆီးအပ်သော၊ စိတ္တေန၊ စိတ်ဖြင့်။ မရဏံ ဝါ၊ သေခြင်း
သို့မူလည်း။ နိဂစ္ဆေယျ၊ ရောက်ရာ၏။ မရဏမတ္တံ၊ သေလောက်သော။ ဒုက္ခံဝါ၊ဆင်းရဲသို့မူလည်း။
နိဂစ္ဆေယျ၊ ရာ၏။

သုနက္ခတ္တ၊ တ္တ။ သေယျထာပိ၊ အံ့။ ပုရိသော၊ သည်။ သဝိသေန၊ အဆိပ်နှင့်တကွသော။
ဂါဠ္ဟူပလေပနေန၊ စွဲမြဲအောင်လိမ်းကျံအပ်သော။သလ္လေန၊မြားဖြင့်။ဝိဒ္ဓေါ၊ဖောက်ထွင်းအပ်သည်။
အဿ၊ ရာ၏။ တဿ၊ ထိုယောကျ်ား၏။ မိတ္တာမစ္စာ၊ မိတ်ဆွေအပေါင်းအဖော်တို့သည်သော်ရင်း။
ဉာတိသာလောဟိတာ၊ ဆွေမျိုးသားချင်းတို့သည်သော်ရင်း၊ သလ္လကတ္တံ၊ မြားကိုနုတ်တတ်သော။
ဘိသက္ကံ၊ ဆေးဆရာကို။ ဥပဋ္ဌာပေယျုံ၊ အနီး၌ဘည်စေကုန်ရာ၏၊ တဿ၊ ထိုလူနာယောကျ်ား၏။
ဝဏမုခံ၊ အမာဝကို။ (နိမိမုခန္တိနိမိံ-ဟူသကဲ့သို့ ဝဏမုခန္တိဝဏံ-ဟုကြံ၍ "အမာကို"ဟုလည်း
ပေးနိုင်သည်။)သ လ္လကတ္တော သော။သော ဘိသက္ကော၊သည်။သတ္ထေန၊ ထားဖြင့်။ ပရိကန္တေယျ၊
ဖြတ်လှီးရာ၏။ သတ္ထေန၊ ဖြင့်။ ဝဏမုခံ၊ ကို။ ပရိကန္တိတွာ၊ ၍။ ဧသနိယာ၊ ငြောင့်ရှာတံကိရိယာ
ဖြင့်။ သလ္လံ၊ ကို။ ဧသေယျ၊ ရှာမှီးရာ၏။ ဧသနိယာ ဖြင့်။ သလ္လံ၊ ကို။ ဧသိတွာ၊ ရှာ၍။ သလ္လံ၊

ကို။ အဗ္ဗုဟေယျ၊ နုတ်ရာ၏။(ငင်းဥပမာသည် ၃-အပိုဒ်၌လည်းလာ၏။) သဥပါဒိသေသောတိ၊ ယူပစ်ထိုက်သော အဆိပ်ကြွင်းရှိသည်ဟူ၍။ဇာနမာနော၊ သိလတ်သော်။ဝိသဒေါသံ၊အဆိပ်အပြစ်ကို။သဥပါဒိသေသံ၊ယူပစ်အပ်သော အဆိပ်ကြွင်းရှိသည်ကို။ကတွာပြု၍။အပနေယျ၊ ပယ်ရ၏[၁]။ သော၊ ထိုဆေးဆရာသည်။ "အမ္ဘောပုရိသ၊ အမောင်ယောကျ်ား။ ဘော၊ သင်၏။ သလ္လံ၊ငြောင့်ကို၊ ဥဗ္ဗတံ၊ ထုတ်ဆောင်အပ်ပြီ။ ဝိသဒေါသော၊ အဆိပ်အပြစ်ကို။ သဥပါဒိသေသော၊ ယူပစ်ထိုက်သောအဆိပ်ကြွင်းရှိသည်ဖြစ်၍။ အပနီတော၊ ပယ်အပ်ပြီ။ တေ၊ သင်အား။ အန္တရာယာယ၊ အသက်အန္တရာယ်ပြုခြင်းငှါ။ အနလဉ္စ၊ မစွမ်းနိုင်သည်သာ။ သပ္ပါယာနိ၊ လျောက်ပတ်ကုန်သော။ ဘောဇနာနိစေဝ၊ ဘောဇဉ်တို့ကိုလည်း။ ဘုဉ္ဇေယျာသိ၊ စားလော့။ အသပ္ပါယာနိ၊ မလျောက်ပတ်ကုန်သော။ ဘောဇနာနိ၊ တို့ကို။ ဘုဉ္ဇတော၊ စားသော။ တေ၊ ၏။ ဝဏော၊ အနာသည်။ အဿာဝီ၊ ပွါးသည်။ မာ အဿ၊ မဖြစ်ရာ။ ကာလေန ကာလံ၊ အခါအားလျော်စွာ (သူ့အချိန်နှင့် သူ့အချိန်ဟူလို)။ဝဏံစ အမာကိုလည်း။ ဓောဝေယျာသိ၊ ဖန်ဆေးလော့။ ကာလေန ကာလံ၊ စွာ။ ဝဏမုခံ၊ အမာဝကို။ အာလိမ္ပေယျာသိ၊ ဆေးလိမ်းပါလော့။ ကာလေန ကာလံ၊ စွာ။ ဝဏံ၊ ကို။ န ဓောဝတော၊ ဖန်မဆေးသော။ ကာလေန ကာလံ၊ စွာ။ ဝဏမုခံ၊ ကို။ န အာလိမ္ပတော၊ ဆေးမမေးသော။ တေ၊ ၏။ ဝဏမုခံ၊ ကို။ ပုဗ္ဗလောဟိတံ၊ ပြည်သွေးသည်။မာ ပရိယောနန္ဓိ၊ မလိမ်းကပ်စေလင့်။ ဝါတာတပေ၊ လေနေပူ၌။ စာရိတ္တံ စ၊ သွားလာလှည့်လည်ခြင်းကိုလည်း။ မာ အနုယုဉ္ဇိ၊ အားမထုတ်လင့်။ ဝါတာတပေ၌။ စာရိတ္တံ၊ကို။ အနုယုတ္တဿ သော။ တေ ၏။ ဝဏမုခံ၊ ကို။ ရဇောသူကံ၊ မှုံ့သူးသည်[၂]။ မာ အနုဒ္ဓံသေသိ၊ မဖျက်ဆီးစေလင့်။ အမ္ဘောပုရိသ၊ ကျ်ား။ ဝဏာနုရက္ခီ၊ အနာကို အစဉ်စောင့်ရှောက်လေ့ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝဏသာရောပီ၊ အနာကို ကောင်းစွာအသားနုတက်စေအလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍[၃]။ ဝိဟရေယျာသီတိ၊ နေလော့"ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝဒေယျ၊ ဆိုရာ၏။ တဿ၊ ထိုလူနာယောကျ်ား၏။ "မေ၊ ငါ၏။ သလ္လံ ကို။ ဥဗ္ဗတံ ခေါ၊ နုတ်အပ်ပြီ။ ဝိသဒေါသော၊ ကို။ အနုပါဒိသေသော၊ ယူပစ်ထိုက်သော အဆိပ်ကြွင်း မရှိသည်ဖြစ်၍။ အပနီတော၊ ပယ်အပ်ပြီ။ မေ၊ အား။ အန္တရာယာယ၊ ငှါ။ အနလဉ္စာတိ၊ မစွမ်းနိုင်သည်သာ"ဟူသော။ ဧဝံ၊ ဤအကြံသည်။ အဿ၊ ရာ၏။ သော၊ ထိုလူနာယောကျ်ားသည်။ အသပ္ပါယာနိ၊ ကုန်သော။ ဘောဇနာနိ စေဝ၊ တို့ကိုလည်း။ ဘုဉ္ဇေယျ၊ ရာ၏။ပ။ ဝဏာနုရက္ခီ၊ ဖြစ်၍။ န ဝိဟရေယျ၊ မနေရာ။ ဝဏသာရောပီ၊ ဖြစ်၍။ န ဝိဟရေယျ၊ရာ။တဿ၊ထိုလူနာယောကျ်ား၏။ဣမိဿာ စ အသပ္ပါယ ကိရိယာယ၊ဤမလျောက်ပတ်သည်ကို ပြုခြင်းကြောင့်ရင်း။အသုစ ဝိသဒေါသော၊ ထိုအဆိပ်အပြစ်ကိုလည်း[၄]။သဥပါဒိသေသော၊ဖြစ်၍။ အပနီတော၊ပြီ။ (တေနစ၊ကြောင့်ရင်း။)တဒုဘယေန၊ ထိုမလျောက်ပတ်သည်ကို ပြုခြင်း အဆိပ်ကြွင်းရှိခြင်း နှစ်ပါးစုံကြောင့်။ ဝဏော၊ သည်။ ပုထုတ္တံ၊ ကြီးပွါးသည်၏အဖြစ်သို့။ ဂစ္ဆေယျ၊ ရောက်ရာ၏။ သော၊ သည်။ ပုထုတ္တံ၊ သို့။ ဂတေန၊ ရောက်သော။ ဝဏေန၊ ကြောင့်။ မရဏံ ဝါ၊ သို့သော်ရင်း။ မရဏမတ္တံ၊ သော။ ဒုက္ခံ ဝါ၊ သို့သော်ရင်း။ နိဂစ္ဆေယျ၊ ရာ၏။

၁။ သဂဟာဏသေသန္တိ ဂဟေတဗ္ဗဝိသံ သာဝသေသံ ကတွာတိ အတ္ထော၊ ဋီကာနှင့်အညီတည်း။
၂။ သူကာ ရိယာယော ပါဠိယံ ဝုတ္တော၊ သူကာသဒ္ဒေါ၊ ဋီကာအလိုရဇောသုကံ ဟု ဥ-ရဿဖြင့်လည်း ရှိနိုင်၏။
၃။ ဝဏသာရောပီတိ ဝဏ+သံ+ရုဟ+ဏာပေ+ဏီ။ ရုဟဓာတ်၊ ဏာပေပစ္စည်း၊ ဏီပစ္စည်းသက်သည်။
၄။ "အသုစ ဝိသဒေါသောတိ သော စ ဝိသဒေါသော၊ ဋ္ဌ နှင့်အညီ အသုစ ဝိသဒေါသော ဟု ပါဌ်မှန်ရှိရာ၏။ အသုစိ-မလို။

သုနက္ခတ္တ၊ တ္တ။ ဝေမော ခေါ၊ သာလျှင်။ပ။ နိဂစ္ဆေယျ၊ ရာ၏။ သုနက္ခတ္တ၊ တ္တ။ ဟိ၊ မှန်၏။ ယော၊ အကြင်ရဟန်းသည်။ သိက္ခံ၊ သိက္ခာကို။ ပစ္စက္ခာယ၊ စွန့်၍။ ဟီနာယ၊ ယုတ်သော (လူ၏)အဖြစ်သို့။ (အပွေါ် သဂ္ဂါယ ဂစ္ဆတိ-ကဲ့သို့တည်း။)အာဝတ္တတိ၊ လည်၏။ (ဟီနာယာဝတ္တတိ၊ လူထွက်၏။) တော၊ ဤယုတ်သော (လူ၏) အဖြစ်သို့ လည်ခြင်းသည်။ အရိယဿ၊ ငါဘုရား၏။ ဝိနယေ၊ ဆုံးမရာ(သာသနာ)၌။ မရဏံ၊ သေခြင်းမည်၏။ သုနက္ခတ္တ၊ တ္တ။ ဟိ၊ မှန်၏။ အညတရံ၊ တပါးပါးသော။ သံကိလိဋ္ဌံ၊ ညစ်နွမ်းသော။ အာပတ္တိံ၊ အာပတ်သို့။ (ဂရုကအာပတ်ယူ) ယံ အာပဇ္ဇတိ၊ အကြင်ရောက်၏။ ဣဒံ၊ ဤရောက်ခြင်းသည်။ မရဏမတ္တံ၊ သော။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲမည်၏။

၆၄။ သုနက္ခတ္တ၊ တ္တ။ ယံကြောင့်။ ဌာနံ၊ ၌။ ဧကစ္စဿ၊ သော။ ဘိက္ခုနော၊ ၏။ (စေ၀်၌စပ်။ ဘိက္ခုနော၊ သည်။ သတော-၌စပ်။) သမ္မာ၊ စွာ။ နိဗ္ဗာနာဓိမုတ္တဿေဝ၊ နိဗ္ဗာန်၌ စိတ်ညွတ်သူသည်သာလျှင်။ သတော၊ ဖြစ်လျက်။ “တဏှာ၊ ကို။ပ။ အဿမိတိ၊ ၏”ဟူသော။ ဝေ၀်၊ သည်။ အဿ၊ ရာ၏။ သော၊ သည်။ ယာနိ၊ အကြင်အာရုံတို့သည်။ သမ္မာ၊ စွာ။ နိဗ္ဗာနာဓိမုတ္တဿ၊ အား။ အသပ္ပါယာနိ၊ မလျော်ကန်ပတ်ကုန်။ တာနိ၊ တို့ကို။ နာနုယုဉ္ဇေယျ၊ အားမထုတ်ရာ။ပ။ နနိဂစ္ဆေယျ မရောက်ရာ။ (သေယျထာပိ-အစ မရဏမတ္တံ ဝါ ဒုက္ခံ-အထိ ပဋိသေဓ-ပါဠိမပါကို မှတ်၍ ၆၃-စာပိုဒ် မှီးပြီး အနက်သမ္ဗန်လေ။ ဥပမာဝါကျ၌ နောက်ဆုံး ၃ ဝါကျသာ အနက်ထူး၏။)

တဿ၊ ထိုလူနာယောကျ်ား၏။ ဌာမိဿ သပ္ပါယကိရိယာယ စ၊ ဤလျော်ပတ်သည်ကို ပြုခြင်းကြောင့်ရင်း။အသုစ ဝိသဒေါသော၊ကိုလည်း။အနုပါဒိသေသော၊ ယှဉ်ထိုက်သောအဆိပ်ကြွင်းမရှိသည်ဖြစ်၍။ အပနီတော၊ အပ်ပြီ။ ဘေန စ၊ရင်း။တဒုဘယေန၊ ထိုလျော်ပတ်သည်ကို ပြုခြင်း, အဆိပ်ကြွင်း မရှိခြင်းနှစ်ပါးစုံကြောင့်။ဝဏော၊ သည်။ ဝိရုဟေယျ၊ အသားနုတက်ရာ၏။ သော၊ ထိုလူနာယောကျ်ားသည်။ ရုဠ္ဌေန ဝဏေန၊ အသားနုတက်သော အနာရှိသည်ဖြစ်၍။ သဉ္ဆဝိနာ ဝဏေန၊ ကောင်းသောအရေရှိသော အနာရှိသည်ဖြစ်၍။ မရဏံ ဝါ၊ သို့သော်လည်း။ နေဝ နိဂစ္ဆေယျ၊ မရောက်ရာ။ မရဏမတ္တံ၊ သော။ ဒုက္ခံ ဝါ၊ သို့သော်လည်း။ န နိဂစ္ဆေယျ၊ မရောက်ရာ။

၆၅။ သုနက္ခတ္တ၊ တ္တ။ မေ၊ ငါဘုရားသည်။ အတ္ထဿ၊ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဝိညာပနာယ၊ သိစေခြင်းငှါ။ အယံ ခေါ ဥပမာ၊ ဤဥပမာကို။ ကတာ၊ ပြုအပ်ပြီ။ ဧတ္ထ၊ ဤဥပမာ၌။ အယံ ယေဝ၊ ဤဆိုလတ္တံ့သည်သာလျှင်၊ အတ္ထော၊ အနက်အဓိပ္ပါယ်တည်း။ သုနက္ခတ္တ၊တ္တ။ ဝဏော တိ ခေါ တော၊ အမာဟူသော ဤအမည်သည်။ ဆန္နံ၊ ခြောက်ပါးကုန်သော။ အဇ္ဈတ္တိကာနံ အာယတနာနံ၊ အဇ္ဈတ္တိကအာယတန (စက္ခာယတန-အစ မနာယတနအထိ ၆-ပါး)တို့၏။ အဓိဝစနံ၊ အမည်တည်း။ သုနက္ခတ္တ၊ တ္တ။ ဝိသဒေါသောတိ ခေါ တော၊ အဆိပ်အပြစ်ဟူသော ဤအမည်သည်။ အဝိဇ္ဇာယ၊ အဝိဇ္ဇာ၏။ အဓိဝစနံ၊ တည်း။ သုနက္ခတ္တ၊ တ္တ၊ သလ္လန္တိ ခေါ တော၊ မြှားဟူသော ဤအမည်သည်။ တဏှာယ၊ တဏှာ၏။ အဓိဝစနံ၊ တည်။ သုနက္ခတ္တ၊ တ္တ။ ဧသနီတိ ခေါ တော၊ ရှာတံကိရိယာဟူသော ဤအမည်သည်။ သတိယာ၊ သတိ၏။ အဓိဝစနံ၊ တည်း။ သုနက္ခတ္တ၊ တ္တ။ သတ္ထန္တိ ခေါ တော၊ ဓားဟူသောဤအမည်သည်။ အရိယာယ၊ မြတ်သော။ ပညာယ၊ ဝိပဿနာပညာ၏။ အဓိဝစနံ၊ တည်း။ သုနက္ခတ္တ၊ တ္တ။ ဘိသက္ကော သလ္လကတ္တောတိ

ခေါ တော်၊ မြွားနုတ်သူ ဆေးဆရာဟူသော ဤအမည်သည်။ အရဟတော၊ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ၊ အလုံးစုံသော တရားကို မဖောက်မပြန် အမှန်ကိုယ်တော်တိုင် သိတော်မူသော။ တထာဂတဿ၊ ငါဘုရား၏။ အဓိဝစနံ၊ တည်း။

သုနက္ခတ္တ၊ တ္တ။ သော ဘိက္ခု၊ ထိုရဟန်းသည်။ ဝတ၊ စင်စစ်။ ဆသု၊ ခြောက်ပါးကုန်သော။ ဖဿာယတနေသု၊ ဖဿာယတနတို့၌။ သံဝုဘကာရီ၊ စောင့်ရှောက်ခြင်းကို ပြုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍။ "ဥပဓိ၊ ကိလေသုပဓိသည်။ ဒုက္ခဿ၊ ဆင်းရဲ၏။ မူလန္တိ၊ အကြောင်းရင်းတည်း" ဟူ၍။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိဒိတွာ၊ (ဝိပဿနာ ပညာနှင့်တကွသော မဂ်ပညာဖြင့်) သိလတ်သော်။ နိရုပဓိ၊ ကိလေသုပဓိမရှိသည်ဖြစ်၍။ ဥပဓိသင်္ခယေ၊ ဥပဓိတို့၏ ကုန်ရာနိဗ္ဗာန်၌။ ဝိမုတ္တော၊ (အာရုံပြုသောအားဖြင့်) နှလုံးသွင်းသည်ဖြစ်၍[၁]။ ဥပဓိသ္မိံ၊ ကာမုပဓိ၌။ ကာယံ ဝါ၊ ခန္ဓာကိုယ်ကိုမူလည်း။ ဥပသံဟရိဿတိ၊ ကပ်၍ဆောင်လတ္တံ့။ စိတ္တံ ဝါ၊ စိတ်ကိုမူလည်း။ ဥပ္ပါဒေဿတိတိ၊ ဖြစ်စေလတ္တံ့" ဟူသော။ ဌာနံ၊ ဤအကြောင်းသည်။ န ဝိဇ္ဇတိ၊ မရှိ။

သုနက္ခတ္တ၊ တ္တ။ သေယျထာပိ၊ အံ့။ အာပါနီယကံသော၊ ဖျော်ရည်ခွက်သည်[၂]။ ဝဏ္ဏသမ္ပန္နော၊ အဆင်းနှင့်ပြည့်စုံ၏။ ဂန္ဓသမ္ပန္နော၊ အနံ့နှင့်ပြည့်စုံ၏။ ရသသမ္ပန္နော၊ အရသာနှင့်ပြည့်စုံ၏။ သော စ၊ ထိုဖျော်ရည်ခွက်ကိုလည်း။ ဝိသေန၊ အဆိပ်ဖြင့်။ သံသဋ္ဌော၊ ရောနှောအပ်၏။ အထ၊ ထိုအခါ၌။ ဇီဝိတုကာမော၊ အသက်ရှည်လိုသော။ အမရိတုကာမော၊ မသေလိုသော။ သုခကာမော၊ ချမ်းသာကိုလိုလားသော။ ဒုက္ခပဋိကူလော၊ ဆင်းရဲကိုစက်ဆုပ်သော။ ပုရိသော၊ ယောကျ်ားသည်။ အာဂစ္ဆေယျ၊ လာရာ၏။ သုနက္ခတ္တ၊ တ္တ။ တံ၊ ကို။ ကိံ မညသိ၊ နည်း။ သော ပုရိသော၊ ထိုယောကျ်ားသည်။ ယံ၊ အကြင်ဖျော်ရည်ခွက်ကို။ "အဟံ၊ သည်။ ဣမံ၊ ဤဖျော်ရည်ကို။ ပိဝိတွာ၊ သောက်လတ်သော်။ မရဏံ ဝါ၊ သေခြင်းသို့မူလည်း။ နိဂစ္ဆာမိ၊ ရောက်အံ့။ မရဏမတ္တံ၊ သော။ ဒုက္ခံ ဝါ၊ ဆင်းရဲသို့မူလည်း။ နိဂစ္ဆာမီတိ၊ ရောက်အံ့" ဟူ၍။ ဇညာ၊ သိရာ၏။ အမုံ အာပါနီယကံသံ၊ ထိုခွက်၌တည်သောဖျော်ရည်ကို။ ပိဝေယျ အပိနု၊ သောက်ရာသလော။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးတော်မူ၏။ ဘန္တေ၊ ရား။ တော်၊ သည်။ နောဟိ၊ မသင့်ပါ။ သုနက္ခတ္တ၊ တ္တ။ ဧဝမေဝ ခေါ၊ သာလျှင်။ပ။ န ဝိဇ္ဇတိ၊ မရှိ။

သုနက္ခတ္တ၊ တ္တ။ သေယျထာပိ၊ အံ့။ အာသီဝိသော၊ လျင်သောအဆိပ်ရှိသော။ ဃောရဝိသော။ ကြမ်းသောအဆိပ်ရှိသော မြွေသည်။ (အဿ၊ ရှိရာ၏။) အထ၊ ထိုအခါ၌။ ဇီဝိတုကာမော၊ သော။ပ။ ပုရိသော၊ သည်။ အာဂစ္ဆေယျ၊ရာ၏။ သုနက္ခတ္တ၊ တ္တ။ တံ၊ ကို။ ကိံ မညသိ၊ နည်း။ သော ပုရိသော၊ သည်။ ယံ၊ အကြင်မြွေကို။ "အဟံ၊ သည်။ ဣမိနာ၊ ဤမြွေသည်။ ဒဋ္ဌော၊ ကိုက်အပ်လတ်သော်။ မရဏံ ဝါ၊ သို့မူလည်း။ နိဂစ္ဆာမိ၊ ရောက်အံ့။ မရဏမတ္တံ၊ သော။ ဒုက္ခံ ဝါ၊ သို့မူလည်း။ နိဂစ္ဆာမီတိ၊ ရောက်အံ့" ဟူ၍။ ဇညာ၊ သိရာ၏။ အာသီဝိသဿ၊ သော။ အမုဿ ဃောရဝိသဿ၊ ထိုကြမ်းသောအဆိပ်ရှိသော မြွေအား။ ဟတ္ထံ ဝါ၊ လက်ကို

၁။ ဝိမုတ္တော ဝိမုစ္စတော အကုသလာ ဓမ္မာတိ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိသင်္ခါတံ စိတ္တဿ အဓိမုတ္တိ အဓိမုစ္စတော အကုသလာ ဓမ္မာ ဝစနတ္ထိနာမ၊ အံ-၁၊ ဥပါလိဝဂ် ဝဇ္ဇိယမာဟိတသုတ် အဋ္ဌကထာဖွင့်နှင့်အညီ ဝိမုတ္တောကို အဓိမုတ္တော-ဟုဖွင့်၍ "နှလုံးသွင်းသည် ဖြစ်၍" ဟု ယောဇနာလိုက်သည်။

၂။ အာပါနီယကံသ သဒ္ဒါ ဖျော်ရည်ခွက်ဟောကြောင်းကို မ-၁၊ မဟာဓမ္မသမာဒါနသုတ်၊ ၄၇၃-ပိုဒ်-နိဿယ၌ရှု။

သော်ရင်း။ အင်္ဂုဋ္ဌံ၊ လက်မကိုသော်ရင်း။ ဒဇ္ဇာ အပိနု၊ ပေးရာသလော၊ ဣတိ၊ ဤသို့ မေးတော်မူ၏။ဘန္တေ၊ရား။ တော၊ သည်။ နောဟိ၊ မသင့်ပါ။ သုနက္ခတ္တ၊ တ္တ။ ဝေမေဝ ခေါ၊ သာလျှင်။ပ။ န ဝိဇ္ဇတိ၊ မရှိ။(ဣဒမဝေါစ၊ စသည် ပေးမြဲ။)

ပဥ္စမံ၊ သော။ သုနက္ခတ္တသုတ္တံ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီ။

၆-အာနေဉ္ဇသပ္ပါယသုတ်

၆၆။ (ဧဝံ မေ သုတံ၊ ပေးမြဲ။)ဧကံ၊သော။သမယံ၊၌။ဘဂဝါ၊ သည်။ကုရူသု၊ကုရုတိုင်းတို့၌။ ကမ္မာသဓမ္မံ နာမ၊ ကမ္မာသဓမ္မမည်သော။ ကုရူနံ၊ ကုရုဝင်းတို့၏။ နိဂမော၊ နိဂုံး (ရွာကြီး) သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ (တတ္ထ၊ ထိုနိဂုံး၌။) ဝိဟရတိ၊၏။ပ။ဘဂဝါ၊သည်။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကာမာ၊ (ဝတ္ထု၊ကိလေသာ)ကာမတို့သည်။အနိစ္စာ၊မမြဲကုန်[၁]။ တုစ္ဆာ၊ အချည်းနှီးတို့တည်း။ မုသာ၊ဖျက်ဆီးတတ်ကုန်၏။မောသဓမ္မာ၊ပျက်စီးခြင်းသဘောရှိကုန်၏[၂]။ဘိက္ခဝေ၊တို့။တေ၊။ဤကာမသည်။မာယာကတံ၊လှည့်ပတ်ပြုလုပ်အပ်သည်(မျက်လှည့်)နှင့်တူ၏[၃]။ ဗာလလာပနံ၊ သူမိုက်တို့ကိုဖျားယောင်းတတ်၏။ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကာ၊ မျက်မှောက်၌ ဖြစ်ကုန်သော။ ယေ စ ကာမာ၊ အကြင်ကာမဂုဏ် တို့သည် ရင်း။သမ္ပရာယိကာ၊တမလွန်၌ဖြစ်ကုန်သော။ယေ စ ကာမာ၊အကြင်ကာမဂုဏ်တို့သည်ရင်း။ဒိဋ္ဌဓမ္မိကာ၊ကုန်သော။ ယာ စ ကာမသညာ၊ အကြင်ကာမဂုဏ်တို့ကိုစွဲ၍ဖြစ်သော သညာတို့သည်ရင်း။ သမ္ပရာယိကာ၊ ကုန်သော။ ယာ စ ကာမသညာ၊ တို့သည်ရင်း။ (အတ္ထိ၊ ကုန်၏။) ဧတံဥဘယံ၊ ဤကာမ,ကာမသညာ နှစ်ပါးအပေါင်းသည်။ မာရဓေယျံ၊ မာရ်မင်း၏အာဏာပြန့်ရာတည်း[၄]။ သော၊ ဤကာမ,ကာမသညာနှစ်ပါးအပေါင်းသည်။ မာရဿ၊ မာရ်မင်း၏။ ဝိသယော၊ နေရာတည်း။ သော၊ သည်။မာရဿ၊ ၏။ နိဝါပေါ၊ စိုက်ပျိုးအပ်သောမျိုးစေ့တည်း[၅]။ သော၊ သည်။ မာရဿ၊ ၏။ဂေါစရော၊ကျက်စားရာတည်း။ ဧတ္ထ၊ ဤကာမတို့၌။ ပါပကာ၊ ယုတ်မာကုန်သော။ အကုသလာ၊ အကုသိုလ်ဖြစ်ကုန်သော။ မာနသာ၊ စိတ်၌ဖြစ်ပေါ်ကုန်သော။ ဒေတ အဘိဇ္ဈာပိ၊ ဤအဘိဇ္ဈာတို့သည်ရင်း။ ဧတေ ဗျာပါဒါပိ၊ ဤဗျာပါဒတို့သည်ရင်း။ ဧတေ သာရမ္ဘာပိ၊ ဤချုတ်ချယ်ခြင်းတို့သည်ရင်း။သံဝတ္တန္တိ၊ဖြစ်ကုန်၏။ တေ၊ ထိုသုံးပါးသော အကုသိုလ်တရားတို့သည်။ ဣဓ၊ဤသာသနာတော်၌။ အနုသိက္ခတော၊ အစဉ်မပြတ် ကျင့်သော။ အရိယသာဝကဿ၊ အရိယာတပည့်သားအား။ အန္တရာယာယ၊ အန္တရာယ်ပြုခြင်းငှါ။ သမ္ဘဝန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တတြ၊ ထိုကာမတို့၌။ အရိယသာဝကော၊ သည်။ “ဒိဋ္ဌဓမ္မိကာ၊ ကုန်သော။ပ။သမ္ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။အဟံ၊သည်။ လောကံ၊ ကာမလောကကို။ အဘိဘုယျ၊လွှမ်းမိုး၍။ မနသာ၊ဘာဝနာစိတ်

၁။ ပဏ္ဍိတေဟိ န ဣစ္ဆာ န ဥပဂန္တဗ္ဗာတိပိ အနိစ္စာ၊ဋီကာ တနည်းပွဲသေး၏။ ထိုအလို “အနိစ္စာ၊ ပညာရှိတို့သည် မကပ်ရောက်အပ်ကုန်သော တရားတို့”ဟု အနက်ပေး။

၂။ “မုသာ၊ ချွတ်ယွင်းစေတတ်ကုန်၏ ။မောသဓမ္မာ၊ ကုသိုလ်ဥစ္စာကို ခိုးယူတတ်သော သဘောရှိကုန်၏”ဟု ဋီကာ တနည်းဆိုသေး၏။

၃။ မာယာယ ကတံ မာယာကတံ၊ အရာဝတ္ထုရ၏။ မာယာကတံ ဝိယ မာယာကတံ။ ဋီကာ။

၄။ တေ သမေစ္စ ဓီယတိ တ္ထေ အာဏာတိ ဓေယျံ၊ အာဏာပဝတ္တိဋ္ဌာနံ၊မာရဿ ဓေယျန္တိမာရဓေယျံ။ ဋီကာ။

၅။ နိဝပ္ပတီတိ နိဝါပေါ၊သောဧဝ ဗီဇံတိ နိဝါပဗီဇံ။ဋီကာ၌ နိဝပတိဟု ရှိ၍“ပေါက်ရောက်တတ်သော မျိုးစေ့” ဟုပေး။

ဖြင့်။ အဓိဋ္ဌာယ၊ဆောက်တည်၍။ ဝိပုလေန၊ ပြန့်ပြောသော။ မဟဂ္ဂတေန၊ မြတ်သည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်သော။ စေတသာ၊ စျာန်စိတ်ဖြင့်။ ယံနူန ဝိဟရေယျံ၊နေရမူကား ကောင်းလေစွ။ဟိ၊မှန်၏။ ။ပ။ စေတသာ၊ ဖြင့်။ ဝိဟရတော၊ နေသော။ မေ၊ ငါ၏(သန္တာန်၌)။ ပါပကာ၊ကုန်သော။ အကုသလာ၊ ကုန်သော။ မာနသာ၊ ကုန်သော။ယေ အဘိဇ္ဈာပိ၊ တို့သည်ရင်း။ယေ ဗျာပါဒါပိ၊ တို့သည်ရင်း။ယေ သာရမ္ဘာပိ၊တို့သည်ရင်း။(အတ္ထိ၊ကုန်၏။) တေ၊ ထိုအဘိဇ္ဈာ,ဗျာပါဒ,သာရမ္ဘ တို့သည်။ န ဘဝိဿန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်လတ္တံ့။ တေသံ၊ ထိုအဘိဇ္ဈာ,ဗျာပါဒ,သာရမ္ဘတို့ကို။ ပဟာနာ၊ ပယ်ခြင်းကြောင့်။ မေ၊ ၏။ စိတ္တံ၊ သည်။ အပရိတ္တဉ္စ၊ထက်ဝန်းကျင်အပိုင်းအခြား မရှိသည်လည်း။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။ အပ္ပမာဏဉ္စ၊ အတိုင်းအရှည်မရှိသည်လည်း။ ဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ့။ သုဘာဝိတဉ္စ၊ ကောင်းစွာဖြစ်စေအပ်သည်လည်း။ ဘဝိဿတီတိ၊ လတ္တံ့ ”ဟူ၍။ ဣတိ၊ သို့။ ပဋိသဉ္စိက္ခတိ၊ ဆင်ခြင်၏။ ဧဝံ ပဋိပန္နဿ၊ ဤသို့ကျင့်သော။ တဗ္ဗဟုလဝိဟာရိနော၊ ထို(ကာမ ပဋိဗာဟန)အကျင့်ကို များစွာပြုကျင့်နေလေ့ရှိသော။ တဿ၊ ထိုအရိယာသာဝက၏။ စိတ္တံ၊ သည်။ အာယတနေ၊ အရဟတ္တဖိုလ်စသော အကြောင်းကြောင့်[1]။ ပသီဒတိ၊ ကြည်လင်၏။ သမ္ပသာဒေ၊ ကြည်လင်ခြင်းသည်။ သတိ၊ သော်။ ဧတရဟိ၊ ယခုအခါ၌၊ အာနေဉ္စံ၊ (စတုတ္ထ စျာန်)အာနေဉ္စသမာပတ်ကိုလည်း။ သမာပဇ္ဇတိ၊ ဝင်စား၏။ ပညာယ ဝါ၊ အရဟတ္တဖိုလ်ပညာ ဖြင့်လည်း။ အဓိမုစ္စတိ၊ နှလုံးသွင်း၏။ ကာယဿ၊ ခန္ဓာကိုယ်၏။ ဘေဒါ၊ ပျက်ခြင်းကြောင့်။ ဝါ၊ ပျက်ခြင်းဟူသော။ မရဏာ၊ သေသည်မှ။ ပရံ၊ အထက်(နောက်)၌။ ယံ၊အကြင်အကြောင်း ကြောင့်။ တံ သံဝတ္တနိကံ၊ ထိုရဟန်းအား ဖြစ်ထိုက်သော[2]။ ဝိညာဏံ၊ ဝိပါက်ဝိညာဏ်သည်။ အာနေဉ္စူပဂံ၊ အာနေဉ္စသဘောသို့ကပ်ရောက်သည်။ အဿ၊ ရာ၏။ ဧတံ ဌာနံ၊ ဤအကြောင်း သည်။ ဝိဇ္ဇတိ၊ ရှိ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အယံ၊ ဤအကျင့်ကို။ ပဌမာ၊ ရှေးဦးစွာသော။ အာနေဉ္စ- သပ္ပါယာ၊ (စတုတ္ထစျာန်)အာနေဉ္စသမာပတ်အား လျောက်ပတ်သော။ ပဋိပဒါ၊ အကျင့်ဟူ၍။ အက္ခာယတိ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။

၆၇။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပုန စပရံ၊ လည်း။ အရိယသာဝကော၊ သည်။ "ဒိဋ္ဌဓမ္မိကာ၊ကုန်သော။ ယေ စ ကာမာ၊ တို့သည်ရင်း။ပ။သမ္ပရာယိကာ၊ ကုန်သော။ ယာ စ ကာမသညာ၊ တို့သည်ရင်း။ စတ္တာရိ စ မဟာဘူတာနိ၊ မဟာဘုတ်လေးပါးတို့ရင်း။ စတုန္နံ မဟာဘူတာနံ၊ မဟာဘုတ်လေးပါး တို့ကို။ဥပါဒါယ ရူပံ၊ စွဲမှီ၍ဖြစ်သောရုပ်ရင်း။ယံကိဉ္စိ ရူပံ၊ အလုံးစုံသောရုပ်သည်ရင်း။ အတ္ထိတိ၊ရှိ၏" ဟူ၍။ဣတိ၊ သို့။ ပဋိသဉ္စိက္ခတိ၊ ၏။ ဧဝံပဋိပန္နဿ၊ ဤသို့ကျင့်သော။ တဗ္ဗဟုလဝိဟာရိနော၊ ထို (ရူပပဋိဗာဟန)အကျင့်ကို များစွာပြုကျင့်နေလေ့ရှိသော။ တဿ၊ ထိုအရိယာသာဝက၏၊ စိတ္တံ- သည်။ အာယတနေ၊ ကြောင့်။ ပသီဒတိ၊ ၏။ သမ္ပသာဒေ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ ဧတရဟိ၊ ၌။ အာနေဉ္စံဝါ၊ (အာကာသာနဉ္စာယတန)အာနေဉ္စသမာပတ်ကိုလည်း။ သမာပဇ္ဇတိ၊ ၏။ပ။ ဧတံ ဌာနံ၊ သည်။ ဝိဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အယံ၊ ကို။ ဒုတိယာ၊ သော။ အာနေဉ္စ- သပ္ပါယာ၊ သော။ ပဋိပဒါ၊ ဟူ၍။ အက္ခာယတိ၊ အပ်၏။

၁။ အာယတနေ စိတ္တံ ပသီဒတီတိ ကာရဏေ စိတ္တံ ပသီဒတိ၊ ကိံ ပနေတ္ထ ကာရဏံ အရဟတ္တံ ဝါ,အရဟတ္တဿ ဝိပဿနံ ဝါ၊ စတုတ္ထဇ္ဈာနံ ဝါ, စတုတ္ထဇ္ဈာနဿ ဥပစာရံ ဝါ။ (ဋ္ဌ)

၂။ တဿ သံဝတ္တနံ အရဟတိ တဿာတိ တံသံဝတ္တနိကံ။ (ဋီကာ)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပုန စပရံ၊ လည်း။ အရိယသာဝကော၊ သည်။ "ဒိဋ္ဌဓမ္မိကာ၊ ကုန်သော။ ယေ စ ကာမာ၊ တို့သည်၎င်း။ပ။ဒိဋ္ဌဓမ္မိကာ၊ကုန်သော။ ယေ စ ရူပါ၊ အကြင်ရုပ်တို့သည်၎င်း။ပ။ သမ္ပရာယိကာ၊ ကုန်သော။ ယာ စ ရူပသညာ၊ အကြင်ရုပ်တို့ကိုစွဲ၍ဖြစ်သော သညာတို့သည်၎င်း။ (အတ္ထိ၊ ရှိကုန်၏။) တေံဥဘယံ၊ ဤ (ဒိဋ္ဌဓမ္မိက, သံမ္ပရာယိကကာမ,ရူပ,တရား) နှစ်ပါးအပေါင်းသည်။ အနိစ္စံ၊ မမြဲ။ ယံ၊ အကြင်သဘောတရားသည်။ အနိစ္စံ၊ မမြဲ။ တံ၊ ထိုသဘောတရားကို။ အဘိနန္ဒိတုံ၊ အလွန်နှစ်သက်ခြင်းငှါ။ နာလံ၊ မသင့်။ အဘိဝဒိတုံ၊ အလွန်စွဲယူပြောဆိုခြင်းငှါ။ နာလံ၊ မသင့်။ အဇ္ဈောသိတုံ၊ မျိုမတတ်စွဲလမ်းခြင်းငှါ။ နာလန္တိ၊ မသင့်"ဟူ၍။ ဣတိ၊ သို့။ ပဋိသဉ္စိက္ခတိ၊ ၏။ ဧဝံပဋိပန္နဿ၊သော။ တဗ္ဗဟုလဝိဟာရိနော၊ ထို(ကာမရူပပဋိဗဒ္ဓဟန)အကျင့်ကို များစွာပြုကျင့်နေလေ့ရှိသော။ တဿ၊ ထိုအရိယာသာဝက၏။ စိတ္တံ၊သည်။ အာယတနေ၊ ကြောင့်။ ပသီဒတိ၊ ၏။ သမ္ပသာဒေ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ ဧတရဟိ၊ ၌။ အာနေဉ္ဇံ ဝါ၊ (ဝိညာဏဉ္စာယတန) အာနေဉ္ဇသမာပတ်ကိုလည်း။သမာပဇ္ဇတိ၊၏။ပ။တော ဌာနံ၊ သည်။ဝိဇ္ဇတိ၊၏ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အယံ၊ ကို။ တတိယာ၊ သော။ အာနေဉ္ဇသပ္ပါယာ၊ သော။ ပဋိပဒါ၊ ဟူ၍။ အက္ခာယတိ၊ အပ်၏။

၆၈။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပုန စပရံ၊ လည်း။ အရိယသာဝကော၊ သည်။ "ဒိဋ္ဌဓမ္မိကာ၊ ကုန်သော။ ယေ စ ကာမာ၊တို့၎င်း။ပ။ ယာ စ အာနေဉ္ဇသညာ၊ အကြင် အာနေဉ္ဇ သညာတို့၎င်း။ သဗ္ဗာ၊ အလုံးစုံကုန်သော။ သညာ၊ သညာတို့သည်။ (အတ္ထိ၊ ကုန်၏။)တော၊ ဤအလုံးစုံကုန်သော သညာတို့သည်။ ယတ္ထ၊ အကြင်အာကိဉ္စညာယတနစျာန်၌။ အပရိသေသာ၊ အကြွင်းမရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ နိရုဇ္ဈန္တိ၊ ချုပ်ကုန်၏။ ယဒိဒံ အာကိဉ္စညာယတနံ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဧတံ၊ သည်။ သန္တံ၊ ငြိမ်သက်၏။ ဧတံ၊ သည်။ ပဏီတန္တိ၊ မွန်မြတ်၏"ဟူ၍။ ဣတိ၊ သို့။ ပဋိသဉ္စိက္ခတိ၊ ၏။ ဧဝံ ပဋိပန္နဿ၊ သော။ တဗ္ဗဟုလဝိဟာရိနော၊ ထို (သညာပဋိဗဒ္ဓဟန) အကျင့်ကိုများစွာပြုကျင့်နေလေ့ရှိသော။ တဿ၊ ၏။ စိတ္တံ၊ သည်။ အာယတနေ၊ ကြောင့်။ ပသီဒတိ၊ ၏။ပ။ ဧတံ ဌာနံ၊ သည်။ ဝိဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အယံ၊ ကို။ပဌမာ၊ သော။ အာကိဉ္စညာယတနသပ္ပါယာ၊ သော။ ပဋိပဒါ၊ ဟူ၍။ အက္ခာယတိ၊အပ်၏။

၆၉။ ဘိက္ခဝေ၊တို့၊ ပုန စပရံ၊ လည်း။ အရိယသာဝကော၊ သည်။ အရညဂတော ဝါ၊ တောသို့ကပ်ရောက်သည်ဖြစ်၍၎င်း။ ရုက္ခမူလဂတော ဝါ၊ သစ်ပင်ရင်းသို့ ကပ်ရောက်သည် ဖြစ်၍၎င်း။ သုညာဂါရဂတော ဝါ၊ဆိတ်ငြိမ်ရာအရပ်သို့ကပ်ရောက်သည်ဖြစ်၍၎င်း။ "ဣဒံ၊ဤခန္ဓာငါးပါးသည်။ အတ္တေန ဝါ မိမိမှ၎င်း။ အတ္တနိယေန ဝါ၊ မိမိဥစ္စာမှ၎င်း။ သုညန္တိ၊ ဆိတ်၏"ဟူ၍။ ဣတိ၊ သို့။ ပဋိသဉ္စိက္ခတိ၊ ၏။ ဧဝံ ပဋိပန္နဿ၊ သော။ တဗ္ဗဟုလဝိဟာရိနော၊ ထို (ဒွိကောဋိကသုညတ) အကျင့်ကို များစွာ ပြုကျင့်နေလေ့ရှိသော။ တဿ၊ ထို ရဟန်း၏။ပ။ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အယံ၊ကို။ အာကိဉ္စညာယတနသပ္ပါယာ၊ သော။ ဒုတိယာ၊ သော။ ပဋိပဒါ၊ ဟူ၍။အက္ခာယတိ၊ အပ်၏။

၇၀။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပုန စပရံ၊ လည်း။ အရိယသာဝကော၊ သည် (၁)"အဟံ၊ ငါသည်။ (ငါဆိုသည်မှာ အတ္တကို ဆိုလို၏။) ကွစနိ၊ တစုံတခုသော အရာ၌။ နအသ္မိ၊ မရှိ။ (၂)အဟံ၊ ငါသည်။ ကဿစိ၊ တစုံတယောက်သော သူ၏။ ကိဉ္စနတာ၊ ကြောင့်ကြဘွယ်၏ အဖြစ်သည်။ နအသ္မိ မရှိ။ (၃)ပရော၊ သူတပါးသည်။ (သူတပါးဆိုသည်မှာလည်းအတ္တကိုပင်ဆိုလို၏။) ကွစနိ၊ ၌။ န စ အတ္ထိ၊ မရှိ။ (၄)ပရော၊သူတပါးသည်။မမ၊ငါ၏။ (မမ-ကား အဋ္ဌာနပယုဂ်တည်း။

ကိသ္မိဥ္စိ၊ တစုံတခုသောအရာ၌။ ကိဥ္စနတာ၊ ကြောင့်ကြဘွယ်၏ အဖြစ်သည်။ န စ အတ္ထီတိ၊ မရှိ" ဟူ၍။ ဣတိ၊ သို့။ပဋိသဥ္စိက္ခတိ၊ ၏။ ဧဝံ ပဋိပန္နဿ၊ ဤသို့ကျင့်သော။ တဗ္ဗဟုလဝိဟာ-ရိနော၊ ထိုအာကိဥ္စညာယတနကမ္မဋ္ဌာန်း,စတုကောဋိကသုညတ အကျင့်ကို များစွာ ပွါကျင့်နေလေ့ရှိသော။ တဿ၊ ၏။ပ။ န ဝိဇ္ဇတိ၊ မရှိ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အယံ၊ ကို။ တတိယာ၊ သော။ အာကိဥ္စညာယတနသပ္ပါယာ၊ သော။ ပဋိပဒါ၊ ဟူ၍။ အက္ခာယတိ၊ အပ်၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပုန စပရံ၊ လည်း။အရိယသာဝကော၊ သည်။ "ဣဒ္ဓမမ္ဗိကာ၊ ကုန်သော။ ယေ စ ကာမာ၊ တို့ရှင်း ။ပ။ ယာ စ အာကိဥ္စညာယတနသညာ၊ တို့ရှင်း။ သဗ္ဗာ ၊ အလုံးစုံကုန်သော။ သညာ၊ သညာတို့သည်။ (အတ္ထိ၊ ရှိကုန်၏။) ယတ္ထ၊ အကြင်နေဝသညာနာသညာယတနစျာန်၌။ ဧတာ၊ ဤအလုံးစုံသောသညာတို့သည်။ အပရိသေသာ၊ ဖြုပ်၍။ နိရုဇ္ဈန္တိ၊ ကုန်၏။ ယဒိဒံ နေဝသညာနာသညာယတနံ၊ အကြင် နေဝသညာ နာသညာယတန စျာန်သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။)ဧတံ၊ သည်။ သန္တံ၊ ၏။ ဧတံ၊သည် ပဏီတန္တိ၊၏" ဟူ၍။ ဣတိ၊သို့။ ပဋိသဥ္စိက္ခတိ၊ ၏။ ဧဝံပဋိပန္နဿ၊ သော။ တဗ္ဗဟုလဝိဟာရိနော၊ ထို (သဗ္ဗသညာပဋိဗာဟန) အကျင့်ကို များစွာ ပွါကျင့်နေလေ့ရှိနေသော။ တဿ၊ ၏။ပ။ န ဝိဇ္ဇတိ၊ မရှိ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အယံ။ ကို။ နေဝသညာ နာသညာယတန သပ္ပါယာ၊ သော။ ပဋိပဒါ၊ဟူ၍။ အက္ခာယတီတိ၊အပ်၏ဟူသော။ ဧတံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။ (၆၆-ပိုဒ် ဧတဒဝေါစ၊ ပြန်စပ်)။

၇၁။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝုတ္တေ၊ သော်။ အာယသ္မာ အာနန္ဒော၊ သည်။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ " ဘန္တေ၊ ရား။ ဣဓ၊ ဤသာသနာတော်၌။ ဘိက္ခု၊ သည်။ နော စေ အဿ၊ ရှေးက (ကမ္မဝဋ်) မဖြစ်ငြားအံ့။ မေ၊ ငါ့အား။ နော စ သိယာ၊ ယခု (ဝိပါကဝဋ်)မဖြစ်ရာ။ န ဘဝိဿတိ၊ ယခု (ကမ္မဝဋ်) မဖြစ်အံ့။ မေ၊ ငါ့အား။ န ဘဝိဿတိ၊ နောင်အခါ၌ (ဝိပါကဝဋ်) မဖြစ်လတ္တံ့။ ယံ၊ အကြင် ယခု ခန္ဓာငါးပါးအပေါင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ယံ၊အကြင် ယခုခန္ဓာငါးပါးအပေါင်းသည်။ ဘူတံ၊

၁။ ဤဂါကျသည် အလွန်ရှုပ်ထွေး၍ အပျက်အစီးများလှသည်။ အောက်ပါအတိုင်း အမှန်ရှိစေရမည်။

(၁) နာဟံ ကွစနိ၊

(၂) ကဿစိ ကိဥ္စနတသ္မိ၊

(၃) နစ မမ ကွစနိ၊

(၄) ကိသ္မိဉ္စိ ကိဥ္စန တတ္ထိ၊

(၂) ဝါကျရှိ ကိဥ္စနတသ္မိ အစား ကိဥ္စန တသ္မိံ ဟု ပျက်တတ်သည်။ အဟံ ဟူသောကတ္တားနှင့်ရှင်း၊ ကိဥ္စနဘာဝေ-ဟူသော အဋ္ဌကထာ သုံးစောင်(မ၊ ဋ္ဌ၊ ၃၊ အံ၊ ဋ္ဌ၊၂၊ ဝိသုဒ္ဓိ ၂)နှင့်ရှင်း မညီ။

ကိဥ္စန တတ္ထိ-၌ ကိဥ္စနတာ-အတ္ထိ ဟု ပုဒ်ခွဲသကဲ့သို့ ကိဥ္စနတာ အသ္မိ ဟု ပုဒ်ခွဲရမည်။ ဣတ္ထိလိင်တာပစ္စည်း ဖြစ်သောကြောင့် ကိဥ္စနတသ္မိံ ဟု မရှိရ။ အာကယ်၍ သ္မိံ ဝိဘတ်လိုမူ ကိဥ္စနတာယ ဟုသာ ရှိရမည်၊ သို့ဖြစ်၍ ကိဥ္စနတသ္မိ-ဟု ပါဌ်မှန်ရှိစေ။

(၄) ဝါကျရှိ ကိဥ္စန တတ္ထိ အစားလည်း "ကိဥ္စနံ နတ္ထိ"ဟု ပျက်လျက်ရှိကြသည်။ အံ၊ ၄၊ သမဏသစ္စသုတ် ပါဠိနှင့် ဝိသုဒ္ဓိ ဋ္ဌ၂ တို့၌သာ ပါဌ်မှန်တွေ့ရ၏။ "ကိဥ္စနတတ္ထိဟုရှိမှသာ ကဥ္စနဘာဝေ အတ္ထိ" ဟူသော ဋ္ဌ သုံးစောင်နှင့်ရှင်း၊ "ကိဥ္စနတာ န စတ္ထိ"ဟူသော ဋီ-သုံးစောင်နှင့်ရှင်းညီမည်။

ကိဥ္စနံ နတ္ထိ ဟု ရှိနေလျှင် "န စ မမာတိ ဧတံ ဒွယံ ယဒာရဟံ သမ္ဗန္ဓိတဗ္ဗံ အတ္ထီဘိ ပစ္စေက" ဟူသော ဋီ-သုံးစောင်၏ ဝါကျနှင့်လည်း ဆန့်ကျင်မည်။ယင်းဋီ-ဝါကျရှိ "ယဒာရဟံ"နေရာ၌လည်း မ-ဋီ ၃-၌ "ယထာ သမ္ဘ°"ဟူ၍ ရှိသည်။ အထူးသတိရှိစေ။ အံ ဋီ-၌သာ ယထာရဟံဟု-ပါဌ်ရှိသည်။

ဖြစ်ပြီ။ တံ၊ ထိုသခုခန္ဓာငါးပါးအပေါင်းကို။ ပဇဟာမီတိ၊ ပယ်အံ့ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ ပဋိပန္နော၊ ကျင့်သည်။ ဟောဘိ၊ ၏။ ဧဝံ၊ သို့။ ဥပေက္ခံ၊ ဝိပဿနုပေက္ခာကို။ ပဋိလဘတိ၊ ရ၏။ ဘန္တေ၊ ရှား။ သော ဘိက္ခု၊ သည်။ ပရိနိဗ္ဗာယေယျ နုခေါ၊ ကိလေသာငြိမ်းအေးရာသလော။နဝါ ပရိနိဗ္ဗာယေယျ နုခေါဘိ၊ ကိလေသာမငြိမ်းအေးရာသလော" ဟူသော[၁]။ ဧတံ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒ။ ဧကစ္စော၊ သော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ဧတ္ထ၊ ဤဝိပဿနုပေက္ခာကို ရရာ၌။ ပရိနိဗ္ဗာယေယျ အပိ၊ ကိလေသာငြိမ်းအေးသော်လည်း ငြိမ်းအေးပေရာ၏။ ဧကစ္စော၊ သော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ဧတ္ထ၊ ၌။ န ပရိနိဗ္ဗာယေယျ အပိ၊ ကိလေသာမငြိမ်းအေးသော်လည်း မငြိမ်းအေးပေရာ။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏။ ဘန္တေ၊ ရှား။ ယေန၊ အကြင်အကြောင်းကြောင့်။ ဧကစ္စော၊ သော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ဧတ္ထ၊ ဤဝိပဿနုပေက္ခာကို ရရာ၌။ ပရိနိဗ္ဗာယေယျ အပိ၊ ပေရာ၏။ပ။ န ပရိနိဗ္ဗာယေယျ အပိ၊ ပေရာ။ သော ဟေတု၊ ထိုအကြောင်းသည်။ ကော နု ခေါ၊ အဘယ်ပါနည်း။ သော ပစ္စယော၊ ထိုအထောက်အပံ့သည်။ ကော နု ခေါ၊ အဘယ်ပါနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးလျှောက်၏။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒ။ ဣဓ၊ ဤ၊ ဘိက္ခု၊ သည်။ပ။ ပဋိလဘတိ၊ ရ၏။ သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ တံ ဥပေက္ခံ၊ ထိုဝိပဿနုပေက္ခာကို။ အဘိနန္ဒတိ၊ ၏။ အဘိဝဒတိ၊ ၏။ အဇ္ဈောသာယ၊ မျိုမတတ်စွဲလမ်း၍။ တိဋ္ဌတိ၊ တည်၏။ တံ ဥပေက္ခံကို။ အဘိနန္ဒတော၊ သော။ အဘိဝဒတော၊ သော။ အဇ္ဈောသာယ၊ ၍။ တိဋ္ဌတော၊ သော။ တဿ၊ ၏။ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဉ်သည်။ တန္နိဿိတံ၊ ထိုဝိဿနုပေက္ခာကို မှီသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တံ ဥပါဒါနံ၊ ထိုဝိပဿနုပေက္ခာကို စွဲလမ်းသည်။ ဟောဘိ၊ ၏။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒ။ သဥပါဒါနော၊ စွဲလမ်းခြင်းရှိသော။ ဘိက္ခု၊သည်။ န ပရိနိဗ္ဗာယတိ၊ မငြိမ်းအေး။ ဣတိ၊ ဤသို့မိန့်တော်မူ၏။ ဘန္တေ၊ ရှား၊ သော ဘိက္ခု၊သည်။ ကဟံ၊ အဘယ်ကို၊ ဥပါဒိယမာနော၊ စွဲလမ်းသည်ဖြစ်၍။ ဥပါဒိယတိ၊ စွဲလမ်းပါသနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ လျှောက်၏။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒ၊ နေဝသညာနာသညာယတနံ၊ ကို။ ဥပါဒိယမာနော၊ ဖြစ်၍။ ဥပါဒိယတိ၊ ၏။ ဘန္တေ၊ ရှား။ သော ဘိက္ခု၊ သည်။ ဥပါဒါနသေဋ္ဌံ၊ အမြတ်ဆုံးစွဲလမ်းရာ (နေဝသညာနာသညာယတန)ဘဝကို။ ဥပါဒိယမာနော၊ ဖြစ်၍။ ဥပါဒိယတိ ကိရ၊ စွဲလမ်းပါ သတဲ့လားဘုရား။(ပဋိသန္ဓိံ ဂဏှာတီတိ အတ္ထော။ ဋ္ဌ)။ဣတိ၊ ဤသို့လျှောက်၏။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒ။ ဟိ၊ မှန်၏။ ဥပါဒါနသေဋ္ဌံ၊ ကို။ပ။ ဥပါဒိယတိ၊၏။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒ။ ယဒိဒံ နေဝသညာနာသညာယတနံ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊၏။) ဧတံ၊ သည်။ ဥပါဒါနသေဋ္ဌံ၊ မည်၏။

၇၂။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒ။ ဣဓ၊ ၌။ ဘိက္ခု၊ သည်။ပ။ ပဋိလဘတိ၊ ၏။ သော၊ သည်။ တံ ဥပေက္ခံ၊ကို။ နာဘိနန္ဒတိ၊မနှစ်သက်။ နာဘိဝဒတိ၊ မဆို။ အဇ္ဈောသာယ၊ ၍။ န တိဋ္ဌတိ၊မတည်။ တံ ဥပေက္ခံ၊ ကို။ အနဘိနန္ဒတော၊ သော။ အနဘိဝဒတော၊ သော။ အနဇ္ဈောသာယ၊ မျိုမတတ် မစွဲလမ်းမူ၍။ တိဋ္ဌတော၊ သော။ တဿ၊ ၏။ ဝိညာဏံ၊ သည်။ တန္နိဿိတံ၊ သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ တဒုပါဒါနံ၊ သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒ။ အနုပါဒါနော၊ စွဲလမ်းခြင်း မရှိသော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ပရိနိဗ္ဗာယတိ၊၏။ ဣတိ၊ ဤသို့မိန့်တော်မူ၏။

၇၃။ ဘန္တေ၊ ရှား။ ဘဂဝတာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ နိဿာယ နိဿာယ၊ (ထိုထိုသမာပတ်ကို) မှီ၍ မှီ၍။ ဩဃဿ၊ဩဃလေးပါးကို။ နိတ္ထရဏာ၊ ကူးမြောက်ကြောင်းတရားဒေသနာကို။

၁။ "ပရိနိဗ္ဗာယီတိ ပရပရိကပ္ပနေန အတီတတ္တေတိအာဟ။ ပရိနိဗ္ဗာယေယျာတိ ပရိနိဗ္ဗာယေယျ နုခေါတိ ဝါ ပါဠော၊ သော ဝေတ္တော"ဟူသော ဋီ-စကားကို ကြံလေဦး။

အက္ခာတာ၊ ဟောကြားတော်မူအပ်ပြီ။ ဘန္တေ၊ ရား။ အစ္ဆရိယံ၊ လက်ဖျစ်ခတ်တီး၊ အံ့ချီးထိုက်ပေစွ။ ဘန္တေ၊ ရား။ အဗ္ဘုတံ၊ မဖြစ်စဘူးအဦးအသစ်ဖြစ်ပေစွ။ ဘန္တေ၊ ရား။ အရိယော၊ မြတ်သော။ ဝိမောက္ခော၊ လွတ်မြောက်ကြောင်း (အရဟတ္တဖိုလ်) သည်။ ကတမော ပန၊ အဘယ်ပါနည်း။ ဣဓ၊ ဤသို့လျှောက်၏။ အာနန္ဒ၊ နှာ။ ဣဓ၊ ၌။ အရိယသာဝကော ဘိက္ခု၊ သည်။ "ဒိဋ္ဌမ္ဘိကာ၊ ကုန်သော။ ယေ စ ကာမာ၊ တို့သည်ရှင်း။ပ။ ယာ စ နေဝသညာနာသညာယတနသညာ၊ တို့သည်ရှင်း။ ယာဝတာ၊ အကြင်မျှလောက်သော။ သက္ကာယော၊ ပရမတ္ထအားဖြင့် ထင်ရှားရှိသော တေဘူမကတရားအပေါင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) သော၊ ဤအလုံးစုံသော တရားအပေါင်းသည်သာ။ သက္ကာယော၊ သက္ကာယ မည်၏။ စိတ္တဿ၊ စိတ်၏။ အနုပါဒါ၊ တဏှာ ဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့် မစွဲလမ်းမူ၍။ (ယ-ကြေ၏၊) ယဒိဒံ ဝိမောက္ခော၊ အကြင်လွတ်မြောက်ကြောင်း (အရဟတ္တဖိုလ်)သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တော်၊ ဤလွတ်မြောက်ကြောင်း အရဟတ္တဖိုလ်သည်။ အမတန္တိ၊ (နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြုသောကြောင့်) အမြိုက်အရသာ" တည်းဟူ၍။ ဣတိ၊ သို့ ပဋိသဉ္စိက္ခတိ၊ ၏။

အာနန္ဒ၊ နှာ။ ဣတိ ခေါ၊ လျှင်။ မယာ၊ သည်။ အာနေဉ္ဇသပ္ပါယာ၊ သော။ ပဋိပဒါ၊ ကို။ ဒေသိတာ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ အာကိဉ္စညာယတနသပ္ပါယာ၊ သော။ပ။ နေဝသညာနာသညာယတနသပ္ပါယာ၊ သော။ ပဋိပဒါ၊ ကို။ ဒေသိတာ၊ အပ်ပြီ။ နိဿာယ နိဿာယ၊ မှီ၍ မှီ၍။ ဩဃဿ၊ ကို။ နိတ္ထရဏာ၊ ကို။ ဒေသိတာ၊ အပ်ပြီ။ အရိယော၊ သော။ ဝိမောက္ခော၊ ကို။ ဒေသိတော၊ အပ်ပြီ။ အာနန္ဒ၊ နှာ။ သာဝကာနံ၊ တပည့်တို့၏။ ဟိတေသိနာ၊ အစီးအပွါးကို လိုလားတော်မူသော။ အနုကမ္ပကေန၊ အစဉ်စောင့်ရှောက်တော်မူသော။ သတ္ထာရာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ အနုကမ္ပံ၊ အစဉ်စောင့်ရှောက်သည်ကို။ ဥပါဒါယ၊ အကြောင်းပြု၍၊ ယံ ကရဏီယံ၊ အကြင်ပြုဘွယ်ကိစ္စသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏၊) တံ၊ ထိုပြုဘွယ်ကိစ္စကို။ ဝေါ၊ သင်တို့၏ (အကျိုးငှါ)။ မယာ၊ ငါဘုရားသည်။ ကတံ၊ ပြုအပ်ခဲ့ပြီ။ အာနန္ဒ၊ နှာ။ ဧတာနိ၊ ဤအရာတို့သည်ကား။ ရုက္ခမူလာနိ၊ သစ်ပင်ရင်းတို့တည်း။ ဧတာနိ၊ တို့သည်ကား။ သုညာဂါရာနိ၊ ဆိတ်ငြိမ်ရာကျောင်းတို့ဘည်း။ အာနန္ဒ၊ နှာ။ ဈာယထ၊ (တရားတို့ကို) ရှုကုန်လော့။ မာ ပမာဒတ္ထ၊ မမေ့ကြကုန်လင့်။ ပစ္ဆာ၊ နောက်၌၊ ဝိပ္ပဋိသာရိနော၊ နှလုံးမသာယာခြင်း ရှိကုန်သည်။ မာ အဟုဝတ္ထ၊ မဖြစ်ကြကုန်လင့်။ အယံ၊ ဤသည်ကား။ ဝေါ၊ သင်တို့(အကျိုးငှါ)။ (ဒေသိတာ၊ အပ်သော။) အမှာကံ၊ ငါဘုရား တို့၏၊ အနုသာသနီ၊ အဆုံးအမတော်ဘည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အဝေါစ၊ ပြီ။ (ဣဒမဝေါစ-စသည် ပေးမြဲ၊)

ဆဋ္ဌ၊ သော။ အာနေဉ္ဇသပ္ပါယသုတ္တံ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီ။

၇-ဂဏကမောဂ္ဂလ္လာနသုတ်

၇၄။ (ဧဝံမေ သုတံ-ပေးမြဲ။) ဧကံ၊ သော။ သမယံ၊ ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ သာဝတ္ထိယံ၊ ၌။ မိဂါရမာတုပါသာဒေ၊ မိဂါရသူဌေး၏ အမိသဖွယ်ဖြစ်သော ဝိသာခါ၏ ပြာသာဒ်ကျောင်းတော်ဖြစ်သော။ ပုဗ္ဗာရာမေ၊ ပုဗ္ဗာရုံကျောင်းဘော်၌။ ဝိဟရတိ၊ ၏။

အထခေါ၊ ၌။ ဂဏကမောဂ္ဂလ္လာနော၊ ဂဏကမောဂ္ဂလ္လာန်မည်သော။ ဗြာဟ္မဏော၊ ပုဏ္ဏားသည်။ ယေန၊ အကြင်အရပ်၌၊ ဘဂဝါ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တေန၊ သို့။ ဥပသင်္ကမိ၊ ချဉ်းကပ်ပြီ။ ဥပသင်္ကမိတွာ၊ ၍။ ဘဂဝတာ၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ သမ္မောဒိ၊ ခံ့ကျန်း၏လော စသည်ပြော၍

ရောန္တော မိလေပြီ။ သမ္ပောဒနီယံ၊ ဝမ်းသာဘွယ်သော။ သာရဏီယံ၊ အောက်မေ့ဘွယ်သော။ ကထံ၊ စကားကို။ ဝီတိသာရေတွာ၊ ပြီးဆုံးစေ၍။ ဧကမန္တံ၊ ၌။ နိသီဒိ၊ ထိုင်ပြီ။ ဧကမန္တံ၊ ၌။ နိသိန္နော ခေါ၊ ထိုင်နေသော။ ဂဏကမောဂ္ဂလ္လာနော၊ သော။ ဗြာဟ္မဏော၊ သည်။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို—

“ဘော ဂေါတမ၊ အရှင်ဂေါတမ။ သေယျထာပိ၊ အံ့။ ဣမဿ မိဂါရမာတုပါသာဒဿ၊ ဤမိဂါရမာတာဝိသာခါပြာသာဒ်၏။ ယာဝပစ္ဆိမသောပါနကဠေဝရာ၊ အောက်ဆုံးလှေခါးထစ်တိုင်အောင်။ (ယဒိဒံကား နိပါတ်မျှနောက်၌လည်းဤနည်း။) အနုပုဗ္ဗသိက္ခာ၊ အစဉ်အတိုင်း သင်ခြင်းကို။ အနုပုဗ္ဗကိရိယာ၊ အစဉ်အတိုင်းပြုခြင်းကို။ အနုပုဗ္ဗပဋိပဒါ၊ အစဉ်အတိုင်းကျင့်ခြင်းကို။ ဒိဿတိ၊ တွေ့မြင်အပ်၏။

ဘော ဂေါတမ၊ မ။ ဣမေသံပိ ဗြာဟ္မဏာနံ ဤပုံဏ္ဏားတို့၏လည်း။ အဇ္ဈေနေ၊ ဝေဒသင်ခြင်း၌။ အနုပုဗ္ဗသိက္ခာ၊ ကို။ အနုပုဗ္ဗကိရိယာ၊ ကို၊ အနုပုဗ္ဗပဋိပဒါ၊ ကို။ ဒိဿတိ၊ အပ်၏။

ဘော ဂေါတမ၊ မ။ ဣမေသမ္ပိ ဣဿာသာနံ၊ ဤလေးသမားတို့၏လည်း။ ဣဿတ္ထေ၊ လေးအတတ်၌ [၁]။ အနုပုဗ္ဗသိက္ခာ၊ ကို။ အနုပုဗ္ဗကိရိယာ၊ ကို။ အနုပုဗ္ဗပဋိပဒါ၊ ကို။ ဒိဿတိ အပ်၏။

ဘော ဂေါတမ၊ မ။ ဂဏကာနံ၊ ဂဏန်းအတတ်ကို တတ်ကုန်သော။ ဂဏနာဇီဝါနံ၊ ဂဏန်းအတတ်ဖြင့် အသက်မွေးကုန်သော။ အမှာကမ္ပိ တပည့်တော်တို့၏လည်း။ သင်္ခါနေ၊ ရေတွက်ခြင်း၌။ အနုပုဗ္ဗသိက္ခာ၊ ကို။ အနုပုဗ္ဗကိရိယာ၊ ကို။ အနုပုဗ္ဗပဋိပဒါ၊ ကို။ ဒိဿတိ၊ အပ်၏။ ဘော ဂေါတမ၊ မ။ ဟိ၊ မှန်၏။ မယံ၊ တပည့်တော်တို့သည်။ အန္တေဝါသိံ၊ တပည့်ကို။ လဘိတွာ၊ ရသည်ရှိသော်။ ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာ “ဧကံ ဧကကံ၊ တစ်တလီတစ်။ ဒွေ ဒုကာ၊ နှစ်နှစ်လီလေး၊ တီဏိ တိကာ၊ သုံးသုံးလီကိုး၊ စတ္တာရိ စတုက္ကာ၊ လေးလေးလီတဆဲ့ခြောက်။ ပဉ္စ ပဉ္စကာ၊ ငါးငါးလီနှစ်ဆဲ့ငါး။ ဆ ဆက္ကာ၊ ၆×၆လီ=၃၆။ သတ္တ သတ္တကာ၊ ၇×၇လီ=၄၉။ အဋ္ဌ အဋ္ဌကာ၊ ၈×၈လီ=၆၄။ နဝ နဝကာ၊ ၉×၉လီ=၈၁။ ဒသ ဒသကာတိ၊ ၁၀×၁၀လီ=၁၀၀” ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ ဂဏာပေမ၊ ရေတွက်စေကုန်၏။ ဘော ဂေါတမ၊ မ။ မယံ၊ ငါတို့သည်။ သတမ္ပိ၊ အရာကိုလည်း။ ဂဏာပေမ၊ ကုန်၏။ ဘိယျောပိ၊ အရာထက်အလွန်လည်း။ ဂဏာပေမ၊ ကုန်၏။

ဘော ဂေါတမ၊ မ။ ဧဝမေဝ၊ သာလျှင်။ ဣမသ္မိမ္ပိ ဓမ္မဝိနယေ၊ ဤသာသနာ၌လည်း။ အနုပုဗ္ဗသိက္ခာ၊ ကို။ အနုပုဗ္ဗကိရိယာ၊ ကို။ အနုပုဗ္ဗပဋိပဒါ၊ ကို။ ပညပေတုံ၊ ပညပ်ခြင်းငှါ။ သက္ကာ နု ခေါ တိ၊ စွမ်းနိုင်ပါသလော” ဟူသော။ ဧတံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။

၇၅။ ဗြာဟ္မဏ၊ ဂဏကမောဂ္ဂလ္လာန ပုံဏ္ဏား။ ဣမသ္မိမ္ပိ ဓမ္မဝိနယေ၊ ၌လည်း။ ပ။ သက္ကာ၊ စွမ်းနိုင်၏။ ဗြာဟ္မဏ၊ ဏ္ဏား။ ဒက္ခော၊ ကျွမ်းကျင်သော။ အဿဒမ္မကော၊ မြင်းဆရာသည်။ ဘဒ္ဒံ၊ ကောင်းသော။ အဿာဇာနီယံ၊ အာဇာနည်မြင်းကို။ လဘိတွာ၊ သော်။ ပဌမေနေဝ၊ ရှေးဦးစွာသာလျှင်။ မုခါဓာနေ၊ မြင်းဆက်၌။ ကာရဏံ၊ ပြုလုပ်ဘွယ်ကို။ ကာရေတိ၊ ပြုစေ၏။ အထ၊ ထိုမှ

၁။ ပဌမက္ခရာဖြင့် ဣဿတ္ထေ, ဒုတိယက္ခရာဖြင့် ဣဿတ္ထေ ၂ ချက်သင့်။ ဣဿာသာနံ ကမ္မံ ဣဿတ္ထံပြု၊ ပဌမက္ခရာဖြင့် ဣဿတ္ထံ၌ ဣဿာသ+တ္ထ၊ သကို ခြေ၊ အာကို အရဿပြု။ ဥ သုံ အသတိ ဧတေနာတိ ဣဿတ္ထံ-ဟုပြု။ ဒုတိယက္ခရာဖြင့် ဣဿတ္ထံ၌ ဣသုပုဗ္ဗ အသခေတ်-တပစ္စည်း၊ ဝသခေတ် တပစ္စည်းဖြင့်ပြီးသော ဝတ္ထံ-ပုဒ်ကဲ့သို့စီရင်။

နောက်၌။ ဥတ္တရိံ၊ အထက်ဖြစ်သော။ ကာရဏံ၊ ကို။ ကာရေတိ သေယျထာပိ၊ ပြုစေသကဲ့သို့။ ဗြာဟ္မဏ၊ ဏား။ ဧဝမေဝခေါ၊ သာလျှင်။ တထာဂတော၊ ငါဘုရားသည်။ ပုရိသဒမ္မံ၊ ဆုံးမထိုက်သောပုဂ္ဂိုလ်ကို။ လဘိတွာ၊ သော်။ ပဌမံ စွာ။ "ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ တွံ၊ သင်သည်။ ဟေ၊လာလော့။ သီလဝါ၊ သည်။ ဟောဟိ၊ ဖြစ်လော့။ ပါတိမောက္ခသံဝရသံဝုတော၊ စောင့်ရှောက်အပ်သော ပါတိမောက္ခသံဝရသီလရှိသည်ဖြစ်၍။ အာစာရဂေါစရသမ္ပန္နော၊ အကျင့်, ကျက်စားရာတို့နှင့် ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရာဟိ၊ နေလော့။ အဏုမတ္တေသု၊ အနည်းငယ်မျှသော်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဝဇ္ဇေသု၊ အပြစ်တို့၌။ ဘယဒဿာဝီ၊ ဘေးဟုရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍။ သိက္ခာပဒေသု၊ သိက္ခာပုဒ်တို့၌။ သမာဒါယ၊ ဆောက်တည်၍။ သိက္ခဿုတိ၊ ကျင့်လော့"ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝိနေတိ၊ ဆုံးမ၏။

ဗြာဟ္မဏ၊ဏား။ ယတော ခေါ ဘိက္ခု၊ အကြင်ရဟန်းသည်။ပ။သိက္ခတိ၊၏။ တမေနံ၊ထိုရဟန်းကို။ တထာဂတော၊ သည်။ ဥတ္တရိံ၊ အလွန်။ "ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ တွံ၊ သည်။ ဧဟိ၊ လာလော့။ ဣန္ဒြိယေသု၊ ဣန္ဒြေတို့၌။ ဂုတ္တဒွါရော၊ စောင့်ရှောက်အပ်သောတံခါးရှိသည်။ ဟောဟိ၊ လော့။ စက္ခုနာ၊ မျက်စိဖြင့်။ ရူပံ၊ အဆင်းကို။ ဒိသွာ၊ မြင်သည်ရှိသော်။နိမိတ္တဂ္ဂါဟီ၊ (ယောကျ်ားမိန်းမ လှ မလှဟု အကြမ်းအားဖြင့်ခွဲခြားသော)အမှတ်အသားကို ယူလေ့ရှိသည်။ မာ ဟောဟိ၊ မဖြစ်လင့်။ အနုဗျဉ္ဇနဂ္ဂါဟီ၊ (လက်ခြေသဏ္ဌာန် ပြုံးရယ်ဟန်စသောအသေးစိတ်)ထင်ရှားသော အမှတ်အသားကို ယူလေ့ရှိသည်။ မာ ဟောဟိ၊ မဖြစ်လင့်။စက္ခုန္ဒြိယံ၊ စက္ခုန္ဒြေကို။ အသံဝုတံ၊မစောင့်စည်းသည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရန္တံ၊ နေသော။ ဧနံ၊ ထိုရဟန်းကို။ ယတွာဓိကရဏံ၊ အကြင်စက္ခုန္ဒြေကို မစောင့်စည်းခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿာ၊ ဟုဆိုအပ်ကုန်သော။ ပါပကာ၊ ယုတ်မာကုန်သော။ အကုသလာ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အန္ဝာဿဝေယျုံ၊ အစဉ်ယိုစီးစေကုန်ရာ၏။တဿ၊ထိုစက္ခုန္ဒြေကို။သံဝရာယ၊စောင့်စည်းခြင်းငှါ။ပဋိပဇ္ဇာဟိ၊ ကျင့်လော့။စက္ခုန္ဒြိယံ၊ကို။ ရက္ခာဟိ၊ စောင့်ရှောက်လော့။ စက္ခုန္ဒြိယေ၊ ၌။ သံဝရံ၊ သို့။ အာပဇ္ဇာဟိ၊ ရောက်လော့။ သောတေန နားဖြင့်။ သဒ္ဒံ၊ အသံကို။ သုတွာ၊ ကြားရသော်။ပ။ ဃာနေန၊ နှာခေါင်းဖြင့်။ ဂန္ဓံ၊ အနံ့ကို။ ဃာယိတွာ၊ နံသော်။ပ။ ဇိဝှါယ၊ လျှာဖြင့်။ ရသံ၊ အရသာကို။ သာယိတွာ၊ လျက်သော်။ပ။ ကာယေန၊ ကိုယ်ဖြင့်။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗံ၊ တွေ့ထိအပ်သည်ကို။ ဖုသိတွာ၊ တွေ့ထိသော်။ပ။ မနသာ၊ စိတ်ဖြင့်။ ဓမ္မံ၊ သဘောတရားကို။ ဝိညာယ၊ သိသော်။ပ။ အာပဇ္ဇာဟီတိ၊ ရောက်လော့"ဟူ၍။ ဝိနေတိ၊ ၏။ (ဒေဝဒဟသုတ် ၁၅-ပိုဒ်၌လည်း လာ၏။)

ဗြာဟ္မဏ၊ ဏား။ ယတော ခေါ ဘိက္ခု၊ သည်။ ဣန္ဒြိယေသု၊ တို့၌။ ဂုတ္တဒွါရော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တမေနံ၊ ကို။ တထာဂတော၊ သည်။ ဥတ္တရိံ၊ အလွန်။ "ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ တွံ၊ သည်။ ဧဟိ၊ လာလော့။ ဘောဇနေ၊ ဘောဇဉ်၌။ မတ္တညူ၊ အတိုင်းအရှည်ကို သိလေ့ရှိသူသည်။ ဟောဟိ၊ လော့။ ယောနိသော၊ အကြောင်းအားဖြင့်။ ပဋိသင်္ခါ၊ ဆင်ခြင်၍။ (ယ-ကြေ၏။) အာဟာရံ၊ အစားအစာကို ။ အာဟာရေယျာသိ၊ သုံးဆောင်လော့။ ဧဝါယ၊ ရွာသူသားငယ်တို့ကဲ့သို့ မြူးထူးပျော်ပါး ကစားခြင်းငှါ။ နေဝ အာဟာရေယျာသိ၊ မသုံးဆောင်လင့်။မဒါယ၊လက်ဝှေ့လက်ပန်းသည်စသည်တို့ကဲ့ သို့ အားဟူသော မာန်ယစ်ခြင်းငှါ။ န အာဟာရေယျာသိ၊ လင့်။ မဏ္ဍနာယ၊ နန်းတွင်းသူပြည့်တန်ဆာမတို့ကဲ့သို့ အင်္ဂါကြီးငယ် ပြည့်ဖြိုးခြင်းငှါ။ န အာဟာရေယျာသိ၊ လင့်။ ဝိဘူသနာယ၊ ကချေသည်စသည်တို့ကဲ့သို့ အရေအဆင်းလှပတင့်တယ်ခြင်းငှါ။ န အာဟာရေယျာသိ၊ လင့်။ဣမဿ ကာယဿ၊ ဤရုပကာယ၏။ ယာဝ ဌိတိယာ

ဝေ၊ တည်ရှိငှါသာလျှင်။ ယာဝ ယာပနာယ ဝေ၊ မျှတရှိငှါသာလျှင်။ ယာဝ ဝိဟိံသူပရတိယာ ဝေ၊ ပင်ပန်းခြင်း ငြိမ်းရှိငှါသာလျှင်။ ယာဝ ဗြဟ္မစရိယာနုဂ္ဂဟာယ ဝေ၊ သာသနာ,မဂ်ဗြဟ္မစရိယ ၂-ပါးကို ချီးမြှောက်ရှိငှါသာလျှင်။ အာဟာရေယျာသိ၊ သုံးဆောင်လော့။ ဣတိ၊ ဤသို့သုံးဆောင်ခြင်းဖြင့်။ ပုရာဏံ၊ အဟောင်းဖြစ်သော။ ဝေဒနဉ္စ၊ ဆင်းရဲဝေဒနာကိုလည်း။ ပဋိဟင်္ခါမိ၊ ပယ်ဖျောက်အံ့။ နဝံ၊ အသစ်ဖြစ်သော။ ဝေဒနဉ္စ၊ ကိုလည်း။ န ဥပ္ပါဒေဿာမိ၊ မဖြစ်စေအံ့။ မေ၊ ငါ၏။ ယာတြာ စ၊ မျှတခြင်းသည်ရှင်း။ အနဝဇ္ဇတာ စ၊ အပြစ်မရှိခြင်းသည်ရှင်း။ ဖာသုဝိဟာရော စ၊ ချမ်းသာစွာ နေရခြင်းသည်ရှင်း။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်အံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့နှလုံးပြု၍။ အာဟာရံ၊ ကို။ အာဟာရေယျာသိဘိ၊ လော့"ဟူ၍။ ဝိနေတိ။ ၏။

ဗြာဟ္မဏ၊ ဏား။ ယတော ခေါ ဘိက္ခု၊ သည်။ ဘောဇနေ၌။ မတ္တညူ၊ သည်။ ဟောဘိ၊ ၏။ တမေနံ၊ ကို။ တဘာဂတော၊ သည်။ ဥတ္တရိံ၊ အလွန်။ "ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ တွံ၊ သည်။ ဧဟိ၊ လော့၊ ဇာဂရိယံ အနု၊ နိုးကြားခြင်း၌။ ယုတ္တော၊ ယှဉ်သည်ဖြစ်၍၊ ဝိဟရာဟိ၊ နေလော့။ ဒိဝသံ၊ နေ့အခါပတ်လုံး။ စင်္ကမေန၊ စင်္ကြံသွားခြင်းဖြင့်ရှင်း။ နိသဇ္ဇာယ၊ ထိုင်နေခြင်းဖြင့်ရှင်း။ အာဝရဏီယေဟိ၊ ကုသိုလ်တရားကို ပိတ်ပင်တတ်ကုန်သော။ ဓမ္မေဟိ၊ နီဝရဏတရားတို့မှ။ စိတ္တံ၊ စိတ်ကို။ ပရိသောဓေတိ၊ သုတ်သင်လော့။ ရတ္တိယာ၊ညဉ့်၏။ ပဌမံ ယာမံ၊ ပဌမယာမ်ပတ်လုံး။ပ။ ပရိသောဓေဟိ၊ လော့၊ ရတ္တိယာ၊ ၏။ မဇ္ဈိမံ ယာမံ၊ မဇ္ဈိမယာမ်ပတ်လုံး။ ပါဒေ၊ လက်ျာခြေ၌။ ပါဒံ၊ လက်ဝဲခြေကို။ အစ္စာဓာယ၊ စဉ်းငယ်လွန်ထား၍။ သတော၊ သတိရှိသည်ဖြစ်၍။ သမ္ပဇာနော၊ ဆင်ခြင်တတ်သော ပညာရှိသည်ဖြစ်၍။ ဥဋ္ဌာနသညံ၊ ထမည်ဟူသော သညာကို။ မနသိကရိတွာ၊ နှလုံးသွင်း၍။ ဒက္ခိဏေန ပဿေန၊ လက်ျာနံပါးဖြင့်။ သီဟသေယျံ၊ ခြင်္သေ့မင်းကဲ့သို့ မြတ်သော အိပ်ခြင်းကို။ ကပ္ပေယျာသိ၊ ပြုလော့။ ရတ္တိယာ၊ ၏။ ပစ္ဆိမံ ယာမံ၊ ပစ္ဆိမယာမ်ပတ်လုံး။ ပစ္စုဋ္ဌာယ၊ စောစောထ၍။ပ။ ပရိသောဓေဟီတိ၊ သုတ်သင်လော့"ဟူ၍။ဝိနေဘိ၏။

ဗြာဟ္မဏ၊ ဏား။ ယတော ခေါ ဘိက္ခု၊သည်။ ဇာဂရိယံ အနု၊ ၌။ ယုတ္တော၊ သည်။ ဟောဘိ၊ ၏။ တမေနံ၊ ကို။ တထာဂတော၊ သည်။ ဥတ္တရိံ၊ အလွန်။ "ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ တွံ၊ သည်။ ဧဟိ၊ လော့။ သတိသမ္ပဇညေန၊ သတိ,ပညာနှင့်။ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံသည်။ ဟောဟိ၊ ဖြစ်လော့၊ အဘိက္ကန္တေ၊ ရှေ့သို့ဘိုးရာ၌ရှင်း။ ပဋိက္ကန္တေ၊ နောက်သို့ဆုတ်ရာ၌ရှင်း။ သမ္ပဇာနကာရီ၊ အသိဉာဏ်ဖြင့် ပြုလေ့ရှိသည်။ ဟောဟိ၊ ဖြစ်လော့။ပ။ တုဏှီဘာဝေ၊ ဆိတ်ဆိတ်နေရာ၌ရှင်း။ သမ္ပဇာနကာရီ၊ သည်။ ဟောဟီဘိ၊ ဖြစ်လော့"ဟူ၍။ ဝိနေတိ၊ ၏။ (ဒေဝဒဟသုတ် ၁၅-ပိုဒ်၌လည်း လာ၏။)

ဗြာဟ္မဏ၊ဏား။ ယတော ခေါ ဘိက္ခု၊ သည်။ သတိသမ္ပဇညေန၊ နှင့်။ သမန္နာဂတော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တမေနံ၊ ကို။ တထာဂတော၊သည်။ ဥတ္တရိံ၊ အလွန်။ "ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ တွံ၊ သည်၊ ဧဟိ၊ လော့။ ဝိဝိတ္တံ၊ လူတို့မှဆိတ်သော။ သေနာသနံ၊ အိပ်ရာနေရာဟူသော။ အရညံ၊ တောကိုရှင်း။ ရုက္ခမူလံ၊ သစ်ပင်ရင်းကိုရှင်း။ ပဗ္ဗတံ၊ တောင်ကိုရှင်း။ ကန္ဒရံ၊ ချောက်ကိုရှင်း။ ဂိရိဂုဟံ၊ တောင်လိုဏ်ခေါင်းကိုရှင်း။ သုသာနံ၊ သင်းချိုင်းကိုရှင်း။ ဝနပတ္ထံ၊ တောအုပ်ကိုရှင်း။ အဗ္ဘောကာသံ၊ လွင်တီးခေါင်ကိုရှင်း။ ပလာလပုဉ္ဇံ၊ ကောက်ရိုးပုံကိုရှင်း။ ဘဇာဟီတိ၊ ချဉ်းကပ်လော့"ဟူ၍။ ဝိနေတိ၊ ၏။ သော၊ ထိုရဟန်းသည်၊ပ။ ဘဇာဘိ၊ ချဉ်းကပ်၏၊ သော၊ သည်။ ပစ္ဆာဘတ္တံ၊ ဆွမ်းစားပြီးသည်မှနောက်၌၊ ပိဏ္ဍပါတပဋိက္ကန္တော၊ ဆွမ်းခံရွာမှ ဖဲပြီးသော်။ ပလ္လင်္ကံ၊ ထက်ဝယ်ကို။ အာဘုဇိတွာ၊ ဖွဲ့ခွေ၍၊ ကာယံ၊ အထက်ပိုင်းကိုယ်ကို။ ဥဇုံ၊ဖြောင့်စွာ။ ပဏိဓာယ၊

ထား၍။ ပရိမုခံ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းသို့ရှေးရှု။ သဘိံ၊ သတိကို။ ဥပဋ္ဌပေတွာ၊ ဖြစ်စေ၍။ နိသီဒတိ၊ ထိုင်၏။သော၊ သည်။ လောကေ၊ (ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ)လောက၌။ အဘိဇ္ဈံ၊ အဘိဇ္ဈာကို။ ပဟာယ၊ ပယ်၍။ပ။ဝိစိကိစ္ဆာယ၊ မှ။စိတ္တံ၊ကို။ ပရိသောဓေတိ၊၏။(ဒေဝဒဟသုတ် ၁၆-စာပိုဒ်ကိုရှု၍သမွန်။)

၇၆။ သော၊သည်။ပ။စတုတ္ထံ ဈာနံ၊ကို။ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊၍ ။ဝိဟရတိ၊၏။ (ဒေဝဒဟသုတ် ၁၆-ပိုဒ်ကို ရှု၍သမွန်။)

ဗြာဟ္မဏ၊ ဏား။ သေက္ခာ၊ သိက္ခာသုံးပါးကို ကျင့်ဆဲဖြစ်ကုန်သော။ ယေ ခေါ တေ ဘိက္ခူ၊ အကြင်ရဟန်းတို့သည်။အပတ္တမာနသာ၊ မရောက်အပ်သေးသော အရဟတ္တဖိုလ်ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ အနုတ္တရံ၊ မိမိထက်မြတ်သော တရားမရှိသော။ ယောဂက္ခေမံ၊ ယောဂလေးပါးတို့၏ကုန်ရာ အရဟတ္တဖိုလ်ကို။ ပတ္ထယမာနာ၊ တောင့်တကုန်လျက်။ ဝိဟရန္တိ၊ နေကုန်၏။ တေသု၊ထိုရဟန်း တို့၌။ မေ၊ ငါဘုရား၏။ ဧဝရူပီ၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ အယံ အနုသာသနီ၊ ဤအဆုံးအမသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ "အရဟန္တော၊ ကိလေသာတို့မှ ဝေးကုန်သော။ ခီဏာသဝါ၊ ကုန်ခမ်းပြီးသော အာသဝေါရှိကုန်သော။ ဝုသိတဝန္တော၊ (ဂရုသံဝါသ-စသည်၌) ကျင့်သုံးပြီးကုန်သော။ ကတကရ-ဏီယာ၊ ပြုအပ်ပြီးသော ၁၆-ချက် မဂ်ကိစ္စရှိကုန်သော။ ဩဟိတဘာရာ၊ ချအပ်ပြီးသော (ခန္ဓာစသော) ဝန်ရှိကုန်သော။ အနုပ္ပတ္တသဒတ္ထာ၊ ရောက်အပ်ပြီးသော မိမိအကျိုး (အရ ဟတ္တဖိုလ်)ရှိကုန်သော။ ပရိက္ခီဏဘဝသံယောဇနာ၊ ကုန်ပြီးသော ဘဝသံယောဇဉ်ရှိကုန်သော။ သမ္မာ၊ ကောင်းစွာ။ အညာယ၊ သိ၍။ ဝိမုတ္တာ၊ ကိလေသာတို့မှ လွတ်ပြီးကုန်သော။ ယေ ပန တေ ဘိက္ခူ၊ အကြင်ရဟန်းတို့သည်ကား။ (အတ္ထိ၊ ရှိကုန်၏။) တေသံ၊ ထိုရဟန်းတို့(အတွက်)။ ဣမေ ဓမ္မာ၊ ဤတရားတို့သည်။ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရာယ စေဝ၊ မျက်မှောက်၌ ချမ်းသာစွာ နေရ ခြင်းအကျိုးငှါလည်းကောင်း။ သတိသမ္ပဇညာယ စ၊ သတိပညာအကျိုးငှါလည်း။ သံဝတ္တန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏"။ ဣတိ၊ ဤသို့မိန့်တော်မူ၏။ (မ-၁၊၇-ဂ-ပိုဒ်တို့၌လည်း လာ၏။)

ဧဝံ၊ သို့။ ဝုတ္တေ၊ သော်။ ဂဏကမောဂ္ဂလ္လာနော၊ သော။ ဗြာဟ္မဏော၊ သည်။ဘဂဝန္တံ၊ကို။ "ဘောတော ဂေါတမဿ၊ အရှင်ဂေါတမ၏။သာဝကာ၊ တပည့်တို့သည်။ ဘောတာ ဂေါတမေန၊ အရှင်ဂေါတမသည်၊ ဧဝံ၊ သို့။ ဩဝဒီယမာနာ၊ ဆုံးမအပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဧဝံ၊ သို့။ အနုသာ-သီယမာနာ၊ တဖန်ဆုံးမအပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ သဗ္ဗေ၊ အလုံးစုံတို့သည်။ အစ္စန္တံ၊ (အဖြစ်အပျက် ဟူသော)အဆုံးကိုလွန်မြောက်သော။ နိဋ္ဌံ၊ ပြီးဆုံးရာဖြစ်သော[1]။ နိဗ္ဗာနံ၊ နိဗ္ဗာန်ကို။ အာရာ-ဓေန္တိ ကိံ နုခေါ ပြီးစီးစေနိုင်ကုန်သလော။ ဥဒါဟု၊ ထိုသို့မဟုတ်။ ဧကစ္စေ၊ အချို့တို့သည်။ နာရာဓေန္တိကိံ နုခေါတိ၊မပြီးစီးစေနိုင်ကုန်သလော"ဟူသော။ တံ၊ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။ ဗြာဟ္မဏ၊ ဏား။ အပ္ပေကစ္စေ ခေါ၊အချို့ကုန်သော။ မမ၊ ငါဘုရား၏။ သာဝကာ၊ တပည့်တို့သည်။မယာ၊ ငါဘုရားသည်၊ပ။အာရာဓေန္တိ၊ ကုန်၏။ ဧကစ္စေ၊ တို့သည်။ နာရာဓေန္တိ၊ မပြီးစီးစေနိုင်ကုန်။ ဣတိ၊ ဤသို့မိန့်တော်မူ၏။

၁။ အစ္စန္တနိဋ္ဌံ-ရှိမူ ကောင်း၏။ "စင်စစ် ပြီးဆုံးရာဖြစ်သော"ဟု သမွန်။"အစ္စန္တနိဋ္ဌောတိ ခယဝယသင်္ခါတံ အန္တံ အတီတာတိ အစ္စန္တာ၊ အစ္စန္တာ နိဋ္ဌာ အဿာတိ အစ္စန္တနိဋ္ဌော။ ဧကန္တနိဋ္ဌော သတတနိဋ္ဌောတိ အတ္ထော"။ မ-၁-စူဠတဏှာသင်္ခယသုတ် စာပိုဒ်(၃၉၀)၌-၌ နိဋ္ဌ-ပုဒ်သက်သက်မရှိ။ အစ္စန္တနှင့်တွဲ၍ ဘိက္ခု-ကို အရကောက် သကဲ့သို့ ဤ၌လည်း အစ္စန္တံ နိဋ္ဌံ ဧတ္ထာတိ အစ္စန္တနိဋ္ဌ-ဟု သမာသ်တွဲ၍ နိဗ္ဗာန်ကို အရကောက်လေ။

ဘော ဂေါတမ၊ မ။ ယံ၊ အကြင်အကြောင်းကြောင့်။ နိဗ္ဗာနံ၊ နိဗ္ဗာန်သည်။ တိဋ္ဌတိဝေ၊ တည်သည်သာတည်း။ နိဗ္ဗာနဂါမီ၊ နိဗ္ဗာန်သို့ရောက်ကြောင်းဖြစ်သော။ မဂ္ဂေါ၊ အရိယာမဂ်သည်။ တိဋ္ဌတိဝေ၊ သာတည်း။ သမာဒပေတာ၊ ကောင်းစွာသူစေတတ်သော။ (တိုက်တွန်းတတ်သော။) ဘဝံ ဂေါတမော၊ သည်။ တိဋ္ဌတိဝေ၊ သာတည်း။ အထ စ ပန၊ ထိုသို့တည်ရှိပါလျက်။ပ။နာရာဓေန္တိ၊ မပြီးစီးစေနိုင်ကုန်၊ သော ဟေတု၊ ထိုအကြောင်းသည်။ ကောနုခေါ၊ အဘယ်နည်း။ သော ပစ္စယော၊ ထိုအထောက်အပံ့သည်။ ကောနုခေါ၊ အဘယ်နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးလျှောက်၏။

၇၇။ ဗြာဟ္မဏ၊ ဏား။ တေနဟိ၊ ထိုသို့ဖြစ်မူ။ ဧတ္ထ၊ ဤသင်၏ပြဿနာ၌။ တံယေဝ၊ သင့်ကိုသာလျှင်။ ပဋိပုစ္ဆိဿာမိ၊ တဖန်မေးဦးအံ့။ ယထာ၊ အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့်။ တေ၊ သင့်အား။ ခမေယျ၊ နှစ်သက်ရာ၏။ တထာ၊ ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့်။ နံ၊ ထိုပြဿနာကို။ ဗျာကရေယျာသိ၊ ဖြေဆိုလော့။ ဗြာဟ္မဏ၊ ဏား။ တံ၊ ကို။ ကိံ မညသိ၊ နည်း။

တွံ၊ သည်။ ရာဇဂဟဂါမိဿ၊ ရာဇဂြိုဟ်မြို့သို့သွားသော။ မဂ္ဂဿ၊ လမ်း၌။ ကုသလော၊ လိမ်မာသလော။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးတော်မူ၏။ ဘော၊ အိုအရှင်။ ဧဝံ၊ မှန်ပါ၏။ အဟံ၊ သည်။ ရာဇဂဟဂါမိဿ၊ သော။ မဂ္ဂဿ၊ ၌။ ကုသလော၊ လိမ်မာ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့လျှောက်ထား၏။

ဗြာဟ္မဏ၊ ဏား။ တံ၊ ကို။ ကိံ မညသိ၊ နည်း။ ရာဇဂဟံ၊ ရာဇဂြိုဟ်မြို့သို့။ ဂန္တုကာမော၊ သွားလိုသော။ ပုရိသော၊ ယောကျ်ားသည်၊ ဣဓ၊ ဤအရပ်သို့။ အာဂစ္ဆေယျ၊ လာရာ၏။ သော၊ ထိုယောကျ်ားသည်။ တံ၊ သင့်ကို။ ဥပသင်္ကမိတွာ၊ ချဉ်းကပ်၍။ "ဘန္တေ၊ အရှင်။ အဟံ၊ သည်။ ရာဇဂဟံ၊ သို့။ ဂန္တုံ၊ သွားခြင်းငှါ။ ဣစ္ဆာမိ၊ အလိုရှိ၏။ တဿမေ၊ ထိုငါ့အား။ ရာဇဂဟဿ၊ ရာဇဂြိုဟ်မြို့၏။ မဂ္ဂံ၊ လမ်းကို။ ဥပဒိသာဟိ၊ ညွှန်ပြပါလော့"ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝဒေယျ၊ ဆိုရာ၏။ တမေနံ၊ ထိုလမ်းမေးယောကျ်ားကို။ တွံ၊ သည်။ "အမ္ဘောပုရိသ၊အမောင်ယောကျ်ား။ ဧဟိ၊ လာလော့။ အယံမဂ္ဂေါ၊ ဤလမ်းသည်။ ရာဇဂဟံ၊ သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ရောက်၏။ တေန၊ ထိုလမ်းဖြင့်။ မုဟုတ္တံ၊ တမုဟုတ်မျှ။ ဂစ္ဆ၊ သွားလော့။ တေန၊ ဖြင့်။ မုဟုတ္တံ၊ မျှ။ဂန္တွာ၊ သွားသည်ရှိသော်။ အမုကံနာမ ဂါမံ၊ ထိုမည်သောရွာကို။ ဒက္ခိဿသိ၊ မြင်ရလတ္တံ့ ။ပ။နိဂမံ၊ နိဂုံးကို။ပ။ရာဇဂဟဿ၊ ၏။ အာရာမရာမဏီယကံ၊ အာရာမ်၏ မွေ့လျော်ဘွယ်၏အဖြစ်ကိုရင်း[၁]။ ဝနရာမဏီယကံ၊ တော၏မွေ့လျော်ဘွယ်၏အဖြစ်ကိုရင်း။ ဘူမိရာမဏီယကံ၊ မြေ၏မွေ့လျော်ဘွယ်၏အဖြစ်ကိုရင်း။ ပေါက္ခရဏီရာမဏီယကံ၊ရေကန်၏ မွေ့လျော်ဘွယ်၏အဖြစ်ကိုရင်း။ ဒက္ခိဿသီတိ၊ မြင်လတ္တံ့"ဟူ၍။ ဧဝံ သို့၊ ဝဒေယျာသိ၊ ပြောဆိုရာ၏။ သော၊ ထိုလမ်းမေးယောကျ်ားသည်။ တယာ၊ သည်။ ဧဝံ၊ သို့။ ဩဝဒီယမာနော၊ ပြောဆိုညွှန်ပြဆုံးမအပ်လျက်။ ဧဝံ၊ သို့။ အနုသာ-သီယမာနော၊တဖန်ညွှန်ပြဆုံးမအပ်လျက်။ဥမ္မဂ္ဂံ၊လမ်းမဟုတ်သည်ကို။ဂဟေတွာ၊ယူ၍။ပစ္ဆာမုခေါ၊ နောက်သို့မျက်နှာမူလျက်။ဂစ္ဆေယျ၊သွားရာ၏။အထ၊ထိုမှနောက်၌။ရာဇဂဟံ၊ သို့။ ဂန္တုကာမော၊ သော။ ဒုတိယော၊ နှစ်ယောက်မြောက်သော။ ပုရိသော၊သည်။ပ။သော၊ သည်။ တယာ၊သည်။ ဧဝံ၊ သို့။ ဩဝဒီယမာနော၊ ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ အနုသာသီယမာနော၊ ၍။ သောတ္ထိနာ၊ ချမ်းသာသဖြင့်။ ရာဇဂဟံ၊ သို့။ ဂစ္ဆေယျ၊ ရောက်ရာ၏။

၁။ အာရာမရာမဏီယကန္တိ ပုပ္ဖာရာမာဒီနံ ရမဏီယဘာဝံ၊ ဝနရာမဏီယကာဒီသုပိ ဧသေဝ နယော၊ အံ-၁ ဇရာသုတ်နှင့် ဒီ-၁ ပါယာသိရာဇညသုတ်အဋ္ဌကထာစသည်ရှု။

ဗြာဟ္မဏ၊ ဏား။ ယံ၊ ကြောင့်။ ရာဇဂဟံ၊ သည်။ ဝိဋ္ဌတိဝေ၊ တည်သည်သာ။ရာဇဂဟာဂါမီ၊ ရာဇဂြိုဟ်မြို့သို့သွားသော။ မဂ္ဂေါ၊ လမ်းသည်။ တိဋ္ဌတိဝေ၊ သာ။ သမာဒပေတာ၊ သော။ တွံ၊ သည်။ တိဋ္ဌတိဝေ၊ သာ။ အသ စ ပန၊ ထိုသို့တည်ရှိပါလျက်၊ တယာ၊ သည်။ ဧဝံ၊ သို့။ ဩဝဒီယမာနော၊ လျက်။ ဧဝံ၊ သို့၊ အနုသာသိယမာနော၊လျက်၊ ကော၊ တယောက်သော။ ပုရိသော၊ ယောကျ်ားသည်။ ဥမ္မဂ္ဂံ၊ ကို။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ ပစ္ဆာမုခေါ၊ လျက်။ ဂစ္ဆေယျ၊ ရာ၏။ ကောေ၊ တယောက်သောယောကျ်ားသည်။ သောတ္ထိနာ၊ဖြင့်။ ရာဇဂဟံ သို့။ ဂစ္ဆေယျ ရာ၏။ သော ဟေတု သည်။ ကော နု ခေါ၊နည်း။သော ပစ္စယော၊ သည်။ကော နု ခေါ၊နည်း။ဣတိ ဤသို့ မေးတော်မူ၏။ ဘောဂေါတမ၊ မ ။အဟံ၊ သည်။ ဧတ္ထ၊ ဤသို့ လမ်းမှန်လမ်းမှားသွားကြရာ၌။ ကိံ ကရောမိ၊ အဘယ်သို့တတ်နိုင်တော့အံ့နည်း။ ဘောဂေါတမ၊ မ။ အဟံ၊ သည်။မဂ္ဂက္ခာယီ လမ်းကို ညွှန်ကြားပြောဆိုတတ်သူတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့လျှောက်၏။

ဗြာဟ္မဏ၊ ဏား။ ဧဝ မေဝ ခေါ၊ သာလျှင်။ပ။သမာဒပေတာ၊ သော။ အဟံ၊ သည်။ တိဋ္ဌာမိဝေ၊ တည်သည်သာ။ပ။နာရာဓေန္တိ၊ ကုန်။ ဗြာဟ္မဏ၊ ဏား။ ဧဟံ၊ သည်။ ဧတ္ထ၊ ဤသို့ အချို့ကိုပြီးစေ၍ အချို့ကိုမပြီးစေရာ၌။ ကိံ ကရောမိ၊ အဘယ်သို့ပြုရအံ့နည်း။ ဗြာဟ္မဏ၊ ဏား။ အဟံ တထာဂတော၊ ငါဘုရားသည်။ မဂ္ဂက္ခာယီ၊ အရိယာမဂ်ကို ညွှန်ကြား ပြောဆိုတတ်သူ တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မိန့်တော်မူ၏။

၇၈။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝုတ္တေ၊ သော်။ ဂဏကမောဂ္ဂလ္လာနော၊ သော။ ဗြာဟ္မဏော၊ သည်။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ "ဘော ဂေါတမ၊ မ။ ယေ ဣမေ ပုဂ္ဂလာ၊ အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ အသဒ္ဓါ၊ သဒ္ဓါတရားမရှိကုန်။ ဇီဝိကတ္ထာ၊ အသက်မွေးခြင်းဟူသော အကျိုးရှိကုန်သည် ဖြစ်၍။ (အဂါရသ္မာ၊ လူ့ဘောင်မှ။ အနဂါရိယံ၊ ရဟန်းဘောင်သို့။ ပဗ္ဗဇိတာ၊ ဝင်ရောက်ကုန်၏။) သဒ္ဓါ၊ ယုံကြည်သဖြင့်။ (ယ-ကြေ။) အဂါရသ္မာ၊ မှ။ အနဂါရိယံ၊ သို့။ နပဗ္ဗဇိတာ၊ ဝင်ရောက်ကြကုန်သည် မဟုတ်ကုန်[၁]။ သဌာ၊ စဉ်းလဲကုန်၏။ မာယာဝိနော၊ လှည့်ပတ်ခြင်းရှိကုန်၏။ ကေတဗိနော၊ စဉ်းလဲခြင်းရှိကုန်၏။ ဥဒ္ဓတာ၊ ပျံ့လွင့်ကုန်၏၊ ဥန္နဠာ၊ တက်ကြွသော (ကျူတည်းဟူသော) မာနရှိကုန်၏။ စပလာ၊ လျှပ်ပေါ် လေ်လိကုန်၏။ မုခရာ၊ ကြမ်းသောနှုတ်ရှိကုန်၏။ ဝိကိဏ္ဏဝါစာ၊ ပြန့်ကျဲသောစကားရှိကုန်၏။ ဣန္ဒြိယေသု၊ ဣန္ဒြေတို့၌။ အဂုတ္တဒွါရာ၊ စောင့်ရှောက် အပ်သောတံခါးမရှိကုန်။ ဘောဇနေ၊ ဘောဇဉ်၌၊ အမတ္တညုနော၊ အတိုင်းအရှည်ကို မသိကုန်။ ဇာဂရိယံ အနုယု၊ နိုးကြားခြင်း၌။ အယုတ္တာ၊ မယှဉ်ကုန်။ သာမညေ၊ ရဟန်းအဖြစ်၌။ အနပေက္ခဝန္တော၊ ငဲ့ကွက်ခြင်း မရှိကုန်။ သိက္ခာယ၊ အကျင့်သိက္ခာ၌။ တိဗ္ဗဂါရဝါ၊ ထက်သန်သော ရိုသေခြင်းရှိကုန်သည်။ နမဖြစ်ကုန်။ ဗာဟုလိကာ၊ ပစ္စည်းလေးပါး ပေါများခြင်း၌ ကျင့်ကုန်၏။ သာထလိကာ၊ သာသနာကို လျော့လျော့ယူကုန်၏။ ဩက္ကမနေ၊ သက်ရာဖြစ်သော နီဝရဏ ငါးပါး၌။ ပုဗ္ဗင်္ဂမာ၊ ရှေ့သွားဖြစ်ကုန်၏။ ပဝိဝေကေ၊ အလုံးစုံသော ဥပဓိတို့၏ကင်းဆိတ်ရာနိဗ္ဗာန်၌။ နိက္ခိတ္တဓုရာ၊ ချအပ်သော ဝန်ရှိကုန်၏။ ကုသီတာ၊ ပျင်းရိကုန်၏။ ဟီနဝီရိယာ၊ လုံ့လဝီရိယမှ ကင်းကုန်၏။ မုဋ္ဌဿတိနော၊ မေ့ပျောက်သော သတိရှိကုန်၏။ အသမ္ပဇာနာ၊ ဆင်ခြင်ဉာဏ်

၁။ အဿဒ္ဓါဖြင့် ရတနတ္တယ၌ ယုံကြည်ခြင်းမရှိ၊ န သဒ္ဓါ-ဖြင့် ကမ္မ,ကမ္မဖလ၌ ယုံကြည်ခြင်းမရှိသည်ကိုပြ၏။ မ-၁၊ အနင်္ဂဏသုတ် ၃၆-ပိုဒ် ဋီကာ၌။

ရှိသူတို့မဟုတ်ကုန်။ အသမာဟိတာ၊ မတည်ကြည်ကုန်။ ဝိဗ္ဘန္တစိတ္တာ၊ (အထူးထူးသောအာရုံတို့၌) ချာချာလည်သော စိတ်ရှိကုန်၏။ ဒုပ္ပညာ၊ ပညာမရှိကုန်။ ဧဠမူဂါ၊ တံတွေးယိုသော ခံတွင်းရှိကုန်၏။ ("အပြစ်ရှိသော ခံတွင်းရှိကုန်၏"ဟူ၍သော်လည်းပေး။) တေဟိ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တက္ခ။ ဘဝံ ဂေါတမော၊ သည်။ န သံဝသတိ၊ မပေါင်းဖော်။

ယေ ပန တေ ကုလပုတ္တာ အကြင်အမျိုးကောင်းသားတို့သည်ကား။ သဒ္ဓါ၊ ယုံကြည်သဖြင့်။ အဂါရသ္မာ၊ မှ။ အနာဂါရိယံ၊ သို့။ ပဗ္ဗဇိတာ၊ ကုန်၏။ အသဌာ၊ စဉ်းလဲခြင်းမရှိကုန်။ အမာယာဝိနော၊ လှည့်ပတ်ခြင်း ရှိသူတို့မဟုတ်ကုန်။ အကေတဝိနော၊ ကောက်ကျစ်ခြင်းရှိသူတို့ မဟုတ်ကုန်။ အနုဒ္ဓတာ၊ မပျံ့လွင့်ကုန်။ အနုန္နဠာ၊ တက်သော(ကျူတည်းဟူသော) မာနရှိသူတို့ မဟုတ်ကုန်။ အစပလာ၊ မလျှပ်ပေါ် မလော်လီကုန်။ အမုခရာ၊ ကြမ်းသောနှုတ်ရှိသူတို့ မဟုတ်ကုန်။ အဝိကိဏ္ဏဝါစာ၊ ပြန့်ကျဲသော စကားရှိသူတို့ မဟုတ်ကုန်။ ဣန္ဒြိယေသု၊ တို့၌။ ဂုတ္တဒွါရာ၊ စောင့်ရှောက်အပ်သော တံခါးရှိကုန်၏။ ဘောဇနေ၊ ၌။ မတ္တညုနော၊ အတိုင်းအရှည်ကို သိကုန်၏။ ဇာဂရိယံ အနု၊ ၌။ ယုတ္တာ၊ ယှဉ်ကုန်၏။ သာမညေ၊ ၌။ အပေက္ခဝန္တော၊ ငဲ့ကွက်ခြင်းရှိကုန်၏။ သိက္ခာယ၊ ၌။ တိဗ္ဗဂါရဝါ၊ ထက်သန်သော ရိုသေခြင်းရှိကုန်၏။ ဗာဟုလိကာ၊ ပစ္စည်းလေးပါး ပေါများခြင်းငှါ ကျင့်ကုန်သည့်။ န၊ မဟုတ်ကုန်။ သာထလိကာ၊ သာသနာကို လျော့လျော့ယူကုန်သည်။ န၊ မဟုတ်ကုန်။ ဩက္ကမနေ၊ ၌။ နိက္ခိတ္တဓုရာ၊ ကုန်၏။ ပဝိဝေကေ၊ ၌။ ပုဗ္ဗင်္ဂမာ၊ ကုန်၏။ အာရဒ္ဓဝီရိယာ၊ အားထုတ်အပ်သော ဝီရိယရှိကုန်၏။ ပဟိတတ္တာ၊ နိဗ္ဗာန်သို့ စေလွှတ်အပ်သော စိတ်ရှိကုန်၏၊ ဥပဋ္ဌိတဿတိနော၊ ထင်သောသတိရှိကုန်၏။ သမ္ပဇာနာ၊ ဆင်ခြင်တတ်သောဉာဏ်ရှိကုန်၏။ သမာဟိတာ၊ တည်ကြည်ကုန်၏ ဧကဂ္ဂစိတ္တာ၊ တခုတည်းသော အာရုံရှိသော စိတ်ရှိကုန်၏။ ပညဝန္တော၊ ပညာရှိကုန်၏။ အနေဠမူဂါ၊ တံတွေးယိုသော ခံတွင်းရှိသူတို့ မဟုတ်ကုန်။ တေဟိ၊ ထိုအမျိုးကောင်းသားတို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တက္ခ၊ ဘဝံ ဂေါတမော၊ သည်၊ သံဝသတိ၊ ၏။

ဘောဂေါတမ၊ မ။ သေယျထာပိ၊ အံ့။ ယေကေစိ၊ အလုံးစုံကုန်သော။ မူလဂန္ဓာ၊ အမြစ်နံ့သာတို့သည်။ (အတ္ထိ၊ ကုန်၏။) တေသံ၊ ထိုအမြစ်နံ့သာတို့တွင်။ ကာလာနုသာရိ၊ ကရမက်ကို။ အဂ္ဂံ၊ အမြတ်ဆုံးဟူ၍။ အက္ခာယတိ၊ ဆိုအပ်၏၊ ယေကေစိ၊ ကုန်သော။ သာရဂန္ဓာ၊ အနှစ်နံ့သာတို့သည်။ (အတ္ထိ၊ ကုန်၏။) တေသံ၊ ထိုအနှစ်နံ့သာတို့တွင်။ လောဟိတစန္ဒနံ၊ စန္ဒကူးနီကို။ အဂ္ဂံ၊ ဟူ၍။ အက္ခာယတိ၊ အပ်၏။ ယေကေစိ၊ ကုန်သော။ ပုပ္ဖဂန္ဓာ၊ ပန်းနံ့သာတို့သည်။ (အတ္ထိ၊ ကုန်၏။) တေသံ၊ ထိုပန်းနံ့သာတို့တွင်။ ဝဿိကံ၊ မြတ်လေးပန်းကို။ အဂ္ဂံ၊ ဟူ၍။ အက္ခာယတိ၊ အပ်၏၊ ဧဝမေဝ၊ သာသျှင်။ ဘောတော ဂေါတမဿ၊ ၏။ ဩဝါဒေါ၊ အဆုံးအမကို။ အဇ္ဇ ဓမ္မေသု၊ ယခုလက်ရှိတရားတို့ထက်။ ပရမော၊ အမြတ်ဆုံးဟူ၍။ အက္ခာယတိ၊ အပ်၏။

ဘောဂေါတမ၊ မ။ အဘိက္ကန္တံ၊ အလွန်နှစ်သက်အပ်ပေစွ။ ဘောဂေါတမ၊ မ။ အဘိက္ကန္တံ၊ စွ။ ဘော ဂေါတမ၊ မ။ နိက္ကုဇ္ဇိတံ၊ မှောက်ထားအပ်သော ဝတ္ထုကို။ ဥက္ကုဇ္ဇေယျ သေယျထာပိ ဝါ၊ လှန်ဘားရာသကဲ့သို့ရင်း။ ပဋိစ္ဆန္နံ၊ ဖုံးလွှမ်းအပ်သော အရာဝတ္ထုကို။ ဝိဝရေယျ သေယျထာပိ ဝါ၊ ဖွင့်ပြရာသကဲ့သို့ရင်း။ မူဠှဿ၊ ခရီး၌ တွေဝေသူအား။ မဂ္ဂံ၊ လမ်းခရီးကို။ အာစိက္ခေယျသေယျထာပိ ဝါ၊ ပြောကြားရာသကဲ့သို့ရင်း။ အန္ဓကာရေ၊ အမိုက်မှောင်၌။ တေလပဇ္ဇောတံ၊ ဆီမီးရောင်ကို၊ 'စက္ခုမန္တော၊ မျက်စိအမြင်ရှိသောသူတို့သည်။ ရူပါနိ၊ အဆင်းတို့ကို။ ဒက္ခန္တိ၊ မြင်နိုင်ကုန်လတ္တံ့'။ ဣတိ၊ ဤသို့နှလုံးသွင်း၍။ ဓာရေယျ သေယျထာပိ ဝါ၊ ညှိထွန်းရာသကဲ့သို့ရင်း။ ဧဝမေဝ၊ သာသျှင်။ ဘောတာ ဂေါတမေန၊ သည်။ အနေကပရိယာယေန၊ များစွာသော

အကြောင်းအားဖြင့်။ ဓမ္မော၊ တရားကို။ ပကာသိတော၊ ပြတော်မူအပ်ပြီ။ သောဟံ၊ ထို တပည့်တော်သည်။ ဘဝန္တံ ဂေါတမံ၊ အရှင်ဂေါတမကိုရင်း။ ဓမ္မဉ္စ၊ တရားတော်ကိုရင်း။ ဘိက္ခု- သံဃဉ္စ၊ ရဟန်းသံဃာကိုရင်း၊ သရဏံ၊ ကိုးကွယ်ရာဟူ၍။ ဂစ္ဆာမိ၊ ဆည်းကပ်ပါ၏။ ဘဝံ ဂေါတမော၊ သည်။ မံ၊ တပည့်တော်ကို။ အဇ္ဇတဂ္ဂေ၊ ယနေ့ကို အစပြု၍။ ပါဏုပေတံ၊ အသက် တို့ဖြင့် ဆည်းကပ်သည်ဖြစ်၍။ ဝါ၊ အသက်ရှည်သမျှကာလပတ်လုံး ဆည်းကပ်သည်ဖြစ်၍။ သရဏံဂတံ၊ ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ အသိအမှတ်ပြုသော[၁]။ ဥပါသကံ၊ ဥပါသကာဟူ၍။ ဓာရေတူတိ၊ မှတ်တော်မူပါလော့"ဟူသော။ တော်၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။ (၇ဂ-အပိုဒ်အစပြန်သတ်)

သတ္တမံ၊ သော။ ဂဏကမောဂ္ဂလ္လာနသုတ္တံ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီ။

ဂ-ဂေါပကမောဂ္ဂလ္လာနသုတ်

၇၉။ (ဧဝံ မေ သုတံ၊ပေး။မြဲ။) ဧကံ၊ သော။ သမယံ၊ ၌။ အာယသ္မာအာနန္ဒော၊ အရှင် အာနန္ဒာသည်။ ဘဂဝတိ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ အစိရပရိနိဗ္ဗုတေ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြု၍ မကြာမြင့်မီ။ ရာဇဂဟေ၊ ၌။ ကလန္ဒကနိဝါပေ၊ ရှဥ့်နက်တို့ကို အစာကျွေး၍ မွေးမြူရာဖြစ်သော။ ဝေဠုဝနေ၊ ဝေဠုဝန်ကျောင်း၌။ ဝိဟရတိ၊ ၏။

တေန ခေါ ပန သမယေန၊ ၌။ မာဂဓော၊ မာဂဓတိုင်းကို အစိုးရသော။ ဝေဒေဟိပုတ္တော၊ ဝေဒေဟီမိဖုရား၏သားတော်ဖြစ်သော။အဇာတသတ္တု ရာဇာ၊အဇာတသတ်မင်းသည်။ပဇ္ဇောတဿ

၁။ ပါဏုပေတန္တိ ပါဏေဟိ ဥပေတံ၊ ယာဝ မေ ဇီဝိတံ ပဝတ္တတိ၊ တာဝ ဥပေတံ အနညသတ္ထုကံ တီဟိ သရဏဂမနေဟိ သရဏံ ဂတံ။ (မ ဋ္ဌ ၁-၁၄၁။)

ဇေတ္တစ ဗြာဟ္မဏော ပါဏုပေတံ သရဏံ ဂတန္တိ ပုန သရဏဂမနံ ဝဒန္တော အတ္တသန္နိယျာတနံ ပကာ- သေတိ။ (ဝိ ဋ္ဌ ၁-၁၄၂။)

ဥပေတိ ဥပဂစ္ဆတီတိ ဥပေတော၊ ပါဏေဟိ (ကရဏဘူတေဟိ) ဥပေတော ပါဏုပေတောတိ အတ္ထော၊ အာစရိယေဟိ အဘိမတော။ (သီ ဋီ သစ် ၂-၁၉၂။)

ဝိ ဋ္ဌ ၁-၌ "ပါဏုပေတံ သရဏံ ဂတံ"ဟု နှစ်ပုဒ်လုံးတွဲပြီးလျှင် "ကိုယ်အသက်ကို အပ်၍ ဆည်းကပ်သော အတ္တသန္နိယျာတနသရဏဂုံကို ပြသည်"ဟု မိန့်ဆိုသောကြောင့် ပါဏုပေတံ-ပုဒ်သည် သရဏံ ဂတံ-ပုဒ်၏ နာမ ဝိသေသနဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှား၏။

ခဲ့ဦးအံ့၊ သရဏံ ဂတံ-ပုဒ်သည် မိမိကိုယ်အသက်ကို အပ်နှင်း၍ ဆည်းကပ်သောသူ, ရတနာသုံးပါးလျှင် လည်းလျောင်းရာ ရှိ၍ ဆည်းကပ်သောသူ, တပည့်အဖြစ်သို့ရောက်၍ ဆည်းကပ်သောသူ, ရတနာသုံးပါးကို အရိုအသေပြု၍ ဆည်းကပ်သောသူ လေးမျိုးလုံးနှင့် သက်ဆိုင်၏၊ထို့ကြောင့် ဤ၌ အသက်ကို အပ်၍ ဆည်းကပ် သောသူဟု သိစေလို၍ ပါဏုပေတံ-ပုဒ်ကို အထူးပြုရသည်။ သို့ဖြစ်၍ ဤနိဿယ၌ အထက်ပါ အဋ္ဌကထာ, ဋီကာတို့နှင့်အညီ အနက်သမ္ဗန်လိုက်သည်။

"ဥပါသကေ နော၊ပ။ သရဏံ ဂတေ"ဟု ဗဟုဝုစ်နှင့် လာသော ပါဠိတော်ဘို့၌လည်း သရဏံ ဂတေ-ဟူ သောနာမ်ပုဒ်နှင့် ကိုက်ညီရမည်ဖြစ်သောကြောင့်ပါဏုပေတေ-ဟု တညီတညွတ်တည်း ဗဟုဝုစ်နှင့်သာ ရှိသင့်၏။

သရဏဂုံလေးပါးကို ပြဆိုရာတို့၌ "အဇ္ဇအာဒိံ ကတွာ-ဟူသာ ပါ၍ ပါဏုပေတံ-ဟု မပါသောကြောင့် "အဇ္ဇတဂ္ဂေ၊ ယနေ့ကို အစပြု၍။ ပါဏုပေတံ၊ အသက်တို့နှင့် ပြည့်စုံသမျှကာလပတ်လုံး။ ဝါ၊ အသက်ထက် ဆုံး"ဟု ပေးသော အနက်ကိုရင်း ပါဏုပေတံ ဟူသော ဝိသေသနက ရှေ့နေ၍ သရဏံဂတံ-ဟူသော သာမည ဝိသေသနက နောက်နေသောကြောင့် ဥပါသကံ-ပုဒ်၌ နှစ်ပုဒ်လုံးစပ်သော "ပါဏုပေတံ၊ အသက်တို့ဖြင့် ဆည်း ကပ်သော။ သရဏံဂတံ၊ သော။ ဥပါသကံ၊ ဥပါသကာဟူ၍"ဟု ပေးသော အနက်ကိုရင်း စိစစ်သင့်၏။

ရညော၊ စက္ကပဇ္ဇောတမင်းမှ။ အာသက်မာနော၊ စိုးရွံ့သည်ဖြစ်၍။ ရာဇဂဟံ၊ ကို။ ပဋိသင်္ခါရာ-ပေတိ၊ အခိုင်အမာ ပြုပြင်စေ၏။ အထခေါ၊ ဌ။ အာယသ္မာ အာနန္ဒော၊ သည်။ ပုဗ္ဗဏှသမယံ၊ နံနက်အခါ၌။ နိဝါသေတွာ၊ (သင်္ကန်းကို) ဝတ်ရုံ၍။ ပတ္တစီဝရံ၊ သပိတ်သင်္ကန်းကို။ အာဒါယ၊ ယူဆောင်၍။ ရာဇဂဟံ၊ သို့။ ပိဏ္ဍာယ၊ ဆွမ်းအလို့ငှါ။ ပါဝိသိ၊ ဝင်ပြီ။

အထခေါ၊ ဌ။ အာယသ္မတော အာနန္ဒဿ၊ ၏။ "ရာဇဂဟေ၊ ဌ။ ပိဏ္ဍာယ၊ ငှါ။ စရိတုံ၊ လှည့်လည်ခြင်းငှါ။ အတိပ္ပဂေါ ခေါ တာဝ၊ စောလွန်းသေး၏။ အဟံ၊ သည်။ ယေန၊ ဌ။ ဂေါပကမောဂ္ဂလ္လာနဿ ဗြာဟ္မဏဿ၊ ဂေါပကမောဂ္ဂလ္လာန်ပုဏ္ဏား၏။ ကမ္မန္တော၊ အမှုပြုရာအရပ် သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) (အဇာတသတ်၏ မြို့ပြုပြင်ရန် အမှုပြုရာအရပ်ဟူလို။) ယေန၊ ဌ။ ဂေါပက မောဂ္ဂလ္လာနော ဗြာဟ္မဏော၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တေန၊ သို့။ ယံနူန ဥပသင်္ကမေယျန္တိ၊ ချဉ်းကပ်ရမူကား ကောင်းလေစွ" ဟူသော။ စေတံ၊ ဤအကြံသည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။

အထ ခေါ၊ ဌ။ အာယသ္မာ အာနန္ဒော၊ သည်။ပ။ ဥပသင်္ကမိ၊ ပြီ။ ဂေါပကမောဂ္ဂလ္လာနော ဗြာဟ္မဏော၊ သည်။ အာယသ္မန္တံ အာနန္ဒံ၊ ကို။ ဒူရတောဝ၊ အဝေးမှသာလျှင်။ အာဂစ္ဆန္တံ၊ ကြွလာသည်ကို။ အဒ္ဒသာခေါ၊ မြင်ပြီ။ ဒိသွာန၊ ၍။ အာယသ္မန္တံ အာနန္ဒံ၊ကို။ "ဧတု ဘဝံ အာနန္ဒော၊ အရှင်အာနန္ဒာသည်။ ကြွလာတော်မူပါ။ ဘောတော အာနန္ဒဿ၊ အရှင်အာနန္ဒာ၏(ကြွ လာခြင်းသည်)။ သွာဂတံ၊ ကောင်းသော ကြွလာခြင်းတည်း။ ဘဝံ အာနန္ဒော၊ သည်။ ဣမဿ၊ ဤ အရပ်သို့။ အာဂမနာယ၊ လာခြင်းငှါ။ ယဒိဒံ၊ အကြင်အလှည့်အကြိမ်သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဣမံ ပရိယာယံ၊ ဤအလှည့်အကြိမ်ကို။ စိရဿံ ခေါ၊ ကြာမြင့်မှသာလျှင်။ အကာသိ၊ ပြုတော်မူပြီ။ ဘဝံ အာနန္ဒော၊ သည်။ နိသီဒတု၊ ထိုင်တော်မူပါ။ ဣဒံ အာသနံ၊ ဤနေရာကို။ ပညတ္တန္တိ၊ ခင်း ထားအပ်ပါပြီ" ဟူသော။ စေတံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။ အာယသ္မာ အာနန္ဒော၊ သည်။ ပညတ္တေ၊ ခင်းထားအပ်သော။ အာသနေ၊ နေရာ၌။ နိသီဒိ ခေါ၊ ထိုင်တော်မူပြီ။ ဂေါပကမောဂ္ဂလ္လာနော ပိ ခေါ ဗြာဟ္မဏော၊ သည်လည်း။ အညတရံ၊ တခုသော။ နီစံ၊ နိမ့်သော။ အာသနံ၊ နေရာကို။ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍။ ဧကမန္တံ၊ တခုသော အစွန်း၌။ နိသီဒိ၊ ပြီ။ ဧကမန္တံ၊ ဌ။ နိသိန္နော ခေါ၊ သော။ ဂေါပကမောဂ္ဂလ္လာနော ဗြာဟ္မဏော၊ သည်။ အာယသ္မန္တံ အာနန္ဒံ၊ ကို။ "ဘော အာနန္ဒ၊ အိုအရှင်အာနန္ဒာ။ အရဟံ၊ သော။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ သော။ သော ဘဝံ ဂေါတမော၊ သည်။ ယေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ အကြင်ဗုဒ္ဓဂုဏ်တို့နှင့်။ သမန္နာဂတော၊ သည်။ အဟောသိပြီ။ တေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ ထိုဗုဒ္ဓဂုဏ်တို့နှင့်။ သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော အခြင်းအရာအားဖြင့်အကြွင်းမဲ့။ သဗ္ဗထာ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော အစုတို့ဖြင့် အကြွင်းမဲ့။ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံသော။ ဧကဘိက္ခုပိ၊ တပါး သော ရဟန်းသည်လည်း။ အတ္ထိနု ခေါ တိ၊ ရှိပါသလော" ဟူသော။ စေတံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။ ဗြာဟ္မဏ၊ ဏား။ပ။ ဧကဘိက္ခုပိ၊ သည်လည်း။ နတ္ထိ ခေါ၊ မရှိသည်သာ။ ဗြာဟ္မဏ၊ ဏား။ ဟိ၊ မှန်၏။ သော ဘဂဝါ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။ အနုပ္ပန္နဿ၊ မဖြစ်သေးသော။ မဂ္ဂဿ၊ မဂ်တရားကို။ ဥပ္ပါဒေတာ၊ ဖြစ်စေတော်မူတတ်၏။ အသဉ္ဇာတဿ၊ မဖြစ်ပေါ်သေးသော။ မဂ္ဂဿ၊ မဂ် တရားကို။ သဉ္ဇနေတာ၊ ဖြစ်ပေါ်စေတော်မူတတ်၏။ အနက္ခာတဿ၊ မဟောကြားအပ်သေးသော။ မဂ္ဂဿ၊ မဂ်တရားကို။ အက္ခာတာ၊ ဟောကြားတော်မူတတ်၏။ မဂ္ဂညူ၊ မဂ်တရားကို သိတော် မူလေ့ရှိ၏။ မဂ္ဂဝိဒူ၊ မဂ်တရားကို သိတော်မူတတ်၏။ မဂ္ဂကောဝိဒေါ၊ မဂ်တရား၌ လိမ္မာတော် မူ၏။ ဧတရဟိ၊ ယခုအခါ၌။ သာဝကာ စ ပန၊ တပည့်တို့သည်ကား။ မဂ္ဂါနုဂါ၊ မဂ်တရားသို့ အစဉ် လိုက်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ပစ္ဆာ၊ နောက်၌။ သမန္နာဂတာ၊ (မဂ်တရားနှင့်) ပြည့်စုံကုန်သည်ဖြစ်၍။

ဝိဟရန္တိ၊ နေကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏။ အာယသ္မတော အာနန္ဒဿ၊ ၏။ ဂေါပက-မောဂ္ဂလ္လာနေန ဗြာဟ္မဏေန၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ အယဉ္စ အန္တရာကထာ၊ ဤအကြား၌ ဖြစ်သောစကားသည်လည်း။ ဝိပ္ပကတာ၊ မပြီးဆုံးသေးသည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ (ဟိ-ဣဒံ နိပါတ်မျှ)။

အထခေါ၊ ၌။ မဂဓမဟာမတ္တော၊ မဂဓတိုင်း အမတ်ကြီးဖြစ်သော။ ဝဿကာရော ဗြာဟ္မဏော၊ ဝဿကာရပုဏ္ဏားသည်။ ရာဇဂဟေ၊ ၌။ ကမ္မန္တေ၊ အမှုတို့ကို။ အနုသညာယမာနော၊ အစဉ် တစိုက် ကောင်းစွာစီမံစစ်ဆေးလိုသည်ဖြစ်၍[၁] (အမှုလုပ်,မလုပ်သိလိုသည်ဖြစ်၍)။ ယေန၊ ၌။ပ။ နိသီဒိ၊ ပြီ၊ ကေမန္တံ၊ ၌။နိသိန္နော၊ သော။မဂဓမဟာမတ္တော၊ သော။ ဝဿကာရောဗြာဟ္မဏော၊ သည်။အာယသ္မန္တံ အာနန္ဒံ၊ ကို။ "ဘောအာနန္ဒ၊ န္ဒာ။ ဧတရဟိ၊ ယခုအခါ၌။ ကာယ ကထာယ၊ အဘယ်စကားဖြင့်။ သန္နိသိန္နာ၊ အညီအညွတ်နေထိုင်ကုန်သည်။ အတ္ထနု၊ ဖြစ်ကုန်သနည်း။ဝေါ၊ သင်တို့၏။ ဝိပ္ပကတာ၊ မပြီးဆုံးသေးသော။ အန္တရာကထာစ၊ အကြား၌ဖြစ်သော စကားသည် လည်း။ ကာ ပနာတိ၊ အဘယ်ပါနည်း" ဟူသော။ ဧတံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။ ဗြာဟ္မဏ၊ ဝဿကာရပုဏ္ဏား။ ဣဓ၊ ဤအရပ်၌။ ဂေါပကမောဂ္ဂလ္လာနော ဗြာဟ္မဏော၊ သည်။ မံ၊ ငါ့ကို။ "အတ္ထိ။ပ။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါတိ၊ အတ္ထိ။ပ။သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ"ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ အာဟ၊ မေး၏။ ဗြာဟ္မဏ၊ ဏား။ဧဝံ၊သို့။ ဝုတ္တေ၊ သော်။ အဟံ၊ သည်။ ဂေါပကမောဂ္ဂလ္လာနံ ဗြာဟ္မဏံ၊ ကို။ "နတ္ထိ။ပ။ သမန္နာဂတောတိ၊ သမန္နာဂတော"ဟူသော။ဧတံ၊ ကို။ အဝေါစံ၊ ပြီ။ ဗြာဟ္မဏ၊ ဏား။ နော၊ ငါတို့၏။ ဂေါပကမောဂ္ဂလ္လာနေန ဗြာဟ္မဏေန၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ အယံ ခေါ အန္တရာ-ကထာ၊ သည်။ ဝိပ္ပကတာ၊ မပြီးဆုံးသေး။ အထ၊ ထိုအခါ၌။ တွံ၊ သည်။ အနုပ္ပတ္တော၊ ရောက် လာ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့မိန့်တော်မူ၏။

၈၀။ ဘောအာနန္ဒ၊ န္ဒာ။ တေန ဘောတာ ဂေါတမေန၊ ထိုအရှင်ဂေါတမသည်။ (ဌပိတော ၌စပ်) "အယံ၊ ဤရဟန်းသည်။ မမ၊ ငါဘုရား၏။ အစ္စယေန၊ လွန်သောအခါ၌။ ဝေါ၊ သင် တို့၏။ ပဋိသရဏံ၊ ကိုးကွယ်ရာသည်။ ဘဝိဿတီတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့"ဟူ၍။ဌပိတော၊ထားအပ်သော။ (ကောဘိက္ခုပိ-၌စပ်) ဧတရဟိ၊ ယခုအခါ၌။ တုမှေ သင်တို့သည်လည်း ။ ယံ၊အကြင်ရဟန်းကို။ ပဋိပါဒေယျာထ၊ (ထားသည့် အတိုင်း) ပြီးစေကုန်ရာ၏။ (ထားတော်မူခဲ့သည့်အတိုင်း အသိ အမှတ်ပြုကာ လိုက်နာကိုးစားသည်ဟူလို)။ (တာဒိသော၊ ထိုသို့သဘောရှိသော။) ကောဘိက္ခုပိ၊ တပါးသောရဟန်းသည်လည်း။ အတ္ထိ နုခေါ၊ ရှိပါသလော။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးလျှောက်၏။

ဗြာဟ္မဏ၊ ဏား။ ဇာနတာ၊ သိတော်မူသော။ ပဿတာ၊ မြင်တော်မူသော။ အရဟတာ၊ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန၊ မဖောက်မပြန် ကိုယ်တော်တိုင်သိတော် မူသော။ တေန ဘဂဝတာ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။ပ။ဌပိတော၊ သော။ ဧတရဟိ၊ ၌။ မယံ၊ တို့သည်လည်း။ ယံ၊ ကို။ ပဋိပါဒေယျာမ၊ ကုန်ရာ၏။ (တာဒိသော၊ သော။) ကောဘိက္ခုပိ၊ လည်း။ နတ္ထိ ခေါ၊ မရှိသည်သာ။ ဣတိ၊ ဤသို့(အရှင်အာနန္ဒာက)ဖြေဆို၏။

၁။ အနုသံယာယမာနော-ဟုလည်း ရှိနိုင်၏။ ယ-ကို ညပ်ပြု,မပြုသာ ထူး၏။ ယာခေတ်ကား ဗုဒ္ဓနတ္တ တည်း။ အနုဝိစရမာနော ဝါ-ဟူသော အဋ္ဌကထာနောက်နည်းအလို "ကမ္မန္တေ၊ အမှုပြုရာအရပ်၌။ အနုသညာ-ယမာနော၊ လှည့်လည်လိုသည်ဖြစ်၍"ဟုပေး၊ ဤအလို ယာခေတ်ကား ဂတျတ္ထတည်း။

ဘော အာနန္ဒ၊ န္ဒာ။ သံဃေန၊ သံဃာသည်။ သမ္မတော၊ သမုတ်အပ်သော။ (ကောဘိက္ခုပိ-ဌ်စပ်)သမ္မဟုလေဟိ၊ များစွာကုန်သော။ ထေရေဟိ၊ မထေရ်ဖြစ်ကုန်သော။ ဘိက္ခူဟိ၊ ရဟန်းတို့သည်လည်း။ (ဌပိတော-ဌ်စပ်။) "အယံ၊ ဤရဟန်းသည်။ ဘဂဝတော၊ ၏။ အစ္စယေန၊ ဌ်။ နော၊ ငါတို့၏။ ပဋိသရဏံ၊ သည်။ ဘဝိဿတိဘိ၊ လတ္တံ့"ဟူ၍။ ဌပိတော သော။ (ကောဘိက္ခုပိ-ဌ်စပ်။) တေရဟိ၊ ဌ်။ တုမှေ၊ တို့သည်လည်း။ယံ၊ ကို။ ပဋိပါဒေယျာထ၊ကုန်ရာ၏။(တာဒိသော၊ သော။) ကောဘိက္ခုပိ၊ လည်း။ အတ္ထိပန၊ ရှိပါသလော။ ဣတိ၊ ဤသို့လျှောက်၏။

ဗြာဟ္မဏ၊ ဏာ။ပ။နတ္ထိခေါ၊ မရှိသည်သာ။ ဣဘိ၊ ဤသို့ဖြေ၏။

ဘောအာနန္ဒ၊ န္ဒာ။ ဧဝံ၊ သို့။ အပ္ပဋိသရဏေ၊ကိုးကွယ်ရာမရှိသောသာသနာ၌။ သာမဂ္ဂိယာ၊ ညီညွတ်ခြင်း၏၊ ဟေတုစပန၊ အကြောင်းသည်ကား။ ကော၊ အဘယ်နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးလျှောက်၏။ ဗြာဟ္မဏ၊ ဏာ။မယံ၊ တို့သည်၊ န ခေါ အပ္ပဋိသရဏာ ကိုးကွယ်ရာမရှိသည်မဟုတ်ကုန်။ ဗြာဟ္မဏ၊ ဏာ။ မယံ၊ တို့သည်။ သပ္ပဋိသရဏာ၊ ကိုးကွယ်ရာရှိကုန်၏။ ဓမ္မပဋိသရဏာ၊ တရားတည်းဟူသော ကိုးကွယ်ရာရှိကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ဖြေ၏။

"အတ္ထိနုခေါ။ပ။ပဋိပါဒေယျာထာတိ၊ထ"ဟူ၍။ ဣတိ၊ သို့။ပုဋ္ဌော၊ မေးအပ်သည်။ သမာနော၊ ဖြစ်လတ်သော်။ "နတ္ထိခေါ ။ပ။ ပဋိပါဒေယျာမာတိ၊ မ"ဟူ၍။ ဝဒေသိ၊ ဖြေဆိုဘိ၏။ "အတ္ထိ ပန သော။ပ။ပဋိပါဒေယျာထာတိ၊ထ"ဟူ၍။ ဣတိ၊ သို့။ ပုဋ္ဌော၊ အပ်သည်။ သမာနော၊ သော်။"နတ္ထိခေါ ။ပ။ ပဋိပါဒေယျာမာတိ၊ မ"ဟူ၍။ ဝဒေသိ၊ ၏။ "ဧဝံ အပ္ပဋိသရဏေ။ပ။ သာမဂ္ဂိယာတိ၊ယ"ဟူ၍။ ဣတိ၊ သို့။ ပုဋ္ဌော၊ အပ်သည်။ သမာနော၊ သော်။ "န ခေါ။ပ။ ဓမ္မပ္ပဋိသရဏာတိ၊ ဏာ" ဟူ၍။ ဝဒေသိ၊ ၏။ ဘော အာနန္ဒ၊ န္ဒာ။ ဣမဿ ပန ဘာသိတဿ၊ ဤဖြေဆိုအပ်သောစကား၏။ အတ္ထော၊ အနက်ကို။ ကထံ၊ အဘယ်သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ မှတ်အပ်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးလျှောက်၏။

ဂ၁။ ဇာနတာ၊ သော။ပ။တေန ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဘိက္ခူနံ၊ ရဟန်းတို့အား။ ပညတ္တံ၊ ပညတ်တော်မူအပ်သော။ သိက္ခာပဒံ၊ သိက္ခာပုဒ်သည်။ ဥဒ္ဒိဋ္ဌံ၊ အကျဉ်းရွတ်ဆိုအပ်သော။ ပါဘိမောက္ခံ၊ ပါဘိမောက်သည်။ အတ္ထိခေါ၊ ရှိသည်သာ။ တေမယံ၊ ထိုငါတို့သည်။ တဒဟုပေါသထေ၊ ထိုဥပုသ်နေ့၌။ ယာဝတိကာ၊ အကြင်မျှလောက်သော အတိုင်းအရှည် ရှိကုန်သည် ဖြစ်၍။ ဧကံ၊ တခုသော။ ဂါမခေတ္တံ၊ ဂါမခေတ်ကို။ ဥပနိဿာယ၊ အမှီပြု၍။ ဝိဟရာမ၊ နေကုန်၏။ တေ သဗ္ဗေ၊ ထိုအလုံးစုံသောငါတို့သည်။ ဧကဇ္ဈံ၊ တပေါင်းတည်း။ သန္နိပတာမ၊ စည်းဝေးကုန်၏။ သန္နိပတိတွာ၊ စည်းဝေး၍။ ယဿ၊ အကြင်ရဟန်း၏(နှုတ်၌)။ တံ၊ ထိုပါဘိမောက်သည်။ ပဝတ္တတိ၊ ဖြင်၏။ (နှုတ်တက်၏ဟူလို)။တံ၊ ထိုရဟန်းကို။ အဇ္ဈေသာမ၊ တိုက်တွန်းကြကုန်၏။ တသ္မိံ၊ ထိုရဟန်းသည်။ ဘညမာနေ၊ ရွတ်သည်ရှိသော်။ ဘိက္ခုဿ၊ ရဟန်း၏ (သန္တာန်၌)။အာပတ္တိ၊ အာပတ်သည်။ စေ ဟောတိ၊ အကယ်၍ဖြစ်အံ့။ ဝီတိက္ကမော၊ လွန်ကျူးခြင်းသည်။ စေဟောဘိ၊ အံ့။ တံ၊ ထိုအာပတ်သင့်သောရဟန်းကို။ မယံ၊ ငါတို့သည်။ ယထာဓမ္မံ၊ ဓမ္မ(အာပတ်)အားလျော်စွာ။ ယထာနုသိဋ္ဌံ၊ အဆုံးအမအားလျော်စွာ။ ကာရေမ၊ ပြုစေကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ဖြေဆိုတော်မူ၏။

ဘ၀န္တော၊ အရှင်တို့သည်။ နကာရေန္တိ၊ မပြုစေနိုင်ကုန်။ ဓမ္မော၊တရားသည်သာ။ကာရေတိ ကိရ၊ ပြုစေနိုင်သတတ်[၁]။ တော အာနန္ဒ၊ နွာ။ တေရဟိ၊ ၌။ တုမှေ၊ သင်တို့သည်။ ယံ၊ အကြင်ရဟန်းကို။ သက္ကရောထ၊ အရိုအသေပြုကုန်၏။ ဂရုံကရောထ၊ အလေးပြုကုန်၏။ မာနေထ၊ မြတ်နိုးကုန်၏။ပူဇေထ၊ ပူဇော်ကုန်၏။ သက္ကတွာ၊ ၍။ ဂရုံကတွာ၊ ၍။ဥပနိဿာယ၊ ၍။ဝိဟရထ၊ နေကုန်၏။(တာဒိသော၊ သော။) ကောတိကွ္ပပိ၊ သည်လည်း။ အတ္ထိ နု ခေါ၊ သလော။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးလျှောက်၏။ ဗြာဟ္မဏ၊ ဏား၊ တေရဟိ၊ ၌။ မယံ၊ တို့သည်။ပ။ ဝိဟရာမ၊ ကုန်၏။ (တာဒိသော၊သော။) ကောတိကွ္ပပိ၊ လည်း။ နတ္ထိ ခေါ၊ မရှိသည်သာ။ ဣတိ၊ ဤသို့ ဖြေဆိုတော်မူ၏။ (အတ္ထိ နုခေါ။ပ။ ဒဋ္ဌဗ္ဗောတိ၊ ဤဝါကျအားလုံးသည် နောက်ဝါကျများနှင့်တူ၏။)

၇၂။ ဗြာဟ္မဏ၊ ဏား။ ဇာနတာ၊ သော။ပ။တေန ဘဂဝတာ၊ သည်။ အက္ခာတာ၊ ဟော ကြားအပ်ကုန်သော။ ဒသ၊ ဆယ်ပါးကုန်သော။ ပသာဒနီယာ၊ ကြည်ညိုဘွယ် ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တရားတို့သည်။ အတ္ထိ ခေါ၊ ရှိကုန်သည်သာ။ ယသ္မိံ၊ အကြင်ရဟန်း၌။ ဣမေ ဓမ္မာ၊ ဤ(၁၀) ပါးသော တရားတို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ထင်ရှားရှိကုန်၏။ တံ၊ ထိုရဟန်းကို။ တေရဟိ၊ ၌။ မယံ၊ ငါတို့သည်။ သက္ကရောမ၊ အရိုအသေပြုကုန်၏။ပ။ဝိဟရာမ၊ ကုန်၏။ဒသ၊ ဆယ်ပါး တို့သည်။ ကတမေ၊ အဘယ်တို့နည်း။

ဗြာဟ္မဏ၊ ဏား။ ဣဓ၊ ဤသာသနာတော်၌။ ဘိက္ခု၊ သည် ။ပ။ သိက္ခတိ၊ ကျင့်၏။ (မ ၃၊၇၅-ပိုဒ်၌ ရေးခဲ့ပြီ။) (၁)

ဗဟုဿုတော၊ များသော ကြားအပ်ပြီးသော တရားရှိသည်။ (များစွာကြားအပ်ပြီးသော တရားရှိသည်ပေးလျှင် ဗဟုကို သုတ၌ စပ်။) သုတဓရော၊ ကြားအပ်ပြီးသော တရားကို ဆောင်သည်။ သုတသန္နိစယော၊ စုပေါင်းအပ်ပြီးသော ကြားနာအပ်ပြီးသော တရားရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ယေတေဓမ္မာ၊ အကြင်တရားတို့သည်။ အာဒိကလျာဏာ၊ အစ၌ ကောင်းခြင်း ရှိကုန်၏။ မဇ္ဈေကလျာဏာ၊ အလယ်၌ကောင်းခြင်းရှိကုန်၏၊ပရိယောသာနကလျာဏာ၊ အဆုံး၌ ကောင်းခြင်းရှိကုန်၏။ သာတ္ထာ၊ အနက်နှင့်ပြည့်စုံကုန်၏။ သဗျဉ္ဇနာ၊ သဒ္ဒါနှင့်ပြည့်စုံကုန်၏[၂]။ ကေဝလပရိပုဏ္ဏံ၊ အလုံးစုံထက်ဝန်းကျင်မှ ပြည့်စုံသော။ ပရိသုဒ္ဓံ၊ ထက်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းသော။ ဗြဟ္မစရိယံ၊ မြတ်သောအကျင့်ကို။ အဘိဝဒန္တိ၊ ညွှန်းပြကုန်၏။ အဿ၊ ထိုရဟန်းသည်။ တထာရူပါ၊ ထိုသို့သဘောရှိကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့ကို။ ဗဟုဿုတာ၊ များစွာကြားနာအပ်ပြီး ကုန်သည်။ဓာတာ၊ဆောင်အပ်ပြီးကုန်သည်။ဝစသာ၊ နှုတ်ဖြင့်။ပရိစိတာ၊ဆီးပူးအပ်ပြီးကုန်သည်။ မနသာ၊ စိတ်ဖြင့်။ အနုပေက္ခိတာ၊ အဖန်ဖန်ရှုအပ်ပြီးကုန်သည်။ ဒိဋ္ဌိယာ၊ ပညာဖြင့်။ သုပ္ပဋိဝိဒ္ဓါ၊ ကောင်းစွာထိုးထွင်း၍ သိအပ်ပြီးကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ (၂)

(ဣတရီတရေဟိ ရ-ရသမျှကုန်သော။)စီဝရပိဏ္ဍပါတသေနာသနဂိလာနပ္ပစ္စယဘေသဇ္ဇပရိက္ခာ ရေဟိ၊ သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်း သူနာတို့၏ အထောက်အပံ့ အသက်၏ အရံအတား ဖြစ်သော- ဆေး တို့ဖြင့်။ သန္တုဋ္ဌော၊ ရောင့်ရဲသည်။ ဟောတိ ၏။ (၃)

၁။ နေ ၁၂-ပုဒ် နိပါတမတ္တံ၊ ဋီကာ၌ ဓမ္မော နော-ကို အ၀ဓာရဏ-ဖွင့်၏။

၂။ မ ၁၊ မဟာဂေါသိင်္ဂသုတ် ၃၃၃-ပိုဒ်အတိုင်း သာတ္ထာ၊ သဗျဉ္ဇနာဟု ပြင်၍ အနက်သမ္ဗန်သည်။ ဝိ-ဋ္ဌ၁ ဝိမတိဘ္ဘိအလို သာတ္ထံ၊ သဗျဉ္ဇနံ၊ ကေဝလပရိပုဏ္ဏံ၊ ပရိသုဒ္ဓံ ၄၇-ပုဒ် ဗြဟ္မစရိယ၏ ဝိသေသန-ဟုဖွင့်၍ ဒီဋ္ဌ-၁-အလို ၇-ပိုဒ်လုံးဓမ္မ-၏ ဝိသေသန-ဟုဖွင့်သည်။

အာဘိစေတသိကာနံ၊ အလွန် စင်ကြယ်သော စိတ်၌ ဖြစ်ကုန်သော။ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရာနံ၊ မျက်မှောက်၌ ချမ်းသာစွာနေကြောင်း ဖြစ်ကုန်သော။ စတုန္နံ၊လေးပါးကုန်သော။ ဈာနာနံ၊ ဈာန်တို့ကို။နိကာမလာဘီ၊အလိုရှိတိုင်းရသည်။ အကိစ္ဆလာဘီ၊မငြိုမငြင်ရသည်။အကသိရလာဘီ၊ မပင်မပန်းရသည်။ဟောတိ၊၏။ (၄)

အနေကဝိဟိတံ၊ များသောအပြားရှိသော။ (များသောအပြားတို့ဖြင့် ပြုစီရင်အပ်သောဟူ၍ သော်လည်းပေး။)ဣဒ္ဓိဝိဓံ၊ ဣဒ္ဓိဝိဓအဘိညာဏ်ကို။ ပစ္စနုဘောတိ၊ ခံစား၏။ ဧကောပိ ဟုတွာ၊ တယောက်ထည်းဖြစ်လျက်လည်း။ ဗဟုဓာ၊ များသောအပြားရှိသည်။ ဟောတိ၊၏။ ဗဟုဓာပိ ဟုတွာ၊ များသောအပြားရှိလျက်လည်း။ ဧကော၊ တယောက်ထည်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အာဝိဘာဝံ၊ မျက်မှောက်၌ရင်း၊ တိရောဘာဝံ၊ မျက်ကွယ်၌ရင်း။ တိရောကုဋ္ဋံ၊ နံရံခြားရာ၌ရင်း။ တိရောပါကာရံ၊ တံတိုင်းခြားရာ၌ရင်း။ တိရောပဗ္ဗတံ၊ တောင်ခြားရာ၌ရင်း။အာကာသေသေယျထာပိ၊ ကောင်းကင်၌ကဲ့သို့။ အသဇ္ဇမာနော၊ မကပ်ငြိမူ၍။ ဂစ္ဆတိ၊ သွားနိုင်၏။ ပထဝိယာပိ၊ မြေ၌လည်း။ဥဒကေသေယျထာပိ၊ ရေ၌ကဲ့သို့၊ ဥမ္မုဇ္ဇ နိမုဇ္ဇံ၊ ပေါ်ခြင်း ငုပ်ခြင်းကို။ ကရောတိ၊ ပြုနိုင်၏။ အဘိဇ္ဇမာနေ၊ (အခဲ့ဒွာန်ကြောင့်)မကွဲမပျက်သော။ ဥဒကေပိ၊ ရေ၌လည်း။ပထဝိယံ သေယျထာပိ၊ မြေ၌ကဲ့သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ၏။ အာကာသေပိ၊ ကောင်းကင်၌လည်း။ပက္ခီ၊ အတောင်ရှိသော။ သကုဏော သေယျထာပိ၊ ငှက်ကဲ့သို့။ ပလ္လင်္ကေန၊ ထက်ဝယ်ဖွဲ့ခွေသဖြင့်။ ကမတိ၊ သွားနိုင်၏။ဧဝံမဟိဒ္ဓိကေ၊ ဤသို့ကြီးသောတန်ခိုးရှိကုန်သော။ ဧဝံမဟာနုဘာဝေ၊ဤသို့ကြီးသော အာနုဘော်ရှိကုန်သော။ ဣမေပိ စန္ဒိမသူရိယေ၊ ဤလနေတို့ကိုလည်း။ ပါဏိနာ၊ လက်ဖြင့်။ ပရိမသတိ၊ သုံးသပ်နိုင်၏။ ပရိမဇ္ဇတိ၊ ဆုပ်နယ်နိုင်၏။ ယာဝဗြဟ္မလောကာပိ၊ ဗြဟ္မာပြည် တိုင်အောင်လည်း။ ကာယေန၊ကိုယ်ဖြင့်။ ဝသံ၊ မိမိအလိုကို၊ ဝတ္တေတိ၊ ဖြစ်စေနိုင်၏။ (၅)

အတိက္ကန္တမာနုသိကာယ၊ လူတို့၏ သောတ ပသာဒကို လွန်သော။ ဝိသုဒ္ဓါယ၊ အထူး သဖြင့် စင်ကြယ်သော။ ဒိဗ္ဗာယ၊ နတ်၌ဖြစ်သော။သောတဓာတုယာ၊ သောတဓာတ်ဖြင့်။ဒိဗ္ဗေ စ၊ နတ်၌လည်းဖြစ်ကုန်သော။ မာနုသေ စ၊ လူ၌မူလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဥဘော၊ နှစ်ပါးစုံကုန်သော။ သဒ္ဒေ၊ အသံတို့ကို။ သုဏာတိ၊ ကြားနိုင်၏။ ယေ၊ အကြင်အသံတို့သည်။ ဒူရေ၊ ဝေးကုန်၏။ ယေ စ၊ အကြင်အသံတို့သည်ကား။ သန္တိကေ၊ နီးကုန်၏။ ဥဘော၊ ကုန်သော။ တေသဒ္ဒေ၊ ထို အသံ တို့ကို။ သုဏာတိ၊၏။ (၆)

စေတသာ၊မိမိစိတ်ဖြင့်။ ပရသတ္တာနံ၊တပါးသောသတ္တဝါတို့၏။ ပရပုဂ္ဂလာနံ၊တပါးသောပုဂ္ဂိုလ် တို့၏။ စေတော၊ စိတ်ကို။ ပရိစ္စ၊ ပိုင်းခြား၍။ ပဇာနာတိ၊ အပြားအားဖြင့်သိနိုင်၏။ “သရာဂံ ဝါ၊ တပ်စွန်းခြင်းရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ စိတ္တံ၊ လောဘမူစိတ်ကို။ သရာဂံ၊ သော၊စိတ္တန္တိ၊စိတ်” ဟူ၍။ ပဇာနာတိ၊ ၏။ဝီတရာဂံ ဝါ၊တပ်စွန်းခြင်းကင်းသည်လည်း ဖြစ်သော။ စိတ္တံ၊ ကုသိုလ်အဗျာ ကတစိတ်ကို။ပ။သဒေါသံ ဝါ၊ အမျက်ထွက်ခြင်းရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ စိတ္တံ၊ ဒေါသမူစိတ်ကို။ပ။ ဝီတဒေါသံ ဝါ၊ အမျက်ကင်းသည်လည်း ဖြစ်သော။ စိတ္တံ၊ ကုသိုလ်အဗျာကတစိတ်ကို။ပ။ သမောဟံ ဝါ၊ တွေဝေခြင်းရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ စိတ္တံ၊ မောဟမူစိတ်ကို။ ဝီတမောဟံ၊ တွေဝေ ခြင်း ကင်းသည်လည်းဖြစ်သော။ စိတ္တံ၊ ကုသိုလ်အဗျာကတစိတ်ကို။ပ။သံခိတ္တံ ဝါ၊ တွန့်တိုသည် လည်း ဖြစ်သော။ စိတ္တံ၊ ထိနမိဒ္ဓနှင့် ယှဉ်သောစိတ်ကို ။ပ။ ဝိက္ခိတ္တံ ဝါ၊ ပျံ့လွင့်သည်လည်း ဖြစ်သော။ စိတ္တံ၊ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်စိတ်ကို။ပ။မဟဂ္ဂတံ၊ မြတ်သည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်သည်လည်း ဖြစ်သော။ စိတ္တံ၊ ရူပ, အရူပစိတ်ကို။ပ။ အမဟဂ္ဂတံ၊မဟဂ္ဂုတ်မဟုတ်သည်လည်းဖြစ်သော။ စိတ္တံ၊

ကာမစိတ်, လောကုတ္တရာစိတ်ကို။ပ။ သဥတ္တရံ၁၊ မိမိထက် လွန်မြတ်သော တရားရှိသည်လည်း ဖြစ်သော။ စိတ္တံ၊ လောကီစိတ်ကို ။ပ။ အနုတ္တရံ၀၊ မိမိထက်မြတ်သောတရား မရှိသည်လည်း ဖြစ်သော။ စိတ္တံ၊ လောကုတ္တရာစိတ်ကို။ပ။ သမာဟိတံ ၀၊ တည်ကြည်သည်လည်း ဖြစ်သော။ စိတ္တံ၊ ဥပစာ, အပ္ပနာ အဖြစ်သို့ရောက်သောစိတ်ကို။ပ။ အသမာဟိတံ ၀၊ မတည်ကြည်သည် လည်း ဖြစ်သော။ စိတ္တံ၊ဥပစာ, အပ္ပနာအဖြစ်သို့မရောက်သောစိတ်ကို။ပ။ဝိမုတ္တံ ၀၊ ကိလေသာ တို့မှ လွတ်သည်လည်းဖြစ်သော။ စိတ္တံ၊ ကုသိုလ်စိတ် ဖိုလ်စိတ်ကို။ပ။ အဝိမုတ္တံ၀၊ ကိလေသာတို့မှ မလွတ်သည်သည်းဖြစ်သော။ စိတ္တံ၊ ကုသိုလ်စိတ်, ဖိုလ်စိတ်တို့မှ ကြွင်းသောစိတ်ကို။အဝိမုတ္တံ၊ သော။ စိတ္တန္တိ၊ ဟူ၍။ ပဇာနာတိ၊ ၏။ (၇)

အနေကဝိဟိတံ၊ သော။ ပုဗ္ဗေနိဝါသံ၊ကို။ပ။အနုဿရတိ၊ ၏။(မ ၃၊၁၇ ပိုဒ်၌ ရေးခဲ့ပြီ) (၈)

အတိက္ကန္တမာနုသကေန၊ သော။ ဝိသုဒ္ဓေန၊ သော။ ဒိဗ္ဗေနစက္ခုနာ၊ ဖြင့်။ပ။ ပဇာနာတိ၊ ၏။ (မ-၃၊ ၁၈-ပိုဒ်၌ ရေးခဲ့ပြီ။) (၉)

အာသဝါနံ၊ အာသဝတရားတို့၏။ ခယာ၊ ကုန်ခြင်းကြောင့်။ အနာသဝံ၊ အာသဝေါတရား မရှိသော။ စေတောဝိမုတ္တိံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်စိတ်နှင့်ယှဉ်သော ရာဂမှလွတ်သော သမာဓိကို။ပညာ ဝိမုတ္တိံ၊ အရဟတ္တဖိုလ် ပညာနှင့် ယှဉ်သော အဝိဇ္ဇာမှ လွတ်သော ပညာကို။ ဒိဋ္ဌေဝဓမ္မေ၊ မျက်မှောက်သောကိုယ်၏အဖြစ်၌ပင်လျှင်။ သယံ အဘိညာ၊ မိမိပညာဖြင့်သာလျှင်။သစ္ဆိကတွာ၊ မျက်မှောက်ပြု၍။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ ရောက်၍။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ (၁၀)

ဗြာဟ္မဏ၊ ဏား။ ဇာနတာ၊ သော။ပ။ တေန ဘဂဝတာ၊သည်။ အက္ခာတာ၊ ကုန်သော။ ဒသ၊ ကုန်သော။ ပသာဒနီယာ၊ ကုန်သော။ဓမ္မာ၊တို့သည်။ ဣမေ ခေါ၊ ဤသည်တို့ပင်တည်း။ပ။ ဝိဟရာမ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ ဖြေဆိုတော်မူ၏။

၇၃။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝုတ္တေ၊ သော်။ မဂဓမဟာမတ္တော၊ သော။ ဝဿကာရော ဗြာဟ္မဏော၊ သည်။ ဥပနန္ဒံ၊ ဥပနန္ဒမည်သော။ သေနာပတိံ၊ စစ်သူကြီးကို။ "ဘဝံ သေနာပတိ၊ အရှင် စစ်သူကြီး။ တံ၊ ကို။ကိံ မညသိ၊ နည်း[၁]။ ဣမေ ဘောန္တော၊ ဤအရှင်တို့သည်။ သက္ကာတဗ္ဗံ၊ အရိုအသေပြုထိုက်သည်ကို ။ယဒိသက္ကရောန္တိ၊ အကယ်၍ အရိုအသေ ပြုကုန်အံ့။ ဂရုကာတဗ္ဗံ၊ အလေးပြုထိုက်သည်ကို။ ယဒိဂရုံကရောန္တိ၊ အကယ်၍အလေးပြုကုန်အံ့။ မာနေတဗ္ဗံ၊ မြတ်နိုးထိုက် သူကို။ယဒိမာနေန္တိ၊ အကယ်၍ မြတ်နိုးကုန်အံ့။ ပူဇေတဗ္ဗံ၊ ပူဇော်ထိုက်သူကို။ ယဒိ ပူဇေန္တိ၊ အကယ်၍ပူဇော်ကုန်အံ့။(ဧဝံ သတိ၊ ဤသို့ဖြစ်လတ်သော်။) ဣမေ ဘောန္တော၊တို့သည်။ တဂ္ဃ၊ စစ်စစ်။ သက္ကာတဗ္ဗံ၊ ကို။ သက္ကရောန္တိ၊ ကုန်၏။ပ။ ပူဇေတဗ္ဗံ၊ ကို။ ပူဇေန္တိ၊ ကုန်၏။ ဟိ ၊ မှန် ၏။ တေ ဘောန္တော၊ ထိုအရှင်တို့သည်။ ဣမဥ္စ၊ ဤပသာဒနီယဓမ္မ ၁၀-ပါးနှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းကိုပင်လျှင်။ န သက္ကရေယျုံ၊ အရိုအသေမပြုကုန်ငြားအံ့။ပ။ န ပူဇေယျုံ၊ မပူဇော်ကုန် ငြားအံ့။ အထ စ ရဟိ၊ ထိုသို့ဖြစ်လျှင်။တေဘောန္တော၊တို့သည်။ကိံ၊အဘယ်သူကို။ သက္ကရေယျုံ၊ အရိုအသေပြုကုန်ရာအံ့နည်း။ပ။ဝိဟရေယျုန္တိ၊နေကုန်ရာအံ့နည်း"ဟူ၍။ အာမန္တေသိ၊ပြောဆိုပြီ။

အထခေါ၊ ၌။ မဂဓမဟာမတ္တော၊ သော။ ဝဿကာရော ဗြာဟ္မဏော၊ သည်။ အာယသ္မန္တံ အာနန္ဒံ၊ ကို။ ဧတဒဝေါစ၊ ယခုအခါ၌။"ဘဝံ အာနန္ဒော၊အရှင်အာနန္ဒာသည်။ ကဟံ ပန၊၊ အဘယ်

၁။ ဘဝံ-ကား ဧွ ဋ္ဌာ အံ ဂေ၊ မောဂ္ဂလ္လာန်သုတ်ဖြင့် အာလုပ်သိကြောင့် အံပြု၍ပြီးသော အာလုပ်ပုဒ် တည်း။ သို့ဖြစ်၍ တုမှယောဂ မညသိ-ဟု မဇ္ဈိမပုရိသ်ရှိသင့်၏။တံ ကိံ မညသိ သုနက္ခတ္တ(၆၅) ပိုဒ်ကိုထောက်။

အရပ်၌။ ဝိဟရတိတိ၊ နေတော်မူသနည်း"ဟူသော။ ဧတံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။ ဗြာဟ္မဏာ၊ ဏား။ ဧတရဟိ၊ ၌။ အဟံ၊ သည်။ ဝေဠုဝနေ ခေါ၊ ၌။ ဝိဟရာမိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ ဖြေဆိုတော်မူ၏။ ဘော အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ ကစ္စိပန၊ အသို့နည်း။ ဝေဠုဝနံ၊ သည်။ ရမဏီယံစေဝ၊ မွေ့လျော်ဘွယ် လည်းကောင်းသလော။ အပ္ပသဒ္ဒဉ္စ၊ အသံကင်း၍ဆိတ်ငြိမ်သလော။ အပ္ပနိဂ္ဃောသဉ္စ၊ ကြွေးကြော် သံလည်း မရှိသလော။ (အပ္ပသဒ္ဒါ အဘာဝ အနက်ဟော)။ဝိဇနဝါတဉ္စ၊ လူတို့ (ထွက်ဝင် လှည့်လည်မှုကြောင့် ဖြစ်သော) လေမှုလည်း ကင်းသလော၊ မနုဿရာဟသေယျကဉ္စ၊ လူတို့၏လျို့ဝှက်မှုအား လျောက်ပတ်လည်း လျောက်ပတ်သလော။(လူတို့၏လျို့ဝှက်မှုကို ပြုထိုက် ရာလည်း ဖြစ်သလောဟူ၍လည်းပေး။) ပဋိသလ္လာနသာရုပ္ပဉ္စ၊ တပါးတည်းထည်း ကိန်းအောင်း ခြင်းအား လျောက်ပတ်လည်း လျောက်ပတ်သလော။ ဣတိ၊ ဤသို့ မေးလျှောက်၏။ ဗြာဟ္မဏ၊ ဏား။ ဝေဠုဝနံ၊ သည်။ တဂ္ဃ၊ စင်စစ်။ ရမဏီယဉ္စေဝ၊ ၏။ အပ္ပသဒ္ဒဉ္စ၊ ၏။ အပ္ပနိဂ္ဃောသဉ္စ၊ မရှိ။ ဝိဇနဝါတဉ္စ ၊ ၏။ မနုဿရာဟသေယျကံ၊ ၏။ ပဋိသလ္လာနသာရုပ္ပဉ္စ၊ ၏(ကသ္မာ၊ အဘယ် ကြောင့်နည်း။) ယထာ၊ အကြင်ကြောင့်။ ရက္ခကေဟိ၊ စောင့်ရှောက်ကုန်သော။ ဂေါပကေဟိ၊ လုံခြုံစေကုန်သော။ တုမှာဒိသေဟိ၊ သင်ကဲ့သို့ သဘောရှိကုန်သောသူတို့သည်။ တံ၊ ထိုဝေဠု ဝန်ကို။ (ရက္ခိတဗ္ဗံ၊စောင့်ရှောက်အပ်၏။တထာ၊ထိုကြောင့်တည်း)[၁]။ဣတိ၊ဤသို့ ဖြေဆိုတော်မူ၏။ ဘော အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ ဝေဠုဝနံ၊ သည်။ တဂ္ဃ၊ စင်စစ်။ ရမဏီယဉ္စေဝ၊ ၏။ပ။ ပဋိသလ္လာန- သာရုပ္ပဉ္စ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ နည်း။) ယထာ၊ အကြင့်ကြောင့်။ ဈာယီဟိ၊ ဈာန်ရကုန်သော။ ဈာနသီလီဟိ၊ ဈာန်ဝင်စားလေ့ရှိကုန်သော။ ဘဝန္တေဟိ၊ အရှင်တို့သည်။ (ရက္ခိတဗ္ဗံ၊ စောင့် ရှောက်အပ်၏။ တထာ၊ ထိုကြောင့်တည်း။) ဘဝန္တော၊ အရှင်တို့သည်။ ဈာယိနောစေဝ၊ ဈာန်ကိုလည်း ရကြကုန်၏။ ဈာနသီလိနော စ၊ ဈာန်ဝင်စားလေ့လည်း ရှိကုန်၏။

၈၄။ ဘောအာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ ဧကံ၊ သော။ သမယံ၊ ၌။ (ဣဒါဟံ-ကား နိပါတသမုဒါယမတ္တ။) သောဘဝံ ဂေါတမော၊ ထိုအရှင်ဂေါတမသည်။ ဝေသာလိယံ၊ ဝေသာလီပြည်၌။ မဟာဝနေ၊ မဟာဝုန်၌။ ကူဋာဂါရသာလာယံ၊ အထွဋ်ရှိသော စရပ်ကျောင်း၌။ ဝိဟရတိ၊၏။ ဘောအာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ အထခေါ၊ ၌။ အဟံ၊ သည်။ (ဥပသင်္ကမိံ-၌ စပ်)။ ယေန၊ ၌။ မဟာဝနံ၊ သည်။ ကူဋ- ဂါရသာလာ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊၏။) ယေန၊ ၌။ သော ဘဝံ ဂေါတမော၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တေန၊ သို့။ ဥပသင်္ကမိံ၊ ပြီ။ တတြ စ ပန၊ ထိုချဉ်းကပ်သောအခါ၌။ သော ဘဝံ ဂေါတမော၊ သည်။ အနေကပရိယာယေန၊ များသောအကြောင်းဖြင့်။ ဈာနကထံ၊ ဈာန်နှင့်စပ်သော တရား စကားကို။ ကထေသိ၊ ဟောတော်မူပြီ။ သောဘဝံ ဂေါတမော၊ သည်။ ဈာယီစေဝ၊ ဈာန်ကို ရသည်ရှင်း။ ဈာနသီလီ စ၊ ဈာန်ဝင်စားလေ့ရှိသည်ရှင်း။ အဟောသိ၊ ဖြစ်ပြီ။ သော ဘဝံ ဂေါတမော၊ သည်။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော။ ဈာနံ ပန၊ ဈာန်ကိုကား။ ဝဏ္ဏေသိ၊ ချီးမွမ်းတော်မူပါ သလော။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးလျှောက်၏။ ဗြာဟ္မဏ၊ ဏား။ သော ဘဂဝါ၊ သည်။ သဗ္ဗံ၊ သော။ ဈာနံ၊ ကို။ န စ ခေါ ဝဏ္ဏေသိ၊ ချီးမွမ်းသည်လည်းမဟုတ်။ သော ဘဂဝါ၊ သည်။ သဗ္ဗံ၊ သော။ ဈာနံ၊ ကို။ နပိ န ဝဏ္ဏေသိ၊ မချီးမွမ်းသည်လည်း မဟုတ်။ (မချီးမွမ်းသောဈာန် ချီးမွမ်းသော ဈာန်ရှိ၏ဟူလို။) ဣတိ၊ ဤသို့ဖြေဆိုတော်မူ၏။

၁။ ယထာတံ-ဝါကျကို ယထာတန္တိ ကာရဏတ္ထေ နိပါတော၊ မ-၁၊စာပိုဒ် ၁၄၃၊ အဋ္ဌကထာအတိုင်း ဤ၌လည်း ဥပမာမထင်သောကြောင့် ကာရဏတ္ထကြံ၍ အနက်သမ္ဗန်လိုက်သည်။

ဗြာဟ္မဏ၊ဏား။ သော ဘဂဝါ၊သည်။ ကထံရူပံ စ၊ အဘယ်သို့လည်း သဘောရှိသော။ ဈာနံ၊ကို။ န ဝဏ္ဏေသိ၊ မချီးမွမ်းသနည်း။ ဗြာဟ္မဏ၊ ဏား။ ဣဓ၊ ဤလောက၌။ ဧကစ္စော၊ အချို့သော သူသည်။ ကာမရာဂပရိယုဋ္ဌိတေန၊ ကာမရာဂသည် ထိုးကျင့်အပ်သော။ ကာမရာဂပရေတေန၊ ကာမရာဂသည် နှိပ်စက်အပ်သော။ စေတသာ၊ စိတ်ဖြင့်။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ ဥပ္ပန္နဿ၊ ဖြစ်ပေါ် သော။ ကာမရာဂဿ စ၊ ကာမရာဂ၏လည်း။ နိဿရဏံ၊ထွက်မြောက်ရာဈာန်ကို။ ယထာဘူတံ၊ ဟုတ်မှန်စွာ။ နပ္ပဇာနာတိ၊ မသိ။ သော၊ ထိုသူသည်။ ကာမရာဂံယေဝ၊ကာမရာဂကိုသာလျှင်။ အန္တရံ ကရိတွာ၊ ရှုဆင်ခြင်ရာ၌ အတွင်းပြု(ပဓာနထား)၍။ (နိဇ္ဈာနန္တောဂဓံ ကတွာ-ဟု ဋီကာ၌ ရှိစေ။ နိဗ္ဗာနန္တောဂဓံ-မလို)။ဈာယတိ၊ ကြံစည်၏။ ပဇ္ဈာယတိ၊ အပြားအားဖြင့် ကြံစည်၏။ နိဇ္ဈာယတိ၊ အကြွင်းမဲ့ ကြံစည်၏။အပဇ္ဈာယတိ၊ အပြန်ပြန် ကြံစည်၏။ (ဈာယတိနှင့် ပရိယာယ်တူ၊ ဥပသာရဖြင့် ပွါးထား၏။) ဗျာပါဒပရိယုဋ္ဌိတေန၊ ဗျာပါဒသည် ထိုးကျင့်အပ်သော။ပ။ ထိနမိဒ္ဓပရိယုဋ္ဌိတေန၊ထိနမိဒ္ဓသည် ထိုးကျင့်အပ်သော။ပ။ဥဒ္ဓစ္စ ကုက္ကုစ္စပရိယုဋ္ဌိတေန၊ဥဒ္ဓစ္စ ကုက္ကုစ္စ သည် ထိုးကျင့်အပ်သော။ပ။ ဝိစိကိစ္ဆာပရိယုဋ္ဌိတေန၊ ဝိစိကိစ္ဆာသည် ထိုးကျင့်အပ်သော။ပ။ အပဇ္ဈာယတိ၊ ၏။ ဗြာဟ္မဏ၊ ဏား။ သော ဘဂဝါ၊သည်။ ဧဝရူပံ ခေါ၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ ဈာနံ၊ ကို။ န ဝဏ္ဏေသိ၊ ချီးမွမ်းတော်မမူ။

ဗြာဟ္မဏ၊ ဏား။ သောဘဂဝါ၊ သည်။ ကထံရူပဥ္စ၊ သော။ ဈာနံ၊ ကို။ ဝဏ္ဏေသိ၊ ချီးမွမ်း တော်မူသနည်း။ ဗြာဟ္မဏ၊ ဏား။ ဣဓ၊ ဤသာသနာတော်၌။ ဘိက္ခု၊ သည်။ပ။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ (မ-၃၊၁၆-ပိုဒ်၌ ရှုပါ)။ ဗြာဟ္မဏ၊ ဏား။ သော ဘဂဝါ၊ သည်။ ဧဝရူပံ၊ သော။ ဈာနံ ခေါ၊ ကိုသာလျှင်။ ဝဏ္ဏေသိ၊ ချီးမွမ်းတော်မူပြီ။

ဘောအာနန္ဒ၊ န္ဒာ။ သောဘဝံ ဂေါတမော၊ သည်။ ဂါရယှံ၊ ကဲ့ရဲ့ထိုက်သော။ ဈာနံ၊ ကို။ ဂရဟိ ကိရ၊ အမှန်ပင် ကဲ့ရဲ့တော်မူပါပေ၏။ ပါသံသံ၊ ချီးမွမ်းထိုက်သော။ ဈာနံ၊ကို။ ပသံသိ၊ အမှန်ပင် ချီးမွမ်းတော်မူပါပေ၏။ ဘော အာနန္ဒ၊ န္ဒာ။ ဟန္ဒဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ မယံ၊ တို့သည်။ ဂစ္ဆာမ၊ သွားပါကုန်အံ့။ မယံ၊ တို့သည်။ ဗဟုကိစ္စာ၊ များသောကိစ္စရှိကုန်၏။ ဗဟုကရဏီယာ၊ များသောပြုဘွယ်ရှိကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့လျှောက်၏။ ဗြာဟ္မဏ၊ဏား။ ဒါနိ၊၌။ ယဿ၊ ယင်းသွားခြင်း၏။ ကာလံ၊ အခါကို။ တွံ၊ သည်။ မညသိ၊ သိလော့။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏။

အထခေါ၊ ၌။ မဂဓမဟာမတ္တော၊ သော။ ဝဿကာရောဗြာဟ္မဏော၊ သည်။ အာယသ္မတော အာနန္ဒဿ၊ ၏။ ဘာသိတံ၊ တရားစကားကို။ အဘိနန္ဒိတွာ၊ အလွန်နှစ်သက်၍။ အနုမောဒိတွာ၊ အလွန်ဝမ်းမြောက်၍။ အာသနာ၊ နေရာမှ။ ဥဋ္ဌာယ၊ ထ၍။ ပက္ကာမိ၊ဖဲ့ပြီ။

အထခေါ၊ ၌။ ဂေါပကမောဂ္ဂလ္လာနော ဗြာဟ္မဏော၊ သည်။ မဂဓမဟာမတ္တေ၊ သော။ ဝဿကာရေဗြာဟ္မဏေ၊ သည်။ အစိရပက္ကန္တေ၊ ဖဲ့၍မကြာမြင့်မီ။ အာယသ္မန္တံ အာနန္ဒံ၊ ကို။ "မယံ၊ တို့သည်။ ယံ၊ အကြင်ပြဿနာကို။ ဘဝန္တံ အာနန္ဒံ၊ ကို။ အပုစ္ဆိမှာ၊ မေးလျှောက်ကုန်ပြီ။ နော၊ တို့အား။ တံ၊ ထိုပြဿနာကို။ ဘဝံ အာနန္ဒော၊ သည်။ န ဗျာကာသိတိ၊ မဖြေဆိုပြီ" ဟူသော။ ဧတံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။ ဗြာဟ္မဏ၊ ဏား။ တေ၊သင်၏(အမေးပြဿနာကို)။ "နတ္ထိ

၁။ ယံ နော မယန္တိ ဧတ္ထ နောတိ နိပါတမတ္တံ၊ တံ နောတိ ဧတ္ထ ပန နောတိ အမှာကန္တိ အတ္ထော။ (ဋီကာ။)

ခေါ။ပ။သမန္နာဂတာတိ၊ သမန္နာဂတာ”ဟူ၍။ အဝေါစုမှာ နနု၊ ဖြေဆိုခဲ့ကုန်ပြီ မဟုတ်လော။ •ဣတိ၊ ဤသို့မိန့်တော်မူ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သုတံ၊ ပြီ။

အဋ္ဌမံ၊ သော။ ဂေါပကမောဂ္ဂလ္လာနသုတ္တံ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီ။

၉-မဟာပုဏ္ဏမသုတ်

၈၅။ (ဧဝံ မေ သုတံ။ပ။မိဂါရမာတုပါသာဒေ၊ပေးမြဲ။)တေန ခေါ ပန သမယေန၊၌။ဘဂဝါ၊ သည်။ ပန္နရသေ၊ တဆဲ့ငါးရက်မြောက်ဖြစ်သော။ တဒဟုပေါသထေ၊ ထိုဥပုသ်နေ့၌။ ပုဏ္ဏာယ၊ တလပြည့်သော။ ပုဏ္ဏမာယ၊ ပြည့်သောလဝန်းရှိသော။ ရတ္တိယာ၊ ညဉ့်၌။ ဘိက္ခုသံဃပရိဝုတော၊ ရဟန်းအပေါင်းသည် ခြံရံအပ်သည်ဖြစ်၍။ အဗ္ဘောကာသေ၊ လွင်တီးခေါင်၌။ နိသိန္နော၊ ထိုင်နေတော်မူသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အထခေါ၊ ၌။ အညတရောဘိက္ခု၊ ရဟန်းတပါးသည်။ အာသနာ၊ မှ။ ဥဋ္ဌာယ၊ ၍။ ဧကံသံ၊ လက်ဝဲဘဖက်ပခုံးထက်၌။ စီဝရံ၊ သင်္ကန်းကို။ ကတွာ၊ တင်၍။ ယေန၊ ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။)တေန၊ သို့။ အဉ္ဇလိံ၊ လက်အုပ်ကို။ ပဏာမေတွာ၊ မြှောက်ချီ၍။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ “ဘန္တေ၊ ရား။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ပဉှ၊ပြဿနာကို။ ဝေယျာကရဏာယ၊ ဖြေဆိုခြင်းငှါ။ မေ၊ အား။ ဩကာသံ၊ အခွင့်ကို။ သစေ ကရောတိ၊ အကယ်၍ပြုအံ့။ အဟံ၊ သည်။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ ကိဉ္စိဒေဝ၊ တစုံတခုသာလျှင်ဖြစ်သော။ ဒေသံ၊ တွေ့မြင်အပ်သောအကြောင်းကို။ ပုစ္ဆေယျန္တိ၊ မေးလို၏”ဟူသော။ ဧတံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ တေနဟိ၊ ထိုသို့ဖြစ်မူ။ တွံ၊ သည်။ ယံ၊ အကြင်ပြဿနာကို။ အာကင်္ခသိ၊ မေးလို၏။ တံ၊ ထိုပြဿနာကို။ သကေ အာသနေ၊ မိမိနေရာ၌။ နိသီဒိတွာ၊ ထိုင်၍။ ပုစ္ဆ၊ မေးလျှောက်လော့။ ဣတိ၊ ဤသို့မိန့်တော်မူ၏။

၈၆။ အထခေါ၊ ၌။ သောဘိက္ခု၊ သည်။ သကေအာသနေ၊ ၌။ နိသီဒိတွာ၊၍။ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ “ဘန္တေ၊ ရား။ ဣမေ၊ ဤတရားတို့သည်။ ပဉ္စ၊ ငါးပါးကုန်သော။ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာနုခေါ၊ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာတို့လေလော။ သေယျထိဒံ၊ ငါးပါးတို့ဟူသည် အဘယ်တို့နည်း။ ရူပုပါဒါနက္ခန္ဓော၊ ၎င်း။ပ။ဝိညာဏုပါဒါနက္ခန္ဓောတိ၊ ၎င်းတည်း”ဟူသော။ ဧတံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ ဣမေ ခေါ၊ တို့သည်။ ပဉ္စ၊ ကုန်သော။ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ တို့တည်း။ပ။ဝိညာဏုပါဒါ-နက္ခန္ဓော၊ ၎င်းတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ဖြေတော်မူ၏။

သောဘိက္ခု၊ သည်။ သာဓု ဘန္တေတိ၊ “ကောင်းပါပြီအရှင်ဘုရား”ဟူ၍။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ဘာသိတံ၊ ကို။ အဘိနန္ဒိတွာ၊ ၍။ အနုမောဒိတွာ၊ ၍။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ “ဘန္တေ၊ ရား။ ပဉ္စ၊ ကုန်သော။ ဣမေ ပန ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ ဤဥပါဒါနက္ခန္ဓာတို့သည်ကား။ ကိံမူလကာတိ၊ အဘယ်လျှင် အကြောင်းရင်းရှိပါကုန်သနည်း”ဟူသော။ ဥတ္တရိံ၊အလွန်။ ပဉှံ၊ ကို။ ပုစ္ဆိ၊ မေးလျှောက်ပြီ။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ ပဉ္စ၊ ကုန်သော။ ဣမေ ခေါ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ၊တို့သည်။ဆန္ဒမူလကာ၊ တဏှာဆန္ဒလျှင် အကြောင်းရင်းရှိကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ဖြေတော်မူ၏။ ဘန္တေ၊ ရား။ တံယေဝ ဥပါဒါနံ၊ထိုဥပါဒါန်သည်သာလျှင်။တေပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ထိုပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာတို့သည်။ သိယံနုခေါ၊ ဖြစ်ကုန်ရာသလော။ ဥဒါဟု၊ သို့မဟုတ်။ ပဉ္စဟိ၊ ငါးပါးကုန်သော။ ဥပါဒါနက္ခန္ဓေဟိ၊ တို့မှ။

အညတြ၊ ကင်း၍။ ဥပါဒါနံ၊ သည်။ သိယာ နုခေါ၊ ဖြစ်ရာပါသလော။ ဣတိ၊ ဤသို့လျှောက်၏[၁]။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ တံယေဝ ဥပါဒါနံ၊ သည်သာလျှင်။တေပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာ၊တို့သည်။ နခေါသိယာ၊ မဖြစ်ကုန်ရာ။ ပဉ္စဟိ၊ ကုန်သော။ ဥပါဒါနက္ခန္ဓေဟိ၊ တို့မှ။ အညတြ၊ ကင်း၍။ ဥပါဒါနံ၊ သည်။ နာပိသိယာ၊ ဖြင်လည်းမဖြစ်ရာ။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ ပဉ္စသု၊ ကုန်သော။ ဥပါဒါနက္ခန္ဓေသု၊ တို့၌။ ယော ခေါ ဆန္ဒရာဂေါ၊ အကြင်လိုချင်တပ်မက်ခြင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တတ္ထ၊ ထိုပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာတို့၌။ တံ၊ ထိုလိုချင်တပ်မက်ခြင်းသည်။ ဥပါဒါနံ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ဖြေတော်မူ၏။

ဘန္တေ၊ ရား။ ပဉ္စသု၊ ကုန်သော။ ဥပါဒါနက္ခန္ဓေသု၊ တို့၌။ ဆန္ဒရာဂဝေမတ္တတာ၊ ဆန္ဒရာဂထူးသည်၏အဖြစ်သည်။ သိယာပန၊ ဖြစ်ရာသလော။ ဣတိ၊ ဤသို့လျှောက်၏။ ဘဂဝါ၊ သည်။ "ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ သိယာတိ၊ ဖြစ်ရာ၏"ဟူ၍။ အဝေါစ၊ ပြီ။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ ဣဓ၊ ဤလောက၌။ ဧကစ္စဿ၊ အချို့သောသူ၏။ "အဟံ၊ သည်။ အနာဂတမဒ္ဓါနံ၊ အနာဂတ်ကာလ၌။ ဧဝံရူပေါ၊ ဤသို့သောရုပ်ရှိသည်။ သိယံ၊ ဖြစ်လို၏။ပ။ဧဝံ ဝေဒနော၊ ဤသို့သောဝေဒနာရှိသည်။ပ။ဧဝံသညော၊ဤသို့သောသညာရှိသည်။ပ။ဧဝံသင်္ခါရော၊ဤသို့သောသင်္ခါရရှိသည်။ပ။ဧဝံဝိညာဏော၊ ဤသို့သောဝိညာဉ်ရှိသည်။ သိယန္တိ၊ ဖြစ်လို၏"ဟူ၍။ ဧဝံ၊ ဤသို့သော တောင့်တခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ ဧဝံခေါ၊ ဤသို့။ ပဉ္စသု၊ ကုန်သော။ ဥပါဒါ-နက္ခန္ဓေသု၊ တို့၌။ ဆန္ဒရာဂဝေမတ္တတာ၊ သည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ဖြေတော်မူ၏။

ဘန္တေ၊ ရား။ ကိတ္တာဝတာ၊ အဘယ်မျှဖြင့်။ ခန္ဓာနံ၊ ခန္ဓာတို့၏။ ခန္ဓာဓိဝစနံ၊ ခန္ဓာဟူသောအမည်သည်။ ဟောတိ ပန၊ ဖြစ်ပါသနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးလျှောက်၏။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နံ၊ အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော။ ကိဉ္စိ၊ တစုံတခုသော။ ယံရူပံ၊ အကြင်ရုပ်သည်။ အဇ္ဈတ္တံဝါ၊ အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌လည်းဖြစ်သော။ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ၊ဗဟိဒ္ဓသန္တာန်၌လည်းဖြစ်သော။ ကိဉ္စိ၊သော။ ယံ ရူပံ၊သည်။ ဩဠာရိကံ ဝါ၊ ရုန့်ရင်းသည်လည်းဖြစ်သော။ သုခုမံ ဝါ၊ သိမ်မွေ့သည်လည်းဖြစ်သော။ ကိဉ္စိ၊ သော။ ယံ ရူပံ၊သည်။ ဟီနံ ဝါ၊ ယုတ်သည်လည်းဖြစ်သော။ ပဏီတံ ဝါ၊ မြတ်သည်လည်းဖြစ်သော။ ကိဉ္စိ၊ သော။ ယံ ရူပံ၊ သည်။ ဒူရေ ဝါ၊ ဝေးသည်လည်းဖြစ်သော။ သန္တိကေ ဝါ၊ နီးသည်လည်းဖြစ်သော။ ကိဉ္စိ၊ သော။ ယံ ရူပံ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) အယံ၊ ဤရုပ်သည်။ ရူပက္ခန္ဓော၊ ရူပက္ခန္ဓာမည်၏။ အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နာ၊ သော။ ကာစိ၊ သော။ ယာ ဝေဒနာ၊ သည်။ပ။ အယံ၊ ဤဝေဒနာသည်။ ဝေဒနာက္ခန္ဓော၊ မည်၏။ အတီတာနာဂတ ပစ္စုပ္ပန္နာ၊ သော။ ကာစိ၊ သော။ ယာ သညာ၊ သည်။ပ။အယံ၊ ဤသညာသည်။ သညာက္ခန္ဓော၊ မည်၏။ အတီတာ နာဂတ ပစ္စုပ္ပန္နာ၊ကုန်သော။ကေစိ၊ကုန်သော။ယေ သင်္ခါရာ၊ အကြင်သင်္ခါရတို့သည်။ပ။အယံ၊ ဤသင်္ခါရသည်။ သင်္ခါရက္ခန္ဓော၊ မည်၏။ အတီတာ နာဂတ-ပစ္စုပ္ပန္နံ၊ သော။ ကိဉ္စိ၊ သော။ ယံ ဝိညာဏံ၊ အကြင်ဝိညာဉ်သည်။ပ။အယံ၊ ဤဝိညာဉ်သည်။ ဝိညာဏက္ခန္ဓော၊ မည်၏။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ ဧတ္တာဝတာ ခေါ၊ ဤမျှဖြင့်။ ခန္ဓာနံ၊တို့၏။ ခန္ဓာဓိဝစနံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ဖြေတော်မူ၏။

ဘန္တေ၊ ရား။ ရူပက္ခန္ဓဿ၊ ရူပက္ခန္ဓာကို။ ပညာပနာယ၊ (သဟေတု အဟေတုကစသော) အပြားတို့ဖြင့်သိစေခြင်းငှါ။ (ပညာပနာယ ဒဿနတ္ထာယ ဟူသော အဋ္ဌကထာအလို ဉာဏ်ဖြင့်

၁။ ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာတို့သည် တဏှာကြောင့်ဖြစ်ကြကုန်၏ဟု ဟောတော်မူသဖြင့် ဥပါဒါန်လည်း တဏှာကြောင့်ဖြစ်ရကား ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာနှင့် ဥပါဒါန်သည် အတူတူပင်လော ဟု ဆက်လက်လျှောက်ထားဘွယ်ရှိ၍ တံယေဝ နုခေါ-စသည်လျှောက်၏။

ရှုခြင်းငှါဟုပေး)။ ဟောဘု၊ သည်။ ကောနုခေါ၊ နည်း။ ပစ္စယော၊ သည်။ ကောနုခေါ၊ နည်း။ ဝေဒနာက္ခန္ဓဿ၊ကို။ပ။ သညာက္ခန္ဓဿ၊ကို။ပ။ သင်္ခါရက္ခန္ဓဿ၊ ကို။ပ။ ဝိညာဏက္ခန္ဓဿ၊ ကို။ ပညာပနာယ၊ ငှါ။ ဟောတု၊ သည်။ ကော နုခေါ၊ နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးလျှောက်၏။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ ရူပက္ခန္ဓဿ၊ ကို။ ပညာပနာယ၊ ငှါ။ ဟောတု၊ အကြောင်းသည်။စတ္တာရော ခေါ မဟာဘူတာ၊ မဟာဘုတ် လေးပါးတို့ပင်တည်း။ ရူပက္ခန္ဓဿ၊ ကို။ ပညာပနာယ၊ ငှါ။ ပစ္စယော၊ သည်။ စတ္တာရော မဟာဘူတာ၊ တို့ဘည်း။ ဝေဒနာက္ခန္ဓဿ၊ ကို။ ပညာပနာယ၊ ငှါ။ ဟေတု၊ သည်။ ဖဿော၊ ဖဿ တည်း။ပ။သညာက္ခန္ဓဿ၊ ကို။ပညာပနာယ၊ ငှါ။ ဟေတု၊ သည်။ ဖဿော၊ တည်း။ပ။သင်္ခါရက္ခန္ဓဿ၊ ကို။ ပညာပနာယ၊ ငှါ။ ဟေဘု၊ သည်။ ဖဿော၊ တည်း ။ပ။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ ဝိညာဏက္ခန္ဓဿ၊ ကို။ ပညာပနာယ၊ ငှါ။ ဟေတု၊ သည်။ နာမရူပံ ခေါ၊ နာမ်ရုပ်ပင်တည်း။ ဝိညာဏက္ခန္ဓဿ၊ ကို။ ပညာပနာယ၊ ငှါ။ ပစ္စယော၊ သည်။နာမရူပံ၊ တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ ဖြေတော်မူ၏။

၇၇။ ဘန္တေ၊ ရား။ ကထံပန၊ အဘယ်သို့လျှင်။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ၊ သက္ကာယဒိဋ္ဌိသည်။ဟောတိ၊ ဖြစ်ပါသနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ မေးလျှောက်၏။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ ဣဓ၊ ဤလောက၌။ အရိယာနံ (ဘုရားအစရှိသော)အရိယာတို့ကို။ အဒဿာဝီ၊ ဉာဏ်ဖြင့်သိမြင်လေ့မရှိသော။ အရိယဓမ္မဿ ၊ (သတိပဋ္ဌာန်အစရှိသော) မြတ်သောတရား၌။အကောဝိဒေါ၊ မလိမ်မာသော။ အရိယဓမ္မေ၊ ၌။ အဝိနီတော၊ သင်ကြားပြီးသူမဟုတ်သော။ သပ္ပုရိသာနံ၊ (ဘုရားအစရှိသော) သူတော်ကောင်းတို့ကို။ အဒဿာဝီ၊ သော။ သပ္ပုရိသဓမ္မဿ၊ ၌။ အကောဝိဒေါ၊ သော။ သပ္ပုရိသဓမ္မေ၌။ အဝိနီတော၊ သော။ အဿုတဝါ၊ အာဂမ,အဓိဂမဟူသော သုတမရှိသော။ (နာခံ မှတ်သားဆောင်ထားမှုမရှိသော)။ပုထုဇ္ဇနော၊ ပုထုဇဉ်သည်။ ရူပံ၊ ရုပ်ကို။ အတ္တတော၊ အတ္တဟူ၍။ သမနုပဿတိ၊ ရှု၏။အတ္တာနံ၊ အတ္တကို။ ရူပဝန္တံဝါ၊ ရုပ်ရှိ၏ဟူ၍လည်း။ သမနုပဿတိ၊ ၏။ အတ္တနိ၊ အတ္တ၌။ ရူပံဝါ၊ ရုပ်ဟူ၍လည်း။ သမနုပဿတိ၊ ၏။ ရူပသ္မိံ၊ ရုပ်၌။ အတ္တာနံဝါ၊ အတ္တဟူ၍လည်း။ သမနုပဿတိ၊ ၏။ (ဝေဒနာ, သညာ, သင်္ခါရ, ဝိညာဏ တို့၌လည်း ဤနည်းပေး။) ဘိက္ခု၊ ရဟန်း၊ ဧဝံ ခေါ၊ ဤသို့။ သက္ကာယ ဒိဋ္ဌိ၊ သည်။ ဟောတိ၊၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ ဖြေတော်မူ၏။ (မ-၁၊စူဠဝေဒလ္လသုတ်နိဿယ အကျယ်ရှု)။

ဘန္တေ၊ ရား။ကထံ ပန၊ အဘယ်သို့လျှင်။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ၊သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်ပါသနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးလျှောက်၏။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ ဣဓ၊ ၌။ အရိယာနံ၊ တို့ကို။ ဒဿ ာဝီ၊ ဉာဏ်ဖြင့် သိမြင်လေ့ရှိသော။ အရိယဓမ္မဿ၊ ၌။ ကောဝိဒေါ၊ လိမ်မာသော။ အရိယဓမ္မေ၊ ၌။ သုဝိနီတော၊ ကောင်းစွာသင်ကြားအပ်ပြီးသော။ပ။ သုတဝါ၊ အာဂမ, အဓိဂမဟူသောသုတရှိသော။ အရိယသာဝကော၊ အရိယာတပည့်သည်။ ရူပံ၊ ရုပ်ကို။ အတ္တတော၊ ဟူ၍။ န သမနုပဿတိ၊ မရှု။ (နောက်ဝါကျတို့၌လည်း န-သွင်း၍ ယောဇနာသည်သာ ထူး၏)။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ ဧဝံ ခေါ၊ ဤသို့၊ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ၊ သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ ဤသို့ ဖြေတော်မူ၏။

၇၈။ ဘန္တေ၊ ရား။ ရူပေ၊ ရုပ်၌။ အဿာဒေါ၊ သာယာဘွယ်သည်။ ကောနုခေါ၊ အဘယ်ပါနည်း။ အာဒီနဝေါ၊ အပြစ်သည်။ ကော၊ အဘယ်ပါနည်း။ နိဿရဏံ၊ ထွက်မြောက်ရာသည်။ ကိံ၊ အဘယ်ပါနည်း။(ဝေဒနာ,သညာ,သင်္ခါရ, ဝိညာဏ တို့၌လည်း ဤနည်းပေး။) ဣတိ၊ ဤသို့ လျှောက်၏။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ ရူပံ၊ ရုပ်ကို။ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍။ ယံ သုခံ၊ အကြင်

သုခဝေဒနာသည်။ ယံ သောမနဿံ၊ အကြင်သောမနဿ ဝေဒနာသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ အယံ၊ ဤသုခ,သောမနဿ ဝေဒနာသည်။ ရူပေ၊ ၌။ အဿာဒေါ၊ သာယာဘွယ်တည်း။ ယံ ရူပံ၊ အကြင်ရုပ်သည်။ အနိစ္စံ၊ အမြဲမရှိ။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲ၏။ ဝိပရိဏာမဓမ္မံ၊ ဖောက်ပြန်သော သဘောရှိ၏။ အယံ၊ ဤရုပ်၏ မမြဲ,ဆင်းရဲ,ဖောက်ပြန်သောသဘောသည်။ ရူပေ၊ ၌။ အာဒီနဝေါ၊ အပြစ်တည်း။ ရူပေ၊ ၌။ ယော ဆန္ဒရာဂဝိနယော၊ အကြင်ဆန္ဒရာဂကို ဖျောက်ခြင်းသည်။ ယံ ဆန္ဒ-ရာဂပ္ပဟာနံ၊ အကြင်ဆန္ဒရာဂကို ပယ်ခြင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။)ဣဒံ၊ ဤဆန္ဒရာဂကို ဖျောက်,ပယ်ခြင်းသည်။ ရူပေ၊ ၌။ နိဿရဏံ၊ ထွက်မြောက်ရာတည်း။ (နောက်၌လည်း ဤနည်းပေး။)

၈၉။ ဘန္တေ၊ ရား။ ကထံ ပန၊ အဘယ်သို့လျှင်။ဇာနတော၊ သိသူ၏(သန္တာန်၌)။ ကထံ၊ အဘယ်သို့။ ပဿတော၊ မြင်သူ၏ (သန္တာန်၌)။ သဝိညာဏကေ၊ ဝိညာဉ်နှင့် တကွသော။ ဣမသ္မိံ စ ကာယေ၊ ဤကိုယ်၌၎င်း။ ဗဟိဒ္ဓါ စ၊ ပြင်ပ(ဝိညာဉ်နှင့်တကွ သူတပါး၏) ကိုယ်၌၎င်း။ သဗ္ဗ-နိမိတ္တေသု၊ အလုံးစုံသော အာရုံတို့၌။ အဟံကာရ မမံကာရမာနာနုသယာ၊ ဒိဋ္ဌိ တဏှာ မာန တို့သည်။ န ဟောန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ လျှောက်၏။ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ အရိယသာဝကော၊ သည်။ အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နံ၊ သော။ ကိဉ္စိ၊ သော။ ယံ ရူပံ၊ အကြင်ရုပ်သည်။ပ။ ဒူရေ ဝါ၊ သော။ သန္တိကေ ဝါ၊ သော။ ကိဉ္စိ၊ သော။ ယံ ရူပံ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) သဗ္ဗံ ရူပံ၊ အလုံးစုံသောရုပ်ကို။ (ပဿတိ၌-စပ်)“ဧတံ၊ ဤရုပ်သည်။ န မမ၊ ငါ၏ ရုပ်မဟုတ်။ ဧသော၊ ဤရုပ်သည်။ န အဟံ အသ္မိ၊ ငါမဟုတ်။ ဧသော၊ ဤရုပ်သည်။ မေ၊ ၏။ န အတ္တာတိ၊ အတ္တမဟုတ်”ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ (ဧဝံ-အနက်မဲ့)၊ ယထာဘူတံ၊ ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း။ သမ္မပ္ပညာယ၊ မှန်ကန်သော ဝိပဿနာပညာဖြင့်။ ပဿတိ၊ ရှု၏။ (ဝေဒနာ, သညာ, သင်္ခါရ, ဝိညာဏ တို့၌လည်း ဤနည်း အနက် သမ္ဗန်) ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ ဧဝံ ခေါ၊ ဤသို့။ ဇာနတော၊ ၌။ ဧဝံ၊ သို့။ပဿတော၊၌။ပ။န ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ဖြေတော်မူ၏။

၉၀။ အထခေါ၊ ၌။ အညတရဿ ဘိက္ခုနော၊ ရဟန်းတပါး၏။ (စေတသော ပရိဝိတက္ကော ၌-စပ်) “ဘော၊ အိုအချင်းတို့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ အနတ္တာ ကိရ၊ အနတ္တတဲ့။ပ။ ဝိညာဏံ၊ သည်။ အနတ္တာ ကိရ၊ တဲ့၊ ဧဝံ သန္တေ၊ ဤသို့ ဖြစ်ခဲ့သော်။ အနတ္တကတာနိ၊ အနတ္တ (ခန္ဓာငါးပါး)သည် ပြုအပ်ကုန်သော။ ကမ္မာနိ၊ ကံတို့သည်။ ကံ၊ အဘယ်မည်သော။ အတ္တာနံ၊ အတ္တကို။ ဖုသိဿန္တိ၊ တွေ့သိကုန်အံ့နည်း”ဟူ၍[၂]။ ဧဝံ၊ သို့။ စေတသော ပရိဝိတက္ကော၊ စိတ်အကြံသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ဖြစ်ပြီ။ အထခေါ၊ ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ စေတသာ၊ စိတ်တော်ဖြင့်။ တဿ ဘိက္ခုနော၊ ထိုရဟန်း၏။ စေတောပရိဝိတက္ကံ၊ စိတ်အကြံကို။ အညာယ၊ သိ၍။ ဘိက္ခူ၊ ရဟန်း

၁။ အဟံ ဣတိ ကရဏံ အဟံကာရော။ ဒိဋ္ဌိကောက်။ မမံကရောဘိ ယေနာတိ မမံကာရော။ တဏှာကောက်။မာနော ဧဝ အနုသယော မာနာနုသယော။ မာနကောက်။ အဟံကာရော စ မမံကာရော စ မာနာနုသယော စ တေ။ဒွန္ဒဟဲ့။အဟံကာရ မမံကာရ မာနာနုသယာတိ အဟံကာရဒိဋ္ဌိ စ မမံကာရတဏှာ စ မာနာနုသယော စ။ နိဒါနသံ-၌ စာပုဒ်-၂၀၁ နှင့် အညီ အနက်သမ္ဗန်သည်။ မ-ဋ္ဌ၊၃၊ စာပိုဒ် ၁၀၂-၌ ကား “အဟံကာရ မမံကာရ မာနာနုသယာတိ ဧတ္ထ အဟင်္ကာရော မာနော၊ မမင်္ကာရော တဏှာ၊ သွေဝ မာနာနုသယော” ဟု တမျိုးဖွင့်၏။ ထိုအဖွင့်သည် ဧတံ မမ ဧသောဟမသ္မိ ဧသော မေ အတ္တာဘာ-ဟဿော ပါဠိနှင့်ခတ်၍ အာကာရ ၃-ဝါကျနှင့်မလျော်။

၂။ အဋ္ဌကထာ၌ကား “အနတ္တကတာနီတိ အနတ္တနိ ဌတွာ ကတာနိ၊ ကမတ္တာနံ ဖုသိဿန္တီတိ ကတရသ္မိံ အတ္တနိ ဌတွာ ဝိပါကံ ဒဿေန္တိ”ဟု အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်-ဖွင့်၏။

တို့ကို။ "ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယံ၊ အကြင်အကြောင်းကြောင့်။ ဣဓ၊ ဤသာသနာတော်၌။ ကေစွော၊ သော။ အဝိဒ္ဒါ၊ မသိသော။ အဝိဇ္ဇာဂတော၊ အဝိဇ္ဇာသို့ ရောက်သော။ မောဃပုရိသော၊ အချည်းနှီးသော ယောကျ်ားသည်။ တဏှာ ဓိပတေယျေန၊ တဏှာလျှင် အကြီးအကဲရှိသော။ စေတသာ၊ စိတ်ဖြင့်။ သတ္ထု၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ သာသနံ၊ အဆုံးအမကို။ ဣတိ ကိရ ။ပ။ ဖုသိဿန္တီတိ၊ 'ဣတိ ကိရ ။ပ။ ဖုသိဿန္တိ' ဟူ၍။ အတိဓာဝိတဗ္ဗံ၊ လွန်ဆန်ပြေးဝင်ထိုက်၏ ဟူ၍။ မညေယျ၊ မှတ်ထင်ရာ၏။ ဧဝံ ခေါ ပန ဌာနံ၊ ဤအကြောင်းသည်။ ဝိဇ္ဇတီတိ၊ ရှိ၏" ဟူ၍။ အာမန္တေသိ၊ ပြီ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ မေ၊ ငါဘုရားသည်။ တုမှေ၊ သင်တို့ကို။ တတြ တတြ ဓမ္မေသု၊ ထိုထိုတရားတို့၌။ ပဋိဝိနီတာ ခေါ၊ အဖန်ဖန် ဆုံးမအပ်ကုန်သည်သာတည်း။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တံ၊ ထိုမေးအပ်လတ္တံ့ သည်ကို။ ကိံ မညထ၊ အဘယ်သို့ အောက်မေ့မှတ်ထင်ကုန်သနည်း။ ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ နိစ္စံ ဝါ၊ မြဲသလော။ အနိစ္စံ ဝါ၊ မမြဲသလော။ ဣတိ၊ ဤသို့ မေးတော်မူ၏။ ဘန္တေ၊ ရား။ အနိစ္စံ၊ မမြဲ။ ယံ ပန၊ အကြင်ရုပ်သည်ကား။ အနိစ္စံ၊ မမြဲ။ တံ၊ ထိုရုပ်သည်။ ဒုက္ခံ ဝါ၊ ဆင်းရဲသလော။ သုခံ ဝါ၊ ချမ်းသာသလော။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးတော်မူ၏။ ဘန္တေ၊ ရား။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲ၏။ ယံ ပန၊ ကား။ အနိစ္စံ၊ မမြဲ။ ဒုက္ခံ၊ ၏။ ဝိပရိဏာမဓမ္မံ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်းသဘောရှိ၏။ တံ၊ ထိုရုပ်ကို။ "ဧတံ၊ ဤရုပ်သည်။ မမ၊ ငါ၏ဥစ္စာတည်း။ ဧသော၊ ဤရုပ်သည်။ အဟံ၊ ငါသည်။ အသ္မိ၊ ဖြစ်၏။ဧသော၊ ဤရုပ်သည်။မေ၊ငါ၏။ အတ္တာတိ၊ အတ္တတည်း" ဟူ၍။ သမနုပဿိတုံ၊ ရှုခြင်းငှါ။ ကလ္လံနု၊ သင့်လျော်ပါမည်လော။ ဣတိ၊ ဤသို့ မေးတော်မူ၏။ ဘန္တေ၊ ရား။ ဧတံ၊ ဤစကားသည်။ နောဟိ၊မသင့်ပါ။ (ဝေဒနာစသည်၌လည်း ဤနည်းပေး။) ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဣဟ၊ ဤလောက၌။ပ။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ရှုအပ်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧဝံ၊ သို့။ ပဿံ၊ ရှုမြင်သော။ သုတဝါ၊ အကြားအမြင်ရှိသော။ အရိယသာဝကော၊ သည်။ ရူပသ္မိံပိ၊ ရုပ်၌လည်း။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ငြီးငွေ့၏။ပ။ ဝိညာဏသ္မိံပိ၊ ၌လည်း။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ၏။ နိဗ္ဗိန္ဒံ၊ ငြီးငွေ့လတ်သော်။ (ပဌမာလက္ခဏာ)။ ဝိရဇ္ဇတိ၊ မတပ်မက်။ ဝိရာဂါ၊ မတပ်မက်ခြင်း ကြောင့်။ ဝိမုစ္စတိ၊ ကိလေသာတို့မှ လွတ်၏။ ဝိမုတ္တသ္မိံ၊ ကိလေသာတို့မှ လွတ်လတ်သော်။ ဝိမုတ္တမိတိ၊ ကိလေသာတို့မှ လွတ်ပြီဟူ၍။ဉာဏံ၊ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ "ဇာတိ၊ သည်။ ခီဏာ၊ ပြီ။ ဗြဟ္မစရိယံ၊ ကို။ ဝုသိတံ၊ ပြီ။ ကရဏီယံ၊ကို။ ကတံ၊ ပြီ။ ဣတ္ထတ္တာယ၊ငှါ။ အပရံ၊သည်။ နတ္ထိ၊မရှိ" ဟူ၍။ ပဇာနာတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏။ (ဣဒမဝေါစ ဘဂဝါ။ပ။အဘိနန္ဒုန္တိ၊ ပေးမြဲ။)

ဣမသ္မိံ စ ပန ဝေယျာကရဏသ္မိံ၊ ဤဗျာကရုဏ်း ဒေသနာတော်ကို။ ဘညမာနေ၊ ဟောအပ်ပြီးသော်။ သဋ္ဌိမတ္တာနံ၊ ခြောက်ကျိပ်အပိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော။ ဘိက္ခူနံ၊ ရဟန်းတို့၏။ စိတ္တာနိ၊ စိတ်တို့သည်။ အနုပါဒါယ၊ တဏှာဒိဋ္ဌိဖြင့် မစွဲလမ်းကုန်မူ၍။ အာသဝေဟိ၊ အာသဝတို့မှ။ ဝိမုစ္စိံသု၊ လွတ်မြောက်ကုန်ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ သုတံ၊ ပြီ။

နဝမံ၊ သော။ မဟာပုဏ္ဏမသုတ္တံ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီ။

၁၀-စူဠပုဏ္ဏမသုတ်

၉၁။ (ဧဝံ။ပ။ နိသိန္နော ဟောတိ၊ ပေးမြဲ။) အထခေါ၊ ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ တုဏှီဘူတံ တုဏှီဘူတံ၊ ဆိတ်ဆိတ်နေသော။ ဘိက္ခုသံဃံ၊ ရဟန်းအပေါင်းကို။ အနုဝိလောကေတွာ၊

စောင်းငဲ့ကြည့်၍။ ဘိက္ခူ၊ တို့ကို။ "ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အသပ္ပုရိသော၊ သူယုတ်မာသည်။ အသပ္ပုရိသံ၊ သူယုတ်မာကို။ 'အယံ ဘဝံ၊ ဤအရှင်သည်။ အသပ္ပုရိသောတိ၊ သူယုတ်မာ တည်း'ဟူ၍။ ဇာနေယျ နု ခေါတိ၊ သိနိုင်ရာသလော"ဟူ၍။ အာမန္တေသိ၊ ပြီ။ ဘန္တေ၊ ရှား။ နော၊ သည်။ နောဟိ၊ မသင့်ပါ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သာဓု၊ ကောင်းပြီ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အသပ္ပု-ရိသော၊ သည်။ အသပ္ပုရိသံ၊ ကို။ "အသပ္ပုရိသော အယံ ဘဝန္တိ၊ ဘဝံ"ဟူ၍။ ယံ ဇာနေ-ယျ၊ အကြင်သိရာ၏။ ဧတံ၊ ဤသိခြင်းသည်။ အဋ္ဌာနံ၊ အကြောင်းမဟုတ်။ အနဝကာသော၊ အရာမဟုတ်။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အသပ္ပုရိသော၊ သည်။ သပ္ပုရိသံ၊ သူတော်ကောင်းကို။ 'အယံ ဘဝံ၊သည်။ သပ္ပုရိသောတိ၊ သူတော်ကောင်းတည်း ဟူ၍။ ဇာနေယျ ပန၊ သိနိုင်ရာသလော။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးတော်မူ၏။ ဘန္တေ၊ ရှား။ ဧတံ၊ သည်။ နောဟိ၊ မသင့်။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သာဓု၊ ၏။ အသပ္ပုရိသော၊ သည်။ သပ္ပုရိသံ၊ ကို။ "သပ္ပုရိသော အယံ ဘဝန္တိ၊ ဘဝံ"ဟူ၍။ ယံ ဇာနေယျ၊ ရာ၏။ ဧတမ္ပိခေါ၊ သည်လည်း။ အဋ္ဌာနံ၊ အကြောင်းမဟုတ်။ အနဝကာသော၊အရာမဟုတ်။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အသပ္ပုရိသော၊ သည်။ အသဒ္ဓမ္မသမန္နာဂတော၊ သူယုတ်မာတို့၏ တရားနှင့် ပြည့်စုံသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အသပ္ပုရိသဘတ္တိ၊ သူယုတ်မာတို့ကို ဆည်းကပ်ခြင်းရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အသပ္ပုရိသစိန္တီ၊ သူယုတ်မာတို့၏တရားတို့ကို ကြံစည်လေ့ရှိသည်။ ဟောတိ၊၏။ အသပ္ပုရိသ-မန္တီ၊ သူယုတ်မာတို့၏တိုင်ပင်ခြင်းကို တိုင်ပင်လေ့ရှိသည်[၁]။ ဟောတိ၊ ၏။ အသပ္ပုရိသဝါစော၊ သူယုတ်မာတို့၏စကားရှိသည်[၂]။ ဟောတိ၊၏။အသပ္ပုရိသကမ္မန္တော၊သူယုတ်မာတို့၏အမှုရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အသပ္ပုရိသဒိဋ္ဌိ၊ သူယုတ်မာတို့၏အယူရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အသပ္ပုရိသဒါနံ၊ သူယုတ်မာတို့၏အလှူကို။ ဒေတိ၊ ပေးလှူ၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကထဉ္စ၊ အဘယ်သို့လျှင်။ အသပ္ပုရိသော၊ သည်။ အသဒ္ဓမ္မသမန္နာဂတော၊ သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣဓ၊ ဤလောက၌။ အသပ္ပုရိသော၊ သည်။အဿဒ္ဓေါ၊ သဒ္ဓါတရားမရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အဟိရိကော၊ ဒုစရိုက်တို့မှရှက်ခြင်းမရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အနောတ္တပ္ပီ၊ ဒုစရိုက်တို့မှကြောက်ခြင်းမရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အပ္ပဿုတော၊ အကြားအမြင် မရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကုသီတော၊ ပျင်းရိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ မုဋ္ဌဿတိ၊ ပျောက်ပျက် သောသတိရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဒုပ္ပညော၊ ပညာမရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧဝံခေါ၊ သို့လျှင်။ အသပ္ပုရိသော၊ သည်။ အသဒ္ဓမ္မသမန္နာဂတော၊ သည်။ ဟောတိ၊၏။ (၁)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကထဉ္စ၊ လျှင်။ အသပ္ပုရိသော၊ သည်။ အသပ္ပုရိသဘတ္တိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣဓ၊ ၌။ အသပ္ပုရိသဿ၊ ၏။ အဿဒ္ဓါ၊ သဒ္ဓါတရားမရှိကုန်သော။ အဟိရိကာ၊ ဒုစရိုက်တို့မှရှက်ခြင်းမရှိကုန်သော။ အနောတ္တပ္ပိနော၊ ဒုစရိုက်တို့မှကြောက်ခြင်းမရှိကုန်သော။ အပ္ပဿုတာ၊ အကြားအမြင်မရှိကုန်သော။ ကုသီတာ၊ ပျင်းရိကုန်သော။ မုဋ္ဌဿတိ-နော၊ ပျောက်ပျက်သောသတိရှိကုန်သော။ ဒုပ္ပညာ၊ ပညာမရှိကုန်သော။ ယေ တေ သမဏ-ဗြာဟ္မဏာ၊ အကြင်ရဟန်းပုဏ္ဏားတို့သည်။ (အတ္ထိ၊ ရှိကုန်၏။) တေ၊ ထိုရဟန်းပုဏ္ဏားတို့သည်။

၁။ "အသပ္ပုရိသဓမ္မော အသပ္ပုရိသော ဥဇ္ဈာပဒလောပေန တေသံ စိန္တနသီလောတိ အသပ္ပုရိသစိန္တီ"။ (ဋီကာ)။အသပ္ပုရိသမန္တီ-၌လည်း ဤနည်း။

၂။ အသပ္ပုရိသာနံ ဝါစာ ယဿာတိ အသပ္ပုရိသဝါစော-စသည်ဖြင့် ဘိန္နာဓိကရဏဗဟုဗ္ဗိဟိပြု။

အဿ၊ ထိုသူယုတ်မာ၏။ မိတ္တာ၊ မိတ်ဆွေတို့သည်။ တေ၊ ထိုရဟန်းပုံဏ္ဏားတို့သည်။ အဿ၊ ထိုသူယုတ်မာ၏။ သဟာယာ၊ အပေါင်းအဖော်တို့သည်၊ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧဝံခေါ၊ သို့လျှင်။ အသပ္ပုရိသော၊ သည်။ အသပ္ပုရိသဘတ္တိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (၂)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကထဉ္စ၊ လျှင်။ အသပ္ပုရိသော၊ သည်။ အသပ္ပုရိသစိန္တီ၊ သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣဓ၊ ၌။ အသပ္ပုရိသော၊ သည်။ အတ္တဗျာဗါဓာယပိ၊ မိမိ၏ဆင်းရဲခြင်းငှါလည်း။ စေတေတိ၊ ကြံစည်၏။ ပရဗျာဗာဓာယပိ၊ သူတပါး၏ဆင်းရဲခြင်းငှါလည်း။ စေတေတိ၊ ၏။ ဥဘယဗျာဗာဓာယပိ၊ နှစ်ဦးသား၏ဆင်းရဲခြင်းငှါလည်း။ စေတေတိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧဝံခေါ၊ သို့လျှင်။ အသပ္ပုရိသော၊ သည်။ အသပ္ပုရိသစိန္တီ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (၃)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကထဉ္စ၊ လျှင်။ အသပ္ပုရိသော၊ သည်။ အသပ္ပုရိသမန္တီ၊ သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣဓ၊ ၌။ အသပ္ပုရိသော၊ သည်။ အတ္တဗျာဗာဓာယပိ၊ ငှါလည်း။ မန္တေတိ၊ တိုင်ပင်၏။ပ။ဥဘယဗျာဗာဓာယပိ၊ ငှါလည်း။ မန္တေတိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧဝံခေါ၊ သို့လျှင်။ အသပ္ပုရိသော၊ သည်။ အသပ္ပုရိသမန္တီ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (၄)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကထဉ္စ၊ လျှင်။ အသပ္ပုရိသော၊ သည်။ အသပ္ပုရိသဝါစော၊ သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣဓ၊ ၌။ အသပ္ပုရိသော၊ သည်။ မုသာဝါဒီ၊ မဟုတ်မမှန်သောစကားကို ပြောဆိုလေ့ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပိသုဏာဝါစော၊ ချောပစ်ကုန်းတိုက်သောစကား ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဖရုသဝါစော၊ ကြမ်းတန်းသောစကားရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သမ္ဖပ္ပလာပီ၊ ပြိန်ဖျင်းသောစကားကို ဆိုလေ့ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧဝံခေါ၊ သို့လျှင်။ အသပ္ပုရိသော၊ သည်။ အသပ္ပုရိသဝါစော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (၅)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကထဉ္စ၊ လျှင်။ အသပ္ပုရိသော၊ သည်။ အသပ္ပုရိသကမ္မန္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣဓ၊ ၌။ အသပ္ပုရိသော၊ သည်။ ပါဏာတိပါတီ၊ သူ့အသက်ကိုလျှင်စွာချလေ့ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အဒိန္နာဒါယီ၊ အရှင်သည်မပေးအပ်သော ဥစ္စာကို ခိုးယူလေ့ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရီ၊ မေထုန်ကာမတို့၌ ယုတ်မာသောအကျင့် ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧဝံခေါ၊ သို့လျှင်။ အသပ္ပုရိသော၊ သည်။ အသပ္ပုရိသ-ကမ္မန္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (၆)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကထဉ္စ၊ လျှင်။ အသပ္ပုရိသော၊ သည်။ အသပ္ပုရိသဒိဋ္ဌိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣဓ၊ ၌။ အသပ္ပုရိသော၊ သည်။ "ဒိန္နံ၊ အလှူ၏အကျိုးသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ယိဋ္ဌံ၊ ယဇ်အလှူကြီး၏အကျိုးသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဟုတံ၊ ယဇ်အလှူငယ်၏ အကျိုးသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ သုကတဒုက္ကဋာနံ ကမ္မာနံ၊ ကုသိုလ်ကံ အကုသိုလ်ကံတို့၏။ဖလံ၊ အကျိုးဖျားသည်။ ဝိပါကော၊ အကျိုးပင်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ အယံလောကော၊ ဤပစ္စုပ္ပန် လောကသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ပရောလောကော၊ တမလွန်လောကသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ မာတာ၊ အမိ၌ အကောင်းအဆိုးပြုကျိုးသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ပိတာ၊ အဘ၌ အကောင်းအဆိုးပြုကျိုးသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ သြပပါတိကာ၊ စုတေပြီး၍ ပဋိသန္ဓေနေခြင်းရှိကုန်သော။ သတ္တာ၊ သတ္တဝါတို့သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိကုန်။ ယေ၊ အကြင်ရဟန်းပုံဏ္ဏားတို့သည်။ ဣမဥ္စ လောကံ၊ ဤပစ္စုပ္ပန်လောကကိုရင်း။ ပရဉ္စလောကံ၊ တမလွန်လောကကိုရင်း။ အဘိညာယ၊ ထူးသောပညာဖြင့်။ သယံ၊ ကိုယ်တိုင်။

သစ္စိကတွာ၊ မျက်မှောက်ပြု၍။ ပဝေဒေန္တိ၊ သိစေကုန်၏။ သမ္မဂ္ဂတာ၊ ကောင်းစွာသိကုန်သော။ သမ္မာပဋိပန္နာ၊ ကောင်းစွာကျင့်ကုန်သော။ ဘော သမဏဗြာဟ္မဏာ၊ တို့သည်။ နတ္ထီတိ၊ မရှိကုန်"ဟူ၍။ ဧဝံ ဒိဋ္ဌိ၊ ဤသို့သော အယူရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧဝံ ခေါ၊ သို့လျှင်။ အသပ္ပုရိသော၊ သည်။ အသပ္ပုရိသဒိဋ္ဌိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (၇)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကထဉ္စ၊ လျှင်။ အသပ္ပုရိသော၊ သည်။ အသပ္ပုရိသဒါနံ၊ ကို။ ဒေတိ၊ နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣဓ၊ ၌။ အသပ္ပုရိသော၊ သည်။အသက္ကစ္စံ၊ အရိုအသေမပြုမူ၍[1]၊ ဒါနံ၊ အလှူကို။ ဒေတိ၊ ပေးလှူ၏။ ဒါနံ၊ ကို။ အသဟတ္ထာ ဒေတိ၊ မိမိလက်ဖြင့် မပေးလှူ[2]။ အစိတ္တီကတွာ၊ စိတ်၌မပြုမူ၍(မလေးစားမူ၍[3])။ ဒါနံ၊ ကို။ ဒေတိ၏။ အပဝိဒ္ဓံ၊စွန့်ပစ်အပ်သကဲ့သို့ပြု၍။ ဒါနံ၊ ကို။ ဒေတိ၏။ အနာဂမနဒိဋ္ဌိကော၊ အကျိုးလာရောက်လတ္တံ့ဟု အယူရှိသူမဟုတ်သည်ဖြစ်၍[4]။ ဒါနံ၊ ကို။ ဒေတိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧဝံ ခေါ၊ သို့လျှင်။ အသပ္ပုရိသော၊ သည်။ အသပ္ပုရိသဒါနံ၊ ကို။ ဒေတိ၊ ၏။ (၈)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သောအသပ္ပုရိသော၊ ထိုသူယုတ်မာသည်။ ဧဝံ၊ သို့လျှင်။ အသဒ္ဓမ္မသမန္နာဂတော၊ သူယုတ်မာတို့၏တရားနှင့်ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍။ ဧဝံ၊ သို့။ အသပ္ပုရိသဘတ္တိ၊ ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ အသပ္ပုရိသစိန္တီ၊ ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ အသပ္ပုရိသမန္တီ၊ ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ အသပ္ပုရိသဝါစော၊ ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ အသပ္ပုရိသကမ္မန္တော၊ ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ အသပ္ပုရိသဒိဋ္ဌိ၊ ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ အသပ္ပုရိသဒါနံ၊ သူယုတ်တို့၏ အလှူကို။ ဒတွာ၊ ပေးလှူ၍။ ကာယဿ၊ ကိုယ်၏။ ဘေဒါ၊ ပျက်ခြင်းကြောင့်။ မရဏာ၊ သေသည်မှ။ ပရံ၊ နောက် (အထက်) ၌။ အသပ္ပုရိသာနံ၊ သူယုတ်မာတို့၏။ ယာဂတိ၊ အကြင်လားရာ (ဂတ်) သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။)တတ္ထ၊ ထိုလားရာ (ဂတ) သို့။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ကပ်ရောက်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အသပ္ပုရိသာနံ၊ တို့၏။ ဂတိ၊ သည်။ ကာ စ၊ အဘယ်နည်း။ နိရယော ဝါ၊ ငရဲသည်သော်၎င်း။ တိရစ္ဆာနယောနိ ဝါ၊ တိရစ္ဆာန်တို့၏ အပေါင်းအစုသည်သော်၎င်းတည်း။

၉၂။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သပ္ပုရိသော၊ သူတော်ကောင်းသည်။ သပ္ပုရိသံ၊ သူတော်ကောင်းကို။ "အယံ ဘဝံ၊ ဤအရှင်သည်။ သပ္ပုရိသောတိ၊ သူတော်ကောင်းတည်း"ဟူ၍။ ဇာနေယျနုခေါ၊ သိနိုင်ရာသလော။ ဣတိ၊ ဤသို့ မေးတော်မူ၏။ ဘန္တေ၊ ဘုရား။ ဧဝံ၊ မှန်ပါ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သာဓု၊ ကောင်း၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယံ၊ အကြင်အကြောင်းကြောင့်။ သပ္ပုရိသော၊ သည်။ သပ္ပုရိသံ၊ ကို။ "အယံ ဘဝံ၊ သည်။ သပ္ပုရိသောတိ၊ တည်း"ဟူ၍။ ယံ ဇာနေယျ၊ သိရာ၏။ ဌာနံ၊ ဤအကြောင်းသည်။ ဝိဇ္ဇတိ၊ ရှိ၏။

၁။ အသက္ကစ္စာတိ အနာဒရံ ကတွာ။ဋီ။ ၃-ကဏ္ဍသုတ် အမှတ် ၁၅-မောဂ္ဂလ္လာန်ရှု။

၂။ အသဟတ္ထာကာ အလုဘ္ဘသမာသ်၊ အတ္တနော ဟတ္ထေန န ဒေတိ။ ဤအဋ္ဌကထာ။

၃။ အစိတ္တီကတွာတိ န စိတ္တေ ကတွာ။(ဋီကာ)။ စိတ္တံ ဝါ အစ္ဆရိယံ ကတွာ ပဋိပတ္တိ စိတ္တီကရဏံ သမ္ဘာဝနကြိယာ။ တပ္ပဋိက္ခေပတော အစိတ္တီကရဏံ အသမ္ဘာဝနကြိယာ။ဋီကာနောက်နည်းအလို "အံ့ဩခြင်းကို မပြုမူ၍" ဟု သော်လည်းပေး။

၄။ အဒ္ဓါ ဣမဿ ဒါနဿ ဖလံ မမေဝ အာဂစ္ဆတီတိ ဧဝံ ယဿ တထာ ဒိဋ္ဌိ အတ္ထိ၊ သော အာဂမနဒိဋ္ဌိကော၊ အယံ ပန န တာဒိသော။(ဋီကာ)။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သပ္ပုရိသော၊ သည်။ အသပ္ပုရိသံ၊ ကို။ "အယံဘဝံ၊ သည်။ အသပ္ပုရိသောတိ၊ တည်း"ဟူ၍။ ဇာနေယျ ပန၊ သိနိုင်ရာသလော။ ဣတိ၊ ဤသို့ မေးတော်မူ၏။ ဘန္တေ၊ ရား။ ဧဝံ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သာဓု၊ ကောင်း၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယံ၊ အကြင် အကြောင်းကြောင့်။ သပ္ပုရိသော၊ သည်။ အသပ္ပုရိသံ၊ ကို။ "အယံဘဝံ၊ သည်။ အသပ္ပုရိသောတိ၊ တည်း"ဟူ၍။ ယံ ဇာနေယျ၊ သိရာ၏။ ဧတမ္ပိ ခေါ ဌာနံ၊ သည်လည်း။ ဝိဇ္ဇတိ၊ ၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သပ္ပုရိသော၊ သူတော်ကောင်းသည်။ သဒ္ဓမ္မသမန္နာဂတော၊ သူတော်ကောင်းတရားနှင့်ပြည့်စုံသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သပ္ပုရိသဘတ္တိ၊ သူတော်ကောင်းတို့ကို ဆည်းကပ်ခြင်းရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သပ္ပုရိသစိန္တီ၊ သူတော်ကောင်းတို့၏ တရားကိုကြံစည်လေ့ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သပ္ပုရိသမန္တီ၊ သူတော်ကောင်းတို့၏တိုင်ပင်ခြင်းကို တိုင်ပင်လေ့ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သပ္ပုရိသ ဝါစော၊ သူတော်ကောင်းတို့၏ စကားရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သပ္ပုရိသကမ္မန္တော၊ သူတော်ကောင်းတို့၏ ကိုယ်အမှု ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သပ္ပုရိသဒိဋ္ဌိ၊ သူတော်ကောင်းတို့၏ အယူရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သပ္ပုရိသဒါနံ၊ သူတော်ကောင်းတို့၏ အလှူကို။ ဒေတိ၊ ၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကထဉ္စ၊ လျှင်။ သပ္ပုရိသော၊ သည်။ သဒ္ဓမ္မသမန္နာဂတော၊ သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣဓ၊ ၌။ သပ္ပုရိသော၊ သည်။ သဒ္ဓေါ၊ သဒ္ဓါတရားရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိရိမာ၊ ဒုစရိုက်တို့မှ ရှက်ခြင်းရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဩတ္တပ္ပီ၊ ဒုစရိုက်တို့မှ လန့်ခြင်းရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဗဟုဿုတော၊ များသောအကြားအမြင်ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အာရဒ္ဓဝီရိယော၊ အားထုတ်အပ်သော ဝီရိယရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဥပဋ္ဌိတဿတိ၊ ထင်သော သတိရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပညဝါ၊ ပညာရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ပ။ ဟောတိ၊ ၏။ (၁)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကထဉ္စ၊ လျှင်။ သပ္ပုရိသော၊ သည်။ သပ္ပုရိသဘတ္တိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣဓ၊ ၌။ သပ္ပုရိသဿ၊ ၏။ ယေ တေ သမဏဗြာဟ္မဏာ၊ တို့သည်။ သဒ္ဓါ၊ သဒ္ဓါတရားရှိကုန်၏။ ဟိရိမန္တော၊ ဒုစရိုက်တို့မှ ရှက်ခြင်း ရှိကုန်၏။ ဩတ္တပ္ပိနော၊ ဒုစရိုက်တို့မှလန့်ခြင်းရှိကုန်၏။ ဗဟုဿုတာ၊ များသော အကြားအမြင်ရှိကုန်၏။ အာရဒ္ဓဝီရိယာ၊ အားထုတ်အပ်သောလုံ့လရှိကုန်၏။ ဥပဋ္ဌိတဿတိနော၊ ထင်သော သတိ ရှိကုန်၏။ ပညဝန္တော၊ ပညာ ရှိကုန်၏။ (သဒ္ဓါစသည်ကိုသမဏ ဗြာဟ္မဏာ၌ ဝိသေသနပြု၍ သော်သည်းပေး။) တေ၊ ထိုရဟန်း ပုဏ္ဏားတို့သည်။ အဿ၊ ထိုသူတော်ကောင်း၏။ မိတ္တာ၊ မိတ်ဆွေတို့သည်။ တေ၊ ထို ရဟန်း ပုဏ္ဏားတို့သည်။ အဿ၊ ထိုသူတော်ကောင်း၏။ သဟာယာ၊ အပေါင်းအဖော်တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ပ။ ဟောတိ၊ ၏။ (၂)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကထဉ္စ၊ လျှင်။ သပ္ပုရိသော၊ သည်။ သပ္ပုရိသစိန္တီ၊ သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣဓ၊ ၌။ သပ္ပုရိသော၊ သည်။ အတ္တဗျာပါဓာယပိ၊ ငှါလည်း။ နေဝ စေတေတိ၊ မကြံစည်။ပ။ န စေတေတိ၊ မကြံစည်။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ပ။ ဟောတိ၊ ၏။ (၃)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကထဉ္စ၊ လျှင်။ သပ္ပုရိသော၊ သည်။ သပ္ပုရိသမန္တီ၊ သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣဓ၊ ၌။ သပ္ပုရိသော၊ သည်။ အတ္တဗျာဗာဓာယပိ၊ ငှါလည်း။ နေဝ မန္တေတိ၊ မတိုင်ပင်။ပ။ န မန္တေတိ၊ မတိုင်ပင်။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ပ။ ဟောတိ၊ ၏။ (၄)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကထဉ္စ၊ လျှင်။ သပ္ပုရိသော၊ သည်။ သပ္ပုရိသဝါစော၊ သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣဓ၊ ဤ၌။ သပ္ပုရိသော၊ သည်။ မုသာဝါဒါ၊ မဟုတ်မမှန်သောစကားကို ပြောဆိုခြင်းမှ။ ပဋိဝိရတော၊ ရှောင်ကြဉ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပိသုဏာယ ဝါစာယ၊ မှ။ပ။ ဖရုသာယ ဝါစာယ၊ မှ။ပ။ သမ္ဖပ္ပလာပါ၊ မှ။ ပဋိဝိရတော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ပ။ဟောတိ၊ ၏။ (၅)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကထဉ္စ၊ လျှင်။ သပ္ပုရိသော၊ သည်။ သပ္ပုရိသကမ္မန္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣဓ၊ ဤ၌။ သပ္ပုရိသော၊ သည်။ ပါဏာတိပါတာ၊ သူ့အသက်ကို လျှင် စွာချခြင်းမှ။ ပဋိဝိရတော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အဒိန္နာဒါနာ၊ မှ။ပ။ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာ၊ မှ။ ပဋိဝိရတော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ပ။ ဟောတိ၊ ၏။ (၆)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကထဉ္စ၊ လျှင်။ သပ္ပုရိသော၊ သည်။ သပ္ပုရိသဒိဋ္ဌိ၊ သည်။ဟောတိ၊ နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣဓ၊ ဤ၌။ သပ္ပုရိသော၊ သည်။ "ဒိန္နံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ပ။ တေ သမဏ-ဗြာဟ္မဏာ၊ တို့သည်။ အတ္ထိတိ၊ ရှိကုန်၏"ဟူ၍။ ဧဝံဒိဋ္ဌိ၊ ဤသို့အယူရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ပ။ဟောတိ၊ ၏။ (၇)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကထဉ္စ၊ လျှင်။ သပ္ပုရိသော၊ သည်။ သပ္ပုရိသဒါနံ၊ ကို။ ဒေတိ၊ နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣဓ၊ ဤ၌။ သပ္ပုရိသော၊ သည်။ သက္ကစ္စံ၊ အရိုအသေပြု၍။ ဒါနံ၊ ကို။ ဒေတိ၊ ၏။ သဟတ္ထာ၊ မိမိလက်ဖြင့်။ပ။စိတ္တီကတွာ၊ စိတ်၌ပြု၍(လေးလေးစားစားပြု၍)။ပ။ အနပဝိဒ္ဓံ၊ စွန့်ပစ် အပ်သကဲ့သို့မပြုမူ၍။ပ။ အာဂမနဒိဋ္ဌိကော၊ အလှူ၏အကျိုးသည် လာရောက်လတ္တံ့ဟု အယူရှိ သည်ဖြစ်၍။ ဒါနံ၊ ကို။ ဒေတိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ပ။ဒေတိ၊ ၏။ (၈)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သော သပ္ပုရိသော၊ သည်။ ဧဝံ၊ သို့။ သဒ္ဓမ္မသမန္နာဂတော၊ သူတော်ကောင်း တို့၏တရားနှင့် ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍။ပ။ဧဝံ၊ သို့။ သပ္ပုရိသဒါနံ၊ ကို။ ဒတွာ၊ ၍။ ကာယဿ၊ ၏။ ဘေဒါ၊ ကြောင့်။ မရဏာ၊ မှ။ ပရံ၊ ၌။ သပ္ပုရိသာနံ၊ တို့၏။ ယာ ဂတိ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊၏။) တတ္ထ၊ သို့။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သပ္ပုရိသာနံ၊ တို့၏။ ဂတိ၊ သည်။ ကာစ၊ နည်း။ ဒေဝမဟတ္တတာ ဝါ၊ နတ်တို့၏ မြတ်သည်၏အဖြစ်သည်သော်၎င်း။ မနုဿမဟတ္တတာဝါ၊ လူတို့၏ မြတ်သည်၏ အဖြစ်သည်သော်၎င်းတည်း။ (နတ်ဂတိ လူဂတိ ဟူလို၏)။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏။ (ဣဒမဝေါစ။ပ။အဘိနန္ဒုန္တိ၊ ပေးမြဲ။)

ဒသမံ၊ သော။ စူဠပုဏ္ဏမသုတ္တံ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီ။

ပဉ္စမော၊ သော။ ဒေဝဒဟဝဂ္ဂေါ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီ။

တဿ၊ ထိုဒေဝဒဟဝဂ်၏။ ဥဒ္ဒါနံ၊ ခေါင်းစဉ်ဥဒ္ဒါန်း ကား။ ဒေဝဒဟံ၊ ဒေဝဒဟသုတ်၎င်း။ ပဉ္စတ္တယံ၊ ပဉ္စတ္တယသုတ်၎င်း။ ကိန္တိ၊ ကိန္တိသုတ်၎င်း။ သာမသုနက္ခတ္တံ၊ သာမဂါမသုတ်,သုနက္ခတ္တ သုတ်၎င်း။ သပ္ပါယဂဏကဂေါပကမဟာပုဏ္ဏစူဠပုဏ္ဏာဉ္စ၊ အာနေဉ္ဇသပ္ပါယသုတ်, ဂဏကသုတ်, ဂေါပက သုတ်, မဟာပုဏ္ဏမသုတ်, စူဠပုဏ္ဏမသုတ်၎င်းတည်း။ ဣတိ၊ ပြီးပြီ။

မ နိ ၃-၆ န-ဗု-သ

၂—အနုပဒဝဂ်

၁-အနုပဒသုတ်

၉၃။ (ဧဝံ မေ သုတံ။ပ။ ပစ္စဿောသုံ-ပေးမြဲ။) ဘဂဝါ၊ သည်—

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သာရိပုတ္တော၊ သည်။ ပဏ္ဍိတော၊ ပညာရှိ၏။ ဘိက္ခဝေ၊တို့။ သာရိပုတ္တော၊ သည်။ မဟာပညော၊ ကြီးသောပညာရှိ၏။ပ။ ပုထုပညော၊ ကျယ်ပြန့်သော ပညာရှိ၏။ပ။ ဟာသပညော၊ ရွှင်သောပညာရှိ၏။ပ။ ဇဝနပညော၊ လျင်သောပညာရှိ၏။ပ။ တိက္ခပညော၊ ထက်မြက်သော ပညာရှိ၏။ပ။ နိဗ္ဗေဓိကပညော၊ ထိုးထွင်း၍သိသော ပညာရှိ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သာရိပုတ္တော၊ သည်။ အဍ္ဎမာသံ၊ လခွဲပတ်လုံး။ အနုပဒဓမ္မဝိပဿနံ၊ (သမာပတ်ဈာန်အင်္ဂါတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်) အစဉ်အတိုင်း တရားတို့ကို ရှုခြင်းကို[၁]။ ဝိပဿတိ၊ ရှု၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တတြ အနုပဒဓမ္မဝိပဿနာယ၊ ထိုအစဉ်အတိုင်း တရားတို့ကို ရှုခြင်း၏။ သာရိပုတ္တဿ၊ ၏။ ဣဒံ၊ ဤ ဆိုလတ္တံ့သော ဝိပဿနာအဘို့အစုသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

၉၄။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣဓ၊ ဤသာသနာတော်၌။ သာရိပုတ္တော၊ သည်။ ကာမေဟိ၊ ဝတ္ထု ကာမ၊ ကိလေသာကာမတို့မှ။ ဝိဝိစ္စေဝ၊ ကင်းဆိတ်၍သာလျှင်။ အကုသလေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ အကု သိုလ်တရားတို့မှ။ ဝိဝိစ္စ၊ ၍သာလျှင်။ သဝိတက္ကံ၊ ဝိတက်နှင့်တကွဖြစ်သော။ သဝိစာရံ၊ ဝိစာရနှင့်တကွဖြစ်သော။ ဝိဝေကဇံ၊ နီဝရဏတို့မှ ဆိတ်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော။ ပီတိသုခံ၊ ဖရဏာ ပီတိစေတသိကသုခရှိသော။ ပဌမံဈာနံ၊ ပဌမဈာန်ကို။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ ပြည့်စုံစေ၍။ ဝိဟရတိ၊ နေ၏။

ပဌမေ ဈာနေ၊ ပဌမဈာန်၌။ ယေ စ ဓမ္မာ၊ အကြင်တရားတို့သည်လည်း။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ ဝိတက္ကော စ၊ ဝိတက်၎င်း။ ဝိစာရော စ၊ ၎င်း။ ပီတိ စ၊ ၎င်း။ သုခဉ္စ၊ ၎င်း။ စိတ္တေကဂ္ဂတာ စ၊ ၎င်း။ ဖဿော၊ ၎င်း။ ဝေဒနာ၊ ၎င်း။ သညာ၊ ၎င်း။ စေတနာ၊ ၎င်း။ စိတ္တံ၊ ၎င်း။ ဆန္ဒော၊ ၎င်း။ အဓိမောက္ခော၊ ၎င်း။ ဝီရိယံ၊ ၎င်း။ သတိ၊ ၎င်း။ ဥပေက္ခာ၊ ၎င်း။ မနသိကာရော၊ ၎င်းတည်း။ အဿ၊ ထိုသာရိပုတ္တရာသည်။ တေ ဓမ္မာ၊ ထိုတရားတို့ကို။ အနုပဒဝဝတ္ထိတာ၊ အစဉ် အတိုင်းပိုင်းခြားအပ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ အဿ၊ ထိုသာရိပုတ္တရာအား။ ဝါ၊ ၏ (သန္တာန် ၌)။ တေ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဝိဒိတာ၊ ထင်ရှားကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဝိဒိတာ၊ ၍။ ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ တည်ကုန်၏။ ဝိဒိတာ၊ ၍။ အဗ္ဘတ္ထံ၊ ကွယ်ပျောက်ခြင်းသို့။ ဂစ္ဆန္တိ၊ ရောက်ကုန်၏။ (အဿ၊ သည်။ တေ ဓမ္မာ၊ တို့ကို။ ဝိဒိတာ၊ သိအပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဝိဒိတာ၊ ၍။ ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ တည်ကုန်၏။ ဝိဒိတာ၊ ၍။ အဗ္ဘတ္ထံ ဂစ္ဆန္တိ၊ ကွယ်ပျောက်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏ဟူ၍ သော်လည်းပေး)။သော၊ ထိုသာရိပုတ္တရာသည်။ "ဧဝံ၊သို့။မေ၊၏ (သန္တာန်၌)။

၁။ "ပဇ္ဇတိ ဧတေန ဝိပဿနာဒိကောတိ ပဒံ၊ သမာပတ္တိ၊ တသ္မာ အနုပဒန္တိ အနုသမာပတ္တိယောတိ အတ္ထော"။ ဤဋီကာအလို"အစဉ်အတိုင်း သမာပတ်တရားတို့ကို ရှုခြင်းကို"ဟု ပေး။ "ပဒံ ဝါ သမ္မသနုပဂါ ဓမ္မာ ဝိပဿနာယ ပဝတ္တဋ္ဌာန ဘာဝတော"။ ဤဋီကာ နောက်နည်းအလို "အစဉ်အတိုင်း သမ္မသနုပဂတရား တို့ကို ရှုခြင်းကို"ဟု သမ္ဗန်။ အဋ္ဌကထာအလို ပဒသည် ပဋိပါဋိအနက်ဟော။ ဋီ-ပ-နည်းအလို သမာပတ္တိ-ဟော၊ ဒု-နည်းအလို သမ္မသနုပဂဓမ္မ-ဟော။

ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ (ဣဓမ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဟူ၍သော်လည်းပေး။) အဟုတွာ၊ ရှေး၌မဖြစ်ကုန်မူ၍။ သမ္ဘောန္တိကိရ၊ ဖြစ်ကုန်သတတ်။ ဟုတွာ၊ ဖြစ်ပြီး၍။ ပဋိဝေန္တိ ကိရာတိ၊ ပျောက်ပျက်ကုန်သတတ်”ဟူ၍။ ခေါ်၊ သို့။ ပဇာနာတိ၊ သိ၏။ သော၊ သည်။ တေသု ဓမ္မေသု၊ ထိုတရားတို့၌။ အနုပါယော (ရာဂဖြင့်) ကပ်ရောက်ခြင်း မရှိသည်ဖြစ်၍။ အနပါယော၊ (ဒေါသဖြင့်) ဖဲခွါခြင်း မရှိသည်ဖြစ်၍။ အနိဿိတော၊ (တဏှာ, ဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့်) မမှီသည်ဖြစ်၍။ အပ္ပဋိဗဒ္ဓေါ၊ (ဆန္ဒရာဂဖြင့်) မဖွဲ့အပ်သည်ဖြစ်၍။ ဝိပ္ပမုတ္တော၊ (ကာမရာဂမှ) လွတ်သည်ဖြစ်၍။ ဝိသံယုတ္တော၊ (ကိလေသာတို့နှင့်) မယှဉ်သည်ဖြစ်၍။ ဝိမရိယာဒိကတေန၊ ပြုအပ်သော အပိုင်းအခြားမရှိသော။ စေတသာ၊ စိတ်ဖြင့်။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ သော၊ သည်။ “ဥတ္တရိ၊ ပဌမစျာန်ထက် သာလွန်သော။ နိဿရဏံ၊ လွတ်မြောက်ကြောင်းတရားအထူးသည်။ အတ္ထိတိ ရှိ၏”ဟူ၍။ ပဇာနာတိ၊ သိ၏။ တဗ္ဗဟုလီကာရာ။ ထိုသိမှုကို များစွာပြုခြင်းကြောင့်။ အဿ၊ ထိုသာရိပုတ္တရာ၏(သန္တာန်၌)။အတ္ထိတွေဝ၊ ရှိ၏ဟူ၍သာလျှင်။ ဟောတိ ၏။ (၁)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပုန စပရံ၊ လည်း။ သာရိပုတ္တော၊ သည်။ပ။ဝိဟရတိ၊ ၏။ (ဤစျာန်ပေယျာလအနက်ကို စာပိုဒ် ၁၅-၌ ရေးခဲ့ပြီ)။ ဒုတိယေစျာနေ၊ ဒုတိယစျာန်၌။ ယေ စ ဓမ္မာ၊ အကြင်တရားတို့သည်လည်း။ (သန္တိ၊ ကုန်၏။) အဇ္ဈတ္တံ၊ နိယကဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌။ သမ္ပသာဒေါစ၊ ကြည်စေတတ်သော သဒ္ဓါဝင်း။ပ။မနသိကာရော၊ ဝင်းတည်း။ (အကြွင်းကို ၁-ဝါကျပြ ပဌမစျာန်ကိုမှီး၍ သမ္ဘန်။ “ဥတ္တရိ၊ ပဌမ,ဒုတိယ စျာန်တို့ထက်သာလွန်သော”ဟု သမ္ဘန်။) (၂)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပုန စပရံ၊ လည်း။ သာရိပုတ္တော၊ သည်။ပ။ဝိဟရတိ၊ ၏။ တတိယေစျာနေ၊ တတိယစျာန်၌။ ယေ စ ဓမ္မာ၊ အကြင်တရားတို့သည်လည်း။ (သန္တိ၊ ကုန်၏။) သုခဥ္စ၊ သုခဝင်း။ သတိစ၊ သတိဝင်း။ သမ္ပဇညဥ္စ၊ သမ္ပဇညဝင်း။ပ။မနသိကာရော၊ ဝင်းတည်း။ (အကြွင်းတူ၏။ “ဥတ္တရိ၊ ပ-ဒု-တ စျာန်တို့ထက်သာလွန်သော”ဟု သမ္ဘန်။) (၃)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပုန စပရံ၊ လည်း။ သာရိပုတ္တော၊ သည်။ပ။ဝိဟရတိ၊ ၏။ စတုတ္ထေစျာနေ၊ စတုတ္ထစျာန်၌။ ယေ စ ဓမ္မာ၊ အကြင်တရားတို့သည်လည်း။ (သန္တိ၊ ကုန်၏။) ဥပေက္ခာ၊ ဥပေက္ခာဝင်း။ အဒုက္ခမသုခါ၊ ဒုက္ခမဟုတ် သုခမဟုတ်သော။ ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာဝင်း[၁]။ ပဿဒ္ဓတ္တာ၊ ငြိမ်းအေးသည့်အဖြစ်ကြောင့်။ စေတသော၊ စိတ်ကို။ အနာဘောဂေါ၊ နှလုံးမသွင်းခြင်းဝင်း။ သတိပါရိသုဒ္ဓိ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှစင်ကြယ်သော သတိဝင်း။ ပ။ဥပေက္ခာ၊ ပါရိသုဒ္ဓိ ဥပေက္ခာဝင်း။ပ။ မနသိကာရော၊ ဝင်းတည်း။ (အကြွင်းတူ၏။ “ဥတ္တရိ၊ ရူပစျာန်တို့ထက် သာလွန်သော”ဟု သမ္ဘန်) (၄)

၉၅။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပုန စပရံ လည်း။ သာရိပုတ္တော၊ သည်။ သဗ္ဗသော၊ အလုံးစုံကုန်သော။ (ခပ်သိမ်းသော အခြင်းအရာအားဖြင့်ပေးလျှင်။ သမတိက္ကမာ၌စပ်။) ရူပသညာနံ၊ ရူပစျာန်နှင့်တကွဖြစ်သောသညာတို့ကို[၂]။ သမတိက္ကမာ၊ လွန်မြောက်ခြင်းကြောင့်။ ပဋိဃသညာနံ၊ ဝတ္ထုအာရုံ ထိခိုက်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော ပဉ္စဒွါရိကသညာတို့၏။ အတ္ထင်္ဂမာ၊ ချုပ်ခြင်းကြောင့်။

၁။ ဥပေက္ခာတိ သုခဌာနေ ဝေဒနုပေက္ခာဝ။ဌ။အဒုက္ခ မသုခါ ဝေဒနာတိ ဘွေ စျာနုပေက္ခာတိ သုခဌာနေ ဝေဒနုပေက္ခာ ဝါတိ ဝုတ္တံ၊ သုခဌာနေတိ စ ပဌမစျာနာဒီသု သုခဿ ဝုတ္တဌာနေ။ဋီ။

၂။ ဝိဂ္ဂဟကို ရူပေ+သညာ ဟု ပြုသော်လည်း၊ ပဓာနဥပလက္ခဏနည်းအရ ရုပ်၌သညာကိုသာ မကောက်ဘဲ သညာစေတသိက်နှင့်တကွ ရူပစျာန်စိတ္တုပ္ပါဒ်အကုန်ကောက်။ အဋ္ဌကထာနောက်နည်းအလို-ဗဟုဗ္ဗီဟိပြု၍ ပထဝီကသိုဏ်းဝန်းစသော ရုပ်တို့ကို ကောက်။မ-၁၊ သလ္လေခသုတ်၊ ၇၂-ပိုဒ်ရှုပါ။

နာနတ္တသညာနံ၊ အထူးထူးသောသဘောရှိသော (ရူပသဒ္ဒစသော) အာရုံ၌ ဖြစ်ကုန်သောသညာတို့ကို[၁]။ အမနသိကာရာ၊ နှလုံးမသွင်းခြင်းကြောင့်။ "အာကာသော၊ (ကသိုဏ်းကိုးပါးတို့တွင် တပါးပါးကို ခွါ၍ရအပ်သော) ကောင်းကင် ပညတ်သည်။ အနန္တောတိ၊ အဆုံးအပိုင်းအခြားမရှိ"ဟူ၍ ပွါးများအပ်သော။ အာကာသာနဉ္စာယတနံ၊ အာကာသာနဉ္စာယတနစျာန်ကို။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ ပြည့်စုံစေ၍။ဝိဟရတိ၊ ၏။အာကာသာနဉ္စာယတနေ၊ ၌။ ယေ စ ဓမ္မာ၊ အကြင်တရားတို့သည်လည်း။ (သန္တိ၊ ကုန်၏။) အာကာသာနဉ္စာယတနသညာ စ၊ အာကာသာနဉ္စာယတနစျာန်၌ဖြစ်သော သညာရင်း။ပ။ မနသိကာရော၊ ၎င်းတည်း။ (အကြွင်းတူ၏။ "ဥတ္တရိ၊ ရူပစျာန် အာကာသာနဉ္စာယတနစျာန်တို့ထက် သာလွန်သော"ဟု သမ္ဗန်။) (၅)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပုန စပရံ၊ လည်း။ သာရိပုတ္တော၊ သည်။ သဗ္ဗသော၊ အလုံးစုံသော။ ဝါ၊ ခပ်သိမ်းသောအခြင်းအရာအားဖြင့်။ အာကာသာနဉ္စာယတနံ၊ ကို။ သမတိက္ကမ္မ၊ လွန်မြောက်၍။ "ဝိညာဏံ၊ အာကာသာနဉ္စာယတန ဝိညာဉ်သည်။ အနန္တန္တိ၊ အဆုံးအပိုင်းအခြားမရှိ"ဟူ၍ ပွါးများအပ်သော။ ဝိညာဏဉ္စာယတနံ၊ ကို။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ စေ၍။ဝိဟရတိ၊ ၏။ ဝိညာဏဉ္စာယတနေ၊ ၌။ ယေ စ ဓမ္မာ၊ တို့သည်လည်း။ (သန္တိ၊ ကုန်၏။) (အကြွင်းတူ၏။ "ဥတ္တရိ၊ ရူပစျာန် အာကာသာနဉ္စာယတနစျာန်, ဝိညာဏဉ္စာယတနစျာန်တို့ထက် သာလွန်သော"ဟု သမ္ဗန်။) (၆)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပုန စပရံ၊ လည်း။ သာရိပုတ္တော၊ သည်။ သဗ္ဗသော၊ သော။ ဝါ၊ အားဖြင့်။ ဝိညာဏဉ္စာယတနံ၊ ကို။ သမတိက္ကမ္မ၊ ၍။ "ကိဉ္စိ၊ စိုးစဉ်းဘင်ကြွင်းသည်။ နတ္ထီတိ၊ မရှိ"ဟူ၍ ပွါးများအပ်သော။အာကိဉ္စညာယတနံ၊ ကို။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ စေ၍။ ဝိဟရတိ၊ ၏။အာကိဉ္စညာယတနေ၊ ၌။ ယေ စ ဓမ္မာ၊ တို့သည်လည်း။ (သန္တိ၊ ကုန်၏။) (အကြွင်းတူ၏။ "ဥတ္တရိ၊ ရူပစျာန်, အာကာ, ဝိညာ, အာကိဉ္စညာယတနစျာန်တို့ထက် သာလွန်သော" ဟုပေး။) (၇)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပုန စပရံ၊ လည်း။ သာရိပုတ္တော၊ သည်။ သဗ္ဗသော၊ သော။ ဝါ၊ အားဖြင့်။ အာကိဉ္စညာယတနံ၊ ကို။ သမတိက္ကမ္မ၊ ၍။ နေဝသညာနာသညာယတနံ၊ ကို။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ စေ၍။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ သော၊ထိုသာရိပုတ္တရာသည်။ တာယ သမာပတ္တိယာ၊ ထိုနေဝသညာနာသညာယတန သမာပတ်မှ။ သတော၊ ပညာပါသော သတိနှင့်ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍။ ဝုဋ္ဌဟတိ၊ ထ၏။ သော၊ သည်။ တာယ သမာပတ္တိယာ၊ မှ။ သတော၊ ၍။ ဝုဋ္ဌဟိတွာ၊ ၍။ ယေ ဓမ္မာ၊ အကြင်တရားတို့သည်။ အတီတာ၊ လွန်ကုန်ပြီ။နိရုဒ္ဓါ၊ ချုပ်ကုန်ပြီ။ ဝိပရိဏတာ၊ ဖောက်ပြန်ကုန်ပြီ။ တေ ဓမ္မေ၊ ထိုတရားတို့ကို။ပ။ သမနုပဿတိ၊ ရှု၏။ (အကြွင်းတူ၏။ "ဥတ္တရိ၊ ရူပါရူပစျာန်တို့ထက် သာလွန်သော"ဟု ပေး။) (၈)

၉၆။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပုန စပရံ၊ လည်း။ သာရိပုတ္တော၊ သည်။ သဗ္ဗသော၊ သော။ဝါ၊အားဖြင့်။ နေဝသညာ နာသညာယတနံ၊ ကို။ သမတိက္ကမ္မ၊ ၍။ သညာဝေဒယိတနိရောဓံ၊ သညာဝေဒနာတို့၏ချုပ်ရာ နိရောဓသမာပတ်ကို။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ စေ၍။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ အဿ၊ ထိုသာရိပုတ္တရာ၏။ ပညာယ၊ မဂ်ပညာဖြင့်။ ဒိသွာ၊ မြင်၍[၂]။ အာသဝါ၊ အာသဝတို့သည်။ ပရိက္ခီဏာ စ၊ ကုန်ခမ်းကုန်

၁။ "နာနတ္တေ ဝါ ဂေါစရေ ပဝတ္တာနံ သညာနံ"ဟူသော အဖွင့်နှင့်အညီပေးသည်။ "နာနတ္တာနံ ဝါ သညာနံ" ဟူသော ဒု-ဝိကပ်အလို "အထူးထူးသော သဘောရှိကုန်သော ကာမာဝစရ ကုသလသညာ စသော ၄၄-ပါးသော သညာတို့ကို"ဟုပေး။

၂။ ဤအနက်ကား သမာနကာလတ္ထတည်း။ ဋီကာနောက်နည်းအလို "မြင်ခြင်းကြောင့်"ဟု ဟေတွတ္ထ ပေး။

သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ပ။ သော၊ သည်။ "ဥတ္တရိ၊ နိရောဓသမာပတ်ထက် သာလွန်သော။ နိဿရဏံ၊ ထွက်မြောက်ကြောင်း တရားထူးသည်။ နတ္ထီတိ၊ မရှိ"ဟူ၍။ ပဇာနာတိ၊ ၏။ တဗ္ဗဟုလီကာရာ၊ ထိုသိမှုကို များစွာပြုခြင်းကြောင့်။ အဿ၊ ထိုသာရိပုတ္တရာ၏ (သန္တာန်၌)။ နတ္ထိတေဝ၊ မရှိဟူ၍သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ (၉)

၉၇။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယံခေါတံ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ သမ္မာ၊ ကောင်းစွာ။ ဝဒမာနော၊ ဆိုသည်ရှိသော်။ "အရိယသ္မိံ၊ မြတ်သော။ သီလသ္မိံ၊ သီလ၌။ ဝသိပ္ပတ္တော၊ အလေ့အကျင့်ရှိသူ၏အဖြစ်သို့ ရောက်သူ။ ပါရမိပ္ပတ္တော၊ အပြီးအဆုံးသို့ရောက်သူ။ အရိယသ္မိံ၊ သော။ သမာဓိသ္မိံ၊ သမာဓိ၌ ။ပ။ အရိယာယ၊ သော။ ပညာယ၊ ပညာ၌။ပ။ အရိယာယ၊ သော။ ဝိမုတ္တိယာ၊ အရဟတ္တဖိုလ်၌။ ဝသိပ္ပတ္တော၊ သူ။ ပါရမိပ္ပတ္တောတိ၊ သူ"ဟူ၍။ ဝဒေယျ၊ ဆိုရာ၏။တံ၊ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို။ သမ္မာ၊ စွာ။ ဝဒမာနော၊ သော်။ သာရိပုတ္တမေဝ၊ သာရိပုတ္တရာကိုသာလျှင်။ "ဝသိပ္ပတ္တော။ပ။ ဝိမုတ္တိယာတိ၊ ဝိမုတ္တိယာ"ဟူ၍။ ဝဒေယျ၊ ဆိုရာ၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယံခေါတံ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ သမ္မာ၊ စွာ။ ဝဒမာနော၊ သော်။ "ဘဂဝတော၊ ၏။ ဩရသော၊ ရင်၌ဖြစ်သော[၁]။ မုခတော၊ ခံတွင်းတော်မှ။ ဇာတော၊ ဖြစ်သော။ ဓမ္မဇော၊ တရားကြောင့် ဖြစ်သော။ ဓမ္မနိမ္မိတော၊ တရားသည် ဖန်ဆင်းအပ်သော။ ဓမ္မဒါယာဒေါ၊ တရားတည်းဟူသော အမွေကို ခံယူတတ်သော။ ပုတ္တော၊ သားတည်း။ အာမိသဒါယာဒေါ၊ အာမိသကိုခံယူတတ်သော။ နောပုတ္တောတိ၊ သားမဟုတ်"ဟူ၍။ ဝဒေယျ၊ ရာ၏။ တံ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို။ သမ္မာ၊ စွာ။ ဝဒမာနော၊ သော်။ သာရိပုတ္တမေဝ၊ သာရိပုတ္တရာကိုသာလျှင်။"ဘဂဝတော။ပ။ နောအာမိသဒါယာဒေါတိ၊ နောအာမိသဒါယာဒေါ"ဟူ၍။ ဝဒေယျ၊ ရာ၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သာရိပုတ္တော၊ သည်။ တထာဂတေန၊ သည်။ ပဝတ္တိတံ၊ ဖြစ်စေအပ်သော (ဟောတော်မူအပ်သော ဟူလို)။အနုတ္တရံ၊ အတုမရှိမြတ်သော။ဓမ္မစက္ကံ၊ တရားစက်ကို။ သမ္မဒေဝ၊ ကောင်းစွာသာလျှင်။ အနုပ္ပဝတ္တေတီတိ၊ တဖန်လည်စေ၏ (တဖန်ဟော၏ ဟူလို) ဟူသော။ တော်၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။ (သုတ်အစ၌ပြန်စပ်) (ဣဒမဝေါစ။ပ။အဘိနန္ဒုန္တိ၊ ပေးမြဲ)

ပဉ္စမံသော။ အနုပဒသုတ္တံ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီ။

၂-ဆဗ္ဗိသောဓနသုတ်

၉၈။ (ဧဝံ မေ သုတံ။ပ။ပစ္စဿောသုံ၊ ပေးမြဲ။) ဘဂဝါ၊ သည်—ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣဓ၊ ဤသာသနာတော်၌။ ဘိက္ခု၊ သည်။ "ဇာတိ၊ ပဋိသန္ဓေသည်။ ခီဏာ၊ ကုန်ပြီ။ ဗြဟ္မစရိယံ၊ မြတ်သော မဂ်အကျင့်ကို။ ဝုသိတံ၊ ကျင့်သုံးအပ်ပြီ။ ကရဏီယံ၊ မဂ်ကိစ္စကို။ကတံ၊ ပြုအပ်ပြီ။ဣတ္ထတ္တာယ၊ ဤ

၁။ "ဩရသောတိ။ပ။ဥရေ နိဗ္ဗတ္တသဒိ္ဒ သုဘာ ဇာတော"။အဋ္ဌကထာအရ ရင်သွေးဖြစ်သော ရှင်ရာဟုလာကဲ့သို့သော သားမျိုးမဟုတ်၊ မြတ်စွာဘုရား၏ ရင်၌ဖြစ်သော ဒေသနာဝစီဘေဒသဒ္ဒကိုကြား၍ ဖြစ်သော သားမျိုးဟူလို။ ဩရသော-ကဲ့သို့ ရွှေနှုတ်တော်မှ ဖြစ်သော ဒေသနာဝစီဘေဒသဒ္ဒကို ကြားနာ၍ဖြစ်သော သားဟူလို။

မဂ်ကိစ္စအလို့ငှါ။ အပရံ၊ တပါးသောကိစ္စသည်။ နာတိ၊ မရှိဟူ၍။ (ဣတ္ထတ္တာယ၊ ဤဘဝမှ။ အပရံ၊ တပါးသောဘဝသည်။ နာတိ၊ မရှိဟူ၍သော်လည်းပေး။) ပဇာနာမီတိ၊ သိ၏” ဟူ၍။ အညံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်ကို။ ဗျာကရောတိ၊ ဖြေဆို၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တဿ ဘိက္ခုနော၊ ထိုရဟန်း၏။ ဘာသိတံ၊ အဖြေစကားကို။ နေဝ အဘိနန္ဒိတဗ္ဗံ၊ မနှစ်သက်အပ်သည်သာ။ နပ္ပဋိက္ကောသိတဗ္ဗံ၊ မတားမြစ်အပ်သည်သာ။ အနဘိနန္ဒိတွာ၊ မနှစ်သက်မူ၍။ အပ္ပဋိက္ကောသိတွာ၊ မတားမြစ်မူ၍။ ပဉှော၊ ပြဿနာကို။ ပုစ္ဆိတဗ္ဗော၊ မေးမြန်းအပ်၏။

အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်။ ဇာနတာ၊ သော။ပ။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန၊ သော။ တေန ဘဂဝတာ၊ သည်။ စတ္တာရော၊ လေးပါးကုန်သော။ ဣမေ ဝေါဟာရာ၊ ဤဝေါဟာရတို့ကို။ သမ္မာ၊ စွာ။ အက္ခာတာ၊ ဟောကြားတော်မူအပ်ကုန်ပြီ။ စတ္တာရော၊ လေးပါးတို့သည်။ ကတမေ၊ အဘယ်သည်တို့နည်း။ ဒိဋ္ဌေ၊ မြင်အပ်သည်၌။ ဒိဋ္ဌဝါဒိတာ၊ မြင်အပ်၏ဟု ပြောဆိုသူ၏အဖြစ်ရင်း။ သုတေ၊ ကြားအပ်သည်၌။ သုတဝါဒိတာ၊ ကြားအပ်၏ဟု ပြောဆိုသူ၏အဖြစ်ရင်း။ မုတေ၊ တွေ့အပ်သည်၌။ မုတဝါဒိတာ၊ တွေ့အပ်၏ဟု ပြောဆိုသူ၏ အဖြစ်ရင်း။ ဝိညာတေ၊ သိအပ်သည်၌။ ဝိညာတဝါဒိတာ၊ သိအပ်၏ဟု ပြောဆိုသူ၏ အဖြစ်ရင်းတည်း။ (စေတနာချည်းကောက်။) အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်။ ဇာနတာ၊ သော။ပ။ တေန ဘဂဝတာ၊ သည်။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ ဣမေ ခေါ ဝေါဟာရာ၊ ဤဝေါဟာရတို့ကို။ သမ္မာ၊ စွာ။ အက္ခာတာ၊ အပ်ကုန်ပြီ။

ကထံ၊ အဘယ်သို့။ ဇာနတော၊ သိသော။ ကထံ၊ အဘယ်သို့။ ပဿတော၊ မြင်သော။ အာယသ္မတော ပန၊ အရှင်၏ကား။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ စတူသု၊ လေးပါးကုန်သော။ ဣမေသု ဝေါဟာရေသု၊ ဤဝေါဟာရတို့၌။ အနုပါဒါယ၊ တဏှာ,ဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့် မစွဲလမ်းမူ၍။ အာသဝေဟိ၊ အာသဝ တို့မှ။ ဝိမုတ္တန္တိ၊ လွတ်ပါသနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးအပ်၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝုသိတဝတော၊ (ဂရုသံဝါသစသည်၌) ကျင့်သုံးပြီးသော။ ဝါသုံးအပ်ပြီးသော မဂ်, ဖိုလ်ရှိသော[၁]။ ကတကရဏီယဿ၊ ပြုအပ်ပြီးသော မဂ်ကိစ္စရှိသော။ ဩဟိတဘာရဿ၊ ချအပ်ပြီးသော(ခန္ဓာစသော) ဝန်ရှိသော။ အနုပ္ပတ္တသဒတ္ထဿ၊ ရောက်အပ်ပြီးသော မိမိအကျိုး (အရဟတ္တဖိုလ်) ရှိသော။ ပရိက္ခီဏဘဝသံယောဇနဿ၊ ကုန်ပြီးသော ဘဝသံယောဇဉ် ရှိသော။ သမ္မာဒညာဝိမုတ္တဿ၊ ကောင်းစွာသိ၍ ကိလေသာတို့မှ လွတ်မြောက်ပြီးသော။ ခီဏာသဝဿ၊ ကုန်ပြီးသော အာသဝရှိသော။ ဘိက္ခုနော၊ ရဟန်း၏။ ဝေယျာကရဏာယ၊ (အရဟတ္တဖိုလ်ကို) ဖြေဆိုခြင်းငှါ။ အယံ အနုဓမ္မော၊ ဤသဘောသည်။ ဟောတိ၊ ၏[၂]။ အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်။ အဟံ၊ ငါသည်။ ဒိဋ္ဌေ ခေါ၊ မြင်အပ်သည်၌။ အနုပါယော၊ ၍။ အနပါယော၊ ၍။ အနိဿိတော၊ ၍။ အပ္ပဋိဗဒ္ဓေါ၊ ၍။ ဝိပ္ပမုတ္တော၊ ၍။ ဝိသံယုတ္တော၊ ၍။ ဝိမရိယာဒီကတေန၊ ပြုအပ်သော အပိုင်းအခြားမရှိသော။ စေတသာ၊ စိတ်ဖြင့်။ ဝိဟရာမိ၊ နေ၏။ အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်။ အဟံ၊ သည်။ သုတေ ခေါ၊ ကြားအပ်သည်၌။ပ။ မုတေ ခေါ၊ တွေ့အပ်သည်၌။ပ။ ဝိညာတေ ခေါ၊ သိအပ်သည်၌။ပ။ ဝိဟရာမိ၊ ၏။ အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်။ ဧဝံ ခေါ၊ ဤသို့လျှင်။ ဇာနတော၊ သိသော။ ဧဝံ၊ ဤသို့။

၁။ သီလဝိသောဓနာဒိနာ ဂရုနံ ပဋိပတ္တိယာ အနုကရဏံ ဂရုသံဝါသော။ အရိယမဂ္ဂပဋိပတ္တိဧဝ အရိယမဂ္ဂသံဝါသော။ ဒသအရိယဝါသာ နာမ ပဉ္စင်္ဂဝိပ္ပဟီနတာဒယော။ မ၊ ဋီ၊ ၁-၉၅။

၂။ အနုဓမ္မောတိ အရိယဘာဝံ အနုဂတာ ပကတိတိ အတ္ထော(ဋီကာ) “အရိယာအဖြစ်သို့ အစဉ်လိုက်သော သဘောသည်”ဟု-ပေး။

ပသီးတော၊ မြင်သော။ မေ၊ ငါ၏။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ စဘူသု၊ လေးပါးကုန်သော။ ဣမေသု ဝေါဟာရေသု၊ တို့၌။ အနုပါဒါယ၊ ၍။ အာသဝေဟိ၊ တို့မှ။ ဝိမုတ္တံ၊ လွတ်ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့ဖြေဆို အပ်၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တဿ ဘိက္ခုနော၊ ထိုရဟန်း၏။ ဘာသိတံ၊ အဖြေစကားကို။ သာဓူတိ၊ ကောင်းပြီဟူ၍။ အဘိနန္ဒိတဗ္ဗံ၊ အလွန်နှစ်သက်ရာ၏။ အနုမောဒိတဗ္ဗံ၊ အသွန်ဝမ်းမြောက်ရာ၏။ ဘာသိတံ၊ ကို။ သာဓူတိ၊ ဟူ၍။ အဘိနန္ဒိတွာ၊ ၍။ အနုမောဒိတွာ၊ ၍။ ဥတ္တရိံ၊ အလွန်။ ပဉှော၊ ကို။ ပုစ္ဆိတဗ္ဗော၊ အပ်၏။

၉၉။ အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်။ ဇာနတာ၊ သော။ပ။တေန ဘဂဝတာ၊ သည်။ ပဉ္စ၊ ငါးပါးကုန်သော။ ဣမေ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ ဤဥပါဒါနက္ခန္ဓာတို့ကို။ သမ္မာ၊ စွာ။ အက္ခာတာ၊ အပ်ကုန်ပြီ။ ပဉ္စ၊ ငါးပါးတို့သည်။ ကတမေ၊ အဘယ်သည်တို့နည်း။ ဣဒံ၊ ဤဥပါဒါနက္ခန္ဓာတို့ ဟူသည်။ သေယျထာ၊ အဘယ်တို့နည်း [၁]။ ရူပုပါဒါနက္ခန္ဓော၊ ရင်း။ပ။ဝိညာဏုပါဒါနက္ခန္ဓော၊ ရင်းတည်း။ အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်။ ဇာနတာ၊ သော။ပ။တေန ဘဂဝတာ၊ သည်။ ပဉ္စ၊ ငါးပါးကုန်သော။ ဣမေ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ တို့ကို။ သမ္မာ၊ စွာ။ အက္ခာတာ၊ အပ်ကုန်ပြီ။

ကထံ ပန၊ အဘယ်သို့သျှင်။ပ။ဝိမုတ္တံ၊ နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးအပ်၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ပ။ဝေယျာကရဏာယ၊ ငှါ။ အယံ အနုဓမ္မော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်။ အဟံ၊ ငါသည်။ (ပဇာနာမိ-စပ်။) ရူပံ၊ ရုပ်ကို။ အဗလန္တိ၊ အားနည်း ၏ဟူ၍။ ဝိရာဂုန္တိ၊ ပျက်စီးခြင်း သဘောရှိ၏ဟူ၍။ အနဿာသိကန္တိ၊ သက်သာရာ မရနိုင် (အသက်ရှူပေါက်မရ)ဟူ၍။ ဝိဒိတွာ၊ သိ၍။ ရူပေ၊ ရုပ်၌။ စေတသော အဓိဋ္ဌာနာဘိနိဝေ-သာနုသယာ၊ စိတ်၏စွဲ၍တည်ကြောင်း သက်ဝင်ကြောင်း ကိန်းကြောင်းဖြစ်ကုန်သော။ ယေ ဥပါယုပါဒါနာ၊ အကြင်ကပ်ရောက်စွဲလမ်းတတ်ကုန်သော တဏှာဒိဋ္ဌိတို့သည်။ (သန္တိ၊ ကုန်၏။) တေသံ၊ ထိုတဏှာဒိဋ္ဌိတို့၏။ ဝါ၊ တို့ကို။ ခယာ၊ ကုန်ခြင်းကြောင့်။ ဝိရာဂါ၊ တပ်ခြင်းကင်းခြင်း ကြောင့်။ ဝါ၊ ပျက်စီးခြင်းကြောင့်[၂]။ နိရောဓာ၊ ချုပ်ခြင်းကြောင့်။ စာဂါ၊ စွန့်ခြင်းကြောင့်။ ပဋိနိဿဂ္ဂါ၊ တဖန်စွန့်ခြင်းကြောင့်။ "မေ၊ ၏။ စိတ္တံ၊ သည်။ ဝိမုတ္တန္တိ၊ ကိလေသာတို့မှလွတ်ပြီ" ဟူ၍။ ပဇာနာမိ၊ ၏။ အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်။ အဟံ၊ သည်။ ဝေဒနံ ခေါ၊ ကို။ပ။ သညံ ခေါ၊ ကို။ပ။သင်္ခါရေ ခေါ၊ တို့ကို။ပ။ ဝိညာဏံ ခေါ၊ ကို။ပ။ ပဇာနာမိ၊ ၏။ အာဝုသော၊ ရှင်။ပ။ ဝိမုတ္တံ၊ ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့ ဖြေဆိုအပ်၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တဿ ဘိက္ခုနော၊ ၏။ပ။ဥတ္တရိံ၊ အလွန်။ ပဉှော၊ ကို။ ပုစ္ဆိတဗ္ဗော၊ အပ်၏။

၁၀၀။ အာဝုသော၊ ရှင်။ ဇာနတာ၊ သော။ပ။တေန ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဆ၊ ခြောက်ပါး ကုန်သော။ ဣမာ ဓာတုယော၊ ဤဓာတ်တို့ကို။ သမ္မာ၊ စွာ။ အက္ခာတာ၊ အပ်ကုန်ပြီ။ ဆ၊ ခြောက်ပါးတို့သည်။ ကတမာ၊ အဘယ်သည်တို့နည်း။ ပထဝီဓာတု၊ ပထဝီဓာတ်ရင်း။ အာပေါ-

---

၁။ မ-၁၊ သတိပဋ္ဌာနသုတ် ၁၃၂-ပိုဒ်၌လည်း ဤနည်းရှိ၏။ ကတမေ ပဉ္စ-ကား သချ်ာကိုမေးသည်။ သေယျ-ထိဒံ-ကား သင်္ချေယျ-ကိုမေးသည်ဟု ခွဲခြားလျှင် သင့်ဘွယ်ရှိ၏။

၂။ ဝိရဇ္ဇနံ တေသံ ယေဝ ဝိလုဇ္ဇနံ ဝိရာဂေါ။ ဝိသုဒ္ဓိဋ္ဌီ၊၁-၃၄၄။

ဓာတု၊ ၎င်း။ တေဇောဓာတု၊ ၎င်း။ ဝါယောဓာတု၊ ၎င်း။ အာကာသဓာတု၊ ၎င်း။ ဝိညာဏ-ဓာတု၊ ၎င်းတည်း။ အာဝုသော၊ ရှင်။ ဇာနတာ၊ သော။ပ။တေန ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဆ၊ ကုန်သော။ ဣမာ ဓာတုယော၊ တို့ကို။ သမ္မာ၊ စွာ။ အက္ခာတာ၊ အပ်ကုန်ပြီ။

ကထံ ပန၊ အဘယ်သို့လျှင်။ပ။ဝိမုတ္တံ၊ နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးအပ်၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ပ။ဝေယျာကရဏာယ၊ ၄ါ။ အယံ အနုဓမ္မော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

အာဝုသော၊ ရှင်။ အဟံ၊ သည်။ ပထဝီဓာတုံ ခေါ၊ ပထဝီဓာတ်ကို။ အတ္တတော၊ အတ္တဟူ၍။ န ဥပဂစ္ဆိံ၊ မကပ်ရောက်ပြီ။ ပထဝီဓာတုနိဿိတံ စ၊ ပထဝီဓာတ်ကိုမှီသော တရားအပေါင်းကိုလည်း။ အတ္တာနံ၊ အတ္တဟူ၍။ န ဥပဂစ္ဆိံ၊ ပြီ။ ပထဝီဓာတုနိဿိတာ၊ ပထဝီဓာတ်ကိုမှီကုန်သော။ပ။ ပဇာနာမိ၊ ၏။ အာဝုသော၊ ရှင်။ အဟံ၊ သည်။ အာပေါဓာတုံ ခေါ၊ ကို။ပ။ တေဇောဓာတုံ ခေါ၊ ကို။ပ။ ဝါယောဓာတုံ ခေါ၊ ကို။ပ။ အာကာသဓာတုံ ခေါ၊ ကို။ပ။ ဝိညာဏ-ဓာတုံ ခေါ၊ ကို။ပ။ ပဇာနာမိ၊ ၏။ အာဝုသော၊ ရှင်။ပ။ဝိမုတ္တံ၊ ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့ ဖြေဆိုအပ်၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ပ။ ဥတ္တရိံ၊ အလွန်။ ပဉှော၊ ကို။ ပုစ္ဆိတဗ္ဗော၊ အပ်၏။

၁၀၁။ အာဝုသော၊ ရှင်။ ဇာနတာ၊ သော။ပ။ တေန ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဆ ခေါ ပန၊ ခြောက်ပါးစီဖြစ်ကုန်သော။ အဇ္ဈတ္တိကဗာဟိရာနိ၊ အဇ္ဈတ္တိက ဗာဟိရဖြစ်ကုန်သော။ ဣမာနိ အာယတနာနိ၊ ဤအာယတနတို့ကို။ သမ္မာ၊ စွာ။အက္ခာတာနိ၊အပ်ကုန်ပြီ။ ဆ၊တို့သည်။ကတမာနိ၊ တို့နည်း။ စက္ခု စေဝ၊ စက္ခုပသာဒ၎င်း။ ရူပါ စ၊ ရူပါရုံတို့၎င်း။ သောတဉ္စ၊ သောတပသာဒ၎င်း။ သဒ္ဒါ စ၊ သဒ္ဒါရုံတို့၎င်း။ ဃာနံ စ၊ ဃာနပသာဒ၎င်း။ ဂန္ဓာ စ၊ ဂန္ဓာရုံတို့၎င်း။ ဇိဝှါ စ၊ ဇိဝှါပသာဒ၎င်း။ ရသာ စ၊ ရသာရုံတို့၎င်း။ ကာယော စ၊ ကာယပသာဒ၎င်း။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာ စ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံတို့၎င်း။ မနော စ၊ စိတ်၎င်း။ ဓမ္မာ စ၊ ဓမ္မာရုံတို့၎င်းတည်း။ပ။ အက္ခာတာနိ၊ အပ်ကုန်ပြီ။

ကထံ ပန၊ အဘယ်သို့လျှင်။ပ။ ဝိမုတ္တံ၊ နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးအပ်၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ပ။ ဝေယျာကရဏာယ၊ ၄ါ။ အယံ အနုဓမ္မော၊ သည်။ ဟောတိ ၏။

အာဝုသော၊ ရှင်။ စက္ခုသ္မိံ၊ စက္ခုပသာဒ၌၎င်း။ ရူပေ၊ ရူပါရုံ၌၎င်း။ စက္ခုဝိညာဏေ၊ စက္ခုဝိညာဉ်၌၎င်း။ စက္ခုဝိညာဏ ဝိညာတဗ္ဗေသု၊ စက္ခုဝိညာဉ်နှင့်တကွ သိအပ်ကုန်သော။ဓမ္မေသု၊ သမ္ပယုတ်တရားတို့၌၎င်း။ ယော ဆန္ဒော၊ အကြင်တောင့်တခြင်းသည်။ ယော ရာဂေါ၊ အကြင် တပ်မက်ခြင်းသည်။ ယာ နန္ဒီ၊ အကြင်နှစ်သက်ခြင်းသည်။ ယာ တဏှာ၊ အကြင်ဆာလောင်ခြင်းသည်။ စေတသော အဓိဋ္ဌာနာဘိနိဝေသာနုသယာ၊ ကုန်သော။ ယေ စ ဥပါယူပါဒါနာ၊ တို့သည်။ (သန္တိ၊ကုန်၏။)တေသံ၊ တို့၏။ခယာ၊ ကြောင့်။ပ။ ပဇာနာမိ၊ ၏။အာဝုသော၊ ရှင်။သောတသ္မိံ၊ ၌၎င်း။ပ။ ဃာနသ္မိံ၊ ၌၎င်း။ပ။ ဇိဝှါယ၊ ၌၎င်း။ပ။ ကာယသ္မိံ၊ ၌၎င်း။ပ။ မနသ္မိံ၊ ၌၎င်း။ပ။ ပဇာနာမိ၊ ၏။ အာဝုသော၊ ရှင်။ပ။ ဝိမုတ္တံ၊ ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့ဖြေဆိုအပ်၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ပ။ ဥတ္တရိံ၊ အလွန်။ ပဉှော၊ ကို၊ ပုစ္ဆိတဗ္ဗော၊ အပ်၏။

၁၀၂။ ကထံ ပန၊ အဘယ်သို့လျှင်။ ဇာနတော၊ သော။ ကထံ၊ သို့။ ပဿတော၊ သော။ အာယသ္မတော၊ အရှင်သည်။သဝိညာဏကေ၊ ဝိညာဉ်နှင့်တကွဖြစ်သော။ ဣမသ္မိံ စ ကာယေ၊ ဤ

ကိုယ်၌ရှင်း။ ဗဟိဒ္ဓါ စ၊ ပြင်ပ (ဝိညာဉ်နှင့်တကွဖြစ်သောသူတပါး) ကိုယ်၌ရှင်း။ သဗ္ဗနိမိတ္တေသု၊ အလုံးစုံသော အာရုံတို့၌။ အဟင်္ကာရ-မမင်္ကာရ မာနာနုသယာ၊ ဒိဋ္ဌိတဏှာမာနတို့ကို၁။ သမူဟတာ၊ ပယ်သတ်အပ်ကုန်ပြီနည်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့မေးအပ်၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ပ။ ဝေယျာကရဏာယ၊ ငှါ။ အယံ အနုဓမ္မော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

အာဝုသော၊ ရှင်။အဟံ၊ သည်။ ပုဗ္ဗေ ခေါ၊ ရှေး၌။ အဂါရိယဘူတော၊ လူဖြစ်၍ဖြစ်သည်။ သမာနော၊ ဖြစ်စဉ်။ အဝိဒ္ဒသု၊ ပညာမရှိသည်။ အဟောသိံ၊ ပြီ။ တဿ မေ၊ ထိုငါအား။ တထာဂတော ဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်ရှင်း။ တထာဂတသာဝကော ဝါ၊ မြတ်စွာဘုရား၏တပည့်သည်ရှင်း။ ဓမ္မံ၊ တရားကို။ ဒေသေသိ၊ ဟောပြီ။ အဟံ၊ သည်။ တံ ဓမ္မံ၊ ထိုတရားကို။ သုတွာ၊ ကြားနာ၍။ပ။ ပဋိသံဝေဒိံ၊ ဆင်ခြင်ပြီ။ (ကြွင်းသော ၁၀၂-ပိုဒ် ၁၀၃-ပိုဒ် ၁၀၄-ပိုဒ်တို့၌ ဒေဝဒဟသုတ် ၁၃ ပိုဒ်၊ ၁၄-ပိုဒ်၊ ၁၅-ပိုဒ်၊ ၁၆-ပိုဒ်၊ ၁၉-ပိုဒ်တို့ကိုရှု၍ အနက်သမွန်။)

၁၀၄။ (အထူးအနက်ကား) အာဝုသော၊ ရှင်။ ဧဝံခေါ၊ သို့။ ဇာနတော၊ သော။ပ။ သမူဟတာ၊ ပယ်သတ်အပ်ကုန်ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့ဖြေဆိုအပ်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ပ။ အနုမောဒိတွာ၊ ၍။ "အာဝုသော၊ ရှင်။ ယေ မယံ၊ အကြင်ငါတို့သည်။ တာဒိသံ၊ ထိုသို့သဘောရှိသော။သဗြဟ္မစာရိံ၊ မြတ်သောသီတင်းသုံးဘော်ဖြစ်သော။ အာယသ္မန္တံ၊ အရှင်ကို။ သမနုပဿာမ၊ ကောင်းစွာမြင်ကြရကုန်၏။ တေသံ နော၊ ထိုငါတို့၏။ လာဘာ၊ လာဘ်တို့တည်း။ အာဝုသော၊ ရှင်။ တေသံနော တို့၏။ သုလဒ္ဓန္တိ၊ ကောင်းသောလာဘ်တည်း"ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝစနီယော၊ ဆိုအပ်သည်။ အဿာတိ၊ ရ၏ဟူသော။ ဧတံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။ (သုတ်အစပြန်သတ်။ ဣဒမဝေါစ စသည်ပေးမြဲ။)

ဒုတိယံ၊ သော။ ဆဗ္ဗိသောဓနသုတ္တံ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီ။

၃-သပ္ပုရိသသုတ်

၁၀၅။ (ဧဝံ မေ သုတံ။ပ။ပစ္စဿောသုံ-ပေးမြဲ) ဘဂဝါ၊ သည်—"ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝေါ၊ သင်တို့အား။ သပ္ပုရိသဓမ္မဉ္စ၊ သူတော်ကောင်းတို့၏တရားကိုရှင်း။ (သူတော်ကောင်းအဖြစ်ကို ပြုတတ်သောတရားဟူလို၊ အသပ္ပုရိသဓမ္မ၌လည်း ဤနည်း။) အသပ္ပုရိသဓမ္မဉ္စ၊ သူယုတ်မာတို့၏ တရားကိုရှင်း။ ဒေသိဿာမိ၊ ဟောတော်မူအံ့။ တံ၊ ထိုဒေသနာတော်ကို။ သုဏာထ၊ နာကုန်လော့။ သာဓုကံ၊ ကောင်းစွာ။ မနသိကရောထ၊ နှလုံးသွင်းကြကုန်လော့။ ဘာသိဿာမိတိ၊ ဟောတော်မူအံ့"ဟူသော။ ဧတံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။ တေ ဘိက္ခူ၊ တို့သည်။ "ဧဝံ ဘန္တေတိ၊ ကောင်းပါပြီ အရှင်ဘုရား" ဟူ၍။ ဘဂဝတော၊ ၏(စကားကို)။ ပစ္စဿောသုံ၊ ရှေးရှု နာယူကုန်ပြီ။ ဘဂဝါ၊ သည်—

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အသပ္ပုရိသဓမ္မော၊ သည်။ ကတမော စ၊ အဘယ်နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ဣဓ၊ ဤသာသနာတော်၌။ အသပ္ပုရိသော၊ သူယုတ်မာသည်။ ဥစ္စာကုလာ၊ မြင့်မြတ်သောအမျိုးမှ။ (ဥစ္စ=ဥစ္စာ=အမြင့်မြတ်ဟော၊ ခတ္တိယနှင့် ဗြာဟ္မဏကုလကို ဥစ္စာကုလယူ။) ပဗ္ဗဇိတော၊

၁။ ဤအဋ္ဌကထာ, ဋီကာ, အဖွင့်များအရ မာန, တဏှာ နှစ်ပါးကိုကောက်။

ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ "အဟံ ခေါ၊ ငါသည် သာလျှင်။ ဥစ္စာကုလာ၊ မှ။ ပဗ္ဗဇိတော၊ သည်။ အမှို၊ ဖြစ်၏။ အညေ၊ တပါးကုန်သော။ ဣမေပန ဘိက္ခူ၊ ဤရဟန်းတို့သည်ကား။ ဥစ္စာကုလာ၊ မှ။ ပဗ္ဗဇိတာ၊ ကုန်သည်။ နာတိ၊မဟုတ် ကုန်"ဟူ၍။ ဣတိ၊ သို့။ ပဋိသဥ္စိက္ခတိ၊ ဆင်ခြင်၏။သော၊ သည်။ တာယ ဥစ္စာကုလီနတာယ၊ ထိုမြတ်သော အမျိုး၌ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်အားဖြင့်။ ဝါ၊ ကြောင့်။ (ဥစ္စာကုလေ ဘဝေါ ဥစ္စာကုလီနော-ဟုပြု၊ ဘဝတဒ္ဓိတ် ဤနပစ္စည်း၊ ၄-ကဏ္ဍ၊ ၆-သုတ်၊ မောဂ္ဂလ္လာန်) အတ္တာနံ၊ မိမိကိုယ်ကို။ ဥက္ကံသေတိ၊ ချီးမြှောက်၏၊ ပရံ၊ သူတပါးကို။ ဝမ္ဘေတိ၊ ရှုတ်ချ၏။ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အယံ၊ ဤမိမိကိုယ်ကို ချီးမြှောက်ခြင်း သူတပါးကို ရှုတ်ချခြင်းသည်။ အသပ္ပုရိသဓမ္မော၊ သူယုတ်မာ တို့၏တရားတည်း။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သပ္ပုရိသော စ ခေါ၊ သူတော်ကောင်းသည်ကား။ ဥစ္စာကုလီနတာယ၊ မြင့်မြတ်သောအမျိုး၌ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ လောဘဓမ္မာဝါ၊ လောဘတရားတို့သည်လည်း။ ပရိက္ခယံ၊ ကုန်ခြင်းသို့။ န ခေါ ဂစ္ဆန္တိ၊ မရောက်ကုန်။ ဒေါသဓမ္မာ ဝါ၊ ဒေါသတရားတို့သည် လည်း။ ပရိက္ခယံ၊ သို့။ န ခေါ ဂစ္ဆန္တိ၊ ကုန်။ မောဟဓမ္မာ ဝါ၊ မောဟတရားတို့သည်လည်း။ ပရိက္ခယံ၊ သို့။ န ခေါ ဂစ္ဆန္တိ၊ ကုန်။ ဥစ္စာကုလာ၊ မှ။ ပဗ္ဗဇိတော၊ သည်။ စေပိ နော ဟောတိ၊ အကယ်၍လည်း မဖြစ်စေကာမူ။ သော စ၊ ထိုရဟန်းသည် သာလျှင်။ ဓမ္မာနုဓမ္မပ္ပဋိ-ပန္နော၊ ကိုးပါးသော လောကုတ္တရာတရား အားလျော်သော ဝိပဿနာ တရားကို ကျင့်သည်။ သာမီစိပ္ပဋိပန္နော၊ ကောင်းမွန်စွာ ကျင့်သည်။ (သမ္မာဘာဝေါ သာမိစိ၊၄-ကဏ္ဍ၊၅၉ သုတ် မောဂ္ဂလ္လာန်နိသျ) အနုဓမ္မစာရီ၊ ထိုအကျင့်အားလျော်သော (အပ္ပိစ္ဆတာ-စသော) တရားကို ကျင့်လေ့ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏[၁]။ တတ္ထ၊ ထိုရဟန်းတို့တွင်။ "သော၊ ထိုတရားကျင့်သော ရဟန်းသည်။ ပုဇ္ဇော၊ ပူဇော်ထိုက်၏။ တတ္ထ၊ တို့တွင်။ သော၊ သည်။ ပါသံသောတိ၊ ချီးမွမ်း ထိုက်၏"ဟူ၍။ ဣတိ၊ သို့။ပဋိသဥ္စိက္ခတိ၊ ၏။ သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ ပဋိပဒံယေဝ၊အကျင့် ကိုသာလျှင်။ အန္တရံကရိတွာ၊ အတွင်းပြု၍။ (အကြောင်းပြု၍သော်လည်း ဋီကာနည်းပေး။) တာယ ဥစ္စာကုလီနတာယ၊ ကြောင့်။ အတ္တာနံ၊ ကို။ နေဝ ဥက္ကံသေတိ၊ မချီးမြှောက်။ ပရံ၊ ကို။ နဝမ္ဘေတိ၊ မရှုတ်ချ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အယံ၊ မိမိကိုယ်ကို မချီးမြှောက်ခြင်း သူတပါး ကို မရှုတ်ချခြင်းသည်။ သပ္ပုရိသဓမ္မော၊ သူတော်ကောင်းတို့၏တရားတည်း။ (၁)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပုန စပရံ၊ လည်း။ အသပ္ပုရိသော၊ သည်။ မဟာကုလာ၊ ကြီးကျယ်သော အမျိုးမှ။ (ခတ္တိယ, ဗြာဟ္မဏ, ဝေဿကုလကို မဟာကုလယူ)။ပ။ မဟာဘောဂကုလာ၊ များသော စည်းစိမ်ရှိသော အမျိုးမှ။ပ။ ဥဠာရဘောဂကုလာ၊ မွန်မြတ်သော စည်းစိမ်ရှိသော အမျိုးမှ။ (မဟာဘောဂကုလ၊ ဥဠာရဘောဂကုလအရ၊ အမျိုးလေးပါးယူ။) ပဗ္ဗဇိတော၊သည်။

၁။ ဓမ္မာနုဓမ္မပ္ပဋိပန္နောတိ အရိယဓမ္မဿအရိယဘူတံ ဝိပဿနာဓမ္မံ ပဋိပန္နော၊ သာမိစိပ္ပဋိပန္နောတိ အနုစ္ဆဝိကပဋိပဒံ ပဋိပန္နော။ အနုဓမ္မစာရီနောတိ အနုဓမ္မံ စရဏသီလော။ (အံ-ဋ္ဌ ၃၊၂၄-၇) အရိယဓမ္မဿာတိ မဂ္ဂဖလ-ဓမ္မဿ၊ နဝဝိဓဿာပိ ဝါ လောကုတ္တရဓမ္မဿ။ အနုဓမ္မဘူတန္တိ အဓိဂမာယ အနုရူပဓမ္မဘူတံ။ အနုစ္ဆဝိကပဋိ-ပဒန္တိစ တမေဝ ဝိပဿနာဓမ္မမာဟ၊ ဆဗ္ဗိဓာဝိသုဒ္ဓိယောဝါ။ အနုဓမ္မန္တိ တဿာ ယထာဝုတ္တပဋိပဒါယ အနုရူပံ အဘိသလ္လေခိကံ အပ္ပိစ္ဆတာဒိဓမ္မံ။ စရဏသီလာတိ သမာဒါယ ဝတ္တနသီလာ။ အနုမဂ္ဂဖလဓမ္မော တေဿာတိ ဝါ အနုဓမ္မော၊ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနီဝိပဿနာ။ တဿာ စရဏသီလာ။ (ရှင်းဋီကာ)။

ဟောတိ၊ ၏။ သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ "အဟံ ခေါ၊ သည်ကား။ ဥစ္စာရဘောဂကုလာ၊ မှ။ ပဗ္ဗဇိတော၊ သည်။ အမှိ၊ ၏။ အညေ၊ ကုန်သော။ ဣမေ ပန ဘိက္ခူ၊ တို့သည်ကား။ ဥစ္စာရဘောဂကုလာ၊ မှ။ ပဗ္ဗဇိတာ၊ ကုန်သည်။ နာတိ၊ မဟုတ်ကုန်" ဟူ၍။ ဣတိ၊ သို့။ ပဋိသဉ္စိက္ခတိ၊ ၏။ သော၊ သည်။ တာယ ဥစ္စာရဘောဂတာယ၊ ထိုမွန်မြတ်သော စည်းစိမ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အတ္တာနံ၊ ကို။ ဥက္ကံသေတိ၊ ၏။ ပရံ၊ ကို။ ဝမ္ဘေတိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အယမ္ပိ၊ သည်လည်း။ အသပ္ပုရိသဓမ္မော၊ တည်း။

ဘိက္ခဝေ၊ သို့။ သပ္ပုရိသော စ၊ သည်ကား။ပ။ ပဋိသဉ္စိက္ခတိ၊ ၏။ သော၊ သည်။ပ။ န ဝမ္ဘေတိ၊ မရှုတ်ချ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အယမ္ပိ၊ သည်လည်း။ သပ္ပုရိသဓမ္မော၊ တည်း။ (၂၊၃၊၄)

၁၀၆။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပုန စပရံ၊ လည်း။ အသပ္ပုရိသော၊ သည်။ ဉာတော၊ ထင်ရှားသူသည်။ (သိအပ်သူသည်ဟု သဒ္ဒတ္ထသော်လည်းပေး။) ယသဿီ၊ များသော အခြံအရံရှိသူသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သော၊ သည်။ "အဟံ ခေါ၊ သည်သာလျှင်။ ဉာတော၊ သည်။ ယသဿီ၊ သည်။ အမှိ၊ ၏။ အညေ၊ ကုန်သော၊ ဣမေ ပန ဘိက္ခူ၊ တို့သည်ကား။ အပ္ပညာတာ၊ ထင်ရှားသူတို့ မဟုတ်ကုန်။ အပ္ပေသက္ခာတိ၊ တန်ခိုးမဲ့ကုန်၏ ဟု ပြောကြားအပ်သူတို့တည်း[၁]" ဟူ၍။ ဣတိ၊ သို့။ ပဋိသဉ္စိက္ခတိ၊ ၏။ သော၊ သည်။ တေန ဉာတ္တေန၊ ထိုထင်ရှားသူ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (ဉာတယသဘာဝေါ ဉာတ္တံ။ မ-၁၊ ဝိမံသကသုတ် ဋီကာ။ ဉတ္တဖြောပန္နော ပုဒ်နှင့် အညီ အနက်ပေးသည်။ အကြွင်းတူ၏။) (၅)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပုန စပရံ၊ လည်း။ အသပ္ပုရိသော၊ သည်။ စီဝရ ပိဏ္ဍပါတ သေနာသန-ဂိလာနပစ္စယ ဘေသဇ္ဇပရိက္ခာရာနံ၊ သင်္ကန်း, ဆွမ်း, ကျောင်း, သူနာတို့၏ အထောက်အပံ့အသက်၏ အရံ အကာဖြစ်သော ဆေးတို့ကို။ လာဘီ၊ ရလေ့ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သော၊ သည်။ "အဟံ ခေါ၊ သည်သာလျှင်။ စီဝရ ပိဏ္ဍပါတ သေနာသန ဂိလာနပစ္စယ ဘေသဇ္ဇပရိက္ခာရာနံ၊ တို့ကို။ လာဘီ၊ သည်။ အမှိ၊ ၏။ အညေ၊ ကုန်သော။ ဣမေ ပန ဘိက္ခူ၊ တို့သည်ကား။ စီဝရ ပိဏ္ဍပါတ သေနာသန ဂိလာန ပစ္စယ ဘေသဇ္ဇပရိက္ခာရာနံ၊ တို့ကို။ လာဘိနော၊ ရလေ့ရှိကုန်သည်။ နာတိ၊ မဟုတ်ကုန်" ဟူ၍။ ဣတိ၊ သို့။ ပဋိသဉ္စိက္ခတိ၊ ၏။ သော၊ သည်။ တေန လာဘေန၊ ထိုလာဘ်ရခြင်းကြောင့်။ (အကြွင်းတူ၏။) (၆)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပုန စပရံ၊ လည်း။ အသပ္ပုရိသော၊ သည်။ ဗဟုဿုတော၊ များသော အကြားအမြင်ရှိသူသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သော၊ သည်။ "အဟံ ခေါ၊ သည်သာလျှင်။ ဗဟုဿု-တော၊ သည်။ အမှိ၊ ၏။ အညေ၊ ကုန်သော။ ဣမေ ပန ဘိက္ခူ၊ တို့သည်ကား။ ဗဟုဿုတာ၊ တို့သည်။ နာတိ၊ မဟုတ်ကုန်" ဟူ၍။ ဣတိ၊ သို့။ ပဋိသဉ္စိက္ခတိ၊ ၏။ သော၊ သည်။ တေန ဗာဟုသစ္စေန၊ ထိုများသော အကြားအမြင်ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ (အကြွင်းတူ၏။) (၇)

၁။ အပ္ပေသက္ခာတိ အပ္ပပရိဝါရာ-အဋ္ဌကထာနှင့်အညီ၊ ယသဿီ-၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ပြု၍ "အခြံအရံ မရှိသူတို့တည်း" ဟူ၍ သော်လည်းပေး။ အပ္ပေါ ယသော ဧတေသန္တိ အပ္ပေသက္ခာ၊ ဗဟုဗ္ဗီဟိပြု၊ အပ္ပ + ယသ၊ သမာသန္တ က-လာ၊ က-ကို ခပြု၊ ဒွေးဘော်လာ၊ ယကို ပြေုလေ။

အပ္ပသဒ္ဒါသည် အဘာဝတ္ထဟောတည်း။ အခိပတေယျာဘာဝတော ပရေသံ ဥပရိ နတ္ထိ ဧတေသံ ဤသော ဤသနံ ဣဿရိယန္တိ အက္ခာဘဗ္ဗာဘိ အပ္ပေသက္ခာ၊ တေနာဟ အပ္ပပရိဝါရာတိ၊ အဘာဝတ္ထောဟိ ဧတ္ထ အပ္ပသဒ္ဒေါ။ (ဋီကာ။)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပုန စပရံ၊ လည်း။ အသပ္ပုရိသော၊ သည်။ ဝိနယဓရော၊ ဝိနည်းကိုဆောင်သူ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သော၊ သည်။ "အဟံ ခေါ၊ သည်သာလျှင်။ ဝိနယဓရော၊ သည်။ အမို၊ ၏။ အညေ၊ ကုန်သော။ဣမေ ပန ဘိက္ခူ၊ တို့သည်ကား။ ဝိနယဓရာ၊ တို့သည်။ နာတိ၊မဟုတ် ကုန်"ဟူ၍။ ဣတိ၊ သို့။ ပဋိသဉ္စိက္ခတိ၊ ၏။ သော၊ သည်။ တေန ဝိနယဓရတ္တေန၊ ထိုဝိနည်းကို ဆောင်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ (အကြွင်းတူ၏။) (၈)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပုန စပရံ၊ လည်း။ အသပ္ပုရိသော၊ သည်။ ဓမ္မကထိကော၊ တရားကို ဟော တတ်သူသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သော၊ သည်။ "အဟံခေါ၊ သည်သာလျှင်။ ဓမ္မကထိကော၊ သည်။ အမို၊ ၏။ အညေ၊ ကုန်သော။ ဣမေ ပန ဘိက္ခူ၊ တို့သည်ကား။ဓမ္မကထိကာ၊ တို့သည်။ နာတိ၊ မဟုတ်ကုန်"ဟူ၍။ ဣတိ၊ သို့။ ပဋိသဉ္စိက္ခတိ၊ ၏။သော၊သည်။ တေန ဓမ္မကထိကတ္တေန၊ ထိုတရားဟောတတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ (အကြွင်းတူ၏။) (၉)

၁၀၇။ (ဤမှနောက်၌ အထူးကိုသာ သမ္ဗန်အံ့)။အာရညိကော၊ တော၌နေလေ့ရှိသူသည်။ (အာရညကင် ဓုတင်ဆောင်သူသည် ဟုသော်လည်း အဓိပ္ပါယတ္ထပေး။) (၁၀)

ပံသုကူလိကော၊ ပံသုကူသက်န်းကိုဆောင်သူသည်။ (ပံ့သုကူဓုတင်ကိုဆောင်သူသည်ဟုသော် လည်းပေး။) (၁၁)

ပိဏ္ဍပါတိကော၊ဆွမ်းခံလေ့ရှိသူသည်။ (ပိဏ္ဍပါတ်ဓုတင်ဆောင်သူသည်ဟုလည်းပေး။) (၁၂)

ရုက္ခမူလိကော၊ သစ်ပင်ရင်း၌နေလေ့ရှိသူသည်။ (ရုက္ခမူဓုတင်ကို ဆောင်သူသည်ဟုလည်း ပေး။) (၁၃)

သောသာနိကော၊ သုသာန်၌နေလေ့ရှိသူသည်။ (သုသာန်ဓုတင်ကိုဆောင်သူသည်ဟုလည်း ပေး။) အဗ္ဘောကာသိကော၊ လွင်တီးခေါင်၌ နေလေ့ရှိသူသည်။ပ။နေသဇ္ဇိကော၊ ထိုင်၍နေ လေ့ရှိသူသည်။ပ။ယထာသန္ထတိကော၊ ခင်းထားအပ်တိုင်းသောနေရာ၌ နေလေ့ရှိသူသည်။ပ။ ဧကာသနိကော၊ တနေရာတည်း၌ စားလေ့ရှိသူသည်။ (၁၄-၁၈)

၁၀၈။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပုန စပရံ၊ လည်း။ အသပ္ပုရိသော၊ သည်။ပ။ဝိဟရတိ၊ ၏။ သော၊ သည်။ "အဟံ ခေါ၊ သည်သာလျှင်။ ပဌမဇ္ဈာနသမာပတ္တိယာ၊ ပဌမဈာန်သမာပတ်ကို။လာဘီ၊ ရလေ့ရှိသူသည်။ အမို၊ ၏။ အညေ၊ ကုန်သော။ ဣမေ ပန ဘိက္ခူ၊တို့သည်ကား။ပဌမဇ္ဈာနသမာ- ပတ္တိယာ၊ ကို။ လာဘိနော၊ တို့သည်။ နာတိ၊ မဟုတ်ကုန်"ဟူ၍။ ဣတိ၊ သို့။ ပဋိသဉ္စိက္ခတိ၊၏။ သော၊ သည်။ တာယ ပဌမဇ္ဈာနသမာပတ္တိယာ၊ ထိုပဌမဈာန်သမာပတ်ကြောင့်။ အတ္တာနံ၊ ကို။ ဥက္ကံသေတိ၊ ၏။ ပရံ၊ ကို။ ဝမ္ဘေတိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အယမ္ပိ၊ သည်လည်း။ အသပ္ပုရိသ- ဓမ္မော၊ တည်း။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သပ္ပုရိသော စ၊ သည်ကား။ "ဘဂဝတာ၊ သည်။ ပဌမဇ္ဈာနသမာပတ္တိယာပိ၊ ၌လည်း။ အတမ္မယတာ၊ မတပ်မက်ခြင်းကို[၁]။ ဝုတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ ဟိ၊ မှန်၏။ ယေန ယေန၊ အကြင်အကြင်(ဥစ္စာကုလ-စသော)အကြောင်းကြောင့်။ မညန္တိ၊ (မြတ်၏ဟူ၍) မှတ်ထင်ကုန်၏။ တတော၊ ထိုထို(ဥစ္စာကုလ-စသော)အကြောင်းမှ။ အညထာ၊ တပါးသော

၁။ တာယ နိဗ္ဗတ္တာ တမ္မယာ။ ပုဂ္ဂိုလ်ကောက်။ တမ္မယဿ ဘာဝေါ တမ္မယတာ။ တဏှာကောက်။ န တမ္မယတာ အတမ္မယတာ။ နိတ္တဏှာကောက်။ ဤ၌ အဓိပ္ပါယ်နက်ပေးလိုက်သည်။ ဤပုဒ်အဖွင့်အကျယ်ကို အဋ္ဌကထာဋီကာ၌ရှု။

အခြင်းအရာအားဖြင့်။ တံ၊ ထိုပဌမချျာန်သည်။ ဟောတီတိ၊ ဖြစ်၏”ဟူ၍။ ဣတိ၊ သို့။ ပဋိသဥ္စိက္ခတိ၊ ၏။ သော၊ သည်။ အဘမ္မယတညေဝ၊ ပဌမချျာန်၌ မတပ်မက်ခြင်းကိုသာလျှင်။ (ပဌမချျာနေပိ တဏှာပဟာနံယေဝ၊ ဋီကာ။) အန္တရံကတွာ၊ အတွင်းပြု၍။ (အကြောင်းပြု၍ သော်လည်းပေး။)တာယ ပဌမဇ္ဈာနသမာပတ္တိယာ၊ ကြောင့်။ အတ္တာနံ၊ ကို။ နေဝဥက္ကံသေတိ၊ မချီးမြှောက်။ ပရံ၊ ကို။ န ဝမ္ဘေတိ၊ မရှုတ်ချ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အယမ္ပိ၊ သည်လည်း။ သပ္ပုရိသ ဓမ္မော၊ တည်း။ (၁၉)

(ဒုတိယဈျာန် တတိယဈျာန် စတုတ္ထဈျာန် အရူပဈျာန်ဝါကျတို့၌လည်း ဤနည်းအတိုင်းသမွန်။ တံ၊ထိုဒုတိယဈျာန်သည်။စသည်ဖြင့် နေရာဌာနအားလျော်စွာ-တံ-ကို အနက်ပေးလေ) (၂၀-၂၆)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပုန စပရံ၊ လည်း။ သပ္ပုရိသော၊ သည်။ပ။ဝိဟရတိ၊ ၏။ အဿ၊ထိုရဟန်း၏။ ပညာယစ၊ မဂ်ပညာဖြင့်လည်း။ ဒိသွာ၊ မြင်၍။ (သမာနကာလတ္ထ၊ မြင်ခြင်းကြောင့်ဟူ၍သော် လည်းပေး။ ဟေတွတ္ထ။) အာသဝါ၊ အာသဝါတို့သည်။ ပရိက္ခီဏာ၊ကုန်ခမ်းကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အယံဘိက္ခု၊ ဤရဟန်းသည်။ ကဉ္စိ၊ တစုံတယောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ န မညတိ၊ မမှတ်ထင်။ (မထေမဲ့မြင်မပြု။) ကုဟိဉ္စိ၊ တစုံတခုသောအရပ်၌။ န မညတိ၊ မမှတ်ထင်။ ကေနစိ၊ တစုံတခုသော(သက်ရှိ သက်မဲ့)ဝတ္ထုဖြင့်။ န မညတီတိ၊ မမှတ်ထင်ဟူသော။ ဇတံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။ (သုတ်အစပြန်သတ်။ ဤဝါရ၌ အနာဂါမ်, ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်များသာ နိရောဓသမာပတ်ကို ဝင်စားနိုင်၍ ပုထုဇဉ်ကား မဝင်စားနိုင်သောကြောင့် အသပ္ပုရိသဝါရ-မရ။ ဣဒမဝေါစ။ပ။အဘိနန္ဒုန္တိ၊ ပေးမြဲ။)

တတိယံ၊ သော။ သပ္ပုရိသသုတ္တံ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီ။

၄-သေဝိတဗ္ဗာသေဝိတဗ္ဗသုတ်

၁၀၉။ (ဇဝံ မေ သုတံ။ပ။ ပစ္စဿောသုံ-ပေးမြဲ။) ဘဂဝါ၊ သည်။ “ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝေါ၊ သင်တို့အား။ သေဝိတဗ္ဗာသေဝိတဗ္ဗံ၊ မှီဝဲအပ် မမှီဝဲအပ်သော။ ဓမ္မပရိယာယံ၊ တရားဒေသနာ တော်ကို။ ဒေသိဿာမိ၊ အံ့။ပ။ ဘာသိဿာမိ၊ အံ့”ဟူသော။ ဇတံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။

ဘဂဝါ၊ သည်—ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အဟံ၊ သည်။ ကာယသမာစာရံပိ၊ ကိုယ်အကျင့်ကိုလည်း။ သေဝိတဗ္ဗံပိ၊ မှီဝဲအပ်သော ကိုယ်အကျင့်ဟူ၍ရင်း။ အသေဝိတဗ္ဗံပိ၊ မမှီဝဲအပ်သော ကိုယ်အကျင့် ဟူ၍ရင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒွိဝိဓေန၊ နှစ်ပါးအပြားအားဖြင့်။ ဝဒါမိ၊ ဟောတော်မူ၏။ တဉ္စ ကာယသမာစာရံ၊ ထိုကိုယ်အကျင့်ကိုလည်း။ အညမညံ၊ တခြားစီ တမျိုးစီဟူ၍[၁]။ ဝဒါမိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အယံ၊ သည်။ ဝစီသမာစာရမ္ပိ၊ နှုတ်အကျင့်ကိုလည်း။ပ။ မနောသမာစာရမ္ပိ၊

၁။ အညမညံသည် “နာညမညဿ ဒုက္ခမိစ္ဆေယျ” ၌ကဲ့သို့ ကမ္မဗျတိဟာရမဟုတ်သောကြောင့် အချင်းချင်းဟု မပေးလင့်။ “ဧတမတ္ထံ ပုစ္ဆေယျ အညမညေဟိ ပဒေဟိ အညမညေဟိ ပရိယာယေဟိ”ဟူသော နိဒ္ဒေသ သံယုတ် ကင္ခါရခတ္တိယဝဂ်၌ကဲ့သို့ အကမ္မဗျတိဟာရဖြစ်သောကြောင့် တခြားစီ တမျိုးစီဟုသာ ပေးသင့်သည်။ သေဝိတဗ္ဗတခြား, အသေဝိတဗ္ဗတခြားဟု ဆိုလိုသည်။

စိတ်အကျင့်ကိုလည်း။ပ။ ဝဒါမိ၊ ၏။ပ။ စိတ္တုပ္ပါဒမ္ပိ၊ စိတ်၏ဖြစ်ရာကိုလည်း[၁]။ပ။သညာပဋိလာဘမ္ပိ၊ ရအပ်သော သညာကိုလည်း။ပ။ ဒိဋ္ဌိပဋိလာဘမ္ပိ၊ ရအပ်သောဒိဋ္ဌိကိုလည်း။ပ။ အတ္တဘာဝပဋိလာဘမ္ပိ၊ ရအပ်သော အတ္တဘောကိုလည်း။ပ။ ဝဒါမီတိ၊ ၏''ဟူသော။တော်၊ကို။ အဝေါစ၊ပြီ။

ဧဝံ၊ သို့။ ဝုတ္တေ၊ သော်။ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော၊ သည်။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။—ဘန္တေ၊ ရား။ အဟံ၊ သည်။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ သံခိတ္တေန၊ အကျဉ်းအားဖြင့်။ ဘာသိတဿ၊ ဟောတော်မူအပ်သော။ ဝိတ္ထာရေန၊ အကျယ်အားဖြင့်။ (ဣတ္ထံ၊ ကို။) အဝိဘတ္တဿ၊ မဝေဖန်အပ်သေးသော။ ဣမဿ ခေါ၊ ဤဘုရားတော်၏။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝိတ္ထာရေန၊ အကျယ်အားဖြင့်။ အတ္ထံ၊ အနက်ကို။ အာဇာနာမိ၊ ပိုင်နိုင်စွာသိ၏။

၁၁၀။ "ကာယသမာစာရံ ပါဟံ။ပ။ ကာယသမာစာရန္တိ၊ စာရံ''ဟူ၍။ ဣတိ ခေါ ပန၊ ဤသို့လျှင်။ တော်၊ ဤစကားကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ ကိဥ္စေတံ၊ အဘယ်ကို။ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍။ တော်၊ ဤစကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်ပါသနည်း။ ဘန္တေ၊ ရား။ ယထာရူပံ၊ အကြင်သို့သဘောရှိသော။ ကာယသမာစာရံ၊ ကိုယ်အကျင့်ကို။ သေဝတော၊ မှီဝဲသူ၏(သန္တာန်၌)။ အကုသလာ ဓမ္မာ၊ အကုသိုလ်တရားတို့သည်။ အဘိဝဍ္ဎန္တိ၊ တိုးပွါးကုန်၏။ ကုသလာ ဓမ္မာ၊ ကုသိုလ်တရားတို့သည်။ ပရိဟာယန္တိ၊ ဆုတ်ယုတ်ကုန်၏။ ဝေရူပေါ၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ ကာယသမာစာရေ၊ ကို။ နသေဝိတဗ္ဗော၊ မမှီဝဲအပ်။ ဘန္တေ၊ ရး။ ယထာရူပံ၊ အကြင်သို့သဘောရှိသော။ ကာယသမာစာရံ စ ခေါ၊ ကိုကား။ သေဝတော၊ ၏ (သန္တာန်၌)။ အကုသလာ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ပရိဟာယန္တိ၊ ကုန်၏။ ကုသလာဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အဘိဝဍ္ဎန္တိ၊ ကုန်၏။ ဧဝရူပေါ၊ သော။ ကာယသမာစာရော၊ ကို။ သေဝိတဗ္ဗော၊ အပ်၏။

၁၁၁။ ဘန္တေ၊ ရား။ ကထံ ရူပံ၊ အဘယ်သို့သဘောရှိသော။ ကာယသမာစာရံ၊ ကို။ သေဝတော၊ ၏ (သန္တာန်၌)။ အကုသလာ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အဘိဝဍ္ဎန္တိ၊ တိုးပွါးပါကုန်သနည်း။ ကုသလာ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ပရိဟာယန္တိ၊ ဆုတ်ယုတ်ပါကုန်သနည်း။ ဘန္တေ၊ ရား။ဣဓ၊ ဤသာသနာ၌။ ဧကစ္စော၊ အချို့သောသူသည်။ ပါဏာတိပါတီ၊ သူ့အသက်ကို လျှင်စွာချလေ့ရှိသည်။ လုဒ္ဒေါ၊ ကြမ်းတန်းသည်။ လောဟိတပါဏိ၊ သွေးဖြင့်လိမ်းကပ်သော လက်ရှိသည်။ ဟတပ္ပဟတေ၊ သူတပါးကို ရိုက်ပုတ်သတ်ဖြတ်ခြင်း၌။ နိဝိဋ္ဌော၊ သက်ဝင်သည်။ သဗ္ဗပါဏဘူတေသု၊ အလုံးစုံသော သတ္တဝါအပေါင်းတို့၌။ အဒယာပန္နော၊ သနားခြင်းသို့ မရောက်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (မ-၁၊၄၄၀-ပိုဒ်၌ သဗ္ဗသဒ္ဒါပါသင့်ကြောင်း မှာခဲ့ပြီ။)

အဒိန္နာဒါယီ ခေါ ပန၊ မပေးအပ်သော သူ့ဥစ္စာကို ယူလေ့ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပရဿ၊ သူတပါး၏။ ဂါမဂတံ ဝါ၊ ရွာ၌ထားအပ်သည်မူလည်းဖြစ်သော။ အရညဂတံ ဝါ၊ တော၌သား အပ်သည်မူလည်းဖြစ်သော။ (ရွာ၌မူလည်းဖြစ်သော တော၌မူလည်းဖြစ်သော ဟုသော်လည်းပေး။) ယံ တံ ပရဝိတ္တူပကရဏံ၊ အကြင်သူတပါး၏ နှစ်သက်ဖွယ်အသုံးအဆောင်ဥစ္စာသည်။ (အတ္ထိ၊ ရှိ၏။) အဒိန္နံ၊ သူတပါးတို့သည် မပေးအပ်သော။ တံ၊ ထိုသူတပါး၏ နှစ်သက်ဖွယ်အသုံး

၁။ "ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဧတ္ထာတိ ဥပ္ပါဒေါ စိတ္တုပ္ပါဒေါ။ပ။ စိတ္တဿ ဥပ္ပါဒေါ။ပ။ ဝေဒ္ဒိ သတိ စိတ္တစေတသိကာဆုသိ စိတ္တုပ္ပါဒေါတိ သိဒ္ဓေါ ဟောတိ"။ မူလဋီကာနှင့်အညီ တပ္ပုရိသ်ပင် ဖြစ်သော်လည်း စိတ် စေတသိက် ၂-ပါးစီကောက်။

အဆောင်ဥစ္စာကို။ ထေယျသင်္ခါတံ၊ ခိုးဝှက်လိုမှု စိတ်အစုဖြင့်။ အာဒါတာ၊ ယူတတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ကာမေသု မိစ္ဆာစာရီ ခေါ ပန၊ မေထုန်ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ပြုကျင့်လေ့ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ မာတုရက္ခိတာ၊ အမိစောင့်ရှောက်အပ်သော မိန်းမရင်း။ ပိတုရက္ခိတာ၊ အဘစောင့်ရှောက်အပ်သော မိန်းမရင်း။ မာတာပိတုရက္ခိတာ၊ အမိအဘစောင့်ရှောက်အပ်သော မိန်းမရင်း။ ဘာတုရက္ခိတာ၊မောင် အစ်ကိုစောင့်ရှောက်အပ်သော မိန်းမရင်း။ဘဂိနိရက္ခိတာ၊ညီမ အစ်မစောင့်ရှောက်အပ်သော မိန်းမရင်း။ ဉာတိရက္ခိတာ၊ ဆွေမျိုးစောင့်ရှောက်အပ်သော မိန်းမရင်း။ဂေါတ္တရက္ခိတာ၊ အမျိုးအနွယ်စောင့်ရှောက်အပ်သော မိန်းမရင်း။ ဓမ္မရက္ခိတာ၊ တရားကျင့်ဖော် အပေါင်းသည် စောင့်ရှောက်အပ်သော မိန်းမရင်း။ သဿာမိကာ၊ ပိုင်ရှင်ရှိသော မိန်းမရင်း။ သပရိဒဏ္ဍာ၊ ဒဏ်ထားအပ်သော မိန်းမရင်း။ အန္တမသော၊ အယုတ်ဆုံးအားဖြင့်။ မာလာဂုဏပရိက္ခိတ္တာပိ၊ ပန်းကုံးငွေ့ပ်အပ်သော မိန်းမရင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ယာတာ၊ အကြင်မိန်းမတို့သည်။ (သန္တိ၊ ကုန်၏။) တထာရူပါသု၊ ထိုသို့သဘောရှိကုန်သော မိန်းမတို့၌။စာရိတ္တံ၊လွန်ကျူးခြင်းသို့။ အာပဇ္ဇိတာ၊ ရောက်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဘန္တေ၊ ရား။ ဧဝရူပံ၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ ကာယသမာစာရံ၊ကို။ သေဝတော၊ ၏ (သန္တာန်၌)။ အကုသလာ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အဘိဝဍ္ဎန္တိ၊ ကုန်၏။ ကုသလာ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ပရိဟာယန္တိ၊ ကုန်၏။

ဘန္တေ၊ရား။ ကထံရူပံ၊ သော။ ကာယသမာစာရံ၊ ကို။ပ။ အဘိဝဍ္ဎန္တိ၊ ကုန်သနည်း။ (ဣဓ ဘန္တေ ပါဏာတိပါတံ ပဟာယ။ပ။အဒိန္နာဒါနာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ ကား မ-၁၊ ဒေဝဒဟသုတ် ၁၇ ပိုဒ်နှင့်တူ၏။ ယံ တံ ဒံ စ အာပဇ္ဇိတာ ဟောတိ အထိလည်းန သွင်း၍ သမ္ဗန်သည်သာထူး၏။ နဟောတိ၊ မဖြစ်ဟု ပေးလေ။)ဘန္တေ၊ ရား။ ဧဝရူပံ၊ သော။ပ။အဘိဝဍ္ဎန္တိ၊ ကုန်၏။ "ကာယသမာစာရံပါဟံ။ပ။ကာယသမာစာရန္တိ၊ စာရံ"ဟူ၍။ ဣတိ၊ သို့။ ယံတံ၊ အကြင်စကားကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ အပ်ပြီ။ ဣဒံ၊ ဤဆိုခဲ့ပြီးသော အကြောင်းအရာကို။ ပဋိစ္စ၊၍။တံ၊ဤစကားကို။ ဝုတ္တံ၊ အပ်ပြီ။

၁၁၂။ (ဝစီသမာစာရံပါဟံ-စသော ဝါကျကို ကာယသမာစာရံပါဟံ-စသော ဝါကျ၌ ဆိုခဲ့သော အနက်ကိုမှီး၍ ပေးလေ။)

ဘန္တေ၊ ရား။ ကထံရူပံ၊ သော။ပ။ ပရိဟာယန္တိ၊ ကုန်သနည်း။ဘန္တေ၊ ရား။ ဣဓ၊ ၌။ ကေစ္စော၊သည်။မုသာဝါဒီ၊ မဟုတ်မမှန် ပြောဆိုလေ့ ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သဘာဂတော ဝါ၊ အစည်းဝေး၌ တည်ရှိသည်ဖြစ်၍သော်ရင်း။ ပရိသာဂတော ဝါ၊ ပရိသတ် အလယ်၌ တည်ရှိသည် ဖြစ်၍သော်ရင်း။ ဉာတိမဇ္ဈဂတော ဝါ၊ ဆွေမျိုးတို့၏ အလယ်၌ တည်ရှိသည် ဖြစ်၍သော်ရင်း။ ပူဂမဇ္ဈဂတော ဝါ၊ စစ်သည်အပေါင်းတို့၏အလယ်၌ တည်ရှိသည် ဖြစ်၍သော်ရင်း။ ရာဇကုလမဇ္ဈဂတော ဝါ၊ မင်းမျိုးတို့၏အလယ်၌ တည်ရှိသည် ဖြစ်၍သော်ရင်း။ အဘိနီတော၊ ရှေးရှုဆောင်အပ်သည်ဖြစ်၍ "ဧဟော ပုရိသ၊ အမောင်ယောကျာ်း။ ဧဟိ၊ လာလော့။ ယံ၊ အကြင်အကြောင်းကို။ ဇာနာသိ၊ သိ၏။ တံ၊ ထိုအကြောင်းကို။ ဝဒေဟီတိ၊ ပြောဆိုလော့"ဟူ၍။ သက္ခိပုဋ္ဌော၊ သက်သေပြု၍ မေးအပ်သည်ရှိသော်။သော၊ ထိုသူသည်။ အဇာနံ ဝါ၊မသိပဲလျက်မူလည်း။ ဇာနာမီတိ၊ သိ၏ဟူ၍။ အာဟ၊ ပြောဆို၏။ ဇာနံ ဝါ၊သိလျက်မူလည်း။ န ဇာနာမီတိ၊ မသိဟူ၍။ အာဟ၊

ပြောဆို၏။ အပဿံ ဝါ၊ မမြင်ပဲလျက်မူလည်း။ ပဿာမီတိ၊ မြင်၏ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ပဿံ ဝါ၊ မြင်လျက်မူလည်း။ န ပဿာမီတိ၊ မမြင်ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အတ္တဟေတု ဝါ၊ မိမိဟူသော အကြောင်းကြောင့်သော်ငှင်း။ ပရဟေတု ဝါ၊ သူတပါးဟူသော အကြောင်းကြောင့်သော်ငှင်း။ အာမိသကိဉ္စိက္ခဟေတု ဝါ၊ အနည်းငယ်မျှသော တံစိုးလက်ဆောင်ဟူသောအကြောင်းကြောင့်သော်ငှင်း။သမ္ပဇာနမုသာ၊ သိလျက် မဟုတ်မမှန်သော စကားကို။ ဘာသိတာ၊ ပြောဆိုတတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ပိသုဏာဝါစော ခေါ ပန၊ ချောပစ်ကုန်းတိုက်သော စကားရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတော၊ ဤသူတို့ထံမှ။ သုတွာ၊ ကြားရ၍။ ဣမေသံ၊ ဤသူတို့၏။ ဘေဒါယ၊ ကွဲပြားခြင်းငှါ။ အမုတြ၊ ထိုသူတို့ထံ၌။ အက္ခာတာ၊ ပြောကြားတတ်၏။ အမုတြ ဝါ၊ ထိုသူတို့ထံ၌လည်း။သုတွာ၊၍။ အမူသံ၊ ထိုသူတို့၏။ ဘေဒါယ၊ ငှါ။ ဣမေသံ၊ ဤသူတို့အား။ အက္ခာတာ၊ ပြောကြားတတ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။သမဂ္ဂါနံ ဝါ၊ ညီညွတ်ကုန်သောသူတို့ကိုလည်း။ဘေတ္တာ၊ခွဲတတ်၏။ဘိန္နာနံဝါ၊ ကွဲပြားသောသူတို့ကိုလည်း။ အနုပ္ပဒါတာ၊ ထပ်ဆင့် အားပေးတတ်၏။ ဝဂ္ဂါရာမော၊ ကွဲပြားသူလျှင်မွေ့လျော်ရာရှိသည်။ ဝဂ္ဂရတော၊ ကွဲပြားမှုတို့၌မွေ့လျော်သည်။ ဝဂ္ဂနန္ဒီ၊ ကွဲပြားမှုကို နှစ်သက်တတ်သည်။ ဝဂ္ဂကရဏိံ၊ ကွဲပြားမှုကို ပြုတတ်သော။ ဝါစံ၊ စကားကို။ ဘာသိတာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဖရုသဝါစော ခေါ ပန၊ ကြမ်းတန်းသောစကားရှိသည်။ဟောတိ၊၏။ ယာ သာ ဝါစာ၊ အကြင်စကားသည်။ ကဏ္ဍကာ၊ ဆူးငြောင့်သဖွယ်ဖြစ်၏။ ကက္ကသာ၊ ကြမ်းတန်း၏။ ဖရုသာ၊ ကြမ်းကြုတ်၏။ ပရကဋုကာ၊ သူတပါးတို့နှာခါး၏။ပရာဘိသဇ္ဇနီ၊ သူတပါးတို့ကို ထိပါးငြိစေတတ်၏။ ကောဓသာမန္တာ၊ အမျက်ထွက်ခြင်း၏ အနီး၌ဖြစ်၏။ အသမာဓိသံဝတ္တနိကာ၊ သမာဓိကိုမဖြစ်စေတတ်။ တထာရူပိံ၊ ထိုသို့ သဘောရှိသော။ ဝါစံ၊ ကို။ ဘာသိတာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

သမ္ဖပ္ပလာပီ ခေါ ပန၊ ပြိန်ဖျင်းသော စကားကို ပြောဆိုလေ့ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အကာလဝါဒီ၊ မသင့်သောအခါ၌ ပြောဆိုလေ့ ရှိသည်။ အဘူတဝါဒီ၊ ထင်ရှားမရှိသည်ကို ပြောဆိုလေ့ရှိသည်။ (အဘူတဝါဒီတိ ယံ နတ္ထိ တဿ ဝတ္တာ၊ မ-ဋ္ဌကထာ၊မရှိသည်ကိုအရှိလုပ် ပြောဆိုသူ)။အနတ္ထဝါဒီ၊အကျိုးမရှိသော စကားကို ပြောဆိုလေ့ရှိသည်။ အဓမ္မဝါဒီ၊ သဘာဝမဟုတ်သည်(အဓမ္မ)ကို ဆိုလေ့ရှိသည်။ အဝိနယဝါဒီ၊ စည်းမဲ့ကမ်းမဲ့ဆိုလေ့ရှိသည်။ ဟောတိ၊၏။ အနိဓာနဝတိံ၊ စိတ်နှလုံး၌ မထားသင့်သော။ ဝါစံ၊ ကို။ ဘာသိတာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အကာလေန၊ မသင့်လျော်သောအခါ၌။ အနပဒေသံ၊ အကြောင်းမရှိသော၊ အပရိယန္တဝတိံ၊ အပိုင်းအခြားမရှိသော။ အနတ္ထသံဟိတံ၊ အကျိုးစီးပွါးနှင့်မစပ်သော။ ဝါစံ၊ ကို။ ဘာသိဘာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဘန္တေ၊ရား။ဝေရူပံ၊သော။ပ။ပရိဟာယန္တိ။ ကုန်၏။

ဘန္တေ၊ရား။ကထံရူပံ၊ သော။ပ။ အဘိဝဍ္ဍန္တိ၊ ကုန်သနည်း။ (ဣမ၊ စသော အဖြေဝါကျ၌ အနွယနှင့်ဗျတိရေကသာ ထူး၏။ ယာသာ ဝါစာ နေလာ-စသည်ကို ဒေဝဒဟသုတ် ၁၄-ပိုဒ်ရှု၍ သမ္ဗန်နိဂုံး ၂ ဝါကျကိုလည်း ကာယသမာစာရအတိုင်းယောဇနာ)။

၁၁၃။ (မနောသမာစာရံပါဟံ- စသည်ကို ရှေးနည်းအတိုင်း သမ္ဗန်။) ဘန္တေ၊ ရား။ ကထံရူပံ၊ သော။ပ။ ပရိဟာယန္တိ၊ ကုန်သနည်း။ ဘန္တေ၊ ရား။ ဣဓ၊ ၌။ ကေစ္စော၊ သည်။ အဘိဇ္ဈာလု၊ သူတပါး ပစ္စည်းတို့၌ တပ်မက်ခြင်းများသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပရဿ၊ ၏။ ယံတံ ပရဝိတ္တူပကရဏံ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တံ၊ ကို။ "ပရဿ၊ ၏။ ယံ၊ အကြင်ဥစ္စာသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တံ၊ ထိုဥစ္စာသည်။ မမ၊ ငါ၏ဥစ္စာသည်။ အဿ၊ ဖြစ်မူကား။ အဟော ဝတ၊ ဩ ကောင်းလေစွ"ဟူ၍။ အဘိဇ္ဈာတာ၊ သူတပါးပစ္စည်းတို့၌ တပ်မက်တတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဗျာပန္နစိတ္တော ခေါ ပန၊ ဖောက်ပြန်ခြင်းသို့ ရောက်သောစိတ်ရှိသူသည်။ဟောတိ၊ ၏။ "ဣမေ သတ္တာ၊ဤသတ္တဝါတို့ကို။ ဝါ၊ တို့သည်။ဟညန္တု ဝါ၊သတ်အပ်မူလည်း သတ်အပ်စေကုန်သတည်း။ ဝဇ္ဈန္တု ဝါ၊ သေမူလည်း သေစေကုန်သတည်း။ ဥစ္ဆိဇ္ဇန္တု ဝါ၊ ဖြတ်မူလည်းဖြတ်စေကုန်သတည်း။ ဝိနဿန္တု ဝါ၊ ပျက်စီးမူလည်း ပျက်စီးစေကုန်သတည်း။ မာ ဝါ အဟေသုန္တိ၊ မဖြစ်မူလည်း မဖြစ်စေကုန်"ဟူ၍။ ပဒုဋ္ဌမနသင်္ကပ္ပေါ၊ ဒေါသသည် ဖျက်ဆီးအပ်သောစိတ်အကြံရှိသူသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ဒိဋ္ဌိပဋိလာဘ၌ ဟောလတ္တံ့ဖြစ်၍ ဤမနောသမာစာရ၌ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကို ဟောတော်မမူ။)

ဘန္တေ၊ ရား။ ဧဝရူပံ၊ သော။ပ။ပရိဟာယန္တိ၊ ကုန်၏။

ဘန္တေ၊ ရား။ ကထံရူပံ၊ သော။ပ။အဘိဝဍ္ဎန္တိ၊ ကုန်သနည်း။

ဘန္တေ၊ ရား။ ဣဓ၊ ၌။ ကေစ္စော၊ သည်။ အနဘိဇ္ဈာလု၊ များသောအဘိဇ္ဈာရှိသူ မဟုတ်သည်။ ဟောတိ၊၏။(အနဘိဇ္ဈာလု ဟောတိ၊ များသော အဘိဇ္ဈာရှိသူမဟုတ်ဟု အယုတ္တသမာသ သော်လည်း ယောဇနာ)။ပ။အဘိဇ္ဈာတာ၊ သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ အဗျာပန္နစိတ္တော ခေါ ပန၊ ဖောက်ပြန်ခြင်းသို့ရောက်သော စိတ်ရှိသူမဟုတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ "ဣမေ သတ္တာ၊ တို့သည်။ အဝေရာ၊ ရန်မရှိကုန်သည်။ အဗျာပဇ္ဈာ၊ ကိလေသာဆင်းရဲမရှိကုန်သည်။ အနီဃာ၊ ဆင်းရဲမရှိကုန်သည်။ ဟောန္တု၊ ဖြစ်ကြပါစေကုန်သတည်း။ သုခီ၊ ချမ်းသာခြင်းရှိကြကုန်သည် ဖြစ်၍။ အတ္တာနံ၊ မိမိကိုယ်ကို။ ပရိဟရန္တု တိ၊ ဆောင်ရွက်နိုင်ကြပါစေကုန်သတည်း"ဟူ၍။ အပဒုဋ္ဌမနသင်္ကပ္ပေါ၊ ဒေါသသည် ဖျက်ဆီးအပ်သော စိတ်အကြံရှိသူမဟုတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဘန္တေ၊ ရား။ ဧဝရူပံ၊ သော။ပ။အဘိဝဍ္ဎန္တိ၊ ကုန်၏။ (နိဂုံးဝါကျပေးမြဲ။)

၁၁၄။ (စိတ္တုပ္ပါဒံပါဟံ-စသည်ကို ရှေးနည်းအတိုင်း သမ္ဗန်။) ဘန္တေ၊ ရား။ ကထံရူပံ၊ သော။ပ။ပရိဟာယန္တိ၊ ကုန်သနည်း။ ဘန္တေ၊ ရား။ ဣဓ၊ ၌။ ကေစ္စော၊ သည်။ အဘိဇ္ဈာလု၊ များသောအဘိဇ္ဈာရှိသူသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အဘိဇ္ဈာသဟဂတေန၊ အဘိဇ္ဈာနှင့်တကွသော။ စေတသာ၊ စိတ်ဖြင့်။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ ဗျာပါဒဝါ၊ ဗျာပါဒရှိသူသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဗျာပါဒသဟဂတေန၊ ဗျာပါဒနှင့်တကွသော။ စေတသာ၊ ဖြင့်။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ ဝိဟေသဝါ၊ ညှဉ်းဆဲခြင်း ရှိသူသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ပ။ဝိဟရတိ၊ ၏။

ဘန္တေ၊ ရား။ ဧဝရူပံ၊ သော။ပ။ပရိဟာယန္တိ၊ ကုန်၏။

ဘန္တေ၊ ရား။ ကထံရူပံ၊ သော။ပ။အဘိဝဍ္ဎန္တိ၊ ကုန်သနည်း။

ဘန္တေ၊ ရား။ ဣဓ၊ ၌။ ကေစ္စော၊ သည်။ အနဘိဇ္ဈာလု၊ များသောအဘိဇ္ဈာရှိသူ မဟုတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အနဘိဇ္ဈာသဟဂတေန၊ အလောဘနှင့်တကွဖြစ်သော။ စေတသာ၊ ဖြင့်။

ဝိဟရတိ၊ ၏။ အဗျာပါဒဝါ၊ ဗျာပါဒရှိသူမဟုတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အဗျာပါဒသဟဂတေန၊ အဒေါသနှင့်တကွဖြစ်သော။ စေတသာ၊ ဖြင့်။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ အဝိဟေသဝါ၊ ညှဉ်းဆဲခြင်းရှိသူ မဟုတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အဝိဟေသာသဟဂတေန၊ အဒေါသနှင့်တကွဖြစ်သော။ စေတသာ၊ ဖြင့်။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ (နောက် ၂-ဝါကျ ရှေးနည်းအတိုင်း အနက်သမွန်။)

၁၁၅။ (သညာပဋိလာဘံပါဟံ-ဝါကျအားလုံးသည် စိတ္တုပ္ပါဒံပါဟံ-ဝါကျအားလုံးနှင့် တူ၏။)

၁၁၆။ (ဒိဋ္ဌိပဋိလာဘံပါဟံ-ဝါကျ၌-နတ္ထိ ဒိန္နံ-စသော ဝါကျ၏အနက်ကို စူဠပဏ္ဏာသသုတ် စာပိုဒ် ၉၁-အပိုဒ်ဆုံးနံပါတ် ၇-၌ရှင်း။ အတ္ထိ ဒိန္နံ-စသော ဝါကျ၏အနက်ကိုလည်း ၎င်းသုတ်၊ စာပိုဒ် ၉၂-အပိုဒ်ဆုံးနံပါတ် ၇-၌ရှင်း ရေးခဲ့ပြီ။ အကြွင်းဝါကျများကို ဤသုတ်၌ဆိုခဲ့ပြီး အနက် အတိုင်းပေးလေ။)

၁၁၇။ (အတ္တဘာဝပဋိလာဘံပါဟံ-စသည်ကို ရှေးနည်းအတိုင်း သမွန်။) ဘန္တေ၊ ရား။ ကထံရူပံ၊ သော။ပ။ပရိဟာယန္တိ၊ ကုန်သနည်း။ ဘန္တေ၊ ရား။ သဗျာပဇ္ဈံ၊ နာကျဉ်ဆင်းရဲခြင်း နှင့်တကွဖြစ်သော။ (ဤ၌ ကိလေသ ဒုက္ခ-ဝိပါကဒုက္ခတို့ကိုယူ။) အတ္တဘာဝပဋိလာဘံ၊ ရအပ် သောအတ္တဘောကို။ အဘိနိဗ္ဗတ္တယတော၊ ဖြစ်စေသောသူ၏(သန္တာန်၌)။ အပရိနိဋ္ဌိတဘာဝါယ၊ ဘဝတို့၏မပြီးဆုံးသည်၏အဖြစ်အလို့ငှါ[၁]။ အကုသလာ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အဘိဝဍ္ဎန္တိ၊ ကုန်၏။ ကုသလာ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ပရိဟာယန္တိ၊ ကုန်၏။

ဘန္တေ၊ ရား။ ကထံရူပံ၊ သော။ပ။အဘိဝဍ္ဎန္တိ၊ ကုန်သနည်း။ (ဤ၌ ပါဠိတော်ဝယ် အမေး ဝါကျ-ကျနေ၏။ ဖော်ပေး။ နောက်၌လည်း ဤနည်း ကျနေပြန်၏။ ဖော်ပေး။)

ဘန္တေ၊ ရား။ အဗျာပဇ္ဈံ၊ နာကျဉ်ဆင်းရဲခြင်းမရှိသော။ အတ္တဘာဝပဋိလာဘံ၊ကို။အဘိနိဗ္ဗတ္တ- ယတော၊ ဖြစ်စေသူ၏(သန္တာန်၌)။ပရိနိဋ္ဌိတဘာဝါယ၊ဘဝတို့၏ ပြီးဆုံးသည်၏အဖြစ်အလို့ငှါ။ပ။ အဘိဝဍ္ဎန္တိ၊ကုန်၏။အတ္တဘာဝပဋိလာဘံ ပါဟံ။ပ။အတ္တဘာဝပဋိလာဘန္တိ၊ပဋိလာဘံ”ဟူ၍။ ဣတိ၊ သို့။ ယံတံ၊ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ အပ်ပြီ။ ဣဒံ၊ ဤဆိုခဲ့ပြီး အကြောင်းအရာကို။ ပဋိစ္စ၊ ၍။ တံ၊ကို။ဝုတ္တံ၊ အပ်ပြီ။

ဘန္တေ၊ ရား။ အဟံ၊ သည်။ “ဘဂဝတာ၊ သည်။ သံခိတ္တေန၊ အားဖြင့်။ ဘာသိတဿ၊သော။ ဝိတ္ထာရေန၊ အားဖြင့်။ အတ္ထံ၊ ကို။ အဝိဘတ္တဿ၊ သော။ ဣမဿ ခေါ၊ ၏။ အတ္ထံ၊ ကို။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝိတ္ထာရေန၊အားဖြင့်။ အာဇာနာမိတိ၊ ပိုင်နိုင်စွာသိ၏”ဟူသော။ တံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။ (၁၀၉-ပိုဒ်အဆုံး တေဒဝေါစ-သို့ပြန်။)

၁၁၈။ သာဓု သာဓု သာရိပုတ္တ၊ကောင်းစွသာရိပုတ္တ ကောင်းစွ။ သာရိပုတ္တ၊ ရာ။ တွံ၊ သည်။ သာဓု ခေါ၊ ကောင်းစွာသာလျှင်။ မယာ၊ သည်။ သံခိတ္တေန၊ အားဖြင့်။ ဘာသိတဿ၊ သော။ ဝိတ္ထာရေန၊အားဖြင့်။ အတ္ထံ၊ကို။ အဝိဘတ္တဿ၊သော။ ဣမဿ၊၏။အတ္ထံ၊ကို။ ဧဝံ၊ သို့။ဝိတ္ထာရေန၊ အားဖြင့်။ အာဇာနာသိ၊ သိပေ၏။ (ဤမှနောက်၌ အားလုံးတူ၏။ နိဂုံးအနက်ကား) သာရိပုတ္တ၊ ရာ။ မယာ၊ သည်။ သံခိတ္တေန၊ အားဖြင့်။ ဘာသိတဿ၊ သော။ ဣမဿ ခေါ၊ ၏။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝိတ္ထာရေန၊ အားဖြင့်။ အတ္ထော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ မှတ်အပ်၏။

၁။ ဘဝါနံ အပရိနိဋ္ဌိတဘာဝါယာတိ ကာမဘဝါဒီနံ အပရိယောသာနာယ။ (ဋီကာ။)

၁၁၉။ သာရိပုတ္တ၊ ရာ။ အဟံ၊ သည်။ စက္ခုဝိညေယျံ၊ စက္ခုဝိညာဉ်သည် သိအပ်သော။ (စက္ခုဒွါရိက ဝိညာဉ်သည် သိအပ်သော်လည်းဟူ။) ရူပံပိ၊ ရူပါရုံကိုလည်း။ သေဝိတဗ္ဗမ္ပိ၊ မှီဝဲအပ်သော ရူပါရုံဟူ၍၎င်း။ အသေဝိတဗ္ဗမ္ပိ၊ မမှီဝဲအပ်သော ရူပါရုံဟူ၍၎င်း။ (ဣတိ၊ သို့။) ဒုဝိဓေန၊ နှစ်ပါးအပြားအားဖြင့်။ ဝဒါမိ၊ ၏။ သာရိပုတ္တ၊ ရာ။ အဟံ၊ သည်။ သောတဝိညေယျံ၊ သောတဝိညာဉ်သည် သိအပ်သော။ သဒ္ဒံပိ၊ သဒ္ဒါရုံကိုလည်း။ပ။ဃာနဝိညေယျံ၊ ဃာနဝိညာဉ်သည် သိအပ်သော။ ဂန္ဓံပိ၊ ဂန္ဓာရုံကိုလည်း။ပ။ဇိဝှါဝိညေယျံ၊ ဇိဝှါဝိညာဉ်သည် သိအပ်သော၊ ရသံပိ၊ ရသာရုံကိုလည်း။ပ။ကာယဝိညေယျံ၊ ကာယဝိညာဉ်သည် သိအပ်သော။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗံပိ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံကိုလည်း။ပ။မနောဝိညေယျံ မနောဝိညာဉ်သည် သိအပ်သော။ဓမ္မံပိ၊ဓမ္မာရုံကိုလည်း။ပ။ ဝဒါမိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့မိန့်တော်မူ၏။

ဧဝံ၊ သို့။ ဝုတ္တေ၊ သော်။ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော၊ သည်။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ "ဣမဿ ခေါ။ပ။ အာဇာနာမီတိ၊ အာဇာနာမိ"ဟူသော။ ဧတံ၊ ကို။အဝေါစ၊ ပြီ။ (အာကာရဝါကျအနက်လွယ်ပြီ။ ထို့ကြောင့် ပါဠိအတိုင်း ငုံပေးလိုက်သည်။)

၁၂၀။ (ဤအပိုဒ်အနက်လည်း ရှေးအတိုင်းပင် ပေးလေ။)

၁၂၁။ သာရိပုတ္တ၊ ရာ။ အဟံ၊ သည်။ စီဝရံပိ၊ သင်္ကန်းကိုလည်း။ပ။ပိဏ္ဍပါတံပိ၊ ဆွမ်းကိုလည်း။ပ။သေနာသနံပိ၊ ကျောင်းကိုလည်း။ပ။ဂါမံပိ၊ ရွာကိုလည်း။ပ။နိဂမံပိ၊ နိဂုံးကိုလည်း။ပ။ နဂရံပိ၊ မြို့ကိုလည်း။ပ။ ဇနပဒံပိ၊ဇနပုဒ်ကိုလည်း။ပ။ပုဂ္ဂလံပိ၊ ပုဂ္ဂိုလ်ကိုလည်း။ပ။ဝဒါမိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့မိန့်တော်မူ၏။

ဧဝံ၊ သို့၊ ဝုတ္တေ၊ သော်။ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော၊ သည်။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ "ဣမဿ ခေါ။ပ။ အာဇာနာမီတိ၊ အာဇာနာမိ"ဟူသော။ ဧတံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။

၁၂၂။ (ဤအပိုဒ်လည်း ရှေးနည်းအတိုင်း။)

၁၂၃။ သာရိပုတ္တ၊ ရာ။ သဗ္ဗေ၊ အလုံးစုံဖြစ်ကုန်သော။ ခတ္တိယာပိ၊ မင်းတို့သည်လည်း။ မယာ၊ သည်။ သံခိတ္တေန၊ အားဖြင့်။ ဘာသိတဿ၊ သော။ ဣမဿ၊ ၏။ အတ္ထံ၊ ကို။ဧဝံ၊ သို့။ ဝိတ္ထာရေန၊ အားဖြင့်။ စေ အာဇာနေယျုံ၊ အကယ်၍ပိုင်နိုင်စွာသိကုန်ငြားအံ့။ သဗ္ဗေသာနံ၊ အလုံးစုံကုန်သော။ ခတ္တိယာနံပိ၊ မင်းတို၏လည်း။ ဒီဃရတ္တံ၊ (ရှည်ကြာနေ့ညဉ့်) ကြာမြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး။ ဟိတာယ၊ အစီးအပွါးအလို့ငှါ။ သုခါယ၊ ချမ်းသာအလို့ငှါ။ အဿ၊ ဖြစ်ရာ၏။

သာရိပုတ္တ၊ ရာ။ သဗ္ဗေ၊ အလုံးစုံဖြစ်ကုန်သော။ ဗြာဟ္မဏာပိ၊ ပုံဏ္ဏားတို့သည်လည်း။ပ။သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ ဝေဿာပိ၊ ကုန်သည်တို့သည်လည်း။ပ။သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ သုဒ္ဒါပိ၊ သူဆင်းရဲတို့သည်လည်း။ပ။အဿ၊ ရာ၏။

သာရိပုတ္တ၊ ရာ။ သဒေဝကော၊ နတ်နှင့်တကွဖြစ်သော။ (အောက်ဆုံးနတ် ငါးမျိုးကိုယူ။) သမာရကော၊ မာရ်နတ်နှင့်တကွဖြစ်သော။ သဗြဟ္မကော၊ ဗြဟ္မာနှင့်တကွဖြစ်သော။ လောကောပိ၊ သတ္တလောကသည်လည်း။ (ဤသတ္တလောကဖြင့် နတ်ဗြဟ္မာတို့ကိုယူ။) သဿမဏဗြာဟ္မဏီ၊ ရဟန်းပုံဏ္ဏားနှင့်တကွဖြစ်သော။ သဒေဝမနုဿာ၊ သမုတိနတ်မင်း၊ ကြွင်းသောလူနှင့် တကွဖြစ်

သော။ ပဇာပိ၊ လူအပေါင်းသည်လည်း [၁]။ မယာ၊ သည်။ပ။ စေ အာဇာနေယျ၊ အကယ်၍ ပိုင်နိုင်စွာသိငြားအံ့။ သဒေဝကဿ၊ သော။ သမာရကဿ၊ သော။ သဗြဟ္မကဿ၊ သော။ လောကဿပိ၊ သတ္တလောက၏လည်း။ သဿမဏဗြာဟ္မဏိယာ၊ သော။ သဒေဝမနုဿာယ၊ သော။ ပဇာယပိ၊ လူအပေါင်း၏လည်း။ ဒီဃရတ္တံ၊ ပတ်လုံး။ ဟိတာယ၊ ငှါ။ သုခါယ၊ ငှါ။ အဿ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့မိန့်တော်မူ၏။ (ဣဒမဝေါစ။ပ။အဘိနန္ဒိတိ၊ ပေးမြဲ။)

စတုတ္ထံ၊ သော။ သေဝိတဗ္ဗာသေဝိတဗ္ဗသုတ္တံ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီ။

၅-ဗဟုဓာတုကသုတ်

၁၂၄။ (ဧဝံ မေ သုတံ။ပ။ပစ္စဿောသုံ၊ ပေးမြဲ။) ဘဂဝါ၊ သည်—

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကာနိစိ၊ တစုံတခုကုန်သော။ ယာနိ ဘယာနိ၊ အကြင်ကြောက်လန့်ခြင်းတို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ သဗ္ဗာနိ၊ အလုံးစုံကုန်သော။ တာနိ၊ ထိုကြောက်လန့်ခြင်းတို့သည်။ ဗာလတော၊ သူမိုက်မှ။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏ [၂]။ ပဏ္ဍိတတော၊ ပညာရှိမှ။ နော ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ ကေစိ၊ တစုံတခုကုန်သော။ ယေ ဥပဒ္ဒဝါ၊ အကြင်ဘေးရန် အန္တရာယ်တို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ တေ၊ ထိုဘေးရန်အန္တရာယ်တို့သည်။ ဗာလတော၊ မှ။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ ပဏ္ဍိတတော၊ မှ။ နော ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်။ ကေစိ၊ ကုန်သော။ ယေ ဥပသဂ္ဂါ၊ အကြင်အစွဲအလမ်းတို့သည် [၃]။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ တေ၊ ထိုအစွဲအလမ်းတို့သည်။ ဗာလတော၊ မှ။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ ပဏ္ဍိတတော၊ မှ။ နော ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ နဠာဂါရာ ဝါ၊ ဝါးကျူအိမ်မှသော်လည်း ဖြစ်သော။ တိဏာဂါရာ ဝါ၊ မြက်အိမ်မှသော်လည်းဖြစ်သော။ (ဥပ္ပတ္တိဝိသယ အပါဒါန်။) အဂ္ဂိမုက္ကော၊ မီးဖွားမီးပေါက်သည်။ ဥလ္လိတ္တာဝလိတ္တာနိ၊ အတွင်းအပြင် လိမ်းကျံအပ်ကုန်သော။ နိဝါတာနိ၊ လေတိတ်ဆိတ်ကုန်သော။ (လေလုံကုန်သော ဟူလို။) ဖုသိတဂ္ဂဠာနိ၊ ထိစပ်သောတံခါးရွက် ရှိကုန်သော။ ပိဟိတဝါတပါနာနိ၊ ပိတ်အပ်သော လေသာတံခါးရှိကုန်သော။ ကူဋာဂါရာနိပိ၊ အထွဋ်တပ်သော အိမ်တို့ကိုလည်း။ ဒဟတိ လောင်ထာပိ၊ လောင်သကဲ့သို့။ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧဝမေဝ ခေါ၊ သာလျှင်။ပ။ပဏ္ဍိတတော၊မှ။ နော ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊မဖြစ်ကုန်။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣတိ ခေါ၊ ဤသို့လျှင်။ ဗာလော၊ သူမိုက်သည်၊ သပ္ပဋိဘယော၊ ဘေးဘျမ်းရှိ၏။ (ဘေးရှိသူ, ဘေးကို ဖြစ်ပေါ်စေတတ်သူဟူလို။) ပဏ္ဍိတော၊ ပညာရှိသည်။ အပ္ပဋိဘယော၊ ဘေးဘျမ်းမရှိ။ ဗာလော၊ သည်။ သဥပဒ္ဒဝေါ၊ အန္တရာယ်ရှိ၏။ ပဏ္ဍိတော၊ သည်။ အနုပဒ္ဒဝေါ၊ အန္တရာယ်မရှိ။ ဗာလော၊ သည်။ သဥပသဂ္ဂေါ၊ ဘေးရန်ရှိ၏။ ပဏ္ဍိတော၊ သည်။ အနုပသဂ္ဂေါ၊ ဘေးရန်မရှိ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပဏ္ဍိတတော၊ ပညာရှိမှ။ ဘယံ၊ ဘေးဘျမ်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။

၁။ ဤသတ္တလောကဖြင့် လူကိုယူ။ ဤသို့ခွဲယူ အနက်သမ္ဗန်မှသာလျှင် အာဇာနေယျ-ပုဒ်နှင့်လျော်မည်။ အောက်၌ကဲ့သို့ လောကော၊ ကို "ဩကာသလောကသည်" ဟု အနက်မပေးသင့်။

၂။ ဘယဟေတုမှို စေရာ ဘယံ ဇာယတိ၊ တဏှာယ ဇာယတိ ဘယံ၊ ရူပသိဒ္ဓိ-ယဿ္မာဒပေတိ-သုတ်အဖွင့်၊ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ-၌စပ်မှု "ဗာလတော, ပဏ္ဍိတတော-ကြောင့်" ဟုလည်းပေးနိုင်၏။

၃။ ဥပသဂ္ဂေါတိ ဥပသဇ္ဇနံ။ဋီကာ။ ဥပသဋ္ဌာကာရော၊ တတ္ထ တတ္ထ လဂ္ဂနာကာရော။ အဋ္ဌကထာ။

ပဏ္ဍိတတော၊ မှ။ ဥပဒ္ဒဝေါ၊ အန္တရာယ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ပဏ္ဍိတတော၊ မှ။ ဥပသဂ္ဂေါ၊ ဘေးရန်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ (ဣဟ-နိပါတမတ္တ။) "(မယံ၊ တို့သည်။) ဝီမံသကာ၊ စုံစမ်းတတ်ကုန်သော။ ပဏ္ဍိတာ၊ ပညာရှိတို့သည်။ ဘဝိဿာမာတိ၊ ဖြစ်ကုန်အံ့" ယူ၍။ (သိက္ခိတဗ္ဗံ၊ ကျင့်အပ်၏။) ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧဝံဟိ၊ ဤသို့သာလျှင်။ ဝေါ၊ သင်တို့သည်။ သိက္ခိတဗ္ဗန္တိ၊ အပ်၏ဟူသော။ ဧတံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။

ဧဝံ သို့။ ဝုတ္တေ၊ အပ်သော်။ အာယသ္မာ အာနန္ဒော၊ သည်။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ "ဘန္တေ၊ ရား။ ကိတ္တာဝတာ၊ အဘယ်မျှလောက်သော အတိုင်းအရှည်ဖြင့်။ ဝီမံသကော၊ စုံစမ်းတတ်သော။ ပဏ္ဍိတော၊ ပညာရှိသော။ ဘိက္ခူတိ၊ ရဟန်းဟူ၍။ ဝစနာယ၊ ဆိုခြင်းငှါ။ အလံနုခေါတိ၊ ထိုက်ပါသနည်း" ဟူသော။ ဧတံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။

အာနန္ဒ၊ န္ဒာ။ ယတော ခေါ ယော ဘိက္ခု၊ အကြင်ရဟန်းသည်ကား။ ဓာတုကုသလော စ၊ ဓာတ်တို့၌ လိမ္မာသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ အာယတနကုသလော စ၊ အာယတနတို့၌ လိမ္မာသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒကုသလော စ၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်တို့၌ လိမ္မာသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဌာနာဋ္ဌာန ကုသလော စ၊ အရာဟုတ်သည်မဟုတ်သည်တို့၌ လိမ္မာသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ အာနန္ဒ၊ န္ဒာ။ ဧတ္တာဝတာ ခေါ၊ ဤမျှအတိုင်းအရှည်ဖြင့်။ (တဿ ဘိက္ခုနော၊ ထိုရဟန်းအား။) "ဝီမံသကော၊ သော။ ပဏ္ဍိတော၊ သော။ ဘိက္ခူတိ၊ ရဟန်း" ဟူ၍။ ဝစနာယ၊ ဆိုခြင်းငှါ။ အလံ၊ ထိုက်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့မိန့်တော်၏။

၁၂၅။ ဘန္တေ၊ ရား။ ကိတ္တာဝတာ ပန၊ အဘယ်မျှ အတိုင်းအရှည်ဖြင့်ကား။ ဓာတုကုသလော၊ သော။ ဘိက္ခူတိ၊ ရဟန်းဟူ၍။ ဝစနာယ၊ ငှါ။ အလံ၊ ထိုက်ပါသနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးလျှောက်၏။ အာနန္ဒ၊ န္ဒာ။ ဣမာ ဓာတုယော၊ ဤဓာတ်တို့သည်။ အဋ္ဌာရသ ခေါ၊ တဆယ့်ရှစ်ပါးတို့တည်း။ စက္ခုဓာတု၊ စက္ခုဓာတ်ရင်း။ ပ။ မနောဝိညာဏဓာတု၊ မနောဝိညာဏ်ဓာတ်ရင်းတည်း။ အာနန္ဒ၊ န္ဒာ။ အဋ္ဌာရသ၊ ကုန်သော။ ဣမာ ခေါ ဓာတုယော၊ ဤဓာတ်တို့ကို။ ယတော-ယော၊ အကြင်ရဟန်းသည်။ ဇာနာတိ၊ သိ၏။ ပဿတိ၊ မြင်၏။ အာနန္ဒ၊ န္ဒာ။ ဧတ္တာဝတာပိ ခေါ၊ ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ဖြင့်လည်း။ တဿ ဘိက္ခုနော၊ အား။ ဓာတုကုသလော၊ သော။ ဘိက္ခူတိ၊ ရဟန်းဟူ၍။ ဝစနာယ၊ ငှါ။ အလံ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့မိန့်တော်မူ၏။ (၁)

ဘန္တေ၊ ရား။ ယသာ၊ အကြင်အကြောင်းဖြင့်။ ဓာတုကုသလော၊ သော။ ဘိက္ခူတိ၊ ရဟန်းဟူ၍။ ဝစနာယ၊ ငှါ။ အလံ၊ ၏။ အညောပိ၊ တပါးလည်းဖြစ်သော။ သော ပရိယာယော၊ ထိုအကြောင်းသည်။ သိယာ ပန၊ ရှိရာပါသေးသလော။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးလျှောက်၏။ အာနန္ဒ၊ န္ဒာ။ သိယာ၊ ရှိရာ၏။ အာနန္ဒ၊ န္ဒာ။ ဣမာ ဓာတုယော၊ တို့သည်။ ဆ၊ ခြောက်ပါးတို့တည်း။ ပထဝီဓာတု၊ ရင်း။ ပ။ ဝိညာဏဓာတု၊ ရင်းတည်း။ အာနန္ဒ၊ န္ဒာ။ ဆ၊ ကုန်သော။ ဣမာ ခေါ ဓာတုယော၊ တို့ကို။ ယတော-ယော၊ သည်။ ဇာနာတိ၊ ၏။ ပဿတိ၊ ၏။ အာနန္ဒ၊ န္ဒာ။ ဧတ္တာဝတာပိ ခေါ၊ ဖြင့်လည်း (တဿ ဘိက္ခုနော၊ အား)။ ပ။ အလံ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့မိန့်တော်မူ၏။ (၂)

(၃-၄-၅-၆-ဓာတ်တို့၌လည်း ၂-ဓာတ်၌နည်းမှီး၍ အနက်ပေးလေ။)

၁၂၆။ ဘန္တေ၊ ရား။ ကိတ္တာဝတာ ပန၊ ဖြင့်ကား။ ပ။ အလံ၊ နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးလျှောက်၏။ အာနန္ဒ၊ န္ဒာ။ အဇ္ဈတ္တိကဗာဟိရာနိ၊ အဇ္ဈတ္တိကဗာဟိရ ဖြစ်ကုန်သော။ ဣမာနိ အာယတနာနိ၊

ဤအာယတနတို့သည်။ ဆ ခေါ် ပန်၊ ခြောက်ပါးစီတို့တည်း။ စက္ခုစေဝ၊ စက္ခုပသာဒရင်း။ ရူပါစ၊ ရူပါရုံတို့ရင်း။ပ။မနော စ၊ စိတ်ရင်း။ ဓမ္မာ စ၊ ဓမ္မာရုံတို့ရင်းတည်း။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ ဆ၊ ခြောက်ပါးစီကုန်သော။ အဇ္ဈတ္တိကဗာဟိရာနိ၊ ကုန်သော။ ဣမာနိ ခေါ် အာယတနာနိ၊ တို့ကို။ ယတော-ယော၊ သည်။ဇာနာတိ၊ ၏။ ပဿတိ၊ ၏။ အာနန္ဒ၊နန္ဒာ။ ဧတ္တာဝတာ ခေါ်၊ ဖြင့်။(တဿ ဘိက္ခုနော၊ အား)။ပ။အလံ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့မိန့်တော်မူ၏။

ဘန္တေ၊ ရား။ ကိတ္တာဝတာ ပန၊ ဖြင့်ကား။ပ။အလံ၊ နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးလျှောက်၏။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ ဣဓ၊ ဤသာသနာတော်၌။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းသည်။ "ဣမသ္မိံ၊ ဤ(အဝိဇ္ဇာစသော) အကြောင်းသည်။ သတိ၊ သော်။ ဣဒံ၊ ဤ(သင်္ခါရစသော) အကျိုးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣမဿ၊ ဤ(အဝိဇ္ဇာစသော) အကြောင်း၏။ ဥပ္ပါဒါ၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ဣဒံ၊ (သင်္ခါရစသော) အကျိုးသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣမသ္မိံ၊ သည်။ အသတိ၊ မရှိသော်။ ဣဒံ၊ သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣမဿ၊ ၏။ နိရောဓာ၊ ချုပ်ခြင်းကြောင့်။ ဣဒံ၊ သည်။ နိရုဇ္ဈတိ၊ ချုပ်၏။ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ၊ အဝိဇ္ဇာဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ယဒိဒံ သင်္ခါရာ၊ အကြင်သင်္ခါရတို့သည်။(သမ္ဘဝန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။)။ပ။ဇာတိပစ္စယာ၊ဇာတိဟူသောအကြောင်းကြောင့်။ယဒိဒံ ဇရာမရဏံ၊အကြင်ဇရာမရဏသည်ရင်း။ ယဒိဒံ သောက ပရိဒေဝ ဒုက္ခဒေါမနဿုပါယာသာ၊ တို့သည်ရင်း။ သမ္ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏၊ ဧဝံ၊ သို့။ ကေဝလဿ၊ ချမ်းသာမဘက် သက်သက်သော။ ဧတဿ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ၊ ဤဆင်းရဲအစု၏။ သမုဒယော၊ ဖြစ်ပွါးခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အဝိဇ္ဇာယတွေဝ၊ အဝိဇ္ဇာ၏သာလျှင်။ အသေသ-ဝိရာဂနိရောဓာ၊ (တပ်ခြင်းကင်းသောမဂ်ဖြင့်) အကြွင်းမဲ့ချုပ်ခြင်းကြောင့်။ သင်္ခါရနိရောဓော၊ သင်္ခါရတို့၏ချုပ်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။)။ပ။ဇာတိနိရောဓာ၊ကြောင့်။ ဇရာမရဏံ၊ သည်ရင်း။ သောက ပရိဒေဝ ဒုက္ခ ဒေါမနဿုပါယာသာ၊ တို့သည်ရင်း။နိရုဇ္ဈန္တိ၊ ကုန်၏။ ဧဝံ၊ သို့။ ကေဝလဿ၊ သော။ ဧတဿ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ၊ ၏။ နိရောဓော၊ သည်။ ဟောတီတိ၊ ဖြစ်၏"ဟူ၍။ (ဤ၌ ပါဠိဝယ် ဣဘိ လိုနေသည်။) ဧဝံ၊ သို့။ ပဇာနာတိ၊ သိ၏။ အာနန္ဒ၊နန္ဒာ။ ဧတ္တာဝတာ ခေါ်၊ ဖြင့်။ပ။ အလံ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့မိန့်တော်မူ၏။

၁၂၇၊ ဘန္တေ၊ ရား။ ကိတ္တာဝတာ ပန၊ ဖြင့်ကား။ပ။ အလံ၊ နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးလျှောက်၏။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ ဣဓ၊ ၌။ ဘိက္ခု၊ သည်။ (ပဇာနာတိ-ကိရိယာတိုင်း၌ ဆိုက်စပ်လေ။) ယံ၊ အကြင်အကြောင်းကြောင့်။ ဒိဋ္ဌိသမ္ပန္နော၊ သောတာပတ္တိမဂ်ပညာနှင့် ပြည့်စုံသော။ ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ (သောတာပန်ဟူလို။) ကဉ္စိ သင်္ခါရံ၊ (စတုဘူမကသင်္ခါရတို့တွင်) တစုံတခုသော သင်္ခါရကို။ နိစ္စတော၊ နိစ္စဟူ၍။ ဥပဂစ္ဆေယျ၊ ကပ်ရောက်ရာ၏ (စွဲယူရာ၏)။ ဧတံ၊ ဤအကြောင်းသည်။ အဋ္ဌာနံ၊ မရအပ် (ထင်ရှားမရှိ)သော အကြောင်းတည်း။ ဝါ၊ အကြောင်းမဟုတ်[၁]။ ဧသော၊ ဤအရာသည်။ အနဝကာသော၊ မရအပ်သောအရာတည်း။ (အရာမဟုတ်-သော်လည်းပေး။) ဧတံ ဌာနံ၊ ဤအကြောင်းသည်။ န ဝိဇ္ဇတီတိ၊ မရှိဟူ၍။ ပဇာနာတိ၊ ၏။ ယံ၊ ကြောင့်။ ပုထုဇ္ဇနော၊ ပုထုဇဉ်သည်။ ကဉ္စိ သင်္ခါရံ၊ ကို။ နိစ္စတော၊ ဟူ၍။ ဥပဂစ္ဆေယျ၊ရာ၏။ ဧတံ ဌာနဉ္စ ခေါ်၊ ဤအကြောင်းသည်လည်း။ ဝိဇ္ဇတိ၊ ရှိ၏။ ဧတံ ဌာနံ၊ သည်။

၁။ အဝိဇ္ဇမာနံ ဌာနံ အဋ္ဌာနံ၊ နတ္ထိ ဌာနန္တိ ဝါ အဋ္ဌာနံ။(ဋီကာ။) နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတီတိ ဧတံ ကာရဏံ နတ္ထိ န ဥပလဗ္ဘတိ။(ဋ္ဌကထာ။)ဤဋ္ဌကထာ-ဋီကာတို့နှင့်အညီ သမ္ဗန်သည်။ အဝိဇ္ဇမာနံ-ကို နတ္ထိ န ဥပလဗ္ဘတိ-ဟူသော အဋ္ဌကထာကို ရှု၍"မရအပ်သော"ဟု ပြန်လိုက်သည်။

ဝိဇ္ဇတီတိ၊ ရှိ၏ဟူ၍။ ပဇာနာတိ၊ ၏။ (ဌာနမေတံ ဝိဇ္ဇတိ-ကား နိဂမန ဝါကျ။) ယံ၊ ကြောင့်။ ဒိဋ္ဌိသမ္ပန္နော၊ သော။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ကဉ္စိ သင်္ခါရံ၊ ကို။ သုခတော၊ သုခဟူ၍။ ဥပဂစ္ဆေယျ၊ ရာ၏။ ဧတံ၊ သည်။ အဋ္ဌာနံ၊ အကြောင်းမဟုတ်။ အနဝကာသော၊ အရာမဟုတ်။ ဧတံ ဌာနံ၊ သည်။ န ဝိဇ္ဇတီတိ၊ မရှိဟူ၍။ ပဇာနာတိ၊ ၏။ ယံ၊ ကြောင့်။ ပုထုဇ္ဇနော၊ သည်။ ကဉ္စိ သင်္ခါရံ၊ ကို။ သုခတော၊ ဟူ၍။ ဥပဂစ္ဆေယျ၊ ရာ၏။ ဧတံ ဌာနဉ္စ ခေါ၊ သည်လည်း။ ဝိဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဧတံ ဌာနံ၊ သည်။ ဝိဇ္ဇတီတိ၊ ၏ဟူ၍။ ပဇာနာတိ၊ ၏။ ယံ၊ ကြောင့်။ ဒိဋ္ဌိသမ္ပန္နော၊ သော။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ကဉ္စိ ဓမ္မံ၊ တစုံတခုသော တရားကို။ (ကသိဏာဒိပညတ်ပါ-ပါဝင်သည်။) အတ္တတော၊ အတ္တဟူ၍။ ဥပဂစ္ဆေယျ၊ ရာ၏။ ဧတံ၊ သည်။ အဋ္ဌာနံ၊ အကြောင်းမဟုတ်။ အနဝကာသော၊ အရာမဟုတ်။ ဧတံဌာနံ၊ သည်။ န ဝိဇ္ဇတီတိ၊ မရှိဟူ၍။ ပဇာနာတိ၊ ၏။ ယံ၊ ကြောင့်။ ပုထုဇ္ဇနော၊ သည်။ ကဉ္စိ ဓမ္မံ၊ ကို။ အတ္တတော၊ ဟူ၍။ ဥပဂစ္ဆေယျ၊ ရာ၏။ ဧတံ ဌာနဉ္စ ခေါ၊ သည်လည်း။ ဝိဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဧတံ ဌာနံ၊ သည်။ ဝိဇ္ဇတီတိ၊ ၏ဟူ၍။ ပဇာနာတိ၊ ၏။

၁၂၇။ (အထူးကိုသာ ရေးပေအံ့။) မာတရံ၊ မွေးမိခင်ကို။ ဇီဝိတာ၊ အသက်မှ။ ဝေါရောပေယျ၊ ချရာ၏။ပ။ ပိတရံ၊ မွေးဘခင်ကို။ပ။ အရဟန္တံ၊ ရဟန္တာကို။ပ။ ဒုဋ္ဌစိတ္တော၊ ဖျက်ဆီးအပ်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ (သတ်လိုသော စိတ်ဟူလို။) တထာဂတဿ၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ လောဟိတံ၊ သွေးကို။ ဥပ္ပါဒေယျ၊ ဖြစ်စေရာ၏။ပ။ သံဃံ၊ သံဃာကို။ ဘိန္ဒေယျ၊ ခွဲရာ၏။ပ။ အညံ၊ တပါးသောပုဂ္ဂိုလ်ကို။ သတ္ထာရံ၊ ဆရာဘုရားဟူ၍။ ဥဒ္ဒိသေယျ၊ ညွှန်ပြရာ၏။ပ။ ပဇာနာတိ၊ ၏။

၁၂၈။ ယံ၊ ကြောင့်။ ဧကိဿာ လောကဓာတုယာ၊ တခုသော လောကဓာတ်၌။ အရဟန္တော၊ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်ကုန်သော။ ဒွေ၊ နှစ်ဆူကုန်သော။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါ၊ ဘုရားရှင်တို့သည်။ အပုဗ္ဗံ အစရိမံ၊ မရှေးမနှောင်း။ (တပိုင်စီ။) ဥပ္ပဇ္ဇေယျုံ၊ ပွင့်ကုန်ရာ၏။ ဧတံ၊ သည်။ အဋ္ဌာနံ၊ အကြောင်းမဟုတ်။ အနဝကာသော၊ အရာမဟုတ်။ ဧတံ ဌာနံ၊ သည်။ န ဝိဇ္ဇတီတိ၊ မရှိဟူ၍။ ပဇာနာတိ၊ ၏။ ယံ၊ ကြောင့်။ ဧကိဿာ လောကဓာတုယာ၊ ၌။ အရဟံ၊ သော။ ဧကော၊ တဆူသော။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ၊ ပွင့်ရာ၏။ပ။ စက္ကဝတ္တိနော၊ စကြာရတနာကို လည်စေနိုင်ကုန်သော။ ဒွေ၊ နှစ်ပါးကုန်သော။ ရာဇာနော၊ စကြာမင်းတို့သည်။ပ။ စက္ကဝတ္တီ၊ သော။ ဧကော၊ သော။ ရာဇာ၊ စကြာမင်းသည်။ပ။ ပဇာနာတိ၊ ၏။

၁၃၀။ ယံ၊ ကြောင့်။ ဣတ္ထီ၊ မိန်းမသည်။ အရဟံ၊ သော။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ ဘုရားရှင်သည်။ အဿ၊ ဖြစ်ရာ၏။ပ။ ပုရိသော၊ ယောကျ်ားသည်။ပ။ ဣတ္ထီ၊ သည်။ စက္ကဝတ္တီ၊ သော။ ရာဇာ၊ စကြာမင်းသည်။ အဿ၊ ရာ၏။ပ။ ပုရိသော၊ သည်။ပ။ ဣတ္ထီ၊ သည်။ သက္ကတ္တံ၊ သိကြားမင်း၏ အဖြစ်ကို။ ကရေယျ၊ ပြုရာ၏။ပ။ မာရတ္တံ၊ မာရ်နတ်မင်း၏ အဖြစ်ကို။ ကရေယျ၊ ရာ၏။ပ။ ဗြဟ္မတ္တံ၊ မဟာဗြဟ္မာမင်း၏ အဖြစ်ကို။ ကရေယျ၊ ရာ၏။ပ။ ပဇာနာတိ၊ ၏။

၁၃၁။ ယံ၊ ကြောင့်။ ကာယဒုစ္စရိတဿ၊ ကာယဒုစရိုက်၏။ ဣဋ္ဌော၊ ရှာမှီးအပ်သော။ (အလိုရှိအပ်သောလည်းပေး။) ကန္တော၊ နှစ်သက်အပ်သော။ မနာပေါ၊ စိတ်နှလုံးကို တိုးပွါးစေတတ်သော။ ဝိပါကော၊ အကျိုးသည်။ နိဗ္ဗတ္တေယျ၊ ဖြစ်ရာ၏။ပ။ ကာယဒုစ္စရိတဿ၊ ၏။ အနိဋ္ဌော၊ မရှာမှီးအပ်သော။ အကန္တော၊ မနှစ်သက်အပ်သော။ အမနာပေါ၊ စိတ်နှလုံးကို မတိုး

ပွါးစေတတ်သော။ ဝိပါကော၊ သည်။ နိဗ္ဗတ္တေယျ၊ ရာ၏။ပ။ ဝစီဒုစ္စရိတဿ၊ ၏။ပ။ မနောဒုစ္စရိ-တဿ၊ ၏။ပ။ ကာယသုစရိတဿ၊ ကာယသုစရိုက်၏။ အနိဋ္ဌော၊ သော။ပ။ ဝိပါကော၊ သည်။ နိဗ္ဗတ္တေယျ၊ ရာ၏။ပ။ ကာယသုစရိတဿ၊ ၏။ ဣဋ္ဌော၊ သော။ပ။ ဝိပါကော၊ သည်။နိဗ္ဗတ္တေယျ၊ ရာ၏။ပ။ ဝစီသုစရိတဿ၊ ၏။ပ။ မနောသုစရိတဿ၊ ၏။ပ။ ပဇာနာတိ၊ ၏။

ယံ၊ ကြောင့်။ ကာယဒုစ္စရိတသမင်္ဂီ၊ ကာယဒုစရိုက်နှင့် ပြည့်စုံသောသူသည်။ တံ နိဒါနာ၊ ထိုကာယဒုစရိုက်နှင့် ပြည့်စုံခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ တပ္ပစ္စယာ၊ ထိုကာယဒုစရိုက်နှင့် ပြည့်စုံခြင်းဟူသော အထောက်အပံ့ကြောင့်။ ကာယဿ၊ ၏။ ဘေဒါ၊ သော။ မရဏာ၊ မှ။ ပရံ၊ ၌။ သုဂတိံ၊ သော။ သဂ္ဂံ လောကံ၊ နတ်ပြည်၌။ ဥပပဇ္ဇေယျ၊ ဖြစ်ရာ၏။ပ။ ယံ၊ကြောင့်။ ကာယဒုစ္စရိတသမင်္ဂီ၊ သည်။ တံ နိဒါနာ၊ ကြောင့်။ တပ္ပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ ကာယဿ၊ ၏။ ဘေဒါ၊ သော။ မရဏာ၊ မှ။ ပရံ၊ ၌။ အပါယံ၊ သော။ ဒုဂ္ဂတိံ၊ သော။ ဝိနိပါတံ၊ သော။ နိရယံ၊ ငရဲ၌။ (သုဂတိံ-စသည်နှင့် အပါယံ-စသည်တို့၏အနက်ကို ဒေဝဒဟသုတ် ၁ဂ-ပိုဒ်၌ပြန်၍ရှု)။ ဥပပဇ္ဇေယျ၊ ရာ၏။ပ။ ဝစီဒုစ္စရိတသမင်္ဂီ၊သည်။ပ။မနောဒုစ္စရိတသမင်္ဂီ၊သည်။ပ။ပဇာနာတိ၊၏။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ ဌာနာဝတာ ခေါ်၊ ဖြင့်။ပ။ အလံ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့မိန့်တော်မူ၏။

၁၃၂။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝုတ္တေ၊ သော်။ အာယသ္မာ အာနန္ဒော၊ သည်။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ "ဘန္တေ၊ ဘုရား။ အစ္ဆရိယံ၊ လက်ဖျစ်ခတ်တီး အံ့ချီးထိုက်ပေစွ။ ဘန္တေ၊ ဘုရား။ အဗ္ဘုတံ၊ မဖြစ်စဘူး အဦး အသစ် ဖြစ်ပေစွ။ ဘန္တေ၊ ဘုရား။ အယံ ဓမ္မပရိယာယော၊ ဤတရားဒေသနာတော်သည်။ ကော နာမော၊ အဘယ်အမည် ရှိပါသနည်း" ဟူသော။ တော၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ တွံ၊ သည်။ ဣမံ ဓမ္မပရိယာယံ၊ ဤ တရားဒေသနာတော်ကို။ ဗဟုဓာတု-ကောတိပိ၊ ဗဟုဓာတုက ဒေသနာ (ဓာတ်ခွဲတရား)တော် ဟူ၍လည်း။ ဓာရေဟိ၊ မှတ်လော့။ (နံဓာရေဟီတိ တွေ နန္တိ နိပါတမတ္တံ၊ ဋီကာ။) စတုပရိဝဋ္ဋောတိပိ၊ စတုပရိဝဋ္ဋဒေသနာ (ဓာတ်စသည့်လေးမျိုးလှည့်တရား) တော် ဟူ၍လည်း။ ဓာရေဟိ၊ လော့။ ဓမ္မာဒါသောတိပိ၊ ဓမ္မာဒါသဒေသနာတော် (တရားကြေးမုံ) ဟူ၍လည်း။ ဓာရေဟိ၊ လော့။ အမတ ဒုန္ဒုဘီတိပိ၊ အမတဒုန္ဒုဘိဒေသနာတော် (တရားအမြိုက်စည်) ဟူ၍လည်း။ ဓာရေဟိ၊ လော့။ အနုတ္တရော-သင်္ဂါမဝိဇယောတိပိ၊ အနုတ္တရသင်္ဂါမဝိဇယ ဒေသနာ (အတုမဲ့စစ်အောင်ပွဲတရား)တော် ဟူ၍လည်း။ ဓာရေဟိ၊ လော့။ ဣတိ၊ ဤသို့မိန့်တော်မူ၏။ (ဣဒမဝေါစ ဘဂဝါ။ပ။ အဘိနန္ဒီတိ ပေးမြဲ)။

ပဥ္စမံ၊ သော။ ဗဟုဓာတုကသုတ္တံ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီ။

၆-ဣသိဂိလိသုတ်

၁၃၃။ (ဧဝံ မေ သုတံ-ပေးမြဲ) ဧကံ သမယံ၊ ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ရာဇဂဟေ၊ ၌။ ဣသိဂိလိသ္မိံ ပဗ္ဗတေ၊ ဣသိဂိလိတောင်၌။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ပ။ ပစ္စဿောသုံ၊ ကုန်ပြီ။ ဘဂဝါ၊သည်—

ဘိက္ခဝေ၊ သို့။ တုမှေ၊ တို့သည်။ ဧတံ ဝေဘာရံ ပဗ္ဗတံ၊ ထို ဝေဘာရတောင်ကို။ ပဿထနု၊ မြင်ကြကုန်၏လော။ ဣတိ၊ ဤသို့မိန့်တော်မူ၏။ ဧဝံဘန္တေ၊ မှန်ပါ မြင်ပါကုန်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧတဿပိ ခေါ ဝေဘာရဿ ပဗ္ဗတဿ၊ ထိုဝေဘာရတောင်၏လည်း။ အညာဝ၊ (ဝေဘာရ အမည်မှ) တပါးသာလျှင် ဖြစ်သော။ သမညာ၊ အမည်သည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်ပြီ။ အညာ၊ သော။ ပညတ္တိ၊ ပညတ်သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ (ပဏ္ဏဝ, ဝေပုလ္လ, ဂိဇ္ဈကူဋတို့၌ ဤနည်းပေး။)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့၊ တုမှေ၊ တို့သည်။ ဣမံ ဣသိဂိလိံ ပဗ္ဗတံ၊ ကို။ ပဿထနု၊ လော။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏။ ဧဝံဘန္တေ၊ ကုန်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣမဿ ခေါ ပန ဣသိဂိလိဿ ပဗ္ဗတဿ၊ ၏။ သောဝ သမညာ၊ ဤအမည်သည်သာလျှင်။ သော (ဝ) ပညတ္တိ၊ ဤပညတ်သည်သာလျှင်။ အဟောသိ၊ ပြီ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဘူတပုဗ္ဗံ၊ ရှေး၌ဖြစ်ဘူးသည်ကား။ ပဉ္စပစ္စေကဗုဒ္ဓသတာနိ၊ ငါးရာသော ပစ္စေကဗုဒ္ဓါတို့သည်။ (ပဉ္စ၊ ငါးလီကုန်သော။ ပစ္စေကဗုဒ္ဓသတာနိ၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓတို့၏ အရာတို့သည် ဟူ၍သော်လည်း ပုဒ်ရင်းအတိုင်း အနက်ပေး။) ဣမသ္မိံ ဣသိ ဂိလိသ္မိံ ပဗ္ဗတေ၊ ဤ ဣသိဂိလိ တောင်၌။ စိရနိဝါသိနော၊ ကြာမြင့်စွာနေလေ့ရှိကုန်သည်။ အဟေသုံ၊ ဖြစ်ကုန်ပြီ။ ဣမံ ပဗ္ဗတံ၊ ဤတောင်သို့။ ပဝိသန္တာ၊ ဝင်ဆဲဖြစ်ကုန်သော။ တေ၊ ထို ပစ္စေကဗုဒ္ဓါတို့ကို။ ဒိဿန္တိ၊ မြင်အပ်ကုန်၏ (မြင်ရကုန်၏)။ ပဝိဋ္ဌာ၊ ဝင်ပြီးကုန်သော။ တေ၊ တို့ကို။ န ဒိဿန္တိ၊ မမြင် အပ်ကုန်။ တမေနံ၊ ထိုအကြောင်းအရာကို။ ဒိသွာ၊ မြင်၍။ မနုဿာ၊ လူတို့သည်။ "အယံ ပဗ္ဗတော၊ ဤတောင်သည်။ ဣမေ ဣသီ၊ ဤပစ္စေကဗုဒ္ဓါတို့ကို။ ဂိလတီတိ၊ မျို၏" ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ အာဟံသု၊ ဆိုကုန်၏။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ ဣသိဂိလိ၊ ဣသိဂိလိတောင်သည်။ ဣသိဂိလိ တွေဝ သမညာ၊ ဣသိဂိလိဟူသော အမည်သည်သာလျှင်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပြီ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါနံ၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါတို့၏။ နာမာနိ၊ အမည်တို့ကို။ အာစိက္ခိဿာမိ၊ ပြောကြားတော် မူအံ့။ပ။ ကိတ္တယိဿာမိ၊ ကြွေးကြော်တော်မူအံ့။ပ။ ဒေသေဿာမိ၊ ဟောတော်မူအံ့။ပ။ ဘာသိဿာမိတိ၊မူအံ့-ဟူသော။ တံ၊ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။ပ။ ပစ္စဿောသုံ၊ ကုန်ပြီ။ ဘဂဝါ၊ သည်—

၁၃၄။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အရိဋ္ဌောနာမ၊ အရိဋ္ဌမည်သော။ ပစ္စေကဗုဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဣမသ္မိံ ဣသိဂိလိသ္မိံ ပဗ္ဗတေ၊ ၌။ စိရနိဝါသီ၊ ကြာမြင့်စွာ နေလေ့ရှိသည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဥပရိဋ္ဌောနာမ၊ သော။ပ။ တဂရသိခီနာမ၊ သော။ပ။ ယသဿီနာမ၊ သော။ပ။ သုဒဿနော နာမ၊ သော။ပ။ ပိယဒဿီနာမ၊ သော။ပ။ ဂန္ဓာရောနာမ၊ သော။ပ။ ပိဏ္ဍောလောနာမ၊ သော။ပ။ ဥပါသဘောနာမ၊ သော။ပ။ နီတောနာမ၊ သော။ပ။ တထောနာမ၊ သော။ပ။ သုတဝါနာမ၊ သော။ပ။ ဘာဝိတတ္တောနာမ၊ သော။ပ။ အဟောသိ၊ ပြီ။

၁၃၅။ (က)သတ္တသာရာ၊ သတ္တဝါတို့၏ အနှစ်သဖွယ်ဖြစ်ကုန်သော။ အနီဃာ၊ ဆင်းရဲ မရှိကုန်သော။ နိရာသာ၊ အလိုအာသာ(တဏှာ) မရှိကုန်သော။ ယေ၊ အကြင်ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ တို့သည်။ ပစ္စေကမေဝ၊ အသီးအခြားသာလျှင်ဖြစ်သော။ ဗောဓိံ၊ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်ကို။ အဇ္ဈဂမံသု၊ ရကုန်ပြီ။ ဝိသလ္လာနံ၊ ကင်းသောတဏှာငြောင့်ရှိကုန်သော။ နရုတ္တမာနံ၊လူတို့ထက် မြတ်ကုန်သော။ တေသံ၊ ထိုပစ္စေကဗုဒ္ဓါတို့၏။ နာမာနိ၊ အမည်တို့ကို။ ကိတ္တယတော၊ ဟောကြားကြွေးကြော်သော။မေ၊ ငါဘုရား၏(စကားတော်ကို)။သုဏာထ၊ နာကြကုန်လော့။

(ခ) အရိဋ္ဌော၊ အရိဋ္ဌပစ္စေကဗုဒ္ဓါရင်း။ ဥပရိဋ္ဌော၊ ရင်း။ တဂရသိခီ၊ ရင်း။ ယသဿီ၊ ရင်း။ သုဒဿနော၊ ရင်း။ ပိယဒဿီစ သုသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ ပိယဒဿီ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါရင်း။ ဂန္ဓာရော၊ ရင်း။ ပိဏ္ဍောလော၊ ရင်း။ ဥပါသဘောစ၊ရင်း။ နီတော၊ ရင်း။ တထော၊ ရင်း။ သုတဝါ၊ ရင်း။ ဘာဝိတတ္တော၊ ရင်း။

(ဂ) သုဗ္ဗော၊ ရင်း။ သုဘော၊ ရင်း။ မတုလော၊ ရင်း။ အဋ္ဌမောစ၊ ရင်း။ အထ၊ ထို့ပြင်။ (အဿု နိပါတ်မျှ)။မေဃော၊ ရင်း။ အနီဃော၊ ရင်း။ သုဒါဌော၊ ရင်း။ ဘဝနေတ္တိ

ခိဏာ၊ ကုန်ပြီးသောဘဝနှောင်ကြိုး (တဏှာ) ရှိကုန်သော။ ပစ္စေဗုဒ္ဓါ၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါတို့ ချည်းတည်း။ ဟိင်္ဂု စ၊ ငင်း။ ဟိင်္ဂုလိ စ၊ ငင်း။ မဟာနုဘာဝါ၊ ကြီးသောအာနုဘော် ရှိကုန်သော ပစ္စေကဗုဒ္ဓါတို့တည်း။

(ဃ) ဒွေဇာလိနော၊ နှစ်ဆူသောစူဠဇာလိ, မဟာဇာလိတို့ငင်း။ မုနိနော၊ ပစ္စကမုနိ တို့တည်း။ အဋ္ဌကော စ၊ ငင်း။ အထ၊ ထို့ပြင်။ ကောသလ္လော ဗုဒ္ဓေါ၊ ကောသလ္လပစ္စေက ဗုဒ္ဓါငင်း။ အထော၊ထို့မျှ။ သုဗာဟု၊ ငင်း။ ဥပနေမိသော၊ ငင်း။နေမိသော၊ ငင်း။ သန္တစိတ္တော၊ ငင်း။သစ္စော၊ ငင်း။ တထော၊ ဒုတိယတထပစ္စေကဗုဒ္ဓါ ငင်း။ ဝိရဇော၊ ငင်း။ ပဏ္ဍိတော စ၊ ငင်း။

(င) ကာဠုပကာဠာ၊ကာဠ, ဥပကာဠ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါတို့ငင်း။ဝိဇိတော၊ငင်း။ဇိတော စ၊ ငင်း။ အင်္ဂေါ စ၊ ငင်း။ ပင်္ဂေါ စ၊ ငင်း။ ဂုတ္တိဇိတော စ၊ ငင်း။ ပဿိ၊ ငင်း။ (သော၊ ထိုပစ္စေကဗုဒ္ဓါသည်။)ဥပဓိဒုက္ခမူလံ၊ ဒုက္ခ၏အကြောင်းဖြစ်သော ဥပဓိကို။ ဇဟိ၊ ပယ်ပြီ။ အပရာဇိတော၊ ငင်း။(သော၊ သည်။)မာရဗလံ၊ မာရ်စစ်သည်ကို။ အဇေသိ၊ အောင်ပြီ။

(စ) သတ္ထာ၊ ငင်း။ ပဝတ္တာ၊ ငင်း။ သရဘင်္ဂေါ၊ ငင်း။ လောမဟံသော၊ ငင်း။ ဥစ္စင်္ဂမာယော၊ ငင်း။ အသိတော၊ ငင်း။ အနာသဝေါ၊ ငင်း။ မနောမယော၊ ငင်း။ မာနစ္ဆိဒေါ၊ ဖြတ်အပ်ပြီးသောမာနရှိသော။ ဗန္ဓုမာ စ၊ ငင်း။ တဒါဓိမုတ္တော၊ ငင်း။ ဝိမလော စ၊ ငင်း။ ကေတုမာ၊ ငင်း။

(ဆ) ကေတုမ္ဘရာဂေါ၊ ငင်း။ မာတင်္ဂေါ၊ ငင်း။ အရိယော၊ ငင်း။ အထ၊ ထို့ပြင်။ အစ္စုတော၊ ငင်း။ အစ္စုတဂါမဗျာမကော၊ အစ္စုတဂါမ, ဗျာမကပစ္စေကဗုဒ္ဓါငင်း။ (သမာဟာရဒွန္ဒ်တည်း။) သုမင်္ဂလော၊ ငင်း။ ဒဗ္ဗိလော၊ ငင်း။ သုပတိဋ္ဌိတော၊ ငင်း။ အသယှော၊ငင်း။ခေမာဘိရတော စ၊ ငင်း။ သောရတော၊ ငင်း။

(ဇ) ဒုရန္နယော၊ ငင်း။ သံဃော၊ ငင်း။ အထောပိ၊ ထိုပြင်လည်း။ ဥဇ္ဇယော၊ ငင်း။ အပရော၊တပါးသော။မုနိ၊ ငင်း။ အနောမနိက္ကမော၊ မလျော့သောဝီရိယရှိသော။ သယှော၊ ငင်း။ အာနန္ဒော၊ အာနန္ဒ (လေးဆူ)ငင်း။ နန္ဒော၊ နန္ဒ(လေးဆူ)ငင်း။ ဥပနန္ဒော၊ ဥပနန္ဒ(လေးဆူ)ငင်း။ ဠာတိ၊ သို့။ ဒွါဒသ၊ တဆယ့်နှစ်ဆူတို့ငင်း။ အန္တိမ-ဒေဟဓာရီ၊ အဆုံးစွန်သောကိုယ်ကိုဆောင်သော။ ဘာရဒွါဇော၊ ငင်း။

(ဈ) ဗောဓိ၊ ငင်း။ မဟာနာမော၊ ငင်း။ အထာပိ၊ ထို့ပြင်သည်း။ ဥတ္တရော၊ ငင်း။ ကေသီ၊ ငင်း။ သိခီ၊ ငင်း။ သုန္ဒရော၊ ငင်း။ ဒွါရဘာဇော။ ငင်း။ ဘဝဗန္ဓနစ္ဆိဒေါ၊ ဖြတ်အပ်ပြီးသော ဘဝအနှောင်အဖွဲ့(တဏှာ)ရှိကုန်သော။ တိဿူပတိဿာ၊ တိဿ, ဥပတိဿတို့ငင်း။ ဥပသိခိ၊ ငင်း။ တဏှစ္ဆိဒေါ၊ ဖြတ်အပ်ပြီးသော တဏှာရှိသော။ သိခရိစ၊ ငင်း။

(ည) ဝီတရာဂေါ၊ ကင်းပြီးသောရာဂရှိသော။ မင်္ဂလော၊ ငင်း။သော၊သည်။ဗုဒ္ဓေါ၊ သည်။ အဟု၊ ဖြစ်ပြီ။ ဥသဘော၊ ငင်း။ သော၊ သည်။ ဒုက္ခမူလံ၊ ဆင်းရဲ၏အကြောင်း ဖြစ်သော။ ဇာလိနိံ၊ တဏှာကို။ အစ္ဆိဒါ၊ ဖြတ်ပြီ။ ဥပနီတော၊ ငင်း။ သော၊ သည်။

သန္တံ၊ ငြိမ်းအေးသော။ ပဒံ၊ နိဗ္ဗာန်ကို။ အဇ္ဈဂမာ၊ ရပြီ။ ဥပေါသထော၊ ရှင်း။ သုန္ဒရော၊ ရှင်း။ သစ္စနာမော၊ ရှင်း။

(၃) ဇေတော၊ ရှင်း။ ဇယန္တော၊ ရှင်း။ ပဒုမော၊ ရှင်း။ ဥပ္ပလော စ၊ ရှင်း။ ပဒုမုတ္တရော၊ ရှင်း။ ရက္ခိတော၊ ရှင်း။ ပဗ္ဗတော စ၊ ရှင်း။ မာနတ္ထဒ္ဓေါ၊ ရှင်း။ သောဘိတော၊ ရှင်း။ ဝီတရာဂေါ၊ ရှင်း။ သုဝိမုတ္တစိတ္တော၊ ကိလေသာတို့မှ ကောင်းစွာ လွတ်မြောက်သောစိတ် ရှိသော။ ကဏှော စ ဗုဒ္ဓေါ၊ ကဏှပစ္စေကဗုဒ္ဓါ ရှင်း။

(၄) မဟာနုဘာဝါ၊ ကြီးသောအာနုဘော်ရှိကုန်သော။ ဘဝနေတ္တိခီဏာ၊ ကုန်ပြီးသောဘဝခနှောင်ကြိုး(တဏှာ) ရှိကုန်သော။ ဧတေ စ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ၊ ဤပစ္စေကဗုဒ္ဓါတို့ရှင်း။ အညေ စ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ၊ တပါးသောပစ္စေကဗုဒ္ဓါတို့ရှင်းတည်း။ သဗ္ဗသင်္ဂါတိဂတော၊ အလုံးစုံသော ကပ်ငြိတတ်သောတဏှာကို လွန်မြောက်ပြီးကုန်သော။ မဟေသိ၊ မြတ်သော သီလဂုဏ်စသည်ကို ရှာမှီးကုန်သော။ ပရိနိဗ္ဗုတော၊ ပရိနိဗ္ဗာန်စံပြီးကုန်သော။ အပ္ပမေယျေ၊ မနှိုင်းယှဉ်အပ်သော ဂုဏ်တော်ရှိကုန်သော။ တေ၊ ထိုပစ္စေကဗုဒ္ဓါတို့ကို။ ဝန္ဒထာတိ၊ ရှိခိုးကြကုန်လော့”ဟူသော။ ဇတံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။

ဆဋ္ဌံ၊ သော။ ဣသိဂိလိသုတ္တံ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီ။

၇-မဟာစတ္တာရီသကသုတ်

၁၃၆။ (ဧဝံ မေ သုတံ။ပ။ပစ္စဿောသုံ-ပေးမြဲ။) ဘဂဝါ၊ သည်—“ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ဝေါ၊ သင်တို့အား။ သဥပနိသံ၊ အကြောင်းနှင့်တကွဖြစ်သော။ သပရိက္ခာရံ၊ အခြံအရံနှင့်တကွဖြစ်သော။ အရိယံ၊ အပြစ်ကင်းဝေးသော။ သမ္မာသမာဓိံ၊ သမ္မာသမာဓိကို။ ဒေသေဿာမိ၊ အံ့။ပ။ဘာသိဿာမီတိ၊ အံ့”ဟူသော။ ဇတံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။ပ။ပစ္စဿောသုံ၊ ကုန်ပြီ။ ဘဂဝါ၊ သည်—

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သဥပနိသော၊ သော။ သပရိက္ခာရော၊ သော။ အရိယော၊ သော။ သမ္မာသမာဓိ၊ သည်။ ကတမော စ၊ အဘယ်နည်း။ ဣဒံ၊ ဤသမ္မာသမာဓိ၏အကြောင်း အခြံအရံဟူသည်။ သေယျထာ၊ အဘယ်နည်း။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ ရှင်း။ပ။သမ္မာသတိ၊ ရှင်းတည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သတ္တဟိ၊ ခုနစ်ပါးကုန်သော။ ဣမေဟိ အင်္ဂေဟိ၊ ဤအင်္ဂါတို့ဖြင့်။ ဝါ၊တို့သည်။ ပရိက္ခတာ၊ ခြံရံအပ်သော။ စိတ္တဿ၊ စိတ်၏။ ယာ ဧကဂ္ဂတာ၊ အကြင်တခုတည်းသော အာရုံရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အယံ၊ ဤစိတ်၏တခုတည်းသောအာရုံစိတ်ရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ သဥပနိသော၊ သော။ အရိယော၊ သော။ သမ္မာသမာဓိဣတိပိ၊ ဟူ၍လည်း။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ သပရိက္ခာရော၊ သော။ အရိယော၊ သော။ သမ္မာသမာဓိဣတိပိ၊ ဟူ၍လည်း။ ဝုစ္စတိ၊ အပ်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တတြ၊ ထိုခုနစ်ပါးသောအင်္ဂါတို့တွင်။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သည်။ ပုဗ္ဗင်္ဂမာ၊ ရှေ့သွားသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကထံ စ၊ အဘယ်သို့လျှင်။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သည်။ ပုဗ္ဗင်္ဂမာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိံ၊ ကို။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌီတိ၊ ဟူ၍။ ပဇာနာတိ၊ ၏။ သမ္မာဒိဋ္ဌိံ၊ ကို။ သမ္မာဒိဋ္ဌီတိ၊ ဟူ၍။ ပဇာနာတိ၊ ၏။ သာ၊ ထိုသိခြင်းသည်။ အဿ၊ ထိုသမ္မာဒိဋ္ဌိနှင့် ပြည့်စုံသောရဟန်း၏။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ သည်။ ကတမာစ၊ နည်း။ (နတ္ထိဒိန္နံ-စသော ဝါကျ၏ အနက်ကို စူဠပုဏ္ဏမသုတ်အပိုဒ် ၉၁-အဆုံး နံပါတ်၇-၌ ရှုပါ။) ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အယံ၊ ဤအယူသည်။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ မည်၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သည်။ ကတမာစ၊ နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အဟံ၊ သည်။ သမ္မာဒိဋ္ဌိံ ပိ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိကိုလည်း။ ဒွယံ၊ နှစ်ပါးသော အဘို့အစိတ်ရှိ၏ဟူ၍[၁]။ ဝဒါမိ၊ ဟောတော်မူ၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သာသဝါ၊ အာသဝတို့နှင့် တကွဖြစ်သော။ ပုညဘာဂိယာ၊ ကောင်းမှု၏ အစု ဖြစ်သော။ ဥပဓိဝေပက္ကာ၊ ခန္ဓုပဓိအကျိုးကို ပေးတတ်သော။ (ခန္ဓုပဓိအကျိုးရှိသောဟူ၍ သော်လည်းပေး။) သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အရိယာ၊ အပြစ်ကင်းဝေးသော။ အနာသဝါ၊ အာသဝမရှိသော။ လောကုတ္တရာ၊ လောကကို လွန်မြောက်သော။ (လောကမှ လွတ်မြောက်သောဟူ၍သော်လည်း ပေး။) မဂ္ဂင်္ဂါ၊ အရိယမဂ်၏ အစိတ်အပိုင်းဖြစ်သော။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တိ။ သာသဝါ၊ သော။ပ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သည်။ ကတမာစ၊ နည်း။ (အတ္ထိ ဒိန္နံ စသော ဝါကျတို့၏ အနက်ကို စူဠပုဏ္ဏမသုတ် အပိုဒ် ၉၂-အဆုံးနံပါတ် ၇-၌ရှု။) ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အယံ၊ ဤသိခြင်းသည်။ သာသဝါ၊ သော။ပ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ မည်၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အရိယာ၊ သော။ပ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သည်။ ကတမာစ၊ နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အရိယစိတ္တဿ၊ အပြစ်ကင်းဝေးသော စိတ်ရှိသော။ အနာသဝစိတ္တဿ၊ အာသဝကင်းသော စိတ်ရှိသော။ အရိယမဂ္ဂသမင်္ဂိနော၊ အရိယာမဂ်နှင့် ပြည့်စုံသော။ အရိယမဂ္ဂံ၊ အရိယမဂ်ကို။ ဘာဝယ-တော၊ ဖြစ်စေသောသူ၏ (ပွါးသောသူ၏)။ ယာ ပညာ၊ အကြင်ပညာသည်။ ယံ ပညိန္ဒြိယံ၊ အကြင်ပညိန္ဒြေသည်။ ယံ ပညာဗလံ၊ အကြင်ပညာဗိုလ်သည်။ ယော ဓမ္မဝိစယသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ၊ အကြင်ဓမ္မဝိစယသမ္ဗောဇ္ဈင်သည်။ ယာ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ အကြင်သမ္မာဒိဋ္ဌိသည်။ ယံ မဂ္ဂင်္ဂံ၊ အကြင်မဂ္ဂင်သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အယံ၊ ဤပညာစသည်ကို။ အရိယာ၊ သော။ပ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ အပ်၏။ သော၊ ထို (မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကို မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဟူ၍-သမ္မာဒိဋ္ဌိကို သမ္မာဒိဋ္ဌိဟူ၍ သိသော)ရဟန်းသည်။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယာ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကို။ ပဟာနာယ၊ ပယ်ခြင်းငှါ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ-ယာ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၏။ ဥပသမ္ပဒါယ၊ ပြည့်စုံခြင်းငှါ။ ဝါယမတိ၊ အားထုတ်၏။ သော၊ ထိုအားထုတ်ခြင်းသည်။ အဿ၊ ထိုသမ္မာဝါယာမနှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်း၏။သမ္မာဝါယာမော၊ သမ္မာဝါယာမ မည်သည်။ဟောတိ၊ ၏။ သော၊ ထိုသမ္မာဝါယာမနှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည်။သတော၊အောက်မေ့သည်ဖြစ်၍။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိံ၊ ကို။ ပဇဟတိ၊ ပယ်၏။ သတော၊ ၍။ သမ္မာဒိဋ္ဌိံ၊ ကို။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ ၍။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ သာ၊ ထိုအောက်မေ့ခြင်းသည်။ အဿ၊ ထိုသမ္မာသတိနှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်း၏။ သမ္မာသတိ၊ မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ တယော၊ သုံးပါးကုန်သော။ဣမေ ဓမ္မာ၊ ဤတရားတို့သည်။ သမ္မာဒိဋ္ဌိံ၊ သို့။ အနုပရိဓာဝန္တိ၊ အစဉ်ပြေးဝင်ကုန်၏။ အနုပရိဝတ္တန္တိ၊ အစဉ်

၁။ ဒွါယန္တိ အ-ကာရော ဒီဃံကတွာ ဝုတ္တော။ ဒွေ အဝယဝါ တေဿာတိ ဒွယံ၊ (ဋီကာ)။

လိုက်ကုန်၏။ (ခြံရံကုန်၏ ဟူလိုသည်။) ဣဒံ၊ ဤသုံးပါးကုန်သော တရားတို့သည်။ သေယျထာ၊ အဘယ်သည်တို့နည်း။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ ငှင်း။ သမ္မာဝါယာမော၊ ငှင်း။ သမ္မာသတိ၊ ငှင်းတည်း။

၁၃၇။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တတြ၊ ထိုခုနစ်ပါးကုန်သော တရားတို့တွင်။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သည်။ ပုဗ္ဗင်္ဂမာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကထဉ္စ၊ သို့လျှင်။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သည်။ ပုဗ္ဗင်္ဂမာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပံ၊ ကို။ မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပေါတိ၊ ဟူ၍။ ပဇာနာတိ၊ ၏။ သမ္မာသင်္ကပ္ပံ၊ ကို။ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါတိ၊ ဟူ၍။ ပဇာနာတိ၊ ၏။ သာ၊ ထိုသိခြင်းသည်။ အဿ၊ ၏။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပေါ၊ သည်။ ကတမော စ၊ နည်း။ ကာမသင်္ကပ္ပေါ၊ ငှင်း။ ဗျာပါဒသင်္ကပ္ပေါ၊ ငှင်း။ ဝိဟိံသာသင်္ကပ္ပေါ၊ ငှင်းတည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အယံ၊ ဤသုံးပါးသော သင်္ကပ္ပသည်။ မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပေါ၊ မည်၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ၊ သည်။ ကတမော စ၊ နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အဟံ၊ သည်။ သမ္မာသင်္ကပ္ပံပိ၊ ကိုလည်း။ ဒွယံ၊ နှစ်ပါးသော အစိတ်အပိုင်း ရှိ၏ဟူ၍။ ဝဒါမိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သာသဝေါ၊ သော။ပ။ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ အရိယော၊ သော။ပ။ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သာသဝေါ၊ သော။ပ။ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ၊ သည်။ ကတမော စ၊ နည်း။ နေက္ခမ္မသင်္ကပ္ပေါ၊ ငှင်း။ အဗျာပါဒသင်္ကပ္ပေါ၊ ငှင်း။ အဝိဟိံသာသင်္ကပ္ပေါ၊ ငှင်းတည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အယံ၊ ဤသုံးပါးသော သင်္ကပ္ပသည်။ သာသဝေါ၊ သော။ပ။ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ၊ မည်၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အရိယော၊ သော။ပ။ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ၊ သည်။ ကတမော စ၊ နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အရိယစိတ္တဿ၊ သော။ပ။ ဘာဝယတော၊ ၏။ ယော တက္ကော၊ အကြင်ကြံစည်ခြင်းသည်။ ယော ဝိတက္ကော၊ အကြင်အထူးထူး ကြံစည်ခြင်းသည်။ ယော သင်္ကပ္ပေါ၊ အကြင်ကောင်းစွာ ကြံစည်ခြင်းသည်။ ယာ အပ္ပနာ၊ အကြင်အာရုံသို့ တင်ခြင်းသည်။ ယာ ဗျပ္ပနာ၊ အကြင်အာရုံသို့ အထူးသဖြင့်တင်ခြင်းသည်။ စေတသော၊ စိတ်ကို။ ယာ အဘိနိရောပနာ၊ အကြင်အာရုံသို့ ရှေးရှုတင်ခြင်းသည်။ ယော ဝစီသင်္ခါရော၊ အကြင်စကားကို ပြုစီရင်တတ်သော သဘောသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။)ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အယံ၊ ဤကြံစည်ခြင်းစသည်သည်။ အရိယော၊ သော။ပ။ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ၊ မည်၏။ သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပဿ၊ ကို။ ပဟာနာယ၊ ငှါ။ သမ္မာသင်္ကပ္ပဿ၊ ၏။ ဥပသမ္ပဒါယ၊ ငှါ။ ဝါယမတိ၊ ၏။ သော၊ ထိုအားထုတ်ခြင်းသည်။ အဿ၊ ထိုသမ္မာဝါယာမနှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်း၏။ သမ္မာဝါယာမော၊ မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ သတော၊ ၍။ မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပံ၊ ကို။ ပဇဟတိ၊ ၏။ သတော၊ ၍။ သမ္မာသင်္ကပ္ပံ၊ ကို။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ ၍။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ သာ၊ ထိုအောက်မေ့ခြင်းသည်။ အဿ၊ ထိုသမ္မာသတိနှင့် ပြည့်စုံသောရဟန်း၏။ သမ္မာသတိ၊ မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ တယော၊ ကုန်သော။ ဣမေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သမ္မာသင်္ကပ္ပံ၊ သို့။ အနုပရိဓာဝန္တိ၊ ကုန်၏။ အနုပရိဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣဒံ၊ တို့သည်။ သေယျထာ၊ တို့နည်း။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ ငှင်း။ သမ္မာဝါယာမော၊ ငှင်း။ သမ္မာသတိ၊ ငှင်းတည်း။

၁၃၈။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တတြ၊ တို့တွင်။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သည်။ ပုဗ္ဗင်္ဂမာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကထဉ္စ၊ သို့လျှင်။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သည်။ ပုဗ္ဗင်္ဂမာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ မိစ္ဆာဝါစံ၊

ကို။ မိစ္ဆာဝါစာတိ၊ ဟူ၍။ ပဇနာတိ၊ ၏။ သမ္မာဝါစံ၊ ကို။ သမ္မာဝါစာတိ၊ ဟူ၍။ပဇာနာတိ၊ ၏။ သာ၊ ထိုသိခြင်းသည်။ အဿ၊ ၏။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ မိစ္ဆာဝါစာ၊ သည်။ ကတမာစ၊ နည်း။ မုသာဝါဒေါ၊ မဟုတ်မမှန်သောစကားရင်း။ ပိသုဏာ၊ ချောပင်ဂုံးတိုက်သော။ ဝါစာ၊ စကားရင်း။ ဖရုသာ၊ ကြမ်းတန်းသော။ ဝါစာ၊ ရင်း။ သမ္ဖပ္ပလာပေါ၊ ပြိန်ဖျင်းသောစကားရင်းတည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အယံ၊ ဤလေးပါးသောစကားသည်။ မိစ္ဆာဝါစာ၊ မည်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သမ္မာဝါစာ၊ သည်။ ကတမာ စ၊ နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အဟံ၊ သည်။ သမ္မာ-ဝါစမ္ပိ၊ ကိုလည်း။ ဒွယံ၊ ဟူ၍။ ဝဒါမိ၊ ၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သာသဝါ၊ သော။ပ။ သမ္မာဝါစာ၊ သည်။အတ္ထိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အရိယာ၊ သော။ပ။သမ္မာဝါစာ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သာသဝါ၊ သော။ပ။သမ္မာဝါစာ၊သည်။ ကတမာစ၊ နည်း။ မုသာဝါဒါ၊ မဟုတ်မမှန်သောစကားကို ပြောဆိုခြင်းမှ။ ဝေရမဏီ၊ ရှောင်ကြဉ်ကြောင်း စေတနာရင်း [၁]။ ပိသုဏာယ၊ ချောပစ်ဂုံးတိုက်တတ်သော။ ဝါစာယ၊စကားမှ။ဝေရမဏီ၊ ရင်း။ ဖရုသာယ ကြမ်းတန်းသော။ ဝါစာယ၊ စကားမှ။ ဝေရမဏီ၊ ရင်း။ သမ္ဖပ္ပလာပါ၊ ပြိန်ဖျင်းသောစကားမှ။ ဝေရမဏီ၊ ရင်းတည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အယံ၊ ဤလေးပါးသော စေတနာသည်။ သာသဝါ၊ သော။ပ။သမ္မာဝါစာ၊ မည်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ သို့။ အရိယာ၊ သော။ပ။သမ္မာဝါစာ၊ သည်။ ကတမာ စ၊ နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အရိယစိတ္တဿ၊ သော။ပ။ဘာဝယတော၊ ၏။ စတူဟိ၊ လေးပါးကုန်သော။ ဝစီဒုစ္စရိတေဟိ၊ ဝစီဒုစရိုက်တို့မှ။ ယာ အာရတိ၊ အကြင်အဝေးမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည်။ ယာ ဝိရတိ၊ အကြင်ကင်း၍ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည်။ ယာ ပဋိဝိရတိ၊ အကြင်ဆုတ်နစ်၍ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည်။ ယာ ဝေရမဏီ၊ အကြင်ရှောင်ကြဉ်ကြောင်း စေတနာသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အယံ၊ ဤဝစီဒုစရိုက်တို့မှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည်။ အရိယာ၊ သော။ပ။သမ္မာဝါစာ၊ မည်၏။ (သော မိစ္ဆာဝါစာယ။ပ။သမ္မာသတိ-ကား ရှေးနည်းကိုမှီး၍ သမ္ဗန်။)

၁၃၉။ (တတြ ဘိက္ခဝေ။ပ။သာဿ ဟောတိ သမ္မာဒိဋ္ဌိကို ရှေးနည်းမှီး၍ သမ္ဗန်။)ဘိက္ခဝေ၊တို့။ မိစ္ဆာကမ္မန္တော၊ သည်။ ကတမောစ၊ နည်း။ ပါဏာတိပါတော၊ သူ့အသက်ကိုလျင်စွာချခြင်းရင်း။ အဒိန္နာဒါနံ၊ မပေးအပ်သော သူ့ဥစ္စာကို ခိုးယူခြင်းရင်း။ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရော၊ မေထုန်ကာမတို့၌ ယုတ်မာသောကျင့်ခြင်းရင်းတည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အယံ၊ ဤသုံးပါးသော တရားသည်။ မိစ္ဆာကမ္မန္တော၊ မည်၏။ (ကတမော စ၊ပ၊ မဂ္ဂင်္ဂေါကို ရှေးနည်းမှီး၍ သမ္ဗန်။) ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သာသဝေါ၊ သော။ပ။သမ္မာကမ္မန္တော၊ သည်။ ကတမောစ၊ နည်း။ ပါဏာတိပါတာ၊ မှ။ ဝေရမဏီ၊ ရင်း။ပ။ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာ၊ မှ။ ဝေရမဏီ၊ ရင်းတည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အယံ၊ ဤသုံးပါးသောတရားသည်။ သာသဝေါ၊ သော။ပ။သမ္မာကမ္မန္တော၊ မည်၏။(ကတမောစ။ပ။ သမ္မာသတိကို ရှေးနည်းမှီး၍ သမ္ဗန်။)

၁၄၀။ (တတြ။ပ။သာဿ ဟောတိ သမ္မာဒိဋ္ဌိ-ကို ရှေးနည်းမှီး၍ သမ္ဗန်လေ။)ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ မိစ္ဆာအာဇီဝေါ၊ သည်။ ကတမောစ၊ နည်း။ ကုဟနာ၊ ဝါကြွားကြောင်း စေတနာသည်။ လပနာ၊

၁။ ဝိရမတိ တောယာတိ ဝေရမဏီ၊ စေတနာကောက်။ ဝေရံ မဏာတိ ဝိနာသေတီတိ ဝေရမဏီ၊ ဝိရတီကောက်။ ဤ၌ နှစ်မျိုးလုံးရ၏။နောက်နည်းအလို "မုသာဝါဒါ ဝေရမဏီ၊မုသာဝါဒတည်းဟူသော ရန်ကိုဖျက်ဆီးတတ်သော ဝိရတီရင်း"ဟူ၍ပေး။

လာဘ်ကိုမျှော်၍ ပြောဆိုကြောင်းစေတနာသည်။ နေမိတ္တိကတာ၊ ပစ္စည်းအတွက် အရိပ်နိမိတ်ပြုလေ့ရှိသောသူတို့၏ အဖြစ်သည်။ နိပ္ပေသိကတာ၊ ပစ္စည်းအတွက် ထိပါးလေ့ ရှိသောသူတို့၏ အဖြစ်သည်။ လာဘေန၊ မိမိလာဘ်ဖြင့်။ လာဘံ၊ သူတပါး၏ လာဘ်ကို။ နိဇိဂီသနတာ၊ ရှာမှီးဆောင်ယူလိုသောသူတို့၏ အဖြစ်သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အယံ၊ ဤကုဟနစသော တရားသည်။ မိစ္ဆာအာဇီဝေါ၊မည်၏။ (ကတမော စ။ပ။ဥပမိဝေပက္ကောကို ရှေးနည်းမှီး၍ သမွန်။) ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣဓ၊ ဤလောက၌။ အရိယသာဝကော၊ သည်။ မိစ္ဆာအာဇီဝံ၊ ကို။ ပဟာယ၊ ပယ်၍။ သမ္မာအာဇီဝေန၊ ဖြင့်။ ဇီဝိကံ၊ အသက်မွေးမှုကို။ ကပ္ပေတိ၊ ပြု၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အယံ၊ ဤပြုခြင်းသည်။ သာသဝေါ၊ သော။ပ။သမ္မာအာဇီဝေါ၊မည်၏။ (ကတမောစ။ပ။သမ္မာသတိ-ကို ရှေးနည်းမှီး၍ သမွန်။)

၁၄၁။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တတြ၊ ထိုတို့တွင်။ပ။ပုဗ္ဗင်္ဂမာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သမ္မာဒိဋ္ဌိဿ၊ မှန်ကန်သောအယူရှိသော ရဟန်း၏။ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ၊ သည်။ ပဟောတိ၊ ဖြစ်စွမ်းနိုင်၏။ (ပဟောတိ ဘဝတိ တာယ သဟော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ပဝတ္တတိ၊ ဋီကာ။) သမ္မာသင်္ကပ္ပဿ၊ မှန်ကန်သောအကြံအစည်ရှိသော ရဟန်း၏။ သမ္မာဝါစာ၊ သည်။ ပဟောတိ၊ ၏။ သမ္မာဝါစဿ၊ မှန်ကန်သောစကားရှိသော ရဟန်း၏။ သမ္မာကမ္မန္တော၊ သည်။ ပဟောတိ၊ ၏။ သမ္မာကမ္မန္တဿ၊ မှန်ကန်သောအမှုရှိသောရဟန်း၏။ သမ္မာအာဇီဝေါ၊ သည်။ ပဟောတိ၊ ၏။ သမ္မာအာဇီဝဿ၊ မှန်ကန်သောအသက်မွေးမှုရှိသော ရဟန်း၏။ သမ္မာဝါယာမော၊ သည်။ ပဟောတိ၊ ၏။ သမ္မာဝါယာမဿ၊ မှန်ကန်သောလုံ့လရှိသောရဟန်း၏။ သမ္မာသတိ၊ သည်။ ပဟောတိ၊ ၏။ သမ္မာသတိဿ၊ မှန်ကန်သော သတိရှိသော ရဟန်း၏။ သမ္မာသမာဓိ၊ သည်။ ပဟောတိ၊ ၏။ သမ္မာသမာဓိဿ၊ မှန်ကန်သော သမာဓိရှိသော ရဟန်း၏။ သမ္မာဉာဏံ၊ သမ္မာဉာဏ်(ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်)သည်။ ပဟောတိ၊ ၏။ သမ္မာဉာဏဿ၊ သမ္မာဉာဏ်(ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်) ရှိသော ရဟန်း၏။ သမ္မာဝိမုတ္တိ၊ သမ္မာဝိမုတ္တိ (ဖိုလ်၌ယှဉ်သော ဖလင်ရှစ်ပါးမှတပါး ဖိုလ်စိတ္တုပ္ပါဒ် ၂၉-ပါး)သည်။ ပဟောတိ၊ ၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣတိ ခေါ၊ ဤသို့လျှင်။ အဋ္ဌင်္ဂသမန္နာဂတော၊ ရှစ်ပါးသော အင်္ဂါတို့နှင့် ပြည့်စုံသော။ သေက္ခော၊ သေက္ခသည်။ ဒသင်္ဂသမန္နာဂတော၊ အင်္ဂါဆယ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံသော။ အရဟာ၊ ရဟန္တာသည်။ ဟောတိ၊ ၏[၁]။

၁၄၂။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တတြ၊ တို့တွင်။ပ။ ပုဗ္ဗင်္ဂမာ၊သည်။ဟောတိ၊ နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သမ္မာဒိဋ္ဌိဿ၊ မှန်ကန်သောအယူရှိသော ရဟန်း၏(သန္တာန်၌)။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ သည်။ နိဇ္ဇိဏ္ဏာ၊

၁။ "တတြပိ၊ ထိုတရားတို့တွင်လည်း။ သမ္မာဉာဏေန၊ သမ္မာဉာဏ်ဖြင့်။ အနေကေ၊ များစွာကုန်သော။ ပါပကာ၊ ယုတ်မာကုန်သော။ အကုသလာ ဓမ္မာ၊ အကုသိုလ် တရားတို့သည်။ ဝိဂတာ၊ ကင်းကုန်သည်ဖြစ်၍။ဘာဝနာပါရိပူရိံ၊ ဘာဝနာ၏ ပြည့်စုံခြင်းသို့။ဂစ္ဆန္တိ၊ ရောက်ကုန်၏"။(ဤဝါကျကို အဋ္ဌကထာ ဋီကာတို့၌လည်းမဖွင့်၊ ပါလည်းမပါသင့်။အဘဲ့ကြောင့်ဆိုသော် အထက် ၁၄၂ ဝါကျ၌—
"သမ္မာဉာဏဿ ဘိက္ခဝေ မိစ္ဆာဉာဏံ နိဇ္ဇိဏ္ဏံ ဟောတိ၊ ယေ စ မိစ္ဆာဉာဏပစ္စယာ အနေကေ ပါပကာ အကုသလာ ဓမ္မာ သမ္ဘဝန္တိ၊တေ စဿ နိဇ္ဇိဏ္ဏာ ဟောန္တိ၊ သမ္မာဉာဏပစ္စယာ စ အနေကေ ကုသလာ ဓမ္မာ ဘာဝနာပါရိပူရိံ ဂစ္ဆန္တိ"ဟု လာလတ္တံ့ ဖြစ်သောကြောင့်တည်း။ ဤသမ္မာဉာဏဿ ဘိက္ခဝေ။ပ။ ဂစ္ဆန္တိ ဝါကျလည်း ပေယျာလသဘောဖြစ်၍ မပြည့်စုံသဖြင့် ပိုမိုရှင်းလင်းစေရန် အတွက်ပေယျာလဖော်၍ ပြလိုက်သည်။

ဆွေးမြေ့ ပျက်စီးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ပစ္စယာ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ အနေကေ၊ များစွာကုန်သော။ပါပကာ၊ ယုတ်မာကုန်သော။ ယေ စ အကုသလာ ဓမ္မာ၊ အကြင် အကုသိုလ်တရားတို့သည်လည်း။ သမ္ဘဝန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ အဿ၊ ထိုမှန်ကန်သော အယူရှိသော ရဟန်း၏ (သန္တာန်၌)။ တေ စ၊ ထိုအကုသိုလ်တရားတို့သည်လည်း။နိဇ္ဇိဏ္ဏာ၊ ဆွေးမြေ့ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ သမ္မာဒိဋ္ဌိပစ္စယာ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိ ဟူသောအကြောင်းကြောင့်။ အနေကေ၊ကုန်သော။ ကုသလာဓမ္မာ၊ ကုသိုလ်တရားတို့သည်။ ဘာဝနာပါရိပူရိံ၊ ဘာဝနာ၏ ပြည့်စုံခြင်းသို့။ ဂစ္ဆန္တိ၊ ရောက်ကုန်၏။

ဘိက္ခဝေ၊တို့။ သမ္မာသင်္ကပ္ပဿ၊ မှန်ကန်သော အကြံအစည်ရှိသော ရဟန်း၏(သန္တာန်၌)။ မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပေါ၊သည်။ နိဇ္ဇိဏ္ဏော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ပ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သမ္မာဝါစဿ၊ ၏(သန္တာန်၌)။မိစ္ဆာဝါစာ၊ သည်။ နိဇ္ဇိဏ္ဏာ၊ သည်။ဟောတိ၊ ၏။ပ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သမ္မာကမ္မန္တဿ၊ ၏(သန္တာန်၌)။ မိစ္ဆာကမ္မန္တော၊ သည်။နိဇ္ဇိဏ္ဏော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ပ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။သမ္မာအာဇီဝဿ၊ ၏(သန္တာန်၌)။ မိစ္ဆာအာဇီဝေါ၊ သည်။ နိဇ္ဇိဏ္ဏော၊ သည်။ ဟောတိ၊၏။ပ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သမ္မာဝါယာမဿ၊၏(သန္တာန်၌)။မိစ္ဆာဝါယာမော၊ သည်။ နိဇ္ဇိဏ္ဏော၊သည်။ ဟောတိ၊၏။ပ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သမ္မာသတိဿ၊ ၏(သန္တာန်၌)။ မိစ္ဆာသတိ၊ သည်။ နိဇ္ဇိဏ္ဏာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏ ။ပ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သမ္မာသမာဓိဿ၊ ၏(သန္တာန်၌)။မိစ္ဆာသမာဓိ၊ သည်။ နိဇ္ဇိဏ္ဏော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ပ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သမ္မာဉာဏဿ၊ ၏(သန္တာန်၌)။မိစ္ဆာဉာဏံ၊ သည်။ နိဇ္ဇိဏ္ဏံ၊သည်။ဟောတိ၊ ၏။ပ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သမ္မာဝိမုတ္တိဿ၊ သမ္မာဝိမုတ္တိရှိသော ရဟန်း၏(သန္တာန်၌)။ မိစ္ဆာဝိမုတ္တိ၊ သည်။ နိဇ္ဇိဏ္ဏာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ မိစ္ဆာဝိမုတ္တိ ပစ္စယာ၊ မိစ္ဆာဝိမုတ္တိဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ အနေကေ၊ကုန်သော။ ပါပကာ၊ ကုန်သော။ ယေ စ အကုသလာ ဓမ္မာ၊ တို့သည်လည်း။ သမ္ဘဝန္တိ၊ကုန်၏။ အဿ၊ ထိုသမ္မာဝိမုတ္တိရှိသော ရဟန်း၏(သန္တာန်၌)။ တေ စ၊ တို့သည်လည်း။ နိဇ္ဇိဏ္ဏာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ သမ္မာဝိမုတ္တိပစ္စယာ စ၊ ကြောင့်လည်း။အနေကေ၊ ကုန်သော။ ကုသလာ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဘာဝနာပါရိပူရိံ၊ သို့။ ဂစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣတိ ခေါ၊ သို့လျှင်။ ဝီသတိ၊ နှစ်ဆယ်သော။ ကုသလပက္ခာ၊ကုသိုလ်အစုတို့ငှါ။ဝီသတိ၊ နှစ်ဆယ်သော။အကုသလပက္ခာ၊ အကုသိုလ်အစုတို့ငှါ။ (ဣတိ၊ သို့။) မဟာစတ္တာရီသကော၊ များသောစတ္တာရီသ(၄၀)ရှိသော။ဓမ္မပရိယာယော၊ တရား ဒေသနာတော်ကို။ ပဝတ္တိတော၊ ဖြစ်စေတော်မူအပ်ပြီ။ (ဟောတော် မူအပ်ပြီဟူလို)။သမဏေန ဝါ၊ရဟန်းသည်ငှါ။

ဗြဟ္မဏေန ဝါ၊ ပုဏ္ဏားသည်၎င်း။ ဒေဝေန ဝါ၊ နတ်သည်၎င်း။ မာရေန ဝါ၊ မာရ်နတ်သည်၎င်း။ ဗြဟ္မုနာ ဝါ၊ ဗြဟ္မာသည်၎င်း။ လောကသ္မိံ၊ လောက၌။ ကေနစိ ဝါ၊ တစုံ တယောက်သော သူသည်။ အပၸဋိဝတ္တိယော၊ မဖြစ်စေအပ် (မဖြစ်စေနိုင်)။

၁၄၃။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကောစိ၊ တစုံတယောက်သော။ယော သမဏော ဝါ၊ အကြင်ရဟန်းသည်၎င်း။ ယော ဗြာဟ္မဏော ဝါ၊ အကြင်ပုဏ္ဏားသည်၎င်း။ မဟာစတ္တာရီသကံ၊ မဟာစတ္တာရီသကမည်သော။ ဣမံ ဓမ္မပရိယာယံ၊ ဤတရားဒေသနာတော်ကို။ ဂရဟိတဗ္ဗံ၊ ကဲ့ရဲ့အပ်၏ဟူ၍။ ပဋိက္ကောသိတဗ္ဗံ၊ တားမြစ်အပ်၏ဟူ၍။မညေယျ၊ မှတ်ထင်ငြားအံ့။ တဿ၊ ထို ရဟန်းပုဏ္ဏား၏။ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ၊ မျက်မှောက်သောကိုယ်၏အဖြစ်၌ပင်။သဟဓမ္မိကာ၊ အကြောင်းနှင့် တကွ ဖြစ်ကုန်သော။ ဒသ၊ ဆယ်ပါးကုန်သော။ ဝါဒါနုဝါဒါ၊ ရဟန်းပုဏ္ဏားတို့သည် ပြောဆို အပ်သော ဝါဒ, ထိုဝါဒသို့ အတုလိုက်၍ ပြောဆိုအပ်သော အနုဝါဒတို့သည်။ ဂါရယှံ၊ ကဲ့ရဲ့ထိုက်သော။ ဌာနံ၊ အကြောင်းသို့။ အာဂစ္ဆန္တိ၊ ရောက်ကုန်၏။

ဘဝံ၊ အရှင်သည်။ သမ္မာဒိဋ္ဌိံ၊ကို။ စေ ဂရဟတိ၊ အကယ်၍ ကဲ့ရဲ့အံ့။ ယေ စ သမဏဗြာဟ္မဏာ၊ တို့သည်လည်း။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ မှားသော အယူရှိကုန်၏။ တေ၊ ထိုရဟန်းပုဏ္ဏားတို့ကို။ ဘောတော၊ အရှင်သည်။ ပုဇ္ဇာ၊ ပူဇော်အပ်ကုန်(သည်မည်)၏။ တေ၊ တို့ကို။ ဘောတော၊ သည်။ ပါသံသာ၊ ချီးမွမ်းအပ်ကုန်(သည်မည်)၏။ပ။ဘဝံ၊ သည်။ သမ္မာဝိမုတ္တိံ၊ ကို။ စေ ဂရဟတိ၊ အံ့။ ယေ စ သမဏဗြာဟ္မဏာ၊ တို့သည်လည်း။ မိစ္ဆာဝိမုတ္တိ၊ မိစ္ဆာဝိမုတ္တိရှိကုန်၏။ တေ၊တို့ကို။ ဘောတော၊ သည်။ ပုဇ္ဇာ၊ (သည်မည်)၏။ တေ၊ တို့ကို။ ဘောတော၊ သည်။ ပါသံသာ၊ (သည်မည်)၏။ပ။ အာဂစ္ဆန္တိ၊ကုန်၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဩက္ကလာ၊ ဩက္ကလဇနပုဒ်၌ နေကုန်သော။ ယေပိ တေ ဝဿဘညာ၊ အကြင်ဝဿ, ဘညတို့သည်လည်း။ အဟေတုဝါဒါ၊ အကြောင်းမရှိဟု အယူရှိကုန်သည်။ အကိရိယ-ဝါဒါ၊ (ကံကိုပြုသော်လည်း)ပြုရာမရောက်ဟု အယူရှိကုန်သည်။ နတ္ထိကဝါဒါ၊ အကျိုးမရှိဟု အယူရှိကုန်သည်။ အဟေသုံ၊ ဖြစ်ကုန်ပြီ။ တေပိ၊ ထိုဝဿ, ဘညတို့သည်လည်း။ မဟာစတ္တာရီသကံ၊ မည်သော။ဓမ္မပရိယာယံ၊ကို။ဂရဟိတဗ္ဗံ၊ဟူ၍။န အမညိံသု၊မမှတ်မထင်ကြကုန်။ ပဋိက္ကောသိတဗ္ဗံ၊ တားမြစ်အပ်၏ဟူ၍။ န အမညိံသု၊ကုန်။ တံ၊ ထိုမမှတ်ထင်ခြင်းသည်။ ကိဿ ဟေတု၊ အဘယ် အကြောင်းကြောင့်နည်း။ နိန္ဒာ ဗျာရောသ ဥပါရမ္ဘဘယာ၊ (မိမိကိုယ်ကို)ကဲ့ရဲ့ခြင်း ထိပါးခြင်း စွပ်စွဲခြင်းတို့မှ ကြောက်ခြင်း ကြောင့်တည်း။ဣတိ၊ဤသို့မိန့်တော်မူ၏။(ဣဒမဝေါစ ဘဂဝါ။ပ။ အဘိနန္ဒုန္တိ-ပေးမြဲ။)

သတ္တမံ၊ သော။ မဟာစတ္တာရီသကသုတ္တံ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီ။

ဂ-အာနာပါနသုတ္တသုတ်

၁၄၄။ (ဝံမေ သုတံ-ပေးမြဲ။)ကေ၊ သော။ သမယံ၊ ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ သာဝတ္ထိယံ၊ ၌။ မိဂါရမာတုပါသာဒေ၊ သော။ ပုဗ္ဗာရာမေ၊ ၌။ သမ္ဗဟုလေဟိ၊ များစွာကုန်သော။ အဘိညာတေဟိ

၁။ ဥပါရမ္ဘကို ဋ္ဌ ၌ "ဥပဝါဒဘယေန"။ ဋီ၌ "အတ္တနော ဥပရိကာတဗ္ဗနိဂ္ဂဟော ဥပါရမ္ဘော ဂရဟာတော ပရိတ္တာသော ဥပါရမ္ဘဘယံ" ဖွင့်၏။ ဋီအလို ဥပါရမ္ဘ-ကို "ကဲ့ရဲ့ခြင်းမှ ထိဘ်လန့်ခြင်း"ဟု သမ္ဗန်။)

အဘိညာတေဟိ၊ အလွန်ထင်ရှားကုန် အလွန်ထင်ရှားကုန်သော။ ထေရေဟိ၊ မထေရ်ဖြစ်ကုန်သော။ သာဝကေဟိ၊ တပည့်တို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ အာယသ္မတာ စ သာရိပုတ္တေန၊ အရှင်သာရိပုတ္တရာနှင့်ရင်း။ အာယသ္မတာ စ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနေန၊ အရှင်မဟာမောဂ္ဂလ္လာန်နှင့်ရင်း။ အာယသ္မတာ စ မဟာကဿပေန၊ အရှင်မဟာကဿပနှင့်ရင်း။ အာယသ္မတာ စ မဟာကစ္စာယနေန၊ အရှင်မဟာကစ္စာယနနှင့်ရင်း။ အာယသ္မတာ စ မဟာကောဋ္ဌိကေန၊ အရှင်မဟာကောဋ္ဌိကနှင့်ရင်း။ အာယသ္မတာ စ မဟာကပ္ပိနေန၊ အရှင်မဟာကပ္ပိနနှင့်ရင်း။ အာယသ္မတာ စ မဟာစုန္ဒေန၊ အရှင်မဟာစုန္ဒနှင့်ရင်း။ အာယသ္မတာ စ အနုရုဒ္ဓေန၊ အရှင်အနုရုဒ္ဓါနှင့်ရင်း။ အာယသ္မတာ စ ရေဝတေန၊ အရှင်ရေဝတနှင့်ရင်း။ အာယသ္မတာ စ အာနန္ဒေန၊ အရှင်အာနန္ဒာနှင့်ရင်း။ အညေဟိ၊ အခြားကုန်သော။ အဘိညာတေဟိ အဘိညာတေဟိ၊ အလွန်ထင်ရှားကုန် အလွန်ထင်ရှားကုန်သော။ ထေရေဟိ၊ မထေရ်ဖြစ်ကုန်သော။ သာဝကေဟိ စ၊ တပည့်တို့နှင့်ရင်း။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ ဝိဟရတိ၊ ၏။

တေန ခေါ ပန သမယေန၊ ၌။ ထေရာ၊ ကုန်သော။ ဘိက္ခူ၊ တို့သည်။ နဝေ၊ ငယ်ကုန်သော။ ဘိက္ခူ၊ ရဟန်းတို့သည်။ ဩဝဒန္တိ၊ ဆိုဆုံးမကုန်၏။ အနုသာသန္တိ၊ အဖန်ဖန် ဆိုဆုံးမကုန်၏[၁]။

အပ္ပေကစ္စေ၊ အချို့ကုန်သော။ ထေရာ၊ ကုန်သော။ ဘိက္ခူ၊ တို့သည်။ ဒသပိ၊ တကျိပ်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဘိက္ခူ၊ တို့ကို။ ဩဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ အနုသာသန္တိ၊ ကုန်၏။ ပ။ ဝီသမ္ပိ၊ နှစ်ကျိပ်လည်းဖြစ်သော။ ပ။ တိံသမ္ပိ၊ သုံးကျိပ်လည်းဖြစ်သော။ ပ။ စတ္တာရီသမ္ပိ၊ လေးကျိပ်လည်းဖြစ်သော။ ဘိက္ခူ၊ တို့ကို။ ဩဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ အနုသာသန္တိ၊ ကုန်၏။ နဝါ၊ ငယ်ကုန်သော။ တေဘိက္ခူ၊ ထိုရဟန်းတို့သည်။ (တေစာတိ စကာရော အာဂမသန္ဓိမတ္တံ၎။) ထေရေဟိ၊ ကုန်သော။ ဘိက္ခူဟိ၊ တို့သည်။ ဩဝဒိယမာနာ၊ ဆိုဆုံးမအပ်ကုန်သည်ရှိသော်။ အနုသာသိယမာနာ၊ အဖန်ဖန် ဆိုဆုံးမအပ်ကုန်သည်ရှိသော်။ ပုဗ္ဗေန၊ ရှေးတရားထူးထက်။ ဥဠာရံ၊ မွန်မြတ်သော။ အပရံ ဝိသေသံ၊ တပါးသောတရားထူးကို။ ဇာနန္တိ၊ သိကုန်၏။

၁၄၅။ တေ န ခေါ ပန သမယေန၊ ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ပန္နရသေ၊ တဆဲ့ငါးရက်မြောက်ဖြစ်သော။ တဒဟု ပေါသထေ၊ ထိုဥပုသ်နေ့၌။ ပဝါရဏာယ၊ မဟာပဝါရဏာနေ့၌။ ပုဏ္ဏာယ၊ တလပြည့်သော။ ပုဏ္ဏမာယ၊ ပြည့်သော လဝန်းရှိသော။ ရတ္တိယာ၊ ညဉ့်၌။ ဘိက္ခုသံဃပရိဝုတော၊ ရဟန်းအပေါင်းသည်ခြံရံအပ်သည်ဖြစ်၍။ အဗ္ဘောကာသေ၊ လွင်တီးခေါင်၌။ နိသိန္နော၊ နေသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အထခေါ၊ ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ တုဏှီဘူတံ တုဏှီဘူတံ၊ ဆိတ်ဆိတ်နေသော။ ဘိက္ခုသံဃံ၊ ရဟန်းအပေါင်းကို။ အနုဝိလောကေတွာ၊ စောင်း၍ကြည့်၍။ ဘိက္ခူ၊ ရဟန်းတို့ကို။ "ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣမာယ ပဋိပဒါယ၊ ဤအကျင့်ဖြင့်။ အာရဒ္ဓေါ၊ နှစ်သက်စေအပ်သည်။ အသ္မိ၊ ဖြစ်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣမာယ ပဋိပဒါယ၊ ဖြင့်။ အာရဒ္ဓစိတ္တော၊ နှစ်သက်စေအပ်သော စိတ်ရှိသည်။ အသ္မိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ မတ္တာယ၊ အတိုင်းအရှည်ထက်။ ဘိယျောသော၊ လွန်စွာ။ အပ္ပတ္တဿ၊ မရောက်အပ်သေးသော (အရဟတ္တဖိုလ်)သို့။ ပတ္တိယာ၊ ရောက်ခြင်းငှါ။ အနဓိဂတဿ၊ မရအပ်သေးသော (အရဟတ္တဖိုလ်)ကို။ အဓိဂမာယ၊ ရခြင်းငှါ။ အသစ္ဆိကတဿ၊ မျက်မှောက်မပြုအပ်သေးသော (အရဟတ္တဖိုလ်)ကို။ သစ္ဆိကိရိယာယ၊ မျက်မှောက်ပြုခြင်းငှါ။

၁။ သကိံ ဝဒန္တော ဩဝဒတိနာမ၊ ပုနပ္ပုနံ ဝဒန္တော အနုသာသတိနာမ၊ ဓမ္မပဒ-ဋ္ဌ-၁၊ စာပိုဒ်၊ ၇၇၊ ဩဝါဒ အနုသာသနအမျိုးမျိုးကို ရှင်း၍ပြ၍။

ဝီရိယံ၊ လုံ့လကို။ အာရဘထ၊ အားထုတ်ကြကုန်လော့။ အဟံ၊ သည်။ ဣဓေဝ သာဝတ္ထိယံ၊ ဤသာဝတ္ထိပြည်၌သာလျှင်။ ကောမုဒိံ၊ ကုမုဒြာ ကြာပွင့်ရာဖြစ်သော[၁]။ စာတုမာသိနိံ၊ မိုးလေးလတို့၏ နောက်ဆုံးဖြစ်သော တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်တိုင်အောင်။ အာဂမိဿာမိတိ၊ ငံ့တော်မူအံ့”ဟူ၍။ အာမန္တေသိ၊ မိန့်တော်မူပြီ။

ဇာနပဒါ၊ ဇနပုဒ်၌ နေကုန်သော။ ဘိက္ခူ၊ တို့သည်။“ဘဂဝါ၊ သည်။တတ္ထေဝ သာဝတ္ထိယံ၊ ၌သာလျှင်။ ကောမုဒိံ၊ သော။ စာတုမာသိနိံ၊ တိုင်အောင်။ အာဂမေဿတိ ကိရာတိ၊ ငံ့တော်မူလတ္တံ့တဲ့”ဟူ၍။ အဿောသုံ၊ ကြားကုန်ပြီ။ ဇာနပဒါ၊ ကုန်သော။တေဘိက္ခူ၊ တို့သည်။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ ဒဿနာယ၊ ဖူးမျှော်ခြင်းငှါ။ သာဝတ္ထိံ၊ သို့။ ဩသရန္တိ၊ ဆိုက်ရောက်ကုန်၏။ ထေရာ၊ ကုန်သော။ တေ စ ခေါ ဘိက္ခူ၊ တို့သည်လည်း။ မတ္တာယ၊ ထက်။ ဘိယျောသော၊ စွာ။ နဝေ၊ ငယ်ကုန်သော။ ဘိက္ခူ၊ တို့ကို။ ဩဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ အနုသာသန္တိ၊ ကုန်၏။ပ။ နဝါ၊ ကုန်သော။ တေ စ ဘိက္ခူ၊ တို့သည်လည်း။ ထေရေဟိ၊ ကုန်သော။ ဘိက္ခူဟိ၊ တို့သည်။ ဩဝဒိယမာနာ၊ သော်။ အနုသာသိယမာနာ၊ သော်။ ပုဗ္ဗေနု၊ ထက်။ ဥဠာရံ၊ သော။ အပရံဝိသေသံ၊ တပါးသော တရားထူးကို။ ဇာနန္တိ၊ ကုန်၏။

၁၄၆။ တေန ခေါ ပန သမယေန၊ ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ပ။ ဘိက္ခူ၊ တို့ကို။ “ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အယံ ပရိသာ၊ ဤ(သံဃ)ပရိသတ်သည်။ အပလာပါ၊ (စကား)ပြောဆိုခြင်းမရှိ (အဖျင်းမရှိ)။ အယံ ပရိသာ၊သည်။ နိပ္ပလာပါ၊ (စကား)ပြောဆိုခြင်းအလျင်းမရှိ။ သုဒ္ဓါ၊ စင်ကြယ်၏။ သာရေ၊ (သီလစသော)အနှစ်၌။ ပတိဋ္ဌိတာ၊ တည်၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယထာရူပါ၊ အကြင်သို့ သဘောရှိသော။ ပရိသာ၊ ပရိသတ်သည်။ အာဟုနေယျာ၊ အဝေးရပ်မှ ဆောင်၍သော်လည်း ပေးလှူအပ်သော ပူဇော်ဘွယ်ကို ခံထိုက်၏။ ပါဟုနေယျာ၊ ဧည့်သည်တို့ အလို့ငှါ စီမံထားအပ်သော ဝတ္ထုကိုသော်လည်း ခံထိုက်၏။ ဒက္ခိဏေယျာ၊ မြတ်သောအလှူ (တမလွန်ကို ယုံကြည်၍ လှူအပ်သောဝတ္ထု)ကို ခံထိုက်၏။ အဉ္ဇလိကရဏီယာ၊ လက်အုပ်ချီမိုး ရှိခိုးခြင်းကို ခံထိုက်၏။ လောကဿ၊ သတ္တဝါအပေါင်း၏။ အနုတ္တရံ၊ အမြတ်ဆုံးဖြစ်သော။ ပုညက္ခေတ္တံ၊ ကုသိုလ်မျိုးကို စိုက်ပျိုးချရာ လယ်တာမြေကောင်းသဘွယ်ဖြစ်၏[၂]။ အယံ ဘိက္ခုသံဃော၊ ဤရဟန်းအပေါင်းသည်။ တထာရူပေါ၊ ထိုသို့သဘောရှိ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အယံ ပရိသာ၊ ဤပရိသတ်သည်။ တထာရူပါ၊ ထိုသို့ သဘောရှိ၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယထာရူပါယ၊ အကြင်သို့သဘောရှိသော။ ပရိသာယ၊ ပရိသတ်အား။(မောဂ္ဂလ္လာန်အလို ပရိသတ်၌ဟုပေး)အပ္ပံ၊ အနည်းငယ်။ ဒိန္နံ၊ လှူအပ်သောအလှူသည်။ ဗဟု၊ များသောအကျိုးရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဗဟု၊ များစွာ။ ဒိန္နံ၊ သည်။ ဗဟုတရံ၊ အလွန်များသောအကျိုးရှိသည်။ဟောတိ၊ ၏။ အယံ ဘိက္ခုသံဃော၊ သည်။ တထာရူပေါ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အယံ ပရိသာ၊ သည်။ တထာရူပါ၊ ၏။

၁။ ကောမုဒီတိ-ကုမုဒဝတီ၊ တဒါ ကိရ ကုမုဒါနိ သုပုပ္ဖိတာနိ ဟောန္တိ၊ တေနာဟ ကုမုဒါနံ အတ္ထိတာယ ကောမုဒီတိ၊ ကုမုဒါနံ သမူဟော ကုမုဒါနိဝေ ဝါ ကောမုဒါ၊ တေ တ္တေ အတ္ထီတိ ကောမုဒီ။ ဋီကာ။

၂။ မ-၁ ဝတ္ထသုတ် စာပိုဒ်- ၇၄၊ မ-၂၊ ဘဒ္ဒါလိသုတ် စာပိုဒ် ၁၄၇-၌လည်းလာ၏။ အနက်ကို ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂ-ဋ္ဌ၊ စာပိုဒ်- ၁၅၆၊ သံဃာနုဿတိ-၌ရှု၍ တနည်းသာ သမွန်၏။ အကျယ်ကို ၎င်း ဋ္ဌ ၌ ရှုပါ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယထာရူပါ၊ သော။ ပရိသာ၊ ကို။ လောကဿ၊ သတ္တဝါအပေါင်းသည်။ ဒဿနာယ၊ ဖူးမြင်ခြင်းငှါ။ ဒုလ္လဘာ၊ ခဲယဉ်းသဖြင့် ရအပ်၏ (ရခဲ၏)။ပ။ တထာရူပါ၊၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယထာရူပံ၊ သော။ ပရိသံ၊ ပရိသတ်ကို။ ဒဿနာယ၊ ဖူးမြင်ခြင်းငှါ။ ယောဇနဂဏနာနိ၊ ရေတွက်များစွာ ယူဇနာတို့ဟိုင်ဝိုင်။ (ယူဇနာအရာ အထောင်ကို ယူ။) ပုဋေ္ဌာသေနာပိ၊ စားနပ်ရိက္ခာထုပ်ဖြင့်လည်း။ (ပခုံး၌ ရိက္ခာထုပ်ကို ထမ်းဆောင်လျက်လည်း-ဟူ၍သော်လည်း ပေး။)ဂန္တုံ၊ သွားခြင်းငှါ။ အလံ၊ သင့်၏။ပ။ တထာရူပါ၊၏။

၁၄၇။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣမသ္မိံ ဘိက္ခုသံဃေ၊ ဤရဟန်းအပေါင်း၌။ အရဟန္တော၊ ကုန်သော။ ခီဏာသဝါ၊ ကုန်သော။ ဝုသိတဝန္တော၊ ကုန်သော။ ကတကရဏီယာ၊ ကုန်သော။ ဩဟိတဘာရာ၊ ကုန်သော။ အနုပ္ပတ္တသဒတ္ထာ၊ ကုန်သော။ ပရိက္ခီဏဘဝသံယောဇနာ၊ ကုန်သော။ သမ္မဒညာ ဝိမုတ္တာ၊ ကောင်းစွာမြင်သိ၍ ကိလေသာတို့မှ လွတ်ကုန်သော။ ဘိက္ခူ၊ တို့သည်။ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣမသ္မိံ ဘိက္ခုသံဃေ၊ ၌။ ဧဝရူပါပိ၊ ဤသို့သဘောရှိသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဘိက္ခူ၊ တို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣမသ္မိံ ဘိက္ခုသံဃေ၊ ၌။ ပဉ္စန္နံ၊ ငါးပါးကုန်သော။ ဩရမ္ဘာဂိယာနံ၊ အောက်ကာမဘုံသို့ ချဉ်းကပ်တတ်ကုန်သော[၁]။ သံယောဇနာနံ၊ သံယောဇဉ်တို့၏။ ပရိက္ခယာ၊ ကုန်ခြင်းကြောင့်။ တတ္ထ၊ ထိုဗြဟ္မာ့ပြည်၌။ ပရိနိဗ္ဗာယိနော၊ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုကုန်သော။ တသ္မာ လောကာ၊ ထိုဗြဟ္မာ့ပြည်မှ။ အနာဝတ္တိဓမ္မာ၊ တဖန်မပြန်လှည့်ခြင်း သဘောရှိကုန်သော။ ဩပပါတိကာ၊ အနာဂါမ် ဥပပတ် ပဋိသန္ဓေနေကုန်သော။ ဘိက္ခူ၊ တို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣမသ္မိံ ဘိက္ခုသံဃေ၊ ၌။ ဧဝရူပါပိ၊ ကုန်သော။ ဘိက္ခူ၊ တို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣမသ္မိံ ဘိက္ခုသံဃေ၊ ၌။ တိဏ္ဏံ၊ သုံးပါးကုန်သော။ သံယောဇနာနံ၊ တို့၏။ ပရိက္ခယာ၊ ကြောင့်။ ရာဂဒေါသမောဟာနံ၊ ရာဂဒေါသမောဟတို့၏။ တနုတ္တာ၊ ခေါင်းပါးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သကဒါဂါမိနော၊ သကဒါဂါမ် ဖြစ်ကုန်သော။ သကိဒေဝ၊ တကြိမ်သာလျှင်။ ဣမံ လောကံ၊ ဤလူပြည်သို့။ အာဂန္တွာ၊ လာ၍။ ဒုက္ခဿ၊ ဝဋ်ဆင်းရဲ၏။ အန္တံ၊ အဆုံးကို။ ကရိဿန္တိ၊ ပြုကုန်လတ္တံ့ ဖြစ်ကုန်သော။ (ဤ ကရိဿန္တိ-ကို နာမဓာတ် ပေးလိုက်၏။ ယေ တေ-ထည့်၍လည်း ပေးနိုင်၏။) ဘိက္ခူ၊ တို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣမသ္မိံ ဘိက္ခုသံဃေ၊ ၌။ ဧဝရူပါ၊ ကုန်သော။ ဘိက္ခူ၊ တို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣမသ္မိံ ဘိက္ခုသံဃေ၊ ၌။ တိဏ္ဏံ၊ ကုန်သော။ သံယောဇနာနံ၊ တို့၏။ ပရိက္ခယာ၊ ကြောင့်။ အဝိနိပါတဓမ္မာ၊ အလိုအာသာကင်းလျက် အပါယ်လေးပါး၌ ကျခြင်း သဘောမရှိကုန်သော။ နိယတာ၊ မဂ္ဂနိယမအားဖြင့် မြဲကုန်သော။ သမ္ဗောဓိပရာယနာ၊ အထက်မဂ်သုံးပါးလျှင် လည်းလျောင်းရာ ရှိကုန်သော။ သောတာပန္နာ၊ သောတာပန် ဖြစ်ကုန်သော။ ဘိက္ခူ၊ တို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣမသ္မိံ ဘိက္ခုသံဃေ၊ ၌။ ဧဝရူပါပိ၊ကုန်သော။ ဘိက္ခူ၊ တို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။

၁။ "ဩရမ္ဘာဂိယာနီတိ ဩရဘာဇနကာနိ ကာမဘဝေ ဥပပတ္တိပစ္စယာနိ" ဟူသော မ-ဋ္ဌ-၁၊ အလဂဒ္ဒူပမသုတ် စာပိုဒ် ၂၇၅-နှင့် အညီပေးသည်။ ဟေဋ္ဌာဘာဂဿ ဟိတာ၊ တေသံ-ဟုမ-၁၊ အာကင်္ခေယျသုတ်ဋီကာ-၆၇-ပိုဒ် ဖွင့်သည့်အလို "အောက်အဘို့(ကာမဘုံ)၏အစီးအပွါးဖြစ်ကုန်သော" ပေးလေ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣမသ္မိံ ဘိက္ခုသံဃေ၌။ ယေ ဘိက္ခူ၊ တို့သည်။ စတုန္နံ၊ လေးပါးကုန်သော။ သတိပဋ္ဌာနာနံ၊ သတိပဋ္ဌာန်တို့ ကို။ ဘာဝနာနုယောဂံ အနု၊ ပွါးများအားထုတ်ခြင်း၌။ ယုတ္တာ၊ ယှဉ်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရန္တိ၊ နေကုန်၏။ တေ ဘိက္ခူ၊ တို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ပ။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ပ။ စတုန္နံ၊ ကုန်သော။ သမ္မပ္ပဓာနာနံ၊ တို့ကို။ပ။

စတုန္နံ၊ ကုန်သော။ ဣဒ္ဓိပါဒါနံ၊ တို့ကို။ပ။

ပဉ္စန္နံ၊ ကုန်သော။ ဣန္ဒြိယာနံ၊ တို့ကို။ပ။

ပဉ္စန္နံ၊ ကုန်သော။ ဗလာနံ၊ တို့ကို။ပ။

သတ္တန္နံ၊ ကုန်သော။ ဗောဇ္ဈင်္ဂါနံ၊ တို့ကို။ပ။

အရိယဿ၊ မြတ်စင်သော။ အဋ္ဌင်္ဂိကဿ၊ အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော။ မဂ္ဂဿ၊ မဂ်ကို။ပ။

မေတ္တာဘာဝနာနုယောဂံ အနု၊ မေတ္တာကို ပွါးများအားထုတ်ခြင်း၌။ပ။

ကရုဏာဘာဝနာနုယောဂံ အနု၊ ၌။ပ။

မုဒိတာဘာဝနာနုယောဂံ အနု၊ ၌။ပ။

ဥပေက္ခာဘာဝနာနုယောဂံ အနု၊ ၌။ပ။

အသုဘဘာဝနာနုယောဂံ အနု၊ ၌။ပ။

အနိစ္စသညာဘာဝနာနုယောဂံ အနု၊ အနိစ္စသညာကို ပွါးများအားထုတ်ခြင်း၌။ပ။

အာနာပါနဿတိဘာဝနာနုယောဂံ အနု၊ အာနာပါနဿတိကို ပွါးများအားထုတ်ခြင်း၌။ ယုတ္တာ၊ ၍။ ဝိဟရန္တိ၊ ကုန်၏။ တေ ဘိက္ခူ၊ တို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣမသ္မိံ ဘိက္ခုသံဃေ၌။ ဧဝရူပါပိ၊ ကုန်သော။ ဘိက္ခူ၊ တို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ (ပါဠိ၌ ဧဝရူပါပိ ဘိက္ခဝေ-စသော ဝါကျကျန်နေ၍ ထည့်ပေးလိုက်သည်။)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အာနာပါနဿတိ၊ အာနာပါနဿတိသည်။ ဘာဝိတာ၊ ဖြစ်စေအပ်သည်ရှိသော်။ ဗဟုလီကတာ၊ အကြိမ်များစွာ ပွါးအပ်သည်ရှိသော်။ မဟပ္ဖလာ၊ များသောအကျိုးရှိသည်။ မဟာနိသံသာ၊ များသောအာနိသင်ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အာနာပါနဿတိ၊ သည်။ ဘာဝိတာ၊ သော်။ ဗဟုလီကတာ၊ သော်။ စတ္တာရော၊ လေးပါးကုန်သော။ သတိပဋ္ဌာနေ၊ တို့ကို။ ပရိပူရေတိ၊ ပြည့်စေ၏။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ သတိပဋ္ဌာနာ၊ တို့သည်။ ဘာဝိတာ၊ ဖြစ်စေအပ်ကုန်သည်ရှိသော်။ ဗဟုလီကတာ၊ အကြိမ်များစွာ ပွါးအပ်ကုန်သည်ရှိသော်။ သတ္တ၊ ကုန်သော။ ဗောဇ္ဈင်္ဂေ၊ တို့ကို။ ပရိပူရေန္တိ၊ ပြည့်စေကုန်၏။ သတ္တ၊ ကုန်သော။ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ၊ တို့သည်။ ဘာဝိတာ၊ သော်။ ဗဟုလီကတာ၊ သော်။ ဝိဇ္ဇာဝိမုတ္တိံ[1]၊ (သိအပ်သည်ဖြစ်၍ ကိလေသာတို့မှ လွတ်ရာ)မဂ်,ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်ကို။ ပရိပူရေန္တိ၊ ကုန်၏။

၁။ ၁၅၂-ပိုဒ်၌ ဝိဇ္ဇာဝိမုတ္တိဖလနိဗ္ဗာနံ ပရိပူရေန္တိ (ဌ)။ ဝိဇ္ဇာဝိမုတ္တိဖလနိဗ္ဗာနန္တိ ဝိမုတ္တိန် ဖလဘူတံ တေဟိ ယေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ ကိလေသနိဗ္ဗာနံ၊ အမတမဟာနိဗ္ဗာနမေဝ ဝိဇ္ဇာဝိမုတ္တိနံ အဓိဂမန အဓိဂန္တဗ္ဗဘာဝယ တထာ ဝုတ္တံ။ (ဋီကာ။)ဖွင့်၏။ ဝိဇ္ဇာနာမ မဂ္ဂေါ။ ဝိမုတ္တိ ဖလံ။ ဝိသုဒ္ဓိ၊ ဋီ-၁-၃၄၅-ဗောဇ္ဈင်္ဂါအရ-လောကီ လောကုတ္တရာ ၂-မျိုးကိုယူ။

၁၄၈။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကထံ၊ အဘယ်သို့လျှင်။ ဘာဝိတာ စ၊ ဖြစ်စေအပ်သည်လည်း ဖြစ်သော။ ကထံ၊ အဘယ်သို့လျှင်။ ဗဟုလီကတာ စ၊ အကြိမ်များစွာ ပြုအပ်သည်လည်းဖြစ်သော။ အာနာပါနဿတိ၊ သည်။ မဟပ္ဖလာ၊ သည်။ မဟာနိသံသာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣဓ၊ ဤသာသနာတော်၌။ ဘိက္ခု၊ သည်။ အရညဂတော ဝါ၊ တောအရပ်သို့ ကပ်၍သော်ငင်း။ ရုက္ခမူလဂတော ဝါ၊ သစ်ပင်ရင်းသို့ ကပ်၍သော်ငင်း။ သုညာဂါရဂတော ဝါ၊ ဆိတ်ငြိမ်ရာ အရပ်သို့ ကပ်၍သော်ငင်း။ ပလ္လင်္ကံ၊ ထက်ဝယ်ကို။ အာဘုဇိတွာ၊ ခွေ၍။ ဥဇုံ၊ ဖြောင့်စွာ။ ကာယံ၊ အထက်ပိုင်းကိုယ်ကို။ ပဏိဓာယ၊ ထား၍။ ပရိမုခံ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းသို့ ရှေးရှု။ သတိံ၊ သတိကို။ ဥပဋ္ဌပေတွာ၊ ဖြစ်စေ၍။ နိသီဒတိ၊ ထိုင်၏။ သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ သတောဝ၊ သတိရှိသည်ဖြစ်၍သာလျှင်။ (အောက်မေ့သည်ဖြစ်၍သာလျှင် ဟူ၍သော်လည်း သဒ္ဒတ္ထပေး။) အဿသတိ၊ ရှူ၏။ သတောဝ၊ သာလျှင်။ ပဿသတိ၊ ရှိုက်၏[၁]။

ဒီဃံ ဝါ၊ ရှည်စွာမူလည်း။ အဿသန္တော၊ ရှူလတ်သော်။ ဒီဃံ၊ ရှည်စွာ။ အဿသာမီတိ၊ ရှူ၏ဟူ၍။ ပဇာနာတိ၊ အပြားအားဖြင့် သိ၏။ ဒီဃံ ဝါ၊ မူလည်း။ ပဿသန္တော၊ ရှိုက်လတ်သော်။ ဒီဃံ၊ စွာ။ ပဿသာမီတိ၊ ရှိုက်၏ဟူ၍။ ပဇာနာတိ၊ ၏။

ရဿံ ဝါ၊ တိုစွာမူလည်း။ပ။ ပဇာနာတိ၊ ၏။

သဗ္ဗကာယပဋိသံဝေဒီ၊ အလုံးစုံသော ဝင်လေဟူသော ရှူမှု၏ အစ, အလယ်,အဆုံးကို ထင်ရှားသိသည်ဖြစ်၍။ အဿသိဿာမီတိ၊ ရှူအံ့ဟူ၍။ သိက္ခတိ၊ ကျင့်၏။ သဗ္ဗကာယပဋိသံဝေဒီ၊ အလုံးစုံသော ထွက်လေဟူသော ရှိုက်မှု၏ အစ, အလယ်, အဆုံးကို ထင်ရှားသိသည်ဖြစ်၍။ ပဿသိဿာမီတိ၊ ရှိုက်အံ့ဟူ၍။ သိက္ခတိ၊ ၏။

ကာယသင်္ခါရံ၊ ရုန့်ရင်းသော ထွက်လေကို။ ပဿမ္ဘယံ၊ ငြိမ်းစေလျက်။ အဿသိဿာမီတိ၊ ရှူအံ့ဟူ၍။ သိက္ခတိ၊ ၏။ ကာယသင်္ခါရံ၊ ရုန့်ရင်းသော ဝင်လေကို။ ပဿမ္ဘယံ၊ ငြိမ်းစေလျက်။ ပဿသိဿာမီတိ၊ ရှိုက်အံ့ဟူ၍။ သိက္ခတိ၊ ၏။

ပီတိပဋိသံဝေဒီ၊ ပီတိကို ထင်စွာသိသည်ဖြစ်၍။ပ။ သိက္ခတိ၊၏။

သုခပဋိသံဝေဒီ၊ သုခကိုထင်စွာသိသည်ဖြစ်၍။ပ။သိက္ခတိ၊ ၏။

စိတ္တသင်္ခါရပဋိသံဝေဒီ၊ဝေဒနာက္ခန္ဓာ, သညာက္ခန္ဓာဟူသော စိတ္တသင်္ခါရကို ထင်စွာသိသည် ဖြစ်၍။ပ။သိက္ခတိ၊ ၏။

စိတ္တသင်္ခါရံ၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ, သညာက္ခန္ဓာဟူသော စိတ္တသင်္ခါရကို။ ပဿမ္ဘယံ၊ ငြိမ်းစေလျက်။ပ။သိက္ခတိ၊ ၏။

စိတ္တပဋိသံဝေဒီ၊ စိတ်ကို ထင်စွာသိသည်ဖြစ်၍။ပ။သိက္ခတိ၊ ၏။

စိတ္တံ၊ ကို။ အဘိပ္ပမောဒယံ၊ အလွန်ဝမ်းမြောက်စေလျက်။ပ။သိက္ခတိ၊ ၏။

၁။ သသ-ပါဏနေ။ သသ-ဓာတ်သည်။ ပါဏနေ၊ ရှူရှိုက်ခြင်း၌ဖြစ်၏။ ဓာတွတ္ထသင်္ဂဟ။ သသ-ဓာတ်သည် ရှူမှု ရှိုက်မှု နှစ်ခုလုံးကို ဟော၏။ အာ-ရှေးရှိမူ ရှူမှု၊ ပ-ရှေးရှိမူ ရှိုက်မှုကို ယူလေ၊ အကျယ်ကို မ ၁-သတိ ပဋ္ဌာနသုတ် ၁၀၇-ပိုဒ်၌ရှု။

စိတ္တံ၊ ကို။ သမာဒဟံ၊ ကောင်းစွာထားလျက်။ပ။သိက္ခတိ၊ ၏။
စိတ္တံ၊ ကို။ ဝိမောစယံ၊ (နီဝရဏစသည်တို့မှ)လွတ်မြောက်စေလျက်။ပ။သိက္ခတိ၊ ၏။
အနိစ္စာနုပဿီ၊ အနိစ္စဟု အဖန်တလဲလဲ ရှုသည်ဖြစ်၍။ပ။သိက္ခတိ၊ ၏။
ဝိရာဂါနုပဿီ၊ ဝိရာဂဟု (ဝိရာဂကို)အဖန်တလဲလဲ ရှုသည်ဖြစ်၍[၁]။ပ။သိက္ခတိ၊ ၏။
နိရောဓာနုပဿီ၊ နိရောဓဟု(နိရောဓ ကို) အဖန်တလဲလဲရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍။ပ။သိက္ခတိ၊ ၏။
ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿီ၊ စွန့်လွှတ်သောအားဖြင့် အဖန်တလဲလဲရှုသည်ဖြစ်၍[၂]။ပ။သိက္ခတိ၊ ၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဘာဝိတာ ခေါ၊ ဖြစ်စေအပ်သော။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဗဟုလီကတာ၊ အကြိမ်များစွာပြုအပ်သော။ အာနာပါနဿတိ၊ သည်။ မဟပ္ဖလာ၊ သည်။ မဟာနိသံသာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

၁၄၉။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကထံ၊ သို့လျှင်။ ဘာဝိတာ စ၊ သော။ ကထံ၊ သို့လျှင်။ဗဟုလီကတာ စ၊ သော။ အာနာပါနဿတိ၊ သည်။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ သတိပဋ္ဌာနေ၊ တို့ကို။ ပရိပူရေတိ၊ ပြည့်စေသနည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယသ္မိံ သမယေ၊ အကြင်အခါ၌။ ဘိက္ခု၊ သည်။ပ။ပဇာနာတိ၊ ၏။ပ။သိက္ခတိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တသ္မိံ သမယေ၊ ထိုအခါ၌။ ဘိက္ခု၊ သည်။ အာတာပီ၊ ကိလေသာကိုလောင်ကျွမ်းစေတတ်သော လုံ့လရှိသည်ဖြစ်၍။ သမ္ပဇာနော၊ ဆင်ခြင်တတ်သော ပညာရှိသည်ဖြစ်၍။ သတိမာ၊ သိမ်းဆည်းတတ်သော သတိရှိသည်ဖြစ်၍။လောကေ၊ ရုပ်လောက၌။ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿံ၊ သူများစည်းစိမ်ကို တပ်မက်ခြင်းနှလုံးမသာမယာခြင်းကို။ ဝိနေယျ၊ ပယ်ဖျောက်၍။ကာယေ၊ ရုပ်ကာယ၌။ကာယာနုပဿီ၊ ရုပ်ကာယဟု အဖန်တလဲလဲရှုသည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရတိ၊ နေ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အဟံ၊ သည်။ (ဝဒါမိ-၌စပ်။)ယဒိဒံ အဿာသ ပဿာသာ၊ အကြင်ဝင်လေ,ထွက်လေတို့သည်။(သန္တိ၊ကုန်၏။)တေ အဿာသ ပဿာသေ၊တို့ကို။ကာယေသု၊ (ပထဝီစသော)ကာယလေးမျိုးတို့တွင်။ ကာယညတရံ၊ကာယတပါး(အပါအဝင်)ဟူ၍။(ဝါယော ကာယဟူ။) ဧဝံ၊ သို့။ ဝဒါမိ၊ ဟောတော်မူ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ (ဣဟ နိပါတမတ္တ)။ပ။ဝိဟရတိ၊ ၏။ (၁)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယသ္မိံ သမယေ၊ ၌။ ဘိက္ခု၊ သည်။ပ။သိက္ခတိ၊ ၏။ပ။လောကေ၊ ဝေဒနာလောက၌။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တသ္မိံ သမယေ၊ ၌။ ဘိက္ခု၊ သည်။ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿံ၊ ကို။ ဝိနေယျ၊ ၍။ ဝေဒနာသု၊ လောကီဝေဒနာတို့၌။ ဝေဒနာနုပဿီ၊ ဝေဒနာဟု အဖန်တလဲလဲရှုသည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အဟံ၊ သည်။ အဿာသ ပဿာသာနံ၊ တို့ကို။ သာဓုကံ၊ ကောင်းသော။ ယဒိဒံ မနသိကာရော၊ အကြင်နှလုံးသွင်းခြင်းသည်။ (အတ္ထိ၊၏။)တံမနသိကာရံ၊ ကို။ ဝေဒနာသု၊ ဝေဒနာသုံးမျိုးတို့တွင်။ ဝေဒနာညတရံ၊ ဝေဒနာတပါး(သုခဝေဒနာဟူ)ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝဒါမိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တသ္မိံ သမယေ၊ ၌။ ဘိက္ခု၊ သည်။ပ။ဝိဟရတိ၊ ၏။ (၂)

၁။ ဝိရာဂအရ ခဏဘင်ဟူသော-ခယဝိရာဂ, နိဗ္ဗာန်ဟူသော အစ္စန္တဝိရာဂကိုယူ အနုပုဗ္ဗ ဒိသခေတ်အရ ဝိပဿနာဉာဏ် မဂ်ဉာဏ်ကိုယူ၊ ဏီပစ္စည်းအရ တံသမင်္ဂီပုဂ္ဂိုလ်ကိုယူ။ နိရောဓာနုပဿီ-၌လည်း ဤနည်းပင်။
၂။ ပဋိနိဿဇ္ဇနံ ပဋိနိဿဂ္ဂေါ၊ ဝိပဿနာ ဟူသော ပရိစ္စာဂပဋိနိဿဂ္ဂ,မဂ်ဟူသော ပက္ခန္ဒနပဋိနိဿဂ္ဂတို့ကို ကောက်။ အနုပုဗ္ဗဒိသခေတ်အရ-ဝိပဿနာမဂ်ဉာဏ်ပင် ရ၏။ ဏီပစ္စည်းအရ တံသမင်္ဂီပုဂ္ဂိုလ် ရ၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယသ္မိံသမယေ၊ ၌။ ဘိက္ခု၊ သည်။ပ။သိက္ခတိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တသ္မိံ သမယေ၊၌။ ဘိက္ခု၊ သည်။ပ။လောကေ၊ စိတ်လောက၌။ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿံ၊ ကို။ ဝိနေယျ၊ ၍။ စိတ္တေ၊ လောကီစိတ်၌။ စိတ္တာနုပဿီ၊ စိတ်ဟု အဖန်တလဲလဲရှုသည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အဟံ၊ သည်။ မုဋ္ဌဿတိဿ၊ ပျောက်ပျက်သောသတိရှိသော။ အသမ္ပဇာနဿ၊ ဆင်ခြင်တတ်သော ပညာမရှိသောသူအား။ အာနာပါနဿတိံ၊ ကို။ နဝဒါမိ၊ ဟောတော်မမူ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ပ။ဝိဟရတိ၊ ၏။ (၃)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယသ္မိံသမယေ၊ ၌။ ဘိက္ခု၊ သည်။ပ။သိက္ခတိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တသ္မိံ သမယေ၊၌။ ဘိက္ခု၊ သည်။ပ။လောကေ၊ ဓမ္မလောက၌။ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿံ၊ ကို။ ဝိနေယျ၊ ၍။ ဓမ္မေသု၊ လောကီတရားတို့၌။ ဓမ္မာနုပဿီ၊ လောကီတရားဟု အဖန်တလဲလဲရှုသည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿာနံ၊ တို့ကို။ ယံ တံ ပဟာနံ၊အကြင်ပယ် ခြင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တံ၊ ထိုပယ်ခြင်းကို။ ပညာယ၊ ဝိပဿနာပညာဖြင့်။ ဒိသွာ၊ မြင်၍။ သာဓုကံ၊ ကောင်းစွာ။ အဇ္ဈုပေက္ခိတာ၊ လျစ်လျူရှုတတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ပ။ဝိဟရတိ၊ ၏။ (၄)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧဝံ၊ သို့။ ဘာဝိတာ ခေါ၊ သော။ ဧဝံ၊ သို့။ ဗဟုလီကတာ၊ သော။ အာနာ-ပါနဿတိ၊ သည်။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ သတိပဋ္ဌာနေ၊ တို့ကို။ ပရိပူရေတိ၊ ပြည့်စေ၏။

၁၅၀။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကထံ၊ သို့။ ဘာဝိတာ စ၊ ကုန်သော။ ကထံ၊ သို့။ ဗဟုလီကတာ စ၊ ကုန်သော။ စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနာ၊ တို့သည်။ သတ္တ၊ ကုန်သော။ ဗောဇ္ဈင်္ဂေ၊ တို့ကို။ ပရိပူရေန္တိ၊ ပြည့်စေကုန်သနည်း။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယသ္မိံသမယေ၊ ၌။ ဘိက္ခု၊ သည်။ပ။ဝိဟရတိ၊ ၏။ တသ္မိံသမယေ၊ ၌။ အဿ၊ ထိုရဟန်း၏။ သတိ၊ သတိသည်။ ဥပဋ္ဌိတာ၊ ကပ်၍တည်သည်။ အသမ္မုဋ္ဌာ၊ မပျောက် ပျက်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယသ္မိံသမယေ၊ ၌။ ဘိက္ခုနော၊ ၏။ သတိ၊သည်။ ဥပဋ္ဌိတာ၊ သည်။ အသမ္မုဋ္ဌာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မိံသမယေ၊ ၌။ ဘိက္ခုနော၊ ၏။ သတိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ၊ ကို။ အာရဒ္ဓေါ၊ အားထုတ်အပ်ပြီးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မိံသမယေ၊ ၌။ ဘိက္ခု၊ သည်။ သတိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂံ၊ ကို။ဘာဝေတိ၊ ဖြစ်စေ၏။တသ္မိံသမယေ၊၌။ဘိက္ခုနော၊ ၏။ သတိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ၊ သည်။ ဘာဝနာပါရိပူရိံ၊ ဘာဝနာ၏ပြည့်စုံခြင်းသို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ရောက်၏။ (၁)

တထာသတော၊ ထိုကဲ့သို့သောသတိနှင့် ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရန္တော၊ နေသော။ သော၊ ထို ရဟန်းသည်။ တံ ဓမ္မံ၊ ထို ရုပ်နာမ်တရားကို။ ပညာယ၊ ဝိပဿနာ ပညာဖြင့်။ ပဝိစိနတိ၊ အနိစ္စ စသော အပြားအားဖြင့် ဆင်ခြင်၏။ ပဝိစယတိ၊ အနိစ္စ စသော အပြားအားဖြင့် စူးစမ်း၏။ ပရိဝီမံသံ၊ စုံစမ်းခြင်းသို့။ အာပဇ္ဇတိ၊ ရောက်၏။ (ဤသုံးပုဒ် ပရိယာယ်တူ။) ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယသ္မိံ သမယေ၊ ၌။ တထာသတော၊ ၍။ ဝိဟရန္တော၊ သော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ တံ ဓမ္မံ၊ ကို။ ပညာယ၊ ဖြင့်။ ပဝိစိနတိ၊ ၏။ ပဝိစယတိ၊ ၏။ ပရိဝီမံသံ၊ သို့။ အာပဇ္ဇတိ၊ ၏။ တသ္မိံသမယေ၊ ၌။ပ။ ဂစ္ဆတိ၊ ၏။ (၂)

တံ ဓမ္မံ၊ ကို။ ပညာယ၊ ဖြင့်။ ပဝိစိနတော၊ အနိစ္စ စသောအပြားအားဖြင့် ဆင်ခြင်သော။ ပဝိစယတော၊ အနိစ္စ စသော အပြားအားဖြင့် စူးစမ်းသော။ ပရိဝီမံသံ၊ စုံစမ်းခြင်းသို့။

အာပဇ္ဇတော၊ ရောက်သော။ တဿ၊ ထိုရဟန်း၏။ ဝီရိယံ၊လုံ့လသည်။ အာရဒ္ဓံ၊ အားထုတ်အပ်ပြီးသည်။ အသလ္လီနံ၊ မတွန့်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယသ္မိံ သမယေ၊ ၌ ။ပ။ ဟောတိ၊၏။တသ္မိံ သမယေ၊ ၌။ပ။ ဂစ္ဆတိ၊ ၏။ (၃)

အာရဒ္ဓဝီရိယဿ၊ အားထုတ်အပ်ပြီးသော လုံ့လရှိသော ရဟန်း၏။ နိရာမိသာ၊ ကိလေသာမိသ မရှိသော။ ပီတိ၊သည်။ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယသ္မိံ သမယေ၊ ၌ ။ပ။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ တသ္မိံ သမယေ၊ ၌။ပ။ဟောတိ၊၏။ တသ္မိံ သမယေ၊ ၌ ။ပ။ ဂစ္ဆတိ၊ ၏။ (၄)

ပီတိမနဿ၊ နှစ်သက်သော စိတ်ရှိသော ရဟန်း၏။ ကာယောပိ၊ ရုပ်ကာယသည်လည်း။ ပဿမ္ဘတိ၊ ငြိမ်းအေး၏။ စိတ္တမ္ပိ၊ စိတ်သည်လည်း။ ပဿမ္ဘတိ၊ ငြိမ်းအေး၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယသ္မိံ သမယေ၊ ၌ ။ပ။ပဿမ္ဘတိ၊ ၏။ တသ္မိံ သမယေ၊ ၌ ။ပ။ ဂစ္ဆတိ၊ ၏။ (၅)

ပဿဒ္ဓကာယဿ၊ ငြိမ်းအေးပြီးသော ရုပ်ကာယရှိသော။ သုခိနော၊ (စိတ်) ချမ်းသာခြင်း ရှိသော ရဟန်းသည်။ စိတ္တံ၊ စိတ်ကို။ သမာဓိယတိ၊ ထားအပ်၏။ ဘိက္ခဝေ၊တို့ ။ပ။ သမာဓိ-ယတိ၊ ၏။ တသ္မိံ သမယေ၊ ၌ ။ပ။ ဂစ္ဆတိ၊၏။ (၆)

သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ တထာသမာဟိတံ၊ ထိုကဲ့သို့ထားအပ်သော။ စိတ္တံ၊ စိတ်ကို။သာဓုကံ၊ ကောင်းစွာ။ အဇ္ဈုပေက္ခိတာ၊ လျစ်လျူရှုတတ်သည်။ဟောတိ၊၏။ဘိက္ခဝေ၊တို့။ယသ္မိံ သမယေ၊ ၌။ ဘိက္ခု၊သည်။ပ။ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မိံ သမယေ၊ ၌။ပ။ဂစ္ဆတိ၊ ၏ ။ (၇)

၁၅၁။ (ဤ ၁၅၀-ပိုဒ်၌ ဝေဒနာနုပဿနာ, စိတ္တာနုပဿနာ, ဓမ္မာနုပဿနာ သတိပဋ္ဌာန်ပြ ဝါကျအားလုံးကို ကာယာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာန်ပြ ဝါကျ အားလုံးကို မှီး၍ အနက် သမ္ဗန်လေ။)

၁၅၂။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကထံ၊ သို့လျှင်။ ဘာဝိတာ စ၊ ကုန်သော။ ကထံ၊ သို့လျှင်။ ဗဟုလီကတာ၊ကုန်သော။ သတ္တ၊ခုနစ်ပါးကုန်သော။ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ၊ တို့သည်။ ဝိဇ္ဇာဝိမုတ္တိံ၊ (သိအပ်သည်ဖြစ်၍ ကိလေသာတို့မှ လွတ်ရာ)ဖိုလ်,နိဗ္ဗာန်ကို။ ပရိပူရေန္တိ၊ ပြည့်စေကုန်သနည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣဓ၊ ဤသာသနာတော်၌။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ဝိဝေကနိဿိတံ၊ ကင်းဆိတ်ရာနိဗ္ဗာန်၌မှီသော။ ဝိရာဂနိဿိတံ၊ တပ်ခြင်းကင်းရာ နိဗ္ဗာန်၌ မှီသော။ နိရောဓနိဿိတံ၊ ချုပ်ရာနိဗ္ဗာန်၌ မှီသော။ ဝေါဿဂ္ဂပရိဏာမိံ၊ကိလေသာကိုစွန့်ရာနိဗ္ဗာန်သို့ညွတ်သော။သတိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂံ၊သတိသမ္ဗောဇ္ဈင်ကို။ ဘာဝေတိ၊ ဖြစ်စေ၏။ပ။ ဥပေက္ခာသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂံ၊ ကို။ ဘာဝေတိ၊၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧဝံ၊ သို့။ ဘာဝိတာ၊ကုန်သော။ဧဝံ၊သို့။ဗဟုလီကတာ၊ ကုန်သော။ သတ္တ၊ ကုန်သော။ဗောဇ္ဈင်္ဂါ၊တို့သည်။ ဝိဇ္ဇာဝိမုတ္တိံ၊ ကို။ ပရိပူရေန္တိ၊ ပြည့်စေကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏။ (ဣဒမဝေါစ-စသည် ပေးမြဲ။)

အဋ္ဌမံ၊ သော။ အာနာပါနဿတိသုတ္တံ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီ။

၉-ကာယဂတာသတိသုတ်

၁၅၃။ (ဧဝံ မေ သုတံ။ပ။အာရာမေ-ပေးမြဲ)။အထခေါ၊ ၌။ပစ္ဆာဘတ္တံ၊ ဆွမ်းစားပြီးသည်မှ နောက်ကာလ၌။ ပိဏ္ဍပါတပဋိက္ကန္တာနံ၊ ဆွမ်းစားရာ အရပ်မှ ဖဲခဲ့ကုန်သည် ဖြစ်၍။ ဥပဋ္ဌာန-

သာလာယံ၊စည်းဝေးရာ (စရပ်) ကျောင်း၌။ သန္နိသိန္နာနံ၊အညီအညွတ် ထိုင်နေကြကုန်သော။ သန္နိပတိတာနံ၊ အညီအညွတ် စည်းဝေးကြကုန်သော။ သမ္ဗဟုလာနံ၊ များစွာကုန်သော။ ဘိက္ခူနံ၊ ရဟန်းတို့၏။ "အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်တို့။ အစ္ဆရိယံ၊ လက်ဖျစ်ခတ်တီး အံ့ချီးထိုက်ပေစွ။ အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်တို့။ အဗ္ဘုတံ၊ မဖြစ်စဘူး အဦးအသစ် ဖြစ်ပေစွ။ ဇာနတာ၊ သော။ ပဿတာ၊ သော။ အရဟတာ၊သော။သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန၊ သော။တေန ဘဂဝတာ၊ ထိုဘုရားရှင်သည်။ (ဝုတ္တာ-၌စပ်။) ဘာဝိတာ၊ သော။ ဗဟုလီကတာ၊ သော။ ကာယဂတာသတိ၊ ကာယဂတာသတိကို။ ယာဝ စ၊ အလွန်။ (ဣဒံ နိပါတ်။) မဟပ္ဖလာ၊များသော အကျိုးရှိ၏ ဟူ၍။ မဟာနိသံသာ၊ များသော အာနိသင်ရှိ၏ ဟူ၍။ ဝုတ္တာတိ၊ ဟောတော် မူအပ်ပြီ" ဟူသော။ အယံ အန္တရာကထာ၊ ဤကြားကာလ၌ဖြစ်သော စကားသည်[၁]။ ဥဒပါဒိ၊ ဖြစ်ပြီ။ တေသံ ဘိက္ခူနံ၊ ထိုရဟန်းတို့၏။ အယဥ္စ အန္တရာကထာ၊ သည်လည်း။ (ဟိဒံနိပါတ်မျှ) ဝိပ္ပကတာ၊ မပြီးဆုံးသေးသည်။ဟောတိ၊၏။ အထခေါ၊ ၌။ ဘဂဝါ၊သည်။ သာယနှသမယံ၊ညနေချမ်းအခါ၌။ ပဋိသလ္လာနာ၊ တပါးထည်းတည်း ကိန်းအောင်းတော်မူရာမှ။ ဝုဋ္ဌိတော၊ ထတော်မူသည်ဖြစ်၍။ ယေန၊ ၌။ပ။ နိသီဒိ၊ ပြီ။ နိသဇ္ဇ၊ ထိုင်တော်မူ၍။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဘိက္ခူ၊ တို့ကို။ "ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တေရဟိ၊ ယခုအခါ၌။ ကာယ ကထာယ၊ အဘယ်စကားဖြင့်။ သန္နိသိန္နာ၊ အညီအညွတ် ထိုင်နေကုန်သည်။ အတ္ထနု၊ ဖြစ်ကုန်သနည်း။ဝေါ၊ သင်တို့၏။ ဝိပ္ပကတာ၊ မပြီးဆုံးသေးသော။ အန္တရာကထာ၊သည်။ ကာ စ ပနာတိ၊ အဘယ်နည်း" ဟူ၍။ အာမန္တေသိ၊မိန့်တော်မူပြီ။ ဘန္တေ၊ ရား။ဣဓ၊ ဤအရပ်၌။ ။ပ။ဥဒပါဒိ၊ ပြီ။ ဘန္တေ၊ ရား။ နော၊ တပည့်တော်တို့၏။ အယံ ခေါ အန္တရာကထာ၊ သည်။ ဝိပ္ပကထာ၊ မပြီးဆုံးသေးပါ။ အထ၊ ထိုအခါ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အနုပ္ပတ္တော၊ အစဉ်ရောက်တော်မူပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ လျှောက်ထားကြကုန်ပြီ။

၁၅၄။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကထံ၊ သို့။ ဘာဝိတာ စ၊ သော။ ကထံ၊ သို့။ ဗဟုလီကတာ စ၊ သော။ ကာယဂတာသတိ၊ သည်[၂]။ မဟပ္ဖလာ၊ သည်။ မဟာနိသံသာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ (ဣဓ-ဘိက္ခဝေ အစ သိက္ခတိ အထိ မထူးပြီ။) ဝေါ၊ သို့။ အပ္ပမတ္တဿ၊ မမေ့မလျော့သည်ဖြစ်၍။ အာတာပိနော၊ကိလေသာကို ပူလောင်စေတတ်သော လုံ့လရှိသည်ဖြစ်၍၊ပဟိတတ္တဿ၊နိဗ္ဗာန်သို့ စေလွှတ်အပ်သောစိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရတော၊ သော။ တဿ၊ ထိုရဟန်း၏။ ဂေဟသိတာ၊ အိမ်၌မှီကုန်သော။ (ကာမဂုဏ်တို့ကို အိမ်ဟုယူ။)ယေ သရသင်္ကပ္ပါ၊ အကြင်ပြေးဝင်တတ်သော အကြံအစည်တို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။တေ၊ ထိုပြေးဝင်တတ်သော အကြံအစည်တို့ကို။ ပဟီယန္တိ၊ပယ်အပ်ကုန်၏။ တေသံ၊ထိုပြေးဝင်တတ်သော အကြံအစည် (မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပ) တို့ကို။ ပဟာနာ၊ ပယ်ခြင်းကြောင့်။ အဇ္ဈတ္တမေဝ၊ မိမိ (ကမ္မဋ္ဌာန်းအာရုံ)၌သာလျှင်[၃]။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ သန္တိဋ္ဌတိ၊ တည်၏။ သန္နိသီဒတိ၊ကောင်းစွာတည်ငြိမ်၏။(သမ္မဒေဝ သီဒန္တိ၊ ဥပသမန္တီတိ အတ္ထော၊ဝိသုဒ္ဓိ၊ ဋီ-၁-၁၄၇)။ ဧကောဒိ၊ မြတ်သောသမာဓိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သမာဓိယတိ၊ တည်ကြည်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧဝံ၊ သို့။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ကာယဂတာသတိံ၊ ကို။ ဘာဝေတိ၊ ၏။ (၁)

---

[၁]။ အန္တရာကထာ အနက်၏အမှာကို မ-၁၊ ပါသရာသိသုတ် နိဿယ ၂၇၃-ပိုဒ်၌ ရှု။

[၂]။ အဿာသ ပဿာသကာယေ ဂတာ ပဝတ္တာတိ ကာယဂတာ၊ တံကာယဂတာသတိံ၊ (ဋီ။)

[၃]။ သိမ်းဆည်းအပ်သော ကာယဂတာသတိ ကမ္မဋ္ဌာန်းအာရုံကိုပင် မိမိဟု ယူလေ။ ဂေါစရဇ္ဈတ္တသ္မိံ ယေဝါတိ ပရိဂ္ဂဟိတေ ကမ္မဋ္ဌာနေဧဝ ဝတ္တန္တိ၊ တံ ဟိ ဓမ္မဝသေန ဥပဋ္ဌိတာယ ဘာဝနာယ ဂေါစရဘာဝတော အဇ္ဈတ္တန္တိ ဝုတ္တံ၊ (ဋီ။)

ဘိက္ခဝေ၊ သို့။ပုန စပရံ၊ လည်း။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ဂစ္ဆန္တော ဝါ၊ သွားသော်လည်း။ ဂစ္ဆာမီတိ၊ သွား၏ဟူ၍။ ပဇာနာတိ၊ ၏။ ဌိတော ဝါ၊ ရပ်သော်လည်း။ ဌိတော၊ ရပ်သည်။ အမှိတိ၊ ဖြစ်၏ ဟူ၍။ ပဇာနာတိ၊၏။နိသိန္နော ဝါ၊ ထိုင်သော်လည်း။ နိသိန္နော၊ ထိုင်သည်။ အမှိတိ၊ဖြစ်၏ဟူ၍။ ပဇာနာတိ၊ ၏။ သယာနော ဝါ၊ လျောင်းသော်လည်း။ သယာနော၊ လျောင်းသည်။ အမှိတိ၊ ဖြစ်၏ဟူ၍။ ပဇာနာတိ၊ ၏။ဝါ ပန၊ တနည်းသော်ကား။ ယထာယထာ၊ အကြင်အကြင် အခြင်း အရာအားဖြင့်။ အဿ၊ ထိုရဟန်း၏။ ကာယော၊ ရူပကာယသည်။ပဏိဟိတော၊ ထားအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တထာတထာ၊ ထိုထိုအခြင်းအရာအားဖြင့်။ နံ၊ ထိုရူပကာယကို။ ပဇာနာတိ၊ ၏။ (အကြွင်းတူပြီ။) (၂)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပုန စပရံ၊ လည်း။ဘိက္ခု၊ သည်။ပ။ဟောတိ၊ ၏။ (မ-၃၊ ဒေဝဒဟ သုတ် ၁၅-ပိုဒ်၌ ရေးခဲ့ပြီ။) (အကြွင်းတူပြီ။) (၃)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပုန စပရံ၊ လည်း။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ပါဒတလာ၊ ခြေဘဝါးအပြင်မှ။ ဥဒ္ဓံ၊ အထက်ဆံဖျားတိုင်အောင်။ ကေသမတ္ထကာ၊ ဆံဖျားမှ။ အဓော၊ အောက်ခြေဘဝါးအပြင် တိုင်အောင်။ တစပရိယန္တံ၊ ဖီလာအားဖြင့် အရေပါးအဆုံးရှိသော။ နာနပ္ပကာရဿ၊ အထူးထူး အပြားပြားသော။ အသုစိနော၊ မစင်မကြယ် ရွံစဖွယ်ဖြင့်။ ပူရံ၊ ပြည့်သော။ ဣမမေဝ ကာယံ၊ ဤကိုယ်ကိုပင်။ (ပစ္စဝေက္ခတိ-၌စပ်)။ "ဣမသ္မိံ ကာယေ၊ ဤကိုယ်၌။ ကေသာ၊ ဆံတို့သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိကုန်၏။ (ဤနည်းတူ ပုဒ်ငိုင်းပုဒ်တိုင်း လိုက်၍စပ်)။လောမာ၊ မွေးညှင်းတို့သည်။ နခါ၊ ခြေသည်းလက်သည်းတို့သည်။ ဒန္တာ၊ သွားတို့သည်။ တစော၊ အရေလူ အရေပါးသည်။ မံသံ၊ အသားသည်။ နှာရု၊ အကြောသည်။ အဋ္ဌိ၊ အရိုးသည်။ အဋ္ဌိမိဉ္ဇံ၊ ရိုးတွင်းခြင်ဆီသည်။ ဝက္ကံ၊ အညို့သည်။ ဟဒယံ၊ နှလုံးသည်။ ယကနံ၊ အသည်းသည်။ ကိလောမကံ၊ အမြှေးသည်။ ပိဟကံ၊ အဖျဉ်းသည်။ ပပ္ဖါသံ၊ အဆုတ်သည်။ အန္တံ၊ အူမသည်။ အန္တဂုဏံ၊ အူသိမ်သည်။ ဥဒရိယံ၊ အစာသစ်သည်။ ကရီသံ၊ အစာဟောင်းသည်။ ပိတ္တံ၊ သည်းခြေသည်။ သေမှံ၊ သလိပ်သည်။ ပုဗ္ဗော၊ ပြည်သည်။ လောဟိတံ၊ သွေးသည်။ သေဒေါ၊ ချွေးသည်။ မေဒေါ၊ အဆီခဲသည်။ အဿု၊ မျက်ရည်သည်။ ဝသာ၊ ဆီကြည်သည်။ ခေဠော၊ တံထွေးသည်။ သိင်္ဃာဏိကာ၊ နှပ်သည်။ လသိကာ၊ အစေးသည်။ မုတ္တံ၊ ကျင်ငယ်သည်။ အတ္ထီတိ၊ ရှိ၏"ဟူ၍။ ပစ္စဝေက္ခတိ၊ ဆင်ခြင်၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သေယျထာပိ၊ ဖြစ်သင့်ဖြစ်ရာ ဥပမာကို ဆိုအံ့။ ဥဘတောမုခါ၊ နှစ်ဘက်ဝ ရှိသော။ နာနာဝိဟိတဿ၊ အထူးထူး အပြားပြားရှိသော။ (များသောအပြားတို့ဖြင့် စီရင် အပ်သော-သော်လည်းပေး။)ဓညဿ၊ စပါးဖြင့်။ ပူရာ၊ပြည့်သော။ ပုတောဠိ၊အိတ်သည်။(အဿ၊ ဖြစ်ရာ၏။) သေယျထိဒံ၊ အဘယ်စပါးတို့ဖြင့် ပြည့်သနည်း။ သာလီနံ၊ သလေး(ကောက်ကြီး) တို့ဖြင့်ရှင်း။ ဝီဟီနံ၊ ကောက်လတ် (ကောက်ကြမ်း) တို့ဖြင့်ရှင်း။ မုဂ္ဂါနံ၊ ပဲနောက်တို့ဖြင့်ရှင်း။ မာသာနံ၊ မတ်ပဲတို့ဖြင့်ရှင်း။ တိလာနံ၊ နှမ်းတို့ဖြင့်ရှင်း။ တဏ္ဍုလာနံ၊ ဆန်တို့ဖြင့်ရှင်း။ (ပူရာ၊ ပြည့်သတည်း။) တမေနံ၊ ထိုအိတ်ကို။ စက္ခုမာ၊ မျက်စိအမြင်ရှိသော။ ပုရိသော၊ ယောကျ်ား သည်။ မုဉ္စိတွာ၊ ဖြေ၍။"ဣမေ၊ ဤသည်တို့ကား။ သာလီ၊ သလေး (ကောက်ကြီး) တို့တည်း။ ဣမေ၊ တို့ကား။ ဝီဟီ၊ ကောက်လတ် (ကောက်ကြမ်း) တို့တည်း။ ဣမေ၊ တို့ကား။ မုဂ္ဂါ၊ ပဲနောက်တို့တည်း။ ဣမေ၊ တို့ကား။ မာသာ၊ မတ်ပဲတို့တည်း။ ဣမေ၊ တို့ကား။ တိလာ၊ နှမ်း တို့တည်း။ ဣမေ၊ တို့ကား။ တဏ္ဍုလာတိ၊ ဆန်တို့တည်း"ဟူ၍။ ပစ္စဝေက္ခေယျ၊ ဆင်ခြင်ရာ၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧဝမေဝ ခေါ၊ ဤအတူသာလျှင်။ ဘိက္ခု၊ သည်။ပ။ပစ္စဝေက္ခတိ၊ ၏။ (အကြောင်းတူပြီ။)(၄)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပုန စပရံ၊ လည်း။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ယထာဌိတံ၊ တည်မြဲတိုင်းသော။ ယထာပဏိဟိတံ၊ ထားမြဲတိုင်းသော။ ဣမမေဝ ကာယံ၊ ဤကိုယ်ကိုပင်။ "ဣမသ္မိံ ကာယေ၊ ဤကိုယ်၌။ ပထဝီဓာတု၊ ပထဝီဓာတ်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ အာပေါဓာတု၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တေဇောဓာတု၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဝါယောဓာတု၊ သည်။ အတ္ထီတိ၊ ရှိ၏"ဟူ၍။ ဓာတုသော၊ ဓာတ်အားဖြင့်။ ပစ္စဝေက္ခတိ၊ ၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သေယျထာပိ၊ အံ့။ ဒက္ခော၊ ကျွမ်းကျင်လိမ်မာသော။ ဂေါဃာတကော ဝါ၊ နွားသတ်သမားသည်သော်၎င်း။ ဂေါဃာတကန္တေဝါသီ ဝါ၊ နွားသတ်သမား၏ တပည့်သည်သော်၎င်း။ ဂါဝိံ၊ နွားကို။ ဝဓိတွာ၊ သတ်၍။ စတုမဟာပထေ၊ လမ်းလေးခွ၌။ ဗိလသော၊ အစုအစု (အပုံအပုံ)[1]။ ဝိဘဇိတွာ၊ ခွဲဝေ၍။ နိသိန္နော၊ ထိုင်နေသည် အသႏ၊ ရာ၏၊ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧဝမေဝ ခေါ၊ သာလျှင်။ ဘိက္ခု သည်။ပ။ ပစ္စဝေက္ခတိ. ၏။ (အကြောင်းတူပြီ) (၅)

ဘိက္ခဝေ တို့။ ပုန စပရံ၊ လည်း။ သေယျထာပိ၊ အံ့။ ဘိက္ခု၊ သည်။ သိဝထိကာယ၊ သင်းချိုင်း၌။ ဆဍ္ဍိတံ၊ စွန့်ပစ်အပ်သော။ ဧကာဟမတံ ဝါ၊ သေပြီး၍ တရက်ရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ ဒွီဟမတံ ဝါ၊ သေပြီး၍ နှစ်ရက်ရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ တီဟမတံ ဝါ၊ သေပြီး၍ သုံးရက်ရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ ဥဒ္ဓုမာတကံ၊ သေသည်မှအထက်ဖူးဖူးကြွတက်သော။ ဝိနီလကံ၊ အထူးအားဖြင့် ညိုမဲသော။ ဝိပုဗ္ဗကဇာတံ၊ ယိုသောပြည်ရှိသော။ သရီရံ၊ ကိုယ်ကောင်ကို။ ပဿေယျ၊ မြင်ရာ၏။ သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ ဣမမေဝ ကာယံ၊ ဤကိုယ်ကိုပင်လျှင်။ "အယမ္ပိ ခေါ ကာယော၊ ဤကိုယ်သည်လည်း။ ဧဝံဓမ္မော၊ ဤကဲ့သို့သော သဘောရှိ၏။ ဧဝံဘာဝီ၊ ဤကဲ့သို့မချွတ်ဖြစ်မည်တည်း။ ဧဝံ အနတီတောတိ၊ ဤကဲ့သို့သောသဘောကို မလွန်နိုင်"ဟူ၍။ ဥပသံဟရတိ၊ ဉာဏ်ဖြင့်ကပ်ဆောင်၏။ (အကြောင်းတူပြီ) (၆)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပုန စပရံ၊ လည်း။ သေယျထာပိ၊ အံ့။ ဘိက္ခု၊ သည်။ သိဝထိကာယ၊ ၌။ ဆဍ္ဍိတံ၊ သော။ ကာကေဟိ ဝါ၊ကျီးတို့သည်မူလည်း။ ခဇ္ဇမာနံ၊ စားအပ်သော။ကုလလေဟိ ဝါ၊ လင်းယုန်တို့သည်မူလည်း။ ခဇ္ဇမာနံ၊ သော။ ဂိဇ္ဈေဟိ ဝါ၊ လင်းတတို့သည်မူလည်း။ ခဇ္ဇမာနံ၊ သော။ကင်္ကေဟိ ဝါ၊ ငှက်ကြီးတုံးစပ်တို့သည်မူလည်း။ ခဇ္ဇမာနံ၊ သော။ သုနခေဟိ ဝါ၊ခွေးတို့သည်မူလည်း။ ခဇ္ဇမာနံ၊ သော။ ဗျဂ္ဃေဟိ ဝါ၊ ကျားတို့သည်မူလည်း။ ခဇ္ဇမာနံ၊ သော။ ဒီပီဟိ ဝါ၊ သစ်တို့သည်မူလည်း။ ခဇ္ဇမာနံ၊သော။ သိင်္ဂါလေဟိ ဝါ၊ မြေခွေးတို့သည်မူလည်း။ခဇ္ဇမာနံ၊ သော။ ဝိဝိဓေဟိ၊ အမျိုးမျိုးကုန်သော။ ပါဏကဇာတေဟိ ဝါ၊ ပိုးအပေါင်းတို့သည်မူလည်း။ ခဇ္ဇမာနံ၊ သော။ သရီရံ၊ ကိုယ်ကောင်ကို။ ပဿေယျ၊ မြင်ရာ၏။ သော၊ သည်။ဣမမေဝ ကာယံ၊ ကိုပင်လျှင်။ "အယမ္ပိ ခေါ ကာယောပိ၊ သည်လည်း။ပ။ ဧဝံ အနတီတောတိ၊ နိုင်"ဟူ၍။ ဥပသံဟရတိ၊ ၏။ (အကြောင်းတူပြီ။ ဤအနက်အားလုံးသည် မ-နိ ၁ သတိပဋ္ဌာနသုတ်၌လည်း လာ၏။) (၇)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပုန စပရံ၊ လည်း။ သေယျထာပိ၊ အံ့။ ဘိက္ခု၊ သည်။ သိဝထိကာယ၊ ၌။ ဆဍ္ဍိတံ၊ သော။ အဋ္ဌိကသင်္ခလိကံ၊ သံကြိုးဆက်နှင့်တူသော အရိုးရှိသော။ သမံသလောဟိတံ၊

၁။ သော ဝိစ္ဆာပနကာရေသုမောဂ္ဂလ္လာန်သုတ်ဖြင့် သောပစ္စယ ဝိစ္ဆတ္ထ၌ သက်။

အသားအသွေးနှင့်တကွသော။ နှာရုသမ္ဗန္ဓံ၊ အကြောအဖွဲ့ရှိသော။ သရီရံ၊ ကို။ ပသေယျ၊ ရာ၏။ပ။ အဋ္ဌိကသင်္ခလိကံ၊ သော။ နိမ္မံသလောဟိတမက္ခိတံ၊ အသားမရှိ သွေးတို့ဖြင့်လိမ်းကျံ အပ်သော။ နှာရုသမ္ဗန္ဓံ၊ သော။ (သရီရံ၊ ကို။ ပသေယျ၊ ရာ၏။)။ပ။အဋ္ဌိကသင်္ခလိကံ၊ သော။ အပဂတမံသလောဟိတံ၊ အသားအသွေးမှကင်းသော။ နှာရုသမ္ဗန္ဓံ၊ သော။ သရီရံ၊ ကို။ ပသေယျ၊ ရာ၏။ပ။အညေနု၊တပါးသော အရပ်၌။ (သတ္တမျွတ္တေစ-သုတ်ဖြင့်စီရင်။)ဟတ္ထဋ္ဌိကံ၊လက်ရိုးကို။ပ။ ပါဒဋ္ဌိကံ၊ ခြေရိုးကို။ပ။ဂေါပ္ဖကဋ္ဌိကံ၊ ဖမြက်ရိုးကို။ပ။ ဇင်္ဃဋ္ဌိကံ၊ ဒူးရိုးကို။ပ။ ဦရုဋ္ဌိကံ၊ ပေါင်ရိုး ကို။ပ။ ကဋိဋ္ဌိကံ၊ ခါးရိုးကို။ပ။ ဖာသုကဋ္ဌိကံ၊ နံရိုးကို။ပ။ ပိဋ္ဌိဋ္ဌိကံ၊ ကျောက်ကုန်းရိုး ကို။ပ။ ခန္ဓဋ္ဌိကံ၊ ပခုံးရိုးကို ။ပ။ ဂီဝဋ္ဌိကံ၊ လည်ပင်းရိုးကို ။ပ။ ဟနုကဋ္ဌိကံ၊ မေးရိုးကို ။ပ။ ဒန္တဋ္ဌိကံ၊ သွားရိုးကို။ပ။ သီသကဋာဟံ၊ ဦးခေါင်းခွန်ကို။ ဣတိ၊ သို့။ ဒိသာဝိဒိသာ ဝိက္ခိတ္တာနိ၊ အရပ်ထောင့် အရပ်တို့၌ လွင့်ပစ်အပ်ကုန်သော။ အပဂတသမ္ဗန္ဓာနိ၊ အဆက်အဖွဲ့မှ ကင်းကုန်သော။ အဋ္ဌိကာနိ၊ အရိုးတို့ကို။ ပသေယျ၊ ရာ၏။ သော၊ သည်။ပ။ ဥပသံဟရတိ၊ ၏။ (အကြွင်းတူပြီ။) (ဂ-၁၁)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပုန စပရံ၊ လည်း။ သေယျထာပိ၊ အံ့။ ဘိက္ခု၊ သည်။ သိဝထိကာယ၊ ၌။ ဆဍ္ဍိတံ၊ သော။ သရီရံ၊ ကို။ သေတာနိ၊ ဖြူကုန်သော။ သင်္ခဝဏ္ဏပဋိဘာဂါနိ၊ ခရုသင်းအဆင်းနှင့် တူကုန်သော။ အဋ္ဌိကာနိ၊ အရိုးတို့ကို။ပသေယျ၊ ရာ၏။ပ။ ပုဉ္ဇကိတာနိ၊ ဖြစ်သော အစုအပုံ ရှိကုန်သော[၁]။ တေရောဝဿိကာနိ၊ နှစ်လွန်ကုန်သော။ အဋ္ဌိကာနိ၊ တို့ကို။ ပသေယျ၊ ရာ၏။ပ။ ပူတီနိ၊ ပုပ်ကုန်သော။ စုဏ္ဏကဇာတာနိ၊ မှုန့်မှုန့်ညက်ညက်ဖြစ်ကုန်သော။ အဋ္ဌိကာနိ၊ တို့ကို။ ပသေယျ၊ ရာ၏။ သော၊ သည်။ပ။ ဥပသံဟရတိ၊ ၏။ (အကြွင်းတူ၏။) (၁၂-၁၄)

၁၅၅။ (ဈာန်အနက်များကို မ-၃.ဒေဝဒဟသုတ် စာပိုဒ်၁၆-၌ပြန်ရှု။) သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ ဣမမေဝ ကာယံ၊ ဤရူပကာယကိုသာလျှင်။ ဝိဝေကဇေန။ နီဝရဏတို့မှ ကင်းဆိတ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော။ ပီတိသုခေန၊ ပီတိသုခဖြင့်။(ပီတိသုခဟူသောရေဖြင့်ဟူလို။) အဘိသန္ဒေတိ၊ စိုစွတ် စေ၏။ ပရိသန္ဒေတိ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှစိုစွတ်စေ၏။ ပရိပူရေတိ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှပြည့်စေ၏။ ပရိပ္ဖရတိ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှပြန့်နှံ့စေ၏။ အဿ၊ ထိုရဟန်း၏။ သဗ္ဗာဝတော၊ အလုံးစုံသော ကောဋ္ဌာသရှိသော။ ကာယဿ၊ ကိုယ်၏။ ဝိဝေကဇေန၊ သော။ ပီတိသုခေန၊ ဖြင့်။အပ္ဖုဋံ၊ မနှံ့သောအရပ်မည်သည်။ကိဉ္စိ၊ စိုးစဉ်းအနည်းငယ်မျှ။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သေယျထာပိ၊ အံ့။ ဒက္ခော၊ လိမ်မာသော။ နှာပကော ဝါ၊ ရေချိုးသမား သည်သော်၎င်း။ နှာပကန္တေဝါသီ ဝါ၊ ရေချိုးသမား၏ တပည့်သည်သော်၎င်း။ ကံသထာလေ၊ ကြေးခွက်၌။ နှာနီယစုဏ္ဏာနိ၊ ရေချိုးကသယ်မှုန့်တို့ကို။အာကိရိတွာ၊ လောင်းထည့်၍။ ဥဒကေန၊ ရေဖြင့်။ ပရိပ္ဖေါသကံ ပရိပ္ဖေါသကံ၊ ဆွတ်ဖျန်း၍ ဆွတ်ဖျန်း၍။ သန္နေယျ၊ ဆုပ်နယ်ရာ၏။ (အစိုင်အခဲပြုရာ၏။) သာယံ နှာနီယပိဏ္ဍိ၊ ထိုရေချိုးကသယ်မှုန့်အစိုင်အခဲသည် (ထိုဆပ်ပြာ ခဲသည်)။ သ္နေဟာနုဂတာ၊ ရေဟူသောအစေးသည် အစဉ်ဝင်အပ်သည်ဖြစ်၍။ သ္နေဟပရေတာ၊ ရေဟူသောအစေးသည် ထက်ဝန်းကျင်မှ စွတ်စိုအပ်သည်ဖြစ်၍။ သ္နေဟေန၊ ရေဟူသောအစေး ဖြင့်။ သန္တရဗာဟိရာ၊ အတွင်းအပြင်နှင့်တကွ(အားလုံး၌)။ဖုဋ္ဌာ၊ ပြန့်နှံ့သည်။ န စ ပဂ္ဃရိဏီ၊

၁။ ပုဉ္ဇကောဋ္ဌတော ဇာတော ယေသန္တိ-ဟူသော ဝိဂ္ဂဟအရပေးသည်။ မ ၁၊ သတိပဋ္ဌာနသုတ်နိဿယ ၁၁၂-ပိုဒ်ရှု။

ယိုလည်းမယိုစီးသည်။ ဟောတိယထာ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့။ ဘိက္ခဝေ၊တို့။ ဧဝမေဝ ခေါ၊ သာလျှင်။ပ။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ (မ-၁၊ မဟာအဿပုရသုတ် နိဿယ-၄၂၇-ပိုဒ်၌ရှု။) (အကြွင်းတူပြီ။) (၁၅)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပုန စပရံ၊ လည်း။ပ။နဟောတိ၊ မဖြစ်။ (သမာဓိဇေန၊ ပဌမဈာန်သမာဓိကြောင့်ဖြစ်သောဟုပေး။)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သေယျထာပိ၊အံ့။ ဥဗ္ဘိဒေါဒကော၊ထွက်သောစမ်းရေရှိသော။ ဥဒကရဟဒေါ၊ ရေအိုင်သည်။ ဂမ္ဘီရော၊ နက်၏။ တဿ၊ ထိုရေအိုင်၏။ ပုရတ္ထိမာယ ဒိသာယ၊ အရှေ့မျက်နှာအရပ်၌။ ဥဒကဿ၊ ရေ၏။ အာယမုခံ၊ ဝင်ရာအပေါက်သည်။ နေဝ အဿ၊ မရှိရာ။ ပစ္ဆိမာယ ဒိသာယ၊ အနောက်မျက်နှာအရပ်၌။ပ။န အဿ၊ ရာ။ဥတ္တရာယ ဒိသာယ၊ မြောက်မျက်နှာအရပ်၌။ပ။န အဿ၊ ရာ။ ဒက္ခိဏာယ ဒိသာယ၊ တောင်မျက်နှာအရပ်၌။ပ။န အဿ၊ ရာ။ ဒေဝေါစ၊ မိုးသည်လည်း။ ကာလေနကာလံ၊ ရံဖန်ရံခါ။ သမ္မာဓာရံ၊အယဉ်သည်းထန်စွာ။န အနုပ္ပဝေစ္ဆေယျ၊ မရွာရာ။ အထခေါ၊ ၌။ တမှာဝ ဥဒကရဟဒါ၊ ထိုရေအိုင်မှသာလျှင်။ သီတာ၊အေးလှစွာသော။ ဝါရိဓာရာ၊ ရေအယဉ်သည်။ ဥဗ္ဘိဇ္ဇိတွာ၊ အထက်သို့တက်၍။ တမေဝ ဥဒကရဟဒံ၊ ထိုရေအိုင်ကိုသာလျှင်။ သီတေန၊ သော။ ဝါရိနာ၊ ရေဖြင့်။ အဘိသန္ဒေယျ၊ စိုစွတ်စေရာ၏။ပ။ပရိပ္ဖရေယျ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ ပြန့်နှံ့စေရာ၏။ သဗ္ဗာဝတော၊ အလုံးစုံအစိတ်ရှိသော။အဿ ဥဒကရဟဒဿ၊ ထိုရေအိုင်၏။ သီတေန၊ သော။ ဝါရိနာ၊ ဖြင့်။ အပ္ဖုဋံ၊ မနှံ့သောအရပ်မည်သည်။ ကိဉ္စိ၊ စိုးစဉ်းအနည်းငယ်မျှ။ န အဿ၊ ရာ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧဝမေဝ ခေါ၊ သာလျှင်။ပ။န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ (အကြွင်းတူပြီ။) (၁၆)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ပုန စပရံ၊ လည်း။ ဘိက္ခု၊ သည်။ပ။န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ (နိပ္ပီတိကေန၊ပီတိမရှိသော။ သုခေန၊ တတိယဈာန်ချမ်းသာဖြင့်-ဟုပေး။)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သေယျထာပိ၊ အံ့။ ဥပ္ပလိနိယံ ဝါ၊ဥပ္ပလကြာတော၌ရင်း။ပဒုမိနိယံ ဝါ၊ပဒုမ္မာကြာတော၌ရင်း။ ပုဏ္ဍရိကိနိယံ ဝါ၊ ပုဏ္ဍရိက်ကြာတော၌ရင်း။ ဥဒကေ၊ ရေ၌။ ဇာတာနိ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ ဥဒကေ၊ ရေ၌။ သံဝဍ္ဎာနိ၊ ကြီးပွါးကုန်သော။ ဥဒကာနုဂ္ဂတာနိ၊ရေသို့ အစဉ်လိုက်ကုန်သော။ အန္တောနိမုဂ္ဂပေါသီနိ၊ ရေအတွင်း၌နစ်လျက် ကြီးပွါးကုန်သော။ အပ္ပေကစ္စာနိ၊ အချို့ကုန်သော။ ဥပ္ပလာနိ ဝါ၊ ဥပ္ပလကြာတို့သည်ရင်း။ ပဒုမာနိ ဝါ၊ ပဒုမ္မာကြာတို့သည်ရင်း။ ပုဏ္ဍရိကာနိ ဝါ၊ပုဏ္ဍရိက်ကြာတို့သည်ရင်း။အဿု၊ရှိကုန်ရာ၏။ တာနိ၊ထိုဥပ္ပလကြာစသည်တို့သည်။ ယာဝ စ အဂ္ဂါ၊အဖျားတိုင်အောင်ရင်း။ယာဝ စ မူလာ၊အရင်းတိုင်အောင်ရင်း။ သီတေန၊သော။ ဝါရိနာ၊ ဖြင့်။ အဘိသန္နာနိ၊ စွတ်စိုကုန်၏။ ပရိသန္နာနိ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ စွတ်စိုကုန်၏။ပရိပူရာနိ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ ပြည့်ကုန်၏။ ပရိပ္ဖုဋ္ဌာနိ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ ပြန့်နှံ့ကုန်၏။ သဗ္ဗာဝတံ၊ အလုံးစုံအစိတ်ရှိကုန်သော။ အဿ ဥပ္ပလာနံ ဝါ၊ထိုဥပ္ပလကြာတို့၏ရင်း။ အဿ ပဒုမာနံ ဝါ၊ထိုပဒုမ္မာကြာတို့၏ရင်း။ အဿ ပုဏ္ဍရိကာနံ ဝါ၊ ထိုပုဏ္ဍရိက်ကြာတို့၏ရင်း။ (အဿ-ကား ဝစနဝိပ္ပလ္လာသ။) သီတေန၊ သော။ ဝါရိနာ၊ ဖြင့်။ အပ္ဖုဋံ၊ သည်။ ကိဉ္စိ၊ မျှ။ န အဿ၊ ရာ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧဝမေဝ ခေါ၊သာလျှင်။ပ။နဟောတိ၊ မဖြစ်။ (အကြွင်းတူပြီ။) (၁၇)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ပုန စပရံ၊ လည်း။ ဘိက္ခု၊ သည်။ပ။နဟောတိ၊ မဖြစ်။ (ပရိသုဒ္ဓေန၊ စင်ကြယ်စွာသော။ ပရိယောဒါတေန၊ ဖြူစင်စွာသော။ စေတသာ၊ (စတုတ္ထဈာန်)စိတ်ဖြင့်။ ဖရိတွာ၊ ပြန့်၍။ နိသိန္နော၊ ထိုင်နေသည်။ အဿ၊ ရာ၏-ဟုပေးလေ။)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သေယျထာပိ၊ အံ့။ ပုရိသော၊ သည်။ သြဒါတေန၊ ဖြူစင်စွာသော။ ဝတ္ထေန၊ အဝတ်ဖြင့်။ သသီသံ၊ ဦးခေါင်းနှင့်တကွ။ ပါရုပိတွာ၊ ခြုံ၍။ နိသိန္နော၊ ထိုင်နေသည်။ အဿ၊ ဖြစ်ရာ၏။ အဿ၊ ထိုယောကျ်ား၏။ သဗ္ဗာဝတော၊ အလုံးစုံသောအစိတ်(ကောဋ္ဌာသ)ရှိသော။ ကာယဿ၊ ရူပကာယ၏။ သြဒါတေန၊ သော။ ဝတ္ထေန၊ ဖြင့်။ အပ္ဖုဋံ၊ သည်။ ကိဉ္စိ၊ မျှ။ န အဿ၊ ရာ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧဝမေဝ ခေါ၊ သာလျှင်။ပ။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ (အကြွင်းဘူပြီ။) (၁၈)

၁၅၆။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယဿကဿစိ၊ အကြင်တစုံတယောက်သောသူသည်။ ကာယဂတာသတိ၊ ကို။ ဘာဝိတာ၊ ဖြစ်စေအပ်ပြီ။ ဗဟုလီကတာ၊ အကြိမ်များစွာပွားအပ်ပြီ။ ဝိဇ္ဇာဘာဂိယာ၊ ဝိဇ္ဇာသို့ချဉ်းကပ်တတ်ကုန်သော။ (ဝိဇ္ဇာအစု၌ ဖြစ်ကုန်သော ဟူ၍သော်လည်းပေး။) ကေစိ၊ တစုံတခုကုန်သော။ ယေ ကုသလာ ဓမ္မာ၊ အကြင်ကုသိုလ်တရားတို့သည်။ (သန္တိ၊ ကုန်၏။) တေ ကုသလာ ဓမ္မာ၊ ထိုကုသိုလ်တရားတို့သည်။ အဿ၊ ထိုသူ၏ (ဘာဝနာ၌)။ အန္တောဂဓာဝ၊ အတွင်းဝင်ကုန်သည်သာလျှင်တည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သေယျထာပိ၊ အံ့။ ကဿစိ၊ သော။ ယဿ၊ အကြင်သူ၏။ စေတသာ၊ စိတ်ဖြင့်။ မဟာသမုဒ္ဒေါ၊ မဟာသမုဒ္ဒရာသည်။ ဖုဋ္ဌော၊ ပြန့်နှံ့၏။ သမုဒ္ဒင်္ဂမာ၊ သမုဒ္ဒရာ၌ဝင်ရောက်ကုန်သော။ ကာစိ၊ တစုံတရာကုန်သော။ ယာ ကုန္နဒိယော၊ အကြင်မြစ်ငယ်တို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ တာ ကုန္နဒိယော၊ထိုမြစ်ငယ်တို့သည်။ အဿ၊ ထိုသူ၏(စိတ်၌)။အန္တောဂဓာဝ၊ တည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧဝမေဝ ခေါ၊ သာလျှင်။ပ။ အန္တောဂဓာဝ၊ တည်း။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကဿစိ၊ သော။ ယဿ၊ အကြင်သူသည်။ ကာယဂတာသတိ၊ကို။ အဘာဝိတာ၊ မဖြစ်စေအပ်။ အဗဟုလီကတာ၊ အကြိမ်များစွာမပွားအပ်။ မာရော၊ မာရ်နတ်သည်။ တဿ၊ ထိုသူ၏(စိတ်၌)။ သြတာရံ၊(ကိလေသာဖြစ်ခြင်း၏) အခွင့်အပေါက်ကို[၁]။ လဘတိ၊ ရ၏။ မာရော၊ သည်။ တဿ၊ ၌။ အာရမ္မဏံ၊ (ကိလေသာဖြစ်ခြင်း၏) အကြောင်းကို။ လဘတိ၊၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သေယျထာပိ၊အံ့။ ပုရိသော၊သည်။ ဂရုကံ၊ လေးလံသှစွာသော။ သိလာဂုဠံ၊ ကျောက်တုံးကို။ အလ္လမတ္တိကာပုဉ္ဇေ၊ စိုသောမြေညက်ပုံ၌။ ပက္ခိပေယျ၊ ထည့်ရာ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တံ၊ ကို။ ကိံမညထ၊ နည်း။ ဂရုကံ၊ သော။ တံ သိလာဂုဠံ၊ ကို။ အလ္လမတ္တိကာပုဉ္ဇေ၌။ သြတာရံ၊ ဝင်ခွင့်သွားပေါက်ကို။ လဘေထ အပိနု၊ ရရာသလော။ ဣတိ၊ ဤသို့ မေးတော်မူ၏။ ဘန္တေ၊ ရား။ဧဝံ၊မှန်ပါ၏။ဘိက္ခဝေ၊တို့။ဧဝမေဝ ခေါ၊ သာလျှင်။ပ။ လဘတိ၊၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သေယျထာပိ၊ အံ့။ သုက္ခံ၊ ခြောက်သော။ ကောဠာပံ၊ အစေးမရှိသော။ ကဋ္ဌံ၊ ထင်းသည်။ (အဿ၊ ရှိရာ၏။) အထ၊ ထိုအခါ၌။ ပုရိသော၊ သည်။ အဂ္ဂိံ၊ မီးကို။ အဘိနိဗ္ဗတ္တေဿာမိ၊ ဖြစ်စေအံ့။ တေဇော၊ အပူဓာတ်ကို။ ပါတုကရိဿာမီတိ၊ ထင်ရှားပြုအံ့ ဟု နှလုံးသွင်း၍။ ဥတ္တရာရဏိံ၊ မီးပွတ်ကျည်ကို။ အာဒါယ၊ ယူ၍။ အာဂစ္ဆေယျ၊ လာရာ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တံ၊ ကို။ ကိံမညထ၊ နည်း။ သော ပုရိသော၊ သည်။ သုက္ခံ၊ သော။ ကောဠာပံ၊ သော။ အမုံ ကဋ္ဌံ၊ ထိုထင်းကို။ ဥတ္တရာရဏိံ၊ ကို။ အာဒါယ၊ ၍။အဘိမန္ထန္တော၊ ပွတ်တိုက်သည်ရှိသော်။ အဂ္ဂိံ၊ ကို။ အဘိနိဗ္ဗတ္တေယျ အပိနု၊ ဖြစ်စေရာသလော။ တေဇော၊

၁။ သြတာရန္တိ ကိလေသုပ္ပတ္တိယာ အဝသရံ။ ဋီကာ။

ကို။ ပါတုကရေယျ အပိနု၊ ထင်ရှားပြုရာသလော။ ဣတိ၊ ဤသို့မိန့်တော်မူ၏။ ဘန္တေ၊ ရုး။ ဝေါ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝေမေဝ ခေါ၊ သာလျှင်။ပ။လဘတိ၊ ၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သေယျထာပိ၊ အံ့။ ရိတ္တော၊ ရေမှဆိတ်သုဉ်းသော။ တုစ္ဆော၊ အချည်းနှီးသော။ အာခာရေ၊ ကန္တတ်ခွေ၌။ ဌပိတော၊ တင်ထားအပ်သော။ ဥဒကမဏိကော၊ ရေအိုးကြီးသည်။ အဿ၊ ရာ၏။ အထ၊ ၌။ ပုရိသော၊ သည်။ ဥဒကဘာရံ၊ ရေတည်းဟူသော ဝန်ကို။ အာဒါယ၊ ၍။အာဂစ္ဆေယျ၊ရာ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တံ၊ ကို။ ကိံ မညထ၊ နည်း။ သော ပုရိသော၊ သည်။ ဥဒကဿ၊ ရေ၏။ နိက္ခေပနံ၊ သွန်းချရာအရပ်ကို။ လဘေထ အပိနု၊ ရရာသလော။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏။ ဘန္တေ၊ရုး။ ဝေါ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊တို့။ ဝေမေဝ ခေါ၊ သာလျှင်။ပ။ လဘတိ၊ ၏။

၁၅၇။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ပ။န လဘတိ၊ မရ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သေယျထာပိ၊ အံ့။ ပုရိသော၊ သည်။ လဟုကံ၊ ပေါ့ပါးသော။ သုတ္တဂုဠံ၊ ချည်လုံးကို။ သဗ္ဗသာရမယေ၊ အလုံးစုံသော အနှစ်အတိပြီးသော။ အဂ္ဂဠဖလကေ၊ တံခါးရွက်၌။ ပက္ခိပေယျ၊ ပစ်ချရာ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တံ၊ ကို။ ကိံ မညထ၊ နည်း။သော ပုရိသော၊သည်။လဟုကံ၊သော။တံ သုတ္တဂုဠံ၊ကို။ သဗ္ဗသာရမယေ၊သော။ အဂ္ဂဠဖလကေ၊ ၌။ ဩဘာရံ၊ တည်နေခွင့်ကို။ လဘေယျ အပိနု၊ လော။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏။ ဘန္တေ၊ ရုး။ တော်၊ ဤစကားသည်။ နော ဟိ၊ မသင့်ပါ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝေမေဝ ခေါ၊ သာလျှင်။ပ။ န လဘတိ၊ မရ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သေယျထာပိ၊ အံ့။ အလ္လံ၊ စိုသော။ သသ္နေဟံ၊ အစေးရှိသော။ ကဋ္ဌံ၊ ထင်းသည်။(အဿ၊ရာ၏။)အထ၊၌။ပုရိသော၊ သည်။ပ။အာဂစ္ဆေယျ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တံ။ ကို။ ကိံ မညထ၊ နည်း။ သော ပုရိသော၊ သည်။ အလ္လံ၊သော။ သသ္နေဟံ၊ သော။ အမုံ ကဋ္ဌံ၊ ကို။ပ။ပါတုကရေယျ အပိနု၊ လော။ ဣတိ၊ ဤသို့မိန့်တော်မူ၏။ ဘန္တေ၊ရုး။တော်၊သည်။ နောဟိ၊ ပါ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝေမေဝ ခေါ၊ သာလျှင်။ပ။န လဘတိ၊မရ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သေယျထာပိ၊ အံ့။ ဥဒကဿ၊ ရေဖြင့်။ပူရော၊ပြည့်သော။ သမတိတ္တိကော၊ ညီမျှသော အနားရေးရှိသော။ ကာကပေယျော၊ ကျီး သောက်နိုင်သော။ အာခာရေ၊ ၌။ ဌပိတော၊ သော။ ဥဒကမဏိကော၊သည်။ (အဿ၊ ရာ၏။)အထ၊ ၌။ပ။ အာဂစ္ဆေယျ၊ ရာ၏။ ဘိက္ခဝေ၊တို့။ တံ၊ ကို။ ကိံ မညထ၊ နည်း။ သော ပုရိသော၊ သည်။ ဥဒကဿ၊ ၏။ နိက္ခေပနံ၊ သွန်ချရာအရပ်ကို။ လဘေထ အပိနု။လော။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏။ ဘန္တေ၊ ရုး။တော်၊ သည်။နောဟိ၊ ပါ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝေမေဝ ခေါ၊ သာလျှင်။ပ။န လဘတိ၊ မရ။

၁၅၈။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့ ။ပ။ ဗဟုလီကတာ၊ အပ်ပြီ။ သော၊ ထိုသူသည်။ အဘိညာ-သစ္ဆိကရဏီယဿ၊ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက် ပြုအပ်သော။ ယဿ ယဿ ဓမ္မဿ၊ အကြင် အကြင်တရားကို။ အဘိညာသစ္ဆိကိရိယာယ၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြုခြင်းငှါ။ စိတ္တံ၊ စိတ်ကို။ အဘိနိန္နာမေတိ၊ ရှေးရှုညွတ်စေ၏။ သတိအာယတနေ၊ သတိတည်းဟူသော အကြောင်းသည်။ သတိ၊ ဖြစ်သော်။ တတြ တတြေဝ၊ ထိုထိုတရား၌သာလျှင်။ သက္ခိဘဗ္ဗတံ၊ သက်သေထိုက်သူ၏အဖြစ်သို့။ ပါပုဏာတိ၊ ရောက်၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သေယျထာပိ၊ အံ့။ ဥဒကဿ၊ ဖြင့်။ ပူရော၊ သော။ သမတိတ္တိကော၊ သော။ ကာကပေယျော၊ သော။ အာဓာရေ၊ ၌။ ဌပိတော၊ သော။ ဥဒကမဏိကော၊ သည်။ (အဿ၊ ရာ၏။) တမေနံ၊ ထိုအိုးကြီးကို။ ဗလဝါ၊ ခွန်အားရှိသော။ ပုရိသော၊ သည်။ ယတော ယတော၊ အကြင်အကြင်အရပ်မှ။ အာဝိဉ္ဆေယျ၊ ဆွဲငင်ရာ၏။ (တတော တတော၊ ထိုထိုအရပ်မှ။) ဥဒကံ၊ သည်။ အာဂစ္ဆေယျ၊ လာရာသလော။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏။ ဘန္တေ၊ ဘုရား။ ဧဝံ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧဝမေဝ ခေါ၊ သာလျှင်။ပ။ပါပုဏာတိ၊ ၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သေယျထာပိ၊ အံ့။ သမေ၊ ညီညွတ်သော။ ဘူမိဘာဂေ၊ မြေအဘို့၌။ စတုရဿာ ပေါက္ခရဏီ၊ လေးထောင့်ကန်သည်။ အာဠိဗန္ဓာ၊ ဖွဲ့အပ်သော ကန်သင်းရှိသည်။ ဥဒကဿ၊ ဖြင့်။ ပူရာ၊ ပြည့်သည်။ သမတိတ္တိကာ၊ ညီမျှသော ကမ်းပါးရေးရှိသည်။ ကာကပေယျာ၊ ကျီးသောက်နိုင်သည်။ အဿ၊ ရာ၏။ တမေနံ၊ ထိုလေးထောင့်ကန်ကို။ ဗလဝါ၊ သော။ ပုရိသော၊ သည်။ ယတော ယတော၊ မှ။ အာဠိံ၊ ကန်သင်းကို။ မုဉ္စေယျ၊ လွှတ်ရာ၏။ (တတော တတော၊ မှ။) အာဂစ္ဆေယျ၊ လော။ ဣတိ၊ ဤသို့မိန့်တော်မူ၏။ ဧဝံ ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား ဟုတ်ပါ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧဝမေဝ ခေါ၊ သာလျှင်။ပ။ပါပုဏာတိ၊ ၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သေယျထာပိ၊ အံ့။ သုဘူမိယံ၊ ညီညွတ်သောမြေ၌။ စတုမဟာပထေ၊ လမ်းကြီးလေးခွ၌။ ယုတ္တော၊ ကအပ်သော။ အာဇညရထော၊ အာဇာနည်မြင်းရထားသည်။ ဌိတော၊ ရပ်တည်သည်။ ဩဓဿွပတောဒေါ၊ ချထားအပ်သော နှင်တံရှိသည်။ အဿ၊ ရာ၏။ တမေနံ၊ ထိုအာဇာနည်မြင်းရထားကို။ ဒက္ခော၊ ကျွမ်းကျင်သော။ ယောဂ္ဂါစရိယော၊ မြင်းတို့၏ ဆရာဖြစ်သော။ အဿဒမ္မသာရထိ၊ ဆုံးမအပ်ပြီးသော မြင်းတို့ကို သွားစေတတ်သော ရထားထိန်းသည်။ အဘိရုဟိတွာ၊ တက်စီး၍။ ဝါမေန ဟတ္ထေန၊ လက်ဝဲလက်ဖြင့်။ ရသ္မိယော၊ ကြိုးတို့ကို။ ဂဟေတွာ၊ ကိုင်၍။ ဒက္ခိဏေန ဟတ္ထေန၊ လက်ျာလက်ဖြင့်။ ပတောဒံ၊ နှင်တံကို။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ ယေနိစ္ဆကံ၊ အကြင်အကြင် အလိုရှိအပ်သောလမ်းဖြင့်။ ယဒိစ္ဆကံ၊ အကြင်အကြင်အလိုရှိတိုင်း။ သာရေယျာပိ၊ ရှေ့သို့ သွားလည်း သွားစေရာ၏။ ပစ္စာသာရေယျာပိ၊ နောက်သို့ ဆုတ်လည်း ဆုတ်စေရာ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧဝမေဝ ခေါ၊ သာလျှင်။ပ။ ပါပုဏာတိ၊ ၏။

၁၅၉။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကာယဂတာယ၊ ကိုယ်၌ဖြစ်သော။ သတိယာ၊သတိကို။ အာသေဝိတာယ၊ အဖန်ဖန် မှီဝဲအပ်သည်ရှိသော်။ ဘာဝိတာယ၊ ဖြစ်စေအပ်သည်ရှိသော်။ ဗဟုလီကတာယ၊ အကြိမ်များစွာ ပြုအပ်သည်ရှိသော်။ ယာနီကတာယ၊ ကအပ်သောယာဉ်ကဲ့သို့ ပြုအပ်သည်ရှိသော်။ ဝတ္ထုကတာယ၊ တည်ရာဟု ပြုအပ်သည်ရှိသော်။ အနုဋ္ဌိတာယ၊ အဖန်ဖန် တည်စေအပ်သည်ရှိသော်။ ပရိစိတာယ၊ အလွန်ကြာမြင့်စွာ လေ့လာအပ်သည်ရှိသော်။ သုသမာရဒ္ဓါယ၊ ကောင်းစွာ အားထုတ်အပ်သည်ရှိသော်။ ဒသ၊ ဆယ်ပါးကုန်သော။ အာနိသံသာ၊ အကျိုးတို့ကို။ ပါဋိကင်္ခါ၊ အလိုရှိအပ်ကုန်၏။

အရတိ ရတိသဟော၊ (ကုသိုလ်၌)မမွေ့လျော်ခြင်း (ကာမဂုဏ်၌)မွေ့လျော်ခြင်းဘို့ကို လွှမ်းမိုးနိုင်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အရတိ၊ မမွေ့လျော်ခြင်းသည်။ တံ၊ ထိုရဟန်းကို။ န စ သဟတိ၊ မလွှမ်းမိုးနိုင်။ ဥပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်ပေါ်သော။ အရတိံ၊ မမွေ့လျော်ခြင်းကို။ အဘိဘုယျ၊ လွှမ်းမိုး၍။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ (၁)

ဘယဘေရဝသဟော၊ ကြောက်တတ်သောစိတ်, ကြောက်မက်ဖွယ်အာရုံတို့ကို လွှမ်းမိုးနိုင်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဘယဘေရဝံ၊ ကြောက်တတ်သောစိတ်, ကြောက်မက်ဖွယ်အာရုံသည်။ တံ၊ ထိုရဟန်းကို။ န စ သဟတိ၊ မလွှမ်းမိုးနိုင်။ ဥပ္ပန္နံ၊သော။ ဘယဘေရဝံ၊ ကို။အဘိဘုယျ၊ ၍။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ (၂)

သီတဿ၊အအေးကို။ဥဏှဿ၊အပူကို။ဇိဃစ္ဆာယ၊စားလိုခြင်း(ဆာလောင်ခြင်း)ကို။ပိပါသာယ၊သောက်လိုခြင်း (မွတ်သိပ်ခြင်း) ကို။ ဍံသ မကသ ဝါတာတပ သရီသပ သမ္ဖဿာနံ၊ မှက် ခြင် ယင် လေ နေပူ မြွေ ကင်းသန်းတို့၏ အတွေ့တို့ကို။ ဒုရုတ္တာနံ၊ မကောင်းသဖြင့် ဆိုအပ်ကုန်သော။ ဒုရာဂတာနံ၊ မကောင်းသဖြင့် ရောက်လာကုန်သော။ ဝစနပထာနံ၊ စကားတို့ကို။ ခမော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဒုက္ခာနံ၊ဆင်းရဲကုန်သော။ တိဗ္ဗာနံ၊ ကြီးမားကုန်သော။ခရာနံ၊ ကြမ်းကုန်သော။ ကဋုကာနံ၊ စပ်ခါးကုန်သော။ အသာတာနံ၊ သာယာခြင်းမှ ကင်းကုန်သော။ အမနာပါနံ၊ စိတ်နှလုံးကို မပွါးစေတတ်ကုန်သော။ ပါဏဟရာနံ၊ အသက်ကို ပယ်ရှားနိုင်ကုန်သော။ ဥပ္ပန္နာနံ၊ ဖြစ်ပြီးကုန်သော။ သာရီရိကာနံ၊ ကိုယ်၌ ဖြစ်ကုန်သော။ ဝေဒနာနံ၊ ဝေဒနာတို့ကို။ အဓိဝါသကဇာတိကော၊ သည်းခံနိုင်သောသဘောရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (၃)

(ကြွင်း ၄-၅-၆-၇-၈-၉-၁၀-အာနိသံသတို့ကို မ-၃၊ ဂေါပကမောဂ္ဂလ္လာနသုတ်နိဿယ ၈၂ ပိုဒ်၌ ရေးခဲ့ပြီ။ ၎င်းကို ပြန်၍ရှု။)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကာယဂတာယ၊ သော။ သတိယာ၊ ကို။၁။ သုသမာရဒ္ဓါယ၊ သော်။ ဒသ၊ ကုန်သော။ ဣမေ အာနိသံသာ၊ ဤအကျိုးတို့ကို။ ပါဋိကင်္ခါ၊ အလိုရှိအပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏။ (ဣဒမဝေါစ-စသည် ပေးမြဲ။)

နဝမံ၊ သော။ ကာယဂတာသတိသုတ္တံ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီ။

၁၀-သင်္ခါရုပပတ္တိသုတ်

၁၆၀။ (ဧဝံ မေ သုတံ။ပ။ ပစ္စဿောသုံ-ပေးမြဲ။) ဘဂဝါ၊ သည်။ "ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝေါ၊ သင်တို့အား။ သင်္ခါရုပပတ္တိံ၊ သင်္ခါရုပပတ္တိသုတ်ကို။ (ဝိပါကက္ခန္ဓသင်္ခါရတို့၏ ဖြစ်ခြင်းကိုဟူ၍သော်၎င်း။ ပုညာဘိသင်္ခါရဖြင့် သုဂတိဘဝသို့ ကပ်ရောက်သော ခန္ဓာတို့၏ ဖြစ်ခြင်းကိုဟူ၍သော်၎င်း။ ဋ္ဌ-ဋီဖွင့်အတိုင်း ပေးလေ။)။ပ။ဘာသိဿာမိ၊ အံ့"ဟူသော။ တော်၊ ကို။အဝေါစ၊ပြီ။ပ။ ပစ္စဿောသုံ၊ ကုန်ပြီ။ ဘဂဝါ၊ သည်—

၁၆၁။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣဓ၊ ဤသာသနာတော်၌။ ဘိက္ခု၊ သည်။ သဒ္ဓါယ၊ ဩကပ္ပနိယ သဒ္ဓါနှင့်။ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သီလေန၊ စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလနှင့်။ သမန္နာဂတော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သုတေန၊ မြတ်စွာဘုရားစကားတော်ကို များစွာ ကြားနာခြင်းနှင့်။ (ဗုဒ္ဓဝစနဗာဟုသစ္စံ-ဋီ။) သမန္နာဂတော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ စာဂေန၊ အာမိသကို စွန့်ကြဲခြင်းနှင့်။ သမန္နာဂတော။ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပညာယ၊ ကမ္မဿကတာဉာဏ်ပညာနှင့်။ သမန္နာဂတော၊သည်။ ဟောတိ၊ ၏။(ကမ္မဿကကတာဉာဏံ ကမ္မဖလဒိဋ္ဌိ စ။ဋီ။) တဿ၊ထိုရဟန်း၏။ "အဟံ၊ ငါသည်။ ကာယဿ၊ ၏။ ဘေဒါ၊ ကြောင့်။ မရဏာ၊ မှ။ ပရံ၊ ၌။ ခတ္တိယမဟာ-

သာလာနံ၊ ခတ္တိယမဟာသာလတို့၏။ သဟဗျတံ၊ အပေါင်းအဖော်၏ အဖြစ်သို့။ ဥပပဇ္ဇေယျံ၊ ကပ်ရောက်ရမူကား။ အဟော ဝတာတိ၊ ကောင်းလေစွ”ဟူ၍။ ဧဝံ ဤသို့သော တောင့်တချက်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ တံ စိတ္တံ၊ ထိုတောင့်တသောစိတ်ကို။ ဒဟတိ၊ ထား၏။ တံ စိတ္တံ၊ ကို။ အဓိဋ္ဌာတိ၊ ဆောက်တည်၏။တံ စိတ္တံ၊ ကို။ ဘာဝေတိ၊ ဖြစ်စေ၏။ တဿ၊ ထိုရဟန်း၏။ ဧဝံသို့။ဘာဝိတာ၊ ကုန်သော။ ဧဝံ သို့။ဗဟုလီကတာ၊ကုန်သော။တေ သင်္ခါရာ စ၊ ထိုဥပပတ္တိဘဝကို ပြုပြင်တတ်သော သင်္ခါရတို့သည်၎င်း။ (ပတ္ထနာနှင့်တကွ သဒ္ဓါ စသော ငါးပါးသော တရားတို့ကိုယူ။)တေ ဝိဟာရာ စ၊ထိုဘဝအထူးကို ဆောက်တတ်သော တရားတို့သည်ရင်း။ တတြ၊ ထို(ခတ္တိယမဟာသာလတို့၏ ဖြစ်ရာ) ဘုံဋ္ဌာန၌။ ဥပပတ္တိယာ၊ ပဋိသန္ဓေ တည်နေခြင်းငှါ။ သံဝတ္တန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အယံ မဂ္ဂေါ၊ ဤလမ်းစဉ်သည်။ အယံ ပဋိပဒါ၊ ဤကျင့်စဉ်သည်။ (ပတ္ထနာနှင့်တကွ ပဥ္စဓမ္မတို့တည်း။) တတြ၊ထို(ခတ္တိယမဟာသာလတို့၏ ဖြစ်ရာ)ဘုံဋ္ဌာန၌။ ဥပပတ္တိယာ၊ ငှါ။ သံဝတ္တတိ၊ ၏။

၁၆၂။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပုန စ ပရံ၊ လည်း။ပ။ဗြာဟ္မဏမဟာသာလာနံ၊ တို့၏။ပ။ဂဟပတိမဟာသာလာနံ၊ တို့၏။ပ။သံဝတ္တတိ၊ ၏။

၁၆၃။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပုန စ ပရံ၊ လည်း။ဘိက္ခု၊သည်။ပ။သမန္နာဂတော၊ သည်။ ဟောတိ၊၏။ တဿ၊ ထိုရဟန်းသည်။ “စာတုမဟာရာဇိကာ၊ စတုမဟာရာဇ်ဘုံ၌ဖြစ်ကုန်သော။ ဒေဝါ၊ နတ်တို့သည်။ ဒီဃာယုကာ၊ ရှည်သောအသက်ရှိကုန်၏။ ဝဏ္ဏဝန္တော၊ အဆင်းလှကုန်၏။ သုခဗဟုလာတိ၊ ချမ်းသာများကုန်၏”ဟူ၍။သုတံ၊ ကြားအပ်ဘူးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ပ။စာတုမဟာရာဇိကာနံ၊ စတုမဟာရာဇ်ဘုံ၌ ဖြစ်ကုန်သော။ ဒေဝါနံ၊ နတ်တို့၏။ပ။သံဝတ္တတိ၊ ၏။

၁၆၄။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပုန စ ပရံ၊ လည်း။ပ။တာဝတိံသာ၊ တာဝတိံသာဘုံ၌ ဖြစ်ကုန်သော။ ဒေဝါ၊ နတ်တို့သည်။ပ။ယာမာ၊ ယာမာဘုံ၌ဖြစ်ကုန်သော။ ဒေဝါ၊ တို့သည်။ပ။တုသိတာ၊ တုသိတာဘုံ၌ ဖြစ်ကုန်သော။ ဒေဝါ၊ တို့သည်။ပ။နိမ္မာနရတီ၊ နိမ္မာနရတီဘုံ၌ ဖြစ်ကုန်သော။ ဒေဝါ၊ တို့သည်။ပ။ ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တီ၊ ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တီ ဘုံ၌ ဖြစ်ကုန်သော။ဒေဝါ၊ တို့သည်။ပ။ သံဝတ္တတိ၊ ၏။

၁၆၅။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပုန စ ပရံ၊ လည်း။ ဘိက္ခု၊ သည်။ပ။ဟောတိ၊ ၏။ တဿ၊ သည်။ “သဟဿော၊ လောကဓာတ်တထောင်ကို အစိုးရသော။ ဗြဟ္မာ၊ ဗြဟ္မာသည်။ ဒီဃာယုကော၊ ရှည်သောအသက်ရှိ၏။ ဝဏ္ဏဝါ၊ အဆင်းလှ၏။ သုခဗဟုလောတိ၊ ချမ်းသာများ၏”ဟူ၍။သုတံ၊ ကြားအပ်ဘူးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သဟဿော၊ သော။ ဗြဟ္မာ၊ သည်။ သဟဿိလောကဓာတုံ၊ တထောင်သောလောကဓာတ်ကို။ ဖရိတွာ၊ ဖြန့်၍။ အဓိမုစ္စိတွာ၊ နှလုံးသွင်း၍။ဝိဟရတိ၊ နေ၏။ ယေပိ သတ္တာ၊ အကြင်သတ္တဝါတို့သည်လည်း။တတ္ထ၊ ထိုတထောင်သော လောကဓာတ်၌။ဥပပန္နာ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ တေပိ၊ ထိုသတ္တဝါတို့ကိုလည်း။ ဖရိတွာ၊ ၍။ အဓိမုစ္စိတွာ၊ ၍။ ဝိဟရတိ၊ ၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ စက္ခုမာ၊ မျက်စိအမြင်ရှိသော။ ပုရိသော၊ သည်။ ဧကံ၊ တလုံးသော။ အာမဏ္ဍံ၊ ဆျစ်သျှားသီးကို။ ဟတ္ထေ၊ လက်၌။ ကရိတွာ၊ တင်၍။ ပစ္စဝေက္ခေယျ သေယျထာပိ၊ ရှုဆင်ခြင်ရာသကဲ့သို့။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧဝမေဝ ခေါ၊ သာလျှင်။ပ။ဝိဟရတိ၊ ၏။ တဿ၊ ၏။“အဟံ၊ သည်။ ကာယဿ၊ ၏။ ဘေဒါ၊ သော။ မရဏာ၊ မှ။ ပရံ၊ ၌။ သဟဿဿ၊ သော။ ဗြဟ္မုနော၊

ဖြဟ္မာ၏။ သဟဗျတံ၊ သို့။ ဥပပဇ္ဇေယျံ၊ ကား။ အဟော ဝတာတိ၊ စွ”ဟူ၍။ ဝေါ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ပ။ သံဝတ္တတိ၊ ၏။

၁၆၆။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပုန စပရံ၊ လည်း။ပ။ ဒွိသဟဿော၊ လောကဓာတ်နှစ်ထောင်ကို အစိုးရသော။ ဖြဟ္မာ၊ သည်။ပ။ တိသဟဿော၊ လောကဓာတ် သုံးထောင်ကို အစိုးရသော။ ဖြဟ္မာ၊ သည်။ပ။ စတုသဟဿော၊ လောကဓာတ် လေးထောင်ကို အစိုးရသော။ ဖြဟ္မာ၊ သည်။ပ။ ပဉ္စသဟဿော၊ လောကဓာတ် ငါးထောင်ကို အစိုးရသော။ ဖြဟ္မာ၊ သည်။ပ။ ဝိဟရတိ၊ ၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ စက္ခုမာ၊ သော။ ပုရိသော၊ သည်။ ပဉ္စ၊ ငါးလုံးကုန်သော။ အာမဏ္ဍာနိ၊ သျှစ်သျှားသီးတို့ကို။ ဟတ္ထေ၊ ၌။ ကရိတွာ၊ ၍။ ပစ္စဝေက္ခေယျ သေယျထာပိ၊ ကဲ့သို့။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧဝမေဝ ခေါ၊ သာလျှင်။ပ။ သံဝတ္တတိ၊ ၏။

၁၆၇။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပုန စပရံ၊ လည်း။ပ။ ဒသသဟဿော၊ လောကဓာတ်တသောင်းကို အစိုးရသော။ ဖြဟ္မာ၊ သည်။ပ။ ဝိဟရတိ၊ ၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သုဘော၊ ကောင်းသော။ ဇာတိမာ၊ အမျိုးဇာတ်နှင့်ပြည့်စုံသော။ အဋ္ဌံသော၊ ရှစ်မြှောင့်ရှိသော။ သုပရိကမ္မကတော၊ ကောင်းစွာအပြေအပြစ်ပြုအပ်သော။ မဏိဝေဠုရိယော၊ ကြောင်မျက်ရွဲရတနာသည်။ ပဏ္ဍုကမ္ဗလေ၊ ဖျော့ဖျော့နီသော ပဏ္ဍုကမ္ဗလာ၌။ နိက္ခိတ္တော၊ ချထားအပ်သည်ရှိသော်။ ဘာသတေ စ၊ ထွန်းလည်းထွန်းလင်း၏။ တပတေ စ၊ တောက်လည်း တောက်ပ၏။ ဝိရောစတိ စ သေယျထာပိ၊ တင့်လည်းတင့်တယ်သကဲ့သို့။ (မ-၂၊ ၂၇၂ ပိုဒ်၌လည်းပါ၏။) ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧဝမေဝ ခေါ၊ သာလျှင်။ပ။ သံဝတ္တတိ၊ ၏။

၁၆၈။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပုန စပရံ၊ လည်း။ပ။ သတသဟဿော၊ လောကဓာတ်တသိန်းကိုအစိုးရသော။ ဖြဟ္မာ၊ ဖြဟ္မာသည်။ပ။ ဝိဟရတိ၊ ၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဒက္ခ ကမ္မာရပုတ္တ ဥက္ကာမုခ သုကုသလ သမ္ပဟဋ္ဌံ၊ ကျွမ်းကျင်သော အလွန်တတ်သိလိမ္မာသော ပန်းထိမ်သားသည် ဖိုဝ၌ကျိုပြီး၍ ကောင်းစွာ ကြည်လင်စေအပ်သော[၁]။ ပဏ္ဍုကမ္ဗလေ၊ ၌။ နိက္ခိတ္တံ၊ သော။ နိက္ခံ၊ တနိက္ခအတိုင်းအရှည်ဖြင့်ပြုအပ်သော။ ဇမ္ဗောနဒံ၊ ဇမ္ဗူရစ်ရွှေသည်[၂]။ ဘာသတေ စ၊ ၏။ တပတေ စ၊ ၏။ ဝိရောစတိ စ သေယျထာပိ၊ သကဲ့သို့။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧဝမေဝ ခေါ၊ သာလျှင်။ပ။ သံဝတ္တတိ၊ ၏။

၁။ ဒက္ခကမ္မာရပုတ္တဥက္ကာမုခသုကုသလသမ္ပဟဋ္ဌန္တိ ဒက္ခေန သုကုသလေန ကမ္မာရပုတ္တေန ဥက္ကာမုခေ ပစိတွာ သမ္ပဟဋ္ဌံ၊ (ဋ္ဌ)။ ပစိတွာတိ တာပေတွာ၊ သမ္ပဟဋ္ဌန္တိ သမ္ပဇ္ဇလကတံ(ဋီကာ)။ ကျွမ်းကျင်သော ပန်းထိမ်သားသည် ဖိုဝ၌ကျို၍ ထိုအလွန်ကျွမ်းကျင်သော ပန်းထိမ်သားသည်ပင် ကောင်းစွာကြည်စေအပ်သည်ဟူလို။ သုကုသလ သဒ္ဒါသည် သမ္ပဟဋ္ဌသဒ္ဒါနှင့်နီးသော်လည်း ၎င်း၌မစပ်မူ၍ ကမ္မာရပုတ္တ၌စပ်သောကြောင့် အယုတ္တသမာသ် တည်း။ သဒ္ဒနီတိ (၇၃၂)ပိုဒ် သုတ်ကိုရှု။ အံ-၁၊ စာပိုဒ် (၆၄)၌ “ဒက္ခကမ္မာရပုတ္တ သုပရိကမ္မကတံ ဥက္ကာမုခေ သုကုသလသမ္ပဟဋ္ဌံ”ဟု လာ၍၊ အံ-ဋ္ဌ-၂-၌ ဒက္ခ။ပ။ သုပရိကမ္မကတန္တိ ဒက္ခေန သုဝဏ္ဏကာရပုတ္တေန သုဋ္ဌု ကတပရိကမ္မံ၊ ဥက္ကာမုခေ သုကုသလသမ္ပဟဋ္ဌန္တိ သုဝဏ္ဏကာရဉ္ဒနေ ပစိတွာ သုကုသလေန သုဝဏ္ဏကာရေန ဃဋ္ဋနပရိမဇ္ဇနပဟံသနေန သုဋ္ဌုပဟဋ္ဌံ၊ သုပရိမဒ္ဒိတန္တိ အတ္ထော”ဟု ဖွင့်၏။ တပုဒ်စီဖြစ်၍ အလွန်ရှင်း၏။ ကျွမ်းကျင်သောရွှေပန်းထိမ်သားသည် ကောင်းစွာပြုအပ်သော ပြေပြစ်မှုရှိသော အလွန် ကျွမ်းကျင်သော ရွှေပန်းထိမ်သားသည် ကောင်းစွာကြည်လင်စေအပ်သောဟု ဝိသေသနပြုတော်မူ၏။

၂။ ဇမ္ဗောနဒန္တိ ဇမ္ဗုနဒိယံ နိဗ္ဗတ္တံ၊ ဋ္ဌ။ ဇမ္ဗောနဒံ-ကား နိဗ္ဗတ္တတဒ္ဓိတ်ဖြစ်သောကြောင့် ဇမ္ဗူရစ်ရွှေဟုပြန်ဆို၏။ ဇမ္ဗူမြစ်၌ဖြစ်သောရွှေဟူလို။ ယင်းရွှေဖြစ်ပုံပေါ်ပုံအကျယ်ကို ဤအဋ္ဌကထာနှင့် သဂါထာဝဂ္ဂသံယုတ် အဋ္ဌကထာ (၁၁၅)၌ ရှုလေ။

၁၆၉။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပုန စပရံ၊ လည်း။ပ။ဟောတိ၊ ၏။ တဿ၊ ထိုရဟန်းသည်။ "အာဘာ၊ အာဘာမည်ကုန်သော။ ဒေဝါ၊ ဗြဟ္မာတို့သည်[၁]။ပ။ ပရိတ္တာဘာ၊ ပရိတ္တာဘာဘုံ၌ဖြစ်ကုန်သော။ ဒေဝါ၊ ဗြဟ္မာတို့သည်။ပ။အပ္ပမာဏာဘာ၊ အပ္ပမာဏာဘာဘုံ၌ ဖြစ်ကုန်သော။ဒေဝါ၊တို့သည်။ပ။ အာဘဿရာ၊ အာဘဿရာဘုံ၌ဖြစ်ကုန်သော။ဒေဝါ၊ တို့သည်။ပ။သုခဗဟုလာတိ၊ ကုန်၏"ဟူ၍။ သုတံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ပ။သံဝတ္တတိ၊ ၏။

၁၇၀။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပုန စပရံ၊ လည်း။ပ။ဟောတိ၊ ၏။ တဿ၊ သည်။ "ပရိတ္တသုဘာ၊ ပရိတ္တသုဘာဘုံ၌ဖြစ်ကုန်သော။ ဒေဝါ၊ တို့သည်။ပ။အပ္ပမာဏသုဘာ၊ အပ္ပမာဏသုဘာဘုံ၌ဖြစ်ကုန်သော။ ဒေဝါ၊ တို့သည်။ပ။သုဘကိဏှာ၊ သုဘကိဏှာဘုံ၌ဖြစ်ကုန်သော။ ဒေဝါ၊ တို့သည်။ပ။ သုခဗဟုလာတိ၊ ကုန်၏"ဟူ၍။ သုတံ၊ သည်။ ဟောတိ၏။ပ။ သံဝတ္တတိ၊ ၏။

၁၇၁။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပုန စပရံ၊ လည်း။ပ။ဟောတိ၊ ၏။ တဿ၊ သည်။ "ဝေဟပ္ဖလာ၊ ဝေဟပ္ဖိုလ်ဘုံ၌ဖြစ်ကုန်သော။ ဒေဝါ၊ တို့သည်။ပ။အဝိဟာ၊ အဝိဟာဘုံ၌ဖြစ်ကုန်သော။ ဒေဝါ၊ တို့သည်။ပ။အတပ္ပါ၊ အတပ္ပါဘုံ၌ဖြစ်ကုန်သော။ ဒေဝါ၊ တို့သည်။ပ။သုဒဿာ၊ သုဒဿာဘုံ၌ဖြစ်ကုန်သော။ ဒေဝါ၊တို့သည်။ပ။သုဒဿီ၊သုဒဿီဘုံ၌ဖြစ်ကုန်သော။ဒေဝါ၊ တို့သည်။ပ။အကနိဋ္ဌာ၊ အကနိဋ္ဌဘုံ၌ဖြစ်ကုန်သော။ ဒေဝါ၊ တို့သည်။ပ။သုခဗဟုလာတိ၊ ကုန်၏"ဟူ၍။ သုတံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ပ။သံဝတ္တတိ၊ ၏။

၁၇၂။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပုန စပရံ၊ လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ တဿ၊ သည်။ "အာကာသာနဉ္စာယတနူပဂါ၊ အာကာသာနဉ္စာယတနဘုံသို့ ကပ်ရောက်ကုန်သော။ ဒေဝါ၊ ဗြဟ္မာတို့သည်။ပ။ သုခဗဟုလာတိ၊ ကုန်၏"ဟူ၍။ သုတံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ပ။သံဝတ္တတိ၊ ၏။

၁၇၃-၁၇၄။ (ဝိညာဏဉ္စာယတန, အာကိဉ္စညာယတန, နေဝသညာ—တို့၌လည်း မခဲပြီ။)

၁၇၅။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပုန စပရံ၊ လည်း။ ဘိက္ခု၊ သည်။ သဒ္ဓါယ၊ ကြွယ်ဝစွာသော သဒ္ဓါနှင့်။ သမန္နာဂတော၊ပြည့်စုံသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ပ။ပညာယ၊ကမ္မဿကတာပညာနှင့်။ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တဿ၊ ထိုရဟန်းသည်။ "အဟံ၊ သည်။အာသဝါနံ၊အာသဝတို့၏။ ခယာ၊ ကုန်ခြင်းကြောင့်။ အနာသဝံ၊ အာသဝမရှိသော။ စေတောဝိမုတ္တိံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်စိတ်နှင့်ယှဉ်သော ရာဂမှလွတ်သောသမာဓိကို။ ပညာဝိမုတ္တိံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်ပညာနှင့် ယှဉ်သော အဝိဇ္ဇာမှလွတ်သော ပညာကို။ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ၊ ဤပင်။ သယံ၊ ကိုယ်တိုင်။ အဘိညာ၊ ၍။ သစ္ဆိကတွာ၊ ၍။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ ၍။ ဝိဟရေယျံ၊ နေရမူကား။ အဟောဝတာတိ၊ ကောင်းလေစွ"ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ပ။ဝိဟရတိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အယံဘိက္ခု၊ ဤရဟန်းသည်။ ကတ္ထစိ၊တစုံတခုသောဘဝ၌။န ဥပပဇ္ဇတီတိ၊ မဖြစ်ဟူသော။ တော၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။ (သုတ်အစ-ဘေဒဝေါစ-သို့ ပြန်စပ်။ ဣဒမဝေါစ-စသည်ပေးမြဲ။)

ဒသမံ၊ သော။ သခ်ါရုပပတ္တိသုတ္တံ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီးပြီ။

ဒုတိယော၊ သော။ အနုပဒဝဂ္ဂေါ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီးပြီ။

---

[၁]။ အာဘာတိအာဒီသု အာဘာဒယောနာမ ပါဋိယေက္ကာ ဒေဝါ နတ္ထိ၊ တယော ပရိတ္တာဘာဒယော ဒေဝါ အာဘာနာမ။ ပရိတ္တာသုဘာဒယော စ သုဘကိဏှာဒယော စ သုဘာနာမ။ (ဋ္ဌ)။

တဿ၊ ထိုအနုပဒဝဂ်၏။ ဥဒ္ဒါနံ၊ ခေါင်းစဉ်အကျဉ်းချုပ် ဥဒ္ဒါန်းကိုဆိုအံ့။ အနုပါဒ-သောဓနေပေါရိသမေ္မာ၊ အနုပဒသုတ်, ဆဗ္ဗိသောဓနသုတ်, သပ္ပုရိသသုတ်ရင်း။ သေဝိ-တဗ္ဗဗဟုဓာတုဝိဘတ္တိ၊ သေဝိတဗ္ဗာသေဝိတဗ္ဗသုတ်, ဗဟုဓာတုကသုတ်ရင်း။ ဗုဒ္ဓဿ ကိတ္တိနာမစတ္တာရီသေန၊ ဣသိဂိလိသုတ်, မဟာစတ္တာရီသကသုတ်ရင်း။ အာနာပါနေ၊ အာနာပါနဿတိသုတ်ရင်း။ ကာယဂတော၊ ကာယဂတာသတိသုတ်ရင်း။ ဥပပတ္တိ၊ သင်္ခါရုပပတ္တိသုတ်ရင်းတည်း။

၃–သုညတဝဂ်

၁-စူဠသုညတသုတ်

၁၇၆။ (ဧဝံ မေ သုတံ။ပ။ မိဂါရမာတုပါသာဒေ-ပေးမြဲ။) အထခေါ၊ ဌ်။ အာယသ္မာ အာနန္ဒော၊ သည်။ သာယန္ဟသမယံ၊ ညနေချမ်းအခါ၌။ပဋိသလ္လာနာ၊တပါးဘည်း ကိန်းအောင်းရာ (သုညတာဖလသမာပတ်)မှ။ ဝုဋ္ဌိတော၊ ထတော်မူသည်ဖြစ်၍။ပ။ နိသီဒိ၊ ထိုင်နေပြီ။ ဧကမန္တံ၊ ၌။ နိသိန္နော ခေါ၊ သော။ အာယသ္မာ အာနန္ဒော၊ သည်။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ "ဘန္တေ၊ ရှား။ ဧကံ၊ တပါးသော။ သမယံ၊ ၌။ (ဣဒံ-ကား နိပါတ်မျှ။)ဘဂဝါ၊ သည်။ သက္ကေသု၊ သက္ကတိုင်းတို့၌။ နဂရကံနာမ၊ နဂရကမည်သော။ သကျာနံ၊ သာကီဝင်တို့၏။ နိဂမော၊ နိဂုံးသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။ တသ္မိံ၊ ထိုနဂရကနိဂုံး၌။) ဝိဟရတိ၊ ၏။ ဘန္တေ၊ ရှား။ တတ္ထ၊ ထိုသက္ကတိုင်း နဂရကနိဂုံး၌။ မေ၊ တပည့်တော်သည်။ 'အာနန္ဒ၊ အာနန္ဒာ။ အဟံ၊ ငါဘုရားသည်။ ဧတရဟိ၊ ယခုအခါ၌။ သုညတာဝိဟာရေန၊ သုညတာဝိဟာရဖြင့်။ ဗဟုလံ၊ များစွာ။ ဝိဟရာမိ-ဣတိ၊ နေတော်မူ၏' ဟူ၍။ ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ သမ္မုခါ၊ မျက်မှောက်၌။ သုတံ၊ ကြားနာအပ်ပါ၏။ ဘဂဝတော၊ ၏။ သမ္မုခါ၊ ၌။ ပဋိဂ္ဂဟိတံ၊ နာခံအပ်ပါ၏။ ဘန္တေ၊ ရှား။ ကစ္စိ၊ အသို့နည်း။ မေ၊ သည်။ ဧတံ၊ ဤစကားတော်ကို။ သုဿုတံ၊ ကောင်းစွာ ကြားနာအပ်သည်။ သုဂ္ဂဟိတံ၊ ကောင်းစွာ နာခံအပ်သည်။ သုမနသိကတံ၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းအပ်သည်။ သူပဓာရိတန္တိ၊ ကောင်းစွာ ဆောင်ယူအပ်သည် မည်ပါသနည်း"ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤစကားကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ တေ၊ သင်သည်။ ဧတံ၊ ကို။ တဂ္ဃ၊ စင်စစ်။ သုဿုတံ၊ ကောင်းစွာ ကြားနာအပ်သည် မည်၏။ သုဂ္ဂဟိတံ၊ ကောင်းစွာ နာခံအပ်သည်မည်၏။ သုမနသိကတံ၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းအပ်သည် မည်၏။ သူပဓာရိတံ၊ ကောင်းစွာ ဆောင်ယူအပ်သည် မည်၏။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ အဟံ၊ ငါဘုရားသည်။ ပုဗ္ဗေပိ၊ ရှေး၌ရင်း။ ဧတရဟိ ပိ၊ ယခုအခါ၌ရင်း။ သုညတာဝိဟာရေန၊ ဖြင့်။ ဗဟုလံ၊ များစွာ။ ဝိဟရာမိ၊ ၏။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ သေယျထာပိ၊ အဲ့။ အယံ မိဂါရမာတုပါသာဒေါ၊ သည်။ ဟတ္ထိဂဝဿဝဠဝေန၊ ဆင် နွား မြင်း မြည်းမှ။ သုညော၊ ကင်းဆိတ်၏။ ဇာတရူပရဇတေန၊ ရွှေ ငွေမှ။ သုညော၊ ၏။ ဣတ္ထိပုရိသသန္နိပါတေန၊ မိန်းမ ယောကျ်ားတို့၏ အမြဲစည်းဝေးနေထိုင်ခြင်းမှ။ သုညော၊ ၏။ ဘိက္ခုသံဃံ၊ ရဟန်းအပေါင်းကို။ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍။ ယဒိဒံ ဧကတ္တံ၊ အကြင်တခုတည်းသော မကင်းဆိတ်သည်၏ အဖြစ်သည်။ (အသေ၊ ဖြစ်ရာ၏။) ဣဒံ အသုညတံ၊ ဤတခုတည်းသော မကင်းဆိတ်သည်၏ အဖြစ်သည်[1]။ အတ္ထိ စေဝ၊ ရှိသည်သာတည်း။

အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ ဧဝမေဝ ခေါ၊ သာလျှင်။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ဂါမသညံ၊ ကို။ အမနသိကရိတွာ၊ နှလုံးမသွင်းမူ၍။ မနုဿသညံ၊ ကို။ အမနသိကရိတွာ၊ ၍။ အရညသညံ၊ ကို။ပဋိစ္စ၊၍။ ဧကတ္တံ၊ တခုတည်းသော တောဟူသော အမှတ်ကို[2]။ မနသိကရောတိ၊ နှလုံးသွင်း၏။

၁။ ဧကဘာဝံ ဧကံ အသုညတန္တိ ပစ္စတ္တေ ဥပယောဂဝစနံ၊ ဧကတ္တံ ဧကော အသုညတောဘာ အတ္ထော၊ဋီကာ။

၂။ အဋ္ဌကထာ၌ ဧကံ အရညံယေဝ ပဋိစ္စ အရညသညံ မနသိကရောတိ-ဟု ဖွင့်သည်ကား အရညသညံ-နှင့် ဧကတ္တံ-တူမျှသည်၏ အဖြစ်ကို ပြ၏။

တဿ၊ ထိုရဟန်း၏။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ အရညသညာယ၊ တောဟူသော အမှတ်၌။ ပက္ခန္ဒတိ၊ သက်ဝင်၏။ ပသီဒတိ၊ ကြည်လင်၏။ သန္တိဋ္ဌတိ၊ တည်ငြိမ်၏။ အဓိမုစ္စတိ၊ ဆုံးဖြတ်၏။ (အဓိ-မုစ္စတီတိ နိစ္စိနောတိ၊ ဋီ။)

သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ "ယေ ဒရထာ၊ အကြင်ပူပန်ခြင်းတို့သည်[၁]။ ဂါမသညံ၊ ကို။ ပဋိစ္စ၊ ၍။ အဿု၊ ဖြစ်ကုန်ရာ၏။ တေ၊ ထိုပူပန်ခြင်းတို့သည်။ ဣဓ၊ ဤတောဟူသော အမှတ်၌။ န သန္တိ၊ မရှိကုန်။ ယေ ဒရထာ၊ တို့သည်။ မနုဿသညံ၊ ကို။ ပဋိစ္စ၊ ၍။ အဿု၊ ကုန်ရာ၏။ တေ၊ တို့သည်။ ဣဓ၊ ၌။ န သန္တိ၊ ကုန်။ အရညသညံ၊ ကို။ ပဋိစ္စ၊ ၍။ ယဒိဒံ ဧကတ္တံ၊ အကြင်တခုတည်းသော ကိလေသာမဖက် ကိုယ်,စိတ်ပူပန်ခြင်းသက်သက်မျှသည်။ (အဿ၊ ဖြစ်ရာ၏။) အယံ ဒရထမတ္တာ၊ ဤကိလေသာမဖက် ကိုယ်,စိတ်ပူပန်ခြင်းသက်သ က်မျှသည်။ အတ္ထိ စေဝ တိ၊ ရှိသည်သာ"ဟူ၍။ ဝေါ၊ သို့။ပဇာနာတိ၊ ၏။

သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ "ဣဒံ သညာဂတံ၊ ဤအရညသညာသည်။ ဂါမသညာယ၊ မှ။သုညန္တိ၊ ကင်းဆိတ်၏"ဟူ၍။ ပဇာနာတိ၊ ၏။ "ဣဒံ သညာဂတံ၊ သည်။ မနုဿသညာယ၊ မှ။ သုညန္တိ၊ ကင်းဆိတ်၏"ဟူ၍။ ပဇာနာတိ၊ ၏။ အရညသညံ၊ ကို။ ပဋိစ္စ၊ ၍။ ယဒိဒံ ဧကတ္တံ၊ သည်။ (အဿ၊ ရာ၏။) ဣဒံ အသုညတံ၊ သည်။ အတ္ထိစေဝ၊ ရှိသည်သာတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ယံ၊ အကြင်(ဂါမသညာ အရညသညာတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်ဖြစ်သော) ပူပန်ခြင်း ၂-ပါးသည်။ တတ္ထ၊ ထိုအရညသညာ၌။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ တေန၊ ထို(ဂါမသညာ အရညသညာတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်ဖြစ်သော)ပူပန်ခြင်း ၂-ပါးမှ။ တံ၊ ထိုအရညသညာကို။ သုညံ၊ ကင်းဆိတ်၏ဟူ၍။ သမနုပဿတိ၊ ရှု၏[၂]။ တတ္ထ၊ ထိုအရညသညာ၌။ (ပဝတ္တံ၊ ဖြစ်သော။) ယံ ပန၊ အကြင်ကိလေသာမဖက်ပူပန်ခြင်းသက်သက်သည်။ အဝသိဋ္ဌံ၊ ကြွင်းကျန်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တံ၊ ထိုအရညသညာ၌ ဖြစ်သော ကိလေသာမဖက် ပူပန်ခြင်းသက်သက်ကို။ "ဣဒံ၊ ဤအရညသညာ၌ ဖြစ်သော ကိလေသာမဖက် ပူပန်ခြင်းသက်သက်သည်။ သန္တံ၊ ထင်ရှားရှိသည်ဖြစ်၍။အတ္ထီတိ၊ ရှိ၏"ဟူ၍။ ပဇာနာတိ၊ ၏။

အာနန္ဒ၊ န္ဒာ။ ဧဝမ္ပိ၊ ဤသို့လည်း။ (ပိသဒ္ဒါ အစဆုံး ဝါကျဖြစ်၍ ပါရိုးထုံးစံကား မရှိ။) အဿ၊ ထိုရဟန်း၏။ ယထာဘုစ္စာ၊ဟုတ်မှန်သော။ အဝိပလ္လတ္ထာ၊ မဖောက်ပြန်သော" ပရိသုဒ္ဓါ၊ စင်ကြယ်သော။ သော သုညတာဝက္ကန္တိ၊(ဂါမသညာ မနုဿသညာတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်ဖြစ်သော ပူပန်ခြင်း ၂-မျိုးမှ ဆိတ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော) ဤသုညတသို့ သက်ဝင်ခြင်းသည်။ ဘဝတိ၊ ဖြစ်၏။

၁၇၇။ အာနန္ဒ၊ န္ဒာ။ ပုန စပရံ၊ လည်း။ ဘိက္ခု၊ သည်။ မနုဿသညံ၊ ကို။ အမနသိ-ကရိတွာ၊၍။အရညသညံ၊ ကို။ အမနသိကရိတွာ၊၍။ပထဝီသညံ၊ပထဝီ(ကသိုဏ်းဟူသော)အမှတ်

၁။ ပဝတ္တဒရထ ကိလေသဒရထ ၂-မျိုးကိုယူ။ ပဝတ္တဒရထာတိ ယထာရူပါယ ပဿဒ္ဓိယာ အဘာဝတော ဩဠာရိကဓမ္မပဝတ္တိသိဒ္ဓါ ဒရထာ။ ကိလေသဒရထာတိ အနုနယပဋိဃသမ္ဘဝါ ကိလေသဒရထာ၊ ဋီကာ။

၂။ အဋ္ဌကထာအလို "ယံ၊အကြင်ဂါမသညာ,အရညသညာကို စွဲ၍ဖြစ်သော ပူပန်ခြင်း ၂-ပါးသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တံ၊ ထိုပူပန်ခြင်း ၂-ပါးသည်။ တတ္ထ၊ ထိုအရညသညာ၌။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ တံ၊ ထိုအရညသညာကို။ တေန၊ ထိုပူပန်ခြင်း ၂-ပါးမှ။ သုညံ၊ ဆိတ်၏ဟူ၍။ သမနုပဿတိ၊ ရှု၏"ဟု သမ္ဗန်။

ကို။ ပဋိစ္စ၊ ၍။ ဧကတ္တံ၊ တခုတည်းသောအမှတ်ကို။ မနသိကရောတိ၊ ၏။ တဿ၊ ထိုရဟန်း၏။ စိတ္တံ၊ သည်။ ပထဝီသညာယ၊ ပထဝီ(ကသိုဏ်းဟူသော)အမှတ်၌။ ပက္ခန္ဒတိ၊ ၏။ ပသီဒတိ၊ ၏။ သန္တိဋ္ဌတိ၊ ၏။ အဓိမုစ္စတိ၊ ၏။

အာနန္ဒ၊ နှာ။ သေယျထာပိ၊ ဥပမာသော်ကား။ အာသဘစမ္မံ၊ နွားလားဥသဘ၏ ဥစ္စာဖြစ်သော အရေသည်[၁]။ ဝိဂတဝလိကံ၊ ကင်းသော တွန့်လိန်ခြင်းရှိသည်။ ယောတ် သေယျထာပိ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့။ အာနန္ဒ၊ နှာ၊ ဧဝမေဝခေါ၊ သာလျှင်။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ဣမိဿာ ပထဝိယာ၊ ဤပြကတေ့မြေ၌။ ယံ ဥက္ကူလဝိက္ကူလံ၊ အကြင် မြင့်ရာအရပ် နိမ့်ရာအရပ်သည်ရှင်း။ ယံ နဒီဝိဒုဂ္ဂံ၊ အကြင်မြစ်,သွားနိုင်ခက်သောအရပ်သည်ရှင်း။ ယံ ခါဏုကဏ္ဋကဋ္ဌာနံ၊ အကြင်ငုတ်ရှိရာအရပ်, ဆူးရှိရာအရပ်သည်ရှင်း။ ယံ ပဗ္ဗတဝိသမံ၊ အကြင် တောင်, မညီညွတ်သောအရပ်သည်ရှင်။ (ဒတ္တိ၊ ၏။) တံ သဗ္ဗံ၊ ထိုအလုံးစုံသောအရပ်ကို။ အမနသိကရိတွာ၊ ၍။ ပထဝီသညံ၊ ကို။ ပဋိစ္စ၊ ၍။ ဧကတ္တံ၊ ကို။ မနသိကရောတိ၊ ၏။ တဿ၊ ၏။ စိတ္တံ၊ သည်။ ပထဝီသညာယ၊ ၌။ပ။အဓိမုစ္စတိ၊ ၏။

သော၊ သည်။ "ယေ ဒရထာ၊ တို့သည်။ မနုဿသညံ၊ ကို။ ပဋိစ္စ၊ ၍။ အဿု၊ ကုန်ရာ၏။ တေ၊ တို့သည်။ ဣဓ၊ ဤပထဝီသညာ၌။ န သန္တိ၊ ကုန်။ ယေ ဒရထာ၊ တို့သည်။ အရညသညံ၊ ကို။ ပဋိစ္စ၊ ၍။ အဿု၊ ကုန်ရာ၏။ တေ၊ တို့သည်။ ဣဓ၊ ဤပထဝီသညာ၌။ န သန္တိ၊ ကုန်။ ပထဝီသညံ၊ ကို။ ပဋိစ္စ၊ ၍။ ယဒိဒံ ဧကတ္တံ၊ အကြင်တခုတည်းသော ကိလေသာမဖက် ပူပန်ခြင်း သက်သက်သည်။ (အဿ၊ ရာ၏။) အယံ ဒရထမတ္တာ၊ ဤကိလေသာမဖက် ပူပန်ခြင်းသက်သက် မျှသည်။ အတ္ထိစေဝ၊ ရှိသည်သာ" ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ ပဇာနာတိ၊ ၏။ သော၊ သည်။ "ဣဒံ သညာဂတံ၊ ဤပထဝီသညာသည်။ မနုဿသညာယ၊ မနုဿသညာမှ။ သုညန္တိ၊ ၏" ဟူ၍။ ပဇာနာတိ၊ ၏။ "ဣဒံ သညာဂတံ၊ ဤပထဝီသညာသည်။ အရညသညာယ၊ မှ။ သုညန္တိ၊ ၏" ဟူ၍။ ပဇာနာတိ၊ ၏။ ပထဝီသညံ၊ ကို။ ပဋိစ္စ၊ ၍။ ယဒိဒံ ဧကတ္တံ၊ အကြင်တခုတည်းသော ကင်းဆိတ်သည်၏ အဖြစ်သည်။ (အဿ၊ ရာ၏။) ဣဒံ အသုညတံ၊ သည်။ အတ္ထိစေဝ၊ သာတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ယံ၊ အကြင် (မနုဿသညာ, အရညသညာတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်ဖြစ်သော) ပူပန်ခြင်း ၂-ပါးသည်၊ တတ္ထ၊ ထိုပထဝီသညာ၌။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ တံ၊ ထိုပထဝီသညာကို။ တေန၊ ထိုပူပန်ခြင်းနှစ်ပါးမှ။ သုညံ၊ ကင်းဆိတ်၏ဟူ၍။ သမနုပဿတိ၊ ရှု၏။ တတ္ထ၊ ထိုပထဝီသညာ၌။ (ပနတ္တံ၊ သော။) ယံပန၊ အကြင်ကိလေသာမဖက် ပူပန်ခြင်းသက်သက်သည်။ အဝသိဋ္ဌံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တံ၊ ထို ကိလေသာမဖက် ပူပန်ခြင်းသက်သက်ကို။ "ဣဒံ၊ ဤကိလေသာမဖက် ပူပန်ခြင်းသက်သက်သည်။ သန္တံ၊ ထင်ရှားရှိသည်ဖြစ်၍သာလျှင်။ အတ္ထိတိ၊ ရှိ၏" ဟူ၍။ ပဇာနာတိ၊ ၏။

အာနန္ဒ၊ နှာ။ ဧဝမ္ပိ၊ ဤသို့လည်း။ အဿ၊ ထိုရဟန်း၏။ပ။ သော သုညတာဝက္ကန္တိ၊ (မနုဿသညာ, အရညသညာတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့် ဖြစ်သော ပူပန်ခြင်းမှ ကင်းဆိတ်သည်၏ အဖြစ် ဟူသော) ဤသုညတသို့ သက်ဝင်ခြင်းသည်။ ဘဝတိ၊ ၏။

၁၇၈။ အနန္ဒ၊ နှာ။ ပုန စပရံ၊ လည်း။ ဘိက္ခု၊ သည်။ အရညသညံ၊ ကို။ အမနသိကရိတွာ၊ ၍။ ပထဝီသညံ၊ ကို။ အမနသိကရိတွာ၊ ၍။ အာကာသာနဉ္စာယတနသညံ၊ အာကာသာနဉ္စာယတန

၁။ "ဥသဘဿ စေတန္တိ အာသဘံ"(ဋ္ဌ) ကိုထောက်၍ "မာဟိသံ ဝါ ခီရံ" (ပဏ္ဍိတဘောဇနသိက္ခာပုဒ်) "ယထာပိ အာသဘံ စမ္မံ"(မဟောသဓ)စသည်တို့၌ကဲ့သို့ "အာသဘံ စမ္မံ"ဟု ဝါကျရှိလျှင် ပို၍ကောင်းမွန်မည်။

သညာကို။ ပဋိစ္စ၊ ၍။ ဧကတ္တံ၊ တခုတည်းသောအမှတ်ကို။ မနသိကရောတိ၊ ၏။ တဿ၊ ၏။ စိတ္တံ၊ သည်။ အာကာသာနဉ္စာယတန သညာယ၊ ၌။ပ။ အဓိမုစ္စတိ၊ ၏။ သော၊ သည်။ "ယေ ဒရထာ၊ တို့သည်။ အရညသညံ၊ ကို။ ပဋိစ္စ၊ ၍။ အဿု၊ ကုန်ရာ၏။ တေ၊ တို့သည်။ ဣဓ၊ ဤအာကာသာနဉ္စာယတနသညာ၌။ န သန္တိ၊ ကုန်။ ယေ ဒရထာ၊ တို့သည်။ ပထဝီသညံ၊ ကို။ ပဋိစ္စ၊ ၍။ အဿု၊ ကုန်ရာ၏။ တေ၊ တို့သည်။ ဣဓ၊ ဤအာကာသာနဉ္စာယတနသညာ၌။ န သန္တိ၊ ကုန်။ အာကာသာနဉ္စာယတနသညံ၊ ကို။ ပဋိစ္စ၊ ၍။ ယဒိဒံ ဧကတ္တံ၊ အကြင်တခုတည်းသော ကိလေသာမဖက် ပူပန်ခြင်းသက်သက်သည်။ အဿ၊ ရာ၏။ အယံ ဒရထမတ္တာ၊ သည်။ အတ္ထိစေဝါတိ၊ သာ"ဟူ၍။ ပေါ်သို့၊ ပဇာနာတိ၊ ၏။ သော၊သည်။"ဣဒံ သညာဂတံ၊ ဤအာကာသနဉ္စာယတနသညာသည်။ အရညသညာယ၊ မှ။ သုညန္တိ၊ ၏"ဟူ၍။ ပဇာနာတိ၊ ၏။ "ဣဒံ သညာဂတံ၊ ဤအာကာသာနဉ္စာယတနသညာသည်။ ပထဝီသညာယ၊ မှ။ သုညန္တိ၊ ၏"ဟူ၍။ ပဇာနာတိ၊ ၏။ အာကာသာနဉ္စာယတနသညံ၊ ကို။ ပဋိစ္စ၊ ၍။ ယဒိဒံ ဧကတ္တံ၊ အကြင်တခုတည်းသော မကင်းဆိတ်သည်၏ အဖြစ်သည်။ (အဿ၊ ရာ၏။) ဣဒံ အသုညတံ၊ သည်။ အတ္ထိစေဝ၊ သာတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ယံ၊ အကြင် (အရညသညာ, ပထဝီသညာတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်ဖြစ်သော) ပူပန်ခြင်းသည်။ တတ္ထ၊ ထိုအာကာသာနဉ္စာယတနသညာ၌။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ တံ၊ ထိုအာကာသာနဉ္စာယတန သညာကို။ တေန၊ ထိုပူပန်ခြင်းမှ။ သုညံ၊ ကင်းဆိတ်၏ဟူ၍။သမနုပဿတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုအာကာ သာနဉ္စာယတနသညာ၌။ (ပဝတ္တံ၊ သော။) ယံ ပန၊အကြင်ကိလေသာမဖက် ပူပန်ခြင်းသက်သက် သည်ကား။ အဝသိဋ္ဌံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တံ၊ ကို။ "ဣဒံ၊ ဤအာကာသာနဉ္စာယတနသညာ သည်။ သန္တံ၊ ၍သာလျှင်။ အတ္ထီတိ၊ ၏"ဟူ၍။ ပဇာနာတိ၊ ၏။

အာနန္ဒ၊ န္ဒာ။ ဧဝမ္ပိ၊ လည်း။ အဿ၊ ထိုရဟန်း၏။ပ။ သော သုညတာဝက္ကန္တိ၊ (အရညသညာ, ပထဝီသညာတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်ဖြစ်သော ပူပန်ခြင်းမှ ကင်းဆိတ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော) ဤ သုညတသို့ သက်ဝင်ခြင်းသည်။ ဘဝတိ၊ ၏။

၁၇၉။ အာနန္ဒ၊ န္ဒာ။ ပုန စပရံ၊ လည်း။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ပထဝီသညံ၊ ကို။ အမနသိကရိတွာ၊ ၍။ အာကာသာနဉ္စာယတနသညံ၊ ကို။ အမနသိကရိတွာ၊၍။ ဝိညာဏဉ္စာယတနသညံ၊ကို။ ပဋိစ္စ၊ ၍။ ဧကတ္တံ၊ တခုတည်းသောအမှတ်ကို။ မနသိကရောတိ၊ ၏။ တဿ၊ ၏။ စိတ္တံ၊ သည်။ ဝိညာဏဉ္စာယတနသညာယ၊၌။ပ။ အဓိမုစ္စတိ၊ ၏။

သော၊ သည်။ "ယေ ဒရထာ၊ တို့သည်။ ပထဝီသညံ၊ ကို။ ပဋိစ္စ၊ ၍။ အဿု၊ ကုန်ရာ၏။ တေ၊ တို့သည်။ ဣဓ၊ ဤဝိညာဏဉ္စာယတနသညာ၌၊ န သန္တိ၊ ကုန်။ ယေ ဒရထာ၊ တို့သည်။ အာကာသာနဉ္စာယတနသညံ၊ ကို။ ပဋိစ္စ၊ ၍။ အဿု၊ ကုန်ရာ၏။ တေ၊ တို့သည်။ ဣဓ၊ ဤဝိညာဏဉ္စာယတနသညာ၌။ န သန္တိ၊ ကုန်။ ဝိညာဏဉ္စာယတနသညံ၊ ကို။ ပဋိစ္စ၊ ၍။ ယဒိဒံ ဧကတ္တံ၊ အကြင် တခုတည်းသော ကိလေသာမဖက် ပူပန်ခြင်းသက်သက်သည်။ (အဿ၊ ရာ၏။) အယံ ဒရထမတ္တာ၊ သည်။ အတ္ထိစေဝါတိ၊ သာ"ဟူ၍။ ဝေါ်၊ သို့။ ပဇာနာတိ၊ ၏။ သော၊ သည်။ "ဣဒံ သညာဂတံ၊ ဤဝိညာဏဉ္စာယတနသညာသည်။ ပထဝီသညာယ၊ မှ။ သုညန္တိ၊ ၏"ဟူ၍။ ပဇာနာတိ၊ ၏။ "ဣဒံ သညာဂတံ၊ ဤဝိညာဏဉ္စာယတနသညာသည်။ အာကာသာနဉ္စာယတနသညာယ၊ မှ။ သုညန္တိ ၏"ဟူ၍။ ပဇာနာတိ၊ ၏။ ဝိညာဏဉ္စာယတနသညံ၊ ကို။ ပဋိစ္စ၊ ၍။ ယဒိဒံ ဧကတ္တံ၊ အကြင်တခုတည်းသော မကင်းဆိတ်သည်၏ အဖြစ်သည်။ (အဿ၊ ရာ၏။) ဣဒံ အသုညတံ၊

သည်။ အတ္ထိစေဝ၊ သာတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ယံ၊ အကြင် (ပထဝီသညာ, အာကာသာနဉ္စာယတန သညာတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်ဖြစ်သော) ပူပန်ခြင်းသည်။ တတ္ထ၊ ထိုဝိညာဏဉ္စာယတနသညာ၌။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ တံ၊ ထိုဝိညာဏဉ္စာယတနသညာကို။တေန၊ ထိုပူပန်ခြင်းမှ။ သုညံ၊ ကင်းဆိတ်၏ ဟူ၍။ သမနုပဿတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုဝိညာဏဉ္စာယတနသညာ၌။ (ပဝတ္တံ၊ သော။) ယံ ပန၊ အကြင်ပူပန်ခြင်းသည်ကား။ အဝသိဋ္ဌံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တံ၊ ကို။ "ဣဒံ၊ ဤဝိညာဏဉ္စာယတနသညာသည်။ သန္တံ၊ ရှိသည်လျှင်။ အတ္ထိတိ၊ ၏"ဟူ၍။ ပဇာနာတိ၊ ၏။

အာနန္ဒ၊ နှာ။ ဧဝမ္ပိ၊ လည်း။ အဿ၊ ထိုရဟန်း၏။ပ။သော သုညတာဝက္ကန္တိ၊ (ပထဝီသညာ, အာကာသာနဉ္စာယတနသညာတို့၏ အစွမ်းဖြင့်ဖြစ်သော ပူပန်ခြင်းမှ ဆိတ်သည်၏ အဖြစ် ဟူသော) ဤသုညတသို့ သက်ဝင်ခြင်းသည်။ဘဝတိ၊ ၏။

၁၀၀။ အာနန္ဒ၊ နှာ။ ပုန ဧပရံ၊ လည်း။ ဘိက္ခု၊ သည်။ အာကာသာနဉ္စာယတနသညံ၊ ကို။ အမနသိကရိတွာ၊ ၍။ ဝိညာဏဉ္စာယတနသညံ၊ ကို။ အမနသိကရိတွာ၊ ၍။ အာကိဉ္စညာယတနသညံ၊ ကို။ ပဋိစ္စ၊ ၍။ ဧကတ္တံ၊ တခုတည်းသောအမှတ်ကို။ မနသိကရောတိ၊ ၏။ တဿ၊ ၏။ စိတ္တံ၊ သည်။ အာကိဉ္စညာယတနသညာယ၊ ၌။ပ။ အဓိမုစ္စတိ၊ ၏။

သော၊ သည်။ "ယေ ဒရထာ၊ တို့သည်။ အာကာသာနဉ္စာယတနသညံ၊ ကို။ပဋိစ္စ၊ ၍။အဿု၊ ကုန်ရာ၏။ တေ၊ တို့သည်။ ဣဓ၊ ဤအာကိဉ္စညာယတနသညာ၌။ န သန္တိ၊ ကုန်။ ယေ ဒရထာ၊ တို့သည်။ ဝိညာဏဉ္စာယတနသညံ၊ ကို။ ပဋိစ္စ၊ ၍။ အဿု၊ ကုန်ရာ၏။ တေ၊ တို့သည်။ ဣဓ၊ ဤအာကိဉ္စညာယတနသညာ၌။ န သန္တိ၊ ကုန်။ အာကိဉ္စညာယတနသညံ၊ ကို။ ပဋိစ္စ၊ ၍။ ယဒိဒံ ဧကတ္တံ၊ အကြင်တခုတည်းသော ကိလေသာမဖက် ပူပန်ခြင်းသက်သက်သည်။ (အဿ၊ ရာ၏။) အယံ ဒရထမတ္တာ၊ သည်။ အတ္ထိစေဝါတိ၊ သာ"ဟူ၍။ ဝေါ၊ သို့။ ပဇာနာတိ၊ ၏။ သော သည်။ "ဣဒံ သညာဂတံ၊ ဤအာကိဉ္စညာယတနသညာသည်။ အာကာသာနဉ္စာယတနသညာယ၊ မှ။ သုညန္တိ၊ ၏"ဟူ၍။ ပဇာနာတိ၊ ၏။ "ဣဒံ သညာဂတံ၊ ဤအာကိဉ္စညာယတနသညာသည်။ ဝိညာဏဉ္စာယတနသညာယ၊ မှ။ သုညန္တိ၊ ၏"ဟူ၍။ ပဇာနာတိ၊ ၏။ အာကိဉ္စညာယတနသညံ၊ ကို။ ပဋိစ္စ၊ ၍။ ယဒိဒံ ဧကတ္တံ၊ အကြင်တခုတည်းသော မကင်းဆိတ်သည်၏ အဖြစ်သည်။(အဿ၊ ရာ၏။) ဣဒံ အသုညတံ၊ သည်။ အတ္ထိစေဝ၊ သာတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ယံ၊ အကြင် (အာကာသာနဉ္စာယတနသညာ, ဝိညာဏဉ္စာယတနသညာတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့် ဖြစ်သော)ပူပန်ခြင်းသည်။ တတ္ထ၊ ထိုအာကိဉ္စညာယတနသညာ၌။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ တံ၊ ထိုအာကိဉ္စညာယတနသညာကို။ တေန၊ ထိုပူပန်ခြင်းမှ။ သုညံ၊ ဆိတ်၏ဟူ၍။ သမနုပဿတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုအာကိဉ္စညာယတနသညာ၌။(ပဝတ္တံ၊ သော။) ယံ ပန၊ အကြင်ပူပန်ခြင်းသည်ကား။ အဝသိဋ္ဌံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တံ၊ ကို။ "ဣဒံ၊ဤအာကိဉ္စညာယတနသညာသည်။ သန္တံ၊ ရှိသည်လျှင်။ အတ္ထီတိ၊ ၏"ဟူ၍။ ပဇာနာတိ၊ ၏။

အာနန္ဒ၊ နှာ။ ဧဝမ္ပိ၊ လည်း။ အဿ၊ ထိုရဟန်း၏။ပ။ သော သုညတာဝက္ကန္တိ၊ (အာကာသာနဉ္စာယတနသညာ, ဝိညာဏဉ္စာယတနသညာတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်ဖြစ်သော ပူပန်ခြင်းမှ ကင်းဆိတ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော) ဤသုညတသို့ သက်ဝင်ခြင်းသည်။ ဘဝတိ၊ ၏။

၁၀၁။ အာနန္ဒ၊ နှာ။ ပုန ဧပရံ၊ လည်း။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ဝိညာဏဉ္စာယတနသညံ၊ ကို။ အမနသိကရိတွာ၊ ၍။အာကိဉ္စညာယတနသညံ၊ ကို။ အမနသိကရိတွာ၊၍။ နေဝသညာနာသညာ-

ယတနသညံ၊ ကို။ ပဋိစ္စ၊ ၍။ ဧကတ္တံ၊ တခုတည်းသောအမှတ်ကို။ မနသိကရောတိ၊ ၏။ တဿ၊ ၏။ စိတ္တံ၊ သည်။ နေဝသညာနာသညာယတနသညာယ၊ ၌။ ပ။ အဓိမုစ္စတိ၊ ၏။

သော၊ သည်။ "ယေ ဒရထာ၊ တို့သည်။ ဝိညာဏဉ္စာယတနသညံ၊ ကို။ ပဋိစ္စ၊ ၍။ အဿု၊ ကုန်ရာ၏။ တေ၊ တို့သည်။ ဣဓ၊ ဤနေဝသညာနာသညာယတနသညာ၌။ န သန္တိ၊ ကုန်။ ယေ ဒရထာ၊ တို့သည်။ အာကိဉ္စညာယတနသညံ၊ ကို။ ပဋိစ္စ၊ ၍။ အဿု၊ ကုန်ရာ၏။ တေ၊ တို့သည်။ ဣဓ၊ ဤ နေဝသညာနာသညာယတနသညာ၌။ န သန္တိ၊ ကုန်။ နေဝသညာနာသညာယတနသညံ၊ ကို။ ပဋိစ္စ၊ ၍ ယဒိဒံ ဧကတ္တံ၊ အကြင်တခုတည်းသော ကိလေသာမဖက် ပူပန်ခြင်းသက်သက်သည်။ (အဿ၊ ရာ၏။) အယံ ဒရထမတ္တာ၊ သည်။ အတ္ထိ စေဝါတိ၊ သာ"ဟူ၍။ ဧဝံ သို့။ ပဇာနာတိ၊ ၏။ သော၊ သည်။ "ဣဒံ သညာဂတံ၊ ဤနေဝသညာနာသညာယတနသညာသည်။ ဝိညာဏဉ္စာယတနသညာယ၊ မှ။ သုညန္တိ၊ ကင်းဆိတ်၏"ဟူ၍။ ပဇာနာတိ၊ ၏။ "ဣဒံ သညာဂတံ၊ ဤနေဝသညာနာသညာယတနသညာသည်။ အာကိဉ္စညာယတနသညာယ၊ မှ။ သုညန္တိ၊ ၏"ဟူ၍။ ပဇာနာတိ၊ ၏။ နေဝသညာနာသညာယတနသညံ၊ ကို။ ပဋိစ္စ၊ ၍။ ယဒိဒံ ဧကတ္တံ၊ အကြင်တခုတည်းသော မကင်းဆိတ်သည်၏ အဖြစ်သည်။ (အဿ၊ ရာ၏။) ဣဒံ အသုညတံ၊ သည်။ အတ္ထိ စေဝ၊ သာတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ယံ၊ အကြင် (ဝိညာဏဉ္စာယတနသညာ, အာကိဉ္စညာယတနသညာ တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့် ဖြစ်သော) ပူပန်ခြင်းသည်။ တတ္ထ၊ ထိုနေဝသညာ နာသညာယတန သညာ၌။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ တံ၊ ထိုနေဝသညာနာသညာယတနသညာကို။ တေန၊ ထိုပူပန်ခြင်းမှ။ သုညံ၊ ကင်းဆိတ်၏ ဟူ၍။ သမနုပဿတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုနေဝသညာနာသညာ ယတနသညာ၌။ (ပဝတ္တံ၊ သော။) ယံ ပန၊ အကြင်ပူပန်ခြင်းသည်ကား။ အဝသိဋ္ဌံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တံ၊ ကို။ "ဣဒံ၊ ဤနေဝသညာနာသညာယတနသညာသည်။ သန္တံ၊ ရှိသော်လျှင်။ အတ္ထီတိ၊ ၏"ဟူ၍။ ပဇာနာတိ၊ ၏။

အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ ဧဝမ္ပိ၊ လည်း။ အဿ၊ ထိုရဟန်း၏ ။ ပ။ သော သုညတာဝက္ကန္တိ၊ (ဝိညာဏဉ္စာယတနသညာ, အာကိဉ္စညာယတနသညာတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့် ဖြစ်သော ပူပန်ခြင်းမှ ကင်းဆိတ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော) ဤသုညတသို့ သက်ဝင်ခြင်းသည်။ ဘဝတိ၊ ၏။

၁၈၂။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ ပုန စပရံ၊ လည်း။ ဘိက္ခု၊ သည်။ အာကိဉ္စညာယတနသညံ၊ ကို။ အမနသိကရိတွာ၊ ၍။ နေဝသညာနာသညာယတနသညံ၊ ကို။ အမနသိကရိတွာ၊ ၍။ အနိမိတ္တံ၊ နိစ္စနိမိတ်စသော နိမိတ်မရှိသော။ စေတောသမာဓိံ၊ ဝိပဿနာစိတ်နှင့် ယှဉ်သော သမာဓိကို။ ပဋိစ္စ၊ ၍။ ဧကတ္တံ၊ တခုတည်းသော အမှတ်ကို။ မနသိကရောတိ၊ ၏။ တဿ၊ ၏။ စိတ္တံ၊ သည်။ အနိမိတ္တေ၊ သော။ စေတောသမာဓိမှိ၊ ၌။ ပ။ အဓိမုစ္စတိ၊ ၏။

သော၊ သည်။ "ယေ ဒရထာ၊ တို့သည်။ အာကိဉ္စညာယတနသညံ၊ ကို။ ပဋိစ္စ၊ ၍။ အဿု၊ ကုန်ရာ၏။ တေ၊ တို့သည်။ ဣဓ၊ ဤအနိမိတ္တ စေတောသမာဓိ၌။ န သန္တိ၊ ကုန်။ ယေ ဒရထာ၊ တို့သည်။ နေဝသညာနာသညာယတနသညံ၊ ကို။ ပဋိစ္စ၊ ၍။ အဿု၊ ကုန်ရာ၏။ တေ၊ တို့သည်။ ဣဓ၊ ဤအနိမိတ္တ စေတော သမာဓိ၌။ န သန္တိ၊ ကုန်။ သဠာယတနိကံ၊ ခြောက်ပါးသော အာယတနနှင့် စပ်ယှဉ်သော(ခြောက်ပါးသောအာယတနနှင့် တကွသော ဟုသော်လည်းပေး။) ဣမမေဝ ကာယံ၊ ဤမဟာဘုတ်လေးပါးကိုမှီသော ကိုယ်ကိုသာလျှင်။ ပဋိစ္စ၊ ၍။ ဇီဝိတပစ္စယာ၊ ဇီဝိတိန္ဒြေ ဟူသောအကြောင်းကြောင့်။ ယဒိဒံ၊ အကြင် ပူပန်ခြင်းသည်။ (အဿ၊ ရာ၏။)

အယံ ဒရထမတ္တာ၊ ဤ (ဇီဝိတဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်သော) ပူပန်ခြင်းမျှသည်။ အတ္ထိ စေဝါတိ၊ သာ” ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ ပဇာနာတိ၊ ၏။ သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ “ဣဒံ သညာဂတံ၊ ဤအနိမိတ္တစေတောသမာဓိသညာသည်။ အာကိဉ္စညာယတနသညာယ၊ မှ။ သုညန္တိ၊ ၏” ဟူ၍။ ပဇာနာတိ၊ ၏။ “ဣဒံ သညာဂတံ၊ ဤ အနိမိတ္တစေတောသမာဓိ သညာသည်။ နေဝသညာနာသညာယတနသညာယ၊ မှ။ သုညန္တိ၊ ၏” ဟူ၍။ ပဇာနာတိ၊ ၏။ သဠာယတနိကံ၊ သော။ ဣမမေဝ ကာယံ၊ ကိုသာလျှင်။ ပဋိစ္စ၊ ၍။ ဇီဝိတပစ္စယာ၊ ဇီဝိတိန္ဒြေ ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ယဒိဒံ၊ အကြင် မကောင်းဆိတ်သည်၏ အဖြစ်သည်။ (အသ၊ ရှာ၏။) ဣဒံ အသုညတံ၊ ဤမကောင်းဆိတ်သည်၏ အဖြစ်သည်။ အတ္ထိ စေဝ၊ သာတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ယံ၊ အကြင် (အာကိဉ္စညာယတနသညာ, နေဝသညာနာသညာယတနသညာတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်ဖြစ်သော) ပူပန်ခြင်းသည်။ တတ္ထ၊ ထိုအနိမိတ္တစေတောသမာဓိ၌။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ တံ၊ ထိုအနိမိတ္တ စေတောသမာဓိကို။ တေန၊ ထိုပူပန်ခြင်းမှ။ သုညံ၊ ဆိတ်၏ ဟူ၍။ သမနုပဿတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုအနိမိတ္တ စေတောသမာဓိ၌။ (ပဝတ္တံ၊ သော။) ယံ၊ အကြင်ပူပန်ခြင်းသည်။ အဝသိဋ္ဌံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တံ၊ ထိုပူပန်ခြင်းကို။ “ဣဒံ၊ သည်။ သန္တံ၊ ရှိသာလျှင်။ အတ္ထိတိ၊ ၏” ဟူ၍။ ပဇာနာတိ၊ ၏။

အာနန္ဒ၊ နန္ဒ။ ဧဝမ္ပိ၊ လည်း။ အဿ၊ ထိုရဟန်း၏။ ပ။ သော သုညတာဝက္ကန္တိ၊ (အာကိဉ္စ-ညာယတနသညာ, နေဝသညာနာသညာယတနသညာတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့် ဖြစ်သော ပူပန်ခြင်းမှ ကင်းဆိတ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော) ဤသုညတသို့ သက်ဝင်ခြင်းသည်။ ဘဝတိ၊ ၏။

၁၇၃။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒ။ ပုန စပရံ၊ လည်း။ ဘိက္ခု၊ သည်။ အာကိဉ္စညာယတနသညံ၊ ကို။ အမနသိကရိတွာ၊ ၍။ နေဝသညာနာသညာယတနသညံ၊ ကို။ အမနသိကရိတွာ၍။ အနိမိတ္တံ၊ နိစ္စနိမိတ်စသော နိမိတ်မရှိသော။ စေတောသမာဓိံ၊ ဝိပဿနာ စိတ်နှင့်ယှဉ်သော သမာဓိကို။ ပဋိစ္စ၊ ၍။ ဧကတ္တံ၊ တခုသောအမှတ်ကို။ မနသိကရောတိ၊ ၏။ တဿ၊ ၏။ စိတ္တံ၊ သည်။ အနိမိတ္တေ၊ သော။ စေတောသမာဓိမှိ၊ ၌။ ပ။ အဓိမုစ္စတိ၊ ၏။

သော၊ သည်။ “အနိမိတ္တော၊ နိစ္စနိမိတ်စသော နိမိတ်မရှိသော။ အယမ္ပိ ခေါ စေတောသမာဓိ၊ ဤဝိပဿနာစိတ်နှင့်ယှဉ်သော သမာဓိကို။ အဘိသင်္ခတော၊ ပြုပြင်အပ်၏။ အဘိသင်္ခတယိတော၊ စေ့ဆော် ဟိုက်တွန်းအပ်၏။ ကိဉ္စိ၊ တစုံတခုသော။ ယံ၊ အကြင်တရားအပေါင်းကို။ အဘိသင်္ခတံ၊ ပြုပြင်အပ်၏။ အဘိသင်္ခတယိတံ၊ စေ့ဆော်တိုက်တွန်းအပ်၏။ တံ၊ ထိုတရားအပေါင်းသည်။ အနိစ္စံ၊ မမြဲ။ နိရောဓဓမ္မန္တိ၊ ချုပ်ခြင်း သဘောရှိ၏” ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ ပဇာနာတိ၊ ၏။ (ဤ၌ နောက်ဆုံး ပဇာနာတိ မလို။) ဧဝံ၊ သို့။ ဇာနတော၊ သိသော။ ဧဝံ၊ သို့။ ပဿတော၊ မြင်သော။ တဿ၊ ထိုရဟန်း၏။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ ကာမာသဝါပိ၊ မှလည်း။ ပ။ အဝိဇ္ဇာ-သဝါပိ၊ မှလည်း။ ဝိမုစ္စတိ၊ ၏။ ဝိမုတ္တသ္မိံ၊ လွတ်သည်ရှိသော်။ ဝိမုတ္တံ ဣတိ၊ လွတ်ပြီ ဟူ၍။ ဉာဏံ၊ ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ “ဇာတိ၊ ပဋိသန္ဓေသည်။ ခီဏာ၊ ကုန်ပြီ။ ပ။ အပရံ၊ သည်။ နာတိ၊ မရှိ” ဟူ၍။ ပဇာနာတိ၊ ၏။ သော၊ သည်။ “ယေ ဒရထာ၊ တို့သည်။ ကာမာသဝံ၊ ကို။ ပဋိစ္စ၊ ၍။ ပ။ အဝိဇ္ဇာသဝံ၊ ကို။ ပဋိစ္စ၊ ၍။ အဿု၊ ကုန်ရာ၏။ တေ၊ တို့သည်။ ဣဓ၊ ဤအနိမိတ္တစေတောသမာဓိ၌။ န သန္တိ၊ ကုန်။ သဠာယတနိကံ၊ သော။ ဣမမေဝ ကာယံ၊ ကိုသာလျှင်။ ပဋိစ္စ၊ ၍။ ဇီဝိတပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ ယဒိဒံ၊ အကြင်ပူပန်ခြင်းသည်။ (အသ၊ ရှာ၏။) အယံ ဒရထမတ္တာ၊ ဤပူပန်ခြင်းမျှသည်။ အတ္ထိစေဝါတိ၊ သာ” ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ ပဇာနာတိ၊ ၏။

သော၊ သည်။ “ဣဒံ ဤသည်ကား၊ ဤ အနိမိတ္တစေတောသမာဓိသည်သည်။ ကာမာသဝေန၊ ကာမာသဝမှ။ ပ။ ဘဝါသဝေန၊ မှ။ ပ။ အဝိဇ္ဇာသဝေန၊ မှ။ သုညန္တိ၊ ၏” ဟူ၍။ ပဇာနာတိ၊ ၏။ သင္ဒာယတနိကံ၊ သော။ ဣမမေဝ ကာယံ၊ ကိုသာလျှင်။ ပဋိစ္စ၊ ၍။ ဇီဝိတပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ ယဒိဒံ၊ အကြင်မကောင်းဆိတ်သည်၏ အဖြစ်သည်။ (အဿ၊ ရာ၏။) ဣဒံ အသုညတံ၊ သည်။ အတ္ထိစေဝ၊ သာတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ယံ၊ အကြင် (အာကိဉ္စညာယတနသညာ, နေဝသညာနာသညာယတနသညာတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်ဖြစ်သော) ပူပန်ခြင်းသည်။ တတ္ထ၊ ထိုအနိမိတ္တစေတောသမာဓိ၌။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ တံ၊ ထိုအနိမိတ္တစေတောသမာဓိကို။ တေန၊ ထိုပူပန်ခြင်းမှ။ သုညံ၊ ဆိတ်၏ဟူ၍။ သမနုပဿတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုအနိမိတ္တစေတောသမာဓိ၌။ (ပဝတ္တံ၊ သော။) ယံ ပန၊ အကြင်ပူပန်ခြင်းသည်ကား။ အဝသိဋ္ဌံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တံ၊ ကို။ “ဣဒံ၊ သည်။ သန္တံ၊ ၍သာလျှင်။ အတ္ထိတိ၊ ၏” ဟူ၍။ ပဇာနာတိ၊ ၏။

အာနန္ဒ၊ နွာ။ ဧဝမ္ပိ၊ လည်း။ အဿ၊ ထိုရဟန်း၏။ ပ။ သော သုညတာဝက္ကန္တိ၊ (အာကိဉ္စညာယတနသညာ, နေဝသညာနာသညာယတနသညာတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်ဖြစ်သော ပူပန်ခြင်းမှ ကင်းဆိတ်သည်၏အဖြစ်ဟူသော) ဤသုညတသို့ သက်ဝင်ခြင်းသည်။ ဘဝတိ၊ ၏။

၁၇၄။ အာနန္ဒ၊ နွာ။ အတီတံ အဒ္ဓါနံ၊ လွန်ပြီးသောကာလ၌။ ကေစိ၊ အချို့ကုန်သော။ ယေ သမဏာ ဝါ၊ အကြင်ရဟန်းတို့သည်၎င်း။ ယေ ဗြာဟ္မဏာ ဝါ၊ အကြင်ဗြာဟ္မဏတို့သည်၎င်း။ (ဤ၌ ခီဏာသဝဖြစ်သော ရဟန်းတို့ကိုယူ။) ပရိသုဒ္ဓံ၊ စင်ကြယ်သော။ ပရမံ၊ မြတ်သော။ အနုတ္တရံ၊ အလုံးစုံတို့ထက်မြတ်သော။ သုညတံ၊ သုညတဖလသမာပတ်ကို။ (အရဟတ္တဖလသမာပတ်ဟူလို။) ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ ပြည့်စုံစေ၍။ ဝိဟရိံသု၊ နေကုန်ပြီ။ သဗ္ဗေ၊ အလုံးစုံကုန်သော။ တေ၊ ထိုသမဏဗြာဟ္မဏတို့သည်။ ပရိသုဒ္ဓံ၊ သော။ ပရမံ၊ သော။ အနုတ္တရံ၊ သော။ ဣမံယေဝ သုညတံ၊ ဤသုညတဖလသမာပတ်ကိုသာလျှင်။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ ၍။ ဝိဟရိံသု၊ ကုန်ပြီ။

အာနန္ဒ၊ နွာ။ အနာဂတံ အဒ္ဓါနံ၊ လာလတ္တံ့သော ကာလ၌။ ပ။ ဝိဟရိဿန္တိ၊ နေကုန်လတ္တံ့။

အာနန္ဒ၊ နွာ။ ဧတရဟိ၊ ယခုအခါ၌။ ပ။ ဝိဟရန္တိ၊ နေကုန်ဆဲ။

အာနန္ဒ၊ နွာ။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဣဟ၊ ဤသာသနာတော်၌။ ပရိသုဒ္ဓံ၊ သော။ ပရမံ၊ သော။ အနုတ္တရံ၊ သော။ သုညတံ၊ ကို။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ ၍။ ဝိဟရိဿာမိ၊ နေကုန်အံ့ဟူ၍။ (သိက္ခိတဗ္ဗံ၊ ကျင့်သုံးအပ်၏။) အာနန္ဒ၊ နွာ။ ဝေါ၊ သင်တို့သည်။ ဧဝံဟိ၊ ဤသို့သာလျှင်။ သိက္ခိတဗ္ဗံ၊ ကျင့်သုံးအပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏။ (ဣဒမဝေါစ-စသည် ပေးမြဲ။)

ပဌမံ၊ သော။ စူဠသုညတသုတ္တံ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီ။

၂-မဟာသုညတသုတ်

၁၇၅။ (ဧဝံ မေ သုတံ-ပေးမြဲ။) ဧကံ၊ သော။ သမယံ၊ ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ သက္ကေသု၊ သက္ကတိုင်းတို့၌။ ကပိလဝတ္ထုသ္မိံ၊ ကပိလဝတ္ထုမြို့၌။ နိဂြောဓာရာမေ၊ နိဂြောဓာရုံကျောင်း၌။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ အထခေါ၊ ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ပုဗ္ဗဏှသမယံ၊ ၌။ နိဝါသေတွာ၊ ၍။ ပတ္တစီဝရံ၊ ကို။ အာဒါယ၊ ယူ၍။ ကပိလဝတ္ထုံ၊ ကို။ ပိဏ္ဍာယ၊ ဆွမ်းအလို့ငှါ။ ပါဝိသိ၊ ဝင်တော်မူပြီ။ ကပိလ-

ဝတ္တုသို့ ၊ ၌။ ပိဏ္ဍာယ၊ ငှါ။ စရိတွာ၊ သုည့်လည်၍။ ပစ္ဆာဘတ္တံ၊ ဆွမ်းစားပြီးသည်မှ နောက်ကာလ၌။ ပိဏ္ဍပါတပဋိက္ကန္တော၊ ဆွမ်းစားရာမှ ဖဲခွါသည်ဖြစ်၍။ ယေန၊ ၌။ ကာဠခေမကဿ၊ (အသားမည်း၍)ကာဠခေမကမည်သော။ သက္ကဿ၊ သာကီဝင်၏။ ဝိဟာရော၊ ကျောင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တေန၊ သို့။ ဒိဝါဝိဟာရာယ၊ နေ့သန့်ခြင်းအလို့ငှါ။ ဥပသင်္ကမိ၊ ကပ်ပြီ။

တေန ခေါ ပန သမယေန၊ ၌။ ကာဠခေမကဿ၊ သော။ သက္ကဿ၊ ၏။ ဝိဟာရေ၊ ကျောင်း၌။ သမ္ဗဟုလာနိ၊ များစွာကုန်သော။ သေနာသနာနိ၊ အိပ်ရာနေရာတို့ကို။ ပညတ္တာနိ၊ ခင်းအပ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ကာဠခေမကဿ၊ သော။ သက္ကဿ၊ ၏။ ဝိဟာရေ၊ ၌။ သမ္ဗဟုလာနိ၊ ကုန်သော။ သေနာသနာနိ၊ တို့ကို။ ပညတ္တာနိ၊ ခင်းထားအပ်သည်တို့ကို။ အဒ္ဒသာ ခေါ၊ မြင်တော်မူပြီ။ ဒိသွာန၊၍။ ဘဂဝတော၊ ၏။ "ကာဠခေမကဿ၊ သော။ သက္ကဿ၊ ၏။ ဝိဟာရေ၊ ၌။ သမ္ဗဟုလာနိ၊ ကုန်သော။ သေနာသနာနိ၊ တို့ကို။ ပညတ္တာနိ၊ အပ်ကုန်ပြီ။ ဣဓ၊ ဤကျောင်း၌။ သမ္ဗဟုလာ၊ များစွာကုန်သော။ ဘိက္ခူ၊ တို့သည်။ ဝိဟရန္တိ နု ခေါ တိ၊ နေကုန်လေသလော"ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤအကြံသည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။

၁၇၆။ တေန ခေါ ပန သမယေန၊ ၌။ အာယသ္မာ အာနန္ဒော၊ သည်။ သမ္ဗဟုလေဟိ၊ ကုန်သော။ ဘိက္ခူဟိ၊ ရဟန်းတို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ ဃဋာယ၊ ဃဋာအမည်ရှိသော။ သက္ကဿ၊ သာကီဝင်၏။ (ဤ၌ ယောကျ်ားကိုပင် ဣတ္ထိလိင်ဖြင့် သုံးထား၏။) ဝိဟာရေ၊ ၌။ စီဝရကမ္မံ၊ သင်္ကန်း(ချုပ်ခြင်းစသော) အမှုကို။ ကရောတိ၊ ပြု၏။ အထခေါ၊ ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ပ။ နိသီဒိ၊ နေပြီ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ နိသဇ္ဇ၊ ၍။ အာယသ္မန္တံ အာနန္ဒံ၊ ကို။ "အာနန္ဒ၊ နှင့်။ပ။ ဝိဟရန္တိ နု ခေါ တိ၊ လော"ဟူ၍။ အာမန္တေသိ၊ မိန့်တော်မူပြီ။ ဘန္တေ၊ ရား။ပ။ ဝိဟရန္တိ၊ ကုန်၏။ ဘန္တေ၊ ရား။ နော၊ တပည့်တော်တို့၏။ စီဝရကာရသမယော၊ သင်္ကန်းအမှုကို ပြုရာအခါသည်။ ဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့လျှောက်၏။

အာနန္ဒ၊ နှင့်။ သင်္ဂဏိကာရာမော၊ မိမိအပေါင်းအဖော်သာလျှင် မွေ့လျော်ရာရှိသော။ သင်္ဂဏိကရတော၊ မိမိအပေါင်းအဖော်၌ မွေ့လျော်သော။ သင်္ဂဏိကာရာမတံ အနုယုတ္တော၊ မိမိအပေါင်းအဖော်သာလျှင် မွေ့လျော်ရာရှိသည်၏အဖြစ်၌။ ယုတ္တော၊ ယှဉ်သော။ ဂဏာရာမော၊ အထူးထူးသော အပေါင်းအဖော်သာလျှင် မွေ့လျော်ရာရှိသော။ ဂဏရတော၊ အထူးထူးသော အပေါင်းအဖော်၌ မွေ့လျော်သော။ ဂဏသမ္မုဒိတော၊ အထူးထူးသော အပေါင်းအဖော်ဖြင့် ဝမ်းမြောက်သော။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းသည်။ န သောဘတိ၊ မတင့်တယ်။ အာနန္ဒ၊ နှင့်။ သင်္ဂဏိကာ-ရာမော၊ သော။ပ။ဂဏသမ္မုဒိတော၊ သော။ သော ဘိက္ခု၊ သည်။ ဝတ၊ စင်စစ်။ (ဘဝိဿတိ ၌စပ်။) ယံ တံ နေက္ခမ္မသုခံ၊ အကြင်ကာမမှ ထွက်မြောက်သည်၏အစွမ်းအားဖြင့် ဖြစ်သောချမ်းသာသည်။ ယံ တံ ပဝိဝေကသုခံ၊ အကြင်ကာမမှ ကင်းဆိတ်သည်၏အစွမ်းအားဖြင့် ဖြစ်သောချမ်းသာသည်။ ယံ တံ ဥပသမသုခံ၊ အကြင်ရာဂစသည်တို့ ငြိမ်းသည်၏အစွမ်းအားဖြင့် ဖြစ်သောချမ်းသာသည်။ ယံ တံ သမ္ဗောဓိသုခံ၊ အကြင်မဂ်ဉာဏ်ကို ဆောင်နိုင်သော ချမ်းသာသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။)တဿ သုခဿ၊ ထိုချမ်းသာအပေါင်းကို။ နိကာမလာဘီ၊အလိုရှိတိုင်းရလေ့ရှိသည်။ အကိစ္ဆလာဘီ၊မငြိုမငြင်ရလေ့ရှိသည်။ အကသိရလာဘီ၊ အနပ္ပကမ်းရလေ့ရှိသည်[၁]။ဘဝိဿတီတိ၊

၁။ ကသိရံ ဝုစ္စတိ အပ္ပကန္တိ အာဟ "အကသိရလာဘီတိ ဝိပုလလာဘီ"တိ၊ (ဋီကာ)အနပ္ပက-န+အပ္ပက-ပုဒ်ခွဲ၊ မနည်းပါး အများကြီး ရလေ့ရှိသည် ဟူလို၊ မ- ၁၊ မဟာသီဟနာဒသုတ်စာပိုဒ်- ၁၆၁-အဋ္ဌကထာ၌ "အပ္ပကသိရေနာတိ နဒုက္ခေန"ဟု ဖွင့်၏။ကသိရသဒ္ဒါသည် အဘိဓာန်ဂါထာ-ပိုဒ်၌ကဲ့သို့ ဒုက္ခအနက်ဟောတည်း။

ဖြစ်လတ္တံ့ ဟူသော။ တေ၊ ဌာနံ၊ ဤအကြောင်းသည်။ န ဝိဇ္ဇတိ၊ မရှိ။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ယော စ ခေါ သော ဘိက္ခု၊ အကြင်ရဟန်းသည်ကား။ ဧကော၊ တပါးတည်းဖြစ်၍။ ဂဏသ္မာ၊ အပေါင်းအဖော်မှ။ ဝူပကဋ္ဌော၊ ဝေးကွာသည်ဖြစ်၍[၁]။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ တဿ ဘိက္ခုနော၊ သည်။ ဧတံ၊ ဤဆိုမည့်အကျိုးကို။ ပါဋိကင်္ခံ၊ အလိုရှိအပ်၏။ ယံ တံ နေက္ခမ္မသုခံ၊ သည်ရှင်း။ပ။ဘဝိဿတီတိ၊ လတ္တံ့ ဟူသော။ တေ ဌာနံ၊ ဤအကြောင်းသည်။ ဝိဇ္ဇတိ၊ ၏။

အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ သင်္ဂဏိကာရာမော၊ သော။ပ။ဂဏသမ္မုဒိတော၊ သော။ သော ဘိက္ခု၊ သည်။ ဝတ၊ စင်စစ်။ သာမာယိကံ၊ ဝင်စားရာရာ အခါကာလ၌ ကိလေသာတို့မှလွတ်သော။ (သမယေ ဝိမုတ္တံ သာမာယိကံ-မ၌ အ-ကို အာဒီဿပြု။) ကန္တံ၊ နှစ်သက်အပ်သော။ စေတောဝိမုတ္တိံဝါ၊ (မဟဂ္ဂုတ်စိတ်နှင့်ယှဉ်သော ကိလေသာတို့မှ လွတ်သော) မဟဂ္ဂုတ် ဈာန်သမာပတ်ကိုရင်း။ အသာမာယိကံ၊ ဝင်စားရာအခါ၌သာ ကိလေသာတို့မှ လွတ်သည်မဟုတ်သော။ (စင်စစ်အခါ ခပ်သိမ်း၊ကိလေသာတို့မှ လွတ်သောဟူလို။) အကုပ္ပံ၊ ကိလေသာတို့သည် မဖျက်ဆီးနိုင်သော။ စေတောဝိမုတ္တိံဝါ၊ (လောကုတ္တရာစိတ်နှင့်ယှဉ်သော ကိလေသာတို့မှလွတ်သော)မဂ်ဖိုလ်ကိုရင်း။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ ၍။ ဝိဟရိဿတီတိ၊နေလတ္တံ့ ဟူသော။ တေ ဌာနံ၊ သည်။ နဝိဇ္ဇတိ၊ မရှိ။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ ယော စ ခေါ သော ဘိက္ခု၊ သည်။ပ။ ဝိဟရိဿတီတိ၊ လတ္တံ့ ဟူသော။ တေ ဌာနံ၊ သည်။ ဝိဇ္ဇတိ၊ ၏။

အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ ယတ္ထ၊ အကြင်ကရဇာချပ်၌။ ရတ္တဿ၊တပ်နှစ်သက်သောပုဂ္ဂိုလ်၏ (သန္တာန်၌)။ ယထာဘိရတဿ၊ အကြင်အကြင်မွေ့လျော်နှစ်သက်အပ်သော။ ရူပဿ၊ ရုပ်၏။ ဝိပရိဏာမညထာဘာဝါ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်း, တပါးသောအခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ သောကပရိဒေဝ-ဒုက္ခဒေါမနဿုပါယာသာ၊ တို့သည်။ န ဥပ္ပဇ္ဇေယျုံ၊ မဖြစ်ကုန်ရာ။ ဧကံ၊ တခုသော။ တံရူပမ္ပိ၊ ထိုကရဇာချပ်ကိုကား။ အဟံ၊ ငါဘုရားသည်။ န သမနုပဿာမိ၊ မြင်တော်မမူ[၂]။

၁၇၇။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ သဗ္ဗနိမိတ္တာနံ၊ အလုံးစုံသောသင်္ခတနိမိတ်တို့ ကို။အမနသိကာရာ၊နှလုံး မသွင်းခြင်းကြောင့်။ အဇ္ဈတ္တံ၊ မိမိကိုယ်ကိုစွဲ၍ဖြစ်သော။ ယဒိဒံ သုညတံ၊ အကြင်သုညတဖလ သမာပတ်ကို[၃]။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ ၍။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ အယံ ခေါ ဝိဟာရော၊ ဤနေရာနေကြောင်းဖြစ်သော သုညတဖလသမာပတ်ကို။ တထာဂတေန၊ သည်။ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ ကောင်းစွာသိအပ်ပြီ။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ တတြ ဣမိနာ ဝိဟာရေန၊ ဖြင့်။ ဝိဟရန္တံ၊ နေသော။တတြ တထာဂတံ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရား ကို။ (တတြစေတိ ဥပယောဂတ္ထေ ဘုမ္မံ၊ ၌။) ဥပသင်္ကမိတာရော၊ ကပ်ရောက်ကြကုန်သော။ ဘိက္ခူ၊ ရဟန်းယောကျ်ားတို့သည်။ ဘိက္ခုနိယော၊ ရဟန်းမိန်းမတို့သည်။ ဥပါသကာ၊ဆည်းကပ်

၁။ ဝူပကဋ္ဌော-၌ ဝိ+ဥပကဋ္ဌ။ဥပကဋ္ဌ=နီးကပ်သည်၊ ဝိ- မ=မနီးကပ်၊ ဝေးကွာသည်ဟူလို၊ "သာမန္တာ အာသန္နေ အဝိဒူရေ ဥပကဋ္ဌေ"(တိဿမေတ္တေယျ-မဟာနိဒ္ဒေသပါဠိ)၊ "ဥပကဋ္ဌေတိ သန္တိကေ၊" (ဎင်းအဋ္ဌကထာ။)

၂။ ပုဂ္ဂိုလ်တယောက်ကို စွဲလမ်းနေသူသည် အစွဲသင်းခံရသောပုဂ္ဂိုလ်၏ ဖောက်ပြန်ခြင်း, မိမိမှတပါး အခြားသူသို့ ပြောင်းလဲခြင်းစသည်ကြောင့် သောကစသည်မဖြစ်သူကို ငါဘုရားမြင်တော်မမူဟူလို။ ဤဝါကျဖြင့် သင်္ဂဏိကာရာမအပြစ်ကို ပြတော်မူ၍ ၁၇၇-စာပိုဒ်ဖြင့် မြတ်စွာဘုရား၏ ဝိဝိတ္တအဖြစ်ကိုလည်း သိစေတော်မူ၏။ (ဋီကာ။)

၃။ အဇ္ဈတ္တအရ ဝိသယဇ္ဈတ္တ-ကိုယူ။ "အဇ္ဈတ္တံ၊ ၌"ဟူ၍သော်လည်းပေး။ မည်သို့ပင် ပေးသည်ဖြစ်စေ "ကိံပန တန္တိ အာဟ သုညတန္တိ သုညတဖလသမာပတ္တိန္တိ"ကိုထောက်၍ အဇ္ဈတ္တံ-နှင့် သုညတ-အရ တူဟုမှတ်။

သူ(ဥပါသကာ)တို့သည်။ ဥပါသိကာယော၊ ဆည်းကပ်သူ(ဥပါသိကာမ)တို့သည်။ ရာဇာနော၊ မင်းတို့သည်။ ရာဇမဟာမတ္တာ၊ မင်း၏အမတ်ကြီးဘို့သည်။ တိတ္ထိယာ၊ တိတ္ထိဘို့သည်။ တိတ္ထိယသာဝကာ၊ တိတ္ထိ၏တပည့်တို့သည်။ စေ ဘဝန္တိ၊ အကယ်၍ရှိကုန်အံ့။ အာနန္ဒ၊ န္ဒာ။ တတြ၊ ထိုပရိသတ်၌။ (ဌိတော၊ တည်သော။) တထာဂတော၊ သည်။ ဝိဝေကနိန္နေန၊ နိဗ္ဗာန်သို့ညွတ်သော။ ဝိဝေကပေါဏေန၊ နိဗ္ဗာန်သို့ကိုင်းသော။ ဝိဝေကပဗ္ဘာရေန၊ နိဗ္ဗာန်သို့ရှိုင်းသော။ ဝူပကဋ္ဌေန၊ ကိလေသာတို့မှဝေးသော။ နေက္ခမ္မာဘိရတေန၊ နိဗ္ဗာန်၌မွေ့လျော်သော။သဗ္ဗသော၊ အချင်းခပ်သိမ်း။ ဝါ၊အလုံးစုံကုန်သော။ အာသဝဋ္ဌာနိယေဟိ၊ အာသဝေါတရားတို့၏အကြောင်းဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မေဟိ၊ တို့မှ။ ဗျန္တီဘူတေန၊ ကင်းသောအပိုင်းအခြားရှိသည်ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ စိတ္တေနေဝ၊ စိတ်ဖြင့်သာလျှင်။ အညဒတ္ထု၊ စင်စစ်။ ဥယျောဇနိကပဋိသံယုတ္တံယေဝ၊ တိုက်တွန်းသော စကားနှင့် စပ်သည်သာလျှင် ဖြစ်သော။ ကထံ၊ စကားကို။ ကတ္တာ၊ ပြုလုပ်ဟောပြောတော်မူတတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အာနန္ဒ၊ န္ဒာ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣဟ၊ ဤသာသနာတော်၌။ "အဇ္ဈတ္တံ၊ မိမိကိုယ်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော။ သုညတံ၊ သုညတဖလသမာပတ်ကို။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ ၍။ ဝိဟရေယျန္တိ၊ နေအံ့"ဟူ၍။ စေပိ အာကင်္ခေယျ၊ အကယ်၍မူလည်း အလိုရှိငြားအံ့။ အာနန္ဒ၊ န္ဒာ။ တေန ဘိက္ခုနာ၊ သည်။ အဇ္ဈတ္တမေဝ၊ မိမိကိုယ်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော ကသိုဏ်းစသော အာရုံ၌ ပင်လျှင်။(ဂေါစရဇ္ဈတ္တမေဝ-ဌ။) စိတ္တံ၊ ဈာန်စိတ်ကို။ သဏ္ဌပေတဗ္ဗံ၊ ကောင်းစွာတည်စေအပ်၏။ သန္နိသာဒေတဗ္ဗံ၊ ကောင်းစွာ ထိုင်စေအပ်၏။ဧကောဒိကာတဗ္ဗံ၊ မြတ်သည်ဖြစ်၍ တည်ကြည်အောင် ပြုအပ်၏။သမာဒဟာတဗ္ဗံ၊ ကောင်းစွာထားအပ်၏။

၁၈၈။ အာနန္ဒ၊ န္ဒာ။ ကထဉ္စ၊ အသို့လျှင်။ အဇ္ဈတ္တံ၊ မိမိကိုယ်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော ကသိုဏ်းစသောအာရုံ၌။ စိတ္တံ၊ ဈာန်စိတ်ကို။ သဏ္ဌပေတိ၊ ကောင်းစွာ တည်စေသနည်း။ သမာဒပေတိ၊ နည်း။ ဧကောဒိံ ကရောတိ၊ နည်း။ သမာဒဟတိ၊ နည်း။ အာနန္ဒ၊ န္ဒာ။ ဣဓ၊ ဤသာသနာတော်၌။ ဘိက္ခု၊ သည်။ (ဝိဝိစ္စေဝ ကာမေဟိ။ပ။ စတုတ္ထံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ-အထိ စာပိုဒ် ၉၄-နှင့် မထူး။) အာနန္ဒ၊န္ဒာ။ ဧဝံ ခေါ၊ ဤသို့သာလျှင်။ ဘိက္ခု၊သည်။ အဇ္ဈတ္တမေဝ၊ ၌သာလျှင်။ပ။ သမာဒဟတိ၊ ကောင်းစွာထား၏။ သော၊ထိုရဟန်းသည်။ အဇ္ဈတ္တံ၊ မိမိကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ခန္ဓာငါးပါးတို့၌။ သုညတံ၊ သတ္တဇီဝတို့မှ ကင်းဆိတ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ မနသိကရောတိ၊ နှလုံးသွင်း၏။ အဇ္ဈတ္တံ၊ တို့၌။ သုညတံ၊ ကို။ မနသိကရောတော၊ သော။ တဿ၊ ထိုရဟန်း၏။ စိတ္တံ၊ သည်။ သုညတာယ၊ ၌။ န ပက္ခန္ဒတိ၊ မပြေးဝင်နိုင်။ န ပသီဒတိ၊ မသက်ဝင်နိုင်။ န သန္တိဋ္ဌတိ၊ ကောင်းစွာ မတည်နိုင်။ န ဝိမုစ္စတိ၊ နှလုံးမသွင်းနိုင်။ အာနန္ဒ၊ န္ဒာ။ ဧဝံ၊ သို့။ သန္တံ၊ ဖြစ်သော။ဧတံ၊ ထိုစိတ်ကို။ ဘိက္ခု၊သည်။ "အဇ္ဈတ္တံ။ပ။ န ဝိမုစ္စတီတိ၊ န ဝိမုစ္စတိ"ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ ပဇာနာတိ၊၏။ ဣတိဟ၊ ဤသို့လျှင်။ တတ္ထ၊ ထိုကမ္မဋ္ဌာန်းမပြည့်စုံရာ၌။ (၁၀၉-ဣတိဟ တတ္ထ-အဖွင့် ရှု၍ပေးသည်။) သမ္ပဇာနော၊ မပြည့်စုံသည်၏ အဖြစ်ကို ကောင်းစွာ သိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ အပဖြစ်သော သူဘပါးတို့၏ ခန္ဓာငါးပါးတို့၌။ သုညတံ၊ သတ္တဇီဝတို့မှ ကင်းဆိတ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ မနသိကရောတိ၊ ၏။ပ။ သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါ၊ မိမိသူတပါး နှစ်ဦးသားတို့၏ ခန္ဓာငါးပါးတို့၌[၁]။

၁။ ဤ၌ အဇ္ဈတ္တအရလည်း မုချအားဖြင့် ခန္ဓာငါးပါး၊ ဗဟိဒ္ဓါ၊ အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါဘို့အရလည်း မုချအားဖြင့် ခန္ဓာငါးပါးပင်ရသည်ဟု သိစေလို၍ "နိယကဇ္ဈတ္တံ"ဟူ၍၎င်း "ပရဿ ပဉ္စသု ခန္ဓေသု"ဟူ၍၎င်း အဋ္ဌကထာဖွင့်

သုညတံ၊ ကို။ မနသိကရောတိ၊ ၏။ပ။ သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ အာနေဉ္ဇံ၊ အရူပသမာပတ်ကို။ မနသိကရောတိ၊ ၏။ အာနေဉ္ဇံ၊ ကို။ မနသိကရောတော၊ သော။ တဿ၊ ထိုရဟန်း၏။ စိတ္တံ၊ သည်။အာနေဉ္ဇသညာယ၊ အာနေဉ္ဇအရူပသမာပတ်၌။န ပက္ခန္ဒတိ၊ နိုင်။ပ။ န ဝိမုစ္စတိ၊ နိုင်။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ ဧဝံ၊သို့။ သန္တံ၊ သော။ ဧတံ၊ ထိုစိတ်ကို။ဘိက္ခု၊ သည်။ "အာနဉ္ဇံ ခေါ ။ပ။န ဝိမုစ္စတီတိ၊ န ဝိမုစ္စတိ"ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ ပဇာနာတိ၊ ၏။ဣတိဟ၊ လျှင်။ တတြ၊ ၌။သမ္ပဇာနော၊ (ကမ္မဋ္ဌာန်းမပြည့်စုံသည်၏ အဖြစ်ကို) ကောင်းစွာသိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ တေန ဘိက္ခုနာ၊ သည်။ ပုရိမသ္မိံ၊ ရှေ့ဖြစ်သော။ အဇ္ဈတ္တမေဝ၊ မိမိကိုယ်ကို စွဲ၍ဖြစ်သည်သာဖြစ်သော။ တသ္မိံယေဝ သမာဓိနိမိတ္တေ၊ ထိုပထဝီကသိုဏ်းစသော သမာဓိနိမိတ်၌ပင်လျှင်။ စိတ္တံ၊ (ပါဒက) ဈာန်စိတ်ကို။ သဏ္ဌပေတဗ္ဗံ၊ စေအပ်၏။သန္နိသာဒေတဗ္ဗံ၊စေအပ်၏။ ဧကောဒိကာတဗ္ဗံ၊အပ်၏။ သမာဒဟာတဗ္ဗံ၊ အပ်၏။ပ။ ဣတိဟ၊ လျှင်။ တတြ၊ ထိုကမ္မဋ္ဌာန်းပြည့်စုံရာ၌။ သမ္ပဇာနော၊ (ကမ္မဋ္ဌာန်းပြည့်စုံသည်၏အဖြစ်ကို) ကောင်းစွာသိသည်။ ဟောတိ ၏။

၁၇၉။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ ဣမိနာ ဝိဟာရေန၊ ဤနေရာနေကြောင်းဖြစ်သော သမထ,ဝိပဿနာ ဖြင့်။ ဝိဟရတော၊နေသော။ တဿ ဘိက္ခုနော၊၏။စိတ္တံ၊ သည်။ စင်္ကမာယ၊စင်္ကြံသွားခြင်းငှါ။ စေ နမတိ၊ အကယ်၍ ညွတ်အံ့။ သော၊ထိုရဟန်းသည်။ "ဧဝံ၊သို့။ စင်္ကမန္တံ၊သော။ မံ အနု၊ငါ၏။ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿာ၊အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿဖြစ်ကုန်သော။ပါပကာ၊ ယုတ်မာကုန်သော။အကုသလာ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ န အာသဝိဿန္တီတိ၊ မယိုစီးကုန်လတ္တံ့"ဟူ၍။ စင်္ကမတိ၊ ၏။ ဣတိဟ၊ လျှင်။ တတြ၊ ၌။ သမ္ပဇာနော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ ဣမိနာ ဝိဟာရေန၊ ဖြင့်။ ဝိဟရတော၊ သော။တဿ ဘိက္ခုနော၊ ၏။ စိတ္တံ၊ သည်။ ဌာနာယ၊ ရပ်တည်ခြင်းငှါ။ စေ နမတိ၊ အံ့။ သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ "ဧဝံ၊ သို့။ ဌိတံ၊ ရပ်တည်သော။ မံ အနု၊ ငါ၏။ပ။န အာသဝိဿန္တီတိ၊ မယိုစီးကုန်လတ္တံ့"ဟူ၍။ တိဋ္ဌတိ၊ ၏။ပ။ နိသဇ္ဇာယ၊ ထိုင်နေခြင်းငှါ။ပ။သယနာယ၊ အိပ်ခြင်းငှါ။ပ။"ဧဝံ၊ သို့။ သယန္တံ၊ အိပ်သော။ မံအနု၊ ငါ၏။ပ။န အာသဝိဿန္တီတိ၊ ကုန်လတ္တံ့"ဟူ၍။ သယတိ၊ အိပ်၏။ ဣတိဟ၊ လျှင်။ တတြ၊ ၌။ သမ္ပဇာနော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ ဣမိနာ ဝိဟာရေန၊ ဖြင့်။ ဝိဟရတော၊ သော။ တဿ ဘိက္ခုနော၊ ၏။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ ကထာယ၊ ပြောဆိုခြင်းငှါ။ သော၊ ထိုငါသည်။ ယာယံ ကထာ၊ အကြင် စကားသည်။ ဟီနာ၊ ယုတ်၏။ ဂမ္မာ၊ ရွာသူတို့၏ဥစ္စာတည်း။ ပေါထုဇ္ဇနိကာ၊ ပုထုဇဉ်တို့၏ ဥစ္စာတည်း။ အနရိယာ၊ မမြတ်စင်။ အနတ္ထသံဟိတာ၊ အကျိုးစီးပွါးနှင့်မစပ်ယှဉ်။ နိဗ္ဗိဒါယ၊ ငြီးငွေ့ခြင်းငှါ။ န သံဝတ္တတိ၊ မဖြစ်။ ဝိရာဂါယ၊ တပ်ခြင်းကင်းခြင်းအကျိုးငှါ။ န သံဝတ္တတိ၊ မဖြစ်။ နိရောဓာယ၊ ကိလေသာချုပ်ခြင်းငှါ။ န သံဝတ္တတိ၊ မဖြစ်။ ဥပသမာယ၊ ကိလေသာ ငြိမ်းခြင်းငှါ။ န သံဝတ္တတိ၊ မဖြစ်။ အဘိညာယ၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့်သိခြင်းငှါ။ န သံဝတ္တတိ၊ မဖြစ်။ သမ္ဗောဓာယ၊ ဗောဓိဉာဏ်အလို့ငှါ။ န သံဝတ္တတိ၊ မဖြစ်။ နိဗ္ဗာနာယ၊ နိဗ္ဗာန်အလို့ငှါ။

သည်။ ယင်းသို့ ခန္ဓာပဉ္စက ရသော်လည်း စကားကျအဖြောင့်အားဖြင့် ခန္ဓာငါးပါးတို့၌ မှီသော ပါဒကဈာန်ကို သုညတ-ဟူ၍ နှလုံးသွင်းသည်ဟု သိစေလို၍ အဋ္ဌကထာ၌ "အတ္တနော ပဉ္စသု ခန္ဓေသု နိဿိတန္တိ အတ္ထော" ဟူ၍၎င်း၊ ဋီကာ၌ "အပဂုဏပါဒကဈာနံ ဟိ ဧတ္ထ နိယကဇ္ဈတ္တန္တိ အဓိပ္ပေတံ-ဟူ၍၎င်း ဖွင့်ဆိုသည်။

၁။ အန္ဒာသဝိဿန္တိ-ဝယ် အနုဟူသော ကမ္မပ္ပဝစနီယ၏ အယှဉ်ဖြစ်သောကြောင့် မံ-ကို ကမ္မပ္ပဝစနီယယုတ္တေ ဖြင့် ဒုတိယာသက်၏-ဟု သာမျတ္တယောဇနာ။

နသံဝတ္တတိ၊ မဖြစ်။ သေယျထိဒံ၊ (ဟီန,ဂမ္မ,ဖြစ်၍ နိဗ္ဗိဒ,ဝိရာဂအလို့ငှါမဖြစ်သော) ဤစကားတို့ဟူသည်အဘယ်သည်တို့နည်း။ ရာဇကထာ၊ မင်းနှင့်စပ်သောစကားရင်း။ စောရကထာ၊ ခိုးသူနှင့်စပ်သောစကားရင်း။ မဟာမတ္တကထာ၊မှူးကြီး မတ်ကြီးနှင့် စပ်သောစကားရင်း။ သေနာကထာ၊ စစ်သည်နှင့်စပ်သောစကားရင်း။ ဘယကထာ၊ ဘေးနှင့်စပ်သောစကားရင်း။ယုဒ္ဓကထာ၊ စစ်ထိုးခြင်းနှင့်စပ်သောစကားရင်း။ အန္နကထာ၊ အစားအစာနှင့်စပ်သောစကားရင်း။ ပါနကထာ၊ သောက်ဖွယ်နှင့်စပ်သောစကားရင်း။ ဝတ္ထကထာ၊ အဝတ်နှင့်စပ်သောစကားရင်း။သယနကထာ၊ အိပ်ရာနှင့်စပ်သောစကားရင်း။ မာလာကထာ၊ ပန်းနှင့်စပ်သောစကားရင်း။ ဂန္ဓကထာ၊ နံ့သာနှင့်စပ်သောစကားရင်း။ ဉာတိကထာ၊ ဆွေမျိုးနှင့်စပ်သောစကားရင်း။ ယာနကထာ၊ ယာဉ်နှင့်စပ်သောစကားရင်း။ ဂါမကထာ၊ ရွာနှင့်စပ်သောစကားရင်း။ နိဂမကထာ၊ နိဂုံးနှင့်စပ်သောစကားရင်း။ နဂရကထာ၊ မြို့နှင့်စပ်သောစကားရင်း။ ဇနပဒကထာ၊ ဇနပုဒ်(နယ်)နှင့်စပ်သောစကားရင်း။ ဣတ္ထိကထာ၊ မိန်းမနှင့်စပ်သောစကားရင်း။ သူရာကထာ၊ သေရည်သေရက်နှင့်စပ်သောစကားရင်း။ (သူရကထာ-ဟုလည်းရှိ၏၊ သူရဲကောင်းနှင့်စပ်သောစကားဟု-ပေး။) ဝိသိခါကထာ၊ ခရီးလမ်းမနှင့် စပ်သော စကားရင်း။ ကုမ္ဘဋ္ဌာနကထာ၊ ရေဆိပ်နှင့် စပ်သောစကားရင်း။ ပုဗ္ဗပေတကထာ၊ ရှေးကွယ်လွန်သူဆွေမျိုးတို့နှင့်စပ်သောစကားရင်း။ နာနတ္တကထာ၊ အထူးထူးသောသဘောနှင့်စပ်သောစကားရင်း။ လောကက္ခာယိကာ၊ လောကနှင့်စပ်သောစကားရင်း။ သမုဒ္ဒက္ခာယိကာ၊ သမုဒ္ဒရာနှင့်စပ်သောစကားရင်း။ ဣတိဘဝါဘဝကထာ၊ ဣတိဘဝါဘဝကထာရင်း။ ဣတိဝါ၊ ဤသည်တို့ပင်တည်း[၁]။ဣတိဝေရူပိံ၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ ကထံ၊ ကို။ န ကထေဿာမီတိ၊ မဆိုအံ့"ဟူ၍။ နမတိ၊ (စေ-အနက်မဲ့)၏။ ဣတိဟ၊ ဤသို့လျှင်။ တတ္ထ၊ ၌။ သမ္ပဇာနော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

အာနန္ဒ၊ နှာ။ ယာစ အယံကထာ၊ သည်။ အဘိသလ္လေခိကာ၊ ကိလေသာတို့ကို ခေါင်းပါးစေတတ်၏။ စေတောဝိနီဝရဏသပ္ပါယာ၊ စိတ်၏ နီဝရဏတို့မှကင်းခြင်းငှါ လျော်ကပ်၏[၂]။

၁။ "ဘဝေါတိ သဿတံ၊ အဘဝေါတိ ဥစ္ဆေဒံ၊ ဘဝေါတိ ဝဍ္ဎိ၊ အဘဝေါတိ ဟာနိ၊ ဘဝေါတိ ကာမသုခံ အဘဝေါတိ အတ္တကိလမထော။ ဣတိဣမာယ ဆဗ္ဗိဓာယ ဣတိ ဘဝါဘဝကထာယ သဒ္ဓိံ ဗာတ္တိံသတိရစ္ဆာနကထာနာမ ဟောတိ"ဟူသော မ-ဋ္ဌ၊ ၂၊ ၂၂၃-အပိုဒ်ထောက်၍ ဣတိဘဝါဘဝကထာသည် ကထာတခုမဟုတ်၊ ကထာ-၆-ခုတည်း။ ဤကထာ ၆-ခုနှင့် ရာဇကထာအစ သမုဒ္ဒက္ခာယိကာတိုင်အောင်သော ကထာ ၂၆-ခုပေါင်းလျှင် တိရစ္ဆာနကထာ ၃၂-မျိုးပြည့်စုံပြီးဖြစ်၍ ဣတိကို ပကာရဝါစကကြံဖွယ်မလို။ ထို့ကြောင့် ဣတိဝါ၊ ဤသည်တို့ပင်တည်းဟုပေး။ ဣတိနိဂုံး။ ဝါ-ဝေဘ္ဘာဟူလို။ အကယ်၍ ဣတိဘဝါဘဝကထာ၏အရ အထက်၌ကဲ့သို့ သဿတကထာ၊ ဥစ္ဆေဒကထာ၊ ဝဍ္ဎိကထာစသည်ဖြင့် ၆-ခုမယူမူ၍ ဘဝကထာ အဘဝကထာဟု ၂-ခုသာယူခဲ့လျှင် ရာဇကထာအစ သမုဒ္ဒက္ခာယိကာတိုင်အောင်သော ၂၆-ခုနှင့် ဘဝကထာ,အဘဝကထာ ၂-ခုပေါင်းသော် ပါဠိတော်တိုက်ရိုက် ၂၈-ခုရ၏။ ၂၈-ခုဆိုသော် ဗာတ္တိံသတိရစ္ဆာနကထာဟူသော အဋ္ဌကထာ စကားနှင့် မညီသေး။ ကထာ ၄-ခုလိုသေးသည်။ ၎င်း ၄-ခုကိုယူနိုင်စေရန် ဣတိဝါ၌ ဣတိကို ပကာရဝါစကကြံ၍၊ ဝါကို ဝိကပ္ပနတ္ထကြံရာ၏။ ထိုပကာရတ္ထဣတိဖြင့် အရညကထာ, ပဗ္ဗတကထာ, နဒီကထာ, ဒီပကထာ ၄-မျိုးတို့ကို တိရစ္ဆာနကထာချင်းတူသောကြောင့် အလားတူသွင်းယူအပ်၏။ ဤနောက်နည်းအလို "ဣတိဝါ၊ ဤအတူ အရညကထာစသည်တို့ရင်းတည်း"ဟုပေး။ ဤ၌ တိရစ္ဆာနကထာ ၃၂-မျိုးကု သာမန်ပေးလိုက်သည်။ မ၂၊ ၂၂၃-နှင့် သီလက္ခန်စာပိုဒ် ၁၈-အဖွင့် ဋ္ဌ-ဋီတို့ကိုရှုလေ။

၂။ အံ၊ ၂၊ ၁၀၃-၌ စေတောဝိဝရဏသပ္ပါယာ"ဟု ပါဠ်ရှိသည်။ ၎င်းဋ္ဌ-၌လည်း "မစေတောဝိဝရဏသပ္ပါယာတိ စိတ္တဝိဝရဏသင်္ခါတာနံ သမထဝိပဿနာနံ သပ္ပါယာ"ဟု ဖွင့်လျက်ရှိသည်။

ကေန္တနိဗ္ဗိဒါယ၊ စင်စစ်ငြီးငွေ့ခြင်းငှါ။ပ။ နိဗ္ဗာနာယ၊ နိဗ္ဗာန်အလိုငှါ။ သံဝတ္တတိ၊ ၏။ သေယျထိဒံ၊ ဤစကားမျိုးတို့ဟူသည်အဘယ်တို့နည်း။ အပ္ပိစ္ဆကထာ၊ အလိုနည်းခြင်းနှင့် စပ်သောစကားရင်း။ သန္တုဋ္ဌိကထာ၊ ရောင့်ရဲလွယ်ခြင်းနှင့်စပ်သောစကားရင်း။ ပဝိဝေကကထာ၊ ကင်းဆိတ်ခြင်းနှင့်စပ်သောစကားရင်း။ အသံသဂ္ဂကထာ၊ မရောနှောခြင်းနှင့် စပ်သော စကားရင်း။ ဝီရိယာရမ္ဘကထာ၊ လုံ့လဝီရိယနှင့် စပ်သော စကားရင်း။ သီလကထာ၊ ရင်း။သမာဓိကထာ၊ ရင်း။ ပညာကထာ၊ ရင်း။ဝိမုတ္တိကထာ၊ နိဗ္ဗာန်နှင့် စပ်သောစကားရင်း။ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနကထာ၊ဝိမုတ္တိဉာဏ်အမြင်နှင့် စပ်သော စကားရင်းတည်း။ ဣတိ ဧဝရူပိံ၊ သော။ ကထံ၊ ကို။ကထေဿာမီတိ၊ အံ့”ဟူ၍။ (နမတိ၊ ၏။)ဣတိဟ၊ လျှင်။ တတ္ထ၊ ၌။ သမ္ပဇာနော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

အာနန္ဒ၊ နွာ။ ဣမိနာ ဝိဟာရေန၊ ဖြင့်။ ဝိဟရတော၊ သော။ တဿ ဘိက္ခုနော၊ ၏။ စိတ္တံ၊ သည်။ ဝိတက္ကာယ၊ ကြံစည်ခြင်းငှါ။ “သော၊ ထိုငါသည်။ ယေ တေ ဝိတက္ကာ၊ တို့သည်။ ဟီနာ၊ ကုန်၏။ပ။ နိဗ္ဗာနာယ၊ ငှါ။ န သံဝတ္တန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ သေယျထိဒံ၊ တို့နည်း။ ကာမဝိတက္ကော၊ ရင်း။ပ။ဝိဟိံသာဝိတက္ကော ရင်းတည်း။ ဣတိ ဧဝရူပေ၊ ကုန်သော။ ဝိတက္ကေ၊ တို့ကို။ န ဝိတက္ကေဿာမီတိ၊ အံ့”ဟူ၍။ နမတိ၊ ၏။ ဣတိဟ၊ လျှင်။ တတ္ထ၊ ၌။ သမ္ပဇာနော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

အာနန္ဒ၊ နွာ။“ယေ စ ခေါ ဣမေ ဝိတက္ကာ၊တို့သည်။အရိယာ၊ ဖြူစင်ကုန်၏။နိယျာနိကာ၊ ဝဋ်မှထွက်မြောက်ကြောင်းဖြစ်ကုန်၏။ သမ္မာ၊ သင့်သောအကြောင်းအားဖြင့်။ တက္ကရဿ၊ ထို ဝိတက်ကိုပြုသောသူ၏။ သမ္မာ၊ အားဖြင့်။ ဒုက္ခက္ခယာယ၊ ဆင်းရဲကုန်ခြင်း အကျိုးငှါ၊ နိယျန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏[1]။ သေယျထိဒံ၊ တို့နည်း ။ပ။ အဝိဟိံသာဝိတက္ကော၊ ရင်းတည်း။ ဣတိ ဧဝရူပေ၊ ကုန်သော။ ဝိတက္ကေ၊ တို့ကို။ ဝိတက္ကေဿာမီတိ၊ အံ့”ဟူ၍။ နမတိ၊ ၏။ ဣတိဟ၊ လျှင်။ တတ္ထ၊ ၌။ သမ္ပဇာနော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

၁၉၀။ အာနန္ဒ၊ နွာ။ ဣမေ ကာမဂုဏာ၊ တို့သည်။ပဉ္စခေါ၊ငါးပါးဘို့တည်း။ ပဉ္စ၊ငါးပါးတို့ဟူသည်။ကတမေ၊ တို့နည်း။ဣဋ္ဌာ၊ ရှာမှီးအပ်ကုန်သော။ဝါ၊အလိုရှိအပ်ကုန်သော။ ကန္တာ၊နှစ်သက်အပ်ကုန်သော။ မနာပါ၊ စိတ်နှလုံးကို ပွါးစေတတ်ကုန်သော။ ပိယရူပါ၊ ချစ်အပ်သော သဘောရှိကုန်သော။ ကာမူပသံဟိတာ၊ ကာမရာဂဖြင့် ကပ်၍ ထားအပ်ကုန်သော။ ဝါ၊ ကာမရာဂနှင့် စပ်ယှဉ်ကုန်သော။ရဇနီယာ၊တပ်စွဲအပ်ကုန်သော။ စက္ခုဝိညေယျာ၊စက္ခုဝိညာဏ်ဖြင့် သိမြင်အပ်ကုန်သော။ ရူပါ၊ ရူပါရုံတို့သည်ရင်း။ သောတဝိညေယျာ၊ သောတဝိညာဏ်ဖြင့် ကြားသိအပ်ကုန်သော။ သဒ္ဒါ၊ သဒ္ဒါရုံ တို့သည်ရင်း။ဃာနဝိညေယျာ၊ ဃာနဝိညာဏ်ဖြင့် နံသိအပ်ကုန်သော။ ဂန္ဓာ၊ ဂန္ဓာရုံတို့သည်ရင်း။ ဇိဝှါဝိညေယျာ၊ လျက်သိအပ်ကုန်သော။ ရသာ၊ တို့သည်ရင်း။ ဣဋ္ဌာ၊ ကုန်သော။ပ။ရဇနီယာ၊ ကုန်သော။ ကာယဝိညေယျာ၊တွေ့သိအပ်ကုန်သော။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာ၊ တို့သည် ရင်းတည်း။အာနန္ဒ၊ နွာ။ကာမဂုဏာ၊တို့သည်။ ဣမေ ခေါ ပဉ္စ၊ တို့တည်း။ယတ္ထ၊အကြင်ကာမဂုဏ် တို့၌။ဘိက္ခုနာ၊ သည်။ အဘိက္ခဏံ၊ မပြတ်။ သကံ စိတ္တံ၊ မိမိစိတ်ကို။“ပဉ္စသု၊ ကုန်သော။ ဣမေသု ကာမဂုဏေသု၊ တို့တွင်။ အညတရသ္မိံ ဝါ အညတရသ္မိံ ဝါ၊ တပါးပါးမှုလည်း ဖြစ်သော။

၁။ သမ္မာဟေတုနာ နယေန ကာရဏေန ဝဋ္ဋဒုက္ခက္ခယာယ နိယျာတိ ဂစ္ဆတိ တံ အတ္တံ သာဓေတီတိ ဒီပေတိ။ (မ-ဋ္ဌ-၁၊ ၁၃၆-ပိုဒ်)သမ္မာသဒ္ဒေါ ဥဘယတ္ထာပိ ယောဇေတဗ္ဗော။ (ရင်း-ဋီ)တို့နှင့် အညီပေးသည်။

အာယတနေ၊ ကိလေသာဖြစ်ခြင်းအကြောင်း၌။ မေ၊ ၏။ စေတသော၊ စိတ်၏။ယော သမုဒါ-စာရော၊ အကြင်ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ သော သမုဒါစာရော၊ သည်။ အတ္ထိ နုခေါတိ၊ ရှိသလော”ဟူ၍။ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗံ၊ ရှုဆင်ခြင်အပ်၏။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ဘိက္ခု၊သည်။ ပစ္စဝေက္ခမာနော၊ သော်။ “အတ္ထိ ခေါ မေ။ပ။သမုဒါစာရောတိ၊သမုဒါစာရော”ဟူ၍ ဧဝံ၊ သို့။သစေ ပဇာနာတိ၊ အံ့။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ ဧဝံ၊ သို့။ သန္တံ၊ ထင်ရှားရှိသော။ ဧတံ၊ထိုကိလေသာကို။ (ဧဝံသန္တန္တိ ဧဝံ ဝိဇ္ဇမာနမေဝါဌ) ဘိက္ခု၊သည်။“ပဥ္စသု၊ကုန်သော။ဣမေသု ကာမဂုဏေသု၊တို့၌။ယော ဆန္ဒရာဂေါ၊ သည်။(အတ္ထိ၊ ၏။) သော၊ ကို။ မေ၊ သည်။ နပ္ပဟီနောတိ၊ မပယ်အပ်သေး-ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ ပဇာနာတိ၊ ၏။ ဣတိဟ၊ လျှင်။ တတ္ထ၊ ထိုကမ္မဋ္ဌာန်း မပြည့်စုံရာ၌။ သမ္ပဇာနော၊ (ကမ္မဋ္ဌာန်း မပြည့်စုံသည်၏ အဖြစ်ကို)ကောင်းစွာသိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (သစေ ပနာနန္ဒ။ပ။ သမ္ပဇာနော ဟောတိ-တိုင်အောင် မခဲပြီ။ အတ္ထိ-အရာ၌ နတ္ထိ-ဟု ရှိသည် သာထူး၏။)

၁၈၁။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ ဣမေ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ တို့သည်။ ပဥ္စခေါ၊ တို့တည်း။ ယတ္ထ၊ ယင်းဥပါဒါ-နက္ခန္ဓာငါးပါးတို့၌။ ဘိက္ခု၊နော၊ သည်။ “ဣတိ၊ ဤကား။ ရူပံ၊ ရုပ်တည်း။ ဣတိ၊ ဤကား။ ရူပဿ၊ ၏။ သမုဒယော၊ ဖြစ်ခြင်းတည်း။ ဣတိ၊ ကား။ ရူပဿ၊ ၏။ အတ္ထင်္ဂမော၊ ချုပ်ခြင်း တည်း။ပ။ဣတိ၊ ကား။ဝိညာဏဿ၊ ၏။ အတ္ထင်္ဂမောတိ၊ တည်း”ဟူ၍။ ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿီနော၊ ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်းကို ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝိဟာတဗ္ဗံ၊ နေရာ၏။ ပဥ္စသု၊ ကုန်သော။ ဣမေသု ဥပါဒါနက္ခန္ဓေသု၊ တို့၌။ ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿိနော၊ ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရတော၊ သော။ တဿ၊ ထို ရဟန်းသည်။(ပဟီယတိ-၌ စပ်။)ပဥ္စသု ဥပါဒါနက္ခန္ဓေသု၊ တို့၌။ ယော အသ္မိမာနော၊ အကြင် ငါဖြစ်၏ဟူသောမာန်သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။)သော၊ ကို။ ပဟီယတိ၊ ပယ်အပ်၏။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ ဧဝံ၊ သို့။ သန္တံ၊ ထင်ရှားရှိသော။ ဧတံ၊ ထိုမာန်ကို။ ဘိက္ခု၊ သည်။ “ယော ခေါ။ပ။သော မေ ပဟီနောတိ၊ ပဟီနော”ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ ပဇာနာတိ၊ ၏။ ဣတိဟ၊ လျှင်။ တတ္ထ၊ ထိုကမ္မဋ္ဌာန်း ပြည့်စုံရာ၌။ သမ္ပဇာနော၊ (ပြည့်စုံသည်၏အဖြစ်ကို) ကောင်းစွာသိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ ဣမေ ခေါ တေ ဓမ္မာ၊ ဤ(သမထ,ဝိပဿနာ,မဂ် ဖိုလ်)တရားတို့သည်။ ဧကန္တကုသလာ၊ စင်စစ် ကုသိုလ်တို့တည်း။ ကုသလာယတိကာ၊ ကုသိုလ်မှ လာခြင်းရှိကုန်သော ကုသိုလ်တို့တည်း[၁]။ အရိယာ၊ ဖြူစင်ကုန်၏။ လောကုတ္တရာ၊ လောက၌ ထူးကဲသော တရားတို့တည်း[၂]။ ပါပိမတာ၊ မာရ်ယုတ်သည်။ အနဝက္ကန္တာ၊ မသက်ဝင်အပ်ကုန်။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ တံ၊ ထိုဆိုအပ်လတ္တံ့ သည်ကို။ ကိံ မညသိ၊ အသို့မှတ်ထင်သနည်း။ ကံ အတ္ထဝသံ၊ အဘယ်အကျိုးထူးကို။ သမ္ပဿ-မာနော၊ တွေ့မြင်သည်ဖြစ်၍။ သာဝကော၊ သည်။ ဒပိပဏ္ဏဇ္ဇမာနော၊ ပစ်ပယ် (နှင်ထုတ်) အပ်ပါလျက်လည်း[၃]။ သတ္ထာရံ၊ မြတ်စွာဘုရားကို။ အနုဗန္ဓိတုံ၊ အစဉ်လိုက်ခြင်းငှါ။ အရဟာတိ၊ ထိုက်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးတော်မူ၏။ ဘန္တေ၊ ရေး။ နော၊ တပည့်တော်တို့၏။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဘဂဝံမူလကာ၊ မြတ်စွာဘုရားသာလျှင် အရင်းမူလရှိကြပါကုန်၏။ ဘဂဝံနေတ္တိကာ၊ မြတ်စွာဘုရားသာလျှင် ဆောင်တတ်သူရှိကြပါကုန်၏။ဘဂဝံ ပဋိသရဏာ၊ မြတ်စွာဘုရားသာလျှင်

၁။ မူလကုသိုလ်မှတဆင့် နောက်ဆက်တွဲ ဖြစ်ပေါ်လာသောကုသိုလ်ဟူလို။ ကုသလတော အာယတတိ အာယတော၊ သော ဧတေသန္တိ ကုသလာယတိကာ၊တေနာဟ ကုသလတော အာဂတာတိ၊(ဋီ။)

၂။ ဤလောကုတ္တရာ ဟူသောပုဒ်ဖြင့် မဂ်ဖိုလ်ကိုသာ မယူလင့်။စျာန်,မဂ်,ဖိုလ်,သမထ,ဝိပဿနာတို့ကိုလည်း ယူရမည်ဟု သိစေလို၍ လောကေ ဥတ္တရာ ဝိသိဋ္ဌာ-ဟု အဋ္ဌကထာဆရာဖွင့်ဆိုအပ်သည်။

၃။ အပိပဏ္ဏဇ္ဇမာနေနာတိ အပိ နိက္ကစိုယမာနေန၊ အံ ဋ္ဌ-၃၊ ၂၆၁။

ကိုးကွယ်ရာရှိကြပါကုန်၏[1]။ ဘန္တေ၊ ရား။ ဝတ၊ စင်စစ်။ သာဓု၊ တောင်းပန်ပါ၏။ တေဿ ဘာသိတဿ၊ ထိုဟောတော်မူအပ်သော တရားဒေသနာတော်၏။ အတ္ထော၊ သည်။ ဘဂဝန္တံ ယေဝ၊ မြတ်စွာဘုရား၏ဉာဏ်တော်၌သာလျှင်။ ပဋိဘာတု၊ထင်လာစေတော်မူပါ[2]။ ဘဂဝတော၊ ဘုရား၏(စကားတော်ကို)။ သုတွာ၊ ကြားနာရကုန်လတ်သော်။ ဘိက္ခူ၊တို့သည်။ ဓာရေဿန္တိ၊ ဆောင်ပါကုန်လတ္တံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့လျှောက်၏။

၁၈၂။ အာနန္ဒ၊ န္ဒာ။ ယဒိဒံ သုတ္တံ၊ အကြင်သုတ်သည်။ယဒိဒံ ဂေယျံ၊ အကြင်ဂေယျသည်။ ယဒိဒံ ဝေယျာကရဏံ၊ အကြင်ဗျာကရဏ်းသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တဿဟေတု၊ ထိုသုတ္တ-ဂေယျ ဝေယျာကရဏ-ဟူသောအကြောင်းကြောင့်။ သာဝကော၊ သည်။ သတ္ထာရံ၊ ကို။ အနုဗန္ဓိတုံ၊ အစဉ်လိုက်ခြင်းငှါ။န ခေါ အရဟတိ၊ မထိုက်။ တံ၊ ထိုမထိုက်ခြင်းသည်။ ကိဿဟေတု၊ အဘယ် အကြောင်းကြောင့်နည်း။ အာနန္ဒ၊ န္ဒာ။ ဟိ၊ အကြင့်ကြောင့်။ အဿ၊ ထိုရဟန်းသည်။ တေ ဓမ္မာ၊ တို့ကို။ ဒီဃရတ္တံ၊ ရှည်စွာသောကာလပတ်လုံး။ သုတာ၊ ကြားနာအပ်ကုန်ပြီ။ ဓာတာ၊ ဆောင်ထားအပ်ကုန်ပြီ။ ဝစသာ၊ နှုတ်ဖြင့်။ ပရိစိတာ၊ ဆည်းပူးအပ်ကုန်ပြီ။ မနသာ၊ စိတ်ဖြင့်။ အနုပေက္ခိတာ၊ အဖန်ဖန်အထပ်ထပ် ရှုဆင်ခြင်အပ်ကုန်ပြီ။ ဒိဋ္ဌိယာ၊ ပညာဖြင့်။ သုပ္ပဋိဝိဒ္ဓါ၊ ကောင်းစွာထိုးထွင်းအပ်ကုန်ပြီ။ (တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်တည်း။) အာနန္ဒ၊ န္ဒာ။ယာ စ ခေါအယံကထာ၊ အကြင်စကားသည်။ပ။သံဝတ္တတိ၊ ၏။ သေယျထိဒံ၊ တို့နည်း။ပ။ဝိမုတ္တိဉာဏ- ဒဿနကထာ၊ သည်ရင်းတည်း။ အာနန္ဒ၊ န္ဒာ။ ဧဝရူပိယာ၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ ကထာယ ဟေတု၊ စကားဟူသောအကြောင်းကြောင့်[3]။ သာဝကော၊ သည်။ အပိပဏုဇ္ဇမာနော၊ ပစ်ပယ် (နှင်ထုတ်)အပ်သူဖြစ်ပါလျက်လည်း။ သတ္ထာရံ၊ ကို။ အနုဗန္ဓိတုံ၊ ငှါ။ အရဟတိ၊ ၏။

အာနန္ဒ၊ န္ဒာ။ ဧဝံသန္တေ၊ဤသို့(တယောက်တည်းတည်း) ဖြစ်လတ်သော်။ အာစရိယူပဒ္ဒဝေါ၊ ဆရာ၏(ဆရာ့သန္တာန်၌ဖြစ်သော ကိလေသာတည်းဟူသော) ဘေးရန်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဧဝံသန္တေ၊ သော်။ အန္တေဝါသူပဒ္ဒဝေါ၊ တပည့်၏ (တပည့်သန္တာန်၌ဖြစ်သော ကိလေသာတည်း ဟူသော)ဘေးရန်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဧဝံသန္တေ၊ သော်။ဗြဟ္မစရိယူပဒ္ဒဝေါ၊ မြတ်သောအကျင့်၏ဘေးရန်သည်။ ဟောတိ၊ ၏[4]။

၁၈၃။ အာနန္ဒ၊ န္ဒာ။ ကထဉ္စ၊ အဘယ်သို့လျှင်။ အာစရိယူပဒ္ဒဝေါ၊ သည်။ ဟောတိ နည်း။ အာနန္ဒ၊ န္ဒာ။ ဣဓ၊ ဤသာသနာ၌။ ဧကစ္စော၊ အချို့သော။ သတ္ထာ၊(တိတ္ထိ)ဆရာသည်။ ဝိဝိတ္တံ၊ ဆိတ်ငြိမ်သော။ အရညံ၊ တောဟူသော။ ရုက္ခမူလံ၊ သစ်ပင်ရင်းဟူသော။ ပဗ္ဗတံ၊ တောင်ဟူသော။ ကန္ဒရံ၊ ချောက်ဟူသော။ ဂိရိဂုဟံ၊ တောင်ခေါင်းဟူသော။ သုသာနံ၊ သုသာန်ဟူသော။ ဝနပတ္ထံ၊ တောအုပ်ဟူသော။ အဗ္ဘောကာသံ၊ လွင်တီးခေါင် ဟူသော။

၁။ ဘဂဝံမူလကာ-စသည် အဆုံးအဖြတ်အဓိပ္ပါယ်ကို မ-၁-စာပုဒ် ၄၇၃၊ ဋ္ဌ-ဋီ၊ သို့မဟုတ် နိဿယရှု။

၂။ ဤကား ပါဠိနှင့် ကစ္စည်းအလို ပေးသည်။ မ-၁၊ ၄၇၃-စာပိုဒ် ဋီကာအလို၊ “ဘဂဝန္တံယေဝ ပဋိ၊ မြတ်စွာဘုရား၏အဘို့(တာဝန်)သည်။ ဘာ တု၊ဖြစ်ပါစေ”ဟု ပေး။ အကျယ် မ-၁၊ ၄၇၃-နိဿယရှု။

၃။ “ဥဒရဿ ဟေတု၊ဝမ်းဟူသောအကြောင်းကြောင့်”ဟုပေးသကဲ့သို့ ဤ၌လည်း ကထာယနှင့် ဟေတု အရတူပေးသည်။ မောဂ္ဂလ္လာန် ၂-ကဏ္ဍ-၂၂၊ ဆဋ္ဌီဟေတ္ဝတ္ထပ-သုတ်နှင့် အညီတည်း။

၄။ ဋ္ဌ-ဋီတို့၌ အာစရိယဿ+ဥပဒ္ဒဝေါ အာစရိယူပဒ္ဒဝေါ-ဟု ဆဋ္ဌီတပ္ပုရိသ်ဖွင့်၏။

ပလာလပုဉ္စံ၊ ကောက်ရိုးပုံဟူသော။ သေနာသနံ၊ ကို။ ဘဇတိ၊ မှီဝဲ၏။ တထာ၊ ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဝူပကဋ္ဌဿ၊ အပေါင်းအဖော်မှ ကင်းဝေးသည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရတော၊ သော။ တဿ၊ ထို(တိတ္ထိ)ဆရာ၏(အထံသို့)။နေဂမာ စေဝ၊ နိဂုံး၌နေသည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ဇာနပဒါ စ၊ဇနပုဒ်၌နေသည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဗြာဟ္မဏဂဟပတိကာ၊ တို့သည်။ အန္ွာဝတ္တန္တိ၊ အစဉ်လိုက်ကုန်၏။ နေဂမေသု စေဝ၊ သည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ဇာနပဒေသု စ၊ သည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဗြာဟ္မဏဂဟပတိကေသု၊ တို့သည်။ အန္ွာဝတ္တန္တေသု၊ ကုန်သည်ရှိသော်။ သော၊ ထိုတိတ္ထိဆရာကြီးသည်။ မုစ္ဆံ၊ ပစ္စည်းတို့၌တပ်စွဲတွေဝေခြင်းကို။ နိကာမယတိ၊ တောင့်တ၏။ ဂေဓံ၊ တပ်မက်ခြင်းသို့။ အာပဇ္ဇတိ၊ ရောက်၏။ ဗာဟုလ္လာယ၊ ပစ္စည်းများပြားသည်အဖြစ်အလို့ငှါ။အာဝတ္တတိ၊ လှည့်လည်၏။ အာနန္ဒ၊ နွာ။ အယံ၊ ဤဘေးရန်ကို။ အာစရိယော၊ဆရာတည်းဟူသော (ဆရာ့သန္တာန်၌ဖြစ်သော)။ ဥပဒ္ဒဝေါ၊ ဘေးရန်ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ အပ်၏။ အာစရိယူပဒ္ဒဝေန၊ ကြောင့်။ နံ၊ ထို(တိတ္ထိ)ဆရာကြီးကို။ သံကိလေသိကာ၊ ညစ်ငြူးစေတတ်ကုန်သော။ ပေါနောဗ္ဘဝိကာ၊ တဖန် ဘဝသစ်ကိုပြုလေ့ရှိကုန်သော။ သဒရာ၊ ပူလောင်ခြင်းနှင့်တကွဖြစ်ကုန်သော။ဒုက္ခဝိပါကာ၊ ဆင်းရဲခြင်းအကျိုးရှိကုန်သော။ အာယတိံ၊ ၌။ ဇာတိဇရာမရဏိယာ၊ ဖြစ်ခြင်း အိုခြင်း သေခြင်းအလို့ငှါဖြင်ကုန်သော။ ပါပကာ၊ ယုတ်မာကုန်သော။ အကုသလာ ဓမ္မာ၊တို့သည်။အဝဓိံသု၊ သတ်ကုန်ပြီ၊ အာနန္ဒ၊ နွာ။ ဧဝံ ခေါ၊ လျှင်။ အာစရိယူပဒ္ဒဝေါ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

၁၉၄။ အာနန္ဒ၊ နွာ။ ကထဉ္စ၊ လျှင်။ အန္တေဝါသူပဒ္ဒဝေါ၊ သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။အာနန္ဒ၊ နွာ၊ တဿေဝ ခေါ ပန သတ္ထု၊ ထို(တိတ္ထိ)ဆရာ၏ပင်လျှင်။ သာဝကော၊ တပည့်သည်။ တဿ သတ္ထု၊ ထို(တိတ္ထိ)ဆရာ၏။ ဝိဝေကံ၊ ကင်းဆိတ်ခြင်းကို။ အနုဗြူဟယမာနော၊ ထပ်မံတိုးပွါးစေလိုသည်ဖြစ်၍။ ဝိဝိတ္တံ၊ ဆိတ်ငြိမ်သော။အရညံ၊ တောဟူသော။ပ။ ပလာလပုဉ္စံ၊ ကောက်ရိုးပုံဟူသော။ သေနာသနံ၊ ကို။ ဘဇတိ၊ ၏။ပ။ အာနန္ဒ၊ နွာ။ အယံ၊ ဤဘေးရန်ကို။ အန္တေဝါသိ၊ တပည့်ဟူသော (တပည့်သန္တာန်၌ဖြစ်သော)။ ဥပဒ္ဒဝေါ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ အပ်၏။ပ။ အာနန္ဒ၊ နွာ။ ဧဝံ ခေါ၊ သို့လျှင်။ အန္တေဝါသူပဒ္ဒဝေါ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

၁၉၅။ အာနန္ဒ၊ နွာ။ ကထဉ္စ၊ လျှင်။ဗြဟ္မစာရူပဒ္ဒဝေါ၊ မြတ်သောအကျင့်၏ ဘေးရန်သည်[၁]။ ဟောတိ၊နည်း။အာနန္ဒ၊ နွာ။ ဣဓ လောကေ၌။ အရဟံ၊ သော။ပ။ဘဂဝါ၊ သော။ တထာဂတော၊ ဘုရားရှင်သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်တော်မူ၏။ သော၊ ထိုဘုရားရှင်သည်။ပ။ တဿ၊ ထိုဘုရားရှင်၏။ပ။အာနန္ဒ၊ နွာ။တဿေဝ ခေါ ပန သတ္ထု၊ ထိုဆရာဘုရား၏ပင်လျှင်။ သာဝကော၊ တပည့်သည်။ တဿ သတ္ထု၊ ထိုဆရာဘုရား၏။ ဝိဝေကံ၊ ကို။ပ။ အာနန္ဒ၊ နွာ။ အယံ၊ ဤဘေးရန်ကို။ဗြဟ္မစာရိ၊ မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်လေ့ရှိသူ၏ သန္တာန်၌ဖြစ်သော။ ဥပဒ္ဒဝေါ၊ဟူ၍။ဝုစ္စတိ၊ အပ်၏။ (ထူးရာကိုသာ ပေးလိုက်သည်။ ကြွင်းလွယ်၏။)

အာနန္ဒ၊ နွာ။ တတြ၊ ထိုဘေးရန်သုံးမျိုးတို့တွင်။ ယော စေဝါယံ အာစရိယူပဒ္ဒဝေါ၊ ၎င်း။ ယော စ အန္တေဝါသူပဒ္ဒဝေါ၊ ၎င်း။ တေဟိ၊ ထိုအာစရိယူပဒ္ဒဝ, အန္တေဝါသူပဒ္ဒဝတို့ထက်။ အယံ

၁။ ဗြဟ္မစရိယဿ ဥပဒ္ဒဝေါ=ဗြဟ္မစာရူပဒ္ဒဝေါ-ဟူသော ဋီကာနှင့်အညီ ပေးသည်။ အာစရိယူပဒ္ဒဝေါ၊ အန္တေဝါသူပဒ္ဒဝေါ-ဟူသော ၂-ပုဒ်ကို မှီး၍ပေးလျှင် "မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်လေ့ရှိသူ၏ (ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ သန္တာန်၌ ဖြစ်သော ကိလေသာတည်းဟူသော) ဘေးရန်သည်"ဟု ပေးရမည်။ ဝိဂ္ဂဟကိုလည်း "ဗြဟ္မစာရိနော ဥပဒ္ဒဝေါ-ပြု၍ ရိဉ္ဌ ဤ-ကိုချေ၊ နောက်ဥ-ကို ဦး-ဒီဃပြု၊ ဗြဟ္မစာရူပဒ္ဒဝေါ-ပြီးစေ။ ဤနောက်နည်းသာ "အယံ ဝုစ္စတာနန္ဒ ဥပဒ္ဒဝေါ ဗြဟ္မစာရီ"ဟူသော လာလတ္တံ့ပါဠိနှင့် ညီ၏။

ဖြပ္ပွမ္စာရူပဒ္ဒဝေါ၊ သည်။ ဒုက္ခဝိပါကတရော စေဝ၊ သာလွန်ထူးကဲ ဆင်းရဲကျိုးရှိသည်ဇင်း။ ကဋ္ဌုကဝိပါကတရော စ၊ ထူးကဲခါးစပ်သောအကျိုးရှိသည်ဇင်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) စ၊ ဒုက္ခုဂ္ရယ အကျိုးရှိရုံသာ ရှိသည်မဟုတ်သေး။ ဝိနိပါတာယအပိ၊ ကောင်းစွာလှလှ အပါယ်သို့ ကျရောက်ခြင်းငှါလည်း။ သံဝတ္တတိ၊ ၏။

၁၉၆။ အာနန္ဒ၊ န္ဒာ။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသောအပြစ်ဆိုအပ်လတ္တံ့သော အကျိုးရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်[၁]။မံ၊ ငါဘုရားကို။ မိတ္တဝတာယ၊ မိတ်ဆွေရှိသူ၏ အဖြစ်ဖြင့်။ (မိဘ်ဆွေ၏ အငွမ်းအားဖြင့် ကျင့်ခြင်းဖြင့်။) သမုဒါစရထ၊ ပြောဆိုကြကုန်လော့။ သပတ္တဝတာယ၊ ရန်သူရှိသူ၏ အဖြစ်ဖြင့်။ မာ သမုဒါစရထ၊ မပြောဆိုကြကုန်လင့်။ တံ၊ ထိုမိတ်ဆွေရှိသူ၏ အဖြစ်ဖြင့် ပြုကျင့်ခြင်းသည်။ ဝေါ၊ သင်တို့အား။ ဒီဃရတ္တံ၊ လုံး။ ဟိတာယ၊ အစီးအပွါးအလို့ငှါ။သုခါယ၊ ချမ်းသာခြင်းအလို့ငှါ။ ဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ့။

အာနန္ဒ၊ န္ဒာ။ ကထဉ္စ၊ လျှင်။ သာဝကာ၊ တို့သည်။ သတ္ထာရံ၊ ဆရာဘုရားကို။ သပတ္တဝတာယ၊ ဖြင့်။ သမုဒါစရန္တိ၊ ကုန်သနည်း။ မိတ္တဝတာယ၊ဖြင့်။ နော သမုဒါစရန္တိ၊ မပြောဆိုကုန်သနည်း။ အာနန္ဒ၊ န္ဒာ။ ဣဓ၊ ဤသာသနာတော်၌။ သတ္ထာ၊ ဆရာဘုရားသည်။ သာဝကာနံ၊ တို့အား။ အနုကမ္ပကော၊ အစဉ်စောင့်ရှောက်သည်ဖြစ်၍။ ဟိတေသီ၊ အစီးအပွါးကို အလိုရှိသည် ဖြစ်၍။ အနုကမ္ပံ၊ ကို။ ဥပါဒါယ၊ ၍။ "ဣဒံ၊ ဤအကျင့်သည်။ဝေါ၊ သင်တို့အား။ ဟိတာယ၊ ငှါတည်း။ ဣဒံ၊ သည်။ ဝေါ၊သင်တို့အား။ သုခါယာတိ၊ ငှါတည်း"ဟူ၍။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ဒေသေတိ၊ ၏။ တဿ၊ ထိုဆရာဘုရား၏ (စကားကို)။ သာဝကာ၊ တို့သည်။ န သုဿူသန္တိ၊ နားမထောင်လိုကြကုန်။ န သောတံ ဩဒဟန္တိ၊ နားမထောင်ကြကုန်။ အညာ၊ သိခြင်းအကျိုးငှါ။ စိတ္တံ၊ စိတ်ကို။ န ဥပဋ္ဌပေန္တိ၊ မဖြစ်စေကြကုန်[၂]။ သတ္ထုသာသနာ၊ ဆရာဘုရားအဆုံးအမမှ။ ဝေါက္ကမ္မ စ၊ ဖဲ၍လည်း။ ဝတ္တန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ အာနန္ဒ၊ န္ဒာ။ ဧဝံ ခေါ၊ လျှင်။ သာဝကာ၊တို့သည်။ သတ္ထာရံ၊ ကို။ သပတ္တဝတာယ၊ ဖြင့်။ သမုဒါစရန္တိ၊ ကုန်၏။ မိတ္တဝတာယ၊ ဖြင့်။ နော သမုဒါစရန္တိ၊ ကုန်။ (ကထဉ္စာနန္ဒ သတ္ထာရံ-မှ နောသပတ္တဝတာယ-တိုင်အောင် ရှေးနည်းမှီး၍ ပေးလေ။)

တသ္မာ၊ ထိုဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသောအကြောင်းကြောင့်။ အာနန္ဒ၊ န္ဒာ။ မံ၊ ငါဘုရားကို။ မိတ္တဝတာယ၊ ဖြင့်။ သမုဒါစရထ၊ ကုန်လော့။ပ။ သုခါယ၊ ငှါ။ ဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ့။ အာနန္ဒ၊ န္ဒာ။ ကုမ္ဘကာရော၊ အိုးထိန်းသည်သည်။ အာမကေ၊ ခြောက်သောအိုးစိမ်းခွက်၌ဇင်း။ အာမကမတ္တေ၊ ခြောက်ရုံမျှ အိုးစိမ်းခွက်၌ဇင်း။ (ပရက္ကမတိ ယထာ၊ မကွဲမပျက်အောင် ကိုင်တွယ်ပြုလုပ်သကဲ့သို့။ ပရက္ကမိဿာမိ-ရှု၍ထည့်သည်။) အဟံ၊ ငါဘုရားသည်။ ဝေါ၊ သင်တို့၌။ (အဌကထာ၌ အဟံ တုမှေသု-ဟု ဖွင့်သည်။) တထာ၊ ထိုအတူ။ န ပရက္ကမိဿာမိ၊ မပြုကျင့်အံ့။ အာနန္ဒ၊ န္ဒာ။

၁။ တသ္မာတိ ယသ္မာ သေသုပဒ္ဒဝေဟိ။ပ။ ဒုက္ခဝိပါကတရော။ ယသ္မာ ဝါ။ပ။ မိတ္တပဋိပတ္တိံ ဟိတာယ တသ္မာ ဧဝံ ဥပရိမေနပိ ဟေဋ္ဌိမေနပိ အတ္ထေန ယောဇေတဗ္ဗံ။(ဋ္ဌ)။တသ္မာတိ ဣဒံ ပုဗ္ဗပရာပေက္ခံ ပုရိမဿစ အတ္ထဿ ကာရဏဘာဝေန ပစ္စာမသနန္တိ အာဟ ယသ္မာတိ အာဒိ။ (ဋီ)နှင့်အညီ တသ္မာ-ကို ဆိုပြီး ဆိုလတ္တံ့ ရှေ့နောက်နှစ်ခုလုံးကိုစွဲ။ ဤတသ္မာ-မျိုး တွေ့ခဲ၏။ ဋီကာ၌ "မိတ္တံ ဧတဿ အတ္ထီတိ မိတ္တဝါ။ တဿ ဘာဝေါ မိတ္တဝတာ၊ တာယ မိတ္တဝသေန ပဋိပဇ္ဇနံ"ဖွင့်သောကြောင့် "မိတ်ဆွေရှိသူ၏ အဖြစ်ဖြင့်" (မိတ်ဆွေ၏ အစမ်းအားဖြင့် ကျင့်ခြင်းဖြင့်)ပေးသည်။

၂။ န အညာ စိတ္တံ ဥပဋ္ဌပေန္တီတိ ဝိဇာနနတ္ထာယ စိတ္တံ န ဥပဋ္ဌပေန္တိ။ အံ၊ဋ္ဌ၊၂-၄၇။

အဟံ၊ သည်။ (ဝေါ၊ သင်တို့အား။) နိဂ္ဂယှ နိဂ္ဂယှ၊ နှိပ်၍ နှိပ်၍။ ဝက္ခာမိ၊ ဟောပြောအံ့။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ (ဝေါ၊ တို့အား။) ပဝယှ ပဝယှ၊ သင်တို့၏အပြစ်ကို ဖယ်ထုတ်၍ ဖယ်ထုတ်၍။ ဝက္ခာမိ၊ အံ့။ (ဧဝံ ဩဝဒိယမာနေ၊ ဤသို့ဆုံးမအပ်သည်ရှိသော်။) ယောသာရော အကြင်မဂ်ဖိုလ် ဟူသော အနှစ်သာရသည်။ (ဒ တ္ထိ၊ ၏။) သော၊ ထိုအနှစ်သာရသည်။ ဌဿတိ၊ တည်လတ္တံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့မိန့်တော်မူ၏။ (ဣဒမဝေါစ ဘဂဝါ-စသည် ပေးမြဲ။)

ဒုတိယံ၊ သော။ မဟာသုညတသုတ္တံ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီ။

၃-အစ္ဆရိယအဗ္ဘုတသုတ်

၁၉၇။ (ဧဝံ မေ သုတံ ပေးမြဲ။) ဧကံ၊ သော။ သမယံ၊ ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ သာဝတ္ထိယံ၊ ၌။ အနာထပိဏ္ဍိကဿ၊ ၏။ အာရာမေ၊ သော။ ဇေတဝနေ၊ ၌။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ အထ ခေါ၊ ၌။ ပစ္ဆာဘတ္တံ၊ ၌။ ပိဏ္ဍပါတပဋိက္ကန္တာနံ၊ ကုန်သော။ ဥပဋ္ဌာနသာလာယံ၊ ၌။ သန္နိသိန္နာနံ၊ နေထိုင်ကုန်သော။ သန္နိပတိတာနံ၊ စည်းဝေးကုန်သော။ သမ္ဗဟုလာနံ၊ များပြားကုန်သော။ ဘိက္ခူနံ၊ တို့၏။ (အန္တရာကထာ၌ စပ်)။ "အစ္ဆရိယံ၊အာဝုသော။ပ။တထာဂတဿ အဗ္ဘုတဓမ္မသမန္နာဂတာစ-တိ၊ စ" ဟူသော။ အယံ အန္တရာကထာ၊ အကြားကာလ၌ဖြစ်သော ဤစကားသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ပြီ။ ယတြ ယော တထာဂတော၊ အကြင်မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဟိ၊ အကြင့်ကြောင့်။ ပရိနိဗ္ဗုတေ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုကုန်ပြီးသော။ ဆိန္နပပဉ္စေ၊ ဖြတ်အင်ပြီးသော ပပဉ္စတရား ၃-ပါး (ကိလေသာဝဋ္ဋ) ရှိကုန်သော။ ဆိန္နဝဋုမေ၊ ဖြတ်အပ်ပြီးသော (ကုသလာကုသလ) ကမ္မဝဋ္ဋ ရှိကုန်သော။ ပရိယာဒိန္န-ဝဋ္ဋေ၊ကုန်ခမ်းစေအပ်ပြီးသော ဝဋ္ဋရှိကုန်သော[၁]။(ပရိဒိယာယတိတိ ခေပယတိ၊သံ ဋ ၂-၃၀၃။) သဗ္ဗ-ဒုက္ခဝီတိဝတ္တေ၊ အလုံးစုံသော (ဝိပါကဝဋ္ဋဆင်းရဲ) ကိုလွန်မြောက်ကုန်ပြီးသော။အတီတေ ဗုဒ္ဓေ၊ ရှေး ဘုရားဘို့ကို။ 'တေ ဘဂဝန္တော၊ ထို(ရှေး) ဘုရားတို့သည်။ ဧဝံ ဇစ္စာ၊ ဤသို့သော ဇာတ်ရှိကုန် သည်။ အဟေသုံ ဣတိပိ၊ ဖြစ်ကုန်ပြီ'ဟူ၍ရင်း။ 'တေ ဘဂဝန္တော၊ တို့သည်။ ဧဝံ နာမာ၊ ဤသို့ သော အမည်တော်ရှိကုန်သည်။အဟေသုံ ဣတိပိ၊ကုန်ပြီ'ဟူ၍ရင်း။ 'တေ ဘဂဝန္တော၊တို့သည်။ဧဝံ ဂေါတ္တာ၊ဤသို့သော အနွယ်တော်ရှိကုန်သည်။အဟေသုံ ဣတိပိ၊ကုန်ပြီ'ဟူ၍ရင်း။တေ ဘဂဝန္တော တို့သည်။ ဧဝံ သီလာ၊ ဤသို့သော သီလရှိကုန်သည်။ အဟေသုံ ဣတိပိ၊ ကုန်ပြီ'ဟူ၍ရင်း။ 'တေ ဘဂဝန္တော၊တို့သည်။ဧဝံ ဓမ္မာ၊ ဤသို့သော (သမာဓိ)တရားရှိကုန်သည်။အဟေသုံ ဣတိပိ၊ ကုန်ပြီ' ဟူ၍ရင်း။ 'တေ ဘဂဝန္တော၊ တို့သည်။ ဧဝံ ပညာ၊ ဤသို့သော ပညာရှိကုန်သည်။ အဟေသုံ ဣတိပိ၊ ကုန်ပြီ'ဟူ၍ရင်း။ 'တေ ဘဂဝန္တော၊ တို့သည်။ ဧဝံ ဝိဟာရီ၊ ဤသို့သော (နိရောဓသမာပတ်ဖြင့်) နေတော်မူလေ့ရှိကုန်သည်။ အဟေသုံ ဣတိပိ၊ ကုန်ပြီ'ဟူ၍ရင်း။ 'တေ ဘဂဝန္တော၊ တို့သည်။ ဧဝံ ဝိမုတ္တာ၊ ဤသို့သော ဝိမုတ္တိရှိကုန်သည်။ အဟေသုံ ဣတိပိ၊ ကုန်ပြီ' ဟူ၍ရင်း။ အနုဿရိဿတိနာမ၊ အောက်မေ့ဆင်ခြင်တော်မူနိုင်ပါပေ၏[၂]။ တဿ၊ ထို့ကြောင့်။ တဿ

၁။ ပါဠိ၌ ဇာနိဿတိ-ဟု ရှိနေ၏၊ ဤ ဋ္ဌ-ဋီနှင့် ဒီ-၂၊ မဟာပဒါန ပါ-ဋ္ဌ-ဋီတို့၌ ရှိသည့်မူအတိုင်း အနက်ပေး လိုက်သည်။ ဤ ၁၉၇-စာပိုဒ်၌ "ယတြ ဟိ ယောဟိ တထာဂတော၊ သည်။ အနုဿရိဿတိနာမ၊ ၏"ဟုအနက် ပေးရာ၌ "အနာဂတေ ဘဝိဿန္တိ"ဆိုသည့်အတိုင်း အနာဂတတ္ထဘဝိဿန္တိ မဟုတ်သောကြောင့် ဘဝိဿန္တိဝိဘတ် ကား မုချ၊ အတီတတ္ထကား ဥပစာ၊ ထို့ကြောင့် အဋ္ဌကထာ၌ "အနုဿရိဿတိတိဣဒံ ယတြာတိ နိပါတဝသေန

တထာဂတဿ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရား၏။ မဟိဒ္ဓိကတာ၊ ကြီးသော တန်ခိုးရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ မဟာနုဘာဝတာ၊ ကြီးသောအာနုဘော်ရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ အစ္ဆရိယံ အာဝုသော၊ လက်ဖျစ်

အနာဂတဝစနံ၊ အတ္ထော ပနေတ္ထ အတီတဝသေန ဝေဒိတဗ္ဗော”ဟူ၍ရင်း၊ ဋီကာ၌ “နိပါတဝသေန ယတြ သဒ္ဒယောဂေန အနာဂတဝစနန္တိ ဣဒံ အနာဂတဝစနသဒ္ဒိသတ္တာ ဝုတ္တံ။ အနာဂတတ္တဝါစီ ဟိ အနာဂတဝစနံ၊ အတ္ထော စေတ္ထ အတီတောတိ” ဟူ၍ရင်း မိန့်ဆိုတော်မူကြ၏၊ ဤ၌ ပြအပ်သော “အနာဂတဝစနသဒ္ဒိသတ္တာ” ဟူသော ဋီကာစကားကို သဒ္ဒနီတိဆရာ မနှစ်သက်၊ အကြောင်းကား “ဆဗ္ဗဿာနိနာမ။ပ။ ယာပေဿတိ” မ ၁၊ ၁၃၉၊ “ယာပေဿတိနာမာတိ နာမသဒ္ဒံ အာနေတွာ သမ္ဗန္ဓော၊ နာမသဒ္ဒယောဂေန ဟိ အနာဂတ-ကာလဿဝိယ ပယောဂေါ၊ ယာပေသိ ဣစ္စေဝ အတ္ထော”၊ မ ဋီ၂-၂-တို့၌ မိန့်ဆိုတော်မူသော ဋီကာဆရာ၏ “အနာဂတကာလဿဝိယ ပယောဂေါ”ဟူသော စကားကို “ဧတ္ထ စ ယဒိ အတီတတ္ထေ အနာဂတဝစနံ သိယာ၊ အနာဂတဿ ဝိယ ပယောဂေါတိ ဋီကာကာရော န ဝဒေယျ၊ န ဟိ အဿော ဝိယာတိ ဝတ္တဗ္ဗော၊ အဿသဒိသံ ယေဝ ပန အနဿံ အဿောဝိယာတိ ဝတ္တုံ ဝတ္တတိ”ဟူ၍ သဒ္ဒနီတိဆရာ ပယ်မြစ်သောကြောင့်တည်း။ မှန်၏၊ အနာဂတကာလဿဝိယ ပယောဂေါ” ဟူသော ဋီကာစကားနှင့် အနာဂတဝစနသဒ္ဒိသတ္တာ-ဟူသော ဋီကာစကားသည် တူမျှ၏။

ဤအထက်ဖော်ပြပါ အဋ္ဌကထာ-ဋီကာလေးစောင်တို့တွင် (၁) ဥပရိပဏ္ဏာသ ဋ္ဌ-ဋီ၊ စာပိုဒ် ၁၉၇-အဆိအရ ယတြသဒ္ဒါအယှဉ်၌ “အနာဂတေ ဘဝိဿန္တိ”သုဘ်ဖြင့် ဘဝိဿန္တိဝိဘတ် သက်သား၏၊ (၂) စူဠသီဟနာဒ သုဘ် မ ဋ္ဌ ၁၊ စာပိုဒ်-၁၃၉၊ စူဠသီဟနာဒသုတ် မ ဋီ ၂၊၂၊ စာမျက်နှာတို့ အဆိုအရ နာမသဒ္ဒါအယှဉ်၌“အနာဂတေ ဘဝိဿန္တိ”သုတ်ဖြင့် ဘဝိဿန္တိဝိဘတ် သက်ထား၏။

ဤသို့ ယတြယောဂ,နာမယောဂဟု အဆိုနှစ်မျိုးကွဲပြားလေရာ (၁) ဥပရိပဏ္ဏာသ ဋ္ဌ-ဋီ-စာပိုဒ် ၁၉၇ အဆိုအရသည် “ယတြဟိ နာမ။ပ။နေဝ ဒက္ခတိ၊ န ပန သဒ္ဒံ သောဿတိ” ၊မဟာပရိနိဗ္ဗာနသုတ် အဋ္ဌကထာ စာပိုဒ်-၁၉၂ ပုက္ကုသမလ္လပုတ္တဝတ္ထု၊ “ယတြ ဟိ နာမာတိ ယော နာမ၊ နေဝ ဒက္ခတီတိ န အဒ္ဒသ၊ ယတြ သဒ္ဒယုတ္တတ္တာ ပနေတံ အနာဂတဝသေန ဝုတ္တံ၊ ဝေဠုပဠို ဤဒိသေသု ဌာနေသု သဒ္ဒလက္ခဏံ”။ရင်းအဋ္ဌကထာ။ “ဝေဠုပန္တိ ဒက္ခတိ ကရိဿတိ ဘဝိဿတီတိ ဤဒိသံ။ဤဒိသေသူတိ ယတြ ယဋ္ဌာတိ ဝေဠုပနိပါတသဒ္ဒယုတ္တဋ္ဌာနေသု” ရင်း မဟာပရိနိဗ္ဗာနသုတ် ဋီကာတို့နှင့် ညီညွတ်သည့်အပြင် “အစ္ဆရိယေ ဂမျမာနေ ယတြသဒ္ဒေ သတိ ယျောဒိမှိ အသတိ အနာဂတဝစနံ ကရောန္တိ၊ အဋ္ဌကထာယန္တု ယတြသဒ္ဒယုတ္တတ္တာ ပနေတံ အနာဂတဝသေန ဝုတ္တန္တိ ဝုတ္တံ” ဟူသော မောဂ္ဂလ္လာန်ပဉ္စိကာ ဆဋ္ဌ-ကဏ္ဍ ၃၊သုတ်အဆိုအရနှင့်ရင်း ယဋ္ဌ ယတြာနံ (ပါ-၃) သေသေလုဋ္ဌ အယဒိမှိ (ပါ-၃)တို့ အဆိုအရနှင့်ရင်း ညီညွတ်ပေ၏။

(၂) စူဠသီဟနာဒသုတ် အဋ္ဌကထာ -ဋီကာ ဆရာတို့ “နာမသဒ္ဒါအယှဉ်၌ ဘဝိဿန္တိ ဝိဘတ်အနက်ကား အတီတတ္ထ”ဟု မိန့်ဆိုတော်မူကြသည်ကား “နာမေ ဂရဟာဝိမှယေသု” မောဂ္ဂလ္လာန်- ဆဋ္ဌ ကဏ္ဍ ၃-သုတ် ရူပသိဒ္ဓိ ဆရာတို့ အလိုနှင့်ရင်း “ဉိရုက္ခမ္ဘောပိ နာမ ဘဝိဿတိ” မ-၁၊ ၃၆၅ ပိုဒ်၊ “ဝိမှယတ္ထဝသေန ပနေတ္ထ ဘဝိဿတီတိ အနာဂတဝစနံ ကတံ”” မ ဋ္ဌ-၂၊ ၃၆၅-ပိုဒ်။

“ဉိရုက္ခမ္ဘောပိ နာမ ဘဝိဿတီတိ ဧတ္ထ နာမ သဒ္ဒေါ ဝိမှယတ္ထောတိ ကတွာ ဝုတ္တံ၊ ဝိမှယတ္ထ ဝသေနာတိ အာဒိ၊ အန္ဒော နာမ ပဗ္ဗတံ အဘိရုဟိဿတီတိ အာဒီသု ဝိယ၊ ဝိမှယဝါစီ သဒ္ဒယောဂေန ဟိ ဘဝိဿတီတိ အနာဂတ ဝစနံ”။မ ဋီ ၂-၂၁၅-စာမျက်နှာတို့နှင့်ရင်း ညီညွတ်ပေ၏။

အကျဉ်းကား ဥပရိပဏ္ဏာသ-ဋ္ဌ ဋီ၊ မဟာပရိနိဗ္ဗာနသုတ် ဋ္ဌ ဋီ ပါဏိနီတို့အလို အစ္ဆရိယတ္ထ ယတြသဒ္ဒါအယှဉ် အတီတတ္ထ ဘဝိဿန္တိ ဝိဘတ်တည်း၊ စူဠသီဟနာဒသုတ် ဋ္ဌ ဋီနှင့် မောဂ္ဂလ္လာန် ဆရာတို့ အလို အစ္ဆရိယတ္ထ နာမသဒ္ဒါ အယှဉ် အတီတတ္ထ ဘဝိဿန္တိ ဝိဘတ်တည်း။

ဤဖော်ပြပါ အဋ္ဌကထာ ဋီကာ ပါဏိနီမောဂ္ဂလ္လာန်တို့ အဆိုအရ “အစ္ဆရိယတ္ထ ယတြသဒ္ဒါအယှဉ် အတီတတ္ထ ဘဝိဿန္တိဝိဘတ်”ဟု ယူလျှင် နာမသဒ္ဒါအနက်မဲ့ ဖြစ်ရာ၏။ “နာမသဒ္ဒါ အယှဉ်အတီတတ္ထ ဘဝိဿန္တိဝိဘတ်”ဟု ယူလျှင် ယတြသဒ္ဒါ အနက်မဲ့ရာ၏။သို့ဖြစ်၍ ဤ ၁၉၇-စာပိုဒ် အဖွင့် မ ဋီ ၃-အစ္ဆရိယအဗ္ဘုတသုတ်၌“ပဒတ္တယဿ ပန အစ္ဆရိယတ္ထနိဒ္ဒိဋ္ဌတာယ အစ္ဆရိယတ္ထေ နိပါတောတိ ဝုတ္တံ၊ ကေံသတော ပနေတံ၊ ပဒတ္တယံ”ဟု မိန့်ဆိုချက်ကို ယူ၍

ခတ်တီး အံ့ချီးဘွယ်ဖြင်ပေစွ ငါ့ရှင်တို့။ အဗ္ဘုတံ အာဝုသော၊ မဖြစ်စဘူး အဦးအသစ် ဖြစ်ပေစွ ငါ့ရှင်တို့။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပြောဆိုကြကုန်ပြီ။ (ဣတိပိတိမှ ဣတိဖြစ်သည်။)

ဧဝံဝုတ္တေ၊ သော်။ အာယသ္မာ အာနန္ဒော၊သည်။ တေဘိက္ခူ၊ တို့ကို။ "အာဝုသော၊ တို့။ တထာဂတာ၊ တို့သည်။ အစ္ဆရိယာ စေဝ၊ လက်ဖျစ်တီး၍ အံ့ချီးထိုက်ပေကုန်၏။ အစ္ဆရိယဓမ္မ-သမန္နာဂတာ စ၊ အံ့ချီးထိုက်သောတရားတို့နှင့်လည်း ပြည့်စုံကြပေကုန်၏။ အာဝုသော၊ တို့။ တထာဂတာ၊ တို့သည်။ အဗ္ဘုတာ စေဝ၊ မဖြစ်စဘူး အဦးအသစ်လည်း ဖြစ်ကြပေကုန်၏။ အဗ္ဘုတဓမ္မသမန္နာဂတာ စာတိ၊ မဖြစ်စဘူး အဦးဖြစ်သော တရားတို့နှင့်လည်း ပြည့်စုံကြပေကုန်၏"ဟူသော။ ဇော်၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။ အယဉ္စ၊ ဤသည်ပင်လျှင်။ တေသံ ဘိက္ခူနံ၊ တို့၏။ ဝိပ္ပကတာ၊ ပြီးဆုံးခြင်းသို့ မရောက်သေးသော။ အန္တရာကထာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

၁၉၇။ အထခေါ၊ ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ သာယန္ဟသမယံ၊ ၌။ ပဋိသလ္လာနာ၊ ကိုယ်တော်တည်းကိန်းအောင်းတော်မူရာမှ။ ဝုဋ္ဌိတော၊ ၍။ ယေန၊ ၌။ ဥပဋ္ဌာနသာလာ၊ ညီမူရာစရပ်သည်။ (အတ္ထိ၊ ရှိ၏။) တေန၊ သို့။ ဥပသင်္ကမတိ၊ ၏။ ဥပသင်္ကမိတွာ၊ ၍။ ပညတ္တေ၊ သော။ အာသနေ၊ ၌။ နိသီဒိ၊ ပြီ။ နိသဇ္ဇ၊ ၍။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဘိက္ခူ၊ တို့ကို။ "ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧတရဟိ၊ ယခုအခါ၌။ ကာယ ကထာယ၊ အဘယ်စကားဖြင့်။ သန္နိသိန္နာ၊ စည်းဝေးနေထိုင်ကြကုန်သည်။ အန္တရာ၊ ဖြစ်ကုန်သနည်း။ ဝေါ၊ သင်တို့၏။ ဝိပ္ပကတာ၊ သော။ အန္တရာကထာ၊ သည်။ ကာ စ ပနာတိ၊ အဘယ်နည်း"ဟူ၍။ အာမန္တေသိ၊ ပြီ။ ဘန္တေ၊ ရား။ ဣဓ၊ ဤယခုအခါ၌။ ပစ္ဆာဘတ္တံ၊ ၌။ ပိဏ္ဍပါတပဋိက္ကန္တာနံ၊ ကုန်သော။ ဥပဋ္ဌာနသာလာယံ၊၌။ သန္နိသိန္နာနံ၊ ကုန်သော။ သန္နိပတိတာနံ၊ ကုန်သော။ အမှာကံ၊ တို့၏။ "အစ္ဆရိယံ အာဝုသော။ပ။အဗ္ဘုတ-ဓမ္မသမန္နာဂတာ စာတိ၊ သမန္နာဂတာ စ"ဟူသော။ အယံအန္တရာကထာ၊ သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ပြီ။ ဘန္တေ၊ ရား။ အယံခေါ၊ သည်ပင်လျှင်။ နော၊ တပည့်တော်တို့၏။ ဝိပ္ပကတာ၊ သော။ အန္တရာကထာ၊ ပါတည်း။ အထ၊ ထိုအခါ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အနုပ္ပတ္တော၊ ရောက်တော်မူလာ၏။ 'ဣတိ၊ ဤသို့ လျှောက်ကုန်၏။

၁၉၉။ အထခေါ၊ ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အာယသ္မန္တံ အာနန္ဒံ၊ ကို။ "အာနန္ဒ၊ န္ဒာ။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ တထာဂတဿ၊ (ငါ)ဘုရား၏။ အစ္ဆရိယာ၊ အံ့ချီးဘွယ်တို့သည်။ အဗ္ဘုတဓမ္မာ၊ တို့သည်။ တံ၊ သင့်အား။ ဘိယျောသောမတ္တာယ၊ အလွန်။ပဋိဘန္တု၊တိ၊ ထင်ကုန်လော့"ဟူ၍။ (တံပဋိဘန္တု-ကို မ-၁၊ ၆၃-စာပိုဒ်၌ ဆုံးဖြတ်ခဲ့ပြီ။) အာမန္တေသိ၊ ပြီ။ ဘန္တေ၊ ရား။မေ၊ သည်။ "အာနန္ဒ၊ န္ဒာ။ သတော၊ ထင်သောသတိရှိသော။ သမ္ပဇာနော၊ ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် သိသော။ ဗောဓိသတ္တော၊ သည်။ တုသိတံ၊ တုသိတာဘုံ၌ဖြစ်သော။ ကာယံ၊ ကိုယ်သို့[၁]။

"ယတြ ဟိ,နာမ, နိပါတပဒတ္တယ၏ အဿုဥ် အတီတတ္ထ ဘဝိဿန္တိ ဝိဘတ်သက်သည်"ဟု ယူဆသင့်၏။နီတိဆရာသည် ကထံဟိ နာမသဒ္ဒါ အယှဉ် ယူဆသကဲ့သို့တည်း။သို့သော် နိယမတ္ထအားဖြင့် "အစ္ဆရိယတ္ထ ယတြဟိနာမ သဒ္ဒါအယှဉ် အတီတတ္ထဘဝိဿန္တိ ဝိဘတ်"ဟု မယူအပ်။ အကြောင်းကား "နဿဘိ ဝတ ဘော လောကော၊ ယတြဟိ နာမ တထာဂတဿ အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ အပ္ပေါဿုက္ကတာယ စိတ္တံ နမတိ၊ နော ဓမ္မဒေသနာယာတိ"၊ ဝိ-၃၊၇၊ မဟာဝဂ္ဂပါဠိ၌ ဂမျမာန်အားဖြင့် အစ္ဆရိယတ္ထ အနက်ရှိသောကြောင့် ယတြ,ဟိ, နာမ သဒ္ဒါ အယှဉ် ဝတ္တမာန် ဝိဘတ်ကို တွေ့ရသောကြောင့်တည်း။ မ-၁၊ ၂၇၂၊ မ-၂၊ ၃၃၇-၌လည်း အလားတူပင်။

၁။ "တုသိတံ ကာယံ၊ တုသိတာဘုံသို့"ဟုလည်း အဓိပ္ပါယ်ထုတ်ပေး။ ကာယသဒ္ဒါ သမူဟဝါစီမဟုတ်၊ ဒေဟဝါစီ မာနုသံ ဒေဟံ၊ ဒေဝကာယာ၊ ဂါထာကိုထောက်။

ဥပပဇ္ဇိတိ၊ကပ်ရောက်ပြီ”ဟူသော။ တော်၊ ဤစကားကို။ဘဂဝတော၊၏။ သမ္မုခါ၊ ၌။ သုတံ၊ပြီ။ သမ္မုခါ၊ ၌။ ပဋိဂ္ဂဟိတံ၊ ခံယူအပ်ပါပြီ။ ဘန္တေ၊ ရား။ သတော၊ သော။ သမ္ပဇာနေဿ၊ သော။ ဗောဓိသတ္တော၊ သည်။ တုသိတံ၊ သော။ ကာယံ၊ သို့။ ယံ ဥပပဇ္ဇိ၊ အကြင်ကပ်ရောက်ခဲ့ပြီ။ ဘန္တေ၊ ရား။ အဟံ၊ သည်။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ဣဒံ အစ္ဆရိယမ္ပိ၊ကိုလည်း။ ဣဒံ အဗ္ဘုတဓမ္မမ္ပိ၊ ကိုလည်း။ ဓာရေမိ၊ ဆောင်ထားပါ၏။ (၁)

ဘန္တေ၊ ရား။ မေ၊ သည်။ “အာနန္ဒ၊ န္ဒာ။ သတော၊ သော။ သမ္ပဇာနော၊ သော။ ဗောဓိသတ္တော၊ သည်။ တုသိတေ၊ သော။ ကာယေ၊ ၌။ အဋ္ဌာသိတိ၊ တည်ပြီ”ဟူသော။ တော်၊ ကို။ ဘဂဝတော၊ ၏။ သမ္မုခါ၊ ၌။ သုတံ၊ ပြီ။ သမ္မုခါ၊ ၌။ ပဋိဂ္ဂဟိတံ၊ ပြီ။(အကြွင်းလွယ်ပြီ။) (၂)

၂၀၁။ ဘန္တေ၊ ရား။ မေ၊ သည်။ “အာနန္ဒ၊ န္ဒာ။ ဗောဓိသတ္တော၊ သည်။ တုသိတေ၊ သော။ ကာယေ၊ ၌။ ယာဝတာယုကံ၊ အကြင်မျှလောက်သော အသက်အတိုင်းအရှည်ရှိသမျှ ကာလပတ်လုံး။ အဋ္ဌာသိတိ၊ တည်ပြီ”ဟူသော။ တော်၊ ကို။ပ။ပဋိဂ္ဂဟိတံ၊ ပြီ။ (အကြွင်းလွယ်ပြီ။) (၃)

ဘန္တေ၊ ရား။ မေ၊ သည်။ “အာနန္ဒ၊ န္ဒာ။ သတော၊ သော။ သမ္ပဇာနော၊ သော။ ဗောဓိသတ္တော၊ သည်။ တုသိတာ၊ သော။ ကာယာ၊ မှ။ စဝိတွာ၊ စုတေ၍။ မာတုကုစ္ဆိံ၊ မယ်တော်(မာယာ)၏ဝမ်းသို့။ ဩက္ကမိတိ၊ သက်ဝင်ပြီ”ဟူသော။ တော်၊ ကို။ပ။ပဋိဂ္ဂဟိတံ၊ ပြီ။ (အကြွင်းလွယ်ပြီ။) (၄)

၂၀၁။ ဘန္တေ၊ ရား။ မေ၊ သည်။ “အာနန္ဒ၊ န္ဒာ။ ဗောဓိသတ္တော၊ သည်။ တုသိတာ၊ သော။ ကာယာ၊ မှ။ စဝိတွာ ၍။ မာတုကုစ္ဆိံ၊ သို့။ ယဒါ၊ အကြင်အခါ၌။ ဩက္ကမတိ ၏။အထ၊ ထိုအခါ၌။ သဒေဝကေ၊ သော။ သမာရကေ၊ သော။ သဗြဟ္မကေ၊ သော။ လောကေ၊ဩကာသလောက၌။ သဿမဏဗြာဟ္မဏိယာ၊ သော။ သဒေဝမနုဿာယ၊ သော။ ပဇာယ၊ သတ္တလောက၌။ အပ္ပမာဏော၊ အတိုင်းအရှည်မရှိသော။ ဥဠာရော၊ မြတ်သော။ ဩဘာသော။ အရောင်အလင်းသည်။ လောကေ၊ ၌။ ဒေဝါနံ၊ တို့၏။ဒေဝါနုဘာဝံ၊ နတ်တို့၏ အာနုဘော်(အရောင်အလင်း)ကို။အတိက္ကမ္မေဝ၊ လွန်မြောက်၍သာလျှင်။ပါတုဘဝတိ၊ ထင်စွာဖြစ်၏။ အဃာ၊ မထိခိုက်အပ်ကုန်သော။ အသံဝုတာ၊ အပိတ် အပင် မရှိကုန်သော။ အန္ဓကာရာ၊ အမိုက်တိုက်ရှိကုန်သော။ အန္ဓကာရတိမိသာ၊ ကန်းသည်ကို ပြုတတ်သည့် အမိုက်တိုက်ရှိကုန်သော။ ယာပိ တာ လောကန္တရိကာ၊ အကြင် လောကန္တရိက်ငရဲတို့သည်။(သန္တိ၊ ရှိကုန်၏)။ ယတ္ထ၊ အကြင်လောကန္တရိက်ငရဲ၌။ဧဝံ မဟိဒ္ဓိကာ၊ ဤသို့ တန်ခိုးရှိကုန်သော။ဧဝံ မဟာနုဘာဝါ၊ဤသို့ ကြီးသော အာနုဘော်ရှိကုန်သော။ဣမေ စန္ဒိမသူရိယာပိ၊ ဤလ နေတို့သည်သော်လည်း။ အာဘာယ၊ အရောင်ဖြင့်။နာနုဘောန္တိ၊ မထွန်းလင်းနိုင်ကုန်။ တတ္ထ၊ ထို လောကန္တရိက်ငရဲ၌။ အပ္ပမာဏော၊ သော။ ဥဠာရော၊ သော။ ဩဘာသောပိ၊သည်လည်း။ ဒေဝါနံ၊တို့၏။ ဒေဝါနုဘာဝံ၊ကို။အတိက္ကမ္မေဝ၊ သာလျှင်။ လောကေ၊ ၌။ ပါတုဘဝတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊၌။ ယေပိ သတ္တာ၊ အကြင်သတ္တဝါတို့သည်လည်း။ ဥပပန္နာ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ တေပိ၊ ထိုသတ္တဝါတို့သည်လည်း။ တေနောဘာသေန၊ ထိုဘုရားရှင်၏ အရောင်ဘော်ဖြင့်။ ‘ဘော၊ အချင်းတို့။ ဣဓ၊ ဤလောကန္တရိက်၌။ ဥပပန္နာ၊ ဖြစ်ကုန်သော။အညေသတ္တာပိ၊ အခြားသော သတ္တဝါ တို့သည်လည်း။သန္တိကိရ၊ ရှိကြပေကုန်သေး၏’ ဟူ၍။ အညမညံ၊ အချင်းချင်း။ သဉ္ဇာနန္တိ၊ သိကြရကုန်၏။ အယဉ္စ ဒသသဟဿီလောက-

ခါတုစ၊ ဤတသောင်းသော လောကဓာတ်သည်လည်း။ သက်မ္ပတိ၊ ထက်ဝန်းကျင် လှုပ်၏။ သမ္ပကမ္ပတိ၊ ထက်ဝန်းကျင် အပြားအားဖြင့် လှုပ်၏။ သမ္ပဝေဓတိ၊ ထက်ဝန်းကျင် အပြားအားဖြင့် တုန်လှုပ်၏။ အပ္ပမာဏော၊သော။ပ။ပါတုဘဝတီတိ၊၏”ဟူသော။ တော်၊ ကို။ပ။ ပဋိဂ္ဂဟိတံ၊ ပြီ။ (အကြွင်းလွယ်ပြီ။) (၅)

၂၀၂။ ဘန္တေ၊ ရား။ မေ၊ သည်။ “အာနန္ဒ၊ န္ဒာ။ ဗောဓိသတ္တော၊သည်။မာတုကုစ္ဆိံ၊ သို့။ ယဒါ၊ ၌။ ဩက္ကန္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (တဒါ၊ ၌။) စတ္တာရော ဒေဝပုတ္တာ၊ စတုမဟာရာဇ်နတ်မင်းကြီး(လေးယောက်)တို့သည်။ ‘နံ ဗောဓိသတ္တံ ဝါ၊ ထိုဘုရားလောင်းကိုရင်း။ ဗောဓိသတ္တမာတရံ ဝါ၊ ဘုရားလောင်းမယ်တော်ကိုရင်း။ မနုဿော ဝါ၊ လူသည်သော်ရင်း။အမနုဿော ဝါ၊ ဘီလူးစသော သူသည်သော်ရင်း။ ကောစိ ဝါ၊ တစုံတယောက်သော သူသည်သော်ရင်း။ မာ ဝိဟေဌေသီတိ၊ မညှဉ်းဆဲပါစေလင့်’ဟူ၍။ စတုဒ္ဒိသံ၊ အရပ်လေးမျက်နှာသို့။ အာရက္ခာယ၊စောင့်ရှောက်ခြင်းအလို့ငှါ။ ဥပဂစ္ဆန္တီတိ၊ ကပ်ရောက်ကြကုန်၏”ဟူသော။ (ဣတိ၊ တလုံးကြေ။) တော်၊ ကို။ပ။ပဋိဂ္ဂဟိတံ၊ ပြီ။ (အကြွင်းလွယ်ပြီ။) (၆)

၂၀၃။ ဘန္တေ၊ ရား။ မေ၊ သည်။ “အာနန္ဒ၊ န္ဒာ။ ဗောဓိသတ္တော၊ သည်။ မာတုကုစ္ဆိံ၊ သို့။ ယဒါ၊ ၌။ ဩက္ကန္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (တဒါ၊ ၌။) ဗောဓိသတ္တမာတာ၊ သည်။ ပကတိယာ၊ ပင်ကိုယ်အလေ့ပြကတေ့အားဖြင့်။ သီလဝတီ၊ အကျင့် သီလ ရှိသူသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပါဏာတိပါတာ၊ မှ။ ဝိရတာ၊ ကြဉ်ရှောင်၏။ပ။ သုရာမေရယမဇ္ဇပ္ပမာဒဋ္ဌာနာ၊မှ။ဝိရတာတိ ကြဉ်ရှောင်၏”ဟူသော။ တော်၊ကို။ပ။ပဋိဂ္ဂဟိတံ၊ ပြီ။ (အကြွင်း လွယ်ပြီ။) (၇)

ဘန္တေ၊ ရား။ မေ၊ သည်။ “အာနန္ဒ၊ န္ဒာ ။ပ။ ဟောတိ၊ ၏။ (တဒါ၊ ၌။) ဗောဓိသတ္တမာတု၊ ၏။ ပုရိသေသု၊ တို့၌။ ကာမဂုဏူပသံဟိတံ၊ (အဗြဟ္မစရိယ) ကာမဂုဏ်နှင့် စပ်ယှဉ်သော။ မာနသံ၊ စိတ်သည်။န ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်။ ဗောဓိသတ္တမာတာ၊ သည်။ (ဟောတိ-၌ စပ်) ဝါ၊ ကို။ (အနတိက္ကမနီယာ၌စပ်) ရတ္တစိတ္တေန၊ တပ်မက်သော စိတ်ရှိသော။ကေနစိ ပုရိသေန၊ယောက်ျားတစုံတယောက်သည်။ အနတိက္ကမနီယာ စ၊ မလွန်ကျူးအပ်သည်လည်း။ ဟောတီတိ၊ ဖြစ်၏” ဟူသော။ တော်၊ ကို။ပ။ပဋိဂ္ဂဟိတံ၊ပြီ။ (အကြွင်းလွယ်ပြီ) (၈)

ဘန္တေ၊ ရား။ မေ၊ သည်။“အာနန္ဒ၊ န္ဒာ။ ဗောဓိသတ္တမာတာ၊ သည်။ ပဉ္စန္နံ ကာမဂုဏာနံ၊ (အဗြဟ္မစရိယမှတပါး) ငါးပါးသော ကာမဂုဏ်တို့ကို။ လာဘိနီ၊ ရခြင်းရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သာ၊ ထိုဘုရားလောင်း မယ်တော်သည်။ ပဉ္စဟိ ကာမဂုဏေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ သမပ္ပိတာ၊ ကောင်းစွာ ရောင့်ရဲသည်ဖြစ်၍။ သမင်္ဂီဘူတာ၊ ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍[၁]။ ပရိစာရေတီတိ၊ တင့်တယ်စမွယ်”၏ ဟူသော[၂]။တော်၊ ကို။ပ။ ပဋိဂ္ဂဟိတံ၊ ပြီ။ (အကြွင်းလွယ်ပြီ။) (၉)

၂၀၄။ ဘန္တေ၊ ရား။ မေ၊ သည်။ အာနန္ဒ၊ န္ဒာ။ပ။ဟောတိ၊၏။ (တဒါ၊ ၌။) ဗောဓိသတ္တမာတု၊ ဘုရားလောင်းမယ်တော်၏ (သန္တာန်၌)။ ကောစိဒေဝ၊ တစုံတခု သာလျှင် ဖြစ်သော။

၁။ သမပ္ပိတော၊ သံ+အရ+တပ် လာ။ ပေးအပ်သည်။ချထားအပ်သည်(ဓာတ်နက်)သမပ္ပိတောတိ သုဋ္ဌု အပ္ပိတော အလ္လိနော ဟုတွာ၊ သမင်္ဂီဘူတောတိ သမန္နာဂတော၊ (ဒီ ဋ္ဌ) သုဋ္ဌု အပ္ပိတောတိ သမ္မာဌပိတော၊ (ရှင်းဋီသစ်) သမပ္ပိတောတိ ဥပဂတော၊ သမင်္ဂီဘူတောတိ တဿေဝ ဝေဝစနံ (မ ဋ္ဌ ၂၊ ၂၀၀) “သိနေဟေန သမပ္ပိတော သောကသလ္လေန သမပ္ပိတော”စသည်ဖြင့် အမျိုးမျိုးရှိရာ ပစ္စယဥ္ဆနှင့် ဓာတွတ္ထကို အရာဌာန လိုက်၍ပေးလေ။

၂။ ပရိသဒ္ဒဝိသိဋ္ဌော ဝါ ဣမ စရသဒ္ဒေါ ကီဠာယံ၊ သ-ဋ္ဌီ သစ်။

အာဗာဓော၊ အနာရောဂါသည်။ နာပ္ပဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်။ ဗောဓိသတ္တမာတာ၊သည်။အကိလန္တကာယာ၊ မပင်ပန်းသောကိုယ်ရှိသည်(ဝါ၊ရှိသည်ဖြစ်၍)။ သုခိနီ၊ ချမ်းသာခြင်းရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဗောဓိသတ္တမာတာ၊ သည်။ ဗောဓိသတ္တံ၊ ကို။ တိရောကုစ္ဆိဂတံ၊ ဝမ်းတွင်း၌တည်သည်ကိုရင်း။ သဗ္ဗင်္ဂပစ္စင်္ဂံ၊ အလုံးစုံသော အင်္ဂါကြီးငယ်ရှိသည်ကိုရင်း။ အဟီနိန္ဒြိယဥ္စ၊ မယုတ်သော ဣန္ဒြေရှိသည်ကိုရင်း။ ပဿတိ၊ မြင်ရ၏။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ သုဘော၊ ကောင်းသော။ ဇာတိမာ၊ မျိုးမှန်ဇာတ်ရှိသော[1]။ အဋ္ဌံသော၊ ရှစ်မြောင့်ရှိသော။ သုပရိကမ္မကတော၊ ကောင်းစွာ ပြုစီရင်အပ်ပြီးသော(ပြေပြစ်မှုရှိသော။ ဝေဠုရိယော၊ ဝိဠူရတောင်၌ ဖြစ်သော။ မဏိရတနာသည်[2]။ တနည်း။ဝေဠုရိယောမဏိ၊ ကြောင်မျက်ရတနာသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တတြ၊ ထိုကြောင်မျက်ရတနာ၌။ နီလံ၊ ညိုသော။သုတ္တံ ဝါ၊ ချည်ကိုသော်ရင်း။ ပီတံ၊ ရွှေသော။ သုတ္တံ ဝါ၊ ရင်း။ လောဟိတံ၊ နီသော။ သုတ္တံ ဝါ၊ ရင်း။ဩဒါတံ၊ ဖြူသော။ သုတ္တံ ဝါ၊ ရင်း။ ပဏ္ဍုသုတ္တံ ဝါ၊ ဖျော့တော့သော အဆင်းရှိသည့်ချည်ကိုသော်ရင်း။ အာဝုတံ၊ ဖွဲ့သီအပ်သည်။ အဿ၊ ဖြစ်ရာ၏။ တမေနံ၊ ထိုကြောင်မျက်ရတနာကို။ စက္ခုမာ၊ မျက်စိ အမြင် ရှိသော။ ပုရိသော၊ သည်။ ဟတ္ထေ၊ လက်ဝါးပေါ်၌။ ကရိတွာ၊ တင်၍။ 'အယံ ခေါ၊ ဤသည်ကား။ သုဘော၊ သော။ ဇာတိမာ၊ သော။ အဋ္ဌံသော၊ သော။ သုပရိကမ္မကတော၊ သော။ဝေဠုရိယော မဏိ၊ ကြောင်မျက်ရတနာပင်တည်း။ တတြ၊ ထို၌။ ဤသည်ကား။ တတြ၊ ၌။ အာဝုတံ၊သော။ နီလံ၊သော။ သုတ္တံ ဝါ၊ ချည်ဟူ၍ရင်း။ ပီတံ၊ သော။ သုတ္တံဝါ၊ ရင်း။ လောဟိတံ၊ သော။ သုတ္တံပါ၊ ရင်း။ ဩဒါတံ၊ သော။ သုတ္တံဝါ၊ ရင်း။ ပဏ္ဍုသုတ္တံ ဝါတိ၊ ဖျော့တော့သော အဆင်း ရှိသည့်ချည်ဟူ၍ရင်း' ဟု။ပစ္စဝေက္ခေယျ သေယျထာပိ၊ ဆင်ခြင်ရာသကဲ့သို့။ အာနန္ဒ၊နန္ဒာ။ ဧဝမေဝ ခေါ၊ ဤအတူ သာလျှင်။ဗောဓိသတ္တော၊ သည်။ပ။ပဿတိတိ၊၏"ဟူသော။ ဧတံ။ပ။ပဋိဂ္ဂဏှာမိ၊ ပြီ။ (အကြွင်းလွယ်ပြီ။) (၁၀)

၂၀၅။ ဘန္တေ၊ ရှား။မေ၊ သည်။ "အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ ဗောဓိသတ္တေ၊ သည်။ သတ္တာဟဇာတေ၊ ဖွားမြင်တော်မူပြီးသော ဘုရားလောင်း၏ ပြည့်သော ခုနစ်ရက် ရှိလတ်သော်[3]။ ဗောဓိသတ္တ-

---

၁။ "ဇာတိမာ၊ဇာတ်ရှိသော"-ဟူသည် ဝိမာန-ဋ္ဌ ၌ ပြဆိုသည့်အတိုင်း ဝေဠုရိယမဏိ၏ ပေါ်ထွက်ရာ ဘူမိနက်သန်ဇာတိမှန်ကန်သည်ဟု ဆိုလိုသည်။ "ဇာတိမာတိ အာကာရသမ္ပန္နော"၊ မ-ဋ္ဌ-၄၊၁၀၄။ "ဇာတိမာတိ ပရိသုဒ္ဓါကရသမုဋ္ဌိတော" ဒီ၊ဋ္ဌ၊ ၂၃၅-အပိုဒ်၊ အာကာရ-ဟူသည်သည်း "မဒ္ဒရဋ္ဌံနာမ ဠက္ခာကာရံ" ကဲ့သို့ ဥပ္ပတ္တိဋ္ဌာန-ပင်။

၂။ ဝေဠုရိယမဏိနာမ ဝိဠူရပဗ္ဗတဿ ဝိဠူရဂါမဿ ဝါ။ အဝိဒူရေ ဥပ္ပဇ္ဇနကမဏိ-ဒုတိယ ပီဋ္ဌဝိမာန၊ ဋ္ဌ။

၃။ သတ္တာဟံ ဇာတဿ အဿာတိ သတ္တာဟဇာတော-ဟု ဝိဂြိုဟ်ပြု၊ မာသော ဂတာဿ အဿာတိ မာသဂတော။ (လွန်ပြီးသော ဝါဆိုလပြည့်နေ့၏ တလရှိသည်)။ "တဿာ မာသဂတာယ အဘိက္ကန္တာယ မာသေ ပရိပုဏ္ဏေတိ အတ္ထော" ဟူသော ဝိ၊ဋ္ဌ၊၃-၃၄၉၊ အသမာနာဓိကရဏဝိသယော ဗာဟိရတ္ထသမာသော"ဟူသော သာရတ္ထ။ သတ္တ အဟာနိ သမာဟဋာနိ သတ္တာဟံ၊ သတ္တာဟံ ပရိနိဗ္ဗုတဿ အဿာတိ သတ္တာဟ ပရိနိဗ္ဗုတော၊ ဟူသော ဋီကာသာရတ္ထ ဋီကာ သံဝဏ္ဏနာတို့ကို နည်းမှီးသည်။ ဇာတော မာသော-သို့မဟုတ် "မာသော ဇာတော ယဿာတိ မာသဇာတော" ဟူသော ရူပသိဒ္ဓိ ဆဋ္ဌီဗဟုဗ္ဗီဟိနှင့် ဇာတောတိ ပရိပုဏ္ဏော" ဘေဒစိန္တာ ဒီပနီ၊ "ပဗ္ဗဇနံ ပဗ္ဗဇိတံ၊ အစိရံ ပဗ္ဗဇိတံ ယဿာတိ အစိရပဗ္ဗဇိတော"သဒ္ဒနီတိတို့ကို မှီး၍ အနက်ပေးလျှင် "သတ္တာဟ-ဇာတေ၊ခုနစ်ရက် ဟူသော မွေးဖွားခြင်းရှိလတ်သော်"ဟုပေး။သိဒ္ဓန္တကောမုဒီ စသော ဗျာကရုဏ်းတို့၌ "မာသော ဇာတဿ မာသဇာတော" ဝိသေသနသမာသ(ဗဟုဗ္ဗီဟိ မဟုတ်)ကို မှီးပြန်သော်"ခုနစ်ရက်ဖွားတော်မူပြီးသော်"၊ (ဖွားပြီး၍ ခုနစ်ရက်ပြည့်လတ်သော်) ဟုပေးလေ။

မာတာ၊ သည်။ ကာလံ၊ (အတ္တဘောကို) ပစ်ချခြင်းကို။ ကရောတိ၊ ပြု၏။ (ကာလံ ကရောတိ၊ စုတေ၏။) တုသိတံ၊ သော။ ကာယံ၊ သို့။ ဥပပဇ္ဇတီတိ၊ ကပ်ရောက်၏” ဟူသော။ ဧတံ၊ ကို ။ပ။ပဋိဂ္ဂဟိတံ၊ ပြီ။ (ကြွင်းလွှယ်ပြီ။) (၁၁)

ဘန္တေ၊ ရား။ မေ၊ သည်။ “အာနန္ဒ၊ န္ဒာ။ အညာ၊ (ဘုရားမယ်တော်မှ) တပါးကုန်သော။ ဣတ္ထိကာပန၊ မိန်းမတို့သည်ကား။ နဝ ဝါ မာသေ၊ ကိုးလတို့ပတ်လုံးသော်၎င်း။ ဒသ ဝါ မာသေ၊ ဆယ်လတို့ ပတ်သုံးသော်၎င်း။ ဂဗ္ဘံ၊ ကိုယ်ဝန်ကို[၁] ။ကုစ္ဆိနာ၊ ဝမ်းဖြင့်။ ပရိဟရိတွာ၊ ဆောင်၍။ ဝိဇာယန္တိယထာ၊ဖွားမြင်ကြကုန်သကဲ့သို့။ဧဝံ၊ ဤအတူ။ ဗောဓိသတ္တံ၊ ကို။ ဗောဓိသတ္တမာတာ၊ သည်။ န ဝိဇာယတိ၊ ဖွားမြင်သည်မဟုတ်။ ဒသေဝ မာသာနိ၊ ဆယ်လတို့ ပတ်လုံးသာလျှင်။ ဗောဓိသတ္တံ၊ ကို။ ဗောဓိသတ္တမာတာ၊ သည်။ ကုစ္ဆိနာ၊ ဖြင့်။ပရိဟရိတွာ၊ ၍။ ဝိဇာယတီတိ၊ ၏”ဟူသော။ ဧတံ၊ ကို။ပ။ ပဋိဂ္ဂဟိတံ၊ ပြီ။ (အကြွင်းလွှယ်ပြီ) (၁၂)

ဘန္တေ၊ ရား။ မေ၊ သည်။ “အာနန္ဒ၊ န္ဒာ။ အညာ၊ကုန်သော။ ဣတ္ထိကာပန၊ တို့သည်ကား။ နိသိန္နာ ဝါ၊ ထိုင်ကုန်လျက်သော်၎င်း။နိပန္နာ ဝါ၊ လျောင်းကုန်လျက်သော်၎င်း။ ဝိဇာယန္တိယထာ၊ ကုန်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ၊ ဗောဓိသတ္တံ၊ ကို။ ဗောဓိသတ္တမာတာ၊ သည်၊ နဝိဇာယတိ၊ မဟုတ်။ ဌိတာဝ၊ ရပ်လျက်သာလျှင်။ ဗောဓိသတ္တံ၊ ကို။ ဗောဓိသတ္တမာတာ၊ သည်။ ဝိဇာယတီတိ၊၏” ဟူသော။ ဧတံ၊ ကို။ပ။ ပဋိဂ္ဂဟိတံ၊ ပြီ။ (အကြွင်းလွှယ်ပြီ။) (၁၃)

ဘန္တေ၊ ရား။ မေ၊ သည်။“အာနန္ဒ၊ န္ဒာ။ ဗောဓိသတ္တော၊ သည်။ မာတုကုစ္ဆိမှာ၊ အမိဝမ်းမှ။ ယဒါ၊ ၌။ နိက္ခမတိ၊ ထွက်၏။ (တဒါ၊ ၌။) ဒေဝါ၊ (သုဒ္ဓါဝါသ) ဗြဟ္မာတို့သည်။ နံ၊ ထိုဘုရားလောင်းကို။ ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာ။ပဋိဂ္ဂဏှန္တိ၊ ခံယူကုန်၏။ မနုဿာ၊ လူတို့သည်။ ပစ္ဆာ၊ နောက်မှ။(ပဋိဂ္ဂဏှန္တီတိ၊ကုန်၏”ဟူသော။ဧတံ၊ ကို။ပ။ပဋိဂ္ဂဟိတံ၊ပြီ။ (အကြွင်းလွှယ်ပြီ။) (၁၄)

၂၀၆။ ဘန္တေ၊ ရား။ မေ၊ သည်။ “အာနန္ဒ၊န္ဒာ။ဗောဓိသတ္တော၊ သည်။ မာတုကုစ္ဆိမှာ၊ မှ။ ယဒါ၊ ၌။ နိက္ခမတိ၊ ၏။ (တဒါ၊ ၌။) ဗောဓိသတ္တော၊သည်။ပထဝိံ၊ မြေသို့။ အပ္ပတ္တောဝ၊မကျရောက်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ စတ္တာရော ဒေဝပုတ္တာ၊ တို့သည်။နံ၊ကို။ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ၊ ခံလင့်ကုန်၍။‘ဒေဝိ၊ မိဖုရားကြီး။အတ္တမနာ၊ မိမိ၏ (နှစ်သက်ရွှင်လန်းဝမ်းမြောက်သော) စိတ်ရှိသည်။ ဟောဟိ၊ ဖြစ်ပါလော့။ တေ၊ သင်၏။ မဟေသက္ခော၊ ကြီးသော တန်ခိုးရှိသော။ ပုတ္တော၊ သားတော်သည်။ ဥပ္ပန္နောတိ၊ ဖြစ်ပါပြီ’ ဟူ၍။ မာတုး မယ်တော်၏။ ပုရတော၊ ရှေ့၌။ ဌပေန္တီတိ၊ ထားကုန်၏”ဟူသော။(ဣတိ တလုံးကြေ)၊ ဧတံ၊ ကို။ပ။ ပဋိဂ္ဂဟိတံ၊ ပြီ။ (အကြွင်းလွှယ်ပြီ။) (၁၅)

ဘန္တေ၊ ရား။ မေ၊ သည်။ “အာနန္ဒ၊ န္ဒာ။ ဗောဓိသတ္တော၊ သည်။ မာတုကုစ္ဆိမှာ၊ မှ။ ယဒါ၊ ၌။ နိက္ခမတိ၊ ၏။ (တဒါ၊ ၌။) ဥဒ္ဒေန၊ ရေသည်။ အမက္ခိတော၊ မလိမ်းကျံအပ်သည်

၁။ ဂဗ္ဘတိ အတ္တဘာဝေ ဝတ္တတီတိ ဂဗ္ဘော၊ မ ဋီ ၂၊၂၃၂။ “ဂဗ္ဘော ကုစ္ဆိဋ္ဌသတ္တေ စ၊ ကုစ္ဆိသြဝရကေသု စ၊” အဘိဓာန်။ ၉၄၄။

ဖြစ်၍။ (ဝါ-မ ပေကျုံမူ၍။) သေမ္ဗေန၊ သလိပ်သည်။ အမက္ခိတော၊ ၍။ ရုပ်ိရေနေ၊သွေးသည်။ အမက္ခိတော၊ ၍။ကေနစိ အသုစိနာ၊ တစုံတခုသော အညစ်အကြေးသည်။ အမက္ခိတော၊ ၍။ ဝိသဒေါဝ၊ သန့်ရှင်းသည်ဖြစ်၍သာလျှင်။ နိက္ခမတိ၊ ၏။ သုဒ္ဓေါ၊ စင်ကြယ်၏။ ဝိသဒေါ၊ သန့်ရှင်း၏။ အာနန္ဒ၊ နှာ။ သေယျထာပိ၊ ဥပမာမည်သည်ကား။ မဏိရတနံ၊ ပတ္တမြားရတနာကို။ ကာသိကေ၊ ကာသိတိုင်း၌ဖြစ်သော။ ဝတ္ထေ၊ အဝတ်(ပေါ်)၌။ နိက္ခိတ္တံ၊ တင်ထားအပ်သည် ရှိသော်။ မဏိရတနံ၊ သည်။ ကာသိကံ ဝတ္ထံ၊ ကို။နေဝ မက္ခေတိ၊ မလိမ်းကျံ။ ကာသိကံ ဝတ္ထမ္ပိ၊ သည်လည်း။ မဏိရတနံ၊ ကို။ န မက္ခေတိ၊ မလိမ်းကျံ။ တံ၊ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းသည်။ ကိဿဟေတု၊ ဘယ်အကြောင်းကြောင့်ပါနည်း။ ဥဘိန္နံ၊ မိတ်မှိုရာ နှစ်ဖြာသောဝတ္ထုတို့၏။ သုဒ္ဓတ္တာ၊စင်ကြယ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ အာနန္ဒ၊ နှာ။ ဧဝမေဝ၊သာလျှင်။ ဗောဓိသတ္တော၊ သည်။ပ။ ဝိသဒေါတိ၊ သန့်ရှင်း၏”ဟူသော။ ဧတံ၊ ကို။ပ။ပဋိဂ္ဂဟိတံ၊ ပြီ။ (အကြွင်းလွယ်ပြီ။) (၁၆)

ဘန္တေ၊ ရား။ မေ၊ သည်။ “အာနန္ဒ၊ နှာ။ ဗောဓိသတ္တော၊ သည်။ မာတုကုစ္ဆိမှ၊ မှ။ ယဒါ၊ ၌။ နိက္ခမတိ၊ ၏။ (တဒါ၊ ၌။) ဒွေ၊ နှစ်မျိုးကုန်သော။ ဥဒကဿ၊ ရေ၏။ ဓာရာ၊ အယဉ် တို့သည်။ အန္တလိက္ခာ၊ ကောင်းကင်မှ။ ပါတုဘဝန္တိ၊ ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏။ဧကာ၊ တမျိုးသည်ကား။ သီတဿ၊ ရေအေး၏။ (ဓာရာ၊အယဉ်ပင်တည်း။) ဧကာ၊ ကား။ ဥဏှဿ၊ ရေပူ၏။ (ဓာရာ၊ တည်း။) ယေန၊ ယင်းရေဖြင့်။ ဗောဓိသတ္တဿ စ၊ ၏ရင်း။ မာတု စ၊ ၏ရင်း။ ဥဒကကိစ္စံ၊ (ရေ ချိုးခြင်းစသော)အမှုကို။ ကရောန္တိ၊ ပြုလုပ်ကြကုန်၏”ဟူသော။ ဧတံ၊ ကို။ပ။ပဋိဂ္ဂဟိတံ၊ ပြီ။ (အကြွင်းလွယ်ပြီ။) (၁၇)

၂၀၇။ ဘန္တေ၊ ရား။ မေ၊ သည်။ “အာနန္ဒ၊ နှာ။သမ္ပတိဇာတော၊ဖွားတော်မူ၍ဖြစ်သော။ ဗောဓိသတ္တော၊ သည်။ သမေဟိ၊ ညီညာကုန်သော။ ပါဒေဟိ၊ ခြေတို့ဖြင့်။ ပထဝိယံ၊ ၌။ ပတိဋ္ဌဟိတွာ၊ ရပ်တည်၍။ ဥတ္တရာဘိမုခေါ၊ မြောက်အရပ်သို့ရှေ့ရှုလျက်။ သတ္တပဒဝီတိဟာရေန၊ ခုနစ်ဘဝါးလှမ်းသဖြင့်။ ဂစ္ဆတိ၊ လှမ်းသွား၏။ သေတမှိ၊ ဖြူသော။ ဆတ္တေ၊ ထီးကို။ အနုဓာရိယ-မာနေ၊ ဆောင်အပ်သော်။ သဗ္ဗာ စ ဒိသာ၊ အလုံးစုံသောအရပ်တို့ကိုလည်း။ ဝိလောကေတိ၊ စောင်းငဲ့ကြည့်ရှု၏။ ‘အဟံ၊ သည်။ လောကဿ၊ လောက၌တွင်၊ အဂ္ဂေါ၊ အဦးအစသည်။ အသ္မိ၊ ဖြစ်၏။ အဟံ၊ သည်။ လောကဿ၊ တွင်။ ဇေဋ္ဌော၊ အကြီးအမှူးသည်။ အသ္မိ၊ ၏။ အဟံ၊ သည်။ လောကဿ၊ တွင်။ သေဋ္ဌော၊ အမွန်အမြတ်သည်။ အသ္မိ၊ ၏။ အယံ၊ ဇာတိ၊ ဤ(ပဋိသန္ဓေ တည်နေ)ဖြင်ခြင်းသည်ကား။ အန္တိမာ၊ နောက်ဆုံးဖြစ်ခြင်းပင်တည်း။ ဣဒါနိ၊ ၌။ ပုနဗ္ဘဝေါ၊ တဖန် (ဘဝသစ်၌) ဖြစ်ရခြင်းသည်။ နတ္ထိတိ၊ မရှိပြီ’ဟူသော။ အာသဘိံ၊ မြတ်သော။ (ဥသဘာနံ ဥတ္တမာနံ သော အာသဘီ)ဝါစံ စ၊ စကားကိုလည်း။ဘာသတိတိ၊ပြောဆို၏”ဟူသော။ (ဣတိ တလုံးကြေ)ဧတံ၊ ကို။ပ။ ပဋိဂ္ဂဟိတံ၊ ပြီ။ (အကြွင်းလွယ်ပြီ။) (၁၈)

(၁၉-ခုမြောက် အစ္ဆရိယဓမ္မဝါကျများကား အပိုဒ်ရေ ၂၀၁-နှင့်မဆူးလှပြီ။) (၁၉)

၂၀၈။ အာနန္ဒ၊ နှာ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣဟ၊ ၌။ တံ၊ သည်။ တထာဂတဿ၊ ငါဘုရား၏။ ဣဒမ္ပိ အစ္ဆရိယဓမ္မံ၊ ကိုလည်း။ ဣဒမ္ပိ အဗ္ဘုတဓမ္မံ၊ ကိုလည်း။ ဓာရေဟိ၊ မှတ်လေ လော့။

အာနန္ဒ၊ န္ဒာ။ ဣမ၊ ဤသာသနာတော်၌။ တထာဂတဿ၊ ငါဘုရား၏ (သန္တာန်၌)။ ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာတို့သည်။ ဝိဒိတာ၊ ထင်ရှားကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ဝိဒိတာ၊၍။ ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ ထင်ကုန်၏။ ဝိဒိတာ၊ ၍။ အဗ္ဘတ္ထံ၊ ချုပ်ခြင်းသို့။ ဂစ္ဆန္တိ၊ ရောက်ကုန်၏။ သညာ၊ သညာတို့သည်။ပ။ဝိတက္ကာ၊ တို့သည်။ပ။ဂစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။ အာနန္ဒ၊န္ဒာ။တံ၊သည်။ တထာဂတဿ၊ ၏။ ဣဒမ္ပိ အစ္ဆရိယံ၊ ကိုလည်း။ ဣဒမ္ပိ အဗ္ဘုတဓမ္မံ၊ ကိုလည်း။ ဓာရေဟိ၊ လော့။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏။ ဘန္တေ၊ ရား။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ဝေဒနာ၊ တို့သည်။ပ။သညာ၊ တို့သည်။ပ။ ဝိတက္ကာ၊ တို့သည်။ပ။ယမ္ပိ ဂစ္ဆန္တိ၊ အကြင့်ကြောင့် ရောက်ကုန်၏။ ဘန္တေ၊ ရား။ ဘဂဝတော၊၏။ ဣဒမ္ပိ အစ္ဆရိယံ၊ ကိုလည်း။ ဣဒမ္ပိ အဗ္ဘုတဓမ္မံ၊ ကိုလည်း။ ဓာရေမိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ လျှောက်၏။ (၂၀)

အာယသ္မာ အာနန္ဒော၊သည်။ ဣဒံ၊ ဤဆိုပြီးစကားကို။ အဝေါစ၊ လျှောက်ထားပြီ။ သတ္ထာ၊ သည်။ သမနုညော၊ နှစ်သက်တော်မူသည်။ ဝါ၊ တူသောစိတ်ဆန္ဒရှိတော်မူသည်[၁]။ အဟောသိ၊ ဖြစ်ပြီ။ (အကြောင်းလွှယ်ပြီ။)

တတိယံ၊ သော။ အစ္ဆရိယအဗ္ဘုတသုတ္တံ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီ။

၄-ဗာကုလသုတ်

၂၀၉။ (ဓေံမေ သုတံ၊ပေးမြဲ။) ဧကံ၊ သော။ သမယံ၊ ၌။ အာယသ္မာ ဗာကုလော၊ သည်။ ရာဇဂဟေ၊ ၌။ ကလန္ဒကနိဝါပေ၊ သော။ဝေဠုဝနေ၊၌။ဝိဟရတိ၊၏။အထခေါ၊၌။ အာယသ္မတော ဗာကုလဿ၊ အရှင်ဗာကုလ၏။ ပုရာဏဂိဟိသဟာယော၊ ရှေးလူဝတ်ကြောင်အခါ၌ သိကျွမ်းဝင်ဘူးသောသူငယ်ချင်း(လူသူငယ်ချင်းဟောင်း)ဖြစ်သော။ အစေလကဿပေါ၊ သည်။ ယေန၊ ၌။ အာယသ္မာ ဗာကုလော၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တေန၊ သို့။ ဥပသင်္ကမိ၊ ပြီ။ ဥပသင်္ကမိတွာ၊၍။ အာယသ္မတာ ဗာကုလေန၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ သမ္မောဒိ၊ ပြီ။ သမ္မောဒနီယံ၊ သော။ သာရဏီယံ၊ သော။ ကထံ၊ ကို။ ဝီတိသာရေတွာ၊ ဆေပြီး၍။ ဧကမန္တံ၊ ၌။ ဝါ၊ စွာ။ နိသီဒိ၊ ပြီ။ ဧကမန္တံ၊ ၌။ နိသိန္နော၊ သော။ အစေလကဿပေါ၊ သည်။ အာယသ္မန္တံ ဗာကုလံ၊ ကို။ "အာဝုသော ဗာကုလ၊လ။(တံ၊ သင်သည်။)ကီဝစိရံပဗ္ဗဇိတော၊ ရဟန်းပြု၍ အဘယ်မျှလောက်ကြာမြင့်သည်။ အသီတိ၊ ဖြစ်သနည်း"ဟူသော။ ဇာတံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။ အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်အစေလကဿပ။ ပဗ္ဗဇိတဿ၊ သော။ မေ၊ ငါ၏။ ဝဿာနိ၊ နှစ်တို့သည်။ အသီတိ၊ ရှစ်ဆယ်တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ ဖြေတော်မူ၏။ အာဝုသော ဗာကုလ၊ လ။ တေ၊သင်သည်။အသီတိယာ၊ ရှစ်ဆယ်သော။ဣမေဟိ ဝဿေဟိ၊ဤနှစ်တို့ဖြင့်။ကတိက္ခတ္တုံ၊အကြိမ်ဘယ်မျှလောက်။မေထုနော ဓမ္မော၊မေထုန်အကျင့်ကို။ ပဋိသေဝိတော ပန၊ မှီဝဲဘူးသနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မေး၏။ အာဝုသော ကဿပ၊ ပ။ မံ၊ ငါ့ကို။

---

[၁] ဥာခေတ်တုဋ္ဌိအနက်၊ သမ္မာ အနုညာ ယဿ-ပုံ။ သမနုညောတိ သမာနစ္ဆာသယော။ အံဋ္ဌ-၂၊ ၂၄၇။ သမနုညောတိ သမာနအနုညော၊ သမာနစိတ္တော။ အံဋ္ဌ-၃၊၉၉။

ဏ္ဍမေဟိ ပန။ပ။ပဋိသေဝိတောတိ၊ သေဝိဘော-ဟူ၍။ ဇဝံ၊ ဤသို့။ နခေါပုစ္ဆိတဗ္ဗံ၊ မမေးအပ် မမေးသင့်။ အာဝုသော ကဿပ၊ ပ။ မံ၊ ငါ့ကို။ "အာဝုသော ဗာကုလ၊လံ။ပ။ ကတိကွတ္တုံ၊ မျှလောက်။ ကာမသညာ၊ သည်။ ဥပ္ပန္နပုဗ္ဗာဘိ၊ ဖြစ်ပေါ်ဘူးသနည်း"ဟူ၍။ ဇဝဠခေါ၊ ဤသို့ သာလျှင်။ ပုစ္ဆိတဗ္ဗံ၊ အပ်၏။ (ဏ္ဍတိ၊ ဤသို့မိန့်တော်မူ၏။) (ဏ္ဍတိတလုံးကြေ)

၂၁၀။ အာဝုသော၊ပ။ပ။ ပဗ္ဗဇိတဿ၊ သော။ မေ၊ ၏။ အသီတိဝဿာနိ၊ ဝါရှစ်ဆယ်တို့ ပတ်လုံး။ ကာမသညံ၊ ကို။ ဥပ္ပန္နပုဗ္ဗံ၊ ဖြစ်ပေါ်ဘူး၏ဟူ၍။ နာဘိဇာနာမိ၊ မသိစဘူး။ (ဏ္ဍတိ၊ ဤသို့မိန့်တော်မူ၏။) အာယသ္မာ ဗာကုလော၊ သည်။ပ။ယမ္ပိ နာဘိဇာနာတိ၊ အကြောင်မသိစဘူး။ ဏ္ဍဒမ္ပိ၊ ဤသို့မသိစဘူးခြင်းကိုလည်း။ မယံ၊ တို့သည်။ အာယသ္မတော ဗာကုလဿ၊၏။ အစ္ဆရိယံ၊ လက်ဖျစ်ခတ်တီး အံ့ချီးဘွယ်တပါးဟူ၍။အဗ္ဘုတဓမ္မံ၊ မဖြစ်စဘူး အဦးအသင်ဆုံး (ထူးခြားချက်) သဘောဟူ၍။ ဓာရေမ၊ ကုန်၏။ (၁၊၂၊၃၊၄၊၅၊၆၊ အစ္ဆရိယအဗ္ဘုတဓမ္မ-ပြ ပါဠိတို့၌ကား မခဲပြီ။)

၂၁၁။ အာဝုသော၊ပ။ပ။ ဂဟပတိစီဝရံ၊ ဒါယကာတို့လှူအပ်သော (ဝါဆို) သင်္ကန်းကို။ သာဒိတာ၊သာယာဘူး၏ဟူ၍။နာဘိဇာနာမိ၊မသိစဘူး။ (ဏ္ဍတိ၊၏။) (အကြွင်းလွယ်ပြီ။) (၇)

အာဝုသော၊ပ။ပ။ သတ္ထေန၊ ဓားငယ်ဖြင့်။ စီဝရံ၊ ကို။ ဆိန္ဒိတာ၊ ဖြတ်ဘူး၏ဟူ၍။ နာဘိ-ဇာနာမိ၊ မသိစဘူး။ (ဏ္ဍတိ၊ ၏။) (အကြွင်းလွယ်ပြီ။) (၈)

အာဝုသော၊ပ။ပ။ သူစိယာ၊ အပ်ဖြင့်။ စီဝရံ၊ ကို။ သိဗ္ဗိတာ၊ ချုပ်ဘူး၏ဟူ၍။ပ။ရဇနေန၊ ဆိုးရည်ဖြင့်။ စီဝရံ၊ ကို။ ရဇိတာ၊ ဆိုးဘူး၏ဟူ၍။ပ။ ကထိနစီဝရံ၊ ကထိန်လျှာသင်္ကန်းကို။ (ကထိနေ စီဝရန္တိ ကထိနစီဝရံ-ဋ္ဌ။) သိဗ္ဗိတာ၊ ချုပ်ဘူး၏ဟူ၍။ပ။ သဗြဟ္မစာရီနံ၊ သီတင်းသုံးဘော်တို့၏။ စီဝရကမ္မေ၊ သင်္ကန်းပြုလုပ်မှု၌။ ဝိစာရိတာ၊ စီမံဘူး၏ဟူ၍။ပ။ နိမန္တနံ၊ ပင့်ဖိတ်မှုကို။ သာဒိတာ၊ သာယာဘူး၏ဟူ၍။ပ။"မံ၊ ငါ့ကို။ ကောစိ၊ တစုံတယောက်သည်။ နိမန္တေယျ၊ ပင့်ဖိတ်မှုကား။ အဟောဝတာတိ၊ ဩော်ကောင်းလေစွ"ဟူ၍။ ဇဝရူပံ၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ စိတ္တံ၊ စိတ်ကို။ ဥပ္ပန္နပုဗ္ဗံ၊ ဟူ၍။ပ။ အန္တရဃရေ၊ အိမ်တွင်း၌။ နိသီဒိတာ၊ ထိုင်ဘူး၏ဟူ၍။ပ။ အန္တရဃရေ၊ အိမ်တွင်း၌[၁]။ ဘုဉ္ဇိတာ၊ စားဘူး၏ဟူ၍။ပ။ မာတုဂါမဿ၊ ၏။ အနုဗျဉ္ဇနသော၊ (လက်ခြေသဏ္ဌာန်ပြုံးရယ်ဟန်စသော အသေးစိတ်) ထင်ရှားသော အသွင်အပြင်အားဖြင့်[၂]။ နိမိတ္တံ၊ (လှ မလှဟု အကြမ်းအားဖြင့် ခွဲခြားသော) အမှတ်အသားကို[၃]။ ဂဟေတာ၊ ယူဘူး၏ဟူ၍။ပ။ မာတုဂါမဿ၊ အား။ ဓမ္မံ၊ တရားကို။ အန္တမသော၊ အယုတ်ဆုံးအားဖြင့်။ စတုပ္ပဒံ၊ လေးပါဒရှိသော။ ဂါထံပိ၊ ဂါထာကိုလည်း။ ဒေသိတာ၊ ဟောဘူး၏ဟူ၍။ပ။ ဘိက္ခု-

---

၁။ သေခိယပါဠိလာ အန္တရဃရ-နှင့် တေ (သာဝကာ)အန္တရဃရံ ပဝိဋ္ဌာ သမာနာ အာသနေနပိ နိမန္တိယ-မာနာ န သာဒိယန္တိ။မ ၂၊၂၄၂-တို့၌ ရွာတွင်းဟော။ ဤ၌ကား သော (တထာဂတော) အန္တရဃရေ နိသိန္နော သမာနော န ဟတ္ထကုက္ကုစ္စံ အာပဇ္ဇတိ။မ ၂၊၃၈၇၊ ဖြဟ္မာယုသုတ်၌ကဲ့သို့ အိမ်တွင်းဟော။

၂။ နာနုဗျဉ္ဇနဂ္ဂါဟီတိ ကိလေသာနံ အနုအနုဗျဉ္ဇနတော ပါကဋဘာဝကရဏတော အနုဗျဉ္ဇနန္တိ လဒ္ဓဝေါဟာရံ ဟတ္ထပါဒ သိတ ဟသိတ ကထိတ ဝိလောကိတာဒိ ဘေဒံ အာကာရံ န ဂဏှာတိ။ ဝိသုဒ္ဓိ၊ ဋ္ဌ ၁၊၁၅-စာပိုဒ်ကို ထောက်၍ ပေးသည်။

၃။ ဏ္ဍတ္ထိပုရိသနိမိတ္တံ ဝါ သုဘနိမိတ္တာဒိကံ ဝါ ကိလေသဝတ္ထုဘူတံ နိမိတ္တံ။ ဝိသုဒ္ဓိ၊ ဋ္ဌ၊၁၊၁၅။ စာပိုဒ်ကို ထောက်၍ပေးသည်။

နုပဿယံ၊ ရဟန်းမတို့၏ ကျောင်းသို့။ ဥပသင်္ကမိတွာ၊ ကပ်ရောက်ဘူး၏ဟူ၍။ပ။ ဘိက္ခုနိယာ၊ ရဟန်းမအား။ပ။ သိက္ခမာနာယ၊ သိက္ခမာန်အား။ပ။ သာမဏေရိယာ၊ သာမဏေမအား။ပ။ ပဗ္ဗာဇေတွာ၊ (ဥပဇ္ဈာယ်ပြု၍) ရှင်ပြုပေးဘူး၏ဟူ၍။ပ။ ဥပသမ္ပာဒေတွာ၊ (ဥပဇ္ဈာယ်ပြု၍) ပဉ္စင်းခံပေးဘူး၏ဟူ၍။ပ။ နိဿယံ၊ မှီရာနိဿယည်းကို။ ဒါတွာ၊ ပေးဘူး၏ဟူ၍။ပ။ သာမဏေရံ၊ ကို။ ဥပဋ္ဌာပေတွာ၊ လုပ်ကျွေးစေဘူး၏ဟူ၍။ပ။ ဇန္တာဃရေ၊ ဇရုံးအိမ်၌။ နှာယိတွာ၊ ရေချိုးဘူး၏ဟူ၍။ပ။ စုဏ္ဏေန၊ ရေချိုးမှုန့်ဖြင့်[1]။ နှာယိတွာ၊ ၍။ပ။ သဗြဟ္မစာရီ၊ တို့ကို။ ဂတ္တ-ပရိကမ္မေ၊ ကိုယ်လက်ဆုပ်နယ်ခြင်းအမှု၌။ ဝိစာရိတွာ၊ ယှဉ်စေဘူး၏ဟူ၍။ (ဝိစာရိတာတိ ပယောဇယိတွာ-ဌ) ။ပ။ အာဗာဓံ၊ အနာကို။ အန္တမသော၊ အားဖြင့်။ ဂဒ္ဒူဟနမတ္တမ္ပိ၊ နွားနို့တပေါက်တညှစ်ခန့်ကာလမျှလည်း။ (ဂေါ ခီရပိန္ဒို ဒူဟနကာလမတ္တမ္ပိ-ဌ)။ ဥပ္ပန္နပုဗ္ဗံ၊ ဖြစ်ဘူး၏ဟူ၍။ပ။ ဘေသဇ္ဇံ၊ ဆေးကို။ အန္တမသော၊ အားဖြင့်။ ဟရိတကီခဏ္ဍမ္ပိ၊ ဖန်ခါး(ကြစု) သီးပိုင်းကိုလည်း။ ဥပဟာရိကာ၊ သုံးဆောင်ဘူး၏ဟူ၍[2]။ပ။ အပဿေနကံ၊ မှီရာ(တကဲမှီပျဉ်)ကို။ အပဿယိတွာ၊ မှီဘူး၏ဟူ၍။ပ။ သေယံ၊ အိပ်ရာနေရာကို။ ကပ္ပေတွာ၊ ပြုစီရင်ဘူး၏ဟူ၍။ နာဘိဇာနာမိ၊ မသိစဘူး။ ဣတိ၊ ၏။ (ကြွင်းလွှယ်ပြီ။) (၉-၃၃)

အာဝုသော၊ပ။ပ။ ဂါမန္တသေနာသနေ၊ ရွာနီးကျောင်း၌။ (အန္တောနိဒ္ဒိသမိပေစ။) ဝဿံ၊ နေခြင်းသို့။ဥပဂန္တွာ၊ကပ်ရောက်ဘူး၏ဟူ၍။ (ဝါဆိုဘူး၏ဟူ၍)နာဘိဇာနာမိ၊ မသိစဘူး။ (ဣတိ၊ ၏။) (အကြွင်းလွှယ်ပြီ) (၃၄)

အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်အစေလကဿ။ အဟံ၊ ငါသည်။ သရဏော၊ ကိလေသာမြူရှိသူသည် (ပုထုဇဉ်သည်)။(ဟုတ္ဂာ၊ ၍။)ရဋ္ဌပိဏ္ဍံ၊ ပြည်သူ့ဆွမ်းကို။သတ္တာဟမေဝ၊ ခုနစ်ရက်မျှသာလျှင်။ ဘုဉ္ဇိ၊ စားဘူးပြီ။ အထ၊ ထိုနောက်။ အဋ္ဌမိယံ၊ ရှစ်ရက်မြောက်၌။ အညာ၊ ပိုင်းခြား၍ သိခြင်းသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ပြီ။ (ရဟန္တာဖြစ်သည်ဟု ပြောလိုရင်း) (ဣတိ၊ ဤသို့မိန့်တော်မူ၏။) (အကြွင်းလွှယ်ပြီ။) (၃၅)

၂၁၂။ အာဝုသော ဗာကုလ၊လ။ အဟံ၊ သည်။ ဣမသ္မိံ ဓမ္မဝိနယေ၊ ဤသာသနာတော်၌။ ပဗ္ဗဇ္ဇံ၊ ရှင်အဖြစ်ကို။ လဘေယံ၊ ရရပါလို၏။ ဥပသမ္ပဒံ၊ ရဟန်းအဖြစ်ကို။ လဘေယံ၊ ရရပါလို၏။ ဣတိ၊ ဤသို့လျှောက်၏။ အစေလကဿပေါ၊ သည်။ပ။ ဥပသမ္ပဒံ၊ ကို။ အလတ္ထ၊ ရပြီ။ အာယသ္မာ ကဿပေါ၊ သည်။ အစိရူပသမ္ပန္နော၊ ရဟန်းပြု၍မကြာမြင့်မီ။ ဧကော၊ တပါးတည်း။ ဝူပကဋ္ဌော၊ဆိတ်ငြိမ်ရာသို့ ကပ်ရောက်သည်ဖြစ်၍။ အပ္ပမတ္တော၊ မေ့လျော့ခြင်းမရှိသည်ဖြစ်၍။ အာတာပီ၊ကိလေသာကိုပူပန်စေတတ်သော လုံ့လရှိသည်ဖြစ်၍။ပဟိတတ္တော၊(နိဗ္ဗာန်သို့) စေလွှတ်အပ်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ဝိဟရန္တော၊ နေသည်ရှိသော်။ နစိရဿေဝ၊ မကြာမြင့်မီပင်လျှင်။ ယဿ၊ အကြင်အရဟတ္တဖိုလ်၏။ အတ္ထာယ၊ အကျိုးငှါ။ ကုလပုတ္တာ၊ အမျိုးကောင်းသားတို့သည်။ သမ္မဒေဝ၊ သင့်သောအကြောင်းအားဖြင့်သာလျှင်။ အဂါရသ္မာ၊ မှ။ အနဂါရိယံ၊ သို့။ ပဗ္ဗဇန္တိ၊ကပ်ရောက်ကုန်၏။ဗြဟ္မစရိယပရိယောသာနံ၊မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယ၏ အဆုံးဖြစ်သော။တဒနုတ္တရံ၊ ထို(အရဟတ္တဖိုလ်)တရားမြတ်ကို။ဒိဋ္ဌေဝဓမ္မေ၊မျက်မှောက်သောကိုယ်၏အဖြစ်၌ပင်လျှင်။ သယံ၊

၁။ ဋ္ဌ-၌ ကောသမ္ဗစုဏ္ဏာဒိနာ-ဟု ဖွင့်သည်။ ခေတ်ကျမ်း၌ ကုသခေတ်မှ လာသောကြောင့် ကောသမ္ဗ-ကြို့ပင်ဟု ဆို၏။ ယင်းသို့ဆိုသော် "ကြို့မှုန့်ဖြင့်" ဟု ပေး။

၂။ ဥပပုဗ္ဗ-ဟရဓာတ် ပူဇတ္ထ၌ ဖြစ်သော်လည်း ဤ၌ ပရိပုဗ္ဗ-ဟရဓာတ်ကဲ့သို့ ဘောဂတ္ထ အနက်ပေးသည်။

ကိုယ်တိုင်။ အဘိညာ၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့်သိ၍။ (သယံအဘိညာ၊ကိုယ်တိုင်ပညာဖြင့်။) သစ္ဆိကတွာ၊ ၍။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ ပြည့်စုံစေ၍။ ဝိဟာသိ၊ နေပြီ။ "ဇာတိ၊ သည်။ ခီဏာ၊ ပြီ။ ဗြဟ္မစရိယံ၊ ကို။ ဝုသိတံ၊ အပ်ပြီ။ ကရဏီယံ၊ ကို။ ကတံ၊ အပ်ပြီ။ ဣတ္ထတ္တာယ၊ ငှါ။ အပရံ၊ သည်။ နာတိ၊ မရှိပြီ"ဟူ၍။ အဗ္ဘညာသိ၊ သိပြီ။ အာယသ္မာ ကဿပေါ၊ သည်။အရဟတံ၊ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင်။ အညတရော၊ တပါးသည် (တပါးအပါအဝင်သည်)။အဟောသိ၊ ပြီ။

အထခေါ၊ ထိုမှနောက်၌။ အာယသ္မာ ဗာကုလော၊သည်။အပရေန သမယေန၊၌။ အဝါပုရဏံ၊ သံကောက်သော့ကို။ အာဒါယ၊ ယူဆောင်၍။ ဝိဟာရေန ဝိဟာရံ၊ တခုသောကျောင်းမှ တခုသောကျောင်းသို့။ဥပသင်္ကမိတွာ၊ပြောင်းလွှဲချဉ်းကပ်၍။ (ဝိဟာရေန ဝိဟာရံ ဥပသင်္ကမိတွာ၊ ကျောင်းတိုင်းသို့လှည့်လည်၍။) "အာယသ္မန္တော၊ အရှင်တို့။ အဘိက္ကမထ၊ လာလှည့်ကုန်။ အာယသ္မန္တော၊ အရှင်တို့။ အဘိက္ကမထ၊ လာလှည့်ကုန်[၁]။ အဇ္ဇ၊ ယနေ့။ မေ၊ ၏။ ပရိနိဗ္ဗာနံ၊ သည်။ ဘဝိဿတိတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့"ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ အာဟ၊ ပြီ။(အကြွင်းလွယ်ပြီ။) (၃၆)

အာယသ္မာ၊ ရှည်သော သက်တော်ရှိတော်မူသော။ ဗာကုလော၊ သည်။ ဘိက္ခုသံဃဿ၊ ရဟန်းအပေါင်း၏။ မဇ္ဈေ၊ အလယ်၌။နိသိန္နကောဝ၊ ထိုင်နေတော်မူလျက်သာလျှင်။ ပရိနိဗ္ဗာယိ၊ ပြီ။အာယသ္မာ ဗာကုလော၊ သည်။ပ။ယံပိ ပရိနိဗ္ဗာယိ၊အကြွင်ပရိနိဗ္ဗာန်စံလွန်ပြီ။ ဣဒမ္ပိ၊ဤသည် ကိုလည်း။ မယံ၊ တို့သည်။ အာယသ္မတော ဗာကုလဿ၊ ၏။ အစ္ဆရိယံ၊ အံ့ချီးဘွယ်တပါးဟူ၍။ အဗ္ဘုတဓမ္မံ၊ မဖြစ်ဘူးမြဲ ထူးကဲသော သဘောဟူ၍။ ဓာရေမ၊ ကုန်၏။ (၃၇)
ဣတိ၊ သို့။ သုတံ၊ ပြီ။

စတုတ္ထံ၊ သော။ ဗာကုလသုတ္တံ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီ။

၅-ဒန္တဘူမိသုတ်

၂၁၃။ (ဧဝံ မေ သုတံ။ပ။ ကလန္ဒကနိဝါပေ-ပေးမြဲ။) တေန ခေါ ပန သမယေန၊၌။ အစိရ-ဝတော အစိရဝတမည်သော။ သမဏုဒ္ဒေသော၊ သာမဏေ(ကြီး)သည်။အရညကုဋိကာယံ (ဝေဠု ဝန်ကျောင်းတွင်းရှိ)ကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်း၌။ ဝိဟရတိ ၏။ အထခေါ ၌။ ဇယသေနော၊ ဇယသေန မည်သော။ ရာဇကုမာရော၊ မင်းသားသည်။ (ဗိမ္ဗိသာရ၏သားတော်တည်း။) ဇင်္ဃာဝိဟာရံ၊ ငှါ။ အနုစင်္ကမမာနော၊ သွားသည်ရှိသော်။ အနုဝိစရမာနော၊ လှည့်လည်သည်ရှိသော်။ ယေန၊ ၌။ အစိရဝတော သမဏုဒ္ဒေသော၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တေန၊ သို့။ ဥပသင်္ကမိ၊ ပြီ။ ဥပသင်္ကမိတွာ၊ ၍။ပ။အစိရဝတံ သမဏုဒ္ဒေသံ၊ ကို—

"ဘော အဂ္ဂိဝေဿန၊ န။ ဣဓ၊ ဤသာသနာတော်၌။ အပ္ပမတ္တော၊ ၍။ အာတာပီ၊ ၍။ ပဟိတတ္တော၊ ၍။ ဝိဟရန္တော၊ နေသော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ စိတ္တဿ၊ စိတ်၏။ ဧကဂ္ဂံ၊တည်ကြည် ခြင်းရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ ဖုသေယျာတိ၊ ဉာဏ်ဖြင့်တွေ့ထိ(ရရှိ)ရာ၏။ ဣတိတော၊ ကို။ မေ၊ သည်။

၁။ အဘိက္ကမထ-ကို အရာဌာနလိုက်၍ အမျိုးမျိုးဖွင့်လျက်ရှိကြ၏။ ဤနေရာ၌ အာဂစ္ဆထ-အနက်သာ။ အဘိက္ကမာတိ အဘိမုခါ ကမထ၊အာဂစ္ဆထာတိ အတ္ထော။ (မဟာပရိနိဗ္ဗာန၊ ဋ္ဌ)။ အဘိက္ကမာတိ အဘိမုခေါ ကမ၊ ဂစ္ဆ၊ ပဝိသာတိ အတ္ထော၊ သကိံ ဝုတ္တေ ပန ဒဠှံ န ဟောတီတိ တရမာနော ဒွိက္ခတ္တုံ အာဟ။ (သာမည ဖလ-ဋ္ဌ)။

သုတံတိ၊ ကြားဘူးပါ၏”ဟူသော။ (ဣတိ၊ တလုံးကြေ။)တော၊ ကို။ အဝေါစ၊ လျှောက်ပြီ။ ရာဇကုမာရ၊ မင်းသား။ တော၊ ဤသို့ သင်လျှောက်သော စကားသည်။ ဝေ၊ ဟုတ်၏။ ရာဇကုမာရ၊ သား။ တော၊ သည်။ ဝေ၊ ၏။ (ဝေမေဘံ၊ဤစကားမှန်၏။) ဣဓ၊ ဤ။ အပ္ပမတ္တော၊ ၍။ပ။ဖုသေယျ၊ ရာ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့မိန့်တော်မူ၍။သာဓု၊တောင်းပန်ပါ၏။ ဘဝံ အဂ္ဂိဝေဿနော၊ အရှင်အဂ္ဂိဝေဿနသည်။ မေ၊ အား။ ယထာသုတံ၊ ကြားနာဘူးသည့်အတိုင်း။ ယထာပရိယတ္တံ၊ လေ့လာဘူးသည့်အတိုင်း။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ဒေသေတု၊ ဟောတော်မူပါ။ ဣတိ၊ ဤသို့လျှောက်၏။ ရာဇကုမာရ၊ သား။ အဟံ၊ သည်။ တေ၊ သင့်အား။ ယထာသုတံ၊ အတိုင်း။ ယထာပရိယတ္တံ၊ အတိုင်း။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ဒေသေတုံ၊ ငှါ။ န သက္ကောမိ၊ မတတ်နိုင်။ ရာဇကုမာရ၊ သား။ဟိ၊ မှန်၏။ အဟဉ္စ၊ ငါသည်လည်း။ပ။ဒေသေယျံ၊ ဟောရာ၏။ တွံ စ၊ သင်သည်လည်း။ မေ၊ ငါသည်။ ဘာသိတဿ၊ ဟောအပ်သောတရား၏။ အတ္ထံ၊ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ န အာဇာနေယျာသိ၊ မသိနိုင်ပေရာ။ သော၊ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းသည်။ မမ၊ ငါ၏။ ကိလမထော၊ ကိုယ်ပင်ပန်းခြင်းသည်။ အဿ၊ ဖြစ်ရာ၏။ သာ၊ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းသည်။ မမ၊ ငါ၏။ ဝိဟေသာ၊ကိုယ်ကိုညှဉ်းဆဲခြင်းသည်။ အဿ၊ ရာ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့မိန့်တော်မူ၏။ ဘဝံ အဂ္ဂိဝေဿနော၊ သည်။ မေ၊ ငါ့အား။ပ။ ဒေသေတု၊ ပါ။ အဟံ၊ သည်။ ဘောတော အဂ္ဂိဝေဿနဿ၊ အရှင်အဂ္ဂိဝေဿနသည်။ ဘာသိ-တဿ၊ ၏။ အတ္ထံ၊ ကို။ အပ္ပေဝ နာမ အာဇာနေယျံ၊ သိနိုင်ငြားအံ့လည်းမသိ။ (သိကောင်း သိပါလိမ့်မည်ဟူလို။) ဣတိ၊ ဤသို့လျှောက်၏။ ရာဇကုမာရ၊ သား။ပ။ဒေသေယျံ၊ ဟောငြား အံ့။ မေ၊ ငါဘည်။ ဘာသိဘဿ၊ ၏၊ အတ္ထံ၊ ကို။ တွံ၊ သည်။ သစေ အာဇာနေယျာသိ၊ အကယ်၍သိငြားအံ့။ ဣစ္စေတံ၊ ဤသို့သိခြင်းသည်၊ ကုသလံ၊ ကောင်း၏။ မေ၊ သည်။ ဘာသိ-တဿ၊ ၏။ အတ္ထံ၊ ကို။ တွံ၊ သည်။ နော စေ အာဇာနေယျာသိ၊ မသိငြားအံ့။ ယထာသကေ၊ မိမိ မသိသော အဘို့အစု၌သာလျှင်။ တိဋ္ဌေယျာသိ၊ တည်နေပါ။ မံ၊ ငါ့ကို။ တတ္ထ၊ ထိုပြဿနာ၌။ ဥတ္တရိံ၊ အလွန်။ နပဋိပုစ္ဆေယျာသိ၊ တဖန်ပြန်၍မမေးရာ။ ဣတိ၊ ဤသို့မိန့်တော်မူ၏။ဘဝံ အဂ္ဂိ-ဝေဿနော၊ သည်။ မေ၊ အား။ပ။ဒေသေတု၊ ပါ။ အဟံ၊ သည်။ပ။သစေ အာဇာနိဿာမိ၊ အကယ်၍သိအံ့။ ဣစ္စေတံ၊ သည်။ ကုသလံ၊ ၏။ အဟံ၊ သည်။ပ။နော စေ အာဇာနိဿာမိ၊ မသိသည်ဖြစ်အံ့။ ယထာသကေ၊ ၌။ တိဋ္ဌိဿာမိ၊ တည်နေပါအံ့။အဟံ၊ သည် တတ္ထ၊ ထိုပြဿနာ ၌။ ဘဝန္တံ အဂ္ဂိဝေဿနံ၊ ကို။ ဥတ္တရိံ၊ အလွန်။ နပဋိပုစ္ဆိဿာမိ၊ တဖန်မလျှောက်ထားပါအံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့လျှောက်၏။

၂၁၄။ အထခေါ၊ ၌။ အစိရဝတော သမဏုဒ္ဒေသော၊ သည်။ ဇယသေနဿ ရာဇကုမာရဿ၊ အား။ ယထာသုတံ၊ အတိုင်း။ ယထာပရိယတ္တံ၊ အတိုင်း။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ဒေသေသိ၊ ဟောတော်မူပြီ။ ဝေံဝုတ္တေ၊ အပ်သော်။ ဇယသေနော ရာဇကုမာရော၊ သည်။ အစိရဝတံ သမဏုဒ္ဒေသံ၊ ကို။ “ဘော အဂ္ဂိဝေဿန၊ န။ အပ္ပမတ္တော၊ ၍။ အာတာပီ၊ ၍။ ပဟိတတ္တော၊ ၍။ ဝိဟာရန္တော၊ သော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ စိတ္တဿ၊ ၏။ ဧကဂ္ဂတံ၊ ကို။ ယံ ဖုသေယျ၊ ရာ၏။ တော၊ ဤသို့ (ဉာဏ်ဖြင့်)တွေ့ထိ(ရရှိ)ခြင်းသည်။ အဋ္ဌာနံ၊ အကြောင်းမဟုတ်။ အနဝကာသောတိ၊ အရာ မဟုတ်”ဟူသော။ တော၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။ အထခေါ၊ ၌။ဇယသေနော ရာဇကုမာရော၊သည်။ အစိရဝဘဿ သမဏုဒ္ဒေသဿ၊ အား။ အဋ္ဌာနတဉ္စ အကြောင်းမဟုတ်သည်၏ အဖြစ်ကိုရင်း။ အနဝကာသဘဉ္စ၊ အရာမဟုတ်သည်၏ အဖြစ်ကိုရင်း။ ပဝေဒေတွာ၊ လျှောက်ထား ကြားသိ စေ၍။ အာသနာ၊ မှ။ ဥဋ္ဌာယ၊ ၍။ ပက္ကာမိ၊ ဖဲသွားပြီ။

အထခေါ၊ ၌။ အစိရဝတော သမဏုဒ္ဒေသော၊ သည်။ ဇယသေနေ၊ သော။ ရာဇကုမာရေ၊ သည်။ အစိရပက္ကန္တေ၊ ဖဲသွား၍မကြာမြင့်မီ။ ယေန၊ ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ (အတ္ထိ၏။) တေန၊ သို့။ ဥပသင်္ကမိ၊ ပြီ။ ဥပသင်္ကမိတွာ၊ ၍။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ အဘိဝါဒေတွာ၊ ၍။ ဧကမန္တံ၊ ၌။ နိသီဒိ၊ ပြီ။ ဧကမန္တံ၊ ၌။ နိသိန္နော၊ သော။ အစိရဝတော သမဏုဒ္ဒေသော၊ သည်။ ဇယသေနေန ရာဇကုမာရေန၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ ယာဝတကော၊ အကြင်မျှလောက် အတိုင်းအရှည်ရှိသော။ ကထာသလ္လာပေါ၊ စကား ဆွေးနွေးခြင်းသည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ တံ သဗ္ဗံ၊ ထိုအလုံးစုံကို။ ဘဂဝတော၊ အား။ အာရောစေသိ၊ လျှောက်ထားပြီ။ ဧဝံဝုတ္တေ၊ အပ်သော်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အစိရဝတံ သမဏုဒ္ဒေသံ၊ ကို။ ဧတံ၊ ဤ(ဆိုလတ္တံ့သော)စကားကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။ အဂ္ဂိဝေဿန၊ န။ ယံ တံ၊ အကြင်ဧကဂ္ဂတာကို။ နေက္ခမ္မေန၊ (ကာမဂုဏ်မှ) ထွက်မြောက်သောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဉာတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။ နေက္ခမ္မေန၊ သည်။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ မြင်အပ်၏။ နေက္ခမ္မေန၊ သည်။ ပတ္တဗ္ဗံ၊ ရအပ်၏။ နေက္ခမ္မေန၊ သည်။ သစ္ဆိကာတဗ္ဗံ၊ မျက်မှောက်ပြုအပ်၏။ တံ-တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ (တနည်း) တံ၊ ထိုဧကဂ္ဂတာကို။ တွေ၊ ဤ(ဇယသေနကဲ့သို့သော ကာမဘောဂီ) ပုဂ္ဂိုလ်မျိုး၌။ ကုတော လဗ္ဘာ၊ အဘယ်မှာလျှင် ရနိုင်ပါအံ့နည်း[၁]။ တံ၊ ထိုဧကဂ္ဂတာကို။ ဝတ၊ စင်စစ်။ ဇယသေနော ရာဇကုမာရော၊ သည်၊ ကာမမဇ္ဈေ၊ ကာမဂုဏ်တို့၏အလယ်၌။ ဝသန္တော၊ နေလျက်။ ကာမေ၊ တို့ကို။ ပရိဘုဉ္ဇန္တော၊ ခံစားလျက်။ ကာမဝိတက္ကေဟိ၊ ကာမဝိတက်တို့သည်။ ခဇ္ဇမာနော၊ ခံစားအပ်လျက်။ ကာမပရိဠာဟေန၊ ကာမဂုဏ်တည်းဟူသော ပူလောင်မှုသည်။ ပရိဍယှမာနော၊ ပူပန်လောင်မြိုက်အပ်လျက်။ ကာမပရိယေသနာယ၊ ကာမဂုဏ်ရှာမှီးခြင်း၌။ ဥဿုကော၊ အားထုတ်လျက်။ ဉဿတိ ဝါ၊ သိမှုလည်းသိလတ္တံ့။ ဒက္ခတိ ဝါ၊ မြင်မှုလည်းမြင်လတ္တံ့။ သစ္ဆိ ဝါ ကရိဿတိ၊ မျက်မှောက်မှုလည်း ပြုလတ္တံ့။ ဣတိ ဧတံ ဌာနံ၊ ဤသို့သောအကြောင်းသည်။ န ဝိဇ္ဇတိ၊ မရှိ။

၂၁၅။ အဂ္ဂိဝေဿန၊ န။ သေယျထာပိ၊ ဥပမာမည်သည်ကား။ သုဒန္တာ၊ ကောင်းစွာ ယဉ်ကျေးစေအပ်ကုန်သော။ သုဝိနီတာ၊ ကောင်းစွာဆုံးမအပ်ကုန်ပြီးသော။ ဒွေ၊ နှစ်ကောင် ကုန်သော(တရှဉ်းကုန်သော)။ ဟတ္ထိဒမ္မာ ဝါ၊ ဆင်ပေါက်တို့သည်ရင်း။ (ဝစ္ဆော ဒမ္မော ဗလီဗဒ္ဒေါ- ကဲ့သို့ အရွယ်ကောင်းသောဆင်ဟူလို)ဒွေ၊ ကုန်သော။ အဿဒမ္မာ ဝါ၊ မြင်းပေါက်တို့သည်ရင်း။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ ဂေါဒမ္မာ ဝါ၊ နွားပေါက်တို့သည်ရင်း။ အဿု၊ ရှိကုန်ရာ၏။ အဒန္တာ၊ မယဉ် ကျေးစေအပ်ကုန်သော။ အဝိနီတာ၊ မဆုံးမအပ်ကုန်သော။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ ဟတ္ထိဒမ္မာ ဝါ၊ တို့သည်ရင်း။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ အဿဒမ္မာ ဝါ၊ တို့သည်ရင်း။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ ဂေါဒမ္မာ ဝါ၊ တို့သည် ရင်း။ အဿု၊ ရှိကုန်ရာ၏။ အဂ္ဂိဝေဿန၊ န။ တံ၊ ကို။ ကိံ မညသိ၊ နည်း။ သုဒန္တာ၊ ကုန်သော။ ပ။ ယေ တေ ဂေါဒမ္မာ ဝါ၊ အကြင်နွားပေါက်တို့သည်ရင်း။ (အဿု၊ ကုန်ရာ၏။) ဒန္တာဝ၊ ယဉ်ကျေး

၁။ တံ ကော ပကရဏံ တွေ ပုဂ္ဂလေ ကုတော လဗ္ဘာ။ (ဒီ၊ဋ္ဌ ၃၊သင်္ဂီတိ၊အံ ဋ္ဌ ၃၊အာဃာဋပဋိဝိနယသုတ်)တံ ကုတေတ္ထ လဗ္ဘာတိ တန္တိ တသ္မာ။ (ဒီ ဋ္ဌ ၃၊မဟာပရိနိဗ္ဗာန) ကုတေတ္ထ လဗ္ဘာတိ ကုတော ကုဟိံ ကိသ္မိံ နာမဌာနေ တွေ တေသ္မိံ ခန္ဓပ္ပဝတ္တေ။ (ငှင်းရှိ) သင်္ဂီတိသုတ် ပါထိကဋီကာ၌ "တန္တိ ကြိယာပရာမသနံ၊ ပဒဇ္ဈာဟာရေန စ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗောတိ ဒဿေန္တော တံ အနတ္ထစရဏံ မာဟောသိတိ အာဒိမာဟ"ဟု ဖွင့်သည့်အတိုင်း ပေးသော် "တံ၊ ထိုသို့(တေဂ္ဂတာကို)သိမြင် ရရောက် မျက်မှောက်ပြုနိုင်ခြင်းကို။ကုတော လဗ္ဘာ၊ နည်း"ဟုပေး။ ဤ၌ကား "အထဝါ တံ ကောဓကေရဏံ တွေ ပုဂ္ဂလေ ကုတော လဗ္ဘာ"ဟူသောနည်းအတိုင်း ပေးလိုက်သည်။ "ကုတော လာဘာ"ဟု ပါဌ်ရှိနေလျှင်ကား တံ-သည် နိပါတမတ္တ၊ အံ ဋ္ဌ ၃။ ဒီ ဋ္ဌ ၂၊ ငှင်းဋီတို့၌ ရှုပါကုန်။

ပြီးသည်သာဖြစ်ကုန်သော။ တော၊ ထိုဆင် မြင်း နွားပေါက်တို့သည်။ဒန္တကာရဏံ၊ ယဉ်ကျေးသော အပြုအမူအားဖြင့်။ (ဒန္တကာရဏ-စာပိုဒ် ၇၅-၌လည်း "ကာရဏံ ကာရေတိ"ဟု လာသည်၊ စပ်၍ ရှုလေဦး)ဂန္တွေယျုံ အပိနု၊ သွားကုန်ရာသလော။ ဒန္တာဝ၊ ယဉ်ကျေးကုန်သည်ဖြစ်၍သာလျှင်။ ဒန္တဘူမိံ၊ ယဉ်ကျေးသူတို့၏ သွားရောက်ရာ အဆင့်အတန်း(ဘူမိ)သို့[1]။ သမ္ပာပုဏေယျုံ အပိနု၊ ဆိုက်ရောက်ကုန်ရာသလော။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးတော်မူ၏။ ဘန္တေ၊ ရှား။ ဧဝံ၊ ဟုတ်မှန်ပါ၏။ အဒန္တာ၊ ကုန်သော။ပ။ယေ ပန တေ ဂေါဒမ္မာ ဝါ၊ အကြင်နွားပေါက်တို့သည်ရင်း။ (အသုံးကုန်ရာ၏။)အဒန္တာဝ၊ ကုန်သော။ တော၊ ထို ဆင် မြင်း နွားပေါက်တို့သည်။ (ရှေ့သေယျထာပိ ဝါကျကို ကျော်၍စပ်။)သုဒန္တာ၊ ကုန်သော။ပ။တေ ဂေါဒမ္မာ ဝါ သေယျထာပိ၊ထိုနွားပေါက်တို့ကဲ့သို့ရင်း။ ဒန္တကာရဏံ၊ အားဖြင့်။ ဂန္တွေယျုံ အပိနု၊ လော။ အဒန္တာဝ၊ ၍သာလျှင်။ ဒန္တဘူမိံ၊ သို့။ သမ္ပာပုဏေယျုံ အပိနု၊ လော။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးတော်မူ၏။ (သေယျထာပိ ဝါကျကား ဝိသဒိသူပမာတည်း။) ဘန္တေ၊ ရှား။ တော၊ သည်။ နောဟိ၊ မသင့်ပါ။ အဂ္ဂိဝေဿန၊ န။ ဧဝမေဝ ခေါ၊ သာလျှင်။ပ။ န ဝိဇ္ဇတိ၊ မရှိပြီ။ (မဇ္ဈိမ၊ ၃၇၉။အပိုဒ်ကို မှီးသည်။)

၂၁၆။ အဂ္ဂိဝေဿန၊ န။ သေယျထာပိ၊ ကား။ ဂါမဿ ဝါ၊ ရွာ၏ရင်း။ နိဂမဿ ဝါ၊ နိဂုံး၏ရင်း။ အဝိဒူရေ၊ မနီးမဝေးသော အရပ်၌။ မဟာပဗ္ဗတော၊ တောင်ကြီးသည်။(အတ္ထိ၊ ၏။) ဒွေသဟာယကာ၊ သူငယ်ချင်းနှစ်ယောက်တို့သည်[2]။ တမှာ ဂါမာ ဝါ၊ ထိုရွာမှရင်း။တမှာ နိဂမာ ဝါ၊ မှရင်း။ နိက္ခမိတွာ၊ ထွက်ကုန်၍။ ဟတ္ထဝိလင်္ဃကေန၊ လက်တွဲ၍။ ယေန၊ ၌။ သော ပဗ္ဗတော၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တေန၊ ထိုတောင်ရှိရာသို့။ ဥပသင်္ကမေယျုံ၊ ချဉ်းကပ်ကုန်ရာ၏။ ဥပသင်္ကမိတွာ၊ ၍။ ဧကော သဟာယကော၊ သူငယ်ချင်းတယောက်သည်။ ဟေဋ္ဌာပဗ္ဗတပါဒေ၊ တောင်ခြေ၌။ တိဋ္ဌေယျ၊ ရပ်တည်ရာ၏။ ဧကော သဟာယကော၊ သည်။ ဥပရိပဗ္ဗတံ၊ တောင်ပေါ်သို့။ အာရောဟေယျ၊ တက်ရာ၏။ ဟေဋ္ဌာပဗ္ဗတပါဒေ၊ ၌။ ဌိတော၊ သော။ သဟာယကော၊ သည်။ ဥပရိပဗ္ဗတေ၊ ၌။ ဌိတံ၊ သော။ တမေနံ သဟာယကံ၊ ထိုသူငယ်ချင်းကို။ "သမ္မ၊ အဆွေ။ ဥပရိပဗ္ဗတေ၊ ၌။ ဌိတော၊ တည်သော။ ယံတွံ၊ အကြင်သင်သည်။ ကိံ၊ အဘယ်အရာကို။ ပဿသိတိ၊ မြင်သနည်း" ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝဒေယျ၊ ဆိုရာ၏။ သော၊ ထို(တောင်ထက်၌တည်သော) သူငယ်ချင်းသည်။ "သမ္မ၊ အဆွေ။ ဥပရိပဗ္ဗတေ၊ ၌။ ဌိတော၊ သော။ အဟံ၊ ငါသည်။ အာရာမရာမဏေယျကံ၊အရာမ်၏မွေ့လျော်ဘွယ်၏အဖြစ်ကို။ ဝနရာမဏေယျကံ၊ တော၏မွေ့လျော်ဘွယ်၏ အဖြစ်ကို။ ဘူမိရာမဏေယျကံ၊ မြေ၏မွေ့လျော်ဘွယ်၏အဖြစ်ကို။ ပေါက္ခရဏီရာမဏေယျကံ၊ ရေကန်၏မွေ့လျော်ဘွယ်၏အဖြစ်ကို။ ပဿာမိတိ၊ မြင်ရ၏"ဟူ၍။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဝဒေယျ၊ ရာ၏။

သော၊ ထို(တောင်ခြေ၌တည်သော) သူငယ်ချင်းသည်။ "သမ္မ၊ အဆွေ၊ ဥပရိပဗ္ဗတေ၊ ၌။ ဌိတော၊ သော။ ယံတွံ၊ သည်။ပ။ ပေါက္ခရဏီရာမဏေယျကံ၊ ကို။ ပဿေယျာသိ၊ မြင်ရာ၏။ ဧတံ၊ ဤသို့မြင်ခြင်းသည်။ အဋ္ဌာနံ၊ အကြောင်းမဟုတ် (အကြောင်းယုတ္တိမရှိ)။ အနဝကာသောတိ၊ အရာမဟုတ်"ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝဒေယျ၊ ရာ၏။ ဥပရိပဗ္ဗတော၊ ၌။ ဌိတော၊ သော။ သဟာယကော၊ သည်။ ဟေဋ္ဌိမပဗ္ဗတပါဒံ၊ တောင်ခြေသို့။ ဩရောဟိတွာ၊ သက်ဆင်း၍။ တံ သဟာယကံ၊ ကို။

၁။ ပတ္တာဘူမိန္တိ သမ္မာကြိယာယ လဒ္ဓဗ္ဗသမ္ပတ္တိံ ။(ဋီ)
၂။ တမေနံ-အနက်မရ နိပါတမတ္တ ဝစနာလင်္ကာရ ယူသင့်၏၊ နောက်၌ အနက်မပေးသော တမေနံ-များ ကိုလည်း ဤနည်းမှတ်။

ဗာဟာယံ၊ လက်မောင်း၌။ ဂဟေတွာ၊ ကိုင်၍[၁]။ဥပရိပဗ္ဗတံ၊ တောင်ပေါ်သို့။ အာရောပေတွာ၊ တက်စေ၍။ မုဟုတ္တံ၊ အနည်းငယ်။ အဿာသေတွာ၊ သက်သာရာရစေ၍။(အမောဖြေ၍)"သမ္မ၊ အဆွေ။ ဥပရိပဗ္ဗတေ၊ ၌။ ဌိတော၊ သော။ ယံတွံ၊ သည်။ ကိံ၊ အဘယ်အရာကို။ ပဿသိတိ၊ နည်း"ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝဒေယျ၊ ဆိုရာ၏။ သော၊ ထို(ဒုတိယတက်သော) သူငယ်ချင်းသည်။ "သမ္မ၊ အဆွေ။ ဥပရိပဗ္ဗတေ၊ ၌။ ဌိတော၊ သော။ အဟံ၊ သည်။ပ။ ပေါက္ခရဏီရာမဏေယျကံ၊ ကို။ ပဿာမိတိ၊ ၏"ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝဒေယျ၊ ရာ၏။ သော၊ ထို(ပဌမတက်သော) သူငယ်ချင်းသည်။ "သမ္မ၊ အဆွေ။ အဋ္ဌာနံ ခေါ ဧတံ သမ္မ။ပ။ ပေါက္ခရဏီရာမဏေယျကန္တိ၊ ပေါက္ခရဏီရာမဏေယျကံဟူ၍။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ တေ၊ သင်သည်။ ဘာသိတံ၊ ပြောဆိုအပ်ခဲ့သည်ကို။ ဣဒါနေဝ၊ ယခုအခါ၌သာလျှင်။ မယံ၊ ငါတို့သည်။ အာဇာနာမ-တိ၊ သိကြရကုန်၏"ဟူ၍။ (ဣတိ-တလုံး ကြေ)။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝဒေယျ၊ ရာ၏။ "တေ၊ သင်သည်။ ပဿာမိ ခေါ အဟံ သမ္မ။ပ။ပေါက္ခရဏီရာမဏေယျကန္တိ"ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ ဣဒါနေဝ၊ ယခုအခါ၌။ ဘာသိတံ ဧပန၊ ပြောဆိုအပ်သည်ကိုလည်း။ မယံ၊ တို့သည်။ ဇာနာမ၊ ကုန်၏။ (ဣတိ တလုံးအကြေကြံ၍ ပဌမဝါကျအစဉ်း၌ ရှိသော ဧဝံ ဝဒေယျ-သို့လည်း ပြန်စပ်နိုင်သည်။) သော၊ထို(ဒုတိယတက်သော) သူငယ်ချင်းသည်။ "သမ္မ၊ အဆွေ။ တထာဟိ၊ သင်ဆိုတိုင်းမှန်ပါပေ၏။ အဟံ၊ ငါသည်။ မဟတာ၊ ကြီးသော။ ဣမိနာ ပဗ္ဗတေန၊ ဤတောင်သည်။ အာဝုတော၊ ပိတ်ပင်အပ်သည်ဖြစ်၍။ ဒဋ္ဌေယျံ၊ မြင်သင့် (မြင်နိုင်)သည်ကို။ (နာဒ္ဒသန္တိ၊ တောင်ခြေ၌တည်စဉ်) မမြင်ခဲ့ရပါပေ"ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝဒေယျ၊ ဆိုရာ၏။ (ဝဒေယျ သေယျထာပိ၊ ဝေမေဝ-ဟုလည်း ပေးနိုင်၏။)

အဂ္ဂိဝေဿန၊ န။ အတော၊ ထိုတောင်ကြီးထက်။ မဟန္တတရေန၊ ပို၍ကြီးသော။ အဝိဇ္ဇာခန္ဓေန၊ မောဟအထုသည်။ ဇယသေနော ရာဇကုမာရော၊ ဇေယသေနမင်းသားကို။ အာဝုတော၊ ပိတ်ပင်အပ်၏။ နိဝုတော၊ တားမြစ်အပ်၏။ ဩဖုဋ္ဌော၊ ပိတ်ဆို့အပ်၏။ ပရိယောနဒ္ဓေါ၊ မြေးယှက်ဖုံးလွှမ်းအပ်၏။ (ပရိယောနဒ္ဓေါတိ၊ ပလိဝေဌိတော၊ မဋ္ဌ၂၊၄၆၇)။ (သောကို ဇယသေနော ရာဇကုမာရော-သို့ဆောင်)။ ယံ တံ၊ အကြင်ကေဂ္ဂတာကို။ ဝတ၊ စင်စစ်။ နေက္ခမ္မေန၊ သည်။ပ။ သစ္ဆိကာတဗ္ဗံ၊ အပ်၏။ တံ၊ ထိုကေဂ္ဂတာကို။ ဝတ၊ စင်စစ်။ သော ဇယသေနော ရာဇကုမာရော၊ သည်။ပ။ န ဝိဇ္ဇတိ၊ မရှိ။ အဂ္ဂိဝေဿန၊ န။ ဇယသေနဿ ရာဇကုမာရဿ၊ ၏။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ ဣမာ ဥပမာ၊ တို့သည်။ တံ၊ သင်၏ဉာဏ်၌။ သစေ ပဋိဘာယေယျုံ၊ အကယ်၍ ထင်ကုန်ငြားအံ့။ (ဧဝံသတိ၊ ဤသို့ဖြစ်လတ်သော်။)ဇယသေနော ရာဇကုမာရော၊ သည်။ တေ၊ သင်၏။ အနစ္ဆရိယံ၊ အဖန်ဖန်အံ့ဩဘွယ်ကို။ ပသီဒေယျ၊ ကြည်ညိုရာ၏။ ပသန္နော စ၊ ကြည်ညို၍လည်း။ တေ၊ သင့်အား။ ပသန္နာကာရံ၊ ကြည်ညိုသောအခြင်းအရာကို။ ကရေယျ၊ ပြုရာ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏။ ဘန္တေ၊ ရား။ ဇယသေနဿ ရာဇကုမာရဿ၊ ၏။ အနစ္ဆရိယာ၊ အဖန်ဖန် အံ့ဩဘွယ်ဖြစ်ကုန်သော။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ အဿုတပုဗ္ဗာ၊ မကြားအပ်ဘူးကုန်သေးသော။ ဣမာ ဒွေဥပမာ၊ တို့သည်။ ဘဂဝန္တံ၊ ဘုရားရှင်ဉာဏ်တော်၌။ ပဋိဘန္တိ သေယျထာပိ၊ ထင်ကုန်သကဲ့သို့။ (ဧဝံ၊ ဤအတူ။) မံ၊ တပည့်တော်၏ဉာဏ်၌။ ကုတော ပန ပဋိဘာယိဿန္တိ၊အဘယ်မှာလျှင် ထင်ပါကုန်လတ္တံ့နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့လျှောက်၏။

၁။ တဿ သဟာယကဿ ဗာဟံ ဂဟေတွာတိ ဝါ အတ္ထော၊ယထာ ပုရာဏဒုတိယိကံ ဗာဟာယံ ဂဟေတွာတိ။ "တံ သဟာယကံ၊ ၏။ ဗာဟာယံ၊ ကို။ ဂဟေတွာ၊ ၍"ဟု တနည်းပေး။

၂၁၇။ အဂ္ဂိဝေဿန၊ န။ သေယျထာပိ၊ ကား။ ခတ္တိယော၊ ခတ္တိယန္ဒယ်ဖြစ်သော။ မုဒ္ဓါဘိသိတ္တော၊ ဦးထိပ်၌ အဘိသိက် သွန်းလောင်းအပ်သော။ (အဘိသိက်သွန်းပြီးသောဟူလို။) ရာဇာ၊ မင်းသည်။ နာဂဝနိကံ၊ ဆင်ဖမ်းသမားကို။ "သမ္မ နာဂဝနိက၊ အမောင်ဆင်ဖမ်းသမား။ ဧဟိ၊ လာလော့။ တွံ၊ သင်သည်။ ရညော၊ မင်း၏။ နာဂံ၊ ဆင်တော်ကို။ အဘိရုဟိတွာ၊ တက်စီး၍။ နာဂဝနံ၊ ဆင်ရိုင်းတောသို့။ ပဝိသိတွာ၊ ဝင်၍။ အာရညကံ၊ တော၌နေသော။ နာဂံ၊ ဆင်ရိုင်းကို။ အတိပဿိတွာ၊ ရှာဖွေကြည့်ရှု၍။ (အတိဌာနဝသေန ပဿိတွာ-ဋီ)။ ရညော နာဂဿ၊ မင်းဆင်တော်၏။ ဂီဝါယံ၊ လည်၌။ ဥပနိဗန္ဓာဟီတိ၊ ဖွဲ့ချည်ချေလော့"ဟူ၍။ အာမန္တေသိ၊ ပြီ။ အဂ္ဂိဝေဿန၊ န။ နာဂဝနိကော၊ သည်။ ဧဝံ ဒေဝါတိ ခေါ၊ ကောင်းပါပြီ အရှင်ဟူ၍။ မုဒ္ဓါဝသိတ္တဿ၊ သော။ ခတ္တိယဿ ရညော၊ ၏(စကားကို)။ ပဋိဿုတွာ၊ ရှေးရှုနားထောင်၍(ဝန်ခံ၍)။ ရညော၊ ၏။ နာဂံ၊ ကို။ အဘိရုဟိတွာ၊ ၍။ နာဂဝနံ၊ သို့။ ပဝိသိတွာ၊ ၍။ အာရညကံ၊ သော။ နာဂံ၊ ကို။ အတိပဿိတွာ၊ ၍။ ရညောနာဂဿ၊ မင်းဆင်တော်၏။ ဂီဝါယံ၊ ၌။ ဥပနိဗန္ဓတိ၊ ဖွဲ့ချည်၏။ တမေနံ၊ ထိုတောဆင်ရိုင်းကို။ ရညော၊ ၏။ နာဂေါ၊ ဆင်တော်သည်။ အဗ္ဘောကာသံ၊ ကွင်းပြင်သို့။ နီဟရတိ၊ ထုတ်ဆောင်၏။ အဂ္ဂိဝေဿန၊ န။ ဧတ္တာဝတာ ခေါ၊ ဤမျှလောက်သော အတိုင်းအရှည် ဖြင့်။ အာရညကော၊ သော။ နာဂေါ၊ သည်။ အဗ္ဘောကာသံ၊ သို့။ ဂတော၊ ရောက်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အဂ္ဂိဝေဿန၊ န။ ဧတ္ထ၊ ဤကွင်းပြင်၌။ ဧတ္ထ နာဂဝနံ၊ အကြင်ဆင်တောသည်။ (အတ္ထိ၊ ရှိ၏။) အာရညကာ၊ ကုန်သော။ နာဂါ၊ တို့သည်။ ဧတ္ထဂေဓာ၊ ဤတော၌ဖြစ်သော စွဲလမ်းခြင်းရှိကုန်၏။ (ဧတ္ထ ဂေဓာတိ ဧတသ္မိံ အရညေ နာဂဝနေ ပဝတ္တဂေဓာ။ ဋီ)။ နာဂဝနိကော၊ သည်။ မုဒ္ဓါဘိသိတ္တဿ၊ သော။ ခတ္တိယဿ ရညော၊ အား။ "ဒေဝ၊ မင်းကြီး။ အာရညကော၊ သော။ နာဂေါ၊ သည်။ အဗ္ဘောကာသဂတောတိ၊ ကွင်းပြင်သို့ ရောက်လာပါပြီ"ဟူ၍။ အာရောစေသိ၊ ပြီ။ အဂ္ဂိဝေဿန၊ န။ အထ ခေါ၊ ၌။ မုဒ္ဓါဘိသိတ္တော၊ သော။ ခတ္တိယော ရာဇာ၊ သည်။ ဟတ္ထိဒမကံ၊ ဆင်ထိန်းကို။ "သမ္မ ဟတ္ထိဒမက၊ အမောင်ဆင်ထိန်း။ ဧဟိ၊ လာလော့၊ တွံ၊ သည်။ အာရညကံ၊ သော။ နာဂံ၊ ကို။ အာရညကာနံ၊ တော၌ဖြစ်ကုန်သော။ သီလာနံ၊ အလေ့အကျက်တို့ကို။ အဘိနိမ္မဒနာယ စေဝ၊ ပျောက်ပျက်စေခြင်းငှါလည်း။ အာရညကာနံ၊ ကုန်သော။ သရသင်္ကပ္ပါနံ၊ အကြံအစည်တို့ကို။ အဘိနိမ္မဒနာယ စေဝ၊ ငှါလည်း[၁]။ အာရညကာနံ၊ ကုန်သော။ ဒရထကိလမထ- ပရိဠာဟာနံ၊ ပူလောင် ပင်ပန်း နွမ်းနယ်ခြင်းတို့ကို။ အဘိနိမ္မဒနာယ စေဝ၊ ငှါလည်း။ ဂါမန္တေ၊ ရွာအနီး၌။ အဘိရမာပနာယ စ၊ မွေ့လျော်စေခြင်းငှါလည်း။ မနုဿကန္တေသု၊ လူတို့သည် နှစ်သက်အပ်ကုန်သော။ သီလေသု၊ အလေ့အကျင့်တို့၌။ သမာဒပနာယ စ၊ ကောင်းစွာ တည်ထားစေ ခြင်းငှါလည်း။ (ပါဠိ၌ စေဝ-သာ ပါ၍ စ မပါ။) ဒမယာဟီတိ၊ ယဉ်ကျေးအောင် ဆုံးမလော့"ဟူ၍။ အာမန္တေသိ၊ ပြီ။ အဂ္ဂိဝေဿန၊ န။ ဟတ္ထိဒမကော၊ သည်။ ဧဝံ ဒေဝါတိ ခေါ၊ ဟူ၍။ မုဒ္ဓါ- ဝသိတ္တဿ၊ သော။ ခတ္တိယဿ ရညော၊ ၏(စကားကို)။ ပဋိဿုတွာ၊ ၍။ မဟန္တံ၊ ကြီးသော။ ထမ္ဘံ၊ တိုင်ကို။ ပထဝိယံ၊ မြေ၌။ နိခဏိတွာ၊ တူးစိုက်၍။ အာရညကာနံ၊ ကုန်သော။ သီလာနံ၊

၁။ မာနမဒပုရိသမဒါဒယော မဒါ နိမ္မဒါ အမဒါ ဟောန္တိ ဝိနဿန္တိ၊ တသ္မာ မဒနိမ္မဒနန္တိ ဝုစ္စတိ။ ဝိ၊ ဋ၊ ၁၊၁ဂ၂။ သရသင်္ကပ္ပါနန္တိ အဘိဓာဝနသင်္ကပ္ပါနံ။ ဋ။ သရန္တိ ဓာဝန္တီတိ သရာ၊ သင်္ကပ္ပေန္တီတိ သင်္ကပ္ပါ။ ပဒဒ္ဒယေနပိ ဝိတက္ကာယေဝ ဝုတ္တာ၊ မ-ဋ ၂။ ၁၅၄ အပိုဒ်။ ဤအဖွင့်တို့၏ သဘောကား (စိတ်ကူး စိတ်သန်း) ပြေးလွှားခြင်း (ဝါ) ကြံစည်ခြင်းဟု ဆိုလိုသည်။ ဤ၌ လူတို့အား ညှဉ်းဆဲလိုသော ဆင်၏ တောကျင့် တောကြံများ ပပျောက် စေရန် ဆုံးမရမည် ဟူလို။

တို့ကို။ အဘိနိမ္မဒနာယ စေဝ၊ ငှါရင်း။ပ။ သီလေသု၊ တို့၌။ သမာဒပနာယ စ၊ ငှါရင်း။ အာရည-ကဿ၊ သော။ နာဂဿ၊ ၏။ဂီဝါယံ၊ လည်၌။ ဥပနိဗန္ဓတိ၊ ဖွဲ့ချည်၏။ တမေနံ၊ ထိုတောဆင်ရိုင်းကို။ ဟတ္ထိဒမကော၊ သည်။ (သမုဒါစရတိ-၌ သွား။) ယာ သာ ဝါစာ၊ အကြင်စကားသည်။ ဝါ၊ ကို။နေလာ၊ အပြစ်မရှိ။ ကဏ္ဏသုခါ၊ နားချမ်းသာ၏။ ပေမနီယာ၊ ချစ်မြတ်နိုးအပ်၏။ ဟဒယင်္ဂမာ၊ စိတ်နှလုံးသို့ သက်ဝင်၏။ ပေါရီ၊ ပြည်ကြီးသူတို့၏ အသုံးအနှုန်းသည်။ ဗဟုဇနကန္တာ၊ လူအများတို့ နှစ်သက်အပ်၏။ ဗဟုဇနမနာပါ၊ လူအများတို့၏စိတ်ကို ပွါးတိုးစေတတ်၏။ တထာရူပါဟိ၊ ထိုသို့သဘောရှိကုန်သော။ ဝါစာဟိ၊ စကားတို့ဖြင့်။ သမုဒါစရတိ၊ ခေါ်ဝေါ်ပြောဆို၏။ အဂ္ဂိဝေဿန၊ န။ အာရညကော၊ သော။ ယတော ခေါ ယော နာဂေါ၊ အကြင်တောဆင်ရိုင်းသည်။(ယတော ပစ္စတ္တဝစန။) ဟတ္ထိဒမကဿ၊ ၏။ ယာ သာ ဝါစာ၊ အကြင်စကားသည်။ ဝါ၊ ကို။ပ။ တထာရူပါဟိ၊ ကုန်သော။ ဝါစာဟိ၊ တို့ဖြင့်။ သမုဒါစရိယမာနော၊ ခေါ်ဝေါ်ပြောဆိုအပ်သည်ရှိသော်။ သုဿူသတိ၊ နာလို၏။ သောတံ၊ နားကို။ ဩဒဟတိ၊ စိုက်ထောင်၏။ (အဝပုဗ္ဗော၊ ဓာ-သဝနေ။) အညာ၊သိခြင်းငှါ။ စိတ္တံ၊ ကို။ ဥပဋ္ဌပေတိ၊ ရှေးရှုချထား၏[၁]။ တမေနံ၊ ကို။ ဟတ္ထိဒမကော၊ သည်။ ဥတ္တရိ၊ အလွန်။ တိဏဃာသောဒကံ၊ မြက်အစာ ရေကို။ (ဃာသိတဗ္ဗံ တိဏံ။ဌ) အနုပ္ပဝေစ္ဆတိ၊ ပေး၏[၂]။

အဂ္ဂိဝေဿန၊ န။ အာရညကော၊ သော။ ယတော ခေါ နာဂေါ၊ သည်။ ဟတ္ထိဒမကဿ၊ ၏။ တိဏဃာသောဒကံ၊ ကို။ ပဋိဂ္ဂဏှာတိ၊ ခံယူ၏။ တတြ၊ ထိုအခါ၌။ ဟတ္ထိဒမကဿ၊ ဆင်ထိန်း၏ (စိတ်၌)။ "ဒါနိ၊ ယခု။ အာရညကော၊ သော။ နာဂေါ၊ သည်။ ဇီဝိဿတိ ခေါတိ၊ အသက်ရှည်ပေလတ္တံ့"ဟူသော။ ဧဝံ၊ ဤသို့သော အကြံသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တမေနံ၊ ကို။ ဟတ္ထိဒမကော၊ သည်။ "ဘော၊ အမောင်။ အာဒိယ၊ ယူလော့။ ဘော၊ အမောင်။ နိက္ခိပါတိ၊ ချထားလိုက်လော့"ဟူ၍။ ဥတ္တရိ၊ အလွန်။ ကာရဏံ၊ အမှုကို။ ကာရေတိ၊ ပြုစေ၏။ အဂ္ဂိဝေဿန၊ န။ အာရညကော၊ သော။ ယတော ခေါ နာဂေါ၊ သည်။ ဟတ္ထိဒမကဿ၊ ၏။ အာဒါနနိက္ခေပေ၊ယူခြင်းချခြင်း၌။ ဝစနကာရော၊ စကားကိုလိုက်နာသည်။ ဩဝါဒပဋိကရော၊ အမိန့်အတိုင်းပြုလုပ်သည်။ ဟောတိ၊၏။ တမေနံ၊ ကို။ ဟတ္ထဒမကော၊ သည်။ "ဘော၊ အမောင်။ အဘိက္ကမ၊ ရှေ့သို့တက်လော့။ ဘော၊ အမောင်။ ပဋိက္ကမာတိ၊ နောက်သို့ဆုတ်လော့"ဟူ၍။ ဥတ္တရိ၊ အလွန်။ ကာရဏံ၊ ကို။ ကာရေတိ၊ ပြုစေ၏။ အဂ္ဂိဝေဿန၊ န။ပ။ ဩဝါဒပဋိကရော၊ သည်။ ဟောတိ၊၏။တမေနံ၊ကို။ဟတ္ထိဒမကော၊သည်။"ဘော၊အမောင်။ဥဋ္ဌဟ၊ ထလော့။ ဘော၊ အမောင်၊ နိသီဒါတိ၊ ထိုင်လော့"ဟူ၍။ ဥတ္တရိ၊ အလွန်၊ ကာရဏံ၊ ကို။ ကာရေတိ၊ စေ၏။ အဂ္ဂိဝေဿန၊ န။ပ။ ဩဝါဒပဋိကရော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တမေနံ၊ကို။ ဟတ္ထိဒမကော၊ သည်။ဥတ္တရိ၊အလွန်။အာနေဉ္ဇံနာမ၊ တုန်လှုပ်ခြင်း မရှိသော။ ကာရဏံ၊ ကို။ ကာရေတိ၊ စေ၏။ မဟန္တံ၊ ကြီးသော။ ဖလကံ၊ ပျဉ်ချပ်ကို။ အဿ၊ ထိုဆင်၏။ သောဏ္ဍာယ၊ နှာမောင်း၌။ ဥပနိဗန္ဓတိ၊ ဆွဲချည်၏။တောမရဟတ္ထော၊ လက်၌ မှိန်းရှိသော(မှိန်းလက်စွဲသော)။ ပုရိသော စ၊ သည်လည်း။ ဥပရိဂီဝါယ၊ လည်ပင်းထက်၌။ နိသိန္နော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

၁။ သောတံ ဩဒဟတီတိ သောတံ ဌပေတိ၊ အညာ စိတ္တံ ဥပဋ္ဌာပေတီတိ အာဇာနနတ္ထာယ စိတ္တံ ပစ္စုပဋ္ဌ-ပေတိ။ အံ၊ဌ၊၂၊၃၃၅။

၂။ အနု+ပ+ဝိသ+တိ၊ သဿ ဆွေ့ာ ဣကာရဿေကာရော၊ ဧတ္ထာရိ ဌာနာနိ အနုပ္ပဝေစ္ဆတီတိ ဧတ္တာရိ ကာရဏာနိ အနုပဝေသေတီ ဒဒါတိ။ အံ၊ ဌ၊ ၂၊၃၁၂။

သမန္တတော၊ပတ်ဝန်းကျင်၌။တောမရဟတ္ထာ၊ ကုန်သော။ပုရိသာ စ၊ တို့သည်လည်း။ပရိဝါရေတွာ၊ ခြံရံ၍။ ဌိတာ၊ ရပ်တည်ကုန်သည်။ဟောန္တိ၊ကုန်၏။ဟတ္ထိဒမကော စ၊ သည်လည်း။ဒီဃတောမရ-ယဋ္ဌိံ၊ မှိန်းရိုးရှည်ကို။ ဂဟေတွာ၊ ကိုင်၍။ ပုရတော၊ ရှေ့၌။ ဌိတော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သော၊ ထိုဆင်သည်။ အာနေဉ္ဇံ၊ သော။ ကာရဏံ၊ ကို။ ကာရိယမာနော၊ ပြုလုပ်စေအပ်သော်။ ပုရိမေ ပါဒေ၊ ရှေ့ခြေတို့ကို။ နေဝ စောပေတိ၊ မလှုပ်စေ၊ ပစ္ဆိမေ ပါဒေ၊ နောက်ခြေတို့ကို။ န စောပေတိ၊ မလှုပ်စေ။ ပုရိမကာယံ၊ ရှေ့ကိုယ်ကို။ န စောပေတိ၊ စေ။ ပစ္ဆိမကာယံ၊ နောက်ကိုယ်ကို။ န စောပေတိ၊ စေ။ သီသံ၊ ဦးကင်းကို။ န စောပေတိ၊ စေ။ ကဏ္ဏေ၊ နားတို့ကို။ န စောပေတိ၊ စေ။ ဒန္တေ၊ အစွယ်တို့ကို။ န စောပေတိ၊ စေ။ နင်္ဂုဋ္ဌံ၊ အမြီးကို။ န စောပေတိ၊ စေ။ သောဏ္ဍံ၊ နှာမောင်းကို။ န စောပေတိ၊ စေ။ အာရညကော၊ သော။ သော နာဂေါ၊ သည်။ သတ္တိပ္ပဟာရာနံ၊ လှံထိုးခြင်းတို့ကို။ အသိပ္ပဟာရာနံ၊ သန်လျက်ခုတ်ထိုးခြင်းတို့ကို။ ဥသုပ္ပဟာရာနံ၊ မြားပစ်ခြင်းတို့ကို။ သရပတ္တပ္ပဟာရာနံ၊ မြားချွန်ထိခြင်းတို့ကို။ ဘေရိပဏဝံသသင်္ခဒိဏ္ဍိမနိန္နာဒ-သဒ္ဒါနံ၊ စည်ကြီး, ထက်စည်, ပြွေ, ခရုသင်း စည်တို့၏ တခဲနက်သော အသံတို့ကို။ခမော၊ ခံနိုင်ရည်ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သဗ္ဗ ဝင်္က ဒေါသ နိဟိတ နိန္နိတ ကသာဝေါ၊ ပယ်အပ်ပြီးသော အလုံးစုံသော ကောက်ကျစ်ခြင်းဟူသော အပြစ်ကင်းသော စောင်းမြောင်း ချွတ်ချယ်ခြင်း ဟူသော ဖန်ရည်ရှိသည်[၁]။ ဟောတိ၊ ၏။ ရာဇာရဟော၊ မင်းအားထိုက်တန်သည်။ ဟောတိ၊၏။ ရာဇ-ဘောဂ္ဂေါ၊ မင်းသုံးဆင်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ရညော၊ ၏။ အင်္ဂန္တွေဝ သင်္ချံ၊ အင်္ဂါဟူသော အရေအတွက်သို့သာလျှင်။ ဂစ္ဆတိ၊ ရောက်၏။

၂၁၈။ (ဝေ့မေဝ ခေါ မှ စ၍ အင်္ဂါရသ္မာ အနင်္ဂါရိယံ ပဗ္ဗဇတိ-တိုင်အောင်ကား ဒေဝဒဟ သုတ် အပိုဒ်၁၃-နှင့်တူပြီ၊ ပြန်ရှု)။ အဂ္ဂိဝေဿန၊ နှ။ တွောဝတာ၊ ဤမျှလောက်အတိုင်းအရှည်ရှိသော စကားအစဉ်ဖြင့်။ အရိယသာဝကော၊ သည်။ အဗ္ဘောကာသဂတော၊ လွင်ပြင်သို့ ရောက်သည်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အဂ္ဂိဝေဿန၊ နှ။ ဟိ၊ မှန်၏။ ပဉ္စ၊ ကုန်သော။ ယဒိဒံ ကာမဂုဏာ၊ အကြင်ကာမဂုဏ်တို့သည်။ (အတ္ထိ၊ ကုန်၏။) ဒေဝမနုဿာ၊ နတ်လူတို့သည်။ တွေ ဂေဓာ၊ဤကာမဂုဏ်၌ စုံမက်တပ်စွဲခြင်းရှိကုန်၏။တမေနံ၊(ထိုဆိုအပ်ပြီးသော)ရဟန်းပြုသူကို။ တထာဂတော၊ ငါဘုရားသည်။ "ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ ဧဟိ၊ လာလော့။တွံ၊သည်။သီလဝါ၊ အကျင့် သီလရှိသည်။ ဟောဟိ၊ ဖြစ်လေလော့။ ပါတိမောက္ခ သံဝရသံဝုတော၊ စောင့်ရှောက် အပ်သော ပါတိမောက္ခသံဝရသီလရှိသည်ဖြစ်၍။ အာစာရဂေါစရသမ္ပန္နော၊ အာစာရ, ဂေါစရနှင့်ပြည့်စုံသည် ဖြစ်၍။ ဝိဟရာဟိ၊ နေလော့။ အဏုမတ္တေသု၊ အနည်းငယ်မျှလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဝဇ္ဇေသု၊ အကုသိုလ် အပြစ်တို့၌။ ဘယဒဿာဝီ၊ ဘေးဟု ရှုမြင်လေ့ရှိသည်ဖြစ်၍။ သိက္ခာပဒေသု၊ တို့၌။ (တံ တံ သိက္ခာပဒံ၊ ထိုထိုသိက္ခာပုဒ်ကို။)သမာဒါယ၊ ကောင်းစွာခံယူဆောက်တည်၍။သိက္ခဿုတိ၊ ကျင့်လေလော့"ဟူ၍။ ဥတ္တရိ၊ အလွန်။ ဝိနေတိ၊ ဆိုဆုံးမတော်မူ၏။ (အကြွင်းကား ဂဏ-မောဂ္ဂလ္လာနသုတ်အပိုဒ် ၇၅-နှင့်တူပြီ။)

၂၁၉။ သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ စေတသော၊ စိတ်ကို။ဥပက္ကိလေသေ၊ ညစ်ညူး စေတတ် ကုန်သော။ ပညာယ၊ ပညာ၏။ ဒုဗ္ဗလီကရဏေ၊ အားနည်းခြင်းကို ပြုတတ်ကုန်သော။ ဣမေ ပဉ္စ

၁။ သဗ္ဗဝင်္ကဒေါသ နိဟိတ နိန္နိတ ကသာဝေါ နိဟိတသဗ္ဗဝင်္ကဒေါသော စေဝ အပနီတကသာဝေါစ။ (ဋ္ဌ)။ နိဟိတသဗ္ဗဝင်္ကဒေါသောတိ အပဂတ သဗ္ဗသာဌေယျဒေါသော။ အပနီတကသာဝေါတိ အပေတသာရမ္ဘ-ကသာဝေါ (ဋီ)။

နီဝရဏောတို့ကို။ပဟာယ၊ပယ်၍။အာတာပီ၊ကိလေသာကိုလောင်ကျွမ်းစေတတ်သောလုံ့လရှိသည် ဖြစ်၍။ သမ္ပဇာနော၊ ဆင်ခြင်တတ်သော ပညာရှိသည်ဖြစ်၍။ သတိမာ၊ သိမ်းဆည်းတတ်သော သတိရှိသည်ဖြစ်၍။လောကေ၊ ရုပ်လောက၌။ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿံ၊ သူများ စည်းစိမ်ကို ကြံစည်ခြင်း, နှလုံးမသာယာခြင်းကို။ ဝိနေယျ၊ ပယ်ဖျောက်၍။ ကာယေ၊ ရူပကာယ၌။ ကာယာနုပဿီ၊ ရူပကာယကို အဖန်တလဲလဲရှု သည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရတိ၊၏. ပ။ဝေဒနာသု၊ လောကီဝေဒနာတို့၌။ပ။ စိတ္တေ၊ လောကီစိတ်၌။ပ။ဓမ္မေသု၊လောကီတရားတို့၌။ ဓမ္မာနုပဿီ၊ လောကီတရားဟု အဖန် တလဲလဲ ရှုသည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရတိ၊ ၏။(မ ၁၊ သတိပဋ္ဌာနသုတ်ကိုမှီ၍ ပေးသည်။) အဂ္ဂိဝေဿန၊ န။ ဟတ္ထိဒမကော၊ ဆင်ထိန်းသည်။ပ။နာဂဿ၊ တောဆင်ရိုင်း၏။ ဂေဓသိတာနံ၊ ၌။ ဥပနိဗန္ဓတိ သေယျထာပိ၊ ကဲ့သို့။ အဂ္ဂိဝေဿန၊ န။ ဧဝမေဝ ခေါ၊ သာလျှင်။ အရိယသာဝကဿ၊ ၏။ ဣမေ စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနာ၊ တို့သည်။ ဂေဟသိတာနံ၊ ကာမဂုဏ် ငါးပါးကို မှီကုန်သော။ သီလာနံ၊ ဒုံလေ့ အကျင့်တို့ကို။ အဘိနိမ္မဒနာယ စ၊ ပယ်ဖျောက်နှိပ်နင်းခြင်းအကျိုးငှါရင်း။ပ။ ဉာယဿ၊ အဋ္ဌင်္ဂိကမဂ်ကို။ အဓိဂမာယ စ၊ ရခြင်းအကျိုးငှါရင်း။ နိဗ္ဗာနဿ၊ ကို။ သစ္ဆိကိရိယာယ စ၊ ငှါရင်း။ စေတသော၊ စိတ်ကို။ ဥပနိဗန္ဓနာ၊ ကပ်ဖွဲ့ချည်နှောင်တတ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

၂၂၀။ တမေနံ၊ ထိုရဟန်းကို။ တထာဂတော၊ သည်။ "ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ တွံ၊ သည်။ဟေဟိ၊ လော့။ ကာယေ၊ ၌။ ကာယာနုပဿီ၊ ၍။ ဝိဟရာဟိ၊ နေလော့။ပ။ကာမူပသံဟိတံ၊ ကာမဂုဏ် နှင့်စပ်ယှဉ်သော။ ဝိတက္ကံ၊ ကို။မာ ဝိတက္ကေသိ၊ မကြံစည်လေလင့်"ဟူ၍။ ဥတ္တရိံ၊ အလွန်။ ဝိနေတိ၊ ၏။ (သော ဝိတက္ကဝိစာရာနံ-မှစ၍ ပုဗ္ဗေနိဝါသံ အနုဿရတိ-တိုင်အောင်သော အကြွင်းကား ဒေဝဒဟသုတ် အပိုဒ် ၁၆၀-စသည်ကို မှီး၍ပေးလေ၊ အကျဉ်းအကျယ်မျှသာ ထူးတော့ သည်။ ၂၂၁-အပိုဒ်၌ အစမှစ၍ နာပရံ ဣတ္ထတ္တာယာတိ ပဇာနာတိ-တိုင်အောင်သော ဝါကျများ လည်း ဒေဝဒဟသုတ် အပိုဒ် ၁၆-၁၉-တို့နှင့်တူပြီ၊ သော ဟောတိ ဘိက္ခု ခမော-မှစ၍ အဓိဝါသက ဇာတိကော ဟောတိ-ဝါကျကား ကာယဂတာသတိသုတ် အပိုဒ် ၁၅၉-၌ပါခဲ့ပြီ၊ပြန်လည်ရှုပါကုန်။ "သဗ္ဗ ရာဂ ဒေါသ မောဟ နိဟိတ နိန္နီတ ကသာဝေါ၊ပယ်အပ်ပြီးသော အလုံးစုံသော ရာဂ,ဒေါသ, မောဟ,ကင်းသော ကိလေသာတည်းဟူသော ဖန်ရေရှိသည်ဖြစ်၍"။ ဤမျှသာ ထူးတော့သည်၊ အာဟုနေယျော-စသည်လည်း ၁၄၆-အပိုဒ် စသည်၌ပါခဲ့ပြီ။)

၂၂၂။ အဂ္ဂိဝေဿန၊ န။ ရညော၊ ၏။ မဟလ္လကော၊ ကြီးသော။ နာဂေါ၊ သည်။ပ။ မဇ္ဈိမော၊ အလတ်ဖြစ်သော။ နာဂေါ၊ သည်။ပ။ဒဟရော၊ ငယ်သော။ နာဂေါ၊ သည်။ အဒန္တော၊ မယဉ်ကျေးပဲ။ အဝိနီတော၊ မသွန်သင်အပ်ပဲ။ ကာလံ၊ ခန္ဓာကိုယ်ပစ်ချခြင်းကို (သေခြင်းကို)။ စေပိ ကရောတိ၊ အကယ်၍ပြုငြားအံ့။ (ဝေံသတိ၊ သော်။) ရညော၊ ၏။ မဟလ္လကော၊ သော။ နာဂေါ၊ သည်။ပ။မဇ္ဈိမော၊ အလတ်ဖြစ်သော။ နာဂေါ၊ သည်။ပ။ ဒဟရော၊ ငယ်သော။ နာဂေါ၊သည်။အဒန္တမရဏံ၊ မယဉ်ကျေးပဲသေခြင်းဖြင့်။ ကာလင်္ကတောတိ၊ သေခြင်းကိုပြုသည်မည်၏ဟူသော။ သင်္ခံ၊ ဝေါ၊ရေတွက်ခြင်းသို့သာလျှင်။ ဂစ္ဆတိ၊ ရောက်၏။

အဂ္ဂိဝေဿန၊ န။ ဧဝမေဝ၊ သာလျှင်။ ထေရော၊ ထေရ်ကြီးဖြစ်သော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ပ။ မဇ္ဈိမော၊ ထေရ်လတ်ဖြစ်သော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ပ။နဝေါ၊ ထေရ်ငယ်ဖြစ်သော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ အခီဏာသဝေါ၊ အာသဝေါကုန်ခမ်းခြင်းမရှိသည်ဖြစ်၍ (ရဟန္တာမဖြစ်ပဲ)။ကာလံ၊ ကို။ စေပိ ကရောတိ၊ အံ့။ (ဝေံသတိ၊ သော်။) ထေရော၊ သော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ပ။မဇ္ဈိမော၊ သော။

ဘိက္ခု၊ သည်။ပ။နဝေါ၊ သော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ အဒန္တမရဏံ၊ မယဉ်ကျေးပဲစုတေခြင်းဖြင့်။ ကာလင်္ကတောတိ၊ စုတေခြင်းကိုပြုသည်မည်၏ဟူသော။ သင်္ခံ ဝေ၊ သို့သောလျှင်။ဂစ္ဆတိ၊ ၏။

အဂ္ဂိဝေဿန၊ န။ ရညော၊ ၏။ မဟလ္လကော၊ သော။ နာဂေါ၊ သည်။ သုဒန္တော၊ ယဉ်ကျေးသည်ဖြစ်၍၊ သုဝိနီတော၊ ကောင်းစွာ သွန်သင်အပ်သည်ဖြစ်၍။ ကာလံ၊ ကို။ စေပိ ကရောတိ၊ အံ့။ပ။နဝေါ၊ သော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ဒန္တမရဏံ၊ ယဉ်ကျေးသောစုတေခြင်းဖြင့်။ ကာလင်္ကတောတိ၊ စုတေခြင်းကိုပြုသည်မည်၏ဟူသော။သင်္ခံ ဝေ၊သို့သောလျှင်။ ဂစ္ဆတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏။ (ဣဒမဝေါစ ဘဂဝါ စသည်ပေးမြဲ။)

ပဉ္စမံ၊ သော။ ဒန္တဘူမိသုတ္တံ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီ။

၆-ဘူမိဇသုတ်

၂၂၃။ (ဧဝံ မေ သုတံ-မှစ၍ ဧကမန္တံ နိသီဒိ-ဟိုင်ပေးမြဲ။) ဧကမန္တံ၊၌။ နိသိန္နော၊ သော။ ဇယသေနော ရာဇကုမာရော၊ ဇယသေနမင်းသားသည်။ အာယသ္မန္တံ ဘူမိဇံ၊ အရှင်ဘူမိဇကို။ "ဘောဘူမိဇ၊ အရှင်ဘူမိဇ။ ဧကေ သမဏဗြာဟ္မဏာ၊ တို့သည်။ 'အာသံ၊ တောင့်တမှုကို။ ကရိတွာ၊ ပြု၍။ ဗြဟ္မစရိယံ၊ ကို၊စေပိ စရန္တိ၊ အကယ်၍ ကျင့်ကုန်ငြားအံ့။(ဧဝံသတိ၊သော်။) ဖလဿ၊ (ဗြဟ္မစရိယ၏)အကျိုးကို။ အဓိဂမာယ၊ ရခြင်းငှါ။ အဘဗ္ဗာ၊ မထိုက်ကုန်။ အနာသံ၊ တောင့်တမှုမရှိသည်ကို။ ကရိတွာ၊ ၍။ ဗြဟ္မစရိယံ၊ကို။စေပိ စရန္တိ၊ကုန်အံ့။ (ဧဝံသတိ၊ သော်။) ဖလဿ၊ ကို။ အဓိဂမာယ၊ ငှါ။ အဘဗ္ဗာ၊ ကုန်။ အာသဉ္စ၊ ရံခါတောင့်တမှုကိုရင်း။အနာသဉ္စ၊ ရံခါတောင့်တမှုမရှိသည်ကိုရင်း။ ကရိတွာ၊ ၍။ ဗြဟ္မစရိယံ၊ ကို။ စေပိ စရန္တိ၊ အံ့။ (ဧဝံသတိ၊ သော်။) ဖလဿ ကို။ အဓိဂမာယ၊ ငှါ။ အဘဗ္ဗာ၊ ကုန်။ နေဝါသံ နာနာသံ၊ တောင့်တသည်လည်းမဟုတ်, မတောင့်တသည်လည်း မဟုတ်သည်ကို။ ကရိတွာ၊ ၍။ ဗြဟ္မစရိယံ၊ ကို။ စေပိ စရန္တိ အံ့။ (ဧဝံသတိ၊ သော်။) ဖလဿ၊ ကို။ အဓိဂမာယ၊ ငှါ။ အဘဗ္ဗာတိ၊ မထိုက်ကုန်ဟူ၍။ ဧဝံဝါဒိနော၊ ဤသို့ပြောဟောလေ့ရှိကုန်၏။ ဧဝံဒိဋ္ဌိနော၊ ဤသို့အယူရှိကြကုန်၏။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ ဘောတော ဘူမိဇဿ၊ ၏။ သတ္ထာ၊ ဆရာသည်။ ကိံဝါဒီ၊ ဘယ်သို့ပြောဟောလေ့ရှိပါသနည်း။ ကိမက္ခာယီတိ၊ ဘယ်သို့ဟောကြားလေ့ရှိပါသနည်း"ဟူသော။ တံ၊ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။ ရာဇကုမာရ၊ မင်းသား။ မေ၊ သည်။ တံ၊ ဤအကြောင်းကို။ ဘဂဝတော၊၏။ သမ္မုခါ၊ ၌။ နသုတံ၊ မကြားအပ်စဘူး။ သမ္မုခါ၊ ၌။ န ပဋိဂ္ဂဟိတံ၊ မနာယူအပ်စဘူး။ ဘဂဝါ၊ သည်။ "အာသံ ကို။ပ။အနာသံ၊ ကို။ပ။အာသဉ္စ၊ ကိုရင်း။ အနာသဉ္စ၊ ကိုရင်း။ပ နေဝါသံ နာနာသံ၊ ကို၊ ကရိတွာ၊ ၍။ အယောနိသော၊ မသင့်သောအားဖြင့်။ ဗြဟ္မစရိယံ၊ ကို။ စေပိ စရန္တိ၊အံ့။ (ဧဝံသတိ၊ သော်။) ဖလဿ၊ ကို။ အဓိဂမာယ၊ ငှါ။ အဘဗ္ဗာ၊ မထိုက်ကုန်။ အာသံ၊ ကို။ပ။အနာသံ၊ ကို။ပ။အာသဉ္စ၊ ကိုရင်း။ အနာသဉ္စ၊ ကိုရင်း။ပ။ နေဝါသံ နာနာသံ၊ ကို။ ကရိတွာ၊ ၍။ ယောနိသော၊ သင့်သောအားဖြင့်။ ဗြဟ္မစရိယံ၊ ကို။ စေပိ စရန္တိ၊ကုန်ငြားအံ့။ (ဧဝံသတိ၊ သော်။) ဖလဿ၊ ကို။ အဓိဂမာယ၊ ရခြင်းငှါ။ ဘဗ္ဗာတိ၊ ထိုက်ကုန်၏"ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ ယံ ဗျာကရေယျ၊ အကြင်ဖြေဆိုရာ၏။ ဘော် ဌာနဉ္စ၊ သည်သည်း။ ဝိဇ္ဇတိ ခေါ၊ ရှိသည်သာလျှင်တည်း။ ရာဇကုမာရ၊ သား။ မေ၊ သည်။ပ။န ပဋိဂ္ဂဟိတံ၊ အပ်စဘူး။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဧဝံ၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသည့်အတိုင်း။ ယံ ဗျာကရေယျ၊ ရာ၏။ တော် ဌာနဉ္စ၊ သည်လည်း။ဝိဇ္ဇတိ ခေါ၊

သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မိန့်တော်မူ၏။ ဘောတော ဘူမိဇဿ၊ ၏။ သတ္ထာ၊ ဆရာသည်။ သစေ ဇေံဝဒိ၊ အကယ်၍ ဤသို့ပြောဟောလေ့ရှိသည်ဖြစ်အံ့။ သစေ ဝေမက္ခာယိ၊ အကယ်၍ ဤသို့ ဟောကြားလေ့ရှိသည် ဖြစ်အံ့။ (ဇေံသတိ၊ သော်။) ဘောတော ဘူမိဇဿ၊ ၏။ သတ္ထာ၊ သည်။ သဗ္ဗေသံ ယေဝ၊ အလုံးစုံသာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော။ ပုထုသမဏဗြာဟ္မဏာနံ၊ များစွာသောရဟန်းပုဏ္ဏားတို့၏။ မုဒ္ဓါနံ၊ ဦးထိပ်ကို။ အာဟစ္စ၊ထိ၍။အဒ္ဓါ၊စင်စစ်။တိဋ္ဌတိ မည၊ တည်နေယောင်တကား။ ဣတိ၊ ဤသို့လျှောက်၏။ အထခေါ၊ ၌။ ဇယသေနော ရာဇကုမာရော၊ သည်။ အာယသ္မန္တံ ဘူမိဇံ၊ ကို။ သကေနေဝ ထာလိပါကေန၊ မိမိထမင်းဖြင့်သာလျှင်။ ပရိဝိသိ၊ လုပ်ကျွေးပြီ။

၂၂၄။ အထခေါ၊ ၌။ အာယသ္မာ ဘူမိဇော၊ သည်။ ပစ္ဆာဘတ္တံ၊ ၌၊ ပိဏ္ဍပါတပဋိက္ကန္တော၊ သော်။ပ။ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ "ဘန္တေ၊ဘုရား။ အဟံ၊သည်။ ပုဗ္ဗဏှသမယံ၌ ပ။ပုထုသမဏဗြာဟ္မဏာနံ၊ တို့၏။ မုဒ္ဓါနံ၊ဦးထိပ်ကို။အာဟစ္စ၊၍။အဒ္ဓါ၊စင်စစ်။တိဋ္ဌတိ မညေတိ၊ဘကား" ဟူသော။တံ၊ကို။ အဝေါစ၊ပြီ။ဘန္တေ၊ဘုရား။ကစ္စိ၊အဘယ်သို့ပါနည်း။ဇေံ၊သို့။ ပုဋ္ဌော၊မေးအပ်သော။အဟံ၊သည်။ဇေံ၊ သို့။ဗျာကရမာနော၊ဖြေဆိုသည်ရှိသော်။ဘဂဝတော၊၏။ ဝုတ္တဝါဒီ စေဝ၊ ပြောဟောတော် မူအပ်သည်ကို ပြောဟောလေ့ရှိသည်။ဟောမိ၊ဖြစ်ပါ၏လော။ဘဂဝန္တံ၊ကို။အဘူတေန၊မဟုတ်မမှန်သော အားဖြင့်။ န စ အဗ္ဘာစိက္ခာမိ၊ မစွပ်စွဲသည်မည်ပါ၏လော။ ဓမ္မဿ စ၊ တရားတော်အားလည်း။ အနုဓမ္မံ၊အလျော်ဖြစ်သောတရားကို။ ဗျာကရောမိ၊ ဖြေဆိုရာရောက်ပါ၏လော။ ကောစိ၊တစုံတခု သော။သဟဓမ္မိကော၊အကြောင်း(ယုတ္တိ)နှင့်တကွဖြစ်သော။ဝါဒါနုဝါဒေါ၊ဘုရားရှင်ဟောတော်မူ အပ်သောဝါဒ,တပည့်သားတို့အလျော်လိုက်၍ ဟောအပ်သောဝါဒ(အနုဝါဒ)သည်။ ဂါရယှံ ဌာနံ၊ ကဲ့ရဲ့ထိုက်သောအရာဌာနသို့။ န စ အာဂစ္ဆတိ၊ မရောက်ပဲရှိပါ၏လော။ ဣတိ၊ ဤသို့လျှောက်၏။ ဘူမိဇ၊ဇ။ တဂ္ဃ၊ မှန်၏။ ဇေံပုဋ္ဌော၊ ဤသို့မေးအပ်သော။ တွံ၊ သည်။ ဇေံဗျာကရမာနော၊ သော်။ မေ၊ ငါ(ဘုရား)၏။ ဝုတ္တဝါဒီ စေဝ၊သည်လည်း။ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ပ။ ဂါရယှံ ဌာနံ၊သို့။ န စ အာဂစ္ဆတိ၊ မရောက်နိုင်။ဘူမိဇ၊ဇ။ ကေစိ၊အချို့ကုန်သော။ ယေ သမဏာ ဝါ၊ တို့သည်၎င်း။ ယေ ဗြာဟ္မဏာ ဝါ၊ တို့သည်၎င်း။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိနော၊ မှားသောအယူရှိကုန်၏။ပ။ မိစ္ဆာသမာဓိနော၊ မှားသော တည်ကြည်မှုရှိကုန်၏။ တေ၊ ထိုရဟန်းပုဏ္ဏားတို့သည်။ပ။ အဘဗ္ဗာ၊ မထိုက်ကုန်။ တံ၊သည်။ ကိဿဟေတု၊ အဘယ်အကြောင်းကြောင့်နည်း။ ဘူမိဇ၊ဘူမိဇ။ ဟိ၊မှန်၏။ ဧသော၊ ထိုမိစ္ဆာမဂ္ဂင်အကျင့်သည်။ ဖလဿ၊ကို။ အမိဂမာယ၊ငှါ။ အယောနိ၊အကြောင်းမဟုတ်။

၂၂၅။ ဘူမိဇ၊ဇ။ တေလတ္ထိကော၊ ဆီဖြင့်အလိုရှိသော။ တေလဂဝေသီ၊ ဆီကိုရှာမှီးလေ့ ရှိသော။ ပုရိသော၊သည်။ တေလပရိယေသနံ၊ဆီရှာခြင်းငှါ။ စရမာနော၊သော်။ ဝါလိကာ၊သဲကို။ ဒေါဏိယာ၊ စားကျင်း၌။ အာကိရိတွာ၊ လောင်းထည့်၍။ ဥဒကေန၊ ဖြင့်။ ပရိပ္ပေါသကံ ပရိပ္ပေါသကံ၊ ဖျန်း၍ဖျန်း၍။ ပီဠေယျ၊ ညှစ်ရာ၏။ အာသံ၊ (ဆီထွက်ပါစေဟု) တောင့်တခြင်း ကို။ပ။နေဝါသံ နာနာသံ၊ ကို။ကရိတွာ၊၍။ပ။ စေပိ ပီဠေယျ၊အကယ်၍ညှစ်ငြားအံ့။ (ဇေံသတိ၊ သော်။) တေလဿ၊ကို။ အဓိဂမာယ၊ ငှါ။အဘဗ္ဗော၊ မထိုက်။ တံ၊သည်။ ကိဿဟေတု၊ နည်း။ ဘူမိဇ၊ ဇ။ ဟိ၊ မှန်၏။ ဧသော၊ထိုသဲကိုညှစ်ခြင်းသည်။ တေလဿ၊ ကို။ အဓိဂမာယ၊ ငှါ။ အယောနိ သေယျထာပိ၊ အကြောင်းမဟုတ်သကဲ့သို့။ ဘူမိဇ၊ဇ။ ဇေမေဝ၊သာလျှင်။ပ။အယောနိ၊ အကြောင်းမဟုတ်။

ဘူမိဇ၊ဇ။ ခီရတ္ထိကော၊ နို့ရည်ဖြင့်အလိုရှိသော။ ခီရဂဝေသီ၊ နို့ရည်ကိုရှာမှီးလေ့ရှိသော။ ပုရိသော၊သည်။ ခီရပရိယေသန်၊ နို့ရည်ရှာခြင်းငှါ။ စရမာနော၊သော်။ တရုဏဝစ္ဆံ၊ နွားငယ်ရှိသော။ ဂါဝိံ၊ နွားမကို။ ဝိသာဏတော၊ ဦးချိုမှ။ ဝါ၊၌။ အာဝိဉ္ဆေယျ၊ ညှစ်ရာ၏။ (အကြွင်းလွယ်ပြီ)။

၂၂၆။ ဘူမိဇ၊ဇ။ နဝနီတတ္ထိကော၊ဆီဦးဖြင့်အလိုရှိသော။ နဝနီတဂဝေသီ၊ ဆီဦးကိုရှာလေ့ရှိသော။ ပုရိသော၊သည်။နဝနီတပရိယေသန်၊ဆီဦးရှာခြင်းငှါ။ စရမာနော၊ သော်။ဥဒကံ၊ရေကို။ ကလသေ၊ ရေအိုး၌[1]။ အာသိဉ္စိတွာ၊ သွန်းလောင်း၍။ မတ္ထေန၊ မွှေတံ (ယောင်းမ)ဖြင့်။ အာဝိဉ္ဆေယျ၊မွှေနှောက်ရာ၏။ (အကြွင်းသိသာပြီ)။

ဘူမိဇ၊ဇ။ အဂ္ဂိတ္ထိကော၊မီးဖြင့်အလိုရှိသော။ အဂ္ဂိဂဝေသီ၊ မီးကိုရှာမှီးလေ့ရှိသော။ ပုရိသော၊သည်။အဂ္ဂိပရိယေသန်၊မီးရှာခြင်းငှါ။စရမာနော၊သော်။အလ္လံ၊စိုသော။သသ္နေဟံ၊စေးထိုင်းသော။ကဋ္ဌံ၊ ထင်းကို။ဥတ္တရာရဏိံ၊ မီးပွတ်ခုံ (ပွတ်ကျည်၊ပွတ်ခုံ)ပေါ်သို့။အာဒါယ၊ယူ၍။အဘိမန္ထေယျ၊ ပွတ်တိုက်ရာ၏။

၂၂၇။ ဘူမိဇ၊ဇ။ တေလတ္ထိကော၊ ဆီဖြင့်အလိုရှိသော။ တေလဂဝေသီ၊ သော။ ပုရိသော၊ သည်။ တေလပရိယေသန်၊ဆီရှာခြင်းငှါ။ စရမာနော၊သော်။ တိလပိဋ္ဌံ၊ နှမ်းမှုန့်ကို။ ဒေါဏိယာ။ ၌။ အာကိရိတွာ၊၍။ ဥဒကေန၊ ဖြင့်။ ပရိပ္ဖောသကံ ပရိပ္ဖောသကံ၊ ၍။ ပီဠေယျ၊ရာ၏။ပ။(ဧဝံ သတိ၊ သော်။)တေလဿ၊ ဆီကို။ အဓိဂမာယ၊ ငှါ။ ဘဗ္ဗော၊ ထိုက်၏။ တံ၊ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းသည်။ ကိဿဟေတု၊အဘယ်အကြောင်းကြောင့်ပါနည်း။ ဘူမိဇ၊ဇ။ သော၊ ထိုနှမ်းမှုန့်ကိုညှစ်ခြင်းသည်။ တေလဿ၊ ကို။ အဓိဂမာယ၊ ငှါ။ ယောနိ သေယျထာပိ၊ အကြောင်းဖြစ်သကဲ့သို့။ ဘူမိဇ၊ဇ။ ဧဝမေဝ၊သာလျှင်။ ကေစိ၊ကုန်သော။ ယေ သမဏာ ဝါ၊ တို့သည်၎င်း။ယေ ဗြာဟ္မဏာ ဝါ၊တို့သည် ၎င်း။ သမ္မာဒိဋ္ဌိနော၊ သမ္မာအယူရှိကုန်၏။ပ။ဘူမိဇ၊ ဇ။ သော၊ ထိုသမ္မာမဂ္ဂင် အကျင့်သည်။ ဖလဿ၊ကို။ အဓိဂမာယ၊ငှါ။ ယောနိ၊အကြောင်းပေတည်း။

ဘူမိဇ၊ဇ။ခီရတ္ထိကော၊သော၊ ခီရဂဝေသီ၊သော။ ပုရိသော၊ သည်၊ ခီရပရိယေသန်၊ နို့ရှာခြင်းငှါ။စရမာနော၊ သော်။ တရုဏဝစ္ဆံ၊ နွားငယ်ရှိသော။ ဂါဝိံ၊ နွားမကို။ ထနတော၊ နို့တိုင်မှ။ ဝါ၊၌။ အာဝိဉ္ဆေယျ၊ ညှစ်ရာ၏။(အကြွင်းလွယ်ပြီ။)

၂၂၈။ ဘူမိဇ၊ ဇ။ နဝနီတတ္ထိကော၊ သော။ နဝနီတဂဝေသီ၊သော။ပုရိသော၊ သည်။ နဝ-နီတပရိယေသန်၊ ဆီဦးရှာခြင်းငှါ။ စရမာနော၊သော်။ ဒဓိံ၊ နို့ဓမ်းကို။ ကလသေ၊ အိုး၌။ အာသိဉ္စိတွာ၊ လောင်းထည့်၍။မတ္ထေန၊မွှေတံ(ယောင်းမ)ဖြင့်။အာဝိဉ္ဆေယျ၊ မွှေရာ၏။(အကြွင်းလွယ်ပြီ။)

ဘူမိဇ၊ ဇ။ အဂ္ဂိတ္ထိကော၊ သော။ အဂ္ဂိဂဝေသီ၊ သော။ ပုရိသော၊ သည်။အဂ္ဂိပရိယေသန်၊ မီးရှာခြင်းငှါ။ စရမာနော၊ သော်။ သုက္ခံ၊ ခြောက်သွေ့သော။ ကောဠာပံ၊ မစေးထိုင်းသော[2]။

၁။ ဤသည်ကိုပင် ရှေးက ကလသာ-အိုးဟူ၍၎င်း၊ ကြာသအိုးဟူ၍၎င်း၊ ကြာသွပ်အိုးဟူ၍၎င်း ခေါ်ကြသည်။

၂။ ဆိန္နသိနေဟံ နိရာပံ၊ မ၊ဋ္ဌ၊ ၂-၃၇၆-စာပိုဒ်။ကောလန္တိဝါ သုက္ခကလိင်္ဂရံ ဝုစ္စတိ၊ကောလံ ကောလဘာဝံ ဆာပန္နတ္တိ ကောလာပံ။(ရှင်းဋီကာ။)

ကင္ခံ၊ ထင်းကို။ ဥတ္တရာရဏိံ၊ မီးပွတ်ခုံပေါ်သို့။အာဒါယ၊ ၍။ အဘိမန္ထေယျ၊ ပွတ်တိုက်ရာ၏။
(သစေ ခေါ တံ-စသော ဝါကျကို ဒန္တဘူမိသုတ် စာပိုဒ် ၂၁၆-ကို မှီ၍ ပေးလေ၊ မထူးလှပြီ။)

ဆဋ္ဌံ၊ သော။ ဘူမိဇသုတ္တံ၊ သည်။နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီ။

၇-အနုရုဒ္ဓသုတ်

၂၂၉။ (ဧဝံ မေ သုတံ။ပ။အနာထပိဏ္ဍိကဿ အာရာမေ၊ ပေးမြဲ။)အထခေါ၊ ဒို။ပဉ္စကင်္ဂေါ၊ ပဉ္စကင်္ဂမည်သော။ ထပတိ၊ လက်သမားသည်[၁]။ အညတရံ ပုရိသံ၊ ယောကျ်ား တယောက်ကို။ "အမ္ဘော ပုရိသ၊ အမောင်။ ဧဟိ၊ လာလော့။ တွံ၊ သင်သည်။ယေန၊ ဒို။အာယသ္မာ အနုရုဒ္ဓေါ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တေန၊ သို့။ ဥပသင်္ကမ၊ ချဉ်းကပ်လေလော့။ ဥပသင်္ကမိတွာ၊ ၍။ 'ဘန္တေ၊ ဘုရား။ ပဉ္စကင်္ဂေါ ထပတိ၊ သည်။ အာယသ္မတော အနုရုဒ္ဓဿ၊ အရှင်ဘုရား အနုရုဒ္ဓါ၏။ပါဒေ၊ တို့ကို။ သိရသာ၊ ဦးဖြင့်။ ဝန္ဒတိဘိ၊ ရှိခိုးလိုက်ပါ၏'ဟူ၍။ မမ၊ ငါ၏။ ဝစနေန၊ စကားဖြင့်။ အာယသ္မတော အနုရုဒ္ဓဿ၊ ၏။ ပါဒေ၊ တို့ကို။ သိရသာ၊ ဖြင့်။ ဝန္ဒာဟိ၊ လေလော့။ 'ဘန္တေ၊ ရား။ အာယသ္မာ အနုရုဒ္ဓေါ၊ သည်။ ပဉ္စကင်္ဂဿ ထပတိဿ၊ ၏။ သွာတနာယ၊နက်ဖန်အလို့ငှါ။ ဘတ္တံ၊ ဆွမ်းကို။ အတ္တစတုတ္ထော၊ အရှင်ဘုရားလျှင် လေးပါးမြောက် ရှိသည်ဖြစ်၍၊ အဓိဝါသေတု ကိရ၊ လက်ခံသာယာတော်မူစေချင်ပါသတတ်။ ဘန္တေ၊ ရား။ ယေန စ၊ ယင်းကြောင့်လည်း။ အာယသ္မာ အနုရုဒ္ဓေါ၊ သည်။ ပဂေဝတရံ၊ စောစောကြိုတင်၍။အာဂစ္ဆေယျကိရ၊ ကြွလာတော်မူစေချင်ပါသတတ်။ ဘန္တေ၊ ရား။ ပဉ္စကင်္ဂေါထပတိ၊သည်။ ရာဇကရဏီယေန၊ မင်းမှုကိစ္စဖြင့်။ ဗဟုကိစ္စော၊ ၏။ ဗဟုကရဏီယော ဘိ၊ ၏'ဟူ၍။ ဧဝဉ္စ၊ ဤသို့လည်း။ ဝဒေဟီတိ၊ လျှောက်ချေလော့"ဟူ၍။ အာမန္တေသိ၊ ပြီ။ 'သော ပုရိသော၊သည်။ဧဝံ ဘန္တေတိ ခေါ၊ကောင်းပါပြီ အရှင်ဟူ၍။ ပဉ္စကင်္ဂဿ ထပတိဿ၊ ၏(စကားကို)။ ပဋိဿုတွာ၊၍။ယေန၊ ဒို။ အာယသ္မာ အနုရုဒ္ဓေါ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တေန၊ သို့။ ဥပသင်္ကမိ၊ ပြီ။ပ။ အာယသ္မာ အနုရုဒ္ဓေါ၊ သည်။ တုဏှိဘာဝေန၊ ဆိတ်ဆိတ်နေခြင်းဖြင့်။အဓိဝါသေသိ ခေါ၊ လက်ခံတော်မူပြီ။

၂၃၀။ အထခေါ၊ ဒို။ အာယသ္မာ အနုရုဒ္ဓေါ၊ သည်။တဿာ ရတ္တိယာ၊ ထိုညဉ့်၏။အစ္စယေန၊ ကုန်လွန်သဖြင့်။ ပုဗ္ဗဏှသမယံ၊ ဒို၊ နိဝါသေတွာ၊ ၍။ ပတ္တစီဝရံ၊ ကို။ အာဒါယ၊ ၍။ ယေန၊ ဒို။ ပဉ္စကင်္ဂဿ ထပတိဿ၊၏။ နိဝေသနံ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တေန၊ သို့။ ဥပသင်္ကမိ၊ ပြီ။ ဥပသင်္ကမိတွာ၊ ၍။ ပညတ္တေ၊ သော၊ အာသနေ၊ ဒို။ နိသီဒိ၊ ပြီ။ အထခေါ၊ ဒို။ ပဉ္စကင်္ဂေါ ထပတိ၊ သည်။ အာယသ္မန္တံ အနုရုဒ္ဓံ၊ ကို၊ ပဏီတေန မွန်မြတ်သော။ ခါဒနီယေန၊ ဖြင့်။ ဘောဇနီယေန၊ဖြင့်။ သဟတ္ထာ၊မိမိလက်ဖြင့်(ကိုယ်တိုင်)၊ သန္တပ္ပေသိ၊ ကောင်းစွာ ရောင့်ရဲစေပြီ။ သမ္ပဝါရေသိ၊ (ပြည့်စုံပြီဟု)ကောင်းစွာ မြစ်စေပြီ။ အထခေါ၊ ဒို။ ပဉ္စကင်္ဂေါ ထပတိ၊ သည်။ အာယသ္မန္တံ အနုရုဒ္ဓံ၊ ကို။ ဘုတ္တာဝိံ၊ ဆွမ်းစားပြီးသည်ဖြစ်၍။ဩဏီတပတ္တပါဏိံ၊ သပိတ်တော်မှ ချအပ်ပြီးသော လက်ရှိသည်ကို၊ (ဩနီတော ပတ္တတော ပါဏိ ယေနာတိ)။ ။(ဥ တွာ၊ သိ၍။)

၁။ ပဉ္စကင်္ဂေါ ထပတီတိ ပဉ္စကင်္ဂေါတိ တဿ နာမံ၊ မ၊ ဋ္ဌ၊ ၂၊ ဗဟုဝေဒနီယသုတ်-အပိုဒ် ၈၈။ ဝါသိအာဒိ-ပဉ္စကံ အင်္ဂံ သံ ခနံ တေသမိန္တိ ပဉ္စကင်္ဂေါ။ (ရင်းဋီကာ။)

အညတရံ၊ သော။ နိစံ၊ နိမ့်သော။ အာသနံ၊ နေရာကို။ ဂဟေတွာ၊ ၍၊ ကေမန္တံ၊ ၌။ နိသီဒိ၊ ပြီ။ ကေမန္တံ၊ ၌။ နိသိန္နော၊ သော။ ပဉ္စကင်္ဂေါ ထပတိ၊ သည်။ အာယသ္မန္တံ အနုရုဒ္ဓံ၊ ကို။ "ဘန္တေ၊ ရား။ ဣဓ၊ ၌။ ထေရာ ဘိက္ခူ၊ တို့သည်။ ဥပသင်္ကမိတွာ၊ ၍။ မံ၊ အကျွန်ုပ်ကို။ 'ဂဟပတိ၊ ကြွယ်။ အပ္ပမာဏံ၊ သော။ စေတောဝိမုတ္တိံ၊ ကို။ ဘာဝေဟိတိ၊ လော့'ဟူ၍။ ဝေ၊ သို့။ အာဟံသု၊ ကုန်ပြီ။ ကေစ္စေ ထေရာ၊ တို့သည်။ 'ဂဟပတိ၊ ကြွယ်။ မဟဂ္ဂတံ၊ သော။ စေတောဝိမုတ္တိံ၊ ကို။ ဘာဝေဟိတိ၊ လော့'ဟူ၍။ ဝေ၊ သို့။ အာဟံသု၊ ကုန်ပြီ။ ဘန္တေ၊ ရား။ အပ္ပမာဏာ၊ သော။ ယာ စာယံ စေတောဝိမုတ္တိ၊ သည်ရှင်း။ မဟဂ္ဂတာ၊ သော။ ယာ စ စေတောဝိမုတ္တိ၊ သည်ရှင်း။ (အတ္ထိ၊ ရှိကုန်၏။) ဣမေ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ နာနတ္ထာ စေဝ၊ ထူးပြားသောအနက်သည်း ရှိပါကုန်သလော။ နာနာဗျဉ္ဇနာ စ၊ ထူးပြားသော သဒ္ဒါလည်းရှိပါကုန်သလော။ ဥဒါဟု၊ ထိုသို့မဟုတ်၊ ဧကတ္ထာ၊ ဟူသော အနက်ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဗျဉ္ဇနမေဝ၊ သဒ္ဒါမျှသာလျှင်။ နာနန္တိ၊ ထူးပါသလော"ဟူသော။ တံ ဝေနံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။ ဂဟပတိ၊ ကြွယ်။ တေနဟိ၊ ထိုသို့ဖြစ်မူ။ တွေ၊ ဤသို့မေးရာ၌။ (ယံ) အပဏ္ဏကံ၊ အကြင်မချွတ်ယွင်းသော သဘောသည်။ ဣဓတော၊ ဤအခါမှစ၍။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။ (တံ၊ ထိုမချွတ်ယွင်းသော သဘောသည်။)တံယေဝ၊ သင်၏ဉာဏ်၌သာလျှင်။ ပဋိဘာတု၊ ထင်စေလော့။ ဣတိ၊ ဤသို့မိန့်တော်မူ၏။

ဘန္တေ၊ ရား။ မယှံ၊ အကျွန်ုပ်၏။ "ယာ စာယံ။ ပ။ ဗျဉ္ဇနမေဝ နာနန္တိ၊ နာနံ"ဟူ၍။ ဝေ၊ ဤသို့(အကြံသည်)။ ဟောတိ၊ ၏။ (ဣတိ၊ ဤသို့လျှောက်၏။)(ဣတိတသုံးကြေ)။ ဂဟပတိ၊ ကြွယ်။ အပ္ပမာဏာ၊ ကုန်သော။ ပ။ နာနတ္ထာ စေဝ၊ ကုန်၏။ နာနာဗျဉ္ဇနာ စ၊ ကုန်၏။ ဂဟပတိ၊ ကြွယ်။ ယထာ၊ အကြင်သို့သော အကြောင်းအားဖြင့်။ ဣမေ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ နာနတ္ထာ စေဝ၊ ကုန်၏။ နာနာဗျဉ္ဇနာ စ၊ ကုန်၏။ ဣမိနာ ပရိယာယေန၊ ဤသို့သော အကြောင်းအားဖြင့်။ တံ ဧတံ၊ ထိုဝိမုတ္တိနှစ်မျိုးကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။ ဂဟပတိ၊ ကြွယ်။ အပ္ပမာဏာ၊ သော။ စေတောဝိမုတ္တိ၊ ဟူသည်။ ကတမာ စ၊ အဘယ်နည်း။ ဂဟပတိ၊ ကြွယ်။ ဣဓ၊ ဤသာသနာတော်၌။ ဘိက္ခု၊ သည်။ မေတ္တာသဟဂတေန၊ မေတ္တာနှင့်တကွဖြစ်သော။ စေတသာ၊ စိတ်ဖြင့်။ ဧကံ၊ ဘခုခုသော။ ဒိသံ၊ အရပ်မျက်နှာကို။ ဖရိတွာ၊ ဖြန့်၍။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ တထာ၊ ထိုအတူ။ ဒုတိယံ၊ နှစ်ခုမြောက်သော အရပ်မျက်နှာကို။ တထာ၊ တူ။ တတိယံ၊ သုံးခုမြောက်သောအရပ်မျက်နှာကို။ တထာ၊ တူ။ စတုတ္ထံ၊ လေးခုမြောက်သော အရပ်မျက်နှာကို။ ဖရိတွာ၊ ၍။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ (ပြန့်စပ်)။ ဣတိ၊ သို့။ ဥဒ္ဓံ၊ အထက်အရပ်၌ရှင်း။ အဓော၊ အောက်အရပ်၌ရှင်း။ တိရိယံ၊ ဖီလာ၌ရှင်း။ သဗ္ဗဓိ၊ မရည်ညွှန်းအပ် အလုံးစုံသောအရပ်၌။ သဗ္ဗတ္တတာယ၊ အလုံးစုံသောသူတို့၌ မိမိနှင့်တူသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ သဗ္ဗာဝန္တံ၊ အလုံးစုံသော သတ္တဝါရှိသော။ လောကံ၊ သတ္တဝါ အပေါင်းကို။ ဝိပုလေန၊ ကျယ်ပြန့်သော။ မဟဂ္ဂတေန၊ မဟဂ္ဂုတ်ဖြစ်သော။ အပ္ပမာဏေန၊ အတိုင်းအရှည်မရှိသော။ အဝေရေန၊ ဒေါသရန်မှကင်းသော။ အဗျာပဇ္ဈေန၊ ဆင်းရဲမှကင်းသော။ မေတ္တာသဟဂတေန၊ မေတ္တာနှင့်တကွသော။ စေတသာ၊ စိတ်ဖြင့်။ ဖရိတွာ၊ ၍။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ (ကရုဏာ၊ မုဒိတာ၊ ဥပေက္ခာ-သုံးပါး၌လည်း ဤနည်းကို မှီး၍ပေးလေ)။ ဂဟပတိ၊ ကြွယ်။ အယံ၊ ဤသည်ကို။ အပ္ပမာဏာ၊ သော။ စေတောဝိမုတ္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ အပ်၏။

၂၃၁။ ဂဟပတိ၊ ကြွယ်။ မဟဂ္ဂတာ၊ သော။ စေတောဝိမုတ္တိ၊ ဟူသည်။ ကတမာ စ၊ နည်း။ ဂဟပတိ၊ ကြွယ်။ ဣဓ၊ ၌။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ယာဝတာ၊ အကြင်မျှလောက်သော အတိုင်းအရှည် ဖြင့်။ ဧကံ ရုက္ခမူလံ၊ သစ်တပင်ရင်းကို။ မဟဂ္ဂတန္တိ၊ မဟဂ္ဂတဟူ၍။ ဖရိတွာ၊ (ဈာန်ဖြင့်)ဖြန့်၍။

အဓိမုစ္စိတွာ၊ နှလုံးသွင်း၍။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ ပဟာပတိ၊ ကြွယ်။ အယံ၊ ကို။ မဟဂ္ဂတာ၊ သော။ စေတောဝိမုတ္တိ၊ ဟူ၍။ဝုစ္စတိ၊အပ်၏။ဂဟပတိ၊ကြွယ်။ပ။ဒွေ ဝါ တီဏိ ဝါ၊နှစ်ခုသုံးခုကုန်သော။ ရုက္ခမူလာနိ၊ တို့ကို။ပ။ဧကံ ဂါမခေတ္တံ၊ တခုသော ဂါမခေတ်ကို။ပ။ဒွေ ဝါ တီဏိ ဝါ၊ကုန်သော။ ဂါမခေတ္တာနိ၊ တို့ကို။ပ။ ဧကံ မဟာရဇ္ဇံ၊ တိုင်းပြည်ကြီးတပြည်ကို။ပ။ဒွေ ဝါ တီဏိဝါ၊ကုန်သော။ မဟာရဇ္ဇာနိ၊ တိုင်းပြည်ကြီးတို့ကို။ပ။သမုဒ္ဒပရိယန္တံ၊ သမုဒ္ဒရာလျှင် အဆုံးအပိုင်းအခြားရှိသော။ ပထဝိံ၊ မြေအပြင်ကို။ မဟဂ္ဂတန္တိ၊ ဟူ၍။ ဖရိတွာ၊ ၍။ အဓိမုစ္စိတွာ၊ ၍။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ ဂဟပတိ၊ ကြွယ်။ အယမ္ပိ၊ ဤသည်ကိုလည်း။ မဟဂ္ဂတာ၊ သော။ စေတောဝိမုတ္တိ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ အပ်၏။ ဂဟပတိ ကြွယ်။ ယထာ၊ အားဖြင့်။ ဣမေ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ပ။ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။

၂၃၂။ ဂဟပတိ၊ ကြွယ်။ ဣမာ၊ ဤဆိုလတ္တံ့ တို့သည်ကား။ စတဿော၊ လေးပါးကုန်သော ဘဝူပပတ္တိယော၊ ဘဝသို့ကပ်ရောက်ခြင်းတို့တည်း။ စတဿော၊ တို့ဟူသည်။ ကတမာ၊ အဘယ်သည်တို့နည်း။ ဂဟပတိ၊ ကြွယ်။ ဣဓ၊ ဤလောက၌။ ဧကစ္စော၊ တစ်ယောက်သည်။ ပရိတ္တာဘာတိ၊ ပရိတ္တာဘာဟူ၍။ ဖရိတွာ၊ ၍။ အဓိမုစ္စိတွာ၊ ၍။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ သော၊ ထိုသူသည်။ ကာယဿ၊ ကိုယ်၏။ ဘေဒါ၊ ပျက်စီးခြင်းကြောင့် (ဝါ-ပျက်စီးခြင်းဟူသော)။ မရဏာ၊ သေသည်မှ။ ပရံ၊ နောက်၌။ ပရိတ္တာဘာနံ၊ နည်းသောကိုယ်ရောင်ရှိကုန်သော။ ဒေဝါနံ၊ ပြဟ္မာတို့၏။ သဟဗျတံ၊ အပေါင်းအဖော်၏အဖြစ်သို့[1]။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ကပ်ရောက်၏။ပ။ အပ္ပမာဏာဘာနံ၊အတိုင်းအရှည်မရှိသော ကိုယ်ရောင်ရှိကုန်သော။ပ။သံကိလိဋ္ဌာဘာနံ၊ ညစ်နွမ်းသောကိုယ်ရောင် ရှိကုန်သော။ပ။ပရိသုဒ္ဓါဘာနံ၊ စင်ကြယ်သော ကိုယ်ရောင်ရှိကုန်သော။ပ။ ဒေဝါနံ၊ တို့၏။ သဟဗျတံ၊ သို့။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဂဟပတိ၊ ကြွယ်။ စတဿော၊ ကုန်သော။ ဘဝူပပတ္တိယော၊ တို့ဟူသည်။ ဣမာ၊ ဤသည်တို့ပင်တည်း။ ဂဟပတိ၊ကြွယ်။ သော သမယော၊ ထို(ဆိုလတ္တံ့သော)အခါချိုးသည်။ဟောတိ ခေါ၊ရှိသေးသည်သာလျှင်တည်း။ယာ တာ ဒေဝတာ၊ အကြင်နတ်တို့သည်။ ဧကဇ္ဈံ၊ အတူတကွ။ သန္နိပတန္တိ၊ စည်းဝေးကြကုန်၏။ ဧကဇ္ဈံ၊ ကွ။ သန္နိပတိတာနံ၊ ကုန်သော။ တာသံ၊ ထိုနတ်တို့၏။ ဝဏ္ဏနာနတ္တံ ဟိ၊ အဆင်းသဏ္ဌာန် ထူးခြားခြင်းသည်သာ။ ပညာယတိ၊ ထင်ရှား၏။ အာဘာနာနတ္တံ စ၊ ကိုယ်ရောင်ကိုယ်ဝါ၏ထူးခြားခြင်းသည်ကား။ နော စ(ပညာယတိ)၊ မထင်ရှား။ ဂဟပတိ၊ ကြွယ်။ပုရိသော၊သည်။ သမ္ဗဟုလာနိ၊ များကုန်သော။ တေလပဒီပါနိ၊ ဆီမီးတို့ကို။ ဧကံ ဃရံ၊ အိမ်တဆောင်တွင်းသို့။ ပဝေသေယျ၊ သွင်းရာ၏။ ဧကံ ဃရံ၊ သို့။ ပဝေသိတာနံ၊ သွင်းအပ်ကုန်သော။ တေသံ၊ ထိုဆီမီးတို့၏။ အစ္စိနာနတ္တံ ဟိ၊ မီးတောက်မီးလျှံ၏ ထူးခြားခြင်းသည်သာလျှင်။ ပညာယေထ၊ ရာ၏။ အာဘာနာနတ္တံ စ၊ အရောင်၏ထူးခြားခြင်းသည်ကား။ နော စ (ပညာယေထ) သေချာထင်ပါပြီ၊ မထင်ရှား ပေရာသကဲ့သို့။ ဂဟပတိ၊ ကြွယ်။ ဧဝမေဝ၊ သာလျှင်။ပ။ အာဘာနာနတ္တံ စ၊ ကိုယ်ရောင် ကိုယ်ဝါ၏ ထူးခြားခြင်းသည်ကား။ နော စ(ပညာယတိ)၊ မထင်ရှား။ ဂဟပတိ၊ ကြွယ်။ သော သမယော၊ သည်။ ဟောတိ ခေါ၊ သာတည်း။

ယာ တာ ဒေဝတာ၊ တို့သည်။ တတော၊ ထိုနတ်သဘင်မှ။ ဝိပက္ကမန္တိ၊ ဖဲသွားကြကုန်၏။ တာသံ၊ ထိုနတ်သဘင်မှ။ ဝိပက္ကမန္တီနံ၊ ကုန်သော။ တာသံ၊တို့၏။ ဝဏ္ဏနာနတ္တဉ္စေဝ၊သည်ရင်း။

၁။ သဟဗျတိ ဂစ္ဆတိ ပဝတ္တတိ ဝသတီတိ ဝါ သဟဗျော၊ တဿ ဘာဝေါ။

အာဘာနာနတ္တဥ္စ၊ သည်ရင်း။ ပညာယတိ၊ ထင်ရှားပြန်၏။ ဂဟပတိ၊ ကြွယ်။ ပုရိသော၊သည်။ သမ္ဗဟုလာနိ၊ ကုန်သော။ တာနိ တေလပ္ပဒီပါနိ၊ တို့ကို။ တမှာ ဃရာ၊ ထိုအိမ်မှ။ နီဟရေယျ၊ ထုတ်ဆောင်ရာ၏။ တတော၊ ထိုအိမ်မှ။ နီဟတာနံ၊ ထုတ်ဆောင်အပ်ကုန်သော။ တေသံ၊ ထိုဆီမီးတို့၏။ အစ္စိနာနတ္တံ စေဝ၊ သည်ရင်း။ အာဘာနာနတ္တဥ္စ၊ သည်ရင်း။ ပညာယေထ သေယျ-ထာပိ၊ ထင်ရှားရာသကဲ့သို့။ ဂဟပတိ၊ ကြွယ်။ ဧဝမေဝ၊ သာလျှင်။ပ။ ပညာယတိ၊ ၏။ ဂဟ-ပတိ၊ ကြွယ်။ တာသံ ဒေဝတာနံ၊ ထိုနတ်တို့၏။ "အမှာကံ၊ ငါတို့၏။ ဣဒံ၊ ဤအရပ်သည်။ နိစ္စန္တိ ဝါ၊ မြဲ၏ဟူ၍ရင်း။ ဓုဝန္တိ ဝါ၊ ခိုင်ခံ့၏ဟူ၍ရင်း။ သဿတန္တိ ဝါ၊ တည်တံ့၏"ဟူ၍ရင်း။ ဧဝံ ဤသို့သော အကြံသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ အပိစ၊ စင်စစ်သော်ကား။ တာ ဒေဝတာ၊ တို့သည်။ ယတ္ထ ယတ္ထေဝ၊ အကြင်အကြင်အရပ်၌သာလျှင်။ အဘိနိဝိသန္တိ၊ သွားလာနေထိုင်ကုန်၏။ တတ္ထ တတ္ထေဝ၊ ထိုထိုအရပ်၌ပင်လျှင်။ တာ ဒေဝတာ၊ တို့သည်။ အဘိရမန္တိ၊ မွေ့လျော် (ပျော်ပိုက်)ကုန်၏။ ဂဟပတိ၊ ကြွယ်။ ကာဇေန ဝါ၊ထမ်းပိုးဖြင့်ရင်း။ ပိဋကေန ဝါ၊ခြင်း(တောင်း)ဖြင့်ရင်း။ ဟရိယမာနာနံ၊ ဆောင်ယူအပ်ကုန်သော။ မက္ခိကာနံ၊ ယင်တို့၏။ "အမှာကံ၊ တို့၏။ ဣဒံ၊ သည်။နိစ္စန္တိ ဝါ၊ ဟူ၍ရင်း။ဓုဝန္တိ ဝါ၊ ဟူ၍ရင်း။သဿတန္တိ ဝါ၊ ၏"ဟူ၍ရင်း။ဧဝံသည်။န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ အပိစ၊ ကား။ တာ မက္ခိကာ၊ ထိုယင်တို့သည်။ ယတ္ထ ယတ္ထေဝ၊ ၌ပင်လျှင်၊ အဘိ-နိဝိသန္တိ၊ ကုန်၏။ တာ မက္ခိကာ၊ တို့သည်။ တတ္ထ တတ္ထေဝ၊ ၌ပင်လျှင်။ အဘိရမန္တိ သေယျထာပိ၊ မွေ့လျော်ကုန်ရာသကဲ့သို့။ ဂဟပတိ၊ ကြွယ်။ ဧဝမေဝ၊သာလျှင်။ တာသံ ဒေဝတာနံ၊ တို့၏။ပ။ အဘိရမန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့မိန့်တော်မူ၏။

၂၃၃။ ဧဝံသို့။ ဝုတ္တေ၊ သော်။ ကစ္စာနော၊ ကစ္စာနအနွယ်ဖြစ်သော။ အာယသ္မာ သဘိယော၊ အရှင်သဘိယသည်။ အာယသ္မန္တံ အနုရုဒ္ဓံ၊ ကို။ "ဘန္တေ အနုရုဒ္ဓ၊ အရှင်ဘုရားအနုရုဒ္ဓါ၊ သာဓု၊ တောင်းပန်ပါ၏။ ဧတ္ထ၊ ဤသို့ဖြေဆိုရာ၌၊ 'ဘန္တေ၊ ဒ္ဓါ။ ယာ တာ ဒေဝတာ၊ အကြင်ဗြဟ္မာတို့သည်၊ အာဘာ၊ အရောင်အဝါရှိကုန်၏၊ သဗ္ဗာ၊ အလုံးစုံကုန်သော။ တာ၊ ထိုဗြဟ္မာတို့သည်။ ပရိတ္တာဘာ၊ နည်းသောအရောင်ရှိပါကုန်သလော။ ဥဒါဟု၊ ထိုသို့မဟုတ်။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ အပ္ပမာဏာဘာ၊ အတိုင်းမသိ အရောင်ရှိကုန်သော။ ကေစ္စာ ဒေဝတာ၊ ဗြဟ္မာအချို့တို့သည်။ သန္တိ၊ (အရှင်ဘုရား) ရှိပါကုန်သေးသလော'ဟူသော။ မေ၊ အကျွန်ုပ်၏။ ဥတ္တရိံ၊ လွန်သော။ ပဋိပုစ္ဆိ-တဗ္ဗံ စ၊ မေးလျှောက်ဘွယ်သည်လည်း။ အတ္ထိတိ၊ ရှိပါသေး၏"ဟူသော။ တံ။ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။ အာဝုသော ကစ္စာန၊ န။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ တဒင်္ဂေန၊ ထိုဘဝသို့ ကပ်ရောက်ခြင်း၏ အကြောင်းကြောင့်[၁]။ ပရိတ္တာဘာ၊ ကုန်သော။ ကေစ္စာ ဒေဝတာ၊ ဗြဟ္မာအချို့တို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ ဧတ္ထ၊ ၌။ အပ္ပမာဏာဘာ၊ ကုန်သော။ ကေစ္စာ ဒေဝတာ၊ တို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့မိန့်တော်မူ၏။

ဘန္တေ အနုရုဒ္ဓ၊ ဒ္ဓါ၊ ယေန၊ အကြင်အကြောင်းကြောင့်။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ဧကံ ဒေဝနိကာ-ယံ၊ ဤတခုသော ဗြဟ္မာတို့၏ စုဝေးရာ(ဘုံ)သို့။ ဥပပန္နာနံ၊ ကပ်ရောက်လာကုန်သော။ တာသံ ဒေဝတာနံ၊ ထိုဗြဟ္မာတို့တွင်။ ပရိတ္တာဘာ၊ ကုန်သော။ ကေစ္စာ ဒေဝတာ၊ တို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏၊ ဧတ္ထ၊ ၌။ အပ္ပမာဏာဘာ၊ ကုန်သော။ ကေစ္စာ ဒေဝတာ၊ တို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။

၁။ တဒင်္ဂေနာတိ တဿာ ဘဝူပပတ္တိယာ အင်္ဂေန၊ဌ။ တဒင်္ဂဟူသည် ထိုထိုဘဝသို့ ရောက်ကြောင်းဖြစ်သော ကသိုဏ်းပရိကံ၏ မဘူကွဲပြားသော အကြောင်းရင်းဟူလို။ ရှေ့၌ အကျယ်ပြလတ္တံ့။

(သော)ဟေတု၊ ထိုအကြောင်းသည်။ ကော နု ခေါ၊ အဘယ်ပါနည်း။ (သော)ပစ္စယော၊ ထိုအထောက်အပံ့သည်။ ကော၊ အဘယ်ပါနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့လျှောက်၏။ အာဝုသော ကစ္စာန၊ န။ တေန ဟိ၊ ထိုသို့ဖြစ်လျှင်။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ တံ ယေဝ၊ သင့်ကိုပင်။ ပဋိပုစ္ဆိဿာမိ၊ (ငါ) ပြန်မေးအံ့။ ယထာ၊ အကြောင်းအခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြေဆိုသည်ရှိသော်။ တေ၊ သင့်အား။ ခမေယျ၊ နှစ်သက်ရာ၏။ တထာ၊ ထို(သင်)နှစ်သက်သောအတိုင်း။ နံ၊ ထိုပြဿနာကို။ ဗျာကရေယျာသိ၊ ဖြေဆိုလော့။ အာဝုသော ကစ္စာန၊ န။ တံ၊ ကို။ ကိံ မညသိ၊ နည်း။ ယွာယံ ဘိက္ခု၊ အကြင်ရဟန်းသည်။ ယာဝတာ၊ ဖြင့်။ ဧကံ ရုက္ခမူလံ၊ ကို။ မဟဂ္ဂတန္တိ၊ ဟူ၍။ ဖရိတွာ၊ ၍။ အဓိမုစ္စိတွာ၊ ၍။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ ယော စာယံ ဘိက္ခု၊ သည်လည်း။ ယာဝတာ၊ ဖြင့်။ ဒွေ ဝါ တီဏိ ဝါ ရုက္ခမူလာနိ၊ တို့ကို။ မဟဂ္ဂတန္တိ၊ ဟူ၍။ ဖရိတွာ၊ ၍။ အဓိမုစ္စိတွာ၊ ၍။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ ဥဘိန္နံ၊ နှစ်ပါးကုန်သော။ ဣမာသံ စိတ္တဘာဝနာနံ၊ ဤစိတ္တဘာဝနာတို့တွင်။ ကတမာ၊ အဘယ်မည်သော။စိတ္တဘာဝနာ၊ သည်။ မဟဂ္ဂတတရာ၊ အထူးအားဖြင့် မဟဂ္ဂတ ဖြစ်ပါသနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးတော်မူ၏။ ဘန္တေ၊ ဒွါ။ ယွာယံ ဘိက္ခု၊ သည်။ ယာဝတာ၊ အားဖြင့်။ ဒွေ ဝါ တီဏိ ဝါ၊ ကုန်သော။ ရုက္ခမူလာနိ၊ တို့ကို။ မဟဂ္ဂတန္တိ၊ ဟူ၍။ ဖရိတွာ ၍။ အဓိမုစ္စိတွာ၊ ၍။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ အယံ၊ ဤစိတ္တဘာဝနာသည်။ ဥဘိန္နံ၊ ကုန်သော။ ဣမာသံ စိတ္တဘာဝနာနံ၊ တို့တွင်။မဟဂ္ဂတတရာ၊ အထူးအားဖြင့် မဟဂ္ဂတမည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့လျှောက်၏။ (ဒွေ ဝါ တီဏိ ဝါ ရုက္ခမူလာနိ စသော ဝါကျများကို ရှေးနည်းမှီး၍ ပေးလေ။) အာဝုသော ကစ္စာန၊ န။ ယေန၊ ကြောင့်။ပ။ သန္တိ၊ကုန်၏။ သော ဟေတု၊သည်။ အယံ ခေါ၊ဤသည်ပင်တည်း။ သော ပစ္စယော၊သည်။ အယံ၊ ဤသည်ပင်တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မိန့်တော်မူ၏။

၂၃၄။ ဘန္တေ အနုရုဒ္ဓ၊ ဒွါ။ သာခု၊တောင်းပန်ပါ၏။ ဧတ္ထ၊၌။ "ဘန္တေ၊ရား။ ယာဝတာ၊ဖြင့်။ ဒေဝတာ၊တို့သည်။ အာဘာ၊ကုန်၏။ သဗ္ဗာ၊ကုန်သော။ တာ၊ထိုဗြဟ္မာတို့သည်။ သံကိလိဋ္ဌာဘာ၊ ညစ်နွမ်းသောအရောင်ရှိပါကုန်သလော။ ဥဒါဟု၊မဟုတ်။ ဧတ္ထ၊၌။ ပရိသုဒ္ဓါဘာ၊ စင်ကြယ်သောအရောင်ရှိကုန်သော။ ကေစ္စ ဒေဝတာ၊တို့သည်။ သန္တီတိ၊ ရှိပါသေးသလော"ဟူသော။ မေး၏။ ဥတ္တရိ၊ အလွန်ဖြစ်သော။ ပဋိပုစ္ဆိတဗ္ဗံ စ၊သည်လည်း။အတ္ထိ၊ ရှိပါသေး၏။ ဣတိ၊ဤသို့လျှောက်ပြန်၏။အာဝုသော ကစ္စာန၊န။ပ။ ပရိသုဒ္ဓါဘာ၊ကုန်သော။ကေစ္စ ဒေဝတာ ပန၊တို့သည်ကား။ သန္တိ၊ကုန်၏။ဣတိ၊ဤသို့မိန့်တော်မူ၏။ဘန္တေ အနုရုဒ္ဓ၊ဒွါ။ယေန၊ကြောင့်။ပ။သန္တိ၊ကုန်၏။သော ဟေတု၊သည်။ပ။ကော၊ နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ မေးလျှောက်ပြန်၏။ အာဝုသော ကစ္စာန၊ န။ တေနဟိ၊ လျှင်။ တေ၊ သင်၏(အဘို့)။ ဥပမံ၊ ကို။ ကရိဿာမိ၊ အံ့။ ဣဓ၊ ဤလောက၌။ ဥပမာယပိ၊ ဖြင့်လည်း။ ဧကစ္စေ ဝိညူ ပုရိသာ၊ အချို့ကုန်သော ပညာရှိယောကျ်ားတို့သည်။ ဘာသိတဿ၊ ပြောဟောအပ်သောစကား၏။ အတ္ထံ၊ အနက်သဘောကို။ အာဇာနန္တိ၊ သိကုန်၏။ အာဝုသော ကစ္စာန၊ န။ ဈာယတော၊ တောက်လောင်၍နေသော။ တေလပ္ပဒီပဿ၊ ဆီမီး၏။ တေလမ္ပိ၊ ဆီသည်လည်း။ အပရိသုဒ္ဓံ၊မစင်ကြယ်။ ဝဋ္ဋိပိ၊မီးစာသည်လည်း။ အပရိသုဒ္ဓါ၊ မစင်ကြယ်။ သော၊ထိုဆီမီးသည်။ တေလဿပိ၊ ဆီ၏လည်း။ အပရိသုဒ္ဓတ္တာ၊ မစင်ကြယ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝဋ္ဋိယာပိ၊ မီးစာ၏ လည်း။ အပရိသုဒ္ဓတ္တာ၊ ကြောင့်။ အန္ဓန္ဓံဝိယ၊ မှိတ်ကွယ်လု မှိတ်ကွယ်လု မယောင် (သေလုသေခင်)၊ ဈာယတိ သေယျထာပိ၊ တောက်လောင်သကဲ့သို့။ အာဝုသော ကစ္စာန၊ န။ ဧဝမေဝ၊ သာသျှင်။ ဣဓ၊ဤသာသနာတော်၌။ ဧကစ္စော၊ သော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ သံကိလိဋ္ဌာဘာတိ၊ ဟူ၍။ ဖရိတွာ၊ ၍။ အဓိမုစ္စိတွာ၊ ၍။ ဝိဟရတိ၊၏။ တဿ၊ ထိုရဟန်း၏။

ကာယဒုဋ္ဌုလ္လမ္ပိ၊ကိုယ်၏ ပျင်းယိဖင့်နွဲ့သည်၏ အဖြစ်သည်လည်း။ (ကာယာလသိယဘာဝေါ၊ငှ။) သုပ္ပဋိပ္ပဿ ဒ္ဓံ၊ ကောင်းစွာ ငြိမ်းအေးသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ထိနမိဒ္ဓမ္ပိ၊သည်လည်း။ သုသမူဟတံ၊ လုံးလုံးပယ်ဖျောက်အပ်သည်။ န ဟောတိ၊ မဟုတ်သေး။ ဥဒ္ဓစ္စ ကုက္ကုစ္စမ္ပိ၊ သည်လည်း။ သုပ္ပဋိ-ဝိနီတံ၊ အကြွင်းမဲ့ပယ်နုတ်အပ်သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်သေး။ သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ ကာယ-ဒုဋ္ဌုလ္လဿပိ၊ ကိုလည်း။န သုပ္ပဋိပ္ပဿဒ္ဓတ္တာ၊ ကောင်းစွာမငြိမ်းအေးသေးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ထိနမိဒ္ဓဿပိ၊ ကိုလည်း။ န သုသမူဟတတ္တာ၊ လုံးလုံးမပယ်ဖျောက်အပ်သေးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဥဒ္ဓစ္စ ကုက္ကုစ္စဿပိ၊ ကိုလည်း။ န သုပ္ပဋိဝိနီတတ္တာ၊ အကြွင်းမဲ့မပယ်နုတ်အပ်သေးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အနန္တံဝိယ၊ ပျောက်ကွယ်တော့မည်ကဲ့သို့။ ဈာယတိ၊ ရှု၏။ သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ ကာယဿ၊၏။ ဘေဒါ၊ သော။ မရဏာ၊ မှ။ ပရံ၊ ၌။ သံကိလိဋ္ဌာဘာနံ၊ကုန်သော။ ဒေဝ နံ၊ တို့၏။ သဟဗျတံ၊ အပေါင်းအဖော်၏အဖြစ်သို့။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ၏။ (အကြွင်းကို နည်းမှီး၍ပေးလေ။)

၂၃၅။ ဧဝံ၊သို့။ဝုတ္တေ၊သော်။ကစ္စာနော၊သော။ အာယသ္မာ သဘိယော၊သည်။ အာယသ္မန္တံ အနုရုဒ္ဓံ၊ကို။ "ဘန္တေ အနုရုဒ္ဓ၊ဒ္ဓါ။ သာဓု၊ ကောင်းပန်ပါ၏။ ဘန္တေ၊ ဒ္ဓါ။ အာယသ္မာ အနုရုဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဧဝံ မေ သုတန္တိ ဝါ၊ ဤအတိုင်းပင် ငါကြားဘူးသည်ဟူ၍ရင်း။ ဧဝံ အရဟတိ ဘဝိတုန္တိ ဝါ၊ ဤသို့ဖြစ်သင့်သည်ဟူ၍ရင်း။ နဧဝမာဟ၊ ဤသို့ဟောတော်မမူ။ ဘန္တေ၊ ဒ္ဓါ။ အထ စ ပန၊ စင်စစ်သော်ကား။ အာယသ္မာ အနုရုဒ္ဓေါ၊အရှင်အနုရုဒ္ဓါသည်။တာ ဒေဝတာ၊တို့သည်။ ဧဝမ္ပိ၊ဤသို့လည်း ဖြစ်ကုန်၏။ တာ ဒေဝတာ၊ တို့သည်။ ဣတိပိ ဣတ္ထေဝ၊ ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း ဖြစ်ကုန်၏ ဟူ၍သာလျှင်။ ဘာသတိ၊ဟောဘော်မူ၏။ ဘန္တေ၊ဒ္ဓါ။တဿ မယှံ၊၏။ အာယသ္မတာ အနုရုဒ္ဓေန၊ အရှင်အနုရုဒ္ဓါသည်။ အဒ္ဓါ၊ စင်စစ်။ တာဟိ ဒေဝတာဟိ၊ ထိုပြဟ္မာတို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ အတူတကွ။ သန္နိဝုတ္ထပုဗ္ဗဉ္စေဝ၊ နေလည်း နေထိုင်ဘူး၏။ သလ္လပိတပုဗ္ဗဉ္စ၊ ပြောလည်း ပြောဆိုဘူး၏။သာကစ္ဆာ၊ ဆွေးနွေးခြင်းသို့။သမာပဇ္ဇိတပုဗ္ဗာ စာတိ၊ရောက်လည်း ရောက်ဘူး၏ဟူ၍။ဧဝံ၊ ဤသို့သော အကြံ သည်။ ဟောတိတိ၊ ဖြစ်ပါ၏" ဟူသော။ ဧတံ၊ကို။ အဝေါစ၊ လျှောက်ပြီ။ (ဣတိ ဇ-လုံး ကြေ၊ ဧတဒဝေါစ-ပြန်။)ဧတံ၊ကို။ အာဝုသော ကစ္စာနနာ၊အဒ္ဓါခေါ၊စင်စစ်။(တော၊သင်သည်။) အာသဇ္ဇ၊ ထိပါး၍။ ဥပနီယ၊အနီးသို့ကပ်၍။ အယံ ဝါစာ၊ ဤစကားကို။ ဘာသိတာ၊ ဆိုအပ်၏[၁]။ အပိစ၊ စင်စစ်အားဖြင့်။ တေ၊သင့်အား။ အဟံ၊သည်။ ဗျာကရိဿာမိ၊ ဖြေကြားအံ့။

အာဝုသော ကစ္စာန၊န။ မေ၊ ငါသည်။ ဒီဃရတ္တံ၊ နေ့ညဉ့်ရှည်စွာသော (သံသရာ)ကာလ ပတ်လုံး။ပ။သမာပဇ္ဇိတာပုဗ္ဗာ စ၊ ရောက်လည်း ရောက်ဘူး၏။ (ဗြဟ္မာ့ပြည်၌နေခဲ့ပြောခဲ့၊ ဆွေးနွေးခဲ့ဘူးသည်ကို ရည်ရွယ်၍ ဆိုခြင်းဖြစ်သည်၊ ဋ္ဌ-ရှု) ဧဝံ၊သို့။ ဝုတ္တေ၊ သော်။ ကစ္စာနော၊ သော။ အာယသ္မာ သဘိယော၊ သည်။ပဉ္စကင်္ဂ ထပတိံ၊ ကို။ "ဂဟပတိ၊ ကြွယ်။တော၊သင်၏။ လာဘာ၊ ကောင်းသောရခြင်းတို့ပေတည်း။ ဂဟပတိ၊ ကြွယ်။ တော၊ သင်သည်။ သုလဒ္ဓံ၊ကောင်းစွာ ရအပ်ပေစွ။ (လာဘာဝတ-အဖွင့်ကို မ-၁-စူဠဂေါသိင်္ဂသုတ် ဋ္ဌ-ဋီ-ရှု) ယံ တွံ စေဝ၊အကြင်သင်သည်လည်း။ တံ ကင်္ခါမ္မံ၊ ထိုယုံမှားသောတရားသဘောကို။ ပဟာသိ၊ပယ်ဖျောက်ပြီ။ မယဉ္စ၊ငါတို့သည်လည်း။

၁။ အဒ္ဓါ ခေါ တျာယန္တိ ကော်သေနေဝ တယာ အယံ၊ အာသဇ္ဇ ဥပနီယဝါစာ ဘာသိတာတိ မမ ဂုဏေ ဃဋ္ဋေတွာ မမေဝ ဂုဏာနံ သန္တိကံ ဥပနီတာ ဝါစာ ဘာသိတာ။အံ၊ဋ္ဌ၊ ၂၁၅၄။

ဣမံ ဓမ္မပရိယာယံ၊ ဤတရားဒေသနာကို။ သဝနာယ၊ နာကြားခြင်းအကျိုးငှါ။ အလတ္ထုမှာတိ၊ ရပေကုန်ပြီ”ဟူသော။ တေံ၊ကို။ အဝေါစ၊ပြီ။ ဣတိ၊သို့။သုတံ၊ပြီ။

သတ္တမံ၊ သော။ အနုရုဒ္ဓသုတ္တံ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီ။

၈-ဥပက္ကိလေသသုတ်

၂၃၆။ (ဧဝံ မေ သုတံ၊ပေးမြဲ) ဧကံ၊သော။ သမယံ၊၌။ ဘဂဝါ၊သည်။ ကောသမ္ဗိယံ၊ကောသမ္ဗီမြို့၌။ ဃောသိတာရာမေ၊ ဃောသိတာရုံကျောင်း၌။ ˌဝိဟရတိ၊၏။ တေန ခေါ ပန သမယေန၊ ၌။ ကောသမ္ဗိယံ၊ ၌။ ဘိက္ခူ၊ တို့သည်။ ဘဏ္ဍနဇာတာ၊ ဖြစ်သောငြင်းခုံခြင်း ရှိကုန်သည် ဖြစ်၍။ ကလဟဇာတာ၊ ဖြစ်သော (ကိုယ်ထိလက်ရောက်) ခိုက်ရန်ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍၊ ဝိဝါဒါပန္နာ၊ အယူအဆ ကွဲပြားသောစကားသို့ ရောက်ကုန်သည် ဖြစ်၍။ အညမညံ၊ အချင်းချင်း။ မုခသတ္တီဟိ၊ နှုတ်လှံတို့ဖြင့်။ ဝိတုဒန္တာ၊ ထိုးကျင့်ကြကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရန္တိ၊ ကုန်၏။ အထခေါ၊ ၌။ အညတရော၊ တပါးသော။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းသည်။ပ။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ “ဘန္တေ၊ ဘုရား။ ဣဓ ကောသမ္ဗိယံ၊ ဤကောသမ္ဗီမြို့၌။ ဘိက္ခူ၊ တို့သည်။ ဘဏ္ဍနဇာတာ၊ ကုန်သည်ဖြစ်၍။ပ။ ဝိဟရန္တိ၊ ကုန်၏။ ဘန္တေ၊ ဘုရား။ သာဓု၊ ကောင်းပန် လျှောက်ထားပါ၏။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ယေန၊ ၌။ တေ ဘိက္ခူ၊ တို့သည်။ (အတ္ထိ၊ ရှိကုန်၏။) တေန၊ သို့။ အနုကမ္ပံ၊ အစဉ်သနားခြင်းကို။ ဥပါဒါယ၊ အကြောင်းပြု၍။ ဥပသင်္ကမတု၊ ကြွတော်မူပါ” ဟူသော။ ဧတံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ တုဏှီဘာဝေန၊ ဆိတ်ဆိတ်နေတော်မူခြင်းဖြင့်။ အဓိဝါသေသိ၊ ခွင့်ပြုကျေနပ်တော်မူလေပြီ။ အထခေါ၊ ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ယေန၊ ၌။ တေ ဘိက္ခူ၊ တို့သည်။ (အတ္ထိ၊ ကုန်၏။) တေန၊ သို့။ ဥပသင်္ကမိ၊ ပြီ။ ဥပသင်္ကမိတွာ၊ ၍။ တေ ဘိက္ခူ၊ တို့ကို။ “ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အလံ၊ မသင့်လျော်။ ဘဏ္ဍနံ၊ ကို။ မာ(အကတ္ထ)၊ မပြုကြကုန်လင့်။ ကလဟံ၊ ကို။ မာ(အကတ္ထ)၊ကုန်လင့်။ဝိဂ္ဂဟံ၊ ရန်မူခြင်းကို။မာ(အကတ္ထ)၊ကုန်လင့်။ ဝိဝါဒံ၊ ကို။မာ(အကတ္ထာတိ)၊ ကုန်လင့်”ဟူသော။ ဧတံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝုတ္တေ၊ သော်။ အညတရော၊ သော။ ဘိက္ခု၊သည်။ဘဂဝန္တံ၊ကို။ “ဘန္တေ၊ဘုရား။ ဓမ္မဿာမိ၊ တရားသခင်ဖြစ်တော်မူသော။ ဘဂဝါ၊သည်။ အာဂမေတု၊ ဆိုင်းငံ့တော်မူပါ။ ဘန္တေ၊ဘုရား။ ဘဂဝါ၊သည်။ အပ္ပေါဿုက္ကော၊ လုံ့လ (ကြောင့်ကြ) ပြုတော်မမူဘဲ။ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရံအနု၊ မျက်မှောက်ချမ်းသာစွာနေခြင်း၌။ ယုတ္တော၊ ယှဉ်သည် ဖြစ်၍။ ဝိဟရတု၊ နေတော်မူပါ။ မယံ၊ တပည့်တော်တို့သည်။ ဧတေန ဘဏ္ဍနေန၊ ဤငြင်းခုံခြင်းဖြင့်။ ဧတေန ကလဟေန၊ ဖြင့်။ ဧတေန ဝိဂ္ဂဟေန၊ ဖြင့်။ ဧတေန ဝိဝါဒေန၊ ဖြင့်။ ပညာယိဿာမာတိ၊ ထင်ရှားပါကုန်လတ္တံ့” ဟူသော။ ဧတံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။ ဒုတိယမ္ပိ ခေါ၊ နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း။ပ။ အဝေါစ၊ ပြီ။ တတိယမ္ပိ ခေါ၊ သုံးကြိမ်တိုင်မြောက်လည်း။ပ။အဝေါစ၊ ပြီ။ အထခေါ၊ ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ပုဗ္ဗဏှသမယံ၊ ၌ ပ။ ပိဏ္ဍပါတပဋိက္ကန္တော၊ သော်။ သေနာသနံ၊ ကို။ သံသာမေတွာ၊ သိမ်းဆည်း၍။ ပတ္တစီဝရံ၊ ကို။ အာဒါယ၊ ၍။ သံဃမဇ္ဈေ၊ သံဃအလယ်၌[၁]။ ဌိတကောဝ၊ ရပ်တော်မူလျက်သာလျှင်။ ဣမာ ဂါထာ၊ ဤ (ဆိုလတ္တံ့သော ပုထုသဒ္ဒေါ-စသော) ဂါထာတို့ကို။ အဘာသိ၊ ဟောဘော်မူပြီ။

၁။ ဤ၌ သံဃမဇ္ဈေ-ပုဒ်ကျနေသည်။ မဟာဝဂ္ဂပါဠိ ကောသမ္ဗကက္ခန္ဓကနှင့် ကောသမ္ဗိယဇာတ်၌ပါရှိသည်။

၂၃၇။ သမဇနော၊ အလိုတူသောသူအပေါင်းသည်။ ပုထုသဒ္ဒေါ၊ ကျယ်လောင်ကွဲပြားသောအသံရှိ၏။ (တတြ၊တွင်။) ကောစိ၊ တစုံတယောက်သောသူမျှ။ ဗာလော၊ ငါမိုက်၏ဟူ၍။ န မညထ၊မအောက်မေ့။ (ဝစနဝိပလ္လာသ) သံဃသ္မိံ၊ သံဃာသည်။ ဘိဇ္ဇမာနသ္မိံ၊ ကွဲပြားလတ်သော်။ ဘိယျော၊ (မိမိကိုယ်ကိုမိုက်၏ဟူ၍ မသိခြင်းထက်) အလွန်ဖြစ်သော။ အညံ၊ (မိမိကြောင့် သံဃာကွဲ၏ဟူသော)အကြောင်းတပါးကိုလည်း။ န အမညရုံ၊ မသိ။ (ဝစနဝိပလ္လာသ)။

ပရိမုဋ္ဌာ၊ ပျက်(လွတ်)သောသတိရှိကုန်၏။ ပဏ္ဍိတာဘာသာ၊ ပညာရှိယောင်ဆောင်ကုန်၏။ ဝါစာဂေါစရာ၊ စကားလျှင်ကျက်စားရာရှိကုန်၏။ (ရာကာဂမော ရဿာဒေသော ကတော)။ ယာဝ မုခါယာမံ၊ ပါးစပ်ကျယ်သလောက်။ ဣစ္ဆန္တိ၊ ပြောလိုကုန်၏။ (တာဝ၊ ထိုမျှလောက်။) ဘာဏိနော၊ ပြောလေ့ရှိကုန်၏။ ယေန၊ အကြင်သို့သောငြင်းခုံမှုဖြင့်။ နီတာ၊ (အရှက်မဲ့သည်၏ အဖြစ်ကို)ဆောင်ကုန်၏။တံ (ကလဟံ)၊ ထိုငြင်းခုံမှုကို။ န ဝိဒူ၊ (အပြစ်ရှိ၏ဟု) မသိကုန်။

မံ၊ ငါ့ကို။ အက္ကောစ္ဆိ၊ ဆဲရေးပြီ။ မံ၊ ငါ့ကို။ အဝဓိ၊ ညှဉ်းဆဲပုတ်ခတ်ပြီ။ မံ၊ ငါ့ကို။ အဇိနိ၊ အနိုင်ကျင့်ပြီ။ မေ၊ ငါ၏(ဥစ္စာ)ကို။ အဟာသိ၊ ဆောင်ယူပြီ။ (ဣတိ၊ သို့။) ယေ စ၊ အကြင်သူတို့သည်လည်း။ တံ၊ ထိုရန်ငြိုးကို။ ဥပနယှန္တိ၊ ဖွဲ့ကုန်၏။ တေသံ၊ ထိုသူတို့၏။ ဝေရံ၊ ရန်သည်။ န သမ္မတိ၊ မငြိမ်းအေး။

မံ၊ ငါ့ကို။ပ။ တံ၊ ထိုရန်ငြိုးကို။ နုပနယှန္တိ၊ မဖွဲ့ကုန်။ တေသံ၊ ထိုသူတို့၏။ ဝေရံ၊ သည်။ ဥပသမ္မတိ၊ ငြိမ်းအေး၏[၁]။

ဣဓ၊ ဤလောက၌။ ဝေရာနိ၊ ရန်တို့သည်။ ဝေရေန၊ ရန်တုံ့မှုသဖြင့်။ ကုဒါစနံ၊ တရံဘခါမျှ။ န ဟိ သမ္မန္တိ၊ မငြိမ်းအေးနိုင်ကုန်သည်သာတည်း။အဝေရေန စ၊ ရန်မရှိသဖြင့်သာလျှင် (ရန်တုံ့မမူမှုသာလျှင်)။ သမ္မန္တိ၊ ကုန်၏။ ဧသ ဓမ္မော၊ ဤတရားသဘောသည်။ သနန္တနော၊ ရှေး၌ဖြစ်၏[၂]။

ပရေ၊ ပညာရှိမှ တပါးသော သူတို့သည်။ ဧတ္ထ၊ ဤသံဃအလယ်၌။ 'မယံ၊ ငါတို့သည်။ ယမာမသေ၊ သေကြေပျက်စီးကြရကုန်အံ့' ဟူ၍။ န ဝိဇာနန္တိ၊ မသိကြကုန်။ (ယမာမသေ ဥပယမာမ နသာမ၊ ဌ။ ယမ= နာသေ+အာမသေ= ယမာမသေ) တတ္ထ၊ ထိုသံဃအလယ်၌။ ယေ စ၊ အကြင်ပညာရှိတို့ သည်သာလျှင်။ ဝိဇာနန္တိ၊ (ငါတို့ သေကြေပျက်စီးကုန်အံ့ဟု)သိကုန်၏။ တတော၊ ထိုသို့သိခြင်းကြောင့်။ မေဓဂါ၊ ငြင်းခုံခြင်းတို့သည်။ သမ္မန္တိ၊ ငြိမ်းအေးကုန်၏။

၁။ အကောစ္ဆိမံ ၂-ဂါထာ၏ အနက်ကို ဓမ္မပဒ(ပ)-တိဿထေရဝတ္ထု၊ နဝကနိပါတ် ကောသမ္ဗိယဇာတ်နှင့် ကောသမ္ဗကက္ခန္ဓက-ဋ္ဌီတို့ကို ကြည့်၍ ပေးသည်။

၂။ သနံ ဘဝေါ သနန္တနော၊ ဘဝတ္ထ၌ တနပစ္စည်း၊ သနန္တိ စိရန္တနံ ပုရာဏံ။ ဒီ၊ဋ္ဌ၊ ၂၂၊ မဟာဂေါဝိန္ဒသုတ်။ သနန္တနောတိ ပေါရာဏော၊ဤဌကထာ။ "ဤကား ရှေးသူကောင်းတို့၏တရားလမ်းကြောင်း ထုံးဟောင်းစဉ်လာ ဓမ္မတာတရားသဘောပင်ဖြစ်သည်"ဟူလို။ ဤဂါထာ၌ပြအပ်သော ဝေရရန်ဟူသည် အခြားသူမဟုတ်၊ ပဓာန အားဖြင့် မိမိသန္တာန်၌ ဖြစ်ပေါ်တတ်သော အချက်ကောဓပင်တည်း။

(ယေ၊ အကြင် မင်းတို့သည်။ ယေသံ၊ အကြင် မင်းတို့၏။) အဋ္ဌိစ္ဆိန္နာ၊ (မိဘတို့၏) အရိုးတို့ကို ဖြတ်ကုန်၏။ ပါဏဟရာ၊ (မိဘတို့၏) အသက်ကို ဆောင်ကုန်၏။ ဂဝဿဓနဟာရိနော (မိဘတို့၏) နွား မြင်း ဥစ္စာတို့ကို လုယက်ဆောင်ယူလေ့ ရှိကုန်၏။ (ဓေ၊ ဤသို့။) ရဋ္ဌံ၊ တိုင်းပြည်ကို။ ဝိလုမ္ပမာနာနံ၊ လုယက်တတ် လုယက်အပ်ကုန်သော။ တေသမ္ပိ၊ ထိုမင်း နှင့်ပါးတို့၏လည်း။ သင်္ဂတိ၊ ညီညွတ်ပေါင်းဖော်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်တုံသေး၏။ တုမှာကံ၊ သင်တို့၏။ (သင်္ဂတိ၊ သည်။) ကသ္မာ၊ အဘယ့်ကြောင့်။ နော သိယာ၊ မဖြစ်ဘဲ ရှိရာသနည်း။

သဒ္ဒိံစရံ၊ အတူတကွကျင့်ကြံသော [၁]။ သာဓုဝိဟာရိံ၊ ကောင်းစွာ နေလေ့ရှိသော။ ဓီရံ၊ ပညာရှိသော။ နိပကံ၊ ပညာရင့်သော။ (နေပက္ကပညာယ သမန္နာဂတံ ဓမ္မပဒ၊ တေရသကဏ်။) သဟာယံ၊ အဆွေခင်ပွန်းကို။ သစေ လဘေထ၊ ရငြားအံ့။ (ဓေ၊သတိ၊ သော်။) သဗ္ဗာနိ၊ တွင်းပြင်နှစ်ရပ် ခပ်သိမ်းကုန်သော။ ပရိဿယာနိ၊ ဘေးရန်တို့ကို။ အဘိဘုယျ၊ လွှမ်းမိုးပယ်ဖျက်၍။ တေန၊ ထိုအဆွေ ခင်ပွန်းနှင့်အတူတကွ။ အတ္တမနော၊ ရွှင်လန်း ဝမ်းမြောက်သည် ဖြစ်၍။ သတိမာ၊ (ဆန်းဒီဃ။) သတိရှိသည် ဖြစ်၍။ စရေယျ၊ကျင့်ကြံရာ၏။ သဒ္ဒိံ စရံ၊ သော။ သာဓုဝိဟာရိံ၊ သော။ ဓီရံ၊ သော။ နိပကံ၊ သော။ သဟာယံ၊ ကို။ နော စေ လဘေထ၊ မရငြားအံ့။ (ဓေ၊သတိ၊သော်။) ရာဇာ၊ (မဟာဇနကစသော) မင်းသည်။ ဝိဇိတံ ရဋ္ဌံ၊ တိုင်းနိုင်ငံကို။ ပဟာယ၊ စွန့်၍။ ဧကော၊ တယောက်တည်း။ စရတိ ဣဝ၊ ကျင့်သကဲ့သို့ရင်း။ အရညေ၊ တော၌။ နာဂေါ၊ ကြီးသော။ (မဟန္တပရိယာယောပိတိ နာဂသဒ္ဒေါ။ ဋီ) မာတင်္ဂေါ၊ ဆင်သည်။ (မာတင်္ဂေါ အရညေ မာတင်္ဂရညေတိ သရလောပေန သန္ဓိ၊ ဋီ) ဧကော တကောင်တည်း။ စရတိ ဣဝ၊ ကျက်စားသကဲ့သို့ရင်း။ (ဓေ၊ဤအတူ။) ဧကော၊ တပါးတည်း။ စရေ၊ ကျင့်ရာ၏။

ဧကဿ၊ တယောက်တည်း၏။ စရိတံ၊ ကျင့်ခြင်းသည်။ သေယျော၊ မြတ်၏။ ဗာလေ၊ သူမိုက်၌။ သဟာယတာ၊ အပေါင်းအဖော်အဖြစ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ အရညေ၊ ၌။ နာဂေါ၊ သော။ မာတင်္ဂေါ၊ သည်။ အပ္ပေါဿုက္ကော၊ ကြောင့်ကြမှုမရှိသည်ဖြစ်၍။ ဧကော တကောင်တည်း။ စရတိ ဣဝ၊ ကျက်စားသကဲ့သို့၊ (ဓေ၊ ဤအတူ။) အပ္ပေါ-ဿုက္ကော၊ ကြောင့်ကြမှု မရှိသည်ဖြစ်၍ [၂]။ ဧကော၊ တပါးတည်း။ စရေ၊ ကျင့်ရာ၏။ ပါပါနိ၊ မကောင်းမှုတို့ကို။ န စ ကယိရာ၊ မပြုရာ။

၂၃၇။ အထ ခေါ၊ ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဌိတကောဝ၊ (သံဃာအလယ်၌) ရပ်တော်မူလျက်သာလျှင်။ ဣမာ ဂါထာ၊ တို့ကို။ ဘာသိတွာ၊ ဟောကြားတော်မူ၍။ ယေန၊ ၌၊ ဗာလကလောဏ-ကာရဂါမော၊ ဆားချက်ရွာငယ်သည်။ (အတ္ထိ၊ ရှိ၏။) တေန၊ သို့။ ဥပသင်္ကမိ၊ ပြီ။တေန ခေါ ပန သမယေန၊၌။ အာယသ္မာ ဘဂု၊ အရှင်ဘဂုသည်။ ဗာလကလောဏကာရဂါမေ၌။ဝိဟရတိ၊

၁။ ကစ္စည်းရူပသိဒ္ဓိနှင့်သဒ္ဒနီတိတို့၌ ဒုတိယေကဝစနန္တ မပြကြသော်လည်း မောဂ္ဂလ္လာန် န္တဿ စ ဌ ဝံသေ (၆၂) သုတ်၌ အံဝိဘတ်ဖြင့် ပြီးကြောင်းပြ၏၊ ဘူရိဒတ်ဇာတ် ၇၉၂ ဂါထာ၌ "သုမဟံ ပုရံ ပရိက္ခိပိဿံ-ကို သုမဟန္တံ ကာသိပုရံ ပရိက္ခိပိဿံ"ဟု ဖွင့်ရကား မဟန္တနှင့် ဂစ္ဆန္တာဒိချင်း တူသော စရံ-လည်း ဒုတိယန္တ ဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှား၏။ ထို့ကြောင့် ဤ၌လည်း ဧရံ-ကို ဒုတိယန္တပေးလိုက်သည်။

၂။ အပ္ပေါဿုက္ကော နိရာလယော။ ဓမ္မပဒ-ဋ္ဌ။ ပလိဗောဓကင်းရှင်းမှုကို ရည်ရွယ်သည်။

၏။ အာယသ္မာ ဘဂု၊ သည်။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ ဒူရတောဝ၊ မှသာလျှင်။ အာဂစ္ဆန္တံ၊ ကြွတော်မူသည်ကို။ အဒ္ဒသာ ခေါ၊ မြင်ပြီ။ ဒိသွာန၊ မြင်ပြီး၍။ အာသနံ၊ ကို။ ပညပေသိ၊ ခင်းပြီ။ ဥဒကဉ္စ ပါဒါနံ ဓောဝနံ၊ ခြေဆေးရေကိုရင်း။ (ဥပဋ္ဌပေသိ၊ တည်ထားပြီ။) ဘဂဝါ၊ သည်။ ပညတ္တေ၊ သော။ အာသနေ၊ ၌။ နိသီဒိ၊ ပြီ။ နိသဇ္ဇ၊ ၍။ ပါဒေ၊ တို့ကို။ ပက္ခာလေသိ၊ ဆေးကြောပြီ။ အာယသ္မာပိ ခေါ ဘဂု၊ သည်လည်း။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။အဘိဝါဒေတွာ၊၍။ ဧကမန္တံ၊ ၌။ နိသီဒိ၊ ပြီ။ ဧကမန္တံ၊ ၌။ နိသိန္နံ၊ သော။ အာယသ္မန္တံ ဘဂုံ၊ ကို။ ဘဂဝါ၊ သည်။“ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ ကစ္စိ၊ အသို့နည်း။ ခမနီယံ၊ ခံ့ကျန်း၏လော။ ကစ္စိ၊ နည်း။ ယာပနီယံ၊မျှတ၏လော။ ကစ္စိ၊ နည်း။ ပိဏ္ဍကေန၊ ဆွမ်းဖြင့်။ န ကိလမသိတိ၊ မပင်ပန်းပဲ ရှိ၏လော”ဟူသော။ ဧတံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရား။ ခမနီယံ၊ ခံ့ကျန်းပါ၏။ ဘဂဝါ၊ ရား။ ယာပနီယံ၊ ၏။ဘန္တေ၊ရား။ အဟံ၊ သည်။ ပိဏ္ဍကေန၊ ဖြင့်။ န စ ကိလမာမိ၊ မပင်ပန်းပါ၊ ဣတိ၊ ဤသို့ လျှောက်၏။ အထ ခေါ၊ ၌။ ဘဂဝါ၊သည်။အာယသ္မန္တံ ဘဂုံ၊ကို။ဓမ္မိယာ ကထာယ၊ (ဧကစာရီ) တရားနှင့် စပ်သောစကားဖြင့်။ သန္ဒဿေတွာ၊ ၍။ သမာဒပေတွာ၊ ၍။ သမုတ္တေဇေတွာ၊ ၍။ သမ္ပဟံသေတွာ၊ ၍။ အာသနာ၊မှ။ ဥဋ္ဌာယ၊ ၍။ ယေန၊ ၌။ ပါစိနဝံသဒါယော၊ ပါစိနဝံသ တောသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တေန၊သို့။ ဥပသင်္ကမိ၊ပြီ။

တေန ခေါ ပန သမယေန၊ ၌။ အာယသ္မာ စ အနုရုဒ္ဓေါ၊ သည်ရင်း။ အာယသ္မာ စ နန္ဒိယော၊ သည်ရင်း။ အာယသ္မာ စ ကိမိလော၊ သည်ရင်း။ ပါစိနဝံသဒါယေ၊ ၌။ ဝိဟရန္တိ၊ ကုန်၏။ ဒါယ-ပါလော၊တောစောင့်သည်။ ဘဂဝန္တံ၊ကို။ ဒူရတောဝ၊မှသာလျှင်။အာဂစ္ဆန္တံ၊ ကို။အဒ္ဒသာခေါ၊ပြီ။ ဒိသွာန၊ ၍။ ဘဂဝန္တံ၊ကို။ “မဟာသမဏ. ရဟန်းကြီး။ ဧတံ ဒါယံ၊ဤတောအုပ်သို့။ မာ ပါဝိသိ၊ မဝင်ပါလင့်။ ဧတ္ထ၊ ဤတောအုပ်၌။ သဒ္ဓါ၊ သူတော်ကောင်း ဖြစ်ကုန်သော။ တယော ကုလပုတ္တာ၊အမျိုးကောင်းသား သုံးယောက်တို့သည်။ အတ္တကာမရူပါ၊ မိမိအကျိုးစီးပွါးကိုလိုလားသော သဘောရှိကုန်သည်ဖြစ်၍[၁]။ ဝိဟရန္တိ ကုန်၏။ တေသံ၊ ထိုအမျိုးကောင်းသားတို့၏။ အဖာသုံ၊မချမ်းသာမှုကို။ မာ အကာသိတိ၊ မပြုပါလင့်”ဟူသော။ ဧတံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။ အာယသ္မာ အနုရုဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဘဂဝတာ၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ မန္တယမာနဿ၊ ပြောဆိုသော။ ဒါယပါလဿ၊ ၏ (စကားကို)။ အဿောသိ၊ ကြားပြီ။ သုတွာန၊ ၍။ ဒါယပါလံ၊ကို။ “အာဝုသော ဒါယပါလ၊ တောစောင့်ကာ။ ဘဂဝန္တံ၊ကို။ မာ ဝါရေသိ၊ မတားလေလင့်။ နော၊ ငါတို့၏။ သတ္ထာ၊ ဆရာဖြစ်တော်မူသော။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အနုပ္ပတ္တောတိ၊ ဆိုက်ရောက်တော်မူလာပြီ”ဟူသော။ ဧတံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ပြီ။

၂၃၉။ အထခေါ၊ ၌။ အာယသ္မာ အနုရုဒ္ဓေါ၊ သည်။ ယေန၊ ၌။ အာယသ္မာ စ နန္ဒိယော၊ သည်ရင်း၊ အာယသ္မာ စ ကိမိလော၊ သည်ရင်း။ (အတ္ထိ၊ ရှိကုန်၏။) တေန၊သို့။ ဥပသင်္ကမိ၊ပြီ။ ဥပသင်္ကမိတွာ၊၍။အာယသ္မန္တံ စ နန္ဒိယံ၊ကိုရင်း။အာယသ္မန္တံ စ ကိမိလံ၊ကိုရင်း။“အာယသ္မန္တော၊ အရှင်တို့။အဘိက္ကမထ၊လာလှည့်ကုန်။ အာယသ္မန္တော၊တို့။အဘိက္ကမထ၊ကုန်။ဘဂဝါ၊သော။ နော၊ တို့၏။ သတ္ထာ၊ သည်။ အနုပ္ပတ္တောတိ၊ ပြီ”ဟူသော။ ဧတံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ပြီ။ အထခေါ၊ ၌။ပ။ ဘဂဝန္တံ၊ကို။ ပစ္စုဂ္ဂန္ဒွာ၊ ကြိုဆိုကြ၍။ ဧကော၊ တပါးသည်။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ပတ္တစီဝရံ၊ ကို။

၁။ အတ္တကာမရူပါတိ အတ္တနော ဟိတံ ကာမယမာနသဘာဝါ ဟုတွာ ဝိဟရန္တိ။ ဋ္ဌ၊ ၁၊ စူဠဂေါသိင်၊ စာပိုဒ် ၃၂၅။

ပဋိဂ္ဂဟေသိ၊လှမ်းယူပြီ။ ဧကော၊သည်။ အာသနံ၊ကို။ ပညပေသိ၊ပြီ။ ဧကော၊သည်။ ပါဒေါဒကံ၊ ခြေဆေးရေကို။ ဥပဋ္ဌပေသိ၊ တည်ထားပြီ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ပညတ္တေ၊ ဃေ၊။ အာသနေ၊၌။ နိသီဒိ၊ ပြီ။ပ။အနုရုဒ္ဓါ၊ အနုရုဒ္ဓါတို့[1]။ကစ္စိ၊ နည်း။ ဝေါ၊ သင်တို့သည်။သမဂ္ဂါ၊ ညီညွတ်ကုန်သည် ဖြစ်၍။ သမ္မောဒမာနာ၊ ဝမ်းမြောက်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ အဝိဝဒမာနာ၊ မငြင်းခုံကြသည်ဖြစ်၍။ ခီရောဒကီဘူတာ၊နို့ နှင့်ရေရောသကဲ့သို့ တသဘောတည်း ဖြစ်ကုန်သည်ဖြစ်၍။အညမညံ၊ တပါးနှင့် တပါး။ ပိယစက္ခူဟိ၊ ချစ်ယောင်သန်းသောမျက်စိတို့ဖြင့်။ သမ္ပဿန္တာ၊ ကောင်းစွာကြည့်ရှု ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရထ ပန၊ နေကြကုန်၏လော။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးတော်မူ၏။ ဘန္တေ၊ ရား။ မယံ၊တို့သည်။ သမဂ္ဂါ၊၍။ပ။တဂ္ဃဝိဟရာမ၊ အမှန်ပင်နေကြပါကုန်၏ ဣတိ၊ ဤသို့လျှောက်၏။ အနုရုဒ္ဓါ၊တို့။တုမှေ၊သင်တို့သည်။သမဂ္ဂါ၊၍။ပ။ကထံ၊အဘယ်အကြောင်းအရာဖြင့်[2]။ဝိဟရထ ပန၊ နေကြကုန်သနည်း။ ဣတိ၊ဤသို့မေးတော်မူ၏။ ဘန္တေ၊ရား။ ဣဓ၊၌။ မယှံ၊အကျွန်ုပ်၏။ "ယော အဟံ၊အကြင်ငါသည်။ ဝေရှုးပဟိ၊ဤသို့သဘောရှိကုန်သော။ သဗြဟ္မစာရီဟိ၊တို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ကွ။ ဝိဟရာမိ၊နေရပါပေ၏။(တဿ)မေ၊ထိုငါ၏။ လာဘာ ဝတ၊တည်း။ (တဿ) မေ၊ သည်။သုလဒ္ဓံ ဝတဘိ၊ကောင်းစွာရအပ်ပေစွတကား"ဟူ၍။ ဧဝံ၊ဤသို့သောအကြံသည်။ ဟောတိ၊၏။ ဘန္တေ၊ ရား။ တဿ မယှံ၊ ထိုတပည့်တော်သည်။ ဣမေသု အာယသ္မန္တေသု၊ ဤအရှင်တို့အပေါ်၌။ မေတ္တံ ကာယကမ္မံ၊ကာယကံမေတ္တာကို။ (မိတ္တံ တေဿ အတ္ထီတိ မေတ္တံ၊ ကာယကမ္မံ၊ဝေါသိဂ်-ဠီ။ ချစ်ခြင်း ရှိသော ကိုယ်အမူအရာကိုဟုလည်းပေး။) အာဝိ စေဝ၊မျက်မှောက်၌ရင်း။ ရဟော စ၊မျက်ကွယ်၌ ရင်း။ပစ္စုပဋ္ဌိတံ၊ရှေးရှုတည်စေအပ်ပါပြီ။မေတ္တံ ဝစီကမ္မံ၊ဝစီကံမေတ္တာကို။ပ။မေတ္တံမနောကမ္မံ၊ကို။ အာဝိ စေဝ၊၌ရင်း။ရဟော စ၊၌ရင်း။ပစ္စုပဋ္ဌိတံ၊ပြီ။ ဘန္တေ၊ရား။ တဿ မယှံ၊၏။"အဟံ၊သည်။ သကံ၊မိမိ၏ဥစ္စာဖြစ်သော။ စိတ္တံ၊ကို။ (သကံ စိတ္တံ၊ မိမိစိတ်ကြိုက်ကို။) နိက္ခိပိတွာ၊ ဖယ်ထား၍။ ဣမေသံ ယေဝ အာယသ္မန္တာနံ၊ ဤအရှင်တို့၏ သာလျှင်။ စိတ္တဿ၊၏။ ဝသေန၊ အလိုအားဖြင့်။ (စိတ္တဿ ဝသေန၊ စိတ်ကြိုက်အတိုင်း)။ ယံ နူန ဝတ္တေယျံ၊ ကျင့်ရမူကား ကောင်းလေစွ" ဟူ၍။ ဧဝံ၊ဤသို့သောအကြံသည်။ ဟောတိ၊၏။ ဘန္တေ၊ရား၊ သော ခေါ် အဟံ၊သည်။ပ။ဝတ္တာမိ၊ ကျင့်ပါ၏။ ဘန္တေ၊ရား။ ဟိ၊ မှန်ပါ၏။ နော၊တို့၏။ ကာယာ၊ ကိုယ်တို့သည်သာလျှင်။ နာနာ၊ ကွဲပြားကြပါကုန်၏။ စိတ္တံ ပန၊စိတ်(သဘောထား)သည်ကား။ ဧကဥ္စ၊တခုတည်းသာတည်း။ ဝိ၊ တူညီသည်သာလျှင်တည်း။ (မညေ=အနုဿက။) ဣတိ၊ ဤသို့ လျှောက်၏။ အာယသ္မာပိ ခေါ နန္ဒိယော၊ သည်လည်း။ပ။အာယသ္မာပိ ခေါ ကိမိလော၊ သည်လည်း။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ "မယံ ခေါ ဘန္တေ ဧဝံ ဟောတိ။ပ။ပိယ စက္ခူဟိ သမ္ပဿန္တာ ဝိဟရာမာတိ၊ ဝိဟရာမ"ဟူ၍။ အဝေါစ၊ပြီ။

၂၃၀။ အနုရုဒ္ဓါ၊တို့။ သာဓု သာဓု၊ကောင်းပေစွ ကောင်းပေစွ။ အနုရုဒ္ဓါ၊တို့။ ကစ္စိ၊ နည်း။ ဝေါ၊သင်တို့သည်။ အပ္ပမတ္တာ၊ မေ့လျော့ခြင်းမရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ အာတာပိနော၊ ကိလေသာကို ပူပန်စေတတ်သော လုံ့လရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ ပဟိတတ္တာ၊ နိဗ္ဗာန်သို့ စေလွှတ်အပ်သော စိတ်ရှိ ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရထ ပန၊ ကုန်၏လော။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးတော်မူ၏။ ဘန္တေ၊ ရား။ မယံ၊ တို့သည်။ အပ္ပမတ္တာ၊၍။ပ။ တဂ္ဃ ဝိဟရာမ၊ကုန်၏။ ဣတိ၊ဤသို့လျှောက်ကုန်၏။ အနုရုဒ္ဓါ၊တို့။ပ။

၁။ အနုရုဒ္ဓါ-ကား ဝိဇ္ဇုပေကဒေသ မဟုဘ်ဟု မ ၂-၃၃၊ ဧူဋ္ဌ ဂေါသိဂ်သုတ်၌ ဖွင့်ခဲ့၏။ ဦးဆောင်ရဟန်းကို သုံးသပ်ရကား ပဓာနနည်းလည်း သင့်မြတ်၏။

၂။ ယထာဘိနိပ်ပါတမတ္တံ၊ ကထန္တိ ကာရဏပုစ္ဆာ။မ၊ ၄၊ ၂၊ စူဠဂေါသိဂ်။

ကထံ၊ဖြင့်။ ဝိဟရထ ပန၊ နေကြကုန်သနည်း။ ဣတိ၊ဤသို့ မေးတော်မူ၏။ ဘန္တေ၊ ရား။ ဣဓ၊ ၌။ အမှာကံ၊ တပည့်တော်တို့တွင်။ ယော၊အကြင်ရဟန်းသည်။ပိဏ္ဍာယ၊ ဆွမ်းအလို့ငှါ။(စရိတွာ၊ လှည့်လည်ပြီး၍)[၁]။ ဂါမတော၊ ဆွမ်းခံရွာမှ။ ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာ။ ပဋိက္ကမတိ၊ ပြန်လာ၏။ သော၊ ထိုဦးစွာပြန်လာသော ရဟန်းသည်၊ အာသနာနိ၊ တို့ကို။ ပညပေတိ၊ခင်းထားနှင့်၏။ ပါနီယံ၊ သောက်ရေကို။ ပရိဘောဇနီယံ၊ ဆေးရေ ချိုးရေကို။ ဥပဋ္ဌာပေတိ၊ တည်ထားနှင့်၏။ အဝက္ကာရ-ပါတိံ၊ ဆွမ်းပိုထည့်ရာခွက်ကို။ ဥပဋ္ဌာပေတိ၊၏။ယော၊ အကြင်ရဟန်းသည်။ပစ္ဆာ၊ နောက်ကျမှ။ ပိဏ္ဍာယ၊ငှါ။(စရိတွာ၊၍။) ဂါမတော၊ မှ။ ပဋိက္ကမတိ၊ ပြန်လာ၏။ ဘုတ္တာဝသေသော၊ စားကြွင်းဆွမ်းရှိသည်။ သစေ ဟောတိ၊ အကယ်၍ ရှိငြားအံ့။ (ဧဝံ သတိ၊ သော်။) သစေ အာကင်္ခတိ၊ စားလိုသေးသည် ဖြစ်အံ့။ ဘုဉ္ဇတိ၊ ၏။ နော စေ အာကင်္ခတိ၊ အကယ်၍ မစားလိုသည်ဖြစ်အံ့။ အပ္ပဟရိတေ ဝါ၊ စိမ်းစိုသော မြက်သစ်ပင်မရှိရာ၌မူလည်း။ဆဍ္ဍေတိ၊စွန့်၏။ အပ္ပါဏကေ ဝါ ဥဒကေ၊ ပိုးမရှိရာရေ၌မူလည်း။ဩပိလာပေတိ၊မျှောစွန့်၏။ သော၊ထိုနောက်ကျမှပြန်လာသောရဟန်းသည်။ အာသနာနိ၊ တို့ကို။ ပဋိသာမေတိ၊သိမ်းဆည်း၏။ ပါနီယံ၊ကို။ ပရိဘောဇနီယံ၊ ကို။ ပဋိသာမေတိ၊ ၏။ အဝက္ကာရပါတိံ၊ ကို။ဓောဝိတွာ၊ ဆေးကြော၍။ ပဋိသာမေတိ၊၏။ဘတ္တဂ္ဂံ၊ ဆွမ်းစားကျောင်းကို။ သမ္မဇ္ဇတိ၊တံမြက် လှည်း၏။ ယော၊ အကြင်ရဟန်းသည်။ ပါနီယဃဋံ ဝါ၊ သောက်ရေအိုးကိုရင်း။ပရိဘောဇနီယဃဋံ ဝါ၊ သုံးရေအိုးကိုရင်း။ဝစ္စဃဋံ ဝါ၊ သန့်သက်ရေအိုးကိုရင်း။ ရိတ္တံ တုစ္ဆံ၊ ရေမရှိ အချည်းနှီးဖြစ်သည်ကို။ ပဿတိ၊ ၏။ သော၊ ထိုမြင်သော ရဟန်းသည်။ ဥပဋ္ဌာပေတိ၊ ထည့်၏။ အဿ၊ ထိုရဟန်း၏။ အဝိသယှံ၊ မ-မနိုင်အောင် လေးလံသောအိုးသည်။ သစေ ဟောတိ၊ အကယ်၍ ဖြစ်ငြားအံ့။ဟတ္ထဝိကာရေန၊ လက်ယပ်သောအားဖြင့်။ ဒုတိယံ၊ အဖော်ကို။ အာမန္တေတွာ၊ ခေါ်၍။ ဟတ္ထဝိလင်္ဃကေန၊ လက်ချင်းယှက်သဖြင့်။ ဥပဋ္ဌာပေမ၊တည်ထားကြပါကုန်၏။ ဘန္တေ၊ရား။ မယံ၊ တို့သည်။တပ္ပစ္စယာ၊ ထိုမချီ မမနိုင်ခြင်းဟူသောအကြောင်းကြောင့်။ ဝါစံ၊ စကားကို။ နတွေဝ ဘိန္ဒာမ၊မပြောဆိုကြပါကုန်။ ခေါ ပန၊ စင်စစ်သော်ကား။ဘန္တေ၊ ရား။ မယံ၊တို့သည်။ပဉ္စာဟိကံ၊ ငါးရက်တကြိမ် ကျ[၂]။သဗ္ဗရတ္တိံ၊တညဉ့်လုံး။ ဓမ္မိယာ ကထာယ၊ဖြင့်။ သန္နိသီဒါမ၊ စည်းဝေးနေထိုင်ကြပါကုန်၏။ ဘန္တေ၊ ရား၊ ဧဝံ ခေါ၊ ဤသို့လျှင်။ မယံ၊တို့သည်။ အပ္ပမတ္တာ၊၍။ အာတာပိနော၊၍။ ပဟိတတ္တာ၊၍။ ဝိဟရာမ၊ကုန်၏။ဣတိ၊ ဤသို့လျှောက်ကုန်၏။

၂၄၁။ အနုရုဒ္ဓါ၊ တို့။ သာဓု သာဓု၊ စွ။ အနုရုဒ္ဓါ၊တို့။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ အပ္ပမတ္တာနံ၊ ကုန်သည် ဖြစ်၍။ အာတာပီနံ၊၍။ ပဟိတတ္တာနံ၊၍။ ဝိဟရတံ၊နေကုန်သော။ ဝေါ၊ သင်တို့၏။ မနုဿဓမ္မာ၊ လူတို့၏ ကုသလကမ္မပထ ၁၀ ပါးထက်။ ဥတ္တရိ၊သာလွန်သော။ အလမရိယဉာဏဒဿနဝိသေသော၊ အင်္ဂယာဖြစ်စွမ်းနိုင်သော ဉာဏ်အမြင်ထူးဟု ဆိုအပ်သော။ အဓိဂတော၊ ရအပ်သော။ ဖာသု-ဝိဟာရောချမ်းချမ်းသာသာနေရခြင်းသည်။ အတ္ထိ ပန၊ ရှိ၏လော။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးတော်မူ၏။ ဘန္တေ၊ရား။ ဣဓ၊၌။ အပ္ပမတ္တာ၊၍။ အာတာပိနော၊၍။ ပဟိတတ္တာ၊၍။ ဝိဟရန္တာ၊ ကုန်သော။ မယံ၊တို့သည်။ ဩဘာသဉ္စေဝ၊ ဩဘာသကသိုဏ်းကိုရင်း။ ရူပါနံ၊ရူပါရုံတို့ကို။ ဒဿနဉ္စ၊(ဒိဗ္ဗစက္ခုဖြင့်) မြင်ရခြင်းကိုရင်း။ သဉ္ဇာနာမ၊ ကောင်းစွာသိကြပါကုန်၏။ နော၊တို့၏။ သော ဩဘာ-သော ပန၊ ထိုဩဘာသကသိုဏ်းသည်ရင်း။ ရူပါနံ၊တို့ကို။ တံ ဒဿနဉ္စ၊ ထိုမြင်ရခြင်းသည်ရင်း။

၁။ ပိဏ္ဍာယ ပဋိက္ကမတီတိ ဂါမေ ပိဏ္ဍာယ စရိတွာ ပစ္စာဂစ္ဆတိ။ မ၊ ဋ္ဌ၊ ၂-၁၄၃။
၂။ ပဉ္စမေ ပဉ္စမေ အဟနိ ဘဝတီတိ ပဉ္စာဟိကံ၊ ဝိဂ္ဂဟ။ မ-အကြကြံ။ ဂေါသိင်္ဂ-ဋီ။

န စိရဿေဝ၊မကြာမြင့်မီသာလျှင်။ အန္တရဓာယတိ၊ ပျောက်ကွယ်၏။ တဥ္စ နိမိတ္တံ၊ထိုပျောက်ကွယ်ခြင်း၏ အကြောင်းကိုကား။ နပ္ပဋိဝိဇ္ဈာမ၊မသိကြပါကုန်။ ဣတိ၊ဤသို့လျှောက်ကုန်၏။

အနုရုဒ္ဓါ၊တို့။ ဝေါ၊သင်တို့သည်။ တံ ခေါ ပန နိမိတ္တံ၊ကို။ ပဋိဝိဇ္ဈိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။ အနုရုဒ္ဓါ၊တို့။ အဟမ္ပိ၊ငါသည်လည်း။ သမ္ဗောဓာ၊သစ္စာလေးပါးကိုသိသည်မှ။ ပုဗ္ဗေဝ၊ရှေးမဆုကပင်လျှင်။ အနဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ သစ္စာလေးပါးကို မသိသေးသော။ ဗောဓိသတ္တောဝ၊ ဘုရားလောင်းသည်သာလျှင်။ သမာနော၊ ဖြစ်လတ်သော် (ဝါ၊ ဖြစ်စဉ်)။ ဩဘာသဉ္စေဝ၊ ကိုရင်း။ ရူပါနံ၊ တို့ကို။ ဒဿနဉ္စ၊ ကိုရင်း။ သဥ္ဇာနာမိ၊သိ၏။ မေ၊ငါ၏။ သော ဩဘာသော၊ သည်ရင်း။ ရူပါနံ၊ တို့ကို။ တံဒဿနဉ္စ၊သည်ရင်း။ န စိရဿေဝ၊ သာလျှင်။ အန္တရဓာယတိ၊ ၏။ အနုရုဒ္ဓါ၊တို့။ "တဿ မယှံ၊ ထိုငါ၏။ယေန၊ အကြင်အကြောင်းကြောင့်။ မေ၊ ငါ၏။ ဩဘာသော၊ သည်ရင်း။ ရူပါနံ၊ တို့ကို။ ဒဿနဉ္စ၊သည်ရင်း။အန္တရဓာယတိ၊၏။ (သော)ဟေတု၊ထိုအကြောင်းသည်။ကောနုခေါ၊ အဘယ်ပါနည်း။ (သော)ပစ္စယော၊ထိုအထောက်အပံ့သည်။ ကောတိ၊အဘယ်ပါနည်း"ဟူသော။ တေ၊သည်။ အဟောသိ၊ဖြစ်ဘူးလေပြီ။ အနုရုဒ္ဓါ၊ တို့။ တဿ မယှံ၊၏။ "မေ၊ ငါ၏(သန္တာန်၌)။ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ ယုံမှားသံသယသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပြီ။ မေ၊ငါ၏ (သန္တာန်၌)။ ဝိစိကိစ္ဆာ-ဓိကရဏံ၊ ဝိစိကိစ္ဆာလျှင် အကြောင်းရင်းရှိသော။ သမာဓိ စ၊ ပရိကံသမာဓိသည်လည်း။ စဝိ၊ ပျောက်ကွယ်ပြီ။ သမာဓိမှိ၊ပရိကံသမာဓိသည်။ စုတေ၊ ပျောက်ကွယ်လတ်သော်။ ဩဘာသော၊ သည်ရင်း။ ရူပါနံ၊တို့ကို။ ဒဿနဉ္စ၊ သည်ရင်း။ အန္တရဓာယတိ၊ ၏။ ယထာ၊ အကြင်နည်းအားဖြင့် ပြုလုပ်သည်ရှိသော်။ မေ၊ ငါ၏ (သန္တာန်၌)။ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ သည်။ ပုန၊ တဖန် (နောက်ထပ်)။ န ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ၊မဖြစ်ပေါ်လတ္တံ့။ တထာ၊ထိုသို့သောနည်းအားဖြင့်။ သော အဟံ၊ ထိုငါသည်။ ကရိဿာမီတိ၊ ပြုလုပ်ပေအံ့"ဟူသော။ တေ၊သည်။ အဟောသိ၊ပြီ။ (၁)

အနုရုဒ္ဓါ၊ တို့။ သော အဟံ၊ သည်။ အပ္ပမတ္တော၊ ၍။ အာတာပီ၊ ၍။ ပဟိတတ္တော၊ ၍။ ဝိဟရန္တော၊ သော်။ ဩဘာသဉ္စေဝ၊ ကိုရင်း။ ရူပါနံ၊ တို့ကို။ ဒဿနဉ္စ၊ ကိုရင်း။ သဥ္ဇာနာမိ၊ ၏။ပ။ အနုရုဒ္ဓါ၊ တို့။ တဿ မယှံ၊ ၏။ "မေ၊ ငါ၏(သန္တာန်၌)။ အမနသိကာရော၊ (တစုံတခုကိုမျှ) နှလုံးမသွင်းခြင်းသည်။ ဥဒပါဒိ၊ပြီ၊ မေ၌။အမနသိကာရာဓိကရဏံ၊အမနသိကာရလျှင် အကြောင်းရင်းရှိသော၊ သမာဓိ၊ သည်လည်း စဝိ၊ ပြီ။ပ။ ယထာ၊ သော်။ မေ၊ ၌ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ သည်။ ပုန၊ ထပ်။ န ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ၊ လတ္တံ့။ အမနသိကာရော၊ သည်။ န ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ၊ လတ္တံ့။ တထာ၊ အားဖြင့်။ သော အဟံ၊ သည်။ ကရိဿာမီတိ၊ အံ့" ဟူသော။ တေ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ (၂)

အနုရုဒ္ဓါ၊ တို့။ပ။ "မေ၊ ၌။ ထိနမိဒ္ဓံ၊ သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ပြီ။ မေ၊ ၌။ ထိနမိဒ္ဓါဓိကရဏံ၊ ထိနမိဒ္ဓလျှင်အကြောင်းရင်းရှိသော၊ သမာဓိ၊ သည်။ စဝိ၊ ပြီ။ပ။ ယထာ၊ သော်။ မေ၊ ၌။ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ သည်။ ပုန၊ ထပ်။ န ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ၊လတ္တံ့။ အမနသိကာရော၊ သည်။ န ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ၊ လတ္တံ့။ ပုန၊ ထပ်။ ထိနမိဒ္ဓံ၊ သည်။ န ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ၊လတ္တံ့။ တထာ၊ အားဖြင့်။ ကရိဿာမီတိ၊ အံ့"ဟူသော။ တေ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။(၃)

အနုရုဒ္ဓါ၊ တို့။ပ။ "မေ၊ ၌။ ဆမ္ဘိတတ္တံ၊ ကိုယ်လက်တောင့်တင်းသည်၏ အဖြစ်သည်[၁]။ ဥဒပါဒိ၊ ပြီ။ မေ၊ ၌။ ဆမ္ဘိတတ္တာဓိကရဏံ၊ ကိုယ်လက် တောင့်တင်း သည်၏ အဖြစ်လျှင်

၁။ ဆမ္ဘိတတ္တန္တိ ဆမ္ဘိတဿ ဘာဝေါ သကလသရီရစလနန္တိ အတ္ထော။ ဒီ၊ ဋ္ဌ၊ ၁၊ သာမညဖလ။

အကြောင်းရှိသော။ သမာဓိ စ၊ သည်လည်း။ စဝိ၊ ပြီ။ပ။ အနုရုဒ္ဓါ၊ တို့။ ပုရိသော၊ သည်။ အဒ္ဓါနမဂ္ဂပ္ပဋိပန္နော၊ ခရီးဝေးသို့သွား၏။ တဿ၊ ထိုခရီသွားယောကျ်ား၏။ ဥဘတောပဿေ၊ ဘေးနှစ်ဘက်၌။ ဝဋ္ဋကာ၊ ငုံးငှက်တို့သည်။ ဥပ္ပတေယျုံ၊ ပျံတက်ကုန်ရာ၏။ တတောနိဒါနံ၊ ထိုအကြောင်းကြောင့်။ တဿ၊ ထိုယောကျ်ား၏။ ဆမ္ဘိတတ္တံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ သေယျထာပိ၊ ဖြစ်ပေါ်ရာသကဲ့သို့။ အနုရုဒ္ဓါ၊ တို့။ ဧဝမေဝ၊ သာလျှင်။ပ။ ကရိဿာမီတိ၊ အံ့" ဟူသော။ တော်၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။(၄)

အနုရုဒ္ဓါ၊ တို့။ပ။ "မေ၊ ငါ၏ (သန္တာန်၌)။ ဥပ္ပိလံ၊ စိတ်၏ပေါ်လွင် နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်ခြင်းသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ပြီ။ မေ၊ ၌။ ဥပ္ပိလာဓိကရဏံ၊ နှစ်သက်မှုလျှင် အကြောင်းရင်းရှိသော။ သမာဓိ စ၊ သည်လည်း။ စဝိ၊ ပြီ။ပ။ အနုရုဒ္ဓါ၊ တို့။ ပုရိသော၊ သည်။ ဧကံ နိဓိမုခံ၊ ရွှေအိုးတလုံးကို။ ဂဝေသန္တော၊ ရှာလတ်သော်[၁]။ သကိဒေဝ၊ တကြိမ်တည်းသာလျှင်။ ပဉ္စနိဓိမုခါနိ၊ ရွှေအိုးငါးလုံးတို့ကို။ အဓိဂစ္ဆေယျ၊ ရရာ၏။ တတောနိဒါနံ၊ ကြောင့်။ တဿ၊ ထိုယောကျ်ား၏။ ဥပ္ပိလံ၊ နှစ်သက်ခြင်းသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ သေယျထာပိ၊ ကဲ့သို့။ အနုရုဒ္ဓါ၊ တို့။ ဧဝမေဝ၊ သာလျှင်။ ကရိဿာမီတိ၊ အံ့" ဟူသော။ တော်၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။(၅)

အနုရုဒ္ဓါ၊ တို့။ပ။ "မေ၊ ၌။ ဒုဋ္ဌုလ္လံ (ကာယာလသိယံ)၊ ပျော့ညံ့ခြင်းကိုမှီသော ကိုယ်လက်ဖင့်နွဲ့ခြင်းသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ပြီ။ မေ၊ ၌။ ဒုဋ္ဌုလ္လာဓိကရဏံ၊ သော။ သမာဓိ စ၊ သည်လည်း။ စဝိ၊ ပြီ။ပ။ တထာ၊ အားဖြင့်။ သော အဟံ၊ သည်။ ကရိဿာမီတိ၊ အံ့" ဟူသော။ တော်၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။(၆)

အနုရုဒ္ဓါ၊ တို့။ပ။ "မေ၊ ၌။ အစ္စာရဒ္ဓဝီရိယံ၊ အလွန်ပြင်းထန်သော ဝီရိယသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ပြီ။ပ။ အန္တရာယတိ၊ ၏။ အနုရုဒ္ဓါ၊ တို့။ ပုရိသော၊ သည်။ ဥဘောဟိ ဟတ္ထေဟိ၊ လက်နှစ်ဖက်တို့ဖြင့်။ ဝဋ္ဋကံ၊ ငုံးငှက်ကို။ ဒဠှံ၊ မြဲစွာ။ ဂဏှေယျ၊ ဖမ်းယူရာ၏။ သော၊ ထိုငုံးငှက်သည်။ တတ္ထေဝ၊ ထိုအရပ်၌ပင်။ ပတမေယျ သေယျထာပိ၊ အလွန်ပန်းကာ သေမြန်းရာသကဲ့သို့[၂]။ အနုရုဒ္ဓါ၊ တို့။ ဧဝမေဝ၊ သာလျှင်။ပ။ အံ့"ဟူသော။ တော်၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။(၇)

အနုရုဒ္ဓါ၊ တို့။ပ။ "မေ၊ ၌။ အတိလီနဝီရိယံ၊ အလွန်လျော့ပေါ့သော ဝီရိယသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ပြီ။ပ။ အန္တရာယတိ၊ ၏။ အနုရုဒ္ဓါ၊ တို့။ ပုရိသော၊ သည်။ ဝဋ္ဋကံ၊ ငုံးငှက်ကို။ သိထိလံ၊ ပေါ့လျော့စွာ။ ဂဏှေယျ၊ ဖမ်းရာ၏။ သော၊ ထိုငုံးငှက်သည်။ တဿ၊ ထိုယောကျ်ား၏။ ဟတ္ထတော၊ လက်မှ။ ဥပ္ပတေယျ သေယျထာပိ၊ ပျံတက်ရာသကဲ့သို့။ အနုရုဒ္ဓါ၊ တို့။ ဧဝမေဝ၊ သာလျှင်။ပ။ ကရိဿာမီတိ၊ အံ့"ဟူသော။ တော်၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။(၈)

အနုရုဒ္ဓါ၊ တို့။ပ။ "မေ၊ ၌။ အဘိဇပ္ပါ၊ အလွန်တောင့်တမှု(တဏှာ)သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ပြီ။ပ။ တထာ၊ အားဖြင့်။ သော အဟံ၊ သည်။ ကရိဿာမီတိ၊ အံ့"ဟူသော။ တော်၊သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။(၉)

၁။ နိဓိမုခံ ဂဝေသန္တောတိ နိဓိံ ပရိယေသန္တော။ မ႒၊ ၃-အဋ္ဌကနာဂရသုတ်။

၂။ ပတမေယျာတိ မရေယျ။ ဋီ။ ပတမေယျာတိ အတိဝိယ ခိန္နံ ဘဝေယျ၊ ဋီ။ တမေဝ ခေဒေ ဒီဘူပေတွတ္ထ သင်္ဂဟ။ ပ-ရှေ့ရှိသော တမဓာတ် ယေဝိတတ်။ ပ-ဥပသာရသည် အတိသယတ္ထကို၊ တမဓာတ်သည် ခေဒတ္ထကို၊ ယေဝိဘတ်သည် ပရိကပ္ပတ္ထကို ဟောသည်။ အဋ္ဌကထာဆရာကား တမဓာတ်၏ အတ္ထာတိသယကိုကြံ၍ ပတမေယျာတိ မရေယျ-ဟု ဖွင့်သည်၊ ထို့ကြောင့် "ပတမေယျ သေယျထာပိ၊ အလွန်ပန်းကာ သေမြန်းရာသကဲ့သို့"ဟု ပေးလိုက်သည်။

အနုရုဒ္ဓါ၊ တို့။ပ။"မေ၊ ဩ။ နာနတ္တသညာ၊ အထူးထူးသောအာရုံတို့ကို ငွဲ၍ဖြစ်သောသညာသည်[၁]။ ဥဒပါဒိ၊ဖြီ။ပ။တထာ၊ အားဖြင့်။ သော အဟံ၊သည်။ ကရိဿာမိတိ၊ အံ့"ဟူသော။ တော်၊ သည်။အဟောသိ၊ ပြီ။ (၁၀)

အနုရုဒ္ဓါ တို့၊ပ။"မေ၊ ငါ၏(သန္တာန်၌)။ ရူပါနံ၊ တို့ကို၊ အတိနိဇ္ဈာယိတတ္တံ၊ လွန်လွန်ကဲကဲ ရှုသည်၏အဖြစ်သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ပြီ၊ မေ၊ ငါ၏(သန္တာန်၌)။ အတိနိဇ္ဈာယိတတ္တာဓိကရဏံ၊ လွန်လွန်ကဲကဲရှုသည်၏အဖြစ်လျှင် အကြောင်းရင်းရှိသော။ သမာဓိ စ၊ သည်လည်း။ စဝိ၊ ကွယ်ပျောက်ပြီ။ပ။တထာ၊ အားဖြင့်။ သော အဟံ၊ သည်။ ကရိဿာမိတိ၊ ပြုလုပ်ပေအံ့"ဟူသော။ တော်၊ သည်၊ အဟောသိ၊ ပြီ။ (၁၁)

၂၄၂။ အနုရုဒ္ဓါ၊ တို့။ သော အဟံ၊ သည်။ "ဝိစိကိစ္ဆာ၊ သည်။ စိတ္တဿ၊ စိတ်၏။ ဥပက္ကိလေသောတိ၊ ညစ်ညူးကြောင်း"ဟူ၍။ ဣတိ ဝိဒိတွာ၊ ဤသို့သိမြင်၍။ စိတ္တဿ၊ ၏ ဥပက္ကိလေသံ၊ ညစ်ညူးကြောင်းဖြစ်သော။ ဝိစိကိစ္ဆံ၊ ကို။ ပဇဟိံ၊ ပယ်ဖျောက်ပြီ။ပ။"ရူပါနံ၊တို့ကို အတိနိဇ္ဈာယိတတ္တံ၊ လွန်လွန်ကဲကဲရှုသည်၏အဖြစ်သည်။ စိတ္တဿ၊ ၏။ ဥပက္ကိလေသော၊ ညစ်ညူးကြောင်း"ဟူ၍။ ဣတိဝိဒိတွာ၊ ၍။ စိတ္တဿ၊ ၏။ ဥပက္ကိလေသံ၊ ညစ်ညူးကြောင်းဖြစ်သော။ ရူပါနံ၊တို့ကို။ အတိနိဇ္ဈာယိတတ္တံ၊ လွန်လွန်ကဲကဲရှုသည်၏အဖြစ်ကို။ ပဇဟိံ၊ ပယ်ခဲ့ပြီ။

၂၄၃။ အနုရုဒ္ဓါ၊ တို့။ သော အဟံ၊ သည်။ အပ္ပမတ္တော၊ ဖြစ်၍။ အာတာပီ၊ ဖြစ်၍။ ပဟိတတ္တော၊ ဖြစ်၍။ ဝိဟရန္တော၊ နေလတ်သော်။ ဩဘာသံ ဟိ ခေါ၊ ဩဘာသ ကသိုဏ်းကိုသာလျှင်။ သဉ္ဇာနာမိ၊ သိ၏။ ရူပါနိ စ၊ ရူပါရုံတို့ကိုကား။ န ပဿာမိ၊ မမြင်။ ရူပါနိ ဟိ ခေါ၊ တို့ကိုသာလျှင်။ ပဿာမိ၊ ၏။ ဩဘာသံ စ၊ ကိုကား။ န သဉ္ဇာနာမိ၊ မသိ။ အနုရုဒ္ဓါ၊ တို့။ တဿ မယှံ၊ ထိုငါ၏(စိတ်၌)။ "ယော အဟံ၊ အကြင်ငါသည်။ (ယေန၊အကြင်အကြောင်းဖြင့်။)ကေဝလမ္ပိ ရတ္တိံ၊သော်ငြားလည်း။ ကေဝလမ္ပိ ဒိဝံ၊ သော်ငြားလည်း။ ကေဝလမ္ပိ ရတ္တိံဒိဝံ၊ သော်ငြားလည်း။ တညံ့ပတ်လုံးသော်ငြားလည်း။ ကေဝလမ္ပိ ဒိဝံ၊ တနေ့ပတ်လုံးသော်ငြားလည်း။ ကေဝလမ္ပိ ရတ္တိံဒိဝံ၊ညဉ့်နေ့ပတ်တပ်သော်ငြားလည်း။ဩဘာသံ ဟိ ခေါ၊ ကိုသာလျှင်။ သဉ္ဇာနာမိ၊ ၏။ ရူပါနိ စ၊ တို့ကိုကား။ န ပဿာမိ၊ မမြင်။ ရူပါနိ ဟိ ခေါ၊ တို့ကိုသာလျှင်။ ပဿာမိ၊ မြင်၏။ ဩဘာသံ စ၊ ကိုကား။ န သဉ္ဇာနာမိ၊ မသိ။ သော ဟေတု၊ ထိုအကြောင်းသည်။ ကော နု ခေါ၊ နည်း။ သော ပစ္စယော၊ သည်။ ကောတိ၊ နည်း"ဟူသော။ တော်၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ အနုရုဒ္ဓါ၊ တို့။ တဿ မယှံ၊ ၌။ "အဟံ၊ ငါသည်။ ယသ္မိံ သမယေ၊ ၌။ ရူပနိမိတ္တံ၊ (ဒိဗ္ဗစက္ခု၏အာရုံဖြစ်သော)ရူပါရုံကို၊ အမနသိကရိတွာ၊ နှလုံးမသွင်းမူ၍။ ဩဘာသနိမိတ္တံ၊ ကသိုဏ်းပရိကံကြောင့်ဖြစ်သော အရောင်အလင်းကိုသာလျှင်။ မနသိကရောမိ၊ နှလုံးသွင်း၏။ တသ္မိံ သမယေ၊ ၌။ ကေဝလမ္ပိ ရတ္တိံ၊သော်ငြားလည်း။ကေဝလမ္ပိ ဒိဝံ၊သော်ငြားလည်း။ကေဝလမ္ပိ ရတ္တိံဒိဝံ၊သော်ငြားလည်း။ဩဘာသံ ဟိ ခေါ၊ ကိုသာလျှင်။ သဉ္ဇာနာမိ၊ ၏။ ရူပါနိ စ၊ တို့ကိုကား။န ပဿာမိ၊ မမြင်။ယသ္မိံ သမယေ၊ ၌။ အဟံ၊ သည်။ ဩဘာသနိမိတ္တံ၊ ကို။ အမနသိကရိတွာ၊ ၍။ရူပနိမိတ္တံ၊ ကို။ မနသိကရောမိ၊ ၏။ တသ္မိံ သမယေ၊ ၌။ ကေဝလမ္ပိ ရတ္တိံ၊ သော်ငြားလည်း။ ကေဝလမ္ပိ ဒိဝံ၊ သော်ငြားလည်း။ ကေဝလမ္ပိ

၁။ "နာနတ္တေ ဂေါစရေ ပဝတ္တာ သညာ နာနတ္တသညာ"ဟု မူ။ ပဋိသမ္ဘိဒါ၊ ဋ္ဌ၊ ၂၊ ဝိမောက္ခကထာ၌ရှု။ "နာနတ္တာ ဝါ သညာ"စသည်ဖြင့်လည်း များစွာရှိသေး၏။

ရတ္တိံ ဒိဝံ၊ သော်ရင်း။ ရူပါနိ ဟိ ခေါ၊ တို့ကိုသာလျှင်။ ပဿာမိ၊ ၏။ ဩဘာသဥ္စ၊ ကိုကား။ န သဉ္ဇာနာမိတိ၊ မသိ"ဟူသော။ တော်၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။

အနုရုဒ္ဓါ၊တို့။ သော အဟံ၊သည်။ အပ္ပမတ္တော၊၍။ အာတာပီ၊၍။ ပဟိတတ္တော၊၍။ ဝိဟရန္တော၊ သော်။ ကေဝလမ္ပိ ရတ္တိံ၊သော်ရင်း။ ကေဝလမ္ပိ ဒိဝံ၊သော်ရင်း။ ကေဝလမ္ပိ ရတ္တိံ ဒိဝံ၊ သော်ရင်း။ ပရိတ္တံ စေဝ ဩဘာသံ၊နည်းသောအရပ်၌တည်သော အရောင်အလင်းကိုလည်း။ သဉ္ဇာနာမိ၊၏။ ပရိတ္တာနိ စ ရူပါနိ၊နည်းသောအရပ်၌ တည်ကုန်သော ရူပါရုံတို့ကိုလည်း။ပဿာမိ၊၏. အပ္ပမာဏံ စေဝ ဩဘာသံ၊ အတိုင်းမသိအရပ်၌တည်သော အရောင်အလင်းကိုလည်း။ သဉ္ဇာနာမိ၊ ၏။ အပ္ပမာဏာနိ စ ရူပါနိ၊ အတိုင်းမသိအရပ်၌တည်ကုန်သော အရောင်အလင်းတို့ကိုလည်း။ ပဿာမိ၊ ၏။ အနုရုဒ္ဓါ၊တို့။ တဿ မယှံ၊၏(စိတ်၌)။ "ယော အဟံ၊သည်။ (ယေန၊ ကြောင့်။) ကေဝလမ္ပိ ရတ္တိံ၊ သော်ရင်း။ပ။အပ္ပမာဏာနိ စ ရူပါနိ၊တို့ကိုလည်း။ပဿာမိ၊၏။သော ဟေတု၊ သည်။ကောနုခေါ၊ နည်း။ သော ပစ္စယော၊ သည်။ ကောတိ၊ နည်း"ဟူသော။ တော်၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ အနုရုဒ္ဓါ၊ တို့။တဿ မယှံ၊ ၏(စိတ်၌)။ "ယသ္မိံ သမယေ၊ ၌ မေ၊ငါ၏။ပရိတ္တော၊နည်းသော။ သမာဓိ၊ သည် ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မိံ သမယေ၊ ထိုအခါ၌။ မေ၊ ၏။ ပရိတ္တံ၊ သော။ စက္ခု၊ ဒိဗ္ဗစက္ခုသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သော အဟံ၊ သည်။ ပရိတ္တေန၊ သော။ စက္ခုနာ၊ ဒိဗ္ဗစက္ခုဖြင့်။ ကေဝလမ္ပိ ရတ္တိံ၊ သော်ရင်း။ ကေဝလမ္ပိ ဒိဝံ၊ သော်ရင်း။ ကေဝလမ္ပိ ရတ္တိံ ဒိဝံ၊ သော်ရင်း။ ပရိတ္တဉ္စေဝ ဩဘာသံ၊ကိုလည်း။ သဉ္ဇာနာမိ၊ ၏။ ပရိတ္တာနိ စ ရူပါနိ၊ တို့ကိုလည်း။ ပဿာမိ၊၏။ ယသ္မိံ သမယေ၊ ၌။ မေ၊ ၏။ အပ္ပမာဏော၊ အတိုင်းမသိသော။ သမာဓိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မိံ သမယေ၊ ၌။ မေ၊ ၏။ အပ္ပမာဏံ၊ သော။ စက္ခု၊ ဒိဗ္ဗစက္ခုသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သော အဟံ၊ သည်။ အပ္ပမာဏေန၊ သော။ စက္ခုနာ၊ ဖြင့်။ ကေဝလမ္ပိ ရတ္တိံ၊ သော်ရင်း။ ကေဝလမ္ပိ ဒိဝံ၊သော်ရင်း။ ကေဝလမ္ပိ ရတ္တိံ ဒိဝံ၊ သော်ရင်း။ အပ္ပမာဏဉ္စေဝ ဩဘာသံ၊ကိုလည်း။ သဉ္ဇာနာမိ၊ ၏။အပ္ပမာဏာနိ စ ရူပါနိ၊ တို့ကိုလည်း။ ပဿာမိတိ၊မြင်၏"ဟူသော။ တော်၊သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။

၂၄၄။ အနုရုဒ္ဓါ၊ တို့။ မေ၊ ငါသည်။ (ယဘော အနုတ္တက)။ "ဝိစိကိစ္ဆာ၊ သည်။ စိတ္တဿ၊ ၏။ ဥပက္ကိလေသောတိ၊ ညစ်ညူးကြောင်း"ဟူ၍။ ဣတိ ဝိဒိတွာ၊ ၍။ စိတ္တဿ၊ ၏။ ဥပက္ကိလေ-သော၊ သော။ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ ကို။ ပဟီနော၊ ပယ်အပ်သည်။ အဟောသိ၊ပြီ။ (အကြွင်း မငြေ။)

၂၄၅။ အနုရုဒ္ဓါ၊ တို့။ တဿ မယှံ၊ ၏။ "မေ၊ ငါ၏။ ယေ၊အကြင်တရားတို့သည်။ စိတ္တဿ၊ ၏။ ဥပက္ကိလေသာ၊ ညစ်ညူးကြောင်းတို့တည်း။ တေ၊ ထိုစိတ်၏ ညစ်ညူးကြောင်းဖြစ်သော တရားတို့ကို။ မေ၊ ငါသည်။ ပဟီနာ၊ ပယ်အပ်ကုန်ပြီ။ ဟန္ဒ ဒါနိ၊ ယခုပင်လျှင်။ အဟံ၊ငါသည်။ တိဝိဓေန၊ သုံးပါးသော အပြားအားဖြင့်။ သမာဓိံ၊ ကို။ ဘာဝေမိတိ၊ ပွါးအံ့"ဟူသော။တော်၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ အနုရုဒ္ဓါ၊ တို့။ သော အဟံ၊ သည်။ သဝိတက္ကံ သဝိစာရံ၊ ဝိတက် လည်းရှိ ဝိစာရလည်းရှိသော။ သမာဓိံပိ၊ ပဌမစျာန်သမာဓိကိုလည်း။ ဘာဝေသိံ၊ ပွါးခဲ့ပြီ။ အဝိတက္ကံ ဝိစာရမတ္တံ၊ ဝိတက်ကားမရှိ- ဝိစာရမျှသာရှိသော။ သမာဓိံပိ၊ ဒုတိယစျာန်သမာဓိ ကိုလည်း။ ဘာဝေသိံ၊ ပြီ။ အဝိတက္ကံ အဝိစာရံ၊ ဝိတက်လည်း မရှိ ဝိစာရလည်း မရှိသော။ သမာဓိံပိ၊ တတိယ စတုတ္ထ ပဉ္စမစျာန်သမာဓိကိုလည်း။ ဘာဝေသိံ၊ပြီ။သပ္ပီတိကံ၊ ပီတိရှိသော။ သမာဓိံပိ၊ ပဌမ,ဒုတိယစျာန်သမာဓိကိုလည်း။ ဝါ၊ပဌမ,ဒုတိယ,တတိယစျာန်သမာဓိကိုလည်း။

ဘာဝေသိ၊ ပြီ။ နိပ္ပီတိကံ၊ ပီတိမရှိသော။ သမာဓိံပိ၊ တတိယ, စတုတ္ထသမာဓိကိုလည်း။ ဝါ၊ စတုတ္ထ,ပဉ္စမချောန်သမာဓိကိုလည်း။ ဘာဝေသိ၊ ပြီ။ သာတသဟဂတံ၊ သုခနှင့်တကွဖြစ်သော။ သမာဓိံပိ၊ ပဌမ,ဒုတိယ,တတိယဈာန်သမာဓိကိုလည်း။ ဝါ၊ ပဌမ,ဒုတိယ,တတိယ,စတုတ္ထဈာန်သမာဓိကိုလည်း။ ဘာဝေသိ၊ ပြီ၊ ဥပေက္ခာသဟဂတံ၊ ဥပေက္ခာနှင့်တကွဖြစ်သော။ သမာဓိံပိ၊ စတုတ္ထဈာန်သမာဓိကိုလည်း။ ဝါ၊ ပဉ္စမဈာန်သမာဓိကိုလည်း[၁]။ ဘာဝေသိ၊ ပြီ။ အနုရုဒ္ဓါ၊ တို့။ မေ၊ ငါသည်။ သဝိတက္ကော သဝိစာရော၊ သော။ သမာဓိပိ၊ ပဌမဈာန်သမာဓိကိုလည်း။ ဘာဝိတော၊ ပွါးအပ်သည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်ပြီ။ပ။ ဥပေက္ခာသဟဂတော၊ သော။ သမာဓိပိ၊ ကိုလည်း။ ဘာဝိတော၊ အပ်သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ မေ၊ ၏။ ဒဿနံ၊ တရားအားလုံးကို မြင်စွမ်းနိုင်သော။ ဉာဏံ စ၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ပြီ။ မေ၊ ငါ၏။ အကုပ္ပါ၊ ကိလေသာတို့သည် တုန်လှုပ်ဖျက်ဆီးခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်သော။ စေတောဝိမုတ္တိ၊ အရဟတ္တဖိုလ်သည်[၂]။ ဥဒပါဒိ၊ ပြီ။

အယံ၊ ဤသည်ကား။ အန္တိမာ၊ နောက်ဆုံးဖြစ်သော။ ဇာတိ၊ (ပဋိသန္ဓေတည်နေ)ဖြစ်ရခြင်းပင်တည်း။ ဒါနိ၊ ယခု။ ပုနဗ္ဘဝေါ၊ တဖန်(ပဋိသန္ဓေတည်နေ) ဖြစ်ရခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့ ဟောတော်မူ၏။ (ဣဒမဝေါစ-စသည် ပေးမြဲ။)

အဋ္ဌမံ၊ သော။ ဥပက္ကိလေသသုတ္တံ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီ။

၉-ဗာလပဏ္ဍိတသုတ်

၂၄၆။ (ဧဝံ မေ သုတံ-မှ ပစ္စဿောသုံ-အထိ ပေးမြဲ။) ဘဂဝါ၊ သည်—

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣမာနိ တီဏိ၊ ဤသုံးမျိုးတို့သည်။ ဗာလဿ၊ သူမိုက်၏၊ ဗာလလက္ခဏာနိ၊ သူမိုက်ဟု သိကြောင်းဘို့ပေတည်း၊ ဗာလနိမိတ္တာနိ၊ သူမိုက်ဟု သိကြောင်း နိမိတ်တို့ပေတည်း။ ဗာလာပဒါနာနိ၊ သူမိုက်၏ သိသာထင်ရှားသော အကြောင်းဘို့ပေတည်း[၃]။ ကတမာနိ တီဏိ၊ အဘယ်သုံးမျိုးတို့နည်းဟူမူ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣဓ၊ ဤလောက၌။ ဗာလော၊ သူမိုက်သည်။ ဒုစ္စိန္တိတစိန္တီ စ၊ မကောင်းသောအကြံကို ကြံစည်လေ့ရှိသည်လည်း၊ ဟောတိ၊ ၏။ ဒုဗ္ဘာသိတဘာသီ စ၊ မကောင်းသောစကားကို ဆိုလေ့ရှိသည်လည်း ဟောတိ၊ ၏။ ဒုက္ကဋကမ္မကာရီ စ၊ မကောင်းမှုကို ပြုလေ့ရှိသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဗာလော၊ သည်။ဒုစ္စိန္တိတစိန္တီ စ၊ သည်ငှင်း။ ဒုဗ္ဘာသိတဘာသီ စ၊ သည်ငှင်း။ဒုက္ကဋကမ္မကာရီ စ၊ သည်ငှင်း။

၁။ ဤသို့ နှစ်နည်းယောဇနာရာ၌ ပဌမနည်းက စတုက္ကနည်းကို, ဒုတိယနည်းက ပဉ္စကနည်းကို ရည်၍ ယောဇနာသည်။

၂။ "ဉာဏဉ္စ ပန မေ ဒဿနန္တိ သဗ္ဗဓမ္မဒဿနသမတ္ထံ စ မေ သဗ္ဗညုတညာဏံ ဥဒပါဒိ"။ မ၊ဋ္ဌ၊၂၊ ပါသရာသိ။ အကုပ္ပါတိ ကောပေတုံ စာလေတုံ အသက္ကုဏေယျာ၊ ဝိမုတ္တီတိ အရဟတ္တဖလေ ဝိမုတ္တိ၊ ပဋိသမ္ဘိဒါ၊ ဋ္ဌ၊ ၂၊ သစ္စကထာ။

၃။ ဗာလော အယန္တိ ဧတေဟိ လက္ခီယတိ ဉာယတီတိ ဗာလလက္ခဏာနိ။ (ဋ္ဌ။) အယံ ဗာလောတိ နိမီယတိ သဉ္ဇာနီယတိ ဧတေဟီတိ ဗာလနိမိတ္တာနိ၊ အပဒါနံ ဝုစ္စတိ ပိချာတံ ကမ္မံ၊ ဒုစ္စိန္တိတာဒီနိ စ ဗာလေ ဝိချာတာနိ အဝခါရကာဘာဝေဝ တသ္မာ ဗာလဿ အပဒါနာနီတိ ဗာလာပဒါနာနိ။ (ဋီ။) အံ-ဋ္ဌ၊ ၂၇၃-၌လည်း ရှင်းနည်း ဖွင့်၏။

နော စေ အဘဝိဿ၊ အကယ်၍မဖြစ်ငြားအံ့[၁]။ (ဧဝံသတိ၊ သော်။) ကေန၊ အဘယ်အကြောင်းဖြင့်။နံ၊ ထိုသူမိုက်ကို။ ပဏ္ဍိတာ၊ ပညာရှိတို့သည်။ "အယံ ဘဝံ၊ ဤသူကား။ အသပ္ပုရိသော၊ ယုတ်မာသော။ ဗာလောတိ၊ သူမိုက်တည်း"ဟူ၍။ ဇာနေယျုံ၊ သိကုန်ရာအံ့နည်း[၂]။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယသ္မာ စ၊ အကြင်ကြောင့်လည်း။ ဗာလော၊ သည်။ ဒုစ္စိန္တိတစိန္တီ စ၊ သည်လည်း။ ဒုဗ္ဘာသိတဘာသီ စ၊ သည်လည်း။ဒုက္ကဋကမ္မကာရီ စ၊သည်လည်း။ ဟောတိ၊၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ နံ၊ ထိုသူမိုက်ကို။ ပဏ္ဍိဘာ၊ တို့သည်။ "အယံ ဘဝံ၊ ကား။ အသပ္ပုရိသော၊ သော။ ဗာလောတိ၊တည်း"ဟူ၍။ဇာနန္တိ၊သိကုန်၏။ဘိက္ခဝေ၊တို့။သ ခေါ သော ဗာလော၊ထိုသူမိုက်သည်။ ဒိဋ္ဌေဝဓမ္မေ၊ မျက်မှောက်၌ပင်လျှင်။ တိဝိဓံ၊ သုံးပါးအပြားရှိသော (သရုပ်ချွေ၍လာအံ့)။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲခြင်းကို။ ဒေါမနဿံ၊ စိတ်နှလုံးမသာယာခြင်းကို။ ပဋိသံဝေဒေတိ၊ ခံစားရ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဗာလော၊ သည်။ သဘာယံ ဝါ၊ အစည်းအဝေးသဘင်၌သော်လည်း။ နိသိန္နော၊ နေသည်။ သစေ ဟောတိ၊အကယ်၍ဖြစ်ငြားအံ့။ ရထိကာယ ဝါ၊ခရီးလမ်းမ၌သော်လည်း။နိသိန္နော၊ သည်။ သစေ ဟောတိ၊ အံ့။ သိင်္ဃာဋကေ ဝါ၊ ခရီးဆုံ၌သော်လည်း။ နိသိန္နော၊ သည်။ သစေ ဟောတိ၊ အံ့။ တတြ၊ ထိုသို့နေရာပရိသတ်၌။ ဇနော၊ လူအပေါင်းသည်။ တဇ္ဇံ၊ ထိုပါဏာတိပါတစ သည်ကိုမှီ၍ဖြစ်သော။ (တာနိ ဥပနိဿာယ ဇာတံ တဇ္ဇံ။) တဿာရုပ္ပံ၊ ထိုပါဏာတိပါတစသည်အားလျော်သော။ (တေသံ သာရုပ္ပံ တဿာရုပ္ပံ။) ကထံ၊ စကားကို။ စေ မန္တေတိ၊ အကယ်၍ ပြောဆိုတိုင်ပင်ငြားအံ့။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဗာလော၊ သည်။ ပါဏာတိပါတီ၊သူ့အသက်ကိုသတ်လေ့ရှိသည်။ သစေ ဟောတိ၊ ငြားအံ့။ပ။သုရာမေရယမဇ္ဇပမာဒဋ္ဌာယီ၊ သည်။ သစေ ဟောတိ၊ ငြားအံ့။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ (ဧဝံသတိ၊ သော်။)တတြ၊ထိုသို့စကားပြောဆိုတိုင်ပင်ရာ၌။ ဗာလဿ၊ သူမိုက်၏။ "ဇနော၊ သည်။ တဇ္ဇံ၊ သော။ တဿာရုပ္ပံ၊ သော။ ကထံ၊ ကို။ ယံ ခေါ မန္တေတိ၊ အကြင်တိုင်ပင်ပြောဆို၏။ တေ ဓမ္မာ၊ထိုတိုင်ပင်ပြောဆိုအပ်သော(ပါဏာတိပါတစသော)တရားတို့သည်။ မယိ၊ ငါ့(သန္တာန်)၌။သံဝိဇ္ဇန္တေဝ၊ထင်ရှားရှိကုန်သည်သာတည်း။အဟဉ္စ၊ငါသည်လည်း။တေသု ဓမ္မေသု၊ ထို(ပါဏာတိပါတစသော)တရားတို့၌။ သန္ဒိဿာမီတိ၊ ထင်၏"ဟူသော။ ဧဝံ၊ ဤသို့သောအကြံသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဗာလော၊ သည်။ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ၌ပင်လျှင်။ ပဌမံ၊ရှေးဦးစွာသော။ ဣဒံ ဒုက္ခံ၊ ကို။ ဣဒံ ဒေါမနဿံ၊ ကို။ ပဋိသံဝေဒေတိ၊ ၏။

၂၄၇။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပုန စပရံ၊ လည်း။ ဗာလော၊ သည်။ ရာဇာနော၊ မင်းတို့သည်။ အာဂုစာရိံ၊ မကောင်းမှုကို ပြုကျင့်လေ့ရှိသော။ စောရံ၊ ခိုးသူကို။ ဂဟေတွာ၊ ဖမ်းကုန်၍။ ဝိဝိဓာ၊ အထူးထူးအပြားပြားကုန်သော။ ကမ္မကာရဏာ၊ ညှဉ်းဆဲကြောင်းအမှုတို့ကို။ (ကရီယတိ ဧတာယာတိ ကာရဏာ။) ကာရေန္တေ၊ ပြုလုပ်စေသည်တို့ကို။ ပဿတိ၊ မြင်၏။ ကသာဟိပိ၊ ကြိမ်လုံးတို့ဖြင့်မူလည်း။ တာဠေန္တေ၊ ရိုက်စေသည်တို့ကို။ ဝေတ္တေဟိပိ၊ ဆူးရှိသောကြိမ်နွယ်တို့

၁။ နော စေတံ-၌ တံ-ကား အနုတ္တက ပဒါလင်္ကာရ၊ တိကင်္ဂုတ္တရပါဠိ၌ကား နောစေဒံ-ဟု ရှိသည်။ ဣဒံ-လည်း အနုတ္တက ပဒါလင်္ကာရပင်။

၂။ ဤ၌ "ကေန နံ ပဏ္ဍိတာ ဇာနေယျုံ"ဟုရှင်း "န တေန နံ ပဏ္ဍိတာ ဇာနေယျုံ"ဟုရှင်း။ "န နံ ပဏ္ဍိတာ ဇာနေယျုံ"ဟုရှင်း ကွဲပြားနေရာ ပဌမ ကေန နံ-သာလျှင် ကောင်းမွန်သင့်မြတ်သည်။တိကင်္ဂုတ္တရ စိန္တိသုတ်၌လည်း ၎င်းနည်းပင် ကွဲပြားလျက် ရှိ၏။ သုံးမျိုးလုံးပင် အဓိပ္ပါယ် ရနိုင်သော်လည်း သဂါထာဝဂ္ဂသံယုတ် ဥဇ္ဈာနသညီသုတ်၌- "ဝေရာနိ န စ သမ္မေယျုံ၊ကေနိဓ ကုသလော သိယာ"ဟု ရှိသည်ကိုရှင်း, ၎င်း ဋ္ဌ၌ "ယဒိ ဝေရာနိ န သမ္မေယျုံ၊ ကေန ကာရဏေန ကုသလော ဘဝေယျ" ဟု-ရှိသည်ကိုရှင်း ထောက်၍ ကေန နံ-ပါဌ်မှန် အတိုင်း အနက်ပေးခဲ့သည်။

ဖြင့်မူလည်း။ တာဠေဒွန္တေ၊ တို့ကို။ အဒ္ဒဒဏ္ဍကေဟိပိ၊ တုဘ်တို့ဘို့ဖြင့်မူလည်း။ တာဠေဒွန္တေ၊တို့ကို။ (လေးတောင်ပြည့်လျှင်ဒဏ္ဍ၊ မပြည့်လျှင်အဒ္ဒဒဏ္ဍ။)ဟတ္ထမ္ပိ၊ လက်ကိုမူလည်း။ ဆိန္ဒန္တေ၊ ဖြတ်သည် တို့ကို။ ပါဒမ္ပိ၊ ခြေကိုမူလည်း။ ဆိန္ဒန္တေ၊ တို့ကို။ ဟတ္ထပါဒမ္ပိ၊ လက်ခြေကိုမူလည်း။ဆိန္ဒန္တေ၊တို့ကို။ ကဏ္ဏမ္ပိ၊ နားကိုမူလည်း။ ဆိန္ဒန္တေ၊ တို့ကို။နာသမ္ပိ နှာခေါင်းကိုမူလည်း။ ဆိန္ဒန္တေ၊ တို့ကို။ ကဏ္ဏနာသမ္ပိ၊ နားနှာခေါင်းကိုမူလည်း။ ဆိန္ဒန္တေ၊ တို့ကို။ ဗိလင်္ဂထာလိကမ္ပိ၊ ပုံးရည်အိုး၌ ပုံ ရည် လောင်းသကဲ့သို့ ညှဉ်းဆဲခြင်းကိုမူလည်း[၁]။ ကရောန္တေ၊ တို့ကို။ သင်္ခမုဏ္ဍိကမ္ပိ၊ ခရုသင်းအတူ (ဖွေးဖွေးဖြူအောင်)ဦးပြီးပြုခြင်းအမှုကိုမူလည်း။ ကရောန္တေ၊ တို့ကို။ (သင်္ခဝိယမုဏ္ဍကကမ္မကာရဏာ၊မ ဋီ ၂၊ ၄၄။)ရာဟုမုခမ္ပိ၊ရာဟုခံတွင်းသို့ရောက်သော နေမင်းအတူပြုခြင်းအမှုကိုမူလည်း။ ကရောန္တေ၊ တို့ကို။ (ရာဟု မုခဂတ သူရိယ သဒိသကမ္မကာရဏာ၊ မ ဋီ၂။၄၄။) ဇောတိမာလိကမ္ပိ၊ တကိုယ်လုံး မီးပန်းသဖွယ် ဖြစ်အောင်ပြုခြင်းအမှုကိုမူလည်း။ကရောန္တေ၊ တို့ကို။ (ဇောတိမာလဝန္တကမ္မကာရဏာ၊မ ဋီ၂၊၄၄။)ဟတ္ထပဇ္ဇောတိကမ္ပိ၊ လက်ကိုမီးလျှံထွက်အောင် ရှို့မြှိုက်ခြင်းအမှုကိုမူလည်း။ ကရောန္တေ၊ တို့ကို။ (ဟတ္ထပဇ္ဇောတနကမ္မကာရဏာ၊ မ ဋီ ၂၊ ၄၄။) ဧရကပတ္တိကမ္ပိ၊ ပိန်းရွက်နှင့်တူသောကိုယ်ရေတို့ကိုခွါခြင်း အမှုကိုမူလည်း[၂]။ ကရောန္တေ၊ တို့ကို။ စီရကဝါသိကမ္ပိ၊ အဝတ်သဖွယ် ဖြစ်သော ကိုယ်ရေတို့ကို ဝတ်စေခြင်းအမှုကိုမူလည်း။ ကရောန္တေ၊ တို့ကို။ ဧဏေယျကမ္ပိ၊ဧဏီမည်သောသားကောင်ကဲ့သို့ပြုခြင်းအမှုကိုမူလည်း။ကရောန္တေ၊တို့ကို။(ဧဏိမိဂ သဒိသကမ္မကာရဏာ၊ မ ဋီ ၂၊ ၄၄။)ဗဠိသမံသိကမ္ပိ၊ ချိတ်တို့ဖြင့် အသားတို့ကို ချိတ်ဆွဲခြင်း အမှုကိုမူလည်း။ ကရောန္တေ၊ တို့ကို။ (ဗလိသေဟိ မံသုပ္ပါဒနကမ္မကာရဏာ၊ မ ဋီ ၂၊၄၄။) ကဟာပဏကမ္ပိ၊ တကျပ်သားချင်း ဖြတ်လှီးခြင် အမှုကိုမူလည်း။ ကရောန္တေ၊ တို့ကို။ (ကဟာပဏမတ္တသော ဆိန္ဒနကမ္မကာရဏာ၊မ ဋီ ၂၊၄၄။)ခါရာပတစ္ဆိကမ္ပိ၊ဆားဆပ်ပြာရေတို့ဖြင့် သွန်းလောင်းခြင်း အမှုကိုမူလည်း။ ကရောန္တေ၊ တို့ကို။ (တစ္ဆိတွာ ခါရောဝသိဉ္စနကမ္မကာရဏာ၊မ ဋီ ၂၊ ၄၄။) ပလိဃပရိဝတ္တိကမ္ပိ၊ တံခါးကျည်ကဲ့သို့ လည်စေခြင်းအမှုကိုမူလည်း။ကရောန္တေ၊ တို့ကို။(ပလိဃဿဝိယပရိဝတ္တနကမ္မကာရဏာ၊မ ဋီ၊ ၂၊ ၄၄)ပလာလပီဌကမ္ပိ၊ ကောက်ရိုးအင်းပျဉ်ကဲ့သို့ ကိုယ်ကိုလိပ်ခြင်း အမှုကိုမူလည်း။ကရောန္တေ၊တို့ကို။(ပလာလပီဌဿဝိယ သရီရဿ သံဝေလ္လနကမ္မကာရဏာ၊ မ ဋီ ၂၊ ၄၄။) တတ္တေန၊ ကျစ်ကျစ်ပူသော။ တေလေန၊ ဆီဖြင့်မူလည်း။ ဩသိဉ္စန္တေ၊ သွန်းလောင်းသည်တို့ကို။ သုနခေဟိပိ၊ ခွေးတို့ကိုမူလည်း။ ခါဒါပေန္တေ၊ ခဲစေသည်တို့ကို။ ဇီဝန္တမ္ပိ၊ အရှင်လတ်လတ် ကိုမူလည်း။သူလေ၊ တံကျင်၌။ဥတ္တာသေန္တေ၊ လျှိုကုန်သည်တို့ကို။ အသိနာပိ၊သန်လျက်ဖြင့်မူလည်း။ သီသံ၊ ဦးခေါင်းကို။ဆိန္ဒန္တေ၊ ဖြတ်သည်တို့ကို။ ပဿတိ၊ မြင်၏။(အားလုံး ပဿတိ-သို့ချည်း အသီးသီးပြန်စပ်။)

ဘိက္ခဝေ၊ ငါ့။ တတြ၊ ထိုသို့မြင်ရာ၌။ ဗာလဿ၊သူမိုက်၏"ယထာရူပါနံ၊ အကြင်သို့သဘော ရှိကုန်သော။ ပါပကာနံ၊ ယုတ်မာကုန်သော။ ကမ္မာနံ၊ မကောင်းမှုတို့၏။ ဟေတု၊ အကြောင်း

၁။ "ဗိလင်္ဂထာလေ သိတ္တံ ဗိလင်္ဂထာလိကံ"။ တမိဝ ဗိလင်္ဂထာလိကံ။ပုံးရည်အိုး၌ ပုံးရည်လောင်းထည့် သကဲ့သို့ ဥက္ကောင်းခွံကို ခွါ၍ သံပူရည်လောင်းထည့်၍ ညှဉ်းဆဲခြင်းဟူလို။

၂။ "ဧရကပတ္တကမ္မကာရဏန္တိ ဧရကပတ္တသဒိသေ သရီရတော ဗဒ္ဓေ ဥပ္ပါဋနကမ္မကာရဏာ"ဟူသော မ၊ဋီ၊၂၊ ၄၄-အလို ဧရကပတ္တ-ဟု ရှိစေရမည် ဧရကဝတ္တိကမ္ပိ ကရောန္တေ။မ၊၃၊၂၄၇-ပိုဒ်။ဧရကဝတ္တိကမ္ပိ ကရောန္တိ။မ၊၁၊၁၆၇။ ဧရကဝတ္တကမ္မကာရဏာ၊ မ၊ဌ၊၁၊ ၁၆၇။-ရှိ ပါဠိမူတို့အရ "ဧရကဝတ္တိကမ္ပိ၊ မြက်ကြိုးဖြင့် ဆွဲ၍လှဲခြင်း အမှုကိုလည်း"ဟုပေး။

ကြောင့်။ (ကမ္မာနံဟေတု၊ မကောင်းမှုဟူသော အကြောင်းကြောင့်။) ရာဇာနော၊ တို့သည်။ အာဂုစာရိံ၊ သော။ စောရံ၊ ကို။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ ဝိဝိဓာ၊ ကုန်သော။ ကမ္မကာရဏာ၊ တို့ကို။ ကာရေန္တိ၊ ပြုလုပ်စေကုန်၏။ ပ။ အသိနာပိ၊ ဖြင့်လည်း။ သီသံ၊ ကို။ ဆိန္ဒန္တိ၊ ဖြတ်ကုန်၏။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ မယိ၊ ၌။ သံဝိဇ္ဇန္တေဝ၊ တည်း။ အဟဉ္စ၊ သည်လည်း။ တေသု ဓမ္မေသု၊ တို့၌။ သန္ဒိဿာမိ၊ ၏။ မံပိ၊ ငါ့ကိုမူသည်း။ ရာဇာနော၊ တို့သည်။ စေ ဇာနေယျုံ၊ သိကုန်ငြားအံ့။ မမ္ပိ၊ ငါ့ကိုလည်း။ ရာဇာနော၊ တို့သည်။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ ဝိဝိဓာ၊ ကုန်သော။ ကမ္မကာရဏာ၊ တို့ကို။ ကာရေယျုံ ပြုမူလည်းပြုစေကုန်ရာ၏။ ပ။ အသိနာပိ၊ ဖြင့်လည်း။ သီသံ၊ ကို။ ဆိန္ဒေယျုံ၊ ဖြတ်မူလည်း ဖြတ်စေကုန်ရာ၏”ဟူသော။ ဧဝံ၊ ဤသို့သောအကြံသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဗာလော၊ သည်။ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ၊ ၌ ပင်လျှင်။ ဒုတိယံ၊ သော။ ဋ္ဌဒမ္မိ ဒုက္ခံ၊ ကိုလည်း။ ဋ္ဌဒမ္မိ ဒေါမနဿံ၊ ကိုလည်း။ ပဋိသံဝေဒေတိ၊ ၏။

၂၄၈။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပိဋ္ဌသမာရူဠှံ ဝါ၊ အင်းပျဉ်သို့ တက်သည်လည်း ဖြစ်သော။ မဉ္စသမာရူဠှံ ဝါ၊ ညောင်စောင်းခင်ုင်သို့ တက်သည်လည်းဖြစ်သော။ ဆမာယံ၊ မြေ၌။ သေမာနံ၊ အိပ်သည်လည်းဖြစ်သော[၁]။ ဗာလံ၊ သူမိုက်၏။ (ဗာလန္တိအာဒီနိ သာမိအတ္ထေ ဥပယောဂဝစနံ။) ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ ကတာနိ၊ ပြုအပ်ပြီးကုန်သော။ ကာယေန၊ ဖြင့်။ ဒုစ္စရိတာနိ၊ မကောင်းသဖြင့် ကျင့်အပ်ကုန်သော။ ဝါစာယ၊ ဖြင့်။ ဒုစ္စရိတာနိ၊ ကုန်သော။ မနသာ၊ စိတ်ဖြင့်။ ဒုစ္စရိတာနိ၊ ကုန်သော။ ပါပကာနိ၊ ယုတ်မာကုန်သော။ ယာနိ ကမ္မာနိ၊ အကြင် မကောင်းမှုတို့သည်။ (အတ္ထိ၊ ရှိကုန်၏။) တာနိ၊ ထိုမကောင်းမှုတို့သည်။ (အဿ ၂-ပုဒ် နိပါတ်မျှသာဟုကြံ။) တမှိ သမယေ၊ ထိုသေခါနိုးအခါ၌[၂]။ ဩလမ္ဗန္တိ၊ စွဲထင်လှာကုန်၏။ အဇ္ဈောလမ္ဗန္တိ၊ လွှမ်းမိုး ထင်လှာကုန်၏။ အဘိပ္ပလမ္ဗန္တိ၊ လွှန်စွာထင်လှာကုန်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ မဟတံ၊ ကြီးမားကုန်သော။ ပဗ္ဗတကူဋာနံ၊ တောင်ထွတ်တို့၏။ ဆာယာ၊ အရိပ်တို့သည်။ သာယန္ဟသမယံ၊ ညနေပိုင်း၌။ ပထဝိယာ၊ မြေ၌၊ ဩလမ္ဗန္တိ သေယျထာပိ၊ ပျံ့ထင်လှာကုန်သကဲ့သို့။ အဇ္ဈောလမ္ဗန္တိ သေယျထာပိ၊ လွှမ်းမိုးထင်လှာကုန်သကဲ့သို့။ အဘိပ္ပလမ္ဗန္တိသေယျထာပိ၊ လွှန်စွာ ထင်လှာကုန်သကဲ့သို့။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧဝမေဝ ခေါ၊ သာလျှင်။ ပ။ အဘိပ္ပလမ္ဗန္တိ၊ ကုန်၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တတြ၊ ထိုသို့ထင်သောအခါ၌။ ဗာလဿ၊ သူမိုက်၏။ “မေ၊ ငါသည်။ ကလျာဏံ၊ ကောင်းမှုကို။ အကတံဝတ၊ မပြုခဲ့မိလေစွ။ ကုသလံ၊ ကုသိုလ်ကို။ အကတံဝတ၊ စွ။ ဘီရုတ္တာဏံ၊ ဘေးရန်အကာအကွယ်ကို (ဘီတဿ ပရိတ္တာယကတ္တာ ဘီရုတ္တာဏန္တိ ဝုစ္စတိ။ အံ၌ ၂၊ ၃၅၉။) အကတံဝတ၊ စွ။ ပါပံ၊ မကောင်းမှုကို။ ကတံဝတ၊ ပြုမိလေစွ။ လုဒ္ဒံ၊ ကြမ်းတမ်းမှုကို။ ကတံဝတ၊ စွ။ ကိဗ္ဗိသံ၊ ကြမ်းကြုတ်မှုကို။ ကတံဝတ၊ စွ။ ဘော၊ အချင်းတို့။ အကတကလျာဏာနံ၊ မပြုအပ်မိသော ကောင်းမှုရှိကုန်သော သူတို့၏။ (အကတံ ကလျာဏံ ဧတေန-ဟု ပြု။) အကတကုသလာနံ၊ မပြုအပ်မိသော ကုသိုလ်ရှိကုန်သော သူတို့၏။ အကတဘီရုတ္တာဏာနံ၊ မပြုအပ်မိသော ဘေးရန်အကာအကွယ်ရှိကုန်သောသူတို့၏။ ကတပါပါနံ၊ ပြုအပ်မိသောမကောင်းမှုရှိကုန်သော သူတို့၏။ ကတလုဒ္ဒါနံ၊ ပြုအပ်ပြီးသော ကြမ်းတမ်းမှုရှိကုန်သော သူတို့၏။ ကတကိဗ္ဗိသာနံ၊ ပြုအပ်မိသော ကြမ်းကြုတ်မှုရှိကုန်သော သူတို့၏။ ဂတိ၊ လားရာသည်။ ယာဝတာ၊ အကြင် မျှလောက် အတိုင်းအရှည်ရှိပေ၏။ ပေစ္စ၊ တမလွန်ဘဝသို့ သွားရောက်သည်ရှိသော်။ (ပေစ္စာတိ

၁။ “သေမာနန္တိ ဥတ္တာနံ ဟုတွာ သယိတံ ဟောတိ” သံ ဋ္ဌ ၁။ မာရသံ၊ ဂေါဓိကသုတ်။
၂။ အဖွင့်တိုက်ရိုက်မရှိ၊ “မရဏဿ အာသန္နကာလေ” ဟူသောဋီကာအရိပ်ကို ရည်၍ပေးသည်။

ပရလောကံ ဂန္တွာ၊ အံ ၄ ၂၊၁၀၀။) တံ ဂတိံ၊ ထိုမျှလောက် အတိုင်းအရှည်ရှိသော လားရာ ဂတိသို့။ ဂန္တာမိတိ၊ သွားရောက်ရပေအံ့"ဟူ၍။ ဝေါ၊ ဤသို့သောအကြံသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သော၊ ထိုသူမိုက်သည်။ သောစတိ၊ စိုးရိမ်၏။ ကိလမတိ၊ ကိုယ်စိတ်ပင်ပန်း၏[၁]။ ပရိဒေဝတိ၊ မြည်တမ်း၏။ ဥရတ္တာဠိံ[၂]၊ ရင်ကိုတီးလျက်။ ကန္ဒတိ၊ ငိုကြွေး၏။ သမ္မောဟံ၊ ပြင်းထန်စွာ တွေဝေခြင်းသို့။ အာပဇ္ဇတိ၊ ရောက်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဗာလော၊ သည်။ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ၊ ၌ပင်လျှင်။ တတိယံ၊ သော။ ဣဒမ္ပိ ဒုက္ခံ၊ ကိုလည်း။ ဣဒမ္ပိ ဒေါမနဿံ၊ ကိုလည်း။ ပဋိသံဝေဒေတိ၊ ၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သ ခေါ သော ဗာလော၊ ထိုသူမိုက်သည်။ပ။ နိရယံ၊ သို့။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ "ကေန္တံ၊ စင်စစ်[၃]။ အနိဋ္ဌံ၊ အလိုမရှိအပ်။ ကေန္တံ၊ စင်စစ်။ အကန္တံ၊မနှစ်သက်အပ်။ ကေန္တံ၊ စင်စစ်။ အမနာပန္တိ၊ စိတ်နှလုံးကို မပွါးစေတတ်"ဟူသော။ ယံ တံ၊ အကြင် စကားကို။ သမ္မာ၊ ကောင်းစွာ။ ဝဒမာနော၊ ပြောဆိုသောသူသည်။ ဝဒေယျ၊ ပြောဆိုပေရာ၏။ "ကေန္တံ၊ စင်စစ်။ပ။ အမနာပန္တိ၊တဘ်"ဟူသော။ တံ၊ ကို။ သမ္မာ၊ စွာ။ ဝဒမာနော၊ သည်။ နိရယမေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ ဝဒေယျ၊ ရာ၏။ "ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ နိရယာ၊ ငရဲ၌ရှိသည်။ယာဝ၊အကြင်မျှလောက်။ ဒုက္ခာ၊ ဆင်းရဲကုန်၏။(တာဝ၊ ထိုမျှလောက်။)ဥပမာပိ၊ ဤ၍ဤမျှ ဆင်းရဲလှပေ၏ဟု နှိုင်းယှဉ်ကြောင်း ဥပမာသည်လည်း။ (ဣဒံ-နိပါတ်မျှ။)ယာဝ၊ အလွန်သာလျှင်။ န သုကရာတိ၊ ပြုခြင်းငှါ မလွယ်ကူ"ဟူသော။ တော်၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။ (သုတ်အစပြန်သတ်။)

၂၄၉။ ဝေ၊ သို့။ ဝုတ္တေ၊ သော်။ အညတရောဘိက္ခု၊ ရဟန်းတပါးသည်။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ "ဘန္တေ၊ ရား။ ဥပမံ၊ ဥပမာကို။ ကာတုံ၊ ပြုခြင်းငှါ။ သက္ကာ ပနာတိ၊ တတ်ကောင်းပါ၏လော"ဟူသော။ တော်၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ "သက္ကာ ဘိက္ခုတိ၊ အိုရဟန်း ဥပမာပြုခြင်းငှါ တတ်ကောင်းပေ၏"ဟူ၍။ အဝေါစ၊ ပြီ။ ဘိက္ခု၊ အိုရဟန်း။ အာဂုစာရိံ၊ သော။ စောရံ၊ ကို။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ ရညော၊ မင်းအား။ "ဒေဝ၊ အရှင်မင်းကြီး။ အယံခေါ၊ ဤသူကား။ အာဂုစာရီ၊ သော။ စောရော၊ ခိုးသူတည်း။ ဣမဿ၊ ဤခိုးသူအား။ ယံ၊ အကြင် ဒဏ်ကို။ ဣစ္ဆသိ၊ ပေးလို၏။ တံ ဒဏ္ဍံ၊ ထိုဒဏ်ကို။ ပဏေဟိတိ၊ ပေးပါလော့"ဟူ၍။(ပဏေဟိ=ပ-ပုဗ္ဗ-နီဓာတ်- ဧ ကြီးပြန်၊) ဒဿေယျုံ၊ ပြကြကုန်ရာ၏။ ရာဇာ၊ မင်းသည်။ (တမေနံ-ကား နိပါတ်မျှ၊ နောက်၌လည်း အနက်မပေးသမျှ ဤနည်း။) "ဘော၊ အမောင်တို့။ ဂစ္ဆထ၊ သွားကြကုန်လော။ ဣမံ ပုရိသံ၊ ဤခိုးသူယောကျ်ားကို။ ပုဗ္ဗဏှသမယံ၊ နံနက်အခါ၌။ သတ္တိသတေန၊ လှံချက်အရာဖြင့်။ ဟနထာတိ၊ ထိုးသတ်ကြကုန်လော့"ဟူ၍။ ဝေ၊ ဤသို့။ ဝဒေယျ၊ ရာ၏။ တမေနံ၊ ထိုခိုးသူကို။ ပုဗ္ဗဏှသမယံ၊ ၌။ သတ္တိသတေန၊ ဖြင့်။ ဟနေယျုံ၊ ထိုးသတ်ကုန်ရာ၏။ အထ၊ ထိုအခါ၌။ ရာဇာ၊ သည်။ မဇ္ဈန္ဟိကသမယံ၊ နေ့လယ်အခါ၌။ "အမ္ဘော၊ အမောင်တို့။ သော ပုရိသော၊ ထိုခိုးသူယောကျ်ားသည်။ ကထံတိ၊ အဘယ်သို့ ရှိသေးသနည်း"ဟူ၍။ ဝေ၊ သို့။ ဝဒေယျ၊ ရာ၏။ ဒေဝ၊ ကြီး။ တထေဝ၊ ထိုရှေးကအတိုင်းပင်လျှင်။ ဇီဝတိ၊ အသက်ရှည်လျက် ရှိပါ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ သံတော်ဦးတင်ကုန်၏။ ရာဇာ၊ သည်။ "ဘော၊ အမောင်တို့။ ဂစ္ဆထ၊

၁။ သောစတိ-ကား စိတ်ပင်ပန်းခြင်း၊ ကိလမတိ-ကား ကိုယ်စိတ်ပင်ပန်းခြင်း။ အံ၊ဋီ-အဘယသုတ်ရှု။

၂။ ဥရတ္တာဠိံ-ကို ကြိယာဝိသေသန ပေး။ "ဥရံ တာဠေတွာ ရောဒတိ။"ဋ္ဌင်း အံ၊ဋ္ဌ။ "ဥရတ္တာဠိန္တိ ဥရတ္တာဠံ" ဋ္ဌင်း အံ၊ ဋီ။

၃။ ကော အန္တော ယဿ-ဟု ဝိဂ္ဂဟပြု၍ တခုသော အပိုင်းအခြားအားဖြင့် ဟုလည်း ပေး။ "စင်စစ်"ကား အဓိပ္ပါယ်ပင်။

သွားကြကုန်လော့။ တံပုရိသံ၊ ကို။ မဇ္ဈန္တိကသမယံ၊ ၌။ သတ္တိသတေန၊ ဖြင့်။ ဟနထာတိ၊ ကုန်လော့”ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝဒေယျ၊ ရာ၏။ တမေနံ၊ ကို။ မဇ္ဈန္တိကသမယံ၊ ၌။ သတ္တိသတေန၊ ဖြင့်။ ဟနေယျုံ၊ ကုန်ရာ၏။ အထ၊ ၌။ ရာဇာ၊ သည်။ သာယနှသမယံ၊ ၌။ “အမ္ဘော၊ တို့။ သော ပုရိသော၊ သည်။ ကထံတိ၊ နည်း”ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့၊ ဝဒေယျ၊ ရာ၏။ ဒေဝ၊ ကြီး။ တထေဝ၊ ပင် လျှင်။ ဇီဝတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ သံတော်ဦးတင်ကုန်၏။ ရာဇာ၊ သည်။ “ဘော၊ တို့။ ဂစ္ဆထ၊ ကုန်လော့။ တံပုရိသံ၊ ကို။ သာယနှသမယံ၊ ၌။ သတ္တိသတေန၊ ဖြင့်။ ဟနထာတိ၊ ကုန်လော့” ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝဒေယျ၊ ရာ၏။ တမေနံ၊ ကို။ သာယနှသမယံ၊ ၌။ သတ္တိသတေန၊ ဖြင့်။ ဟနေယျုံ၊ ကုန်ရာ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တံ၊ ကို။ ကိံ မညထ၊ နည်း။ တီဟိ သတ္တိသတေဟိ၊ လှံချက်သုံးရာဘို့ဖြင့်။ ဟညမာနော၊ သတ်အပ်သော။ သော ပုရိသော၊ သည်။ တတောနိဒါနံ၊ ထိုသို့သတ်ခြင်းလျှင် အကြောင်းရင်းရှိသော။ ဒုက္ခံ၊ ကို။ ဒေါမနဿံ၊ ကို။ ပဋိသံဝေဒိယေထ အပိနု၊ ခံစားရလေရာ၏လော။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏။ ဘန္တေ၊ ရား။ ဧကိဿာပိ သတ္တိယာ၊ လှံချက်တခုတည်းဖြင့်ပင်လျှင်။ ဟညမာနော၊ သော။ သော ပုရိသော၊ သည်။ တတောနိဒါနံ၊ သော။ ဒုက္ခံ၊ ကို။ ဒေါမနဿံ၊ ကို။ ပဋိသံဝေဒိယေထ၊ ရာ၏။ တီဟိ သတ္တိသတေဟိ၊ လှံချက်သုံးရာတို့ဖြင့်။ (ဟညမာနော၊ ထိုးသတ်အပ်သော်။) ကော ပန ဝါဒေါ၊ အဘယ်မှာလျှင် ဆိုဘွယ်ရာရှိပါတော့အံ့နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့လျှောက်ကုန်၏။

၂၅၀။ အထခေါ၊ ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ပရိတ္တံ၊ အနည်းငယ်သော။ ပါဏိမတ္တံ၊ လက်တဆုပ်စာမျှသော။ ပါသာဏံ၊ ကျောက်ခဲကို။ ဂဟေတွာ၊ ကောက်ယူ၍။ ဘိက္ခူ၊ တို့ကို။ “ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တံ၊ ကို။ ကိံ မညထ၊ နည်း။ မယာ၊ ငါသည်။ ဂဟိတော၊ ကောက်ယူအပ်သော။ ပရိတ္တော၊ သော။ ပါဏိမတ္တော၊ သော။ ယော စာယံ ပါသာဏော၊ အကြင်ကျောက်ခဲသည်လည်း။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ပဗ္ဗတရာဇာ၊ တောင်မင်းဖြစ်သော။ ယော စ ဟိမဝါ၊ အကြင်ဟိမဝန္တာတောင်သည်လည်း။ (အတ္ထိ၊ ၏။ တေသု၊ တို့တွင်။) ကတမော၊ အဘယ်အရာသည်။ မဟန္တတရောနုခေါတိ၊ ပို၍ကြီးမားများပြားသနည်း”ဟူ၍။ အာမန္တေသိ၊ ပြီ။ ဘန္တေ၊ ရား။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဂဟိတော၊ သော။ ပရိတ္တော၊ သော။ ပါဏိမတ္တော၊ သော။ အယံပါသာဏော၊ သည်။ အပ္ပမတ္တကော၊ အနည်းငယ်မျှသာတည်း။ ပဗ္ဗတရာဇာနံ၊ တောင်မင်းဖြစ်သော။ ဟိမဝန္တံ၊ ဟိမဝန္တာတောင်ကို။ ဥပနိဓာယ၊ ထောက်၍။ သင်္ခမ္ပိ ရေတွက်ခြင်းသို့လည်း။ န ဥပေတိ၊ မရောက်။ ကလဘာဂမ္ပိ၊ (တရာ-တထောင် တသိန်းစိတ်၍) တစိတ်သောအဖို့အစုသို့လည်း။ န ဥပေတိ၊ မရောက်။ (ဋီ၌ ကလာနံ သင်္ဃာန ကောဋ္ဌာသံ-ဟုဖွင့်၏။) ဥပနိဓမ္ပိ၊ အနီးသို့ဆောင်ယူယှဉ်ထားခြင်းသို့လည်း။ န ဥပေတိ၊ မရောက်။ (ဣတိ ဤသို့လျှောက်ကုန်၏။) ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧဝမေဝ၊ သာလျှင်။ တီဟိ သတ္တိသတေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဟညမာနော၊ အပ်သော။ သော ပုရိသော၊ သည်။ တတောနိဒါနံ၊ သော။ ယံ ဒုက္ခံ၊ ကို။ ယံ ဒေါမနဿံ၊ ကို။ ပဋိသံဝေဒေတိ ၏။ တံ၊ ထိုဒုက္ခဒေါမနဿသည်။ နိရယကဿ၊ ငရဲ၌ဖြစ်သော။ ဒုက္ခဿ၊ ဆင်းရဲ၏ (အနီး၌)။ ဥပနိဓာယ၊ ချထား၍[၁]။ (နိရယကဿ၊ သော။ ဒုက္ခဿ၊ ကို။ ဥပနိဓာယ၊ ထောက်၍။) သင်္ခမ္ပိ၊ သို့လည်း။ပ။ န ဥပေတိ၊ မရောက်။

၁။ မဇ္ဈိမ ဥပါလိသုတ် ၅၈-အပိုဒ်၌ “ကာယဒဏ္ဍဿ ဥပနိဓာယာတိ ကာယဒဏ္ဍဿ သန္တိကေ နိက္ခိပိတွာ” ဟု ဖွင့်သည်ကို မှီး၍ အန္တာပေက္ခ ဆဋ္ဌီ အဖြစ်ပေးသည်၊စကားကျအားဖြင့် ငရဲဒုက္ခကို ထောက်ဆသော် ငရဲဒုက္ခနှင့်နှိုင်းစာသော် ဟု ဆိုလိုသည်။ ဟိမဝန္တံ ဥပနိဓာယ-ကိုလည်း “ပုဂ္ဂလံ ဥပနိဓာယာတိ တံ တံ ပုဂ္ဂလံ ဥပနိက္ခိပိတွာ

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တမေန်၊ ထိုသူကို။ နိရယပါလာ၊ ငရဲထိန်းတို့သည်။ ပဉ္စဝိဗန္ဓနံနာမ၊ ငါးပါးသောနှောင်ဖွဲ့ခြင်းမည်သော။ ကမ္မကာရဏံ၊ ညှဉ်းဆဲခြင်းအမှုကို။ ကရောန္တိ၊ ကုန်၏။ တတ္တံ၊ ပူလောင်သော။ အယောခိလံ၊ သံစို့ကို။ ဟတ္ထေ၊ လက်၌။ ဂမေန္တိ၊ ရိုက်သွင်းကုန်၏။ တတ္တံ၊ သော။ အယောခိလံ၊ ကို။ ဒုတိယေဟတ္ထေ၊ နှစ်ခုမြောက်သောလက်၌။ ဂမေန္တိ၊ ကုန်၏။ပ။ ပါဒေ၊ ခြေ၌။ပ။ ဒုတိယေ ပါဒေ၊ ၌။ပ။ မဇ္ဈေဥရသ္မိံ၊ ရင်လယ်(တည့်တည့်)၌။ဂမေန္တိ၊ ရိုက်သွင်းကုန်၏။ သော၊ ထိုသူသည်။ တတ္ထ၊ ထိုငရဲ၌။ ဒုက္ခာ၊ နာကျင်ခက်ခဲ ဆင်းရဲကုန်သော။ တိဗ္ဗာ၊ ထက်မြက်ကုန်သော။ ခရာ၊ ကြမ်းတမ်းကုန်သော။ ကဋုကာ၊ စပ်ခါးကုန်သော။ ဝေဒနာ၊ တို့ကို။ ဝေဒေတိ၊ ခံစားရ၏။ တံ ပါပကမ္မံ၊ ထိုမကောင်းမှုသည်။ ဗျန္တိ၊ ကင်းသော အဆုံးအပိုင်းအခြားရှိသည်။ ယာဝ၊ အကြင်မျှလောက်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်သေး။ တာဝ၊ ထိုမျှလောက်။ န စ ကာလံ ကရောတိ၊ မသေ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တမေန်၊ ကို။ နိရယပါလာ၊ တို့သည်။ သံဝေသေတွာ၊ လျောင်းနေစေ၍။ (သံဝေသေတွာတိ။ပ။နိပ္ပဇ္ဇာပေတွာ၊ ဌ။) ကုဌာရီဟိ၊ ဓားမကြီးတို့ဖြင့်။ တစ္ဆန္တိ၊ ခုတ်ထစ်စေကုန်၏။ သော ထိုသူသည်။ တတ္ထ၊ ထိုငရဲ၌။ပ။ တာဝ၊ ထိုမျှလောက်။ န စ ကာလံကရောတိ၊ မသေ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တမေန်၊ ကို။ နိရယပါလာ၊ တို့သည်။ ဥဒ္ဓံပါဒံ၊ ခြေမိုးမျှော်။ အဓောသိရံ၊ ဦးခေါင်းစောက်ထိုး။ ဂဟေတွာ၊ ကိုင်၍။ ဝါသီဟိ၊ ပဲကွပ်တို့ဖြင့်။ တစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။ သော၊ သည်။ တတ္ထ၊ ၌။ပ။ တာဝ၊ လောက်။ န စ ကာလံကရောတိ၊ မသေ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တမေန်၊ ကို။ နိရယပါလာ၊ တို့သည်။ ရထေ၊ ရထား၌။ ယောဇေတွာ၊ ယှဉ်စေ၍။ အာဒိတ္တာယ၊ ရဲရဲညီသော။ သမ္ပဇ္ဇလိတာယ၊ တပြောင်ပြောင်တောက်လောင်သော။ သဇောတိဘူတာယ၊ တခဲနက်ထက်ဝန်းကျင်တောက်သော[1]။ ပထဝိယာ၊ မြေ၌။ သာရေန္တိပိ၊ သွားလည်းသွားစေကုန်၏။ ပစ္စာသာရေန္တိပိ၊ ပြန်၍လည်းလာစေကုန်၏။ သော၊ သည်။ တတ္ထ၊ ၌။ပ။ တာဝ၊ လောက်။ န စ ကာလံကရောတိ၊ မသေ၊ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တမေန်၊ ကို။ နိရယပါလာ၊ တို့သည်။ မဟန္တံ၊ ကြီးကျယ် မြင့်မားသော။ အာဒိတ္တံ၊ သော။ သမ္ပဇ္ဇလိတံ၊ သော။ သဇောတိဘူတံ၊ သော။ အင်္ဂါရပဗ္ဗတံ၊ မီးကျီးတောင်ကို။ အာရောပေန္တိပိ၊ တင်လည်းတင်ကုန်၏။ ဩရောပေန္တိပိ၊ ချလည်းချကုန်၏။ သော၊ သည်။ တတ္ထ၊ ၌။ပ။ တာဝ၊ လောက်။ န စ ကာလံ ကရောတိ၊ မသေ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တမေန်၊ ကို။ နိရယပါလာ၊ တို့သည်။ ဥဒ္ဓံပါဒံ၊ မျှော်။ အဓောသိရော၊ စောက်ထိုး။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ တတ္တာယ၊ ပူလောင်သော။ အာဒိတ္တာယ၊သော။ သမ္ပဇ္ဇလိတာယ၊ သော။ သဇောတိဘူတာယ၊ သော။ လောဟကုမ္ဘိယာ၊ သံရေပူအိုး၌[2]။ ပက္ခိပန္တိ၊ ထည့်ကုန်၏။ သော၊ သည်။ တတ္ထ၊ ထိုသံရေပူအိုး၌။ ဖေဏုဒ္ဒေဟကံ၊ အမြှုပ်ထစေလျက်[3]။ ပစ္စတိ၊ ကျက်၏။ သော၊ သည်။ တတ္ထ၊ ထိုသံရေပူအိုး၌။ ဖေဏုဒ္ဒေဟကံ၊ လျက်။ သကိမ္ပိ၊တကြိမ်လည်း။ ဥဒ္ဓံ၊ အထက်သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ရောက်၏။ သကိမ္ပိ၊ လည်း။ အဓော၊ အောက်သို့။

သက္ခိံကတွာတိ အတ္ထော”ဟူသော အံ၊ ဋ ၃၊၁၅၅-ကို ထောက်၍“ဟိမဝန္တံ ဥပ၊ ဟိမဝန္တာတောင်အနီး၌။ နိခါယ၊ ချထား၍”ဟု ကမ္မပ္ပဝစနီယ (သဒ္ဒတ္ထ) လည်း ပေးလေ။

၁။ အာဒိတ္တန္တိ အဂ္ဂိဝဏ္ဏံ၊ သမ္ပဇ္ဇလိတန္တိ သမ္ပဇ္ဇလိတံ၊ သဇောတိဘူတန္တိ သမန္တတော ဇောတိဘူတံ၊ ဧကဂ္ဂိဇာလဘူတန္တိ အတ္ထော။ မ ဋ ၂၊ စူဠသုညတ။ ဒီ ဋ ၁-အမ္ဗဋ္ဌ-စသည်။

၂။ လောဟဘေဒ သိမှတ်ဖွယ်ကို မ ဋီ ၁-မူလပရိယာယသုတ်ရှု။

၃။ ဖေဏ+ဥ+ဒိဟ+ဏ္ဍု။ ဒိဟဓာတ် ဝဍ္ဍိ ကြီးပွါးခြင်း အနက်ဟော။ဖေဏုဒ္ဒေဟကန္တိ ဖေဏံ ဥဒ္ဒေဟိတွာ ဥဿာဒေတွာတိ အတ္ထော။အံ ဋ ၃၊၁၇၉။“ဖေဏုဒ္ဒေဟကန္တိ ဖေဏံ ဥဒ္ဒေဟေတွာ အနေကဝါရံ ဖေဏံ ဥဋ္ဌာပေတွာတိ အတ္ထော”။ (ငင်းဋီ။)

ဂစ္ဆတိ၊ ၏။ သကိမ္ပိ၊ လည်း။ တိရိယံ၊ ဖီလာသို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ၏။ သော၊ သည်။တတ္ထ၊ ထိုငရဲ၌။ပ။ တာဝ၊ လောက်။ နစ ကာလံကရောတိ၊ မသေ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တမေနံ၊ ကို။ နိရယပါလာ၊ တို့သည်။ မဟာနိရယေ၊ ငရဲကြီး၌။ ပက္ခိပန္တိ၊ ကုန်၏။ဘိက္ခဝေ၊တို့။ သော ခေါ ပန မဟာနိရယော၊ ထိုငရဲကြီးသည်ကား—

စတုက္ကဏ္ဏော၊ လေးထောင့်ရှိ၏။ စတုဒ္ဒွါရော၊ (အရပ်လေးမျက်နှာတို့၌) တံခါးလေးပေါက်ရှိ၏။ ဝိဘတ္တော၊ သဏ္ဌာန်စသည် အညီအမျှစီရင်ထားအပ်၏။ ဘာဂသော၊ အစုအစုအားဖြင့်။ မိတော၊ စီမံတိုင်းထားအပ်၏[၁]။ အယောပါကာရပရိယန္တော၊ သံတံတိုင်းသည် ထက်ဝန်းကျင်မှ ပိုင်းခြားအပ်၏။ (သံတံတိုင်း ခြံရံအပ်သည် ဟူလို။) အယသာ၊ သံချပ်သံပြားသည်။ ပဋိကုဇ္ဇိတော၊ ဖုံးပိတ်ထားအပ်၏။

တဿ၊ ထိုငရဲ၏။ အယောမယာ၊ သံဖြင့်ပြီးသော။ ဇလိတာ၊တောက်ပြောင်သော။ တေဇသာ၊ အခိုးအလျှံနှင့်။ ယုတာ၊ ယှဉ်သော။ ဘူမိ၊ မြေသည်။ သမန္တာ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ။ ယောဇနသတံ၊ ယူဇနာတရာတိုင်တိုင်။ ဖရိတွာ၊ ပြန့်နှံ့၍။ သဗ္ဗဒါ၊ အခါခပ်သိမ်း။ တိဋ္ဌတိ၊ တည်၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အဟံ၊ ငါဘုရားသည်။ အနေကပရိယာယေနပိ၊ တပါးမကသောအကြောင်းအားဖြင့်လည်း။ နိရယကထံ၊ ငရဲနှင့်စပ်သောစကားကို။ ကထေယျံ၊ ဟောကြားရပေရာ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ နိရယာ၊ တို့သည်။ယာဝ၊ လောက်။ဒုက္ခာ၊ဆင်းရဲကုန်၏။ (တာဝ၊ လောက်။) ဣဒံ၊ ဤငရဲဒုက္ခကို။ အက္ခာနေန၊ ဟောကြားခြင်းဖြင့်[၂]။ ပါပုဏိတုံ၊ (အပြီးသို့)ရောက်ခြင်းငှါ။ ယာဝဥ္စ၊ အလွန်ပင်။ န သုကရာ၊ မလွယ်ကူ။ (ဣတိ၊ ဤသို့မိန့်တော်မူ၏။)

၂၅၁။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တိဏဘက္ခာ၊ မြက်လျှင်အစာရှိကုန်သော။ (မြက်ကိုစားကုန်သော-ဟူလို။)တိရစ္ဆာနဂတာ၊ တိရစ္ဆာန်ဖြစ်ကုန်သော။ ပါဏာ၊ သတ္တဝါတို့သည်။ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။

၁။ ဝိဘတ္တော ဘာဂသော မိတော-ဟူသော အလားတူ အသုံးအနှုန်းကို အံ ၃၊ ဒေဝဒူတသုတ် သုတ္တနိပါတ် ပြာဟ္မဏဓမ္မိက သုတ် မဟာဇနကဇာတ် ပေတဝတ္ထု ခလ္လာဋိယပေတဝတ္ထု သာဏဝါသိတ္ထေရဝတ္ထုတို့၌သာ တွေ့ရ၏။ "ဝိဘတ္တာတိ သမစတုရဿ အာယတဝဋ္ဋသဏ္ဌာနာဒိဝသေန ဝိဘတ္တာ" ပေတ-ဋ္ဌ၊ "ဝိဘတ္တေတိ အာယာမဝိတ္ထာရ-ဝသေန ဝိဘတ္တာနိ၊ ဘာဂသော မိတောတိ အင်္ဂဏဒ္ဒွါရပါသာဒကူဋ္ဌာဂါရာဒိဝသေန ကောဋ္ဌာသံ ကောဋ္ဌာသံ ကတွာ မိတာနိ" သုတ္တနိ-ဋ္ဌ-စသော အဖွင့်များကို ကြည့်၍ ပေးလိုက်သည်။

အယောပါကာရပရိယန္တော-ကိုလည်း ဋီကာအလို ပရိယတ္တော-ဟု တ္တ ၂-လုံးနှင့်ရှိစေလိုသည်။ အတ္တဒဏ္ဍ သုတ် ဂဟိတဒဏ္ဍသု၊ မ ဋ္ဌ ၃၊ သံ၊ ဋ္ဌ၊ ဝါသေဋ္ဌ တို့၌ကဲ့သို့ ပရိယတ္တ၌ အတ္တသည် အာ+ဒါ+တ ဟု ပြီးသည်။ ထို့ကြောင့် ဋီကာ၌ "အယောပါကာရေန ပရိခတော အဘိတ္တော ဂဟိတတာတိ ပရိယတ္တော၊ ပရိက္ခိတ္တော"ဟု ဖွင့်သည်။ ပါဠိအဋ္ဌကထာအလို ပရိယန္တော-ဟု န္တ-နှင့် ရှိစေလိုသည်၊ ပရိယန္တ-ပရိ+အမ+တ-ဟု ပဒစ္ဆေဒပြု၍ တ-ပစ္စည်းသည်လည်း "ဓိရတ္ထု တံ ဝိသံ ဝန္တံ" ကေသိဝါဒဇာတ် "ဝန္တာနီတိ ဝမိတာနိ" အံ ဋ္ဌ ၂၊ ၃၀၀-ပတိလီနသုတ် တို့၌ကဲ့သို့ ကမ္မတ္ထကို ဟော၏။ ထို့ကြောင့် ပရိယန္တော-ဟု ပါဠိအဋ္ဌကထာ အတိုင်းလည်း သင့်မြတ်သည်။ "ပရိယန္တော၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ ပိုင်းခြားအပ်၏၊ ပရိယတ္တော၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ ယူအပ်၏"ဟုပေး။

၂။ ယာဝဉ္စိဒံ ဘိက္ခဝေ ဥပမာပိ န သုကရာ ယာဝလဟုပရိဝတ္တံ စိတ္တံ။ အံ၊၁၊ အစ္ဆရာသင်္ဃာတ။

"ယာဝဥ္စာတိ အဓိမတ္တပမာဏတ္ထေ နိပါတော၊ အတိဝိယ န သုကရာတိ အတ္ထော ဣဒန္တိ နိပါတမတ္တံ"။ ဋင်း-ဋ္ဌ စသည်ဖြင့် ဣဒံ-ကို အနတ္ထကဖွင့်ပြသော်လည်း ဤ၌ "အက္ခာနေန သမ္ပာပုဏိတုံ"ဟူသော သကမ္မကပုဒ်များကို ရှု၍ သဒ္ဒနီတိ နိသျလာ ဆရာတော် ဦးဗုဓ်၏ ပေးနည်းအတိုင်း ပေးလိုက်သည်။

တော၊ ထိုတိရစ္ဆာန်တို့သည်။ အလ္လာနိပိ၊ စိမ်းစိုသည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ တိဏာနိ၊ မြက်တို့ကို။ သုက္ခာနိပိ၊ ခြောက်သွေ့သည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ တိဏာနိ၊ တို့ကို။ ဒန္တုလ္လေဟကံ၊ သွားတို့ဖြင့် ကိုက်ဖြတ်နုတ်ဆွဲလျက်[၁]။ ခါဒန္တိ၊ စားကုန်၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တိဏဘက္ခာ၊ ကုန်သော။ တိရစ္ဆာနဂတာ၊ ကုန်သော။ ပါဏာ၊တို့ဟူသည်။ ကတမေ၊ အဘယ်သတ္တဝါတို့နည်း။ ဟတ္ထီ၊ ဆင်တို့ရှင်း။ အဿာ၊ မြင်းတို့ရှင်း။ ဂေါဏာ၊ နွားတို့ရှင်း။ ဂဒြဘာ၊ မြည်းတို့ရှင်း။ အဇာ၊ ဆိတ်တို့ရှင်း။ မိဂါ၊ သမင်တို့ရှင်း။ အညေပိ၊ ဤမှ တခြားလည်းဖြစ်ကုန်သော။ တိဏဘက္ခာ၊ ကုန်သော။ တိရစ္ဆာနဂတာ၊ ကုန်သော။ ယေ ဝါ ပန ကေစိ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ ပါဏာ၊ သတ္တဝါတို့ရှင်းတည်း။ ဘိက္ခဝေ၊တို့။ သ ခေါ သောဗာလော။ ထိုသူမိုက်သည်။ ဣဓပုဗ္ဗေ၊ ဤမှ ရှေးကာလ၌။ (ဣတောပုဗ္ဗေ-ဟုကြံ။)ရသာဒေါ၊ ရသာရုံကို တပ်မက်စွာစားတတ်သည်ဖြစ်၍။ (ရသံ အဒတိ ဘက္ခတီတိ ရသာဒေါ-ဟုကြံ။)ဣဓ၊ဤလူ့ယခုအခါ၌။ ပါပါနိ ကမ္မာနိ၊ မကောင်းမှုတို့ကို။ ကရိတွာ၊ ပြု၍။ ကာယဿ၊၏။ဘေဒါ၊ ပျက်စီးခြင်းဟူသော။ မရဏာ၊ သေသည်မှ။ ပရံ၊ နောက်ကာလ၌။ တိဏဘက္ခာ၊ ကုန်သော။ ယေ တေ သတ္တာ၊အကြင် သတ္တဝါတို့သည်။ (အတ္ထိ၊ ရှိကုန်၏။) တေသံ သတ္တာနံ၊ ထိုတိရစ္ဆာန်သတ္တဝါတို့၏။ သဟဗျတံ၊ အတူတကွအဖြစ်သို့။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ကပ်ရောက်၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဂူထဘက္ခာ၊ မစင်လျှင်အစာရှိကုန်သော။ တိရစ္ဆာနဂတာ၊ ကုန်သော။ ပါဏာ၊ တို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ တေ၊ ထိုသတ္တဝါတို့သည်။ ဒူရတောဝ၊ အဝေးမှပင်လျှင်။ ဂူထဂန္ဓံ၊ မစင်နံ့ကို။ ဃာယိတွာ၊ နမ်း၍ (အနံ့ရ၍)။ "ဧတ္ထ၊ ဤအရပ်၌။ ဘုဉ္ဇိဿာမ၊ စားကြကုန်အံ့။ ဧတ္ထ၊ ၌။ ဘုဉ္ဇိဿာမာတိ၊ ကုန်အံ့"ဟူ၍။ ဓာဝန္တိ၊ ပြေးကုန်၏။ ဗြာဟ္မဏာ၊တို့သည်။ အာဟုတိဂန္ဓေန၊ ယဇ်နံ့ကြောင့်။ "ဧတ္ထ။ပ။ဘုဉ္ဇိဿာမီတိ၊ မိ"ဟူ၍။ ဓာဝန္တိ သေယျထာပိ၊ ပြေးကုန်သကဲ့သို့။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧဝမေဝ၊ သာလျှင်။ ဂူထဘက္ခာ၊ ကုန်သော။ပ။ဓာဝန္တိ၊ ကုန်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဂူထဘက္ခာ၊ ကုန်သော။ တိရစ္ဆာနဂတာ၊ ကုန်သော။ ပါဏာ၊တို့သည်။ ကတမေစ၊ တို့နည်း။ ကုက္ကုဋာ၊ ကြက်တို့ရှင်း။ သူကရာ၊ ဝက်တို့ရှင်း။ သောဏာ၊ခွေးတို့ရှင်း။ သိင်္ဂါလာ၊ မြေခွေးတို့ရှင်း။ အညေပိ၊ တပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဂူထဘက္ခာ၊ ကုန်သော။ တိရစ္ဆာနဂတာ၊ ကုန်သော။ ယေဝါပနကေစိ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ပါဏာ၊သတ္တဝါတို့ရှင်းတည်း။ (သ ခေါ သော-မှ ဂူထဘက္ခာ-တိုင်အောင် မခဲပြီ။)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တိရစ္ဆာနဂတာ၊ ကုန်သော။ (ယေ)ပါဏာ၊ (အကြင်)သတ္တဝါတို့သည်။ အန္ဓကာရေ၊ အမှောင်အတွင်း၌။ ဇာယန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ အန္ဓကာရေ၊ ၌။ ဇီယန္တိ၊ အိုကုန်၏။ အန္ဓကာရေ၊ ၌။ မီယန္တိ၊ သေကုန်၏။ (တေ၊ ထိုသတ္တဝါတို့သည်။) သန္တိ၊ ကုန်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တိရစ္ဆာနဂတာ၊ ကုန်သော။ (ယေ)ပါဏာ၊ တို့သည်။ပ။မီယန္တိ၊ ကုန်၏။ (တေ၊ တို့ဟူသည်။) ကတမေစ၊ တို့နည်း။ ကီဋာပုဠဝါ၊ပိုးသေးပိုးမွှား တို့ရှင်း။ ဂဏ္ဍုပ္ပါဒါ၊ တီတို့ရှင်း။ အညေပိ၊ကုန်သော။ ကေစိ၊ကုန်သော။ ယေ ဝါ ပန ပါဏာ၊တို့သည်။ပ။မီယန္တိ၊ကုန်၏။ (တေ၊ ထိုသတ္တဝါတို့ရှင်းတည်း)။ ။(အကြွင်းသိသာပြီ)။

၁။ ဒန္တ+ဥ+လိဟ-ဓာတ်၊ လိဟဓာတ်သည် အတ္တနော ဇိဝှါယ ပါဒေ လိဟိံသု၊ ကုမာရပေတ-စသည်ဖြင့် လျက်ခြင်း၌သာ ထင်ရှား၏။ သဒ္ဒနီတိ စသော ဓာတ်ကျမ်းတို့၌လည်း သာယာခြင်း လျက်ခြင်း အနက်ကိုသာ ပြကြ၏။ ဤ၌ကား ကိုက်ဖြတ် နုတ်ဆွဲခြင်း အနက်၌ ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် ဋ္ဌ ၌ ဥလ္လေဟိတွာ-ကို လုဉ္စိတွာ-ဟုရှင်း ဋီ ၌ ဥလ္လေဟိတွာ-ကို အဥ္ဆိတွာ-ဟုရှင်းဖွင့်သည်။

ဘိက္ခဝေ၊တို့။ တိရစ္ဆာနဂတာ၊ ကုန်သော။ (ယေ) ပါဏာ၊တို့သည်။ဥဒကသို့၊ရေ၌။ဇာယန္တိ၊ ကုန်၏။ပ။မီယန္တိ၊ ကုန်၏၊ (တေ တို့သည်။) သန္တိ၊ကုန်၏။ (ဤရေသတ္တဝါပြ ဝါကျ၌ မစ္ဆာ၊ ငါးတို့ရင်း။ ကစ္ဆပါ၊လိပ်တို့ရင်း။ သုသုမာရ၊မိကျောင်းတို့ရင်း။ ဤမျှသာထူးတော့သည်)။

ဘိက္ခဝေ၊တို့။ တိရစ္ဆာနဂတာ၊ ကုန်သော။ (ယေ)ပါဏာ၊တို့သည်။ အသုစိသို့၊ မစင်ကြယ် ရာအရပ်၌။ ဇာယန္တိ၊ ကုန်၏ ပ။မီယန္တိ၊ကုန်၏။ (တေ၊တို့သည်။) သန္တိ၊ ကုန်၏။ (ဤ၌လည်း ပူတိမစ္ဆေဝ၊ ငါးပုပ်၌ရင်း။ ပူတိကုဏပေ ဝါ၊ သူကောင်ပုပ်၌ရင်း။ ပူတိကုမ္မာသေဝါ၊ မုံ့ပုပ်၌ရင်း။ စန္ဒနိကာယဝါ၊ ညွန်မရှိသောတံစီးပွက်တွင်း၌ရင်း။ ဩဠိဂလ္လေဝါ၊ညွန်ရှိသောတံစီးပွက်တွင်း၌ရင်း။ ဤမျှသာထူး၏။ အနေကပရိယာယေနပိ-ဝါကျလည်း မထူးပြီ။)

၂၅၂။ ဘိက္ခဝေ တို့။ သေယျထာပိ၊ ဥပမာမည်သည်ကား။ ပုရိသော၊ သည်။ ဧကစ္ဆိဂ္ဂလံ၊ တပေါက်တည်းရှိသော။ ယုဂံ၊ထမ်းပိုးကို။ မဟာသမုဒ္ဒေ၊၌။ ပက္ခိပေယျ၊ မျှောပစ်ရာ၏၊ တမနေ့၊ ထိုထမ်းပိုးကို၊ ပုရတ္ထိမော၊ အရှေ့အရပ်မှလာသော။ ဝါတော၊ လေသည်။ ပစ္ဆိမေန၊ အနောက် အရပ်သို့။ (တေနပသက်မိ-ကဲ့သို့တည်း။) သံဟရေယျ၊ တိုက်ခပ်မျှောရာ၏။ ပစ္ဆိမော၊ အနောက် အရပ်မှလာသော။ ဝါတော၊သည်။ ပုရတ္ထိမေန၊ သို့။ သံဟရေယျ၊ရာ၏။ဥတ္တရော၊မြောက်အရပ်မှ လာသော။ ဝါတော၊သည်။ ဒက္ခိဏေန၊ တောင်အရပ်သို့။ သံဟရေယျ၊ ရာ၏။ ဒက္ခိဏော၊ တောင်အရပ်မှလာသော။ ဝါတော၊သည်။ ဥတ္တရေန၊ သို့။ သံဟရေယျ၊ ရာ၏။ တတြ၊ထိုမဟာ သမုဒ္ဒရာ၌။ ကာဏော၊ ကာဏ်းသော။ ကစ္ဆပေါ၊ လိပ်သည်။ အဿ၊ရှိရာ၏။ သော၊ ထိုလိပ်ကာဏ်း သည်။ ဝဿသတဿ ဝဿသတဿ အစ္စယေန၊ အနှစ်အရာ အနှစ်အရာကုန်သဖြင့် (ကုန်လွန်သော အခါ၌)။ သကိံ၊ တကြိမ်။ ဥမ္မုဇ္ဇေယျ၊ ပေါ်ရာ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တံ၊ကို။ ကိံမညထ၊နည်း။ ကာဏော၊သော။ သောကစ္ဆပေါ၊ သည်။ ဧကစ္ဆိဂ္ဂလေ၊အပေါက်တခုသာရှိသော။ အမုသ္မိံ ယုဂေ၊ ထိုထမ်းပိုး၌။ ဂီဝံ၊ လည်ကို၊ ပဝေသေယျ အပိနု သွင်းရာသလော။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးတော်မူ၏။ (ဘန္တေ၊ရား။ ဧတံ၊ ဤသို့သွင်းခြင်းသည်။ နောဟိ၊မသင့်ပါ။) ဘန္တေ၊ရား။ ဒီဃဿ၊ရှည်လျား သော။ အဒ္ဓုနော၊အချိန်အခါ၏။ အစ္စယေန၊ကုန်လွန်သောအခါ၌။ ကဒါစိ ကရဟစိ တခါတရံ။ ယဒိ ပန (ပဝေသေယျ)၊သွင်းမိသော် သွင်းမိရာန်ရ ၏။(သံယုတ်၌ ယဒိနူန-ဟုရှိသည်)။ ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ ကာဏော၊သော။ ကစ္ဆပေါ၊သည်။ ဧကစ္ဆိဂ္ဂလေ၊ သော။ အမုသ္မိံ ယုဂေ၊ ၌။ ဂီဝံ၊ကို။ ခိပ္ပတရံ ခေါ၊လျင်လျင်မြန်မြန်။ ပဝေသေယျ၊သွင်းမိတန်ရာ၏။ ဘိက္ခဝေ၊တို့။ အတော၊ထိုထက်။ သကိံ၊ တကြိမ်တခါ။ ဝိနိပါတဂတေန၊ အပါယ်သို့ကျရောက်သော။ ဗာလေန၊ သူမိုက်သည်။ (ဒုလ္လဘဥ္စ ပပ) မနုဿတ္တံ၊ လူ၏အဖြစ်ကို ။ ဒုလ္လဘတရံ၊ ရနိုင်ခဲ၏ဟူ၍။ အဟံ၊ငါ ဘုရားသည်။ ဝဒါမိ၊ဟောတော်၏။ တံ၊ထိုသို့ရခဲခြင်းသည်။ကိဿဟေတု၊အဘယ်မည်သော အကြောင်းကြောင့် နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊တို့။ ဧတ္ထ၊ ထိုအပါယ်လေးဘုံ၌။ ဓမ္မစရိယာ၊ တရားကိုကျင့်ကြံခြင်းသည်ရင်း။ သမစရိယာ၊မျှတစွာကျင့်ကြံခြင်းသည်ရင်း။ (တရားနှင့်အညီကျင့်ခြင်းဟူလို။) ကုသလကိရိယာ၊ ကုသိုလ်ပြုလုပ်ခြင်းသည်ရင်း။ ပုညကိရိယာ၊ ကောင်းမှုပြုလုပ်ခြင်းသည်ရင်း။ န ဟိ အတ္ထိ၊မရှိသည် သာတည်း။ ဘိက္ခဝေ၊တို့။ ဧတ္ထ၊ထိုအပါယ်လေးဘုံ၌။ အညမညခါဒိကာ၊ အချင်းချင်း သတ်စား ခြင်းသည်ရင်း။ ဒုဗ္ဗလခါဒိကာ၊ ကြီးနိုင်ငယ်ညှဉ်းသတ်စားခြင်းသည်ရင်း[၁]။ ဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။

၁။ တရားတော်ကို ကျင့်ကြံခြင်းစသည်ကြောင့် သုဂတိဘုံရောက်ရကြောင်းကိုမ-၁ သာလေယျကသုတ် မဇ္ဈိမ မနုဿာနီသုတ်တို့၌လာသော "ဓမ္မစရိယာ သမစရိယာဟေတု။ပ။ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပဇ္ဇန္တိ"စသည်ကို ထောက်၍

ဘိက္ခဝေါတို့။ သ ခေါ သော ဗလော၊ သည်။ ဒီဃသ ၊ ရှည်လျားသော။ အဒ္ဓုနော၊ အချိန်အခါ၏။ အစ္စယေန၊ ကုန်လွန်သောအခါ၌။ မနုဿတ္တံ၊ လူ့အဖြစ်သို့။ ကဒါစိ ကရဟ စိ၊ တခါတရံ။ သစေ အာဂစ္ဆတိ၊ အကယ်၍ ရောက်လာငြားအံ့။ (ဝေသတိ၊ သော်။) စဏ္ဍာလကုလံ ဝါ၊ ဒွန်းစဏ္ဍား (လူရိုင်းလူကြမ်း)မျိုးရင်း။ နေသာဒကုလံ ဝါ၊ မုဆိုးမျိုးရင်း။ ဝေနကုလံ ဝါ၊ သင်ရွေမျိုးရင်း။ ရထကာရကုလံ ဝါ၊ လက်သမားမျိုးရင်း [၁]။ ပုက္ကုသကုလံ ဝါ၊ ပန်းဖိုက်သွန်မျိုးရင်း။ (ဇ္ဈတိ၊ ဤသို့။) ယာနိ တာနိ နီစကုလာနိ၊ အကြင်အောက်တန်းကျသော (ဇာတ်နိမ့်) အမျိုးတို့သည်။ (သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။) တထာရူပေ၊ ထိုသို့သဘောရှိသော။ ဒလိဒ္ဒေ၊ ဆင်းရဲသော။ အပ္ပန္နပါနဘောဇနေ၊ အစာရေစာ ငတ်ပြတ်ရှားပါးသော။ (အပ္ပသဒ္ဒါ အပ္ပကတ္ထ-ကြံ။) ကသိရဝုတ္တိကေ၊ ပင်ပန်းသော အသက်မွေးမှုရှိသော။ (ရံခါ ကသိရသဒ္ဒါသည် အပ္ပကတ္ထ ဟောသေး၏၊ အပိုဒ် ၁၀၆-ပြန်ရှု။) ကုလေ၊ အမျိုး၌။ ပစ္စာဇာယတိ၊ ဖြစ်ပြန်ရ၏။

ယတ္ထ၊ အကြင်အမျိုးနှယ်၌။ ကသိရေန၊ ဆင်းရဲပင်ပန်းသဖြင့်။ ဃာသစ္ဆာဒေါ၊ အစာ,အဝတ်ကို။ လဗ္ဘတိ၊ ရအပ်၏[၂]။ တတ္ထ၊ ၌။ ဇာယတိ၊ ၏။ သော စ၊ ထိုသူမိုက်သည်လည်း။ ဒုဗ္ဗဏ္ဏော၊ အဆင်းမလှသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဒုဒ္ဒသိကော၊ အမြင်ဆိုးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သြကောဋိမကော၊ ဂုတ်တိုပုကွသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဗဝှါဗာဓော၊ အနာများသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကာဏော ဝါ၊ ကာဏ်းသောသူသည်သော်ရင်း။ ကုဏီ ဝါ၊ ကောက်သော လက်ရှိသူသည်သော်ရင်း။ ခဉ္ဇော ဝါ၊ ကုန်းသောသူသည်သော်ရင်း။ ပက္ခဟတော ဝါ၊ ကိုယ်အောက်ပိုင်း သေသောသူသည်သော်ရင်း [၃]။

သိလေ။ ဒုဗ္ဗလခါဒိကာ-ဟူသည် အားကြီးသူက အားနည်းသူကို ညှဉ်းဆဲသတ်ဖြတ်၍စားခြင်းကို ဆိုလိုသည်။ "ဒုဗ္ဗလခါဒိကာတိ ဗလာဝန္တေဟိ မစ္ဆာဒီဟိ ဒုဗ္ဗလာနံ မစ္ဆာဒီနံ ခါဒနံ"ဟု သံ ဋ္ဌ ၁၊ မဟာဝဂ္ဂသံယုတ် ပဌမဆိဂ္ဂလယုဂသုတ်၌ ဖွင့်သည်။ ဤဝါကျသည် ရင်းသံယုတ်နှင့် အခိပ္ပါယ်ဘူသော်လည်း ပါဠိဝါကျအနေအထားကား မတူမျှပေ။

၁။ ဒွန်းစဏ္ဍား ဟူသည် သူတောင်းစားဟူ၍ ထင်မှတ်နေကြ၏၊ မဟာဝံသ-သာလိကုမာရဝတ္ထုလာ သော်ကမာလာမင်းသမီးသည် (ပန်းဘဲ)သမား၏သမီးဖြစ်သောကြောင့် စဏ္ဍာလသမီး-ဟု ခေါ်သည်။ ထို့ကြောင့် လူကြမ်းလူရိုင်းဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှား၏၊ သို့သော်ငြား ဗမာ့သုံးတမ်းစဉ်သာအရစဏ္ဍာလငါးစို့ဟူ၍ကား ရှိခဲ့၏၊ နေသာဒ ဝေန-စသည်တို့နှင့်လည်း နှိုင်းစာလေ။

ဝေနသဒ္ဒါသည် ဝိလီဝကာရ-နဠကာရတို့နှင့်အတူ အဘိဓာန်၌ နှီးသမားပရိယာယ်အဖြစ်လာ၏။ "ဝေနကုလေတိ ဝိလီဝကာရကုလေ"။ အံ ဋ္ဌ ၂၊ ၇၆။ အာသံသသုတ်၊ "ဝေဏီဝါတိ ဝေနဇာတိကာ၊ ဝိလီဝကာရာ နဠကာရာ ဟောန္တီတိ အတ္ထော" ပေတဝတ္ထု ဋ္ဌ၊ အဘိဓမ္မာနပေတ-နှင့် အချို့အဋ္ဌကထာတို့၌လည်း အဘိဓာန်နှင့် အတူ ဖွင့်လျက် ရှိကြ၏။ သို့သော် ကုသဇာတ် ဋ္ဌ-၌ ဝေဏီတိ တစ္ဆိကာ၊ သစ်ရွေသမား ဟုရင်း၊ ပါစိတ် သြမသဝါဒသိက္ခာပုဒ်၌ "ဝေနဇာတီတိ တစ္ဆကဇာတိ၊ ဝေဏုကာရဇာတီတိပိ ဝဒန္တိ"ဟုရင်းဖွင့်သည်။ နှီးယက်သမားမျိုးဟု ပေးသည်ကား ဝဒန္တိ-ဝါဒတည်း။ ရထကာရ-လက်သမားဟူသော အနက်ကို "ကဒါဟံ ရထကာရော ပရိကန္တံ ဥပါဟနံ" ဟူသော ဇနက ဇာတ်ကို ထောက်၍ ပေးသည်။

၂။ အံ ဋ္ဌ ၂၊ ၇၆ ၌ ရင်းဝါကျကို ဖွင့်ထား၏။

၃။ သံ ၁-၉၅။ အံ ၁-၁၀၆။ ပါဠိတော်တို့၌ "ခဉ္ဇော ဝါ"ဟုရှိ၏။ ရင်းအဋ္ဌကထာတို့၌ "ခဉ္ဇောတိ ကောပါဒခဉ္ဇော ဝါ ဥဘယပါဒခဉ္ဇော ဝါ"ဟု ဖွင့်၏။ ရင်းဋီကာတို့၌သည်း "ခဉ္ဇော ဝုစ္စတိ ပါဒဝိကလော"ဟု ဖွင့်၏။

ဤဋီကာ၌ "ဝါတာဒိနာ ဥပဟတကာယပက္ခော ဣဓ ပက္ခဟတောတိ အဓိပ္ပေတော, န ပက္ခိဟတောတိ အာဟ ပက္ခဟတောတိ ပီဋ္ဌသပ္ပိတိ"ဟူ၍ရင်း အံ ဋီ၊ ၂၊ ၇၉-၌ "ဟေဋ္ဌိမသရီရေဘော သရီရဿ ပက္ခော ပဒေသော

ဟောတိ၊ ၏။ အန္ဓသာ၊ ထမင်းကိုရင်း။ ပါနသာ၊ အဖျော်ကိုရင်း။ ဝတ္ထသာ၊ အဝတ်ကိုရင်း။ ယာနသာ၊ ယာဉ်ကိုရင်း။ မာလာဂန္ဓဝိလေပနသာ၊ ပန်း၊ နံ့သာ၊ နံ့သာပျောင်းကိုရင်း။ သေယျာဝသထ-ပဒီပေယျသာ၊ အိပ်ရာနေရာ, ဆီမီးညီထွန်းရန်ဆီ စသည်ကို [၁]။ လာဘီ၊ ရလေ့ရှိသည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ (သော ကာယေန ဒုစ္စရိတံ စရတိ-မှစ၍ နိရယံ ဥပပဇ္ဇတိ-တိုင်အောင် ပေးမြဲ။)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သေယျထာပိ၊ ကား။ အက္ခဓုတ္တော၊ ကြွေအံကျူးသမားသည်။ ပဌမေနေဝ၊ ရှေးဦးသာလျှင်ဖြစ်သော။ ကလိဂ္ဂဟေန၊ ရှုံးခြင်းဖြင့် [၂]။ ပုတ္တမ္ပိ၊ သားသမီးကိုသော်လည်း။ ဇီယေထ၊ ရှုံးရာ၏။ (ဇိ=ပရာဇယေ။) ဒါရမ္ပိ၊ မယားကိုသော်လည်း။ ဇီယေထ၊ ရာ၏။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော။ သာပတေယျမ္ပိ၊ ဥစ္စာကိုသော်လည်း [၃]။ ဇီယေထ၊ ရာ၏။ ဥတ္တရိပိ၊ အလွန်လည်း။ အဓိဗန္ဓံ၊ အနှောင်အဖွဲ့ခံအပ်သည်၏အဖြစ်သို့။ နိဂစ္ဆေယျ၊ ရောက်ရာ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သော အက္ခဓုတ္တော၊ သည်။ပ။ ယံဇီယေထ၊ အကြင်ရှုံးရာ၏။ ဥတ္တရိပိ၊လည်း။ အဓိဗန္ဓံ၊ သို့။ ယံ နိဂစ္ဆေယျ၊ ရာ၏။ သော၊ ထိုရှုံးခြင်းသည်။ အပ္ပမတ္တကော၊ အနည်းငယ်မျှသော။ ကလိဂ္ဂဟော၊ ရှုံးခြင်းတည်း။ အထ ခေါ၊စင်စစ်သော်ကား။ သော ဗာလော၊ သည်။ကာယေန၊ ဖြင့်။ ဒုစ္စရိတံ၊ ကို။စရိတွာ၊ ၍။ပ။နိရယံ၊ သို့။ ယံ ဥပပဇ္ဇတိ၊ အကြင်ရောက်၏။ အယမေဝ၊ ဤငရဲရောက်၍ ရှုံးခြင်းသည်သာလျှင်။ တတော၊ ထိုကြွေအံကျူး၍ ရှုံးခြင်းထက်။ မဟန္တတရော၊ ပိုမိုကြီးမားသော။ ကလိဂ္ဂဟော၊ ရှုံးခြင်းမည်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အယံ၊ ဤသည်ကား။ ကေဝလာ၊ အလုံးစုံသော။ ပရိပူရာ၊ ဒုံရိုက်ဘုံဖြင့်ပြည့်သော။ ဗာလဘူမိ၊ သူမိုက်တို့၏ဖြစ်ရာ (အပါယ်ဘုံ)တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ဟောတော်မူ၏။

၂၅၁-၄-၅။ (တိဏိမာနိ ဘိက္ခဝေ ပဏ္ဍိတဿ ပဏ္ဍိတလက္ခဏာနိ-မှစ၍ ၂၅၅ အပိုဒ် "ဥပမာပိ န သုကရာ ယာဝသုခါ သဂ္ဂါတိ" တိုင်အောင် ဗာလလက္ခဏာနှင့် ကဏှသုက္က ဒုစရိုက် သုစရိုက်အဖြစ် ပြောင်းလွှဲ၍ ယောဇနာရုံမျှသာ ထူးတော့သည်။ ပေးလေ။)

၂၅၆။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝုတ္တေ၊ သော်။ အညတရော၊ တပါးသော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ "ဘန္တေ၊ ဘုရား။ ဥပမံ၊ ကို။ ကာတုံ၊ ငှါ။ သက္ကာပန၊ တတ်ကောင်းပါ၏လော" ဟူသော။ ဧတံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။ ဘဂဝါ၊သည်။ သက္ကာ ဘိက္ခုတိ၊ ရဟန်းတတ်ကောင်း၏ဟူ၍ ။ အဝေါစ၊ ပြီ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သေယျထာပိ၊ ကား။ စက္ကဝတ္တီ၊ စက်ရတနာကိုလည်စေတတ်သော။ ရာဇာ၊ သည်။ သတ္တဟိ ရတနေဟိ၊ ရတနာခုနစ်ပါး တို့နှင့်ရင်း။ စတူဟိ ဣဒ္ဓီဟိစ၊ တန်ခိုးလေးမျိုး တို့နှင့်ရင်း။ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံ၏။ တတောနိဒါနံ၊ ထိုပြည့်စုံခြင်းသျှင် အကြောင်းရင်းရှိသော။ သုခံ၊ ချမ်းသာခြင်းကို။ သောမနဿံ၊ ဝမ်းမြောက်ခြင်းကို။ ပဋိသံဝေဒေတိ၊ ၏။

ဟတော အဿာတိ ပက္ခဟတော၊ ဓေနာဟ (ဟတပက္ခော) ပီဋ္ဌသပ္ပီတိ" ဟူ၍ရင်း ဖွင့်သောကြောင့် "ပက္ခ-ဟတော ဝါ၊ (လေဖြတ်ခြင်း စသည်ကြောင့်) ကိုယ်အောက်ပိုင်းသေသူသည်သော်ရင်း" ဟု ပေးသည်။

၁။ ပဒီပေ ပဒီပနေ တေဗ္ဗံ နေတဗ္ဗန္တိ ပဒီပေယျံ၊ တေလာဒိ ဥပကရဏံ၊ အံ-ဋ္ဌီ။

၂။ ကလိဂ္ဂဟေနာတိ ပရာဇယေန၊ ဋ္ဌ။ ကလိယတိ ခလီယတိ အပ္ပဟီယတိ သာသနံ ဓေနာတိ ကလိ၊ ဇုတပရာဇယော၊ သော ဧဝ ဂဟာသဒိသတာယ ကလိဂ္ဂဟောတိ ဝုတ္တော၊ ဋီ။ ကလိဂ္ဂဟောတိ ပရာဇယဂ္ဂါဟော၊မ-ဋ္ဌ ၃-၇၂။ ကလိဂ္ဂဟောတိ အနတ္ထပရိဂ္ဂဟော၊ သော ပန ယသ္မာ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ အဘိသမ္ပရာယေ စ ပရာဇယော ဟောတီတိ အာဟ ပရာဇယဂ္ဂါဟောတိ။မ၊ဋ္ဌီ ၃၊ ၅၃။

၃။ သ+ပတိ၊ ဥစ္စာရှင်+သပတိနော ဣဒံ၊ ဥစ္စာ။

ကတမေဟိ သတ္တဟိ၊ အဘယ်ခုနစ်ပါးတို့နှင့်နည်းဟူမူ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣဓ၊ ၌။ ပန္နရသေ၊ ၁၅ ရက်မြောက်ဖြစ်သော။ တဒဟုပေါသထေ၊ ထိုဥပုသ်နေ့၌။ သီသံနှာတဿ၊ ဦးခေါင်းနှင့်တကွ ရေချိုးပြီးသော။ ဥပေါသထိကဿ၊ ဥပုသ် (သီလ) ရှိသော။ ဥပရိပါသာဒဝရဂတဿ၊ မြတ်သော ပြာသာဒ်ထက်၌ နေသော။ မုဒ္ဓါဝသိတ္တဿ၊ ဦးထိပ်၌ အဘိသိက် သွန်းလောင်း အပ်ပြီးသော ရေစင်ရှိသော။ (အဘိသိက်ခံပြီးသောလည်းဟူ။) ခတ္တိယဿ ရညော၊ ခတ္တိယနွယ် ဖြစ်သောမင်း၏၊ သဟဿာရံ၊ အကန့်တထောင်ရှိသော။ သနေမိကံ၊ အကွပ်နှင့် တကွသော။ သနာဘိကံ၊ ပုံတောင်းနှင့် တကွသော[၁]။ သဗ္ဗာကာရပရိပူရံ၊ အလုံးစုံ (ကောင်းမြတ်)သော အခြင်းအရာတို့နှင့် ပြည့်စုံသော။ ဒိဗ္ဗံ၊ နတ်ယာဉ်သဘွယ်ဖြစ်သော။ (ဒိဗ္ဗံ ဝိယ၊ ဒိဗ္ဗံ၊ ဋီ။) စက္ကရတနံ၊ စက်ရတနာယာဉ်သည်။ ပါတုဘဝတိ၊ ထင်စွာဖြစ်၏။ တံ၊ ထိုစက်ရတနာ ယာဉ်ကို။ ဒိသွာန၊ မြင်လတ်သော်။ မုဒ္ဓါဝသိတ္တဿ၊ သော။ ခတ္တိယဿရညော၊ ၏။ "မေ၊ ငါသည်။ 'တဒဟုပေါသထေ၊ ၌။ပ။ယဿ ခတ္တိယဿ ရညော၊ ၏။ပ။ပါတုဘဝတိ၊ ၏။ သော၊ ထိုမင်းသည်။ စက္ကဝတ္တီ၊ သော။ ရာဇာ၊ သည်။ ဟောတိတိ၊ဖြစ်၏'ဟူသော။ တေ၊ဤစကားကို။ သုတံခေါပန၊ စင်စစ်ကြားဘူး၏။ အဟံ၊ ငါသည်။ စက္ကဝတ္တီ၊ သော။ရာဇာ၊သည်။အဿံနုခေါတိ၊ ဖြစ်လေရော့သလော"ဟူ၍။ ဧဝံ၊ ဤသို့သောအကြံသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အထခေါ၊ ၌။ မုဒ္ဓါဝသိတ္တော၊ သော။ ခတ္တိယော ရာဇာ၊ သည်။ ဝါမေနဟတ္ထေန၊လက်ဝဲလက်ဖြင့်။ ဘိင်္ကာရံ၊ ရွှေခရားကို။ ဂဟေတွာ၊ ကိုင်၍။ ဒက္ခိဏေန ဟတ္ထေန၊လက်ယာလက်ဖြင့်။စက္ကရတနံ၊ ကို။ "ဘဝံ စက္ကရတနံ၊အသင်စက်ရတနာယာဉ်သည်။ ပဝတ္တတု၊လည်စေသတည်း။ဘဝံစက္ကရတနံ၊ သည်။ အဘိဝိဇိနာတုဘိ၊ အောင်ခြင်းကြီး အောင်ပါစေသတည်း"ဟူ၍။ အဗ္ဘုက္ကိရတိ၊ပက်ဖျန်း ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အထခေါ၊ ၌။ တံ စက္ကရတနံ၊ သည်။ ပုရတ္ထိမံဒိသံ၊ အရှေ့အရပ်သို့။ ပဝတ္တတိ၊ လည်၏။ စက္ကဝတ္တီ၊ သော။ ရာဇာ၊ သည်။ စတုရင်္ဂိနိယာ၊ အင်္ဂါလေးပါးရှိသော။ သေနာယ၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ အတူတကွ။ အန္ဒဒေဝ၊ (တံ စက္ကရတနံ အန္ဒဒေဝ) ထိုစက်ရတနာယာဉ်သို့ အစဉ်လိုက်သည်သာတည်း[၂]။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယသ္မိံ ပဒေသေ၊ အကြင်အရပ်၌။ စက္ကရတနံ၊ သည်။ ပတိဋ္ဌာတိ၊ တည်၏။ တတ္ထ၊ ထိုအရပ်၌။ စက္ကဝတ္တီ၊ သော။ ရာဇာ၊ သည်။ စတုရင်္ဂိနိယာ၊ စသ်အင်္ဂါလေးပါးရှိသော။ သေနာယ၊ စစ်သည်နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ ဝါသံ၊ နေခြင်းသို့။ ဥပေတိ၊ ကပ်ရောက်၏။ ဘိက္ခဝေ၊

၁။ ပုံတောင်းဟူသည် ယခုခေတ် လှည်းပဒေါင်းဟု ခေါ်နေကြသော ဘီး၏ အလယ်တည့်တည့် ဝင်ရိုးတပ်ရာ ၂-ဘက်စွန်းထွက်နေသည့် ဆုံပင်တည်း။

၂။ သဒ္ဒနီတိ ဓာတုမာလာ၌ အန္ဒဒေဝကို အနု+အဒိ+ဧဝ-ဟု ပဒစ္ဆေဒပြု၊အဒိဓာတ် ဗန္ဓနတ္ထ၊ အနုနှင့် အဒိ ကို သန္ဓိစပ်၍ အန္ဒဒိဟု ရုပ်ပြီး ကြံပြီးလျှင် "အနု အဒ္ဒတိ အနုဗန္ဓတီတိ အန္ဒဒိ၊ အန္ဒဒိဧဝ အန္ဒဒေဝါတိ ကိတဝိဂ္ဂ- ဟော သန္ဓိဝိဂ္ဂဟော စ ဝေဒိတဗ္ဗော"ဟု ဆို၏။ အန္ဒဒေဝါတိ တံ အနုဗန္ဓမေဝ၊ အံ ဋ္ဌ ၃၊ ၃၃၄-နှင့် ညီ၏။ ဤအန္ဒဒေဝ-ပုဒ်သည်လည်း ၎င်းအနုဗန္ဓအနက်နှင့်သာ သင့်လျော်၏၊ ဤ ဋ္ဌ ၌လည်း အနုဗန္ဓတ္ထပင် စကားရိပ်ရှိ၏။ အန္ဒဒေဝ အပဟိရိက် အနောတ္တပ္ပတ္ထိ သာပနေသာ ယဒေတံ။ပ။အနောတ္တပ္ပံ၊ တေ အနုဒေဝ သဟော ကေတောဝ၊ သံ ဋ္ဌ ၃၊ ၁၅၃။

ယဒေတန္တိ ယံ တေံ။ပ။ အနောတ္တပ္ပံ၊ တေ ဒွယံ အနုဒေဝ အနုဂတမေဝ၊ အနုသဒ္ဒေန စေတ္ထ တေန္တိ ဥပယောဂဝစနံ၊ အနုဒေဝါတိ တေဿ အတ္ထော သဟော ကေတောဝါတိ၊ ၎င်းဋီ။ ဤသံ ဋ္ဌ ဋီ တို့ အဖွင့်အတိုင်း "အန္ဒဒေဝ အဟိရိကံ အနောတ္တပ္ပံ၊ အဟိရိက အနောတ္တပ္ပတို့နှင့်တကွ သာလျှင်တည်း"ဟု ကမ္မပ္ပဝစနီယ ကြံ၍ အနက်ပေး။ ဤ၌ ဤအနက် မလျော်။

တို့။ ပုရတ္ထိမာယ ဒိသာယ၊ အရှေ့အရပ်၌။ ယေ ပဋိရာဇာနော၊ အကြင်ထီးပြိုင်နန်းပြိုင်မင်းတို့သည်။ (ပဋိရာဇူနန္တိ အညေသံ ရာဇူနံ မဟာဥမင်္ဂဇာတ်-၌။ အတ္ထိ၊ ရှိကုန်၏။) တေ၊ ထိုမင်းတို့သည်။ စက္ကဝတ္တိံ၊ သော။ ရာဇာနံ၊ သို့။ ဥပသင်္ကမိတွာ၊ ၍။ "မဟာရာဇ၊ ကြီး။ ဧဟိ၊ ကြွချီတော်မူလှာပါလော့။ မဟာရာဇ၊ ကြီး။ တေ၊ သင်၏(လာခြင်းသည်)။သွာဂတံ၊ ကောင်းသောလာခြင်းပေတည်း။ မဟာရာဇ၊ ကြီး။ (ဣဒံ၊ ဤဝိုင်းနိုင်ငံ)သည်။ တေ၊ သင်မင်းကြီး၏။သကံ၊ ဥစ္စာပါတည်း။ မဟာရာဇ၊ ကြီး။ အနုသာသာတိ၊ ဆုံးမပါလော့"ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ အာဟံသု၊ ဆိုကုန်ပြီ။ "စက္ကဝတ္တိ၊ သော။ ရာဇာ။ သည်။ ပါဏော၊သူ့ အသက်ကို။ န ဟန္တဗ္ဗော၊မသတ်အပ်။ အဒိန္နံ၊ သူမပေးအပ်သည်ကို။ နာဒါတဗ္ဗံ၊ မခိုးမယူအပ်။ ကာမေသု၊ တို့၌။ မိစ္ဆာ၊ ယုတ်မာသော အကျင့်ကို။ န စရိတဗ္ဗာ၊ မပြုကျင့်အပ်၊ မုသာ၊ မမှန်သောစကားကို။ န ဘာသိတဗ္ဗာ၊ မပြောဆိုအပ်။ မဇ္ဇံ၊ သေရည်သေရက်ကို။ န ပါတဗ္ဗံ၊ မသောက်အပ်။ ယထာဘုတ္တဉ္စ၊ စားမြဲတိုင်း (အခွန်အတုပ်)ကိုသာ။ ဘုဥ္ဇထာတိ၊ စားကြကုန်လော့"ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။အာဟ၊ ပြီ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပုရတ္ထိမာယ ဒိသာယ၊၌။ ယေ ပဋိရာဇာနော၊တို့သည်။(အတ္ထိ၊ ကုန်၏။) တေ၊ တို့သည်။ စက္ကဝတ္တိဿ၊ သော။ ရညော၊ မင်း၏ (နောက်သို့)။ အနုယန္တာ၊ လိုက်ပါကုန်သည်။ ဘဝန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။

၂၅၇။ ဘိက္ခဝေ၊ တိ။ အထခေါ၊ ၌။ တံ စက္ကရတနံ၊ သည်။ ပုရတ္ထိမံသမုဒ္ဒံ၊ အရှေ့သမုဒ္ဒရာသို့။ အဇ္ဈောဂါဟေတွာ၊ သက်ဝင်လျက်။ ပစ္စုတ္တရိတွာ၊ ပြန်တက်၍။ ဒက္ခိဏံဒိသံ၊ သို့။ ပဝတ္တတိ၊ လည်၏။ (အနုယန္တာဘဝန္တိ-တိုင်အောင် မထူးပြီ။) ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အထခေါ၊ ၌။ တံ စက္ကရတနံ၊ သည်။ သမုဒ္ဒပရိယန္တံ၊ သမုဒ္ဒရာလျှင် အဆုံး အပိုင်း အခြား ရှိသော။ ပထဝိံ၊ မြေပြင်ကို။ အဘိဝိဇိနိတွာ၊ ၍။ တမေဝ ရာဇဓာနိံ၊ ထိုမင်းနေပြည်သို့သာလျှင်။ ပစ္စာဂန္တွာ၊ ပြန်လာ၍။ စက္ကဝတ္တိဿ၊ သော။ ရညော၊၏။အန္တေပုရဒွါရေ၊ နန်းဘော်တံခါး၌။အက္ခာဟတံ၊ ဝင်ရိုးထိလျက်။ စက္ကဝတ္တိဿ၊ သော။ ရညော၊ ၏။ အန္တေပုရဒွါရံ၊ ကို။ ဥပသောဘယမာနံ၊ တင့်တယ်စေသကဲ့သို့။ တိဋ္ဌတိ၊ ရပ်တည်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ စက္ကဝတ္တိဿ၊ သော။ ရညော၊ ၏။ ဧဝရူပံ၊ သော။ စက္ကရတနံ၊ သည်။ ပါတုဘဝတိ၊ ၏။ (၁)

၂၅၈။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ပုန စပရံ၊ လည်း။ စက္ကဝတ္တိဿ၊ သော၊ ရညော၊ ၏။ ဟတ္ထိရတနံ၊ ဆင်ရတနာသည်။ ပါတုဘဝတိ၊ ၏။ သဗ္ဗသေတော၊ ကိုယ်လုံးဖြူသော။ သတ္တပတိဋ္ဌော၊ ခုနစ်ပါးသော အင်္ဂါတို့ဖြင့် တည်ခြင်းရှိသော။ ဣဒ္ဓိမာ၊ တန်ခိုးရှိသော။ ဝေဟာသင်္ဂမော၊ ကောင်းကင်သို့ ပျံတက်နိုင်သော။ဥပေါသထော နာမ၊ ဥပေါသထမည်သော။နာဂရာဇာ၊ ဆင်မင်းတည်း။ တံ၊ ထိုဆင်ရတနာကို။ ဒိသွာန၊ မြင်၍။ စက္ကဝတ္တိဿ၊ သော။ ရညော၊ ၏။ "ဘော၊ အမောင်တို့။ ဟတ္ထိရတနံ၊ ဆင်ယာဉ် ရတနာသည်။ ဒမတံ၊ ဆုံးမအပ် ယဉ်ကျေးအပ်ပြီးသော ဆင်ယာဉ်ရတနာအဖြစ်သို့။ သစေ ဥပေယျ၊အကယ်၍ ရောက်မူကား။ ဘဒ္ဒကံဝတာတိ၊ ကောင်းမြတ်လှပေစွ"ဟူ၍။ စိတ္တံ၊ သည်။ ပသီဒတိ၊ ကြည်လင်၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အထခေါ၊ ၌။ တံဟတ္ထိရတနံ၊ သည်။(ဥပေတိ-၌စပ်)ဘဒ္ဒေ၊ကောင်းသော။ ဒီဃရတ္တံ၊ နေ့ညဥ့်ပတ်လုံး။ သုပရိဒန္တော၊ ပွန်းတီးစွာ ဆုံးမအပ်ပြီးသည်ဖြစ်၍ ယဉ်ကျေးသော။ ဟတ္ထာဇာနီယောသေယျထာပိ၊ဆင်အာဇာနည်ကဲ့သို့။ဧဝမေဝ၊သာလျှင်။ဒမတံ၊သို့။ ဥပေတိ၊၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဘူတပုဗ္ဗံ၊ ရှေး၌ဖြစ်ခဲ့ဘူးသည်ကား။ စက္ကဝတ္တိ၊ သော။ ရာဇာ၊ သည်။ တမေဝ ဟတ္ထိရတနံ၊ ကိုသာလျှင်။ ဝီမံသမာနော၊ စူးစမ်းလတ်သော်။ ပုဗ္ဗဏှသမယံ၊ ၌။ အဘိရုဟိတွာ၊ တက်စီး၍။ သမုဒ္ဒပရိယန္တံ၊ သော။ ပထဝိံ၊ သို့။ အနုသံယာယိတွာ၊ လှည့်လည်၍။ တမေဝ ရာဇဓာနိံ၊ ထိုမင်းနေပြည် သို့သာလျှင်။ ပစ္စာဂန္တွာ၊ ပြန်၍။ ပါတရာသံ၊ နံနက်စာစားခြင်းကို။ အကာသိ၊ ပြုပြီ။ပ။ ပါဘုဘဝတိ၊ ၏။ (၂)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပုန စပရံ၊ လည်း။ စက္ကဝတ္တိဿ၊ သော။ ရညော၊ ၏။ အဿရတနံ၊ မြင်းယာဉ်ရတနာသည်။ ပါတုဘဝတိ၊ ၏။ သဗ္ဗသေတော၊ သော။ ကာဠသီသော၊ မည်းနက်သော ဦးခေါင်းရှိသော။ မုဉ္စကေသော၊ ဖြူဆံမြက်နှင့်တူသောအမွေးရှိသော။ ဣဒ္ဓိမာ၊သော။ ဝေဟာသင်္ဂမော၊ သော။ ဝလာဟကောနာမ၊ ဝလာဟကမည်သော။ အဿရာဇာ၊ မြင်းမင်း တည်း။ပ။ပါတုဘဝတိ၊ ၏။ (၃)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပုန စပရံ၊ လည်း' စက္ကဝတ္တိဿ၊ သော။ ရညော၊ ၏။ မဏိရတနံ၊ ပတ္တမြား ရတနာသည်။ ပါတုဘဝတိ၊ ၏။သော၊ ထိုပတ္တမြားရတနာသည်။ ဝေဠုရိယော၊ ဝိဠူရတောင်၌ ဖြစ်သော်။သုဘော၊ ကောင်းသော။ ဇာတိမာ၊ အမျိုးဇာတ်ကောင်းသော။အဋ္ဌံသော၊ရှစ်မြှောင့် ရှိသော။ သုပရိကမ္မကတော၊ ကောင်းစွာပြုစီရင်အပ်ပြီးသော ပြေပြစ်မှုရှိသော။ မဏိ၊ ကျောက် မျက်ရတနာသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တဿ မဏိရတနဿ၊ ၏။ အာဘာ၊ အရောင်သည်။ သမန္တာ၊ ထက်ဝန်းကျင်၌။ ယောဇနံ၊ တယူဇနာတိုင်တိုင်။ ဖုဋ္ဌာ၊ ပျံ့နှံ့သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ပ။ ဝီမံသမာနော၊ သော်။ စတုရင်္ဂိနိံ၊ သော။ သေနံ၊ ကို။ သန္နယှိတွာ၊ စုရုံး၍။ မဏိံ၊ ကို ဓဇဂ္ဂံ၊ အလံဖျား ၌။ အာရောပေတွာ၊ တင်၍။ ရတ္တန္ဓကာရတိမိသာယ၊ အလွန်မိုက်မှောင်သော ညဉ့်အခါ၌။ ပါယာသိ၊ သွားပြီ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သမန္တာ၊ ပတ်ဝန်းကျင်၌။ယေ ဂါမာ၊ အကြင်ရွာနေသူတို့သည်။ အဟေသုံ၊ ရှိကုန်ပြီ။တေ၊ ထိုရွာ နေသူဘို့သည်။တေနောဘာသေန၊ထိုပတ္တမြား ကျောက်မျက်ရတနာ၏ရောင်ဖြင့်။ဒိဝါတိမညမာနာ၊ နေ့ဟုမှတ်ထင်ကုန်၍။ ကမ္မန္တေ၊ အမှုကိစ္စတို့ကို။ ပယောဇေသုံ၊ ယှဉ်စေကုန်ပြီ။(အလုပ်လုပ်ကြ သည်ဟူလို။)။ပ။ပါတုဘဝတိ၊ ၏။ (၄)

ဘိက္ခဝေ၊တို့။ပုန စပရံ၊ လည်း။ စက္ကဝတ္တိဿ၊ သော။ ရညော၊ ၏။ ဣတ္ထိရတနံ၊ မိန်းမရတနာ သည်။ ပါတုဘဝတိ၊ ၏။ သာ၊သည်၊အဘိရူပါ၊ လွန်ကဲလှသောကိုယ်သဏ္ဌာန်ရှိ၏။(ရူပန္တိသရီရံ ဝွိ၊ အဓိကံ ရူပံ အဿာတိ အဘိရူပံ။)ဒဿနီယာ၊(အခြားအမှုကိုပစ်ကြဉ်၍)ရှုချင်ဘွယ်ကောင်း၏။ (ပဿိတုံ အရဟာတိ ပဿိတဗ္ဗယုတ္တာ။)ပါသာဒိကာ၊ (ရှုမြင်သူ၏စိတ်ကို) ကြည်လင်စေတတ်၏။ ပရမာယ၊ လွန်သော။ ဝဏ္ဏပေါက္ခရတာယ၊ အဆင်းလှသည်၏အဖြစ်နှင့်၊ သမန္နာဂတာ၊ ပြည့်စုံ၏။ နာတိဒီဃာ၊ ရှည်လည်း မရှည်လွန်း။ နာတိရဿာ၊ ပုလည်း မပုလွန်း။ နာတိကိသာ၊ ပိန်လည်းမပိန်လွန်း။ နာတိထူလာ၊ ဝလည်း မဝလွန်း။ နာတိကာဠိကာ၊ မည်းလည်း မမည်းလွန်း။ နစ္စောဒါတာ၊ ဖြူလည်း မဖြူလွန်း။ မာနုသံ၊ လူ၌ဖြစ်သော။ ဝဏ္ဏံ၊ အဆင်းကို။ အတိက္ကန္တာ၊ လွန်၏။ ဒိဗ္ဗံ၊ နတ်၌ဖြစ်သော။ ဝဏ္ဏံ၊ သို့။ အပတ္တာ၊ မရောက်။ (မမှီ) (လူမကေ နတ်မမျှ-ဟူလို။)

ပိဋ္ဌဝိမာနအဋ္ဌကထာ, ဤအဋ္ဌကထာဘို့၌ "ဝေပုလ္လပဗ္ဗဘတော မဏိရတနံ အာဂစ္ဆတိ" ဟုဖွင့်သည်။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တဿ ဣတ္ထိရတနဿ၊ ၏။ ဝေရူပေါ၊ သော။ ကာယသမ္ဖဿော၊ ကိုယ်၏ အတွေ့သည်။ဟောတိ၊၏။ တူလပိစုနော ဝါ၊ လဲအစု၏ရင်း။ကပ္ပါသပိစုနော ဝါ၊ ဝါဂွမ်းအစု၏ရင်း။ (သမ္ဖဿော)သေယျထာပိ နာမ၊ အတွေ့အထိနှင့်ဘူ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တဿ ဣတ္ထိရတနဿ၊ ၏။ ဂတ္တာနိ၊ကိုယ်တို့သည်။ သီတေ၊ ချမ်းသောအခါ၌။ ဥဏှာနိ၊ ပူနွေးကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဂတ္တာနိ၊ တို့သည်။ ဥဏှေ၊ ပူအိုက်သောအခါ၌။ သီတာနိ၊ အေးကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တဿ ဣတ္ထိရတနဿ၊ ၏။ ကာယတော၊ ကိုယ်မှ။ စန္ဒနဂန္ဓော၊ စန္ဒကူး နံ့သည်။ ဝါယတိ၊ သင်းပျံ့၏။ မုခတော၊ ခံတွင်းမှ။ ဥပ္ပလဂန္ဓော၊ ကြာညိုနံ့သည်။ ဝါယတိ၊ ကြိုင်လှိုင်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တံ ဣတ္ထိရတနံ၊ သည်။ စက္ကဝတ္တိဿ၊ သော။ ရညော။ ၏၊ ပုဗ္ဗုဋ္ဌာယိနီ၊ ဦးစွာထလေ့ရှိသည်။ ပစ္ဆာနိပါတိနီ၊ နောက်မှအိပ်လေ့ရှိသည်။ ကိံကာရ ပဋိဿာဝိနီ၊ အဘယ်ကို ပြုရအံ့နည်းဟု မေးမြန်းလေ့ရှိသည်။ မနာပစာရိနီ၊စိတ်ကြိုက်ကို ပြုကျင့်လေ့ရှိသည်။ ပိယဝါဒိနီ၊ ချစ်ဘွယ်ကို ဆိုလေ့ရှိသည်။ဟောတိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။တံ ဣတ္ထိရတနံ၊ သည်။ စက္ကဝတ္တိံ၊ သော။ ရာဇာနံ၊ ကို။ မနသာပိ၊ စိတ်ဖြင့်သော်လည်း။နော အတိစရတိ၊လွန်၍မကျင့် (ယောကျ်ားတပါးကို စိတ်ဖြင့်သော်လည်းမတောင့်တ)။ ကာယေန ပန၊ ကိုယ်ဖြင့်ကား။ ကုတော၊ အဘယ်မှာလျှင် လွန်ကျူး၍ကျင့်ပါအံ့နည်း။ပ။ပါတုဘဝတိ၊ ၏။ (၅)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပုန စပရံ၊ လည်း။ စက္ကဝတ္တိဿ၊ သော။ ရညော၊ ၏။ ဂဟပတိရတနံ သူဌေး ရတနာသည်။ ပါတုဘဝတိ၊ ၏။ တဿ၊ ထိုသူဌေး၏။ ကမ္မဝိပါကဇံ၊ ကံ၏အကျိုးကြောင့် ဖြစ်သော။ဒိဗ္ဗစက္ခု၊နတ်မျက်စိကဲ့သို့သော မျက်စိသည်။ပါတုဘဝတိ၊၏။ ယေန၊ ယင်းဒိဗ္ဗစက္ခုဖြင့်။ သဿာမိကမ္ပိ၊ ပိုင်ရှင်ရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ အဿာမိကမ္ပိ၊ ပိုင်ရှင်မရှိသည်လည်း ဖြစ်သော။ နိဓိံ၊ ရတနာအိုးကို။ ပဿတိ၊မြင်၏။ သော၊ ထိုသူဌေးသည်။ စက္ကဝတ္တိံ၊ သော။ ရာဇာနံ၊ သို့။ ဥပသင်္ကမိတွာ၊ ၍။ "ဒေဝ၊ ကြီး။ တွံ၊ သည်။ အပ္ပေါဿုက္ကော၊ ကြောင့်ကြမစိုက်သည်။ ဟောဟိ၊ ဖြစ်ပါလော့။ အဟံ၊ သည်။ တေ၊ သင်မင်းကြီး၏ (အကျိုးငှါ)။ ဓနေန၊ ဥစ္စာဖြင့်။ ဓနကရဏီယံ၊ ဥစ္စာရွှေငွေကိစ္စကို။ ကရိဿာမိတိ၊ ပြုပါအံ့"ဟူ၍။ ဝေံ၊ သို့။ အာဟ၊ ပြီ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဘူတပုဗ္ဗံ၊ ကား။ စက္ကဝတ္တိ၊ သော။ ရာဇာ၊ သည်။ တမေဝ ဂဟပတိရတနံ၊ ကိုပင်လျှင်။ ဝီမံသမာနော၊သော်။နာဝံ၊ လှေကို။အဘိရုဟိတွာ၊ တက်စီး၍။ဂင်္ဂါယနဒိယာ၊ဂင်္ဂါမြစ်၏။ မဇ္ဈေ၊ အလယ်၌။သောတံ၊ ရေအယဉ်သို့။ ဩဂါဟိတွာ၊ သက်ဆင်း၍။ ဂဟပတိရတနံ၊ ကို။ "ဂဟပတိ၊ အိုသူဌေး။မေ၊ ငါ့အား။ ဟိရညသုဝဏ္ဏေန၊ ရွှေငွေဖြင့်။ အတ္ထောတိ၊ အလိုရှိ၏"ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤစကားကို။ အဝေါစ၊ပြီ။ မဟာရာဇ၊ ကြီး။ တေနဟိ၊ ထိုသို့ဖြစ်လျှင်။ ဧကံတီရံ၊ကမ်းတဖက် သို့။ နာဝါ၊ လှေသည်။ ဥပေတု၊ဆိုက်ကပ်ပါစေ။ ဣတိ၊ ဤသို့ဆို၏။ဂဟပတိ၊ဌေး။ မေ၊အား။ ဣဓေဝ၊ ဤဂင်္ဂါမြစ်အလယ်၌ပင်လျှင်။ဟိရညသုဝဏ္ဏေန၊ဖြင့်။ အတ္ထော၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ဆို၏။ ဘိက္ခဝေ၊တို့။ အထ ခေါ၊၌။ တံ ဂဟပတိရတနံ၊ သည်။ ဥဘောဟိ ဟတ္ထေဟိ၊လက်နှစ်ဖက်တို့ဖြင့်။ ဥဒကေ၊ရေ၌။ ဩမသိတွာ၊ စမ်းသပ်၍။ ဟိရညသုဝဏ္ဏဿ၊ ရွှေငွေဖြင့်။ ပုရံ၊ ပြည့်သော။ ကုမ္ဘိံ၊ အိုးကို။ ဥဒ္ဓရိတွာ၊ ထုတ်ယူ၍။ စက္ကဝတ္တိံ၊ သော။ ရာဇာနံ၊ကို။ "မဟာရာဇ၊ ကြီး။ ဧတ္တာဝတာ၊ ဤမျှသောက်အတိုင်းအရှည်ရှိသော ဥစ္စာဖြင့်။အလံ၊ပြည့်စုံလုံလောက်ပါပြီလော။မဟာရာဇ၊ကြီး။ ဧတ္တာဝတာ၊ဖြင့်။ ကတံ၊ပြုလုပ်အပ်ပါပြီလော။ မဟာရာဇ၊ ကြီး။ဧတ္တာဝတာ၊ဖြင့်။ပူဇိတန္တိ၊ပူဇော် အပ်ပါပြီသော"ဟူသော။ ဧတံ၊ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။ စက္ကဝတ္တိ၊သော။ရာဇာ၊သည်၊ "ဂဟပတိ၊ဌေး။ ဧတ္တာဝတာ၊ဖြင့်။ အလံ၊ ပြီ။ဂဟပတိ၊ ဌေး။ ဧတ္တာဝတာ၊ ဖြင့်။ ကတံ၊ အပ်ပြီ။ ဂဟပတိ၊ဌေး။

တွောဝတာ၊ ဖြင့်။ ပူဇိတန္တိ၊ အပ်ပြီ”ဟူ၍။ ဝေါ၊ သို့။ အာဟ၊ ပြီ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ပ။ ပါတုဘဝတိ၊ ၏။ (၆)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပုန စပရံ၊ လည်း။ စက္ကဝတ္တိဿ၊သော။ရညော၊၏။ ပရိဏာယကရတနံ၊သားကြီး ရတနာသည်။ပါတုဘဝတိ၊၏။ စက္ကဝတ္တိံ၊သော။ ရာဇာနံ သို့။ ဥပယာပေတဗ္ဗံ၊ ကပ်ရောက်စေသင့်သည်ကို။ ဥပယာပေတုံ၊ ကပ်ရောက်စေခြင်းငှါ။ အပယာပေတဗ္ဗံ၊ ဖယ်ရှားစေသင့်သည်ကို။ အပယာပေတုံ၊ ဖယ်ရှားစေခြင်းငှါ။ ဌပေတဗ္ဗံ၊ ရာထူးခန့်ထားသင့်သူကို။ ဌပေတုံ၊ ရာထူးခန့်ထားခြင်းငှါ။ ပဏ္ဍိတော၊ပညာရှိ၏။ ဗျတ္တော တတ်မြန်လိမ္မာ၏။ မေဓာဝီ၊ ပင်ကိုယ်ထိုးထွင်းဉာဏ်ရှိ၏။ ပဋိဗလော၊ ကျွမ်းကျင်၏။ သော၊ ထိုသားကြီးရတနာသည်။ စက္ကဝတ္တိံ၊ သော။ ရာဇာနံ၊ သို့။ ဥပသင်္ကမိတွာ၊ချဉ်း၍။ “ဒေဝ၊ကြီး။ တွံ၊သည်။ အပ္ပေါဿုက္ကော၊ကြောင့်ကြမစိုက်သည်။ဟောဟိ၊ လော့။ အဟံ၊ သည်။ အနုသာသိဿာမိ ဒိ၊ ကွပ်ကဲအုပ်ချုပ်ပါအံ့”ဟူ၍။ ဝေါ၊သို့။ အာဟ၊ပြီ။ပ။ ဘိက္ခဝေ၊တို့။စက္ကဝတ္တိ၊သော။ရာဇာ၊သည်။သတ္တဟိ၊ခုနစ်မျိုးကုန်သော။ရတနေဟိ ရတနေဟိ၊တို့နှင့်။ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (၇)

၂၅၉၊ ကတမာဟိ၊ အဘယ်မည်ကုန်သော။ စတူဟိ ဣဒ္ဓိဟိ၊ တန်ခိုးလေးမျိုးတို့နှင့်နည်းဟူမူ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣဓ၊ ၌။ စက္ကဝတ္တိ၊ သော။ ရာဇာ၊သည်။အညေဟိ မနုဿေဟိ၊အခြားသူတို့ထက်။ အတိဝိယ၊ အလွန်လျှင်။ အဘိရူပေါ၊ အလွန်အဆင်းလှသည်။ ဒဿနီယော၊ သည်။ ပါသာဒိကော၊ သည်။ ဟောတိ၊၏။ ပရမာယ သော။ ဝဏ္ဏပေါက္ခရတာယ၊ နှင့်။ သမန္နာဂတော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ စက္ကဝတ္တိ၊ သော။ ရာဇာ၊ သည်။ ပဌမာယ၊ ရှေးဦးစွာသော။ ဣမာယ ဣဒ္ဓိယာ၊ ဤတန်ခိုးနှင့်။ သမန္နာဂတော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (၁)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပုန စပရံ၊ လည်း။ စက္ကဝတ္တိ၊ သော။ ရာဇာ၊ သည်။ အညေဟိ၊ ကုန်သော။ မနုဿေဟိ၊ တို့ထက်။ အတိဝိယ၊ အလွန်လျှင်။ ဒီဃာယုကော၊ ရှည်သောအသက်ရှိသည်။ စိရဋ္ဌိတိကော၊ ကြာမြင့်စွာ တည်တံ့ခြင်းရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ပ။ဟောတိ၊ ၏။ (၂)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပုန စပရံ၊ လည်း။ စက္ကဝတ္တိ၊ သော။ ရာဇာ၊ သည်။ အညေဟိ၊ ကုန်သော။ မနုဿေဟိ၊ တို့ထက်။ အတိဝိယ၊ အလွန်လျှင်။ အပ္ပါဗာဓော၊ အနာမရှိသည်။ အပ္ပါတင်္ကော၊ ဆင်းရဲမရှိသည်။(အပ္ပသဒ္ဒေါစေတ္ထ အဘာဝတ္ထော။) သမဝေပါကိနိယာ၊ အညီအညွတ်ရင့်ကျက်စေတတ်သော သဘောရှိသော[၁]။ နာတိသီတာယ၊ မအေးလွန်းသော။ နစ္စုဏှာယ၊ မပူလွန်းသော။ ဂဟဏိယာ၊ ကမ္မဇတေဇောဓာတ်(ဝမ်းမီး)နှင့်။ သမန္နာဂတော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ပ။ဟောတိ၊ ၏။ (၃)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပုန စပရံ၊လည်း။ စက္ကဝတ္တိ၊ သော။ ရာဇာ၊ သည်။ ဗြာဟ္မဏဂဟပတိကာနံ၊ ပုဏ္ဏား သူကြွယ်တို့၏။ ဝါ၊တို့သည်။ ပိယော၊ ချစ်အပ်သည်။ မနာပေါ၊ စိတ်နှလုံးကိုပွါးစေတတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပိတာ၊ အဖသည်။ ပုတ္တာနံ၊ သားသမီးတို့၏။ ဝါ၊တို့သည်။ ပိယော၊ ချစ်အပ်သည်။ မနာပေါ၊ သည်။ ဟောတိ သေယျထာပိ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧဝမေဝ၊ သာလျှင်။ပ။မနာပေါ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ စက္ကဝတ္တိဿ၊ သော။

၁။ သမံ ဝေပါကော ဧတိဿာ အတ္ထီတိ သမဝေပါကိနီ၊တာယ။မဟာဝဂ္ဂ-ဋ္ဌီ။“အကျက်ညီသော”ဟု ဆိုလိုသည်။

ရညောပိ၊ မင်း၏လည်း။ဝါ၊မင်းသည်လည်း။ ဗြာဟ္မဏဂဟပတိကာ၊တို့သည်။ဝါ၊တို့ကို။ပိယာ၊ အပ်ကုန်သည်။မနာပါ၊ကုန်သည်။ဟောန္တိ၊ကုန်၏။ဘိက္ခဝေ၊တို့။ပိတု၊အဖ၏။ဝါ၊သည်။ပုတ္တာ၊ တို့သည်။ ဝါ၊ တို့ကို။ပိယာ၊ အပ်ကုန်သည်။ မနာပါ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ သေယျထာပိ၊ ကုန်သကဲ့သို့။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧဝမေဝ၊ သာလျှင်။ပ။မနာပါ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဘူတပုဗ္ဗံ၊ ကား။ စက္ကဝတ္တိ၊ သော။ ရာဇာ၊ သည်။ စတုရင်္ဂိနိယာ၊ သော။ သေနာယ၊နှင့်တကွ။ ဥယျာနဘူမိံ၊ ဥယျာဉ်မြေသို့။ နိယျာသိ၊ ထွက်တော်မူပြီ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အထခေါ၊ ဤသို့။ ဗြာဟ္မဏဂဟပတိကာ၊ တို့သည်။ စက္ကဝတ္တိံ၊ သော။ ရာဇာနံ၊ သို့။ ဥပသင်္ကမိတွာ၊ ခစား၍။ "ဒေဝ၊ ကြီး။ ယထာ၊ အကြင်သို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့် (ကြွသွားလတ်သော်)။ တံ၊အရှင်မင်းကြီးကို။ မယံ၊ တို့သည်။ စိရတရံ၊ ကြာမြင့်စွာ။ ပဿေယျာမ၊ဖူးမြင်ကြရကုန်၏။(တထာ၊ ထိုသို့သောအခြင်းအရာအားဖြင့်။) အတရမာနော၊ မလျင်မမြန် (ဖြေးညှင်းသာယာစွာ)။ ယာဟီတိ၊ ကြွသွားပါလော့"ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။အာဟံသု၊ ကုန်ပြီ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ စက္ကဝတ္တိ၊သော။ ရာဇာပိ၊ သည်လည်း။ သာရထိံ၊ ရထားထိန်းကို။ "သာရထိ၊ ရထားထိန်း။ ယထာ၊ အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့်။ (မောင်းနှင်လတ်သော်) မံ၊ ငါ့ကို။ ဗြာဟ္မဏဂဟပတိကာ၊ တို့သည်။ စိရတရံ၊ စွာ။ ပဿေယျုံ၊ ဖူးမြော်ကုန်ရာ၏။ (တထာ၊ အားဖြင့်။) အတရမာနော၊ မလျင်မမြန်။ ပေသေဟီတိ၊ မောင်းနှင်လော့"ဟူ၍။ အာမန္တေသိ၊ ပြီ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ပ။ ဣမာဟိ ဣဒ္ဓိဟိ၊ တို့နှင့်။ သမန္နာဂတော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (၄)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တံ၊ ကို။ ကိံမညထ၊ နည်း။ စက္ကဝတ္တိ၊ သော။ ရာဇာ၊ သည်။ သတ္တဟိ၊ ကုန်သော။ ဣမေဟိ ရတနေဟိ၊ တို့နှင့်၎င်း။ စတူဟိ၊ ကုန်သော။ဣမာဟိ ဣဒ္ဓိဟိစ၊တို့နှင့်၎င်း။ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍။ တတောနိဒါနံ၊ သော။ သုခံ၊ ကို။ သောမနဿံ၊ ကို။ ပဋိသံဝေဒိယေထ အပိနု၊ ခံစားရာသလော။ ဣတိ၊ ဤသို့မိန့်တော်မူ၏။ ဘန္တေ၊ ရား။ ဧကမေကေန၊ တပါးတပါးဖြစ်သော။ရတနေနပိ၊ နှင့်သော်လည်း ။ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံလတ်သော်။ စက္ကဝတ္တိ၊ သော။ ရာဇာ၊ သည်။ တတောနိဒါနံ၊ သော။ သုခံ၊ ကို။ သောမနဿံ၊ ကို။ ပဋိသံဝေဒိယေထ၊ ခံစားရရာပါ၏။ သတ္တဟိ ရတနေဟိ၊တို့နှင့်၎င်း။စတူဟိ ဣဒ္ဓိဟိစ၊ တို့နှင့်၎င်း။ (သမန္နာဂတော၊ပြည့်စုံလတ်သော်။)ကော ပန ဝါဒေါ၊အဘယ်မှာ ဆိုဘွယ်ရာရှိပါတော့အံ့နည်း။ (ပို၍ ချမ်းသာဝမ်းမြောက်ရမည်သာဖြစ်၏ ဟူလို။)ဣတိ၊ ဤသို့လျှောက်၏။

၂၆၀။ (အထ ခေါ ဘဂဝါ-မှစ၍ ဥပနိဓမ္ပိ န ဥပေတိ-တိုင်အောင်သော ဝါကျများကို ၂၅၀-စာပိုဒ် မှီး၍ပေးလေ။) ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သ ခေါ သော ပဏ္ဍိတော၊ ထိုပညာရှိသည်။ ဒီဃဿ၊ ရှည်လျားသော။အဒ္ဓုနော၊ အချိန်အခါ၏။ အစ္စယေန၊ ကုန်လွန်သဖြင့် (ကုန်လွန်သောအခါ၌)။ မနုဿတ္တံ၊ လူ့ အဖြစ်သို့။ ကဒါစိ ကရဟစိ၊ တခါတရံ။ သစေ အာဂစ္ဆတိ၊ အကယ်၍ ရောက်လာငြားအံ့။ (ဧဝံသတိ၊ သော်။) ခတ္တိယမဟာသာလကုလံ ဝါ၊ ခတ္တိယမဟာသာလမျိုး၎င်း။ဗြာဟ္မဏမဟာသာလကုလံ ဝါ၊ ဗြာဟ္မဏမဟာသာလမျိုး၎င်း။ ဂဟပတိမဟာသာလကုလံ ဝါ၊ ဂဟပတိမဟာသာလမျိုး၎င်း။ (ဣတိ၊ ဤသို့။) ယာနိ တာနိ ဥစ္စာကုလာနိ၊ အကြင်အထက်တန်းကျသော(ဇာတ်မြင့်)မျိုးတို့သည်။ (သန္တိ၊ ကုန်၏။) တထာရူပေ၊ သော။ အဍ္ဎေ၊ ကြွယ်ဝသော[၁]။

၁။ အာ+ဎျေ+အ၊ အာဘုသော ဎျာယိတဗ္ဗော နိဎျာယိတဗ္ဗောတိ အဍ္ဎော။ လုပ်။ ဈမျဉ်းဆွဲကို ဎရေ မှတ်ပြု။ ဒိတ္ထံ။ပိသောဒရာဒိ။

မဟဒ္ဓနေ၊ များသောဥစ္စာရှိသော။ မဟာဘောဂေ၊ များသောအသုံးအဆောင်ရှိသော။ ပဟူတ-ဇာတရူပရဇတေ၊ များသောရွှေငွေရှိသော။ ပဟူတဝိတ္တူပကရဏေ၊ များပြားသော နှစ်သိမ့်ကြောင်း စည်းစိမ်ရှိသော[၁]။ ပဟူတဓနဓညေ၊ များပြားသော ဥစ္စာ ကြေးငွေ ဆန်ရေစပါးရှိသော။ ကုလေ၊ ၌။ ပစ္စာဇာယတိ၊ ဖြစ်ပြန်ရ၏။ သော စ၊ ထိုသူသည်လည်း။ အဘိရူပေါ၊ သည်။ ပ။ လာဘီ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (အကြွင်းကား မထူးလှပြီ။ "ကဋ္ဌဂ္ဂဟေနာတိ ဇယဂ္ဂဟေန" ဟု ဖွင့်သဖြင့် "ကဋ္ဌဂ္ဂဟေန၊ အလောင်းအစား အောင်နိုင်ခြင်းဖြင့်"ဟု ပေးလေ။ ဤမျှသာ ထူးတော့သည်။ ဣဒမဝေါစ-စသည်ကိုလည်း ပေးမြဲ။)

နဝမံ၊ သော။ ဗာလပဏ္ဍိတသုတ္တံ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီ။

၁၀-ဒေဝဒူတသုတ်

၂၆၁။ (ဧဝံ မေ သုတံ-မှ ပစ္စဿောသုံ အထိ ပေးမြဲ။) ဘဂဝါ၊ သည်—

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သဒွါရာ၊ မျက်နှာချင်းဆိုင် တံခါးရှိကုန်သော။ ဒွေ အဂါရာ၊ အိမ်နှစ်လုံးတို့သည်။ (အတ္ထိ၊ ရှိကုန်၏။) တတ္ထ၊ ထိုအိမ်နှစ်လုံးတို့၏။ မဇ္ဈေ၊ အလယ်၌။ ဌိတော၊ ရပ်တည်သော။ စက္ခုမာ၊ မျက်စိအမြင်ရှိသော။ ပုရိသော၊ သည်။ မနုဿေ၊ တို့ကို။ ဂေဟံ၊ အိမ်သို့။ ပဝိသန္တေပိ၊ ဝင်သည်တို့ကိုရင်း။ နိက္ခမန္တေပိ၊ ထွက်သည်တို့ကိုရင်း။ အနုစင်္ကမန္တေပိ၊ လူးလာတုံခေါက် သွားသည်တို့ကိုရင်း။ အနုဝိစရန္တေပိ၊ ထိုမှ ဤမှ သွားသည်တို့ကိုရင်း။ ပဿေယျ သေယျထာပိ၊ မြင်ရာသကဲ့သို့။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧဝမေဝ၊ သာလျှင်။ အဟံ၊ ငါ ဘုရား သည်။ ဒိဗ္ဗေန၊ နတ်၌ဖြစ်သော မျက်စိနှင့်တူသော။ ဝိသုဒ္ဓေန၊ စင်ကြယ်သော။ အတိက္ကန္တမာနုသကေန၊ လူတို့၏ မျက်စိအမြင်ကို လွန်သော။ စက္ခုနာ၊ ဖြင့်။ သတ္တေ၊ တို့ကို။ စဝမာနေ၊ စုတေဆဲဖြစ်သည်တို့ကို။ ဥပပဇ္ဇမာနေ၊ ပဋိသန္ဓေနေဆဲဖြစ်သည်တို့ကို။ ဟီနေ၊ ယုတ်ညံ့သည်တို့ကို။ ပဏီတေ၊ မြင့်မြတ်သည်တို့ကို။ သုဝဏ္ဏေ၊ အဆင်းလှသည်တို့ကို။ ဒုဗ္ဗဏ္ဏေ၊ အဆင်းမလှသည်တို့ကို။ သုဂတေ၊ ကောင်းသော လားရာရှိသည်တို့ကို။ (ကြွယ်ဝသူတို့ကိုလည်းဟူ)။ ဒုဂ္ဂတေ၊ မကောင်းသော လားရာရှိသူတို့ကို။ (ဆင်းရဲသူတို့ကိုလည်း ပေး)။ ပဿာမိ၊ မြင်၏။ (ပဿာမိ-ကို ကံပုဒ်တိုင်း၌ သော်ရင်း၊ ဒုကတိုင်း၌သော်ရင်း ယှဉ်စပ်၍လည်း ပေးနိုင်၏။) ယထာကမ္မူပဂေ၊ ကံအားလျော်စွာ ကပ်ရောက်ကုန်သော။ သတ္တေ၊ တို့ကို။ "ဣမေ ဝတ ဘောန္တော။ ပ။ ဝိနိပါတံ နိရယံ ဥပပန္နာတိ၊ ဥပပန္နာ"ဟူ၍။ ပဇာနာမိ၊ သိ၏။ (ဤကော်မာအတွင်းရှိ ပေယျာလများကို အပိုဒ် ၁၈-၌ ပေးခဲ့သည်ကို နည်းမှီး၍ ဖော်ပေးလေ)။

၂၆၂။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တမေနံ၊ ထိုငရဲသားကို။ နိရယပါလာ၊ ငရဲထိန်းတို့သည်။ နာနာ-ဗာဟာသု၊ လက်မောင်းတဖက်တချက်တို့၌။ ဂဟေတွာ၊ ဆွဲကိုင်၍။ (တဿ နာနာဗာဟံ

၁။ ဝိတ္တီတိ တုဋ္ဌိ၊ ဝိတ္တိယာ ဥပကရဏံ ဝိတ္တူပကရဏံ၊ တုဋ္ဌိကာရဏန္တိ အတ္ထော။ ပဟူတံ နာနာဝိဓာလင်္ကာရ-သုဝဏ္ဏရဇတဘာဇနာဒိဘေဒဝိတ္တူပကရဏမဿာတိ ပဟူတဝိတ္တူပကရဏော။ ဒီ။ဋ္ဌ၊၁၊၂၆၁။ ပဟူတံ ဝိတ္တသင်္ခါတံ ဥပကရဏံ အဿာတိ ပဟူတဝိတ္တူပကရဏံ-ဟု ပြု၍ "များပြားသော စည်းစိမ်အဆောက်အဦရှိသော"ဟူ၍လည်း ပေးနိုင်၏။

ဂဟေတွာ-ဟု ကံကို သမ္ဗန်၊ အာခါရကို ကံပြင်၍လည်း သုဒ္ဓိန္တဘာဏဝါရအဋ္ဌကထာနည်းကို မှီး၍ ပေးလေဦး။) ယမဿ ရညော၊ ယမ မင်းအား။ "ဒေဝ၊ အရှင်ယမမင်းကြီး။ အယံ ပုရိသော၊ ဤယောကျ်ားသည်။ အမတ္တေယျော၊ အမိအား ကောင်းမွန်စွာ ရှိသေပြုကျင့်ခြင်း မရှိ။ (မာတုဟိတော မတ္တေယျော-စသည်လုပ်) အပေတ္တေယျော၊ အဖအား ကောင်းမွန်စွာ ရှိသေပြုကျင့်ခြင်းမရှိ။ အသာမညော၊ ရဟန်းတို့အား ကောင်းမွန်စွာ ရှိသေပြုကျင့်ခြင်းမရှိ။ အဗြာဟ္မညော၊(ရဟန္တာ) သူမြတ်တို့အား ကောင်းမွန်စွာ ရှိသေပြုကျင့်ခြင်း မရှိ။ကုလေ၊ အမျိုး၌။ န ဇေဋ္ဌာပစာယီ၊ ကြီးသူတို့အားရိုသေကျိုးနွံလေ့မရှိ။ ဣမဿ၊ ဤယောကျ်ားအား။ ဒေဝေါ၊ အရှင်မင်းကြီးသည်။ ဒဏ္ဍံ၊ အပြစ်ဒဏ်ကို။ ပဏေတူတိ၊ တပ်ပါလော့" (ပေးပါလော့)ဟူ၍။ ဒဿေန္တိ၊ ပြကြကုန်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တမေနံ၊ ကို။ ယမော ရာဇာ၊ သည်။ "အမ္ဘော ပုရိသ၊ အမောင် ယောကျ်ား။ တွံ၊ သင်သည်။ မနုဿေသု၊ လူတို့၌။ ပါတုဘူတံ၊ ထင်စွာဖြစ်သော။ ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာသော။ ဒေဝဒူတံ၊ သေမင်း၏တမန်(အကြောင်း)ကို။ န အဒ္ဒသာတိ၊မမြင်ခဲ့ဘူး သလော"ဟူ၍။ သမနုယုဉ္ဇတိ၊ စစ်ဆေး၏။ သမနုဂါဟတိ၊ ဝန်ခံသောအားဖြင့် စစ်ဆေး၏။ သမနုဘာသတိ၊ အကြောင်းကို စစ်ဆေး၏။ သော၊ ထိုယောကျ်ားသည်။ နာဒ္ဒသံ ဘန္တေတိ၊ အရှင်မင်းကြီး မမြင်ခဲ့ဘူးပါ"ဟူ၍။ ဝဒံ၊ သို့၊ အာဟ၊ ပြီ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တမေနံ၊ထိုယောကျ်ား ကို။ ယမော ရာဇာ၊ သည်။ "အမ္ဘော ပုရိသ၊ ယောကျ်ား။တွံ၊ သည်။ မနုဿေသု၊ တို့၌။ ဒဟာရံ၊ ငယ်သော။ မန္ဒံ၊ နုနယ်သော။ ဥတ္တာနသေယျကံ၊ ပက်လက်အိပ်တတ်ကာမျှဖြစ်သော။ သကေ မုတ္တကရီသေ၊ မိမိ၏ ကျင်ငယ် ကျင်ကြီး၌။ ပလိပန္နံ၊ လူးလည်း ပေကျံလျက်။ သေမာနံ၊ ပက်လက် အိပ်သော[1]။ ကုမာရံ၊သူငယ်ကို။နအဒ္ဒသာတိ၊ မမြင်ခဲ့ဘူးလော"ဟူ၍။ အာဟ၊ မေးပြီ။ သော၊ ထိုယောကျ်ားသည်။ အဒ္ဒသံ ဘန္တေတိ၊ အရှင်မင်းကြီး မြင်ခဲ့ဘူးပါ၏ဟူ၍။ ဝဒံ၊ သို့။ အာဟ၊ပြီ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တမေနံ၊ ကို။ ယမောရာဇာ၊ သည်။ "အမ္ဘော ပုရိသ၊ ကျ်ား။ ဝိညုဿ၊ နားလည် သိတတ်သည်။ သတော၊ ဖြစ်လျက်။ မဟလ္လကဿ၊ ကြီးရင့်သော။ တဿ တေ၊ ထိုသင်၏ (စိတ်၌)။'အဟမ္ပိ၊ ငါသည်လည်း။ ဇာတိဓမ္မော၊ ပဋိသန္ဓေတည်နေဖြစ်ခြင်း သဘောရှိသည်။ အမှို ဖြစ်၏။ ဇာတိံ၊ ကို။ အနတီတော၊ မလွန်ဆန်နိုင်။ အဟံ၊ သည်။ ကာယေန၊ ဖြင့်ရင်း။ ဝါစာယ၊ ဖြင့်ရင်း။ မနသာ၊ ဖြင့်ရင်း။ ကလျာဏံ၊ ကောင်းမှုကို။ ဟန္ဒ ကရောမီတိ၊ ဩော် ပြုလုပ်ရဦးအံ့' ဟူသော။ တေ၊ ဤအကြံသည်။ န အဟောသီတိ၊ မဖြစ်ခဲ့လေသလော"ဟူ၍။ ဝဒံ၊ သို့။ အာဟ၊ မေးပြီ။ သော၊ ထိုယောကျ်ားသည်။ "ဘန္တေ၊ ကြီး။ နာသက္ခိဿံ၊ မပြု စွမ်းနိုင်ခဲ့ပါ။ ဘန္တေ၊ ကြီး။ ပမာဒဿန္တိ၊ မေ့လျော့ပေါ့ဆမိခဲ့ပါ၏"ဟူ၍။ ဝဒံ၊ သို့။အာဟ၊ပြီ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တမေနံ၊ ကို။ ယမောရာဇာ၊ သည်။ "အမ္ဘော ပုရိသ၊ကျ်ား။ ပမာဒဝတာယ၊ မေ့လျော့မှုရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (အံ-၃ ဒေဝဒူတ၌ ပမာဒတာယ-ဟုရှိ၏။) ကာယေန၊ ဖြင့်ရင်း။ ဝါစာယ၊ ဖြင့်ရင်း။ မနသာ၊ ဖြင့်ရင်း။ ကလျာဏံ၊ ကို။ န အကာသိ၊ မပြုခဲ့။ အမ္ဘောပုရိသ၊ ကျ်ား။ တွံ၊ သည်။ တဏ္ဍ၊ အမှန်ပင်။ ယထာပမတ္တံ၊ မေ့လျော့သည် အလျောက်။ တထာ ကရိဿံ၊ ထိုသို့ ပြုမိမှားခဲ့၏[2]။

တံ ဓေါ ပါပကမ္မံ၊ ထိုသည့်မကောင်းမှုကို။ တေ၊ သင်၏။ မာတရာ၊ အမိ သည်လည်း။ နေဝ ကတံ၊ မပြုလုပ်ခဲ့။ ပိတရာ၊ အဖသည်လည်း။ န ကတံ၊ မပြုလုပ်ခဲ့။ ဘာတရာ၊ ညီအစ်ကို

၁။ သေမာနန္တိ ဥတ္တာနံ ဟုတွာ သယိတံ ဟောတိ။ သံ-၄ မာရသံယုတ်၊ ဂေါဓိကသုတ်။
၂။ ကရိဿံ-ကား ဝစနဝိပလ်၊ တုမှယောဂနှင့် အနှန်နေစေရမည်။ ဣတိ-နှင့် တံ-ကား အနတ္ထက။

သည်လည်း။ န ကတံ၊ ခဲ့။ ဘဂိနိယာ၊ နှမအစ်မသည်လည်း။ န ကတံ၊ ခဲ့။ မိတ္တာမစ္စေဟိ၊ မိတ်ဆွေခင်ပွန်းတို့သည်လည်း။ န ကတံ၊ ခဲ့။ ဉာတိ သာလောဟိတေဟိ၊ ဆွေမျိုးသားချင်းတို့သည် လည်း။န ကတံ၊ ခဲ့။ သမဏဗြာဟ္မဏေဟိ၊ တို့သည်လည်း။ န ကတံ၊ ခဲ့။ ဒေဝတာဟိ၊ နတ် ဗြဟ္မာတို့သည်လည်း။ န ကတံ၊ ခဲ့။ ဇေတံ ပါပကမ္မံ၊ ကို။ တယာဝ၊ သင်သည်သာလျှင်[၁]။ ကတံ၊ ခဲ့၏။ တွညေဝ၊ သင်သည် သာလျှင်။ ဇေတဿ၊ ထိုမကောင်းမှု၏၊ ဝိပါကံ၊ အကျိုးကို။ ပဋိသံဝေဒိဿသိတိ၊ ခံစားရပေလတ္တံ့”ဟူ၍။ ဇဝံ၊ သို့။ အာဟ၊ ပြီ။ (၁)

၂၆၃။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တမေနံ၊ ကို။ ယမောရာဇာ၊ သည်။ ပဌမံ၊ သော။ ဒေဝဒူတံ၊ ကို။ သမနုယုဉ္ဇိတွာ၊ စစ်ဆေးပြီး၍။ (နာဒ္ဒသံ ဘန္တေ-အထိမထူးပြီ။) ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တမေနံ၊ ကို။ ယမောရာဇာ၊ သည်။ “အမ္ဘောပုရိသ၊ ကျွား။ တွံ၊ သည်။ မနုဿေသု၊ တို့၌။ ဇိဏ္ဏံ၊ အိုမင်းရင့်ရော်သော။ ဂေါပါနသိဝင်္ကံ၊ ကောက်သော အခြင်ယနယ်ကဲ့သို့ ကုန်းသောခါးရှိသော[၂]။ ဘောဂ္ဂံ၊ ပျက်ကျိုးသော ခါးရှိသော။(ခါးကုန်းသောဟု ဆိုလိုသည်။)ဒဏ္ဍပရာယဏံ၊တောင်ဝှေး သာလျှင် အားထားရာရှိသော။(ဒဏ္ဍော ပရာယဏံ ဇေတဿ-ပြု။) ပဝေဓမာနံ၊ တုန်တုန်ခိုက်ခိုက်။ ဂစ္ဆန္တံ၊ သွားသော။ အာတုရံ၊ နာကျင်သော။ ဂတယောဗ္ဗနံ၊ အရွယ်လွန်သော။ ခဏ္ဍဒန္တံ၊ ကျိုးသော သွားရှိသော။ ပလိတကေသံ၊ ဖြူသော ဆံပင်ရှိသော။ ဝိလူနံ၊ ဆံပင်ကို နုတ်ထား အပ်သကဲ့သို့သော ဦးခေါင်းရှိသော။ ခလိတသိရံ၊ အလွန်ပြောင်သော ဦးခေါင်းရှိသော။ ဝလိတံ၊ တွန့်သောအရေရှိသော။ တိလကာဟတဂတ္တံ၊ မှဲ့ဖြူမှဲ့နက် ရေးသကဲ့သို့ ပြောက်ကျား သောကိုယ်ရှိသော။ ဣတ္ထိံ ဝါ၊ ကိုဋ်း။ ပုရိသံ ဝါ၊ ကိုဋ်း[၃]။ န အဒ္ဒသာတိ၊ မမြင်ဘူးသလော ဟူ၍။ ဇဝံ၊ သို့။ အာဟ၊ ပြီ။ သော၊ သည်။ အဒ္ဒသံ ဘန္တေတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ပြီ။ အကြွင်းလွယ်ပြီ။ (၂)

၂၆၄။ (နာဒ္ဒသံ ဘန္တေ-အထိပေးမြဲ။) ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တမေနံ၊ ကို။ ယမောရာဇာ၊ သည်။ “အမ္ဘောပုရိသ၊ ကျွား။ တွံ၊ သည်။ မနုဿေသု၊ တို့၌။ အာဗာဓိကံ၊ အနာရှိသော။ ဒုက္ခိတံ၊ ဖြစ်သောဆင်းရဲခြင်းရှိသော[၄]။ ဗာဠ္ဟဂိလာနံ၊ ပြင်းထန်စွာ မမာမကျန်းသော။သကေ မုတ္တကရီသေ၊ ၌။ ပလိပန္နံ၊ လျက်။ သေမာနံ၊ သော။ အညေဟိ၊ သူတပါးတို့သည်။ ဝုဋ္ဌာပိယမာနံ၊ ကွဲထူ ထစေ

၁။ တိကင်္ဂုတ္တရပါဠိ၌ သမဏဗြာဟ္မဏနှင့် ဒေဝတာ ရှေ့နောက်ပြန်လျက်ရှိ၏။ တယာဝေတံ-၏ ရှေ့၌သည်း အထ ခေါ- ဟု ပါဌ်ရှိ၏။ အဓိပ္ပါယ်လည်း ကောင်းမွန်လှ၏။

၂။ ကောက်သောနံရိုး-ဟု မြန်ကြ၏။ မသင့်။ ဘဂ္ဂန္တိ ဘဂ္ဂသရီရံ၊ ကဋိယံ ဘဂ္ဂကာယတ္တာ-ဟူသော အံ-ဋီ ကို ထောက်၊ ဘောဂ္ဂ(ဘဂ္ဂနှင့်)ဂေါပါနသိဝင်္က အဓိပ္ပါယ်အတူပင်။

၃။ အင်္ဂုတ္တရအဋ္ဌကထာ ဋီကာ အဖွင့်အတိုင်း ပေးလိုက်သည်။ တိကင်္ဂုတ္တရ ဒေဝဒူတသုတ်နှင့် သဟိုဠ် ယိုးဒယား ကမ္ဘောဒီးယား အင်္ဂလိပ်စသော အခြားမူတို့၌ ပုရိသံ ဝါ-နှင့် ဇိဏ္ဏံ ၂-ပုဒ်တို့၏အကြားဝယ်“အာသီတိကံ ဝါ နာဝုတိကံ ဝါ ဝဿသတိကံ ဝါ ဇာတိယာ၊ ပဋိသန္ဓေအားဖြင့် နှစ်ရှစ်ဆယ် ကိုးဆယ် တရာ ရှိသော” ဟုပါရှိနေ သည်။ အဓိပ္ပါယ်လည်းရပါ၏။သို့သော် ဤပါဠိ၌ မပါရှိ၊ ထိုမှတပါး မဟာနိဒ္ဒေသ ဇရာသုတ်အဖွင့်၌ ခလိတသိရ၊ သို့မဟုတ် ခလိတသိရ-အစား မဟာခလိတသီသံ-ဟု မဟာသဋ္ဌါနှင့်ရှိသည်။အံ-ဋ္ဌ၊ အံ ဋီ တို့၌လည်း မဟာခလ္လာဋ- ဟုဖွင့်၏။ ဝိလူနံ-ကား အနည်းငယ်ပြောင်သည်။မဟာခလ္လိတ-ကား များများ ပြောင်သည်ဟု ဆိုလိုရင်းဖြစ်၍မဟာ ပါမှ ပိုမိုကောင်းမွန်မည်ဟု ယူဆဖွယ်ရှိသည်။

၄။ ဒုက္ခံ သဉ္ဇာတံ ဇေတဿာတိ ဒုက္ခိတံ၊ ပြု။ မောဂ္ဂလ္လာန် ၄-ကဏ္ဍ ၄၅-သဉ္ဇာသုတ် တာရကာဒိဂိုဏ်း အစီရင်တည်း။ အံ-ဋီ၊ ဒေဝဒူတသုတ်ရှု။

အပ်သော။ (ထူမှ ထနိုင်သောဟူလို။) အညေဟိ၊ တို့သည်။ သံဝေသိယမာနံ၊ တွဲထူအိပ်စေအပ်သော။ ဇလတ္တိံ ဝါ၊ ကိုရင်း။ ပုရိသံ ဝါ၊ ကိုရင်း။ န အဒ္ဒသာတိ၊ မမြင်ခဲ့ဘူးသလော"ဟူ၍။ ဝေါ၊ သို့။ အာဟ၊ ပြီ။ သော၊ သည်။ ဘန္တေ၊ ကြီး။ အဒ္ဒသံတိ၊ မြင်ခဲ့ပြီဟူ၍။ဝေါ၊သို့။ အာဟ၊ ပြီ။ (ဗျာဓိဓမ္မော၊ နာခြင်းသဘောရှိသည်။ ဤမျှသာထူးသည်။) (၃)

၂၆၅။ (နာဒ္ဒသံ ဘန္တေ-အထိပေးမြဲ။ ရာဇာနော စောရံ အာဂုစာရိံ-မှစ၍ သီသံ ဆိန္ဒန္တေ တိုင်အောင်ကား ဗာလပဏ္ဍိတသုတ် အပိုဒ် ၂၄၇-နှင့်မထူးပြီ။ ပြန်ရှု။) ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တမေနံ၊ ကို။ ယမော ရာဇာ၊ သည်။ "အမ္ဘောပုရိသ၊ ကျား။ ဝိညူသာ၊ တတ်သိနားလည်သည်။သတော၊ ဖြစ်လျက်။ မဟလ္လကဿ၊ ကြီးရင့်သော။ တဿ တေ၊ ထိုသင်၏ (စိတ်၌)။ 'ဘော၊ တို့။ ယေ၊ အကြင်သူတို့သည်။ ပါပကာနိ၊ စက်ဆုပ်ဘွယ်ယုတ်ညံ့ကုန်သော။ (က-ကုဆ္ဓိတတ္ထ။) ကမ္မာနိ၊ မကောင်းမှုတို့ကို။ ကရောန္တိ၊ ကုန်၏။ တေ၊ ထိုသူတို့ကို။ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ၊ ဤပင်လျှင်။ ဝေရူပါ၊ ကုန်သော။ ဝိဝိဓာကမ္မကာရဏာ၊ အထူးထူးအပြားပြားကုန်သော ညှဉ်းဆဲကြောင်းအမှုတို့ကို။ ကရိယန္တိ၊ ပြုစေအပ်ကုန်၏[၁]။ 'ပရတ္ထ ပန၊ တမလွန်ဘဝ၌ကား။ ကိမင်္ဂ၊ အဘယ်မှာ ဆိုဘွယ်ရာရှိပါတော့အံ့နည်း။ အဟံ၊ သည်။ ကာယေန၊ ဖြင့်ရင်း။ ဝါစာယ၊ ဖြင့်ရင်း။ မနသာ၊ဖြင့်ရင်း။ ကလျာဏံ၊ ကို။ ဟန္ဒကရောမိတိ၊ ဩော်ပြုလုပ်ပေးဦးအံ့'ဟူသော။ တေ၊ သည်။ နာဟောသိတိ၊ မဖြစ်ခဲ့လေသလော"ဟူ၍။ ဝေါ၊ သို့။အာဟ၊ ပြီ။ (သော ဝေမာဟ-မှစ၍ ဝိပါကံ ပဋိသံဝေဒိဿ-သိတိ-တိုင်အောင် မထူးပြီ။) (၄)

၂၆၆။ (နာဒ္ဒသံ ဘန္တေ-အထိပေးမြဲ။) ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တမေနံ၊ ကို။ ယမောရာဇာ၊ သည်။ "အမ္ဘောပုရိသ၊ ကျား။ တွံ၊ သည်။ မနုဿေသု၊ တို့၌။ ဧကာဟမတံ ဝါ၊ သေပြီးသောသူ၏ တရက်ရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ ဝါ၊ သေ၍ တရက်ရှိပြီလည်းဖြစ်သော[၂]။ ဒွီဟမတံ ဝါ၊ သေ၍ နှစ်ရက်ရှိပြီလည်းဖြစ်သော။ တီဟမတံ ဝါ၊ သေ၍ သုံးရက်ရှိပြီလည်းဖြစ်သော။ ဥဒ္ဓုမာတကံ၊ သေသည်မှအထက် တက်ကြွဖူးရောင်သော။ ဝိနီလကံ၊ အထူးသဖြင့်ညိုမဲသော။ ဝါ၊ စက်ဆုပ်ဘွယ်ညိုမဲသော[၃]။ ဝိပုဗ္ဗကဇာတံ၊ ယိုစီးသောသွေးပြည်ရှိသော။ ဇလတ္တိံ ဝါ၊ ကိုရင်း။ ပုရိသံ ဝါ၊ ကိုရင်း။ နအဒ္ဒသာတိ၊ မမြင်ခဲ့ဘူးလေသလော"ဟူ၍။ ဝေါ၊ သို့။ အာဟ၊ ပြီ။ (သောဝေမာဟ အဒ္ဒသံ ဘန္တေတိ-မှစ၍ ပဋိသံဝေဒိဿသိတိ-တိုင်အောင်ပေးမြဲ။) (၅)

၂၆၇။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တမေနံ၊ ကို။ ယမော ရာဇာ၊ သည်။ ပဉ္စမံ၊ သော။ ဒေဝဒူတံ၊ ကို။ သမနုယုဉ္ဇိတွာ၊ ၍။ သမနုဂါဟိတွာ၊ ၍။ သမနုဘာသိတွာ၊ ၍။ တုဏှီ၊ ဆိတ်ဆိတ်။ဟောတိ၊၏။ (တမေနံ ဘိက္ခဝေ နိရယပါလာ-မှစ၍ ဂါထာအဆုံး ဖရိတွာ တိဋ္ဌတိ သဗ္ဗဒါ-အထိ ဗာလပဏ္ဍိတသုတ် အပိုဒ် ၂၅၁-၌ပြန်ရှု၊ မထူးပြီ။)

၁။ မ ၁၊ ၁၂၁"၌ တမေနံ ရာဇာနော ဂဟေတွာ ဝိဝိဓာ ကမ္မကာရဏာ ကာရေန္တိ"ဟူသော ပါဠိဝါကျကို ထောက်ဆ၍ ကရိယန္တိ-ပုဒ်ကို ကာရိုက်ကံဟော ကြံ၍ အနက်ပေးသည်။

၂။ "ဧကာဟံ မတဿ အဿာတိ ဧကာဟမတော"ပြု။ ဤပုဒ် ဤပုဒ်နှင့် အလားတူ ပုဒ်များ၏ သဒ္ဒတ္ထဝိနိစ္ဆယကို အစ္ဆရိယအဗ္ဘုတသုတ် အပိုဒ် ၂၀၅ ၌ ရှုလေ။

၃။ ဝိနီလက ၌ က-သည် ပီတက,လောဟိတက တို့၌ ကဲ့သို့ အနတ္ထက။ "ပါပကော ကိတ္တိသဒ္ဒေါ အဗ္ဘုဂ္ဂစ္ဆတိ" စသည်တို့၌ကဲ့သို့ ကုစ္ဆိတတ္ထလည်း ရသည်။ မ-၁ သတိပဋ္ဌာန- ဋီကာအပိုဒ် ၁၁၂-၌ ရှုလေ။

၂၆၈။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တဿ ခေါ ပန မဟာနိရယဿ၊ ထိုမဟာအဝီစိငရဲကြီး၏။ ပုရတ္ထိမာယ ဘိတ္တိယာ၊ အရှေ့နံရံမှ။ အစ္စိ၊ ငရဲမီးလျှံသည်။ ဥဋ္ဌဟိတွာ၊ ထတောက်၍။ ပစ္ဆိမာယ ဘိတ္တိယာ၊ အနောက်နံရံ၌။ ပဋိဟညတိ၊ ထိပါတ်၏။ ပစ္ဆိမာယ ဘိတ္တိယာ၊ မှ။ အစ္စိ၊ သည်။ ဥဋ္ဌဟိတွာ၊ ၍။ ပုရတ္ထိမာယ ဘိတ္တိယာ၊ ၌။ ပဋိဟညတိ၊ ၏။ (ဗျဉ္ဇ ဟောတိ-တိုင်အောင် မခဲပြီ။)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကဒါစိ ကရဟစိ၊ တခါတရံ၊ ဒီဃဿ၊ ရှည်လျားသော။ အဒ္ဓုနော၊ ကာလ၏။ အစ္စယေန၊ သဖြင့်။ တဿ မဟာနိရယဿ၊ ၏။ ပုရတ္ထိမံ၊ အရှေ့အရပ်၌ဖြစ်သော။ (ပုရတ္ထ+ဣမ) ဒွါရံ၊ တံခါးသည်။ ယံ၊ အကြင်အခါ၌။ အပါပုရီယတိ၊ ပွင့်၏[1]။ သော သမယော၊ ထိုအခါသည်။ ဟောတိ၊ ရှိ၏။ သော၊ ထိုယောကျ်ားသည်။ တတ္ထ၊ ထိုတံခါးပွင့်ရာ၌။ သီဃေန၊ လျင်မြန်သော။ ဇဝေန၊ အဟုန်ဖြင့်။ ဓာဝတိ၊ ပြေးဝင်၏။ သီဃေန၊ သော။ ဇဝေန၊ ဖြင့်။ ဓာဝတော၊ ပြေးသော။ တဿ၊ ထိုယောကျ်ား၏။ ဆဝိမ္ပိ၊ အရေပါးကိုလည်း။ ဍယှတိ၊ လောင်ကျွမ်း၏။ စမ္မမ္ပိ၊ အရေထူကိုလည်း။ ဍယှတိ၊ ၏။ မံသမ္ပိ၊ အသားကိုလည်း။ ဍယှတိ၊ ၏။ နှာရုမ္ပိ၊ အကြောကိုလည်း။ ဍယှတိ၊ ၏။ အဋ္ဌီနိပိ၊ အရိုးတို့သည်လည်း။ သမ္ပဓူပါယန္တိ၊ အခိုးတလူလူထွက်ကုန်၏။ ဥဗ္ဘတံ၊ ခြေကြွသောအခါသည်။ (ဥ+ဘရ+တ) တာဒိသမေဝ၊ ထိုသို့သော သဘောရှိသည်သာလျှင်။ ဝါ၊ ထိုနင်းသောအခါနှင့် အတူသာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယတော၊ အကြင်အခါ၌။ သော၊ ထိုယောကျ်ားသည်။ ဗဟုသမ္ပတ္တော၊ နှစ်များစွာသို့ရောက်၏[2]။ အထ၊ ထိုအခါ၌။ တံ ဒွါရံ၊ သည်။ ပိဓီယတိ၊ ပိတ်၏။ (သော တတ္ထ ဒုက္ခာ မုစ၍နောက်ဆုံးဝါကျ၌ ဥဗ္ဘတံ တာဒိသမေဝ ဟောတိ-တိုင်အောင် မထူးပြီ။) သော၊ ထိုယောကျ်ားသည်။ တေန ဒွါရေန၊ ထိုအရှေ့တံခါးမှ။ ဝါ၊ ဖြင့်။ နိက္ခမတိ၊ ထွက်၏။

၂၆၉။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ မဟန္တော၊ ကျယ်ဝန်းသော။ ဂူထနိရယော၊ မစင်ဘင်ပုပ်ငရဲသည်။ တဿ မဟာနိရယဿ၊ ထိုငရဲကြီး၏။ သမနန္တရာ၊ အခြားမဲ့။ သဟိတမေဝ၊ တကွ(ဆက်စပ်) လျက်သာလျှင်တည်း။ သော၊ ထိုယောကျ်ားသည်။ တတ္ထ၊ ထိုမစင်ဘင်ပုပ်ငရဲ၌။ ပတတိ၊ ကျ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တသ္မိံ ဂူထနိရယေ၊ ၌။ သူစိမုခါ၊ အပ်သွားနှင့်တူသောနှုတ်သီး ရှိကုန်သော။ ပါဏာ၊ သတ္တဝါတို့သည်။ ဆဝိံ၊ အရေပါးကို။ ဆိန္ဒန္တိ၊ ထိုးဖြတ်ကုန်၏။ ဆဝိံ၊ ကို။ ဆေတွာ၊ ဖြတ်ပြီးသော်။ စမ္မံ၊ အရေထူကို။ ဆိန္ဒန္တိ၊ ကုန်၏။ပ။ အဋ္ဌိံ၊ အရိုးကို။ ဆေတွာ၊ သော်။ အဋ္ဌိမိဉ္ဇံ၊ ချဉ်ဆီကို။ ခါဒန္တိ၊ စားကုန်၏။ (သော တတ္ထ ဒုက္ခာ ဗျဉ္ဇ ဟောတိ-ပေးမြဲ)။ (၁)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ မဟန္တော၊ သော။ ကုက္ကုလနိရယော၊ ပြာပူငရဲသည်။ တဿ ဂူထနိရယဿ၊ ၏။ သမနန္တရာ၊ အခြားမဲ့။ သဟိတမေဝ၊ သာတည်း။ သော၊ ထိုယောကျ်ားသည်။ တတ္ထ၊ ထိုပြာပူငရဲ၌။ ပတတိ၊ ၏။ (အကြွင်းပေးမြဲ။) (၂)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဥဒ္ဒံ၊ အထက်၌။ ယောဇနံ၊ တယူဇနာတိုင်တိုင်။ ဥဂ္ဂတံ၊ မြင့်တက်သော။ အာဒိတ္တံ၊ သော။ သမ္ပဇ္ဇလိတံ၊ သော။ သဇောတိဘူတံ၊ သော။ သောဠသင်္ဂုလကဏ္ဍကံ၊

၁။ အဝါပုရီယတိ-ဟူ၍လည်း ပါ၌ရှိသည်၊ အဝ+အာ+ပုရ-ဟု ပဒစ္ဆေဒပြု။ "ကာပညံ-ကာဝညံ၊ ပူပ-ပူဝ၊ အပါပု-ရဏ-အဝါပုရဏ၊ ပစေဿတိ-ဝိစေဿတိ၊ ပေစ္စပေက္ခနာ၊ ပစ္စဝေက္ခနာ၊ အဘယူဝရာ-အဘယူပရာ" စသည်တို့ကို ထောက်၍ ဝ-နှင့်ပ-ပြောင်းလဲနိုင်သောကြောင့် ၂-မျိုးစလုံး အသင့်ပင်။

၂။ အဋ္ဌကထာနည်း။ ဋီ ၌ကား "ဗဟုသမ္ပတ္တောတိ ဝါ ဗဟုဋ္ဌာနံ အတိက္ကမိတွာ ပုရတ္ထိမဒွါရံ သမ္ပတ္တော ဟောတိ"ဟု နယန္တရတက်၍ပြ၏။ "သော တေန ဒွါရေန နိက္ခမတိ"ဟူသောပါဠိကိုထောက်လျှင် ဋီကာနည်း သည် ကောင်းမွန်၏။

တဆဲ့ခြောက်လက်သစ်ပမာဏဆူးရှိသော။ မဟန္တံ၊ ကျယ်ဝန်းသော။ သိမ္ဗလိဝနံ၊ လက်ပံတောင်ရဲသည်။ တဿ ကူဋ္ဌသလ္လနိရယဿ၊ ၏။ သမနန္တရာ၊ အခြားမဲ့။ သဟိတမေဝ၊ သာတည်း။ တတ္ထ၊ ထိုလက်ပံပင်ထက်သို့။ အာရောပေန္တိပိ၊ တက်လည်းတက်စေကုန်၏။ ဩရောပေန္တိပိ၊ ဆင်းလည်းဆင်းစေကုန်၏။ (အကြွင်းလွယ်ပြီ။) (၃)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ မဟန္တံ၊ သော။ အသိပတ္တဝနံ၊ သန်လျက်ရွက်တောင်ရဲသည်။ တဿ သိမ္ဗလိဝနဿ၊ ၏။ သမနန္တရာ၊ အခြားမဲ့။ သဟိတမေဝ၊ သာတည်း။ သော၊ ထိုယောကျ်ားသည်။ တတ္ထ၊ ထိုသန်လျက်ရွက်တောင်ရဲသို့။ ပဝိသတိ၊ ဝင်၏။ ဝါတေရိတာနိ၊ လေတိုက်အပ်ကုန်သော။ ဝါ၊ ကြောင့်။ ပတိတာနိ၊ ကြွေကျကုန်သော။ ပတ္တာနိ၊ အရွက်တို့သည်။ တဿ၊ ထိုယောကျ်ား၏။ ဟတ္ထမ္ပိ၊ လက်ကိုလည်း။ ဆိန္ဒန္တိ၊ ဖြတ်ကုန်၏။ (အကြွင်းသိသာပြီ။) (၄)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ မဟတီ၊ ရှည်လျားကျယ်ဝန်းသော။ ခါရောဒကာ၊ ငန်သောရေရှိသော။ နဒီ၊ ကြေးနီမြစ်သည်။ တဿ အသိပတ္တဝနဿ၊ ၏။ သမနန္တရာ၊ အခြားမဲ့။ သဟိတမေဝ၊ သာတည်း။ သော၊ ထိုယောကျ်ားသည်။ တဏ္ဍ၊ ၌။ ပတတိ၊ ၏။ သော၊ သည်။ တတ္ထ၊ ထိုကြေးနီမြစ်၌။ အနုသောတမ္ပိ၊ ရေစုန်လျက်သော်လည်း။ ဝုယှတိ၊ မျော၏။ ပဋိသောတမ္ပိ၊ ရေညာဆန်လျက်သော်လည်း။ ဝုယှတိ၊ ၏။ အနုသောတပဋိသောတမ္ပိ၊ စုန်ဆန်လျက်သော်လည်း။ ဝုယှတိ၊ ၏။ (အကြွင်းလွယ်ပြီ။) (၅)

၂၇၀။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တမေနံ၊ ကို။ နိရယပါလာ၊ တို့သည်။ ဗလိသေန၊ သံမျှားချိပ်ဖြင့်။ ဥဒ္ဓရိတွာ၊ ဆွဲထုတ်၍။ ထလေ၊ ကုန်း၌။ ပတိဋ္ဌာပေတွာ၊ တည်စေ၍ (ချထား၍)။ "အမ္ဘော ပုရိသ၊ ကျ်ား။ ကိံ ဣစ္ဆသိတိ၊ (သင်)ဘာကိုအလိုရှိသနည်း" ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ အာဟံသု၊ မေးကုန်ပြီ။ သော၊ သည်။ "ဘန္တေ၊ အရှင်တို့။ ဇိဃစ္ဆိတော၊ ဆာလောင်သည်။ အသ္မိတိ၊ ဖြစ်၏" ဟူ၍။ အာဟ၊ ပြီ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တမေနံ၊ ကို။ နိရယပါလာ၊ တို့သည်။ တတ္တေန၊ သော။ အာဒိတ္တေန၊ သော။ သမ္ပဇ္ဇလိတေန၊ သော။ သဇောတိဘူတေန၊ သော။ အယောသင်္ကုနာ၊ သံခြောင့်, တံကျင်ဖြင့်။ မုခံ၊ ခံတွင်းကို။ ဝိဝရိတွာ၊ ဖွင့်၍။ တတ္တံ၊ သော။ အာဒိတ္တံ၊ သော။ သမ္ပဇ္ဇလိတံ၊ သော။ သဇောတိဘူတံ၊ သော။ လောဟဂုဠံ၊ သံတွေခဲကို။ မုခေ၊ ခံတွင်း၌။ ပက္ခိပန္တိ၊ ထည့်ကုန်၏။ သော၊ ထိုသံတွေခဲသည်။ တဿ၊ ထိုယောကျ်ား၏။ ဩဋ္ဌမ္ပိ၊ နှုတ်ခမ်းကိုလည်း။ ဒဟတိ၊ လောင်၏။ မုခမ္ပိ၊ ခံတွင်းကိုလည်း။ ဒဟတိ၊ ၏။ ကဏ္ဌမ္ပိ၊ လည်ချောင်းကိုလည်း။ ဒဟတိ၊ ၏။ ဥရမ္ပိ၊ ရင်ကိုလည်း။ ဒဟတိ၊ ၏။ အန္တမ္ပိ၊ အူမကိုရင်း။ အန္တဂုဏမ္ပိ၊ အူသိမ်ကိုရင်း။ အာဒါယ၊ ယူ၍။ အဓောဘာဂါ၊ အောက်အဖို့မှ။ နိက္ခမတိ၊ ထွက်၏။ ပ။ "ဘန္တေ၊ တို့။ ပိပါသိတော၊ မွတ်သိပ်သည်။ အသ္မိတိ၊ ဖြစ်၏" ဟူ၍။ ၂။ တမ္ဗလောဟံ၊ နီရဲသောသံရည်ကို။ မုခေ၊ ၌။ အာသိဉ္စန္တိ၊ သွန်းလောင်းကုန်၏။ ပ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တမေနံ၊ ကို။ နိရယပါလာ၊ တို့သည်။ ပုန၊ တဖန်။ မဟာနိရယေ၊ ငရဲကြီး၌။ ပက္ခိပန္တိ၊ ထည့်ကြကုန်၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဘူတပုဗ္ဗံ၊ ရှေး၌ဖြစ်ဘူးသည်ကား။ ယမဿ ရညော၊ ၏ (စိတ်၌)။ "ဘော၊ အချင်းတို့။ ယေ၊ အကြင်သူဘို့သည်။ လောကေ၊ ၌။ ပါပကာနိ၊ ကုန်သော။ အကုသလာနိ ကမ္မာနိ၊ တို့ကို။ ကရောန္တိ၊ ကုန်၏။ တေ၊ ထိုသူတို့ကို။ ဧဝရူပါ၊ ကုန်သော။ ဝိဝိဓာ၊ ကုန်သော။ ကမ္မကာရဏာ၊ တို့ကို။ ကရီယန္တိ၊ ပြုစေအပ်ကုန်၏။ အဟံ၊ သည်။ မနုဿတ္တံ၊ လူ၏အဖြစ်ကို။ လဘေယျံ၊ ရပါမူကား။ အဟော ဝတ၊ ကောင်းလေစွ။ လောကေ၊ ၌။ အရဟံ၊ သော။ သမ္မာ-

သမ္ပုဋ္ဌော၊ သော။ တထာဂတေ၊ သည်လည်း။ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ၊ ဖြစ်ပေါ်ပါမူကား။ အဟော ဝတ၊ စ။ အဟံ၊ သည်။ တဒ္ဓ ဘဂဝန္တံ၊ ကိုလည်း။ ပယိရုပါသေယျံ၊ ဆည်းကပ်ရပါမူကား။ အဟောဝတ၊ စ။ သော စ ဘဂဝါ၊ သည်လည်း။ မေ၊ ငါ့အား။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ဒေသေယျ၊ ဟောကြားပါမူကား။ အဟောဝတ၊စ။ အဟဥ္စ၊ ငါသည်လည်း။တဿ ဘဂဝတော၊ ၏။ ဓမ္မံ၊ကို။ အာဇာနေယျံ၊ သိရပါမူကား။ အဟောဝတာတိ၊ကောင်းလေစွ’ ဟူသော။ တော၊ ဤအကြံသည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အဟံ ခေါ ပန၊ ငါ ဘုရားသည်ကား။ တံ၊ ထိုဒေဝ ဒူတသုတ်ကို။ အညဿ၊ အခြားတပါးသော။ သမဏဿ ဝါ၊ ရဟန်း၏ အထံမှ ၎င်း။ ဗြာဟ္မဏဿ ဝါ၊ ၏ (အထံမှ) ၎င်း။ သုတွာ၊ (တဆင့်) ကြား၍။ နု ဝဒါမိ၊ ဟောကြား ခြင်းမဟုတ်။ အပိစ၊ အမှန်စင်စစ်သော်ကား။ ယံ၊ အကြင်သုတ်ကို။ မေ၊ ငါဘုရားသည်[၁]။ သာမံဝေ၊ ကိုယ်တော်တိုင်သာလျှင်။ ဉာတံ၊ သိအပ်၏။ သာမံဝေ၊ သာလျှင်။ဒိဋ္ဌံ၊ မြင်အပ်၏။ သာမံဝေ၊ သာလျှင်။ ဝိဒိတံ၊ သိမြင်အပ်၏။ တဒေဝ၊ ထိုကိုယ်တော်တိုင် သိမြင် အပ်သည်ကို သာလျှင်။အဟံ၊သည်။ဝဒါမိ၊၏” ဟူသော။ တော၊ကို။အဝေါစ၊ပြီ။(သုတ်အစပြန်သတ်။)

၂၇၁။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဣဒံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။ သုဂတော၊ သည်။ ဣဒံ၊ ကို။ ဝတွာန၊ ဟောတော်မူပြီး၍။ သတ္ထာ၊ သည်။ အထာပရံ၊ ဤမှတပါးသော။ “စောဒိတာ၊ ပ။ ဥပစ္စဂုန္တိ၊ ဥပစ္စဂုံ”ဟူသော။ တော၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။

ဒေဝဒူတေဟိ၊ သေမင်းတမန် နတ်ဘမန်တို့သည်။ စောဒိတာ၊ ပြောဆို ပြဋ္ဌန်း တိုက်တွန်းနှိုးဆော်အပ်ပါကုန်လျက်။ ယေ မာဏဝါ၊ အကြင်သတ္တဝါတို့သည်။ ပမဇ္ဇန္တိ၊ (ဆယ်ဖြာကုသလ ကမ်ပထ၌ လုံ့လမရှိ) မေ့လျော့ကုန်၏။ (ပမဇ္ဇိတွာ၊ မေ့လျော့ ခဲ့ခြင်းကြောင့်။)ဟီနကာယူပဂါ၊ ယုတ်ညံ့ဖျင်းသော အတ္တဘောသို့ ရောက်ကုန်သော။ တေ နရာ၊ ထိုသတ္တဝါတို့သည်။ ဒီဃရတ္တံ၊ နေ့ညဥ့်သံသရာ ရှည်စွာသောကာလပတ်လုံး။ သောစန္တိ၊ နောင်တတရား တွေးဆပ္ပါးထွေ ပူပန်ကြောင့်ကြရပေကုန်၏[၂]။

ဣမ၊ ဤလောက၌။ သန္တော၊ သူတော်ကောင်းဖြစ်ကုန်သော။ယေ စ ခေါ သပ္ပုရိသာ၊ အကြင်သူမြတ်တို့သည်ကား။ ဒေဝဒူတေဟိ၊ တို့သည်။ စောဒိတာ၊အပ်ကုန်သည် ဖြစ်၍။ အရိယဓမ္မေ၊ သူမြတ်တို့၏တရား၌။ ကုဒါစနံ၊ တရံတခါမျှ။ နပ္ပမဇ္ဇန္တိ၊ မမေ့ လျော့ကြကုန်။

ဇာတိမရဏသမ္ဘဝေ၊ ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်း၏ အကြောင်းရင်း ဖြစ်သော။ ဥပါဒါနေ၊ တဏှာဒိဋ္ဌိစွဲယူခြင်း၌။ ဘယံ၊ ဘေးကို။ ဒိသွာ၊ မြင်ရ၍။ အနုပါဒါ၊ မစွဲလမ်းခြင်း ကြောင့်။ ဇာတိမရဏသင်္ခယေ၊ ဇာတိ မရဏ ကုန်ရာနိဗ္ဗာန်၌။ ဝိမုစ္စန္တိ၊ လွတ်လွတ် ကျွတ်ကျွတ်ဝင်ရောက်ကုန်၏။

ခေမပ္ပတ္တာ၊ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကုန်သော[၃]။ တေ၊ ထိုသူတို့သည်။ သုခိနော၊ချမ်းသာ ခြင်းရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဒိဋ္ဌဓမ္မာဘိနိဗ္ဗုတာ၊မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင်လျှင် ငြိမ်းအေးကုန်သည်

၁။ တိကင်္ဂုတ္တရ ယမရာဇသုတ် “ယဒေဝ မေ”ဟု ကတ္တားတင်းလင်းပါရှိသည့်အတိုင်းယူ၍ အနက်ပေးလိုက်သည်။

၂။ နောင်တ တရားဆယ်ပါးကို ဇနသန္ဓဇာတ်မှ ယူလေ။

၃။ အင်္ဂုတ္တရ၌ အပ္ပမတ္တာ-ဟုရှိနေသည်၊ အထက်ပါဂါထာကို ထောက်သော် မကောင်းလှ။

ဖြစ်၍။ သဗ္ဗဝေရဘယာတီတာ၊ အလုံးစုံသော ရန်ဘေးကိုလွန်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ သဗ္ဗဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲအပေါင်းကို။ ဥပစ္စဂုံ၊ လွန်၍ဖြစ်ကုန်ပြီ (လွန်ကုန်ပြီ)။ ဣတိ၊ သို့။ သုတံ၊ ပြီ။

ဒသမံ၊ သော။ ဒေဝဒူတသုတ္တံ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီ။

တတိယော၊ သော။ သုညတဝဂ္ဂေါ၊ သည်။

နိဋ္ဌိတော၊ ပြီ။

တဿ၊ ထိုသုညတဝဂ်၏။ ဥဒ္ဒါနံ၊ ဥဒ္ဒါန်းစဉ်ကား —

ဒွိဓာဝ၊ နှစ်ပါးအပြားရှိသည်သာ ဖြစ်သော။သုညတာ၊ စူဠ,မဟာသုညတသုတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အစ္ဆရိယဗ္ဘုတဓမ္မဗာကုလံ၊ အစ္ဆရိယအဗ္ဘုတသုတ်, ဗာကုလသုတ်သည်ရင်း။ အစိရဝတဘူမိဇနာမော၊ ဒန္တဘူမိသုတ်, ဘူမိဇသုတ်သည်ရင်း။ အနုရုဒ္ဓုပက္ကိလေသံ၊ အနုရုဒ္ဓသုတ်, ဥပက္ကိလေသသုတ်သည်ရင်း။ ဗာလပဏ္ဍိတော၊ သည်ရင်း။ ဒေဝဒူတဥ္စ၊ သည်ရင်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့လျှင်။ တေ၊ ထိုသုတ်တို့သည်။ ဒသ၊ ဆယ်သုတ်တို့တည်း။ ဣတိ၊ ပြီးပြီ။

၄-ဝိဘင်္ဂဝဂ်

၁-ဘဒ္ဒေကရတ္တသုတ်

၂၇၂။ (ဧဝံ မေ သုတံ-မှ စ၍ ပစ္စဿောသုံ-အထိ ပေးမြဲ။) ဘဂဝါ၊ သည်—
“ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝေါ၊ သင်တို့အား။ ဘဒ္ဒေကရတ္တဿ၊ (ကောင်းသောတခုသောညဉ့်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ကိုပြဆိုရာ ပြဆိုကြောင်းဖြစ်သော)ဘဒ္ဒေကရတ္တသုတ်၏[၁]။ဥဒ္ဒေသဉ္စ၊ အကျဉ်းကိုရင်း။ ဝိဘင်္ဂဉ္စ၊ အကျယ်ကိုရင်း။ ဒေသေဿာမိ၊ဟောပေအံ့။ပ။ ဘာသိဿာမိတိ၊ဟောပေအံ့-ဟူသော။ ဧတံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။ပ။ဘဂဝါ သည်—

အတီတံ၊ အတိတ်ဖြစ်သော။ ယံ၊ အကြင် ခန္ဓာငါးပါးသည်။(အတ္ထိ၊ ၏။)တံ၊ ထို အတိတ်ခန္ဓာငါးပါးသည်။(ယသ္မာ၊အကြင်ကြောင့်။) ပဟီနံ၊ ချုပ်ပျောက်ပြီ။ (တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။)အတီတံ၊ အတိတ်ဖြစ်သော ခန္ဓာငါးပါးသို့။ နာန္ဝာဂမေယျ၊ (တဏှာဒိဋ္ဌိ တို့ဖြင့်)မလိုက်ရာ။အနာဂတံ၊အနာဂတ်ဖြစ်သော။ ယံ၊ အကြင် ခန္ဓာငါးပါးသည်။အတ္ထိ၊ ၏။ တဉ္စ၊ ထိုအနာဂတ်ဖြစ်သော ခန္ဓာငါးပါး သည်လည်း။(ယသ္မာ၊ကြောင့်။) အပ္ပတ္တံ၊ မရောက်သေး။ (မဖြစ်ပေါ်သေး။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။) အနာဂတံ၊ အနာဂတ် ဖြစ်သော ခန္ဓာငါးပါးကိုလည်း။ နပ္ပဋိကင်္ခေ၊ (တဏှာ ဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့် မမြော်လင့်) မတောင့်တရာ။
ယော ဝိဒ္ဓါ၊အကြင်ပညာရှိသော ရဟန်းသည်။ပစ္စုပ္ပန္နံ၊ ပစ္စုပ္ပန် ဖြစ်သော။ ဓမ္မဉ္စ၊ခန္ဓာငါးပါးတရားကိုသာလျှင်။ တတ္ထ တတ္ထ၊ထိုထိုခဏ ထိုထိုတရားအစုဉ်သာလျှင်။ ဝိပဿတိ၊ ရှု၏။ အသံဟိရံ၊ တဏှာဒိဋ္ဌိတို့သည် မဆွဲငင်အပ်သော။အသံကုပ္ပံ၊ ပျက်စီးခြင်းမရှိသော။ တံ၊ထိုဝိပဿနာဉာဏ်ကို။ (သော ဝိဒ္ဓါ၊ ထိုပညာရှိရဟန်းသည်။) အနုဗြူဟယေ၊ပွါးများ (အားထုတ်)ရာ၏။ (ပဋိဝိပဿေယျာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ ဌ။)

အဇ္ဇေဝ၊ ယနေ့ပင်လျှင်။အာတပ္ပံ၊လုံ့လကို။ကိစ္စံ-ကာတဗ္ဗံ၊ ပြုအပ်၏။ကော၊အဘယ်မည် သောသူသည်။ သုဝေ၊ နက်ဖန်ကျမှ။ မရဏံ၊ သေမည်(ရှင်မည်)ကို။ ဇညာ၊ သိနိုင်ရာအံ့ နည်း။ဟိ၊မှန်၏။ နော၊ငါတို့အား။ မဟာသေနေန၊ များသောစစ်သည်ရှိသော။ တေန မစ္စုနာ၊ ထိုသေမင်းနှင့် အတူတကွ။ သင်္ဂရံ၊ ချိန်းချက်ထားခြင်းသည်။ နှ၊ မရှိ။

ဧဝံ ဝိဟာရိံ၊ ဤသို့နေလေ့ရှိသော။ အာတာပိံ၊(ကိလေသာကို ပူပန်စေတတ်သော) လုံ့လရှိသော။ အဟောရတ္တံ၊ နေ့ညဉ့်ပတ်လုံး။ အတန္ဒိတံ၊ မပျင်းမရိသော။ တံ၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ဘဒ္ဒေကရတ္တောတိ၊ဘဒ္ဒေကရတ္တပုဂ္ဂိုလ်[၂] ဟူ၍။ သန္တော၊ ငြိမ်းအေးတော်မူပြီး သော။ မုနိ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ အာစိက္ခတေ၊ ဟောကြားတော်မူ၏။

၁။ ဧကော ရတ္တိ ဧကရတ္တော (ပုမ္ဘာဝဝင့်) ဘဒ္ဒေါ ဧကရတ္တံ ဧတဿာတိ ဘဒ္ဒေကရတ္တော-ဟုပြု၊ သဟာစရဏ နည်းအရ သုတ်ကိုကောက်။
၂။ ဘဒ္ဒေါ ဧကရတ္တော အဿာတိ ဘဒ္ဒေကရတ္တော၊ဌ။ ပုဂ္ဂိုလ်ကို ကောက်။

၂၇၃။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အတီတံ၊ အတိတ်ခန္ဓာငါးပါးသို့။ ကထဉ္စ၊ အဘယ်သို့လျှင်။ အန္ဝာဂမေတိ၊ လိုက်သနည်း။ “အတီတံ၊ လွန်လေပြီးသော။ အဒ္ဓါနံ၊ အခါ၌။ ဧဝရူပေါ၊ ဤသို့သော ရုပ်အဆင်းရှိသည်။ အဟောသိန္တိ၊ (ငါ) ဖြစ်ဘူးပြီ”ဟူ၍။ တတ္ထ၊ ထိုအတိတ်ရုပ်၌။ နန္ဒိံ၊ တပ်မက်ခြင်းသို့။ သမန္ဝာနေတိ၊ လိုက်၏။ပ။ ဧဝံ ဝေဒနော၊ ဤသို့(ကောင်းသော) ဝေဒနာရှိသည်။ပ။ ဧဝံ သညော၊ ဤသို့(ကောင်းသော)သညာရှိသည်။ပ။ ဧဝံ သင်္ခါရော၊ ဤသို့(ကောင်းသော)သင်္ခါရရှိသည်။ပ။ ဧဝံ ဝိညာဏော၊ ဤသို့ (ကောင်းသော) ဝိညာဉ်ရှိသည်။ပ။ သမန္ဝာနေတိ၊၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧဝံ ခေါ၊ ဤသို့လျှင်။ အတီတံ၊ သို့။ အန္ဝာဂမေတိ၊ လိုက်၏။ ဘိက္ခဝေ၊တို့။ ကထဉ္စ၊လျှင်။ အတီတံ၊သို့။ နာန္ဝာဂမေတိ၊ မလိုက်သနည်း။ “အတီတံ၊ သော။ အဒ္ဓါနံ၊ ၌။ ဧဝံရူပေါ၊သည်။ အဟောသိန္တိ၊ (ငါ)ဖြစ်ဘူးပြီ”ဟူ၍။ တတ္ထ၊ ထိုအတိတ်ရုပ်၌။ နန္ဒိံ၊ သို့။ နသမန္ဝာနေတိ၊ မလိုက်။ (အကြွင်း လွယ်ပြီ။)

၂၇၄။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အနာဂတံ၊ အနာဂတ်ဖြစ်သော ခန္ဓာငါးပါးကို။ ကထဉ္စ၊ သို့လျှင်။ ပဋိကင်္ခတိ၊ မြော်လင့်တောင့်တသနည်း။ “အနာဂတံ၊ သော။ အဒ္ဓါနံ၊ ၌။ ဧဝံရူပေါ၊ သည်။ သိယန္တိ၊(ငါ)ဖြစ်ရလို၏”ဟူ၍။တတ္ထ၊ထိုအနာဂတ်ခန္ဓာငါးပါး၌။ နန္ဒိံ၊သို့။ သမန္ဝာနေတိ၊ ၏။ (ပဋိလောမဝါကျလည်း မထူးပြီ)

၂၇၅။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပစ္စုပ္ပန္နေသု၊ ကုန်သော။ ဓမ္မေသု၊ ခန္ဓာငါးပါးတရားတို့၌။ ကထဉ္စ၊ လျှင်။ သံဟီရတိ၊ (တဏှာဒိဋ္ဌိတို့သည်)ဆွဲငင်အပ်သနည်း[၁]။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣဓ၊ဤသာသနာတော်၌။ အရိယာနံ၊ (ဘုရားအစရှိသော) အရိယာတို့ကို။ အဒဿာဝီ၊ ဉာဏ်ဖြင့် သိမြင်လေ့မရှိသော။ အရိယဓမ္မဿ၊ အရိယာတို့၏ တရား၌။ အကောဝိဒေါ၊ မလိမ္မာသော။ အရိယဓမ္မေ၊ ၌။ အဝိနီတော၊ သင်ကြားအပ်ပြီးသူ မဟုတ်သော။ သပ္ပုရိသာနံ၊ (ဘုရားအစရှိသော)သူတော်ကောင်းတို့ကို။ အဒဿာဝီ၊ သော။ သပ္ပုရိသဓမ္မဿ၊ ၌။ အကောဝိဒေါ၊ သော။ သပ္ပုရိသဓမ္မေ၊ ၌။ အဝိနီတော၊ သော။ အဿုတဝါ၊ (အာဂမ-အဓိဂမဟူသော) အကြားအမြင် မရှိသော။ ပုထုဇ္ဇနော၊ သည်။ ရူပံ၊ ရုပ်ကို။ အတ္တတော၊ အတ္တဟူ၍။ သမနုပဿတိ၊ အဖန်ဖန်ရှု၏။ အတ္တာနံ၊ အတ္တကို။ ရူပဝန္တံ ဝါ၊ ရုပ်ရှိ၏ဟူ၍သော်လည်း။ သမနုပဿတိ၊၏။ အတ္တနိ၊အတ္တ၌။ ရူပံ ဝါ၊ ရုပ်ဟူ၍သော်လည်း။ သမနုပဿတိ၊ ၏။ ရူပသ္မိံ၊ ရုပ်၌။ အတ္တာနံ ဝါ၊ အတ္တဟူ၍သော်လည်း။ သမနုပဿတိ၊ ၏။ ဝေဒနံ၊ ကို။ပ။သညံ၊ကို။ပ။ သင်္ခါရေ၊ တို့ကို။ပ။ ဝိညာဏံ၊ ကို။ အတ္တတော၊ဟူ၍။ သမနုပဿတိ၊ ၏။ အတ္တာနံ ၊ကို။ ဝိညာဏဝန္တံ ဝါ၊ ဝိညာဉ်ရှိ၏ဟူ၍သော်လည်း။ သမနုပဿတိ၊ ၏။ အတ္တနိ၊ ၌။ ဝိညာဏံ ဝါ၊ ဝိညာဉ်ဟူ၍သော်လည်း။ သမနုပဿတိ၊ ၏။ ဝိညာဏသ္မိံ၊ ၌။ အတ္တာနံ ဝါ၊ အတ္တဟူ၍သော်လည်း။ သမနုပဿတိ၊ ၏။ (ဤသမနုပဿနာကာရအဖွင့်အကျယ်ကို မ-၁၊ စူဠဝေဒလ္လသုတ် အပိုဒ် ၄၆၁-၄၌ ရှိတို့၌ အကျယ်ရှုလေ။) ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧဝံ ခေါ၊ ဤသို့လျှင်။ ပစ္စုပ္ပန္နေသု၊ ကုန်သော။ ဓမ္မေသု၊ တို့၌။ သံဟီရတိ၊၏။ (ပဋိသေဓဝါကျ၌ကား န သမနုပဿတိ၊ ဟု တွဲပေး

၁။ မောဂ္ဂလ္လာန် ၅-ကဏ္ဍ ၁၂၃-သုတ်၌ ဟရဓာတ် ဆွဲဆောင်ခြင်း ဆွဲငင်ခြင်းအနက်ဟော၊ ကမ္မရုပ် စီရင်သည်။ သံဟီရတိ။ပ။ အာကၡိယတိ၌။ (သံ+ဟရ+ယ+တေ၊ ဓာတ်အစ၌ ဤလာ, ယ-ချေ၊ တေ-ကို တိ-ပြန်။)

ရသည်သာ ထူး၏။ အတီတံ အန္ဝာဂမေယျဂါထာ အနက်ပေးခဲ့ပြီ။) ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝေါ၊တို့အား။ ဘဒ္ဒေကရတ္တဿ၊ ၏။ ဥဒ္ဒေသဉ္စ၊ ကိုရင်း။ ဝိဘင်္ဂဉ္စ၊ ကိုရင်း။ ဒေသေဿာမိတိ၊ ဟူ၍။ ဣတိ၊ သို့။ ယံ တံ၊ အကြင်စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ မိန့်ဆိုအပ်ပြီ။ တေံ၊ ထိုစကားကို။ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍။ ဣဒံ၊ ဤစကားကို။ ဝုတ္တန္တိ၊ အပ်ပြီဟူသော။ တေ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။ (သုတ်အစပြန်သတ်။) (ဣဒမဝေါစ-မှ အဘိနန္ဒုန္တိ-အထိ မထူးပြီ)။

ပဌမံ၊ သော။ ဘဒ္ဒေကရတ္တသုတ္တံ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီ။

၂-အာနန္ဒဘဒ္ဒေကရတ္တသုတ်

၂၇၆။ (ဧဝံ မေ သုတံ-မှ အာရာမေ၊အထိ ပေးမြဲ။) တေန ခေါ ပန သမယေန၊ ၌။အာယသ္မာ အာနန္ဒော၊သည်။ ဥပဋ္ဌာနသာလာယံ၊ စည်းဝေးညီမူရာစရပ်၌။ ဘိက္ခူနံ၊ တို့အား။ ဝါ၊ တို့ကို။ ဓမ္မိယာ၊ သော။ ကထာယ၊ ဖြင့်။ သန္ဒဿေတိ၊ ကောင်းစွာပြ၏။ သမာဒပေတိ၊ ကောင်းစွာ ဆောက်တည်စေ၏။ သမုတ္တေဇေတိ၊ ကောင်းစွာထက်မြက်စေ၏။ သမ္ပဟံသေတိ၊ ကောင်းစွာ ရွှင်လန်းစေ၏။ ဘဒ္ဒေကရတ္တဿ၊ ၏။ ဥဒ္ဒေသဉ္စ ကိုရင်း။ ဝိဘင်္ဂဉ္စ၊ ကိုရင်း။ ဘာသတိ၊ ပြော ဟော၏။ အထခေါ၊ ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ သာယန္ဟသမယံ၊ ၌။ ပဋိသလ္လာနာ၊ မှ။ ဝုဋ္ဌိတော၊ ထတော်မူလျက်။ ယေန၊ ၌။ ဥပဋ္ဌာနသာလာ၊ သည်။(အတ္ထိ၊၏။) တေန၊ သို့။ ဥပသင်္ကမိ၊ပြီ။ ဥပသင်္ကမိတွာ၊ ၍။ ပညတ္တေ၊ သော။ အာသနေ၊ ၌။ နိသီဒိ၊ ပြီ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ နိသဇ္ဇ၊ ထိုင်တော်မူပြီး၍။ ဘိက္ခူ၊ တို့ကို။ "ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဥပဋ္ဌာနသာလာယံ၊ ၌။ ဘိက္ခူနံ၊တို့အား။ ဝါ၊ တို့ကို။ ဓမ္မိယာ၊ သော။ ကထာယ၊ ဖြင့်။ ကော၊ အဘယ်သူသည်။ သန္ဒဿေသိ နု ခေါ၊ ကောင်းစွာ ပြသနည်း။ သမာဒပေသိ နု ခေါ၊ နည်း။သမုတ္တေဇေသိ နု ခေါ၊ နည်း။သမ္ပဟံသေတိ နု ခေါ၊ နည်း။ ဘဒ္ဒေကရတ္တဿ၊၏။ ဥဒ္ဒေသဉ္စ၊ ကိုရင်း။ ဝိဘင်္ဂဉ္စ၊ ကိုရင်း။ အဘာသိ နု ခေါတိ၊ ပြောဟောသနည်း"ဟူ၍။ အာမန္တေသိ၊ ပြီ။ ဘန္တေ၊ ရား။ အာယသ္မာ အာနန္ဒော၊ သည်။ပ။ အဘာသိ၊ ပြီ။ ဣတိ၊ဤသို့လျှောက်ကုန်၏။အထခေါ၊ ၌၊ ဘဂဝါ၊ သည်။အာယသ္မန္တံ အာနန္ဒံ၊ကို။ "အာနန္ဒ၊ န္ဒာ။ တွံ၊ သည်။ ဘိက္ခူနံ၊ တို့အား။ ဝါ၊ တို့ကို။ ဓမ္မိယာ၊ သော။ ကထာယ၊ ဖြင့်။ ယထာကထံပန၊ အဘယ်သို့လျှင်။ သန္ဒဿေသိ၊ ကောင်းစွာပြသနည်း။ပ။အဘာသိတိ၊ ပြောဟောသနည်း"ဟူ၍။ အာမန္တေသိ၊ ပြီ။ ဘန္တေ၊ ရား။ အဟံ၊ သည်။ ဘိက္ခူနံ၊တို့အား။ ဝါ၊ တို့ကို။ ဓမ္မိယာ၊ သော။ ကထာယ၊ဖြင့်။ ဧဝံခေါ၊ဤဆိုလတ္တံ့သောအတိုင်း။သန္ဒဿေသိံ၊ ကောင်းစွာပြခဲ့ပါပြီ။ပ။အဘာသိံ၊ ပြီ။ (ဂါထာနှင့်တကွ ၂၇၇-အပိုဒ်, ဂါထာဆုံးသည်အထိ နောက်သုတ်အတိုင်းပင်။) ဘန္တေ၊ ရား။ အဟံ၊ သည်။ ဧဝံခေါ၊ဤသို့ ပြဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း။ပ။ အဘာသိံ၊ ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့လျှောက်၏။

၂၇၈။ အာနန္ဒ၊ န္ဒာ။ သာဓု သာဓု၊ ကောင်းပေစွ ကောင်းပေစွ။ အာနန္ဒ၊ န္ဒာ။ တွံ၊ သည်။ သာဓုခေါ၊ ကောင်းစွာသာလျှင်။ပ။"အတီတံ နာန္ဝာဂမေယျ။ပ။အာစိက္ခတေ မုနီတိ၊ အာစိက္ခတေ မုနိ"ဟူ၍။ အဘာသိ၊ ပြီ။ (အကြွင်းကား မထူးပြီ။)

ဒုတိယံ၊ သော။ အာနန္ဒဘဒ္ဒေကရတ္တသုတ္တံ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီ။

၃-မဟာကစ္စာနဘဒ္ဒေကရတ္တသုတ်

၂၇၉။ (ဧဝံ မေ သုတံ-ပေးမြဲ။) မေ၊ သော။ သမယံ၊ ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ရာဇဂဟေ၊ ရာဇဂြိုဟ်မြို့၌။ တပေါဒါရာမေ၊ တပေါဒါရုံကျောင်း၌[၁]။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ အထခေါ၊ ၌။ အာယသ္မာ သမိဒ္ဓိ၊ အရှင်သမိဒ္ဓိသည်။ ရတ္တိယာ၊ ညဉ့်၏။ ပစ္စူသသမယံ၊ မိုးသောက်အခါ၌။ ပစ္စုဋ္ဌာယ၊ ထ၍။ ယေန၊ ၌။ တပေါဒေါ၊ တပေါဒါမည်သော ရေပူအိုင်သည်။ (တပံ ဥဒကံ ဧတဿာတိ တပေါဒေါ။) (အတ္ထိ၊ ၏။) တေန၊ သို့။ ဂတ္တာနိ၊ ကိုယ်တို့ကို။ ပရိသိဉ္စိတုံ၊ သွန်းလောင်းခြင်းငှါ။ (ဂတ္တာနိ ပရိသိဉ္စိတုံ၊ ရေချိုးခြင်းငှါဟူလို။) ဥပသင်္ကမိ၊ ပြီ။ တပေါဒေ၊ တပေါဒါရေပူအိုင်၌။ ဂတ္တာနိ၊ တို့ကို။ ပရိသိဉ္စိတွာ၊ သွန်းလောင်း (ရေချိုး) ပြီးသော်။ ပစ္စုတ္တရိတွာ၊ ပြန်တက်၍။ ဧကစီဝရော၊ သင်္ကန်းတထည်သာရှိသည်ဖြစ်၍။ (သင်းပိုင်သာရှိသည်ဟူလို။) ဂတ္တာနိ၊ တို့ကို။ ပုဗ္ဗာပယမာနော၊ ရှေးအတိုင်းဖြစ်စေလျက်[၂]။ အဋ္ဌာသိ၊ရပ်တည်ပြီ။ အထခေါ၊ ၌။ အညတရာ၊ သော။ ဒေဝတာ၊ သည်။ အဘိက္ကန္တာယ၊ သော။ ရတ္တိယာ၊ ၌။ အဘိက္ကန္တဝဏ္ဏာ၊ ၍။ ကေဝလကပ္ပံ၊ သော။ တပေါဒံ၊ တပေါဒါရုံကျောင်းကို။ ဩဘာသေတွာ၊ ၍။ပ။သာ ဒေဝတာ၊ သည်။ အာယသ္မန္တံ သမိဒ္ဓိံ၊ ကို။ "ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ တွံ၊ သည်။ ဘဒ္ဒေကရတ္တဿ၊ ၏။ ဥဒ္ဒေသဉ္စ၊ ကိုရင်း။ ဝိဘင်္ဂဉ္စ၊ ကိုရင်း။ ဓာရေသိတိ၊ ဆောင်ထားပါသလော"ဟူသော။ ဧတံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။ အာဝုသော။ အိုနတ်သား။ အဟံ၊ သည်။ ဘဒ္ဒေကရတ္တဿ၊ ၏။ ဥဒ္ဒေသဉ္စ၊ ကိုရင်း။ ဝိဘင်္ဂဉ္စ၊ကိုရင်း။န ခေါ ဓာရေမိ၊ မဆောင်ထားမိ။ အာဝုသော၊ သား။ တွံ၊ သည်။ ဘဒ္ဒေကရတ္တဿ၊ ၏။ ဥဒ္ဒေသဉ္စ၊ ကိုရင်း။ ဝိဘင်္ဂဉ္စ၊ကိုရင်း။ ဓာရေသိ ပန၊ဆောင်ထားပါသလော။ ဣတိ၊ ဤသို့ မေးတော်မူ၏။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။အဟမ္ပိ၊ ငါသည်လည်း။ပ။န ဓာရေမိ၊ မဆောင်ထားမိ။ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ တွံ၊သည်။ဘဒ္ဒေကရတ္တိယော။ ဘဒ္ဒေကရတ္တသုတ်၏ ဥစ္စာဖြစ်ကုန်သော။ ဂါထာ၊ တို့ကို။ဓာရေသိ ပန၊ သလော။ ဣတိ၊ဤသို့ လျှောက်၏။ (ဘဒ္ဒေကရတ္တဿ ဧတာ ဘဒ္ဒေကရတ္တိယော-ဘု ပြု။) အာဝုသော၊ သား။အဟံ၊ သည်။ပ။န ဓာရေမိ၊ ထားမိ။ဣတိ၊ ဤသို့ ပြော၏။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ တွံ၊သည်။ ဘဒ္ဒေကရတ္တဿ၊ ၏။ ဥဒ္ဒေသဉ္စ၊ ကိုရင်း။ ဝိဘင်္ဂဉ္စ၊ ကိုရင်း။ ဥဂ္ဂဏှာဟိ၊ သင်ယူပါလော့။ပ။ပရိယာပုဏာဟိ၊ လေ့လာပါလော့။ပ။ဓာရေဟိ၊ ဆောင်ထားပါလော့။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ ဘဒ္ဒေကရတ္တဿ၊ ၏။ ဥဒ္ဒေသော စ၊ သည်ရင်း။ ဝိဘင်္ဂေါ စ၊ သည်ရင်း။ အတ္ထသံဟိတော၊ အကျိုးစီးပွါးနှင့် စပ်ယှဉ်၏။ အာဒိဗြဟ္မစရိယကော၊ မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယ၏ အမွန်အစဖြစ်၏[၃]။ ဣတိ၊ ဤသို့ လျှောက်၏။ သာ ဒေဝတာ၊ သည်။ ဣဒံ၊ ဤစကားကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။ ဣဒံ၊ ကို။ ဝတွာန၊ လျှောက်ထားပြီးသော်။ တတ္ထေဝ၊ ထိုနေရာ၌ပင်လျှင်။ အန္တရဓာယိ၊ ကွယ်ပျောက်၏။

၁။ တပေါဒါရုံမည်ခြင်းအကြောင်းနှင့် သမိဒ္ဓိထေရ်၏အကြောင်းအရာများကို ဤအဋ္ဌကထာနှင့် သံ-ဋ္ဌ ၁၊ ၃၇-၌ရှု။ ဝိ ၁၊၂၄၅-၌ တပေါဒါရာမေ, တပေါဒကန္ဒရာယံ-ဟူ၍ ၂-ဌာနလာ၏။ ၎င်းပြင် တပေါဒါဖြစ်ပုံနှင့် ၎င်းမြစ်၏ စ၍စီးရာအိုင်အကြောင်းကို ဝိ ၁၊ ၁၄၉-၌ရှုပါ။

၂။ "ဂတ္တာနိ ပုဗ္ဗာပယမာနောတိ ဂတ္တာနိ ပုဗ္ဗသဒိသာနိ ဝေါဒကာနိ ကုရုမာနော"ဟု ဒေဝတာသံယုတ် သမိဒ္ဓိသုတ်၌ ဖွင့်သည်။ရေမချိုးမီ ရှေးကကဲ့သို့ ကိုယ်၌ ရေစရေနများ မရှိအောင် ပြုလုပ်သည်ဟု ဆိုလိုသည်။ ရေချိုးသောအခါ ပြုရသောကျင့်ဝတ်ထုံးစံကို ထိုသံယုတ်အဋ္ဌကထာ၌ပါရှိသည်၊ ရှုလေ။

၃။ "အာဒိမှိ ဗြဟ္မစရိယမဿာတိ အာဒိဗြဟ္မစရိယော၊ သောဧဝ အာဒိ ဗြဟ္မစရိယကော"။ (ဋီ) "မဂ္ဂဗြဟ္မ-စရိယလျှင် အမွန်အစရှိ၏"ဟု ဆိုလိုသည်။

၂၀၀။ အထခေါ၊ ထိုမှနောက်၌။ အာယသ္မာ သမိဒ္ဓိ၊ သည်။ တဿာ ရတ္တိယာ၊ ထိုညဉ့်၏။ အစ္စယေန၊ ကုန်လွန်သောအခါ၌။ပ။အာယသ္မာ သမိဒ္ဓိ၊ သည်။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ ဘန္တေ၊ ရှေး။ အဟံ၊ သည်။ ရတ္တိယာ၊ ၏။ ပစ္စူသသမယံ၊ ၌။ ပစ္စုဋ္ဌာယ၊ ၍။ ယေန၊ ၌။ တပေါဒေါ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။)တေန၊သို့။ဂတ္တာနိ၊တို့ကို။ပရိသိဉ္စိတုံ၊ငှါ။ဥပသင်္ကမိံ၊ကပ်ရောက်ခဲ့ပါပြီ။ပ။ တတ္တော၀၊ ၌ပင်။ အန္တရဓာယိ၊ ၏။ ဘန္တေ၊ ရှေး။ သာဓု၊ တောင်းပန်ပါ၏။ မေ၊ တပည့်တော်အား။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဘဒ္ဒေကရတ္တဿ၊ ၏။ ဥဒ္ဒေသဉ္စ၊ ကိုရင်း။ ဝိဘင်္ဂဉ္စ၊ ကိုရင်း။ ဒေသေတုဘိ၊ ဟောတော်မူပါဟူသော။ တော်၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ တေနဟိ၊ လျှင်။ သုဏာဟိ၊ နာလော့။ သာဓုကံ၊ စွာ။ မနသိကရောဟိ၊ လော့။ ဘာသိဿာမိ၊ ဟောတော်မူပေအံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့မိန့်တော်မူ၏။အာယသ္မာ သမိဒ္ဓိ၊ သည်။ ဧဝံဘန္တေတိခေါ၊ဟူ၍။ဘဂဝတော၊ ၏ (စကားကို)။ ပစ္စဿောသိ၊ ပြီ။ ဘဂဝါ၊ သည်။"အတီတံနာန္ဝာဂမေယျ။ပ။ အာစိက္ခတေ မုနီတိ၊ မုနိ" ဟူသော။ ဧတံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။ (ဂါထာပေးမြဲ)။

ဘဂဝါ၊ သည်။ ဣဒံ၊ ဤဥဒ္ဒေသစကားကို။ အဝေါစ၊ပြီ။ ဣဒံ၊ကို။ ဝတွာန၊ သော်။ သုဂတော၊ သည်။ အာသနာ၊ မှ။ ဥဋ္ဌာယ၊ ၍။ ဝိဟာရံ၊ ကျောင်းသို့၊ ပါဝိသိ၊ ဝင်တော်မူပြီ။အထခေါ၊၌။ ဘဂဝတော၊သည်။အစိရပက္ကန္တဿ၊ ကြွသွား၍မကြာမြင့်မီ[1]။ တေသံ ဘိက္ခူနံ၊ ထိုရဟန်းတော် တို့၏။"အာဝုသော၊တို့။ ဘဂဝါ၊သည်။ နော၊တပည့်တော်တို့အား။ ဣဒံ ဥဒ္ဒေသံ၊ဤဥဒ္ဒေသကို။ သံခိတ္တေန၊ အကျဉ်းချုပ်အားဖြင့်။ ဥဒ္ဒိသိတွာ၊ ပြဆိုန်း၍။ ဝိတ္ထာရေန၊ အကျယ်အားဖြင့်။ အတ္ထံ၊ကို။ အဝိဘဇိတွာ၊ ဝေဘန်တော်မမူပဲ။ အာသနာ၊ မှ ဥဋ္ဌာယ၊ ၍။ ဝိဟာရံ၊ သို့။ ပဝိဋ္ဌော၊ ဝင်တော်မူပြီ။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ သံခိတ္တေန၊ အားဖြင့်။ ဥဒ္ဒိဋ္ဌဿ၊ အပ်သော။ ဝိတ္ထာရေန၊ အားဖြင့်။အတ္ထံ၊ ကို[2]။ အဝိဘတ္တဿ၊ မဝေဘန်အပ်သေးသော။ အတီတံ။ပ။ မုနီတိ၊ မုနိ-ဟူသော။ ဣမဿ ဥဒ္ဒေသဿ၊ ၏။ အတ္ထံ၊ ကို။ ဝိတ္ထာရေန၊အားဖြင့်။ ကော၊ အဘယ်သူသည်။ ဝိဘဇေယျ နုခေါတိ၊ ဟောပြဝေဘန်ရာသနည်း" ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤအကြံသည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ (အသွားအလာ အနည်းငယ်ဝေးသည်။)အထခေါ၊ ၌။တေသံ ဘိက္ခူနံ၊ တို့၏။"အယံ အာယသ္မာ ခေါ မဟာကစ္စာနော၊ ဤရှင်မဟာကစ္စည်းထေရ်ကို။ သတ္ထုစေဝ၊ ဘုရားရှင်သည်လည်း။ သံဝဏ္ဏိတော၊ ချီးကျူးတော်မူအပ်၏။ ဝိညူနံ၊ ပညာရှိကုန်သော။ သဗြဟ္မစာရီနဉ္စ၊ သီတင်းသုံးဘော်တို့သည်လည်း။ သမ္ဘာဝိတော၊ ချီးမွမ်းအပ်၏၊ ဘဂဝတာ၊ သည်။ သံခိတ္တေန၊ အားဖြင့်။ ဥဒ္ဒိဋ္ဌဿ၊ အပ်သော။ ဝိတ္ထာရေန၊ အားဖြင့်။ အတ္ထံ၊ ကို။ အဝိဘတ္တဿ၊ သော။ ဣမဿ ဥဒ္ဒေသဿ၊ ၏။ အတ္ထံ၊ ကို။ ဝိဘဇိတုံ၊ ဟောပြဝေဘန်ခြင်းငှါ။ ပဟောတိ၊ စွမ်းနိုင်၏။ မယံ၊ တို့သည်။ ယေန၊ ၌။ အာယသ္မာ မဟာကစ္စာနော၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တေန၊ သို့။ ဥပသင်္ကမေယျာမ၊ ချဉ်းကပ်ရကုန်မူကား။ ယံနူန၊ ကောင်းလေစွ။ ဥပသင်္ကမိတွာ၊ ၍။ အာယသ္မန္တံ မဟာကစ္စာနံ၊ ကို။ ဧတမတ္ထံ၊ ဤအနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ ပဋိပုစ္ဆေယျာမ၊ မေးလျှောက် ကြရကုန်မူကား။ ယံနူနာတိ၊ ကောင်းလေစွ"ဟူသော။ ဧတံ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။

၁။ "အစိရံ ပက္ကန္တဿ ယဿာတိ အစိရပက္ကန္တော"။ သဒ္ဒနီတိ၌"ပက္ကမနံ ပက္ကန္တံ အစရံ ပက္ကန္တံ အဿ"ဟု လုပ်သည့်အတိုင်း သဒ္ဒတ္ထလည်းပေး။

၂။ ဝိ၌ ၁၊ ၁၀၅။ "သန္ဓာယ ဘာသိတမတ္ထံ ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗံ"-ဝါကျ၌ အတ္ထသဒ္ဒါကို ပါရာဇိကဏ်ယောဇနာ ဆရာက"အတ္ထသဒ္ဒေါ ပုလ္လိင်နပုံသကလိင်ေသု ဝတ္တတိ၊ တသ္မာ အတ္ထန္တိ ဝုတ္တံ"ဟု ဆိုသောကြောင့်ရင်း ၎င်းဂဏ္ဌိ သစ်၌ အတ္ထသဒ္ဒါ လိင်ဝိပလ္လာသ ဆိုသောကြောင့်ရင်း ဤအတ္ထသဒ္ဒါကိုလည်း နပုံလိင် သို့မဟုတ် လိင်-ဝိပလ္လာသဟု ကြံမှ အဝိဘတ္တဿ-ဟူသောကမ္မဝါစကကြိယာနှင့် သင့်လျော်မည်။

၂၇၁။ အထခေါ၊ ၌။ တေဘိက္ခူ၊ တို့သည်။ပ။ အာယသ္မန္တံ မဟာကစ္စာနံ၊ကို။ အာဝုသော ကစ္စာန၊ န။ 'အတီတံ။ပ။ အာစိက္ခတေ မုနိတိ၊ မုနိ' ဟူသော။ ဣဒံဥဒ္ဒေသံ၊ ကို။ နော၊ တို့အား။ ဘဂဝါ၊ သည်။ သံခိတ္တေန၊ အားဖြင့်။ဥဒ္ဒိသိတွာ၊ ၍။ပ။ ပဝိဋ္ဌော၊ ပြီ။ အာဝုသော ကစ္စာန၊ န။ ဘဂဝတော၊ သည်။ အစိရပက္ကန္တဿ၊ မီ။တေသံ နော အမှာကံ၊ထိုငါတို့၏။ 'ဣဒံခေါနော အာဝုသော။ပ။ အတ္ထံ ဝိဘဇေယျာတိ၊ ဝိဘဇေယျ' ဟူသော။ တော်၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ အာဝုသော ကစ္စာန၊ န။ တေသံ နော အမှာကံ၊ တို့၏။ 'အယံ ခေါ အာယသ္မာ။ပ။ တေမတ္ထံ ပဋိပုစ္ဆေယျာမာတိ၊ ပဋိပုစ္ဆေယျာမ' ဟူသော။ တော်၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ အာယသ္မာ မဟာကစ္စာနော၊ သည်။ ဝိဘဇတူတိ၊ ဟောပြဝေဘန်တော်မူပါဟူသော။ တော်၊ ကို။ အဝေါစုံ၊ ကုန်ပြီ။ အာဝုသော၊ တို့။ သေယျထာပိ၊ ဥပမာကိုဆိုဦးအံ့။ သာရတ္ထိကော၊ အနှစ်ကို အလိုရှိသော။ သာရဂဝေသီ၊ သော။ သာရပရိယေသနံ၊ အနှစ်ရှာခြင်းငှါ။ စရမာနော၊ သော်၊ သာရဝတော၊ အနှစ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ တိဋ္ဌတော၊ တည်သော။ မဟတော၊ ကြီးသော။ ရုက္ခဿ၊ ၏။ မူလံ၊ အမြစ်ကို။ အတိက္ကမ္မေဝ၊ ကျော်လွန်၍သာလျှင်။ ခန္ဓံ၊ ပင်စည်ကို။ အတိက္ကမ္မေဝ၊ သာလျှင်။ သာခါပလာသေ၊ အခက်အရွက်၌။ သာရံ၊ ကို။ ပရိယေသိတဗ္ဗံ၊ ရှာဖွေအပ်၏ဟု။ မညေယျ၊ အောက်မေ့မှတ်ထင်ရာ၏။ အာယသ္မန္တာနံ၊ အရှင်တို့၏ (စိတ်၌)။ သတ္ထရိ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ သမ္မုခီဘူတေ၊ မျက်မှောက်၌ထင်ရှားရှိပါလျက်။ တံ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ အတိသိတွာ၊ ကျော်လွန်၍[1]။ အမှေ၊ ငါတို့ကို။ တေမတ္ထံ၊ ဤအနက်သဘောကို။ ပဋိပုစ္ဆိတဗ္ဗံ၊ မေးလျှောက်အပ်၏ဟု။ မညထ၊ အောက်မေ့မှတ်ထင်ကြကုန်ဘိ၏။ ဣဒံ၊ ဤသို့မှတ်ထင်ခြင်းသည်။ ဝေံသမ္ပဒံ၊ ဤဥပမာသဘောရှိ၏[2]။

အာဝုသော၊ တို့။ ဟိ၊ မှန်၏။ သော ဘဂဝါ၊ သည်။ ဇာနံ၊ သိထိုက်သည်ကို။ ဇာနာတိ၊ သိတော်မူ၏။ ပဿံ၊ မြင်ထိုက်သည်ကို။ ပဿတိ၊ ၏။ စက္ခုဘူတော၊ စက္ခုငါးပါးသို့ရောက်တော်မူ၏။ ဉာဏဘူတော၊ ဉာဏ်သို့ရောက်တော်မူ၏။ ဓမ္မဘူတော၊ ဗောဓိပက္ခိယတရားသို့ရောက်တော်မူ၏။ ဗြဟ္မဘူတော၊ မဂ်သို့ရောက်တော်မူ၏[3]။ ဝတ္တာ၊ သစ္စာလေးပါးတရားကို ဟောတော်မူတတ်၏။ ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်စေသောအားဖြင့် ဟောကြားတော်မူတတ်၏။ အတ္ထဿ၊ သစ္စာလေးပါးတရားနက်ကို။ နိန္နေတာ၊ ထုတ်ဆောင်တော်မူတတ်၏။ အမတဿ၊ အမြိုက်နိဗ္ဗာန်ကို။ ဒါတာ၊ ပေးတော်မူတတ်၏။ ဓမ္မဿာမီ၊ တရားသခင်ဖြစ်တော်မူ၏။ တထာဂတော၊ ရှေးဘုရားအတူဟောတော်မူတတ်၏။ ဘဂဝန္တံယေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ တေမတ္ထံ၊ ကို။ ယံပဋိပုစ္ဆေယျာထ၊ အကြင်မေးလျှောက်ကုန်ရာ၏။ တေဿ၊ ထိုမေးခြင်း၏။ သော စေဝ ကာလော၊ ထိုအခါသည်သာလျှင်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်ပြီ။ ယထာ၊ အားဖြင့်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဝေါ၊ တို့အား။ ဗျာကရေယျ၊ဖြေကြားတော်မူရာ၏။ တထာ၊ ထိုသို့ဖြေကြားတော်မူသောအားဖြင့် (ဖြေကြားတော်မူသည့်အတိုင်း။) နံ၊ ထိုအနက်သဘောကို။ ဓာရေယျာထ၊ မှတ်သားဆောင်ထားကြကုန်လော့။ ဣတိ၊ ဤသို့မိန့်ဆိုတော်မူ၏။ အာဝုသောကစ္စာန၊ န။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အဒ္ဓါ၊ စင်စစ်။ ဇာနံ၊ ကို။ ဇာနာတိ၊ ၏။ပ။ တထာ၊ အားဖြင့်။ နံ၊ ကို။ ဓာရေယျာမ၊ မှတ်သားဆောင်ထားကြပါကုန်အံ့။ အပိစ၊ စင်စစ်

၁။ အတိပုဗ္ဗော + သိ + အဓိကော၊ အတိသိတွာတိ ။ပ။အတိက္ကမိတွာ-အံ ဌ ၂၊ ၁၂၉။ သုခုမာလာသုတ်အဖွင့်။

၂။ ဝေံသမ္ပဒမိဒံ-နှင့်ပတ်သက်၍ အဖွင့်ကို မ ၁-သီဟနာဒသုတ် အပိုဒ် ၁၄၉-ဌ ဋီ နှင့် မဓုပိဏ္ဍိကသုတ် အပိုဒ် ၁၀၃-ဌ ဋီ တို့၌ ရှုပါကုန်။

၃။ မ ၁-မဓုပိဏ္ဍိကသုတ် ဌ-ဋီ နှင့် နိဿယ၌ အဆုံးအဖြတ်အကျယ်ကို ရှုလေ။

သော်ကား။ အာယသ္မာ မဟာကစ္စာနော၊ ကို။ သတ္ထုစ၊ သည်လည်း။ သံဝဏ္ဏိတော၊ အပ်၏။ပ။ အာယသ္မာ မဟာကစ္စာနော၊ သည်။ အဂရုံကတွာ၊ ဝန်လေးသည်ကိုမပြုမူ၍။ ဝိဘဇတု၊ အကျယ်အားဖြင့် ဟောကြားဝေဘန်တော်မူပါ။ ဣတိ၊ဤသို့လျှောက်ကုန်၏။ပ။ ဝေါ၊ ဤသို့။ ဝိတ္ထာရေန၊ အကျယ်အားဖြင့်။ အာဇာနာမိ၊ သိ၏။

၂၈၂။ အာဝုသော၊ တို့။ အတီတံ၊ သို့။ ကထဉ္စ၊ လျှင်။ အန္ဝာဂမေတိ၊ နည်း။ အတီတမဒ္ဓါနံ၊ အတိတ်ကာလ၌။ မေ၊ ငါ၏။ စက္ခု၊ စက္ခုပသာဒသည်။ ဣတိအဟောသိ၊ ဤသို့ဖြစ်ဘူးပြီ။ ရူပါ၊ စတုသမုဋ္ဌာနိကရူပါရုံတို့သည်။ ဣတိ(အဟေသုံ)၊ ဤသို့ဖြစ်ဘူးကုန်ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ တတ္ထ၊ ထိုစက္ခုပသာဒ,ရူပါရုံတို့၌။ ဆန္ဒရာဂပ္ပဋိဗဒ္ဓံ၊ အလိုရမ္မက်တို့သည် ဖွဲ့ယှက်အပ်သော။ ဝိညာဏံ၊ (လောဘမူ) စိတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝိညာဏဿ၊ ၏။ ဆန္ဒရာဂပ္ပဋိဗဒ္ဓတ္တာ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထိုစက္ခုပသာဒ, ရူပါရုံကို။ အဘိနန္ဒတိ၊ အလွန်တပ်မက်၏။ တံ၊ ထိုစက္ခုပသာဒ, ရူပါရုံကို။ အဘိနန္ဒန္တော၊ အလွန်တပ်မက်သည်ရှိသော်။ အတီတံ၊ သို့။ အန္ဝာဂမေတိ၊ ၏။ပ။ အတီတမဒ္ဓါနံ၊ ၌။ မေ၊ ၏။ မနော၊ ဘဝင်စိတ်သည်။ ဣတိအဟောသိ၊ ပြီ။ ဓမ္မာ၊ လောကီဓမ္မာရုံတို့သည်။ ဣတိ (အဟေသုံ)၊ ကုန်ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ တတ္ထ၊ ထိုဘဝင်စိတ် လောကီဓမ္မာရုံတို့၌။ပ။ အန္ဝာဂမေတိ၊ ၏။အာဝုသောတို့။ ဧဝံခေါ၊ဤသို့လျှင်။ အတီတံ၊ သို့။ အန္ဝာဂမေတိ၏။

အာဝုသော၊ တို့။ အတီတံ၊ သို့။ ကထဉ္စ၊ လျှင်။ န အန္ဝာဂမေတိ၊ တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့်မလိုက်သနည်း။ အတီတမဒ္ဓါနံ၊ ၌။ မေ၊ ၏။ စက္ခု၊ သည်။ ဣတိအဟောသိ၊ ပြီ။ ရူပါ၊ တို့သည်။ ဣတိ၊ (အဟေသုံ၊) ကုန်ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ တတ္ထ၊ တို့၌။ ဆန္ဒရာဂပ္ပဋိဗဒ္ဓံ၊ သော။ ဝိညာဏံ၊ သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဝိညာဏဿ၊ ၏။ န ဆန္ဒရာဂပ္ပဋိဗဒ္ဓတ္တာ၊ အလိုရမ္မက်တို့သည် မဖွဲ့ယှက်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တံ၊ ထိုစက္ခုပသာဒ ရူပါရုံကို။ န အဘိနန္ဒတိ၊ မတပ်မက်။ တံ၊ ကို။ န အဘိနန္ဒန္တော၊ မတပ်မက်သည်ရှိသော်။ အတီတံ၊ သို့။ နာန္ဝာဂမေတိ၊ မလိုက်။ (အကြွင်းလွယ်ပြီ။)

၂၈၃။ အာဝုသော၊ တို့။ အနာဂတံ၊ ကို။ ကထဉ္စ၊ လျှင်။ ပဋိကင်္ခတိ၊ မြော်လင့်တောင့်တသနည်း။ အနာဂတမဒ္ဓါနံ၊ အနာဂတ်ကာလ၌။ မေ၊ ၏။ စက္ခု၊ သည်။ ဣတိ သိယာ၊ ဤသို့ဖြစ်ရာ၏။ ရူပါ၊ တို့သည်။ ဣတိ (သိယုံ၊) ဤသို့ဖြစ်ကုန်ရာ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အပ္ပဋိလဒ္ဓဿ၊ မရအပ်သေးသောစက္ခုပသာဒ,ရူပါရုံကို။ ပဋိလာဘာယ၊ ရရန်အလို့ငှါ။ စိတ္တံ၊ စိတ်ကို။ ပဏိဒဟတိ၊ ဆောက်တည်ထား၏။ စေတသော၊ စိတ်၏။ ပဏိဓာနပစ္စယာ၊ ဆောက်တည်ထားခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ တံ၊ ထိုစက္ခုပသာဒ,ရူပါရုံကို။ အဘိနန္ဒတိ၊ ၏။ တံ၊ ကို။ အဘိနန္ဒန္တော၊ သော်။ အနာဂတံ၊ ကို။ ပဋိကင်္ခတိ၊ ၏။ (အကြွင်းသိသာပြီ။)

၂၈၄။ အာဝုသော၊ တို့။ ပစ္စုပ္ပန္နေသု၊ ကုန်သော။ ဓမ္မေသု၊ တို့၌။ ကထဉ္စ၊ လျှင်။ သံဟီရတိ၊ ဆွဲငင်အပ်သနည်း။ အာဝုသော၊ တို့။ ယဉ္စ စက္ခု၊ အကြင်စက္ခုပသာဒသည်၎င်း။ ယေ စ ရူပါ၊ အကြင်ရူပါရုံတို့သည်၎င်း။ (အတ္ထိ၊ ရှိကုန်၏။) တော် ဥဘယံ၊ ထိုစက္ခုပသာဒ ရူပါရုံနှစ်ပါးစုံသည်။ ပစ္စုပ္ပန္နံ၊ မျက်မှောက်ဖြစ်၏။ ပစ္စုပ္ပန္နေ၊ မျက်မှောက်ဖြစ်သော။ တသ္မိံ၊ ထိုစက္ခုပသာဒ, ရူပါရုံ ၂-ပါးစုံ၌။ ဆန္ဒရာဂပ္ပဋိဗဒ္ဓံ၊ သော။ ဝိညာဏံ၊ သည်။ စေ ဟောတိ၊ အကယ်၍ဖြစ်ငြားအံ့။ (ဝေံသတိ၊ သော်။) ဝိညာဏဿ၊ ၏။ ဆန္ဒရာဂပ္ပဋိဗဒ္ဓတ္တာ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထိုမျက်မှောက်

(ပစ္စုပ္ပန်)ဖြစ်သော စက္ခုပသာဒ, ရူပါရုံကို။ အဘိနန္ဒတိ၊ ၏။ တံ၊ ကို။ အဘိနန္ဒန္တော၊ သော်။ ပစ္စုပ္ပန္နေသု၊ ကုန်သော။ ဓမ္မေသု၊ တို့၌။ သံဟီရတိ၊ ဆွဲငင်အပ်သည်မည်၏။ (အကြွင်းလွယ်ပြီ။)

၂၇၅။ (အစမှ မဟာကစ္စာနံ တေမတ္တံ ပဋိပုစ္ဆိမှ-တိုင်အောင် မထူးပြီ။) ဘန္တေ၊ ရှား။ တေသံ နော၊ ထိုတပည့်တော်တို့အား။ အာယသ္မတာ မဟာကစ္စာနေန၊ သည်။ ဣမေဟိ အာကာရေဟိ၊ ဤအခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ ဣမေဟိ ပဒေဟိ၊ ဤပုဒ်တို့ဖြင့်။ ဣမေဟိ ဗျဉ္ဇနေဟိ၊ ဤသဒ္ဒါတို့ဖြင့်။ အတ္ထော၊ အနက်သဘောကို။ ဝိဘတ္တောဘိ၊ ဟောပြဝေဘန်အပ်ပါပြီဟူသော။ တေ၊ ကို။ အဝေါစုံ၊ ကုန်ပြီ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ မဟာကစ္စာနော၊ သည်။ ပဏ္ဍိတော၊ ပညာရှိ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ မဟာကစ္စာနော၊ သည်။ မဟာပညော၊ ပညာကြီး၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တုမှေ၊ သင်တို့သည်။ မံ၊ ငါဘုရားကို။ တေမတ္တံ၊ ကို။ စေပိ ပဋိပုစ္ဆေယျာထ၊ အကယ်၍ မေးလျှောက်ကုန်ငြားအံ့။(စေသတိ၊ သော်။) အဟမ္ပိ၊ ငါသည်လည်း။ တံ၊ ထိုအနက်သဘောကို။ ဧဝမေဝံ၊ ဤမဟာကစ္စာန ဟောပြဝေဘန်သည့်အတိုင်းသာလျှင်။ ဗျာကရေယျံ၊ ဖြေဆိုရာ၏။ယထာ၊အားဖြင့်။ တံ၊ ကို။ မဟာကစ္စာနေန၊ သည်။ ဗျာကတံ၊ ဖြေဆိုအပ်၏။ တေသာ၊ ထိုအမေး၏။ အတ္ထော၊ အနက်သဘောသည်။ သောစေဝ၊ ဤသည်ပင်တည်း။ ဧဝဥ္စ၊ ဤသို့ပင်။ နံ၊ ထိုအနက်သဘောကို။ ဓာရေထ၊ ကုန်လော့။ ဣတိ၊ ဤသို့မိန့်တော်မူ၏။
(ဣဒမဝေါစ ဘဂဝါ။ပ။ အဘိနန္ဒုန္တိ၊ မထူးပြီ။ ပေးမြဲ။)

တတိယံ၊ သော။ မဟာကစ္စာနဘဒ္ဒေကရတ္တသုတ္တံ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီ။

၄-လောမသကင်္ဂိယဘဒ္ဒေကရတ္တသုတ်

၂၇၆။ (ဧဝံ မေ သုတံ။ပ။ အာရာမေ ပေးမြဲ။)တေန ခေါ ပန သမယေန၊ ၌။အာယသ္မာ လောမသကင်္ဂိယော၊ အရှင်လောမသကင်္ဂိယသည်[၁]။ သက္ကေသု၊ တို့၌။ ကပိလဝတ္ထုသ္မိံ၊ ၌။ နိဂြောဓာရာမေ၊ ၌။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ အထခေါ၊၌။ စန္ဒနော ဒေဝပုတ္တော၊ သည်။ပ။ ဒေဝယသ္မန္တံ လောမသကင်္ဂိယံ၊ ကို။ "ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ တွံ၊ သည်။ ဘဒ္ဒေကရတ္တဿ၊ ၏။ ဥဒ္ဒေသဉ္စ၊ ကိုရင်း။ ဝိဘင်္ဂဉ္စ၊ ကိုရင်း။ ဓာရေသိတိ၊ လော့"ဟူသော။ ဧတံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။ပ။ ဘိက္ခု၊ ဟန်း။ အဟံ၊ သည်။ ဘဒ္ဒေကရတ္တိယော၊ ကုန်သော။ ဂါထာ၊ တို့ကို။ ဓာရေမိ၏။ ဣတိ၊ဤသို့လျှောက်၏။ အာဝုသော၊ နတ်သား။ တွံ၊ သည်။ ဘဒ္ဒေကရတ္တိယော၊ ကုန်သော။ ဂါထာ၊ တို့ကို။ ယထာကထံ ပန၊ ဘယ်သို့လျှင်။ ဓာရေသိ၊ နည်း။ ဣတိ၊ဤသို့မေးတော်မူ၏။ ဘိက္ခု၊ ဟန်း။ ဧကံ၊ သော။ သမယံ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဒေဝေသု တာဝတိံသေသု၊ တို့၌။ ပါရိစ္ဆတ္တကမူလေ၊ ပင်လယ်ကသစ်ပင်ရင်း၌။ ပဏ္ဍုကမ္ဗလသိလာယံ၊၌။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ တတြ၊ ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဒေဝါနံ တာဝတိံသာနံ၊ တို့အား။ ဘဒ္ဒေကရတ္တဿ၊ ၏။ ဥဒ္ဒေသဉ္စ၊ ကိုရင်း။ ဝိဘင်္ဂဉ္စ၊ကိုရင်း။ အတိဘံ။ပ။ အာစိက္ခတေ မုနီတိ၊ဟူ၍။ အဘာသိ၊ ပြီ။ (အကြွင်း မထူးပြီ။)

၂၇၇။ (ဤအပိုဒ်လာ ဝါကျအားလုံး မထူးပြီ)။

၂၇၈။ ဘိက္ခု၊ဟန်း။ တွံ၊သည်။ တံ ဒေဝပုတ္တံ၊ ကို။ ဇာနာသိ ပန၊ သိပါ၏လော။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးတော်မူ၏။ ဘန္တေ၊ရှား။ အဟံ၊သည်။ တံ ဒေဝပုတ္တံ၊ကို။ န ခေါ ဇာနာမိ၊ မသိပါ။

၁။ လောမသကော အင်္ဂေါ လောမသကင်္ဂိယော၊ ပဒုမော ကကာရော အဂ္ဂမော၊ ဒုတိယံ ပန ပဒ-ဝဒ္ဓနမေဝ၊ ဋီ။ပါ,ဌ-တို့၌ က တလုံးသာ ပါ၏၊ (ဋီ-၃၇၀။)

ဘိက္ခု၊ ဟန်း။ သော ဒေဝပုတ္တော၊ သည်။ စန္ဒနော နာမ၊ စန္ဒနမည်၏။ ဘိက္ခု၊ဟန်း။ စန္ဒနော ဒေဝပုတ္တော၊ သည်။ ဧ႘ံ ကတ္ထာ၊ အလိုရှိသည်ကိုပြု၍[၁]။ မနသိကတ္ဝာ၊ ၍။ သဗ္ဗစေတသာ၊ အလုံးစုံသောစိတ်ဖြင့်။ သမန္နာဟရိတွာ၊ ကောင်းစွာဆောင်၍။ ဩဟိတသောတော၊ ချထား အပ်သော နားရှိသည်ဖြစ်၍။ မေ၊ကို။ သုဏာတိ၊၏။ (အကြွင်းလွယ်ပြီ။)

စတုတ္ထံ၊ သော။ လောမသကင်္ဂိယဘဒ္ဒေကရတ္တသုတ္တံ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီ။

၅-စူဠကမ္မဝိဘင်္ဂသုတ်

(သုဘသုတ်ဟုလည်း တွင်သည်)

၂၈၉။ (ဝေံ မေ သုတံ။ပ။ နိသီဒိ၊ပေးမြဲ။) ဧကမန္တံ၊ ၌။ နိသိန္နော၊သော။ တောဒေယျ- ပုတ္တော၊ တောဒေယျ၏သားဖြစ်သော။ သုဘော မာဏဝေါ၊ သုဘလုလင်ပျိုသည်။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ ဘော ဂေါတမ၊ မ။ ယေန၊ အကြင်အကြောင်း, အထောက်အပံ့ဖြင့်။ မနုဿာနံယေဝ၊ လူတို့သည်သာလျှင်။ သတံ၊ ဖြစ်ပါကုန်လျက်။ မနုဿဘူတာနံ၊ လူတို့၏။ ဟီနပ္ပဏီတတာ၊ အယုတ်အမြတ်တို့၏ အဖြစ်တို့ကို။ ဒိဿန္တိ၊ တွေ့မြင်အပ်ကုန်၏။ (သော)ဟေတု၊ ထိုအကြောင်း သည်။ ကော နု ခေါ၊အဘယ်ပါနည်း။ (သော)ပစ္စယော၊ ထိုအထောက်အပံ့သည်။ ကော နု ခေါ၊ နည်း။ ဘော ဂေါတမ၊မ။ ဟိ၊ အကြောင်းကား။ အပ္ပါယုကာ၊ တိုသော အသက်ရှိကုန်သော။ မနုဿာ၊ တို့ကို။ ဒိဿန္တိ၊ ကုန်၏။ ဒီဃာယုကာ၊ ရှည်သောအသက်ရှိကုန်သောသူတို့ကို။ ဒိဿန္တိ၊ ကုန်၏။ ဗဝှါဗာဓာ၊ များသော အနာရှိကုန်သော သူတို့ကို။ ဒိဿန္တိ၊ ကုန်၏။ အပ္ပါဗာဓာ၊ နည်းသောအနာရှိကုန်သော (ဝါ၊ အနာရောဂါကင်းကုန်သော) သူတို့ကို။ ဒိဿန္တိ၊ ကုန်၏။ ဒုဗ္ဗဏ္ဏာ၊ မလှသော အဆင်းရှိကုန်သောသူတို့ကို။ ဒိဿန္တိ၊ ကုန်၏။ ဝဏ္ဏဝန္တော၊ အဆင်းလှကုန် သောသူတို့ကို။ ဒိဿန္တိ၊ ကုန်၏။ အပ္ပေသက္ခာ၊ နည်းသော တန်ခိုးအခြံအရံရှိကုန်သော သူတို့ကို။ ဒိဿန္တိ၊ကုန်၏။ မဟေသက္ခာ၊များသော တန်ခိုးအခြံအရံရှိကုန်သော သူတို့ကို။ ဒိဿန္တိ၊ ကုန်၏။ အပ္ပဘောဂါ၊နည်းသောဥစ္စာရှိကုန်သော သူတို့ကို။ ဒိဿန္တိ၊ ကုန်၏။ မဟာဘောဂါ၊ များသော ဥစ္စာရှိကုန်သော သူတို့ကို။ ဒိဿန္တိ၊ ကုန်၏။ နီစကုလီနာ၊ ယုတ်ညံ့သော အမျိုးဇာတ်၌ ဖြစ်ကုန် သော သူတို့ကို[၂]။ ဒိဿန္တိ၊ ကုန်၏။ ဥစ္စာကုလီနာ၊ မြင့်မြတ်သော အမျိုးဇာတ်၌ ဖြစ်ကုန်သော သူတို့ကို။ ဒိဿန္တိ၊ ကုန်၏။ ဒုပ္ပညာ၊ ပညာမဲ့သောသူတို့ကို။ ဒိဿန္တိ၊ ကုန်၏။ပညဝန္တော၊ ပညာ ရှိသောသူတို့ကို။ဒိဿန္တိ၊ကုန်၏ ။ပ။ ကော၊ နည်း။ ဇာတိ၊ဤသို့လျှောက်၏။ မာဏဝ၊လုလင်။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ကမ္မဿကာ၊ မိမိကံသာလျှင် ဥစ္စာရှိကုန်၏။ကမ္မဒါယာဒါ၊ မိမိကံ၏ အမွေခံသာ ဖြစ်ကုန်၏။ကမ္မယောနီ၊မိမိကံသာလျှင် အကြောင်းရင်းရှိကုန်၏။ ကမ္မဗန္ဓူ၊ ကံသာလျှင် အဆွေ ခင်ပွန်း ရှိကုန်၏။ ကမ္မပ္ပဋိသရဏာ၊ ကံသာလျှင် ကိုးစားထောက်တည်ရာ ရှိကုန်၏။ ကမ္မံ၊ ကံသည်။ သတ္တေ၊တို့ကို။ ဟီနပ္ပဏီတတာယ၊ အယုတ် အမြတ်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဝိဘဇတိ၊ ခွဲခြမ်း ဝေဘန်၏။ (ယဒိဒံ-နိပါတ်မျှ[၃]။) (ဟီနပ္ပဏီတတာယ၊ အယုတ်,အမြတ်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ယဒိဒံ၊

၁။ "အတ္ထိကဘာဝံ ကတွာ အတ္ထိကော ဟုတွာတိ အတ္ထော။"မ ဋ္ဌ ၂၊၄၉၇-ကောသမ္ဗိယ။

၂။ "ကုလေ ဘဝါ ကုလီနာ"။ဤနပစ္စည်းသက်၍ ပြီးသည်၊ မောဂ္ဂလ္လာန်။

၃။ ဝိ ဋ္ဌ ၂၊ ဒုဗ္ဗစသိက္ခာပုဒ် "ယဒိဒံ အညမညဝစနေန အညမညဝုဋ္ဌာပနေန"ပုဒ်၌ "ယဒိဒန္တိ ဝဓိုကာရဏ- နိဒဿနတ္ထေ နိပါတော၊ တေန ယံ ဣဒံ အညမညဿ ဟိတဝစနံ။ပ။ တေန အညမညဝစနေန" ဟူသော အဖွင့်ကို ထောက်၍ "ယဒိဒံ ဟီနပ္ပဏီတတာ၊ သည်။ အတ္ထိ၏။တာယ ဟီနပ္ပဏီတတာယ၊ဖြင့်။" ဟုလည်းပေး။

အကြင်ဝေဘန်ခြင်းသည်။ (အဟ္တိ၊၏။) တံ၊ ထိုဝေဘန်ခြင်းကို။ အညော၊တပါးသောအရာသည်။ န ကရောတိ၊ မပြု။ ကမ္မံ၊ ကံသည်သာလျှင်။ သတ္တေ၊ တို့ကို။ ဝိဘဇတိ၊၏။ ဋ္ဌ-နည်း။) အဟံ၊ သည်။ (အာဇာနာမ်-စပ်) ဘောဘော ဂေါတမဿ၊ သည်။ သံခိတ္တေန၊ အားဖြင့်။ ဘာသိတဿ၊ သော။ ဝိတ္ထာရေန၊ အားဖြင့်။ အတ္ထံ၊ ကို။ အဝိဘတ္တဿ၊သေးသော။ ဣမဿ၊ ဤ(ဥဒ္ဒေသ)၏။ အတ္ထံ၊ ကို။ ဝိတ္ထာရေန၊ အားဖြင့်။ န ခေါ အာဇာနာမိ၊ မသိ။ သာဓု၊ တောင်းပန်ပါ၏။ အဟံ၊ သည်။ ယထာ၊ အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့် (ဟောကြားလတ်သော်)။ ဘောတော ဂေါတမဿ၊ သည်။ပ။ အာဇာနေယျံ၊သိရာ၏။ တထာ၊ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဘဝံဂေါတမော၊ သည်။ မေ၊ အား။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ဒေသေတု၊ ဟောကြားတော်မူပါ။ ဣတိ၊ ဤသို့လျှောက်၏။

၂၉၀။ မာဏဝ၊ လုလင်။ တေနဟိ၊ မူ။ပ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ မာဏဝ၊ လုလင်။ ဣဓ၊ ဤလောကဌ်။ ဧကစ္စော၊ တစုံတယောက်သော။ ဣတ္ထီ ဝါ၊ သည်ရင်း။ ပုရိသော ဝါ၊ သည်ရင်း။ ပါဏာတိပါတီ၊ သူ့အသက်ကိုသတ်လေ့ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ လုဒ္ဒေါ၊ ကြမ်းကြုတ်သည်။ လောဟိတပါဏိ၊ သွေးစွန်းသောလက်ရှိသည်။ ဟတပဟတေ၊ သတ်ဖြတ်ညှဉ်းဆဲခြင်းအမှု၌။ နိဝိဋ္ဌော၊ သက်ဝင်သည်။ ပါဏဘူတေသု၊ သတ္တဝါတို့၌။ အဒယာပန္နော၊ မသနားခြင်းသို့ ရောက်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) သော၊ ထိုသူသည်။ ဇော၊ သို့။ သမတ္တေန၊ ပြည့်စုံသော[၁]။ ဇော၊ သို့။ သမာဒိန္နေန၊ ဆောက်တည်အပ်သော။ တေန ကမ္မေန၊ ထိုကံကြောင့်။ပ။နိရယံ၊သို့။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ကပ်ရောက်ရ၏။ပ။ နော စေ ဥပပဇ္ဇတိ၊ အကယ်၍ မကပ်ရောက်ငြားအံ့။ မနုဿတ္တံ၊ လူ့အဖြစ်သို့။သစေ အာဂစ္ဆတိ၊ အကယ်၍ ရောက်လာငြားအံ့။ (ဇော်သတိ၊ သော်။)ယတ္ထ ယတ္ထ၊ အကြင် အကြင်ဘဝ၌၊ ပစ္စာဇာယတိ၊ ဖြစ်၏။ (တတ္ထ တတ္ထ၊ ၌။) အပ္ပါယုကော၊ အသက်တိုသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ မာဏဝ၊ လုလင်။ (ယော၊အကြင်သူသည်။) ပါဏာတိပါတီ၊သည်။ပ။ အဒယာပန္နော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (တဿ၊ ၏။) ယဒိဒံ၊ အကြင်ပါဏာတိပါတကံသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) သော၊ ထိုပါဏာတိပါတကံသည်။ အပ္ပါယုကသံဝတ္တနိကာ၊ အသက်ကို တိုခြင်းကိုဖြစ်စေတတ်သော။ ပဋိပဒါ၊ အကျင့်မည်၏။ (အသက်တိုကြောင်း ဖြစ်သော အကျင့်တည်း။) (၁)

မာဏဝ၊ လုလင်။ ဣဓ ပန၊ ၌။ ဧကစ္စော၊ သော။ ဣတ္ထီ ဝါ၊ သည်ရင်း။ ပုရိသော ဝါ၊ သည်ရင်း။ ပါဏာတိပါတံ၊ သူ့အသက်မှ လျှင်စွာချခြင်းကို(သတ်ခြင်းကို)။ပဟာယ၊ ပယ်၍။ ပါဏာတိပါတာ၊ မှ။ ပဋိဝိရတော၊ ကြဉ်ရှောင်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ နိဟိတဒဏ္ဍော၊ချအပ်ပြီးသောတုတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ နိဟိတသတ္ထော၊ ချအပ်ပြီးသော လက်နက်ရှိသည်ဖြစ်၍။ လဇ္ဇီ၊ ရှက်ခြင်းရှိသည်ဖြစ်၍။ ဒယာပန္နော၊ သနားခြင်းသို့ ရောက်သည်ဖြစ်၍။ သဗ္ဗပါဏဘူတဟိတာနုကမ္ပီ၊ အလုံးစုံသောသတ္တဝါတို့၏ အစီးအပွါးကို စောင့်ရှောက်ခြင်း(ကရုဏာ)နှင့် ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ (အကြွင်းလွှယ်ပြီ။ "ဒီဃာယုကသံဝတ္တနိကာ၊ အသက်ကို ရှည်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော"ဟုပေး။) (၁)

၁။ သမတ္တေနာတိ ပရိပုဏ္ဏေန၊ ဋ္ဌ။ "သမတ္တေနာတိ ပရိယတ္တေန၊ ယထာ တံ ဖလံ ဒါတုံ သမတ္ထံ ဟောတိ ဇော်ကတေန၊ ဥပစိတေနာတိ အတ္တော တာဒိသံ ပန အတ္တနော ကိစ္စေ အနူနံနာမ ဟောတီတိ အာဟ ပရိပုဏ္ဏေနာတိ" ဟု ဖွင့်သည်။ ဤဋီ အလို "သမတ္တေန၊ အကျိုးပေးခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သော" ဟု အနက်ပေး။ ဋ္ဌ-နည်းအလို "ထက်ဝန်းကျင်မှ ယူအပ်သည်၊ ပြည့်စုံသည်" ဟု ပေး။ သံ+အာ+ဒါ-တ-ပစ္စည်း။

၂၆၁။ မာဏဝ၊ လုလင်။ ဣဓ၊ ဤ၌။ ဧကစ္စော၊ သော။ ဣတ္ထီ ဝါ၊ သည်ရင်း။ပုရိသော ဝါ။ သည်ရင်း။ သတ္တာနံ၊ တို့ကို။ ပါဏိနာ ဝါ၊ လက်ဖြင့်သော်ရင်း။ လေဍ္ဍုနာ ဝါ၊ ခဲဖြင့်သော်ရင်း။ ဒဏ္ဍေန ဝါ၊ တုတ်ဖြင့်သော်ရင်း။ သတ္ထေန ဝါ၊ လက်နက်ဖြင့်သော်ရင်.။ ဝိဟေဌကဇာတိကော၊ ညှဉ်းဆဲတတ်သောသဘောရှိသည်။ပ။ဗဝှါဗာဓော၊ များသောအနာရှိသည်။ပ။ဗဝှါဗာဓသံဝတ္တနိကာ၊ များသောအနာရှိသည်ကို ဖြစ်စေတတ်သော။ ပဋိပဒါ၊ ၏။ (သုက္ကပက္ခ၌ "အဝိဟေဌက-ဇာတိကော၊ မညှဉ်းဆဲတတ်သော သဘောရှိသည်"- စသဖြင့် အပြန်နည်းအားဖြင့် ပေးလေ။ မထူးပြီ။) (၂)

၂၆၂။ မာဏဝ၊လုလင်။ပ။ကောဓနော၊အမျက်ထွက်လေ့ရှိသည်။ဥပါယာသဗဟုလော၊ပင်ပန်းခြင်းများသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အပ္ပမ္ပိ၊(မနှစ်သက်ဘွယ်) အနည်းငယ်မျှသော်လည်း။ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်သည်။ သမာနော၊ ဖြစ်လတ်သော်။ (ဖြစ်လျက်)။ အဘိသဇ္ဇတိ၊ အလွန်ကပ်ငြိ၏။ ကုပ္ပတိ၊ အမျက်ထွက်၏။ ဗျာပဇ္ဇတိ၊ ဖျက်ဆီးလို၏။ (ဖောက်ပြန်ခြင်းသို့ ရောက်၏လည်းဟူ။) ပတိဋ္ဌီယတိ၊ ရှေးရှုတည်၏။ ကောပဉ္စ၊ အမျက်ကိုရင်း။ ဒေါသဉ္စ၊ပြစ်မှားခြင်းကိုရင်း။အပ္ပစ္စယဉ္စ၊ မနှစ်သက်ခြင်းကိုရင်း။ ပါတုကရောတိ၊ ထင်စွာပြု၏။ပ။ဒုဗ္ဗဏ္ဏော၊ အဆင်းမလှသည်။ဟောတိ၊ ၏။ပ။ဒုဗ္ဗဏ္ဏသံဝတ္တနိကာ၊ အဆင်းမလှခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော။ ပဋိပဒါ၊ ၏။ (အကြွင်း လွယ်ပြီ။ သုက္ကပက္ခလည်း မခဲပြီ။) (၃)

၂၆၃။ မာဏဝ၊ လုလင်။ပ။ဣဿာမနကော၊ ငြူစူသောစိတ်ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပရလာဘ သက္ကာရ ဂရုကာရ မာနန ဝန္ဒန ပူဇနာသု၊ သူတပါးတို့လာဘ်ရခြင်း အရိုအသေပြုခြင်း လေးစားခြင်း မြတ်နိုးခြင်း ရှိခိုးခြင်း ပူဇော်ခြင်းတို့၌။ ဣဿတိ၊ငြူစူ၏။ ဥပဒုဿတိ၊ပြစ်မှား၏။ ဣဿံ၊ငြူစူမှုကို။ဗန္ဓတိ၊ဖွဲ့၏ ။ပ။ အပ္ပေသက္ခော၊ အခြံအရံနည်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ပ။ အပ္ပေသက္ခသံဝတ္တနိကာ၊ ဘုန်း, တန်ခိုးအခြံအရံ နည်းခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော။ ပဋိပဒါ၊ ၏။ (အပ္ပ+ဤသ+အာ+ချ=ဘုန်းနည်းသူ မရှိသူ ဟူလို။ အကြွင်းနှင့် သုက္ကပက္ခလွယ်ပြီ။) (၄)

၂၆၄။ မာဏဝ၊ လုလင်။ပ။သမဏဿ ဝါ၊ အားရင်း။ ဗြာဟ္မဏဿ ဝါ၊ အားရင်း။ အန္နံ၊ ထမင်းကိုရင်း။ ပါနံ၊ အဖျော်ကိုရင်း။ ဝတ္ထံ၊ အဝတ်ကိုရင်း။ ယာနံ၊ ယာဉ်ကိုရင်း။ မာလာဂန္ဓ ဝိလေပနံ၊ ကိုရင်း။ သေယျာဝသထပဒ်ပေယျံ၊ ကိုရင်း။ ဒါတာ၊ ပေးလှူတတ်သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ပ။အပ္ပဘောဂေါ၊ နည်းသောဥစ္စာစည်းစိမ်ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (အကြွင်း လွယ်ပြီ။) (၅)

၂၆၅။ မာဏဝ၊ လုလင်။ပ။ ထဒ္ဓေါ၊ ကြမ်းထန်းသည်။ အတိမာနီ၊အလွန်မြင့်မောက်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အဘိဝါဒေတဗ္ဗံ၊ ရှိခိုးထိုက်သူကို။ န အဘိဝါဒေတိ၊ ရှိမခိုး။ ပစ္စုဋ္ဌာတဗ္ဗံ၊ ခရီးဦး ကြိုဆိုထိုက်သူကို။ န ပစ္စုဋ္ဌေတိ၊ မကြိုဆို။ အာသနာရဟဿ၊နေရာပေးထိုက်သူအား။ အာသနံ၊ နေရာကို။ န ဒေတိ၊ မပေး။ မဂ္ဂါရဟဿ၊ ခရီးလမ်းပေးထိုက်သူအား။ မဂ္ဂံ၊ လမ်းကို။ နဒေတိ၊ (ရှောင်)မပေး။ သက္ကာတဗ္ဗံ၊ အရိုအသေပြုထိုက်သူကို။ န သက္ကရောတိ၊ အရိုအသေမပြု။ ဂရုကာတဗ္ဗံ၊ အလေးအမြတ်ပြုထိုက်သူကို။ နဂရုကရောတိ၊ အလေးအမြတ်မပြု။ မာနေတဗ္ဗံ၊ မြတ်နိုးထိုက်သူကို။ န မာနေတိ၊ မမြတ်နိုး။ ပူဇေတဗ္ဗံ၊ပူဇော်ထိုက်သူကို။န ပူဇေတိ၊မပူဇော်။ပ။ နီစကုလီနော၊ ယုတ်ညံ့သောအမျိုးဇာတ်၌ဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (အကြွင်းလွယ်ပြီ။) (၆)

၂၉၆။ မာဏဝ၊ လုလင်။ ပ။ သမဏံဝါ၊ သို့ရင်း။ ဗြာဟ္မဏံဝါ၊ သို့ရင်း။ ဥပသင်္ကမိတွာ၊ ချဉ်းကပ်၍။ "ဘန္တေ၊ ရား။ ကုသလံ၊ ကုသိုလ်ဟူသည်။ ကိံ၊ အဘယ်ပါနည်း။ အကုသလံ၊ သည်။ ကိံ၊ နည်း။ သာဝဇ္ဇံ၊ အပြစ်ရှိသောအမှုဟူသည်။ ကိံ၊ နည်း။ အနဝဇ္ဇံ၊ အပြစ်မဲ့သောအမှုဟူသည်။ ကိံ၊ နည်း။ သေဝိတဗ္ဗံ၊ မှီဝဲအပ်သောတရားဟူသည်။ ကိံ၊ နည်း။ န သေဝိတဗ္ဗံ၊ မမှီဝဲအပ်သော တရားဟူသည်။ ကိံ၊ နည်း။ ကိံ၊ အဘယ်အမှုကို။ ကရီယမာနံ၊ ပြုအပ်သော်။ မေ၊ ၏။ ဒီဃရတ္တံ၊ လုံး။ အဟိတာယ၊ အကျိုးယုတ်စိမ့်သောငှါ၊ ဒုက္ခာယ၊ ဆင်းရဲစိမ့်သောငှါ။ ဟောတိ၊ ဖြစ်ပါသနည်း။ ကိံ ဝါ ပန၊ အဘယ်မည်သောအမှုကိုကား။ ကရိယမာနံ၊ အပ်သော်။ မေ၊ ၏။ ဒီဃရတ္တံ၊ လုံး။ ဟိတာယ၊ အကျိုးများစိမ့်သောငှါ။ သုခါယ၊ ချမ်းသာစိမ့်သောငှါ။ ဟောတီတိ၊ ဖြစ်ပါသနည်း"ဟူ၍။ ပရိပုစ္ဆိတာ၊ မေးလျှောက်တတ်သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ပ။ ဒုပ္ပညော၊ ပညာနည်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (အကြွင်းပေးလေ။) (၇)

၂၉၇။ မာဏဝ၊ လင်။ ပ။ ဣတိခေါ၊ ဤသို့ပင်။ အပ္ပါယုကသံဝတ္တနိကာ၊ အသက်တိုခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော။ ပဋိပဒါ၊ အကျင့်သည်။ အပ္ပါယုကတ္တံ၊ အသက်တိုသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဥပနေတိ၊ ဆောင်တတ်၏။ ပ။ ဝိဘဇတီတိ၊ ခွဲခြမ်းဝေဘန်၏ဟူသော။ တော်၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။ (၂၉၀-ိုဒ်ပြန်စပ်။)

ဧဝံဝုတ္တေ၊ အပ်သော။ တောဒေယျပုတ္တော၊ သော။ သုဘောမာဏဝေါ၊ သည်။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ "အဘိက္ကန္တံ ဘော ဂေါတမ။ ပ။ ပါဏုပေတံ သရဏံ ဂတန္တိ၊ ဂတံ"ဟူသော။ တော်၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။

ပဉ္စမံ၊ သော။ စူဠကမ္မဝိဘင်္ဂသုတ္တံ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီ။

၆-မဟာကမ္မဝိဘင်္ဂသုတ်

၂၉၈။ (ဧဝံ မေ သုတံ။ ပ။ ကလန္ဒကနိဝါပေ-ပေးမြဲ။) တေန ခေါ ပန သမယေန၊ ၌။ အာယသ္မာ သမိဒ္ဓိ၊ သည်။ အရညကုဋိကာယံ၊ တောကျောင်း၌။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ အထခေါ၊ ၌။ ပေါတလိပုတ္တော၊ မည်သော။ ပရိဗ္ဗာဇကော၊ သည်။ ဇင်္ဃာဝိဟာရံ၊ ခြေလျင်။ အနုစင်္ကမမာနော၊ သော်။ အနုဝိစရမာနော၊ သော်။ ယေန၊ ၌။ ပ။ ပေါတလိပုတ္တော၊ သော။ ပရိဗ္ဗာဇကော၊ သည်။ အာယသ္မန္တံသမိဒ္ဓိံ၊ ကို။ "အာဝုသောသမိဒ္ဓိ၊ ဒ္ဓိ။ မေ၊ ငါသည်။ 'ကာယကမ္မံ၊သည်။ မောဃံ၊ အချည်းနှီးသာတည်း။ ဝစီကမ္မံ၊ သည်။ မောဃံ၊ တည်း။ မနောကမ္မမေဝ၊ မနောကံ သည်သာ။ သစ္စန္တိ၊ မှန်ကန်၏"ဟူသော။ တော်၊ ဤစကားကိုရင်း။ "ယံ သမာပတ္တိံ၊ အကြင် သမာပတ်သို့။ သမာပန္နော၊ ရောက်သသူသည်။ ကိဉ္စိ၊ တစုံတခုသောဝေဒနာကိုမျှ။ န ဝေဒိယတိ၊ မခံစား။ သာ သမာပတ္တိ၊ သည်။ အတ္ထိစာတိ၊ ရှိလည်းရှိ၏'ဟူသော။ တော်၊ ကိုရင်း။ သမဏဿ ဂေါတမဿ၊ ၏။ သမ္မုခါ၊ ၌။ သုတံ၊ ကြားအပ်ခဲ့ဘူးပါ၏။ သမ္မုခါ၊ ၌။ ပဋိဂ္ဂဟိတန္တိ၊ နာယူ အပ်ခဲ့ဘူးပါ၏"ဟူသော[၁]။ တော်၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။ အာဝုသော ပေါတလိပုတ္တ၊ တ္တ။ မာဟေဝံ

၁။ ဤ၌ ပရိဗ္ဗာဇကသည် ယူဆောင်လာသော ပြဿနာ ၂-ရပ်တွင် "မနောကမ္မမေဝ သစ္စံ"ဟူသော ပြဿနာကိုကား မြတ်စွာဘုရား နာလန္ဒာ၌ သီတင်းသုံးစဉ်က ဒီဃတပဿီ နိဂဏ္ဌာအား ဟောကြားခဲ့ဘူးသည်ကို တဆင့်ကြားဖြင့် မှားမှားယွင်းယွင်း နှလုံးသွင်းကာ အပြစ်တင်လို၍ စောဒနာခြင်းဖြစ်၏၊ အကျယ်ကို မဇ္ဈိမပဏ္ဏာသ ဥပါလိသုတ်၌ရှု။

အဝစ၊ ဤသို့ မဆိုလင့်။ အာဝုသော ပေါတလိပုတ္တ၊တ္တ။ မာဟေဝံ အဝစ၊ လင့်။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ မာ အဗ္ဘာစိက္ခိ၊ မစွပ်စွဲလင့်။ ဘဂဝတော၊ အား။ အဗ္ဘက္ခာနံ၊ စွပ်စွဲခြင်းသည်။ န ဟိ သာဓု၊ မသင့်လျော်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ 'မောဃံ ကာယကမ္မံ၊ မောဃံ ဝစီကမ္မံ၊ မနောကမ္မမေဝ သစ္စန္တိ၊ သစ္စံ'ဟူ၍။ ဧဝံ၊ ဤသို့ သင်ဆိုသည့်အတိုင်း။ န ဟိ ဝဒေယျ၊ ဟောတော်မမူရာ။ အာဝုသော၊ ရှင်။ပ။ သာ သမာပတ္တိ၊ ထိုသမာပတ်သည်လည်း။ အတ္ထိ စ ခေါ၊ ရှိသည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏။ အာဝုသော သမိဒ္ဓိ၊ ဒ္ဓိ။ ပဗ္ဗဇိတော၊ ရဟန်းပြုသော သင်သည်။ ကီဝ စိရံ အသိ၊ အဘယ်မျှ ကြာပြီဖြစ်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့လျှောက်၏။ အာဝုသော၊ ရှင်။ န စိရံ၊ မကြာမြင့်သေး။ တီဏိ ဝဿာနိ၊ သုံးဝါ သုံးနှစ်တို့သာတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မိန့်တော်မူ၏။ ဧဝံ၊ သို့။ နဝေါ၊ မထေရ်ငယ်မျှသာဖြစ်သော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ သတ္ထာရံ၊ ကို။ ပရိရက္ခိတဗ္ဗံ၊ ကွဲရှဲခြင်းမှ စောင့်ရှောက်အပ်၏ဟူ၍ (ကာကွယ်ထိုက်၏ဟူ၍)။ ယတြ ဟိ နာမ မညိဿတိ၊မှတ်ထင်တုံဘိသေး၏။တွေ့၊ဤအရာ၌။ ဒါနိ၊ ယခု။ မယံ၊ ငါတို့သည်။ ထေရေ၊ မထေရ်ကြီးဖြစ်ကုန်သော။ ဘိက္ခူ၊ တို့ကို။ ကိံ ဝက္ခာမ၊ အသို့ ပြောဆိုရပါကုန်တော့အံ့နည်း။ အာဝုသော သမိဒ္ဓိ၊ ဒ္ဓိ။သဉ္စေတနိကံ၊ စေ့ဆော်ခြင်း(စိတ်)စေတနာရှိသော။ ကမ္မံ၊ အမှုကို။ ကာယေန၊ဖြင့်ရင်း။ ဝါစာယ၊ ဖြင့်ရင်း။ မနသာ၊ဖြင့်ရင်း။ ကတွာ၊ပြုလုပ်လတ်သော် (ပြုလုပ်ခြင်းကြောင့်)။ သော၊ ထိုသူသည်။ ကိံ၊ အဘယ်အရာကို။ ဝေဒိယတိ၊ ခံစားရသနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ မေးလျှောက်၏။ အာဝုသော ပေါတလိပုတ္တ၊ တ္တ။ သဉ္စေတနိကံ၊ သော။ပ။ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲမှုကို။ ဝေဒိယတိ၊ ခံစားရ၏။ အထခေါ၊ ၌။ ပေါတလိပုတ္တော ပရိဗ္ဗာဇကော၊ သည်။အာယသ္မတော သမိဒ္ဓိဿ၊၏။ ဘာသိတံ၊ ဟောပြောအပ်သည်ကို။ နေဝ အဘိနန္ဒိ၊ နှစ်လည်းမနှစ်သက်။ နပ္ပဋိက္ကောသိ၊ တားလည်း မတားမြစ်။အနဘိနန္ဒိတွာ၊ ၍။ အပ္ပဋိက္ကောသိတွာ၊၍။ အာသနာ၊ မှ။ ဥဋ္ဌာယ၊၍။ ပက္ကာမိ၊ ပြီ။

၂၉၉။ အထခေါ၊၌။ အာယသ္မာ သမိဒ္ဓိ၊ သည်။ (ဥပသင်္ကမိ-စသည်၌ စပ်။) ပေါတလိပုတ္တ ပရိဗ္ဗာဇကေ၊သည်။ အစိရပက္ကန္တေ၊သော်။ ယေန၊ ၌။ပ။ နိသိန္နော၊သော။ အာယသ္မာ သမိဒ္ဓိ၊ သည်။ ပေါတလိပုတ္တေန ပရိဗ္ဗာဇကေန၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ ယာဝတကော၊ အကြင်မျှလောက် အတိုင်းအရှည်ရှိသော။ ကထာသလ္လာပေါ၊ စကားဆွေးနွေးခြင်းသည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်ပြီ။ တံ သဗ္ဗံ၊ ထိုအလုံးစုံကို။ အာယသ္မတော အာနန္ဒဿ၊ အား။ အာရောစေသိ၊ လျှောက်ကြားပြီ။ ဧဝံ၊သို့။ ဝုတ္တေ၊သော်။ အာယသ္မာ အာနန္ဒော၊ သည်။ အာယသ္မန္တံ သမိဒ္ဓိံ၊ ကို။ "အာဝုသော သမိဒ္ဓိ၊ဒ္ဓိ။ ဣဒံ ကထာပါဘတံ၊ဤစကားလက်ဆောင်သည်။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ ဒဿနာယ၊ ဖူးမြော်(ခွင့်ရရှိ)ရန် အလို့ငှါ။ အတ္ထိ၊ဖြစ်ပေ၏။အာဝုသော သမိဒ္ဓိ၊ဒ္ဓိ။ အာယာမ၊လာလိုက်ခဲ့ သွားကုန်စို့။ပ။ ဥပသင်္ကမိတွာ၊၍။ ဧတမတ္ထံ၊ကို။ ဘဂဝတော၊အား။ အာရောစေဿာမ၊လျှောက်ကြားကုန်အံ့။ နော၊ငါတို့အား။ ဘဂဝါ၊သည်။ ယထာ၊အားဖြင့်။ ဗျာကရိဿတိ၊ ဖြေကြားလတ္တံ့။ တထာ၊ထိုဖြေဆိုသည့်အတိုင်း။ နံ၊ထိုအနက်သဘောကို။ ဓာရေဿာမာတိ၊ မှတ်သားဆောင်ထားကြကုန်စို့"ဟူသော။ ဧတံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ပြီ။ပ။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝုတ္တေ၊ သော်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အာယသ္မန္တံ အာနန္ဒံ၊ကို။ "အာနန္ဒ၊န္ဒ။ ပေါတလိပုတ္တဿ ပရိဗ္ဗာဇကဿ၊ကို။ ဒဿနမ္ပိ၊ တွေ့မြင်

သမာပတ္တိပြဿနာမှာမူ မြတ်စွာဘုရားသည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ နေတော်မူစဉ် တနေ့သောအခါ ဆွမ်းခံကြွရာတွင် အနည်းငယ် စောနေသေးသဖြင့် တည်ပင်တန်းမလ္လိကာရုံပရိဗိုဇ်ကျောင်းသို့ ကြွရင်း ဟောကြားခဲ့ဘူးသည်ကို အကြောင်းပြု၍ လွဲမှားစွာ ယူဆလျက် အပြစ်တင်ရန် စောဒနာလာခြင်းဖြစ်၏၊ ၎င်းအကျယ်ကို သီလက္ခန် ပေါဋ္ဌပါဒသုတ်၌ ရှု။

ဘူး၏ဟူ၍လည်း။ နာဘိဇာနာမိ၊ မသိစဘူး။ ဝေရူပံ၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ ကထာသလ္လာပံ၊ စကားဆွေးနွေးခြင်းကို။ ကုတော ပန (အဘိဇာနာမိ)၊ အဘယ်မှာလျှင် သိစဘူးအံ့နည်း။ အာနန္ဒ၊နန္ဒာ။ မောဃပုရိသေန၊ သော။ ဣမိနာ စ သမိဒ္ဓိနာ၊ သည်လည်း။ ပေါတလိပုတ္တဿ ပရိဗ္ဗာဇကဿ၊ အား။ ဝိဘဇ္ဇဗျာကရဏီယော၊ အကျယ်ဝေဘန်၍ ဖြေကြားအပ်သော။ ပဉှော၊ အမေးပြဿနာကို။ ဧကံသေန၊ တခုသောအဖို့အားဖြင့်။ ဗျာကတောတိ၊ ဖြေကြားအပ်ခဲ့၏” ဟူသော။ တော၊ ကို။ အဝေါစ၊ပြီ။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝုတ္တေ၊သော်။ အာယသ္မာ ဉဒါယီ၊ အရှင်လာလုဒါယီ သည်။ ဘဂဝန္တံ၊ကို။ “ဘန္တေ၊ ရား။ ဝေဒယိတံ၊ခံစားအပ်သော။ ယံကိဉ္စိ၊အလုံးစုံသော ဝေဒနာ သည်။(အတ္ထိ၊ ၏။) တံ၊ ထိုအလုံးစုံသော ဝေဒနာသည်။ ဒုက္ခသ္မိံ၊ဆင်းရဲဒုက္ခသာတည်းဟူသော။ (ဒုက္ခသ္မိံ ကို ဝနပ္ပဂုမ္ဗေ, ဧဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ-တို့ကဲ့သို့မှတ်။) ဣဒံ၊ ဤစကားကို။ သန္ဓာယ၊ ရည်ရွယ်၍။ အာယသ္မတာ သမိဒ္ဓိနာ၊သည်။ ဘာသိတံ၊ ဖြေကြားပြောဆိုခဲ့သည်။ သစေ ပန (ဘဝေယျာတိ)၊ ဖြစ်ရာသည် မဟုတ်ပါလော”ဟူသော[၁]။ တော၊ကို။ အဝေါစ၊ပြီ။

၃၀၀။ အထခေါ၊၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အာယသ္မန္တံ အာနန္ဒံ၊ ကို။ “အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ တွံ၊ သည်။ မောဃပုရိသဿ၊ သော။ ဣမဿ ဉဒါယိဿ၊ ဤရှင်ဉဒါယီ၏။ ဥမ္မင်္ဂံ၊ ပြဿနာရှာခြင်း ပြဿနာ ဖော်ထုတ်ခြင်းကို[၂]။ ပဿသိ နော၊ပဿ သိ နု၊မြင်၏လော။ အာနန္ဒ၊နန္ဒာ။အဟံ၊ငါသည်။ ဣဒါနေဝ၊

၁။ “သစေ ဘာသိတံ ဘဝေယျ ဘဂဝါတိ ပုစ္ဆသိ”ဟု အဋ္ဌကထာ၌ဖွင့်၏။ ဋီကာ၌ “သစေ ဘာသိတံ ဘဝေ-ယျာသိ ဣမံ ဤဒိသံ ဒုက္ခံ သန္ဓာယ အာယသ္မတာ သမိဒ္ဓိနာ ဘာသိတံ သိယာနု ဘဂဝါ”ဟု ဖွင့်သည်။ သစေ ပန-နေရာ၌ ကိ ပန-ဟု မူကွဲရှိသဖြင့် သံဝဏ္ဏနာနှင့် ညီနိုင်းရန်ဖြစ်သည်။

၂။ ဥမ္မင်္ဂန္တိ ပဉ္ဉာဥမ္မင်္ဂံ၊ ဋ္ဌ။ ဥမ္မဂ္ဂန္တိ ဥမ္မုဇ္ဇနံ၊ ကသာမူဋ္ဌေန အန္တရာ အညာဏဝိသယပဉ္ဉာ၊ ဥမ္မဂ္ဂံ၊ တေနာဟ ပဉ္ဉာဥမ္မဂ္ဂန္တိ၊ ဋီကာ။

မဂ်လျသပ္ပန (ကောင်းကြွယ်ပွါးစီးခြင်း, သွားခြင်း) ဟော မဂိဓာတ်ဖြင့်ပြီးသော် ဥမ္မင်္ဂ-ဟူ၍ရင်း အနွေသန သခ်ါရသပ္ပန (ရှာမှီးခြင်း, ပြုပြင်ခြင်း, သွားခြင်း)ဟော မဂ္ဂဓာတ်ဖြင့်ပြီးသော် ဥမ္မဂ္ဂဟူ၍ရင်း ဥမ္မုဇ္ဇမာနော ဥမ္မုဇ္ဇိဿတိ-စသော သဒ္ဒန္တရိတ်နှင့် အဖွင့်များကိုထောက်ဆလျက် ဥမ္မုဇ္ဇနတ္ထ ဟော မုဇ္ဇဓာတ်ဖြင့်ပြီးသော် ဥမ္မုဂ္ဂ-ဟူ၍ရင်း ရှိနိုင်ရာသည်၊ဥမ္မုဂ္ဂ-၏ ရုပ်ပြီးပုံကို သံဝိဂ္ဂ-၌ကဲ့သို့တ-ကို ဇ-နှင့်တကွ ဂ္ဂ-နှစ်လုံးပြု၍ စ်ရင်၊ထို့ကြောင့် ဥမ္မင်္ဂ, ဥမ္မဂ္ဂ, ဥမ္မုဂ္ဂ သုံးပုဒ်လုံး, နေရာဌာနအားလျော်စွာ သင့်၏။

ရင်းပုဒ်များနှင့်ပတ်သက်၍ အဆုဌာနအားလျော်စွာ ယူရပုံကို အောက်ပါ အဖွင့်များဖြင့် သိရာ၏။

ဉဿာဟော ဝီရိယံ ဓုတ္တံ၊ ဥမ္မင်္ဂေါ ပညာ ပဝုစ္စတိ။
အဝတ္ထာနံ အခိဋ္ဌာနံ၊ ဟိတစရိယာ မေတ္တာဘာဝနာ။
သုတ္တနိဋ္ဌ၊ ၁-ခဂ္ဂဝိသာဏသုတ်။

(ရင်းဋ္ဌ၌ ဥမ္မင်္ဂသဒ္ဒါပညာ(ဉာဏ်)ဟောကြောင်း တွေ့ရှိရသည်၊ ထို့ကြောင့် ဥမ္မင်္ဂ ပုဒ်သည် အဆုဌာနသိုက်၍ ပညာ,(ဉာဏ်) ပဉ္ဉာ, (ပုစ္ဆာ)ဉမင်လိုဏ်ဟု သုံးမျိုး ဟောကြောင်း ယူဆရသည်)။

“သာဓု-သာဓု ဘိက္ခု၊ ဘဒ္ဒကော ခေါ တေ ဘိက္ခု ဥမ္မဂ္ဂေါ၊ ဘဒ္ဒကံ ပဋိဘာနံ၊ ကလျာဏီ ပရိပုစ္ဆာ။ အံ ၁၊ ၄၉၇။ ဥမ္မဂ္ဂသုတ်။

ဥမ္မဂ္ဂေါတိ ဥမ္မုဇ္ဇနံ၊ ပညာဂမနန္တိ အတ္ထော၊ ပညာဝေ ဝါ ဥမ္မုဇ္ဇနဋ္ဌေန ဥမ္မဂ္ဂေါတိ ဝုစ္စတိ၊ သာဝ ပဋိဘာနဋ္ဌေန ပဋိဘာနံ။ ရင်းအံ၊ ဋ္ဌ ၂၊ ၃၆၀။

ယထာ ခေါ ဣမဿ အာယသ္မတော ဥမ္မဂ္ဂေါ၊ ယထာ စ အဘိနီဟာရော ယထာ စ ပဉ္ဉာ သမုဒါဟာရော၊ အံ ၁၊ ၅၁၀။ ဌာနသုတ်။

ဥမ္မဂ္ဂေါတိ ပဉ္ဉုမ္မဂ္ဂေါ၊ အဘိနီဟာရောတိ ပဉ္ဉာဘိသင်္ခရဏာသေန စိတ္တဿ အဘိနီဟာရော၊ ပဉ္ဉာသမုဒါ-ဟာရောတိ ပဉ္ဉပုစ္ဆနံ။ ရင်း-အံ ဋ္ဌ-၂၊ ၃၁၆။

ပဉ္ဉုမ္မဂ္ဂေါ ပဉ္ဉဂဝေသနံ၊ ဉာတုံ ဣစ္ဆိတဿ အတ္ထဿ ဝီမံသနန္တိ အတ္ထော။ ရင်းအံ၊ ဋီ။

ယခုပင်လျှင်။ မောဃပုရိသော၊ သော။အယံ ဥဒါယီ၊ သည်။ ဥမ္မုဇ္ဇမာနော၊ ပေါ်လျက်။ ဝါ၊ ခေါင်းထောင်၍။ အယောနိသော၊ မသင့်မတင့်သောအားဖြင့်။ ဥမ္မုဇ္ဇိဿတီတိ၊ ပေါ်လွင်လတ္တံ့" (ပြဿနာရှာဖွေထုတ်ဖေါ်လတ္တံ့)ဟု။ အညာသိ၊ သိပြီ။

အာနန္ဒ၊နန္ဒာ။အာဒိံယေဝ၊အစ၌ပင်လျှင်။ပေါ်တလိပုတ္တေန ပရိဗ္ဗာဇကေန၊ သည်။ တိဿော၊ သုံးမျိုးကုန်သော။ ဝေဒနာ၊ တို့ကို။ ပုစ္ဆိတာ၊ မေးအပ်ကုန်ပြီ။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ မောဃပုရိသော၊ သော။ အယံသမိဒ္ဓိ၊ သည်။ ပေါတလိပုတ္တဿ ပရိဗ္ဗာဇကဿ၊ အား။ ဝါ၊ သည်။ ဧဝံပုဋ္ဌော၊ ဤသို့မေးအပ်သည်ဖြစ်၍။ "အာဝုသော ပေါတလိပုတ္တ၊ တ္တ။ ကာယေန၊ ဖြင့်ရင်း။ ဝါစာယ၊ ဖြင့်ရင်း။ မနသာ၊ ဖြင့်ရင်း။ သုခဝေဒနီယံ၊ သုခဝေဒနာ၏ အကြောင်းရင်း အစီးအပွါးဖြစ်သော။ သဉ္စေတနိကံ၊ သော။ ကမ္မံ၊ ကို။ ကတွာ၊ ၍။ ဝါ၊သော်။ သော၊ ထိုသူသည်။ သုခံ၊ သုခဝေဒနာကို။ ဝေဒယတိ၊ ခံစားရ၏။ပ။ သော၊ သည်။ အဒုက္ခမသုခံ၊ ဥပေက္ခာဝေဒနာကို။ ဝေဒယတီတိ၊ ခံစားရ၏" ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ သစေ ဗျာကရေယျ၊ အကယ်၍ဖြေကြားငြားအံ့။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ ဧဝံ၊ သို့။ ဗျာကရမာနော၊ သော။ မောဃပုရိသော၊ သော။ သမိဒ္ဓိ၊ သည်။ ပေါတလိပုတ္တဿ ပရိဗ္ဗာဇကဿ၊ အား။ သမ္မာ၊ ကောင်းစွာ။ ဗျာကရမာနော၊ ဖြေသည်ရှိသော်။ ဗျာကရေယျ၊ ဖြေရာ၏။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ အပိစ၊ စင်စစ်အားဖြင့်ကား။ ဗာလာ၊ မိုက်ကုန်သော။ အဗျတ္တာ၊ မကျွမ်းကျင်ကုန်သော။ အညတိတ္ထိယာ၊ တပါးသောအယူရှိကုန်သော။ ပရိဗ္ဗာဇကာ၊ တို့ဟူသည်။ ကေစ၊ မည်သို့သော ပုဂ္ဂိုလ်စားတို့ပေနည်း။ ကေစ၊ အဘယ်မည်သောပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်း။ တထာဂတဿ၊ (ငါ)ဘုရား၏။ မဟာကမ္မဝိဘင်္ဂံ၊ မဟာကမ္မဝိဘင်းကို။ ဇာနိဿန္တိ၊ သိကုန်လတ္တံ့နည်း။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ တုမှေ၊ တို့သည်။ မဟာကမ္မဝိဘင်္ဂံ၊ ကို။ ဝိဘဇန္တဿ၊ ဝေဘန်သော။ တထာဂတဿ၊ ငါဘုရား၏(တရားကို)။သစေ သုဏေယျာထ၊ အကယ်၍နာကြားရကုန်ငြားအံ့။ (ဇာနေယျုံ၊ သိနိုင်ကုန်ရာ၏။) ဣတိ၊ ဤသို့မိန့်တော်မူ၏။ ဘဂဝါ၊ သည်။ မဟာကမ္မဝိဘင်္ဂံ၊ ကို။ ယံ ဝိဘဇေယျ၊ အကြင်ဟောကြားဝေဘန်တော်မူရာ၏။ ဘဂဝါ၊ ရား။ ဧတဿ၊ ထိုဝေဘန်ခြင်း၏။ ကာလော၊ အခါပါပေင်တည်း။ သုဂတ၊ ရား။ ဧတဿ၊ ၏။ ကာလော၊ တည်း။ ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရား၏(တရားကို)။ သုတွာ၊ နာကြားရပါကုန်သော်။ ဘိက္ခူ၊ တို့သည်။ ဓာရေဿန္တိ၊ နာခံမှတ်သား ဆောင်ထားကြပါကုန်လတ္တံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့လျှောက်၏။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ တေနဟိ၊ လျှင်။ သုဏာဟိ၊ လော့။ပ။ပစ္စဿောသိ၊ ပြီ။ ဘဂဝါ၊ သည်—

အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ လောကသ္မိံ၊လောက၌။ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ၊ ထင်ရှားရှိကုန်သော။ ပုဂ္ဂလာ၊ ပုဂ္ဂိုလ်တို့ဟူသည်။ ဣမေ စတ္တာရော၊ ဤ(ဆိုလတ္တံ့သော) လေးမျိုးတို့ပေင်တည်း။ (သရုပ်ပြပါဠိ အနက်များလွယ်ပြီ။)

ဘဒ္ဒကော ခေါ တေ အာဝုသော ဘဒ္ဒ ဥမ္မင်္ဂေါ၊ ဘဒ္ဒကံ ပဋိဘာနံ၊ ကလျာဏီပရိပုစ္ဆာ။ မဟာဝဂ္ဂ သံ ၃၊၁၃။ ကုက္ကုဋာရာမသုတ်။

ဥမ္မင်္ဂေါတိ ပညာဥမ္မင်္ဂေါ၊ ပညာဝီမံသနံ၊ ပညာဂဝေသနန္တိ အတ္ထော။ ၎င်း-သံ ဋ္ဌ ၃၊ ၁၆၈။

ဥမ္မင်္ဂေါတိ ပဥ္စမဂ္ဂေါ ပဥ္စဂဝေသနံ၊ ဥမ္မဂ္ဂေါတိ ပညာနံ မဂ္ဂေါ ပညာဂဝေသနံ-ဟု သီဟိုဠ်မူ၌ရှိသည်။ မဟာဝဂ္ဂ သံ ဋ္ဌ ၃၊ ၂၆၀။ သီလသုတ်အဖွင့်။

ဘဒ္ဒကော တေ ဥမ္မင်္ဂေါ၊ ယောနိသော ပရိပုစ္ဆာသိ။ ဝိ ၅၊ ၂၅၅။

ဘဒ္ဒကော တေ ဥမ္မင်္ဂေါတိ ဘဒ္ဒကာ တေ ပဉ္စာ၊ ပဉ္စာ ဟိ အဝိဇ္ဇန္ဓကာရတော ဥမ္မုဇ္ဇိတွာ ဌိတတ္တာ ဥမ္မဂ္ဂေါတိ ဝုစ္စတိ။ ဝိ ဋ္ဌ ၄၊ ၁၇၇။

၎င်းအဖွင့်တို့တွင် ဥမ္မဂ္ဂေါတိ ဥမ္မုဇ္ဇနံ-ဟုဖွင့်ရာ၌ ဥမ္မဂ္ဂေါတိ ဥမ္မုဇ္ဇနံ-ဟုရှိလျှင် သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗသံဝဏ္ဏနာညီညွတ်၏။

၃၀၁။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ ဣဓ၊ ဤလောက၌။ ကေစ္စော၊ သော။ သမဏော ဝါ၊ သည်ရှင်း။ ဗြာဟ္မဏော ဝါ၊ သည်ရှင်း။ အာတပ္ပံ၊ လုံ့လကို။ အန္ဝာယ၊ အကြောင်းပြု၍။ ပဓာနံ၊ အားထုတ်မှုကို။ အန္ဝာယ၊ ၍။ အနုယောဂံ၊ အဖန်ဖန်အားထုတ်မှုကို။ အန္ဝာယ၊ ၍။ အပ္ပမာဒံ၊ မမေ့မလျော့ခြင်းကို။ အန္ဝာယ၊ ၍။ သမ္မာမနသိကာရံ၊ အသင့်အတင့်အားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းကို။ အန္ဝာယ၊ ၍။ တထာရူပံ၊ ထိုသို့သဘောရှိသော။ စေတောသမာဓိံ၊ ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်နှင့်တကွသော သမာဓိကို။ ဖုသတိ၊ ရ၏။ စိတ္တေ၊ သည်။ ယထာသမာဟိတေ၊ အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့် တည်ကြည်လတ်သော်။ ဝိသုဒ္ဓေန၊ သော။ အတိက္ကန္တမာနုသကေန၊ သော။ ဒိဗ္ဗေနစက္ခုနာ၊ ဖြင့်။ ဣဓ၊ ၌။ ပါဏာတိပါတိံ၊ သော။ပ။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိံ၊ သော။ အမုံ ပုဂ္ဂလံ၊ ကို။ ပဿတိ၊ မြင်၏။ ကာယဿ၊ ၏။ ဘေဒါ၊ ကြောင့်။ ဝါ၊ သော။ ပရံမရဏာ၊ ၌။ အပါယံ၊ သော။ ဒုဂ္ဂတိံ၊ သော။ ဝိနိပါတံ၊ သော။ နိရယံ၊ သို့။ ဥပပန္နံ၊ ကျရောက်ရသည်ကိုလည်း။ ပဿတိ၊ မြင်၏။ သော၊ ထိုမြင်သောသူသည်။ "ဘော၊ အချင်းတို့။ ပါပကာနိ၊ ကုန်သော။ ကမ္မာနိ၊ (အကုသိုလ်) ကံတို့သည်။ အတ္ထိကိရ၊ ရှိကုန်သတဲ့။ ဒုစ္စရိတဿ၊ ၏။ ဝိပါကော၊ အကျိုးသည်။ အတ္ထိကိရရှိသတဲ့။ အဟံ၊ ငါသည်။ (အမာဟံ အမုံ+အဟံ။) ဣဓ၊ ၌။ ပါဏာတိပါတိံ၊ သော။ပ။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိံ၊ သော။ အမုံ ပုဂ္ဂလံ၊ ကို။ အဒ္ဒသံ၊ မြင်ပြီ။ ကာယဿ၊ ၏။ ဘေဒါ၊ ကြောင့်။ပ။ နိရယံ၊ သို့။ ဥပပန္နံ၊ သည်ကိုလည်း။ ပဿာမိတိ၊ မြင်ရ၏"ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ အာဟ၊ ပြီ။ သော၊ ထိုမြင်သောသူသည်။ "ဘောတို့။ ယော၊ အကြင်သူသည်။ ပါဏာတိပါတိ၊ သူ့အသက်ကို သတ်လေ့ရှိ၏။ပ။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ မှားသောအယူရှိ၏။ သော သဗ္ဗော၊ ထိုသူအပေါင်းသည်။ ကာယဿ၊ ၏။ ဘေဒါ၊ ကြောင့်။ပ။ နိရယံ၊ သို့။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ယေ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဇာနန္တိ၊ သိကုန်၏။ တေ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်သာ။ သမ္မာ၊ အမှန်အားဖြင့်။ ဇာနန္တိ၊ သိကုန်၏။ ယေ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ အညထာ၊ ဤမှတပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့်[၁]။ ဇာနန္တိ၊ ကုန်၏။ တေသံ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ ဉာဏံ၊ သိခြင်းကား။ မိစ္ဆာတိ၊ မှားယွင်း၏"ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ အာဟ၊ ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့လျှင်။ သော၊ ထိုမြင်၍ဆိုသူသည်။ (ဝေါဟရတိ၌-စပ်။) တဿ၊ ထိုအကုသိုလ်အမှုကိုပြု၍ ငရဲသို့ကျရောက်သူ၏။ ယဒေဝ၊ အကြင်အခြင်းအရာကိုသာလျှင် (အကြင်မျှလောက်ကိုသာလျှင်)။ သာမံ၊ ကိုယ်တိုင်။ ဉာတံ၊ သိအပ်၏။ သာမံ၊ တိုင်။ ဒိဋ္ဌံ၊ မြင်အပ်၏။ သာမံ၊ တိုင်။ ဝိဒိတံ၊ ထင်စွာသိအပ်၏။ တတ္ထ၊ ထိုသို့သိရာ၌။ တဒေဝ၊ ထိုအခြင်းအရာကိုသာလျှင် (ထိုမျှမိမိသ်မြင်သလောက်ကိုသာလျှင်)။ "ဣဒမေဝ၊ ဤငါ၏ အသိအမြင် အယူကသာသည်သာ။ သစ္စံ၊ မှန်၏။ အညံ၊ တပါးသောသူ၏ အသိအမြင် အယူကားသည်။ မောဃန္တိ၊ အချည်းနှီး" (မမှန်) ဟူ၍။ ထာမသာ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝါ၊ ကြောင့်။ ပရာမာသာ၊ အမှားသုံးသပ်ခြင်းအားဖြင့်။ ဝါ၊ ကြောင့်။ အဘိနိဝိဿ၊ မြဲမြံစွဲယူ နှလုံးမူလျက်။ ဝေါဟရတိ၊ ပြောဟော၏[၂]။ (၁)

အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ ဣဓပနေ၊ ၌ကား။ ကေစ္စော၊ သော။ပ။ ကာယဿ၊ ၏။ ဘေဒါ၊ ကြောင့်။ မရဏာ၊ မှ။ ပရံ၊ ၌။ သုဂတိံ၊ ကောင်းသောလားရာဖြစ်သော။ သဂ္ဂံ လောကံ၊ နတ်ပြည်သို့။ ဥပပန္နံ၊

၁။ အညထာ-ဟူသည် ကုသိုလ်မှုကြောင့် ငရဲကျ၏ဟု ယူဆခြင်းကို ဆိုလိုသည်။

၂။ ဤနံပါတ် ၁-ငါကျ၌ အချက်ငါးချက် ပါရှိသည်။ (၁) အကုသိုလ်ကံနှင့် အကုသိုလ်ကံ၏အကျိုးရှိသည်။ (၂) ထိုအကုသိုလ်ကံပြုလုပ်၍ အကုသိုလ်၏အကျိုးဖြစ်သော အပါယ်ငရဲသို့ ကျရောက်သူကုမြင်၏။ (၃) ထိုအကုသိုလ်ကံပြုသူတိုင်း ငရဲသိုကျ၏။ (သဗ္ဗောသော-ကုံသတိပ္ပံ။) (၄) ထိုအကုသိုလ်ကံကုံ ပြုသူတိုင်း ငရဲသို့ကျ၏ဟု သိမြင်သူသာလျှင် အမြင်မှန် သိသူ ဖြစ်၏။ တပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့် သသူ၊ ဝါ၊ ကုသိုလ်ကံကြောင့် ငရဲကျ၏ဟု သိသူကား အမြင်မှန်သိသူ မဟုတ်။ (၅) ဤငါ့အယူသာ မှန်၏။ အခြားအယူမမှန်။

ကပ်ရောက်ရသည်ကိုလည်း။ ပဿတိ၊ ၏။ သော၊ သည်။ "ဘော၊ တို့။ ပါပကာနိ၊ ကုန်သော။ ကမ္မာနိ၊တို့သည်။ နတ္ထိကိရ၊မရှိကုန်သတဲ့။ ဒုစ္စရိတဿ၊၏။ ဝိပါကော၊သည်။နတ္ထိ(ကိရ)၊သတဲ့။ပ။ သဂ္ဂံလောကံ၊သို့။ ဥပပန္နံ၊ကိုလည်း။ ပဿာမိတိ၊ မြင်၏"ဟူ၍။ ဝေ၊သို့။ အာဟ၊ပြီ [၁]။ (အကြွင်းလွယ်ပြီ၊ (၁) ဝါကျကိုမှီး၍ပေးလေ။) (၂)

အာနန္ဒ၊နွာ။ ဣဓ၊၌။ ဧကစ္စော၊သော။ပ။ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ၊ဖြင့်။ ဣဓ၊၌။ ပါဏာတိပါတာ၊မှ။ ပဋိဝိရတံ၊ရှောင်ကြဉ်သော။ပ။သမ္မာဒိဋ္ဌိံ၊သော။ အမုံ ပုဂ္ဂလံ၊ကို။ ပဿတိ၊၏။ပ။သဂ္ဂံလောကံ၊ သို့။ ဥပပန္နံ၊ကိုလည်း။ ပဿတိ၊၏။ သော၊သည်။ "ဘော၊တို့။ ကလျာဏာနိ၊ ကောင်းမြတ်ကုန်သော။ ကမ္မာနိ၊(ကုသိုလ်)ကံတို့သည်။ အတ္ထိ ကိရ၊သတဲ့။ သုစရိတဿ၊၏။ ဝိပါကော၊သည်။ အတ္ထိ(ကိရ)၊သတဲ့။ပ။ပဿာမိတိ၊၏"ဟူ၍ ဝေ၊သို့။ အာဟ၊ပြီ [၂]။(အကြွင်းလွယ်ပြီ၊ ရှေးနည်းကို မှီး၍ပေးလေ။) (၃)

အာနန္ဒ၊ နွာ။ ဣဓ ပန၊ ၌ကား။ ဧကစ္စော၊ သော။ပ။ကာယဿ၊ ၏။ ဘေဒါ၊ ကြောင့်။ မရဏာ၊ မှ။ ပရံ၊ ၌။ အပါယံ၊ သော။ ဒုဂ္ဂတိံ၊ သော။ ဝိနိပါတံ၊ သော။ နိရယံ၊ သို့။ ဥပပန္နံ၊ ကိုလည်း။ ပဿတိ၊ ၏။ သော၊ သည်။ "ဘော၊ တို့။ ကလျာဏာနိ၊ ကုန်သော။ ကမ္မာနိ၊ တို့သည်။ နတ္ထိ (ကိရ)၊သတဲ့။ပ။နိရယံ၊ သို့။ ဥပပန္နံ၊ ကိုလည်း။ပဿာမိတိ၊ ၏" ဟူ၍။ ဝေ၊ သို့။ အာဟ၊ ပြီ [၃] ။ (အကြွင်းလွယ်ပြီ။ ရှေးနည်း မှီး၍ပေးလေ။) (၄)

၃၀၂။ အာနန္ဒ၊နွာ။တတြ၊ထိုလေးယောက်သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့တွင်။ယွာယံ သမဏော ဝါ၊ အကြင်သမဏသည်၎င်း။ ယွာယံ ဗြာဟ္မဏော ဝါ၊ အကြင်ဗြာဟ္မဏသည်၎င်း။ "အတ္ထိ(ကိရ) ။ပ။ ဒုစ္စရိတဿ ဝိပါကောတိ၊ ဝိပါကော"ဟူ၍။ ဝေ၊ သို့။ အာဟ၊ ပြီ။ အဿ၊ ထိုသမဏ ဗြာဟ္မဏ၏။ ဣဒံ၊ ဤစကားကို။ အနုဇာနာမိ၊ (ငါဘုရား) ခွင့်ပြုတော်မူ၏။ သော၊ထိုသမဏ ဗြာဟ္မဏသည်။ "အမာဟံ ပုဂ္ဂလံ ။ပ။ နိရယံ ဥပပန္နန္တိ၊ ဥပပန္နံ"ဟူ၍။ ဝေ၊ ဤသို့။ ယမ္ပိ၊ အကြင်စကားကိုလည်း။အာဟ၊ ပြီ။ အဿ၊ ၏။ ဣဒမ္ပိ၊ ကိုလည်း။ အနုဇာနာမိ၊ ၏။သော၊သည်။ "ယော ကိရ ဘော ပါဏာတိပါတီ။ပ။နိရယံ ဥပပဇ္ဇတီတိ၊ဥပပဇ္ဇတိ"ဟူ၍။ ဝေ၊သို့။ယဥ္စ၊ကိုလည်း။ အာဟ၊ ပြီ။ အဿ၊ ၏။ ဣဒံ၊ ဤစကားကိုကား။ နာနုဇာနာမိ၊ ခွင့်ပြုတော်မမူ။ သော၊ သည်။ "ယေ ဧဝံ ဇာနန္တိ၊ပ။မိစ္ဆာ တေသံ ဉာဏန္တိ၊ဉာဏံ"ဟူ၍။ ဝေ၊ သို့။ ယမ္ပိ၊ ကိုလည်း။ အာဟ၊ ပြီ။ အဿ၊ ၏။ ဣဒမ္ပိ၊ ကိုလည်း။ နာနုဇာနာမိ၊ မမူ။ သော၊ ထိုသမဏဗြာဟ္မဏ

၁။ ဤနံပါတ် ၂-၌ အချက် ငါးချက်ကား (၁)အကုသိုလ်ကံနှင့်အကုသိုလ်ကံ၏အကျိုးမရှိ။ (၂)ထိုအကုသိုလ်ကံ ပြုလုပ်၍ သုဂတိသို့ ရောက်သူကိုမြင်၏။ (၃)ထိုအကုသိုလ်ကံပြုသူဘိုင်း သုဂတိသိရောက်၏။ (၄)ထိုအကုသိုလ်ကံ ပြုသူတိုင်း သုဂတိသို့ ရောက်၏ဟု သိမြင်သူသာလျှင် အမှန်သိသူ၊တပါးသောအခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ဝါ-ကုသိုလ်ကံ ကြောင့် ရောက်၏ဟု သိသူကား အမှန်သိသူ မဟုတ်။ (၅)ဣဒမေဝ သစ္စံ မောဃမည်။

၂။ (၁) ကုသိုလ်ကံနှင့်ကုသိုလ်ကံ၏အကျိုးသည်ရှိ၏။ (၂) ထိုကုသိုလ်ကံပြုလုပ်၍ (ကုသိုလ်ကံ၏အကျိုးဖြစ်သော)သုဂတိသို့ရောက်သူကိုမြင်၏။ (၃) ထိုကုသိုလ်ကံပြုသူတိုင်း သုဂတိသို့ရောက်၏။ (၄) ထိုကုသိုလ်ကံကို ပြုသူတိုင်း သုဂတိသို့ရောက်၏ဟု သိသူသည်သာအမှန်သိသူ၊ တပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ဝါ-အကုသိုလ်ကံ ကြောင့် သုဂတိသို့ရောက်၏ဟု သိသူကား အမှန်သိသူ မဟုတ်။ (၅) ဣဒမေဝ သစ္စံ မောဃမည်။

၃။ (၁) ကုသိုလ်ကံနှင့် ကုသိုလ်ကံ၏ အကျိုးသည်မရှိ။ (၂) ထိုကုသိုလ်ကံကို ပြုလုပ်၍ ငရဲသို့ကျသူကို မြင်၏။ (၃) ထိုကုသိုလ်ကံကို ပြုသူဘိုင်း ငရဲသို့ကျရောက်၏။ (၄) ထိုကုသိုလ်ကံကိုပြုသူတိုင်း ငရဲသို့ကျရောက် ၏ဟု သိသူသာ အမှန်သိသူ၊ တပါးသောအခြင်းအရာအားဖြင့် ဝါ-အကုသိုလ်ကံကြောင့် ငရဲသို့ကျရောက်၏ဟု သိသူကား အမှန်သိသူ မဟုတ်။ (၅) ဣဒမေဝ သစ္စံ မောဃမည်။

သည်။ယဒေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ပ။"ဣဒမေဝ သစ္စံ မောဃမညန္တိ၊ မည်"ဟူသော။ ယမ္ပိ၊ ကိုလည်း။ပ။ အဘိနိဝိဿ၊ ၍။ ဝေါဟရတိ၊ ၏။ အဿ၊ ထိုသမဏဗြာဟ္မဏ၏။ ဣဒမ္ပိ၊ ဤစကားကိုလည်း။ နာနုဇာနာမိ၊ ခွင့်ပြုတော်မမူ။ တံ၊ ထိုခွင့်ပြုတော်မမူခြင်းသည်။ ကိဿဟေတု၊ အဘယ် အကြောင်းကြောင့်နည်း။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ ဟိ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ မဟာကမ္မဝိဘင်္ဂေ၊ ၌။ တထာဂတဿ၊ (ငါ)ဘုရား၏။ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်သည်။ အညထာ၊ ထပါးသော ဒ္ဒေခြင်းဒ္ဒေရ အားဖြင့်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ (တသ္မာ၊ ကြောင့်တည်း[၁]။ အကြွင်း ၂-၃-၄ ဝါကျများကို ရှေး နည်းမှီး၍ အနက်သမ္ဗန်လေ။) (၁)

၃၀၃။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ ဝ တြ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ် လေးမျိုးတို့တွင်[၂]။ ဣဓ၊ ၌။ ပါဏာတိပါတီ၊ သော။ပ။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ သော။ ယွာယံ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ကာယဿ၊ ၏။ ဘေဒါ၊ ကြောင့်။ပ။ နိရယံ၊ သို့။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ၏။ အဿ၊ ထို (ငရဲကျ)သူသည်။ ပုဗ္ဗေ ဝါ၊ ရှေး၌သော် လည်း[၃]။ ဒုက္ခဝေဒနီယံ၊ သော။ တံ ပါပကမ္မံ၊ ထို(ငရဲသို့ကျကြောင်း)မကောင်းမှုကို။ ကတံ၊ ပြုလုပ်ခဲ့ဘူးသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ အဿ၊ သည်။ ပစ္ဆာ ဝါ၊ နောက်၌ သော်လည်း။ပ။ ဟောတိ၊ ၏။ အဿ၊ သည်။ မရဏကာလေ ဝါ၊ သေခါနီးကာလ၌သော်လည်း။ သမတ္တာ။ ယူအပ်သော။ သမာဒိန္နာ၊ ကောင်းစွာဆောက်တည်အပ်သော။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ မှားသောအယူသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေန၊ ထိုကြောင့်။ သော၊ ထိုသူသည် ။ပ။ နိရယံ၊ သို့။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ၏။ သော၊ ထိုသူသည်။ ဣဓ၊ ၌။ ပါဏာတိပါတီ၊ သူ့အသက်ကို သတ်လေ့ရှိသူသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ပ။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (တဿ၊ ၏။)ယဉ္စ၊ အကြင်မကောင်းမှုသည်လည်း။ (အတ္တိ၊ ၏။)တဿ၊ ထိုမကောင်းမှု၏။ ဝိပါကံ၊ အကျိုးကို။ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ (ဝါ)၊ မျက်မှောက် သာလုပ်င် ဖြစ်သော အတ္တဘော၌ သော်ရင်း။ ဥပပဇ္ဇ ဝါ၊ ဒုတိယဘဝ၌သော်ရင်း။ အပရေ ဝါ ပရိယာယေ၊ (တတိယဘဝစသော) နောက်နောက်ဘဝ၌သော်ရင်း။ ပဋိသံဝေဒေတိ၊ ခံစား၏။ (၂-၃-၄ ဝါကျများ၌သည်း နည်းမှီး၍ပေးလေ[၄]။) (၁)

၁။ ဤစကားရပ်များဖြင့် အပိုဒ်ရေ ၃၀၁-၌ ပြခဲ့သောနံပါတ်-၁-သမဏဗြာဟ္မဏ၏ အယူဝါဒလာ အချက်ငါးချက်တွင် ၁-နှင့်၂-ကိုသာ လက်ခံတော်မူ၍ ၃-၄-၅ ကိုပယ်မြစ်တော်မူသည်။

ဤ ၃၀၂-ဝါကျပါ အပိုဒ်ငယ် ၂-ဖြင့်-၃၀၀-လာအပိုဒ်ငယ် ၂-မှအချက်ငါးချက်တို့တွင် ၂-အချက်ကိုသာ လက်ခံ၍ ကျန် ၄-ချက်ကို ပယ်မြစ်တော်မူသည်။

ဤ၃၀၂-ရှိ အပိုဒ်ငယ် ၃-ဖြင့် ၃၁၁-လာအပိုဒ်ငယ် ၃-မှ အချက်ငါးချက်တို့တွင် ၁-နှင့် ၂-ကိုလက်ခံ၍ ကျန် ၃ ချက်ကိုပယ်မြစ်တော်မူသည်။

ဤ၃၀၂-ရှိအပိုဒ်ငယ် ၄ဖြင့် ၃၀၁ လာအပိုဒ် ၄-မှ အချက် ငါးချက်တို့တွင် ၂-နံပါတ် အချက်ကို လက်ခံ၍ ကျန် ၄-ချက်ကို ပယ်မြစ်တော်မူသည်။ ပါဠိကိုသေချာစွာရှုပါကုန်။ ဤဘိုင်အောင် မဟာကမ္မဝိဘင် မမည်သေး၊ မာတိကာမျှသာ ရှိသေးသည်။ မဟာကမ္မဝိဘင်ဉာဏကိုဝေဘန်သောစကားရပ်ကား ၃၀၃-အပိုဒ်မှစ၍ ပြလတ္တံ့။

၂။ သမဏဗြာဟ္မဏလေးမျိုးမဟုတ်၊ အပိုဒ် ၃၀၀-၌ ပါရှိခဲ့သော စတ္တာရောမေ အာနန္ဒ ပုဂ္ဂလာမှ ပုဂ္ဂိုလ် လေးမျိုးဖြစ်သည်။

၃။ ဒိဗ္ဗစက္ခုရှင် သမဏဗြာဟ္မဏသည် မြင်ရသော ဒုစရိုက်မှုကို မပြုမီ ရှေးအခါက ဒိဗ္ဗစက္ခုရှင် မမြင်ရသော ပြုလုပ်ခဲ့ဘူးခြင်းကို ရည်ရွယ်၍ "ပုဗ္ဗေ ဝါ"ဟုဆိုသည်။"ပစ္ဆာ ဝါ"၌လည်း ဤအတိုင်းမှတ်။

၄။ ကုသိုလ်ကံ, အကုသိုလ်ကံ ကမ္မဖလ ဟူသည့် အဆိုပါ ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်ရှင်ဖြစ်သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့တွေ့မြင် သောအကြောင်းအကျိုးလောက်မျှနှင့် ကမ္မ,ကမ္မဖလကို တထစ်ချကောက် ဆုံးဖြတ်၍မရ၊ ဤငါတွေ့သောကြောင့်

အာနန္ဒ၊နွာ။ ဣတိခေါ၊ဤသို့လျှင်။ အဘဗ္ဗံ၊အကျိုးပေးခြင်းငှါ မထိုက်သည်ဖြစ်၍။ အဘဗ္ဗာဘာသံ၊ အကျိုးပေးခြင်းငှါ မထိုက်ယောင်ရှိသော။ ကမ္မံ၊ ကံသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ အဘဗ္ဗံ၊ ဖြစ်၍။ ဘဗ္ဗာဘာသံ၊ အကျိုးပေးခြင်းငှါ ထိုက်ယောင်ရှိသော။ ကမ္မံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဘဗ္ဗဉ္စေဝ၊ အကျိုးပေးခြင်းငှါ ထိုက်သည်လည်းဖြစ်၍။ ဘဗ္ဗာဘာသဉ္စ၊အကျိုးပေးခြင်းငှါ ထိုက်ယောင်လည်း ရှိသော။ ကမ္မံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဘဗ္ဗံ၊ အကျိုးပေးခြင်းငှါ ထိုက်သည်ဖြစ်၍။ အဘဗ္ဗာဘာသံ၊ အကျိုးပေးခြင်းငှါ မထိုက်ယောင်ရှိသော။ ကမ္မံ၊သည်။ အတ္ထိ၊၏[၁]။

(တနည်း။) အဘဗ္ဗံ၊ကြီးပွါးကြောင်းကင်းသည်ဖြစ်၍။ အဘဗ္ဗာဘာသံ၊ ကြီးပွါးကြောင်းကင်းသော(ဒုဗ္ဗလ)အကုသိုလ်ကိုလွှမ်းမိုးတတ်သော။ကမ္မံ၊(ဗလဝအကုသိုလ်)ကံသည်။အတ္ထိ၊၏။အဘဗ္ဗံ၊ ကြီးပွါးကြောင်းကင်းသည်ဖြစ်၍။ ဘဗ္ဗာဘာသံ၊ ကြီးပွါးကြောင်း(ဒုဗ္ဗလ)ကုသိုလ်ကို လွှမ်းမိုးတတ်သော။ ကမ္မံ(ဗလဝ ကုသိုလ်)ကံသည်။ အတ္ထိ၊၏။ ဘဗ္ဗဉ္စေဝ၊ ကြီးပွါးကြောင်းလည်းဖြစ်၍။ ဘဗ္ဗာဘာသဉ္စ၊ ကြီးပွါးကြောင်း (ဒုဗ္ဗလ) ကုသိုလ်ကိုလည်း လွှမ်းမိုးတတ်သော။ ကမ္မံ၊ (ဗလဝ) ကုသိုလ်ကံသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဘဗ္ဗံ၊ ကြီးပွါးကြောင်းဖြစ်၍။ အဘဗ္ဗာဘာသံ၊ ကြီးပွါးကြောင်း ကင်းသော အကုသိုလ်ကို လွှမ်းမိုးတတ်သော။ကမ္မံ၊(ကုသိုလ်)ကံသည်။ အတ္ထိ၊၏[၂]။ (ဋ္ဌ-ပဌမနည်း။) (တနည်း။)အဘဗ္ဗံ၊ အကုသိုလ်ဖြစ်၍။ အဘဗ္ဗာဘာသံ၊ အကုသိုလ်အားဖြင့် ထင်လာသော။ကမ္မံ၊ ကံသည်။အတ္ထိ၊၏။ အဘဗ္ဗံ၊၍။ဘဗ္ဗာဘာသံ၊ကုသိုလ်အားဖြင့်ထင်လာသော။ကမ္မံ၊သည်။အတ္ထိ၊၏။ ဘဗ္ဗဉ္စေဝ၊ကုသိုလ်လည်းဖြစ်၍။ဘဗ္ဗာဘာသဉ္စ၊ ကုသိုလ်အားဖြင့်လည်း ထင်လာသော။ကမ္မံ၊သည်။ အတ္ထိ၊၏။ ဘဗ္ဗံ၊၍။ အဘဗ္ဗာဘာသံ၊အကုသိုလ် အားဖြင့် ထင်လာသော။ ကမ္မံ၊သည်။ အတ္ထိ၊၏[၃]။ (ဋ္ဌ-ဒုတိယနည်း။) (ဣဒမဝေါစ။ ပ။အဘိနန္ဒီတိ-ပေးမြဲ။)

ဆဋ္ဌံ၊ သော။ မဟာကမ္မဝိဘင်္ဂသုတ္တံ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီ။

ဤယခုမြင်ရသောအကျိုးဖြစ်သည်ဟု မယူဆနိုင်၊ကံကိုပြုရာ၌ အဆက်ဆက်အခါခါ ရှိအပ်သကဲ့သို့ အကျိုးပေးရာ၌လည်း ဤမျှသာဟု မယူဆအပ်၊ ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနီယ စသည်ဖြင့် ကျယ်ဝန်းလှဘိသည်ဟု ဟောတော်မူလိုရင်း ဖြစ်သည်၊ ဥပမာအားဖြင့် ဤအပိုဒ်ငယ်(၁)၌ လာသော သမဏဗြာဟ္မဏသည် ပါဏာတိပါတ စသည်ကို ပြုလုပ်ခြင်းကြောင့် ငရဲသို့ကျရသည်ဟု တွေ့မြင်သိရှိ၏၊ ၎င်းတွေ့မြင်သိရှိသည်မှာ ကံ(အကြောင်း)တခုနှင့် ဥပပဇ္ဇဝေဒနီယ အကျိုး(ဝိပါက)တခုမျှသာတည်း၊ ဘုရားရှင်ကား ၎င်းမြင်သောကံတခု အကျိုးတခုမှတပါး ၎င်းမြင်သောကံ၏ ပုဗ္ဗဘာဂကံ, ပစ္ဆာဘာဂကံ, မရဏာသန္နကံ ဟူသောကံးသုံးပါးနှင့် ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနီယ အပရာပရိယဝေဒနီယဟူသော အကျိုး ၂-ပါးကိုပါ မြင်တော်မူသည်၊ ဤသို့ကံလေးမျိုး အကျိုးသုံးပါးလုံးကို မြင်သောဉာဏ်သည်ပင် ဘုရားရှင်၏ မဟာကမ္မဝိဘင်္ဂဉာဏ်တော်ဖြစ်၏။

အပိုဒ်ငယ်(၂)၌လာသော ဒိဗ္ဗစက္ခုရှင်သမဏဗြာဟ္မဏသည်ကား ဘာတခုမျှ တကျမှန်ကန်စွာ မသိနိုင်ချေ၊ ဘုရားရှင်ကားပြဆိုပြီးကံသုံးမျိုး,အကျိုး၂-ခုကိုမြင်တော်မူသည်၊ကျန်အပိုဒ်ငယ် ၃-၄ တို့၌လည်း ဤနည်းမှတ်လေ။

၁။ ဤနိဿယနည်း။ဘဝိတဗ္ဗံ(ဘဝိတုံ အရဟတီတိ) ဘဗ္ဗံ၊ န ဘဗ္ဗံ အဘဗ္ဗံ၊ အဘဗ္ဗံ အာဘာသံ (အဝဘာသံ) အဿာတိ အဘဗ္ဗာဘာသံ၊စသည်ပြု၍ အနက်ပေးခြင်းတည်း။ဂမ္ဘီရာဝဘာသောဘိ ဂမ္ဘီရော ဝ ဟုတွာ အဝဘာသတီတိ ဒိဿတီတိ အတ္ထော။ သံဋ္ဌ ၂၊၇၀-ကိုမှီးသည်။ ၎င်းပါဠိတော်၌ ဂမ္ဘီရော ဂမ္ဘီရာဝဘာသော-စသည်ဖြင့်လာ၏။

၂။ ဋ္ဌ-ပဌမနည်း။ "အဘဗ္ဗန္တိ ဘူဘဝိရဟိတံ အကုသလံ။အဘဗ္ဗာဘာသန္တိ အဘဗ္ဗံ အာဘာသတိ အဘိဘဝတိ-ပဋိဗာဟတီတိ အတ္ထော"။ဋ္ဌ။ "ဘဝတိဝဍ္ဎတီတိ ဧတေနာတိ ဘဗ္ဗံ၊ ဝဍ္ဎိနိမိတ္တံ။ န ဘဗ္ဗံ အဘဗ္ဗန္တိ အာဟ ဘူတဝိရဟိတန္တိ၊ အတ္တနော ဖလေ ဘာသနံ ဒိဗ္ဗနံ အာဘာသနန္တိ အာဟ အာဘာသတိ အဘိဘဝတိ ပဋိဗာဟတီတိ"၊ဋီ-တို့နှင့်အညီပေးသည်။

၃။ ဋ္ဌ-ဒုတိယနည်း။ "အဘဗ္ဗတော အာဘာသတိ ဥပဋ္ဌာတီတိ အဘဗ္ဗာဘာသံ"ဋ္ဌ-နှင့်အညီပေးသည်။

၇-သဠာယတနဝိဘင်္ဂသုတ်

၃၀၄။ (ဝေံ မေ သုတံ-မှ ဘဂဝတော ပစ္စဿောသုံ-ထိ ပေးမြဲ။) ဘဂဝါ၊ သည်။ ဧတံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။ အဇ္ဈတ္တိကာနိ၊ အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌ ဖြစ်ကုန်သော။ ဆအာယတနာနိ၊ ခြောက်ပါးကုန်သော အာယတနတို့ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ (ဝိပဿနာဉာဏ်,မဂ်ဉာဏ်ဖြင့်) သိအပ်ကုန်၏။ ဗာဟိရာနိ၊ ဗဟိဒ္ဓသန္တာန်၌ ဖြစ်ကုန်သော။ ဆအာယတနာနိ၊ တို့ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ အပ်ကုန်၏။ ဆ၊ ခြောက်ပါးကုန်သော။ ဝိညာဏကာယာ၊ တို့ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ ဆ၊ ကုန်သော။ ဖဿကာယာ၊ တို့ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ အဋ္ဌာရသ၊ တဆယ့်ရှစ်ပါးကုန်သော။ မနောပဝိစာရာ၊ ဝိတက်ဝိစာရတို့ကို[၁]။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ ဆတ္တိံသ၊ သုံးဆယ့်ခြောက်ပါးသော။ သတ္တပဒါ၊ ဝဋ္ဋဝိဝဋ္ဋသို့ သတ္တဝါတို့၏ ရောက်ကြောင်းတို့ကို[၂]။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ တတြ၊ ထိုသုံးဆယ့်ခြောက်ပါးသော သတ္တပဒတို့တွင်။ (၁၇၉-၌ကို မြွော်သည်။)ဣဒံ၊ ဤတရားကို။ နိဿာယ၊ မှီ၍။ ဣဒံ၊ကို။ ပဇဟထ၊ ပယ်စွန့်ကြကုန်လော့။ အရိယော၊ ငါဘုရားသည်။ တယော၊ သုံးပါးကုန်သော။ ယေသတိပဋ္ဌာနာ၊ အကြင်သတိပဋ္ဌာန်တို့ကို။ (၃၁၁-၌ကို မြွော်။) သေဝတိ၊မှီဝဲ၏။ယေ၊ အကြင် သတိပဋ္ဌာန်တို့ကို။ သေဝမာနော၊ သော။ အရိယော၊ မြတ်သော။ သတ္ထာ၊ ငါဘုရားသည်။ ဂဏံ၊သတ္တဝါအပေါင်းကို။ အနုသာသိတုံ၊ ဆုံးမခြင်းငှါ။ အရဟတိ၊ ထိုက်၏။ သော၊ ထိုငါဘုရားကို။ ယောဂ္ဂါစရိယာနံ၊ ဆုံးမထိုက်သူကို ဆုံးမတတ်သော ဆရာတို့တွင်။ အနုတ္တရော၊ အတုမဲ့ အမြတ်ဆုံးသော။ ပုရိသဒမ္မသာရထီတိ၊ ဆုံးမထိုက်သော ယောကျာ်းတို့ကို ဆုံးမတတ်သူဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ဣဃံ၊ ဤသည်ကား။ သဠာယတနဝိဘင်္ဂဿ၊ ၏။ ဥဒ္ဒေသော၊ အကျဉ်း မာတိကာတည်း။

၃၀၅။ ဆ။ပ။ ဝေဒိတဗ္ဗာနီတိ၊ ဟူ၍။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဧတံ၊ ထိုစကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ပြီ။ ကိဉ္စ၊ အဘယ်ကို။ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍။ ဧတံ၊ ထိုစကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ခဲ့သနည်း။ စက္ခာယတနံ၊ စက္ခာယတနကိုငင်း။ပ။ မနာယတနံ၊ မနာယတနကိုငင်း။ ပဋိစ္စ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊၏။ဆ။ပ။ ဝေဒိတဗ္ဗာနီတိ၊ဟူ၍။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ယံ တံ၊ အကြင်စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ ဣဒံ၊ ဤစကားကို။ ပဋိစ္စ၊ ၍။ ဧတံ၊ ထိုစကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ (၁)

(အပိုဒ်ငယ် (၂) (၃) (၄)တို့၌လည်း သဘာဝတ္ထသာလျှင် ခက်၏။ သဒ္ဒတ္ထကား မခဲပြီ။ ပေးလေ။ထိုသဘာဝတ္ထကိုလည်း ဆိုင်ရာအဘိဓမ္မာနှင့် ဝိသုဒ္ဓိမဂ်စသည်တို့မှာ ရှုလေကုန်။)

(အဋ္ဌာရသ။ပ။ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ-ပေးမြဲ။) စက္ခုနာ၊ စက္ခုဝိညာဉ်ဖြင့်။ ရူပံ၊ ရူပါရုံကို။ ဒိသွာ၊ ၍။ သောမနဿဋ္ဌာနီယံ၊ သောမနဿ၏ အကြောင်းဖြစ်သော။ ရူပံ၊ ကို။ ဥပဝိစရတိ၊ ဆင်ခြင်သုံးသပ်၏။ ဒေါမနဿဋ္ဌာနီယံ၊ သော။ ရူပံ၊ ကို။ ဥပဝိစရတိ၊ ၏။ ဥပေက္ခဋ္ဌာနီယံ၊ သော။ ရူပံ၊ ကို။ ဥပဝိစရတိ၊ ၏။ သောတေန၊ သောတဝိညာဉ်ဖြင့်။ သဒ္ဒံ၊ သဒ္ဒါရုံကို။ သုတွာ၊ ကြား၍။ပ။ ဃာနေန၊ ဃာနဝိညာဉ်ဖြင့်။ ဂန္ဓံ၊ ဂန္ဓာရုံကို။ ဃာယိတွာ၊ နမ်း၍။ပ။ ဇိဝှါယ၊ ဇိဝှါဝိညာဉ်ဖြင့်။ ရသံ၊ ရသာရုံကို။ သာယိတွာ၊ လျက်၍(ခံစား၍)။ပ။ ကာယေန၊ ကာယဝိညာဉ်ဖြင့်။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗံ၊

၁။ "မနဿ ဥပဝိစာရာတိ မနောပဝိစာရာ" (၌) "မနော သဝိသေသံ ဥပဝိစာရတိ အာရမ္မဏေ ပဝတ္တတိ ဧတေဟီတိ မနောပဝိစာရာ၊ ဝိတက္ကဝိစာရာ"။(ဋီ)

၂။ "သတ္တာ ပဇ္ဇန္တိ ဧတေဟိ ယထာရဟံ ဝဋ္ဋံ ဝိဝဋ္ဋဉ္စာတိ သတ္တပဒါ"။(ဋီ)

ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံကို။ ဖုသိတွာ၊ တွေ့ထိ၍။ပ။ မနသာ၊ မနောဝိညာဉ်ဖြင့်။ ဓမ္မံ၊ ဓမ္မာရုံကို။ ဝိညာယ၊ သိ၍။ပ။ ဣတိ၊ဤသို့။ ဆ၊ ခြောက်ပါးကုန်သော။ သောမနဿူပဝိစာရာ၊ သောမနဿနှင့်တကွဖြစ်သော ဆင်ခြင်သုံးသပ်ခြင်းတို့ကိုရှင်း။ ဆ၊ ကုန်သော။ ဒေါမနဿူပဝိစာရာ၊ တို့ကိုရှင်း။ ဆ၊ ကုန်သော။ ဥပေက္ခူပဝိစာရာ၊ တို့ကိုရှင်း။ ပဋိသွား၍ ဝုတ္တံ၊ ၏။ (အဋ္ဌာရသ။ပ။ပဋိသွာ ဝုတ္တံ-ဧ းမြဲ။) (၅)

(ဤ၌ ဝိစာရကိုသာ ဆိုသော်လည်း ထိုဝိစာရနှင့်ယှဉ်သော ဝိတက်ကိုလည်းယူ။ အကျယ်ကို ဋ္ဌ-ဋီ ၌ ရှုလေ။)

၃၀၆။ (ဆတ္တိံသ။ပ။ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ-ပေးမြဲ။) ဂေဟသိတာနိ၊ ကာမဂုဏ်ငါးပါး (ဂေဟ) တို့ကို မှီကုန်သော။ သောမနဿာနိ၊ တို့သည်။ ဆ၊ ခြောက်ပါးတို့တည်း။ နေက္ခမ္မသိတာနိ၊ နိစ္စသညာစသည်တို့မှ ထွက်မြောက်သော ဝိပဿနာကို မှီကုန်သော။ သောမနဿာနိ၊ တို့သည်။ ဆ၊ တို့တည်း။ပ။ တတ္ထ၊ ထိုခြောက်ဆက္ကတို့တွင်။ ဆ၊ ကုန်သော။ ဂေဟသိတာနိ၊ ကုန်သော။ သောမနဿာနိ၊တို့သည်။ကတမာနိ၊တို့နည်း။ စက္ခုဝိညေယျာနံ၊စက္ခုဝိညာဉ်ဖြင့်မြင်အပ်ကုန်သော။ ဣဋ္ဌာနံ၊ ရှာမှီးအပ်ကုန်သော၊ (ဣဋ္ဌ=အန္ဓေသနေ။) ကန္တာနံ၊ အလိုရှိအပ် ကုန်သော မနာပါနံ၊ စိတ်နှလုံးကို ပွါးစေတတ်ကုန်သော။ မနောရမာနံ၊ စိတ်နှလုံး မွေ့လျော်ရာဖြစ်ကုန်သော(ဋ္ဌ)။ စိတ်ကို မွေ့လျော်စေတတ်ကုန်သော (ဋီ)။ လောကာမိသပဋိသံယုတ္တာနံ၊ လောကာမိသ(တဏှာ) နှင့် စပ်ယှဉ်ကုန်သော။ (လောကေန အာမသီယတီတိ လောကာမိသံ၊တဏှာ။) ရူပါနံ၊ရူပါရုံ တို့ကို။ ပဋိလာဘတော၊ ရခြင်းကြောင့်။ ပဋိလာဘံ၊ ရအပ်သော ရူပါရုံကို။ သမနုပဿတော ဝါ၊ အဖန်ဖန်ရှုသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ (သန္တာန်၌)ရှင်း။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ အတီတံ၊ လွန်ပြီးသော။ နိရုဒ္ဓံ၊ ချုပ်လေပြီးသော။ ဝိပရိဏတံ၊ ဖောက်ပြန်ပျက်စီးပြီးသော။ ပဋိလဒ္ဓပုဗ္ဗံ၊ ရအပ်ခဲ့ဘူးသော ရူပါရုံကို။ သမနုဿရတော ဝါ၊ အဖန်ဖန် အောက်မေ့သောသူ၏(သန္တာန်၌)ရှင်း။ သောမနဿံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊၏။ ဝေရူပံ၊ သော။ ယံ သောမနဿံ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဣဒံ၊ ဤသောမနဿ ကို။ ဂေဟသိတံ၊ သော။ သောမနဿံ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ခေါ်အပ်၏။ပ။ ဆ၊ကုန်သော။ ဂေဟသိ- တာနိ၊ ကုန်သော။ သောမနဿာနိ၊ တို့သည်။ ဣမာနိ၊ ဤသည်တို့ပင်တည်း။

တတ္ထ၊ ထိုခြောက်ဆက္ကတို့တွင်။ ဆ၊ ကုန်သော။နေက္ခမ္မသိတာနိ၊ ကုန်သော။ သောမနဿာနိ၊ တို့သည်။ကတမာနိ၊ တို့နည်း။ ရူပါနံတွေဝ၊ ရူပါရုံတို့၏သာလျှင်။ အနိစ္စတံ၊ မမြဲသော အခြင်းအရာ ကိုရှင်း။ ဝိပရိဏာမ ဝိရာဂနိရောဓံ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်း,ကင်းခြင်း,ချုပ်ပျောက်ခြင်းကိုရှင်း။ ဝိဒိတွာ၊ သိ၍။ "ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ (ယေ)ရူပါစေဝ၊ အကြင်ရူပါရုံတို့သည်ရှင်း။ ဧတရဟိ၊ ယခုအခါ၌။ (ယေ) ရူပါစ၊ တို့သည်ရှင်း။ (သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။) သဗ္ဗေ ကုန်သော၊ တေ ရူပါ၊ ထိုရူပါရုံတို့သည်။ အနိစ္စာ၊ ကုန်။ ဒုက္ခာ၊ ကုန်၏။ ဝိပရိနာမဓမ္မာတိ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိကုန်၏" ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ ဧတံ၊ ထိုရူပါရုံကို။ ယထာဘူတံ၊ စွာ။ သမ္မပ္ပညာယ၊ ဝိပဿနာဉာဏ်ဖြင့် ပဿတော၊ ရှုသောသူ၏ (သန္တာန်၌)။သောမနဿံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊၏။ပ။သောမနဿာနိ၊ ဤသည်။ ဣမာနိ၊ တို့တည်း။

၃၀၇။ (အာရုံငါးပါး မရမှုကိုစွဲ၍ ဒေါမနဿဖြစ်သော ဂေဟသိတဒေါမနဿ 'ခြောက်ပါး ကိုလည်း ရှေးနည်းမှီ၍ပေး။ ဗျတိရေက အ-ပါသည်သာ ထူးဘော၏။) တတ္ထ၊ တို့တွင်။ ဆ၊ ကုန်သော။ နေက္ခမ္မသိတာနိ၊ ကုန်သော။ ဒေါမနဿာနိ၊ တို့သည်၊ ကတမာနိ၊ တို့နည်း။ပ။ သမ္မပ္ပညာယ၊ ဖြင့်။ ဒိသွာ၊ မြင်၍။ အနုတ္တရေသု ဝိမောက္ခေသု၊ အရဟတ္တဖိုလ်တို့၌။ "အရိယာ၊

တို့သည်။ ဧတရဟိ၊ ၌။ ယံ အာယတနံ၊ အကြင်အရဟတ္တဖိုလ်သို့။ (ဌ-ဋီ-ရှု") ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ ကပ်ရောက်၍။ ဝိဟရန္တိ၊ ကုန်၏။ အဟံ၊ သည်။ ကုဒါဿုနာမ၊ ဘယ်မည်သောအခါ၌။ တဒါယ-တနံ၊ ထိုအရဟတ္တဖိုလ်သို့။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ ၍။ ဝိဟရိဿာမီတိ၊ နေရပါအံ့နည်း”ဟူသော။ ပိဟံ၊ တောင့်တခြင်းကို။ ဥပဋ္ဌာပေတိ၊ ဖြစ်စေ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အနုတ္တရေသု ဝိမောက္ခေသု၊ တို့၌။ ပိဟံ၊ ကို။ ဥပဋ္ဌာပယတော၊ ဖြစ်စေသူ၏ (သန္တာန်၌)။ ပိဟပစ္စယာ၊ တောင့်တမှုဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဒေါမနဿံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ပ။ဣမာနိ၊ တို့တည်း။

၃၀၇။ တတ္ထ၊ တို့တွင်။ ဆ၊ ကုန်သော။ ဂေဟသိတာ၊ ကုန်သော။ ဥပေက္ခာ၊ တို့သည်။ ကတမာ၊ တို့နည်း။ စက္ခုနာ၊ ဖြင့်။ ရူပံ၊ ရူပါရုံကို။ ဒိသွာ၊ ၍။ ဗာလဿ၊ မိုက်သော။မူဠှဿ၊ တွေဝေသော။ အနောဓိဇိနဿ၊ ကိလေသာတည်းဟူသော အပိုင်းအခြားကို မအောင်သေး သော။ အဝိပါကဇိနဿ၊ ဝဋ္ဋိသန္ဓေတည်းဟူသော အကျိုးဝိပါက်ကို မအောင်သေးသော။ အနာဒီနဝဒဿာဝိနော၊ ရူပါရုံကို အပြစ်ဟုမြင်လေ့မရှိသော။ အဿုတဝတော၊ အကြားအမြင် မရှိသော။ ပုထုဇ္ဇနဿ၊ များသောကိလေသာတို့ကို ဖြစ်စေတတ်သော။ ပုထုဇ္ဇနဿ၊ အန္ဓပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ်၏(သန္တာန်၌။ ၁) ဥပေက္ခာ၊ အညာဏုပေက္ခာသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဧဝရူပ၊ သော။ ယာ ဥပေက္ခာ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) သာ၊ သည်။ ရူပံ၊ ကို။ နာတိဝတ္တတိ၊ မလွန်ဆန်နိုင်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သာ ဥပေက္ခာ၊ ကို။ ဂေဟသိတာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ အပ်၏။ပ။ဣမာ၊ တို့တည်း။ (ဣဒမေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ-တိုင်အောင် မထူးပြီ။)

၃၀၈။ (တတြ ဣဒံ....ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ-ပေးမြဲ။) ဘိက္ခဝေ၊ တို့။တတြ၊ ထို ၃၆-ပါးသော သတ္တပဒ တို့တွင်။ ဆ၊ ကုန်သော။ နေက္ခမ္မသိတာနိ၊ ကုန်သော။ ယာနိ သောမနဿာနိ၊ တို့သည်။ (အတ္ထိ၊ ကုန်၏။) တာနိ၊ တို့ကို။ နိဿာယ၊ မှီ၍။ တာနိ၊ တို့ကို။ အာဂမ္မ၊ စွဲ၍။ (ပဇဟထ သမတိက္ကမထ-တို့၌စပ်) ဆ၊ ကုန်သော။ ဂေဟသိတာနိ၊ ကုန်သော။ ယာနိ သောမနဿာနိ၊ တို့သည်။ (အတ္ထိ၊ ကုန်၏။) တာနိ၊ တို့ကို။ပဇဟထ၊ ပယ်ကြကုန်။တာနိ၊တို့ကို။သမတိက္ကမထ၊ လွန်မြောက်ကြကုန်။ ဧဝံ၊ ဤသို့ နေက္ခမ္မသိတတို့၏ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းဖြင့်။ ဧတေသံ၊ ထိုဂေဟသိတ တို့ကို။ ပဟာနံ၊ ပယ်ခြင်းသည် (ပယ်သည်မည်သည်)။ ဟောတိ၊ ၏။ ဧဝံ၊ ခြင်းဖြင့်။ဧတေသံ၊ တို့ကို။ သမတိက္ကမော၊ လွန်မြောက်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏[၂]။

၃၀၉။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ နာနတ္တာ၊ အထူးထူးအပြားပြား များသော။ (ကာမာဝစရေဒိ-ကုသလာဒိ ဝိဘာဂတော နာနာဝိဓာ)နာနတ္တသိတာ၊ (ရူပါရုံစသော) အထူးထူးအပြားပြား များသောအာရုံကိုမှီသော။ ဥပေက္ခာ၊ (သမထဝိပဿနာ)ဥပေက္ခာသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ဧကတ္တာ၊ တခုတည်းဖြစ်သော။ ဧကတ္တသိတာ၊ တခုတည်းသော အာရုံကိုမှီသော။ ဥပေက္ခာ၊ (သမထ-ဝိပဿနာ အရူပါဝစရ)ဥပေက္ခာသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ နာနတ္တာ၊ သော။ နာနတ္တ

၁။ ပုထုဇ္ဇနဿ နှစ်ပုဒ်ပါရှိရာ “သောဘဂဝါ ဣတိပိ ဘဂဝါ”၌ကဲ့သို့ ရှေ့ပုဒ်ကို ဒုဗ္ဗနာမ် နောက်ပုဒ်ကို ဂုဏနာမ်အဖြစ် ပေးလိုက်သည်။

၂။ ဒေါမနဿဒုက-ဥပေက္ခာဒုကတို့၌လည်း အလားတူပေးလေ။ ဤသုံးဒုကကား သဘောတူဝေဒနာ တရားအချင်းချင်း ပယ်ပုံကိုပြသည်။ “တတြ ဘိက္ခဝေ ယာနိ ဆ နေက္ခမ္မသိတာနိ သောမနဿာနိ”စသော ၂-ဝါကျ၌လည်း ဗလဝတရားဖြင့် ဒုဗ္ဗလတရားကိုပယ်ပုံ ပြသည်သာ ထူးတော့သည်။ အနက်ကား မထူးပြီ။

သိတာ၊ သော။ ဥပေက္ခာ၊ သည်။ ကတမာစ၊ နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ရူပေသု၊ ရူပါရုံတို့၌။ (ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်သော။) ဥပေက္ခာ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ပ။ဖောဋ္ဌဗ္ဗေသု၊ တို့၌။ (ပဝတ္တာ၊သော။) ဥပေက္ခာ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ နာနတ္တာ၊ သော။ နာနတ္တသိတာ၊ သော။ ဥပေက္ခာ၊ သည်။ အယံ၊ ဤသည်ပင်တည်း။ ။ဘိက္ခ ဝေ၊ တို့။ ဧကတ္တာ၊ သော။ ဧကတ္တသိတာ၊ သော။ ဥပေက္ခာ၊ သည်။ ကတမာစ၊ နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အာကာသာနဉ္စာယတနနိဿိတာ၊ အာကာသာနဉ္စာယတနစျာန်ကိုမှီသော။ ဥပေက္ခာ၊ သည်၊ အတ္ထိ၊ ၏။ပ။ အယံ၊ ဤသည်ပင်တည်း။ပ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အတမ္မယတံ၊ ဝဋ္ဋာနုဂါမိနိဝိသဇ္ဇနာကို[၁]။ နိဿာယ၊ ၍။ အတမ္မယတံ၊ ကို။ အာဂမ္မ၊ ၍။ ဧကတ္တာ၊ သော။ ဧကတ္တသိတာ၊ သော။ ယာယံ ဥပေက္ခာ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ပ။ဣဒံ၊ ဤစကားကို။ ပဋိစ္စ၊ ၍။ ဧတံ၊ ထိုစကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။

၃၁၁။ (တယော သတိပဋ္ဌာနာ။ပ။ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ၊ပေး၍။) ဘိက္ခဝေ၊တို့။ဣဓ၊၌။ အနုကမ္ပကော၊ အစဉ် သနားတတ်သော။ဟိတေသီ၊ အစီးအပွါးကို ရှာမှီးလေ့ရှိသော။သတ္ထာ၊ ငါဘုရားသည်။ "ဝေါ၊ သင်တို့၏။ဟိတာယ၊စီးပွါးအလို့ငှါ။ဣဒံ၊ဤအကျိုးပေတည်း။ဝေါ၊ သင်တို့၏။ သုခါယ၊ ချမ်းသာ အလို့ငှါ။ဣဒန္တိ၊ ဤအကျိုးပေတည်း"ဟူ၍။အနုကမ္ပံ၊ကို။ဥပါဒါယ၊၍။သာဝကာနံ၊ တို့အား။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ဒေသေတိ၊ ၏။ တဿ၊ ထိုငါဘုရား၏။ သာဝကာ၊ တို့သည်။ နသုဿူသန္တိ၊ မကြားနာ လိုကုန်။ သောတံ၊ နားကို။ န ဩဒဟန္တိ၊ မထောင်ကုန်။ အညာ၊ သိခြင်းငှါ။ စိတ္တံ၊ စိတ်ကို။ န ဥပဋ္ဌပေန္တိ၊ မဖြစ်စေကုန်။ သတ္ထုသာသနာ၊ ငါဘုရား၏ အဆုံးအမဟောမှု။ ဝေါက္ကမ္မစ၊ လွန်ကျူး၍လည်း။ ဝတ္တန္တိ၊ကျင့်ကုန်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တတြ၊ ထိုလွန်ကျူး၍ကျင့်ရာ၌။ တထာဂတော၊ သည်။ အနတ္တမနော၊ မိမိစိတ်မရှိသည်။ (န သကမနော ဋ္ဌ။) န စေဝ ဟောတိ၊ ဖြစ်လည်း မဖြစ်။ အနတ္တမနတံ၊ အဖြင်ကို။ န စ ပဋိသံဝေဒေတိ၊ ခံလည်းမခံစား။ အနဝဿုတော စ၊ ဒေါသ၏ ယိုစီးခြင်းမရှိသည်ဖြစ်၍လည်း။ (သု ခေတ် သာန္ဒနဘ္ဘတည်း ပဋိဃဝိဿန္ဒနေန-ဋီ။) ဝိ၊ ဒေါသဖြစ်ခြင်းမရှိသည်ဖြစ်၍လည်း။ (ပဋိဃပ္ပဝတ္တိယာတိ အဋ္ဌော-ဋီ။) သတော စ၊ ၍လည်း။ သမ္ပဇာနော စ၊ ၍လည်း။ ဝိဟရတိ၊ ၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣဒံ၊ ဤသည်ကား။ ပဌမံ သတိပဋ္ဌာနံ၊ ပဌမသတိပဋ္ဌာန်တည်း။ ယံ၊ အကြင် သတိပဋ္ဌာန်ကို။ အရိယော၊ သည်။ သေဝတိ၊ ၏။ ယံ၊ကို။ သေဝမာနော၊သော။ အရိယော၊သော။ သတ္ထာ၊ သည်။ ဂဏံ၊ ကို။ အနုသာသိတုံ၊ ငှါ။ အရဟတိ၊ ၏။

ဘိက္ခဝေ၊တို့။ပုနစပရံ၊သည်း။ပ။ဒေသေတိ၊၏။တဿ၊၏။ဧကစ္စေ၊အချို့ကုန်သော။ သာဝကာ၊ တို့သည်။ နသုဿူသန္တိ၊ မကြားနာလိုကုန်။ပ။ ဝတ္တန္တိ၊ကျင့်ကုန်၏။ ဧကစ္စေ၊ကုန်သော။သာဝကာ၊ တို့သည်။ သုဿူသန္တိ၊ ကောင်းစွာကြားနာကုန်၏။ သောတံ၊ကို။ ဩဒဟန္တိ၊ထောင်ကုန်၏။ အညာ၊ သိခြင်းငှါ။ စိတ္တံ၊ ကို။ ဥပဋ္ဌပေန္တိ၊ ဖြစ်စေကုန်၏။ သတ္ထုသာသနာ၊ မှ။ ဝေါက္ကမ္မ၊ ၍။ နစဝတ္တန္တိ၊ မကျင့်ကုန်။၂။ အတ္တမနတံ၊ ကို။ န စ ပဋိသံဝေဒေတိ၊ မခံစား။ အနတ္တမနတာ စ၊ အဖြစ်သည်ရင်း။

၁။ "တာယ ကာမရူပါရူပဘေဒါယ တဏှာယ နိဗ္ဗတ္တာတိ တမ္မယာ၊ တေဘူမကဓမ္မာ၊ တေသံ ဘာဝေါ တမ္မယတာ၊ တဏှာ။ပ။အတမ္မယတာ တမ္မယဘာဝဿ ပဋိပက္ခာဘိ ကဘာ"။ မ-ဋ၊ ၃၃-ဋဂင်-၇။ "ဝဋ္ဋာနုဂါမိနိ ဝိပဿနာ အတမ္မယတာတိ ဝုစ္စတိ"။ မဋ္ဌ-ဋ၊၁၀၉-ဘို့ကိုထောက်၍ 'တဏှာ၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော ဝဋ္ဋာန ဂါမိနီ ဝိပဿနာကို'ဟု ပေးနိုင်၏။

အတ္တမနတာ စ၊ အဖြစ်သည်ရှင်း။ အတ္ထိ၊ ၏။ တဒုဘယံ၊ ထိုနှစ်ပါးစုံကို။ အဘိနိဝဇ္ဇေတွာ၊ စွန့်ခွါ ကြဉ်ရှောင်၍။ ဥပေက္ခကော၊ လျစ်လျူရှုသည်ဖြစ်၍။ သတော၊ ၍။ သမ္ပဇာနော၊ ၍။ ဝိဟရတိ၊ နေ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣဒံ၊ ဤသည်ကို။ ဒုတိယံ သတိပဋ္ဌာနံ၊ ဒုတိယသတိပဋ္ဌာန်ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ယံ၊ ကို။ပ။ အရဟတိ၊ ၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပုန စပရံ၊ လည်း။ပ။ တတိယံ သတိပဋ္ဌာနံ၊ တတိယသတိပဋ္ဌာန်ဟူ၍။ဝုစ္စတိ၊၏။ ယံ၊ ကို။ပ။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။

၃၁၂။ (သော ဝုစ္စတိ ယောဂ္ဂါစရိယာနံ။ပ။ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ-ပေးမြဲ။) ဘိက္ခဝေ၊တို့။ ဟတ္ထိဒမကေန၊ ဆင်ကိုဆုံးမတတ်သူသည်။ သာရိတော၊ သင်ပြအပ်ပြီးသော။ (သာရိတောတိ ဒမိတော-ဌ။ ဒမိတောတိ နိဗ္ဗိသေဝနဘာဝါပါဒနေန သိက္ခာပိတော။ ဋီ။) ဟတ္ထိဒမ္မော၊ ဆုံးမအပ်ပြီးသော ဆင်သည်။ ဧကံယေဝ ဒိသံ၊ တခုသောအရပ်သို့သာလျှင်။ ပုရတ္ထိမံ ဝါ၊ အရှေ့အရပ်သို့သော်ရှင်း။ ပစ္ဆိမံ ဝါ၊ အနောက်အရပ်သို့သော်ရှင်း။ ဥတ္တရံ ဝါ၊ မြောက်အရပ်သို့သော်ရှင်း။ ဒက္ခိဏံ ဝါ၊ တောင် အရပ်သို့သော်ရှင်း။ ဓာဝတိ၊ ပြေးသွား၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အဿဒမကေန၊ မြင်းကိုဆုံးမတတ်သူ သည်။ပ။ ဂေါဒမကေန၊ နွားကိုဆုံးမတတ်သူသည်။ပ။ ဓာဝတိ၊ ၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အရဟတာ၊ သော။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန၊ သော။ တထာဂတေန၊ ငါဘုရားသည်။ သာရိတော၊ သင်ပြအပ်ပြီးသော။ ပုရိသဒမ္မော ဟိ၊ ဆုံးမအပ်ပြီးသော ယောကျ်ားသည်ကား။ အဋ္ဌဒိသာ၊ ဝိမောက္ခတည်းဟူသော ရှစ်ပါးသော အရပ်တို့သို့။ ဝိဓာဝတိ၊ ပြေးသွား၏။ ရူပီ၊ ရူပဈာန် ရှိသူသည်။ ရူပါနိ၊ ကသိုဏ်းရုပ်တို့ကို။ ပဿတိ၊ ရှု၏။ အယံ၊ ဤဝိမောက္ခသည်။ ဧကာဒိသာ၊ တခုသော အရပ်မျက်နှာတည်း။ အဇ္ဈတ္တံ၊ မိမိသန္တာန်၌။ အရူပသညီ၊ မဖြစ်စေအပ်သော ရူပဈာန်ရှိသူသည်။ (အနုပ္ပါဒိတရူပါဝစရဇ္ဈာနော၊ မ ဌ ၂။ ၂၄၈။) ဗဟိဒ္ဓါ၊ အပ၌။ ရူပါနိ၊ ကသိုဏ်းရုပ်တို့ကို။ ပဿတိ၊ ရှု၏။ အယံ၊ ဤဝိမောက္ခသည်။ ဒုတိယာ ဒိသာ၊ ဒုတိယ အရပ်မျက်နှာတည်း။ သုဘန္တေဝ၊ တင့်တယ်၏ ဟူ၍သာလျှင်။ အဓိမုတ္တော၊ နှလုံးသွင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အယံ၊ သည်။ တတိယာ ဒိသာ၊ တတိယ အရပ်မျက်နှာတည်း။ သဗ္ဗသော၊ အလုံးစုံသောအားဖြင့်။ ရူပသညာနံ၊ ရူပသညာတို့ကို။ သမတိက္ကမာ၊ လွန်မြောက်ခြင်းကြောင့်။ ပဋိဃသညာနံ၊ ပဋိဃသညာတို့၏။ အတ္ထင်္ဂမာ၊ ချုပ်ခြင်းကြောင့်။ နာနတ္တသညာနံ၊ နာနတ္တသညာတို့ကို။ အမနသိကာရာ၊ နှလုံးမသွင်းခြင်းကြောင့်။ အနန္တော အာကာသောတိ၊ 'အနန္တောအာကာသော'ဟူ၍။ အာကာသာနဉ္စာယတနံ၊ သို့။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ ၍။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ အယံ၊ သည်။ စတုတ္ထီ ဒိသာ၊ စတုတ္ထအရပ်မျက်နှာတည်း။ သဗ္ဗသော၊ အားဖြင့်။ အာကာသာနဉ္စာယတနံ၊ ကို။ သမတိက္ကမ္မ၊ ၍။ အနန္တံ ဝိညာဏန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝိညာဏဉ္စာယတနံ၊ ကို။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ ၍။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ အယံ၊ သည်။ ပဉ္စမီ ဒိသာ၊ ပဉ္စမအရပ်မျက်နှာတည်း။ သဗ္ဗသော၊ အားဖြင့်။ ဝိညာဏဉ္စာယတနံ၊ ကို။ သမတိက္ကမ္မ၊ ၍။ နတ္ထိ ကိဉ္စီတိ၊ ဟူ၍။ အာကိဉ္စညာယတနံ၊ ကို။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ ၍။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ အယံ၊ သည်။ ဆဋ္ဌီ ဒိသာ၊ ဆဋ္ဌအရပ်မျက်နှာတည်း။ သဗ္ဗသော၊ အားဖြင့်။ အာကိဉ္စညာယတနံ၊ ကို။ သမတိက္ကမ္မ၊ ၍။ နေဝသညာနာသညာယတနံ၊ ကို။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ ၍။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ အယံ၊ သည်။ သတ္တမီ ဒိသာ၊ သတ္တမအရပ်မျက်နှာတည်း။ သဗ္ဗသော၊ အားဖြင့်။ နေဝသညာနာသညာယတနံ၊ ကို။ သမတိက္ကမ္မ၊ ၍။ သညာဝေဒယိတနိရောဓံ၊ သညာဝေဒနာတို့၏ ချုပ်ရာ နိရောဓသမာပတ်ကို။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ ၍။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ အယံ၊ သည်။ အဋ္ဌမီ ဒိသာ၊ အဋ္ဌမ အရပ်မျက်နှာတည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အရဟတာ၊ သော။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန၊ သော။ တထာဂတေန၊

သည်။ သာရိတော၊ သော။ ပုရိသဒမ္မော၊ သည်။ ဣမာ အဋ္ဌဒိသာ၊ ဤဝိမောက္ခတည်းဟူသော ရှစ်ပါးသောအရပ်တို့သို့။ ဝိဓာဝတိ၊ ၏။ သော၊ ထိုသူကို။ ပ။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏။ (ဣဒမဝေါစ-ပေးမြဲ။)

သတ္တမံ၊ သော။ သဠာယတနဝိဘင်္ဂသုတ္တံ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီ။

၈-ဥဒ္ဒေသဝိဘင်္ဂသုတ်

၃၁၃။ (ဧဝံ မေ သုတံ ပစ္စယော ၁သုံ-ပေးမြဲ။)ဘဂဝါ၊ သည်။ "ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယထာ ယထာ၊ အကြောင်းအခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဥပပရိက္ခတော၊ စူးစမ်းဆင်ခြင်သော။ အဿ၊ ထိုရဟန်း၏။ ဝိညာဏံ၊ သည်။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ ပြင်ပအာရုံတို့၌။ အဝိက္ခိတ္တံ၊ မချထားသည်ဖြစ်၍။ အဝိသဋံ၊ မပြန့်နှံ့သည်ဖြစ်၍။ အဇ္ဈတ္တံ၊ ဂေါစရဇ္ဈတ္တဟူသော အတွင်းစျာန် အာရုံ၌လည်း။ အသဏ္ဌိတံ၊ မရပ်တည်မူ၍။ အနုပါဒါယ၊ တစုံတခုသော အာရုံကို မစွဲယူမူ၍။ န ပရိတဿေယျ၊ မတပ်မက်ရာ။ တထာ တထာ၊ အားဖြင့်။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ဥပပရိက္ခေယျ၊စူးစမ်းဆင်ခြင်ရာ၏။ဘိက္ခဝေ၊တို့။ ဝိညာဏေ၊ သည်။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ တို့၌။ အဝိက္ခိတ္တေ၊ သည်။အဝိသဋေ၊ သည်။ သတိ၊ သော်၊ အဇ္ဈတ္တံ၊၌လည်း။ အသဏ္ဌိတေ၊ သော်။ အနုပါဒါယ၊၍။ အပရိတဿတော၊ မတပ်မက်သောရဟန်း၏ (သန္တာန်၌)။ အာယတိံ၊ နောင်အခါ၌။ ဇာတိဇရာမရဏဒုက္ခသမုဒယသမ္ဘဝေါ၊ ဖြစ်ခြင်း, အိုခြင်း, သေခြင်း (ကြွင်းသော) ဆင်းရဲအပေါင်း၏ ဖြစ်ခြင်းသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်"ဟူသော[၁]။ ဧတံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။(ဣဒ-ဋီ-လာ အဓိပ္ပါယ်မျှကိုသာ ရည်သည်။) ဘဂဝါ၊ သည်။ ဣဒံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။ ဣဒံ၊ ကို။ ဝတွာန၊ ဟောပြီးလတ်သော်။ သုဂတော၊ သည်။ အာသနာ၊ မှ။ ဥဋ္ဌာယ၊ ၍။ ဝိဟာရံ၊ သို့။ ပါဝိသိ၊ ပြီ။

၃၁၄-၃၁၅။ (ဤအပိုဒ်နှစ်ပိုဒ်လာဝါကျများကို မဟာကစ္စာနဘဒ္ဒေကရတ္တသုတ် အပိုဒ်-၂၈၀ ၂၈၁-တို့ကို မှီး၍ပေးလေ။ ရဟန်းများက အရှင်ကစ္စာနအား လျှောက်ပုံချင်း အတူတူပင် ဖြစ်သည်။)

၃၁၆။ အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်တို့။ ကထဉ္စ၊ အဘယ်သို့လျှင်။ (ဝါ၊ဘယ်သို့သော။) ဝိညာဏံ၊ ကို။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ ပြင်ပအာရုံတို့၌။ ဝိက္ခိတ္တံ, ဝိသဋန္တိ၊ ချထား, ပြန့်နှံ့၏ဟူ၍ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်သနည်း။ အာဝုသော၊ငါ့ရှင်တို့။ ဣဓ၊ဤသာသနာတော်၌။ ဘိက္ခုနော၊၏။ စက္ခုနာ၊ စက္ခုဝိညာဉ်ဖြင့်။ရူပံ၊ ရူပါရုံကို။ ဒိသွာ၊မြင်လတ်သော်။ ယံဝိညာဏံ၊အကြင်ဝိညာဉ်သည်။ ရူပနိမိတ္တာနုသာရီ၊ ရူပနိမိတ်သို့ အစဉ်လျှောက်သည်။ ရူပနိမိတ္တဿာဒဂဓိတံ၊ ရူပနိမိတ်ကို သာယာခြင်းဟူသော တင်မက်မှု ရှိသည်။ ရူပနိမိတ္တဿာဒဝိနိဗန္ဓံ၊ ရူပနိမိတ်ကို သာယာခြင်းဟူသော နှောင်ဖွဲ့မှုရှိသည်။ ရူပနိမိတ္တဿာဒသံယောဇနသံယုတ္တံ၊ ရူပနိမိတ်ကို သာယာခြင်းဟူသော သံယောဇဉ်နှင့် စပ်ယှဉ်သည်။

၁။ "ဇာတိဇရာမရဏဿ စေဝ အဉ္ဉေသဉ္စ ဒုက္ခဿ နိဗ္ဗတ္တိ န ဟောတိ"ဟု-ဋ္ဌ ၌ 'ဖွင့်သည်။ "ဇာတိဇရာမရဏသင်္ခါတံ ဒုက္ခံ၊ တံ သမုဒယဿ သမ္ဘဝေါ"ဟု ဇာတိဇရာမရဏနှင့် ဒုက္ခကို ကမ္မဓာရယသက်သက် ကြံဆ၍ "ဇာတိဇရာမရဏ-ဟူသော ဆင်းရဲ အပေါင်း၏ဖြစ်ခြင်းသည်"ဟုလည်း ပေးနိုင်၏။ ယင်းဒုက္ခသုံးမျိုးကို ပဓာနပြုသဖြင့်လည်း ဝိပါက, ကိလေသ, သံသာရဒုက္ခတို့လည်း ပါဝင်သည်သာ။

ဟောတိ၊ ၏။ (တံ) ဝိညာဏံ၊ ကို။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ တို့၌။ ဝိက္ခိတ္တံ ဝိသဋ္ဌန္တိ၊ ဟူ၍။ဝုစ္စတိ၊ဆိုအပ်၏။ပ။ အာဝုသော၊ တို့။ ဝေံ ခေါ၊ ဤသို့လျှင်။ (ဝါ၊ဤသို့သော။) ဝိညာဏံ၊ ကို။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ တို့၌။ ဝိက္ခိတ္တံ ဝိသဋ္ဌန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

၃၁၇။ အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်တို့။ ကထဉ္စ၊ လျှင်။ ဝိညာဏံ၊ ကို။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ တို့၌။ အဝိက္ခိတ္တံ အဝိသဋ္ဌန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ အပ်သနည်း။ အာဝုသော၊ တို့။ ဣဓ၊ ၌။ပ။ ဝိညာဏံ၊သည်။ ရူပနိမိတ္တာနုသာရိ၊ သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ (အကြွင်း လွယ်ပြီ။)

၃၁၈။ အာဝုသော၊ တို့။ ကထဉ္စ၊ လျှင်။ အဇ္ဈတ္တံ၊ (ဂေါစရဇ္ဈတ္တဟူသော) အတွင်းဈာန် အာရုံ၌။ သဏ္ဌိတန္တိ၊ တည်၏ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ အပ်သနည်း။ အာဝုသော၊ တို့။ ဣဓ၊၌။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ကာမေဟိ၊ တို့မှ။ ဝိဝိစ္စေဝ၊ ကင်းဆိတ်၍သာလျှင်။ အကုသလေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ တို့မှ။ ဝိဝိစ္စ၊ သာလျှင်။ သဝိတက္ကံ၊ ဝိတက်နှင့်တကွသော။ သဝိစာရံ၊ ဝိစာရနှင့် တကွသော။ ဝိဝေ-ကဇံ၊ နီဝရဏတို့မှ ကင်းဆိတ်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော။ပီတိသုခံ၊ပီတိသုခရှိသော။ ပဌမံ ဈာနံ၊ ကို။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ ပြည့်စုံစေ၍။ဝိဟရတိ၊ နေ၏။ တဿ၊ ထိုရဟန်း၏။ ယံ ဝိညာဏံ၊ သည်။ ဝိဝေကဇ-ပီတိသုခါနုသာရိ၊ ဝိဝေကကြောင့် ဖြစ်သော ပီတိသုခသို့ အစဉ်လျှောက်သည်။ ဝိဝေကဇ ပီတိ-သုခဿာဒဂဓိတံ၊ ဝိဝေကဇပီတိသုခကို သာယာခြင်းဟူသော တပ်မက်ခြင်းရှိသည်။ ဝိဝေကဇ-ပီတိသုခဿာဒဝိနိဗန္ဓံ၊ ဝိဝေကဇပီတိသုခကို သာယာခြင်းဟူသော နှောင်ဖွဲ့ခြင်းရှိသည်။ ဝိဝေကဇ-ပီတိသုခဿာဒသံယောဇနသံယုတ္တံ၊ ဝိဝေကဇပီတိသုခကို သာယာခြင်းဟူသော သံယောဇဉ်နှင့် စပ်ယှဉ်သည်။ဟောတိ၊၏။ (တံ) စိတ္တံ၊ကို။အဇ္ဈတ္တံ၊တို့၌။သဏ္ဌိတန္တိ၊ဟူ၍။ဝုစ္စတိ၊အပ်၏။(အကြွင်း အနုပဒသုတ် အပိုဒ်ရေ ၉၄-စသည်၌ ပေးခဲ့ပြီ။)

၃၁၉။ (ဤ၌လည်း ပဌိုသေဓပေါသည်သာ ထူးတော့သည်။ ပေးလေ။)

၃၂၀။ အာဝုသော၊ တို့။ အနုပါဒါ၊ တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့် မစွဲယူမူ၍။ ပရိတဿနာ၊တပ်မက် ခြင်းသည်။ ကထဉ္စ၊ ဘယ်သို့လျှင်။ ဟောတိ၊ နည်း။ အာဝုသော၊ တို့။ ဣဓ၊ ၌။ပ။ တဿ၊ ထိုပုထုဇဉ်၏။ တံ ရူပံ၊ ထိုရုပ်သည်။ ဝိပရိဏမတိ၊ ဖောက်ပြန်၏။ အညထာ၊ တပါးသော အခြင်းအရာ (ပျက်စီးခြင်း)အားဖြင့်။ ဟောတိ၊ ၏။ တဿ၊ ထိုပုထုဇဉ်၏။ ရူပဝိရိဏာမညထာ-ဘာဝါ၊ ရုပ်၏ဖောက်ပြန်ခြင်းပျက်စီးခြင်းကြောင့်။ ရူပဝိပရိဏာမာနုပရိဝတ္တိ၊ ရုပ်၏ ဖောက်ပြန် (ပျက်စီး)ခြင်းသို့ အစဉ်လျှောက်သော။ ဝိညာဏံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တဿ၊ ထိုပုထုဇဉ်၏။ ရူပဝိပရိဏာမာနုပရိဝတ္တဇာ၊ရုပ်၏ဖောက်ပြန်(ပျက်စီး)ခြင်းသို့ အစဉ်လျှောက်သော စိတ်ကြောင့် ဖြစ်သော။ ပရိတဿနာ၊ တပ်မက်ခြင်းတို့သည်၎င်း။ ဓမ္မသမုပ္ပါဒါ၊ အကုသိုလ်တရားတို့၏ဖြစ်ခြင်း တို့သည်၎င်း။ စိတ္တံ၊ ကုသိုလ်စိတ်ကို။ ပရိယာဒါယ၊ သိမ်းကြုံးယူ၍။ ဝါ၊ ကုန်ခမ်းစေ၍။ တိဋ္ဌန္တိ၊ တည်ကုန်၏။ စေတသော၊ ကုသိုလ်စိတ်၏။ ပရိယာဒါနာ၊ ကုန်ခြင်းကြောင့်။ ဥတ္တာသဝါ စ၊ ထိတ်လန့်ခြင်း ရှိသည်လည်း။ ဝိဃာတဝါ စ၊ ပင်ပန်းဆင်းရဲခြင်း ရှိသည်လည်း။ အပေက္ခဝါ စ၊ တွယ်တာငဲ့ကွက်ခြင်းရှိသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ အနုပါဒါယ စ၊ တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့် မစွဲယူမူ၍လည်း။ ပရိတဿတိ၊ တပ်မက်၏။ပ။ အာဝုသော၊ တို့။ အနုပါဒါယ၊ ၍။ ပရိတဿနာ၊ သည်။ ဧဝံ၊ ဤသို့လျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။

၃၂၁။ အာဝုသော၊ တို့။ အနုပါဒါ၊ တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့် မစွဲယူမူ၍။ အပရိတဿနာ၊ မတုန်မလှုပ်ခြင်းသည်။ ကထံ၊ လျှင်။ ဟောတိ၊ နည်း။ (ဥပါဒါပရိတဿနာ-စသည်တို့၏ သဘောအကျယ်ကို ဤသုတ်-ဌ-ဋ္ဌီနှင့် ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ် ဥပါဒါပရိတဿနသုတ် ဌ-ဋ္ဌီ-တို့၌ ရှုပါကုန်။ ဤမှရှေ့-ဤသုတ်ကုန်ဆုံးသည်အထိ ဝါကျများကို ရှေ့နည်းမှီး၍ရင်း,မဟာကစ္စာန ဘဒ္ဒေကရတ္တသုတ်ကို မှီး၍ရင်း ပေးလေ၊ မခဲပြီ။)

အဋ္ဌမံ၊ သော။ ဥဒ္ဒေသဝိဘင်္ဂသုတ္တံ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီ။

၉-အရဏဝိဘင်္ဂသုတ်

၃၂၃။ (ဧဝံ မေ သုတံ ...ဘဂဝတော ပစ္စဿောသုံ-အထိပေးမြဲ။) ဘဂဝါ၊ သည်။ ဧတံ၊ ဤ(ဆိုလတ္တံ့သော) စကားကို။ အဝေါစ၊ ပြီ –

ဟီနံ၊ ယုတ်သော။ ဂမ္မံ၊ ရွာသူတို့၏ဥစ္စာဖြစ်သော။ ပေါထုဇ္ဇနိကံ၊ ပုထုဇဉ်တို့၏အလေ့ဖြစ်သော။ အနရိယံ၊ မမြတ်သော။ ဝါ၊ သူမြတ်တို့၏ဥစ္စာမဟုတ်သော။ အနတ္ထသံဟိတံ၊ အကျိုးစီးပွါးနှင့်မစပ်ယှဉ်သော။ ကာမသုခံ၊ ကာမဂုဏ်ချမ်းသာကို။ န အနုယုဉ္ဇေယျ၊ အားမထုတ်ရာ။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲကြောင်းဖြစ်သော။ အနရိယံ၊ သော။ အနတ္ထသံဟိတံ၊ သော။ အတ္တကိလမထာနုယောဂဉ္စ၊ မိမိကိုယ်ကို ညှဉ်းပန်းမှုအလုပ်ကိုလည်း။ န အနုယုဉ္ဇေယျ၊ ရာ။ ဘိက္ခဝေါ၊ တို့။ ဥဘော၊ နှစ်မျိုးကုန်သော။ ဧတေ အန္တေ၊ ထိုအစွန်းနှစ်ဘက်တို့သို့။ အနုပဂမ္မ၊ မကပ်ရောက်မူ၍။ တထာဂတေန၊ ငါဘုရားသည်။ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓါ၊ ထိုးထွင်း၍သိအပ်ပြီးသော။ စက္ခုကရဏီ၊ ပညာအမြင်ကို ပြုတတ်(ပေးတတ်)သော။ ဉာဏကရဏီ၊ အသိဉာဏ်ကိုပြုတတ် (ပေးတတ်) သော။ မဇ္ဈိမာ ပဋိပဒါ၊ အလယ်အလတ်ဖြစ်သော အကျင့်လမ်းစဉ်သည်။ ဥပသမာယ၊ ကိလေသာငြိမ်းခြင်းအကျိုးငှါ။ အဘိညာယ၊ သစ္စာလေးတန် အမှန်သိခြင်းငှါ။ သမ္ဗောဓာယ၊ သစ္စာလေးမျိုးကို ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းငှါ။ နိဗ္ဗာနာယ၊ နိဗ္ဗာန်ကိုမျက်မှောက်ပြုခြင်းငှါ။ သံဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။

ဥဿာဒနဉ္စ၊ မြှောက်ပင့်ခြင်းကိုလည်း။ ဇညာ၊ သိရာ၏။ အပသာဒနဉ္စ၊ ရှုတ်ချခြင်းကိုလည်း။ ဇညာ၊ ရာ၏။ ဥဿာဒနဉ္စ၊ ကိုလည်း။ ဉတွာ၊ သိ၍။ အပသာဒနဉ္စ ကိုလည်း။ ဉတွာ၊ သိ၍။ နေဝုဿာဒေယျ၊ (တစုံတယောက်ကို) မြှောက်လည်း မမြှောက်ပင့်ရာ။ န အပသာဒေယျ၊ ရှုတ်လည်း မရှုတ်ချရာ။ ဓမ္မမေဝ၊ တရားသဘောကိုသာလျှင်။ ဒေသေယျ၊ ဟောကြားရာ၏။ သုခဝိနိစ္ဆယံ၊ ဆုံးဖြတ်အပ်ပြီးသောချမ်းသာကို။ ဇညာ၊ ရာ၏။ သုခဝိနိစ္ဆယံ၊ ကို။ ဉတွာ၊ ၍။ အဇ္ဈတ္တံ၊ ၌။ သုခံ၊ ကို။ အနုယုဉ္ဇေယျ၊ ရာ၏။ ရဟောဝါဒံ၊ နောက်ကွယ်၌ အပြစ်ပြောခြင်းကို[၁]။ (ချောပစ်ခြင်းကိုဟုလည်းပေး။) န ဘာသေယျ၊ မပြောဆိုရာ။ သမ္မုခါ၊ မျက်မှောက်(ရှေ့)၌။ ခီဏံ၊ ရှုတ်ချထိပါးကြောင်းဖြစ်သော စကားကိုလည်း။ န ဘဏေ၊ မပြောဆိုရာ။ အတရမာနော၀၊ မဆောမလျင်သာလျှင်။ ဘာသေယျ၊ ပြောဆိုရာ၏။ တရမာနော၊ အလျင်စလို။ နော ဘာသေယျ၊ မပြောဆိုရာ။ ဇနပဒနိရုတ္တိံ၊ ဇနပုဒ်သားတို့၏ ဘာသာစကားကို။ နာဘိနိဝေသေယျ၊ (အထင်တကြီးချီးပင့်၍) မသုံးစွဲ မပြောဆိုရာ။ သမညံ၊ လောကဝေါဟာရကို။ နာတိဓာဝေယျ၊ မလွန်ဆန်ရာ။ အယံ၊ ဤသည်ကား။ အရဏဝိဘင်္ဂဿ၊ ၏။ ဥဒ္ဒေသော၊ ဥဒ္ဒေသမာတိကာတည်း။

၁။ ရဟောဝါဒ-ပုဒ်ဖြင့် သဂြိုဟ်အပ်သော ပိသုဏဝါစာမှတပါး ကျန်ဝစီဒုစရိုက်သုံးပါးကို ရည်ရွယ်သည်။

၃၂၄။ "နကာမသုခမနုယုဥ္ဇေယျ။ပ။အနတ္ထသံဟိတန္တိ၊သံဟိတံ"ဟူ၍။ဣတိခေါ၊ဤသို့လျှင်။ တော၊ ထိုစကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ပြီ။ ကိဥ္စ၊ အဘယ်ကို။ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍။ တော၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ် သနည်း။ ကာမပဋိသန္ဓိသုခိနော၊ ကာမနှင့်စပ်သော ချမ်းသာရှိသောသူ၏။ ဟီနောသော။ပ။ အနတ္ထသံဟိတောသော။ ယော သောမနဿာနုယောဂေါ၊ အကြောင်းဝမ်းမြောက်သောအားထုတ် ခြင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) သော ဓမ္မော၊ ဤသဘောသည်။ သဒုက္ခော၊ ဆင်းရဲခြင်းနှင့်တကွ ဖြစ်၏။ သဉပဃာတော၊ နှိပ်စက်ခြင်းနှင့်တကွဖြစ်၏။ သဉပါယာသော၊ ပင်ပန်းခြင်းနှင့်တကွ ဖြစ်၏။ သပရိဠာဟော၊ ပူပန်ခြင်းနှင့်တကွဖြစ်၏။ မိစ္ဆာပဋိပဒါ၊ မှားသောအကျင့်တည်း။ ကာမပဋိသန္ဓိသုခိနော၊ ၏။ ဟီနံ၊ သော။ပ။အနတ္ထသံဟိတံ၊ သော။ သောမနဿာနုယောဂံ၊ ဝမ်းမြောက်သော အားထုတ်မှုကို။ ယော အနနုယောဂေါ၊ အကြင် အားမထုတ်ခြင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။)သော ဓမ္မော၊ သည်။ အဒုက္ခော၊ ဆင်းရဲခြင်းမရှိ။ အနုပဃာတော၊ နှိပ်စက်ခြင်း မရှိ။ အနုပါယာသော၊ ပင်ပန်းခြင်းမရှိ။ အပရိဠာဟော၊ ပူပန်ခြင်းမရှိ။ သမ္မာပဋိပဒါ၊ မှန်သော အကျင့်တည်း။

ဒုက္ခော၊ သော။ အနရိယော၊ သော။ အနတ္ထသံဟိတော၊ သော။ ယော အတ္တကိလမထာ- နုယောဂေါ၊ အကြင်မိမိကိုယ်ကို ညှဉ်းပန်းမှုအလုပ်သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) သော ဓမ္မော၊ သည်။ပ။မိစ္ဆာပဋိပဒါ၊ တည်း။ ဒုက္ခံ၊ သော။ အနရိယံ၊ သော။ အနတ္ထသံဟိတံ၊ သော။ အတ္တကိလမထာနုယောဂံ၊ မိမိကိုယ်ကို ညှဉ်းပန်းမှုအလုပ်ကို။ ယော အနနုယောဂေါ၊ အကြင် အားမထုတ်ခြင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) သော ဓမ္မော၊ သည်။ပ။ သမ္မာပဋိပဒါ၊ တည်း။ "နကာမသုခမနုယုဥ္ဇေယျ။ပ။ အနတ္ထသံဟိတန္တိ၊ ဟိတံ"ဟူ၍။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ယံ တံ၊ အကြင် စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ အပ်၏။ဣဒံ၊ ဤအကြောင်းကို။ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍။ တော၊ ဤ-နကာမသုခမနုယုဥ္ဇေယျ- စသောစကားကို။ ဝုတ္တံ၊ အပ်၏။

၃၂၅။ "ဧတေ ခေါ ဥဘော အန္တေ....နိဗ္ဗာနာယ သံဝတ္တတီတိ၊ သံဝတ္တတိ"ဟူ၍။ ဣတိ ခေါ၊ လျှင်။ တော၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ အပ်၏။ ကိဥ္စေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ၊ အပ်သနည်း။ အယမေဝ၊ ဤဆိုလတ္တံ့ သည်ကား။ အရိယော၊ ဖြူစင်မြင့်မြတ်သော။ အဋ္ဌင်္ဂိကော၊ အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော။ မဂ္ဂေါ၊ မဂ်တည်း။ ဣဒံ၊ ဤအဋ္ဌင်္ဂိကမဂ်သည်။ သေယျထာ၊ အဘယ်နည်း။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ ၎င်း။ပ။ သမ္မာသမာဓိ၊ ၎င်းတည်း။ (အကြွင်းပေးမြဲ။)

၃၂၆။ "ဥဿာဒနဥ္စ....ဒေသေယျာတိ၊ ဒေသေယျ"ဟူ၍။ ဣတိ ခေါ၊ လျှင်။ တော၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ အပ်၏။ ကိဥ္စေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ၊ နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဥဿာဒနာ စ၊ သည်၎င်း။ အပသာဒနာ စ၊ သည်၎င်း။ ကထဥ္စ၊ လျှင်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ဓမ္မဒေသနာ၊ တရားသဘောကို ဟောပြောခြင်းမည်သည်။ကထဥ္စ၊ လျှင်။ နော စ ဟောတိ၊ မဖြစ်သနည်းဟူမူကား။ ယေ၊အကြင် သူတို့သည်။ ကာမပဋိသန္ဓိသုခိနော၊ သူ၏။ဟီနံ၊သော။ပ။အနတ္ထသံဟိတံ၊သော။ သောမနဿာ- နုယောဂံ၊ ကို။ အနုယုတ္တာ၊ အားထုတ်ကုန်၏။ တေ သဗ္ဗေ၊ထိုအလုံးစုံသောသူတို့သည်။သဒုက္ခာ၊ ကုန်၏။ပ။မိစ္ဆာပဋိပန္နာတိ၊ကုန်၏ဟူ၍။ ဣတိ၊လျှင်။ ဒေ-ဒဒန္တော၊ပြောဟောလျက်။ ဣတ္ထေကေ၊ ဤသို့ အချို့သောသူတို့ကို။ အပသာဒေတိ၊ ရှုတ်ချ၏။ (ယေသံ ကေသဥ္စ-တိုင်အောင် မထူးပြီ။)

ယေသံ ကေသဥ္စိ၊ အကြင်သူတို့သည်။ ဘဝသံယောဇနံ၊ ဘဝသံယောဇဉ်ကို။ အပ္ပဟီနံ၊ မပယ်အပ်သေး။တေ သဗ္ဗေ၊တို့သည်။သဒုက္ခာ၊ကုန်၏။ပ။မိစ္ဆာပဋိပန္နာတိ၊ ကုန်၏ဟူ၍။ ဣတိ၊သို့။

ဝဒံ-ဝဒန္တော၊ လျက်။ ဧတ္တကော၊ တို့ကို။ အပသာဒေတိ၊ ၏။ပ။ဥဿာဒေတိ၊ ပင့်မြှောက်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ဧဝံ ခေါ၊ လျှင်။ ဥဿာဒနာ စ၊ သည်ရှင်း။ အပသာဒနာ စ၊ သည်ရှင်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဓမ္မဒေသနာ စ၊ သည်ကား။ နော ဟောတိ၊ မဖြစ်။

၃၂၇။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဥဿာဒနာ၊ သည်။ကထဉ္စ၊လျှင်။နေဝ ဟောတိ၊ နည်း။ အပသာဒနာ၊ သည်။ ကထဉ္စ၊ လျှင်။န ဟောတိ၊ နည်း။ဓမ္မဒေသနာ စ၊ သည်လည်း။ ကထဉ္စ၊ လျှင်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ယေ၊ အကြင်သူတို့သည်။ပ။ မိစ္ဆာပဋိပန္နာတိ၊ ကုန်၏ဟူ၍။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ န အာဟ၊ မဟောပြီ။ အနုယောဂေါ၊ အားထုတ်ခြင်းဟူသော။ ဧသော ဓမ္မော စ၊ ဤသဘောသည်သာလျှင်။ သဒုက္ခော၊ ၏။ပ။ မိစ္ဆာပဋိပဒါတိ၊ ဟူ၍။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒံ-ဝဒန္တော၊ လျက်။ ဓမ္မမေဝ၊ ပုဂ္ဂလာဓိဋ္ဌာန်မဖက် တရားသဘောသက်သက်ကိုသာလျှင်။ ဒေသေတိ၊ ၏။ (ယေသံ ကေသဉ္စိ-တိုင်အောင် မထူးပြီ။) "ဘာသံယောဇနေ၊ ဘဝသံယောဇဉ်ကို။ အပ္ပဟီနေ၊ မပယ်အပ်သေးသော်။ ဘဝေါပိ၊ ဘဝကိုလည်း။ အပ္ပဟီနော၊ မပယ်အပ်သည် (ပယ်အပ်သည် မမည်သည်) ။ဟောတီတိ၊ ၏"ဟူ၍။ ဣတိ ဝဒံ ဓမ္မမေဝ ဒေသေတိ၊ ၏။ (ဣဒမေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ-တိုင်အောင် မထူးပြီ။)

၃၂၈။ သုခဝိနိစ္ဆယံ ဇညာ။ပ။ကိဉ္စေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ၊နည်း။ဘိက္ခဝေ၊တို့။ကာမဂုဏာ၊တို့သည်။ ဣမေ ပဉ္စ၊ ဤဆိုအပ်လတ္တံ့သော ငါးပါးတို့တည်း။ ကတမေ ပဉ္စ၊ တို့နည်း။ ဣဋ္ဌာ၊ ရှာမှီးအပ်ကုန်သော။ ဝါ၊ အလိုရှိအပ်ကုန်သော။ ကန္တာ၊ နှစ်သက်အပ်ကုန်သော။ မနာပါ၊ ကုန်သော။ ပိယရူပါ၊ ချစ်စဖွယ်ဖြစ်ကုန်သော (ပိယသဘာဝါ)။ ကာမူပသံဟိတာ၊ ကုန်သော။ ရဇနီယာ၊ တပ်မက်အပ်ကုန်သော။ စက္ခုဝိညေယျာ၊ စက္ခုဝိညာဉ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်သော။ (စက္ခုဒွါရိက ဝိညာဉ်တို့ဖြင့်လည်းဟူ။) ရူပါ၊ ရူပါရုံတို့ရှင်း။ပ။ဖောဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံတို့ရှင်းတည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကာမဂုဏာ၊ တို့သည်။ ဣမေ ပဉ္စ၊ ဤ(ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော)ငါးပါးတို့တည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣမေ ပဉ္စ ကာမဂုဏေ၊ တို့ကို။ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍။ ယံ သုခံ သောမနဿံ၊ အကြင်ချမ်းသာခြင်း, ဝမ်းမြောက်ခြင်းသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဣဒံ၊ ဤချမ်းသာခြင်း, ဝမ်းမြောက်ခြင်းကို။ ကာမသုခံ၊ ကာမဂုဏ်သုခဟူ၍။ မီဠ္ဟသုခံ၊ မစင်ကဲ့သို့သောချမ်းသာဟူ၍။ (မီဠ္ဟံ ဝိယ သုခံ။) ပုထုဇ္ဇနသုခံ၊ ဟူ၍။ အနရိယသုခံ၊ အရိယာမဟုတ်သူတို့သည် မှီဝဲအပ်သောချမ်းသာဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ "န အာသေဝိတဗ္ဗံ၊ မမှီဝဲအပ်။ န ဘာဝေတဗ္ဗံ၊ မပွါးထုံအပ်။ န ဗဟုလီကာတဗ္ဗံ၊ ကြိမ်ဖန်များစွာ မလေ့လာအပ်။တေဿ သုခဿ၊ ထိုကာမဂုဏ်ချမ်းသာ၏ ဝိသယဖြစ်သောဘေးကို။ ဘာယိတဗ္ဗန္တိ။ ကြောက်အပ်၏"ဟူ၍[၁]။ ဝဒါမိ၊ ၏။

"ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ဣဓ၊ ဌ။ ဘိက္ခု၊ သည်။ပ။ဝိဟရတိ၊ ၏။ ဣဒံ၊ ဤ(ဈာန်ဖြင့်) နေခြင်းကို။ ဝါ၊ ဈာန်ချမ်းသာကို။ နေက္ခမ္မသုခံ၊ ကာမမှ ထွက်မြောက်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်ဖြစ်သော

၁။ တေဿ သုခဿ-ကား ဝိသယဝိသယီဘာဝသမ္ဗန်၌ ဆဋ္ဌီဟုမှတ်။ သစေ ဘာယထ ဒုက္ခဿ(ဥဒါန) သဗ္ဗေ တသန္တိ ဒဏ္ဍဿ(ဓမ္မပဒ)စသည်တို့၌ကဲ့သို့မှတ်။ ၎င်းဘယ တသတို့အရာ၌ ပဉ္စမီသာမဟုတ်၊ ပမာဒေ ဘယဒဿိ ဝါ(ဓမ္မပဒ)ဘာယတိ မံ သမဏ(သုတ္တ နိ-သုစိလောမ)ယံ ဩတ္တပ္ပတိ ဩတ္တပ္ပိတဗ္ဗေန(ဓမ္မသင်္ဂဏီ) စသည်တို့ကိုထောက်၍ ဆဋ္ဌီ, သတ္တမီ, ဒုတိယာ, တတိယာတို့လည်း သက်နိုင်ကြောင်းသိရမည်။ မောဂ္ဂလ္လာန် ပဉ္စမျာဝဓိသ္မာ-သုတ်ရှုလေ။

ချမ်းသာဟူ၍[၁]။ ပဝိဝေကသုခံ၊ ကာမမှ ကင်းဆိတ်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်ဖြစ်သော ချမ်းသာဟူ၍။ ဥပသမသုခံ၊ ရာဂစသည်တို့၏ ငြိမ်းအေးသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်ဖြစ်သော ချမ်းသာဟူ၍။ သမ္ဗောဓိသုခံ၊ မဂ်ဉာဏ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်ဖြစ်သော ချမ်းသာဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ အပ်၏။ အာသေဝိတဗ္ဗံ၊ မှီဝဲအပ်၏။ ဘာဝေတဗ္ဗံ၊ ပွါးထုံအပ်၏။ ဗဟုလီကာတဗ္ဗံ၊ ကြိမ်ဖန်များစွာ လေ့လာအပ်၏။ တေဿ သုခဿ၊ ထိုချမ်းသာကို။ န ဘာယိတဗ္ဗန္တိ၊ မကြောက်အပ်”ဟူ၍။ ဝဒါမိ၊ ၏။ (ဣဒမေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ-တိုင်အောင် မခဲပြီ။)

၃၂၉။ ရဟောဝါဒံ န ဘာသေယျ။ပ။ ကိစ္စေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ၊ နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တတြ၊ ထိုရဟောဝါဒ, ခီဏဝါဒနှစ်မျိုးတို့တွင်။ အဘူတံ၊ သော။ အတစ္ဆံ၊ သော။ အနတ္ထသံဟိတံ၊ သော။ ယံ ရဟောဝါဒံ၊ အကြင်မျက်ကွယ်၌ အပြစ်ပြောခြင်းကို။ ဇညာ၊ သိရာ၏။ သဿက္ကံ၊ စင်စစ်။ တံ ရဟောဝါဒံ၊ ကို။ န ဘာသေယျ၊ မပြောဆိုရာ။ ဘူတံ၊ သော။ တစ္ဆံ၊ သော။ အနတ္ထသံဟိတံ၊ သော။ ယမ္ပိ ရဟောဝါဒံ၊ ကိုလည်း။ ဇညာ၊ ရာ၏။ တဿပိ၊ ထိုစကားကိုလည်း။ အဝစနာယ၊ မဆိုခြင်းငှါ။ သိက္ခေယျ၊ ကျင့်ရာ၏။ ဘူတံ၊ သော။ တစ္ဆံ၊ သော။ အတ္ထသံဟိတံ၊ သော။ ယဥ္စ ရဟောဝါဒံ၊ ကိုလည်း။ခေါ၊စင်စစ်။ဇညာ၊ရာ၏။တတြ၊ထိုသို့သိရာ၌။တဿ ရဟောဝါဒဿ၊ ကို။ ဝစနာယ၊ ဆိုခြင်းငှါ၊ ကာလညူ၊ သင့်လျော်သောအခါကို သိသူသည်။ အဿ၊ ရာ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တတြ၊ ထိုနှစ်မျိုးတို့တွင်။ သမ္မုခါ၊ ၌။ အဘူတံ၊ သော။ အတစ္ဆံ၊ သော။ အနတ္ထသံဟိတံ၊ သော။ ယံ ခီဏဝါဒံ၊ အကြင်ရှုတ်ချထိပါးကြောင်းဖြစ်သောစကားကို။ ဇညာ၊ ရာ၏။ပ။ တတြ၊ ထိုသို့သိရာ၌။ သမ္မုခါ၊ ၌။ တဿ ခီဏဝါဒဿ၊ ကို။ ဝစနာယ၊ ငှါ။ ကာလညူ၊ သူသည်။ အဿ၊ ရာ၏။ပ။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

၃၃၀။ အဘိရမာနေ့ာ၀။ပ။ကိစ္စေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံနည်း။ ဘိက္ခဝေ။ တို့။ တတြ၊ ထိုအတရမာန, တရမာနနှစ်မျိုးတို့တွင်။ တရမာနဿ၊ အလျင်စလို။ ဘာသတော၊ ပြောဆိုသူ၏။ ကာယောပိ၊ ကိုယ်သည်လည်း။ ကိလမတိ၊ ပင်ပန်း၏။ စိတ္တမ္ပိ၊ စိတ်သည်လည်း။ ဥပဟညတိ၊ ပင်ပန်း၏။ (ဒိဝါဒိဂဏ-ဟနဓာတ်၊ ဝိဟိံ သနတ္ထ။) သရောပိ၊ အသံသည်လည်း။ ဥပဟညတိ၊ ပျက်စီး၏။ ကဏ္ဍောပိ၊လည်ချောင်းသည်လည်း၊အာတုရီယတိ၊ ကျင်နာ၏။ တရမာနဿ၊ အလျင်စလိုပြောဆိုသူ၏။ ဘာသိတံ၊ ပြောဆိုအပ်သောစကားသည်။ အဝိဿဋ္ဌမ္ပိ၊ မသန့်ရှင်းသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ အဝိညေယျံ၊ မသိလွယ်။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တတြ၊ တို့တွင်။ အတရမာနဿ၊ မဆောမလျင်။ ဘာသတော၊ ၏။ ကာယောပိ၊ သည်လည်း။ န ကိလမတိ၊ မပင်ပန်း။ပ။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

၃၃၁။ ဇနပဒနိရုတ္တိံ ။ပ။ ကိစ္စေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ၊ နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊တို့။ ကထဉ္စ၊ အဘယ်သို့လျှင်။ ဇနပဒနိရုတ္တိယာ စ၊ ဇနပုဒ်သားတို့၏ စကား၌လည်း။ အဘိနိဝေသော၊ သုံးစွဲပြောဆိုခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ သမညာယ စ၊ လောကဝေါဟာရ၌လည်း။ အတိသာရော၊ လွန်ဆန်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣဓ၊ ဤလောက၌။ တဒေဝ၊ ထိုဘာဇန (ခွက်) ကိုပင်လျှင်။ ကေစ္စေသု ဇနပဒေသု၊ အချို့သောဇနပုဒ်တို့၌။ ပါတီတိ၊ ပါတိဟူ၍သာလျှင်။ သဥ္ဇာနန္တိ၊ အသိ

၁။ ကာမတော နိက္ခန္တဿ သုခံ။မဋ္ဌ-၃၊ ၁၇၆။ ကာမတော နိက္ခမတီတိ နိက္ခမော၊ နိက္ခမဝသေန ဥပ္ပန္နသုခံ-ဋီ။

အမှတ်ပြုကြကုန်၏။ ဝါ၊ နားလည်ကြကုန်၏။ ပတ္တန္တိ၊ ပတ္တဟူ၍။ သဥ္စာနန္တိ၊ ကုန်၏။ ဝိတ္တန္တိ၊ ဝိတ္တဟူ၍။ သဥ္စာနန္တိ၊ ကုန်၏။ သရာဝန္တိ၊ သရာဝဟူ၍။ သဥ္စာနန္တိ၊ ကုန်၏။ ဓာရောပန္တိ၊ ဓာရောပဟူ၍။ သဥ္စာနန္တိ၊ ကုန်၏။ ပေါဏန္တိ၊ ပေါဏဟူ၍။ သဥ္စာနန္တိ၊ ကုန်၏။ ပိသီလဝန္တိ၊ ပိသီလဝဟူ၍။ သဥ္စာနန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့လျှင်။ နံ၊ ထိုဘာဇနဟူသော ဝေါဟာရကိုပင်။ တေသု တေသု ဇနပဒေသု၊ ထိုထိုဇနပုဒ်တို့၌။ ယထာ ယထာ၊ အားဖြင့်။ သဥ္စာနန္တိ၊ (အမျိုးမျိုး) နားလည်ကြကုန်၏။ တထာ တထာ၊ အားဖြင့်။ ဣဒမေဝ သစ္စံ မောဃမညန္တိ၊ ဟူ၍။ ထာမသာ၊ (မိမိ မိမိတို့၏ ဝေါဟာရကုသလဉာဏ်) အစွမ်းအားဖြင့်။ ပရာမာသာ၊ မှားသောသုံးသပ်ခြင်း အားဖြင့်။ အဘိနိဝိဿ၊ နှလုံးသွင်း၍။ ဝေါဟာရတိ၊ သုံးစွဲခေါ်ဝေါ်၏။ (ဇဝ ခေါ် ဘိက္ခဝေ-ပေးလေ။)

၃၃၂။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ပ။ တေသု တေသု ဇနပဒေသု၊ တို့၌။ သဥ္စာနန္တိ၊ ကုန်၏။ "ဣမေ အာယသ္မန္တော၊ ဤအရှင် (ရဟန်းတော်) တို့သည်။ ဣဒံ၊ ဤဘာဇနကိုပင်။ သန္ဓာယ၊ ရည်ရွယ်၍။ ဝေါဟရန္တိ၊ ပတ္တ-ဟု ခေါ်ဝေါ်ကုန်၏" ဟူ၍။ တထာ တထာ၊ အားဖြင့်။ အပရာမာသံ၊ မှားသော အားဖြင့် မသုံးသပ်မူ၍။ ဝေါဟရတိ၊ ၏။ (ဇဝံ ခေါ်-စသည် ပေးလေ။)

၃၃၃။ (ဤမှစ၍ အပိုဒ်ရေ ၃၄၁-တိုင်အောင် ဝါကျများ၌ကား "တသ္မာ ဧသော ဓမ္မော သရဏော၊ တသ္မာ ဧသော ဓမ္မော အရဏော" ဟူသော နှစ်ဝါကျမျှသာ ထူးတော့သည်။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်၊ ဧသော ဓမ္မော၊ ဤတရားသဘောသည်။ သရဏော၊ ကိလေသာမြူနှင့်တကွဖြစ်သော (ကိလေသာမြူရှိသော) တရားသဘောမည်၏-ဟု ပေးလေ။)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တသ္မာတိဟ၊ ထို့ကြောင့်။ သရဏံ၊ ကိလေသာမြူရှိသော။ ဓမ္မဥ္စ၊ တရားသဘောကိုလည်း။ ဇာနိဿာမ၊ သိကြကုန်အံ့။ အရဏံ၊ ကိလေသာမြူမရှိသော။ ဓမ္မဥ္စ၊ ကိုလည်း။ ဇာနိဿာမ၊ ကုန်အံ့။ သရဏံ၊ သော။ ဓမ္မဥ္စ၊ ကိုလည်း။ ဉတွာ၊ ၍။ အရဏံ၊ သော။ ဓမ္မဥ္စ၊ ကိုလည်း။ ဉတွာ၊ ၍။ အရဏပဋိပဒံ၊ ကိလေသာမြူမရှိသောအကျင့်ကို။ ပဋိပဇ္ဇိဿာမာတိ၊ ကျင့်ကြံကြကုန်အံ့ဟူ၍။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧဝံဟိ၊ ဤသို့လျှင်။ သိက္ခိတဗ္ဗံ၊ ကျင့်အပ်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ကုလပုတ္တော၊ အမျိုးကောင်းသား ဖြစ်သော။ သုဘူတိ စ ပန၊ သုဘူတိထေရ်သည်ကား။ အရဏပဋိပဒံ၊ ကို။ ပဋိပန္နော၊ ကျင့်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ဟောတော်မူ၏။ (သုဘူတိထေရ်သည် အရဏဝိဟာရိတေဒဂ်, ဒက္ခိဏေယျ တေဒဂ်နှစ်ပါးရကြောင်း အင်္ဂုတ္တရ၌ရှုလေ။ အကြွင်းပေးမြဲ။)

နဝမံ၊ သော။ အရဏဝိဘင်္ဂသုတ္တံ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီ။

၁၀-ဓာတုဝိဘင်္ဂသုတ်

၃၄၂။ (ဇဝံ မေ သုတံ-ပေးမြဲ။) ဧကံ၊ သော။ သမယံ၊ ၌။ ဘဂဝါ၊သည်။ မဂဓေသု၊တို့၌။ စာရိကံ၊ ငှါ။ စရမာနော၊ သော်။ ယေန၊ ၌။ ရာဇဂဟံ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊၏။) တံ၊ သို့။ အဝသရိ၊ ဆိုက်ရောက်ပြီ။ ယေန၊ ၌။ ဘဂ္ဂဝေါ၊ ဘဂ္ဂဝမည်သော။ ကုမ္ဘကာရော၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တေန၊ သို့။ ဥပသင်္ကမိ၊ ပြီ။ ဥပသင်္ကမိတွာ၊ ၍။ ဘဂ္ဂဝံ ကုမ္ဘကာရံ၊ ကို။ "ဘဂ္ဂဝ၊ ဝ။ တေ၊ သင့်အား။ အဂရု၊ ဝန်မလေးသည်။ သစေ (ဟောတိ)၊ဖြစ်ငြားအံ့။ (သစေ အဂရု၊

ဝန်မလေးလျှင်။) အာဝသထနေ၊ (သင့်)နေအိမ်၌။ (အာဝသထ+ယု။) ဧကရတ္တံ၊ တညဉ့်မျှ။ ဝိဟရေမှုတိ၊ နေလိုကုန်၏”ဟူသော [၁]။ တော်၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ—

ဘန္တေ၊ ရှား။ မေ၊ အား။ ဂရု၊ ဝန်လေးခြင်းသည်။ န၊ မရှိပါ။ စ၊ ထိုသို့ပင် ဝန်မလေးပါသော်လည်း။ တ္ထေ၊ ဤအိမ်၌။ ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာ။ ဝါသူပဂတော၊ နေခြင်းသို့ ကပ်ရောက်သော။ (ရောက်နေနှင့်သောဟူလို။) ပဗ္ဗဇိတော၊ ရဟန်း(တဦး)သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိပါ၏။ သော၊ထိုရဟန်းသည်။ သစေ အနုဇာနာတိ၊ ခွင့်ပြုငြားအံ့။ ဘန္တေ၊ရှား။ ယထာသုခံ၊ ချမ်းသာသလို။ ဝိဟရထ၊ သီတင်းသုံးတော်မူပါကုန်။ ဣတိ၊ ဤသို့ လျှောက်၏။ တေန ခေါ ပန သမယေန၊ ၌။ ပုက္ကုသာတိ နာမ၊ ပုက္ကုသာတိမည်သော။ ကုလပုတ္တော၊ အမျိုးသားသည်။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ ဥဒ္ဒိဿ၊ ရည်ရွယ်၍။ သဒ္ဓါယ၊ ဖြင့်။ အဂါရသ္မာ၊ မှ။ အနဂါရိယံ၊ ၌။ ပဗ္ဗဇိတော၊ ကပ်ရောက်၏။ (ရဟန်းပြု၏။) သော၊ ထိုပုက္ကုသာတိရဟန်းသည်။ တသ္မိံ ကုမ္ဘကာရာဝေသနေ၊ ထိုအိုးထိန်းသည်အိမ်၌။ ပဌမံ၊ စွာ။ ဝါသူပဂတော၊ ရောက်နေနှင့်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အထခေါ၊၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ပ။ အာယသ္မန္တံ ပုက္ကုသာတိံ၊ကို။ “သစေ တေ။ပ။ဧကရတ္တန္တိ”၊ဟူသော။ တော်၊ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။ အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်။ ကုမ္ဘကာရာဝေသနံ၊ သည်။ ဥရုန္ဒံ၊ ကျယ်ပြော၏[၂]။ အာယသ္မာ၊ အရှင်သည်။ ယထာသုခံ၊သလို။ ဝိဟရတု၊ နေတော်မူပါ။ ဣတိ၊ ဤသို့ လျှောက်၏။

အထခေါ၊၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ကုမ္ဘကာရာဝေသနံ၊ သို့။ပ။ အထခေါ၊ ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဗဟုဒေဝရတ္တိံ၊ ရှည်စွာသော ညဉ့်တာကို။ (ဗဟုဒေဝရတ္တိန္တိ ဒိယဍ္ဎယာမမတ္တံ၊ငှါ၊ တညလုံးဟု ဆိုလိုသည်။) နိသဇ္ဇာယ၊ ထိုင်နေတော်မူခြင်းဖြင့်။ ဝီတိနာမေတိ၊ ကုန်လွန်စေ၏။ အာယသ္မာ ပိ ခေါ ပုက္ကုသာတိ၊ သည်လည်း။ ဗဟုဒေဝရတ္တိံ၊ ကို။ နိသဇ္ဇာယ၊ ဖြင့်။ ဝီတိနာမေတိ၊ ၏။ အထခေါ၊၌။ ဘဂဝတော၊၏(စိတ်၌)။ “အယံ ကုလပုတ္တော၊သည်။ ပါသာဒိကံ၊ ကြည်ညိုဘွယ်။ ဣရိယတိ၊ နေ၏။ အဟံ၊သည်။ ပုစ္ဆေယံ၊မေးရမူကား။ ယံနူနာတိ၊ ကောင်းလေစွ”ဟူသော။ တော်၊ဤအကြံသည်။ အဟောသိ၊ပြီ။ အထခေါ၊ ၌။ ဘဂဝါ၊သည်။ အာယသ္မန္တံ ပုက္ကုသာတိံ၊ ကို။ “ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ တွံ၊သည်။ ကံ၊ အဘယ်သူကို။ ဥဒ္ဒိဿ၊ ၍။ ပဗ္ဗဇိတော၊ ရဟန်းပြုသည်။ အသိ၊ ဖြစ်သနည်း။ တေ၊ သင်၏။ သတ္ထာ ဝါ၊ ဆရာသည်မူလည်း။ ကော၊ အသူနည်း။ တွံ၊ သင်သည်။ ကဿ ဝါ၊ ဘယ်သူ၏မူလည်း။ ဓမ္မံ၊ကို။ ရောစေသိတိ၊ နှစ်သက်သနည်း”ဟူသော။ တော်၊ဤစကားကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။ အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်။ သကျကုလာ၊ မှ။ ပဗ္ဗဇိတော၊သော။ သကျပုတ္တော၊သော။ သမဏော ဂေါတမော၊သည်။ အတ္ထိ၊ရှိ၏။ (တံ ခေါ ပန ဘဂဝန္တံ ဂေါတမံ ဧဝံ ကလျာဏော-စသည် ပေးမြဲ။) အဟံ၊ သည်။ တံ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ ဥဒ္ဒိဿ၊ ၍။ ပဗ္ဗဇိတော၊ ရဟန်းပြုခဲ့၏။ မေ၊ ငါ၏။ သတ္ထာ၊ ဆရာဟူသည်။ သော စ ဘဂဝါ၊ ထိုဘုရားရှင်ပင်တည်း။ အဟံ၊သည်။ တဿ ဘဂဝတော၊၏။ ဓမ္မဥ္စ၊တရားကိုသာလျှင်။ ရောစေမိ၊ နှစ်သက်ပါ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့လျှောက်၏။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ အရဟံ၊ သော။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ သော။ သော ဘဂဝါ၊ သည်။ ဧတရဟိ၊ယခု။ ကဟံ၊ အဘယ်အရပ်၌။ ဝိဟရတိ ပန၊ နေတော်မူသနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့

၁။ ကွစိ ယျောမဿေမု-သဒ္ဒနီတိ။ ဝိဟရေမု ဒိဝသံ၊ ...ရတ္တိံ၊ ကထံ ဇာနေမု တံ မယံ၊ န နော ဒက္ခေမု သမ္ဗုဒ္ဓံ-စသည်တို့၌ကဲ့သို့ ယျောမ ဝိဘတ်ကို ဧမု-ပြု၍ ပြီးသည်။

၂။ ဥရုန္ဒန္တိ ဝိဝိတ္တံ၊ အသမ္ဗာဓံ၊ငှါ။ ဥရုန္ဒာတိ မဟန္တာ ဝိဝဋ္ဋာ။ (သက္ကပဋ္ဌ-ဌ။) သဗ္ဗကာလံ တထေဝ တိဋ္ဌနတော ဥရုံ ဝေပုလ္လံ ဒဿတိ ဒက္ခတိတိ ဥရုန္ဒာ၊ ဝိဘတ္တိလောပေန ဝိဝဋ္ဋံ အင်္ဂဏဋ္ဌာနံ။(သက္ကပဋ္ဌ-ဋီ။)

မေးတော်မူ၏။ အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်။ ဥတ္တရေသု ဇနပဒေသု၊ တို့၌။ သာဝတ္ထိနာမနဂရံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ သာဝတ္ထိမြို့၌။ပ။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ဤသို့လျှောက်၏။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ တေ၊ သင်ရဟန်းသည်။ သော ဘဂဝါ၊ကို။ ဒိဋ္ဌပုဗ္ဗော ပန၊ မြင်ဘူးပါ၏လော။ ဒိသွာ စ၊ မြင်ရသော်ကား။ ဇာနေယျာသိ ပန၊ သိနိုင်မည်လော။ ဣတိ၊ ဤသို့မေး၏။ အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်။ မေ၊ သည်။ သော ဘဂဝါ၊ ကို။ န ခေါ ဒိဋ္ဌပုဗ္ဗော၊ မမြင်ဘူးပါ။ အဟံ၊ တပည့်တော်သည်။ ဒိသွာ စ၊ မြင်သော်လည်း။ န ဇာနေယျံ၊သိမည်မဟုတ်ပါ။ ဣတိ၊ ဤသို့လျှောက်၏။ အထခေါ၊ ၌။ ဘဂဝတော၊၏(စိတ်၌)။ "အယံ ကုလပုတ္တော၊ သည်။ မမဥ္စ၊ ငါ့ကိုသာလျှင်။ ဥဒ္ဒိဿ၊ ၍။ ပဗ္ဗဇိတော၊၏။ အဟံ၊ သည်။ အဿ၊ ထိုရဟန်းအား။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ဒေသေယျံ၊ ဟောရမူကား။ ယံနူနာတိ၊ စွ"ဟူသော။ ဧတံ၊သည်။ အဟောသိ၊ပြီ။ အထခေါ၊၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။အာယသ္မန္တံ ပုက္ကုသာတိံ၊ကို။ "ဘိက္ခု၊ရဟန်း။ တေ၊ သင့်အား။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ဒေသေဿာမိ၊ ဟောအံ့။ပ။ ဘာသိဿာမီတိ၊ ဟောပေအံ့"ဟူ၍။ အာမန္တေသိ၊ ပြီ။ပ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဧတံ၊ ဤ(ဆိုအပ်လတ္တံ့သော)စကားကို။ အဝေါစ၊ပြီ —

၃၄၃။ ဘိက္ခု၊ရဟန်း။ အယံ ပုရိသော၊ သည်။ ဆဓာတုရော၊ ခြောက်ပါးသောဓာတ်ရှိ၏[1]။ ဆဖဿာယတနော၊ ခြောက်ပါးသော ဖဿာယတနရှိ၏။ အဋ္ဌာရသမနောပဝိစာရော၊ တဆဲ့ရှစ်ပါးသော ဝိတက်ဝိစာရရှိ၏။ စတုရာဓိဋ္ဌာနော၊ လေးပါးသောတည်ရာရှိ၏။ ယတ္ထ၊ အကြင် တည်ရာလေးပါးတို့၌။ ဌိတံ၊ တည်သောသူကို။(ဝုစ္စတိ-စပ်)။ ဝါ၊တည်လတ်သော်။ မညဿဝါ၊ မာနအဟုဉ်တို့သည်။ နပ္ပဝတ္တန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ မညဿဝေ၊ မာနအယဉ်သည်။ အပ္ပဝတ္တမာနေ၊ မဖြစ်လတ်သော်။ (နပ္ပဝတ္တမာနေ-ဟုရှိနေ၏။) သန္တော၊ ငြိမ်းအေးသော။ မုနီတိ၊ ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ပညံ၊ ဝိပဿနာပညာကို။ နပ္ပမဇ္ဇေယျ၊ မမေ့လျော့ရာ။ သစ္စံ၊ ဝစီသစ္စာကို။ အနုရက္ခေယျ၊စောင့်ထိန်းရာ၏။စာဂံ၊ကိလေသာစွန့်ပယ်ခြင်းကို။ အနုဗြူဟေယျ၊ အားထုတ်ရာ၏။ သော၊ ထိုသူသည်။ သန္တိမေဝ၊ ကိလေသာငြိမ်းခြင်းကိုသာလျှင်။ သိက္ခေယျ၊ ကျင့်ရာ၏။ ဣတိ အယံ၊ ဤသည်ကား။ ဓာတုဝိဘင်္ဂဿ၊ ၏။ ဥဒ္ဒေသော၊ အကျဉ်းတည်း။

၃၄၄-၅-၆-၇။ (လွယ်ပြီ။ ပေးလေ။)

၃၄၈။ ပညံ နပ္ပမဇ္ဇေယျ။ပ။ကိဉ္စေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ၊နည်း။ ကထဉ္စ၊ ဘယ်သို့လျှင်။ဘိက္ခု၊သည်။ ပညံ၊ ကို။ နပ္ပမဇ္ဇတိ၊ မမေ့လျော့သနည်း။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ ဓာတုယော၊ တို့သည်။ ဣမာဆ၊ ဤ(ဆိုအပ်လတ္တံ့သော)ခြောက်ပါးတို့တည်း။ ပထဝီဓာတု၊ ငှင်း။ပ။ဝိညာဏဓာတု၊ငှင်းတည်း။

၃၄၉။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ ပထဝီဓာတု၊ ဟူသည်။ ကတမာ စ၊ အဘယ်နည်း။ သိယာ၊ အချို့ သော။ ပထဝီဓာတု၊ သည်။ အဇ္ဈတ္တိကာ၊ မိမိသန္တာန်၌ဖြစ်၏။ သိယာ၊ အချို့ကား။ ဗာဟိရာ၊ အပသန္တာန်၌ဖြစ်၏။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ အဇ္ဈတ္တိကာ၊ သော။ ပထဝီဓာတု၊ သည်။ ကတမာ စ၊

၁။ ဆဓာတုရော-၌ ရ-ကား အဿတ္ထိပစ္စည်း။ "မဓုရော မုခရော သိသရော ခရော ကုဉ္ဇရော နဂရံ-"တို့၌ ကဲ့သို့မှတ်။ဆဓာတုယော-လည်းမဟုတ်၊ စတုရော-၌ကဲ့သို့ ဝိဘတ္တိကာရိယလည်းမဟုတ်၊ ဆဓာတုယော အဿ-ဟု ဝိဂ္ဂဟလုပ်။

နည်း။ ယံ၊ အကြင်ရုပ်သည်။ အဇ္ဈတ္တံ၊ မိမိသန္တာန်၌ဖြစ်၏။ ပစ္စတ္တံ၊ မိမိကိုယ်ကိုစွဲ၍ဖြစ်၏။ ကက္ခဠံ၊ ကြမ်းထန်း၏။ ခရိဂတံ၊ ရုန့်ရင်း၏။ ဥပါဒိန္နံ၊ တဏှာတို့သည် ကပ်၍ယူအပ်၏။ ဣဒံ၊ ဤရုပ်သည်။ သေယျထာ၊ အဘယ်နည်း။ ကေသာ၊ ဆံပင်တို့ရင်း။ လောမာ၊ မွေးညှင်းတို့ရင်း။ နခါ၊ ခြေသည်းလက်သည်းတို့ရင်း။ ဒန္တာ၊ သွားတို့ရင်း။ တစော၊ အရေထူအရေပါးရင်း။ မံသံ၊ အသားရင်း။ နှာရု၊ အကြောရင်း။ အဋ္ဌိ၊ အရိုးရင်း။ အဋ္ဌိမိဉ္ဇံ၊ ရိုးတွင်းခြင်ဆီရင်း။ ဝက္ကံ၊ အညို့ရင်း။ ဟဒယံ၊ နှလုံးရင်း။ ယကနံ၊ အသည်းရင်း။ ကိလောမကံ၊ အမြှေးရင်း။ ပိဟကံ၊ အဖျဉ်းရင်း။ ပပ္ဖါသံ၊ အဆုတ်ရင်း။ အန္တံ၊ အူမရင်း။ အန္တဂုဏံ၊ အူသိမ်ရင်း။ ဥဒရိယံ၊ အစာသစ်ရင်း။ ကရီသံ၊ အစာဟောင်းရင်းတည်း။ အညမ္ပိ၊ တပါးလည်းဖြစ်သော။ ကိဉ္စိ၊ တစုံတခုသော။ ယံ ဝါ ပန၊ အကြင်ရုပ်သည်။ အဇ္ဈတ္တံ၊ ၏။ ပ။ ဥပါဒိန္နံ၊ ၏။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ အယံ၊ ဤအလုံးစုံကို။ အဇ္ဈတ္တိကာ၊ သော။ ပထဝီဓာတု၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ အပ်၏။ ခေါ ပန၊ စင်စစ်။ အဇ္ဈတ္တိကာ၊ သော။ ယာ စေဝ ပထဝီဓာတု၊ အကြင်ပထဝီဓာတ်သည်ရင်း။ ဗာဟိရာ၊ သော။ ယာ စ ပထဝီဓာတု၊ သည်ရင်း။ (အတ္ထိ၊ ၏။) သော၊ ဤဓာတ်နှစ်ပါးသည်။ ပထဝီ-ဓာတုယေဝ၊ သည်သာတည်း။ တံ၊ ထိုနှစ်ပါးသောပထဝီဓာတ်ကို။ "ဧတံ၊ ဤပထဝီဓာတ်သည်။ န မမ၊ ငါ့ဉစ္စာမဟုတ်။ ဧသော၊ သည်။ အဟံ၊ ငါသည်။ န အသ္မိ၊ မဟုတ်။ ဧသော၊ သည်။ မေ၊ ၏။ န အတ္တာတိ၊ ကိုယ်မဟုတ်"ဟူ၍။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဧတံ၊ ဤပထဝီဓာတ်ကို။ ယထာဘူတံ၊ စွာ။ သမ္မပ္ပညာယ၊ ဖြင့်။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ရှုအပ်၏။ ဧဝံ၊ သို့။ ဧတံ၊ ကို။ ယထာဘူတံ၊ စွာ။ သမ္မပ္ပညာယ၊ ဖြင့်။ ဒိသွာ၊ မြင်သည်ရှိသော်။ ပထဝီဓာတုယာ၊ ၌။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ငြီးငွေ့၏။ ပထဝီဓာတုယာ၊ ၌။ စိတ္တံ၊ စိတ်ကို။ ဝိရာဇေတိ၊ တပ်ခြင်းကင်းစေ၏။

၃၅၀။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ အာပေါဓာတု၊ သည်။ ကတမာ စ၊ နည်း။ သိယာ၊ အချို့သော။ အာပေါဓာတု၊ သည်။ အဇ္ဈတ္တိကာ၊ ၏။ သိယာ၊ အချို့ကား။ ဗာဟိရာ၊ ၏။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ အဇ္ဈတ္တိကာ၊ သော။ အာပေါဓာတု၊ သည်။ ကတမာ စ၊ နည်း။ ယံ၊ အကြင်ရုပ်သည်။ အဇ္ဈတ္တံ၊ ၏။ ပစ္စတ္တံ၊ ၏။ အာပေါ၊ ယိုစီးတတ်၏။ အာပေါဂတံ၊ ယိုစီးခြင်းသို့ရောက်၏။ ဥပါဒိန္နံ၊ ၏။ ဣဒံ၊ သည်။ သေယျထာ၊ နည်း။ ပိတ္တံ၊ သည်းခြေရင်း။ သေမှံ၊ သလိပ်ရင်း။ ပုဗ္ဗော၊ ပြည်ရင်း။ လောဟိတံ၊ သွေးရင်း။ သေဒေါ၊ ချွေးရင်း။ မေဒေါ၊ အဆီခဲရင်း။ အဿု၊ မျက်ရည်ရင်း။ ဝသာ၊ ဆီကြည်ရင်း။ ခေဠော၊ တံထွေးရင်း။ သိင်္ဃာဏိကာ၊ နှပ်ရင်း။ လသိကာ၊ အစေးရင်း။ မုတ္တံ၊ ကျင်ငယ်ရင်းတည်း။ အညမ္ပိ၊ သော။ ပ။ ဝိရာဇေတိ၊ စေ၏။

၃၅၁။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ တေဇောဓာတု၊ သည်။ ကတမာ စ၊ နည်း။ ပ။ ယံ၊ အကြင်ရုပ်သည်။ အဇ္ဈတ္တံ၊ ၏။ ပစ္စတ္တံ၊ ၏။ တေဇော၊ ပူလောင်ခြင်းသဘောရှိ၏။ တေဇောဂတံ၊ ပူလောင်ခြင်းသို့ရောက်၏။ ဥပါဒိန္နံ၊ ၏။ ဣဒံ၊ သည်။ သေယျထာ၊ နည်း။ ယေန စ၊ အကြင်ရုပ်ဖြင့်လည်း။ သန္တပ္ပတိ၊ ပူလောင်၏။ ယေန စ၊ ဖြင့်လည်း။ ဇီရီယတိ၊ ဆွေးမြေ့၏။ ယေန စ၊ ဖြင့်လည်း။ ပရိဍယှတိ၊ လောင်မြိုက်၏။ ယေန စ၊ ဖြင့်လည်း။ အသိတပီတခါယိတသာယိတံ၊ စားဘွယ် သောက်ဘွယ် ခဲဘွယ် လျက်ဘွယ်သည်။ သမ္မာ၊ ကောင်းစွာ။ ပရိဏာမံ၊ ကျက်ခြင်းသို့။ (အကြွင်းလွယ်ပြီ။)

၃၅၂။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ ဝါယောဓာတု၊ သည်။ ကတမာ စ၊ နည်း။ ပ။ ယံ၊ သည်။ အဇ္ဈတ္တံ၊ ၏။ ပစ္စတ္တံ၊ ၏။ ဝါယော၊ ထောက်ခံလှုပ်ရှားတတ်၏။ ဝါယောဂတံ၊ ထောက်ခံလှုပ်ရှားခြင်း

သို့ရောက်၏။ ဥပါဒိန္နံ၊ ၏။ ဣဒံ၊ သည်။ သေယျထာ၊ နည်း။ ဥဒ္ဓင်္ဂမာ၊ အထက်သို့ဆန်ကုန်သော။ ဝါတာ၊ လေတို့ရင်း။ အဓောဂမာ၊ အောက်သို့စုန်ကုန်သော။ ဝါတာ၊ လေတို့ရင်း။ ကုစ္ဆိသယာ၊ ဝမ်း၌တည်ကုန်သော။ ဝါတာ၊ လေတို့ရင်း။ ကောဋ္ဌာသယာ၊ အအူ၌တည်ကုန်သော။ ဝါတာ၊ တို့ရင်း။အင်္ဂမင်္ဂါနုသာရိနော၊ အင်္ဂါကြီးငယ်သို့လျှောက်ကုန်သော။ ဝါတာ၊ တို့ရင်း။ အဿာသော၊ ဝင်သက်ရင်း။ ပဿာသော၊ ထွက်သက်ရင်း။ဣတိ၊ ဤသည်တို့တည်း။ (အကြွင်းတူ)။

၃၅၃။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ အာကာသဓာတု၊ သည်။ ကတမာ စ၊ နည်း။ပ။ ယံ၊သည်။အဇ္ဈတ္တံ၊ ၏။ ပစ္စတ္တံ၊ ၏။ အာကာသံ၊ ရေးခြစ်၍ မရသော သဘောရှိ၏။ အာကာသဂတံ၊ ရေးခြစ်၍ မရသော သဘောသို့ ရောက်၏။ (တနည်း ဂတသဒ္ဒါ အနက်မဲ့ကြံ။ အာကာသောဝ အာကာသဂတံ ခေဠဂတာဒိဝိယ။အဋ္ဌသာလိနီ။)

ဥပါဒိန္နံ၊ ၏။ ဣဒံ၊ သည်။ သေယျထာ၊ နည်း။ ကဏ္ဏစ္ဆိဒ္ဒံ၊ နားပေါက်ရင်း။ နာသစ္ဆိဒ္ဒံ၊ နှာခေါင်းပေါက်ရင်း။ မုခဒ္ဒါရံ၊ ခံတွင်းပေါက်ရင်းတည်း။ ယေန စ၊ အကြင်အပေါက်ဖြင့်လည်း။ အသိတပီတခါယိတသာယိတံ၊ ကို။ အဇ္ဈောဟရတိ၊ မျို၏။ ယတ္ထ စ၊ အကြင်အပေါက်၌လည်း။ အသိတ ပီတ ခါယိတ သာယိတံ၊သည်။ သန္တိဋ္ဌတိ၊တည်၏။ ယေန စ၊ ဖြင့်လည်း။ အသိတပီတခါယိတသာယိတံ၊ သည်။ အဓောဘာဂံ၊ အောက်အဖို့သို့။ နိက္ခမတိ၊ ထွက်၏။ အညမ္ပိ၊ သော။ပ။ အဃံ၊ ထိပါး၍မရသော သဘောလက္ခဏာရှိ၏။ (နှ ဟညတီတိ အဃံ၊ အဃဋ္ဋနီယန္တိ အတ္ထော၊ အဋ္ဌသာလိနီ။)

အဃဂတံ၊ ထိပါး၍ မရသော သဘောသို့ ရောက်၏။ ဝိဝရံ၊ ဟင်းလင်းသဘောလက္ခဏာရှိ၏။ ဝိဝရဂတံ၊ဟင်းလင်း သဘောသို့ ရောက်၏။မံသလောဟိတေဟိ၊အသား အသွေးတို့ဖြင့်။အသမ္ဖုဋ္ဌံ၊ မတွေ့ထိအပ်။ ဥပါဒိန္နံ၊၏။ (အကြွင်းတူပြီ။ ဤခေါတ်များသည် မ ၂-မဟာရာဟုလောဝါဒ-သုတ်၌လည်း လာ၏။)

၃၅၄။ အထ၊ ဤိုပြင်။ အပရံ၊သော။ ပရိသုဒ္ဓံ၊စင်ကြယ်သော။ ပရိယောဒါတံ၊ ဖြူစင်သော။ ဝိညာဏံယေဝ၊ ဝိညာဉ်သည်သာလျှင်။ အဝသိဿတိ၊ ကြွင်း၏။ တေန စ ဝိညာဏေန၊ ထို ဝိညာဉ်ဖြင့်လည်း။ ကိံ၊ အဘယ်သို့။ ဝိဇာနာတိ၊ သိသနည်း။ သုခန္တိပိ၊ သုခဟူ၍လည်း။ ဝိဇာနာတိ၊၏။ ဒုက္ခန္တိပိ၊ ဒုက္ခဟူ၍လည်း။ ဝိဇာနာတိ၊ ၏။ အဒုက္ခမသုခန္တိပိ၊ ဥပေက္ခာဟူ၍လည်း။ ဝိဇာနာတိ၊ ၏။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။သုခဝေဒနီယံ၊ သုခဝေဒနာ၏အကြောင်း(အစီးအပွါး) ဖြစ်သော။ ဖဿံ၊ ဖဿကို။ ပဋိစ္စ၊ ၍။ သုခါ၊ သော။ ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ သုခံ၊ သော။ ဝေဒနံ၊ကို။ ဝေဒယမာနော၊ ခံစားသည်ရှိသော်။ သုခံ၊ သော။ ဝေဒနံ၊ ကို။ ဝေဒယာမိတိ၊ ခံစား၏ဟူ၍။ ပဇာနာတိ၊ သိ၏။ သုခဝေဒနီယဿ၊ သော။ တဿေဝ ဖဿဿ၊ ထိုဖဿ၏သာလျှင်။ နိရောဓာ၊ ချုပ်ခြင်းကြောင့်။ တဇ္ဇံ၊ ထိုထို အကြောင်းကြောင့်ဖြစ်ပေါ်သော။ ဝေဒယိတံ၊ ဝေဒနာကို ဖြစ်စေတတ်သော။ သုခဝေဒနီယံ၊ သော။ ဖဿံ၊ ကို။ ပဋိစ္စ၊၍။ ဥပ္ပန္နာ၊ ဖြစ်သော။ ယံ ယာ သုခါဝေဒနာ၊ အကြင်သုခဝေဒနာ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ သာ၊ထိုသုခဝေဒနာသည်။ နိရုဇ္ဈတိ၊ ချုပ်၏။ သာ၊ သည်။ ဝူပသမတီတိ၊ ငြိမ်း၏ဟူ၍။ ပဇာနာတိ၊၏။

၃၅၅။၃၅၆-(တို့၌ သုခအတိုင်း ဒုက္ခ ဥပေက္ခာလဲ၍ အနက်ဆို။) .

၃၅၇။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ သေယျထာပိ၊ ဖြစ်သင့်သော ဥပမာကို ဆိုအံ့။ ဒွိန္နံ၊ နှစ်ချောင်းကုန်သော။ ကဋ္ဌာနံ၊ သစ်သားတို့၏၊ သံဃဋ္ဋာ၊ ပွတ်တိုက်ခြင်းကြောင့်။ သမောဓာနာ၊ပေါင်းမိခြင်းကြောင့်။ ဥသ္မာ၊ အငွေ့သည်။ ဇာယတိ၊ ဖြစ်၏။ တေဇော၊ မီးသည်။ အဘိနိဗ္ဗတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ ဒွိန္နံ၊ နှစ်ချောင်းကုန်သော။ တေသံယေဝ ကဋ္ဌာနံ၊ ထိုသစ်သားတို့၏သာလျှင်။ နာနာဘာဝါ၊ အသီးသီးဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ဝိက္ခေပါ၊ ပြန့်ကျဲခြင်းကြောင့်။ တဇ္ဇာ၊ ထိုအကြောင်းကြောင့်ဖြစ်သော။ ယာ ဥသ္မာ၊ အကြင်အငွေ့သည်။ အတ္ထိ၊၏။ သာ၊ ထိုအငွေ့သည်။ နိရုဇ္ဈတိ၊ ၏။ သာ၊ သည်။ ဝူပသမ္မတိ၊ ၏။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ ဧဝမေဝ ခေါ၊ ဤအတူသာလျှင်။ပ။ ပဇာနာတိ၊၏။

၃၅၈။၃၅၉-(ပိုဒ်တို့၌လည်း နည်းတူ။)

၃၆၀။ အထ၊ထို့ပြင်။ အပရံ၊တပါးသော။ ပရိသုဒ္ဓါ၊သော။ ပရိယောဒါတာ၊ သော။ မုဒု စ၊ နူးလည်း နူးညံ့သော။ ကမ္မညာ စ၊ အမှု၌လည်းခံ့သော။ ပဘဿရာ စ၊ ထွက်သောအရောင်လည်းရှိသော။ ဥပေက္ခာယေဝ၊ ဥပေက္ခာဝေဒနာသည်သာလျှင်။ အဝသိဿတိ၊ ကြွင်း၏။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ သေယျထာပိ၊အံ့။ ဒက္ခော၊ လိမ်မာသော။ သုဝဏ္ဏကာရော ဝါ၊ ရွှေပန်းထိမ်သည်သည်ရင်း။ သုဝဏ္ဏကာရန္တေဝါသီ ဝါ၊ ရွှေပန်းထိမ်သည်၏ တပည့်သည်ရင်း။ ဥက္ကံ၊ မိုက်ခွက်ကို။ ဗန္ဓေယျ၊ဖွဲ့ရာ၏။ ဥက္ကံ၊ ကို။ ဗန္ဓိတွာ၊ ဖွဲ့၍။ ဥက္ကာမုခံ၊ မိုက်ခွက်ဝကို။ အာလိမ္ပေယျ၊ လိမ်းကျံရာ၏။ ဥက္ကာမုခံ၊ကို။ အာလိမ္ပိတွာ၊ လိမ်းကျံ၍။ သဏ္ဍာသေန၊ ညှပ်ဖြင့်။ ဇာတရူပံ၊ ရွှေကို။ ဂဟေတွာ၊ယူ၍။ ဥက္ကာမုခေ၊မိုက်ဝ၌။ ပက္ခိပေယျ၊ ထည့်ရာ၏။ တမေနံ၊ထိုရွှေကို။ ကာလေန ကာလံ၊ ရံခါရံခါ၌။ အဘိဓမေယျ၊ရှေးရှူမှုတ်ရာ၏။ ကာလေန ကာလံ၊ ၌။ ဥဒကေန၊ ရေဖြင့်။ ပရိပ္ဖောသေယျ၊ ဖြန်းရာ၏။ ကာလေန ကာလံ၊ ၌။ အဇ္ဈုပေက္ခေယျ၊ လျစ်လျူရှုရာ၏။ တံ ဇာတရူပံ၊ ထိုရွှေသည်။ သုဓန္တံ၊ကောင်းစွာလော်အပ်သည်။ နိဒ္ဓန္တံ၊ အကြွင်းမရှိလော်အပ်သည်။ နီဟဋံ၊ အညစ်အကြေးကို ထုတ်အပ်သည်။နိန္နီတကသာဝံ၊ အကြွင်းမရှိ ထုတ်ဆောင်အပ်ပြီးသော သေးငယ်သော အမည်းအမှုံရှိသည်။ (ဟုတွာ၊၍။) မုဒု စ၊ သည်ရင်း။ ကမ္မညဉ္စ၊ သည်ရင်း။ ပဘဿရဉ္စ၊ သည်ရင်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ယဿာ ယဿာ စ ပိဠန္ဓနဝိကတိယာ၊ အကြင်အကြင် တန်ဆာအထူးအလို့ငှါ။ အာကင်္ခတိ၊ အလိုရှိ၏။ပဋ္ဋိကာယ၊ ရွှေပြားအလို့ငှါ။ ယဒိ အာကင်္ခတိ၊ အံ့။ ကုဏ္ဍလာယ၊ နားဒေါင်းအလို့ငှါ။ ယဒိ အာကင်္ခတိ၊ အံ့။ ဂီဝေယျကာယ၊ လည်ရွဲတန်ဆာအလို့ငှါ။ ယဒိ အာကင်္ခတိ၊ အံ့။ သုဝဏ္ဏမာလာယ၊ရွှေပန်းခိုင်အလို့ငှါ။ ယဒိ အာကင်္ခတိ၊ အံ့။ အဿ၊ထိုရွှေပန်းထိမ်သည်၏။တဉ္စအတ္ထံ၊ ထိုတန်ဆာအထူးဟူသောအကျိုးကိုလည်း။အနုဘောတိ၊ ခံစားရ၏။ ဘိက္ခု၊ရဟန်း။ ဧဝမေဝ ခေါ၊သာလျှင်။ပ။ အဝသိဿတိ၊၏။

၃၆၁။ သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ “အဟံ၊ ငါသည်။ ဧဝံ၊သို့။ ပရိသုဒ္ဓံ၊ သော။ ဧဝံ၊ သို့။ ပရိယောဒါတံ၊သော။ ဣမံ ဥပေက္ခံ၊ ဤဥပေက္ခာကို။ အာကာသာနဉ္စာယတနံ၊ အာကာသာနဉ္စာယတနစျာန်သို့။ စေ ဥပသံဟရေယျံ၊ အကယ်၍ ကပ်ဆောင်ငြားအံ့။ တဒနုဓမ္မံ၊ ထိုအာကာသာနဉ္စာယတနစျာန်သို့ အစဉ်လိုက်သော။ စိတ္တဉ္စ၊ ရူပါဝစရစိတ်ကိုလည်း။ စေ ဘာဝေယျံ၊အကယ်၍ ဖြစ်စေငြားအံ့။ဧဝံ၊ ဤသို့ဖြစ်စေသည်ရှိသော်။မေ၊ငါ၏။ တံနိဿိတာ၊ထိုအာကာသာနဉ္စာယတနစျာန်ကို မှီသော။ တဒုပါဒါနာ၊ ထိုအာကာသာနဉ္စာယတနစျာန်ကို ယူသော။အယံ ဥပေက္ခာ၊ဤဥပေက္ခာသည်။ စိရံ၊ ကြာမြင့်စွာသော။ ဒီဃံ၊ ရှည်စွာသော။ အဒ္ဓါနံ၊ကာလပတ်လုံး။တိဋ္ဌေယျ၊ တည်ရာ၏။ပ။ တိဋ္ဌေယျာတိ၊ တည်ရာ၏”ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ ပဇာနာတိ၊ သိ၏။

၃၆၂။ သော၊ သည်။ "အဟံ၊ သည်။ပ။စေ ဘာဝေယျံ၊ အံ့။တော်၊ ဤအရူပါဝစရစျာန်သည်။ သန်တံ၊ ပြုပြင်အပ်သောသဘောတည်း။ပ။ တော်၊ ဤအရူပါဝစရစျာန်သည်။ သန်တန္တိ၊ တည်း" ဟူ၍။ ဇော်၊ သို့။ ပဇာနာတိ၊ ၏။

သော၊ သည်။ တံ၊ ထိုရူပါဝစရာ ရူပါဝစရစျာန်ကို။ ဘဝါယ ဝါ၊ ကြီးပွါးခြင်းငှါရင်း။(သဿတ အလို့ငှါရင်းလည်းပေး။)ဝိဘဝါယ ဝါ၊ဆုတ်ယုတ်ခြင်းငှါရင်း။(ဥစ္ဆေဒအလို့ငှါရင်းလည်းပေး။) နေဝ အဘိသင်္ခရောတိ၊မပြုပြင် အားမထုတ်။န အဘိသဉ္စေတယတိ၊မစေ့ဆော်။သော၊သည်။ဘဝါယ ဝါ၊ ငှါရင်း။ ဝိဘဝါယ ဝါ၊ ငှါရင်း။အနဘိသင်္ခရောန္တော၊မပြုပြင်သည်ရှိသော်။ အနဘိသဉ္စေတယန္တော၊ မစေ့ဆော်သည်ရှိသော်။ လောကေ၊ လောက၌။ ကိဉ္စိ၊ တစုံတခုသောအာရုံကို။ နဉပါဒိယတိ၊ မစွဲလမ်း။ အနုပါဒိယံ၊ မစွဲလမ်းသည်ရှိသော်။ နပရိတဿတိ၊ မတပ်မက်။ အပရိတဿံ၊ မတပ် မက်သည်ရှိသော်။ ပစ္စတ္တံယေဝ၊ အသီးအခြားသာလျှင်။ ပရိနိဗ္ဗာယတိ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြု၏။ "ဇာတိ၊ ပဋိသန္ဓေသည်။ ခီဏာ၊ ကုန်ပြီ။ ဗြဟ္မစရိယံ၊ မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယကို။ ဝုသိတံ၊ ကျင့်သုံးအပ်ပြီ။ ကရဏီယံ၊ ပြုထိုက်သောမဂ်ကိစ္စကို။ ကတံ၊ ပြုအပ်ပြီ။ ဣတ္ထတ္တာယ၊ ဤမဂ်ကိစ္စအကျိုးငှါ။ အပရံ၊ တပါးသောပြုဘွယ်ကိစ္စသည်။ န ဣတိ၊ မရှိ" ဟူ၍။ ပဇာနာတိ၊ ၏။ (ဣတ္ထတ္တာယ၊ ဤဘဝမှ။ အပရံ၊ တပါးသောဘဝသည်။ န ဣတိ၊ မရှိဟူ၍သော်လည်းပေး။)

၃၆၃။ သော၊ ထိုရဟန္တာသည်။ သုခံ၊ သော။ဝေဒနံ၊ကို။ စေ ဝေဒေတိ၊ အကယ်၍ခံစားအံ့။ သာ၊ ထိုဝေဒနာသည်။ အနိစ္စာတိ၊ အမြဲမရှိဟူ၍။ ပဇာနာတိ၊ ၏။ အနဇ္ဈောသိတာတိ၊ မျိုမတတ် စွဲလမ်းဘွယ်မရှိဟူ၍။ ပဇာနာတိ၊ ၏။ အနဘိနန္ဒိတာတိ၊ နှစ်သက်ဘွယ်မရှိဟူ၍။ ပဇာနာတိ၊ ၏။ ဒုက္ခံ၊ သော။ ဝေဒနံ၊ ကို။ပ။ပဇာနာတိ၊ ၏။ အဒုက္ခမသုခံ၊ ဥပေက္ခာဖြစ်သော။ ဝေဒနံ၊ ကို။ပ။ ပဇာနာတိ၊ ၏။

၃၆၄။ သော၊ သည်။ သုခံ၊ သော။ ဝေဒနံ၊ ကို။ စေ ဝေဒေတိ၊ အံ့။ နံ၊ ထိုသုခဝေဒနာကို။ ဝိသံယုတ္တော၊ သံယောဇဉ်နှင့် မယှဉ်သည်ဖြစ်၍။ ဝေဒေတိ၊ ခံစား၏။ ဒုက္ခံ၊ သော။ပ။ ဝေဒေတိ၊ ၏။ အဒုက္ခမသုခံ၊ သော။ပ။ ဝေဒေတိ၊ ၏။ သော၊ သည်။ ကာယပရိယန္တိကံ၊ ကိုယ်လျှင် အဆုံးစွန်အပိုင်းအခြားရှိသော။ ဝေဒနံ၊ ကို။ ဝေဒယမာနော၊ ခံစားသည်ရှိသော်။ ကာယ-ပရိယန္တိကံ၊ ကိုယ်လျှင်အဆုံးစွန်အပိုင်းအခြားရှိသော။ ဝေဒနံ၊ ကို။ ဝေဒယာမိတိ၊ ခံစား၏ဟူ၍။ ပဇာနာတိ၊ ၏။ ဇီဝိတပရိယန္တိကံ၊ အသက်သျှင်အဆုံးစွန်အပိုင်းအခြားရှိသော။ ဝေဒနံ၊ ကို။ ဝေဒယမာနော၊ သော်။ ဇီဝိတပရိယန္တိကံ၊ သော။ ဝေဒနံ၊ ကို။ ဝေဒယာမီတိ၊၏ဟူ၍။ပဇာနာတိ၊ ၏။ ကာယဿ၊ ၏။ ဘေဒါ၊ ပျက်ခြင်းဟူသော။မရဏာ၊မှ။ ပရံ၊ အထက်၌။ ဇီဝိတပရိယာဒါနာ၊ အသက်ကုန်သည်မှ။ ဥဒ္ဓံ၊ အထက်၌။ ဣဓေဝ၊ ဤတဆဲ့နှစ်ပါးသော အာယတနတို့၌သာလျှင်။ သဗ္ဗဝေဒယိတာနိ၊ အလုံးစုံသောဝေဒနာတို့သည်။ အနဘိနန္ဒိတာနိ၊ နှစ်သက်ဘွယ်မရှိကုန်သည် ဖြစ်၍။ သီတီဘဝိဿန္တီတိ၊ ငြိမ်းပျောက်ကုန်လတ္တံ့ ဟူ၍။ ပဇာနာတိ၊ ၏။

၃၆၅။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ သေယျထာပိ၊ အံ့။တေလဉ္စ၊ ဆီကိုလည်း။ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍။ ဝဋ္ဋိံ စ၊ မီးစာကိုလည်း။ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍။ တေလပဒီပေါ၊ ဆီမီးရောင်သည်။ ဈာယတိ၊ တောက်လောင်၏။ တဿေဝ တေလဿ စ၊ ထိုဆီ၏သာလျှင်ရင်း။ တဿေဝ ဝဋ္ဋိယာ စ၊ ထိုမီးစာ၏သာလျှင်ရင်း။ ပရိယာဒါနာ၊ ကုန်ခြင်းကြောင့်။ အညဿ စ၊ တပါးသောဆီမီးစာကိုလည်း။ အနုပဟာရာ၊ တဖန်

မကပ်ဆောင်ခြင်းကြောင့်[၁]။ အနာဟာရော၊ အကြောင်းမရှိသည်ဖြစ်၍။ နိဗ္ဗာယတိ၊ ငြိမ်း၏။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ ဧဝမေဝ ခေါ၊ သာလျှင်။ပ။ ပဇာနာတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ဧဝံ၊ ဤ (မြတ်သောအရဟတ္တဖိုလ်) ပညာနှင့်။ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံသော။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းသည်။ ပရမေန၊ မြတ်သော။ ဣမိနာ ပညာဓိဋ္ဌာနေန၊ ဤတည်ရာဖြစ်သော အရဟတ္တဖိုလ်ပညာနှင့်။ သမန္နာဂတော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ ဟိ၊ မှန်၏။ သဗ္ဗဒုက္ခက္ခယေ၊ အလုံးစုံသော ဆင်းရဲ၏ကုန်ခြင်းကြောင့် (ဖြစ်သော)။ ယဒိဒံ ဉာဏံ၊ အကြင်အရဟတ္တဖိုလ်ဉာဏ်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ သော၊ ထိုအရဟတ္တဖိုလ်ဉာဏ်သည်။ ပရမာ၊ သော။ အရိယာ၊ ဖြူစင်သော။ ပညာ၊ ပညာတည်း။

၃၆၆။ တဿ၊ ထိုရဟန္တာ၏။ သာ ဝိမုတ္တိ၊ ထိုကိလေသာတို့မှ လွတ်ရာ အရဟတ္တဖိုလ်ဉာဏ်သည်။ သစ္စေ၊ နိရောဓသစ္စာ၌။ ဌိတာ၊ တည်သည်။ အကုပ္ပါ၊ ပျက်စီးခြင်းမရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ ဟိ၊ မှန်၏။ ယံ၊ အကြင်သဘောသည်။ မောသဓမ္မံ၊ ပျက်စီးခြင်းသဘော ရှိ၏။ တံ၊ ထိုသဘောသည်။ မုသာ၊ မှားယွင်း၏။ (ပျက်စီး၏ဟူလို။) ယံ၊ အကြင်သဘောသည်။ အမောသဓမ္မံ၊ ပျက်စီးခြင်းသဘောမရှိ။ နိဗ္ဗာနံ၊ ရာဂစသော မီးငြိမ်း၏။ တံ၊ ထိုသဘောသည်။ သစ္စံ၊ မှန်ကန်၏။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ဧဝံ၊ ဤနိရောဓသစ္စာနှင့်။ သမန္နာဂတော၊ သော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ပရမေန၊ သော။ ဣမိနာ သစ္စာဓိဋ္ဌာနေန၊ ဤနိရောဓသစ္စာဟူသော တည်ရာနှင့်။ သမန္နာဂတော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ ဟိ၊ မှန်၏။ အမောသဓမ္မံ၊ ပျက်စီးခြင်းသဘော မရှိသော။ ယဒိဒံ နိဗ္ဗာနံ၊ အကြင်နိဗ္ဗာန်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဧတံ၊ ဤပျက်စီးခြင်းသဘောမရှိသော နိဗ္ဗာန်သည်။ ပရမံ၊ မြတ်သော။ အရိယသစ္စံ၊ အရိယသစ္စာမည်၏။

၃၆၇။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး(ပုထုဇဉ်ဖြစ်ရာ)အခါ၌။ အဝိဒ္ဒသုနော၊ မဂ်ဖိုလ်ပညာမရှိသော။ တဿေဝ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏သန္တာန်၌သာလျှင်။ဥပဓီ၊ဆင်းရဲကိုထားအပ်ရာခန္ဓာကာမဂုဏ်တို့သည်။(ဥပဓီယတိ ဧတ္ထ ဒုက္ခန္တိ ဥပဓိ၊ ခန္ဓာ ကာမဂုဏာ စ-ဋီ။)ဝါ၊ ဆင်းရဲကိုအားထုတ်ကုန်သော ကိလေသာ အဘိသင်္ခါရ တို့သည်။ (ဥပဒဟန္တိ ဒုက္ခန္တိ ဥပဓိ၊ကိလေသာဘိသင်္ခါရာ-ဋီ။) သမတ္တာ၊ တဏှာဖြင့် ထက်ဝန်းကျင် ယူအပ်သည်။ သမာဒိန္နာ၊ဒိဋ္ဌိဖြင့် ထက်ဝန်းကျင်စွဲလမ်းအပ်သည်။ (ပရိယတ္တဘာဝေန တဏှာယ ဂဟိတာ၊ ဒိဋ္ဌိယာ ပရာမဋ္ဌာ-ဋီ။)အဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။တေ၊ ထိုခန္ဓာကာမဂုဏ်ကိလေသာအဘိ သင်္ခါရတို့ကို။ ပဟီနာ၊ပယ်အပ်ကုန်သည်။ဥစ္ဆိန္နမူလာ၊ကုန်သည်။တာလာဝတ္ထုကတာ၊ ကုန်သည်။ အနဘာဝံကတာ၊ ကုန်သည်။ အာယတိံ၊၌။ အနုပ္ပါဒဓမ္မာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧဝံ၊ ဤပယ်ခြင်းနှင့်။ သမန္နာဂတော၊ သော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ပရမေန၊ သော။ ဣမိနာ စာဂါဓိဋ္ဌာနေန၊ ဤတည်ရာဖြစ်သော အရဟတ္တမဂ်ဖြင့် ကိလေသာတို့ကိုပယ်ခြင်းနှင့်။ သမန္နာဂတော၊ သည်။ ဟောတိ၊၏။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ ဟိ၊ မှန်၏။ယဒိဒံ သဗ္ဗူပဓိပဋိနိဿဂ္ဂေါ၊ အကြင်ခန္ဓာ ကာမဂုဏ် ကိလေသာ အဘိသင်္ခါရတို့ကို ပယ်စွန့်ခြင်းသည်။ (အတ္ထိ၊၏။) ဧသော၊ ဤပယ်စွန့်ခြင်းသည်။ပရမော၊သော။ အရိယော၊သော။ စာဂေါ၊ပယ်စွန့်ခြင်းတည်း။

၁။ အနုပဟာရာ-၌ ဧဝံ ဝဋ္ဋိယာ စ တေလဿ စ အနုပဟာရာ ဒီပသိခါ အနာဟာရာ နိဗ္ဗာယတိ(ဌ) ပဟာရဏကပုရိသော ဝိယ ဝဋ္ဋိဂါမိ ပုထုဇ္ဇနော (ဋီ)တို့ကိုထောက်၍ "အနုပါဒါနာ"မသင့်၊ "အနုပဟာရာ"သာ-သင့်၏။

၃၆၈။ ပုဗ္ဗေ၊ဥ္၊ အဝိဒ္ဒသုနေ၁၊သော။ တသော၀၊ဥ္ဆာလျှင်။အဘိဇ္ဈာ၊ရှေးရှုကြံတတ်သော လောဘသည်။ ဆန္ဒော၊ အလိုသည်။ သာရာဂေါ၊ပြင်းစွာတပ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊၏။ အယ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သော၊ ထိုအဘိဇ္ဈာ ဆန္ဒ သာရာဂကို။ ပဟီနော၊အပ်သည်။ပ။ဟောတိ၊၏။

ပုဗ္ဗေ၊ဥ္။ အဝိဒ္ဒသုနော၊သော။ တသော၀၊ ဥ္ဆာလျှင်။အာဃာတော၊ ရန်ငြိုးဖွဲ့ခြင်းသည်။ ဗျာပါဒေါ၊ဖောက်ပြန်ခြင်းသို့ရောက်ခြင်းသည်။သမ္ပဒေါသော၊ အလုံးစုံအားဖြင့်ပြစ်မှားခြင်းသည်။ ဟောတိ၊၏။ အဿ၊သည်။ သော၊ထိုအာဃာတ ဗျာပါဒ သမ္ပဒေါသကို။ ပဟီနော၊အပ်သည်။ပ။ ဟောတိ၊၏။

ပုဗ္ဗေ၊ဥ္။ အဝိဒ္ဒသုနော၊သော။ တသော၀၊ ဥ္ဆာလျှင်။ အဝိဇ္ဇာ၊ သစ္စာလေးပါးကို မသိခြင်း မောဟသည်။ သမ္မောဟော၊ ပြင်းစွာတွေဝေခြင်း မောဟသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အဿ၊သည်။ သော၊ ထိုအဝိဇ္ဇာ သမ္မောဟကို။ ပဟီနော၊ အပ်သည်။ပ။ဟောတိ၊၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧဝံ၊ ဤမောဟကိုပယ်ခြင်းနှင့်။ သမန္နာဂတော၊ သော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ပရမေန၊ သော။ ဣမိနာ ဥပသမာဓိဋ္ဌာနေန၊ ဤတည်ရာဖြစ်သော ရာဂ,ဒေါသ မောဟတို့၏ ငြိမ်းခြင်းနှင့်။သမန္နာဂတော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ဟိ၊မှန်၏။ရာဂဒေါသမောဟာနံ၊ ရာဂဒေါသမောဟတို့၏။ ယဒိဒံ ဥပသမော၊ အကြင်ငြိမ်းအေးခြင်းသည်။(အတ္ထိ၊၏။)သော၊ ဤရာဂ ဒေါသ မောဟတို့၏ ငြိမ်းအေးခြင်းသည်။ ပရမော၊သော။ အရိယော၊သော။ ဥပသမော၊ ငြိမ်းအေးခြင်းတည်း။

"ပညံ နပ္ပမဇ္ဇေယျ။ပ။သန္တိမေဝ သော သိက္ခေယျာတိ၊ သိက္ခေယျ"ဟူ၍။ ဣတိ၊ ဤသို့သော။ ယံ တံ၊ အကြင်စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ ဣဒံ၊ ဤစကားကို။ ပဋိစ္စ၊ ၍။ ဧတံ၊ ထိုစကားကို။ ဝုတ္တံ၊အပ်ပြီ။

၃၆၉။ ယတ္ထ။ပ။ ကိဉ္စေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ၊နည်း။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ အသ္မိတိ၊ ငါဖြစ်၏ဟူသော။ ဧတံ မညိတံ၊ ဤမှတ်ထင်ခြင်းသည်ရင်း။ အယံ၊ဤကိုယ်သည်။ အဟံ၊သည်။ အသ္မိတိ၊၏ ဟူသော။ ဧတံ မညိတံ၊ သည်ရင်း။ ဘဝိဿန္တိ၊ ငါဖြစ်အံ့ဟူသော။ ဧတံ မညိတံ၊ သည်ရင်း။ န ဘဝိဿန္တိ၊ ငါမဖြစ်အံ့ဟူသော။ ဧတံ မညိတံ၊ သည်ရင်း။ ရူပီ၊ ရုပ်ရှိသည်။ ဘဝိဿန္တိ၊ ဖြစ်အံ့ဟူသော။ ဧတံ မညိတံ၊ သည်ရင်း။ အရူပီ၊ ရုပ်မရှိသည်။ ဘဝိဿန္တိ၊ ဖြစ်အံ့ဟူသော။ ဧတံ မညိတံ၊ သည်ရင်း။ သညီ၊ သညာရှိသည်။ ဘဝိဿန္တိ၊ အံ့ဟူသော။ ဧတံ မညိတံ၊ သည်ရင်း။ အသညီ၊ သညာမရှိသည်။ ဘဝိဿန္တိ၊ အံ့ဟူသော။ ဧတံ မညိတံ၊ သည်ရင်း။ နေဝသညီနာသညီ၊ ရှုန့်ရင်းသော သညာရှိသည် မဟုတ် သိမ်မွေ့သောသညာ မရှိသည် မဟုတ်သည်။ ဘဝိဿန္တိ၊အံ့ဟူသော။ ဧတံ မညိတံ၊ သည်ရင်း။ အတ္ထိ၊၏။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ မညိတံ၊ မှတ်ထင်ခြင်းဟူသော။ ရောဂေါ၊ အနာသည်။ မညိတံ၊ဟူသော။ ဂဏ္ဍော၊အိုင်းအမာသည်။ မညိတံ၊ဟူသော။သလ္လံ၊ ငြောင့်သည်။ အတ္ထိ၊၏။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ သဗ္ဗမညိတာနံ၊တွေ၀၊ အလုံးစုံသောမှတ်ထင်ခြင်း(တဏှာ မာန ဒိဋ္ဌိ) တို့ကိုသာလျှင်။ သမတိက္ကမာ၊ လွန်မြောက်ခြင်းကြောင့်။ မုနိ၊ ရဟန္တာ ရဟန်းကို။ သန္တောတိ၊ ငြိမ်းသူဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ အပ်၏။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ သန္တော၊။ ငြိမ်းသော။ မုနိ၊ ရဟန္တာရဟန်းသည်။ န ဇာယတိ၊ မဖြစ်။ န ဇီယတိ၊မအို။န မီယတိ၊ မသေ။န ကုပ္ပတိ၊ မပျက်။ န ပိဟေတိ၊ မနှစ်သက်။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ ဟိ၊ မှန်၏။ ယေန၊ အကြင် အကြောင်းကြောင့်။ ဇာယေထ၊ ဖြစ်ရာ၏။ တံ၊ ထိုအကြောင်းသည်။ အဿ၊ ထိုရဟန္တာရဟန်း၏ (သန္တာန်၌။) နတ္ထိ၊မရှိ။ အဇာယမာနော၊

မဖြစ်သည်ရှိသော်။ ကိံ ဇီယိဿတိ၊ အဘယ်မှာ အိုလတ္တံ့နည်း။ အဇီယမာနော၊ မအိုသည်ရှိသော်။ ကိံ မီယိဿတိ၊ အဘယ်မှာသေလတ္တံ့နည်း။ အမီယမာနော၊ မသေသည်ရှိသော်။ ကိံ ကုပ္ပိဿတိ၊ အဘယ်မှာ ပျက်လတ္တံ့နည်း။ အကုပ္ပမာနော၊ မပျက်သည်ရှိသော်။ ကိဿ၊ အဘယ့်ကြောင့်။ ပိဟေဿတိ၊ နှစ်သက်လတ္တံ့နည်း။ ယဿ။ပ။ ဝုတ္တံ၊ အပ်ပြီ။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ တံ၊ သည်။ မေ၊ ၏။ သံခိတ္တေန၊ အကျဉ်းအားဖြင့်(ဟောကြားအပ်ပြီးသော)။ ဣမံ ဆဓာတုဝိဘင်္ဂံ၊ ဤဆဓာတုဝိဘင်းကို။ ဓာရေဟိ၊ မှတ်လော့။ ဣတိ၊ သို့။ တော်၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။(အစက တေဒဝေါစ-ပြန်စပ်။)

၃၇၀။ အထခေါ၊ ၌။ အာယသ္မာ ပုက္ကုသာတိ၊ သည်။ "သတ္ထာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ မေ၊ ငါ၏(ထံသို့)။အနုပ္ပတ္တော ကိရ၊ အစဉ်ရောက်တော်မူပြီတဲ့။ သုဂတော၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ မေ၊ သို့။ အနုပ္ပတ္တော ကိရ၊ တဲ့။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ အနုပ္ပတ္တော ကိရာတိ၊ တဲ့"ဟူ၍။ အာသနာ၊ မှ။ဥဋ္ဌာယ၊ ၍။ ဧကံသံ၊ ၌။ စီဝရံ ကို။ ကတွာ၊ ၍။ ဘဂဝတော။ ၏။ ပါဒေသု၊ တို့၌။ သိရသာ၊ ဖြင့်။ နိပတိတွာ၊ ၍။ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ "ဘန္တေ၊ရား။ ယထာဗာလံ၊ မိုက်သောအလျောက်။ ယထာမူဠှံ၊ တွေဝေသော အလျောက်။ ယထာ အကုသလံ၊ မလိမ္မာသောအလျောက်။ အစ္စယော၊ အပြစ်သည်။ မံ၊ တပည့်တော်ကို။ အစ္စဂမာ၊ လွန်၍ဖြစ်ပါပြီ။ ဝါ၊ လွှမ်းမိုးပါပြီ။ ယော အဟံ၊ အကြင်တပည့်တော်သည်။ ဘဂဝန္တံ၊ကို။ အာဝုသောဝါဒေန၊ အာဝုသော ဟူသော ခေါ်ဝေါ်ခြင်းဖြင့်။သမုဒါစရိတဗ္ဗံ၊ခေါ်ဝေါ်အပ်၏ဟူ၍။ အမညိဿံ၊ အောက်မေ့ပြီ။ဘန္တေ၊ရား။ဘဂဝါ၊ သည်၊ တဿ မေ၊ ၏။ အစ္စယံ၊အပြစ်ကို။ အာယတိံ၊ နောင်အခါ၌။ သံဝရာယ၊ စောင့်စည်းခြင်းငှါ။ အစ္စယတော၊ အပြစ်အားဖြင့်။ ပဋိဂ္ဂဏှာတုတိ၊ လက်ခံတော်မူပါဘုရား"ဟူသော။ တော်၊ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ (ယံ ဝါကျသို့သွား။) တံ၊ သည်။ မံ၊ ကို။ အာဝုသောဝါဒေန၊ ဖြင့်။ သမုဒါစရိတဗ္ဗံ၊ ဟူ၍။ ယံ၊ အကြင် အကြောင်းကြောင့်။ အမညိတ္ထ၊ မှတ်ထင်ပြီ။ တံ၊ ထိုအကြောင်းကြောင့်။ တဂ္ဃ၊ စစ်စစ်။ တံ၊ ကို။ ယထာဗာလံ၊ လျောက်။ ယထာမူဠှံ၊ လျောက်။ ယထာအကုသလံ၊ လျောက်။ အစ္စယော၊ သည်။ အစ္စဂမာ၊ ပြီ၊ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ ယတော စ ခေါ၊ အကြင်အခါ၌ကား။ တံ၊ သည်၊ အစ္စယံ၊ ကို။ အစ္စယတော၊ အားဖြင့်။ ဒိသွာ၊ မြင်၍။ ယထာဓမ္မံ၊ တရားအားလျော်စွာ။ ပဋိကရောသိ၊ ကုစား၏။ တတော၊ ထိုအခါ၌။ မယံ၊ တို့သည်။ တေ၊ ၏။ တံ၊ ထိုအပြစ်ကို။ ပဋိဂ္ဂဏှာမ၊ လက်ခံကုန်၏။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ ယော၊ အကြင်သူသည်။ အစ္စယံ၊ ကို။ အစ္စယတော၊ အားဖြင့်။ ဒိသွာ၊ ၍။ ယထာဓမ္မံ၊ စွာ။ ပဋိကရောတိ၊ ၏။ အာယတိံ၊ ၌။ သံဝရာယ၊ ငှါ။ အာပဇ္ဇတိ၊ ရောက်၏။ သော၊ ဤစောင့်စည်းခြင်းသို့ရောက်ခြင်းသည်။ အရိယဿ၊ ငါဘုရား၏။ ဝိနယေ၊ ဆုံးမရာသာသနာ၌။ ဝုဒ္ဓိဟိ၊ ကြီးပွါးကြောင်း သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏။

ဘန္တေ၊ ရား။ အဟံ၊ သည်။ ဘဂဝတော၊ ၏။ သန္တိကေ၊ ၌။ ဥပသမ္ပဒံ၊ ကို။ လဘေယျံ၊ ရလိုပါ၏။ ဣတိ၊ ၏။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ တေ၊ ၏။ ပတ္တစီဝရံ၊ သပိတ်သင်္ကန်းသည်။ ပရိပုဏ္ဏံ ပန၊ ပြည့်စုံပြီလော။ ဣတိ၊ ၏။ ဘန္တေ၊ ရား။ မေ၊ တပည့်တော်၏။ ပတ္တစီဝရံ၊ သည်။ န ခေါ ပရိပုဏ္ဏံ၊ မပြည့်စုံသေးပါ။ ဣတိ၊ ၏။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ တထာဂတာ၊ ဘုရားရှင်တို့သည်။ အပရိပုဏ္ဏပတ္တစီဝရံ၊ မပြည့်စုံသော သပိတ်သင်္ကန်းရှိသူကို။ န ခေါ ဥပသမ္ပာဒေန္တိ၊ ရဟန်းမပြုစေကုန်။ ဣတိ၊ ၏။

အထခေါ၊ ၌။အာယသ္မာ ပက္ကုသာတိ၊ သည်။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ဘာသိတံ၊ ကို။ အဘိနန္ဒိတွာ၊ ၍။ပ။ကတွာ၊ ၍။ ပတ္တစီဝရပရိယေသနံ၊ သပိတ်သင်္ကန်းကိုရှာဖွေခြင်းငှါ။ ပက္ကာမိ၊ ပြီ။

အထခေါ၊ ၌။ ပတ္တစီဝရပရိယေသနံ၊ ငှါ။ စရန္တံ၊ လှည့်လည်သော။အာယသ္မန္တံ ပက္ကုသာတိံ၊ ကို။ ဝိဗ္ဘန္တာ၊ တုန်လှုပ်သော။ (ဝိဗ္ဘန္တာတိ ဘန္တစိတ္တာ- ဋီ။) ဂါဝီ၊ နွားမသည်။ ဇီဝိတာ၊ အသက်မှ။ ဝေါရောပေသိ၊ ခွင်းပြီ။ (ကျစေပြီ-သဒ္ဒတ္ထ။)အထ ခေါ၊ ၌။ သမ္ဗဟုလာ၊ ကုန်သော။ ဘိက္ခူ၊ တို့သည်။ပ။နိသီဒိံသု၊ ကုန်ပြီ။ ဧကမန္တံ၊ ၌။ နိသိန္နာ၊ ကုန်သော။ တေဘိက္ခူ၊ တို့သည်။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ "ဘန္တေ၊ ရား။ ပုက္ကုသာတိနာမ၊ သော။ ယော သော ကုလပုတ္တော၊အကြင် အမျိုးသားကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ သံခိတ္တေန၊ ကျဉ်းသော။ ဩဝါဒေန၊ အဆုံးအမဖြင့်။ ဩဝဒိတော၊ ဆုံးမအပ်ပြီ။ သော၊ ထိုအမျိုးသားသည်။ ကာလင်္ကတော၊ အတ္တဘောကို ပစ်ချခြင်းကိုပြုပြီ။ တဿ၊ ထိုအမျိုးသား၏။ ဂတိ၊ လားရာသည်။ ကာ၊ အဘယ်နည်း။အဘိသမ္ပရာယော၊ တမလွန်ဘဝသည်။ ကောတိ၊ အဘယ်နည်း"ဟူသော။ ဧတံ၊ ကို။ အဝေါစုံ။ ကုန်ပြီ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပုက္ကုသာတိ၊ သော။ ကုလပုတ္တော၊ သည်။ ပဏ္ဍိတော၊ ပညာရှိ၏။ ဓမ္မဿ၊ (အရဟတ္တမဂ်)တရားအား။ အနုဓမ္မံ၊ လျော်သော(အောက်မဂ်ဖိုလ်)တရားအကျင့်ကို။ပစ္စပါဒိ၊ ကျင့်ပြီ။(ရပြီ ဟူလို။ ဓမ္မအရ-အရဟတ္တမဂ္ဂဓမ္မကို၊အနုဓမ္မအရ-ဟေဋ္ဌိမမဂ္ဂဖလဓမ္မကိုယူ။)

မံ၊ ငါဘုရားကို။ ဓမ္မာဓိကရဏံ၊တရားဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ န စ ဝိဟေဌေသိ၊ မညှဉ်းဆဲ။(မ ၂၊ ဗြဟ္မာယုသုတ် အဆုံး၌လည်းပါ၏။မ ၃၊ ပုဏ္ဏောဝါဒသုတ် အဆုံး၌လည်း လာလတ္တံ့။) ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပုက္ကုသာတိ၊ သော။ ကုလပုတ္တော၊ သည်။ ပဉ္စန္နံ၊ ငါးပါးကုန်သော။ ဩရမ္ဘာဂိယာနံ၊ အောက်ကာမဘုံသို့ ချဉ်းကပ်တတ် ချဉ်းကပ်စေတတ်ကုန်သော။ သံယောဇနာနံ၊ သံယောဇဉ် တို့၏။ ပရိက္ခယာ၊ ကုန်ခြင်းကြောင့်။ ဩပပါတိကော၊ သုဒ္ဓါဝါသ ဥပပတ်ပဋိသန္ဓေနေသည်။ တတ္ထ၊ ထိုသုဒ္ဓါဝါသဘုံ၌။ ပရိနိဗ္ဗာယီ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်စံသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ လောကာ၊ ထိုသုဒ္ဓါဝါသဘုံမှ။ အနာဝတ္တိဓမ္မော၊ ဆုတ်နစ်ခြင်းသဘောမရှိ။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏။ (ဣဒမဝေါစ။ပ။အဘိနန္ဒုန္တိ-ပေးမြဲ။)

ဒသမံ၊ သော။ ဓာတုဝိဘင်္ဂသုတ္တံ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီ။

၁၁-သစ္စဝိဘင်္ဂသုတ်

၃၇၁။ (ဧဝံမေ သုတံ-ပေးမြဲ။) ဧကံ၊ သော။ သမယံ၊ ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဗာရာဏသိယံ၊ ဗာရာဏသီမြို့၌။ဣသိပတနေ၊ (ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ)ရသေ့တို့၏ ကျရာဖြစ်သော။ မိဂဒါယေ၊မိဂဒါဝုန်၌။ ဝိဟရတိ။ ၏။ (တတြ။ပ။ပစ္စဿောသုံ-ပေးမြဲ။) ဘဂဝါ၊ သည်—"ဘိက္ခဝေ၊ တို့။အရဟတာ၊ သော။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန၊ သော။ တထာဂတေန၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဗာရာဏသိယံ၊ ၌။ ဣသိပတနေ၊ သော။ မိဂဒါယေ၊ ၌။ သမဏေန ဝါ၊ ရဟန်းသည်ရင်း။ ဗြာဟ္မဏေန ဝါ၊ ပုဏ္ဏားသည်ရင်း။ဒေဝေန ဝါ၊နတ်သည်ရင်း။ မာရေန ဝါ၊ မာရ်နတ်သည်ရင်း။ဗြဟ္မုနာ ဝါ၊ဗြဟ္မာသည်ရင်း။ လောကသ္မိံ၊ လောက၌။ ကေနစိ ဝါ၊ တစုံတယောက်သော သူသည်ရင်း။ အပ္ပဋိဝတ္တိယံ၊ မလည်စေနိုင်သော။ အနုတ္တရံ၊ မိမိထက် အမြတ်မရှိသော။ ဓမ္မစက္ကံ၊ ဓမ္မစက်ကို။ ပဝတ္တိတံ၊ လည်စေတော်မူအပ်ပြီ။ စတုန္နံ၊ လေးပါးကုန်သော။အရိယသစ္စာနံ၊အရိယသစ္စာတို့ကို။

အာစိက္ခန၊ အစဉ်ပြောကြားခြင်းတည်း။ ဒေသန၊ ဟောခြင်းကည်း။ ပညာပန၊ အပြားအားဖြင့် သိစေခြင်းတည်း။ ပဋ္ဌပန၊ အပြားအားဖြင့် တည်စေခြင်းတည်း။ ဝိဝရဏ၊ ဖွင့်ခြင်းတည်း။ ဝိဘဇန၊ ဝေဘန်ခြင်းတည်း။ ဥတ္တာနီကမ္မ၊ ပေါ်လွင်စွာပြုခြင်းတည်း။ (ယဒိဒံ-ကား နိပါတ်မျှသာ၊ စတုန္နံ-စသော ဝါကျကား ဓမ္မစက္က ပဝတ္တိတံ-၏ အဖွင့်ဟုမှတ်။)

ကတမေသံ စတုန္နံ၊ အဘယ်လေးပါးတို့ကို။ အာစိက္ခန၊ အစဉ်ပြောကြားခြင်းနည်း။ပ။ ဥတ္တာနီကမ္မ၊ နည်း။ ဒုက္ခဿ၊ သော။ အရိယသစ္စဿ၊ ကို။ အာစိက္ခန၊ အစဉ်ပြောကြားခြင်းသည်ရင်း။ပ။ဥတ္တာနီကမ္မ၊ သည်ရင်း။ ဒုက္ခသမုဒယဿ၊ သော။ အရိယသစ္စဿ၊ ကို။ပ။ ဒုက္ခနိရောဓဿ၊ သော။ အရိယသစ္စဿ၊ ကို။ပ။ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိယာ ပဋိပဒါယ၊ သော။ အရိယသစ္စဿ၊ ကို။ အာစိက္ခန၊ သည်ရင်း။ပ။ဥတ္တာနီကမ္မ၊ သည်ရင်းတည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ပ။ဥတ္တာနီကမ္မ၊ တည်း။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သာရိပုတ္တ မောဂ္ဂလ္လာနေ၊ သာရိပုတ္တ မောဂ္ဂလ္လာန်တို့ကို။ သေဝထ၊ မှီဝဲကြကုန်လော့။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သာရိပုတ္တ မောဂ္ဂလ္လာနေ၊ တို့ကို။ ဘဇထ၊ ဆည်းကပ်ကြကုန်လော့။ ပဏ္ဍိတာ၊ ပညာရှိကုန်သော။ ဘိက္ခူ၊ ရဟန်းတို့တည်း။ သဗြဟ္မစာရီနံ၊ သီတင်းသုံးဖော်တို့ကို။ အနုဂ္ဂါဟကာ၊ (အာမိသ,ဓမ္မတို့ဖြင့်)ချီးမြှောက်တတ်ကုန်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဇနေတာ သေယျထာပိ၊ မွေးမိခင်ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ ဤအတူ။ သာရိပုတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဇာတဿ၊ မွေးဖွားပြီးသောသားကို။ အာပါဒေတာ သေယျထာပိ၊ မွေးမြူသောမိခင်ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ မောဂ္ဂလ္လာနော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သာရိပုတ္တော၊ သည်။ သောတာပတ္တိဖလေ၊ သောတာပတ္တိဖိုလ်၌။ ဝိနေတိ၊ ဆုံးမ၏။ မောဂ္ဂလ္လာနော၊ သည်။ ဥတ္တမတ္ထေ၊ အထက်ဖိုလ်ဟူသော မြတ်သောအကျိုး၌။ ဝိနေတိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။သာရိပုတ္တော၊သည်။ စတ္တာရိ၊ လေးပါးကုန်သော။ အရိယသစ္စာနိ၊ တို့ကို။ ဝိတ္ထာရေန၊ အကျယ်အားဖြင့်။ အာစိက္ခိတုံ၊ အစဉ်ပြောကြားခြင်းငှါ။ပ။ဥတ္တာနီကာတုံ၊ ပေါ်လွင်စွာပြုခြင်းငှါ။ ပဟောတိ၊ စွမ်းနိုင်၏ဟူသော။ ဣတိ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။ (ဧတဒဝေါစ-ပြန်သတ်။ ဣဒမဝေါစ။ပ။ပါဝိသိ၊ ပေးမြဲ။)

၃၇၂။ တတြ ခေါ၊ ထိုအခါ၌။ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော၊ သည်။ ဘဂဝတော၊ သည်။ အစိရပက္ကန္တဿ၊ ဖဲတော်မူ၍ မကြာမြင့်မီ။ ဘိက္ခူ၊ တို့ကို။ "အာဝုသော ဘိက္ခဝေတိ၊ ငါ့ရှင်ရဟန်းတို့"ဟူ၍။ အာမန္တေသိ၊ ခေါ်ပြီ။ တေ ဘိက္ခူ၊ တို့သည်။"အာဝုသောတိ ခေါ၊ငါ့ရှင်"ဟူ၍။ အာယသ္မတော သာရိပုတ္တဿ၊ ၏(စကားကို)။ ပစ္စဿောသုံ၊ ဝန်ခံကုန်ပြီ။ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော၊သည်။ "အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်တို့။ အရဟတာ၊ သော။ပ။ဥတ္တာနီကမ္မ၊ ထင်စွာပြုခြင်းသည်ရင်းတည်း။

၃၇၃။ အာဝုသော၊ တို့။ ဒုက္ခံ၊ သော။ အရိယသစ္စံ၊ သည်။ ကတမဉ္စ၊ အဘယ်နည်း။ ဇာတိပိ၊ ပဋိသန္ဓေနေခြင်းသည်လည်း။ ဒုက္ခာ၊ ဆင်းရဲ၏။ ဇရာပိ၊ အိုခြင်းသည်လည်း။ ဒုက္ခာ၊ ၏။ မရဏမ္ပိ၊ သေခြင်းသည်လည်း။ ဒုက္ခံ၊ ၏။ သောကပရိဒေဝဒုက္ခဒေါမနဿုပါယာသာပိ၊ စိုးရိမ်ခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာယာခြင်း ပြင်းစွာပင်ပန်းခြင်းတို့သည်လည်း။ ဒုက္ခာ၊ ကုန်၏။ (ဤ၌ အပ္ပိယေဟိ-စသည်မပါ။) ယမ္ပိ၊ အကြင်မရနိုင်သောဝတ္ထု၌ တောင့်တခြင်းဖြင့်။ ဣစ္ဆံ၊ အလိုရှိပါလျက်။ နလဘတိ၊ မရ။ တမ္ပိ၊ ထိုမရနိုင်သောဝတ္ထု၌ တောင့်တခြင်းသည်လည်း။ ဒုက္ခံ၊ ၏။ တနည်း-ယမ္ပိ၊ အကြင်အကြောင်းကြောင့်လည်း။ဣစ္ဆံ၊အလိုရှိပါလျက်။

န လဘတိ၊ မရ။ တမ္ပိ၊ ထိုမရနိုင်သောအရာကို လိုချင်ခြင်းသည်လည်း ¹။ ဒုက္ခံ၊ ၏။ သံခိတ္တေန၊ အကျဉ်းချုပ်အားဖြင့်။ ပဉ္စ၊ ငါးပါးကုန်သော။ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ ဥပါဒါန်တို့၏ အာရုံဖြစ်သော ခန္ဓာတို့သည်။ ဒုက္ခာ၊ ကုန်၏။

အာဝုသော၊ တို့။ ဇာတိ၊ သည်။ ကတမာ စ၊ နည်း။ တေသံ တေသံ သတ္တာနံ၊ ထိုထိုသတ္တဝါတို့၏။ တမှိ တမှိ သတ္တနိကာယေ၊ ထိုထိုသတ္တဝါအပေါင်း၌။ ယာ ဇာတိ၊ အကြင်ဖြစ်ခြင်းသည်။ ယာ သဉ္ဇာတိ၊ အကြင်ပြည့်စုံစွာဖြစ်ခြင်းသည်။ ယာ ဩက္ကန္တိ၊ အကြင်ဥခွံတွင်း, အမိဝမ်းတွင်းသို့ သက်ဝင်ခြင်းသည်။ ယာ အဘိနိဗ္ဗတ္တိ၊ အကြင်ကိုယ်ထင်ရှားစွာ ဖြစ်ခြင်းသည်။ ခန္ဓာနံ၊ (ဘဝသစ်)ခန္ဓာတို့၏။ ယော ပါတုဘာဝေါ၊ အကြင် ထင်ရှားစွာ ဖြစ်ခြင်းသည်။ အာယတနာနံ၊ အာယတနတို့ကို။ ယော ပဋိလာဘော၊ အကြင်ရခြင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) အာဝုသော၊ တို့။ အယံ၊ ဤအလုံးစုံကို။ ဇာတိ၊ ဇာတိဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ အပ်၏။

အာဝုသော၊ တို့။ ဇရာ၊ သည်။ ကတမာ စ၊ နည်း။ တေသံ တေသံ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ တမှိ တမှိ သတ္တနိကာယေ၊ ၌။ ယာ ဇရာ၊ အကြင်အိုခြင်းသည်။ ယာ ဇီရဏတာ၊ အကြင်အိုသော အခြင်းအရာသည်။ ယံ ခဏ္ဍိစ္စံ၊ အကြင် သွားကျိုးသည်၏အဖြစ်သည်။ ယံ ပါလိစ္စံ၊ အကြင် ဆံအမွေးဖြူသည်၏ အဖြစ်သည်။ ယာ ဝလိတ္တစတာ၊ အကြင်အရေတွန့်သည်၏ အဖြစ်သည်။ အာယုနော၊ အသက်၏။ ယာ သံဟာနိ၊ အကြင်ဆုတ်ယုတ်ခြင်းသည်။ ဣန္ဒြိယာနံ၊ စက္ခုစသော ဣန္ဒြေတို့၏။ ယော ပရိပါကော၊ အကြင်ရင့်ကျက်ခြင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) အာဝုသော၊ တို့။ အယံ၊ ကို။ ဇရာ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ အပ်၏။

အာဝုသော၊ တို့။ မရဏံ၊ သည်။ ကတမဉ္စ၊ နည်း။ တေသံ တေသံ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ တမှာ တမှာ သတ္တနိကာယာ၊ မှ။ ယာ စုတိ၊ အကြင်ရွေ့လျောခြင်းသည်။ ယာ စဝနတာ၊ အကြင် ရွေ့လျောသောအခြင်းအရာသည်။ ယော ဘေဒေါ၊ အကြင်ပျက်စီးခြင်းသည်။ ယံ အန္တရဓာနံ၊ အကြင်ကွယ်ပျောက်ခြင်းသည်။ ယံ မစ္စုမရဏံ၊ အကြင်သေခြင်းသည်။ ယာ ကာလံကိရိယာ၊ အကြင်အဘ္ဘတော ပစ်ချခြင်းကို ပြုခြင်းသည်။ ခန္ဓာနံ၊ ခန္ဓာတို့၏။ ယော ဘေဒေါ၊ အကြင် ပျက်စီးခြင်းသည်။ ကဠေဝရဿ၊ ကိုယ်ကောင်ကို။ ယော နိက္ခေပေါ၊ အကြင်ပစ်ချခြင်းသည်။ ဇီဝိတိန္ဒြိယဿ၊ ဇီဝိတိန္ဒြေ၏။ ယော ဥပစ္ဆေဒေါ၊ အကြင်ပြတ်ခြင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) အာဝုသော၊ တို့။ ဣဒံ၊ ကို။ မရဏံ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

အာဝုသော၊ တို့။ သောကော၊ စိုးရိမ်ခြင်းသည်။ ကတမော စ၊ နည်း။ အာဝုသော၊ တို့။ အညတရညတရေန၊ တပါးပါးသော။ ဗျသနေန၊ ပျက်စီးခြင်းနှင့်။ သမန္နာဂတဿ၊ ပြည့်စုံသော သူ၏။ အညတရညတရေန၊ သော။ ဒုက္ခဓမ္မေန၊ ဆင်းရဲခြင်း၏အကြောင်းသည်။ ဖုဋ္ဌဿ၊ ထိပါး နှိပ်စက်အပ်သောသူ၏။ ယော သောကော၊ အကြင်စိုးရိမ်ခြင်းသည်။ ယာ သောစနာ၊ အကြင် စိုးရိမ်သော အခြင်းအရာသည်။ ယံ သောစိတတ္တံ၊ အကြင်စိုးရိမ်သောသူ၏အဖြစ်သည်။ ယော အန္တောသောကော၊ အကြင်အတွင်း၌ စိုးရိမ်ခြင်းသည်။ ယော အန္တော ပရိသောကော၊ အကြင်

၁။ ဤအနက်ကား ယမ္ပိ-ကို ဣစ္ဆံ-၌ ကရိဏ်အဖြစ်ဖြင့် စပ်ခိုက်ရသည်။ "ထိုလိုအပ်သောအရာကို မရခြင်း သည်လည်း" ဟူသော အနက်ကား ယမ္ပိ-ကို န လဘတိ-၌ ကရိဏ်အဖြစ်ဖြင့် စပ်ခိုက်ရသည်။ ဤအနက်များ၏ အဓိပ္ပါယ်ကို မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ် နိဿယ ၁၂၈-ပိုဒ်၌ အကျယ်ရှုလေ။

အတွင်း၌ အဖန်တလဲလဲ စိုးရိမ်ခြင်းသည်။ (အတ္ထိ၊၏။) အာဝုသော၊တို့။အယံ၊ကို။ သောကော၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ အပ်၏။

အာဝုသော၊ တို့။ ပရိဒေဝေါ၊ ငိုကြွေးခြင်းသည်။ ကတမော စ၊ နည်း။ အာဝုသော၊ တို့။ အညတရညတရေန၊သော။ ဗျသနေန၊ နှင့်။ သမန္နာဂတဿ၊၏။ အညတရညတရေန၊ သော။ ဒုက္ခဓမ္မေန၊ သည်။ ဖုဋ္ဌဿ၊၏။ ယော အာဒေဝေါ၊ အကြင်ငိုကြွေးခြင်းသည်။ ယော ပရိဒေဝေါ၊ အကြင်အဖန်တလဲလဲ ငိုကြွေးခြင်းသည်။ ယာ အာဒေဝနာ၊ အကြင်ငိုကြွေးသော အခြင်းအရာသည်။ ယာ ပရိဒေဝနာ၊ အကြင်အဖန်တလဲလဲ ငိုကြွေးသော အခြင်းအရာသည်။ ယံ အာဒေဝိတတ္တံ၊အကြင်ငိုကြွေးသူ၏အဖြစ်သည်။ ယံ ပရိဒေဝိတတ္တံ၊ အကြင်အဖန်တလလဲ ငိုကြွေးသူ၏ အဖြစ်သည်။ (အတ္ထိ၊၏။) အာဝုသော၊ တို့။ အယံ၊ကို။ ပရိဒေဝေါ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊၏။

အာဝုသော၊တို့။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲခြင်းသည်။ ကတမဥ္စ၊နည်း။ အာဝုသော၊ တို့။ ကာယိကံ၊ ကိုယ်၌ဖြစ်သော။ ယံ ဒုက္ခံ၊ အကြင်ဆင်းရဲသည်။ ကာယိကံ၊ သော။ အသာတံ၊ သာယာဖွယ် မရှိသော။ ကာယသမ္ဖဿဇံ၊ ကိုယ်အတွေ့ကြောင့်ဖြစ်သော။ ယံ ဒုက္ခံ၊ သည်။ အသာတံ၊ သာယာဖွယ်မရှိသော။ ဝေဒယိတံ၊ ခံစားအပ်သော။ ယံ ဒုက္ခံ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊၏။)အာဝုသော၊ တို့။ ဣဒံ၊ ကို။ ဒုက္ခံ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ အပ်၏။

အာဝုသော၊ တို့။ ဒေါမနဿံ၊ စိတ်နှလုံးမသာယာခြင်းသည်။ ကတမဥ္စ၊ နည်း။ အာဝုသော၊ တို့။ စေတသိကံ၊ စိတ်၌ဖြစ်သော။ ယံ ဒုက္ခံ၊ သည်။ စေတသိကံ၊ သော။ အသာတံ၊ သော။ မနောသမ္ဖဿဇံ၊ စိတ်အတွေ့ကြောင့်ဖြစ်သော။ ယံ ဒုက္ခံ၊ သည်။ အသာတံ၊ သော။ ဝေဒယိတံ၊ သော။ ယံ ဒုက္ခံ၊သည်။ (အတ္ထိ၊၏။) အာဝုသော၊ တို့။ ဣဒံ၊ ကို။ ဒေါမနဿံ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ အပ်၏။

အာဝုသော၊ တို့။ ဥပါယာသော၊ ပြင်းစွာပင်ပန်းခြင်းသည်။ကတမော စ၊နည်း။ အာဝုသော၊ တို့။ အညတရညတရေန၊ သော။ ဗျသနေန၊ နှင့်။ သမန္နာဂတဿ၊ ၏။ အညတရညတရေန၊ သော။ ဒုက္ခဓမ္မေန၊ သည်။ ဖုဋ္ဌဿ၊ ၏။ ယော အာယာသော၊ အကြင်ပင်ပန်းခြင်းသည်။ ယော ဥပါယာသော၊ အကြင်ပြင်းစွာပင်ပန်းခြင်းသည်။ ယံ အာယာသိတတ္တံ၊ အကြင်ပင်ပန်းသူ၏အဖြစ်သည်။ ယံ ဥပါယာသိတတ္တံ၊ အကြင်ပြင်းစွာပင်ပန်းသူ၏အဖြစ်သည်။ (အတ္ထိ၊၏။) အာဝုသော၊ တို့။ အယံ၊ကို။ ဥပါယာသော၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ အပ်၏။

အာဝုသော၊ တို့။ ယမ္ပိ၊ အကြင်မရနိုင်သော ဝတ္ထု၌ တောင့်တခြင်းဖြင့်။ ဣစ္ဆံ၊ အလိုရှိပါလျက်။ န လဘတိ၊ မရ။ တမ္ပိ၊ ထိုမရနိုင်သောဝတ္ထုကို တောင့်တခြင်းသည်လည်း။ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခမည်၏ဟူသည်။ ကတမဥ္စ၊ နည်း။ အာဝုသော၊ တို့။ ဇာတိဓမ္မာနံ၊ ပဋိသန္ဓေနေခြင်းသဘော ရှိကုန်သော။ သတ္တာနံ၊ သတ္တဝါတို့၏။ "မယံ၊ ငါတို့သည်။ ဇာတိဓမ္မာ၊ ပဋိသန္ဓေနေခြင်း သဘောရှိကုန်သည်။ န အဿာမ၊ မဖြစ်ကုန်မူကား။ အဟော ဝတ၊ ဩကောင်းစွ။ ဇာတိ၊ ပဋိသန္ဓေနေခြင်းသည်။ နော၊ ငါတို့၏(ထံသို့)။ ဝတ၊ စင်စစ်။ န အာဂစ္ဆေယျ၊ မလာမူကား။ အဟော ဝတာတိ၊ ဩကောင်းစွ"ဟူ၍။ ဧဝံ၊သို့။ ဣစ္ဆာ၊ အလိုသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ ပန၊ ထိုသို့ပင်တောင့်တသော်လည်း။ ဧတံ၊ ဤပဋိသန္ဓေမနေခြင်းသဘောကို။ ဣစ္ဆာယ၊ တောင့်တခြင်းဖြင့်။ န ပတ္တဗ္ဗံ၊မရအပ်။ ဣဒမ္ပိ၊ ဤမရခြင်းသည်လည်း။ "ယမ္ပိစ္ဆံ န လဘတိ တမ္ပိ ဒုက္ခံ"၊ ဒုက္ခမည်၏။ အာဝုသော၊ တို့။ ဇရာဓမ္မာနံ၊ အိုခြင်းသဘောရှိကုန်သော။ သတ္တာနံ၊ သတ္တဝါ

တို့၏။ပ။ အာဝုသော၊ တို့။ ဗျာဓိဓမ္မာနံ၊ နာခြင်းသဘောရှိကုန်သော။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ပ။ အာဝုသော၊တို့။ မရဏဓမ္မာနံ၊ သေခြင်းသဘောရှိကုန်သော။ သတ္တာနံ၊တို့၏။ပ။ အာဝုသော၊ တို့။ သောကပရိဒေဝဒုက္ခဒေါမနဿုပါယာသဓမ္မာနံ၊ ကုန်သော။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ပ။ ဣဒမ္ပိ၊ သည်လည်း။ "ယံပိစ္ဆံ။ပ။ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခ"မည်၏။

အာဝုသော၊တို့။ သံခိတ္တေန၊ အားဖြင့်။ ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ တို့သည်။ ဒုက္ခာ၊ ဆင်းရဲကုန်၏ ဟူကုန်သည်။ ကတမေ စ၊ တို့နည်း။ ဣဒံ၊ ဤဥပါဒါနက္ခန္ဓာတို့ ဟူကုန်သည်။ သေယျထာ၊ အဘယ်နည်း။ ရူပုပါဒါနက္ခန္ဓော၊ငင်း။ပ။ ဝိညာဏုပါဒါနက္ခန္ဓော၊ ငင်းတည်း။ အာဝုသော၊ တို့။ ဣမေ၊ ဤသည်တို့ကို။ "ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာ ဒုက္ခာ၊တို့" ဟူ၍။ ဝုစ္စန္တိ၊အပ်ကုန်၏။ အာဝုသော၊ တို့။ ဣဒံ၊ ဤအလုံးစုံကို။ ဒုက္ခံ၊ သော။ အရိယသစ္စံ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ အပ်၏။

၃၇၄။ အာဝုသော၊ တို့။ ဒုက္ခသမုဒယံ၊ ဆင်းရဲ၏ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်သော။ အရိယသစ္စံ၊ သည်။ ကတမဉ္စ၊ နည်း။ ယာယံ တဏှာ၊ အကြင်တဏှာသည်။ ပေါနောဗ္ဘဝိကာ၊ တဖန် ဘဝသစ်အကျိုးငှါ ဖြစ်၏ (တဖန်ဘဝသစ်ကို ပြုလေ့ရှိ၏)။ နန္ဒီရာဂသဟဂတာ၊ ပြင်းစွာတပ်နှစ်သက်ခြင်းနှင့်တကွ ဖြစ်၏။ ဝါ၊ ပြင်းစွာတပ်နှစ်သက်ခြင်းသို့ ရောက်၏[၁]။ တတြ တတြ၊ ထိုထိုအာရုံ ထိုထိုဘုံ၌။ အဘိနန္ဒိနီ၊ အလွန်နှစ်သက်တတ်၏။ ဣဒံ၊ ဤတဏှာသည်။ သေယျထာ၊ နည်း။ ကာမတဏှာ၊ ကာမတဏှာငင်း။ ဘဝတဏှာ၊ ဘဝတဏှာငင်း။ ဝိဘဝတဏှာ၊ ဝိဘဝတဏှာငင်းတည်း[၂]။ အာဝုသော၊ တို့။ ဣဒံ၊ ဤတဏှာသည်။ ဒုက္ခသမုဒယံ၊ သော။ အရိယသစ္စံ၊ တည်း။

အာဝုသော၊ တို့။ ဒုက္ခနိရောဓံ၊ သော။အရိယသစ္စံ၊ သည်။ ကတမဉ္စ၊ နည်း။ တဿာယေဝ တဏှာယ၊ ထိုတဏှာ၏သာလျှင်။ ယော အသေသဝိရာဂနိရောဓော၊ အကြင်တပ်ခြင်းကင်းသော မဂ်ဖြင့်အကြွင်းမဲ့ချုပ်ရာနိဗ္ဗာန်သည်။ ယော စာဂေါ၊ အကြင်စွန့်ရာနိဗ္ဗာန်သည်။ယော ပဋိနိဿဂ္ဂေါ၊ အကြင်တဖန်စွန့်ရာနိဗ္ဗာန်သည်။ ယာ မုတ္တိ၊ အကြင်လွတ်ရာနိဗ္ဗာန်သည်။ ယော အနာလယော၊ အကြင်ကပ်ငြိခြင်းကင်းရာ နိဗ္ဗာန်သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) အာဝုသော၊ တို့။ ဣဒံ၊ ကို။ ဒုက္ခနိရောဓံ၊ သော။ အရိယသစ္စံ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ အပ်၏။

၃၇၅။ အာဝုသော၊ တို့။ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီ၊ ဆင်းရဲ၏ချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ရောက်ကြောင်း၊ ဖြစ်သော။ ပဋိပဒါ၊ အကျင့်ဟူသော။ အရိယသစ္စံ၊ သည်။ ကတမဉ္စ၊ နည်း။ အရိယော၊ မြတ်သော။ အဋ္ဌင်္ဂိကော၊ အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော။ အယမေဝ မဂ္ဂေါ၊ ဤမဂ်သည်သာလျှင်တည်း။ ဣဒံ၊ ဤမဂ်ဟူသည်။ သေယျထာ၊ နည်း။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ ငင်း။ပ။ သမ္မာသမာဓိ၊ ငင်းတည်း။

၁။ နန္ဒီရာဂသဟဂတာတိ နန္ဒီရာဂေန သဟ ဧကတ္တမေဝ ဂတာ။ တဗ္ဘာဝသဟဂတံ ဟိ ဣဓ အဓိပ္ပေတံ။ (ခန္ဓသံယုတ်-ဘာရသုတ်အဖွင့် ၂၄၃။) တဗ္ဘာဝသဟဂတံ—ယထာ "သနိဒဿနာ ဓမ္မာ"တိ၊ န သံသဋ္ဌသဟဂတံ၊ နာပိ အာရမ္မဏသဟဂတံ။ (ငင်းဋီ။) ဥဘယမေတံ ဧကတ္ထံ၊ ဗျဉ္ဇနမေဝ နာနန္တိ တဏှာ "နန္ဒီရာဂေန သဒ္ဓိံ အတ္ထတော ဧကတ္တမေဝ ဂတာ"တိ ဝုတ္တာ။ တဗ္ဘာဝတ္ထော ဟေတ္ထ သဟ-သဒ္ဒေါ "သနိဒဿနာ ဓမ္မာ"တိ အာဒီသု ဝိယ။ တသ္မာ နန္ဒီရာဂသဟဂတာတိ နန္ဒီရာဂဘာဝံ ဂတာ၊ သဗ္ဗာသုပိ အဝတ္ထာသု နန္ဒီရာဂဘာဝသာ အပစ္စက္ခာယ ဝတ္တနတောတိ အတ္ထော။ (မဟာဝဂ္ဂ သတိပဋ္ဌာနဋီကာ၊ ၃၄၀။)

၂။ ငင်းတို့၏သဘောကို မ-ဋ္ဌ ၁၊၂၂၄။ သံ-ဋ္ဌ ၂၊၁၄။ ငင်းဋီ-၂၁၄။ ဒီ-ဋ္ဌ ၃၊၆၀။ငင်းဋီ-၉၉-စသည်တို့၌ရှု။

အာဝုသော၊ တို့။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သည်။ ကတမာ စ၊ နည်း။ အာဝုသော၊ တို့။ ဒုက္ခေ၊ ဆင်းရဲ၌။ ယံ ဉာဏံ၊ အကြင်သိသောဉာဏ်သည်ရှိ၏။ ဒုက္ခသမုဒယေ၊ ဆင်းရဲ၏ဖြစ်ကြောင်း၌။ ယံ ဉာဏံ၊ သည်ရှိ၏။ ဒုက္ခနိရောဓေ၊ ဆင်းရဲ၏ချုပ်ရာ၌။ ယံ ဉာဏံ၊ သည်ရှိ၏။ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိယာ၊ သော။ပဋိပဒါယ၊၌။ ယံဉာဏံ၊ သည်ရှိ၏။ (အတ္ထိ၊၏။) အာဝုသော၊ တို့။အယံ၊ ဤသစ္စာလေးပါး၌ သိသောဉာဏ်ကို။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

အာဝုသော၊ တို့။ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ၊ သည်။ ကတမော စ၊ နည်း။ နေက္ခမ္မသင်္ကပ္ပေါ၊ ကာမမှ ထွက်မြောက်သောနေက္ခမ္မနှင့်ယှဉ်သောဝိတက်ရှိ၏။ အဗျာပါဒသင်္ကပ္ပေါ၊ ဒေါသ၏ဆန့်ကျင်ဘက် ဖြစ်သော မေတ္တာနှင့်ယှဉ်သော ဝိတက်ရှိ၏။ အဝိဟိံသာသင်္ကပ္ပေါ၊ ဝိဟိံသာ၏ ဆန့်ကျင်ဘက် ဖြစ်သော ကရုဏာနှင့်ယှဉ်သော ဝိတက်ရှိ၏တည်း။ (ဤအနက်များ၏အဓိပ္ပါယ်ကို မဟာသတိ-ပဋ္ဌာနသုတ် နိဿယ၌ရှု။) အာဝုသော၊တို့။ အယံ၊ ကို။ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ၊ ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ အပ်၏။

အာဝုသော၊ တို့။ သမ္မာဝါစာ၊ သည်။ ကတမာ စ၊ နည်း။ မုသာဝါဒါ၊ မဟုတ်မမှန်သော စကားကိုပြောဆိုခြင်းမှ။ ဝေရမဏီ၊ ရှောင်ကြဉ်ကြောင်း ဝိရတီရှိ၏။ ပိသုဏာယ၊ ချောပစ် ကုံးတိုက်သော။ ဝါစာယ၊ စကားမှ။ ဝေရမဏီ၊ ရှိ၏။ ဖရုသာယ၊ ကြမ်းထမ်းသော၊ ဝါစာယ၊ မှ။ ဝေရမဏီ၊ ရှိ၏။ သမ္ဖပ္ပလာပါ၊ အချည်းနှီးသောစကားကို ပြောဆိုခြင်းမှ။ ဝေရမဏီ၊ ရှိ၏တည်း။ အာဝုသော၊ တို့။ အယံ၊ ဤလေးပါးသောရှောင်ကြဉ်မှုကို။ သမ္မာဝါစာ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

အာဝုသော၊ တို့။ သမ္မာကမ္မန္တော၊ သည်။ ကတမော စ၊ နည်း။ ပါဏာတိပါတာ၊ မှ။ ဝေရမဏီ၊ ရှိ၏။ အဒိန္နာဒါနာ၊ မှ။ ဝေရမဏီ၊ ရှိ၏။ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာ၊ မှ။ ဝေရမဏီ၊ ရှိ၏တည်း။ အာဝုသော၊ တို့။ အယံ၊ ဤသုံးပါးသောရှောင်ကြဉ်မှုကို။ သမ္မာကမ္မန္တော၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

အာဝုသော၊ တို့။ သမ္မာအာဇီဝေါ၊ သည်။ ကတမော စ၊ နည်း။ အာဝုသော၊ တို့။ ဣဓ၊ ၌။ အရိယသာဝကော၊ မြတ်စွာဘုရား၏တပည့်သားသည်။ မိစ္ဆာအာဇီဝံ၊ ယုတ်မာသော အသက်မွေးခြင်းကို။ ပဟာယ၊ စွန့်၍။ သမ္မာအာဇီဝေန၊ ကောင်းမြတ်သောအသက်မွေးခြင်းဖြင့်။ ဇီဝိကံ၊ အသက်မွေးမှုကို။ ကပ္ပေတိ၊ ပြု၏။ အာဝုသော၊ တို့။ အယံ၊ ဤအသက်မွေးမှုကို။ သမ္မာအာဇီဝေါ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

အာဝုသော၊ တို့။ သမ္မာဝါယာမော၊ သည်။ ကတမော စ၊ နည်း။ အာဝုသော၊ တို့။ ဣဓ၊ ၌။ ဘိက္ခု၊ သည်။ အနုပ္ပန္နာနံ၊ မဖြစ်ကုန်သေးသော။ပါပကာနံ၊ယုတ်ညံ့ကုန်သော။အကုသလာနံ၊ ကုန်သော။ဓမ္မာနံ၊တို့၏။ အနုပ္ပါဒါယ၊ မဖြစ်ခြင်းငှါ။ ဆန္ဒံ၊ ဆန္ဒကို။ ဇနေတိ၊ ဖြစ်စေ၏။ ဝါယမတိ၊ အားထုတ်၏။ ဝီရိယံ၊ လုံ့လကို။ အာရဘတိ၊ ဖြစ်စေ၏။ စိတ္တံ၊ စိတ်ကို။ ပဂ္ဂဏှာတိ၊ ချီးမြှောက်၏။ ပဒဟတိ၊ ကြိုးကုတ်၏။ ဥပ္ပန္နာနံ၊ ဖြစ်ပြီးကုန်သော။ ပါပကာနံ၊ ကုန်သော။ အကုသလာနံ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ တို့ကို။ ပဟာနာယ၊ ပယ်ခြင်းငှါ။ပ။ ပဒဟတိ၊ ၏။ အနုပ္ပန္နာနံ၊ ကုန်သော။ ကုသလာနံ၊ကုန်သော။ဓမ္မာနံ၊တို့ကို။ ဥပ္ပါဒါယ၊ဖြစ်ခြင်းငှါ။ပ။ပဒဟတိ၊၏။ ဥပ္ပန္နာနံ၊ကုန်သော။ ကုသလာနံ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ ဌိတိယာ၊ တည်ခြင်းငှါ။ အသမ္မောသာယ၊ မပျောက်ပျက် ခြင်းငှါ။ ဘိယျောဘာဝါယ၊ လွန်စွာတိုးပွါးခြင်းငှါ။ ဝေပုလ္လာယ၊ ပြန့်ပြောခြင်းငှါ။ ဘာဝနာယ၊ ဖြစ်စေခြင်းငှါ။ပါရိပူရိယာ၊ ပြည့်စုံခြင်းငှါ။ပ။ပဒဟတိ၊ ၏။ အာဝုသော၊ တို့။ အယံ၊ ဤအားထုတ် ခြင်းကို။ သမ္မာဝါယာမော၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

အာဝုသော၊ တို့။ သမ္မာသတိ၊ သည်။ ကတမာ စ၊ နည်း။ အာဝုသော၊ တို့။ ဣဓ၊ ၌။ ဘိက္ခု၊ သည်။ အာတာပီ၊ ကိလေသာတို့ကို လောင်ကျွမ်းစေတတ်သော လုံ့လရှိသည် ဖြစ်၍။ သမ္ပဇာနော၊ ဆင်ခြင်တတ်သော ပညာရှိသည်ဖြစ်၍။ သတိမာ၊ သိမ်းဆည်းတတ်သော သတိရှိသည်ဖြစ်၍။ လောကေ၊ ရုပ်လောက၌။ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿံ၊ တပ်မက်ခြင်း နှလုံးမသာယာခြင်းကို။ ဝိနေယျ၊ ပယ်ဖျောက်၍။ ကာယေ၊ ရူပကာယ၌။ ကာယာနုပဿီ၊ ရူပကာယဟု အဖန်ဖန်ရှုသည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရတိ၊ နေ၏။ ပ။ အာတာပီ၊ ၍။ သမ္ပဇာနော၊ ၍။ သတိမာ၊ ၍။ လောကေ၊ ဓမ္မလောက၌။ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿံ၊ ကို။ ဝိနေယျ၊ ၍။ ဓမ္မေသု၊ လောကီဘရားတို့၌။ ဓမ္မာနုပဿီ၊ လောကီတရားဟု အဖန်ဖန်ရှုသည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ အာဝုသော၊ တို့။ အယံ၊ ကို။ သမ္မာသတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ အပ်၏။

အာဝုသော၊ တို့။ သမ္မာသမာဓိ၊ သည်။ ကတမာ စ၊ နည်း။ အာဝုသော၊ တို့။ ဣဓ၊ ၌။ ဘိက္ခု၊ သည်။ (အကြွင်းကို ဒေဝဒဟသုတ်နိဿယ ၁၆-ပိုဒ်၌ရှု။) အာဝုသော၊ တို့။ ဣဒံ၊ ကို။ ဒုက္ခနိရောဓ-ဂါမိနီ ပဋိပဒါ၊ သော။ အရိယသစ္စံ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ (တထာဂတေန-အစ အဘိနန္ဒုန္တိ-အထိ တူပြီ။)

ကောဒသမံ၊ သော။ သစ္စဝိဘင်္ဂသုတ္တံ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီးပြီ။

၁၂-ဒက္ခိဏာဝိဘင်္ဂသုတ်

၃၇၆။ (ဧဝံ မေ သုတံ-ပေးမြဲ။) ဧကံ၊ သော။ သမယံ၊ ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ သက္ကေသု၊ သက္ကတိုင်းတို့၌။ ကပိလဝတ္ထုသ္မိံ၊ ကပိလဝတ်မြို့၌။ နိဂြောဓာရာမေ၊ နိဂြောဓာရုံကျောင်း၌။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ အထခေါ၊ ၌။ မဟာပဇာပတိ၊ မဟာပဇာပတိမည်သော။ ဂေါတမီ၊ ဂေါတမီသည်။ နဝံ၊ အသစ်ဖြစ်သော။ ဒုဿယုဂံ၊ သက်န်းအစုံကို။ အာဒါယ၊ ယူ၍။ ပ။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ "ဘန္တေ၊ ရား။ မေ၊ တပည့်တော်သည်။ နဝံ၊ သော။ ဣမံ ဒုဿယုဂံ၊ ဤသက်န်းနှစ်စုံကို။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ ဥဒ္ဒိဿ၊ ရည်စူး၍။ သာမံ၊ ကိုယ်တိုင်။ ကန္တံ၊ ငင်အပ်ပြီ။ သာမံ၊ ကိုယ်တိုင်။ ဝါယိတံ၊ ယက်အပ်ပြီ။ ဘန္တေ၊ ရား။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အနုကမ္ပံ၊ အစဉ်စောင့်ရှောက်သည်ကို။ ဥပါဒါယ၊ အကြောင်းပြု၍။ မေ၊ တပည့်တော်၏။ တံ၊ ထိုသက်န်းအစုံကို။ ပဋိဂ္ဂဏှာတု၊ တိ၊ လက်ခံတော်မူပါဘုရား" ဟူသော။ ဧတံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။

ဧဝံ၊ သို့။ ဝုတ္တေ၊ အပ်သော်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ မဟာပဇာပတိံ၊ သော။ ဂေါတမိံ၊ ကို။ "ဂေါတမိ၊ ဂေါတမီ။ သံဃေ၊ သံဃာအား။ ဒေဟိ၊ လှူလော့။ တေ၊ သင်သည်။ သံဃေ၊ အား။ ဒိန္နေ၊ လှူအပ်သည်ရှိသော်။ အဟဉ္စေဝ၊ ငါဘုရားကိုရင်း။ သံဃော စ၊ သံဃာကိုရင်း။ ပူဇိတော၊ ပူဇော်အပ်သည်။ ဘဝိဿာမိ၊ တိ၊ ဖြစ်အံ့" ဟူသော။ ဧတံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။

ဒုတိယမ္ပိ ခေါ၊ နှစ်ကြိမ်မြောက်သည်း။ ပ။ အဝေါစ၊ ပြီ။

တတိယမ္ပိ ခေါ၊ သုံးကြိမ်မြောက်သည်း။ ပ။ အဝေါစ၊ ပြီ။

၃၇၇။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝုတ္တေ၊ အပ်သော်။ အာယသ္မာ အာနန္ဒော၊ သည်။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ "ဘန္တေ၊ ရား။ ဘဂဝါ၊ သည်။ မဟာပဇာပတိယာ၊ သော။ ဂေါတမိယာ၊ ၏။ နဝံ၊ သော။ ဒုဿယုဂံ၊ ကို။ ပဋိဂ္ဂဏှာတု၊ ခံယူတော်မူပါဘုရား။ ဘန္တေ၊ ရား။ မဟာပဇာပတိ၊ သော။ ဂေါတမီ၊ သည်။

ဘဂဝတော၊အား။ဗဟူပကာရာ၊ များသောကျေးဇူးရှိပါ၏။ ဘဂဝတော၊၏။ မာတုစ္ဆာ၊ မိထွေးတော်ပါတည်း။ အာပါဒိကာ၊ကြီးပွါးစေတော်၏။ ပေါသိကာ၊မွေးမြူတတ်၏။ ခီရဿ၊နို့ရည်ကို။ ဒါယိကာ၊ပေးတတ်၏။ ဇနေတ္တိယာ၊မိခင်(မဟာမာယာ)သည်။ ကာလင်္ကတာယ၊ အတ္တဘောကို ပစ်ချခြင်းကိုပြုသည်ရှိသော်(နတ်ရွာစံသည်ရှိသော်)။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ ထညံ၊ နို့ရည်ကို။ ပါယေသိ၊ တိုက်ကျွေးပြီ။ ဘန္တေ၊ ရား။ ဘဂဝါပိ၊ သည်လည်း။ မဟာပဇာပတိယာ၊ သော။ ဂေါတမိယာ၊အား။ ဗဟူပကာရော၊၏။ ဘန္တေ၊ရား။ ဘဂဝန္တံ၊ကို။အာဂမ္မ၊စွဲ၍။မဟာပဇာပတိ၊ သော။ ဂေါတမီ၊သည်။ ဗုဒ္ဓံ၊ကို။ သရဏံ၊ ကိုးကွယ်ရာဟူ၍။ ဂတာ၊ ဆည်းကပ်၏။ ဓမ္မံ၊ကို။ပ။ သံဃံ၊ ကို။ပ။ဂတာ၊၏။ ဘန္တေ၊ ရား။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ အာဂမ္မ၊ ၍။ မဟာပဇာပတိ၊ သော။ ဂေါတမီ၊ သည်။ ပါဏာတိပါတာ၊ မှ။ ပဋိဝိရတာ၊ ရှောင်ကြဉ်၏။ပ။သုရာမေရယမဇ္ဇပမာဒဋ္ဌာနာ၊ မေ့လျော့ခြင်း၏အကြောင်းဖြစ်သော သေရည်သေရက်ကိုသောက်စားခြင်းမှ။ပဋိဝိရတာ၊ ၏။ ဘန္တေ၊ ရား။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ အာဂမ္မ၊ ၍။ မဟာပဇာပတိ၊ သော။ ဂေါတမီ၊ သည်။ ဗုဒ္ဓေ၊၌။အဝေစ္စပ္ပသာဒေန၊ သက်ဝင်၍ ကြည်ညိုခြင်းနှင့်။ဝါ၊ အတိအကျသိ၍ ကြည်ညိုခြင်းနှင့်။ သမန္နာဂတာ၊ ပြည့်စုံ၏။ (ၚင်းအနက်ကို မ ၁၊ ၇၄ ပိုဒ်၌ရှု။) ဓမ္မေ၊ ၌။ပ။ သံဃေ၊ ၌။ပ။ သမန္နာဂတာ၊ ၏။ အရိယကန္တေဟိ၊ အရိယာတို့သည် နှစ်သက်အပ်ကုန်သော။ သီလေဟိ၊ သီလတို့နှင့်။သမန္နာဂတာ၊ ၏။ ဘန္တေ၊ရား။ ဘဂဝန္တံ၊ကို။အာဂမ္မ၊၍။ မဟာပဇာပတိ၊ သော။ ဂေါတမီ၊ သည်။ ဒုက္ခေ၊ ဒုက္ခသစ္စာ၌။ နိက္ကင်္ခါ၊ ယုံမှားမရှိ။ ဒုက္ခသမုဒယေ၊သမုဒယသစ္စာ၌။ပ။ ဒုက္ခနိရောဓေ၊ နိရောဓသစ္စာ၌။ပ။ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိယာ၊ သော။ ပဋိပဒါယ၊ ၌။ နိက္ကင်္ခါ၊ ယုံမှားမရှိ။ ဘန္တေ၊ ရား။ ဘဂဝါပိ၊ သည်လည်း။ မဟာပဇာပတိယာ၊ သော။ ဂေါတမိယာ၊ အား။ ဗဟူပကာရောတိ၊ ၏” ဟူသော။ ဧတံ၊ ကို။အဝေါစ၊ ပြီ။

၃၇၈။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ ဧတံ၊ ဤလျှောက်ထားအပ်သော စကားသည်။ ဧဝံ၊ မှန်ပေ၏။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ ဟိ၊ မှန်၏။ ပုဂ္ဂလော၊ တပည့်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ယံ ပုဂ္ဂလံ၊ အကြင်ဆရာ ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ အာဂမ္မ၊ ၍။ ဗုဒ္ဓံ၊ ကို။ပ။ ဂတော၊ သည်။ဟောတိ၊ ၏။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ အဘိဝါဒနပစ္စုပဋ္ဌာန-အဉ္ဇလိကမ္မသာမီစိကမ္မစီဝရပိဏ္ဍပါတသေနာသနဂိလာနပ္ပစ္စယဘေသဇ္ဇပရိက္ခာရာနုပ္ပဒါနေန၊ ရှိခိုးခြင်း ခရီးဦးကြိုဆိုခြင်း လက်အုပ်ချီခြင်း ရိုသေသမှုပြုခြင်း သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်း သူနာတို့၏ အထောက်အပံ့ အသက်၏အရံအကာဖြစ်သော ဆေးတို့ကို ပေးလှူခြင်းဖြင့်။ယဒိဒံ(ပတိကာရံ)၊ အကြင် ကျေးဇူးတုံ့ ပြုခြင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဧတံ၊ ထိုကျေးဇူးတုံ့ပြုခြင်းကို)။ ဣမိနာ ပုဂ္ဂလေန၊ ဤ(သရဏဂုံတည်ပြီးဖြစ်သော)တပည့်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဣမဿ ပုဂ္ဂလဿ၊ ဤ(သရဏဂုံ တည်စေသည့်) ဆရာဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ သုပ္ပတိကာရံ၊ ပြည့်ဝုံလုံလောက်သော ကျေးဇူးတုံ့ပြန်ခြင်းဟူ၍။ န ဝဒါမိ၊ ဟောတော်မမူ။ (ကြွင်းသုံးဝါကျတို့၌ကား မခဲပြီ။ “ဤငါးပါးသီလ တည်ပြီးဖြစ်သူ ဖြစ်စေသူ၊ဤအရိယာဖြစ်သူ ဖြစ်စေသူ၊ သစ္စာလေးပါး၌ ယုံမှားမဲ့သူ မဲ့စေသူ”ဟု ပုဂ္ဂလ အခွဲမျှသာ ထူးတော့၏။)

၃၇၉။ အာနန္ဒ၊နန္ဒာ။ပါဋိပုဂ္ဂလိကာ၊ ပုဂ္ဂိုလ်အသီးသီးအား ပေးလှူအပ်ကုန်သော[၁]။ ဒက္ခိဏာ၊ အလှူဒါနမျိုးတို့သည်။ ဣမာ စုဒ္ဒသ၊ ဤတဆဲ့ လေးမျိုးတို့တည်း။ ကတမာ စုဒ္ဒသ၊ အဘယ်

၁။ “ပတိပစ္စေကံ ပုဂ္ဂလံ ဒီယတီတိ ပါဋိပုဂ္ဂလိကံ”ဟူသော ဋီကာဖွင့်နှင့်အညီ “ပါဋိပုဂ္ဂလိကာ၊ ပုဂ္ဂိုလ် အသီးသီးအား ပေးလှူအပ်ကုန်သော”ဟု အနက်သမ္ဗန်လိုက်သည်။

တဆဲ့လေးမျိုးတို့နည်း။ အရဟန္တေ၊ သော။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေ၊ သော။ တထာဂတေ၊ အား။ ဒါနံ၊ အလှူကို။ ဒေတိ၊ ပေးလှူ၏။ အယံ၊ ဤသည်ကား။ ပဌမာ၊ ရှေးဦးအစ အမြတ်ဆုံး ဖြစ်သော။ ပါဋိပုဂ္ဂလိကာ၊ သော။ ဒက္ခိဏာ၊ အလှူဒါနတည်း။ ပစ္စေကဗုဒ္ဓေ၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ အား။ပ။ ဒုတိယာ၊ နှစ်ခုမြောက်ဖြစ်သော။ပ။ ဒက္ခိဏာ၊ တည်း။ တထာဂတသာဝကေ၊ မြတ်စွာ ဘုရား၏ တပည့်ဖြစ်သော။ အရဟန္တေ၊ ရဟန္တာအား။ပ။ အရဟတ္တဖလသစ္ဆိကိရိယာယ၊ အရဟတ္တ ဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုခြင်းငှါ။ ပဋိပန္နေ၊ ကျင့်သောသူအား။ပ။ အနာဂါမိ ဿ၊ အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ် အား။ပ။ အနာဂါမိဖလသစ္ဆိကိရိယာယ၊ အနာဂါမိဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုခြင်းငှါ။ ပဋိပန္နေ၊ အား။ပ။ သကဒါဂါမိဿ၊ အား။ပ။ သကဒါဂါမိဖလသစ္ဆိကိရိယာယ၊ ငှါ။ ပဋိပန္နေ၊ အား။ပ။ သောတာပန္နေ၊ အား။ပ။ သောတာပတ္တိဖလသစ္ဆိကိရိယာယ၊ ငှါ။ ပဋိပန္နေ၊ အား။ပ။ ကာမေသု၊ ကာမဂုဏ်တို့၌။ ဝီတရာဂေ၊ ကင်းသောတပ်မက်မှုရှိသော။ ဗာဟိရကေ၊ သာသနာပ, လောကီ အဘိညာဉ်ရပုဂ္ဂိုလ်အား။ပ။ ပုထုဇ္ဇနသီလဝန္တေ၊ သီလဝန္တပုထုဇဉ်အား။ပ။ ပုထုဇ္ဇနဒုဿီလေ၊ သီလ မရှိသော ပုထုဇဉ်အား။ပ။ တိရစ္ဆာနဂတေ၊ တိရစ္ဆာန်အား။ ဒါနံ၊ ကို။ ဒေတိ၊ ၏။ အယံ၊ ကား။ စုဒ္ဒသီ၊ တဆဲ့လေးပါးမြောက်ဖြစ်သော။ ပါဋိပုဂ္ဂလိကာ၊ သော။ ဒက္ခိဏာ၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ စုဒ္ဒသ၊ တို့တည်း။

အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ တတြ၊ ထိုတဆဲ့လေးပါးသော အလှူဒါနတို့တွင်။ တိရစ္ဆာနဂတေ၊ အား။ ဒါနံ၊ အလှူဒါနကို။ ဒတွာ၊ ပေးလှူခြင်းကြောင့်။ သတဂုဏာ၊ တရာသော အကျိုးရှိသော။ ဒက္ခိဏာ၊ ကို။ ပါဋိကင်္ခိတဗ္ဗာ၊ အလိုရှိထိုက်၏။ ပုထုဇ္ဇနဒုဿီလေ၊ အား။ပ။ သဟဿဂုဏာ၊ တထောင်သော အကျိုးရှိသော။ပ။ ပုထုဇ္ဇနသီလဝန္တေ၊ အား။ပ။ သတသဟဿဂုဏာ၊ တသိန်း သောအကျိုးရှိသော။ပ။ ကာမေသု၊ တို့၌။ ဝီတရာဂေ၊ သော။ ဗာဟိရကေ၊ အား။ပ။ ကောဋိသတသဟဿဂုဏာ၊ ကုဋေတသိန်းအကျိုးရှိသော။ပ။ သောတာပတ္တိဖလသစ္ဆိကိရိယာယ၊ ငှါ။ ပဋိပန္နေ၊ အား။ ဒါနံ၊ ကို။ ဒတွာ၊ ကြောင့်။ အသင်္ချေယျာ၊ မရေတွက်နိုင်သော၊ အပ္ပမေယျာ၊ အတိုင်းအရှည်မရှိသော။ ဒက္ခိဏာ၊ ကို။ ပါဋိကင်္ခိတဗ္ဗာ၊ ၏။ သောတာပန္နေ၊ အား။ (ဒိန္နဒါနေ၊ပေးလှူအပ်သော အလှူဒါန၌။) ကောပန ဝါဒေါ၊အဘယ်မှာ ဆိုဖွယ်ရှိအံ့ နည်း။ပ။ တထာဂတေ၊ အား။ (ဒိန္နဒါနေ၊ ၌။) ကောပန ဝါဒေါ၊ နည်း။

၃၇၀။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ သံဃဂတာ၊ သံဃာသို့ရောက်ကုန်သော။ ဒက္ခိဏာ၊ တို့သည်။ ဣမာ သတ္တ၊ ဤခုနစ်မျိုးတို့တည်း။ ကတမာ သတ္တ၊ အဘယ်ခုနစ်မျိုးတို့နည်း။ ဗုဒ္ဓပ္ပမုခေ၊ ဘုရားအမှူးရှိသော။ ဥဘတောသံဃေ၊ ဘိက္ခု ဘိက္ခုနီ နှစ်လီသေ‌ာသံဃာအား။ ဒါနံ၊ ကို။ ဒေတိ၊ ၏။ အယံ၊ ကား။ ပဌမာ၊ သော။ သံဃဂတာ၊ သော။ ဒက္ခိဏာ၊ တည်း။ တထာဂတေ၊ သည်။ ပရိနိဗ္ဗုတေ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်စံသည်ရှိသော်။ ဥဘတောသံဃေ၊ အား။ပ။ ဘိက္ခုသံဃေ၊ အား။ပ။ ဘိက္ခုနီသံဃေ၊ အား။ပ။ မေ၊ တပည့်တော်အား။ ဧတ္တကာ-ဧတ္တကေ၊ ဤမျှလောက်ကုန်သော။ (ဝိဘတ္တိ ဝိပလ္လာသ။) ဘိက္ခူ စ၊ ရဟန်းတို့ကိုငှင်း။ ဧတ္တကာ၊ ဤမျှလောက်ကုန်သော။ ဘိက္ခုနိယော စ၊ ရဟန်းမတို့ကိုငှင်း။ သံဃတော၊ မှ။ ဥဒ္ဒိဿထာတိ၊ ညွှန်ကြပါကုန်ဘုရားဟူ၍။ ဒါနံ၊ ကို။ ဒေတိ၊ ၏။ပ။ မေ၊အား။ ဧတ္တကာ-ဧတ္တကေ၊ ကုန်သော။ ဘိက္ခူ၊ တို့ကို။ပ။ မေ၊ အား။ ဧတ္တကာ၊ ကုန်သော။ ဘိက္ခုနိယော၊ တို့ကို။ ဥဒ္ဒိဿထာတိ၊ ဘုရားဟူ၍။ ဒါနံ၊ ကို။ ဒေတိ၊ ၏။ အယံ၊ ကား။ သတ္တမီ၊ သော။ သံဃဂတာ၊ သော။ ဒက္ခိဏာ၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ သတ္တ၊ တို့တည်း။

အာနန္ဒ၊နန္ဒာ။ အနာဂတံ၊လာလတ္တံ့သော။ အဒ္ဓါနံ၊ကာလ၌။ ဂေါတြဘုနော၊ ရဟန်းဟူသော အမည်အနွယ်မျှကို ဆောင်ကုန်သော။(သမဏာတိ ဂေါတ္တမတ္တံ အနုဘဝန္တိ ဓာရေန္တီတိ ဂေါတြဘုနော၊ဋီ။)ကာသာဝကဏ္ဍာ၊လည်၌သင်္ကန်းရှိကုန်သော။ဒုဿီလာ၊သီလမရှိကုန်သော။ ပါပဓမ္မာ၊ ယုတ်မာသော အကျင့်ရှိကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဘဝိဿန္တိ၊ ဖြစ်ပေါ်ကုန်လတ္တံ့။ သံဃံ၊ သံဃာကို။ ဥဒ္ဒိဿ၊ ရည်စူး၍။ တေသု ဒုဿီလေသု၊ ထိုသီလမဲ့သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၌။ ဒါနံ၊ ကို။ ဒဿန္တိ၊ ပေးလှူရကုန်လတ္တံ့။ အာနန္ဒ၊နန္ဒာ။ အဟံ၊ ငါဘုရားသည်။ တဒါပိ၊ ထိုအခါ၌လည်း။ သံဃဂတံ၊ သော။ ဒက္ခိဏံ၊ကို။ အသင်္ခေယျံ၊ မရေတွက်နိုင်သောအကျိုးရှိ၏ဟူ၍။ အပ္ပမေယျံ၊ အတိုင်းအရှည်မရှိသော အကျိုးရှိ၏ဟူ၍။ ဝဒါမိ၊ ၏။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ အဟံ၊ သည်။ ကေနစိ ပရိယာယေန၊တစုံတခုသောအကြောင်းဖြင့်။ ပါဋိပုဂ္ဂလိကံ၊သော။ဒါနံ၊ကို။ သံဃဂတာယ၊သော။ ဒက္ခိဏာယ၊ထက်။ မဟပ္ဖလတရံ၊ သာလွန်၍အကျိုးရှိ၏ဟူ၍။ နတွေဝ ဝဒါမိ၊ ဟောတော်မမူ။

၃၇၁။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ ဝိသုဒ္ဓိယော၊ စင်ကြယ်ကုန်သော။ ဒက္ခိဏာ၊ အလှူတို့သည်။ ဣမာ စတဿော၊ ဤလေးပါးတို့တည်း။ ကတမာ စတဿော၊ အဘယ်လေးပါးတို့နည်း။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ ယာ ဒက္ခိဏာ၊ အကြင်အလှူသည်။ ဒါယကတော၊ အလှူပေးပုဂ္ဂိုလ်မှ။ ဝိသုဇ္ဈတိ၊စင်ကြယ်၏။ (သုဒ္ဓတ္ထ-၌ အပါဒါန်ဖြစ်၏၊ မာတိတော စ ပိတိတော စ သုဒ္ဓေါ-ကဲ့သို့တည်း။) ပဋိဂ္ဂါဟကတော၊ အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်မှ။ နော ဝိသုဇ္ဈတိ၊မစင်ကြယ်။ (သာ ဒက္ခိဏာ၊သည်။ အတ္ထိ၊၏။)အာနန္ဒ၊နန္ဒာ။ ယာ ဒက္ခိဏာ၊သည်။ပဋိဂ္ဂါဟကတော၊မှ။ဝိသုဇ္ဈတိ၊၏။ဒါယကတော၊မှ။နော ဝိသုဇ္ဈတိ၊မစင်ကြယ်။ (သာ ဒက္ခိဏာ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။)အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ ယာ ဒက္ခိဏာ၊ သည်။ ဒါယကတော၊ မှ။ နော ဝိသုဇ္ဈတိ၊ မစင်ကြယ်။ ပဋိဂ္ဂါဟကတော၊ မှ။ နော ဝိသုဇ္ဈတိ၊ မစင်ကြယ်။ (သာ ဒက္ခိဏာ၊ သည်။ အတ္ထိ၊၏။) အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ ယာ ဒက္ခိဏာ၊ သည်။ ဒါယကတော စေဝ၊ မှလည်း။ ပဋိဂ္ဂါဟကတော စ၊မှလည်း။ ဝိသုဇ္ဈတိ၊၏။ (သာ ဒက္ခိဏာ၊ သည်။ အတ္ထိ၊၏။) ဣတိ၊ သို့။ စတဿော၊ လေးပါးတို့တည်း။

အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ ယာ ဒက္ခိဏာ၊ သည်။ ဒါယကတော၊ မှ။ ဝိသုဇ္ဈတိ၊ ၏။ ပဋိဂ္ဂါဟကတော၊မှ။ နော ဝိသုဇ္ဈတိ၊ မစင်ကြယ်။ (သာ ဒက္ခိဏာ၊ သည်။) ကထဉ္စ၊ အဘယ်သို့လျှင်။ (ဟောတိ၊ ဖြစ်သနည်း။) အာနန္ဒ၊နန္ဒာ။ ဣဓ၊ ဤလောက၌။ ဒါယကော၊ သည်။ သီလဝါ၊ သီလရှိသည်။ ကလျာဏဓမ္မော၊ ကောင်းသော (ကုသိုလ်)တရားရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပဋိဂ္ဂါဟကာ၊ တို့သည်။ ဒုဿီလာ၊ သီလမရှိကုန်သည်။ ပါပဓမ္မာ၊ မကောင်းသော (အကုသိုလ်)တရား ရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ ယာ ဒက္ခိဏာ၊ သည်။ပ။နော ဝိသုဇ္ဈတိ၊ မစင်ကြယ်။ သာ ဒက္ခိဏာ၊သည်။ ဧဝံ ခေါ၊ဤသို့လျှင်။ ဟောတိ၊၏။

အာနန္ဒ၊နန္ဒာ။ ယာ ဒက္ခိဏာ၊ သည်။ ပဋိဂ္ဂါဟကတော၊မှ။ ဝိသုဇ္ဈတိ၊ ၏။ ဒါယကတော၊ မှ။ နော ဝိသုဇ္ဈတိ၊မစင်ကြယ်။ သာ ဒက္ခိဏာ၊သည်။ ကထဉ္စ၊လျှင်။ (ဟောတိ၊နည်း။) အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ ဣဓ၊ ၌။ ဒါယကော၊ သည်။ ဒုဿီလော၊ သည်။ ပါပဓမ္မော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပဋိဂ္ဂါဟကာ၊တို့သည်။ သီလဝန္တော၊ ကုန်သည်။ ကလျာဏဓမ္မာ၊ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ အာနန္ဒ၊နန္ဒာ။ပ။ဧဝံ ခေါ၊လျှင်။ ဟောတိ၊၏။

အာနန္ဒ၊နန္ဒာ။ ယာ ဒက္ခိဏာ၊သည်။ ဒါယကတော၊မှ။ နေဝ ဝိသုဇ္ဈတိ၊မစင်ကြယ်။ ပဋိဂ္ဂါဟကတော၊မှ။နော ဝိသုဇ္ဈတိ၊မစင်ကြယ်။ ယာ ဒက္ခိဏာ၊သည်။ ကထဉ္စ၊လျှင်။ (ဟောတိ၊နည်း။)

အာနန္ဒ၊ နန္ဒ။ ဣဓ၊ ၌။ ဒါယကော စ၊ သည်လည်း။ ဒုဿီလော၊ သည်။ ပါပဓမ္မော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပဋိဂ္ဂါဟကာ စ၊ တို့သည်လည်း။ ဒုဿီလာ၊ ကုန်သည်။ ပါပဓမ္မာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒ။ ပ။ ဧဝံ ခေါ၊ လျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။

အာနန္ဒ၊ နန္ဒ။ ယာ ဒက္ခိဏာ၊ သည်။ ဒါယကတော စေဝ၊ မှလည်း။ ပဋိဂ္ဂါဟကတော စ၊ မှလည်း။ ဝိသုဇ္ဈတိ၊ ၏။ (သာ ဒက္ခိဏာ၊ သည်။ ကထဉ္စ၊ သို့လျှင်။ ဟောတိ၊ နည်း။) အာနန္ဒ၊ နန္ဒ။ ဣဓ၊ ၌။ ဒါယကော စ၊ သည်လည်း။ သီလဝါ၊ သည်။ ကလျာဏဓမ္မော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပဋိဂ္ဂါဟကာ စ၊ တို့သည်လည်း။ သီလဝန္တော၊ ကုန်သည်။ ကလျာဏဓမ္မာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒ။ ပ။ ဧဝံ ခေါ၊ လျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒ။ ဝိသုဒ္ဓိယော၊ စင်ကြယ်ကုန်သော။ ဒက္ခိဏာ၊ အလှူတို့သည်။ ဣမာ စတဿော၊ ဤလေးပါးတို့တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏။

ဘဂဝါ၊ သည်။ ဣဒံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။ သုဂတော၊ သည်။ ဣဒံ၊ ကို။ ဝတွာ၊ ၍။ သတ္ထာ၊ သည်။ အထာပရံ၊ ထိုမှတပါးသော—

၃၈၂။ သီလဝါ၊ သီလရှိသော။ ယော၊ အကြင်အလှူပေးပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သုပသန္နစိတ္တော၊ အလွန်ကြည်လင်သောစိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဥဠာရံ၊ အလွန်မွန်မြတ်သော။ ကမ္မဖလံ၊ ကံ၏အကျိုးကို။ အဘိသဒ္ဒဟံ၊ အလွန်ယုံကြည်သည်ဖြစ်၍။ ဓမ္မေန၊ တရားသဖြင့်။ လဒ္ဓံ၊ ရှာ၍ရအပ်သော။ ဒါနံ၊ လှူဘွယ်ပစ္စည်းဝတ္ထုကို။ ဒုဿီလေသု၊ သီလမရှိသူတို့ အား။ ဒဒါတိ၊ ပေးလှူ၏။ (တဿ၊ ထိုအလှူပေးပုဂ္ဂိုလ်၏။) သာ ဒက္ခိဏာ၊ သည်။ ဒါယကတော၊ မှ။ ဝိသုဇ္ဈတိ၊ ၏။

ဒုဿီလော၊ သီလမရှိသော။ ယော၊ သည်။ အပ္ပသန္နစိတ္တော၊ မကြည်လင်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဥဠာရံ၊ သော။ ကမ္မဖလံ၊ ကို။ အနဘိသဒ္ဒဟံ၊ အလွန်မယုံကြည်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ အဓမ္မေန မတရားသဖြင့်။ လဒ္ဓံ၊ သော။ ဒါနံ ကို။ သီလဝန္တေသု၊ သီလရှိသူတို့အား။ ဒဒါတိ၊ ၏။ (တဿ၊ ၏။) သာ ဒက္ခိဏာ၊ သည်။ ပဋိဂ္ဂါဟကတော၊ မှ။ ဝိသုဇ္ဈတိ၊ ၏။

ဒုဿီလော၊ သော။ ယော၊ သည်။ အပ္ပသန္နစိတ္တော၊ ၍။ ဥဠာရံ၊ သော။ ကမ္မဖလံ၊ ကို။ အနဘိသဒ္ဒဟံ၊ ၍။ အဓမ္မေန၊ သဖြင့်။ လဒ္ဓံ၊ သော။ ဒါနံ၊ ကို။ ဒုဿီလေသု၊ တို့အား။ ဒဒါတိ၊ ၏။ (တဿ၊ ၏။) တံ ဒါနံ၊ ကို။ ဝိပုလပ္ဖလန္တိ၊ ပြန့်ပြောများပြားသော အကျိုးရှိ၏ဟူ၍။ န ဗြူမိ၊ ဟောတော်မမူ။

သီလဝါ၊ သော။ ယော၊ သည်။ သုပသန္နစိတ္တော၊ ၍။ ဥဠာရံ၊ သော။ ကမ္မဖလံ၊ ကို။ အဘိသဒ္ဒဟံ၊ ၍။ ဓမ္မေန၊ သဖြင့်။ လဒ္ဓံ၊ သော။ ဒါနံ၊ ကို။ သီလဝန္တေသု၊ တို့အား။ ဒဒါတိ၊ ၏။ (တဿ၊ ၏။) တံ ဒါနံ၊ ကို။ ဝေ၊ စင်စစ်။ ဝိပုလပ္ဖလန္တိ၊ ဟူ၍။ ဗြူမိ၊ ဟောတော်မူ၏။

ဝီတရာဂေါ၊ ကင်းသောရာဂရှိသော။ ယော၊ သည်။ သုပသန္နစိတ္တော၊ ၍။ ဥဠာရံ၊ သော။ ကမ္မဖလံ၊ ကို။ အဘိသဒ္ဒဟံ၊ ၍။ ဓမ္မေန၊ သဖြင့်။ လဒ္ဓံ၊ သော။ ဒါနံ၊ ကို။

ဝိတရာဂေသု၊ တို့အား။ ဒဒါတိ၊ ၏။ (တဿ၊ ၏။) တံဒါနံ၊ သည်။ ဝေ၊ စင်စစ်။ အာမိသဒါနာနံ၊ ပစ္စည်းအလှူတို့တွင်။ အဂ္ဂန္တိ၊ အမြတ်ဆုံးတည်းဟူသော။ တော်၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။

ဒွါဒသမံ၊ သော။ ဒက္ခိဏာဝိဘင်္ဂသုတ္တံ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီ။

စတုတ္ထော၊သော။ ဝိဘင်္ဂဝဂ္ဂေါ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီ။

တဿ၊ ထိုဝဂ်၏။ဥဒ္ဒါနံ၊ ဥဒ္ဒါန်းကား—

ဘဒ္ဒေကာနန္ဒကစ္စာနလောမသကင်္ဂိယာ၊ဘဒ္ဒေက ရတ္တသုတ်,အာနန္ဒဘဒ္ဒေကရတ္တသုတ်, မဟာကစ္စာနဘဒ္ဒေကရတ္တသုတ်, လောမသကင်္ဂိယ ဘဒ္ဒေကရတ္တသုတ်တို့ရင်း။ သုဘော၊ စူဠကမ္မဝိဘင်္ဂသုတ်ရင်း။ (သုဘလုလင်ကို ဟောသော သုတ်ဟူလို။) မဟာကမ္မသဠာ-ယတနဝိဘင်္ဂါ၊ မဟာကမ္မဝိဘင်္ဂသုတ်, သဠာယတနဝိဘင်္ဂ သုတ်တို့ရင်း။ ဥဒ္ဒေသအရဏာ၊ ဥဒ္ဒေသဝိဘင်္ဂသုတ်, အရဏဝိဘင်္ဂသုတ်တို့ရင်း။ ဓာတု၊ ဓာတုဝိဘင်္ဂသုတ်ရင်း။ သစ္စံ၊ သစ္စဝိဘင်္ဂသုတ်ရင်း။ ဒက္ခိဏာဝိဘင်္ဂသုတ္တံ၊ ဒက္ခိဏာဝိဘင်္ဂသုတ် ရင်းတည်း။ ဣတိ၊ ပြီးပြီ။

၅-သဠာယတနဝဂ်

၁-အနာထပိဏ္ဍိကောဝါဒသုတ်

၃၇၃။ (ဧဝံ။ပ။ အာရာမေ၊ ပေးမြဲ။) တေန ခေါ ပန သမယေန၊ ၌။ အနာထပိဏ္ဍိကော၊ အနာထပိဏ်မည်သော။ဂဟပတိ၊ အိမ်ရှင်သူဌေးသည်။အာဗာဓိကော၊ အနာရှိသည်။ ဒုက္ခိတော၊ ဖြစ်သောဆင်းရဲရှိသည်။ဗာဠှဂိလာနော၊ ပြင်းထန်သော အနာရှိသည်။ဟောတိ၊၏။ အထခေါ၊၌။ အနာထပိဏ္ဍိကော၊ သော။ ဂဟပတိ၊ သည်။ အညတရံ၊ သော။ ပုရိသံ၊ ယောကျ်ားကို။ "အမ္ဘောပုရိသ၊ အမောင်ယောကျ်ား။ ဧဟိ၊လာလော့။ တွံ၊သည်။ ယေန၊ ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊၏။) တေန၊ သို့။ ဥပသင်္ကမ၊ ချဉ်းကပ်လော့။ ဥပသင်္ကမိတွာ၊၍။ 'ဘန္တေ၊ ရှး။ အနာထပိဏ္ဍိကော၊ သော။ ဂဟပတိ၊ သည်။အာဗာဓိကော၊ ၏။ ဒုက္ခိတော၊၏။ ဗာဠှဂိလာနော၊ ၏။ သော၊ ထိုအနာထပိဏ်သည်။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ပါဒေ၊ ခြေတို့ကို။ သိရသာ၊ ဦးခေါင်းဖြင့်။ ဝန္ဒတိ၊ ရှိခိုးလိုက်ပါ၏'ဟူ၍။ မမ၊ ၏။ ဝစနေန၊ စကားဖြင့်။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ပါဒေ၊တို့ကို။ သိရသာ၊ ဖြင့်။ ဝန္ဒာဟိ၊ ရှိခိုးလော့။ ယေန စ၊ အကြင်အရပ်၌လည်း။ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော၊ အရှင်သာရိပုတ္တာသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ပ။ ဝန္ဒာဟိ။ လော့။ 'ဘန္တေ၊ ရှး။ သာဓု၊ တောင်းပန်ပါ၏။အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော၊ သည်။ယေန၊၌။အနာထပိဏ္ဍိကဿ၊ သော။ ဂဟပတိဿ၊၏။ နိဝေသနံ၊နေအိမ်သည်။ (အတ္ထိ၊၏။) တေန၊ သို့။ အနုကမ္ပံ၊ ကို။ ဥပါဒါယ၊ ၍။ ဥပသင်္ကမတု ကိရ၊ ချဉ်းကပ်တော်မူစေချင်ပါသတဲ့ဘုရား'ဟူ၍။ ဝဒေ၊ ဤသို့လည်း။ ဝဒေဟိ၊ လျှောက်ထားချေလော့"ဟူ၍။ အာမန္တေသိ၊ ပြောဆိုပြီ။

သော ပုရိသော၊သည်။ပ။အဝေါစ၊ ပြီ။ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော၊ သည်။ တုဏှီဘာဝေန၊ ဆိတ်ဆိတ်နေသဖြင့်။ အဓိဝါသေသိ၊လက်ခံပြီ။

၃၇၄။ အထခေါ၊၌။ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော၊သည်။ နိဝါသေတွာ၊ သင်္ကန်းကိုပြင်ဝတ်၍။ ပတ္တစီဝရံ၊ကို။ အာဒါယ၊ ၍။ ပစ္ဆာသမဏေန၊ နောက်တော်ပါရဟန်းဖြစ်သော။ အာယသ္မတာ အာနန္ဒေန၊ နှင့်တကွ။ယေန၊၌။ပ။အနာထပိဏ္ဍိကံ၊ သော။ ဂဟပတိံ၊ ကို။ "ဂဟပတိ၊အိမ်ရှင်သူဌေး။ တေ၊ သင်၏(သန္တာန်၌)။ ကစ္စိ ခမနီယံ၊ ခန့်ကျန်း၏လော။ ကစ္စိ ယာပနီယံ၊ မျှတ၏လော။ တော၌။ ဒုက္ခာ၊ဆင်းရဲကုန်သော။ ဝေဒနာ၊ဝေဒနာတို့သည်။ ကစ္စိ ပဋိက္ကမန္တိ၊ ဆုတ်နစ်ကုန်၏လော။ ကစ္စိ နော အဘိက္ကမန္တိ၊ မတိုးဘဲရှိကုန်၏လော။ ပဋိက္ကမောသာနံ၊ ဆုတ်ယုတ်ခြင်း အဆုံးသည်။ကစ္စိ ပညာယတိ၊ထင်၏လော။အဘိက္ကမော၊ တိုးခြင်းသည်။ကစ္စိ နော ပညာယတိ၊ မထင်၏လော"ဟူသော။ တော၊ကို။ အဝေါစ၊ပြီ။

ဘန္တေ သာရိပုတ္တ၊ အရှင်ဘုရား သာရိပုတ္တာ။ မေ၊ တပည့်တော်၏ (သန္တာန်၌)။ န ခမနီယံ၊ မခန့်ကျန်းပါဘုရား။ န ယာပနီယံ၊မမျှတပါဘုရား။ မေ၊၌။ ဗာဠှာ၊ပြင်းထန်ကုန်သော။ ဒုက္ခာ၊ ကုန်သော။ ဝေဒနာ၊ တို့သည်။ အဘိက္ကမန္တိ၊ တိုးကုန်၏။ နော ပဋိက္ကမန္တိ၊ မဆုတ်နစ်ကုန်။ အဘိက္ကမောသာနံ၊တိုးခြင်း၏အဆုံးသည်။ ပညာယတိ၊ထင်၏။ ပဋိက္ကမော၊ ဆုတ်နစ်ခြင်းသည်။ နော ပညာယတိ၊ မထင်။ ဘန္တေ သာရိပုတ္တ၊ ပုတ္တာ။ ဗလဝါ၊ ခွန်အားကောင်းသော။ ပုရိသော၊

သည်။ တိဏှေနၥထက်သော။ သိခရေနၥသံစူးဖြင့်။ မုဒ္ဓနိၥဦးထိပ်၌။အဘိမတ္ထေယျ သေယျထာပိၥ ထိုးရာသကဲ့သို့။ ဘန္တေ သာရိပုတ္တ၊ ပုတ္တ။ ဧဝမေဝ ခေါ၊ လျှင်။ မေ၌။ အဓိမတ္တာ၊ လွန်ကဲကုန်သော။ ဝါတာၥလေတို့သည်။ မုဒ္ဓနိၥ၌။ ဦဟနန္တိၥထိုးကျင့်ကုန်၏။ပ။နော ပညာယတိ၊ မထင်။ ဘန္တေ သာရိပုတ္တ၊ ပုတ္တ။ ဗလဝါ၊ သော။ ပုရိသော၊ သည်။ ဒဠှေန၊ မြဲသော။ ဝရတ္တခဏ္ဍေန၊ သားရေကြိုးပြတ်ဖြင့်။ သီသေ၊ ဦးခေါင်း၌။ သီသဝေဌံ၊ ဦးခေါင်းရစ်ပတ်ခြင်းကို။ ဒဒေယျ သေယျထာပိၥပေးရာသကဲ့သို့။ ဘန္တေ သာရိပုတ္တၥပုတ္တ။ ဧဝမေဝ ခေါၥလျှင်။ မေ၌။ အဓိမတ္တာ၊ ကုန်သော။ သီသေၥဦးခေါင်း၌။ သီသဝေဒနာၥတို့သည်။ ဟောန္တိၥကုန်၏။ပ။နော ပညာယတိ၊ မထင်။ ဘန္တေ သာရိပုတ္တ၊ ပုတ္တ။ ဒက္ခော၊ လိမ္မာကျွမ်းကျင်သော။ ဂေါဃာတကော ဝါ၊ နွားသတ်သမားသည်ရင်း။ ဂေါဃာတကန္တေဝါသီ ဝါ၊ နွားသတ်သမား၏ တပည့်သည်ရင်း။ တိဏှေနၥထက်သော။ ဂေါဝိကတ္တနေနၥနွားသတ်သားလှီးဓားဖြင့်။ ကုစ္ဆိံၥဝမ်းကို။ ပရိကန္တေယျ သေယျထာပိၥလှီးဖြတ်ရာသကဲ့သို့။ ဘန္တေ သာရိပုတ္တၥပုတ္တ။ ဧဝမေဝ ခေါၥလျှင်။မေ၌။အဓိမတ္တာ၊ ကုန်သော။ ဝါတာၥတို့သည်။ ကုစ္ဆိံၥကို။ ပရိကန္တန္တိ၊ ဖြတ်ကုန်၏။ပ။နော ပညာယတိ၊ မထင်။ ဘန္တေ သာရိပုတ္တၥပုတ္တ။ ဒွေၥနှစ်ယောက်ကုန်သော။ဗလဝန္တောၥအားကောင်းကုန်သော။ပုရိသာ၊ တို့သည်။ ဒုဗ္ဗလတရံ၊ အလွန်အားနည်းသော။ ပုရိသံၥကို။ နာနာဗာဟာသု၊ အသီးသီးသော လက်မောင်းတို့၌။ ဂဟေတွာၥကိုင်၍။ (တနည်း ဒုဗ္ဗလတရံ၊ သော။ ပုရိသံၥ၏။ နာနာဗာဟာသု၊ တို့ကို။ ဂဟေတွာၥ၍။) အင်္ဂါရကာသုယာ၊ မီးကျီးတွင်း၌။ ဝါ၊ မီးအစု၌။ သန္တာပေယျုံ သေယျထာပိၥအလွန်ပူလောင်စေကုန်ရာသကဲ့သို့။ သမ္ပရိတာပေယျုံ သေယျထာပိၥထက်ဝန်းကျင်မှ အလွန်ပူလောင်စေကုန်ရာသကဲ့သို့။ ဘန္တေ သာရိပုတ္တ၊ ပုတ္တ။ ဧဝမေဝ ခေါ၊ လျှင်။ မေ၊ ၏။ ကာယသ္မိံၥကိုယ်၌။ အဓိမတ္တော၊ လွန်ကဲသော။ ဍာဟောၥပူလောင်ခြင်းသည်။ ဟောတိၥ၏။ပ။ နော ပညာယတိၥမထင်။ ဣတိၥဤသို့လျှောက်၏။

၃၇၅။ ဂဟပတိၥဒွေး။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေ၊ သင်သည်။ ဣဟၥဤလောက၌။ ဧဝံ၊ သို့။ သိက္ခိတဗ္ဗံ၊ သင်အပ်ကျင့်အပ်၏။ စက္ခုံ၊ စက္ခုပသာဒကို။ န ဥပါဒိယိဿာမိ၊ မစွဲလမ်းတော့အံ့။ မေ၊ ၏။ ဝိညာဏံ စ၊ ဝိညာဉ်သည်လည်း။ စက္ခုနိဿိတံ၊ စက္ခုပသာဒကိုမှီသည်။ န ဘဝိဿတိ၊ မဖြစ်လတ္တံ့။ ဣတိၥသို့။ သိက္ခိတဗ္ဗံၥအပ်၏။ ဂဟပတိၥဒွေး။ ဧဝံ ဟိ၊ ဤသို့သာလျှင်။ တေၥသည်။ သိက္ခိတဗ္ဗံၥအပ်၏။

ဂဟပတိၥဒွေး။ပ။သောတံၥသောတပသာဒကို။ပ။ဃာနံ၊ ဃာနပသာဒကို။ပ။ဇိဝှံ၊ ဇိဝှါပသာဒကို။ပ။ကာယံ၊ ကာယပသာဒကို။ပ။ မနံ၊ ဘဝင်စိတ်ကို။ (ဘဝင်္ဂုပစ္ဆေဒဟူလို) ။ပ။သိက္ခိတဗ္ဗံ၊ အပ်၏။ (၁)

ဂဟပတိ၊ ဒွေး။ပ။ရူပံ၊ ရူပါရုံကို။ပ။သဒ္ဒံ၊ သဒ္ဒါရုံကို။ပ။ဂန္ဓံ၊ ဂန္ဓာရုံကို။ပ။ရသံ၊ ရသာရုံကို။ပ။ဖောဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံကို။ပ။ဓမ္မံ၊ ဓမ္မာရုံကို။ပ။သိက္ခိတဗ္ဗံ၊ အပ်၏။ (၂)

ဂဟပတိ၊ ဒွေး။ပ။စက္ခုဝိညာဏံၥစက္ခုဝိညာဉ်ကို။ပ။သောတဝိညာဏံၥကို။ပ။ဃာနဝိညာဏံၥကို။ပ။ဇိဝှါဝိညာဏံ၊ ကို။ပ။ကာယဝိညာဏံ၊ ကို။ပ။မနောဝိညာဏံ၊ မနောဝိညာဉ်ကို။ပ။ သိက္ခိတဗ္ဗံ၊ အပ်၏။ (၃)

ဂဟပတိ၊ ဒွေး။ စက္ခုသမ္ဖဿံ၊စက္ခုကြောင့်ဖြစ်သောဖဿကို[၁]။ပ။ သောတသမ္ဖဿံ၊ကို။ပ။ ဃာနသမ္ဖဿံ၊ ကို။ပ။ဇိဝှါသမ္ဖဿံ၊ ကို။ပ။ ကာယသမ္ဖဿံ၊ ကို။ပ။မနောသမ္ဖဿံ၊ ဘဝင်စိတ်ကြောင့်ဖြစ်သော ဖဿကို။ပ။ သိက္ခိဘဗ္ဗံ၊ အပ်၏။ (၄)

ဂဟပတိ၊ ဒွေး။ပ။စက္ခုသမ္ဖဿဇံ၊ စက္ခုသမ္ဖဿကြောင့်ဖြစ်သော။ ဝေဒနံ၊ ဝေဒနာကို။ပ။ သောတသမ္ဖဿဇံ၊ သော။ပ။ဃာနသမ္ဖဿဇံ၊ သော။ပ။ ဇိဝှါသမ္ဖဿဇံ၊ သော။ပ။ ကာယ-သမ္ဖဿဇံ၊ သော။ပ။မနောသမ္ဖဿဇံ၊ သော။ပ။သိက္ခိတဗ္ဗံ၊ အပ်၏။ (၅)

၃၇၆။ ဂဟပတိ၊ ဒွေး။ပ။ပထဝီဓာတုံ၊ ပထဝီဓာတ်ကို။ပ။ အာပေါဓာတုံ၊ ကို။ပ။တေဇော-ဓာတုံ၊ ကို။ပ။ဝါယောဓာတုံ၊ ကို။ပ။ အာကာသဓာတုံ၊ ကို။ပ။ ဝိညာဏဓာတုံ၊ ကို။ပ။ သိက္ခိတဗ္ဗံ၊ အပ်၏။ (၆)

ဂဟပတိ၊ ဒွေး။ပ။ရူပံ၊ ရူပက္ခန္ဓာကို။ပ။ ဝေဒနံ၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓာကို။ပ။ သညံ၊ သညာက္ခန္ဓာကို။ပ။သင်္ခါရေ၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓာတို့ကို။ပ။ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာကို။ပ။သိက္ခိတဗ္ဗံ၊ အပ်၏။ (၇)

ဂဟပတိ၊ဒွေး။ပ။အာကာသာနဉ္စာယတနံ၊အာကာသာနဉ္စာယတနဝိညာဉ်ကို။ပ။ဝိညာဏဉ္စာ-ယတနံ၊ ကို။ပ။အာကိဉ္စညာယတနံ၊ ကို။ပ။ နေဝသညာနာသညာယတနံ၊ ကို။ပ။ သိက္ခိတဗ္ဗံ၊ အပ်၏။ (၈)

ဂဟပတိ၊ ဒွေး။ပ။ ဣမ လောကံ၊ ဤပစ္စုပ္ပန်လောကကို။ (ဤ၌ မနုဿလောကကိုယူ။ ဝသနဋ္ဌာန, ဃာသစ္ဆာဒနကို မစွဲလမ်းအံ့ ဟူလို) ။ပ။ ပရလောကံ၊ တမလွန်လောကကို။ (ဤ၌ မနုဿလောကမှ တပါးသော လောကကိုယူ)။ပ။သိက္ခိတဗ္ဗံ၊ အပ်၏။

ဂဟပတိ၊ ဒွေး။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣဓ၊ ဤ၌။ တေ၊ သည်။ ဧဝံ၊ သို့။ သိက္ခိတဗ္ဗံ၊ အပ်၏။ "ယမ္ပိ၊ အကြင်အာရုံကိုလည်း။ မေ၊ သည်။ ဒိဋ္ဌံ၊ မြင်အပ်ပြီ။ သုတံ၊ ကြားအပ်ပြီ။ မုတံ၊ တွေ့အပ်ပြီ။ ဝိညာတံ၊ သိအပ်ပြီ။ ပတ္တံ၊ ရောက်အပ်ပြီ။ ပရိယေသိတံ၊ ရှာမှီးအပ်ပြီ။ အနုပရိ-ယေသိတံ၊ အဖန်ဖန်ရှာမှီးအပ်ပြီ။ မနသာ၊ စိတ်ဖြင့်။ အနုဝိစရိတံ၊ အဖန်ဖန်ကျက်စားအပ်ပြီ။ တမ္ပိ၊ ထိုအာရုံကိုလည်း။ န ဥပါဒိယိဿာမိ၊ မစွဲလမ်းတော့အံ့။ မေ၊ ၏။ ဝိညာဏံ စ၊သည်လည်း။ တံနိဿိတံ၊ ထိုအာရုံကိုမှီသည်။ န ဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ့"။ ဣတိ၊ သို့။ သိက္ခိတဗ္ဗံ၊ အပ်၏။ ဂဟပတိ၊ ဒွေး။ ဧဝံ ဟိ၊ လျှင်။ တေ၊ သည်၊ သိက္ခိတဗ္ဗံ၊ အပ်၏။ (၉)

၃၇၇။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝုတ္တေ၊ သော်။ အနာထပိဏ္ဍိကော၊ သော။ ဂဟပတိ၊ သည်။ ပရောဒိ၊ အထူးထူးအပြားပြား ငိုကြွေးပြီ။ အဿူနိ၊ မျက်ရည်တို့ကို။ ပဝတ္တေသိ၊ ဖြစ်စေပြီ။အထခေါ၌။ အာယသ္မာ အာနန္ဒော၊ သည်။အနာထပိဏ္ဍိကံ၊ သော။ ဂဟပတိံ၊ ကို။ "ဂဟပတိ၊ ဒွေး။ တွံ၊ သည်။ ဩလီယသိ ခေါ၊ တွယ်တာကပ်ငြိသလော[၂]။ဂဟပတိ၊ ဒွေး။တွံ၊သည်။သံသီဒသိ ခေါတိ၊

၁။ စက္ခုမှ သမ္ဘဝော စက္ခုဝိညာဏသမ္ပယုတ္တသမ္ဘဿသောတ် အမိဝစနံ။ (သဠာယတနဝိဘင်္ဂ-ဋ္ဌ။၃၀၅။) "စက္ခုကိုမှီ၍ဖြစ်သောဖဿကို"ဟု ဋီ-နည်းပေး။ အမိပ္ပါယ်အဘူဘူပင်။ စက္ခုံ နိဿာယ ဥပ္ပန္နော သမ္ဘဿော။ (ရှင်းဋီကာ)

၂။ ဩလီယသီတိ အတ္တနော သမ္ပတ္တိံ ဒိသွာ အာရမ္မဏေသု ဗဇ္ဈသိ အလ္လီယသိ။ (ဋ္ဌ)။ အလ္လီယသီတိ အတ္တဘာဝေ စ ဘောဂေသု စ အပေက္ခံ ကရောသိ။ (ဋီ)

ဆုတ်နစ်သလော”ဟူသော။ တော၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။ ဘန္တေ အာနန္ဒ၊ နှာ။ အဟံ၊ သည်။ န ဩလီယာမိ၊ မတွယ်တာ မ ကပ်ငြိပါ။ နပိ သံသီဒါမိ၊ ဆုတ်လည်းမဆုတ်နစ်ပါ။ အပိ စ၊စင်စစ် သော်ကား။ မေ၊ သည်။ ဒီဃရတ္တံ၊ ရှည်ကြာသောကာလပတ်လုံး။ သတ္ထာ၊မြတ်စွာဘုရားကို။ ပယိရုပါသိတော၊ ဆည်းကပ်အပ်ပြီ။ မနောဘာဝနီယာ၊ စိတ်ကိုပွါးစေတတ်ကုန်သော။ (မနာပါ နှင့်အတူတူပင်။) ဘိက္ခူ စ၊ ရဟန်းတို့ကိုလည်း။ ပယိရုပါသိ ဘာ၊ ဆည်းကပ်အပ်ကုန်ပြီ။ စ၊ ထိုသို့ဆည်းကပ်အပ်သော်လည်း။ မေ၊ သည်။ ဧဝရူပီ၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ ဓမ္မီ၊ တရားနှင့် ယှဉ်သော။ ကထာ၊ စကားကို။ န သုတပုဗ္ဗာ၊ မကြားအပ်ဘူးပါ။ ဣတိ၊ ဤသို့လျှောက်၏။ ဂဟပတိ၊ ဒွေး။ ဩဒါတဝသနာနံ၊ ဖြူသောအဝတ်ကိုဝတ်ကုန်သော။ ဂိဟီနံ၊လူတို့၏(ဥာဏ်၌)။ ဧဝရူပီ၊ သော။ ဓမ္မီ၊ သော။ ကထာ၊ သည်။ န ခေါ ပဋိဘာတိ၊ မထင်နိုင်။ ဂဟပတိ၊ ဒွေး။ ပဗ္ဗဇိတာနံ ခေါ၊ ရဟန်းတို့၏(ဥာဏ်၌)သာလျှင်။ ဧဝရူပီ၊ သော။ ဓမ္မီ၊ သော။ ကထာ၊ သည်။ ပဋိဘာတိ၊ ထင်နိုင်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့မိန့်တော်မူ၏။ ဘန္တေ သာရိပုတ္တ၊ ပုတ္တ။ တေနဟိ၊ တောင်းပန်ပါ၏။ ဩဒါတဝသနာနံ၊ ကုန်သော။ ဂိဟီနံ၊ ၌။ ဧဝရူပီ၊ သော။ ဓမ္မီ၊ သော။ ကထာ၊ သည်။ ပဋိဘာတု၊ ထင်စေတော်မူပါလော့။ (ဤသို့သဘောရှိသော တရားစကားကို လူတို့အား ဟောတော်မူပါ၊ တောင်းပန်ပါ၏ ဟူလို။) ဘန္တေ၊ ရား။ အပ္ပရဇက္ခဇာတိကာ၊ (ပညာမျက်စိ၌)ကိလေသာမြူ နည်းသောသဘောရှိကုန်သော။ ကုလပုတ္တာ၊ အမျိုးကောင်း သားတို့သည်။ သန္တိ ဟိ၊ ရှိကုန်သည်သာတည်း။ (ဓမ္မဿ၊ တရားတော်ကို။) အဿဝနတာ၊ မကြားနာရခြင်းကြောင့်။ ဓမ္မဿ၊ တရားတော်မှ။ ပရိဟာယန္တိ၊ ဆုတ်ယုတ်ကုန်၏။ ဓမ္မဿ၊ တရားတော်ကို။ အညာတာရော၊ သိနိုင်သောသူတို့သည်။ ဘဝိဿန္တိ၊ ရှိသည်ဖြစ်ကုန်ပါလတ္တံ့။ ဣတိ၊ ၏။

အထခေါ၊ ၌။ အာယသ္မာ စ သာရိပုတ္တော၊ အရှင်သာရိပုတ္တာသည်၎င်း။ အာယသ္မာ စ အာနန္ဒော၊ အရှင်အာနန္ဒာသည်၎င်း။ အနာထပိဏ္ဍိကံ၊ သော။ ဂဟပတိံ၊ ကို။ ဣမိနာ ဩဝါဒေန၊ ဤအဆုံးအမတော်ဖြင့်။ ဩဝဒိတွာ၊ ဆုံးမကြကုန်၍။အာသနာ၊ နေရာမှ။ ဥဋ္ဌာယ၊ ထကုန်၍။ ပက္ကမိံသု၊ ဖဲသွားကုန်ပြီ။ အထခေါ၊ ၌။ အနာထပိဏ္ဍိကော၊သော။ဂဟပတိ၊ သည်။ အာယသ္မန္တေ စ သာရိပုတ္တေ၊ သည်၎င်း။ အာယသ္မန္တေ စ အာနန္ဒေ၊ သည်၎င်း။အစိရပက္ကန္တေ၊ ဖဲသွားကုန်၍ မကြာမြင့်မီ။ ကာလံ၊ အတ္တဘောပစ်ချခြင်းကို။ အကာသိ၊ ပြုပြီ (ကွယ်လွန်ပြီ)။ တုသိတံ၊ တုသိတာပြည်၌ဖြစ်သော။ ကာယံ၊ ကိုယ်၌။ ဥပပဇ္ဇိ၊ ဖြစ်ပြီ။ အထခေါ၊ ၌။ အနာထပိဏ္ဍိကော၊ သော။ ဒေဝပုတ္တော၊ နတ်သားသည်။ အဘိက္ကန္တာယ၊ အလွန်နှစ်လိုဖွယ်သော။ ရတ္တိယာ၊ ညဉ့်၌။ အဘိက္ကန္တဝဏ္ဏော၊အလွန်နှစ်လိုဖွယ်သော အဆင်းရှိသည်ဖြစ်၍။ ကေဝလကပ္ပံ၊ အလုံးစုံသော။ (ကေဝလကပ္ပံ-၌ ကပ္ပ-ကား တဒ္ဓိတ်ပစ္စည်းတည်း။ မောဂ္ဂလ္လာန်။) ဇေတဝနံ၊ ဇေတဝန်ကျောင်းတော်ကို။ ဩဘာသေတွာ၊ ထွန်းလင်းတောက်ပစေ၍။ပ။ အနာထပိဏ္ဍိကော၊ သော။ ဒေဝပုတ္တော၊ သည်။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို—

“ဣဒံ တံ ဇေဘဝနံ၊ ဤဇေတဝန်ကျောင်းတော်သည်။ ဝါ၊ ကို။ ဟိ ယသ္မာ၊ အကြင် ကြောင့်။ ဣသိသံဃနိသေဝိတံ၊ ရဟန်းအပေါင်းသည် မှီဝဲအပ်၏။ ဓမ္မရာဇေန၊ တရားမင်း ဘုရားသည်။ အာဝုတ္ထံ၊ အမြဲနေရာတည်း။ (တသ္မာ၊ထိုကြောင့်။) ဣဒံ တံ ဇေတဝနံ၊ သည်။ မမ၊ တပည့်တော်၏။ ပီတိသဉ္ဇနနံ၊ ပီတိကို ဖြစ်စေတတ်၏။

ကမ္မံ၊ မင်္ဂစေတနာရင်း။ ဝိဇ္ဇာ၊ မဂ်ပညာရင်း။ (ဤ၌ သမ္မာဒိဋ္ဌိ သမ္မာသင်္ကပ္ပယူ။) ဓမ္မော၊ သမာဓိပက္ခိကတရားရင်း။ (ဤ၌ သမ္မာဝါယာမ သမ္မာသတိ သမ္မာသမာဓိကိုယူ။) ဥတ္တမံ၊ မြတ်သော။ ဇီဝိတံ၊ အသက်မွေးခြင်းနှင့်ယှဉ်သော။ သီလံ၊ သီလရင်း။ (ဤ၌ သမ္မာဝါစာ-ကမ္မန္တ-အာဇီဝ ၃-ပါးကိုယူ။) ဧတေန၊ ဤအင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော မဂ်ဖြင့်သာလျှင်။ မစ္စာ၊ သတ္တဝါတို့သည်။ သုဇ္ဈန္တိ၊ (ကိလေသာတို့မှ) စင်ကြယ်ကုန်၏။ ဂေါတ္တေန ဝါ၊ အနွယ်ဖြင့်ရင်း။ ဓနေန ဝါ၊ ဥစ္စာဖြင့်ရင်း။ န သုဇ္ဈန္တိ၊ မစင်ကြယ်နိုင်ကုန်။

တသ္မာ ဟိ၊ ထို့ကြောင့်သာလျှင်။ ပဏ္ဍိတော၊ ပညာရှိသော။ ပေါသော၊ ယောကျ်ားသည်။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ အတ္ထံ၊ အကျိုးကို။ သမ္ပဿံ၊ မြော်မြင်သည်ဖြစ်၍။ ယောနိသော၊ သင့်သောအကြောင်းဖြင့်။ ဓမ္မံ၊ သမာဓိပက္ခိကတရားကို။ (ဈာန်သမာပတ်ဟူလို။) ဝိစိနေ၊ ဘူးစမ်းဆင်ခြင်ရာ၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့ဆင်ခြင်သည်ရှိသော်။ တတ္ထ၊ ထိုအရိယမဂ်၌။ ဝိသုဇ္ဈတိ၊ စင်ကြယ်၏။ ("ယောနိသော၊ ဖြင့်။ ဓမ္မံ၊ ခန္ဓာငါးပါးတရားကို။ ဝိစိနေ၊ ရာ၏။ ဧဝံ၊ သော်။ တတ္ထ၊ ထိုလေးပါးသောသစ္စာတို့၌။ ဝိသုဇ္ဈတိ၊ ၏"ဟု တနည်းပေးလေဦး။)

သာရိပုတ္တောဝ၊ အရှင်သာရိပုတ္တသည်သာလျှင်။ ပညာယ စ၊ ပညာအားဖြင့်ရင်း။ သီလေန စ၊ သီလအားဖြင့်ရင်း။ ဥပသမေန စ၊ ကိလေသာတို့၏ငြိမ်းခြင်းအားဖြင့်ရင်း။ သေယျော၊ မြတ်၏။ ယော၊ အကြင်ရဟန်းသည်။ ပါရံ၊ နိဗ္ဗာန်ဟူသောကမ်းတဖက်သို့။ ဂတော၊ ရောက်၏။ သောပိ၊ ထိုရဟန်းသည်လည်း။ ဧတာဝ ပရမော၊ ဤအရှင်သာရိပုတ္တသာလျှင် အပိုင်းအခြားရှိသည်။ သိယာတိ၊ ဖြစ်ရာ၏"ဟူကုန်သော။ (အရှင်သာရိပုတ္တထက် အမြတ်အသာမရှိဟူလို။) ဂါထာဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အဇ္ဈဘာသိ၊ ရွတ်ဆိုလျှောက်ထားပြီ။

အနာထပိဏ္ဍိကော၊ သော။ ဒေဝပုတ္တော၊ သည်။ ဣဒံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။ သတ္ထာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ သမနုညော၊ ဝမ်းမြောက်တော်မူသည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်ပြီ။ (သံ+အနု+ဉာဓာတ်–တောသနတ္ထ။) အထခေါ၊ ၌။ အနာထပိဏ္ဍိကော၊ သော။ ဒေဝပုတ္တော၊ သည်။ "သတ္ထာ၊ သည်။ မေ၊ အား။ သမနုညောတိ၊ ဝမ်းမြောက်တော်မူပြီ"ဟူ၍။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ အဘိဝါဒေတွာ၊ ၍။ ပဒက္ခိဏံ၊ အရိုအသေကို။ ကတွာ၊ ၍။ တတ္ထေဝ၊ ထိုအရပ်၌သာလျှင်။ အန္တရဓာယိ၊ ကွယ်ပျောက်ပြီ။

၃ဂဂ။ အထခေါ၊ ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ တဿာ ရတ္တိယာ၊ ထိုညဉ့်၏။ အစ္စယေန၊ လွန်သောအခါ၌။ ဘိက္ခူ၊ ရဟန်းတို့ကို။ "ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣမံရတ္တိံ၊ ဤညဉ့်၌။ အညတရော၊ တယောက်သော။ ဒေဝပုတ္တော၊ သည်။ ပ။ အဋ္ဌာသိ၊ တည်ပြီ။ ဧကမန္တံ၊ ၌။ ဌိတော၊ တည်သော။ သော ဒေဝပုတ္တော၊ သည်။ ပ။ အန္တရဓာယိ၊ ကွယ်ပျောက်ပြီ။"ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏။

ဧဝံ၊ သို့။ ဝုတ္တေ၊ အပ်သော်။ အာယသ္မာ အာနန္ဒော၊ သည်။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ "ဘန္တေ၊ ရား။ သော ဟိ သော၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားမိန့်တော်မူအပ်သော နတ်သားသည်။ အနာထပိဏ္ဍိကော၊ သော။ ဒေဝပုတ္တော၊ သည်။ နူန၊ စင်စစ်။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။ ဘန္တေ၊ ရား။ အနာထပိဏ္ဍိကော၊ သော။ ဂဟပတိ၊ သည်။ အာယသ္မန္တေ သာရိပုတ္တေ၊ ၌။ အဘိပ္ပသန္နော၊ အလွန်ကြည်ညိုသည်။ အဟောသိတိ၊ ဖြစ်ပြီ"ဟူသော။ ဧတံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။ သာဓု သာဓု အာနန္ဒ၊ ကောင်းစွအာနန္ဒာ

ကောင်းစွ။ အာနန္ဒ၊ နွာ။ တက္ကာယ၊ ကြံဆသောဉာဏ်ဖြင့်။ ယာဝတကံ၊ အကြင်မျှလောက်သော အာရုံကို။ ပတ္တဗ္ဗံ၊ ရထိုက်၏။ တယာ၊ သည်။ တံ၊ ထိုမျှလောက်သောအာရုံကို။ အနုပ္ပတ္တံ၊ ရအပ်၏။ အာနန္ဒ၊နွာ။ သော၊ထိုနတ်သားသည်။ အနာထပိဏ္ဍိကော၊ သော။ ဒေဝပုတ္တော၊ နတ်သားတည်း။ ဣတိ၊ ၏။ (ဣဒမဝေါစ-စသည် ပေးမြဲ။)

ပဌမံ၊ သော။ အနာထပိဏ္ဍိကောဝါဒသုတ္တံ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီ။

၂-ဆန္ဒောဝါဒသုတ်

၃၇၉။ (ဧဝံ။ပ။ကလန္ဒကနိဝါပေ၊ ပေးမြဲ။) တေန သမယေန၊ ထိုအခါ၌။ အာယသ္မာ စ သာရိပုတ္တော၊ သည်၎င်း။ အာယသ္မာ စ မဟာစုန္ဒော၊ သည်၎င်း။ အာယသ္မာ စ ဆန္ဒော၊ အရှင်ဆန္နသည်၎င်း။ ဂိဇ္ဈကူဋေ၊ ဂိဇ္ဈကုဋ်မည်သော။ ပဗ္ဗတေ၊ တောင်၌။ ဝိဟရန္တိ၊ နေကုန်၏။ တေန ခေါ ပန သမယေန ၊၌။ အာယသ္မာ ဆန္ဒော၊ သည်။ အာဗာဓိကော၊ သည်။ ဒုက္ခိတော၊ သည်။ ဗာဠ္ဟဂိလာနော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အထခေါ၊ ၌။အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော၊သည်။ပ။ အာယသ္မန္တံ မဟာစုန္ဒံ၊ ကို။ "အာဝုသော စုန္ဒ၊ ငါ့ရှင်စုန္ဒ။ အာယာမ၊ လာသွားကုန်အံ့။ ယေန၊ ၌။ အာယသ္မာ ဆန္ဒော၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တေန၊ သို့။ ဂိလာနပုစ္ဆကာ၊ သူနာကို မေးလိုကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဥပသင်္ကမိဿာမ၊ ချဉ်းကပ်ကုန်အံ့"ဟူသော။ ဧတံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။ အာယသ္မာ မဟာစုန္ဒော၊ သည်။ "ဧဝမာဝုသောတိ၊ ကောင်းပါပြီ ငါ့ရှင်"ဟူ၍။ အာယသ္မတော သာရိပုတ္တဿ၊ ၏ (စကားကို)။ ပစ္စဿောသိ၊ ပြီ။

အထခေါ၊ ၌။ပ။ အဝေါစ၊ ပြီ။

အာဝုသော သာရိပုတ္တ၊ ပုတ္တ။ပ။ နေ၁ ပညာယတိ၊ မထင်။ အာဝုသော သာရိပုတ္တ၊ ပုတ္တ။ သတ္ထံ၊ ညှဉ်းဆဲနှိပ်စက်တတ်သော ထားလက်နက်ကို[၁]။ အာဟရိဿာမိ၊ ဆောင်အံ့။ ဇီဝိတံ၊ အသက်ရှင်ခြင်းကို။ နာဝ ကင်္ခါမိ၊ အလိုမရှိပါ။ (နာဝကင်္ခါမိ-ရှိမူ ကောင်းစွ။) ဣတိ၊ ဤသို့ လျှောက်၏။

၃၈၀။ အာယသ္မာ ဆန္ဒော၊ သည်။ သတ္ထံ၊ ကို။ မာ အာဟရေသိ၊ မဆောင်ပါလင့်။ အာယသ္မာ ဆန္ဒော၊ သည်။ ယာပေတု၊ မျှတ၍နေပါလော့။ မယံ၊ တပည့်တော်တို့သည်။ အာယသ္မန္တံ ဆန္နံ၊ကို။ ယာပေန္တံ၊မျှတ၍နေသည်ကို။ ဣစ္ဆာမ၊ အလိုရှိပါကုန်၏။ အာယသ္မတော ဆန္နဿ၊ အား။ သပ္ပါယာနိ၊ လျှောက်ပတ်ကုန်သော။ ဘောဇနာနိ၊ ဘောဇဉ်တို့သည်။ သစေ နတ္ထိ၊ မရှိကုန်ငြားအံ့။ အဟံ၊ သည်။ အာယသ္မတော ဆန္နဿ၊ အား။ သပ္ပါယာနိ၊ ကုန်သော။ ဘောဇနာနိ၊တို့ကို။ ပရိယေသိဿာမိ၊ ရှာပါအံ့။ အာယသ္မတော ဆန္နဿ၊ အား။ သပ္ပါယာနိ၊ကုန်သော။ဘေသဇ္ဇာနိ၊ဆေးတို့သည်။ သစေ နတ္ထိ၊ကုန်ငြားအံ့။ပ။ ပရိယေသိဿာမိ၊ အံ့။ အာယသ္မတော ဆန္နဿ၊အား။ ပတိရူပါ၊ လျှောက်ပတ်ကုန်သော။ ဥပဋ္ဌာကာ၊ အလုပ်

၁။ သတ္ထန္တိ ဇီဝိတဟာရသတ္ထံ(ဋ္ဌ)။ သသနတော ဟိံသနတော သတ္ထံ(ဋီ)။ သသတိ ဟိံသတိ ဧတေန-ဟု ကရဏသာဓ်လုပ်။

အကျေးတို့သည်။ သစေ နတ္ထိ၊ ကုန်ငြားအံ့။ပ။ ဥပဒ္ဒဟိဿာမိ၊ လုပ်ကျွေးပါအံ့။ပ။ ဣစ္ဆာမ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊၏။

အာဝုသော သာရိပုတ္တ၊ ပုတ္တ။ မေ၊ အား။ သပ္ပါယာနိ၊ ကုန်သော။ ဘောဇနာနိ၊ တို့သည်။ နပိ နတ္ထိ၊ မရှိကုန်သည်လည်း မဟုတ်။ပ။ ဘေသဇ္ဇာနိ၊ တို့သည်။ ဥပဋ္ဌာကာ၊ အလုပ်အကျွေး တို့သည်။ နပိ နတ္ထိ၊ မဟုတ်။ အာဝုသော သာရိပုတ္တ၊ ပုတ္တ။ အပိ စ၊ ထိုသို့ပင်ရှိပါသော်လည်း။ မေ၊သည်။ သတ္ထာ၊ မြတ်စွာဘုရားကို။ ဒီဃရတ္တံ ကြာရှည်သောကာလပတ်လုံး။ မနာပေနေဝ၊ စိတ်နှလုံးကို ပွါးတိုးစေသဖြင့်သာလျှင်။ ပရိစိဏ္ဏော၊ လုပ်ကျွေးအပ်ပြီ။ (မ-ဋ္ဌ ၃၊၂၀၀-စာပိုဒ်ရှု။) အမနာပေန၊ စိတ်နှလုံးကို မပွါးတိုးစေသဖြင့်။ နော ပရိစိဏ္ဏော၊ လုပ်ကျွေးအပ်သည်မဟုတ်ပါ။ အာဝုသော သာရိပုတ္တ၊ ပုတ္တ။ သတ္ထာရံ၊ မြတ်စွာဘုရားကို။ မနာပေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ယံ ပရိစရေယျ၊ အကြင်လုပ်ကျွေးရာ၏။ အမနာပေန၊ဖြင့်။ ယံ နော ပရိစရေယျ၊အကြင်လုပ်ကျွေး ရာသည်မဟုတ်။ ဧတံဟိ၊ ဤစိတ်နှလုံးကို ပွါးတိုးစေသဖြင့် လုပ်ကျွေးခြင်း,မပွါးတိုးစေသဖြင့် လုပ်ကျွေးသည် မဟုတ်ခြင်းသည်။သာဝကဿ၊(မြတ်စွာဘုရား၏)တပည့်အား။ ပတိရူပံ၊လျောက် ပတ်၏။ အာဝုသော သာရိပုတ္တ၊ ပုတ္တ။ ဆန္နော၊ သော။ ဘိက္ခု၊သည်။ အနုပဝဇ္ဇံ၊တဖန်ဖြစ်ခြင်း မရှိသော[1]။ သတ္ထံ၊ကို။ အာဟရိဿတီတိ၊ဆောင်လတ္တံ့ ဟူသော။ ဧတံ၊ကို။ ဧဝံ သို့။ဓာရေဟိ၊ မှတ်ပါလော့။ ဣတိ၊ ၏။ အာယသ္မာ ဆန္နော၊သည်။ ပဥ္စဿ၊ အမေးကို။ ဝေယျာကရဏာယ၊ ဖြေဆိုခြင်းငှါ။ ဩကာသံ၊ အခွင့်ကို။ သစေ ကရောတိ၊ အကယ်၍ပြုအံ့။ မယံ၊ တို့သည်။ အာယသ္မန္တံ ဆန္နံ၊ ကို။ ကဉ္စိဒေဝ၊ တစုံတခုသာလျှင်ဖြစ်သော။ ဒေသံ၊ ရည်ညွှန်းချက်ကို။ ပုစ္ဆေယျာမ၊ မေးလိုကုန်၏။ ဣတိ၊ ၏။ အာဝုသော သာရိပုတ္တ၊ ပုတ္တ။ ပုစ္ဆ၊ မေးပါလော့။ သုတွာ၊ကြားနာရသည်ရှိသော်။ ဝေဒိဿာမိ၊ သိပါအံ့။ ဣတိ၊ ၏။

၃၉၁။ အာဝုသော ဆန္န၊ ဆန္န။ စက္ခုံ၊ စက္ခုပသာဒကိုရင်း။ စက္ခုဝိညာဏံ၊ စက္ခုဝိညာဉ်ကို ရင်း။ စက္ခုဝိညာဏဝိညာတဗ္ဗေ၊စက္ခုဝိညာဏ်သည် သိအပ်ကုန်သော။ ဓမ္မေ၊ ရူပါရုံတို့ကိုရင်း။ "ဧတံ၊ ဤစက္ခုပသာဒ,စက္ခုဝိညာဉ်,ရူပါရုံတရား ၃-ပါးအပေါင်းသည်။ မမ၊ ငါ၏ဥစ္စာတည်း။ ဧသော၊ ဤတရား ၃-ပါးအပေါင်းသည်၊ အဟံ၊သည်။ အသ္မိ၊ဖြစ်၏။ ဧသော၊ သည်။ မေ၊ ၏။ အတ္တာတိ၊ တည်း"ဟူ၍။ သမနုပဿသိ၊ ရှုသလော။ အာဝုသော ဆန္န၊ ဆန္န။ သောတံ၊ ကို။ပ။ ဃာနံ ၊ကို။ပ။ ဇိဝှံ၊ကို။ပ။ ကာယံ၊ ကို။ပ။ မနံ၊ ဘဝင်စိတ်ကိုရင်း။ မနောဝိညာဏံ၊ အာဝဇ္ဇန်းနှင့် တကွသောမနောဝိညာဉ်ဇောကိုရင်း။မနောဝိညာဏဝိညာတဗ္ဗေ၊မနောဝိညာဉ်သည် သိအပ်ကုန်သော။ ဓမ္မေ၊ ဓမ္မာရုံတို့ကိုရင်း[2]။ပ။သမနုပဿသိ၊လော။ ဣတိ၊ဤသို့ မေးတော်မူ၏။

အာဝုသော သာရိပုတ္တ၊ ပုတ္တ။ စက္ခုံ၊ ကိုရင်း။ စက္ခုဝိညာဏံ၊ ကိုရင်း။ စက္ခုဝိညာဏဝိညာ-တဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မေ၊ ရူပါရုံတို့ကိုရင်း။ "ဧတံ၊ သည်။ မမ၊ ငါ၏ဥစ္စာသည်။ န၊ မဟုတ်။

၁။ အနုပဝဇ္ဇန္တိ အနုပ္ပတ္တိကံ အပဋိသန္ဓိကံ။ (ဋ္ဌ) ဥပဝဇ္ဇံ တေသ နတ္ထီတိ အနုပဝဇ္ဇံ၊ ကရဏကာယံ ကတွာ အာယတိံ ဥပ္ပတ္တိရဟိတန္တိ အတ္ထော။ (ဋီ)

၂။ "မနောတိ ဘဝင်္ဂစိတ္တံ။ ဓမ္မာတိ အာရမ္မဏံ။ မနောဝိညာဏန္တိ သဟာဝဇ္ဇနကဇဝနံ" ဟူသော (သံ၊ဋ္ဌ ၁။စာမျက်နှာ ၅) အဖွင့်နှင့်အညီပေးသည်။ "အာဝဇ္ဇနံ ဘဝင်္ဂတော အမောစေတွာ မနောတိ သဟာဝဇ္ဇနေန ဘဝင်္ဂံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ဓမ္မာတိ အာရမ္မဏံ။ မနောဝိညာဏန္တိ ဇဝနဝိညာဏံ"ဟူ၍လည်း ဖွင့် သေး၏။ရင်းငှါကာ၌လည်း သရုပ်ပြ ဖွင့်လျက်ရှိ၏။

ဘော၊ သည်။ အဟံ၊သည်။ န အသ္မိ၊ မဖြစ်။ ဘော၊သည်။ မေ၏။ ဒ႕တ္တာ၊ သည်။နဣတိ၊ မဟုတ်”ဟူ၍။ သမနုပဿာမိ၊ ရှုပါ၏။ပ။ သောတံ၊ကို။ပ။ ဃာနံ၊ကို။ပ။ ဇိဝှံ၊ကို။ပ။ ကာယံ၊ ကို။ပ။ မနံ၊ကို။ပ။ သမနုပဿာမိ၊၏။ ဣတိ၊ဤသို့ဖြေဆို၏။

၃၉၂။ အာဝုသော ဆန္န၊ ဆန္န။ စက္ခုသ္မိံ၊၌ရှင်း။ စက္ခုဝိညာဏေ၊ ၌ရှင်း။ စက္ခုဝိညာဏ-ဝိညာတဗ္ဗေသု၊ ကုန်သော။ ဓမ္မေသု၊ ရှုပါရုံတို့၌ရှင်း။ ကိံ၊ အဘယ်ကို။ ဒိသွာ၊ မြင်၍။ ကိံ၊ အဘယ်ကို။ အဘိညာယ၊ထူးသောဉာဏ်ဖြင့်သိ၍။ စက္ခုံ၊ ကိုရှင်း။ပ။ သမနုပဿသိ၊ ရှုသနည်း။ အာဝုသောဆန္န၊ဆန္န။ သောတသ္မိံ၊၌ရှင်း။ပ။ဃာနသ္မိံ၊ ၌ရှင်း။ပ။ဇိဝှါယ၊၌ရှင်း။ပ။ကာယသ္မိံ၊ ၌ရှင်း။ပ။မနသ္မိံ၊၌ရှင်း။ပ။သမနုပဿသိ၊ နည်း။ ဣတိ၊၏။

အာဝုသော သာရိပုတ္တ၊ ပုတ္တ။ စက္ခုသ္မိံ၊ ၌ရှင်း။ စက္ခုဝိညာဏေ၊ ၌ရှင်း။ စက္ခုဝိညာဏ-ဝိညာတဗ္ဗေသု၊ ကုန်သော။ ဓမ္မေသု၊ တို့၌ရှင်း။ နိရောခံ၊ ချုပ်ခြင်းကို။ ဒိသွာ၊၍။ နိရောခံ၊ကို။ အဘိညာယ၊၍။ပ။သမနုပဿာမိ၊ရှုပါ၏။ အာဝုသော သာရိပုတ္တ၊ပုတ္တ။ သောတသ္မိံ၊၌ရှင်း။ပ။ ဃာနသ္မိံ၊၌ရှင်း။ပ။ဇိဝှါယ၊၌ရှင်း။ပ။ကာယသ္မိံ၊ ၌ရှင်း။ပ။မနသ္မိံ၊၌ရှင်း။ပ။သမနုပဿာမိ၊၏။ ဣတိ၊၏။

၃၉၃။ ဝေံသို့။ ဝုတ္တေ၊အပ်သော်။ အာယသ္မာ မဟာစုန္ဒော၊သည်။ အာယသ္မန္တံ ဆန္နံ၊ကို။ “အာဝုသော ဆန္န၊ ဆန္န။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣဟ၊ ဤသာသနာတော်၌။ နိဿိတဿ၊တဏှာ, ဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့် မှီသောသူ၏(သန္တာန်၌)။ စလိတံ၊ တုန်လှုပ်ခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊၏။ အနိဿိတဿ၊တဏှာ, ဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့် မမှီသောသူ၏(သန္တာန်၌)။ စလိတံ၊ သည်။ နတ္ထိ၊မရှိ။ စလိတေ၊ တုန်လှုပ်ခြင်းသည်။ အသတိ၊ မရှိသော်။ ပဿဒ္ဓိ၊ ကိလေသာတို့၏ ငြိမ်းအေးခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပဿဒ္ဓိယာ၊ ကိလေသာတို့၏ ငြိမ်းအေးခြင်းသည်။ သတိ၊သော်။ နတိ၊တဏှာ တည်းဟူသော ညွတ်ခြင်းသည်။ နဟောတိ၊မဖြစ်။ နတိယာ၊တဏှာတည်းဟူသော ညွတ်ခြင်းသည်။ အသတိ၊သော်။ အာဂတိ ဂတိ၊ ပဋိသန္ဓေအားဖြင့်လာခြင်း, စုတိအားဖြင့်သွားခြင်းသည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ အာဂတိဂတိယာ၊ သည်။အသတိ၊သော်။ စုတူပပါတော၊စုတေခြင်း,ပဋိသန္ဓေနေခြင်းသည်။နဟောတိ၊ မဖြစ်။ စုတူပ-ပါတေ၊ စုတေခြင်း, ပဋိသန္ဓေနေခြင်းသည်။ အသတိ၊သော်။ ဣဓ၊ ဤလောက၌။ နေဝ ဟောတိ၊ မဖြစ်။ဟုရံ၊ဘပါးသောလောက၌။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဥဘယမန္တရေန၊ နှစ်ပါးသောလောက၌။ န ဟောတိ၊မဖြစ်။

ဘော ဝေ၊ ဤ(လောက ၂-ပါး၌) မဖြစ်ခြင်းသည်သာလျှင်။ ဒုက္ခဿ၊ ဆင်းရဲဟူသမျှ၏။ အန္တော၊ အဆုံးပင်တည်းဟူသော။ တဿ ဘဂဝတော၊ ထိုမြတ်စွာဘုရား၏။ ဣဒမ္ပိ သာသနံ၊ ဤအဆုံးအမကိုလည်း။ နိစ္စကပ္ပံ၊ အခါခပ်သိမ်း[၁]။ မနသိကာတဗ္ဗန္တိ၊ နှလုံးသွင်းအပ်၏”ဟူသော။ ဓောံ၊ကို။ အဝေါစ၊ပြီ။ အထခေါ၊၌။ အာယသ္မာ စ သာရိပုတ္တော၊သည်ရှင်း။အာယသ္မာ စ စုန္ဒော၊ သည်ရှင်း။ပ။ပက္ကမိံသုံ၊ကုန်ပြီ။

၁။ “ဣဒမ္ပိတိ ဣဒမ္ပိ နိဿိတဿ စလိတန္တိအာဒိ”(ဋီ)နှင့်အညီ နိဿိတဿ စလိတံ-စသည်ကား ဣဒမ္ပိ-၏ အာကာရတည်း။ နိစ္စကပ္ပံ-၌ ကပ္ပ-သဒ္ဒါသည် ကာလတ္ထ။ ကပ္ပသဒ္ဒေါ ကာလပရိယာယောပိ ဟောတိ၊ န ကာလဝိသေသဝါစကော ဝေါတိ အာဟ—နိစ္စကပ္ပန္တိ နိစ္စကာလန္တိ။ (ဋီ)

၃၉၄။ အထခေါ၊ ဌ။ အာယသ္မာ ဆန္နော၊သည်။ အာယသ္မန္တေ စ သာရိပုတ္တေ၊ သည်ရင်း။ အာယသ္မန္တေ စ မဟာစုန္ဒေ၊သည်ရင်း။ အစိရပက္ကန္တေ၊ ဖဲ၍မကြာမြင့်မီ။ သတ္ထံ၊ ဓားကို။ အာဟ-ရေသိ၊ ပြီ။ အထခေါ၊ ဌ။ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော၊ သည်။ပ။ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ "ဘန္တေ၊ မြတ်စွာဘုရား။ အာယသ္မတာ ဆန္နေန၊အရှင်ဆန္နသည်။ သတ္ထံ၊ ကို။အာဟရိတံ၊အပ်ပြီ။ တဿ၊ ထိုဆန္န၏။ ဂတိ၊လားရာဂတိသည်။ ကာ၊ အဘယ်ပါနည်း။ အဘိသမ္ပရာယော၊ တမလွန်ဘဝသည်။ ကောတိ၊ အဘယ်ပါနည်း ဘုရား"ဟူသော။ တော၊ ကို။ အဝေါစ၊ပြီ။ သာရိပုတ္တ၊ ပုတ္တ။ ဆန္နေန၊ သော။ ဘိက္ခုနာ၊သည်။ တေ၊ သင်၏။ သမ္မုခါယေဝ၊ မျက်မှောက်၌သာလျှင်။ အနုပဝဇ္ဇတာ၊ တဖန် ဖြစ်ခြင်း မရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ ဗျာကတာ နနု၊ ဖြေဆိုအပ်သည်မဟုတ်လော။ ဣတိ၊၏။ ဘန္တေ၊ ရား။ ပုဗ္ဗဇိရံ နာမ၊ပုဗ္ဗဇိရမည်သော။ ဝဇ္ဇိဂါမော၊ဝဇ္ဇီတိုင်း၌ ပါဝင်သောရွာသည်။ အတ္ထိ၊၏။တတ္ထ၊ ထိုပုဗ္ဗဇိရရွာ၌။ အာယသ္မတော ဆန္နဿ၊၏။ မိတ္တကုလာနိ၊ မိတ်ဆွေဖြစ်သော အမျိုးတို့သည်။ သုဟဇ္ဇကုလာနိ၊ ချစ်ကျွမ်းဝင်သော အမျိုးတို့သည်။ ဥပဝဇ္ဇကုလာနိ၊ ချဉ်းကပ်အပ်ကုန်သော အမျိုးတို့သည်။ အတ္ထိ၊ရှိကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့လျှောက်၏။ သာရိပုတ္တ၊ ပုတ္တ။ ဆန္နဿ၊ သော။ ဘိက္ခုနော၊ ၏။ တေ-တော နိ မိတ္တကုလာနိ၊ ဤမိတ်ဆွေဖြစ်သော အမျိုးတို့သည်။ တေ-တော နိ သုဟဇ္ဇကုလာနိ၊ဤချစ်ကျွမ်းဝင်သော အမျိုးတို့သည်။ တေ-တော နိ ဥပဝဇ္ဇကုလာနိ၊ ဤချဉ်းကပ်အပ်သော အမျိုးတို့သည်။ ဟောန္တိဟိ၊ ရှိကုန်သည်သာ။ သာရိပုတ္တ၊ ပုတ္တ။ အဟံ၊ ငါဘုရားသည်။ တွတ္တာဝတာ၊ ဤအမျိုးရှိကာမျှဖြင့်။ သဥပဝဇ္ဇောတိ၊ တဖန်ဖြစ်ခြင်းရှိသူဟူ၍။ န ဝဒါမိ၊ဟောတော်မမူ။ သာရိပုတ္တ၊ပုတ္တ။ယော ခေါ၊အကြင်သူသည်။ ဣမဉ္စ ကာယံ၊ဤခန္ဓာကိုယ်ကိုလည်း။ (ကရဇကာယ ကိုယူ။) နိက္ခိပတိ၊ ပစ်ချ၏။ အညဉ္စ ကာယံ၊ တပါးသော ခန္ဓာကိုယ်ကိုလည်း။ ဥပါဒိယတိ၊ စွဲလမ်း၏။ အဟံ၊ ငါဘုရားသည်။ တံ၊ ထိုသူကို။ သဥပဝဇ္ဇောတိ၊ တဖန် ဖြစ်ခြင်းရှိသူဟူ၍။ ဝဒါမိ၊ဟောတော်မူ၏။သာရိပုတ္တ၊ပုတ္တ။ဆန္နဿ၊သော။ ဘိက္ခုနော၊ရဟန်း၏။ တံ၊ထိုစွဲလမ်းခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊မရှိ။ ဆန္နော၊သော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ အနုပဝဇ္ဇော၊ တဖန်ဖြစ်ခြင်း မရှိသည်ဖြစ်၍။ သတ္ထံ၊ကို။ အာဟရေသီတိ၊ပြီ"ဟူသော။တော၊ကို။ ဇဝံ၊သို့။ဓာရေဟိ၊မှတ်လော့။ ဣတိ၊ဤသို့မိန့်တော်မူ၏။ (ဣဒမဝေါစ-စသည်ပေးမြဲ။)

ဒုတိယံ၊သော။ ဆန္နောဝါဒသုတ္တံ၊သည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ပြီ။

၃-ပုဏ္ဏောဝါဒသုတ်

၃၉၅။ (ဇဝံ မေ သုတံ။ပ။ အာရာမေ၊ ပေးမြဲ။) အထခေါ၊ ဌ။ အာယသ္မာ ပုဏ္ဏော၊ အရှင် ပုဏ္ဏသည်။ သာယန္ဟသမယံ၊ ညနေချမ်းအခါ၌။ ပဋိသလ္လာနာ၊ တပါးထီးတည်းကိန်းအောင်းရာမှ။ ဝုဋ္ဌိတော၊ ထသည်ရှိသော် ။ပ။ နိသီဒိ၊ ထိုင်ပြီ။ ဧကမန္တံ၊ ၌။ နိသိန္နော၊ သော။ အာယသ္မာ ပုဏ္ဏော၊သည်။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ "ဘန္တေ၊ ရား။ သာဓု၊ တောင်းပန်ပါ၏။ အဟံ၊သည်။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ယံဓမ္မံ၊ အကြင်အဆုံးအမကို။ သုတွာ၊ ကြားနာရသည်ရှိသော်။ဧကော၊ တပါးထီးတည်း။ ဝူပကဋ္ဌော၊ ဆိပ်ငြိမ်ရာသို့ ကပ်သည်ဖြစ်၍။ အပ္ပမတ္တော၊ မမေ့လျော့သည်ဖြစ်၍။ အာတာပီ၊ ကိလေသာတို့ကို လောင်ကျွမ်းစေတတ်သော လုံ့လရှိသည်ဖြစ်၍။ ပဟိတတ္တော၊ နိဗ္ဗာန်သို့ စေလွှတ်အပ်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရေယျံ၊ နေရာ၏။ ဘဂဝါ၊ သည်။ မံ၊ ကို။ သံခိတ္တေန၊ အကျဉ်းဖြစ်သော။ တေန ဩဝါဒေန၊ ထိုအဆုံးအမတရားဖြင့်။ ဩဝဒတူတိ၊ ဆုံးမတော်မူပါဘုရား"ဟူသော။ တော၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။ ပုဏ္ဏ၊ ပုဏ္ဏ။ တေနဟိ၊ ထိုသို့ဖြစ်မူ။

သုဏာဟိ၊ နာလေ့။ သာဓုကံ၊ ကောင်းစွာ။ မနသိကရောဟိ၊ နှလုံးသွင်းလေ့။ ဘာသိဿာမိ၊ ဟောတော်မူအံ့။ ဣတိ၊ ဤ။ပ။ ဘဂဝါ၊ သည်—"ပုဏ္ဏ၊ ပုဏ္ဏ။ ဣဋ္ဌာ၊ ရှာမှီးအပ်ကုန်သော။ ဝါ၊ အလိုရှိအပ်ကုန်သော။ ကန္တာ၊ နှစ်သက်အပ်ကုန်သော။ မနာပါ၊ စိတ်နှလုံးကို ပွါးစေတတ်ကုန်သော။ ပိယရူပါ၊ ချစ်အပ်သော သဘောရှိကုန်သော။ ကာမူပသံဟိတာ၊ ကာမဖြင့်ကပ်၍ ထားအပ်ကုန်သော။ ရဇနီယာ၊ တပ်စွဲအပ်ကုန်သော။ စက္ခုဝိညေယျာ၊ စက္ခုဝိညာဉ်သည် သိအပ်ကုန်သော။ ရူပါ၊ ရူပါရုံတို့သည်။ သန္တိခေါ၊ ရှိကုန်သည်သာတည်း။ပုဏ္ဏ၊ပုဏ္ဏ။ဘိက္ခု၊ရဟန်းသည်။တံ၊ ထိုစက္ခုရူပါရုံကို။ စေ အဘိနန္ဒတိ၊ အလွန်နှစ်သက်အံ့။ စေ အဘိဝဒတိ၊ ချမ်းသာစွ ချမ်းသာစွဟု အလွန်ပြောဆိုအံ့။ အဇ္ဈောသာယ၊ မျိုမတတ်စွဲလမ်း၍။ စေ တိဋ္ဌတိ၊ တည်အံ့။ တံ၊ ထိုစက္ခုရူပါရုံကို။ အဘိနန္ဒတော၊ အလွန်နှစ်သက်သော။ အဘိဝဒတော၊ သော။ အဇ္ဈောသာယ၊ ၍။ တိဋ္ဌတော၊ သော။ တဿ၊ ထိုရဟန်း၏ (သန္တာန်၌)။ နန္ဒီ၊ နှစ်သက်တတ်သော တဏှာသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။နန္ဒီသမုဒယာ၊ တဏှာ၏ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ဒုက္ခသမုဒယောတိ၊ဆင်းရဲ၏ဖြစ်ခြင်း" ဟူ၍။ ဝဒါမိ၊ ဟောတော်မူ၏။

ပုဏ္ဏ၊ ပုဏ္ဏ။ပ။သောတဝိညေယျာ၊ သောတဝိညာဉ်သည် သိအပ်ကုန်သော။ သဒ္ဒါ၊ သဒ္ဒါရုံတို့သည်။ပ။ ဃာနဝိညေယျာ၊ ကုန်သော။ ဂန္ဓာ၊တို့သည် ။ပ။ ဇိဝှါဝိညေယျာ၊ ကုန်သော။ ရသာ၊ တို့သည်။ပ။ကာယဝိညေယျာ၊ ကုန်သော။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာ၊ တို့သည်။ပ။ မနောဝိညေယျာ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သန္တိ ခေါ၊ ရှိကုန်၏။ပ။ဝဒါမိ၊ ဟောတော်မူ၏။

ပုဏ္ဏ၊ ပုဏ္ဏ။ပ။ စက္ခုဝိညေယျာ၊ ကုန်သော။ ရူပါ၊ တို့သည်။ သန္တိ စ ခေါ၊ ရှိကုန်၏။ ပုဏ္ဏ၊ ပုဏ္ဏ။ ဘိက္ခု၊ သည်။ တံ၊ ထိုစက္ခု ရူပါရုံကို။ စေ နာဘိနန္ဒတိ၊ မနှစ်သက်အံ့။ စေ နာဘိဝဒတိ၊ အလွန်မဆိုအံ့။ အဇ္ဈောသာယ၊ ၍။ စေ န တိဋ္ဌတိ၊ မတည်အံ့။ တံ၊ ကို။ အနဘိနန္ဒတော၊ မနှစ်သက်သော။ အနဘိဝဒတော၊ အလွန်မဆိုသော။ အဇ္ဈောသာယ၊ ၍။န တိဋ္ဌတော၊ မတည်သော။ တဿ၊ ထိုရဟန်း၏ (သန္တာန်၌)။ နန္ဒီ၊ သည်။ နိရုဇ္ဈတိ၊ ချုပ်၏။ နန္ဒီနိရောဓာ၊ တဏှာ၏ ချုပ်ခြင်းကြောင့်။ ဒုက္ခနိရောဓောတိ၊ ဆင်းရဲချုပ်၏"ဟူ၍။ ဝဒါမိ၊ ၏။

ပုဏ္ဏ၊ ပုဏ္ဏ။ပ။သောတဝိညေယျာ၊ ကုန်သော။ သဒ္ဒါ၊တို့သည်။ပ။ဃာနဝိညေယျာ၊ကုန်သော။ ဂန္ဓာ၊တို့သည်။ပ။ ဇိဝှါဝိညေယျာ၊ကုန်သော။ရသာ၊တို့သည်။ပ။ ကာယဝိညေယျာ၊ ကုန်သော။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာ၊ တို့သည်။ပ။မနောဝိညေယျာ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သန္တိ စ ခေါ၊ တည်း။ပ။ ဝဒါမိ၊ ၏။

ပုဏ္ဏ၊ပုဏ္ဏ။ မယာ၊ သည်။ သံခိတ္တေန၊ အကျဉ်းဖြစ်သော။ဣမိနာ စ ဩဝါဒေန၊ ဤအဆုံးအမ တရားဖြင့်။ ဩဝဒိတော၊ ဆုံးမအပ်သော။ တွံ၊ သည်။ ကတရသ္မိံ ဇနပဒေ၊ အဘယ်ဇနပုဒ်၌။ ဝိဟရိဿသိ၊ နေလတ္တံ့နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးတော်မူ၏။ ဘန္တေ၊ ရား။ အဟံ၊ တပည့်တော်ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ သံခိတ္တေန၊ သော။ ဣမိနာ ဩဝါဒေန၊ ဖြင့်။ ဩဝဒိတော၊ ဆုံးမအပ်ပြီ။ သုနာပရန္တော နာမ၊ သုနာပရန္တမည်သော။ ဇနပဒေါ၊ သည်[၁]။ အတ္ထိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုသုနာပရန္တ ဇနပုဒ်၌။ အဟံ၊ သည်။ ဝိဟရိဿာမိ၊ နေပါအံ့ဘုရား။ ဣတိ၊ ဤသို့ဖြေဆို၏။

၁။ မဟာပုဏ္ဏထေရ်၏ အကြောင်းကို သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ္တဋ္ဌကထာ ဆန္နဝဂ်၌ရင်း၊ ထေရဂါထာဋ္ဌကထာ (ပဌမ)၌ရင်း ရှုနိုင်ကြ၏။ ထေရဂါထာဋ္ဌကထာ၌ "သုနာပရန္တ ဇနပဒေ သုပ္ပါရကပဋ္ဋနေ ဂဟပတိကုလေ နိဗ္ဗတ္တိ"-စသည် လာရှိသည်။

၃၉၆။ ပုဏ္ဏ၊ ပုဏ္ဏ။ သုနာပရန္တကာ၊ သုနာပရန္တတိုင်းသား ဖြစ်ကုန်သော။ မနုဿာ၊ လူတို့သည်။ စဏ္ဍာ ခေါ၊ ကိုယ်ကြမ်းကုန်၏။ပ။ ဖရုသာ၊ နှုတ်ကြမ်းကုန်၏။ (ဖရုသဝစနတာယ ဝါ ဖရုသာ၊ဋီကာ။) ပုဏ္ဏ၊ပုဏ္ဏ။ တံ၊ သင့်ကို။ သုနာပရန္တကာ၊ ကုန်သော။ မနုဿာ၊ တို့သည်။ သစေ အက္ကောသိဿန္တိ၊ အကယ်၍ ဆဲရေးကုန်အံ့။ သစေ ပရိဘာသိဿန္တိ၊ အကယ်၍ ရေရွတ်ကုန်အံ့။ ပုဏ္ဏ၊ပုဏ္ဏ။တတ္ထ၊ထိုဆဲရေးရေရွတ်ရာ၌။ တေ၊ သင်၏(စိတ်၌)။ ကိန္တိ၊ အဘယ်သို့လျှင်။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့နည်း။ ဣတိ၊ ၏။ ဘန္တေ၊ ရား။ မံ၊ ကို။ သုနာပရန္တကာ၊ ကုန်သော။ မနုဿာ၊ တို့သည်။ သစေ အက္ကောသိဿန္တိ၊ ကုန်အံ့။ သစေ ပရိဘာသိဿန္တိ၊ ကုန်အံ့။ တတ္ထ၊ ၌။ မေ၊ ၏(စိတ်၌)။ ယံ၊ အကြင်ကြောင့်။ ဣမေ၊ ဤသုနာပရန္တတိုင်းသားတို့သည်။ မေ၊ အား။ ပါဏိနာ၊ လက်ဖြင့်။ ပဟာရံ၊ ပုတ်ခတ်ခြင်းကို။ န ဒေန္တိ၊ မပေးကုန်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ "သုနာပရန္တကာ၊ ကုန်သော။ ဣမေ မနုဿာ၊ တို့သည်။ ဘဒ္ဒကာ ဝတ၊ ကောင်းကုန်စွ။ သုနာ-ပရန္တကာ၊ကုန်သော။မနုဿာ၊ တို့သည်။ သုဘဒ္ဒကာ ဝတာတိ၊ အလွန်ကောင်းကုန်စွ"ဟူ၍။ ဧဝံ၊ ဤသို့ (နှလုံးသွင်းခြင်းသည်)။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရား။ ဧတ္ထ၊ ဤသို့ ဆဲရေးရေရွတ်ရာ၌။ ဧဝံ၊ ဤသို့(နှလုံးသွင်းခြင်းသည်)။ ဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ့။ သုဂတ၊ မြတ်စွာဘုရား။ ဧတ္ထ၊ ၌။ ဧဝံ၊ ဤသို့(နှလုံးသွင်းခြင်းသည်)။ ဘဝိဿတိ၊လတ္တံ့။ ဣတိ၊ ၏။

ပုဏ္ဏ၊ ပုဏ္ဏ။ သုနာပရန္တကာ၊ ကုန်သော။ မနုဿာ၊ တို့သည်။ တေ၊ အား။ ပါဏိနာ၊ ဖြင့်။ ပဟာရံ၊ ကို။ သစေ ပန ဒဿန္တိ၊ အကယ်၍ ပေးကုန်အံ့။ ပုဏ္ဏ၊ပုဏ္ဏ။ တတ္ထ ပန၊ ထိုလက်ဖြင့် ပုတ်ခတ်ခြင်းကို ပေးရာ၌။ တေ၊၏(စိတ်၌)။ ကိန္တိ၊လျှင်။ ဘဝိဿတိ၊နည်း။ ဣတိ၊ ၏။ (ဤမှ နောက်၌ကား"လေဍ္ဍုနာ၊ခဲဖြင့်။ဒဏ္ဍေန၊တုတ်ဖြင့်။ သတ္ထေန၊ ဓားဖြင့်"ဟု ပေးရုံမျှသာ ထူးတော့၏။ ထို့ကြောင့် ၃၉၆-နောက်ဆုံးဝါကျကိုသာ အနက်ပေးတော့အံ့။)

ပုဏ္ဏ၊ ပုဏ္ဏ။ တံ၊သင့်ကို။ သုနာပရန္တကာ၊ ကုန်သော။ မနုဿာ၊ တို့သည်။ တိဏှေန၊ ထက်လှစွာသော။ သတ္ထေန၊ဖြင့်။ ဇီဝိတာ၊ ဇီဝိတိန္ဒြေမှ။ သစေ ဝေါရောပေဿန္တိ၊ အကယ်၍ ချကုန်ငြားအံ့။ တတ္ထ၊ ထိုသို့ချရာ၌။ ပုဏ္ဏ၊ ပုဏ္ဏ။ တေ၊သင်၏(စိတ်၌)။ ကိန္တိ၊ လျှင်။ ဘဝိဿတိ၊ နည်း။ ဣတိ၊၏။ ဘန္တေ၊ ရား။ သုနာပရန္တကာ၊ ကုန်သော။ မနုဿာ၊ တို့သည်။ မံ၊ ကို။ တိဏှေန၊ သော။ သတ္ထေန၊ ဖြင့်။ ဇီဝိတာ၊ မှ။ သစေ ဝေါရောပေဿန္တိ၊ ကုန်အံ့။ တတ္ထ၊ ထိုခွင်းရာ၌။ မေ၊ ၏(စိတ်၌)။ "ဘဂဝတော၊ ၏။ (ယေ) သာဝကာ၊ အကြင်တပည့်တို့သည်။ သန္တိ၊ကုန်၏။ တေ သာဝကာ၊ တို့သည်။ ကာယေ စ၊ ကိုယ်၌ရင်း။ ဇီဝိတေ စ၊ အသက်၌ရင်း။ အဋ္ဋီယမာနာ၊ ငြီးငွေ့ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဟရာယမာနာ၊ ရှက်နိုးကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဇိဂုစ္ဆမာနာ၊ စက်ဆုပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ သတ္ထဟာရကံ၊ ဆောင်ထားအပ်သော ထားလက်နက်ကို[၁]။ ပရိယေသန္တိ၊ ရှာကုန်၏။ မေ၊ သည်။ အပရိယိဋ္ဌံယေဝ၊ မရှာအပ်ဖဲသာလျှင်။ တံ ဣဒံ သတ္ထဟာရကံ၊ ကို။ လဒ္ဓန္တိ၊ ရအပ်ပြီ"ဟူ၍။ ဧဝံ၊ ဤသို့ (နှလုံးသွင်းခြင်းသည်)။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။ ဣတိ၊ ၏။ ဘဂဝါ၊ ရား။ ဧတ္ထ၊ဤအသက်ကိုခွင်းရာ၌။ဧဝံ၊ဤသို့။ ဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ့။ သုဂတ၊ ရား။ ဧတ္ထ၊ ၌။ ဧဝံ၊ သို့။

၁။ မောဂ္ဂလ္လာန် ၅-ကဏ္ဍ ၃၃-သုတ်"ပါဒေဟိ ဟရီယတီတိ ပါဒဟာရကော"ဝယ် ဟာရကပုဒ်ကဲ့သို့ ဤသတ္ထဟာရက-၌လည်း ဏွုပစ္စည်း ကံဟော။ ကန်ခ်ါဋီကာ၌လည်း "ကမ္မသာဓနေဝါယံ ဟာရကသဒ္ဒေါ ဗဟုလံ ဝိဓာနေန ကတ္တရိ ဏွုပစ္စယဿ သိဇ္ဈနတောတိ အာဟ၊ အထ ဝါ ဟရိတဗ္ဗန္တိ ဟာရကန္တိ"ဟု မိန့်၏။ အကျယ်သိလိုက တတိယပါရာဇိကအဖွင့် သာရတ္ထကိုလည်း ရှုလေ။

ဘဝိဿတိ၊လတ္တံ့ ။ ဣတိ၊၏။ပုဏ္ဏ၊ပုဏ္ဏ။သာဓုသာဓု၊ ကောင်းစွကောင်းစွ။ ပုဏ္ဏ၊ ပုဏ္ဏ။ တွံ၊ သည်။ ဣမိနာ ဒမူပသမေန၊ ဗျာပါဒစသည်တို့ကို ပယ်ဖျောက်တတ်-ငြိမ်းစေတတ်သော ဣျသည်းခံခြင်း တရားနှင့်။ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံသည်ရှိသော်။ သုနာပရန္တသ္မိံ၊ သော။ ဇနပဒေ၊ ဇနပုဒ် ၌။ ဝိဟရိတုံ၊ နေခြင်းငှါ။ သက္ခိဿသိ ခေါ၊စွမ်းနိုင်ပေလတ္တံ့ ။ ပုဏ္ဏ၊ ပုဏ္ဏ။ တွံ၊ သည်။ ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ။ ယဿ၊ အကြင်သွားခြင်း၏။ ကာလံ၊ အခါကို။ မညသိ၊ သိ၏။ တံ၊ ထိုသွားခြင်းကို။ ကရောဟိ၊ ပြုလော့ ။ဣတိ၊ ၏။

၃၉၇။ အထခေါ၊၌။အာယသ္မာ ပုဏ္ဏော၊သည်။ဘဂဝတော၊၏။ဘာသိတံ၊ကို။အဘိနန္ဒိတွာ၊၍။ အနုမောဒိတွာ၊ ၍။ အာသနာ၊ မှ။ ဥဋ္ဌာယ၊ ၍။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ အဘိဝါဒေတွာ၊ ၍။ ပဒက္ခိဏံ၊ အရိုအသေကို။ ကတွာ၊၍။ သေနာသနံ၊ ကျောင်းအိပ်ရာနေရာကို။ သံသာမေတွာ၊ သိမ်းဆည်း၍။ ပတ္တစီဝရံ၊ သပိတ်သင်္ကန်းကို။ အာဒါယ၊ ယူ၍။ ယေန၊ ၌။ သုနာပရန္တော၊သော။ ဇနပဒေါ၊သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။)တေန၊ သို့။စာရိကံ၊ဒေသစာရီအလို့ငှါ။ပက္ကာမိ၊ဖဲပြီ။ အနုပုဗ္ဗေန၊အစဉ်သဖြင့်။စာရိကံ၊ ငှါ။ စရမာနော၊ လှည့်လည်သည်ရှိသော်။ ယေန၊ ၌။ သုနာပရန္တော၊ သော။ ဇနပဒေါ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊၏။) တံ၊ ထိုဇနပုဒ်သို့။ အဝသရိ၊ ရောက်ပြီ။ အာယသ္မာ ပုဏ္ဏော၊သည်။ သုနာပရန္တသ္မိံ၊ သော။ တတြ ဇနပဒေ၊ ၌။ (သုဒံ-နိပါတ်မျှသာ။) ဝိဟရတိ၊၏။ အထခေါ၊၌။အာယသ္မာ ပုဏ္ဏော၊ သည်။ တေနေဝန္တရဝဿေန၊ ထိုဝါတွင်း၌ပင်လျှင်။ ပဉ္စမတ္တာနိ ဥပါသကသတာနိ၊ငါးရာသော ဥပါသကာတို့ကို။ပဋိဝေဒေသိ၊(ဥပါသကာအဖြစ်ကို) သိစေပြီ ¹။ တေနေဝန္တရဝဿေန၊၌ပင်လျှင်။ ပဉ္စမတ္တာနိ ဥပါသိကာသတာနိ၊ ငါးရာသော ဥပါသိကာမတို့ကို။ ပဋိဝေဒေသိ၊ (ဥပါသိကာမ အဖြစ်ကို) သိစေပြီ။ တေနေဝန္တရဝဿေန၊၌ပင်လျှင်။တိဿော၊သုံးပါးကုန်သော။ဝိဇ္ဇာ၊ဝိဇ္ဇာတို့ကို။ သစ္ဆာကာသိ၊ မျက်မှောက်ပြုပြီ။ အထခေါ၊ ၌။အာယသ္မာ ပုဏ္ဏော၊ သည်။ အပရေန၊တပါးသော။ သမယေန၊ အခါ၌။ ပရိနိဗ္ဗာယိ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်စံပြီ။

အထ ခေါ၊ ၌။ သမ္ဗဟုလာ၊ ကုန်သော။ဘိက္ခူ၊ တို့သည်။ပ။ နိသီဒိံသု၊ ကုန်ပြီ။ ဧကမန္တံ၊ ၌။ နိသိန္နာ၊ ကုန်သော။ တေ ဘိက္ခူ၊ တို့သည်။ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ "ဘန္တေ၊ရား။ပုဏ္ဏောနာမ၊သော။ ယော သော ကုလပုတ္တော၊ အကြင်အမျိုးကောင်းသားကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ သံခိတ္တေန၊ သော။ ဩဝါဒေန၊ ဖြင့်။ ဩဝဒိတော၊ အပ်ပြီ။ သော၊ ထိုအမျိုးကောင်းသားသည်။ ကာလင်္ကတော၊ အတ္တဘောကို ပစ်ချခြင်းကို ပြုပြီ၊ တဿ၊ ထိုအမျိုးကောင်းသား၏။ ဂတိ၊ လားရာဂတိသည်။ ကာ၊ အဘယ်ပါနည်း။ အဘိသမ္ပရာယော၊တမလွန်ဘဝသည်။ ကော၊တိ၊အဘယ်ပါနည်း"ဟူသော။ တော၊ ကို။ အဝေါစုံ၊ ပြီ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပုဏ္ဏော၊ သော။ ကုလပုတ္တော၊ သည်။ ပဏ္ဍိတော၊ ၏။ ဓမ္မဿ၊ (အရဟတ္တမဂ်) တရားအား။ အနုဓမ္မံ၊လျော်သော (အောက်မဂ်ဖိုလ်)တရားကို။ ပစ္စပါဒိ၊ချပြီ။မံ၊ကို။ဓမ္မာဓိကရဏံ၊

၁။ "အာယသ္မာ ပုဏ္ဏော။ပ။ပဋိဝေဒေသိ"ဝါကျတို့၌ ဥပါသကသတာနိ, ဥပါသိကာသတာနိ-ဟု ကာရိုက်ကံသာပါရှိ၍၊ ဓာတ်ကံမပါရှိခြင်းကြောင့် ဥပါသကတ္တံ-ဟု ထည့်၍ပေးလိုက်သည်။ ထို့ကြောင့် အဋ္ဌကထာ၌ "ပဉ္စသတာ အတ္တနော ။ပ။ ဥပါသကတ္တံ ပဋိဝေဒေသုံ"ဟု မိန့်ပြီ။ ယင်း ပဋိဝေဒေသုံ-သည် ပဋိဝေဒေသိ-ဟူသော ပါဠိတော်၌ကဲ့သို့ ကာရိုက်မဟုတ်၊ စုရာဒိဂဏ်က သုဒ္ဓကတ္တာရုပ်သာ ဖြစ်ရာသည်။ ထို့ကြောင့် ဋီကာ၌ "ပဋိဝေဒေသု(ဒေသေသုံ)န္တိ ပဝေဒေသုံ၊ 'ဥပါသကာ မယ'န္တိ ပဋိဇာနိံသု"ဟု ဖွင့်သည်။

တရားဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ န စ ဝိဟေဌေသိ၊ မညှင်းဆဲပြီ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပုဏ္ဏော၊ သော။ ကုလပုတ္တော၊ သည်။ ပရိနိဗ္ဗုတော၊ ပရိနိဗ္ဗာန်စံပြီ။ ဣတိ၊ ဤ။ (ဣဒမဝေါစ-စသည် ပေးမြဲ။)

တတိယံ၊ သော။ ပုဏ္ဏောဝါဒသုတ္တံ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီ။

၄-နန္ဒကောဝါဒသုတ်

၃၉၈။ (ဧဝံ မေ သုတံ။ပ။ အာရာမေ-ကား ပေးမြဲ။) အထခေါ၊ ၌။ မဟာပဇာပတိ-ဂေါတမီ၊မဟာပဇာပတိဂေါတမီသည်။ပဉ္စမတ္တေဟိ ဘိက္ခုနီသတေဟိ၊ငါးရာသောဘိက္ခုနီမတို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ပ။ အဋ္ဌာသိ၊ ပြီ။ ဧကမန္တံ၊ ၌။ ဌိတာ ခေါ၊ သော။ မဟာပဇာပတိဂေါတမီ၊ သည်။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ "ဘန္တေ၊ ရား။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဘိက္ခုနိယော၊ ဘိက္ခုနီမတို့တို။ ဩဝဒတု၊ ဆုံးမတော်မူပါဘုရား။ ဘန္တေ၊ ရား။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဘိက္ခုနိယော၊ တို့ကို။ အနုသာသတု၊ ကံမြစ်တော်မူပါဘုရား။ ဘန္တေ၊ ရား။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဘိက္ခုနီနံ၊ဘိက္ခုနီမတို့အား။ ဓမ္မိံ၊တရားနှင့်ယှဉ်သော။ ကထံ၊ စကားကို။ ကရောတုတိ၊ ပြုတော်မူပါဘုရား"ဟူသော။ ဧတံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။

တေန ခေါ ပန သမယေန၊၌။ထေရာ၊ထေရ်ဖြစ်ကုန်သော။ဘိက္ခူ၊ရဟန်းတို့သည်။ပရိယာယေန၊ အလှည့်အားဖြင့်။ ဘိက္ခုနိယော၊ တို့ကို။ ဩဝဒန္တိ၊ ဆုံးမကြကုန်၏။ အာယသ္မာ နန္ဒကော၊ အရှင်နန္ဒကသည်။ ပရိယာယေန၊ အားဖြင့်။ ဘိက္ခုနိယော၊ တို့ကို။ ဩဝဒိတုံ၊ ဆုံးမခြင်းငှါ။ န ဣစ္ဆတိ၊ အလိုမရှိ။ အထခေါ၊၌။ဘဂဝါ၊သည်။အာယသ္မန္တံ အာနန္ဒံ၊အရှင်အာနန္ဒာကို။ "အာနန္ဒ၊နန္ဒာ။ အဇ္ဇ၊ ယန္နေ။ ပရိယာယေန၊ အားဖြင့်။ ဘိက္ခုနိယော၊ တို့ကို။ ဩဝဒိတုံ၊ ငှါ။ ကဿ၊ အဘယ်သူ၏။ ပရိယာယော နု ခေါတိ၊ အလှည့်ကျသနည်း"ဟူ၍။ အာမန္တေသိ၊ပြီ။ ဘန္တေ၊ ရား။ သဗ္ဗေဟေဝ၊ အလုံးစုံသော ရဟန်းတို့သည်သာလျှင်။ ပရိယာယေန၊ အားဖြင့်။ ဘိက္ခုနိယော၊ တို့ကို။ ဩဝဒိတုံ၊ ငှါ။ ပရိယာယော၊ ကို။ ကတော၊ ပြုအပ်ပြီ။ ဘန္တေ၊ ရား။ အယံ အာယသ္မာ နန္ဒကော၊ ဤအရှင်နန္ဒကသည်ကား။ ပရိယာယေန၊ အားဖြင့်။ ဘိက္ခုနိယော၊ တို့ကို။ ဩဝဒိတုံ၊ ငှါ။ န ဣစ္ဆတိ၊ အလိုမရှိပါ။ ဣတိ၊ ၏။

အထခေါ၊ ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အာယသ္မန္တံ နန္ဒကံ၊ ကို။ "နန္ဒက၊ နန္ဒက။ ဘိက္ခုနိယော၊ တို့ကို။ ဩဝဒ၊ ဆုံးမလော့။ နန္ဒက၊ က။ ဘိက္ခုနိယော၊ တို့ကို။ အနုသာသ၊ ကံမြစ်လော့။ ဗြာဟ္မဏ၊ အပပြုအပ်ပြီးသော မကောင်းမှုရှိသော နန္ဒက။ တွံ၊ သည်။ဘိက္ခုနီနံ၊ တို့အား။ဓမ္မိံ၊ သော။ ကထံ၊ ကို။ ကရောဟီတိ၊ ပြုလော့"ဟူ၍။ အာမန္တေသိ၊ ပြီ။ အာယသ္မာ နန္ဒကော၊ သည်။ "ဧဝံ ဘန္တေတိ၊ ကောင်းပါပြီအရှင်ဘုရား"ဟူ၍။ ဘဂဝတော၊၏(စကားကို)။ပဋိဿုတွာ၊ ဝန်ခံ၍။ ပုဗ္ဗဏှသမယံ၊ ၌။ နိဝါသေတွာ၊ ၍။ ပတ္တစီဝရံ၊ ကို။ အာဒါယ၊ ၍။ သာဝတ္ထိံ၊ သို့။ ပိဏ္ဍာယ၊ ငှါ။ ပါဝိသိ၊ ပြီ။ သာဝတ္ထိယံ၊ ၌။ ပိဏ္ဍာယ၊ငှါ။ စရိတွာ၊ လှည့်လည်၍။ ပစ္ဆာဘတ္တံ၊ ဆွမ်းစားပြီးသည်၏ နောက်အဖို့၌။ ပိဏ္ဍပါတပဋိက္ကန္တော၊ ဆွမ်းစားရာမှ ဖဲသွားသည်ရှိသော်။ အတ္တဒုတိယော၊ မိမိလျှင် နှစ်ယောက်မြောက်ရှိသည်ဖြစ်၍။ယေန၊ ၌။ ရာဇကာရာမော၊ရာဇကာရုံကျောင်းသည်။(အတ္ထိ၊၏။)(ကောသလမင်း ဆောက်လုပ်၍လှူဒါန်းအပ်သောကျောင်းတော်။) တေန၊ သို့။ ဥပသင်္ကမိ၊ ပြီ။ တာ ဘိက္ခုနိယော၊ ထိုဘိက္ခုနီမတို့သည်။ အာယသ္မန္တံ နန္ဒကံ၊ ကို။ ဒူရတောဝ၊ အဝေးမှသာလျှင်။ အာဂစ္ဆန္တံ၊ ကြွလာတော်မူသည်ကို။ အဒ္ဒသံသု၊ မြင်ရကုန်ပြီ။ ဒိသွာန၊ မြင်ကုန်၍။ အာသနံ၊ နေရာကို။ ပညာပေသုံ၊ ခင်းထားကုန်ပြီ။ ဥဒကဉ္စ ပါဒါနံ၊

ခြေဆေးရေကိုလည်း[၁]။ ဥပဋ္ဌပေသုံ၊ တည်ထားကုန်ပြီ။ အာယသ္မာ နန္ဒကော၊ သည်။ ပညတ္တေ၊ ခင်းထားအပ်သော။ အာသနေ၊ နေရာ၌။ နိသီဒိ၊ ထိုင်ပြီ။ နိသဇ္ဇ၊ ၍။ ပါဒေ၊ ခြေတို့ကို။ ပက္ခာလေသိ၊ ဆေးပြီ။ တာပိ ဘိက္ခုနိယော၊ တို့သည်လည်း။ အာယသ္မန္တံ နန္ဒကံ၊ ကို။ အဘိဝါဒေတွာ၊ ၍။ ဧကမန္တံ၊ ၌။ နိသီဒိံသု၊ ကုန်ပြီ။ ဧကမန္တံ၊ ၌။ နိသိန္နာ၊ ကုန်သော။ တာ ဘိက္ခုနိယော၊ တို့ကို။ အာယသ္မာ နန္ဒကော၊ သည်။ "ဘဂိနိယော၊ နှမတို့။ ပဋိပုစ္ဆကထာ၊ တဖန် မေးမြန်းအပ်သောစကားသည်။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။ တတ္ထ၊ ထိုမေးမြန်းရာ၌။ အာဇာနန္တီဟိ၊ သိကုန်သော ဘိက္ခုနီမတို့သည်။ အာဇာနာမာတိ၊ သိကုန်ပါ၏ဟူ၍။ ဝစနီယံ၊ ဆိုအပ်သည်။ အဿ၊ ဖြစ်ရာ၏။ န အာဇာနန္တီဟိ၊ မသိကုန်သော ဘိက္ခုနီမ တို့သည်။ န အာဇာနာမာတိ၊ မသိကုန်ပါဟူ၍။ ဝစနီယံ၊ ဆိုအပ်သည်။ အဿ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဝါ ပန၊ သို့မဟုတ်။ ယဿာ၊ အကြင်ဘိက္ခုနီမ၏။ ကင်္ခါ ဝါ၊ ယုံမှားခြင်းသည်၎င်း။ ဝိမတိ ဝါ၊ တွေးတောခြင်းသည်၎င်း။ အဿ၊ ရာ၏။(တာယ၊ ထိုဘိက္ခုနီမသည်။) တတ္ထ၊ ထိုမေးမြန်းရာ၌။ အဟမေဝ၊ ငါ့ကိုသာလျှင်။ (အရှင်နန္ဒကကိုသာဟူလို။) 'ဘန္တေ၊ ရား။ ဣဒံ၊ ဤသဒ္ဒါသည်။ ကထံ၊ အဘယ်သို့နည်း။ ဣမဿ၊ ဤသဒ္ဒါ၏။ အတ္ထော၊ အနက်သည်။ ကော၊ အဘယ်ပါနည်း'ဟူ၍။ ပဋိပုစ္ဆိတဗ္ဗောတိ၊ တဖန်မေးမြန်းအပ်၏"ဟူသော။ ဧတံ၊ ကို။အဝေါစ၊ ပြီ။ ဘန္တေ၊ ရား။ အယျော နန္ဒကော၊ အရှင်နန္ဒကသည်။ နော၊ တပည့်တော်မတို့ကို။ ယံ ပဝါရေတိ၊ အကြင်ဖိတ်တော်မူ၏။ တ္တကေနပိ၊ ဤဖိတ်ကာမျှဖြင့်ပင်။ မယံ၊ တပည့်တော်မ တို့သည်။ အယျဿ နန္ဒကဿ၊ အရှင်နန္ဒက၏(စကားကို)။ အတ္တမနာ၊ ပီတိသုခတို့ဖြင့်ယူအပ်သော စိတ်ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ အဘိရဒ္ဓါ၊ အလွန်ကြေနပ်ပါကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ လျှောက်ကြကုန်၏။

.

၃၉၈။ ဘဂိနိယော၊ တို့။ တံ၊ ထိုမေးအပ်လတ္တံ့သောစကားကို။ ကိံမညထ၊ အဘယ်သို့ အောက်မေ့မှတ်ထင်ကုန်သနည်း။ စက္ခု၊ စက္ခုပသာဒသည်။ နိစ္စံ ဝါ၊ မြဲသလော။ အနိစ္စံ ဝါ၊ မမြဲသလော။ ဣတိ၊ ဤသို့မေး၏။ ဘန္တေ၊ ရား။ အနိစ္စံ၊ မမြဲပါ။ ယံ ပန၊ အကြင်စက္ခုပသာဒရုပ်သည်။ အနိစ္စံ၊ မမြဲ။ တံ၊ ထိုစက္ခုပသာဒရုပ်သည်။ ဒုက္ခံ ဝါ၊ ဆင်းရဲသလော။သုခံ ဝါ၊ ချမ်းသာသလော။ ဣတိ၊ ၏။ ဘန္တေ၊ ရား။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲပါ၏။ ယံ ပန၊ သည်ကား။ အနိစ္စံ၊ မမြဲ။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲ၏။ ဝိပရိဏာမဓမ္မံ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်းသဘောရှိ၏။ တံ၊ ကို။ "ဧတံ၊ ဤစက္ခုပသာဒသည်။ မမ၊ ငါ၏ဥစ္စာတည်း။ ဧသော၊ သည်။ အဟံ၊ သည်။ အသ္မိ၊ ၏။ ဧသော၊ သည်။ မေ၊ ၏။ အတ္တာတိ၊ အတ္တတည်း"ဟူ၍။ သမနုပဿိတုံ၊ ရှုခြင်းငှါ။ ကလ္လံနု၊ သင့်လျော်ပါမည်လော။ ဣတိ၊ ၏။ ဘန္တေ၊ ရား။ ဧတံ၊ ဤသို့ရှုခြင်းသည်။ နောဟိ၊ မသင့် သည်သာတည်း။ပ။သောတံ၊ သောတပသာဒသည်။ပ။ဃာနံ၊ သည်။ပ။ဇိဝှါ၊ သည်။ပ။ ကာယော၊ သည်။ပ။မနော၊ သည်။ပ။ဣတိ၊ ၏။ ဘန္တေ၊ ရား။ ဧတံ၊ သည်။ နောဟိ၊ သာတည်း။ တံ၊ ထိုမသင့်ခြင်းသည်။ ကိဿဟေတု၊ အဘယ်အကြောင်းကြောင့်နည်း။ ဘန္တေ၊

၁။ ဝိ ၃-ပဉ္စဝဂ္ဂိယကထာနှင့် မ ၁-ပါသရာသိသုတ်တို့၌ "ပါဒေါဒကံ"ဟုရင်း၊ မ ၂- အမ္ဗလဋ္ဌိကရာဟုလောဝါဒသုတ်၌ "ဥဒကဥ္စ ပါဒါနံ"ဟုရင်း၊ မ ၃- ဥပက္ကိလေသသုတ်၌ "ဥဒကဥ္စ ပါဒါနံ ဓောဝနံ"ဟုရင်း ·အသုံး အမျိုးမျိုး ရှိသည်။

ရား။ တော၊ ဤအဇ္ဈတ္တိကာယတနခြောက်ပါးကို။ နော၊ တပည့်တော်မတို့သည်။ "ပုဗ္ဗေဝ၊ ရှေး၌ပင်လျှင်။ ယထာဘူတံ၊ ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း။ သမ္မပ္ပညာယ၊ ဝိပဿနာပညာဖြင့်။ "ဣတိပိ၊ ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း။ ဆ၊ ခြောက်ပါးကုန်သော။ အဇ္ဈတ္တိကာ၊ အတွင်း၌ဖြစ်ကုန်သော။ ဣမေ အာယတနာ၊ ဤအာယတနတို့သည်။ အနိစ္စာတိ၊ အမြဲမရှိကုန်" ဟူ၍။ သုဒိဋ္ဌံ၊ ဟုတ်မှန်သောလက္ခဏာအားဖြင့် ရှုအပ်ပြီ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊ ကုန်၏။ ဘဂိနိယော၊ တို့။ သာဓု သာဓု၊ ကောင်းစွ ကောင်းစွ။ ဘဂိနိယော၊ တို့။ ယထာဘူတံ၊ တိုင်း။ သမ္မပ္ပညာယ၊ ဖြင့်။ ပဿတော၊ ရှုသော။ အရိယသာဝကဿ၊ ဘုရားရှင်၏တပည့်၏။ တော၊ ဤရှုခြင်းသည်။ ဧဝံ ဟိ၊ မှန်သည်သာလျှင်။ဟောတိ၊၏။ ဣတိ၊၏။

၄၀၀။ (တံ ကိံ မညထ ဘဂိနိယော-ပေးမြဲ။) ရူပါ၊ ရူပါရုံတို့သည်။နိစ္စာ ဝါ၊မြဲကုန်သလော။ အနိစ္စာ ဝါ၊မမြဲကုန်သလော။ဣတိ၊၏။ပ။သဒ္ဒါရုံတို့ သည်။ပ။ဂန္ဓာ၊တို့သည်။ပ။ရသာ၊တို့သည်။ပ။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာ၊ဘို့သည်။ပ။ဓမ္မာ၊တို့သည်။ ၊ ။ဘန္တေ၊ရား။တော၊ဤဗာဟိရာယတနခြောက်ပါးကို။နော၊ တို့သည်။ ပုဗ္ဗေဝ၊၌ပင်လျှင်။ ယထာဘူတံ၊ တိုင်း။ သမ္မပ္ပညာယ၊ ဖြင့်။ "ဣတိပိ၊ကြောင့်လည်း။ ဆ၊ ကုန်သော။ ဣမေ ဗာဟိရာ အာယတနာ၊ တို့သည်။ အနိစ္စာတိ၊ ကုန်" ဟူ၍။ သုဒိဋ္ဌာ၊ အပ်ပြီ။ ၊ ။ဟောတိ၊၏။

၄၀၁။ (တံ ကိံ မညထ ဘဂိနိယော-ပေးမြဲ။)စက္ခုဝိညာဏံ၊စက္ခုဝိညာဉ်သည်။ပ။သောတ-ဝိညာဏံ၊ သည်။ပ။ဃာနဝိညာဏံ၊ သည်။ပ။ဇိဝှါဝိညာဏံ၊ သည်။ပ။ကာယဝိညာဏံ၊ သည်။ပ။ မနောဝိညာဏံ၊ သည်။ပ။ဘန္တေ၊ ရား။ တော၊ ဤဝိညာဏကာယ ခြောက်ပါးကို။ နော၊တို့သည်။ ပုဗ္ဗေဝ၊ ၌ပင်လျှင်။ ယထာဘူတံ၊တိုင်း။ သမ္မပ္ပညာယ၊ ဖြင့်။ "ဣတိပိ၊ ကြောင့်လည်း။ ဆ၊ ကုန်သော။ ဣမေ ဝိညာဏကာယာ၊ တို့သည်။ အနိစ္စာတိ၊ ကုန်" ဟူ၍။ သုဒိဋ္ဌာ၊ အပ်ပြီ။ပ။ ဟောတိ၊၏။

၄၀၂။ ဘဂိနိယော၊တို့။သေယျထာပိ၊အံ့။ဗျာယတော၊တောက်လောင်သော။တေလပ္ပဒီပဿ၊ ဆီမီး၏။ တေလမ္ပိ၊ဆီသည်လည်း။ အနိစ္စံ၊အမြဲမရှိ။ ဝိပရိဏာမဓမ္မံ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်းသဘောရှိ၏။ ဝဋ္ဋိပိ၊မီးစာသည်လည်း။ပ။အစ္စိပိ၊မီးလျှံသည်လည်း။ပ။အာဘာပိ၊ မီးရောင်သည်လည်း။ အနိစ္စာ၊ အမြဲမရှိ။ ဝိပရိဏာမဓမ္မာ၊ရှိ၏။ ဘဂိနိယော၊တို့။ ယော၊အကြင်သူသည်။ "ဗျာယတော၊ သော။ အမုဿ တေလပ္ပဒီပဿ၊ ထိုဆီမီး၏။ တေလမ္ပိ၊ သည်လည်း။ပ။ဝဋ္ဋိပိ၊ သည်လည်း။ပ။အစ္စိပိ၊ သည်လည်း။ အနိစ္စာ၊ မရှိ။ ဝိပရိဏာမဓမ္မာ၊ ရှိ၏။ အဿ၊ ထိုဆီမီး၏။ ယာ စ ခေါ အာဘာ၊ အကြင်အရောင်သည်လည်း။ အတ္ထိ၊ ၏။ သာ၊ ထိုအရောင်သည်။ နိစ္စာ၊ မြဲ၏။ ဓုဝါ၊ခိုင်ခံ့၏။ သဿတာ၊ တည်တံ့၏။ အဝိပရိဏာမဓမ္မာတိ၊ မရှိ" ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝဒေယျ နုခေါ၊ ဆိုငြားအံ့။ ဘဂိနိယော၊ဘို့။သော၊ထိုသူသည်။ သမ္မာ၊ဟုတ်မှန်သောအားဖြင့်။ ဝဒမာနော၊ဆိုသည်ဖြစ်၍။ ဝဒေယျ နုခေါ၊ ဆိုရာရောက်သလော။ ဣတိ၊၏။ ဘန္တေ၊ ရား။ တော၊ ဤဆိုခြင်းသည်။ နောဟိ၊ သာတည်း။ တံ၊ ထိုမသင့်ခြင်းသည်။ ကိဿ ဟေတု၊ ကြောင့်နည်း။ ဘန္တေ၊ ရား။ ဟိ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဗျာယတော၊ သော။ အမုဿ တေလပ္ပဒီပဿ၊ ၏။ တေလမ္ပိ၊ သည်လည်း။ပ။ဝဋ္ဋိပိ၊ သည်လည်း။ပ။အစ္စိပိ၊ သည်လည်း။ပ။ဝိပရိဏာမဓမ္မာ၊ ၏။ အဿ၊၏။ အာဘာ၊သည်။ ပဂေဝ၊

ရှေးဦးကပင်လျှင်[၁]။ အနိစ္စာ၊ မရှိ။ ဝိပရိဏာမဓမ္မာ၊ ရှိ၏။ ဣတိ၊ကုန်၏။ ဘဂိနိယော၊တို့။ ဧဝံ-မေဝ ခေါ၊သာလျှင်။ ယော၊သည်။ "ဆ၊ကုန်သော။ အဇ္ဈတ္တိကာ၊ကုန်သော။ဣမေ အာယတနာ၊တို့သည်။ အနိစ္စာ၊ကုန်။ ဆ၊ကုန်သော။ အဇ္ဈတ္တိကေ၊ ကုန်သော။ အာယတနေ၊ တို့ကို။ ပဋိစ္စ၊၍။ ယဉ္စ သုခံ ဝါ၊ အကြင်သုခဝေဒနာကိုရင်း။ ယဉ္စ ဒုက္ခံ ဝါ၊ကိုရင်း။ ယဉ္စ အဒုက္ခမသုခံ ဝါ၊ကိုရင်း။ ပဋိသံဝေဒေတိ၊ခံစား၏။ တံ၊ထိုဝေဒနာသုံးပါးသည်။နိစ္စံ၊၏။ပ။အဝိပရိဏာမဓမ္မန္တိ၊မရှိ'ဟူ၍။ ဝေါ၊ သို့။ ဝဒေယျ နုခေါ၊ ပြောအံ့။ ဘဂိနိယော၊ တို့။ သော၊ သည်။ သမ္မာ၊ စွာ။ဝဒမာနော၊သော်။ ဝဒေယျ နုခေါ၊ဆိုရာရောက်သလော။ ဣတိ၊ ၏။ ဘန္တေ၊ရား။ ဧတံ၊သည်။ နော ဟိ၊ သာတည်း။ တံ၊သည်။ ကိဿဟေတု၊ကြောင့်နည်း။ ဘန္တေ၊ရား။ တဇ္ဇံ တဇ္ဇံ၊ ထိုထိုသဘောကြောင့်ဖြစ်သော။ ပစ္စယံ၊ အကြောင်းကို။ ပဋိစ္စ၊ ၍။ဘဇ္ဇာ တဇ္ဇာ၊ ထိုထိုသဘောကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော။ ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာတို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ဖြစ်ကုန်၏။ တဇ္ဇဿ တဇ္ဇဿ၊ထိုထိုသဘောကြောင့်ဖြစ်သော။ပစ္စယဿ၊ အကြောင်း၏။ နိရောဓာ၊ချုပ်ခြင်းကြောင့်။ တဇ္ဇာ တဇ္ဇာ၊ ထိုထိုသဘောကြောင့်ဖြစ်ကုန်သော။ ဝေဒနာ၊တို့သည်။ နိရုဇ္ဈန္တိ၊ချုပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊ ၏။ ဘဂိနိယော၊တို့။ပ။ ဟောတိ၊၏။

၄၀၃။ ဘဂိနိယော၊တို့။ သေယျထာပိ၊ အံ့။ တိဋ္ဌတော၊ တည်သော။ သာရဝတော၊ အနှစ်ရှိသော။ မဟတော၊ ကြီးသော။ ရုက္ခဿ၊ သစ်ပင်၏။ မူလမ္ပိ၊ အမြစ်သည်လည်း။ပ။ခန္ဓောပိ၊ ပင်စည်သည်လည်း။ပ။သာခါပလာသမ္ပိ၊ သစ်ခက်, သစ်ရွက်သည်လည်း။ပ။ဆာယာပိ၊ အရိပ်သည်လည်း။ပ။ဝိပရိဏာမဓမ္မာ၊ ၏။ ဘဂိနိယော၊ တို့။ ယော၊ သည်။ "တိဋ္ဌတော၊ သော။ သာရဝတော၊သော။ မဟတော၊ သော။ အမုဿ ရုက္ခဿ၊ ၏။မူလမ္ပိ၊သည်လည်း။ပ။ဝိပရိဏာမ-ဓမ္မံ၊၏။ အဿ၊ ထိုသစ်ပင်၏။ ယာစ ခေါ ဆာယာ၊ အကြင်အရိပ်သည်။ (အတ္ထိ၊၏။) သာ၊ ထိုအရိပ်သည်။ နိစ္စာ၊၏။ ဓုဝါ၊၏။ သဿတာ၊ ၏။အဝိပရိဏာမဓမ္မာတိ၊ မရှိ"ဟူ၍။ ဝေါ၊ သို့။ ဝဒေယျ နုခေါ၊ပြောအံ့။ ဘဂိနိယော၊ တို့။ သော၊ သည်။ သမ္မာ၊စွာ။ ဝဒမာနော၊၍။ ဝဒေယျ နုခေါ၊သလော။ ဣတိ၊၏။ ဘန္တေ၊ရား။ ဧတံ၊သည်။နောဟိ၊သာတည်း။ တံ၊သည်။ကိဿဟေတု၊ ကြောင့်နည်း။ ဘန္တေ၊ ရား။ ဟိ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ တိဋ္ဌတော၊ သော။ သာရဝတော၊ သော။ မဟာတော၊ သော။ အမုဿ ရုက္ခဿ၊ ၏။ မူလမ္ပိ၊ သည်လည်း။ပ။ဝိပရိဏာမဓမ္မံ၊ ၏။အဿ၊၏။ ဆာယာ၊အရိပ်သည်။ ပဂေဝ၊ ရှေးဦးကပင်လျှင်။ အနိစ္စာ၊မရှိ။ ဝိပရိဏာမဓမ္မာ၊ရှိ၏။ (တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်တည်း။) ဣတိ၊ ကုန်၏။ ဘဂိနိယော၊ တို့။ ဧဝမေဝ ခေါ၊ သာလျှင်။ ယော၊ သည်။ "ဆ၊ကုန်သော။ ဗာဟိရာ၊ အပဉ္စဖြစ်ကုန်သော။ဣမေ အာယတနာ၊တို့သည်။ အနိစ္စာ၊ ကုန်။ ဆ၊ ကုန်သော။ ဗာဟိရေ၊ ကုန်သော။အာယတနေ၊တို့ကို။ ပဋိစ္စ၊၍။ ယဉ္စ သုခံ ဝါ၊အကြင်သုခဝေဒနာ ကိုရင်း။ ယဉ္စ ဒုက္ခံ ဝါ၊ကိုရင်း။ ယဉ္စ အဒုက္ခမသုခံ ဝါ၊ကိုရင်း။ ပဋိသံဝေဒေတိ၊၏။ တံ၊ ထိုဝေဒနာ သုံးပါးသည်။ နိစ္စံ၊ ၏။ပ။ အဝိပရိဏာမဓမ္မန္တိ၊ မရှိ'ဟူ၍။ ဝေါ၊ သို့။ ဝဒေယျ နုခေါ၊ပြောအံ့။ ဘဂိနိယော၊ တို့။ သော၊ သည်။ သမ္မာ၊စွာ။ ဝဒမာနော၊ သော်။ ဝဒေယျ နုခေါ၊ လော။ဣတိ၊ ၏။ ဘန္တေ၊ ရား။ပ။ ဟောတိ၊ ၏။

၁။ ပဂေဝဿ ဆာယာဘိ မူလာဒီနိ နိဿာယ နိဗ္ဗတ္တာ ဆာယာ ပဌမတရံယေဝ အနိစ္စာ(ဋ္ဌ)။ ပဌမ-တရံယေဝ အနိစ္စာတိ တဿာပိ ဆာယာယ အနိစ္စဘာဝေါ ပဌမတရံယေဝ သိဒ္ဓေါ၊ (ဋီ)ဖွင့်လတ္တံ့ကိုမျှော်၍ ပေးသည်၊ ဤနေရာ၌ ဖွင့်သင့်၏။

၄၀၄။ ဘဂိနိယော၊ တို့။ သေယျထာပိ၊ အံ့။ ဒက္ခော၊ လိမ္မာကျွမ်းကျင်သော။ ဂေါဃာ-တကော ဝါ၊နွားသတ်သမားသည်ရင်း။ ဂေါဃာတကန္တေဝါသီ ဝါ၊နွားသတ်သမား၏တပည့်သည်ရင်း။ ဂါဝိံ၊ နွားမကို။ ဝဓိတွာ၊ သတ်၍။ တိဏှေန၊ ထက်လှစွာသော။ ဂေါဝိကန္တနေန၊ နွားသတ်သားလှီးဓားဖြင့်။ ဂါဝိံ၊နွားမကို။ အန္တရံ၊ အတွင်း၌ဖြစ်သော။ မံသကာယံ၊ အသားအပေါင်းကို။ အနုပဟစ္စ၊မပျက်စီးစေမူ၍။ ဗာဟိရံ၊ အပ၌ဖြစ်သော။ စမ္မကာယံ၊ အရေအပေါင်းကို။ အနုပဟစ္စ၊ ၍။ သင်္ကန္တေယျ၊ လှီးဖြတ်ရာ၏။ တတ္ထ၊ထိုလှီးဖြတ်ရာ၌။ အန္တရာ၊ အသား, အရေတို့၏အကြား၌။ ယံ ယဒေဝ ဝိလိမံသံ၊ အကြင်အရေ၌မှီသော အသားသည်ရင်း။ (အကြင်ဖုံးလွှမ်းအပ်သော အမြှေးသည်ဟူ၍သော်သည်းပေး။) အန္တရာ၊ ၌။ယံ ယဒေဝ နှာရု၊အကြင်သေးငယ်သော အကြောသည်ရင်း။ အန္တရာ၊၌။ ယံ ယဒေဝ ဗန္ဓနံ၊အကြင်အသားအရေတို့၏ အဖွဲ့အစပ်သည်ရင်း[၁]။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တံ တဒေဝ၊ ထိုထိုအသား, အကြော, အဖွဲ့ကိုသာလျှင်။ တိဏှေန၊ သော။ ဂေါဝိကန္တနေန၊ ဖြင့်။ သဉ္ဆိန္ဒေယျ၊ ကောင်းစွာဖြတ်ရာ၏။ သင်္ကန္တေယျ၊ ကောင်းစွာလှီးရာ၏။ သမ္ပကန္တေယျ၊ အပြားအားဖြင့်လှီးရာ၏။ သမ္ပရိကန္တေယျ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှလှီး ရာ၏။ သဉ္ဆိန္ဒိတွာ၊ ကောင်းစွာဖြတ်၍။ သင်္ကန္တိတွာ၊ ၍။ သမ္ပကန္တိတွာ၊ ၍။ သမ္ပရိကန္တိတွာ၊ ၍။ ဗာဟိရံ၊ သော။ စမ္မကာယံ၊ ကို။ ဝိဓုနိတွာ၊ ခွါ၍။ တေနေဝ စမ္မေန၊ ထိုအရေဖြင့်သာလျှင်။ တံ ဂါဝိံ၊ ထိုနွားမကို။ ပဋိစ္ဆာဒေတွာ၊ ဖုံးလွှမ်း၍။ "အယံ ဂါဝီ၊ ဤနွားမသည်။ တထေဝ၊ ရှေးနည်းအတိုင်းသာလျှင်။ ဣမိနာ၀ စမ္မေန၊ ဤအရေနှင့်သာလျှင်။ သံယုတ္တာတိ၊ ယှဉ်၏"ဟူ၍။ ဝဒေ၊ သို့။ ဝဒေယျ န ခေါ၊ပြောအံ့။ ဘဂိနိယော၊တို့။ သော၊ သည်။ သမ္မာ၊စွာ။ ဝဒမာနော၊ သော်။ ဝဒေယျနုခေါ။ လော။ ဣတိ၊ ၏။ ဘန္တေ၊ ရှား။ နော၊ သည်။ နောဟိ၊ သာတည်း။ တံ၊ သည်။ ကိဿ ဟေတု၊ကြောင့်နည်း။ ဘန္တေ၊ ရှား။ဟိ ယသ္မာ၊ကြောင့်။ ဒက္ခော၊ သော။ အမု ဂေါဃာတကော ဝါ၊ ထို နွားသတ်သမားသည်ရင်း။ အမု ဂေါဃာတကန္တေဝါသီ ဝါ၊ ထို နွားသတ်သမား၏ တပည့်သည်ရင်း။ပ။ တံ ဂါဝိံ၊ ကို။ ပဋိစ္ဆာဒေတွာ၊ ၍။ သော၊ သည်။ "အယံဂါဝီ၊ သည်။ တထေဝ၊ သာလျှင်။ ဣမိနာ၀ စမ္မေန၊ နှင့်သာလျှင်။ သံယုတ္တာတိ၊ ယှဉ်၏" ဟူ၍။ ဝဒေ၊ သို့။ကိဉ္စာပိ ဝဒေယျ၊ အကယ်၍ဆိုပြောအံ့။အထ ခေါ၊ ထိုသို့ဆိုသော်လည်း။သာ ဂါဝီ၊ ထိုနွားမသည်။ တေနေဝ စမ္မေန၊ ထိုအရေနှင့်သာလျှင်။ ဝိသံယုတ္တာ၊ မယှဉ်။ (ယသ္မာ၊ ကြောင့်တည်း။) ဣတိ၊ ၏။

ဘဂိနိယော၊ တို့။ မေ၊ ငါသည်။ အတ္ထဿ၊ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဝိညာပနာယ၊ သိစေခြင်းငှါ။ အယံဥပမာ၊ ဤဥပမာကို။ ကတာ၊ ပြုအပ်ပြီ။ ဧတ္ထ၊ ဤဥပမာ၌။ အယမေဝ၊ ဤဆိုအပ်လတ္တံ့သည်သာလျှင်။ အတ္ထော၊ အနက်အဓိပ္ပါယ်တည်း။

ဘဂိနိယော၊ တို့။ "အန္တရမံသကာယောတိ" ဧတံ၊ အကြား၌ဖြစ်သော အသားအပေါင်းဟူသော ဤအမည်သည်။ ဆန္နံ၊ ခြောက်ပါးကုန်သော။ အဇ္ဈတ္တိကာနံ၊ အတွင်း၌ဖြစ်ကုန်သော။ အာယတနာနံ၊ တို့၏။ အဓိဝစနံ၊ အမည်တည်း။

ဘဂိနိယော၊ တို့။ "ဗာဟိရော စမ္မကာယောတိ" ဧတံ၊ အပ၌ဖြစ်သော အရေအပေါင်းဟူသော ဤအမည်သည်။ ဆန္နံ၊ ကုန်သော။ ဗာဟိရာနံ၊ အပ၌ဖြစ်ကုန်သော။ အာယတနာနံ၊ တို့၏။ အဓိဝစနံ၊ တည်း။

၁။ ဝိလိမံသန္တိ စမ္မနိဿိတမံသံ၊ ပဋိစ္ဆန္နကိလောမကန္တိ စ ဝဒန္တိ၊ နှာရုန္တိ သုခုမနှာရု၊ ဗန္ဓနန္တိ စမ္မမံသာနံ သမ္ဗန္ဓံ။ (ဋီ)

ဘဂိနိယော၊ တို့။ "အန္တရာ ဝိလိမံသံ, အန္တရာ နှာရု, အန္တရာ ဗန္ဓနန္တိ" တော်၊ အကြား၌ဖြစ်သော ဤအရေ၌မှီသော အသား, အကြောသေး, အဖွဲ့အစပ်ဟူသော အမည်သည်။ နန္ဒိရာဂဿ၊ တပ်နှစ်သက်တတ်သော ရာဂ၏။ အဓိဝစနံ၊ တည်း။

ဘဂိနိယော၊ တို့။ "တိဏှံ ဂေါဝိကန္တနန္တိ" တော်၊ ဤထက်လှစွာသော နွားသားလှီးဓားဟူသော ဤအမည်သည်။အရိယာ၊မြတ်သော။ယာ အယံ ပညာ၊အကြင်မဂ်ပညာသည်။အန္တရာ၊ အကြား၌။ ကိလေသံ၊ ကိလေသာအပေါင်းကို။ အန္တရာ၊ ၌။ သံယောဇနံ၊ သံယောဇဉ်ကို။ အန္တရာ၊ ၌။ ဗန္ဓနံ၊ အနှောင်အဖွဲ့ကို။ (ကိလေသာ၏အမည်ချည်းတည်း။) သဉ္ဆိန္ဒတိ၊ ကောင်းစွာဖြတ်၏။ပ။ သမ္ပရိကန္တတိ၊ ၏။ အရိယာယ၊ မြတ်သော။ တာယ ပညာယ၊ ထိုမဂ်ပညာ၏။ အဓိဝစနံ၊ တည်း။

၄၀၅။ ဘဂိနိယော၊ တို့. ယေသံ၊ အကြင်ဗောဇ္ဈင်တို့ကို။ ဘာဝိတတ္တာ၊ ဖြစ်စေအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဗဟုလီကတတ္တာ၊ ကြိမ်ဖန်များစွာပွားအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဘိက္ခု၊ရဟန်းသည်။ အာသဝါနံ၊ အာသဝတို့၏။ ခယာ၊ ကုန်ခြင်းကြောင့်။ အနာသဝံ၊ အာသဝမရှိသော။ စေတောဝိမုတ္တိံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်စိတ်နှင့် ယှဉ်သော ရာဂမှလွတ်သောသမာဓိကို။ ပညာဝိမုတ္တိံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်ပညာနှင့်ယှဉ်သော အဝိဇ္ဇာမှလွတ်သော ပညာဝိမုတ္တိကို။ ဒိဋ္ဌေ၊ ရှုမြင်အပ်သော။ ဓမ္မေဝ၊ အတ္တဘော၌ပင်လျှင်။ (ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ၊ မျက်မှောက်၌ပင်လျှင်။)သယံ၊ ကိုယ်တိုင်။အဘိညာ၊ ထူးသောပညာဖြင့်သိ၍။ သစ္ဆိကတွာ၊ မျက်မှောက်ပြု၍။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ ကပ်ရောက်၍။ ဝိဟရတိ၊ နေ၏။ တေ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ၊ ထိုဗောဇ္ဈင်တို့သည်။ ဣမေ သတ္တ၊ ဤခုနစ်ပါးတို့တည်း။ ကတမေ သတ္တ၊ အဘယ်ခုနစ်ပါးတို့နည်း။ ဘဂိနိယော၊ တို့။ ဣဓ၊ ဤသာသနာတော်၌။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ဝိဝေကနိဿိတံ၊ ကင်းဆိတ်ရာ နိဗ္ဗာန်၌ မှီသော။ ဝိရာဂနိဿိတံ၊ တပ်ခြင်းကင်းရာ နိဗ္ဗာန်၌ မှီသော။ နိရောဓနိဿိတံ၊ ချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်၌ မှီသော။ ဝေါဿဂ္ဂပရိဏာမိံ၊ ကိလေသာတို့ကို စွန့်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ညွတ်သော။ သတိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂံ၊ သတိသမ္ဗောဇ္ဈင်ကို။ ဘာဝေတိ၊ ဖြစ်စေ၏။ပ။ ဥပေက္ခာသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂံ၊ ကို။ ဘာဝေတိ၊၏။ ဘဂိနိယော၊ တို့။ ယေသံ၊ တို့ကို။ပ။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ တေ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ၊တို့သည်။ ဣမေ သတ္တ၊ တို့တည်း။

၄၀၆။ အထခေါ၊၌။ အာယသ္မာ နန္ဒကော၊ သည်။ တာ ဘိက္ခုနိယော၊ ထိုဘိက္ခုနီမတို့ကို။ ဣမိနာ ဩဝါဒေန၊ ဤအဆုံးအမဘရားဖြင့်။ ဩဝဒိတွာ၊ဆုံးမပြီး၍။ "ဘဂိနိယော၊ တို့။ ဂစ္ဆထ၊ ပြန်သွားကြကုန်လော့။ ကာလောတိ၊ (ပြန်သွားဘို့ရန်) အချိန်အခါတည်း"ဟု ဆို၍။ ဥယျောဇေသိ၊ လွှတ်ပြီ။ အထခေါ၊ ၌။ပ။ တာ ဘိက္ခုနိယော၊ တို့ကို။ ဘဂဝါ၊ သည်။ "ဘိက္ခုနိယော၊ ဘိက္ခုနီမတို့။ ဂစ္ဆထ၊ ကုန်လော့။ ကာလောတိ၊ တည်း"ဟူသော။ တော်၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။ အထခေါ၊ ၌။ တာ ဘိက္ခုနိယော၊ တို့သည်။ပ။ ပက္ကမိံသု၊ ကုန်ပြီ။ အထခေါ၊၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ တာသု ဘိက္ခုနီသု၊ တို့သည်။ အစိရပက္ကန္တာသု၊ ဖဲသွား၍ မကြာမြင့်ကုန်မီ။ဘိက္ခူ၊ ရဟန်းတို့ကို။ "ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ စာတုဒ္ဒသေ၊ တဆယ့်လေးရက်မြောက်ဖြစ်သော။ တဒဟုပေါသထေ၊ ထိုဥပုသ်နေ့၌။ ဗဟုနော၊ များလှစွာသော။ ဇနဿ၊ လူအပေါင်း၏။ စန္ဒော၊ လ,သည်။ ဦနော နု ခေါ၊ ယုတ်လေသလော။ စန္ဒော၊ လ,သည်။ ပုဏ္ဏော နု ခေါ၊ ပြည့်လေသလောဟူသော။ ကင်္ခါ ဝါ၊ ယုံမှားခြင်းသည်ရှင်း။ ဝိမတိ ဝါ၊ တွေးတောခြင်းသည်ရှင်း။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ အထခေါ၊ စင်စစ်သော်ကား။ စန္ဒော၊သည်။ ဦနောတွေဝ၊ ယုတ်၏ဟူ၍သာလျှင်။ ဟောတိ သေယျထာပိ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့။ ဘိက္ခဝေ၊တို့။ ဧဝမေဝ၊သာလျှင်။တာဘိက္ခုနိယော၊ တို့သည်။နန္ဒကဿ၊ နန္ဒက၏။

ဓမ္မဒေသနာယ၊ တရားဒေသနာတော်၌။ အတ္တမနာ၊ပီတိသုခတို့ဖြင့် ယူအပ်သော စိတ်ရှိကုန်သည်။ (ဝမ်းမြောက်ကုန်သည်ဟူလို။) ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ပရိပုဏ္ဏသင်္ကပ္ပါ၊ပြည့်စုံသော အကြံရှိကုန်သည်။ နော စ ဟောန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်သည်သာတည်း”ဟူ၍။ အာမန္တေသိ၊ ပြီ။

၄၀၇။ အထခေါ၊ ၌။ ဘဂဝါ၊သည်။ အာယသ္မန္တံ နန္ဒကံ၊ ကို။ “နန္ဒက၊ နန္ဒက။ တေန ဟိ၊ ထိုကြောင့်သာလျှင်။ တွံ၊ သင်သည်။ သွေပိ၊ နက်ဖန်၌လည်း။ တာ ဘိက္ခုနိယော၊ တို့ကို။ တေနေဝ ဩဝါဒေန၊ ထိုအဆုံးအမတရားဖြင့်သာလျှင်။ ဩဝဒေယျာသိ၊ ဆုံးမဦးလော့”ဟူ၍။ အာမန္တေသိ၊ မိန့်တော်မူပြီ။ (အကြွင်းကို ၃၉၈-ပိုဒ်၌ ရေးခဲ့ပြီ။)

၄၀၈။ပ။ ၄၁၄-အပိုဒ်များကို ၃၉၉။ပ။ ၄၀၅-(အပိုဒ်တို့၌ ရေးခဲ့ပြီ။)

၄၁၅။ (ဤအပိုဒ်၌ အထူးပိုဒ်များ၏ အနက်ကား “ပန္နရသေ၊ တဆဲ့ငါးရက်မြောက်ဖြစ်သော။ တဒဟုပေါသထေ၊ ၌။ စန္ဒော၊ လသည်။ ပုဏ္ဏောတွေဝ၊ ပြည့်၏ဟူ၍သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏”ဟု ပေးလေ။)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝေမေဝ၊သာလျှင်။တာ ဘိက္ခုနိယော၊တို့သည်။နန္ဒကဿ၊၏။ ဓမ္မဒေသနာယ၊ ၌။အတ္တမနာ စေဝ၊ ကုန်သည်ငှင်း။ ပရိပုဏ္ဏသင်္ကပ္ပါ စ၊ပြည့်စုံသော အကြံအစည်ရှိကုန်သည်ငှင်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဘိက္ခဝေ၊တို့။ တာသံ ပဉ္စန္နံ ဘိက္ခုနိသတာနံ၊ ထိုငါးရာသော ဘိက္ခုနီ ဘို့တွင်။ ယာ၊ အကြင်ဘိက္ခုနီမတို့သည်။ ပစ္ဆိမိကာ၊ ဂုဏ်တို့ဖြင့် နောက်ဆုံးဖြစ်၏ သာ၊ ထိုဘိက္ခုနီမသည်။ အဝိနိပါတဓမ္မာ၊ အလိုအာသာကင်းလျက် အပါယ်၌ ကျခြင်းသဘော မရှိသော။ နိယတာ၊ မဂ္ဂနိယာမအားဖြင့် မြဲသော။ သမ္ဗောဓိပရာယနာ၊ အထက်မဂ်သုံးပါးလျှင် လည်းလျောင်းရာ ရှိသော။ သောတာပန္နာ၊ သောတာပန်ချည်းသာတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အာမန္တေသိ၊ ပြီ။ (ဣဒမဝေါစ-စသည် ပေးမြဲ။)

စတုတ္ထံ၊ သော။ နန္ဒကောဝါဒသုတ္တံ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီ။

၅-စူဠရာဟုလောဝါဒသုတ်

၄၁၆။ (ဝံ မေ သုတံ။ပ။ အာရာမေ-ပေးမြဲ။) အထခေါ၊၌။ ရဟောဂတဿ၊ ဆိတ်ကွယ်ရာသို့ ကပ်ရောက်သော။ ပဋိသလ္လီနဿ၊ တပါးသီးတည်း ကိန်းအောင်းသော။ ဘဂဝတော၊ ၏။ “ရာဟုလဿ၊ ရာဟုလာ၏ (သန္တာနိ၌)။ ဝိမုတ္တိပရိပါစနီယာ၊ ကိလေသာတို့မှ လွတ်ကြောင်း အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်ကို ရင့်ကျက်စေတတ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ အကြောင်းတရားတို့သည်။ ပရိပက္ကာ၊ ရင့်ကျက်ကုန်ပြီ။ အဟံ၊ သည်။ ရာဟုလံ၊ ကို။ ဥတ္တရိ ၊ အထက်ဖြစ်သော။ အာသဝါနံ၊ အာသဝ တို့၏။ ခယေ၊ ကုန်ရာအရဟတ္တဖိုလ်သို့။ ယံ နူန ဝိနေယျန္တိ၊ ပို့ဆောင်ရမူကား ကောင်းလေစွ” ဟူ၍။ ဝံ၊ သို့။ စေတသော ပရိဝိတက္ကော၊ စိတ်အကြံတော်သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ဖြစ်ပြီ။ အထခေါ၊ ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ပ။ အာယသ္မန္တံ ရာဟုလံ၊ ကို။ “ရာဟုလ၊ လာ။ နိသီဒနံ၊ နိသီဒိုင်ကို။ ဂဏှာဟိ၊ ယူခဲ့လော့။ ယေန၊ ၌။ အန္ဓဝနံ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တေန၊ သို့။ ဒိဝါဝိဟာရာယ၊ နေ့သန့်ခြင်းငှါ။ ဥပသင်္ကမိဿာမာတိ၊ ချဉ်းကပ်ကုန်အံ့”ဟူ၍။ အာမန္တေသိ၊ ပြီ။ အာယသ္မာ ရာဟုလော၊ သည်။ “ဝံ ဘန္တေတိ၊ ကောင်းပါပြီ အရှင်ဘုရား”ဟူ၍။ ဘဂဝတော၊ ၏ (စကား

ကို)။ ပဋိသာယတွာ၊ ရှေးရှုနာယူ၍။ နိသီဒနံ၊ ကို။ အာဒါယ၊ ယူ၍။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ ပိဋ္ဌိတော ပိဋ္ဌိတော၊ နောက်မှ နောက်မှ။ အနုဗန္ဓိ၊ လိုက်ပြီ။

တေန သမယေန၊ ၌။ အနေကာနိ၊ များစွာကုန်သော။ ဒေဝတာသဟဿာနိ၊ အထောင်သော နတ်တို့သည်။ "အဇ္ဇ၊ ယနေ့။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အာယသ္မန္တံ ရာဟုလံ၊ ကို။ ဥတ္တရိံ၊ သော။ အာသဝါနံ ခယေ၊ အာသဝတို့၏ကုန်ရာ အရဟတ္တဖိုလ်သို့။ ဝိနေဿတီတိ၊ ပို့ဆောင်တော်မူလတ္တံ့" ဟူ၍။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ အနုဗန္ဓာနိ၊ လိုက်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ အထခေါ၊ ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အန္ဓဝနံ၊ သို့။ အဇ္ဈောဂါဟေတွာ၊ ဝင်၍။ အညတရသ္မိံ၊ တခုသော။ ရုက္ခမူလေ၊ သစ်ပင် ရင်း၌။ ပညတ္တေ၊ ခင်းအပ်သော။ အာသနေ၊ နေရာ၌။ နိသီဒိ၊ ပြီ။ပ။ ဘဂဝါ၊ သည်—

၄၁၇။ (စက္ခု-ရူပ-စက္ခုဝိညာဏ်-တို့၌ အမေးအဖြေတို့သည် နန္ဒကောဝါဒသုတ် ၃၉၉၊ ၄၀၀၊ ၄၀၁- အပိုဒ်တို့နှင့် တူကုန်၏။)

စက္ခုသမ္ဖဿော၊ စက္ခုဥ္ပိမိုသောဖဿသည်။ပ။ စက္ခုသမ္ဖဿပစ္စယာ၊ စက္ခုသမ္ဖဿဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ယမိဒံ ဝေဒနာဂတံ၊ အကြင်ဝေဒနာသည်ရင်း။ ယမိဒံ သညာဂတံ၊ အကြင် သညာသည်ရင်း။ ယမိဒံ သင်္ခါရဂတံ၊ အကြင်သင်္ခါရအစုသည်ရင်း။ ယမိဒံ ဝိညာဏဂတံ၊ အကြင် ဝိညာဉ်သည်ရင်း။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ တမ္ပိ၊ ထိုဝေဒနာ, သညာ, သင်္ခါရ,ဝိညာဉ်သည်လည်း။ပ။ နေ၁ ဟိ၊ သာတည်း။ ဣတိ၊ ၏။

၄၁၈။ (ဤအပိုဒ်၌လည်း သောတ-စသည်ကို နန္ဒကောဝါဒသုတ် ၃၉၉-ပိုဒ်ကိုပင်ရှု၍ အနက် သမ္ဗန်ပါ။)

၄၁၉။ ရာဟုလ၊ လာ။ ဧဝံ၊ သို့။ ပဿံ၊ ရှုသော။ သုတဝါ၊ အာဂမ, အဓိဂမသုတရှိသော။ အရိယသာဝကော၊ ဘုရားရှင်၏တပည့်သည်။ စက္ခုသ္မိံ၊ စက္ခုပသာဒ၌။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ငြီးငွေ့၏။ ရူပေသု၊ ရူပါရုံတို့၌။ပ။ စက္ခုဝိညာဏေ၊ စက္ခုဝိညာဉ်၌။ပ။ စက္ခုသမ္ဖဿေ၊ စက္ခုသမ္ဖဿ၌။ပ။ စက္ခုသမ္ဖဿ ပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ ယမိဒံ ဝေဒနာဂတံ၊ သည်ရင်း။ ယမိဒံ သညာဂတံ၊သည်ရင်း။ ယမိဒံ သင်္ခါရဂတံ၊ သည်ရင်း။ ယမိဒံ ဝိညာဏဂတံ၊ သည်ရင်း။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ တသ္မိမ္ပိ၊ ၌လည်း။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊၏။ပ။ တသ္မိမ္ပိ၊ ၌လည်း။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ၏။ နိဗ္ဗိန္ဒံ၊ ငြီးငွေ့သည်ရှိသော်။ ဝိရဇ္ဇတိ၊ တပ်ခြင်း ကင်း၏။ ဝိရာဂါ၊ တပ်ခြင်းကင်းခြင်းကြောင့်။ ဝိမုစ္စတိ၊ ကိလေသာတို့မှလွတ်၏။ ဝိမုတ္တသ္မိံ၊ ကိလေသာတို့မှလွတ်သည်ရှိသော်။ ဝိမုတ္တမိတိ၊လွတ်ပြီဟူသော။ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်သည်။ ဟောတိ၊၏။ "ဇာတိ၊ သည်။ ခီဏာ၊ ကုန်ပြီ။ပ။ န ဣတိ၊ မရှိဟူ၍။ ပဇာနာတိ၊ သိ၏"။ ဣတိ၊ ၏။ (ဣဒ- မဝေါစ။ပ။ အဘိနန္ဒိတိ-ပေးမြဲ။)

ဣမသ္မိံစ ပန ဝေယျာကရဏသ္မိံ၊ ဂါထာမဖက် သက်သက်သော ဤဖြေဆိုချက်ကို[၁]။ ဘညမာ- နေ၊ဟောတော်မူအပ်သည်ရှိသော်။အာယသ္မတော ရာဟုလဿ၊ အရှင်ရာဟုလာ၏။စိတ္တံ၊စိတ်သည်။ အနုပါဒါယ၊ တဏှာ, ဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့် မစွဲလမ်းမူ၍။ အာသဝေဟိ၊ အာသဝတို့မှ။ ဝိမုစ္စိ၊ လွတ်ပြီ။

၁။ ဝေယျာကရဏ-ခေါ်ဆိုရကြောင်းကို အံ-ဋ္ဌ ၂၊၂၅၁-(အပ္ပဿုတသုတ်) နှင့်ဖြဟ္မဇာလသုတ်နိဂုံးအဖွင့် ဋ္ဌ-ဋီ တို့၌ ရှုလေ။

အနေကာနံ၊ ကုန်သော။ တာသဋ္ဌ ဒေဝတာသဟဿာနံ၊ ထိုအထောင်သော နတ်တို့၏။ (ဓမ္မစက္ခုံ ၌စပ်။) "ယံ ကိဉ္စိ၊ အကြင်သဘောတရားသည်။ သမုဒယဓမ္မံ၊ ဖြစ်ခြင်းသဘောရှိ၏။ တံ သဗ္ဗံ၊ ထိုသဘောတရားဟူသမျှသည်။ နိရောဓဓမ္မန္တိ၊ ချုပ်ခြင်းသဘောရှိ၏" ဟူသော။ ဝိရဇံ၊ကိလေသာမြူကင်းသော။ဝီတမလံ၊ ကင်းသော ကိလေသာအညစ်အကြေးရှိသော။ ဓမ္မစက္ခုံ၊ မဂ်လေးပါးဟူသော တရားအမြင်သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ဖြစ်ပြီ။

ပဥ္စမံ၊ သော။ စူဠရာဟုလောဝါဒသုတ္တံ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီ။

၆-ဆဆက္ကသုတ်

၄၂၀။ (ဧဝံ မေ သုတံ။ပ။ ပစ္စဿောသုံ-ပေးမြဲ။) ဘဂဝါ၊ သည်—

"ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝေါ၊ သင်တို့အား ။ အာဒိကလျာဏံ၊ အစ၌လည်း ကောင်းခြင်းရှိသော။ မဇ္ဈေကလျာဏံ၊ သော။ ပရိယောသာနကလျာဏံ၊ သော။ ဓမ္မံ၊ တရားကို။ ဒေသေဿာမိ၊ ဟောတော်မူအံ့။ သာတ္ထံ၊ အနက်နှင့်ပြည့်စုံသော။ သဗျဉ္ဇနံ၊ သဒ္ဒါနှင့်ပြည့်စုံသော။ ကေဝလပရိပုဏ္ဏံ၊ အလုံးစုံပြည့်စုံသော။ ပရိသုဒ္ဓံ၊ ထက်ဝန်းကျင်စင်ကြယ်သော။ ဗြဟ္မစရိယံ၊ သာသနဲ့ မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယကို။ ပကာသေဿာမိ၊ ထင်ရှားစွာပြတော်မူအံ့။ ဆ၊ ခြောက်ပါးကုန်သော။ ယဒိဒံ ဆက္ကာနိ၊ အကြင်ဆက္ကတို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ တာနိ၊ တို့ကို။ ဒေသေဿာမိ၊ အံ့။ တံ၊ ထိုတရားဒေသနာတော်ကို။ သုဏာထ၊ နာကြကုန်လော့။ သာဓုကံ၊ ကောင်းမွန်စွာ။ မနသိကရောထ၊ နှလုံးသွင်းကြကုန်လော့။ ဘာသိဿာမိတိ၊ ဟောတော်မူအံ့"ဟူသော။ တော၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။ပ။ ဘဂဝါ၊ သည်—

ဆ၊ ခြောက်ပါးကုန်သော။ အဇ္ဈတ္တိကာနိ၊ အဘွင်း၌ဖြစ်ကုန်သော။ အာယတနာနိ၊ တို့ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ (ဝိပဿနာဉာဏ်, မဂ်ဉာဏ်တို့ဖြင့်) သိအပ်ကုန်၏။ ဆ၊ ကုန်သော။ ဗာဟိရာနိ၊ အပ၌ဖြစ်ကုန်သော။ အာယတနာနိ၊ တို့ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ သိအပ်ကုန်၏။ ဆ၊ ကုန်သော။ ဝိညာဏကာယာ၊ ဝိညာဏကာယတို့ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ အပ်ကုန်၏။ ဆ၊ ကုန်သော။ ဖဿကာယာ၊ ဖဿကာယတို့ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ အပ်ကုန်၏။ ဆ၊ ကုန်သော။ ဝေဒနာကာယာ၊ ဝေဒနာကာယတို့ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ အပ်ကုန်၏။ ဆ၊ ကုန်သော။ တဏှာကာယာ၊ တဏှာကာယတို့ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ အပ်ကုန်၏။

၄၂၁။ (ဆအဇ္ဈတ္တိကာနိ ဆဗာဟိရာနိ ၂-ဝါကျကို သဠာယတနဝိဘင်္ဂသုတ် ၃၀၅ ပိုဒ်၌ရေးခဲ့ပြီ၊ "ဣဒံ ပဌမံ ဆက္ကံ၊ ဣဒံ ဒုတိယံ ဆက္ကံ" နိဂုံးဝါကျသာထူး၏။ "ဣဒံ၊ ဤသည်ကား။ ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာသော။ ဆက္ကံ၊ ဆက္ကတည်း" စသည်ဖြင့် အနက်ပေးလေ။) (၁၊၂)

(နောက်ဝါကျတို့၌လည်း ထူးရာကို အနက်ပေးအံ့။) စက္ခုဉ္စ၊ စက္ခုပသာဒကိုရင်း။ ရူပေ စ၊ ရူပါရုံတို့ကိုရင်း။ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍။ စက္ခုဝိညာဏံ၊ စက္ခုဝိညာဉ်သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ပ။ မနဉ္စ၊ ဘဝင်စိတ်ကိုရင်း။ ဓမ္မေ စ၊ ဓမ္မာရုံတို့ကိုရင်း။ ပဋိစ္စ၊ ၍။ မနောဝိညာဏံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ (၃)

စက္ခုဉ္စ၊ကိုရင်း။ပ။ တိဏ္ဏံ၊စက္ခု,ရူပါရုံ,စက္ခုဝိညာဉ်သုံးပါးတို့၏။ သင်္ဂတိ၊ ပေါင်းဆုံမိခြင်းသည်။ ဖဿော၊မည်၏။ ပ။ဝုတ္တံ၊အပ်၏။ (၄)

စက္ခုဉ္စ၊ ကိုရင်း။ပ။ဖဿပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာသည်။ သမ္ဘဝတိ၊ ၏။ပ။ဝုတ္တံ၊ အပ်၏။ (၅)

စက္ခုဉ္စ၊ကိုရင်း။ပ။ဝေဒနာပစ္စယာ၊ကြောင့်။တဏှာ၊သည်။သမ္ဘဝတိ၊၏။ပ။ဝုတ္တံ၊အပ်၏။ (၆)

၄၂၂။ ယော၊သည်။ "စက္ခု၊စက္ခုပသာဒသည်။ အတ္တာတိ၊အတ္တတည်း"ဟူ၍။ ဝဒေယျ၊ ဆိုငြားအံ့။ (တဿ၊ထိုသူ၏။) တံ၊ထိုဆိုခြင်းသည်။ န ဥပပဇ္ဇတိ၊မသင့်။ ကသ္မာ၊ကြောင့်နည်း။ စက္ခုဿ၊စက္ခုပသာဒ၏။ ဥပ္ပါဒေါပိ၊ဖြစ်ခြင်းသည်ရင်း။ ဝယောပိ၊ပျက်ခြင်းသည်ရင်း။ပညာယတိ၊ ထင်ရှား၏။ (တသ္မာ၊ထိုကြောင့်တည်း။)ယဿ၊အကြင်တရား၏။ဥပ္ပါဒေါပိ၊သည်ရင်း။ ဝယောပိ၊ သည်ရင်း။ ပညာယတိ၊၏။ အဿ၊ထိုတရား၏။ ဧဝံ၊ဤသို့အဖြစ်အပျက် ထင်ရှားလတ်သော်။ "မေ၊ငါ၏။ အတ္တာ၊ အတ္တသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ စ၊ ဖြစ်လည်းဖြစ်၏။ ဝေတိ စ၊ တိ၊ပျက်လည်းပျက်၏" ဟူ၍။ ဣတိ၊ဤသို့။ အာဂတံ၊ (အဓိပ္ပါယ်)သက်ရောက်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ "စက္ခု၊ သည်။ အတ္တာတိ၊ အတ္တ"ဟူ၍။ ယော၊ သည်။ ဝဒေယျ၊ ငြားအံ့။ တဿ၏။ တံ၊သည်။ န ဥပပဇ္ဇတိ၊မသင့်။ ဣတိ၊ထိုကြောင့်။ စက္ခု၊သည်။ အနတ္တာ၊ အတ္တ-မဟုတ်။ (ကေန်ဆတ်ဆတ် အနတ္တသာတည်း။) (ရှေ့ပါ အတ္တာ-စသော ဝါကျ၊ စက္ခုဝိညာဏံ အတ္တာ-စသော ဝါကျ၊ စက္ခုသမ္ဖဿော အတ္တာ-စသော ဝါကျ၊ ဝေဒနာ အတ္တာ-စသော ဝါကျ၊ တဏှာ အတ္တာ-စ သော ဝါကျတို့၌ စက္ခုအတ္တာ-စသော ဝါကျအနက်ကို မှီး၍ သမွန်)။

၄၂၃။ (သောတံ အတ္တာ။ပ။ သဒ္ဒါ အတ္တာ။ပ။ သောတဝိညာဏံ အတ္တာ။ပ။ သောတသမ္ဖဿော အတ္တာ။ပ။ဝေဒနာ အတ္တာ။ပ။ တဏှာ အတ္တာ။ပ။ ၆-ဝါကျ၊ ဃာန ၆-ဝါကျ၊ ဇိဝှါ ၆-ဝါကျ၊ ကာယ ၆-ဝါကျ၊ မန ၆-ဝါကျတို့၌ စက္ခု ၆-ဝါကျကိုမှီး၍ အနက်သမွန်)။

၄၂၄။ စက္ခုံ၊စက္ခုပသာဒကို။ "ဧတံ၊ဤစက္ခုပသာဒသည်။ မမ၊ငါ၏ (ဥစ္စာတည်း)။ ဧသော၊ ဤစက္ခုသည်။ အဟံ၊ငါသည်။ အသ္မိ၊ဖြစ်၏။ ဧသော၊ ဤစက္ခုသည်။ မေ၊၏။ အတ္တာတိ၊ အတ္တ တည်း"ဟူ၍။ သမနုပဿတိ၊(တဏှာ,မာန ဒိဋ္ဌိ,တို့ဖြင့်) ရှု၏။ ရူပေ၊ ရူပါရုံတို့ကို။ပ။စက္ခုဝိညာဏံ၊ ကို။ပ။စက္ခုသမ္ဖဿံ၊ကို။ပ။ဝေဒနံ၊ကို။ပ။တဏှံ၊ကို။ပ။သမနုပဿတိ၊ ရှု၏။(သောတ,ဃာန,ဇိဝှါ, ကာယ, မန-စ သော ၆-ပါးစီတို့ကိုလည်း ဤနည်းအတိုင်းပေး။) ဘိက္ခဝေ၊တို့။ အယံ ခေါ ပန၊ ဤသို့ရှုခြင်းသည်ပင်လျှင်။သက္ကာယသမုဒယဂါမိနီ၊ပရမတ္ထအားဖြင့် ထင်ရှားရှိသော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ငါးပါးအပေါင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော တဏှာ, မာန, ဒိဋ္ဌိ သို့ရောက်ကြောင်းဖြစ်သော။ ပဋိပဒါ၊ အကျင့်တည်း။

စက္ခုံ၊ကို။ ဧတံ၊ဤစက္ခုပသာဒသည်။ မမ၊သည်။ န၊မဟုတ်။ ဧသော၊ဤစက္ခုပသာဒသည်။ အဟံ၊သည်။ န အသ္မိ၊မဖြစ်။ ဧသော၊ ဤစက္ခုပသာဒသည်။ န အတ္တာတိ၊ အတ္တ မဟုတ်ဟူ၍။ သမနုပဿတိ၊ရှု၏။ (ကြွင်း ဝါကျများ၌လည်း ဤနည်းအတိုင်းပေး။) ဘိက္ခဝေ၊တို့။ အယံ ခေါ ပန၊လျှင်။သက္ကာယနိရောဓဂါမိနီ၊ ပရမတ္ထအားဖြင့်ထင်ရှားရှိသော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးပါးအပေါင်း၏ ချုပ်ရာနိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်းဖြစ်သော။ ပဋိပဒါ၊တည်း။

၄၂၅။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ စက္ခုဉ္စ၊ ကိုရင်း။ပ။ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဖဿပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ ဝေဒယိတံ၊ ခံစားအပ်သော။ သုခံ ဝါ၊သုခဝေဒနာသည်ရင်း။ ဒုက္ခံ ဝါ၊ ဒုက္ခဝေဒနာသည်ရင်း။အဒုက္ခမသုခံ ဝါ

ဥပေက္ခာဝေဒနာသည်ရင်း။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ သော၊ ထိုဝေဒနာဖြစ်သောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ (ဝေဒနာသုံးပါးပြ ဝါကျအားလုံး၌စပ်။) သုခါယ၊ သုခဖြစ်သော။ ဝေဒနာယ၊ ဝေဒနာဖြင့်။ ဖုဋ္ဌော၊ တွေ့ထိအပ်သည်။ သမာနော၊ ဖြစ်သည်ရှိသော်။ အဘိနန္ဒတိ၊ အလွန်နှစ်သက်၏။ အဘိဝဒတိ၊ အလွန်ဆို၏။ အဇ္ဈောသာယ၊ မျိုမဘတ်စွဲလမ်း၍။ တိဋ္ဌတိ၊ တည်၏။ တဿ၊ ထိုသုခဝေဒနာ ဖြစ်သောသူ၏ (သန္တာန်၌)။ ရာဂါနုသယော၊ ရာဂါနုသယသည်။ အနုသေတိ (သင့်လျော်သောအကြောင်းကို ရ၍) ဖြစ်ပေါ်၏။ ဒုက္ခာယ၊ သော။ ဝေဒနာယ၊ ဖြင့်။ ဖုဋ္ဌော၊ အပ်သည်။ သမာနော၊ သော်။ သောစတိ၊ စိုးရိမ်၏။ ကိလမတိ၊ ပင်ပန်း၏။ ပရိဒေဝတိ၊ ငိုကြွေး၏။ ဥရတ္တာဠိံ၊ ရင်တီးလက်ခတ်။ ကန္ဒတိ၊ မြည်တမ်း၏။ သမ္မောဟံ၊ တွေဝေခြင်းသို့။ အာပဇ္ဇတိ၊ ရောက်၏။ တဿ၊ ထိုဒုက္ခဝေဒနာ ဖြစ်သောသူ၏ (သန္တာန်၌)။ ပဋိဃာနုသယော၊ သည်။ အနုသေတိ၊ ၏။ အဒုက္ခမသုခါယ၊ ဥပေက္ခာဖြစ်သော။ ဝေဒနာယ၊ ဖြင့်။ ဖုဋ္ဌော၊ အပ်သည်။ သမာနော၊ သော်။ တဿာ ဝေဒနာယ၊ ထိုဥပေက္ခာဝေဒနာ၏။ သမုဒယဉ္စ၊ ဖြစ်ခြင်းကိုရင်း။ အတ္ထင်္ဂမဉ္စ၊ ချုပ်ခြင်းကိုရင်း။ အဿာဒဉ္စ၊ သာယာဘွယ်ကိုရင်း။ အာဒီနဝဉ္စ၊ အပြစ်ကိုရင်း။ နိဿရဏဉ္စ၊ ထွက်မြောက်ရာကိုရင်း။ ယထာဘူတံ၊ ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း။ နပ္ပဇာနာတိ၊ အပြားအားဖြင့်မသိ။ တဿ၊ ထိုဥပေက္ခာဝေဒနာဖြစ်သော သူ၏ (သန္တာန်၌)။ အဝိဇ္ဇာနုသယော၊ သည်။ အနုသေတိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သော၊ ထိုဝေဒနာဖြစ် သောသူသည်။ ဝတ၊ စင်စစ်။ သုခါယ၊ သော။ ဝေဒနာယ၊ ၌။ ရာဂါနုသယံ၊ ကို။ အပ္ပဟာယ၊ မပယ်မူ၍။ ဒုက္ခာယ၊ သော။ ဝေဒနာယ၊ ၌။ ပဋိဃာနုသယံ၊ ကို။ အပ္ပဋိဝိနောဒေတွာ၊ မဖျောက်မူ၍။ အဒုက္ခမသုခါယ၊ သော။ ဝေဒနာယ၊ ၌။ အဝိဇ္ဇာနုသယံ၊ ကို။ အသမူဟနိတွာ၊ မနုတ်မူ၍။ အဝိဇ္ဇံ၊ ကို။ အပ္ပဟာယ၊ ၍။ ဝိဇ္ဇံ၊ ဝိဇ္ဇာကို။ အနုပ္ပါဒေတွာ၊ မဖြစ်စေမူ၍။ ဒိဋ္ဌေဝ၊ တွေ့မြင်အပ်သော။ ဓမ္မေ၊ အတ္တဘော၌သာလျှင်။ ဒုက္ခဿ၊ ဆင်းရဲ၏။ (ကိလေသာဒုက္ခ ဝဋ္ဋဒုက္ခကိုယူ။) အန္တကရော၊ အဆုံးကို ပြုသူသည်၊ ဘဝိဿတီတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့ဟူသော။ ဧတံ ဌာနံ၊ ဤအကြောင်းသည်။ န ဝိဇ္ဇတိ၊ မရှိ။

(သောတဉ္စ-စ သော ဝါကျ၌လည်း ဤနည်းအတိုင်း အနက်သမွန်။)

၄၂၆။ (ဤဝါကျ၌လည်း နာဘိနန္ဒတိ၊ မနှစ်သက် စသည်ဖြင့် ပဋိသေဓ န-သဒ္ဒါကို အထူး ပြု၍ သမ္ဗန်ရုံသာ ထူးတော့သည်။ ဧတံ ဌာနံ၊ သည်။ ဝိဇ္ဇတိ၊ ရှိ၏ဟု နိဂုံး၌ကား န-မပါပဲ ပါဠိ ရှိတိုင်း သမ္ဗန်လေ။)

၄၂၇။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧဝံ၊ သို့။ ပဿံ၊ ရှုသော။ ပ။ ပဇာနာတီတိ၊ သိ၏ ဟူသော။ ဧတံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။ (ဣဒမဝေါစ။ ပ။ အဘိနန္ဒုန္တိ-ပေးမြဲ။) ဣမသ္မိံ ခေါ ပန ဝေယျာကရဏသ္မိံ၊ ကို။ ဘညမာနေ၊ သော်။ သဋ္ဌိမတ္တာနံ၊ ခြောက်ကျိပ်အတုင်းအရှည်ရှိကုန်သော။ ဘိက္ခူနံ၊ ရဟန်းတို့၏။ စိတ္တာနိ၊ တို့သည်။ အနုပါဒါယ၊ ၍။ အာသဝေဟိ၊ တို့မှ။ ဝိမုစ္စိံသု၊ ကုန်ပြီ။ ဣတိ၊ ပြီ။

ဆဋ္ဌံ၊ သော။ ဆဆက္ကသုတ္တံ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီ။

၇-မဟာသဠာယတနိကသုတ်

၄၂၈။ (ဧဝံ မေ သုတံ။ ပ၊ ပစ္စဿောသုံ-ပေးမြဲ။) ဘဂဝါ၊ သည်—

၄၂၉။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ စက္ခုံ၊ ကို။ ယထာဘူတံ၊ အတိုင်း။ အဇာနံ၊ မသိသည်ဖြစ်၍။ အပဿံ၊ မမြင်သည်ဖြစ်၍။ ရူပေ၊ တို့ကို။ ပ။ စက္ခုဝိညာဏံ၊ ကို။ ပ။ စက္ခုသမ္ဖဿံ၊ ကို။ ပ။ စက္ခုသမ္ဖဿပစ္စယာ၊

ကြောင့်။ပ။ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ တမ္ပိ၊ ထို ဝေဒနာ သုံးပါးကိုလည်း။ပ။ စက္ခုသမ္ဖံ၊ ၌။ သာရဇ္ဇတိ၊ ပြင်းစွာတပ်နှစ်သက်၏။ပ။တသ္မိမ္ပိ၊ ၌လည်း။ သာရဇ္ဇတိ၊ ၏။

သာရတ္တဿ၊ ပြင်းစွာ တပ်နှစ်သက်သည်ဖြစ်၍။ သံယုတ္တဿ၊ လွန်စွာ ယှဉ်သည်ဖြစ်၍။ သမ္မူဠ္ဟဿ၊ ပြင်းစွာတွေဝေသည်ဖြစ်၍။ အဿာဒါနုပဿိနော၊ သာယာဖွယ် ဟု အဖန်ဖန် ရှုသည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရတော၊ နေသော။ တဿ၊ ထိုသူ၏(သန္တာန်၌)။ အာယတိံ၊ နောင်အခါ၌။ ပဥ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာ၊တို့သည်။ ဥပစယံ၊ ပွါးစည်းခြင်းသို့။ ဂစ္ဆန္တိ၊ ရောက်ကုန်၏။ အဿ၊ ထိုသူ၏။ တဏှာ စ၊ သည်လည်း။ပေါနောဗ္ဘဝိကာ၊ တဖန်ဘဝကို ဖြစ်စေတတ်၏။ နန္ဒိရာဂသဟဂတာ၊ အလွန် နှစ်သက်တတ်သည်၏ အဖြစ်နှင့် တကွဖြစ်၏[၁]။ တတြတတြ၊ ထိုထိုအာရုံ, ထိုထိုဘုံ၌။ အဘိနန္ဒိနီ၊ အလွန်နှစ်သက်တတ်၏[၂]။ အဿ၊ ထိုသူ၏။ သာ စ၊ ထိုတဏှာသည်လည်း။ပ။ ဝဍ္ဎတိ၊ တိုးပွါး၏။ တဿ၊ ထိုသူ၏၊ ကာယိကာ၊ ကိုယ်၌ဖြစ်ကုန်သော။ ဒရထာပိ၊ ပူပန်ခြင်းတို့သည်လည်း။ ပဝဍ္ဎန္တိ၊ တိုးပွါးကုန်၏။ စေတသိကာ၊ စိတ်၌ဖြစ်ကုန်သော။ ဒရထာပိ၊ တို့သည်လည်း။ ပဝဍ္ဎန္တိ၊ ကုန်၏။ ကာယိကာ၊ ကုန်သော။ သန္တာပါပိ၊ ပူလောင်ခြင်းတို့သည်လည်း။ ပဝဍ္ဎန္တိ၊ကုန်၏။ စေတသိကာ၊ ကုန်သော။ သန္တာပါပိ၊ တို့သည်လည်း။ ပဝဍ္ဎန္တိ၊ ကုန်၏။ကာယိကာ၊ ကုန်သော။ ပရိဠာဟာပိ၊ လောင်မြိုက်ခြင်း တို့သည်လည်း။ ပဝဍ္ဎန္တိ၊ကုန်၏။ စေတသိကာ၊ ကုန်သော။ ပရိဠာဟာပိ၊ တို့သည်လည်း။ ပဝဍ္ဎန္တိ၊ ကုန်၏။ (ပရိယာယ်တူပုဒ်များဖြစ်ကြ၏။ အမည်ကွဲရုံမျှအနက်သမ္ဗန် လိုက်သည်။) သော၊ သည်။ ကာယဒုက္ခမ္ပိ၊ ကိုယ်၌ဖြစ်သော ဆင်းရဲကိုဋ်း။ စေတောဒုက္ခမ္ပိ၊ စိတ်၌ဖြစ်သော ဆင်းရဲကိုဋ်း။ ပဋိသံဝေဒေတိ၊ခံစား၏။ (သောတံ ဘိက္ခဝေ-စသည်ကိုလည်း စက္ခုနည်းအတိုင်းသမ္ဗန်)။

၄၃၀။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ စက္ခုဥ္စ၊ ကိုလည်း။ ယထာဘူတံ၊ အတိုင်း။ ဇာနံ၊ သိသည်ဖြစ်၍။ ပဿံ၊ မြင်သည်ဖြစ်၍။ပ။စက္ခုသမ္ဖံ၊ ၌။ န သာရဇ္ဇတိ၊ ပြင်းစွာမတပ်နှစ်သက်။ပ။ တသ္မိမ္ပိ၊ ၌လည်း။ န သာရဇ္ဇတိ၊ ပြင်းစွာမတပ်နှစ်သက်။ အသာရတ္တဿ၊ ပြင်းစွာမတပ်နှစ်သက်သည် ဖြစ်၍။ အသံ-

---

၁။ နန္ဒိရာဂသဟဂတာ-သည် 'တဏှာ' ဟူသောပုဒ်၏ ဝိသေသနဖြစ်ခြင်းကြောင့် တဏှာကိုပင် ရ၏။ နန္ဒိရာဂေန သဟဂတာ-ဟူသော ဝိဂ္ဂဟအလို တပ္ပုရိသ်ထုံးစံအတိုင်း နန္ဒိရာဂဟူသော ရှေးပုဒ်မရပဲ တဏှာနှင့်တကွ ဖြစ်သော အခြားတရားတပါးပါးကို ကောက်ရမလိုရှိ၏။သို့သော် နန္ဒိရာဂ ဟူသော ရှေ့ပုဒ်အရ နန္ဒိရာဂ ခေါ် တဏှာဒြပ် မကောက်မူ၍ တဏှာ၏ အဖြစ်တည်းဟူသော နန္ဒိရာဂဘောဂုဏ်ကိုသာ ကောက်ရမည်။ ထိုနန္ဒိရာဂ ဘောဂုဏ်နှင့် ဂုဏ်ဂုဏအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်ကို ဌာနျူပစာရတ္ထအားဖြင့် ကောက်၍ နန္ဒိရာဂသဟဂတာ- ဟူသော သမာသ်ပုဒ်လုံး အရကို ထို့ဌာနျူပစာရတ္ထအားဖြင့် 'တဏှာ'ကိုကောက်သော် ဤပုဒ်အရ'တဏှာ' သာရ၏။ တဏှာမှတပါး တဏှာနှင့် တကွဖြစ်သော အခြားတရားကို မရတော့ပေ။ ဤအဓိပ္ပါယ်ကို ရည်၍ နန္ဒိရာဂေန သဟ ဧကတ္တမေဝ ဂတာ။ တဗ္ဘာဝသဟဂတံဟိ ဣဓ အဓိပ္ပေတံ-ဟု သံ-ဋ္ဌ ၂-စာမျက်နှာ၂၄၃-၌ မိန့်ပြီ၊ ဒီ-ဋ္ဌ ၂-၃၇၉ ၌လည်း အလားတူဖွင့်ဆို၏။

တနည်း အယံ ပန သဟဂတသဒ္ဒေါ တဗ္ဘာဝေ ဝေါကိဏ္ဏေ။ပ။ ဒိဿတိ။ တတ္ထ "ယာယံ တဏှာ ပေါနောဗ္ဘဝိကာ နန္ဒိရာဂသဟဂတာ"တိ တဗ္ဘာဝေ ဝေဒိတဗ္ဗော နန္ဒိရာဂဘူတာတိအတ္ထော-ဟူသော (အဘိ-ဋ္ဌ ၁-၁၁၁) နှင့် "တဗ္ဘာဝတ္ထော ဟိ သေ သဟဂတသဒ္ဒေါ"ဟူသော (ဝိသုဒ္ဓိ-ဋီ ၂-၂၀၃) တို့အလို သဟဂတသဒ္ဒေါ တဗ္ဘာဝဖြစ်၍ "လွန်စွာနှစ်သက်တတ်သော ရာဂဖြစ်၍ ဖြစ်သော"ဟု ပေး။

၂။ တတြတတြအဘိနန္ဒိနီ-၌ တတြတတြ-ကို(သံ-ဋ္ဌ)အလို 'ထိုထိုဘုံ ထိုထိုအာရုံ"ဟုခွဲ(ဒီ-ဋ္ဌ ၂)အလို"ထိုထို- အတ္တဘော, ထိုထိုအာရုံ"ဟုစွဲ။ (ဝိသုဒ္ဓိ-ဋီ ၂-၂၀၃)အလို "ထိုထိုဘုံ, အတ္တဘော, အာရုံ"ဟု စွဲ။

ယုတ္တသ္မိံ၊ လွန်စွာ မယှဉ်သည်ဖြစ်၍။ အသမ္ဘုဋ္ဌသ္မိံ၊ လွန်စွာ မတွေ့ဝေသည် ဖြစ်၍။ အာဒီနဝါ-နုပဿိနော၊ အပြစ်ဟု အဖန်ဖန်ရှုသည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရတော၊ နေသော။ တဿ၊ ထိုသူ၏ (သန္တာန်၌)။ အာယတိံ၊ နောင်အခါ၌။ ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ တို့သည်။ အပစယံ၊ ပျက်စီးခြင်းသို့။ ဂစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။အဿ၊ ထိုသူ၏။ တဏှာ စ၊ သည်လည်း။ ပေါနောဗ္ဘဝိကာ၊၏။ နန္ဒီရာဂသဟဂတာ၊ ၏။ တတြတတြ၊ ၌။ အဘိနန္ဒိနီ၊ ၏။ အဿ၊ ထိုသူ၏။ သာ စ၊ ထိုတဏှာသည်လည်း။ပဟီယတိ၊ ကင်း၏။ တဿ၊ ၏။ ကာယိကာ၊ ကုန်သော။ ဒရထာပိ၊ ပူပန်ခြင်း တို့သည်လည်း။ ပဟီယန္တိ၊ ကင်းကုန်၏။ပ။သော၊ သည်။ ကာယသုခမ္ပိ၊ကိုယ်ချမ်းသာကိုရင်း။စေတောသုခမ္ပိ၊စိတ်ချမ်းသာ ကိုရင်း။ ပဋိသံဝေဒေတိ၊ ၏။

၄၃၁။ တထာဘူတဿ၊ ထိုချမ်းသာသော အခြင်းအရာအားဖြင့်ဖြစ်သောသူ၏[၁]။ ယာ ဒိဋ္ဌိ၊ အကြင်ဉာဏ်အမြင်သည်။(အတ္ထိ၊ ၏၊)အဿ၊ ထိုသူ၏။ သာ၊ ထိုဉာဏ်အမြင်သည်။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ မှန်ကန်သော ဉာဏ်အမြင်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ပ။ တထာဘူတဿ၊ ၏။ယော သမာဓိ၊အကြင် တည်ကြည်ခြင်းသည်။(အတ္ထိ၊ ၏။)အဿ၊ ၏။ သော၊ ထိုတည်ကြည်ခြင်းသည်။ သမ္မာသမာဓိ၊ ကောင်းသောတည်ကြည်ခြင်းမည်သည်။ဟောတိ၊ ၏။ အဿ၊၏။ ကာယကမ္မံ၊ကာယကံသည်ရင်း။ ဝစီကမ္မံ၊ ဝစီကံသည်ရင်း။ အာဇီဝေါ၊ အသက်မွေးမှုသည်ရင်း။ ပုဗ္ဗေဝ၊ မဂ်စိတ်မဖြစ်ပေါ်မီက ပင်လျှင်[၂]။ သုပရိသုဒ္ဓေါ၊ အလွန်စင်ကြယ်ပြီး ဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ဧဝံ၊ ဤသို့။ အဿ၊ ၏။ အရိယော၊ မြတ်သော။ အဋ္ဌင်္ဂိကော၊ ရှစ်ပါးသော အင်္ဂါရှိသော။ အယံ မဂ္ဂေါ၊ ဤမဂ်သည်။ ဘာဝနာပါရိပူရိံ၊ ဘာဝနာ၏ပြည့်စုံခြင်းသို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ရောက်၏။

ဧဝံ၊ ဤသို့။ အရိယံ၊ သော၊ အဋ္ဌင်္ဂိကံ၊ သော။ ဣမံ မဂ္ဂံ၊ ဤမဂ်ကို။ ဘာဝယတော၊ ဖြစ်စေသော။ တဿ၊ ထိုသူ၏(သန္တာန်၌)။စတ္တာရော၊ လေးပါးကုန်သော။ သတိပဋ္ဌာနာပိ၊ သတိ ပဋ္ဌာန်တို့သည်လည်း။ဘာဝနာပါရိပူရိံ၊ သို့။ ဂစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။ပ။သတ္တ၊ ကုန်သော။ ဗောဇ္ဈင်္ဂါပိ၊ တို့သည်သည်း။ ဘာဝနာပါရိပူရိံ၊ သို့။ ဂစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။

တဿ၊ ထိုသတိပဋ္ဌာန်စသည်တို့နှင့်ပြည့်စုံသောသူ၏(သန္တာန်၌)။ သမထော စ၊ သမထရင်း။ ဝိပဿနာ စ၊ ဝိပဿနာရင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒွေ၊ နှစ်ပါးကုန်သော။ ဣမေ ဓမ္မာ၊ ဤတရားတို့သည်။ ယုဂနဒ္ဓါ၊ ထမ်းပိုး၌ဖွဲ့တပ်အပ်သော နွားနှစ်ကောင်တို့ကဲ့သို့ အရိယမဂ်တည်းဟူသော ထမ်းပိုး၌ ဖွဲ့အပ်ကုန်သည်[၃]။ ဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ သော၊ သည်။ ယေ ဓမ္မာ၊ အကြင်တရားတို့ကို။ အဘိညာ၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့်။ ပရိညေယျာ၊ပိုင်းခြား၍သိအပ်ကုန်၏။ တေ ဓမ္မေ၊ ထိုတရားတို့ကို။ အဘိညာ၊

၁။ တထာဘူတဿာတိကုသလ စိတ္တသမ္ပယုတ္တစေတောသုခသမင်္ဂီဘူတဿ၊ဋ္ဌ။ကုသလစိတ္တ။ပ။ ဘူတဿာတိ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနိဝိပဿနာသဟဂတကုသလစိတ္တဿ သမ္ပယုတ္တစေတောသုခသမင်္ဂီဘူတဿ၊ဋီ။ "ဝုဋ္ဌာနဂါမိဝိနိပဿနာ နှင့်တကွဖြစ်သောကုသိုလ်စိတ်နှင့်ယှဉ်သောချမ်းသာနှင့်ပြည့်စုံသောပုဂ္ဂိုလ်၏" ဟုအနက်အကျယ်သော်လည်းပေး။

၂။ မဂ္ဂုပ္ပတ္တိတော-နှင့်အညီပေးသည်။ဝိပဿနာရဗ္ဘတောပိ ဝါ-ဟူသောဒုတိယပ်အလို "ဝိပဿနာအားမထုတ် မီကပင်လျှင်" ဟု သော်လည်းပေး။

၃။ ယုဂေ နဒ္ဓါ ဝိယာတိ ယုဂနဒ္ဓါ၊ အဘိ ၁၊ မူလဋီ၊ ၇၉ -နှင့်အညီ "ယုဂေ နဒ္ဓါ ယုဂနဒ္ဓါ၊ ယုဂနဒ္ဓါ ဝိယာတိ ယုဂနဒ္ဓါ" ဟု ဥပမာတဒ္ဓိတ်ပြု၊ သမထဝိပဿနာကောက်။ "အညမညာနတိဝတ္တမာနာ ယုဂနဒ္ဓါ ယုတ္တာ ဝိယ အရိယမဂ္ဂယုဂနဒ္ဓါ အညမညံ ပဋိဗဒ္ဓါတိ ယုဂနဒ္ဓါ" ဤဋီကာနှင့်အညီ "အရိယမဂ်တည်းဟူသော ထမ်းပိုး၌ ဖွဲ့အပ် ကုန်သည်" ဟု အနက်သမ္ဗန်လိုက်သည်။

ဖြင့်။ ပရိဇာနာတိ၊ ၏။ ယေ ဓမ္မာ၊ တို့ကို။ အဘိညာ၊ ဖြင့်။ ပဟာတဗ္ဗာ၊ ပယ်အပ်ကုန်၏။ တေ ဓမ္မေ၊ တို့ကို။ အဘိညာ၊ ဖြင့်။ ပဇဟတိ၊ ၏။ ယေ ဓမ္မာ၊ တို့ကို။ အဘိညာ၊ ဖြင့်။ ဘာဝေတဗ္ဗာ၊ ဖြစ်စေအပ်ကုန်၏။ တေ ဓမ္မေ၊ တို့ကို။ အဘိညာ၊ ဖြင့်။ ဘာဝေတိ၊ ၏။ ယေ ဓမ္မာ၊ တို့ကို။ အဘိညာ၊ ဖြင့်။ သစ္ဆိကာတဗ္ဗာ၊ မျက်မှောက်ပြုအပ်ကုန်၏။ တေ ဓမ္မေ၊ တို့ကို။ အဘိညာ၊ ဖြင့်။ သစ္ဆိကရောတိ၊ ၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အဘိညာ၊ ဖြင့်။ ပရိညေယျာ၊ အပ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ကတမေ စ၊ အဘယ်တို့နည်း။ ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ တို့တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝစနီယံ၊ ဆိုအပ်သည်။ အသာ၊ ရာ၏။ ဣဒံ၊ ဤငါးပါးတို့သည်။ သေယျထာ၊ အဘယ်တို့နည်း။ ရူပုပါဒါနက္ခန္ဓော၊ ရင်း။ပ။ ဝိညာဏုပါဒါနက္ခန္ဓော၊ ရင်းတည်း။ ဣမေ၊ ဤသည်တို့ကား။ အဘိညာ၊ ဖြင့်။ ပရိညေယျာ၊ အပ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့တည်း။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အဘိညာ၊ ဖြင့်။ ပဟာတဗ္ဗာ၊ ပယ်အပ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ကတမေ စ၊ တို့နည်း။ အဝိဇ္ဇာ စ၊ အဝိဇ္ဇာရင်း။ ဘဝတဏှာ စ၊ ဘဝတဏှာရင်းတည်း။ ဣမေ၊ တို့ကား။ အဘိညာ၊ ဖြင့်။ ပဟာတဗ္ဗာ၊ ပယ်အပ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့တည်း။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အဘိညာ၊ ဖြင့်။ ဘာဝေတဗ္ဗာ၊ ဖြစ်စေအပ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ကတမေ စ၊ တို့နည်း။ သမထော စ၊ ရင်း။ ဝိပဿနာ စ၊ ရင်းတည်း။ ဣမေ၊ တို့ကား။ အဘိညာ၊ ဖြင့်။ ဘာဝေတဗ္ဗာ၊ ဖြစ်စေအပ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့တည်း။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အဘိညာ၊ ဖြင့်။ သစ္ဆိကာတဗ္ဗာ၊ မျက်မှောက်ပြုအပ်ကုန်သော၊ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ကတမေ စ၊ တို့နည်း။ ဝိဇ္ဇာ စ၊ အရဟတ္တမဂ်နှင့်ယှဉ်သောပညာရင်း။ ဝိမုတ္တိ စ၊ အရဟတ္တဖိုလ်နှင့်ယှဉ်သောပညာရင်းတည်း။ ဣမေ၊ တို့ကား။ အဘိညာ၊ ဖြင့်။ သစ္ဆိကာတဗ္ဗာ၊ အပ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့တည်း။ (အကြွင်းလွယ်ပြီ)။

သတ္တမံ၊ သော။ မဟာသဠာယတနိကသုတ္တံ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီ။

၈-နဂရဝိန္ဒေယျသုတ်

၄၁၄။ (ဧဝံ မေ သုတံ-ပေးမြဲ။) ဧကံ၊ သော။ သမယံ၊ ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ကောသလေသု၊ တို့၌။ စာရိကံ၊ ၄ါ။ စရမာနော၊ လတ်သော်။ မဟတာ၊ သော။ ဘိက္ခုသံဃေန၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ ယေန၊ ၌။ နဂရဝိန္ဒံနာမ၊ နဂရဝိန္ဒမည်သော။ ကောသလာနံ၊ ကောသလတိုင်းသားဖြစ်ကုန်သော။ ဗြာဟ္မဏာနံ၊ ပုံဏ္ဏားတို့၏။ ဂါမော၊ ရွာသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တံ၊ ထိုနဂရဝိန္ဒရွာသို့။ အဝသရိ၊ ဆိုက်ရောက်တော်မူပြီ။ နဂရဝိန္ဒေယျာ၊ နဂရဝိန္ဒရွာ၌နေထိုင်ကုန်သော။ ဗြာဟ္မဏဂဟပတိကာ၊ ပုံဏ္ဏားသူကြွယ်တို့သည်။ "ဘော၊ အိုအချင်းတို့။ သကျပုတ္တော၊ သာကီဝင်မင်းသားဖြစ်သော။ သကျကုလာ၊ သာကီဝင်မင်းမျိုးမှ။ (နိက္ခမိတွာ၊ ထွက်၍။) ပဗ္ဗဇိတော၊ သဒ္ဓါ၍ရဟန်းပြုသော။ သမဏော ဂေါတမော၊ ရဟန်းဂေါတမသည်။ ကောသလေသု၊ တို့၌။ မဟတာ၊ သော။ ဘိက္ခုသံဃေန၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ စာရိကံ၊ ၄ါ။ စရမာနော၊ လတ်သော်။ နဂရဝိန္ဒံ၊ သို့။ အနုပ္ပတ္တော ခလု၊ ဆိုက်ရောက်တော်မူသတတ်။ တံ ခေါ ပန ဘဝန္တံ ဂေါတမံ အဘိ၊ ထိုအရှင်ဂေါတမ၏။ ဧဝံ၊ သို့။ ကလျာဏော၊ ကောင်းသော။ ကိတ္တိသဒ္ဒေါ၊ ကျော်စော သံသည်။ ဥဂ္ဂတော၊ ပြန့်နှံ့၍တက်၏။ ကိံ ဥဂ္ဂတော၊ နည်း။ သော ဘဂဝါ၊ သည်။ ဣတိပိ၊

ခပ်သိမ်းများစွာ ကိလေသာတို့မှ ဝေးကွာတော်မူသော ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း။ အရဟံ၊ အရဟာမည်တော်မူ၏။ သော ဘဂဝါ၊ သည်။ ဣတိပိ၊ ခပ်သိမ်းသောတရားတို့ကို မဖောက်မပြန် သယမ္ဘူဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တော်တိုင်သာသိတော်မူသောဤအကြောင်းကြောင့်လည်း။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓမည်တော်မူ၏။ သော ဘဂဝါ၊ သည်။ ဣတိပိ၊ ဝိဇ္ဇာသုံးပါး၊ ဝိဇ္ဇာရှစ်ပါး စရဏ တဆဲ့ငါးပါးတို့နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း။ ဝိဇ္ဇာစရဏ-သမ္ပန္နော၊ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နမည်တော်မူ၏။ သော ဘဂဝါ၊ သည်။ ဣတိပိ၊ နိဗ္ဗာန်သို့ ကြွမြန်းတော်မူတတ်သော ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း။သုဂတော၊သုဂတမည်တော်မူ၏။သော ဘဂဝါ၊ သည်။ ဣတိပိ၊ လောကအားလုံးကို သိမ်းကျုံးကုန်စင် သိမြင်တော်မူတတ်သော ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း။ လောကဝိဒူ၊ လောကဝိဒူမည်တော်မူ၏။ သော ဘဂဝါ၊ သည်။ဣတိပိ၊သီလဂုဏ် သမာဓိဂုဏ် ပညာဂုဏ် ဝိမုတ္တိဂုဏ် ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနဂုဏ်တို့ဖြင့် မိမိထက်လွန်မြတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ရှိတော်မမူသော ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း။အနုတ္တရော၊အနုတ္တရမည်တော်မူ၏။သော ဘဂဝါ၊ သည်။ ဣတိပိ၊ဆုံးမသင့် ဆုံးမထိုက်သော တိရစ္ဆာန်ယောကျ်ား လူယောကျ်ား နတ်ယောကျ်ားတို့ကို တုတ်ခါးမပြ တရားချသဖြင့် ဆုံးမတော်မူတတ်သော ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း။ ပုရိသဒမ္မသာရထိ၊ ပုရိသဒမ္မသာရထိမည်တော်မူ၏။ သော ဘဂဝါ၊ သည်။ ဣတိပိ၊ဗြဟ္မာနတ်လူ ခပ်သိမ်းသူတို့၏ ဆရာတဆူဖြစ်တော်မူသော ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း။သတ္ထာဒေဝမနုဿာနံ၊ သတ္ထာဒေဝမနုဿာနမည်တော်မူ၏။ သော ဘဂဝါ၊ သည်။ ဣတိပိ၊ သစ္စာလေးတန် တရားမှန်ကို ဝေဘန်သိတတ် ဝေနေယျတို့ကို သိစေတော်မူတတ်သော ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း။ ဗုဒ္ဓေါ၊ ဗုဒ္ဓမည်တော်မူ၏။ သော ဘဂဝါ သည်။ ဣတိပိ၊ ဣဿရိယ ဓမ္မ ယသ သိရီ ကာမ ပယတ္တဂုဏ် ဘုန်းခြောက်စုံနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း။ ဘဂဝါ၊ ဘဂဝါမည်တော်မူ၏။(အနုတ္တရော-နှင့် ပုရိသဒမ္မသာရထိ-ကိုခွဲလျှင် ဂုဏ်တော် ၁၀-ပါး၊ မခွဲလျှင် ဂုဏ်တော် ၉-ပါး ဖြစ်၏။)

သော၊ ထိုဘုရားရှင်သည်။ သဒေဝကံ၊ နတ်ပြည်ငါးထပ်နှင့်တကွသော။ သမာရကံ၊ ဝသဝတ္တိမာရ်မင်းပြည်နှင့် တကွသော။ သဗြဟ္မကံ၊ ဗြဟ္မာနှစ်ဆယ်နှင့် တကွသော။ ဣမံ လောကံ၊ ဤသြကာသလောကကို။ သဿမဏ ဗြာဟ္မဏိံ ၊ ရဟန်းပုဏ္ဏားနှင့်တကွသော။ သဒေဝမနုဿံ၊ သမုတိနတ်(မင်း)ကြွင်းသော လူနှင့်တကွသော။ ဣမံ ပဇံ၊ ဤသတ္တလောကကို။ သယံ၊ ကိုယ်တော်တိုင်။ အဘိညာယ၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့်သိ၍။ သစ္ဆိကတွာ၊ မျက်မှောက်ပြု၍။ ပဝေဒေတိ၊ သိစေတော်မူ၏။ သော၊ ထိုဘုရားရှင်သည်။ အာဒိကလျာဏံ၊ အစ၌ကောင်းခြင်းရှိသော။ မဇ္ဈေကလျာဏံ၊ အလယ်၌ကောင်းခြင်းရှိသော။ ပရိယောသာနကလျာဏံ၊ အဆုံး၌ကောင်းခြင်းရှိသော။ သာတ္ထံ၊ အနက်နှင့်ပြည့်စုံသော။ သဗျဉ္ဇနံ၊ သဒ္ဒါနှင့်ပြည့်စုံသော။ ဓမ္မံ၊ တရားကို။ ဒေသေတိ၊ ဟောတော်မူ၏။ ကေဝလပရိပုဏ္ဏံ၊ အလုံးစုံ ပြည့်စုံသော။ပရိသုဒ္ဓံ၊ စင်ကြယ်သော။ ဗြဟ္မစရိယံ၊ မြတ်သော အကျင့်ကို။ ပကာသေတိ၊ ထင်ရှားပြုတော်မူ၏။ တထာရူပါနံ၊ ထိုသို့သဘောရှိကုန်သော။ အရဟတံ၊ ရဟန္တာတို့ကို။ (ဘုရားရှင်တို့ကို ဟူ၍သော်လည်းပေး။) ဒဿနံ၊ ဖူးမြင်ရခြင်းသည်။ သာဓု ခေါ ပန၊ ကောင်းသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဥဂ္ဂတောတိ၊ ၏”ဟူ၍။ အဿောသုံ ခေါ၊ ကြားဘူးကုန်သည်သာလျှင်တည်း။

အထခေါ၊ ၌။ နဂရဝိန္ဒေယျကာ၊ ကုန်သော။ ဗြာဟ္မဏဂဟပတိကာ၊ တို့သည်။ ယေန၊ ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။(အတ္ထိ၊ ၏။) တေန၊ သို့။ ဥပသင်္ကမိံသု၊ ကုန်ပြီ။ ဥပသင်္ကမိတွာ၊ ၍။ အပ္ပေကစ္စေ၊

အချို့သောပုဏ္ဏားသူကြွယ်တို့သည်။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ အဘိဝါဒေတွာ၊ ၍။ ဧကမန္တံ၊ ၌။ နိသီဒိံသု၊ ထိုင်ကုန်ပြီ။ အပ္ပေကစ္စေ၊ တို့သည်။ ဘဂဝတာ၊ နှင့်၊ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ သမ္မောဒိံသု၊ ကုန်ပြီ။ သမ္မောဒနီယံ၊ သော။ သာရဏီယံ၊ သော။ ကထံ၊ ကို။ ဝီတိသာရေတွာ၊ ပြီးဆုံးစေ၍။ ဧကမန္တံ၊ ၌။ နိသီဒိံသု၊ ကုန်ပြီ။ အပ္ပေကစ္စေ၊ တို့သည်။ ယေန၊ ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။)တေန၊ သို့။ အဉ္ဇလိံ၊ လက်အုပ်ကို။ ပဏာမေတွာ၊ ညွတ်စေ၍ (မြှောက်ချီ၍)။ ဧကမန္တံ၊ ၌။ နိသီဒိံသု၊ ကုန်ပြီ။ အပ္ပေကစ္စေ၊ တို့သည်။ ဘဂဝတော၊ ၏။ သန္တိကေ၊ ၌။ နာမဂေါတ္တံ၊ (မိမိတို့၏)အမည် အနွယ်ကို။ သာဝေတွာ၊ ကြားစေ၍။ ဧကမန္တံ၊ ၌။ နိသီဒိံသု၊ ကုန်ပြီ။ အပ္ပေကစ္စေ၊ တို့သည်။ တုဏှီဘူတာ၊ ဆိတ်ဆိတ်ဖြစ်ကုန်လျက်။ ဧကမန္တံ၊ ၌။ နိသီဒိံသု၊ ကုန်ပြီ။ (မ ၁၊ သာလေယျက သုတ် စာပိုဒ် ၄၃၉-၌လည်းရှု။)ဧကမန္တံ၊ ၌။ နိသိန္နေ ခေါ၊ ထိုင်နေကုန်သော။ နဂရဝိန္ဒေယျကေ၊ ကုန်သော။ ဗြာဟ္မဏဂဟပတိကေ၊ တို့ကို။ဘဂဝါ၊ သည်—

၄၃၅။ ဂဟပတယော၊ သူကြွယ်တို့။ အညတိတ္ထိယာ၊ ဤသာသနာတော်မှ တပါးသော အယူရှိကုန်သော။ ပရိဗ္ဗာဇကာ၊ ပရိဗိုဇ်တို့သည်။ ဝေါ၊ သင်တို့ကို။ "ဂဟပတယော၊ တို့။ ကထံဘူတာ၊ အဘယ်သို့ဖြစ်ကုန်သော။ သမဏဗြာဟ္မဏာ၊ ရဟန်းပုဏ္ဏားတို့ကို။ န သက္ကာတဗ္ဗာ၊ အရိုအသေမပြုအပ်ကုန်သနည်း။ န ဂရုကာတဗ္ဗာ၊ အလေးအမြတ် မပြုအပ်ကုန်သနည်း။ န မာနေတဗ္ဗာ၊ မမြတ်နိုးအပ်ကုန်သနည်း။ န ပူဇေတဗ္ဗာတိ၊ မပူဇော်အပ်ကုန်သနည်း"ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ သစေ ပုစ္ဆေယျုံ၊ မေးကုန်ငြားအံ့။ ဂဟပတယော၊ တို့။ ဧဝံ၊ သို့။ ပုဋ္ဌာ၊ အမေးခံရကုန်သော။ တုမှေ၊ သင်တို့သည်။ အညတိတ္ထိယာနံ၊ ကုန်သော။ တေသံ ပရိဗ္ဗာဇကာနံ၊ ထိုပရိဗိုဇ်တို့အား။ "ယေ တေ သမဏ-ဗြာဟ္မဏာ၊ အကြင်ရဟန်းပုဏ္ဏားတို့သည်။ စက္ခုဝိညေယျေသု၊ စက္ခုဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်သော။ ရူပေသု၊ ရူပါရုံတို့၌။ အဝီတရာဂါ၊ မကင်းသောရာဂရှိကုန်သည် ဖြစ်၍။ (ရာဂမကင်းကုန်သည်ဖြစ်၍ သော်လည်းပေး။) အဝီတဒေါသာ၊ ၍။ အဝီတမောဟာ၊ ၍။ အဇ္ဈတ္တံ၊မိမိသန္တာန်၌။ အဝူပသန္တစိတ္တာ၊ မငြိမ်းအေးသောစိတ် ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ ကာယေန၊ ကိုယ်ဖြင့်ရင်း။ ဝါစာယ၊ နှုတ်ဖြင့်ရင်း။ မနသာ၊ စိတ်ဖြင့်ရင်း။ သမဝိသမံ၊ ညီညွတ်သောအကျင့်, မညီညွတ်သောအကျင့်ကို။ စရန္တိ၊ ကျင့်ကုန်၏[၁]။ ဧဝရူပါ၊ ဤသို့သဘောရှိကုန်သော။ သမဏဗြာဟ္မဏာ၊ ရဟန်းပုဏ္ဏားတို့ကို။ န သက္ကာတဗ္ဗာ၊ အရိုအသေမပြုအပ်ကုန်။ န ဂရုကာတဗ္ဗာ၊ အလေးအမြတ်မပြုအပ်ကုန်။ န မာနေတဗ္ဗာ၊ မမြတ်နိုးအပ်ကုန်။ န ပူဇေတဗ္ဗာ၊ မပူဇော်အပ်ကုန်။ တံ၊ ထိုအရိုအသေစသည်မပြုခြင်းသည်။ ကိဿ ဟေတု၊ အဘယ်အကြောင်းကြောင့်နည်း။ ဟိ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ မယမ္ပိ၊ ငါတို့သည်လည်း။ စက္ခုဝိညေယျေသု၊ ကုန်သော။ ရူပေသု၊ တို့၌။ အဝီတရာဂါ၊ ၍။ အဝီတဒေါသာ၊ ၍။ အဝီတမောဟာ၊ ၍။ အဇ္ဈတ္တံ၊ ၌။ အဝူပသန္တစိတ္တာ၊ ၍။ ကာယေန၊ ဖြင့်ရင်း။ ဝါစာယ၊ ဖြင့်ရင်း။မနသာ၊ ဖြင့်ရင်း။ သမဝိသမံ၊ ကို။ စရာမ၊ ကုန်၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ တေသံ သမစရိယမ္ပိ၊ ထိုသမစရိယကိုမျှလည်း[၂]။ ဥတ္တရိ၊ (ငါတို့ထက်) အလွန်။ အပဿတံ၊ မတွေ့မြင်ရကုန်သော။ တေသံ နော၊ ထိုငါတို့သည်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေ ဘောန္တော သမဏ-ဗြာဟ္မဏာ၊ ထိုအရှင်ရဟန်းပုဏ္ဏားတို့ကို။ န သက္ကာတဗ္ဗာ၊ အပ်ကုန်။ပ။ န ပူဇေတဗ္ဗာ၊ အပ်ကုန်။

၁။ သမဝိသမံ စရန္တီတိ ကာယသမာဒိံ သမဉ္စေဝ၊ ကာယဝိသမာဒိံ ဝိသမဉ္စ စရန္တိ ကရောန္တိ ပဋိပဇ္ဇန္တိ။ (ဋီကာ)

၂။ သမစရိယမ္ပိ ဟိ တေန္တိပုဗ္ဗေ သမစရိယာယ ဇောတိတတ္တာ ဝုတ္တံ။ (ဋီ)

ယေ တေ သမဏဗြာဟ္မဏာ၊ တို့သည်။ သောတဝိညေယျေသု၊ သောတဝိညာဉ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်သော။ သဒ္ဒေသု၊ သဒ္ဒါရုံတို့၌။ပ။ ဃာနဝိညေယျေသု၊ ကုန်သော။ ဂန္ဓေသု၊ တို့၌။ပ။ ဇိဝှါဝိညေယျေသု၊ ကုန်သော။ ရသေသု၊ တို့၌။ပ။ ကာယဝိညေယျေသု၊ ကုန်သော။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗေသု၊ တို့၌။ပ။ မနော-ဝိညေယျေသု၊ ကုန်သော။ ဓမ္မေသု၊တို့၌။ပ။ န ပူဇေတဗ္ဗာတိ၊ အပ်ကုန်"ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ ဗျာကရေယျာထ၊ ဖြေဆိုကြကုန်လော့။ ဂဟပတယော၊ တို့။ ဧဝံ၊ သို့။ ပုဋ္ဌာ၊ အမေးခံရကုန်သော။ တုမှေ၊ တို့သည်။ အညတိတ္ထိယာနံ၊ ကုန်သော။ တေသံ ပရိဗ္ဗာဇကာနံ၊ တို့အား။ ဧဝံ၊ သို့။ ဗျာကရေယျာထ၊ ကုန်လော့။

၄၃၆။ ဂဟပတယော၊ တို့။ အညတိတ္ထိယာ၊ ကုန်သော။ ပရိဗ္ဗာဇကာ၊ တို့သည်။ ဝေါ၊ သင်တို့ကို။ "ဂဟပတယော၊ တို့။ ကထံဘူတာ၊ ကုန်သော။ သမဏဗြာဟ္မဏာ၊ တို့ကို။ သက္ကာတဗ္ဗာ၊ အရိုအသေပြုအပ်ကုန်သနည်း။ပ။ ပူဇေတဗ္ဗာတိ၊ နည်း"ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ သစေ ပုစ္ဆေယျုံ၊ မေးကုန်ငြားအံ့။ ဂဟပတယော၊ တို့။ ဧဝံ၊ သို့။ ပုဋ္ဌာ၊ ကုန်သော။ တုမှေ၊ သင်တို့သည်။ အညတိတ္ထိယာနံ၊ ကုန်သော။ တေသံ ပရိဗ္ဗာဇကာနံ၊ တို့အား။ "ယေ တေ သမဏဗြာဟ္မ-ဏာ၊ တို့သည်။ စက္ခုဝိညေယျေသု၊ ကုန်သော။ ရူပေသု၊ တို့၌။ ဝီတရာဂါ၊ ကင်းသောရာဂရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဝီတဒေါသာ၊ ကင်းသောဒေါသရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဝီတမောဟာ၊ ကင်းသောမောဟရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ အဇ္ဈတ္တံ၊ ၌။ ဝူပသန္တစိတ္တာ၊ ငြိမ်းအေးသော စိတ်ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ ကာယေန၊ ဖြင့်၎င်း။ ဝါစာယ၊ ဖြင့်၎င်း။ မနသာ၊ ဖြင့်၎င်း။ သမစရိယံ၊ ညီညွတ်သောအကျင့်ကို။ စရန္တိ၊ ကျင့်ကုန်၏။ ဧဝရူပါ၊ ဤသို့သဘောရှိကုန်သော။ သမဏဗြာဟ္မဏာ၊ တို့ကို။ သက္ကာ-တဗ္ဗာ၊ အရိုအသေပြုအပ်ကုန်၏။ပ။ ပူဇေတဗ္ဗာ၊ ပူဇော်အပ်ကုန်၏။ တံ၊ ထိုအရိုအသေစသည်ပြုခြင်းသည်။ ကိဿဟေတု၊ အဘယ်အကြောင်းကြောင့်နည်း။ ဟိ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ မယမ္ပိ၊ ငါတို့သည်လည်း။ စက္ခုဝိညေယျေသု၊ ကုန်သော။ပ။ စရာမ၊ ကျင့်ကုန်၏။ တေသံ သမစရိယမ္ပိ၊ ကိုလည်း။ ဥတ္တရိ၊ အလွန်။ ပဿတံ၊ တွေ့မြင်ကြရကုန်သော။ တေသံ နော၊ တို့သည်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေ ဘောန္တော သမဏဗြာဟ္မဏာ၊ တို့ကို။ သက္ကာတဗ္ဗာ၊ အရိုအသေပြုအပ်ကုန်၏။ပ။ ပူဇေတဗ္ဗာ၊ ပူဇော်အပ်ကုန်၏။ ယေ တေ သမဏဗြာဟ္မဏာ၊ တို့သည်။ သောတဝိညေယျေသု၊ ကုန်သော။ သဒ္ဒေသု တို့၌။ပ။ မနောဝိညေယျေသု၊ ကုန်သော။ ဓမ္မေသု၊ တို့၌။ပ။ ပူဇေတဗ္ဗာ-တိ၊ အပ်ကုန်၏"ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ ဗျာကရေယျာထ၊ ကုန်လော့။ ဂဟပတယော၊ တို့။ ဧဝံ၊ သို့။ ပုဋ္ဌာ၊ ကုန်သော။ တုမှေ၊ တို့သည်။ အညတိတ္ထိယာနံ၊ ကုန်သော။ တေသံ ပရိဗ္ဗာဇကာနံ၊ တို့အား။ ဧဝံ၊ သို့။ ဗျာကရေယျာထ၊ ကုန်လော့။

၄၃၇။ ဂဟပတယော၊ တို့။ အညတိတ္ထိယာ၊ ကုန်သော။ ပရိဗ္ဗာဇကာ၊ တို့သည်။ ဝေါ၊ သင်တို့ကို။ "ယေန၊ အကြင်(အာကာရ, အန္ဝယတို့)ကြောင့်။ တုမှေ အာယသ္မန္တော၊ သင်အရှင်တို့သည်။ 'တေ အာယသ္မန္တော၊ ထိုအရှင်တို့သည်။ အဒ္ဓါ၊ မချွတ်ကေန်။ ဝီတရာဂါ ဝါ၊ ကင်းသောရာဂရှိသူတို့မူလည်း ဖြစ်ကုန်၏။ ရာဂဝိနယာယ၊ ရာဂကင်းပျောက်ခြင်းအကျိုးငှါ။ ပဋိပန္နာ ဝါ၊ ကျင့်သူတို့သည်မူလည်း ဖြစ်ကုန်၏။ပ။ ပဋိပန္နာ ဝါ တိ၊ ကုန်၏'ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝဒေထ၊ ဆိုကြကုန်၏။ အာယသ္မန္တာနံ၊ တို့၏။ တေ အာကာရာ၊ ထိုအကြောင်းတို့သည်။ ကေ၊ အဘယ်သည်တို့နည်း။ တေ အန္ဝယာ၊ ထိုအလျော်သိခြင်းတို့သည်။ ကေတိ၊ အဘယ်သည်တို့နည်း"ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ သစေ ပန ပုစ္ဆေယျုံ၊ မေးကုန်ငြားအံ့။ ဂဟပတယော၊ တို့။ ဧဝံ၊ သို့။ ပုဋ္ဌာ၊ ကုန်သော။ တုမှေ၊ တို့သည်။ အညတိတ္ထိယာနံ၊ ကုန်သော။ တေသံ ပရိဗ္ဗာဇကာနံ၊ တို့အား။ (ဇ:ထာဟိ-သည်

ဝစနာလင်္ကာရနိပါတ်သာတည်း။)“တေ အာယသ္မန္တော၊ ထိုအရှင်တို့သည်။ အရညဝနပတ္ထာနိ၊ တော,တောအုပ်တို့ကို။ ပန္တာနိ၊ အစွန်အဖျားဖြစ်ကုန်သော။ သေနာသနာနိ၊ ကျောင်းတို့ကို။ ပဋိသေဝန္တိ၊ မှီဝဲကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထိုတော,တောအုပ်,အစွန်အဖျားကျောင်းတို့၌။ (နတ္ထိ-၌စပ်။) ယေ၊ အကြင်(မိန်းမ၏) ရူပါရုံတို့ကို။ဒိသွာ ဒိသွာ၊မြင်၍ မြင်၍။ အဘိရမေယျုံ၊အလွန်မွေ့လျော်ကုန်ရာ၏။ တထာရူပါ၊ ထိုသို့သဘောရှိကုန်သော။ စက္ခုဝိညေယျာ၊ ကုန်သော။ရူပါ၊(မိန်းမ၏) ရူပါရုံတို့သည်။ နတ္ထိ ခေါ ပန၊ မရှိကုန်သည်သာတည်း။ တတ္ထ၊ ၌။ ယေ၊ အကြင်(မိန်းမ၏) သဒ္ဒါရုံတို့ကို။ သုတွာ သုတွာ၊ ကြား၍ ကြား၍။ အဘိရမေယျုံ၊ ကုန်ရာ၏။ တထာရူပါ၊ ကုန်သော။ သောတဝိညေယျာ၊ ကုန်သော။ သဒ္ဒါ၊ တို့သည်။ နတ္ထိ ခေါ ပန၊ တည်း။ တတ္ထ၊ ၌။ ယေ၊ အကြင်(မိန်းမ၏) ဂန္ဓာရုံတို့ကို။ ဃာယိတွာ ဃာယိတွာ၊ နမ်း၍ နမ်း၍။ အဘိ-ရမေယျုံ၊ ကုန်ရာ၏။ တထာရူပါ၊ ကုန်သော။ ဃာနဝိညေယျာ၊ ကုန်သော။ ဂန္ဓာ၊ တို့သည်။ နတ္ထိ ခေါ ပန၊ တည်း။ တတ္ထ၊ ၌။ ယေ၊ အကြင် (မိန်းမ၏) ရသာရုံတို့ကို။ သာယိတွာ သာယိတွာ၊ လျက်၍ လျက်၍။ အဘိရမေယျုံ၊ ကုန်ရာ၏။ တထာရူပါ၊ ကုန်သော။ ဇိဝှါဝိညေ-ယျာ၊ ကုန်သော။ ရသာ၊တို့သည်။ နတ္ထိ ခေါ ပန၊ တည်း။ တတ္ထ၊ ၌။ ယေ၊ အကြင်(မိန်းမ၏) ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံတို့ကို။ ဖုသိတွာ ဖုသိတွာ၊ တွေ့ထိ၍ တွေ့ထိ၍။ အဘိရမေယျုံ၊ ကုန်ရာ၏။ တထာ-ရူပါ၊ ကုန်သော။ ကာယဝိညေယျာ၊ ကုန်သော။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာ၊ တို့သည်။ နတ္ထိ ခေါ ပန၊ တည်း။ အာဝုသော၊ တို့။ ယေန၊ အကြင် (အာကာရ,အန္ဒယတို့)ကြောင့်။ မယံ၊ ငါတို့သည်။ ‘တေ အာယသ္မန္တော၊ ထိုအရှင်တို့သည်။ အဒ္ဓါ၊ မချွတ်ကေန်။ ဝီတရာဂါ ဝါ၊ ကုန်၏။ ပဋိပန္နာ ဝါတိ၊ ကုန်၏’ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝဒေမ၊ ဆိုကုန်၏။ နော၊ ငါတို့၏။ တေ အာကာရာ၊ ထိုအကြောင်းတို့သည်။ ဣမေ ခေါ၊ ဤသည်တို့ပင်တည်း။ နော၊ တို့၏။ တေ အန္ဒယာ၊ ထိုအလျော်သိခြင်းတို့သည်။ ဣမေတိ၊ ဤသည်တို့ပင်တည်း”ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ ဗျာကရေယျာထ၊ ကုန်လော့။ ဂဟပတယော၊ တို့။ ဧဝံ၊ သို့။ ပုဋ္ဌာ၊ ကုန်သော။တုမှေ၊ တို့သည်။ အညတိတ္ထိယာနံ၊ ကုန်သော။ တေသံ ပရိဗ္ဗာဇကာနံ၊ တို့အား။ ဧဝံ၊ သို့။ ဗျာကရေယျာထာတိ၊ ကုန်လော့ဟူသော။ တော်၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။

ဧဝံ၊ သို့။ ဝုတ္တော၊ သော်။ နဂရဝိန္ဒေယျကာ၊ ကုန်သော။ ဗြာဟ္မဏဂဟပတိကာ၊ တို့သည်။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ “ဘော ဂေါတမ၊ မ။ပ။ ဓာရေတူတိ၊လော့”ဟူသော။တော်၊ ကို။ အဝေါစုံ၊ ကုန်ပြီ။ (အာကာရဝေါကျတို့၏ အနက်ကို ဂဏကမောဂ္ဂလ္လာနသုတ် စာပိုဒ် ၇၈-အဆုံး၌ရှု၍ သမ္ဗန်။ ကေဝုစ်,ဗဟုဝုစ်မျှသာ ကွဲ၏။)

အဋ္ဌမံ၊ သော။ နဂရဝိန္ဒေယျ သုတ္တံ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီ။

၉-ပိဏ္ဍပါတပါရိသုဒ္ဓိသုတ်

၄၃၈။ (ဧဝံ မေ သုတံ။ပ။ ကလန္ဒကနိဝါပေ-ပေးမြဲ။) အထခေါ၊ ၌။ အာယသ္မာ သာရိ-ပုတ္တော၊ သည်။ သာယန္ဟသမယံ၊ ညနေချမ်းအခါ၌။ ပဋိသလ္လာနာ၊ တပါးထီးတည်းကိန်းအောင်းရာ (ဖလသမာပတ်)မှ။ ဝုဋ္ဌိတော၊ ထတော်မူသည်ရှိသော်။ပ။ နိသီဒိ၊ ထိုင်နေပြီ။ ဧကမန္တံ၊ ၌။ နိသိန္နံ ခေါ၊ သော။ အာယသ္မန္တံ သာရိပုတ္တံ၊ အရှင်သာရိပုတ္တာကို။ ဘဂဝါ၊သည်—

သာရိပုတ္တ၊ သာရိပုတ္တ။ တေ၊ သင်၏။ ဣန္ဒြိယာနိ၊ ဣန္ဒြေတို့သည်။ ဝိပ္ပသန္နာနိ၊ အထူးသဖြင့် ကြည်လင်ကုန်၏။ တေ၊ ၏။ ဆဝိဝဏ္ဏော၊ အရေအဆင်းသည်။ ပရိသုဒ္ဓေါ၊ စင်ကြယ်၏။ ပရိယောဒါတော၊ ဖြူစင်၏။ သာရိပုတ္တ၊ သာရိပုတ္တ။ တွံ၊ သင်သည်။ ဧတရဟိ၊ ယခုအခါ၌။ ကတမေန ဝိဟာရေန၊ အဘယ်နေခြင်းဖြင့်။ ဗဟုလံ၊ အခါများစွာ။ ဝိဟရသိ ခေါတိ၊ နေသနည်း ဟူသော။ ဧတံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။ ဘန္တေ၊ မြတ်စွာဘုရား။ အဟံ၊ ဘုရားတပည့်တော်သည်။ ဧတရဟိ၊ ၌။ သုညတာ ဝိဟာရေန၊ သုညတာနုပဿနာ၏ အစွမ်းအားဖြင့် ဖလသမာပတ် ဝင်စား၍ နေခြင်းဖြင့်။ ဗဟုလံ၊ အခါများစွာ။ ဝိဟရာမိ၊ နေပါ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ဖြေဆို၏။ သာရိပုတ္တ၊ သာရိပုတ္တ။ သာဓု သာဓု၊ ကောင်းစွ ကောင်းစွ။ သာရိပုတ္တ၊ သာရိပုတ္တ။ တွံ၊ သည်။ ဧတရဟိ၊ ၌။ မဟာပုရိသဝိဟာရေန၊ (ဘုရားအစရှိသော) ယောကျ်ားမြတ်တို့၏ နေခြင်းဖြင့်။ ဗဟုလံ၊ အခါများစွာ။ ဝိဟရသိ ကိရ၊ နေဘိ၏။ သာရိပုတ္တ၊ သာရိပုတ္တ။ ယဒိဒံ သုညတာ၊ အကြင် သုညတာနုပဿနာ၏အစွမ်းအားဖြင့် ဝင်စားသော ဖလသမာပတ်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဧသော၊ ဤသုညတာနုပဿနာ၏ အစွမ်းအားဖြင့် ဝင်စားသော ဖလသမာပတ်သည်။ မဟာပုရိသ-ဝိဟာရော၊ (ဘုရားအစရှိကုန်သော) ယောကျ်ားမြတ်တို့၏ နေခြင်းတည်း။ သာရိပုတ္တ၊ သာရိပုတ္တ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣဟ၊ ဤသာသနာ၌။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းသည်။ "သုညတာဝိဟာရေန၊ ဖြင့်။ ဗဟုလံ၊ စွာ။ ဝိဟရေယျန္တိ၊ နေလို၏" ဟူ၍။ သစေ အာကင်္ခေယျ၊ အကယ်၍ အလိုရှိငြားအံ့။ (ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ္ဂဋ္ဌကထာ-၃စပ်။) သာရိပုတ္တ၊ သာရိပုတ္တ။ တေန ဘိက္ခုနာ၊ ထိုရဟန်းသည်။ အဟံ၊ သည်။ ယေန စ မဂ္ဂေန၊ အကြင်လမ်းဖြင့်။ ဂါမံ၊ ရွာသို့။ ပိဏ္ဍာယ၊ ဆွမ်းအလို့ငှါ။ ပါဝိသိံ၊ ဝင်ပြီ။ ယသ္မိံ စ ပဒေသေ၊ အကြင်အရပ်၌လည်း။ ပိဏ္ဍာယ၊ ငှါ။ အစရိံ၊ လှည့်လည်ပြီ။ ယေန စ မဂ္ဂေန၊ အကြင်လမ်းဖြင့်လည်း။ ပိဏ္ဍာယ၊ ငှါ။ ဂါမတော၊ ရွာမှ။ ပဋိက္ကမိံ၊ ဖဲပြီ။ တတ္ထ၊ ထိုလမ်း ထိုအရပ်၌။ မေ၊ ငါ၏။ စက္ခုဝိညေယျေသု၊ ကုန်သော။ ရူပေသု၊ တို့၌။ ဆန္ဒော ဝါ၊ ချစ်ခြင်း သည်ငှင်း။ ရာဂေါ ဝါ၊ တပ်နှစ်သက်ခြင်းသည်ငှင်း။ ဒေါသော ဝါ၊ အမျက်ထွက်ခြင်းသည်ငှင်း။ မောဟော ဝါ၊ တွေဝေခြင်းသည်ငှင်း။ စေတသော၊ စိတ်၌။ ပဋိဃံ ဝါပိ၊ ထိပါးခြင်းသည်ငှင်း။ အတ္ထိ နုခေါတိ၊ ဖြစ်လေသလော" ဟူ၍။ ဣတိ၊ သို့။ ပဋိသဉ္စိက္ခိတဗ္ဗံ၊ ဆင်ခြင်အပ်၏။ သာရိပုတ္တ၊ သာရိပုတ္တ။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းသည်။ ပစ္စဝေက္ခမာနော၊ ဆင်ခြင်သည်ရှိသော်။ "အဟံ၊ သည်။ပ။ အတ္ထိတိ၊ ဖြစ်၏" ဟူ၍။ ဇာနာတိ၊ သို့။ သစေ ဇာနာတိ၊ အကယ်၍သိအံ့။ (ဝါယမိတဗ္ဗံ-၌စပ်။) သာရိပုတ္တ၊ သာရိပုတ္တ။ တေန ဘိက္ခုနာ၊ ထိုရဟန်းသည်။ ပါပကာနံ၊ ယုတ်မာကုန်သော။ အကုသလာနံ၊ အကုသိုလ်ဖြစ်ကုန်သော။ တေသံယေဝ ဓမ္မာနံ၊ ထိုတရားတို့ကိုသာလျှင်။ ပဟာ-နာယ၊ ပယ်ခြင်းငှါ။ ဝါယမိတဗ္ဗံ၊ အားထုတ်အပ်၏။ သာရိပုတ္တ၊ သာရိပုတ္တ။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ပစ္စဝေက္ခမာနော၊ သော်။ "အဟံ၊ သည် ပ။ နတ္ထိတိ၊ မဖြစ်" ဟူ၍။ ဇာနာတိ၊ သို့။ သစေ ဇာနာတိ၊ အံ့။ သာရိပုတ္တ၊ သာရိပုတ္တ။ တေန ဘိက္ခုနာ၊ သည်။ တေနေဝ ပီတိပါမောဇ္ဇေန၊ ထိုနှစ်သက်ခြင်း ဝမ်းမြောက်ခြင်းဖြင့်သာလျှင်။ ကုသလေသု၊ ကုသိုလ်ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မေသု၊ တရားတို့၌။ အဟောရတ္တာနုသိက္ခိနာ၊ နေ့ညဉ့်ပတ်လုံး အဖန်ဖန်ကျင့်လေ့ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝိဟာတဗ္ဗံ၊ နေရာ၏။

၄၃၉။ သာရိပုတ္တ၊ ပုတ္တ။ ပုန စပရံ၊ လည်း။ ဘိက္ခုနာ၊ သည်။ "အဟံ၊ သည်။ပ။ ပဋိက္ကမိံ၊ ပြီ။ တတ္ထ၊ ၌။ မေ၊ ၏။ သောတဝိညေယျေသု၊ ကုန်သော။ သဒ္ဒေသု၊ တို့၌။ ဆန္ဒော ဝါ၊ သည်ငှင်း၊ပ။ ပဋိဃံ ဝါပိ၊ သည်ငှင်း။ အတ္ထိ နုခေါတိ၊ ရှိလေသလော" ဟူ၍။ ဣတိ၊ သို့။ ပဋိသဉ္စိက္ခိတဗ္ဗံ၊ အပ်၏။ သာရိပုတ္တ၊ ပုတ္တ။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ပစ္စဝေက္ခမာနော၊ သော်။ "အဟံ၊

သည်။ပ။ အတ္ထီတိ၊ ရှိ၏” ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။သစေ ဇာနာတိ၊ အံ့။ သာရိပုတ္တ၊ ပုတ္တ။တေန ဘိက္ခုနာ၊ သည်။ ပါပကာနံ၊ ကုန်သော။ အကုသလာနံ၊ ကုန်သော။ တေသံယေဝ ဓမ္မာနံ၊ တို့ကိုသာလျှင်။ ပဟာနာယ၊ ငှါ၊ ဝါယမိတဗ္ဗံ၊ အပ်၏။ သာရိပုတ္တ၊ ပုတ္တ။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ပစ္စဝေက္ခမာနော၊ သော်၊ “အဟံ၊ သည်။ပ။ နတ္ထီတိ၊ မရှိ”ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ သစေ ပန ဇာနာတိ၊ အံ့။ သာရိပုတ္တ၊ ပုတ္တ။ တေန ဘိက္ခုနာ၊ သည်။ တေနေဝ ပီတိပါမောဇ္ဇေန၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ကုသလေသု၊ ကုန်သော။ဓမ္မေသု၊ တို့၌။ အဟောရတ္တာနုသိက္ခိနာ၊ ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝိဟာတဗ္ဗံ၊ ၏။

၄၄၀၊ သာရိပုတ္တ၊ ပုတ္တ။ ပုန စပရံ၊ လည်း၊ ဘိက္ခုနာ၊ သည်။ “မေ၊ ငါသည်။ ပဉ္စ၊ ငါးပါး ကုန်သော။ ကာမဂုဏာ၊ ကာမဂုဏ်တို့ကို။ ပဟီနာ နုခေါတိ၊ ပယ်အပ်ကုန်ပြီလော” ဟူ၍။ ဣတိ၊ သို့။ ပဋိသဉ္စိက္ခိတဗ္ဗံ၊ အပ်၏။ သာရိပုတ္တ၊ ပုတ္တ။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ပစ္စဝေက္ခမာနော၊ သော်။ “မေ၊ သည်။ ပဉ္စ၊ ကုန်သော။ ကာမဂုဏာ၊ တို့ကို။ အပ္ပဟီနာခေါတိ၊ မပယ်အပ်ကုန်” ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ သစေ ဇာနာတိ၊ အံ့။ သာရိပုတ္တ၊ ပုတ္တ။ တေန ဘိက္ခုနာ၊ သည်။ ပဉ္စန္နံ၊ ငါးပါးကုန်သော။ ကာမဂုဏာနံ၊ကာမဂုဏ်တို့ကို။ ပဟာနာယ၊ငှါ။ ဝါယမိတဗ္ဗံ၊အပ်၏။ သာရိပုတ္တ၊ပုတ္တ။ဘိက္ခု၊သည်။ ပစ္စဝေက္ခမာနော၊ သော်။ “မေ၊ သည်။ ပဉ္စ၊ ကုန်သော။ ကာမဂုဏာ၊ တို့ကို။ ပဟီနာ ခေါတိ၊ ပယ်အပ်ကုန်ပြီ”ဟူ၍။ ဧဝံ သို့။ သစေ ပန ဇာနာတိ၊ အံ့။ သာရိပုတ္တ၊ ပုတ္တ။ တေန ဘိက္ခုနာ၊ သည်။ပ။ဝိဟာတဗ္ဗံ၊ ၏။

၄၄၁။ သာရိပုတ္တ၊ ပုတ္တ။ ပုန စပရံ၊ လည်း။ ဘိက္ခုနာ၊ သည်။ “မေ၊ သည်။ ပဉ္စ၊ ကုန်သော။ နီဝရဏာ၊ တို့ကို။ ပဟီနာ နုခေါတိ၊ ပယ်အပ်ကုန်လေသလော”ဟူ၍။ ဣတိ၊ သို့။ ပဋိသဉ္စိက္ခိတဗ္ဗံ၊ အပ်၏။ပ။ဝိဟာတဗ္ဗံ၊ ၏။

၄၄၂။ သာရိပုတ္တ၊ ပုတ္တ။ ပုန စပရံ လည်း။ ဘိက္ခုနာ၊ သည်။ “မေ၊ သည်။ ပဉ္စ၊ ကုန်သော။ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ ဥပါဒါန်တို့၏အာရုံဖြစ်ကုန်သော ခန္ဓာတို့ကို။ ပရိညာတာ နုခေါတိ၊ ပိုင်းခြား၍သိအပ်ကုန်ပြီလော”ဟူ၍။ ဣတိ၊ သို့။ ပဋိသဉ္စိက္ခိတဗ္ဗံ၊ အပ်၏။ သာရိပုတ္တ၊ ပုတ္တ။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ပစ္စဝေက္ခမာနော၊ သော်။ “မေ၊ သည်။ ပဉ္စ၊ ကုန်သော။ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ တို့ကို။ အပရိညာတာ ခေါတိ၊ ပိုင်းခြား၍မသိအပ်ကုန်”ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ သစေ ဇာနာတိ၊ အံ့။ သာရိပုတ္တ၊ ပုတ္တ။ တေန ဘိက္ခုနာ၊ သည်။ ပဉ္စန္နံ၊ ကုန်သော။ဥပါဒါနက္ခန္ဓာနံ၊တို့ကို။ ပရိညာယ၊ ပိုင်းခြား၍သိခြင်းငှါ။ ဝါယမိတဗ္ဗံ၊ အပ်၏။ သာရိပုတ္တ၊ ပုတ္တ။ ဘိက္ခု၊ သည်။ပစ္စဝေက္ခမာနော၊ သော်။ “မေ၊ သည်။ ပဉ္စ၊ ကုန်သော။ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ တို့ကို။ ပရိညာတာ ခေါတိ၊ အပ်ကုန်ပြီ” ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ သစေ ပန ဇာနာတိ၊ အံ့။ သာရိပုတ္တ၊ ပုတ္တ။ တေန ဘိက္ခုနာ၊ သည်။ပ။ ဝိဟာတဗ္ဗံ၊ ၏။

၄၄၃။ သာရိပုတ္တ၊ ပုတ္တ။ ပုန စပရံ၊ လည်း။ ဘိက္ခုနာ၊ သည်။ “မေ၊ သည်။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ သတိပဋ္ဌာနာ၊ သတိပဋ္ဌာန်တို့ကို။ ဘာဝိတာ နုခေါတိ၊ ပွါးများအပ်ကုန်ပြီလော” ဟူ၍။ ဣတိ၊ သို့။ ပဋိသဉ္စိက္ခိတဗ္ဗံ၊ အပ်၏။ပ။ ဝိဟာတဗ္ဗံ၊ ၏။

၄၄၄။ သာရိပုတ္တ၊ ပုတ္တ။ ပုန စပရံ၊ လည်း။ ဘိက္ခုနာ၊ သည်။ “မေ၊ သည်။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ သမ္မပ္ပဓာနာ၊ သမ္မပ္ပဓာန်တို့ကို။ ဘာဝိတာ နုခေါတိ၊ လော”ဟူ၍။ ဣတိ၊ သို့။ ပဋိသဉ္စိက္ခိတဗ္ဗံ၊ အပ်၏။ပ။ဝိဟာတဗ္ဗံ၊ ၏။

၄၄၅။ သာရိပုတ္တ၊ ပုတ္တ။ ပုန စပရံ၊ လည်း။ ဘိက္ခုနာ၊ သည်။ "မေ၊ သည်။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ ဣဒ္ဓိပါဒါ၊ ဣဒ္ဓိပါဒ်တို့ကို။ ဘာဝိတာ နုခေါတိ၊လော"ဟူ၍။ ဣတိ၊သို့။ပဋိသဉ္စိက္ခိတဗ္ဗံ၊ အပ်၏။ပ။ဝိဟာတဗ္ဗံ၊ ၏။

၄၄၆။ သာရိပုတ္တ၊ ပုတ္တ။ ပုန စပရံ၊ လည်း။ ဘိက္ခုနာ၊ သည်။"မေ၊သည်။ပဉ္စ၊ကုန်သော။ ဣန္ဒြိယာနိ၊ တို့ကို။ ဘာဝိတာနိ နုခေါတိ၊ လော"ဟူ၍။ ဣတိ၊ သို့။ ပဋိသဉ္စိက္ခိတဗ္ဗံ၊အပ်၏။ပ။ ဝိဟာတဗ္ဗံ၊ ၏။

၄၄၇။ သာရိပုတ္တ၊ ပုတ္တ။ ပုန စပရံ၊ လည်း။ ဘိက္ခုနာ၊ သည်။"မေ၊သည်။ပဉ္စ၊ကုန်သော။ ဗလာနိ၊ ဗိုလ်တို့ကို။ ဘာဝိတာနိ နုခေါတိ၊ လော"ဟူ၍။ ဣတိ၊ သို့။ပဋိသဉ္စိက္ခိတဗ္ဗံ၊အပ်၏။ပ။ ဝိဟာတဗ္ဗံ၊ ၏။

၄၄၈။ သာရိပုတ္တ၊ ပုတ္တ။ ပုန စပရံ၊ လည်း။ ဘိက္ခုနာ၊ သည်။ "မေ၊ သည်။ သတ္တ၊ ခုနစ်ပါးကုန်သော။ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ၊ ဗောဇ္ဈင်တို့ကို။ ဘာဝိတာ နုခေါတိ၊ လော"ဟူ၍။ ဣတိ၊ သို့။ ပဋိသဉ္စိက္ခိတဗ္ဗံ၊ အပ်၏။ပ။ဝိဟာတဗ္ဗံ၊ ၏။

၄၄၉။ သာရိပုတ္တ၊ ပုတ္တ။ ပုန စပရံ၊ လည်း။ ဘိက္ခုနာ၊ သည်။ "မေ၊ သည်။ အရိယော၊ မြတ်သော။ အဋ္ဌင်္ဂိကော၊ ရှစ်ပါးသော အင်္ဂါရှိသော။ မဂ္ဂေါ၊ မဂ်ကို။ ဘာဝိတော နုခေါတိ၊ လော"ဟူ၍။ ဣတိ၊ သို့။ ပဋိသဉ္စိက္ခိတဗ္ဗံ၊ အပ်၏။ပ။ဝိဟာတဗ္ဗံ၊ ၏။

၄၅၀။ သာရိပုတ္တ၊ ပုတ္တ။ ပုန စပရံ၊ လည်း။ ဘိက္ခုနာ၊ သည်။"မေ၊သည်။ သမထော စ၊ သမထကိုရင်း။ ဝိပဿနာ စ၊ ဝိပဿနာကိုရင်း။ ဘာဝိတာ နုခေါတိ၊ လော"ဟူ၍။ ဣတိ၊ သို့။ ပဋိသဉ္စိက္ခိတဗ္ဗံ၊ အပ်၏။ပ။ဝိဟာတဗ္ဗံ၊ ၏။

၄၅၁။ သာရိပုတ္တ၊ ပုတ္တ။ ပုန စပရံ၊ လည်း။ ဘိက္ခုနာ၊ သည်။ "မေ၊ သည်။ ဝိဇ္ဇာ စ၊ ဝိဇ္ဇာကိုရင်း။ ဝိမုတ္တိ စ၊ ဝိမုတ္တိကိုရင်း။ သစ္ဆိကတာ နုခေါတိ၊ မျက်မှောက်ပြုအပ်လေကုန်ပြီလော" ဟူ၍။ ဣတိ၊ သို့။ ပဋိသဉ္စိက္ခိတဗ္ဗံ၊ အပ်၏။ပ။ဝိဟာတဗ္ဗံ၊ ၏။

၄၅၂။ သာရိပုတ္တ၊ ပုတ္တ။ (အတီတံ၊ လွန်လေပြီးသော။ အဒ္ဓါနံ၊ ကာလ၌။) ယေကေစိ သမဏာ ဝါ၊ အကြင်ရဟန်းတို့သည်ရင်း။ ယေကေစိ ဗြာဟ္မဏာ ဝါ၊ အကြင်ပုဏ္ဏားတို့သည်ရင်း။ ပိဏ္ဍပါတံ၊ ဆွမ်းကို။ ပရိသောဓေသုံ၊ သုတ်သင်ကြကုန်ပြီ။ သဗ္ဗေ၊ အလုံးစုံကုန်သော။ တေ၊ ထိုရဟန်း ပုဏ္ဏားတို့သည်။ ဧဝမေဝ၊ ဤသို့သာလျှင်။ ပစ္စဝေက္ခိတွာ ပစ္စဝေက္ခိတွာ၊ ဆင်ခြင်၍ ဆင်ခြင်၍။ ပိဏ္ဍပါတံ၊ ကို။ ပရိသောဓေသုံ၊ ကုန်ပြီ။ သာရိပုတ္တ၊ပုတ္တ။ပ။အနာဂတံ၊ အနာဂတ် ဖြစ်သော။ အဒ္ဓါနံ၊ ၌။ပ။ ပရိသောဓေဿန္တိ၊ ကုန်လတ္တံ့။ သာရိပုတ္တ၊ ပုတ္တ။ပ။ ဧတရဟိ၊ ယခုအခါ၌။ပ။ပရိသောဓေန္တိ၊ ကုန်၏။သာရိပုတ္တ၊ ပုတ္တ။တသ္မာ၊ကြောင့်။ ဣဟ၊ဤသာသနာ၌။ "ပစ္စဝေက္ခိတွာ ပစ္စဝေက္ခိတွာ၊ ဆင်ခြင်၍ ဆင်ခြင်၍။ ပိဏ္ဍပါတံ၊ ကို။ ပရိသောဓေဿာမာတိ၊ သုတ်သင်ကုန်အံ့"ဟူ၍။ သိက္ခိတဗ္ဗံ၊ ကျင့်အပ်၏။ သာရိပုတ္တ၊ ပုတ္တ။ ဧဝံ၊သင်တို့သည်။ ဧဝံ ဟိ၊

ဤသို့သာလျှင်။ သိက္ခိဘမ္ဗန္တိ၊ အပ်၏ဟူသော။ တော်၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။
(ဣဒမဝေါစ-စသည် ပေးမြဲ။)

နဝမံ၊ သော။ ပိဏ္ဍပါတပါရိသုဒ္ဓိသုတ္တံ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီ။

၁၀-ဣန္ဒြိယဘာဝနာသုတ်

၄၅၃။ (ဧဝံ မေ သုတံ-ပေးမြဲ။) ဧကံ၊ တပါးသော။ သမယံ၊ အခါ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဂဇင်္ဂလာယံ၊ ဂဇင်္ဂလာနိဂုံး၌။ သုဝေဠုဝနေ၊ သုဝေဠုတော၌။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ အထခေါ၊ ၌။ ပါရာသိဝိယန္တေဝါသီ၊ ပါရာသိဝိယ၏တပည့်ဖြစ်သော။ ဥတ္တရော၊ ဥတ္တရမည်သော။ မာဏဝေါ၊ လုလင်သည်။ပ။ ဧကမန္တံ၊ ၌။ နိသီဒိ၊ပြီ။ ဧကမန္တံ၊ ၌။ နိသိန္နံ၊ သော။ ပါရာသိဝိယန္တေဝါသိံ၊ သော။ ဥတ္တရံ၊ သော။ မာဏဝံ၊ကို။ ဘဂဝါ၊ သည်။ "ဥတ္တရ၊ ဥတ္တရ။ ပါရာသိဝိယော၊ ပါရာသိဝိယမည်သော။ ဗြာဟ္မဏော၊ ပုဏ္ဏားသည်။ သာဝကာနံ၊ တပည့်တို့အား။ ဣန္ဒြိယဘာဝနံ၊ ဣန္ဒြိယဘာဝနာကို။ ဒေသေတိတိ၊ ဟောသလော" ဟူသော၊ တော်၊ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။ ဒေါ ဂေါတမ၊ မ။ ပါရာသိဝိယော၊ သော။ဗြာဟ္မဏော၊ သည်။ သာဝကာနံ၊ တို့အား။ဣန္ဒြိယဘာဝနံ၊ ကို။ ဒေသေတိ၊ ဟော၏။ ယထာ ကထံ ပန၊ အဘယ်သို့လျှင်။ပ။ ဒေသေတိ၊ ဟောသနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးတော်မူ၏။ ဘော ဂေါတမ၊ မ။ ဣဓ၊ ဤလောက၌။ စက္ခုနာ၊ မျက်စိဖြင့်။ရူပံ၊ အဆင်းကို။န ပဿတိ၊ မကြည့်ရ(မမြင်ရ)။ သောတေန၊ နားဖြင့်။ သဒ္ဒံ၊အသံကို။န သုဏာတိ၊နားမထောင်ရ(မကြားရ)။ ဘော ဂေါတမ၊ မ။ ဧဝံ ခေါ၊ ဤသို့။ပ။ ဒေသေတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ၏။ ဥတ္တရ၊ ရ။ ယထာ၊ အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ပါရာသိဝိယဿ၊ သော။ ဗြာဟ္မဏဿ၊ ၏။ ဝစနံ၊ စကားသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဧဝံ၊ ဤအခြင်းအရာသည်။ သန္တေ၊ ဖြစ်လတ်သော်။ အန္ဓော၊ ကန်းသူသည်။ ဘာဝိတိန္ဒြိယော၊ စောင့်စည်းဆုံးမအပ်သော ဣန္ဒြေရှိသူသည်။ ဘဝိဿတိ၊ဖြစ်လတ္တံ့။ ဗဓိရော၊ နားပင်းသောသူသည်။ ဘာဝိတိန္ဒြိယော၊ သည်။ ဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ့။ ဥတ္တရ၊ ရ။ ဟိ၊ မှန်၏။ အန္ဓော၊ ကန်းသူသည်။ စက္ခုနာ၊ ဖြင့်။ ရူပံ၊ ကို။ န ပဿတိ၊ မမြင်ရ။ ဗဓိရော၊ သည်။ သောတေန၊ ဖြင့်။ သဒ္ဒံ ကို။ န သုဏာတိ၊ မကြားရ။ ဣတိ၊ ဤသို့မိန့်တော်မူ၏။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝုတ္တေ၊ သော်။ ပါရာသိဝိယန္တေဝါသီ၊ သော။ ဥတ္တရော၊ သော။ မာဏဝေါ၊ သည်။ တုဏှီဘူတော၊ ဆိတ်ဆိတ်ဖြစ်သည်ဖြစ်၍။ မင်္ကုဘူတော၊ ရှက်သည်ဖြစ်၍။ ပတ္တက္ခန္ဓော၊ ချအပ်သော ပခုံးရှိသည်ဖြစ်၍။ အဓောမုခေါ၊ အောက်သို့မျက်နှာမူသည်ဖြစ်၍။ ပဇ္ဈာယန္တော၊ကြံမှိုင်သည်ဖြစ်၍။ အပ္ပဋိဘာနော၊ အသိဉာဏ်မရှိသည်ဖြစ်၍။ နိသီဒိ၊ ပြီ။

အထခေါ၊ ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ပါရာသိဝိယန္တေဝါသိံ၊ သော။ ဥတ္တရံ၊ သော။ မာဏဝံ၊ ကို။ တုဏှီဘူတံ၊ ဆိတ်ဆိတ်ဖြစ်သည်ကို။ မင်္ကုဘူတံ၊ ရှက်သည်ဖြစ်သည်ကို။ ပတ္တက္ခန္ဓံ၊ ချအပ်သော ပခုံးရှိသည်ကို။ အဓောမုခံ၊ အောက်သို့မျက်နှာမူသည်ကို။ ပဇ္ဈာယန္တံ၊ ကြံမှိုင်သည်ကို။ အပ္ပဋိဘာနံ၊ အသိဉာဏ်မရှိသည်ကို။ ဝိဒိတွာ၊ သိ၍။ အာယသ္မန္တံ အာနန္ဒံ၊ အရှင်အာနန္ဒာကို။ "အာနန္ဒ၊ အာနန္ဒာ။ အညထာ၊ တပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ပါရာသိဝိယော၊ သော။ ဗြာဟ္မဏော၊ သည်။ သာဝကာနံ၊ တို့အား။ ဣန္ဒြိယဘာဝနံ၊ ကို။ ဒေသေတိ၊ ၏။ အာနန္ဒ၊ န္ဒာ။ အညထာ စ ပန၊ တပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့်ကား။ အရိယဿ၊ မြတ်စွာဘုရား၏။

ဝိနယေ၊ ဆုံးမရာ သာသနာ၌။ အနုတ္တရာ၊မိမိထက် အမြတ်မရှိသော။ ဣန္ဒြိယဘာဝနာ၊ ဣန္ဒြေ တို့ကို စောင့်စည်းဆုံးမခြင်းဟူသော ဘာဝနာသည်။ ဟောတီတိ၊ ဖြစ်၏”ဟူ၍။ အာမန္တေသိ၊ မိန့်တော်မူပြီ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အရိယဿ၊ ၏။ ဝိနယေ၊ ၌၊ အနုတ္တရံ၊ မိမိထက်အမြတ်မရှိသော။ ဣန္ဒြိယဘာဝနံ၊ ကို။ ယံ ဒေသေယျ၊ အကြင်ဟောရာ၏။ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရား။ တဿ၊ ဤဟောခြင်း၏။ ကာလော၊ အခါတည်း။ သုဂတ၊ မြတ်စွာဘုရား။ တဿ၊ ဤဟောခြင်း၏။ ကာလော၊ တည်း။ ဘဂဝတော၊ ၏(တရားကို)။ သုတွာ၊ ကြားနာရသည်ရှိသော်။ ဘိက္ခူ၊ တို့သည်။ ဓာရေဿန္တိ၊ ဆောင်ကုန်လတ္တံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့လျှောက်ထား၏။ အာနန္ဒ၊ နွာ။ တေန ဟိ၊ ထိုသို့ဖြစ်မူ။ပ။ ပစ္စဿောသိ၊ ပြီ။ ဘဂဝါ၊သည်—

၄၅၄။ အာနန္ဒ၊ နွာ။ ကထဉ္စ၊ အဘယ်သို့လျှင်။ အရိယဿ၊ ၏။ ဝိနယေ၊ ၌။ အနုတ္တရာ၊ သော။ ဣန္ဒြိယဘာဝနာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ အာနန္ဒ၊ နွာ၊ ဣဓ၊ ဤသာသနာ၌။ ဘိက္ခုနော၊ ရဟန်း၏(သန္တာန်၌)။စက္ခုနာ၊ မျက်စိဖြင့်။ ရူပံ၊ အဆင်းကို။ ဒိသွာ၊ ၍။ (စက္ခုနာ ရူပံ ဒိသွာတိ ကာရဏဝသေန စက္ခူတိ လဒ္ဓဝေါဟာရေန ရူပဒဿနသမတ္ထေန စက္ခုဝိညာဏေန၊ စက္ခုနာ ဝါ ကာရဏဘူတေန ရူပံ ပဿိတွာ-ဟူသော ဋီ-၄၄၁-နှင့် အညီ စက္ခုဝိညာဏ်ဖြင့်။ တနည်း စက္ခုပသာဒဖြင့်-ဟု ပေး။) မနာပံ နှစ်သက်ခြင်းသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဖြစ်၏။ အမနာပံ၊ မနှစ်သက်ခြင်းသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ မနာပါမနာပံ၊ နှစ်သက်ခြင်း မနှစ်သက်ခြင်းသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊၏။ သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ “မေ၊ ငါ၏ (သန္တာန်၌)။ ဣဒံ မနာပံ၊ ဤနှစ်သက်ခြင်း သည်။ ဥပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်ပြီ။ ဣဒံ အမနာပံ၊ ဤမနှစ်သက်ခြင်းသည်။ ဥပ္ပန္နံ၊ ပြီ။ ဣဒံ မနာပါ-မနာပံ၊ ဤနှစ်သက်ခြင်း မနှစ်သက်ခြင်းသည်။ ဥပ္ပန္နံ၊ ပြီ။ တဉ္စ၊ ထိုနှစ်သက်ခြင်း မနှစ်သက် ခြင်းသည်လည်း။ သင်္ခတံ၊ ပြုပြင်အပ်သော သဘောတည်း။ ဩဠာရိကံ၊ ရုန့်ရင်းကြမ်းတန်း၏။ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နံ၊ အကြောင်းကိုစွဲ၍ ဖြစ်ပေါ်၏။ ယဒိဒံ ဥပေက္ခာ၊ အကြင်ဝိပဿနုပေက္ခာသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဧတံ၊ ဤဝိပဿနုပေက္ခာသည်။ သန္တံ၊ ငြိမ်သက်၏။ ဧတံ၊ ဤဝိပဿနုပေက္ခာ သည်။ ပဏီတန္တိ၊ မွန်မြတ်၏” (ရောင့်ရဲခြင်းကို မဖြစ်စေနိုင်) ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ ပဇာနာတိ၊ သိ၏။ တဿ၊ ထိုရဟန်း၏ (သန္တာန်၌)။ ဥပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်ပြီးသော။ တံ မနာပံ၊ ထိုနှစ်သက်ခြင်း သည်ငှင်း။ ဥပ္ပန္နံ၊ သော။ တံ အမနာပံ၊ ထိုမနှစ်သက်ခြင်းသည်ငှင်း။ ဥပ္ပန္နံ၊ သော။ တံ မနာပါမနာပံ၊ ထိုနှစ်သက်ခြင်း မနှစ်သက်ခြင်းသည်ငှင်း။ နိရုဇ္ဈတိ၊ ချုပ်၏။ ဥပေက္ခာ၊ ဝိပဿနုပေက္ခာသည်။ သဏ္ဌာတိ၊ တည်၏။ အာနန္ဒ၊ နွာ။ စက္ခုမာ၊ မျက်စိရှိသော။ ပုရိသော၊ ယောကျ်ားသည်။ ဥမ္မီလေတွာ ဝါ၊ ဖွင့်၍မူလည်း။ နိမီလေယျ သေယျထာပိ၊ မှိတ်ရာသကဲ့သို့။ နိမီလေတွာ ဝါ၊ မှိတ်၍မူလည်း။ ဥမ္မီလေယျ သေယျထာပိ၊ ဖွင့်ရာသကဲ့သို့။ အာနန္ဒ၊ နွာ။ ဧဝ-မေဝ ခေါ၊ သာလျှင်။ ယဿ ကဿစိ၊ တစုံတယောက်သောသူ၏ (သန္တာန်၌)။ ဧဝံသီဃံ၊ ဤသို့လျင်စွာ။ ဧဝံ တုဝဋံ၊ ဤသို့မြန်စွာ။ ဧဝံ အပ္ပကသိရေန၊ ဤသို့ မပင်ပန်းသဖြင့်။ ဥပ္ပန္နံ၊ သော။ မနာပံ၊ သည်ငှင်း။ ဥပ္ပန္နံ၊ သော။ အမနာပံ၊ သည်ငှင်း။ ဥပ္ပန္နံ၊ သော။ မနာပါမနာပံ၊ သည်ငှင်း။ နိရုဇ္ဈတိ၊ ၏။ ဥပေက္ခာ၊ သည်။ သဏ္ဌာတိ၊ ၏။ အာနန္ဒ၊ နွာ။ အယံ၊ ဤ ဝိပဿနုပေက္ခာကို။ အရိယဿ၊ ၏။ ဝိနယေ၊ ၌။ စက္ခုဝိညေယျေသု၊ ကုန်သော။ ရူပေသု၊ တို့၌။ အနုတ္တရာ၊ သော။ ဣန္ဒြိယဘာဝနာ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ဆိုအပ်၏။

၄၅၅။ အာနန္ဒ၊ နွာ။ ပုန စပရံ၊ လည်း။ ဘိက္ခုနော၊ ၏(သန္တာန်၌)။ သောတေန၊ နားဖြင့်။ သဒ္ဒံ၊ အသံကို။ သုတွာ၊ ကြား၍။ပ။ဥပေက္ခာ၊ သည်။ သဏ္ဌာတိ၊၏။ အာနန္ဒ၊ နွာ။

ဗလဝါ၊ ကြီးသောခွန်အားရှိသော။ ပုရိသော၊ သည်။ အပ္ပကသိရေနေဝ၊မပင်ပန်းသဖြင့်သာလျှင်။ အစ္ဆရုံ၊လက်ဖျစ်ကို။ ပဟရေယျ သေယျထာပိ၊ သကဲ့သို့။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒ။ ဧဝမေဝ ခေါ၊သာလျှင်။ပ။ ဝုစ္စတိ၊ အပ်၏။

၄၅၆။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒ။ပုန စပရံ၊ လည်း။ ဘိက္ခုနော၊၏(သန္တာန်၌)။ဃာနေန၊နှာခေါင်းဖြင့်။ ဂန္ဓံ၊ အနံ့ကို။ ဃာယိတွာ၊ နမ်း၍။ပ။ ဥပေက္ခာ၊ သည်။ သဏ္ဌာတိ။ ၏။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒ။ ဤသက်-ပေါ်ဈော၊ အနည်းငယ်ကိုင်းသော။ ပဒုမပလာသေ၊ ကြာဖက်၌။ ဥဒကဖုသိတာနိ၊ ရေပေါက်တို့သည်။ ပဝတ္တန္တိ သေယျထာပိ၊ လိမ့်ကျကုန်သကဲ့သို့။ န သဏ္ဌန္တိ သေယျထာပိ၊ မတည်ကုန်သကဲ့သို့။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒ။ ဧဝမေဝ ခေါ၊ သာလျှင်။ပ။ဝုစ္စတိ၊ ၏။

၄၅၇။ အာနန္ဒ၊နန္ဒ။ ပုန စပရံ၊ လည်း။ဘိက္ခုနော၊၏ (သန္တာန်၌)။ဇိဝှါယ၊ လျှာဖြင့်။ ရသံ၊ အရသာကို။ သာယိတွာ၊လျက်၍။ပ။သဏ္ဌာတိ၏။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒ။ဗလဝါ၊ သော။ပုရိသော၊သည်။ ဇိဝှဂ္ဂေ၊ လျှာဖျား၌။ ခေဠပိဏ္ဍံ၊ တံထွေးပေါက်ကို။ သံယူဟိတွာ၊ စုရုံး၍။ အပ္ပကသိရေန၊ မပင်ပန်းသဖြင့်။ ဝမေယျ သေယျထာပိ၊ ထွေးအန်ရာသကဲ့သို့။အာနန္ဒ၊ နန္ဒ။ ဧဝမေဝ ခေါ၊ သာလျှင်။ပ။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

၄၅၈။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒ။ ပုန စပရံ၊ လည်း။ ဘိက္ခုနော၊၏(သန္တာန်၌)။ကာယေန၊ ကိုယ်ဖြင့်။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗံ၊ တွေ့ထိအပ်သော အာရုံကို။ ဖုသိတွာ၊ တွေ့ထိ၍။ပ။ သဏ္ဌာတိ၊ ၏။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒ။ ဗလဝါ၊ သော။ ပုရိသော၊ သည်။သမိဉ္ဇိတံ၊ကွေးအပ်သော။ ဗာဟံ ဝါ၊ လက်မောင်းကိုမူလည်း။ ပသာရေယျ သေယျထာပိ၊ ဆန့်ရာသကဲ့သို့။ ပသာရိတံ၊ ဆန့်အပ်သော။ ဗာဟံ ဝါ၊ကိုမူလည်း။ သမိဉ္ဇေယျ သေယျထာပိ၊ ကွေးရာသကဲ့သို့။အာနန္ဒ၊ နန္ဒ။ ဧဝမေဝ ခေါ၊ သာလျှင်။ပ။ဝုစ္စတိ၊ ၏။

၄၅၉။ အာနန္ဒ၊နန္ဒ။ ပုန စပရံ၊ လည်း။ဘိက္ခုနော ၏(သန္တာန်၌)။ မနသာ၊ စိတ်ဖြင့်။ ဓမ္မံ တရားသဘောကို။ဝိညာယ၊သိ၍။ပ။သဏ္ဌာတိ၊၏။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒ။ဗလဝါ၊ သော။ ပုရိသော၊ သည်။ ဒိဝသံသန္တတ္တေ၊တနေ့ပတ်လုံး ပူလောင်သော။အယောကဋာဟေ၊သံဒယ်အိုး၌။ဒွေ ဝါ တီဏိ ဝါ၊နှစ်ပေါက် သုံးပေါက်ကုန်သော။ ဥဒကဖုသိတာနိ၊ရေပေါက်တို့ကို။နိပါတေယျ၊ချရာ၏ (ကျစေရာ၏)။ အာနန္ဒ၊နန္ဒ။ဥဒကဖုသိတာနံ၊ ရေပေါက်တို့၏(ရေပေါက်တို့ကို)။ နိပါတော၊ ကျခြင်းသည်။ ဒန္ဓော- န္ဒေး၏။ အထ ခေါ၊စင်စစ်သော်ကား။ နံ၊ ထိုရေပေါက်သည်။ခိပ္ပမေဝ၊လျင်စွာသာလျှင်။ပရိက္ခယံ၊ ပျက်စီးခြင်းသို့။ ပရိယာဒါနံ၊ ကုန်ခန်းခြင်းသို့။ ဂစ္ဆေယျ သေယျထာပိ၊ ရောက်ရာသကဲ့သို့။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒ။ ဧဝမေဝ ခေါ၊သာလျှင်။ပ။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒ။ဧဝံ ခေါ၊ သို့။ အရိယဿ၊ ၏။ ဝိနယေ၊ ၌။ အနုတ္တရာ၊ သော။ ဣန္ဒြိယဘာဝနာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

၄၆၀။ အာနန္ဒ၊နန္ဒ။ ကထဉ္စ၊သို့လျှင်။ ပါဋိပဒေါ၊ ဝိပဿနာအကျင့်ရှိသော။ သေခေါ၊ သေခ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။အာနန္ဒ၊နန္ဒ။ ဣဓ၊ ၌။ ဘိက္ခုနော၊ ၏(သန္တာန်၌)။ပ။ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ ဥပ္ပန္နေန၊ ဖြစ်သော။ တေန မနာပေန၊ ထိုနှစ်သက်ခြင်းဖြင့်ရင်း။ဥပ္ပန္နေန၊ သော။ တေန အမနာပေန၊ ဖြင့်ရင်း။ ဥပ္ပန္နေန၊ သော။ တေန မနာပါမနာပေန၊ ဖြင့်ရင်း။ အဋ္ဋီယတိ၊ မိမိကိုယ်ကိုနှိပ်စက်သကဲ့သို့ပြု၏။ဟရာယတိ၊ ရှက်၏။ ဇိဂုစ္ဆတိ၊စက်ဆုပ်၏။ပ။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒ။ဧဝံ ခေါ၊သို့။ ပါဋိပဒေါ၊သော။သေခေါ၊သည်။ဟောတိ၊၏။

၄၆၁။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒ။ ကထဉ္စ၊ သို့လျှင်။ ဘာဝိတိန္ဒြိယော၊ ဖြစ်စေအပ်သော ဣန္ဒြေရှိသော။ အရိယော၊ အရိယာသည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒ။ ဣဓ၊ ၌။ ဘိက္ခုနော၊ ၌။ပ။ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ၏။ "သော၊ သည်။ ပဋိကူလေ၊ စက်ဆုပ်ဖွယ် အာရုံ၌။ အပ္ပဋိကူလသညီ၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်မရှိဟု အမှတ်ရှိသည် ဖြစ်၍။ ဝိဟရေယျန္တိ၊ နေလို၏" ဟူ၍။ သစေ အာကင်္ခတိ၊ အကယ်၍ အလိုရှိအံ့။ တတ္ထ၊ ထိုစက်ဆုပ်ဖွယ်အာရုံ၌။ အပ္ပဋိကူလသညီ၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်မရှိဟု အမှတ်ရှိသည် ဖြစ်၍။ ဝိဟရတိ၊ နေနိုင်၏။ အပ္ပဋိကူလေ၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်မရှိသောအာရုံ၌။ ပဋိကူလသညီ။ စက်ဆုပ်ဖွယ် ရှိ၏ဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရေယျန္တိ၊ ၏ဟူ၍။ သစေ အာကင်္ခတိ၊ အံ့။ တတ္ထ၊ ထိုစက်ဆုပ်ဖွယ် မရှိသောအာရုံ၌။ ပဋိကူလသညီ၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်ရှိ၏ဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ "ပဋိကူလေ စ၊စက်ဆုပ်ဖွယ်ရှိသောအာရုံ၌ရင်း။အပ္ပဋိကူလေ စ၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်မရှိသော အာရုံ၌ရင်း။ အပ္ပဋိကူလသညီ၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်မရှိဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရေယျန္တိ၊ ၏" ဟူ၍။ သစေ အာကင်္ခတိ၊ အံ့။ တတ္ထ၊ ထိုစက်ဆုပ်ဖွယ် ရှိသော အာရုံ စက်ဆုပ်ဖွယ်မရှိသော အာရုံ၌။ အပ္ပဋိကူလသညီ၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်မရှိဟု အမှတ်ရှိသည် ဖြစ်၍။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ "အပ္ပဋိကူလေ စ၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်မရှိသော အာရုံ၌ရင်း။ ပဋိကူလေ စ၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်ရှိသော အာရုံ၌ရင်း။ ပဋိကူလသညီ၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်ရှိ၏ဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရေယျန္တိ၊ ၏" ဟူ၍။ သစေ အာကင်္ခတိ၊အံ့။ တတ္ထ၊ ထိုစက်ဆုပ်ဖွယ်မရှိသောအာရုံ စက်ဆုပ်ဖွယ်ရှိသောအာရုံ၌။ ပဋိကူလသညီ၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်ရှိ၏ဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ ပဋိကူလဉ္စ၊ စက်ဆုပ်ဖွယ် အာရုံကိုရင်း။ အပ္ပဋိကူလဉ္စ၊ စက်ဆုပ်ဖွယ် မရှိသော အာရုံကိုရင်း။ တဒုဘယံ၊ ထိုနှစ်ပါးစုံသော အာရုံကို။ အဘိနိဝဇ္ဇေတွာ၊ ဆင်ခြင်၍။ ဥပေက္ခကော၊ လျစ်လျူရှုသည်ဖြစ်၍။ သတော၊ အောက်မေ့သည်ဖြစ်၍။သမ္ပဇာနော၊ကောင်းစွာအပြားအားဖြင့်သိတတ်သည်ဖြစ်၍။ဝိဟရေယျန္တိ၊ ၏"ဟူ၍။သစေ အာကင်္ခတိ၊ အံ့။ တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ပါးစုံသောအာရုံ၌။ ဥပေက္ခကော၊ ၍။ သတော၊ ၍။ သမ္ပဇာနော၊ ၍။ ဝိဟရတိ၊ ၏။

၄၆၂။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒ။ ပုန စပရံ၊ လည်း။ ဘိက္ခုနော၊ ၌။ သောတေန၊ ဖြင့်။ သဒ္ဒံ၊ ကို။ သုတွာ၊ ၍။ပ။ဃာနေန၊ ဖြင့်။ ဂန္ဓံ၊ ကို။ ဃာယိတွာ၊ ၍။ပ။ဇိဝှါယ၊ ဖြင့်။ ရသံ၊ ကို။ သာယိတွာ၊ ၍။ပ။ကာယေန၊ ဖြင့်။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ကို။ ဖုသိတွာ၊ ၍။ပ။မနသာ၊ ဖြင့်။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ဝိညာယ၊ ၍။ပ။ဝိဟရတိ၊ ၏။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒ။ ဧဝံခေါ၊ သို့။ ဘာဝိတိန္ဒြိယော၊သော။ အရိယော၊ အရိယာသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

၄၆၃။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒ။ ဣတိ ခေါ၊ ဤသို့လျှင်။ မယာ၊ ငါဘုရားသည်။ အရိယဿ၊ ၏။ ဝိနယေ၊ ၌။ အနုတ္တရာ၊ သော။ ဣန္ဒြိယဘာဝနာ၊ ဣန္ဒြေတို့ကို စောင့်စည်းဆုံးမခြင်းဟူသော ဘာဝနာကို။ ဒေသိတာ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ ပါဋိပဒေါ၊ သော။ သေခေါ၊ ကို။ ဒေသိတော၊ ပြီ။ ဘာဝိတိန္ဒြိယော၊ သော။ အရိယော၊ ကို။ ဒေသိတော၊ ပြီ။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒ။ သာဝကာနံ၊ တို့၏။ ဟိတေသိနာ၊ အစီးအပွါးကိုရှာမှီးလေ့ရှိသော။ အနုကမ္ပကေန၊အစဉ်သနား စောင့်ရှောက်တော်မူသော။ သတ္ထာရာ၊ သည်။ အနုကမ္ပံ၊ ကို။ ဥပါဒါယ၊ ၍။ ယံ၊ အကြင်အမှုကို။ကရဏီယံ၊ ပြုထိုက်၏။ တံ၊ ထိုပြုအပ်သောကိစ္စကို။ မယာ၊ ငါဘုရားသည်။ ဝေါ၊ သင်တို့အတွက်။ ကတံ၊ ပြုအပ်ပြီ။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒ။ ဧတာနိ၊ ဤသည်တို့ကား။ ရုက္ခမူလာနိ၊ သစ်ပင်ရင်းတို့တည်း။ ဧတာနိ၊ တို့ကား။ သုညာဂါရာနိ၊ ဆိတ်ငြိမ်ရာအရပ်တို့တည်း။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒ။ ဈာယထ၊ ရှုကြကုန်လော့။

မာ ပမာဒတ္ထ၊ မမေ့မလျော့ကြကုန်လင့်။ ပစ္ဆာ၊ နောက်ကာလ၌။ ဝိပ္ပဋိသာရိနော၊ နှလုံးမသာယာခြင်းရှိကုန်သည်။ မာ အဟုဝတ္ထ၊ မဖြစ်ကြကုန်လင့်။ အယံ၊ ဤသည်ကား။ အမှာကံ၊ ငါဘုရားတို့၏။ ဝေါ၊ သင်တို့အတွက်။ အနုသာသနီ၊ အဆုံးအမတော်တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မိန့်တော်မူ၏။ (မ ၁၊ သလ္လေခသုတ်အဆုံး၌လည်း ဤနည်းတူလာ၏။) (ဣဒမဝေါစ-စသည်ပေးမြဲ။)

ဒသမံ၊ သော။ ဣန္ဒြိယဘာဝနာသုတ္တံ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီ။

ပဉ္စမော၊ သော။ သဠာယတနဝဂ္ဂေါ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီ။

တဿ၊ ထိုသဠာယတနဝဂ်၏။ ဥဒ္ဒါနံ၊ ဥဒ္ဒါန်းကား–

အနာထပိဏ္ဍိကော၊ အနာထပိဏ္ဍိကောဝါဒသုတ်ရှင်း။ ဆန္နော၊ ဆန္နောဝါဒသုတ်ရှင်း။ ပုဏ္ဏော၊ ပုဏ္ဏောဝါဒသုတ်ရှင်း။ နန္ဒကရာဟုလာ၊ နန္ဒကောဝါဒသုတ် စူဠရာဟုလောဝါဒသုတ်တို့ရှင်း။ ဆဆက္ကံ၊ ဆဆက္ကသုတ်ရှင်း။ သဠာယတနိကံ၊ မဟာသဠာယတနိကသုတ်ရှင်း။ နဂရဝိန္ဒေယျသုဒ္ဓိကာ၊ နဂရဝိန္ဒေယျသုတ် ပိဏ္ဍပါတပါရိသုဒ္ဓိသုတ်တို့ရှင်း။ ဣန္ဒြိယဘာဝနာ စာပိ၊ ဣန္ဒြိယဘာဝနာသုတ်ရှင်းတည်း။ ဩဝါဒပဉ္စမော၊ များသောအားဖြင့် ဩဝါဒ-ပါရှိ-ငါးခုလည်း ပြည့်မြောက်သော။ ဝဂ္ဂေါ၊ သဠာယတနဝဂ်တည်း။ ဣတိ၊ ဤသည်တည်း။

ဣဒံ၊ ကား။ ဝဂ္ဂါနံ၊ ဝဂ်တို့၏။ ဥဒ္ဒါနံ၊ တည်း။

ဒေဝဒဟော၊ ဒေဝဒဟဝဂ်ရှင်း။ အနုပဒေါ စ၊ အနုပဒဝဂ်ရှင်း။ သုညတော စ၊ သုညတဝဂ်ရှင်း။ ဝိဘင်္ဂကော ဝိဘင်္ဂဝဂ်ရှင်း။ သဠာယဘနော၊ သဠာယတနဝဂ်ရှင်း။ ဣတိ၊ သို့၊ ဝဂ္ဂါ၊ ငါးဝဂ်တို့သည်။ ဥပရိပဏ္ဏာသကော၊ ဥပရိပဏ္ဏာသက၌။ ဠိတာ၊ တည်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ပြီးပြီ။

ဥပရိပဏ္ဏာသကံ၊ ဥပရိပဏ္ဏာသကပါဠိသည်။ သမတ္တံ၊ ပြီးပြီ။

တီဟိ၊ သုံးပါးကုန်သော။ ပဏ္ဏာသကေဟိ၊ ပဏ္ဏာသကတို့ဖြင့်။ ပဋိမဏ္ဍိတော၊ တန်ဆာဆင်အပ်သော။ သကလော၊ အလုံးစုံသော။ မဇ္ဈိမနိကာယော၊ မဇ္ဈိမနိကာယ်သည်။ သမတ္တော၊ ပြီးဆုံးပြီ။

ဥပရိပဏ္ဏာသပါဠိတော် နိဿယ

အက္ခရာဝလိ

မူလပဏ္ဏာသ, မဇ္ဈိမပဏ္ဏာသတို့၌ မပါသော ပုဒ်များနှင့် ပါပြီးသော်လည်း မှတ်သားဖွယ် အထူးဖော်ပြသောပုဒ်များကို ထုတ်နုတ်စီစဉ်ထားပါသည်။

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌကော
[အ]	
အကသိရလာဘီ +	၁၄၇
အက္ခာနေန +	၁၉၉
အက္ခာဟတံ	၂၀၅
အကုပ္ပါ	၂၅၅
အကုပ္ပါ မေ စေတောဝိမုတ္တိ	၁၉၂
အက္ကောစ္ဆိ မံ +	၁၈၃
အဂဒင်္ဂါရံ	၄
အဃံ အဃဝတံ	၂၅၂
အဃာ	၁၅၆
အဇ္ဈတ္တံ (ပစ္စတ္တံ ကက္ခဠံ ခရိဂတံ ဥပါဒိန္နံ)	၂၅၁
အဇ္ဈာဇီဝေ ဝါ +	၃၄
အဇ္ဇေဝ ကိစ္စံ-ကာတဗ္ဗံ (ဂါထာ)	၂၁၈
အညတြေဝ	၂၅
အညာစိတ္တံ န ဥပဋ္ဌပေန္တိ +	၁၅၂
အညာစိတ္တံ ဥပဋ္ဌပေတိ +	၁၇၀
အညာတာရော	၂၇၃
အဋ္ဋီယတိ (ဟရာယတိဇိဂုစ္ဆတိ)	၃၀၅
အဋ္ဌာရသမနောပဝိစာရော	၂၅၀
အဋ္ဌိကသင်္ခလိကံ	၁၂၄
အဏု +	၂၀၉
အတမ္မယတံ +	၂၄၀
အတ္တကာမရူပါ +	၁၈၅
အတ္တကိလမထာနုယောဂံ	၂၄၄
အတိသာရော	၂၄၇
အတိသိတ္ဝာ +	၂၂၃
အတီတံ နာန္ဝာဂမေယျ	၂၁၈
[အ]	
အန္ဒန္ဒံ ဝိယ	၁၈၀
အဓိမတ္တာ	၂၇၁
အဓိဝုတ္တိပဒါနိ	၂၀
အနဇ္ဈောသိတာနိ	၂၅၄
အနတ္တသံဟိတံ	၂၄၄
အနဒ္ဓဘူတံ +	၈
အနဘိရဒ္ဓိ	၃၁
အနရိယံ	၂၄၄
အနဝဿုတော စ	၂၄၀
အနဿဝါ	၂
အနဿဝေါ	၃၅
အန္ဝဒေဝ +	၂၀၄
အန္ဝါဝတ္တန္တိ	၁၅၁
အန္ဝါဂမေတိ	၂၁၈
အနုပဝဇ္ဇံ +	၂၇၆
အနုပဝဇ္ဇတာ	၂၇၈
အနုပသမသံဝတ္တနိကေ	၃၃
အနုပဟာရော +	၂၅၅
အနုပ္ပဝေစ္ဆတိ +	၁၇၀
အနုဗျဉ္ဇနသော နိမိတ္တံ +	၁၆၂
အနုသံယာယိတ္ဝာ	၂၀၆
အနုသညာယမာနော +	၆၅
အနုဿရိဿတိနာမ +	၁၅၄
အနောမိဇိနဿ	၂၃၉
အပ္ပစ္စယော	၃၁
အပရိတဿတော	၂၄၂
အပရေ ဝါ ပရိယာယေ	၂၃၅

+ ဤအမှတ် သင်္ကေတ ပြထားသော ပုဒ်များ၌ ဝိနိစ္ဆယအမှာများပါရှိသည်။

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဋကော်
[အ]	
အပသာဒနဋ္ဌ	၂၄၄
အပ္ပဋိဘာနော	၃၀၃
အပ္ပဋိဝိနောဒေတဗ္ဗာ	၂၉၂
အပ္ပတိဿော +	၃၄
အပ္ပစ္စယဋ္ဌ	၂၀၈
အပ္ပရဇက္ခဇာတိကာ	၂၇၃
အပါပုရိယတိ +	၂၁၄
အပ္ပါယုကသံဝတ္တနိကာ	၂၂၉
အပိပဏ္ဍုမာနော +	၁၄၉
အပေက္ခဝါ စ	၂၄၃
အဗျာသေကသုခံ	၁၅
အဘဗ္ဗံ အဘဗ္ဗာဘာသံ +	၂၃၆
အဘိဇပ္ပါ	၁၀၉
အဘိဇာတိဟေတု +	၈
အဘိနိဝိဇ္ဇေတွာ	၂၄၁၊၃၀၅
အဘိနိမ္မာဒနာယ စ +	၁၆၉
အဘိမန္ထေန္တော	၁၂၇
အဘိမတ္ထေယျ	၂၇၁
အဘိရဒ္ဓါ	၂၀၃
အဘိဝိဇာနာတု	၂၀၄
အဘိသလ္လေခိယာ	၁၄၇
အဘိသဇ္ဇတိ	၂၂၈
အမတ္တေယော (အပေတ္တေယော)	၂၁၁
အမာဟံ	၂၃၃
အယသာ ပဋိကုဋ္ဌော	၁၉၉
အယောပါကာရပရိယန္တော +	၁၉၉
အရညကုဋိကာယံ	၂၂၉
အရညေ နာဂေါ မာတင်္ဂေါ +	၁၀၄
အရတိ ရတိ သဟော	၁၂၉
အဝက္ကာရပါတိံ	၁၀၇
အဝိက္ခိတ္တံ အဝိသတံ	၂၄၂
အဝိဒ္ဒသုနော	၂၅၅
အဝိဒ္ဓါ	၇၆
အဝိပါကဇိနဿ	၂၃၉
အဝိနိပါတဓမ္မော	၂၀၈
အဝိသဋ္ဌမ္ပိ	၂၄၇
အဝိသယံ	၁၀၇
အဝေစ္စပသာဒေန	၂၆၅
အသမညော (အပြဘူညော)	၂၁၁
အသမ္ပဟနိတွာ	၃၀၅
အသမ္မောသာယ	၂၆၃
အဿသတိ ပဿသတိ +	၁၁၈
အဿာဒါနုပဿီနော	၂၉၃
အဿာဝီ	၄၇
အသိပတ္တဝနံ	၂၁၅
အသ္မိတိ ဧတံ မညိတံ	၂၅၆
အသေသဝိရာဂနိရောဓော	၂၆၂
အဟံကာရ မမံကာရ မာနာနုသယာ +	၇၅
အဟုဝမှေ	၂
အဟောရတ္တာနုသိက္ခိနော	၃၀၀
[အာ]	
အာဂုစာရီ	၁၉၃
အာစိက္ခနာ (ဒေသနာ ပညာပနာ ဥတ္တာနီကမ္မံ)	၂၅၉
အာစရိယူပဒ္ဒဝေါ +	၁၅၀
အာတပ္ပံ	၂၁၈
အာတုရံ	၂၁၂
အာဒိဗြဟ္မစရိယကော	၂၂၁
အာဒေဝေါ ပရိဒေဝေါ	၂၆၁
အာနေဥ္ဇံ နာမ	၁၇၀
အာပါဒိကာ	၂၆၅
အာပါဒေတာ သေယျထာပိ	၂၅၉
အာပါနီယကံသော +	၄၉
အာမကေ အာမကမတ္တေန	၁၂၅
အာမဏ္ဍာနိ	၁၃၁
အာယတနေ +	၅၁
အာယာသော ဥပါယာသော	၂၆၁
အာရာမေန္တိ ကိံ နု ခေါ	၅၉
အာဝိဉ္ဆေယျ	၁၇၅

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[အာ]	
အာသဇ္ဇ (ဥပနီယ အယံ ဝါစာ ဘာသိတာ) +	၁၈၁
အာသတ္တိံ ယေဝ	၂၃
[ဣ]	
ဣဋ္ဌာ ကန္တာ မနာပါ	၂၄၆
ဣတိဘာဝါဘာဝဟေတု	၂၇
ဣတိဘာဝါဘာဝကထာ +	၁၄၇
ဣန္ဒြိယဘာဝနံ	၃၀၄
ဣဒံ ဟိ တံ ဇေတဝနံ ။ပ။ မမ (ဂါထာ)	၂၇၃
ဣရိယတိ	၂၄၉
ဣဿရနိမ္မာနဟေတု	၈
[ဥ]	
ဥက္ကံ ဗန္ဓေယျ	၂၅၃
ဥက္ကာမုခံ အာလိမ္ပေယျ	၂၅၃
ဥက္ကုလဝိက္ကုလံ	၁၃၇
ဥက္ကောဋနဝဉ္စနနိကတိသာဝိယောဂါ	၁၄
ဥစ္ဆိန္နမူလာ ။ပ။ အနုပ္ပါဒဓမ္မာ	၂၅၅
ဥတ္တရာရဏိံ	၁၂၇
ဥတ္တာသဝါ စ	၂၄၃
ဥဒကဋ္ဌ ပါဒါနံ +	၂၈၃
ဥဒေန အမက္ခိတော	၁၅၉
ဥဒ္ဓင်္ဂမာဝါတာ ။ပ။ ပဿာသော	၂၅၂
ဥန္နဠာ	၆၁
ဥပဓိသင်္ခယေ ဝိမုတ္တော +	၄၉
ဥပဓိဝေပက္ကာ	၁၀၈
ဥပဓိ +	၂၅၅
ဥပနိဗဒ္ဓေါ	၂၄
ဥပပဇ္ဇကုလာနိ	၂၇၈
ဥပပဇ္ဇဝါ	၂၃၅
ဥပဝိစရတိ	၂၃၇
ဥပသဂ္ဂါ သဥပသဂ္ဂါ +	၁၀၀
ဥပသမာဓိဋ္ဌာနေန	၂၅၆
ဥပဟာရိတာ	၁၆၃
[ဥ]	
ဥပါတိဝတ္တတံ	၂၁
ဥပါယာသဗဟုလော	၂၂၈
ဥမ္မင်္ဂံ +	၂၃၁
ဥမ္မုဇ္ဇမာနော ဥမ္မုဇ္ဇိဿတိ	၂၃၂
ဥရတ္တာဠိံ +	၁၈၆၊၂၈၂
ဥဿာဒနဉ္စ ဇညာ	၂၄၄
[ဦ]	
ဦဟန္တိ	၂၇၁
[ဧ]	
ဧကံ နိမိမုခံ(ဂဝေသန္တော) +	၁၈၉
ဧကံ ဒေဝနိကာယံ	၁၇၉
ဧကစ္ဆိဂ္ဂလံ	၂၀၁
ဧကတ္တာ ဧကတ္တသိတာ	၂၃၉
ဧကာဟမတံ ဝါ +	၂၁၃
ဧကောဒိကာတဗ္ဗံ	၁၄၅
ဧဏေယျကမ္ပိ	၁၉၄
ဧတ္ထဂေဓာ +	၁၆၉
ဧရကပတ္တိကမ္ပိ +	၁၉၄
ဧဝံ အာတာပိံ ဝိဟာရိံ (ဂါထာ) +	၂၁၈
ဧဝံ သမ္ပဒမိဒံ +	၂၂၃
ဧဝံ မေ သုတံ ဧကံ သမယံ +	၁
ဧသနိယာ +	၃
ဧသ ဓမ္မော သနန္တနော +	၁၈၃
[ဩ]	
ဩကောဋ္ဌိမကော	၂၀၂
ဩတာရံ	၁၂၇
ဩဓဿ ပတောဒေါ	၁၂၉
ဩပက္ကမိကာ	၅
ဩပိလာပေတိ	၁၈၇
ဩရမ္ဘာဂိယာနံ +	၁၁၆
ဩလီယသိ ခေါ +	၂၇၂
ဩလမ္ဗတိ ။ပ။ အဘိလမ္ဗတိ	၁၉၅
ဩဋ္ဌဂလ္လေ ဝါ	၂၀၁

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌကော်
[က]	
ကန္တံ ဝါယိတံ	၂၆၄
ကမ္မယောနီ။ပ။ ကမ္မပ္ပဋိသရဏာ	၂၂၆
ကမ္မကာရဏာ	၁၉၃
ကမ္မံ ဝိဇ္ဇာစ ဓမ္မော စ။ပ။ မတ္တနော	၂၇၄
ကစ္ဆမာနာယ စ ပန	၄၄
ကဋ္ဌဂ္ဂဟနေန +	၂၁၀
ကဏ္ဍောပိ အာတုရိယတိ	၂၄၇
ကထာပါဘတံ +	၃၃
ကလသေ	၁၇၅
ကလျာဏာသင်္ဂတိကော	၁၉
ကလျာဏာဘိဇာတိကော	၁၉
ကလျာဏဒိဋ္ဌဓမ္မူပက္ကမော	၁၉
ကလိင်္ဂဟော +	၂၀၃
ကသိရဝုတ္တိကော ပစ္စာဇာယတိ	၂၀၂
ကဟာပဏကမ္မိ	၁၉၄
[ကာ]	
ကာမပဋိသန္ဓိသုခိနော	၂၄၅
ကာမသုခံ (မိဠှသုခံ အနရိယသုခံ)	၂၄၆
ကာယဒုဋ္ဌုလ္လမ္ပိ	၁၈၁
ကာယပရိယန္တိကံ	၂၅၄
ကာယပရိဟာရိကေန	၁၄
[ကီ]	
ကီဋ္ဌာ ပုဋ္ဌဝါ	၂၀၀
[ကု]	
ကုက္ကုလနိရယော	၂၁၄
ကုစ္ဆိပရိဟာရိကေန	၁၄
ကုဒါသု နာမ	၂၃၉
ကုသလာယတိကာ +	၁၄၉
[ကေ]	
ကေတပိနော	၆၁
ကေဝလမ္ပိ ရတ္တိံ	၁၉၀
[ကော]	
ကောမုဒိံ +	၁၁၅
ကောလာပံ +	၁၂၇၊၁၇၅
[ခ]	
ခလိတံ	၂၇၂
ခလိတသိရံ	၂၁၇
ခါရာပတစ္ဆိကမ္မိ	၁၉၄
ခီဏာဝါဒံ	၂၄၇
[ဂ]	
ဂဏ္ဍုပ္ပါဒါ	၂၀၀
ဂတ္တကမ္မေ ဝိစာရိတာ +	၁၆၃
ဂတ္တာနိပုဗ္ဗာပယမာနော +	၂၂၁
ဂဒ္ဒုလဗဒ္ဓေါ	၂၄
ဂဒ္ဒူဟနမတ္တမ္ပိ	၁၆၃
[ဂါ ဂေ-ဂေါ]	
ဂါဠှုပလေပနေန	၃
ဂေဟဿိတာနိ (နေက္ခမ္မဿိတာနိ)	၂၃၈
ဂေါဝိကန္တနေန	၂၈၆
[စ]	
စက္ခုကရဏီ	၂၄၄
စက္ခုဘူတော +	၂၃၃
စန္ဒနိကာယ ဝါ	၂၀၁
စတုက္ကဏ္ဏော (ဂါထာ)	၁၉၉
စတုရာဓိဋ္ဌာနော	၂၅၀
[စာ-စီ-စော]	
စာဂေါ (ပဋိနိဿဂ္ဂေါ....)	၂၆၂
စီရကဝါသိကမ္မိ	၁ ၄
စေတောဝိနီဝရဏသပ္ပါယာ +	၁၄၇
စောဒိတာ ဒေဝဒူတေဟိ (ဂါထာ)	၂၁၆

ပဒါနုက္ကမော ပိဋ္ဌကော

[ဆ]

ဆမာတုရော + ၂၅၀
ဆိန္နပပဌေ ဆိန္နဝဋ္ဋမေ ၁၅၃
ဆေဒန ဝဓ ဗန္ဓန ဝိပရာမောသ-
အာလောပ သဟသာကာရာ ၁၄

[ဇ]

ဇဃ်ာဝိဟာရံ ၂၂၉
ဇနပဒနိရုတ္တိံ ... ၂၄၇
ဇနေတာ သေယျထာပိ ၂၅၈
ဇမ္ဗောနဒံ + ၁၃၂

[ဇိ-ဇော]

ဇိဝန္တမ္ပိ (သူလေ ဥတ္တာသေန္တေ) ၁၉၄
ဇိဝိတပရိယန္တိကံ ၂၅၄
ဇောတိမာလိကမ္ပိ ၁၉၄

[ဉ]

ဉာတိပရိဝဋ္ဋံ ၁၂

[ဍ]

ဍေတိ ၁၄

[တ]

တံ ကုတေတ္ထ လဗ္ဘာ + ၁၉၆
တဏ္ဍု ဝိဟာရမ ၁၀၆
တဏ္ဍုံ တဏ္ဍုံ ၂၀၅
တဏ္ဍုံ တဿာရုပ္ပံ ၁၉၃
တတ္တေန တေလေန ၁၉၄
တထာဘူတဿ + ၂၉၄
တဒင်္ဂေန + ၁၇၉
တပေါဒါရာမေ + ၂၂၁
တရမာနဿ ကာယေပိ ကိလမတိ။ပ။
သရောပိ ဥပဟညတိ ၂၄၇
တသ္မာ ဟိ ပဏ္ဍိတော။ပ။ ဝိသုဇ္ဈတိ
(ဂါထာ) ၂၇၄

[တ]

တဩ တဩာဘိနန္ဒိနီ ၂၉၃
တာဋ္ဌေန္တေ ၁၉၃

[တိ]

တိဗ္ဗစ္ဆန္ဒော ၉
တိဗ္ဗာပေက္ခော ၉
တိရောကုစ္ဆိတံ စ ၁၅၀
တိလကာဟတဂတ္တံ + ၂၁၂

[တု-တေ]

တုလာကူဋ-ကံသ-မာနကူဋာ ၁၄
တေဇနံ ၁၁

[ထ-ထေ]

ထာမသာ (ပရာမာသာ အဘိနိဝိဿ) + ၂၃၃
ထေတော ၁၃

[ဒ]

ဒက္ခကမ္မာရပုတ္တဥက္ကာမုခသုကုသလ
သမ္ပဟဋ္ဌံ + ၁၃၂
ဒန္တုလ္လေဟကံ + ၂၀၀
ဒမူပသမေန ၂၀၁
ဒဟတိ ၁၃၁

[ဒါ-ဒွါ]

ဒါယပါလော ၁၀၅
ဒွါယံ + ၁၀၀

[ဒိ]

ဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာနံ ဝါ ပန ၂၀
ဒိဝသံသန္တတ္တေ အယောကဋာဟေ ၃၀၅
ဒိဋ္ဌိနိဇ္ဈာနက္ခန္တိ ၅
ဒိဋ္ဌိပဋ္ဌာသော ၃၀

[ဒု]

ဒုက္ခိတံ + ၂၁၂
ဒုဗ္ဗလခါဒိတာ + ၂၀၁
ဒုပ္ပဋိနိဿဂ္ဂိ ၃၅

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[ဒေ]	
ဒေဝဒူတံ	၂၁၁
ဒေသံ (ကိဉ္စိ ဒေဝ ဒေသံ)	၂၇၆
[ဓ]	
ဓမ္မနေတ္တိ သမနုမဇ္ဇိတဗ္ဗာ	၃၆
[န]	
န အာသေဝိတဗ္ဗံ။ပ။ ဘာဝယိတဗ္ဗံ +	၂၄၆
န ကာမသုခမနုယုဉ္ဇေယျ။ပ။ အနတ္ထသံဟိတန္တိ	၂၄၅
န စောပေတိ	၁၇၁
န တရိတဗ္ဗံ +	၂၉
န ပိဟေတိ	၂၅၆
နန္ဒိရာဂသဟဂတံ +	၂၉၃
နန္ဒိရာဂသဟဂတာ +	၂၆၂
နသုပ္ပဋိဝိနီတတ္တာ	၁၀၁
နဟေဝ အဒ္ဓဘာဝေတိ	၉
[နာ]	
နာဂဝနိကံ	၁၆၉
နာနတ္တာ နာနတ္တသိတာ	၂၇၉
နာနုဗျဉ္ဇနဂ္ဂါဟီ	၁၄
နာနုဘောန္တိ	၁၅၆
နာဟံကွစနိ။ပ။ ကိဉ္စနံ နတ္ထိ၊ +	၅၃
[နိ]	
နိစ္စကပ္ပံ +	၂၇၇
နိဇိဂီသနတာ	၁၁၁
နိဗ္ဗီရေထ	၄
နိဗ္ဗိဏ္ဏံ	၂
နိန္ဒာဗျာရောသ ဥပါရမ္ဘဘယာ +	၁၁၃
နိဒါနဝတိံ သာပဒေသံ	၁၃
နိမ္မိတကာသာဝံ	၂၅၃
နိပက္ကံ +	၁၀၄
နိပ္ပေသိကတာ	၁၁၁
နိဿိတဿ စလိတံ	၂၇၇

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[နီ]	
နီစကုလိနာ (ဥစ္စာကုလိနာ) +	၂၂၆
နီစကုလိနော	၂၂၀
[နေ]	
နေက္ခမ္မသင်္ကပ္ပေါ	၂၆၃
နေက္ခမ္မသုခံ....သမ္ဗောဓိသုခံ.... +	၂၄၇
နေဝရူပီ နာရူပီ ဝါ +	၂၁
နေလာ (ဟဒယင်္ဂမာ)	၁၃
နေဝုဿာဒေယျ	၂၄၄
နေသာဒကုလံ ဝါ +	၂၀၂
[ပ]	
ပက္ခဟတော ဝါ +	၂၀၂
ပက္ခာလေသိ	၂၀၃
ပဉ္စကင်္ဂေါ (ထပတိ) +	၁၇၆
ပစ္စတ္တံယေဝ	၂၅
ပစ္စုပါဒိ	၂၀၁
ပစ္စုပ္ပန္နဉ္စ ယော ဓမ္မံ	၂၁၀
ပညံ နပ္ပမဇ္ဇေယျ။ပ။ ဝုတ္တံ	၂၅၀
ပဋိကင်္ခတိ	၂၁၉
ပဋိကာယ	၂၅၃
ပဋိက္ကောသန္တိ	၂၁
ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿီ +	၁၁၉
ပဋိပါဒေယျာထ	၆၅
ပဋိဝါနရူပါ +	၃၃
ပဋိဿယမာနရူပါ +	၃၄
ပဏ္ဏောတူတိ	၂၁၁
ပဏ္ဏောဟီတိ +	၁၉၆
ပတာမေယျ သေယျထာပိ +	၁၀၉
ပတ္တက္ခန္ဓော	၃၀၃
ပတိကာရံ	၂၆၅
ပဒဟတိ	၂၆၃
ပမာဒဿန္တိ	၂၁၁
ပဒဟတော	၁၀
ပရိကန္တေယျ	၃၊၂၇၁

ပဒါနုက္ကမော		ပိဋ္ဌင်္ကော
[ပ]		
ပရိပက္ကဝေဒနီယံ	+	၇
ပရိပွေါသေယျ		၂၅၃
ပရိမုဋ္ဌာ (ပဏ္ဍိတာဘာသာ ဝါစာ ဂေါစရာ)		၁၈၃
ပရိရက္ခိတဗ္ဗံ (ယတြ ဟိ နာမ မညိဿတိ)		၂၃၀
ပရောဒိ		၂၇၂
ပလိပန္နံ သေမာနံ	+	၂၁၁
ပလာလပိဋ္ဌကမ္မိ		၁၉၄
ပဝယှ—ပဝယှ		၁၅၃
ပဝိစိနတိ-ယတိ		၁၂၀
ပဟူတ-ဝိတ္တူပကရဏော	+	၂၁၀
[ပါ]		
ပါဋိပုဂ္ဂလိကာ	+	၂၆၅
ပါဏုပေတံ သရဏံဂတံ	+	၆၃
ပါတိ, ပတ္တ, ဝိတ္တ, သရာဝ, ဓာရောပ, ပေါဏ, ပိသီလဝံ		၂၄၈
ပါပသင်္ဂတိကာ		၈
ပါပိမတာ		၁၄၉
ပါသံသော		၁၉
ပါသံသံ ဌာနံ	+	၁၉
[ပိ-ပု-ပေါ]		
ပိဟံ ပိဟာပစ္စယာ		၁၉
ပုဋ္ဌောသေနာပိ		၁၁၆
ပေါထုဇ္ဇနိကံ		၂၄၄
ပေါသိကာ		၂၆၅
[ဗ]		
ဗလိကမ္မံသိကမ္မိ		၁၉၄
ဗဟုသမ္မတော		၂၁၄
[ဗာ-ဗိ]		
ဗာလာပဒါနာနိ		၁၉၂
ဗိလသော		၁၂၄
ဗိလင်္ဂထာလိကမ္မိ	+	၁၉၄

ပဒါနုက္ကမော		ပိဋ္ဌင်္ကော
[ဗော]		
ဗောဓိသတ္တော သတ္တာဟဇာတော	+	၁၅၈
[ဗျာ-ဗြ]		
ဗျာပါဒပဒေါသံ		၁၆
ဗြဟ္မစာရူပဒ္ဒဝေါ	+	၁၅၁
[ဘ]		
ဘဂဝံမူလကာ။ပ။ သရဏာ	+	၁၄၉
ဘဂဝန္တံယေဝ ပဋိဘာတု	+	၁၅၀
ဘဒ္ဒကရတ္တဿ	+	၂၁၈
ဘဝါယ ဝါ ဝိဘဝါယ ဝါ		၂၅၄
[ဘာ]		
ဘာဂသော မိတော	+	၁၉၉
ဘာသိတပရက္ကန္တံ	+	၃၇
[ဘိ-ဘီ]		
ဘိန္နထူပေ		၃၃
ဘိယျော အညံ နမညရုံ		၁၈၃
ဘီရုတ္တာနံ		၁၉၅
[မ]		
မံအနု (အနုဘာဝိဿန္တိ)	+	၁၄၆
မညိဿတိ		၂၅၀
မတ္တေန		၁၇၅
မနုဿရဟာသေယျကာဠ		၇၀
မနောပဝိစာရာ	+	၂၃၇
[မာ]		
မာယာကတံ	+	၅၀
မာရဓေယျံ	+	၅၀
[မု]		
မုခသတ္တိဟိ ဝိတုဒန္တာ		၁၈၂
မုဋ္ဌံ နိက္ကာမယတိ ဂေဓံ အာပဇ္ဇတိ		၁၅၁
မုသာ မောသဓမ္မာ	+	၅၀

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[မေ-မော]	
မေခလိ	၁၇၃
မောသဓမ္မံ	၂၅၅
[ယ]	
ယထာဗာလံ ယထာမူဠှံ	၂၅၈
ယဒိကေတ္တသညာနံ	၂၁
ယဒိနာနတ္တသညာနံ +	၂၁
ယဒိဒံ အနုဝါဒါဝိမောက္ခော +	၂၈
ယမ္ပိစ္ဆံ နလဘတိ +	၂၆၀
ယမာမသေ +	၁၇၈
ယာ တေသံ တေသံ သတ္တာနံ	၂၆၀
[ယာ-ယု-ယော]	
ယာ၁ဝမုခါယာမံ	၁၇၃
ယုဂနဒ္ဓါ +	၂၉၄
ယောဂ္ဂါစရိယာနံ	၂၃၈
[ရ]	
ရဇောပထော	၁၂
ရဇောသူကံ +	၄၈
ရဟောဝါဒံ +	၂၄၄
ရာဟုမုခံ	၁၉၄
[ရူ]	
ရူပ္ပေန ဝဏ္ဏေန +	၄၊၄၇
ရူပဝိပရိဏာမညထာဘာဝါ	၂၄၃
ရူပဝိပရိဏာမာနုပရိဝတ္တိ	၂၄၃
ရူပနိမိတ္တဿာဒဂဓိတံ	၂၄၂
ရူပနိမိတ္တဿာဒဝိနိဗန္ဓံ	၂၄၂
ရူပနိမိတ္တာနုသာရိ	၂၄၂
ရူပီ ရူပါနိ ပဿတိ	၂၄၁
[လ]	
လေဍ္ဍုနာ ဝါ	၂၂၇
လုဒ္ဒံ ကိဗ္ဗိသံ	၁၉၅
လောကုတ္တရာ +	၁၄၉

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[ဝ]	
ဝစီသံဟာရော	၃၀
ငှ္ဂိံစ ပဋ္ဌိစ္စ	၂၅၄
ဝဏ္ဏသာရောပိ +	၄၈
ဝလိတံ	၂၁၂
[ဝါ]	
ဝါဒပဋိဟာရံ	၅
ဝါသူပဂတော	၂၄၉
[ဝိ]	
ဝိက္ခိတ္တံဝိသဋ္ဌတ္တိ	၂၄၂
ဝိဃာတဝါ စ	၂၄၃
ဝိဇ္ဇာဝိမုတ္တိံ +	၁၁၈
ဝိဒိတာ ဉပ္ပဇ္ဇန္တိ	၁၆၁
ဝိနီလကံ ဝါ +	၂၁၃
ဝိပရိဏာမဝိရာဂနိရောဓံ	၂၃၇
ဝိဘဇ္ဇဗျာကရဏီယော	၂၃၁
ဝိမုတ္တိပရိပါစနီယာ	၂၇၇
ဝိရာဂါနုပဿီ +	၁၁၉
ဝိရှဟေယျ	၄၇
ဝိလိမ်သံ +	၂၇၆
ဝိလူနံ	၂၁၂
ဝိဝရံ ဝိဝရဂတံ	၂၅၂
ဝိဝေကဇပီတိသုခဿာဒဂဓိတံ	၂၄၃
ဝိနိဗန္ဓံ	၂၄၃
ဝိဟေဌကဇာတိကော	၂၂၇
[ဝေ-ဝေါ]	
ဝေတိစာတိ	၂၉၁
ဝေယျာကရဏာသို +	၂၇၉
ဝေါသဂ္ဂပရိဏာမိ	၂၇၈
[သ]	
သံဝေသိယမာနံ	၂၁၃
သံသေယျ	၂၀၁
သံဟီရတိ +	၂၁၉၊၂၂၅

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌကော
[သ]	
သင်္ကန္တေယျ	၂၈၆
သင်္ကုသတေန (သုဝိဟတံ အာသဘစမ္မံ) +	၁၃၇
သင်္ခမုဏ္ဍိကမ္ပိ	၁၉၄
သင်္ခါရံ	၉
သင်္ခါရသမာပတ္တိပတ္တဗ္ဗံ	၂၃
သင်္ဂဏိကာရာမော	၁၄၃
သင်္ဂတိဘာဝဟေတု	၈
သဇ္ဈဂ္ဂန္တိ	၉
သန္တပ္ပတိ (ဇီရတိ။ပ။ပရိဏာမံ)	၂၅၁
သန္ဒိဿာမိ	၁၉၃
သန္နိသာဒေတဗ္ဗံ	၁၄၅
သဥပါဒိသေသံ +	၄၇
သဥပါနိသံ	၁၀၇
သက္ကာယနိရောဓဂါမိနီ	၂၉၁
သစ္စသန္ဓော	၁၃
သတ္တပဒါ +	၂၃၇
သတ္တဟာရကံ +	၂၈၀
သဒုက္ခော	၂၄၅
သပရိဠာဟော	၂၄၅
သဗ္ဗိံစရံ +	၁၀၄
သပတ္တဘာရော၀	၁၄
သမ္ဘူပါယန္တိ	၂၀၄
သိမ္ဗလိဝနံ	၂၀၅
သဗ္ဗကာယပဋိသံဝေဒီ	၁၁၈
သဗ္ဗမိ-သဗ္ဗတ္တတာယ	၁၇၇
သဗ္ဗင်္ဂ။ပ။ကသာဝေါ	၁၇၁
သဗ္ဗသင်္ခါတိဂတေ	၁၀၇
သဗျာဗဇ္ဈံ	၉၈
သဗ္ဗူပဓိပဋိနိဿဂ္ဂေါ	၂၅၅
သမ္မဂ္ဂတာ	၇၉
သမစရိယမ္ပိ +	၂၉၇
သမညံ နာတိဓာဝေယျ	၂၄၄
သမတ္တာ	၂၃၅၊၂၅၅
သမတ္တေန သမာဒိန္နေန +	၂၂၇
သမနုယုဉ္ဇတိ သမနုဂါယတိ	၂၁၁

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌကော
[သ]	
သမနုညော +	၁၆၁
သမဝိသမံ +	၂၉၇
သမာဒပနာယ စ	၁၆၉
သမာဒပေတဗ္ဗံ	၁၄၅
သမာဒပေတာ	၆၀
သမာဒိန္နာ	၂၃၅၊၂၅၅
သမိဉ္ဇိတံ ဝါ ဗာဟံ ပသာရေယျ	၃၀၅
သမ္မုခါဓိဏံ	၂၄၄
သဟဗျတံ +	၁၇၈
သဟဿာရံ	၂၀၄
သဟဿော	၁၃၁
သဟိတမေဝ	၂၁၄
[သာ]	
သာထလိကာ	၆၁
သာပဒေသံ	၁၃
သာမာယိကံ +	၁၄၄
သာရိတော	၂၄၁
သာရိပုတ္တော၀ ပညာယ (ဂါထာ)	၂၇၄
သာရေယျာပိ	၁၂၉
[သိ]	
သိခရေန	၂၇၁
သိယံသု +	၂၈
[သု]	
သုညတာဝိဟာရေန	၃၀၀
သုညတာ	၃၀၀
သုတဝါ အရိယသာဝကော	၂၈၉
သုစန္တံ နိဒ္ဒန္တံ နီဟဋံ	၂၅၃
သုပရိဒန္တော	၂၀၅
သုပ္ပတိကာရံ	၂၆၅

မ နိ ၃-၂၂—န-၇-သ

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[သေ]	
သေမာနံ +	၁၉၅
သေ ပဝုတ္တော +	၄၅
သေ၁မနဿူပဝိစာ၁ရာ	၂၃၈

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[ဟ]	
ဟတ္ထပဇ္ဇောတိကမ္ပိ	၁၉၄
ဟတ္ထိဝိလဉ်ကေန	၁၆၇
ဟတ္ထိဒမ္မာ ဝါ	၁၆၆

န·ဗ·သ·စ — ၁၇၈ — ၁၂·၃·၆၃ — ၃၀၀၀

မြန်မာနိုင်ငံ ဗုဒ္ဓသာသနာအဖွဲ့နှင့်
အောက်ပါအရောင်းကိုယ်စားလှယ်များထံမှာ ရနိုင်ပါသည်။

၁။ စာပေဗိမာန် ၅၂၉-၅၃၁ ကုန်သည်လမ်း၊ ရန်ကုန်မြို့။
၂။ အင်းဝစာအုပ်တိုက်၊ အမှတ် ၂၇၂ ဘူးလေဘုရားလမ်း၊ ရန်ကုန်မြို့။
၃။ ပညာရောင်ခြည် စာပေဌာန၊ ကိုးဟယ်ကြီးဘုရား၊ ကြည့်မြင်တိုင်။
၄။ သီရိရတနာ ပိဋကတ်ဆိုင်၊ အမှတ် ၂၅-၂၆ ရွှေတိဂုံဘုရား ဈေးတော်ရုံ။
၅။ ပြည်သူ့စာပေတိုက်၊ ၅၄၆ ကုန်သည်လမ်း၊ ရန်ကုန်မြို့။
၆။ ကမ္ဘာအေး ပိဋကတ် စာပေဌာန၊ ၇၂-၇၄ ရွှေတိဂုံဘုရား ဈေးတော်ရုံ၊ ရန်ကုန်မြို့။
၇။ ဣန္ဒာသယ ပိဋကတ် စာအုပ်ဆိုင်၊ ၅၄-၅၅၊ ရွှေတိဂုံဘုရား ဈေးတော်ရုံ၊ ရန်ကုန်မြို့။
၈။ ရတနာ့ဝါဒီ ပိဋကတ်ဆိုင်၊ ၆၉-၇၀ ရွှေတိဂုံဘုရားကြီး ဈေးတော်ရုံ၊ ရန်ကုန်မြို့။
၉။ ပိဋကတ်စာအုပ်နှင့် သက်နံ့ပရိက္ခရာဆိုင်၊ ၃၇-၃၈ ရွှေတိဂုံဘုရားဈေးတော်ရုံ၊ ရန်ကုန်မြို့။
၁၀။ ပိဋကတ်စာအုပ်နှင့် သက်နံ့ပရိက္ခရာ-ယွန်းထည်ကြေးကုန်ဆိုင်၊ ၄၇-၄၈ ရွှေတိဂုံဘုရား အရှေ့ဘက်စောင်းတန်း ရန်ကုန်မြို့။
၁၁။ ပိဋကတ်စာပေဖြန့်ချိရေးနှင့် စာအုပ်ချုပ်လုပ်ရေးဌာန၊ ၄၃-၄၄-ရွှေတိဂုံဘုရား အရှေ့ဘက် စောင်းတန်း၊ ရန်ကုန်မြို့။
၁၂။ ပညာအလင်းပြစာအုပ်တိုက်၊ ၁၃၀-ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းလမ်း၊ ရန်ကုန်မြို့။
၁၃။ ရန်နိုင်စတိုး၊ လမ်း ၃၀၊ လမ်းလယ်ဘုရားအနီး၊ မန္တလေးမြို့။
၁၄။ အမျိုးသားစာအုပ်ဆိုင်၊ မြောက်ဘက်တိုက်တန်း၊ ဈေးချို၊ မန္တလေးမြို့။
၁၅။ ငွေ့-စာပေရိပ်မြုံ၊ ၁၉၅၊ ၃၃-လမ်း၊ ရန်ကုန်မြို့။
၁၆။ ဇမ္ဗူမိတ်ဆွေပိဋကတ်ပုံနှိပ်တိုက်ဆိုင်၊ ဂ-၉-စီရုံ၊ ဈေးချို၊ မန္တလေးမြို့။
၁၇။ စကြာမင်းတံဆိပ် သက်နံ့ပရိက္ခရာနှင့် စာအုပ်ဆိုင်၊ ၄၅-ဗိုလ်ဘထူးလမ်း၊ မန္တလေးမြို့။
၁၈။ ဦးမြကြီး-ဒေါ်လေးမိ၊ ဆန်စက်ပိုင်ရှင်၊ မြောက်တံခါးရပ်၊ စစ်ကိုင်းမြို့။
၁၉။ သိန်းဆေးတိုက်နှင့် စာအုပ်ဆိုင်၊ ၉-လမ်းထိပ်၊ မအူပင်မြို့။
၂၀။ ဦးထွန်းမြဦး၊ ခရိုင်ဒေသကိုယ်စားလှယ်၊ ကျောက်ဖြူမြို့၊ ရခိုင်တိုင်း။
၂၁။ ဦးစိန်မြင့် မဟာမြတ်မုနိဘုရားကြီးအရှေ့ဘက်မုခ်၊ တောင်ပြင်၊ မန္တလေးမြို့။

ရန်ကုန်မြို့ ကမ္ဘာအေးဘုရားလမ်း ၃-မိုင်၊ ရေကူး၊ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံဗုဒ္ဓသာသနာအဖွဲ့ ပုံနှိပ်တိုက် (မှတ်ပုံတင် ဖောယီ ၀၃၇၈) တွင် ဆဋ္ဌသံဂါယနာတင် ဝန်ဆောင် သံဃာအဖွဲ့က တည်းဖြတ်ပြီး အုပ်ချုပ်ရေးအရာရှိချုပ် ဦးသိမ်းမောင် (မှတ်ပုံတင်ဖောယီ ၀၃၁၄)က ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေသည်။